NR. 11-12 (1879-1880)
REEDE,
21. MÄRTS 1997
ILMUB
NOVEMBRIST
1948
HIND 4 KROONI

Universitas Tartuensis

Tartu Ülikooli RAAMATUKOGU

NB!
JÄRGMINE UT
ILMUB REEDEL,
4. APRILLIL.

* * *

HÄID
KEVADPÜHI!

HEA TARTU ÜLIKOOLI ASTUJA,

ülikoole maailmas jätkub, nii et akadeemilise hariduse taotlejal pole kerge ühe või teise kasuks otsustada. Eestis on Tartu Ülikool ainuke ***universitas****, st. ülikool, kus viljeldakse väga mitmekesiseid teadusi (ja vähesel määral kauneid kunstegi), neid omavahel seostades ja niiviisi maailma võimalikult täielikku tunnetamist taotledes.*

Tudengi jaoks tähendab see seda, et ta saab valida kuulamiseks kursusi paljude erisuguste ainete seast. Tänu ainesüsteemile võib võõrfiloloogia tudeng soovi korral majandust või poliitikateadust lisaks õppida või psühholoogiatudeng usuteaduskonnas loenguid kuulata ning eksameid teha. Mõni teaduskond pakub oma tudengitele ainevalikul rohkem, teine vähem vabadust, aga olemas on see kõikjal. Tudeng saab kaasa rääkida oma stuudiumiplaani koostamisel, lähtugu ta seejuures

puht tunnetuslikust huvist või tulevase elukutse vajadustest või mõlemast.

Kui oma ülikooli piirid kitsaks jäävad, saab stuudiumi avardada vahepeal teistes Eesti või välismaa ülikoolides õppides, kellest paljudega Tartu Ülikoolil või mõnel selle teaduskonnal on sõlmitud lepingud üliõpilaste vahetuse kohta. Aga Tartuski tehakse maailmatasemel teadust nii loodus- kui ka täppisteadustes; humanitaar- ja sotsiaalteadustes; meditsiinis.

Keda nende teaduste õppimine ja valikuvõimaluste kasutamine võlub, see on Tartu Ülikoolis niisama teretulnud nagu esimesed sisseastujad sügisel 1632. Julgen kinnitada, et saate siinse haridusega uuel aastatuhandel hakkama.

Tere tulemast!

Tartu Ülikooli rektor
professor Peeter Tulviste

ERIALADE TUTVUSTUSED TEADUSKONDADES

26. MÄRTSIL

Filosoofiateaduskond

kell 13.00-15.00 ajaloo osakond - TÜ ajaloomuuseum Toomel, valge saal

kell 13.00 - eesti ja soome-ugri filoloogia (eesti keel ja sugulaskeeled, eesti kirjandus ja rahvaluule) - peahoone (Ülikooli 18) aud 139

kell 14.00 - eesti keel (võõrkeelena)- peahoone (Ülikooli 18) aud 104

kell 13.00 - filosoofia osakond - marksu maja (Ülikooli tn 16) aud 214

kell 13.00 - kasvatusteaduste erialamarksu maja (Ülikooli tn 16) aud 115

kell 13.15 - saksa keel ja kirjanduskeeltemaja (Ülikooli tn 18a) aud 216

kell 13.15 - prantsuse keel ja kirjandus - marksu maja (Ülikooli 16) aud 109

kell 13.15 - skandinavistika (rootsi keel) - peahoone (Ülikooli 18) aud 301

kell 13.15 - hispaania keel ja kirjandus - peahoone (Ülikooli 18) aud 134

kell 13.15 - klassikaline filoloogia- peahoone (Ülikooli 18) aud 211

kell 13.30 - inglise keel ja kirjanduskeelte maja (Ülikooli 18a) aud 212

kell 14.00 - maalikunsti eriala - Narva mnt 4

kell 14.15 - vene ja slaavi filoloogia- TÜ ajaloomuuseum Toomel, Morgensterni saal

1. erialatutvustus.

2. loeng prof Juri Lotman ja Tartu Ülikool - prof. L. Kisseljova

3. näitusc Lotmani kateeder - 50 külastamine TÜ ajaloomuuseumi valges saalis

Matemaatikateaduskond

kell 16.15 informaatika eriala tutvustus seminaril "Diskreetsed meetodid arvutiteaduses". Läbi viib prof Mati Tombak arvutuskeskuses Liivi tn 2 aud 208

Sotsiaalteaduskond

kell 17.15 avalik haldus - humanitaarhoone (Lossi tn 3) aud 307

kell 18.00 semiootika ja kulturoloogia - prof I. Èernov, dots P. Torop, A. Randviir humanitaarhoone - (Lossi tn 3) aud 307

kell 18.00-18.45 psühholoogia - keemiahoone (Jakobi tn 2) ringauditoorium (226)

kell 17.15 sotsioloogia - humanitaarhoone (Lossi tn 3) aud 329

kell 17.30 sotsiaaltöö - Tiigi tn 78 aud 347

27. MÄRTSIL

Bioloogia-geograafiateaduskond

kell 13.30 zooloogia instituutVanemuise tn 46, 2. korrus (maja vasak tiib)

kell 13.30 geoloogia instituut Vanemuise tn 46, 2. korrus (maja parem tiib)

kell 14.30 molekulaar- ja rakubioloogia instituut Riia tn 23

kell 16.00 botaanika instituut (botaanikaaed) Lai tn 40

Arstiteaduskond

kell 15.00 stomatoloogia polikliinik Raekoja plats 6

kell 15.00 farmaatsia instituut keemiahoone (Jakobi tn 2) 2.korrus

kell 15.00-16.00 anatoomia õpetamise tutvustamine - Vana anatoomikum Toomel

kell 16.00-17.00 anatoomia õpetamise tutvustamine - Vana anatoomikum Toomel

Füüsika-keemiateaduskond

kell 11.15 ekskursioon keemiahoones (Jakobi tn 2)

kell 12.15 ekskursioon füüsikahoones (Tähe tn 4).

TARTU ÜLIKOOLI AVATUD USTE PÄEVADE ÜRITUSTE KAVA

26. märts

Tartus:

11.15-12.00 AVAMINE peahoone, Ülikooli 18, aula

12.15-13.00 FILOSOOFIATEADUSKOND peahoone, Ülikooli 18, aula

13.15-14.00 INFOTUND VENE KOOLIDE LÕPETANUTELE peahoone, Ülikooli 18, aula

14.15-15.00 USUTEADUSKOND peahoone, Ülikooli 18, aula

15.15-16.00 ÕIGUSTEADUSKOND peahoone, Ülikooli 18, aula

16.15-17.00 SOTSIAALTEADUSKOND peahoone, Ülikooli 18, aula

Türil:

13.00-14.00 TÜRI KOLLEDŽ Tolli 62

Pärnus:

15.00-16.00 PÄRNU KOLLEDŽ Lembitu 1A

27. märts

Tartus:

10.15-11.00 FÜÜSIKA-KEEMIATEADUSKOND ja Türi Kolledž peahoone, Ülikooli 18, aula

11.15-12.00 MATEMAATIKATEADUSKOND peahoone, Ülikooli 18, aula

11.15-12.00 KEHAKULTUURITEADUSKOND spordihoone, Ujula 4, ruum 204

12.15-13.00 BIOLOOGIA-GEOGRAAFIATEADUSKOND peahoone, Ülikooli 18, aula

13.15-14.00 MAJANDUSTEADUSKOND ja Pärnu Kolledž peahoone, Ülikooli 18, aula

14.15-15.00 ARSTITEADUSKOND peahoone, Ülikooli 18, aula

* Kõik teaduskonnad tutvustavad õpetatavaid erialasid ka oma ruumides, korraldavad kohtumisi õppejõudude ja üliõpilastega.

* Ülikooli raamatukogus toimuvad infotunnid ja raamatupoes on müügil teatmikud sisseastujaile ning mitmesugune õppekirjandus.

* Ülikooli muuseumid on avatud tasuta.

Täpsem informatsioon kohapeal!

Tel 465 465 ja 465 625.

Infotunnid TÜ raamatukogus

1. Videofilm "Rebane raamatukogus".

2. Lühiülevaade ülikooli ja raamatukogu ajaloost.

3. Tutvumine raamatukoguga ja infootsimisvõimalused.

26. märtsil

kell 14-15 eesti keeles,

kell 15-16 eesti ja vene keeles,

kell 16-17 eesti keeles.

27. märtsil

kell 13-14 eesti keeles,

kell 15-16 eesti ja vene keeles.

INTENSIIV-KURSUSED

Nendes ainetes, kus Tartu Ülikool korraldab sisseastumiseksameid, on võimalik läbida intensiivkursused pärast jaanipäeva kuni eksamite alguseni.

Info: täienduskoolituskeskuses tel 465 561, 465 562.

acta diurna

NB! NB! NB!

* Järgmine UNIVERSITAS TARTUENSIS ilmub reedel, 4. aprillil.

*** 16.-18. märtsini viibis prorektor prof Teet Seene Lõuna-Aafrika Vabariigis Johannesburgis rahvusvahelisel konverentsil "Muudatustest kõrghariduses ja õppetöös".**

* 19.-23. märtsini on rektor prof Peeter Tulviste koos Eesti Põllumajandusülikooli, Tartu linna- ja maavalitsuse esindajatega Šotimaal Dundees rahvusvahelisel seminaril "Towards future partnership".

Seminaril osalevad Euroopa regiooni kaheksa sarnast väiksemat piirkonda, et välja selgitada ühishuvid ning koostada ühisprojekte, arvestades Euroopa tulevikusuundi.

SEL NÄDALAL

17. märtsil

*** Ülikoolis viibis Itaalia suursaadik Eestis Roberto Martini**, kes oli rektori vastuvõtul, kohtus filosoofiateaduskonna õppejõududega ning külastas raamatukogu ja ajaloomuuseumi.

* Raamatukogu õppelugemissaali fuajees on avatud **näitus Madis Mats Kuninga maalidest**.

18. märtsil

* Füüsikahoones esines akad **Peeter Saari loenguga "Kolm tunnusmärki valguse aktsiate tõenäosest tõusust järgmise aastatuhande algul".**

* EÜS-i majas toimus **tudengite ühendatud jumalateenistus "Näita meile Jumalat".**

19. märtsil

* Toimus **ülikoolisisene teabetund** (esinesid dekaanid dots Peeter Roosimaa, prof Toivo Leiger ja prof Volli Kalm).

*** Rael Vardja kaitses magistriväitekirja "Dekoratiivtaimede optimeeritud paljundamine koekultuuris".**

* Põltsamaa pastoraadis toimus **koduloopäev**, kus ettekannetega esinesid TÜ esindajad. Raamatukogu esitles näitust Jõgevamaad puudutavatest vanematest trükistest.

*** Keskkonnaminister Villu Reiljan pidas loengu Eesti majanduspoliitikast.**

*** Sarjas "VANA TARTU" pidas prof Jüri Kivimäe luterlikust reformatsioonist tartus Tartus.**

20. märtsil

* 20.- 22. märtsini toimub **MESS INNOVAATIKA 97**.

21. märtsil

* Toimub **TÜ nõukogu istuung. Kavas:** TÜ sihtasutuse asutamine, 1997. aasta eelarve muutmine, õppetoolide ja struktuuriüksuste nimetuste muutmine, audoktorite valimise otsustamine 1997. aastal.

22. märtsil

* 22.-23. märtsini on Käärikul **tulevaste üliõpilasnõustajate koolituslaager**.

23. märtsil

* Kl 14 algab aulas **naiskooride laulupäev.** Lisaks ülikooli akadeemilisele naiskoorile esineb veel 10 tuntud naiskoori.

TULEVAL NÄDALAL

25. märtsil

* Kl 14.15 algab ajaloomuuseumis **Johan Skytte päev.**

* Kl 16.15 toimub ajaloomuuseumi konverentsisaalis vabade kutsutud professori **Veljo Tormise IV loeng ""Raua needmise" lugu".** Loenguid assisteerib EMA prof Urve Lippus.

* Kl 18 toimub antiikkultuuri lektooriumis klassikalise muinasteaduse muuseumis **Sergei Stadnikovi loeng "Muinas-Egiptuse saabumine Balti provintsidesse".**

* Kl 12.15 kaitseb Riia 23 ruumis 2-14 **Maido Remm doktoriväitekirja** "Human papillomavirus type 18: replication, transformation and gene expression".

26. märtsil

* 26. ja 27. märtsil on ülikoolis **avatud uste päevad.**

* Kl 15.15 kaitseb nõukogu saalis **Mihhail Danilkin doktoriväitekirja "Põhivõre- ja lisanddefektide interaktsioon CaS:Eu luminofoorides".**

* Kl 15.15 toimub Nooruse 9 aulas Eesti majanduspoliitika sarjas **siseministeeriumi regionaalarengu osakonna juhataja Mari Pedaku loeng.**

27. märtsil

* Kl 17 algab aulas **langenud vabadusvõitleja päeva konverents, mis on pühendatud Jüri Kuke mälestusele.**

Ületuleval nädalal

1. aprillil

* Kl 18 algab Vanemuise väikeses majas **ülikooli naisvõimlemise osakonna 40. aastapäeva võimlemispidu.**

2. aprillil

* 2., 3. ja 4. aprillil kl 10.15-12 on TÜ **külalisprofessori, vandeadvokaat Simon Levini loengutsükli "Kaitse ja kaitsja kriminaalmenetluses"** loengud keemiahoone ringauditooriumis. Oodatud on kõik huvilised.

4. aprillil

* Kl 16 toimub Lossi 3 aud 406 **Eesti-Tiibeti kultuuriseltsi üldkoosolek.** Kavas L. Mälli ettekanne tibetoloogia alguspäevist Eestis.

* 4. - 7. aprillini toimuvad Tallinnas **ülikooli regionaalprojekti tööpäevad.**

Tudeng!

Kui Sul pole ükskõik, mis saab sinust, ülikoolist ja riigist, siis tule ja tegutse!!!

Ülikooli üliõpilaskonna edustuse valimised 24.-27. märtsini kell 10 - 16 Tartu Ülikooli raamatukogu fuajees

Valimised toimuvad kandidaatide nimekirja alusel.

Kaasa ISIC - kaart!

Valimisnimekiri Kevad '97

Nimekirjas kandideerivad:

1. AULIS SIBOLA informaatika
2. AIVAR ILVES informaatika
3. RIHO LUBI majandus
4. IMRE AMBOS kehakultuur
5. TANEL VEISSON majandus
6. LAURI BENDER farmaatsia
7. JANNO JÄRVE majandus
8. STEN ANSPALmajandus
9. RAOUL LÄTTEMÄE majandus
10. EVERT PAAS füüsika
11. MEELIS KULL sotsioloogia

Kevad '97 võtab endale kohustuseks jätkata täies mahus senise Ülikooli Üliõpilaskonna kõiki töösolevaid projekte:

1. ISIC-kaardi väljaandmine,
2. Suhtlemine Vabariigi Valitsusega tudengite sotsiaalsete huvide kaitse eesmärgil,
3. Sõbra Maja haldamine,
4. ÜÜ arvutiprojektid (ühiselamute internetiseerimine),
5. Osalemine Tartu Üliõpilasküla asutamisel,
6. Lektorite Infolehekülgede projekt,
7. Tudengiraadio finantseerimine,
8. Paljunduskeskuse haldamine,
9. Tööbörs,
10. Erakabörs.

Lisaks käesolevate projektide jätkamisele on kavas läbi viia ka järgmised muudatused:

1. Üliõpilaskonna liikmeks tasuta,
2. Erakabörs tasuta,
3. Laiendada paljunduskeskust.

P.T.N.F. ja peatamatu T.A.N.K.

Programm

1. Lõpetada rivaliteet Tartu Ülikooli üliõpilaste esindamisel — ühendada üliõpilaste esindusorganid.

2. MTÜ Ülikooli Üliõpilaskond erafirmast tõeliseks üliõpilaste huve kaitsvaks esindusorganiks.

3. Lõpuks ometi hakata kaasa rääkima üliõpilaste sotsiaalprobleemide lahendamisel:

* sõidusoodustused vähemalt 50% ulatuses peavad täielikult säilima;

* välistada õppemaksu sisseseadmine Tartu Ülikoolis;

* kaitseväeteenistuse küsimuses üliõpilastele vastuvõetav lahendus;

* õppelaen peab võimaldama üliõpilasele äraelamise — vähemalt 10 000 krooni aastas;

* edukus õppetöös peab olema väärtustatud korralike stipendiumite maksmisega;

* taastada eluasemetoetus.

4. Üliõpilaskülla üliõpilaste huvides tegutsevad esindajad:

* lõpetada üliõpilaste röövimine põhjendamatult kõrgete ühikaüüridega;

* elamistingimused ühikates inimväärseks (ühikaisse pesumasinad, õppe- ja arvutiklassid; ühiselamute köögid, WCd, duširuumid ka inimestele kasutuskõlblikuks);

* ühikad turvaliseks.

5. Ülikooli asutuste ja ühiselamute internetiseerimine teosammult tiigrihüppele.

6. Ülikooli arvutiklasside ja raamatukogu kasutamisvõimalus ööpäevaringseks.

7. Märkimisväärselt suurendada üliõpilastele tehtavate soodustuste ulatust üle Eesti.

8. Sõbra Maja tööle — üliõpilastele enam kultuuri- ja meelelahutusüritusi.

Konkurentsikartuses vastasnimekirjale kõrvaldas edustuse liikmetest koosnev valimiskomisjon nimekirjast Arne Otteri.

1. Kristjan Laurits õigusteadus
2. Uku Arold psühholoogia
3. Marek Herm õigusteadus
4. Anno Aedmaa õigusteadus
5. Indrek Lind õigusteadus
6. Marko Lamp majandus
7. Andres Sang ajakirjandus
8. Priit-Friedrich Lillemaa õigusteadus
9. Ave Lamp farmaatsia
10. Tambet Ingo füüsika
11. Oliver Urb matemaatika
12. Martin Metspalu stomatoloogia
13. Erkki Laanemets politoloogia
14. Tiina Terasmaa kehakultuur
15. Elo Mets füüsika
16. Eiko Keeman õigusteadus
17. Leif Kalev õigusteadus

Kõigile nimekirja P.T.N.F. ja peatamatu T.A.N.K. toetajaile **Raadi** kaupluses (Kruusamäe 14, tel 400333, avatud 8-22) 20.-27.03 soodushinnad.

Selle nimekirja väljalõike ja ISIC-kaardi esitajaile 20.-27. märtsini hinnasoodustus 10% kaupluses **InStyle** (Riia 9, tel. 430070, avatud 10-18)

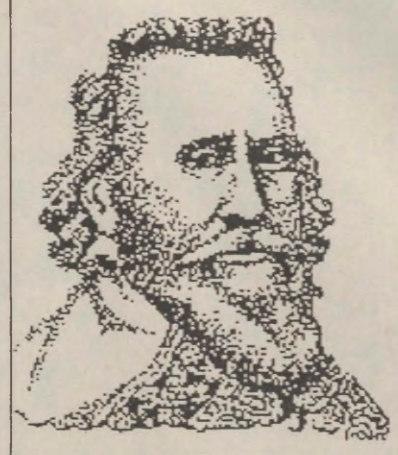

JOHAN SKYTTE PÄEV

ajaloomuuseumis

25. märtsil

Kl 14.15 loengud rõdusaalis:

prof Helmut Piirimäe "Iga korraliku ülikooli ajalool on augud sees",

dr Per Sörblom (Rootsi Instituut) "From Bologna to Södertörn";

kl 16 Morgensterni saalis **ülikooli esimese põhikirja uustrüki esitlus.**

22.-24. aprillini

toimuvad Tartu Ülikooli üliõpilaste esinduskogu

TÜ Üliõpilasesinduse valimised

(Võimalus osaleda on kõigil üliõpilastel)

Nimekirjade registreerimine toimub aprilli teisel nädalal.

* * *

Lisainfo telefonil:

465 400 või Üliõpilasesindusest Ülikooli 20-305.

Tänu

Tänan kolleege, kes korraldasid ja viisid silmapaistvalt hästi läbi ülikooli auliikmete Hans-Dietrich Genscheri ja Uffe Ellemann-Jenseni autasustamistseremoonia:

dots Ivar-Igor Saarniit, Katri Raik, Ene Seidla, Reet Mägi;

Toomas Kiho, Eeva Kumberg, Indrek Mustimets;

dots Ann Tamm, Urho-Matti Limberg, Meelis Leesik, Merika Soodla;

Ela Martis, Ken Kalling;

Andres Pankseep, Marta Pihlamäe;

ülikooli kammerkoor.

Peeter Tulviste,
rektor, professor

TERE, SISSEASTUJA

TÜ põhiõppe vastuvõtueeskirjad

I. Üldsätted

1.1. Tartu Ülikool võtab õppima keskharidusega Eesti Vabariigi kodanikke, samuti siin alaliselt elavaid teiste riikide kodanikke ja kodakondsuseta isikuid ühtsetel alustel. Teistes riikides elavaid välisriikide kodanikke ja kodakondsuseta isikuid võetakse õppima vastavalt õppekorralduse eeskirja punktile 2.5. Välisüliõpilaste immatrikuleerimine.

1.2. Dokumente ülikooli astumiseks võetakse vastu **16.06-11.07 tööpäeviti** kella 10 - 16 Tartus, ülikooli peahoones Ülikooli tn. 18;

Pärnu Kolledži ärijuhtimise ning turismi- ja hotelliettevõtluse erialale Pärnus, Lembitu tn. 1 A;

Türi Kolledži keskkonnateaduse erialale Türil, Tolli 62.

Ajakirjanduse erialal lõpetatakse dokumentide vastuvõtt **01.07**.

Sisseastumiseksamid toimuvad **14.07-28.07.**

Erialakatse (loominguline konkurss) ajakirjanduse erialale astujatele viiakse läbi **02.07.-07.07.**

Uute üliõpilaste vastuvõtt vormistatakse hiljemalt 01.08.

1.3. Sisseastujalt nõutavad dokumendid.

* Isiklik avaldus (kirjutatakse kohapeal).

Avalduse saab anda kuni kahele erialale kandideerimiseks, märkides ära erialad eelistatuse järjekorras.

* Keskharidust tõendav dokument - notariaalselt või väljaandja poolt kinnitatud koopia.

* Tunnistus keskkooli riiklike lõpueksamite (edaspidi riigieksam) sooritamise kohta (va. enne 1997. aastat keskkooli lõpetanud, kes astuvad sotsiaalteaduskonda).

Esitada notariaalselt või väljaandja poolt kinnitatud koopia.

* Neli fotot (3x4 cm).

* Pass.

Dokumendid tuleb vastuvõtukomisjonile esitada isiklikult.

1.4. Lisaks tuleb esitada

ajakirjanduse erialale kandideerijatel avaldatud töid ja toimetuse soovitus,

maalikunsti erialale astuda soovijatel enne eksameid 10 tööd (maalid, joonistused),

sotsiaaltöö erialale astujatel essee erialavaliku põhjenduseks.

II. Sisseastumiseksamid

2.1. Sisseastujad peavad sooritama eksamid ühest või kahest teaduskonna poolt valitud ainevaldkonnast või arvestatakse lõputunnistuse/-diplomi hindeid, kirjandi emakeelest ja võõrkeele eksami (testi) üldainena inglise, saksa või prantsuse keelest.

Kirjand emakeelest, võõrkeele eksam (test) inglise või saksa keelest, ajaloo ning keemia eksam sooritatakse **riigieksamina**, mille tulemus arvutatakse ümber ülikoolile sobivasse süsteemi ning võetakse arvesse sisseastumiseksamina.

Ajaloo erialale astujad teevad lisaeksami ajaloost riigieksamiga hõlmamata programmi osas.

Eesti ja soome-ugri keelte, eesti kirjanduse ja rahvaluule, inglise keele ja kirjanduse, saksa keele ja kirjanduse, vene ja slaavi filoloogia, prantsuse keele ja kirjanduse, hispaania keele ja kirjanduse ning skandinavistika erialale astujail tuleb sooritada ülikooli poolt korraldatav erialaeksam.

Enne 1997. aastat keskkooli, keskeriõppeasutuse või kutsekeskkooli lõpetanud peavad olema sooritanud riigieksamid.

Keemia ja loodusteaduste õpetaja põhikoolis erialale astujad saavad sooritada keemia eksami riigieksamiga võrdsustatud tasemel ka ülikooli juures.

Pallide arvu, millest alates ülikool eksamit (ka riigieksamit) positiivse sooritusena arvestab, otsustab teaduskond. Nõutav pallide arv teatatakse enne sisseastumiseksamite algust.

2.2. Kõik eksamid on kirjalikud (v.a. kollokvium usuteaduse erialal ning osa eksamist germaani-romaani filoloogia ja sotsiaalteaduskonna erialadel).

2.3. Sisseastumiseksamite aluseks on Tartu Ülikooli astujatele väljaantavas teatmikus toodud programmid.

2.4. Kahele erialale kandideerimisel võib eksamite kokkulangemisel eksamitulemusi üle kanda. Hinded kannab üle vastuvõtukomisjon.

2.5. Erandina tuleb enne eksameid edukalt sooritada:

ajakirjanduse erialal erialakatse (loominguline konkurss);

maalikunsti erialal loominguline eelkonkurss (esitatud tööde hindamine);

liikumis- ja sporditeaduste, liikumisravi, treeninguõpetuse ja spordijuhtimise erialal kehalise võimete testid;

mitte-eesti õppekeelega keskharidust andva õppeasutuse lõpetanutel, kes astuvad eesti keeles õpetatavale erialale, eesti keele test.

2.7. Sisseastumiseksamid toimuvad üldjuhul eesti keeles.

2.8. **Venekeelsed õppegrupid** avatakse arstiteaduse, ettevõttemajanduse, füüsika, loodusteaduste õpetaja põhikoolis, matemaatika, semiootika ja kulturoloogia erialadel, kus põhiainete õpetamine esimestel õppeaastatel toimub vene keeles.

2. 9. Võõrkeele test võib olla sooritatud inglise, saksa või prantsuse keelest.

2.10. **Soodustused ülikooli astumisel.**

* Keskkooli kuldmedaliga, keskeriõppeasutuse või kutsekeskkooli kiitusega lõpetanud loetakse vastu võetuteks matemaatikateaduskonda ning vene ja slaavi filoloogia erialale, kui nad sooritavad teaduskonna poolt valitud aine eksami hindele "väga hea" (17-20 palli).

* Ilma eksamiteta võetakse vastu keskkooli kuldmedaliga, keskeriõppeasutuse või kutsekeskkooli kiitusega lõpetanud füüsika-keemiateaduskonda füüsika, keemia ja loodusteaduste õpetaja põhikoolis erialale.

* Väljaspool konkurssi võetakse vastu bioloogia ja geograafia erialale vastavalt kas bioloogia või geograafia vabariikliku aineolümpiaadi 3 esimest.

* Ilma eksamiteta võetakse vastu füüsika-keemiateaduskonda vastavalt füüsika ja keemia vabariikliku aincolümpiaadi 15 esimest ja füüsika erialale täppisteaduste kooli lõpueksamil füüsikas "väga hea" hinde saanud õpilased.

* Ilma eksamiteta võetakse vastu matemaatikateaduskonda bakalaureuseõppesse vabariikliku matemaatikaolümpiaadi keskkooli lõpuklasside vooru ja vabariikliku informaatikaolümpiaadi 10 esimest.

* Ajaloopäevade (-olümpiaadi) üleeestilise vooru 12. klassi vanuserühmas 1996. aastal 1.-3. kohale tulnud vabastatakse ajaloo osakonda astumisel ajaloo sisseastumiseksamist. Nende eksamilehele kantakse 20 palli.

* Eesti ja soome-ugri keelte ja eesti kirjanduse ja rahvaluule erialal loetakse eelnenud kahe aasta jooksul saavutatud eesti keele ja kirjanduse õpilasolümpiaadi võidud kas eesti keele või eesti kirjanduse eksamiosa soorituseks 10 palli ulatuses.

* Vene ja slaavi filoloogia erialal loetakse eelnenud kahe aasta jooksul saavutatud vene keele ja kirjanduse õpilasolümpiaadi võidud (1.-3. koht) vastavalt kas vene keele või kirjanduse eksamiosa soorituseks maksimaalsele hindele.

* Konkursi puudumise korral on teaduskondadel lubatud sisseastumiseksamid asendada erialase vestlusega.

III. Immatrikuleerimine

3.1. Vastuvõtt ülikooli toimub sisseastumiseksamite, riigieksamite, lõputunnistuse/-diplomi hinnete või aineolümpiaadi tulemuse põhjal.

3.2. Pallide koguarvu võrdsuse korral teeb valiku teaduskonna dekaan. Vajadusel arvestatakse riigieksamite tulemusi või lõputunnistuse/-diplomi hindeid. Läbi võib viia täiendava testi või vestluse.

3.3. Kahele erialale sissesaamise korral immatrikuleeritakse üliõpilaskandidaat 1. eelistuse erialale.

3.4. Kui mõnel erialal jääb pärast konkurssi vabu kohti ja teaduskond soovib need täita, võivad neile kandideerida mõnel teisel erialal sisseastumiseksamid sooritanud, kuid konkursiga välja jäänud üliõpilaskandidaadid. Järelkonkurss viiakse läbi eksamisessiooni piires. Vastuvõtu järelkonkursiga kandideerijate hulgast otsustab teaduskonna dekaan.

3.5. Pärast õppeaasta algust ei ole sisseastujate immatrikuleerimine 1. aasta üliõpilaseks reeglina lubatud.

IV. Üliõpilaskandidaadi kohustused ja õigused

4.1. Sisseastuja võtab eksamile kaasa eksamilehe ja isikut tõendava dokumendi ning esitab need eksamikomisjoni liikmele. Nimetatud dokumentideta eksamile ei lubata.

4.2. Eksamitele ilmumine eksamiplaanis ettenähtud ajal on kohustuslik. Mõjuva põhjuseta eksamilt puudujat järgmistele eksamitele ei lubata. Haigestumisest peab üliõpilaskandidaat või tema lähedased teatama kohe vastuvõtutalituse peaspetsialistile. Arstitõendi esitamisel on võimalik eksamit sooritada eksamiplaanis ettenähtust teisel ajal eksamisessiooni piires. Muudel mõjuvatel põhjustel eksamiaegade muutmise eksamisessiooni piires otsustab vastuvõtutalituse peaspetsialist.

4.3. Kui eksamineeritav ei ole nõus saadud hindega, võib ta 24 tunni jooksul alates hinnete teatavaks tegemisest esitada vastuvõtukomisjonile kirjaliku põhjendatud apellatsiooni. Apellatsiooni arutab ja annab vastuse selle esitamisele järgneval päeval apellatsioonikomisjon, kuhu kuuluvad vastuvõtukomisjoni liige, eksamikomisjoni esimees ja eksamineerinud õppejõud. Apellatsioonikomisjoni otsus on lõplik. Vastu võetakse ainult sisseastujate poolt isiklikult esitatud apellatsioone.

4.4. Eksamitöö on Tartu Ülikooli omand. Eksamitöid säilitatakse õppe- ja üliõpilasosakonnas üks aasta, seejärel need hävitatakse. Eksamitöid vastuvõtukomisjon välja ei anna.

* * *

Kõik ülikooli sisseastumisega seotud küsimused lahendab lõplikult vastuvõtukomisjon.

Õpe tasulise teenusena

Lisaks õppekohtadele, mille õppekulud kaetakse riigieelarvest, pakub Tartu Ülikool soovijaile võimalust luua täiendavaid õppekohti.

Teaduskonnad korraldavad kooskõlas ülikooliseadusega tasulise teenusena õpet juriidiliste ja füüsiliste isikute poolt esitatud tellimuste alusel loodud õppekohtadel ja vabakuulajate ettevalmistamist eksternieksamiteks.

Tasu eest õpivad ka välismaalased, kes ei ela alaliselt Eestis ja kes on tulnud Tartu Ülikooli omal algatusel. Õppemaksu välisüliõpilastele kehtestab vabariigi valitsus.

Juriidiliste ja füüsiliste isikute poolt esitatud tellimuste alusel loodud lepingulistel õppekohtadel õppima asujad immatrikuleeritakse ja õppetöö toimub sarnaselt riigieelarvest finantseeritavate üliõpilastega, erinevalt toimub vaid eksmatrikuleerimine, mis on reguleeritud ülikooli ja tellija vahelise lepinguga.

Vabakuulajad õpivad koos immatrikuleeritud üliõpilastega ning samade õppekavade alusel. Vabakuulaja võib taotleda immatrikuleerimist eduka edasijõudmise korral pärast iga semestri lõppu vastaval erialal vaba üliõpilaskoha olemasolul. Üliõpilaseks vastuvõtu otsustab teaduskond ja kinnitab oma käskkirjaga rektor. Vabakuulajatel on õigus kaitsta vastava eriala õppekava täitmisel lõputöö ning saada ülikooli diplom ühistel alustel üliõpilastega.

Lepinguliselc õppekohale või vabakuulajaks vastuvõtul on eelisõigus kandidaatidel, kes saavutasid parema tulemuse sisseastumiseksamitel. Vastuvõtu otsustab teaduskond ja kinnitab rektor pärast semestritasu maksmist. Vabakuulajaga sõlmitakse leping, milles sätestatakse TÜ ja vabakuulaja poolsed õigused ja kohustused.

Teenustasude hinnad kehtestab ülikooli valitsus. Semestri kestel õpingud katkestanuile semestritasu ei tagastata.

Kõigi nimetatud õppimisvõimaluste eelduseks on TÜ sisseastujatelt nõutavate eksamite ja riigieksamite sooritamine 1997. aastal.

Avaldusi 1997. aastal lepingulistel õppekohtadel õppima asuda soovijatelt ja vabakuulajaks kandideerijatelt hakatakse vastu võtma sisseastumiseksamite perioodil. Vastuvõtu otsustamine ja lepingute sõlmimine toimub augustis teaduskondade dekanaatides. Lepingu sõlmimisel tuleb esitada maksekorralduse koopia tõendina teenustasu ülikoolile ülekandmise kohta või TÜ kassa kviitung.

Loetletud võimalused ei puuduta õppimist Avatud ülikoolis.

❐ Kes kuhu? Valida on kümne teaduskonna ja 45 eriala vahel.

Avatud Ülikool

AVATUD ÜLIKOOL on uus **mittestatsionaarne õppevorm**, mis annab kõigile võimaluse valida koolitus erinevas mahus ja variantides:

* omandada kõrgharidus või lõpetada varem katkenud õpingud,

* täiendada teadmisi ja oskusi töökarjääri kindlustamiseks,

* ümber kvalifitseeruda,

* saada lisateadmisi,

* arendada end oma huvialal.

Sisseastumise kord, tingimused:

Sisseastumiseksameid AVATUD ÜLIKOOLI ei ole. Konkursi korral kehtestab teaduskond konkursi tingimused. Diplomi- või bakalaureuseõppesse astumiseks peab olema keskharidus, magistriõppesse astumiseks bakalaureuse kraad. Lühikursustest võivad osa võtta kõik huvilised.

Õppetöö korraldus:

Õppetöö AVATUD ÜLIKOOLIS toimub sessiooniti, mille sagedus ja kestus erineb teaduskonniti.

Iseseisvat tööd sessioonide vaheajal abistavad õpikud ja õppematerjalid.

Õppeteenustasu

suurus oleneb õpingute mahust, kestusest, individuaalse juhendamise astmest.

1997/98. õppeaasta AVATUD ÜLIKOOLI koolituspakkumine valmib aprillikuus.

Aadress: Ülikooli 18 - 210, EE2400 Tartu

Telefon: +(372 7) 465 200, +(372 7) 465 201

Fax: +(372 7) 465 201

E-mail: utop@ut.ee

TERE, SISSEASTUJA

USUTEADUSKOND

Keskaja ülikoolides peeti usuteaduskondades saadavaid teadmisi hariduse tipuks. Nii 1632. aastal asutatud *Academia Gustaviana*'s kui ka Tartu Ülikooli edasises ajaloos on usuteaduskond seisnud auväärsel kohal. Ka pärast Tartu Ülikooli usuteaduskonna taasavamist 1991. aastal on see soliidseim teoloogia õppimise koht Eestis.

Usuteaduskond püüab anda võimalikult hea akadeemilise humanitaarhariduse, kus põhitsükli 4 aasta jooksul saab sügavuti minna piiblikeeltes, kristlikus teoloogias, kirikuloos ja dogmaatikas ja kus õpitakse tundma ka teisi usundeid.

Usuteaduskonnas on 6 õppetooli.

Vana Testamendi teaduse ja semiidi keelte õppetooli juures õpitakse heebrea keelt, Iisraeli ajalugu, sissejuhatust Vanasse Testamenti, selle üksikute raamatute seletusi ja Vana Testamendi teoloogiat. On võimalik õppida ka uusheebrea, süüria, akadi ja araabia keelt.

Uue Testamendi teaduse ja kreeka keele õppetooli alla kuuluvad vanakreeka keel, Uue Testamendi aegne ajalugu, sissejuhatus Uude Testamenti, tema üksikute raamatute seletused ja Uue Testamendi teoloogia.

Ajaloolise usuteaduse ja ladina keele õppetool hõlmab kirikulugu alates algkogudusest kuni tänapäevani, kodumaa kirikulugu kaasa arvatud, dogmadelugu, misjonilugu ja ladina keelt; saadakse ülevaade sümboolikast (erinevatest kristlikest kirikutest), uususunditest, loetakse algkeeles kreeka ja ladina kirikuisade tekste ja kirikuloo ürikuid. Eesti kirikuloo huvilistel on soovitav lisaks õppida alamsaksa ja rootsi keelt.

Süstemaatilise usuteaduse õppetooli aineteks on sissejuhatus teoloogiasse, filosoofia ajalugu, kristlik dogmaatika ja eetika.

Praktilise teoloogia õppetooli juurde kuulub rida eriaineid, mida vaimulik oma tulevases töös vajab, näiteks kultuseõpetus, jutlustamisõpetus, kirikujuhtimise õpetus, religioonipedagoogika, hingehoid, misjoniteadus.

Võrdleva usuteaduse õppetool on eriomane Tartu Ülikoolile juba sõjaeelsest ajast - enamikus välismaa ülikoolides õpetatakse vastavaid aineid filosoofiateaduskondades. Kohe esimesel õppeaastal tehakse tutvust võrdleva usundilooga, mille raames õpitakse tundma usundiloolisi teooriaid, surnud usundeid, teisi elavaid usundeid, lisanduvad eesti ja soome-ugri rahvaste usund, religioonipsühholoogia ja -sotsioloogia, hiljem ka religioonifilosoofia ja -fenomenoloogia.

Käivitumas on ka seitsmes - **idakristluse õppetool**. Siin õpitakse tundma idakristluse kujunemist, õpetust ja teoloogilisi probleeme, samuti ortodokskiriku praktilist elukorraldust ja kombestikku.

Traditsiooniliselt on teoloogilist haridust aidanud Tartus anda eriteadlased Saksamaa ülikoolidest. Ka praegu on igal semestril vahetumas 2-3 külalisõppejõudu, mistõttu pannakse esimestest õpingupäevadest peale suurt rõhku saksa keele õppimisele.

Õppe- ja teadustöö edendamiseks on loodud Tartu Ülikooli Teoloogia Fond, mille rikkalikku raamatukogu igapäevaõpingutes usinasti kasutatakse.

Mõistetavatel põhjustel on TÜ usuteaduskonna õppekavas eriline rõhuasetus evangeelsel teoloogial. Usuteaduskonna lõpetanud leiavad tööd Eestimaa kirikutes vaimulikena, koolides õpetajatena, sotsiaalhoolekandes, ajakirjanduses, miks mitte soovi korral ja vastaval hilisemal spetsialiseerumisel ka muuseumitöötajate, arhivistide, kirikuajaloolaste või tõlkijatena. Töökamatel ja andekamatel lõpetajatel on võimalik taotleda teoloogia alal magistri- ja doktorikraadi.

Vastu võetakse 35 uut üliõpilast, kes peavad sisseastumiseks tegema kolm eksamit: profileeriv eksam - kollokvium (kutsesobivusvestlus), emakeel (essee) ja võõrkeel. Emakeele ja võõrkeele eksam (va. prantsuse keel) tuleb sooritada riigieksamina keskõppeasutuse juures. Kollokvium sooritatakse sisseastumiseksamina ülikoolis, samuti prantsuse keel.

Dotsent Peeter Roosimaa,
usuteaduskonna dekaan

ARSTITEADUSKOND

Arstiteaduskonna ajalugu ulatub kaugele 17. sajandisse, kui 1632. aastal rajatud Tartu Ülikoolis hakati meditsiini õpetama. Sajandite jooksul on siit sirgunud paljud kuulsad arstid: N. Pirogov, Fr. R. Kreutzwald, L. Puusepp, K. Rammul, O. Schmiedeberg, A. Linkberg jt. Hoolimata soliidsest east pole arstiteaduskond loorberitele puhkama jäänud, vaid areneb üha edasi, et noored teadusejüngrid ka tulevikus ihuhädasid ravitseda oskaksid ja oma tööga Eesti meditsiinile au ning kuulsust tooksid.

Sul on võimalus valida **nelja eriala** vahel.

Arstiteaduse erialal tuleb õppida kuus aastat, millest paar esimest küll tüütult venivana võivad näida, sest päevi täidavad põhiliselt füüsika ja keemia. Seda, et õpid arstiteaduskonnas, tuletab meelde vaid Vana Anatoomikumi suhteliselt sage külastamine. Samas on just see periood ülikoolis kõige teravamalt mällu sööbiv. Tollased õppetööga seotud probleemid tunduvad hiljem halenaljakana. Teisel kursusel võid juba nina püsti ajada, et õpid meditsiiniga rohkem seotud aineid ning tänaval rebaseid lõhna järgi ära tunned. Neljandaks kursuseks on teoreetiline alus inimorganismist ja haigusprotsesside olemusest omandatud. Kätte on jõudnud aeg, mil võid uhkelt valges kitlis mööda haigemaja promineerida. Eriti kõditavalt mõjub eneseteadvusele see, kui keegi sind juba arstiks peab. Eelkõige peab nüüd aga üha enam arstiteadusele pühenduma. Vaid siis võid loota, et ühiskond tasustab seda ametit vastutuse keerukuse vääriliselt. Oskusi-teadmisi lisab veelgi suvine arstiabipraktika.

Stuudium lõpeb kompleksse lõpueksamiga, kus on küsimusi sisehaigustest, kirurgiast, sünnitusabist ja günekoloogiast ning rahvatervishoiust. Lõpueksami edukalt sooritanud saavad **arstiastme diplomi**. Ülikooli lõpetamisel on tavaliselt selgunud kitsam eriala, millega noorarst end siduda tahaks. Aastase internatuuri jooksul, mis annab **üldarsti kutse** ning õiguse iseseisvalt haigusi diagnoosida ja ravida, on veel aega täiustuda ning lõplik otsus langetada.

Stomatoloogia eriala on sobiv kuldsete kätega meditsiinihuvilistele, kes soovivad inimestele tagasi anda kauni naeratuse ja kena näolapi. Sarnaselt arstiteaduse eriala esmakursuslaste pingsatele õpingutele on ka hambaravitudengid paaril aastal hõivatud prekliiniliste ja üldmeditsiiniliste ainete omandamisega. Alates kolmandast kursusest hakkab rõhuasetus üha enam kalduma stomatoloogilistele ainetele. Viieaastase õppeperioodi vältel kogud teadmisi hambaravist, ortodontiast, hammaste proteesimisest ning näo- ja lõualuudekirurgiast. Õppejõududeks on oma ala tõelised spetsialistid, kel pole kahju ametisaladusi noorte kolleegidega jagada. Juba praktikumide ajal on sul võimalus sõpradel-tuttavatel hambaid parandada ning nii enesele tulevast klientuuri kujundada.

Lõpueksami sooritanult saad **stomatoloogiaalase diplomi**. Internatuuri kestus on üks aasta.

Terved hambad on ju investeering või kuidas?

Farmaatsia erialale on oodatud noored, kel tahtmist ja eeldusi ravimitega tegelemiseks ning tööks laborites. Kahel esimesel kursusel õpetatakse jällegi üldaineid - bioloogiat, füüsikat, keemiat. Alates kolmandast kursusest õpitakse tundma ravimite keemiat, ravimite valmistamise tehnoloogiat, kohtukeemiat, farmaatsiakorraldust jpm. Viie aastaga saavad selgeks nii koduaia taimed kui ka ühe või teise ravimi keerulised toimemehhanismid. Teoreetiliste teadmiste kinnistamine ja reaalsusega sidumine toimub praktikal apteekides, laborites, farmaatsiatehastes ja ka vabas looduses, tutvumaks ravimtaimedega.

Stuudiumi läbinud saavad **bakalaureuse kraadi**.

Õeteaduse osakond on arstiteaduskonna noorim. Tartu Ülikoolis alustati üldharidusega meditsiiniõdede vastuvõttu 1991. aastal ning kuni 1996. aastani võeti üliõpilasi diplomiõppesse. Alates 1997. aastast lõpetatakse diplomiõppesse vastuvõtt, kuna see hakkab toimuma Eesti meditsiinikoolide juures, ning alustatakse vastuvõttu bakalaureuseõppesse. **Õppima võetakse õeteaduse diplomiõppe lõpetanuid**. Omandatakse teadustöö aluseid, õeteaduslikku uurimismetoodikat, õeteaduse filosoofiat jms. Õpiaeg on üks aasta.

Vastu võetakse 1997/98. õppeaastal järgnevalt:

*** arstiteaduse osakonda:**

eesti õppekeelega 55 üliõpilast,

vene õppekeelega 15 üliõpilast,

*** stomatoloogia osakonda 30 üliõpilast,**

*** farmaatsia osakonda 25 üliõpilast,**

*** õeteaduse osakonda 15 üliõpilast.**

Arstiteaduse, stomatoloogia ja farmaatsia osakonda pürgijail tuleb sooritada järgmised eksamid (sulgudes on märgitud eksami eest saadav maksimaalne punktide arv):

1. Bioloogia (10),

2. Keemia (10, riigieksam),

3. Kirjand (10, riigieksam),

4. Võõrkeele test (10, prantsuse keel või riigieksam inglise või saksa keelest).

Õeteaduse osakonda võetakse vastu TÜ õeteaduse diplomiõppe diplomi ja akadeemilise õiendi alusel.

Head põrumist sisseastumis- ja riigieksamitel ning kohtumiseni arstiteaduskonna rebastepeol.

Mati Jalakas,
arstiteaduskonna pressiesindaja

ÕIGUSTEADUSKOND

Õigusteaduskond on üks nendest Tartu Ülikooli teaduskondadest, kes alustasid oma tegevust kohe ülikooli asutamisel 1632. aastal.

Tartu Ülikooli õigusteaduskond on kogu oma tegutsemise aja jooksul olnud oluline õigusteadusliku mõtte arengu keskus. Pärast Eesti Vabariigi taasiseseisvumist alanud õigusreformi ettevalmistamisel on meie teaduskond olnud üks olulisemaid õigusteaduslikke keskusi. Kõigi olulisemate õigusaktide väljatöötamisel on osalenud õigusteaduskonna õppejõud.

Praegu toimub õppetöö õigusteaduskonnas kolmes astmes. Esimene aste (neli aastat) annab õigusteaduse alal bakalaureuse kraadi, selle järel teine aste (kaks aastat magistriõpet) annab õigusteaduse magistrikraadi ning kolmas aste (neli aastat doktorantuuri) doktorikraadi.

Kõrghariduse juristi kvalifikatsiooni omandamiseks tuleb nelja aasta jooksul sooritada 37 eksamit ja 26 arvestust kohustuslikes õppeainetes ja sellele lisaks veel umbes 20 eksamit või arvestust valikainetes (nendest võib osa olla valitud ka teistest teaduskondadest, näiteks majandus- või filosoofiateaduskonnas õpetatavate ainete hulgast).

Igal aastal on õigusteaduskonnas olnud mitmeid välislektoreid, kes on lugenud loengukursusi (Euroopa Liidu õigus, rahvusvaheline arbitraaž jne), mille õpetamiseks teaduskonnal on õppejõud ajutiselt puudunud.

Õigusteaduskonna lõpetajad asuvad tööle mitmesugustes era- ja riiklikes ettevõtetes, pankades, advokaadibüroodes, kohtutes, riigi- ja kohaliku omavalitsuse aparaadis, prokuratuuris ning politsei- ja uurimisametis. Enamik nendest töökohtadest pakub väga head rakendust analüüsivõimele ning oskuslikule keel(t)e kasutamisele nii kõnes kui kirjas.

Tänavu võetakse bakalaureuseõppesse 60 üliõpilast. Eksamid - ajalugu (10 p, riigieksam), kirjand (10 p, riigieksam), võõrkeele test (10 p, prantsuse keel või riigieksam inglise või saksa keelest).

Dotsent Jaan Ginter,
õigusteaduskonna prodekaan

❒ Õigusteaduskonna üliõpilased õppekirjanduse vähesuse kurta ei saa, juriidiline kirjandus ilmub tänu Avatud Eesti Fondile. Fotol esitlevad õigusteaduskonna kirjandust praegune justiitsminister Paul Varul ja dekaan Peep Pruks.

Informatsioon:

Tartu, Ülikooli 18 tel (27) 465 465, (27) 465 625

WWW: http://www.ut.ee/

Tartu Ülikooli esindused:

Tallinn, Müürivahe 11, tel (26) 406 866

Pärnu, Lembitu 1A, tel (244) 37 131

Kuressaare, Rootsi 7, tel (245) 57 439

Türi,Tolli 62, tel (238) 79 403

Kärdla, Vabrikuväljak 1, tel (246) 96 358

Võru, Jüri 12, tel (278) 21 960

VASTUVÕTT TÜ KOLLEDŽITESSE

Diplomiõpe

PÄRNU KOLLEDŽ

* Turismi- ja hotelliettevõtlus - 30,

* ärijuhtimine - 30.

TÜRI KOLLEDŽ

* Keskkonnateadus - 30.

TERE, SISSEASTUJA

FILOSOOFIA-TEADUSKOND

Filosoofiateaduskonna erialadele võetakse tänavu üliõpilasi vastu järgnevalt:

*** ajalugu 50**
*** eesti keel ja sugulaskeeled 35**
*** eesti keel (võõrkeelena) 25**
*** eesti kirjandus ja rahvaluule 25**
*** filosoofia 15**
*** hispaania keel ja kirjandus 12**
*** inglise keel ja kirjandus 40**
*** kasvatusteadused 25**
*** klassikaline filoloogia 15**
*** maalikunst 5**
*** prantsuse keel ja kirjandus 8**
*** saksa keel ja kirjandus 30**
*** skandinavistika (rootsi keel) 14**
*** vene ja slaavi filoloogia 30**

Ajaloo eriala

Ajaloo-osakonnas õpetatakse üldise ajaloo õppekava alusel 4 erialal 7 ainet, millest igaüks võib olla üliõpilasele peavõi kõrvalaineks:

1) **ajalugu,** (kitsam spetsialiseerumine **Eesti ajaloole, üldajaloole, lähiajaloole** XX sajandi ajalugu) või **arhiivindusele,**

2) **arheoloogia,**

3) **etnoloogia,**

4) **kunstiajalugu.**

Igale õppeainele vastab õppetool (korraline professuur, mis õpetab vastavat ainet alam-, kesk- ja ülemastmes). Ülemastmes valitud aine, milles üliõpilane kirjutab ka lõputöö, on peaaine. Teised ained on kõrvalained. Lisaks võib teatud ulatuses (kõrvalainena alam- või keskastmes ehk vabaaineina üksikute kursuste kaupa) õppida mitmesuguseid teisi humanitaar- ja sotsiaalteaduste aineid väljaspool osakonda ja teaduskonda.

Bakalaureuseastme lõpetanutel on võimalik taotleda õpetajakutset, milleks tuleb õppida üks aasta didaktilis-metoodilises seminaris.

Osakonna juures töötab ka orientalistikakeskus.

Eesti ja soome-ugri filoloogia eriala

Eriala jaguneb kaheks haruks:

*** eesti keel ja sugulaskeeled (eesti keele, soome keele ja kirjanduse, soome-ugri keelte, ungari keele ja kirjanduse eriharu);**

* eesti kirjandus ja rahvaluule (eesti kirjanduse, teatriteaduse, eesti ja võrdleva rahvaluule eriharu).

Kui palju on filosoofiateaduskonnas filosoofiat?

Ühe muudatuse seletuseks

Järgnev jutt on ehk liiga ***eesti filoloogia keskne****, aga peame kinni põhimõttest rääkida sellest, mida kõige paremini tunneme.*

Tavaettekujutus humanitaarala üliõpilasest kipub olema eluvõõras ja luulelembene noor inimene paksude raamatute vahel uurimas unustatud literaate. Mida on temal filosoofiaga asja?

Õigupoolest olekski Tartu Ülikooli filosoofiateaduskonda tänapäevase teaduse klassifikatsiooni järgi täpsem humanitaarteaduskonnaks kutsuda. Ajalooliselc filosoofia-nimelc leiame põhjenduse minevikust, kui humanitaaria oli filosoofiast lahutamatu ja meisterlikkus mõttekunsti alal klassikaliste keelte ja ajaloo õppijate eesmärgiks. **Praegu ühendab filosoofiateaduskond keelte, kirjanduse, ajaloo, pedagoogika ja filosoofia osakondi,** ühiseks nimetajaks võiks pidada sellist mõistet kui mõttekultuur. Üliõpilasele peab mõtlemine meeldima. Ja sellise lähenemise puhul tuleb oma soove ja sobivust enne ülikooli astumist tublisti kaaluda.

Elektroonilise teabetöötluse areng viimastel aastakümnetel on toonud kaasa murrangu traditsiooniliselt humanitaarseks peetavatel teadusaladel. Äkki on aladel, mis tegelevad inimintellekti väljendustega (ehk criti keeruliste, formaalsele analüüsile raskesti allutavate nähtustega), jõutud täppisteaduslike uurimisvõimaluste kasutamiseni. Üliõpilasel, kes tahab üldkeeleteaduse loengutel aru saada kognitiivsetest keelemudelitest, arheoloogia õppimisel mõista esemete klassifitseerimise tingimusi või analüütilise filosoofia seminaris esitada asjakohaseid valemeid, peab olema kalduvust *täpseks mõtlemiseks*. Tahe sügavuti mõelda valitud eriala küsimuste üle olgu otsustav, kui ankeeti teaduskonna kohalc 'filosoofia' kirjutate.

Need, kes eelneva jutu peale pisut murelikuks muutusid, rahunegu taas. Traditsiooniline filoloogia ei ole ilmast kadunud, Tartu Ülikoolist samuti mittc. Sel aastal on sisseastumiseksamidki eesti filoloogia osakonnas selle järgi seatud, millist külge endas oluliseks peate - kas keeleteaduse küsimuste kallal peamurdmist või kirjandusse ja rahvaluulesse süvenemist. **Peaainena eesti keelt ja sugulaskeeli võetakse õppima 35 üliõpilast,** nende esimene sisseastumiseksam on eesti keelest. **Kirjandust ja rahvaluulet hakkavad peaainena õppima 25 tulevast tudengit** ja nende esimene eksam on eesti kirjandusest. Edaspidi ei tähenda see muidugi mingit segregatsiooni, kõrvalainena võib valida kõike osakonnas pakutavat. Kellel näiteks tulevikus kavatsus pedagoogiks hakata, peavadki keskastmes nii eesti keelt kui kirjandust õppima. Seega soodustab uuendus erinevate huvidega inimeste ülikooli astumist, mis te pärast sissesaamist teete, sõltub teie soovidest ja eeldustest. Meie oleme valmis õpetama, kui teie olete valmis õppima. Niisiis, sisenege Sophia maailma!

Katrin Kern
Karl Pajusalu

Eesti keel võõrkeelena

See eriharu kuulub eesti filoloogia osakonda, vastuvõtt toimub teistest eriharudest eraldi. Eriharu on mõeldud eelkõige muukeelsete koolide lõpetanuile ja välismaalastele. Sisseastumiseksamitega eesti keelt (võõrkeelena) õppima asunud üliõpilastel tuleb õppida seda ülemastmes ja kirjutada lõpetamisel bakalaureusetöö. Õppetöö toimub eesti keeles.

Filosoofia eriala

Põhiõppes õpitakse filosoofiat alam-, kesk- ja ülemastmes. Kõrgem aste eeldab ja sisaldab madalamat. Ülemastme (koos bakalaureusetsükliga) valinu õpib filosoofiat peaainena, taotledes bakalaureuse kraadi ja diplomit filosoofia alal. Sellele teele asub filosoofia alal ülikooli astunu. Alam- või ülemastme valinu õpib filosoofiat kõrvalainena. Viimasel puhul saab ta ülikooli lõpetamisel peale bakalaureuse kraadi ja diplomi oma mittefilosoofilisel erialal ka tunnistuse filosoofia eriala soorituse kohta kõrvalainena vastaval astmel.

Germaani-romaani keelte erialad

Sel aastal võetakse osakonnas üliõpilasi **inglise keele ja kirjanduse, saksa keele ja kirjanduse, klassikalise filoloogia, hispaania keele ja hispaaniakeelse kirjanduse, prantsuse keele ja kirjanduse ning skandinavistikas rootsi keele eriharudesse.**

Õppetöö kestab üldjuhul neli aastat, millele võib järgneda üks aasta pedagoogilist õpetust või kaks aastat magistriõpet.

Kasvatusteaduse eriala

Sellel erialal toimus esimene vastuvõtt alles eelmisel aastal. Bakalaureuseõppe eesmärgiks on anda pedagoogika, pedagoogilise psühholoogia ja haridusfilosoofia alaseid teadmisi mahus, mis looksid baasi orienteerumiseks ja töötamiseks hariduselu kõigis institutsioonides ja valdkondades. Kasvatusteadus annab süstemaatilise tervikpildi inimese õppimise ja õpetamisega seonduvatest probleemidest.

Samaaegselt bakalaureuseõppega on kõrvalainena võimalik omandada õppetööks vajalikud teadmisel ühel-kahel erialal (olenevalt aine mahust). Eriti hästi seostub kasvatusteaduse bakalaureuseõpe **inimeseõpetuse tsükli** ainete õpetaja koolitusega. **Eesti koduloo** ainetsükli omandamine annab ettevalmistuse tööks mitte-eesti koolides, kuhu vajatakse õpetajaid, kes aitaksid lastel integreeruda Eesti ühiskonda. On ka võimalus spetsialiseeruda **hariduskorralduse spetsialistiks.**

Vastuvõtueksamid on: akadeemilise võimekuse test ja erialakatse essee vormis (20 p), kirjand (riigieksam, 10 p) ja võõrkeel (prantsuse keel või riigieksamina inglise või saksa keel, 10 p).

Klassikalise filoloogia eriala

Nelja aasta jooksul omandatakse põhiteadmised antiikkultuurist: ladina ja vanakreeka keelest, kirjandusest ja mütoloogiast, ajaloost, filosoofiast. Õpetus on kolmeastmeline: alam-, kesk- ja ülemaste, kusjuures ülemastmes saab valida ladina või kreeka keele eriharu vahel.

Maalikunsti eriala

Õppetöö on keskendunud õlimaalile, vanematel kursustel on mõeldavad ka muud suunavalikud ja tehnikate kombinatsioonid, mis käsitlevad tahvel- või monumentaalmaali kriteeriumide kohaselt. Maalimise ja kompositsiooni kõrval õpetatakse joonistamist, kunstiajalugu ja plastilist anatoomiat ning väiksemas mahus graafikat, arvutigraafikat ja skulptuuri. Pärast õppekava täitmist on võimalik täiendavalt omandada kunstiõpetaja kutse.

Vene ja slaavi filoloogia eriala

Üliõpilased võivad valida põhierialana (esimese erialana) vene keele, vene kirjanduse või slaavi filoloogia, mille nad omandavad kolme astme ulatuses. Õppekavas on ette nähtud vähemalt **kahe eriala valik.** Vene ja slaavi filoloogia osakonna üliõpilased võivad valida teise erialana peale vene keele, kirjanduse ja slaavi filoloogia ka semiootika ja kulturoloogia. Kui aga üliõpilasel on vastav ettevalmistus, siis on tal võimalus valida filosoofiateaduskonnas ka teisi erialasid (soome-ugri, germaani-romaani, skandinaavia, klassikalised keeled, ajalugu, psühholoogia jt).

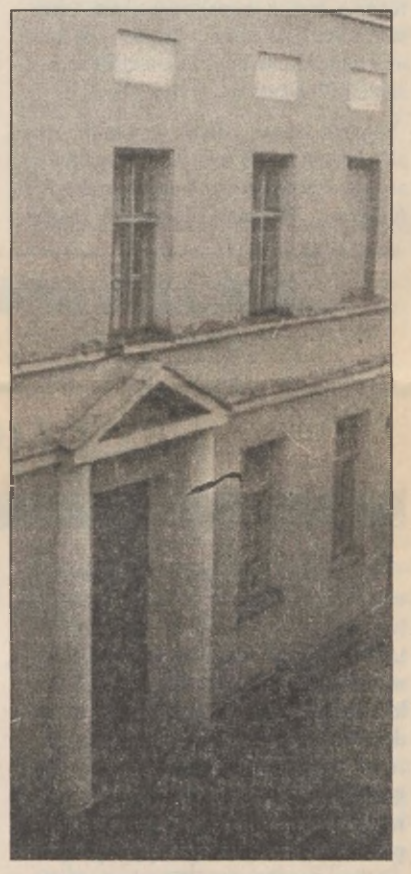

❐ **Keeltemaja peahoone kõrval, mida fotograafid eriti tähele ei pane.**

BIOLOOGIA-GEOGRAAFIATEADUSKOND

1997. aasta sügisel on bakalaureuseõppes võimalik loodusteadusliku hariduse omandamist alustada 60 bioloogia-, 25 geograafia- ja 15 geoloogiahuvilisel noorel. Diplomiõppesse võetakse vastu 35 tulevast loodusteaduste õpetajat, neist 13 vene õppekeelega rühma. Tavapäraseid sisseastumiseksameid ei toimu. Bioloogia ja loodusteaduste õpetaja erialal arvestatakse vastuvõtul lõputunnistuse hindeid bioloogias, matemaatikas ja füüsikas ning riigieksamite tulemusi kirjandis, keemias ja võõrkeeletestis (inglise või saksa keel või prantsuse keel, mis sooritatakse ülikooli juures). Geograafia ja geoloogia erialal läheb bioloogia eksami asemel arvesse geograafia hinne, muus osas on tingimused samad mis bioloogidel.

Põhiõpe on kõigil erialadel planeeritud 4 aastat. Bakalaureuseõppe lõpetanud võivad jätkata õpinguid **2-aastases magistrantuuris** ja seejärel **4-aastases doktorantuuris**. Põhiõppe lõpetajad bioloogia ja geograafia erialal, kes taotlevad õpetaja kutset, peavad jätkama õpinguid **ühe aasta** jooksul vastava programmi alusel.

Kõik teaduskonnas õpetatavad erialad nõuavad baasteadmisi matemaatikas, füüsikas, keemias, oskust töötada arvutiga ja head võõrkeelte, eeskätt inglise keele tundmist. Need kursused on õppeplaanides kohustuslike ainetena.

Tänapäeva bioloogia, geograafia ja geoloogia on paljudes erinevates suundades arenevad teadused, mis uurivad elus- ja eluta loodust väga erinevatel tasanditel. Seetõttu võib bioloogiks, geograafiks või geoloogiks õppida mitmel erineval viisil, mis tähendab, et meie üliõpilastel on suhteliselt suur vabadus endale kitsama õpingukava koostamisel ja kitsama eriala valikul.

❐ **Laboritööst ei pääse üle ega ümber.**

Bioloogide ettevalmistamine toimub kolme instituudi baasil, milleks on: botaanika ja ökoloogia instituut, molekulaar- ja rakubioloogia instituut ning zooloogia ja hüdrobioloogia instituut. Sellega on loodud võimalus spetsialiseeruda elusloodusc erinevate tahkude uurimisele alates taime- ja loomakoosluse ökoloogiast kuni rakus toimuvate molekulaarsete protsesside ja keemiliste reaktsioonideni.

Bioloogide töökohtade valik sõltub valitud erialast. Molekulaar- ja rakubioloogid, mikrobioloogid, geneetikud ja biokeemikud töötavad nii teaduslaborites kui ka rakenduslikel erialadel. Nimetatud spetsialiste vajavad meditsiini- ja veterinaarlaborid ning ettevõtted, kus rakendatakse biotehnoloogiat. Ökoloogid, botaanikud, zooloogid ja hüdrobioloogid leiavad tööd looduskaitsealadel, keskkonnakaitsega seotud asutustes ja teadustööl.

Geograafia instituudis saab õppida loodus- ja inimgeograafiat ning geoinformaatikat ja kartograafiat. Õppetöö lahutamatuks osaks on välitööd. Geograafid leiavad tööd teadus- ja projekteerimis-, kartograafia-, keskkonnakaitse ja turismiasutustes.

Geoloogia instituudis õppijad saavad valikkursuste ja lõputöö kaudu kitsama erialase ettevalmistuse rakendusgeoloogia, geoloogia-mineraloogia ja paleontoloogia-stratigraafia alal. Lõpetanutest saavad kaardistus-, hüdro- ja ehitusgeoloogid, harvem ka petrograafid ja paleontoloogid. Tööd leitakse Eesti Geoloogiakeskuses, Geoloogia Instituudis, projekteerimisasutustes ja maakondade keskkonnateenistuste juures.

Sõltumata erialast on õppetöö üks vorme üliõpilaste osalemine teaduslikus uurimistöös, mis põhiõppes lõpeb lõputöö koostamise ja kaitsmisega. Kõikidel instituutidel on tihedad sidemed välismaa ülikoolidega, mis realiseeruvad nii teadus- kui ka õppetöös.

TERE, SISSEASTUJA

FÜÜSIKA-KEEMIA-TEADUSKOND

Meie teaduskonnas võib õppida nii füüsikuks kui keemikuks aga ka loodusteaduste õpetajaks. Õppekavad on koostatud selliselt, et üliõpilane saaks võimalikult universaalse hariduse antud erialal, mis võimaldab rakendust paljudes eluvaldkondades - nii teaduses kui praktilistel aladel.

Näiteks on kitsama spetsialiseerumise raames võimalik õppida järgmisi rakendusliku kallakuga erialasid: **keskkonnafüüsikat** (sealhulgas meteoroloogiat), **füüsikalist infotehnoloogiat, biomeditsiinitehnikat, keskkonnakaitse keemiat ja biokeemiat**. Individuaalprogrammide alusel on võimalik õppida **restaureerimist, parfümeeriat, tekstiili- ja nahakeemiat.**

Loomulikult jätkub teadlaste ettevalmistamine füüsika ja keemia fundamentaalsuundades (astrofüüsika, teoreetiline füüsika, optika ja spektroskoopia, tahkisefüüsika, biokeemia, orgaaniline keemia, füüsikaline keemia, elektrokeemia, analüütiline keemia, arvutikeemia jt).

Põhiõpe kestab füüsika ja keemia erialal keskmiselt 4 aastat ja lõpetajatele antakse bakalaureuse kraad keemias või füüsikas. Kolmel esimesel aastal õpitakse valdavalt kohustuslikke aineid. Selle ajaga võetakse läbi eriala üldained, kõrgem matemaatika ja keemia erialal füüsika ning arvutiõpetus. Loomulikult jätkub võõrkeelte õppimine. Alates kolmandast aastast kuulavad üliõpilased nn. **eriala- ja valikaineid**, mille hulgas on olulisel kohal ka rakendusliku suunitlusega ained (näiteks füüsikutel arvutite arhitektuur, multimeedia, sidesüsteemid, kvaliteedisüsteemid ning keemikutel materjalidekeemia, tehnoloogia, tehniline analüüs ja rakenduselektrokeemia).

Edukamatel lõpetajatel on võimalik jätkata õpinguid ja keskmiselt kahe aasta vältel omandada **magistrikraad**.

Pärast magistrikraadi saamist on võimalik taotleda kõrgeimat teaduskraadi - **doktorikraadi**. Selleks kulub veel 4 aastat doktorantuuris ja tuleb kaitsta doktoritöö.

Neil, kes soovivad saada **gümnaasiumiõpetaja kutset**, tuleb pärast bakalaureusekraadi saamist õppida veel **üks aasta**. Selle aja jooksul õpitakse **pedagoogilisi, psühholoogilisi ja metoodilisi** aineid ning tehakse läbi **koolipraktika**. On võimalik omandada ka mõne teise aine (näiteks matemaatika) põhikooli õpetaja lisakutse.

Loodusteaduste õpetaja erialal kestavad õpingud 4 aastat ja lõpetajad saavad põhikooli loodusõpetuse-, füüsika-, keemia- ja bioloogia- või geograafiaõpetaja kutset tõendava diplomi. Õppekava sisaldab ligikaudu võrdsete mahtudega füüsika, keemia, bioloogia, pedagoogiliste ainete ja üldkultuuriliste ainete tsüklit ning vabalt valitavaid aineid. Soovi korral võib bioloogiatsükli asendada geograafiatsükliga. Geograafiatsükli võib valida ka lisaks eelmainitutele.

On võimalus omandada ka ühe eriala (füüsika, keemia, bioloogia või geograafia) **gümnaasiumiõpetaja kutse koos bakalaureuse kraadiga**, õppides ühe aasta vältel vastavat eriala.

Meie teaduskonnas saadava hariduse kvaliteeti näitab see, et juba bakalaureuseõppe viimastel kursustel suunatakse paljud üliõpilased teatud ajaks (semester või kaks) välismaa ülikoolidesse, et täita mingit lühiajalist teadusprogrammi või koguda eksperimentaalseid andmeid bakalaureusetöö jaoks. Meie üliõpilaste reputatsioon välismaal on kõrge tänu nende heale teoreetilisele ja praktilisele ettevalmistusele. Paljud meie lõpetajad töötavad Lääne-Euroopa ja USA ülikoolide õppejõududena või õpivad doktorantuuris.

Teaduskonna lõpetajad töötavad peaaegu kõigis eesti teadusinstituutides. Peale teadusasutuste leiavad nad rakendust kõrgkoolides õppejõududena, tööstuses, firmades konsultantidena, meditsiinilaborites, biokeskustes, looduskaitses, mereuuringutes, muuseumides, raamatukogudes, koolides jne. Edaspidi lisanduvad kindlasti toiduainete ja tollilaborid. Paljud lõpetajad on edukad ärimehed, ettevõtjad ning töötavad kõrgetes riigiametites.

Vastuvõtt meie teaduskonda toimub üldistel alustel riigieksamite ja erialaste sisseastumiseksamite tulemuste põhjal. Eksamid on järgmised: **kirjand** (eelnevalt sooritatud riigieksam, kuni 10 punkti), **võõrkeele** test (prantsuse keel või eelnevalt sooritatud riigieksam inglise või saksa keelest, kuni 10 p) ning **füüsika ja matemaatika** koondtest (füüsika erialale astujale), **keemia ja matemaatika** koondtest (keemia erialale astujatele) või **keemia ja bioloogia** koondtest (loodusteaduste õpetaja). Erialaeksamil on võimalik saada 20 punkti. Erandina võetakse ilma eksamiteta vastu füüsika või keemia erialale vabariikliku aineolümpiaadi 15 esimest ja füüsika erialale Täppisteaduste Kooli lõpueksamil füüsikas "väga hea" hinde saanud õpilased. Samuti võetakse ilma eksamiteta vastu keskkooli kuldmedaliga või keskeriõppeasutuse kiitusega lõpetanud. Alakonkursi korral toimub eksamite asemel erialane vestlus.

Dotsent Kalev Tarkpea,
füüsika-keemiateaduskonna prodekaan

❐ **Keemialõhnaline keemiahoone.**

KEHAKULTUURI-TEADUSKOND

TÜ kehakultuuriteaduskond kasvas välja 1928. aastal loodud Kehalise Kasvatuse Instituudist. Viimaste aastate reformide tulemusena on oluliselt muutunud nii teaduskonna struktuur kui ka õppekorraldus. Praegu on teaduskonnas kolm akadeemilist instituuti (spordibioloogia, spordipedagoogika, sporditeooria ja treeninguõpetuse instituut) ning praktilise suunitlusega õppe- ja sporditööga tegelev spordikeskus. Kehakultuuriteaduskonna õppekavad võimaldavad omandada interdistsiplinaarset akadeemilist haridust ning saada **süvaettevalmistuse** ühes või mitmes rakendusvaldkonnas - **treeninguõpetuses, spordijuhtimises, kehalises kasvatuses, liikumisravis, terviseõpetuses**. Mitmes teadustöö valdkonnas on kehakultuuriteaduskonnas saavutatud kõrge rahvusvaheline tase. Praegu õpib meil 12 välisüliõpilast. Seega on kehakultuuriteaduskond muutunud rahvusvaheliselt arvestatavaks õppe- ja teaduskeskuseks. Samal ajal on ta ka üliõpilasspordi juhtivaks keskuseks Eestis, kellel on laialdasi spordialaseid sidemeid teiste riikide ülikoolidega.

Alates 1997/98. õppeaastast on kehakultuuriteaduskonnas kolm eriala:

bakalaureuseõppes

1) **liikumis- ja sporditeadused** - vastu võetakse 25 üliõpilast,

2) **liikumisravi** - vastu võetakse 15 üliõpilast;

diplomiõppes

3) **treeninguõpetus ja spordijuhtimine** - 15 üliõpilast.

Kõigile erialadele toimub vastuvõtt üldkonkursi alusel. Konkursieksamiteks on **bioloogia** (sooritatakse Tartus), **emakeel (kirjand)** ning **võõrkeel (inglise või saksa)**, mille puhul arvestatakse riiklike eksamite tulemusi. Prantsuse keele test sooritatakse ülikooli juures. Enne eksamite algust viiakse läbi **kehaliste võimete testid**, mida hinnatakse arvestusena.

Liikumis- ja sporditeaduste eriala

Õppetöö toimub ainesüsteemis 3 astmes: bakalaureuse-, magistri- ja doktoriõppes. **Bakalaureuseõpe** (4 aastat, 160 AP) koosneb peaainest (105 AP), kõrval- (39 AP) ja vabaainetest (16 AP). **Peaaine** on kohustuslike õppeainete kompleks, mis loob ettekujutuse inimorganismi ehitusest ja talitlusest ning kehalise aktiivsusega kohanemisest erinevates tingimustes, samuti spordi ja kehalise kasvatuse sotsiaalkultuurilisest rollist ühiskonnas. Saadakse oskused ja kogemused iseseisvaks uurimistööks ning kooli kehalises kasvatuses rakendatavate spordialade õpetamiseks. Koolituse lahutamatu komponent on õppe- ja treeningutöö valitud spordialal, mis annab treeneri ettevalmistuse. **Kõrvalainena** saab õppida spordijuhtimist ja terviseõpetust. Kõrvalaineid on võimalik valida ka teistest teaduskondadest. Samal ajal võivad teiste teaduskondade üliõpilased kõrvalainena õppida liikumis- ja sporditeadusi.

Bakalaureuseõppes kaitstakse kolm uurimistööd ning sooritatakse praktikad pea- ja kõrvalainetes. Stuudium lõpeb lõputöö kaitsmisega, lõpetanud saavad **bakalaureusekraadi** (*baccalaureus scientiarum*) liikumis- ja sporditeaduste erialal. Erialast tööd on võimalik leida nii treeneritena kui ka spordijuhtimise ja tervisespordi sfääris. Kehalise kasvatuse õpetajana töötamine eeldab täiendava üheaastase õpetajakoolituse läbimist.

Bakalaureuseõppe lõpetanud võivad konkursi korras jätkata õpinguid 2-aastases **magistriõppes**, magistrikraadi omanikud 4-aastases **doktoriõppes liikumis- ja sporditeaduste erialal**.

Märkus: AP - ainepunkt e õppenädal. Ühele AP-le vastab 40 tundi üliõpilase õppetööd, millesse on arvestatud nii auditoorne (loengud, seminarid, praktikumid) kui ka iseseisev töö.

Liikumisravi eriala

Liikumisravi hakati ülikoolis õpetama liikumis- ja sporditeaduste eriharuna 1992. aastal. Käesoleval aastal kinnitati iseseisev õppekava, mis käivitub 1997/98. õppeaastal. Õppetöö toimub ainesüsteemis **bakalaureuseõppes** (4 aastat, 160 AP) koostöös arstiteaduskonna instituutide ja TÜ Kliinikumiga. **Peaaine** (105 AP) raames õpetatavad ained loovad süsteemse ettekujutuse organismi ehitusest ja talitlusest ning kehaliste harjutuste osast taastusravis ja haiguste profülaktikas ning liikumispuuete kompenseerimisel. Stuudium annab vajaliku meditsiinilise ettevalmistuse ja iseseisva uurimistöö kogemuse kinesioloogias või liikumisravis (kaitstakse 3 uurimistööd). Viimasel õppeaastal sooritatakse 8-nädalane liikumisravi praktika Tartu tervishoiuasutustes. **Kõrvalainetena** saab õppida sporditeadusi, terviseõpetust ja spordijuhtimist kehakultuuriteaduskonna ning rehabilitatsiooni ja tegevusteraapiat arstiteaduskonna baasil.

Bakalaureuseõpe lõpeb lõputöö kaitsmisega, lõpetanud saavad **bakalaureusekraadi** (*baccalaureus scientiarum*) liikumisravi erialal. Liikumisravi spetsialistide tööhõive on kõrge, nad leiavad rakendust raviasutustes, taastusravi- ja tervisekeskustes, samuti hälvikute kehalise kasvatuse õpetajatena (täiendava õpetajakoolituse läbimisel).

Bakalaureuseõppe lõpetanud võivad jätkata õpinguid **magistriõppes liikumis- ja sporditeaduste erialal**.

Treeninguõpetuse ja spordijuhtimise eriala

Täiesti uue erialana käivitub alates uuest õppeaastast treeninguõpetuse ja spordijuhtimise **diplomiõpe** (3 aastat, 120 AP). Õppetöö toimub kursusesüsteemis ja selle eesmärgiks on anda ettevalmistus treeneri ning spordijuhtimise spetsialistitööks. Praegu tegutseb Eestis üle 850 spordiklubi ja see arv näitab kasvutendentsi. Kaadrit vajavad ka spordikoolid, tervisespordikeskused ja -klubid. Seega on tekkinud vajadus koolitada Eesti spordisüsteemi jaoks kõrgharidusega inimesi, kes on saanud ettevalmistuse nii spordijuhtimise ja -majandamise kui ka sportliku treeningu teooria ja metoodika alal. Treeneri või spordijuhina töötamine ei eelda tingimata bakalaureusekraadi (teaduskoolitust), vaid piisab ka ülikoolidiplomist. Diplomiõppe üliõpilased saavad nii korraliku üldhariduse kui ka ettevalmistuse tööks treenerina valitud spordialal, samuti ettevalmistuse tööks spordijuhtimise ja -majandamise alal. Põhiline erinevus liikumis- ja sporditeaduste bakalaureuseõppest seisneb väiksemas rõhuasetuses teaduskoolitusele ja üldainetele. Olulisel kohal on sportliku eriala teooria ja metoodika, samuti õppe- ja treeningutöö valitud alal. Läbitakse treeneripraktika ning praktika spordijuhtimise ja -majandamise alal. Diplomiõpe lõpeb diplomitöö kaitsmisega. Lõpetajad saavad diplomi treeninguõpetuse ja spordijuhtimise erialal ja võivad asuda tööle spordisüsteemis võrdselt bakalaureuseõppe lõpetanutega (treeneri, metoodiku, spordiadministraatori, tervisespordi spetsialistina jne).

Kõigil lõpetanutel on võimalik jätkata õpinguid bakalaureuseõppes liikumis- ja sporditeaduste erialal.

Õpetajakoolitus kehakultuuriteaduskonnas

Kõigil liikumis- ja sporditeaduste eriala lõpetanutel ja neil liikumisravi eriala lõpetanutel, kes kõrvalainena on õppinud sporditeadusi, on võimalik omandada peale bakalaureuseõppe lõpetamist toimuva üheaastase kutsekoolituse kaudu **gümnaasiumi kehalise kasvatuse õpetaja** kutse. Lisaerialana on võimalik omandada ka **gümnaasiumi terviseõpetuse õpetaja** kutse tingimusel, et bakalaureuseõppes on läbitud terviseõpetuse kõrvalainekursus ning vastavad eeldusained.

OOTAME KEHAKULTUURITEADUSKONDA ÕPIHIMULISI NOORI, KES TUNNEVAD SÜGAVAT HUVI SPORDITEADUSTE JA VASTAVATE RAKENDUSHARUDE (TREENINGUÕPETUSE, SPORDIJUHTIMISE, KOOLI KEHALISE KASVATUSE), LIIKUMISRAVI NING TERVISEÕPETUSE VASTU.

Mati Pääsuke,
kehakultuuriteaduskonna dekaan

Vastuvõtt õpetajakoolitusse

Õpetajakutset võivad taotleda kõik ülikooli (bakalaureuse) diplomi omanikud erialadel, mis vastavad ülikooli profiilile.

Aastasesse õpetajakoolitusse astujail peavad olema täidetud kõik õpetajakutseks vajalike üld- ja erialaste eeldusainete nõuded.

Avaldus koos diplomi ja akadeemilise õiendi koopiaga esitatakse vastava eriala teaduskonna dekanaati **hiljemalt 26. juuniks.**

Õpetaja kutsekoolitusse arvatud üliõpilased kuuluvad TÜ üliõpilaskonda koos sellest tulenevate õiguste ja kohustustega.

Lõpetanu saab õpetaja **kutsetunnistuse** koos akadeemilise õiendiga.

Õpetajate ettevalmistus baseerub bakalaureuse haridusele (160 AP), millele lisandub vastav ainedidaktika ja üldpedagoogiline ettevalmistus (40 AP). Bakalaureuseõppe jooksul läbitakse *üldained* (vähemalt 20 AP).

Kohustuslikeks eeldusaineteks on **eesti keel (2 AP) ja üldpsühholoogia (2 AP).** Üldainetena võib õppida üldpsühholoogia aineid, filosoofiat, sotsioloogiat, arvutiõpetust, kultuurilugu jms. **Erialased üldained** määrab osakond/teaduskond. **Kõrvalaine** õpingud peaksid algama juba bakalaureuseõppe ajal.

Reeglina toimub ainedidaktiline ja üldpedagoogiline ettevalmistus pärast bakalaureuseõpet ühe aasta jooksul. Võimalik on õpetajakoolitus ka paralleelselt bakalaureuseõppega (eripedagoogikas). Erandiks on loodusainete õpetaja ettevalmistus (160 AP), mille lõpetamisel saadakse praktilist kõrgharidust tõendav ülikooli diplom (mitte bakalaureuse kraad).

* * *

Info: pedagoogikaosakonnast Ülikooli 16, tel 465 155, 465 156 ja vastavatest teaduskondadest.

TERE, SISSEASTUJA

MATEMAATIKA-TEADUSKOND

Matemaatikateaduskonnas on võimalik põhiõppes õppida **neljal erialal: bakalaureseõppes matemaatika, informaatika ja matemaatilise statistika õppekava järgi ning diplomiõppes rakendusinformaatika erialal.**

Kõik **bakalaureuseõppe** üliõpilased saavad korraliku matemaatikaalase baashariduse ning põhiteadmised arvutiteaduses, sealhulgas elementaarse programmeerimise ja tarkvara kasutamise oskuse. Erialaainetele lisaks sisaldavad õppekavad kohustuslike kursustena filosoofia, inglise keele ning riskianalüüsi. Õppekorraldus baseerub ainesüsteemil, mis annab üliõpilasele suure vabaduse oma õppeplaani koostamisel. Normaalse edukuse juures on bakalaureusestuudiumi kestus 4 aastat. Vastuvõtt teaduskonda on ühine, eriala ehk peaaine valitakse kolmandal semestril peale matemaatika ning informaatika põhiainete tsükli läbimist.

Matemaatika eriala üliõpilastele antakse hea ettevalmistus nii matemaatika teoreetilistes kui ka rakenduslikes valdkondades. Lisaks põhiainele saab iga tudeng pühenduda umbes veerandi stuudiumi ulatuses enda poolt valitud kõrvalainele kas oma teaduskonna erialade hulgast või väljastpoolt. **Informaatika** eriala lõpetajate haridus lubab edukalt tegelda nii teoreetilise arvutiteaduse kui ka arvutite rakendamisega igapäevases elus. Sellealase koolitusega inimesi vajatakse ettevõtetes, riigiasutustes, massikommunikatsioonis, teadusasutustes, koolides ja mujal. **Matemaatilise statistika** eriala lõpetanute järele on suur nõudmine Riigi Statistikaametis, maakondade ja linnade statistikabüroodes. Kindlustusmatemaatikale spetsialiseerunuid võtavad tööle kindlustusbürood. Teadustegevusele orienteeritud lõpetajad leiavad rakendust mitmesuguste teadusvaldkondade uurimisasutustes ja kõrgkoolides.

Pärast bakalaureusekraadi saamist jätkavad paremad lõpetajad õpinguid kaheaastases **magistriõppes.** Lisaks eelpoolnimetatud erialadele on magistrikraadi võimalik kaitsta ka **tööstusmatemaatikas.** See on kaasaegne ja huvitav rakendusmatemaatika valdkond, mis tegeleb aktuaalsete rakenduslike probleemidega.

Matemaatikateaduskonnas saab omandada ka gümnaasiumi **matemaatika** või **informaatika õpetaja** kutse. Selleks tuleb pärast bakalaureusestuudiumit (või sellega paralleelselt) läbida üheaastane pedagoogiline tsükkel, mis koosneb pedagoogika, eriala ja selle õpetamise metoodika, didaktika ja psühholoogia ainetest, ning sooritada praktika koolis. Lisaerialana võib saada ka põhikooli füüsikaõpetaja kutse.

Rakendusinformaatika diplomiõppe kava on uus, vastuvõtt sellele erialale toimub käesoleval aastal esmakordselt. Tegemist on kaasaegse, infotehnoloogia aluste omandamisele suunatud õppekavaga, mille järgi koolitatakse rakendusliku profiiliga informaatikuid. Vajadus selliste spetsialistide järele on suur ja kasvab edaspidi kindlasti. Õppeaeg on 3 aastat.

Matemaatikateaduskond võtab bakalaureuseõppesse vastu 90 uut üliõpilast, neist 15 vene õppekeelega rühma. Lisaks neile võetakse eraldi konkursiga 15 üliõpilast diplomiõppesse rakendusinformaatika erialal. Vastuvõtueksamid nii bakalaureuse- kui ka diplomiõppesse on järgmised:

1) **matemaatika kirjalik eksam**, mille eest võib maksimaalselt saada 20 punkti ja mis sooritatakse ülikooli juures,

2) **kirjand** (10 punkti, arvestatakse riikliku eksami tulemust) ja

3) **võõrkeel** (10 punkti, prantsuse keel või arvestatakse inglise või saksa keele riikliku eksami tulemust).

Ilma eksamiteta võetakse **bakalaureuseõppesse** vastu vabariikliku matemaatikaolümpiaadi keskkooli lõpuklasside vooru ja vabariikliku informaatikaolümpiaadi 10 esimest, diplomiõppe puhul see soodustus ei kehti. Küll aga saavad nii bakalaureuse- kui diplomiõppesse matemaatikateaduskonda keskkooli kuldmedaliga lõpetanud, kui nad matemaatika eksami sooritavad hindele "väga hea" (17-20 palli).

Professor Toivo Leiger,
matemaatikateaduskonna dekaan

MAJANDUS-TEADUSKOND

Majandusteadust võib viimastel aastakümnetel pidada kiiresti arenevaks ja isegi agressiivseks teaduseks. Ta on hakanud oma nina toppima sellistele elualadele, mis esmapilgul on majandusest hoopis kaugel. Maailmas on populaarseks saanud niisugused uurimissuunad, nagu õiguse ja poliitika majanduslik analüüs. Armu ei anta isegi perekonnale, mis on samuti majandusteaduslikult läbi valgustatud. Ja kõik see on teostunud seetõttu, et just majandusteadus võttis esimesena põhjaliku vaatluse alla **inimlike otsuste ratsionaalse tuuma**. Tõsi küll, esialgu uuriti vaid neid otsuseid, mida inimesed langetavad turul kaupade ja teenuste tootjate ja tarbijatena. Hiljem on siiski selgunud, et otsustamise põhijooned on samasugused ka teiste institutsioonide raames. Inimene püüab oma piiratud võimaluste raames ikka saavutada enda jaoks parimat tulemust. Piiranguteks ei pruugi olla üksnes raha või materiaalsed ressursid, vaid ka näiteks info ja selle töötlemise ja analüüsi võime - seega inimese enda piiratud ratsionaalsus. Piirangutena on vaadeldavad ka kirjutatud ja kirjutamata seadused, sealhulgas inimese enda südametunnistus. Ka otsustamise tulemust ei pruugi alati rahas mõõta. Poliitikas sobib sageli mõõduks hoopis valimistel saadud häälte arv. Igal juhul on enamikul elualadel tehtavad otsused vaadeldavad ratsionaalse valiku teooria alusel ning see teooria omakorda arenes ja areneb ka praegu eelkõige majandusteaduse baasteooria - mikroökonoomika raames.

Muidugi ei ole majandusteadus suures ekspansioonituhinas unustanud oma põhilisi uurimisobjekte - **turgu ja ettevõtet**, ning just need kaks nähtust on eelkõige vaatluse all igasuguse majandushariduse raames. Siin pole ülikooliharidus mingi erand. Erandlik on aga see viis, kuidas neid asju käsitletakse. **Akadeemiline majandusharidus** tähendab eelkõige minekut pealispinnalt sügavamale - majanduse toimimise olulisemate ja püsivamate seaduspärasuste juurde. See aga eeldab oskust jätta kõrvale teisejärguline ning töötada ka **abstraktsete ja matemaatiliste mudelitega**. Seda tasuks silmas pidada nendel noortel, kes seisavad valiku ees, milline majandusharidus omandada. Akadeemiline majandusharidus erinevalt rakenduslikust ei anna valmisretsepte ega -oskusi töötamiseks konkreetsel töökohal. See on miinus. On aga ka pluss, mis kaalub tihti üles miinuse. Vähegi loominguline inimene saab ülikoolist kaasa teadmiste baasi, mis võimaldab kohaneda igasuguses era- ja avaliku majanduse valdkonnas, ning mis veelgi tähtsam, minna ise oma õpingutes edasi. Just ülikoolihariduse gа noored on need, kes peavad tagama mitte üksnes enda, vaid ka kogu Eesti kohanemise ja edu kiiresti **muutuvas dünaamilises maailmas**. Ning just seepärast peaks ka Eesti riik jätkuvalt hoolitsema sellise hariduse pakkumise eest, sest siit tõuseb tulu, mis on õppija individuaalsest kasust suurem.

* * *

Tartu Ülikooli majandusteaduskond on muutustega kaasas käinud ja üritanud seejuures olla neist ka kohati ees. Oleme oma koolituspakkumisega katnud praktiliselt kogu ülikooliseadusega ettenähtud spektri. Lisaks riigi poolt rahastatava akadeemilise õppe kolmele astmele - bakalaureuse-, magistri- ja doktoriõppele - on suurt huvi äratanud ka **kaks rakenduslikku õppekava**, mida on praegu võimalik õppida tasulisena Avatud Ülikooli raames ja seega ka töö kõrvalt. Need on ärijuhtimise diplomi- ja kutsemagistriõpe. Neist esimene eeldab kesk- ja teine kõrgharidust. Vastuvõtuplaanid on vastavalt 80 ja 50 õppijat.

Tänastele abiturientidele pakub siiski enim huvi **bakalaureuseõpe**. Siin on valida kahe eriala vahel. **Ettevõttemajandust** saavad õppima asuda 100 üliõpilast, neist 15 vene õppekeelega rühma ja **rahvamajandust** 40 üliõpilast. Eksamid - matemaatika (20 p), kirjand (10 p, riigieksam), võõrkeele test (10 p, riigieksam inglise või saksa keelest või prantsuse keel ülikooli juures). Lisaks võtame üliõpilasteks ka neid, kes on positiivselt sooritanud vajalikud riigi- ja sisseastumiseksamid ning kelle jaoks loob lepingulise õppekoha mõni teine füüsiline või juriidiline isik. Mõlemal erialal saadakse kahe aasta jooksul tugev üldmajanduslik ettevalmistus ning oluline erinevus tuleb sisse alates kolmandast aastast seoses spetsialiseerumisega. Kui ettevõttemajanduses saab bakalaureusetööd kaitsta majandusarvestuse, ärirahanduse ja investeeringute, raha ja panganduse, välismajanduse, turunduse ning juhtimise eriainetes, siis rahvamajanduses on kaks valikut: majanduspoliitika ja haldusmajandus ning majanduse modelleerimine. Huvilistel on võimalik erialasid omavahel põimida nii kõrval- kui ka vabaainete kaudu. Ja seda mitte üksnes majandusteaduskonna piires. Seega orienteerivad pakutavad erialad tulevasi lõpetajaid vaid väga üldjoontes erinevatele majandussektoritele: ettevõttemajandus eramajandusele, rahvamajandus avalikule sektorile ja haldussfäärile. Nii mainitud põimumisvõimalused kui ka akadeemilise hariduse iseärasused tagavad lõpetajate **mobiilsuse tööjõuturul**.

* * *

Uue olukorra õppetöös on loonud viimaste aastatega trükis avaldatud majandusteaduskonna **õppevahendite sari**. Tegemist pole üksnes ainulaadse panusega Eesti rahvuskultuuri ja erialakeele arengusse, vaid konkreetse võimalusega liikuda senisest hoopis **aktiivsema õppe** poole. Passiivse konspekteerimise asemele astub üliõpilase ja õppejõu aktiivne dialoog seminarides. Ja muidugi kuulub tänapäevase õppe juurde dialoog kogu maailmaga Interneti kaudu. Sellekski on teaduskonna arvutiklassides võimalus. Üha tavalisemaks saab ka füüsiline liikumine kodu- ja välismaistes ülikoolides. Seda nii ülikooli kui ka üliõpilaste endi initsiatiivil ning erinevate rahvusvaheliste programmide toel. Võib julgelt öelda, et Tartus saadud haridust pole tarvis kuskil häbeneda. Üheks ilmekaks näiteks on hiljutine juhtum, kui võibolla akadeemilisim Saksa ülikool - Bonni Ülikool võttis arvesse kogu Tartus saadud alusõppe ja immatrikuleeris ühe meie üliõpilase otse kolmanda aasta üliõpilaseks.

Lõpetuseks tahaksin soovida kõigile majandushuvilistele jõudu ema- ja võõrkeele riigieksamiteks ning seejärel juba otsustavaks matemaatika sisseastumiseksamiks Tartus. Neil, kes kokkuvõttes soovivad pääseda riigi poolt tellitavatele õppekohtadele, tuleb kõvasti pingutada - viimastel aastatel on tänavusest suurema vastuvõtu juures olnud ühele kohale 7-8 avaldust. Aga ka tasulistele kohtadele pääsemiseks on vaja kõigil eksamitel saada vähemalt 30% võimalikest punktidest. Diplomiõppesse kandideerijatel tuleb arvestada üldise vaimse võimekuse testiga. Jõudu tööle ja kohtumiseni!

Professor Jüri Sepp,
majandusteaduskonna dekaan

SOTSIAALTEADUSKOND

Sotsiaalteaduskond sai alguse 1992. aastal. Selle loomise idee kuulub professor Rein Taageperale, kelle maine rahvusvaheliselt väljapaistva politoloogina ja kogemus California Ülikooli professorina aitasid luua teaduskonna, mis on avatud maailmale ja juhindub rahvusvahelistest standarditest. Oma esialgsel kujul oli sotsiaalteaduskond pigem väiksemamõõduline osakond kui üks sotsiaalteadusega tegelev teaduskond. Seepärast võeti 1994. aastal vastu otsus laiendada sotsiaalteaduskonda filosoofiateaduskonda kuuluvate osakondade arvelt. 1995. aasta juunis koonduski suurem osa sotsiaalteadustest ühte teaduskonda. Erandi moodustavad majandus- ja õigusteadused.

Sotsiaalteaduskond koosneb praegu seitsmest osakonnast (sulgudes osakonna juhataja):

* ajakirjanduse osakond (prof Peeter Vihalemm);

* avaliku halduse ja sotsiaalpoliitika osakond (lektor Tiina Randma);

* eripedagoogika osakond (prof Jaan Kõrgesaar);

* politoloogia osakond (prof Kaido Jaanson);

* psühholoogia osakond (dots Olev Must);

* semiootika osakond (prof Igor Cernov);

* sotsioloogia osakond (prof Paul Kenkmann).

Need 7 osakonda jagavad õpetust 9 erialal. Erialade kaupa on vastuvõtt järgmine: ajakirjandus 15, avalik haldus 20, avalikkussuhted ja teabekorraldus 15, eripedagoogika 30, politoloogia 15, psühholoogia 20, semiootika ja kulturoloogia 23 (neist 13 venekeelsesse rühma), sotsiaaltöö 20 ja sotsioloogia 15 üliõpilast).

Eksamid:

* **avalik haldus**: akadeemilise võimekuse test + erialakatse (20);

* **eripedagoogika**: akadeemilise võimekuse test + erialakatse (20);

* **politoloogia**: akadeemilise võimekuse test + erialakatse (20);

* **psühholoogia**: akadeemilise võimekuse test + erialakatse (20);

* **semiootika ja kulturoloogia**: akadeemilise võimekuse test + erialakatse (20);

* **sotsiaaltöö**: akadeemilise võimekuse test + erialakatse (20);

* **sotsioloogia**: akadeemilise võimekuse test + erialakatse (20).

Sotsiaalteaduste uurimise ja õpetamise traditsioonid Tartu Ülikoolis on väga pikad. Näiteks on psühholoogia kursust ilma pikemate vaheaegadeta loetud alates 1802. aastast. Tartu Ülikoolis on professoritena töötanud või siin õppinud mitmed väljapaistvad sotsiaalteadlased. Eriline koht kuulub mõistagi Juri Lotmanile (1922-1993), kelle originaalsed ja vaimukad uurimused semiootikast ja kulturoloogiast tegid tast tänapäeval maailmas kõige tuntuma Eesti teadlase.

Praeguses sotsiaalteaduskonnas õpetab rida väljapaistvaid teadlasi, kelle uurimused ja tegevus on rahvusvaheliselt kõrgelt hinnatud: Igor Cernov, Wolfgang Drechsler, Marju Lauristin, Mihhail Lotman, Jaan Ross, Rein Taagepera,

❐ **Suhetekorraldusfirma Kubits & Hamburg tegevdirektor Meelis Kubits andis kaks kuud tagasi esimese erastipendiumi (10 000 krooni) avalikkussuhete ja teabekorralduse eriala tudengile Andrus Aarmale (paremal).**

Peeter Tulviste ja mitmed teised. Julgen arvata, et kõigi õpetatavate erialade õppekavad on piisavalt kaasaegsed ja rahvusvaheliselt konkurentsivõimelised, mis tähendab seda, et bakalaureuse kraadi saajatel ei ole erilisi raskusi soovi korral jätkata oma õpinguid mõnes muus maailma ülikoolis. On kujunenud tavaks, et igal semestril loeb sotsiaalteaduskonnas loenguid vähemalt 3-4

Järg 8. lk.

TERE, SISSEASTUJA

SOTSIAALTEADUSKOND

Algus 7. lk.

külalisõppejõudu teistest maailma ülikoolidest, mis eeldab üliõpilastelt head inglise keele oskust.

Sotsiaalteaduste üheks kõige köitvamaks jooneks on mitmekesisus. Oma huvidele ja kalduvustele vastava eriala võib leida see, kes huvitub fundamentaalsetest inimese ja ühiskonna eluga seotud probleemidest. Tartu on kindlasti hea õppimispaik neile, kes on huvitatud inimese tunnetusvõimete uurimisest või tahavad teada saada, milliseid märgisüsteeme kultuuris kasutatakse. Praktilisema meelega inimene võib leida meelepärase eriala näiteks sotsioloogia või sotsiaaltöö erialade seast. Kuid kindlasti on meie teaduskonnas ruumi ka inimestele, kes näevad enda tulevast elu keset poliitilisi ja avaliku elu sündmusi. Neid võiksid võluda avalikkussuhete (*public relations*), ajakirjandus, politoloogia ja avaliku halduse erialad.

Professor Jüri Allik,
sotsiaalteaduskonna dekaan

Ajakirjanikuks, suhte- ja teabekorraldajaks

Ajakirjanduse osakond võtab ajakirjanduse erialale traditsiooniliselt vastu 15 üliõpilast ja avalikkussuhete ja teabekorralduse erialale samuti 15 üliõpilast.

AJAKIRJANDUSE ERIALA kahel esimesel aastal saavad tudengid reporteri- ja toimetajatöö praktilist koolitust, lisaks mitmeid ajakirjandusega seotud eriaineid. III ja IV kursusel tulevad kõrval- ja valikained, spetsialiseerutakse trükisõnale, raadiole ja televisioonile. I-III õppeaasta järel on suvel kuuajaline praktika toimetustes. Üliõpilaskandidaadid peavad esitama hiljemalt **1. juulil** vastuvõtukomisjonile oma seni ilmunud **kaastööd** ning **toimetuse soovituse**. Sisseastumistestile eelneb kirjalikust tööst ja vestlusest koosnev **loominguline konkurss** (essee 2. juulil, vestlus 5.-7. juulini). Neil, kes eksamitele ei pääse, jääb aega oma sisseastumisdokumente esitada mõnesse teise teaduskonda või kõrgkooli.

AVALIKKUSSUHETE JA TEABEKORRALDUSE ERIALA põhisisu on organisatsioonisisese info korrastamine, üldsuse informeerimine ja maine kujundamine. Õppekava sisaldab sissevaateid sotsiaalteadustesse (sotsioloogia, psühholoogia, politoloogia, semiootika, organisatsiooniteooria, meediamajandus, *marketing* jne) ning mitmesuguseid teoreetilisi ja praktilisi erialaaineid: kommunikatsiooniteooria, organisatsioonisisene teabekorraldus, avalik arvamus, mõjutamispsühholoogia, suhtlemisõpetus, küljendus ja kujundus, firmareklaam ja mainekujundus jne. Kohustusliku kõrvalainena õpitakse vähemalt 18 ainepunkti ulatuses avalikku haldust.

Erialakatse sellel erialal koosneb esseest ja vestlusest **pärast** akadeemilise võimekuse testi.

Ajakirjanduse osakond

Lugupeetud Universitas Tartuensise lugeja!

Ülikooli raamatukogu vahetus läheduses olevast Soome Instituudist saab tööpäeviti kella 10-16 teavet Soome kohta. Meie lugemissaalis on võimalik lugeda tähtsamaid Eesti ja Soome ajalehti ja ajakirju (Helsingin Sanomat, Turun Sanomat, Suomen Kuvalehti jpt). Meie raamatukogus on paar tuhat eksemplari soome ilu- ja teatmekirjandust. Ilukirjandust saab ka koju laenutada. Korraldame loenguid, seminare, videoõhtuid, kontserte, näitusi jne, millest teatame oma kuukavas. Küsige seda aadressil:

Soome Instituut, Vanemuise 19, EE2400 TARTU

tel. (27) 441 319, faks (27) 441 797, e-mail soome@ilmamaa.ee

Avatud uste päevadel osalejatele külastamiseks pakutud loengud:

26. MÄRTSIL
FILOSOOFIATEADUSKOND

kell 14.15 loeng prof Juri Lotman ja Tartu Ülikool - prof L. Kisseljova - ajaloomuuseum Toomel Morgensterni saal

USUTEADUSKOND

kell 10.15 - 12.00 loeng Apostlik ajastu - dots P. Roosimaa peahoone aud 133

10.15 - 12.00 loeng Jeremia - prof dr W. Thiel peahoone aud 104

12.15 - 14.00 loeng Johannese evangeeliumi eksegeenes - dots P. Roosimaa peahoone aud 104

12.15 - 14.00 loeng Israeli ajalugu - prof K. Kasemaa peahoone aud 133

16.15 - 18.00 loeng Peruu muistsed usundid - dots T. Kulmar peahoone aud 305

Kuulama on lahkesti kutsutud kõik huvilised. Kuna aga auditooriumid pole kummist, kehtib lihtne reegel: kes ees, see sees.

ÕIGUSTEADUSKOND

kell 14.15 - 16.00 loeng Kriminaalõiguse üldosa - prof J. Sootak - keemiahoone (Jakobi tn 2) aud 226

16.15 - 18.00 loeng Kohalik omavalitsus - lektor V. Olle - keemiahoone (Jakobi tn 2)aud 226

SOTSIAALTEADUSKOND

kell 12.15-14.00 loeng Kliiniline psühholoogia I - lektor Maie Kreegipuu - Vanemuise tn 46 ringauditoorium (225)

MATEMAATIKATEADUSKOND

kell 16.15 seminar Diskreetsed meetodid arvutiteaduses - prof M. Tombak - arvutuskeskus (Liivi tn 2) aud 208 See on ühtlasi informaatika eriala üksikasjalisem tutvustus.

27. MÄRTSIL
KEHAKULTUURITEADUSKOND

kell 12.00 kehakultuuriteaduskonnas õpetatavate erialade konsultatsioonid spordihoones. Võimalik on jälgida õppetööd laboratooriumides ja spordisaalides.

BIOLOOGIA-GEOGRAAFIA-TEADUSKOND

kell 10.15 loeng Geoloogia alused ja Eesti geoloogia - Vanemuise tn 46-225 ringauditoorium

MAJANDUSTEADUSKOND

kell 8.15-10.00 loeng Mikroökonoomika II dots Helje Kaldaru - Vanemuise tn 46 - 225 ringauditoorium

ARSTITEADUSKOND

kell 15.00-16.00 loeng Närvisüsteemi anatoomia ja füsioloogia. Nägemismeel - prof E. Vasar Uus anatoomikum Näituse tn 2 aud 102

Infotunnid vene koolide lõpetanutele ja venekeelsete erialade tutvustused teaduskondades

26. MÄRTSIL
MATEMAATIKATEADUSKOND

kell 16.15 matemaatika eriala - arvutuskeskuses Liivi tn 2 aud 104

BIOLOOGIA-GEOGRAAFIA-TEADUSKOND

kell 14.00 loodusteaduste õpetaja põhikoolis venekeelse rühma ja teiste bioloogia-geograafiateaduskonna erialade tutvustamine vene koolide lõpetanutele - peahoone Ülikooli tn 18 aud 307

FÜÜSIKA-KEEMIATEADUSKOND

kell 14.00 füüsika eriala vene rühma ja teiste erialade tutvustamine vene koolide lõpetanutele - keemiahoone Jakobi tn 2 aud 320

SOTSIAALTEADUSKOND

kell 14.30-15.45 semiootika ja kultuuroloogia - prof I. Cernov, mag J. Levtsenko, teadur J. Grigorjeva - Tiigi tn 78 aud 312

27. MÄRTSIL
ARSTITEADUSKOND

kell 15.00 arstiteaduse vene rühma ja arstiteaduskonna erialade tutvustamine peahoones Ülikooli tn18 aulas

info

venia legendi

Vastavalt TÜ valimiseeskirjade § 15 kuulutan välja bioloogia-geograafiateaduskonna korraliste professorite kohtadele esmakordselt kandideerijate järgmised avalikud loengud:

dr Urmas Peterson - "Satelliidipildid Eesti geograafias", 27. märtsil kl 14.15 Vanemuise 46, geograafia instituudi aud 327;

dr Mati Reeben - "Geenid ja käitumine - molekulaarse neurobioloogia keskne küsimus", 31. märtsil kl 10.30 Riia 23, molekulaar- ja rakubioloogia instituudi saalis;

dr Jaanus Remme - "Struktuuri ja funktsiooni seos ribosoomi näitel", 31. märtsil kl 11.45 Riia 23, molekulaar- ja rakubioloogia instituudi saalis;

dr Erkki Truve - "Taimeviirused - genoomi ekspressioon ning kaitse transgeensetes taimedes", 31. märtsil kl 13 Riia 23, molekulaar- ja rakubioloogia instituudi saalis;

biol-kand. Tõnu Oja - "Ruumiliste mudelite dünaamika analüüs (loodusmaastiku ainevoogude näitel)", 3. aprillil kl 14.15 Vanemuise 46, geograafia instituudi aud 327.

Volli Kalm,
bioloogia-geograafiateaduskonna dekaan

väitekiri

25. märtsil kl 12.15 kaitseb Riia 23 ruumis 2-14 **Maido Remm doktoriväitekirja** "Human papillomavirus type 18: replication, transformation and gene expression".

26. märtsil kl 15.15 **kaitseb Mihhail Danilkin doktoriväitekirja** "Põhivõre- ja lisanddefektide interaktsioon CaS:Eu luminofoorides". Oponendid dr A. Georgobiani Venemaa TA FIst ja prof dr I. Jaek.

loeng

Antiikkultuuri lektooriumis

25. märtsil kl 18 toimub antiikkultuuri lektooriumis klassikalise muinasteaduse muuseumis **Sergei Stadnikovi loeng "Muinas-Egiptuse saabumine Balti provintsidesse".**

Maailmatunnetuse piinlikust ajaloost

(1 AP)

Leo Kaagjärv

8 loengust koosnev sari jutustab maailmatunnetuse, eriti füüsikalise maailmapildi kujunemisest Aristotelese ajast tänapäevani. Koolifüüsika mõningane tundmine oleks kuulajaile kasulik, kuid mitte vajalik. Arvestuse saamine eeldab loengute kuulamist ja semestri lõpus *ca* 5-leheküljelise kirjandi esitamist.

Algus N 3. aprillil kl 16.15 peahoone aud 102. Seitse järgmist loengut toimuvad kolmapäeviti kl 16.15 peahoone aud 102. Registreerida füüsika-keemiateaduskonna dekanaadis, tel 465 520.

Külalisloengud

TÜ külalisprofessori, vandeadvokaat Simon Levini loengutsükli "Kaitse ja kaitsja kriminaalmenetluses" loengud toimuvad keemiahoone ringauditooriumis 2., 3. ja 4. aprillil kl 10.15-12. Osavõtt on kõikidele vaba.

KÜLALISSEMINAR

Etnoloogia õppetoolis peab dr Gitta Böth (Hagen) külalisseminari "DRESS AS A SOCIAL RECORD. HISTORIC AND CONTEMPORARYASPECTS" 1., 8. ja 15. aprillil Lossi 3 - 403 kl 14.15 - 16 ja 3., 10. ja 17. aprillil Lossi 3 - 215 kl 16.15 - 18.

konverents

Langenud vabadusvõitleja päeva konverents

JÜRI KUKK
(1940 - 1981)

* KOLLABORATSIOON JA VASTUHAKK

* ELAGEM ILMA VALEDETA

* TEISITIMÕTLEMINE JA TÄNAPÄEV

27. märtsil kl 17 toimub aulas Jüri Kuke mälestuskonverents, mille avab rektor prof Peeter Tulviste. Esinevad Peeter Olesk, Jüri Adams, Ando Leps, Viktor Niitsoo, Enn Tarto, Mart Niklus, Heino Noor jt.

varia

Võimlemispidu

1. aprillil kl 18 toimub Vanemuise väikeses majas **võimlemispidu, mis on pühendatud 40 aasta möödumisele naisvõimlemise osakonna loomisest ülikoolis.** Piletid Vanemuise kassas ja spordikeskuses.

Eesti-Tiibeti Kultuuriseltsi

üldkoosolek on 4. aprillil kl 16 Lossi 3 aud 406. Kavas L. Mälli ettekanne tibetoloogia alguspäevist Eestis. Võimalus astuda seltsi liikmeks.

Soome instituudis

* Kl 16 lõpeb e-maili avalduste vastuvõtt elektroonilisele soome keele kursusele, kus osalejad saavad ülesanded ning pärast nende lahendamist kommentaarid e-maili teel. Avaldused saata aadressil: soome@ilmamaa.ee, subjectiks märkida "soome-e-mail". Info: Pertti Pyhtilä, tel 441 319.

UNIVERSITAS TARTUENSIS
Peatoimetaja Varje Sootak
Toimetaja Reno Hekkonens
Toimetuse aadress: EE2400
Tartu, Ülikooli 18 ruum 241
TÜ faks: +372 7 465 440
E-mail: varje@admin.ut.ee
O/Ü Greif trükk
UT ilmub reedeti
Tellimise nr. 2590. Tiraaz 2500
TEL. 465 680

NR. 13 (1881)
REEDE,
4. APRILL 1997
ILMUB
NOVEMBRIST
1948
HIND 2 KROONI

Universitas Tartuensis

Tartu Ülikooli
RAAMATUKOGU

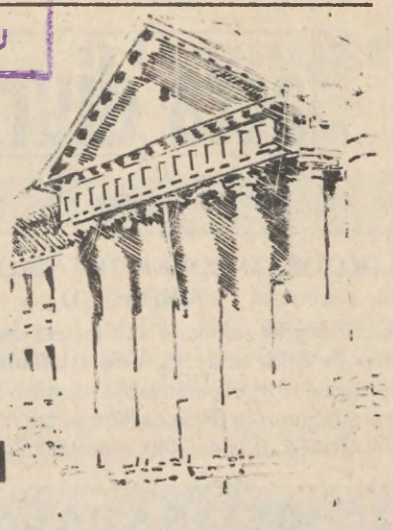

Mess INNOVAATIKA ´97

EESTI INNOVATSIOONIFOND

kuulutas 20. märtsil messil INNOVAATIKA ´97 välja esimese konkursi

AASTA PARIMALE INNOVAATILISELE PROJEKTILE.

Finantseerimistaotlusi vaadatakse läbi konkursi korras 7 korda aastas.

Projektide esitamise tähtpäevad on 5. jaanuar, 10. veebruar, 5. aprill, 1. juuni, 31. august, 15. oktoober ja 30. november.

Seega seisab sel aastal ees veel 4 konkurssi.

Aasta parima innovaatilise projekti valib Eesti Innovatsioonifondi nõukogu koos Riigi Patendiametiga 1997. aastal fondile esitatud projektide hulgast.

Võitja tehakse teatavaks messil INNOVAATIKA ´98.

Auhind on konkursi võitnud projekti esitanud asutusele 30 000 krooni + 10 000 krooni projekti eksponeerimise kuludeks järgmisel INNOVAATIKA-messil.

Taotluse vorme ja infot osalemise tingimuste kohta saab fondist aadressil

Narva mnt 11/Jõe 5, Tallinn, EE0001,

jooksvat teavet telefonidel 2/62 61 059 ja 62 61 060.

❐ **Saaremaa, Võrumaa, Ida-Virumaa, Tartumaa ja Tallinna linnavalitsuse arendustegevust tutvustati sel korral ühisväljapanekuga TÜ regionaalprojekti messistendis, sest innovaatilise mõtteviisi levitamisel on oma osa Tartu Ülikooli esindustel ja esindajatel maakondades.**

❐ **Hetk messi INNOVAATIKA ´97 avamiselt. Tartu Ülikooli poolt tervitab prorektor professor Mart Kull, kes on ise mitme originaalse meditsiiniseadme autor. Lindi lõikasid läbi majandusminister Jaak Leimann ja värske haridusminister Mait Klaassen, kes oma avasõnas leidis, et innovaatika sobib just Tartusse, sest siin osatakse mõelda ja uut luua.**

❐ **Nii messi pidulikult avamisel kui ka seminariettekannetes ja sõnavõttudes rõhutasid M. Klaassen, T. Lukas, J. Leimann, B. Tamm, A. Köörna, Ü. Vooglaid jt, et Eesti riigi ja eesti rahva ellujäämine sõltub suuresti sellest, kas suudame luua, toota ja eksportida uusi, maailmaturul konkurentsivõimelisi kaupu ja teenuseid.**

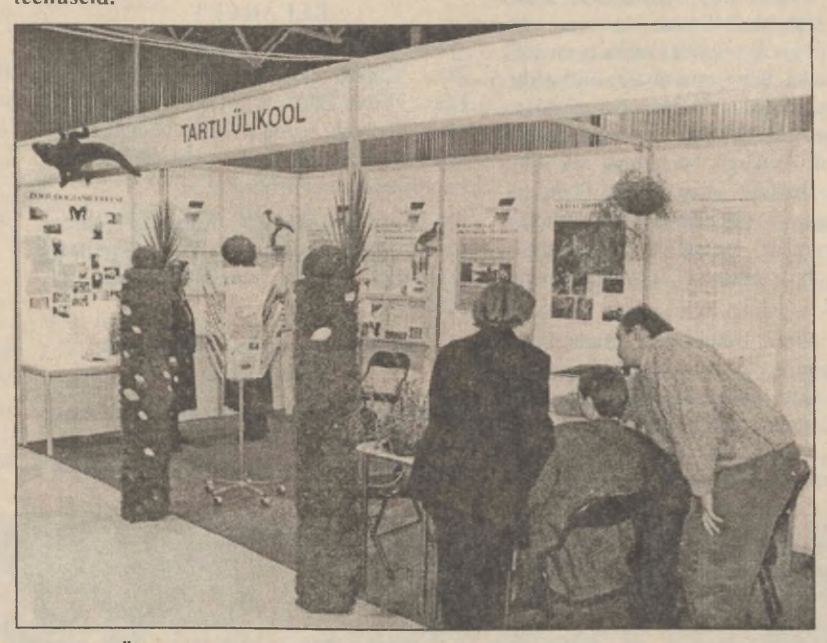

❐ **Tartu Ülikooli ekspositsioonis oli atraktiivne bioloogia-geograafiateaduskonna väljapanek.**

Tartu Ülikooli Üliõpilasesinduse valimised toimuvad

22.-24. aprillini

Võimalus kandideerida ja valida on kõigil üliõpilastel!

Nimekirjade registreerimine 9.-11. aprillini kell 12-17

TÜ Üliõpilasesinduses Ülikooli 20-305 (Ülikooli vana kohviku maja)

Nimekirjade blankette saab sealtsamast juba praegu!

Lisainfo kohapeal ja telefonil 465 400.

Nimekirjad saavad ennast tutvustada ka Universitas Tartuensises. Materjalid peavad toimetuses olema hiljemalt 14. aprillil.

MTÜ Ülikooli Üliõpilaskonna Edustuse 1997. aasta valimisprotokoll

Valimisprotokollis toodud andmed on esialgsed, kuni Edustus kinnitab tulemused.

Valimissedeleid tembeldati 306 tükki. Välja jagamata jäi 128, välja jagati 178 sedelit. Kehtetuid sedeleid oli 1, kehtivaid 177.

Kehtivate sedelitega antud hääled jagunesid järgmiselt:

Nimekiri "P.T.N.F. ja peatamatu T.A.N.K." - 125 häält.

Antud nimekirja hääled jagunesid kandidaatide vahel järgmiselt:

1. KRISTJAN LAURITS 10
2. UKU AROLD 10
3. MAREK HERM 13
4. ANNO AEDMAA 7
5. INDREK LIND 11
6. MARKO LAMP 13
7. ANDRES SANG 3
8. PRIIT-FRIEDRICH LILLEMAA 0
9. AVE LAMP 4
10. TAMBET INGO 16
11. OLIVER URB 19
12. MARTIN METSPALU 7
13. ERKKI LAANEMETS 1
14. TIINA TERASMAA 0
15. ELO METS 2
16. EIKO KEEMAN 3
17. LEIF KALEV 6

Nimekiri "KEVAD '97" - 52 häält.

Selle nimekirja hääled jagunesid kandidaatide vahel järgmiselt:

1. AULIS SIBOLA 8
2. RIHO LUBI 3
3. AIVAR ILVES 4
4. IMRE AMBOS 0
5. TANEL VEISSON 1
6. LAURI BENDER 8
7. JANNO JÄRVE 2
8. STENAN SPAL 10
9. RAOUL LÄTTEMÄE 7
10. EVERT PAAS 6
11. MEELIS KULL 3

ÜÜ Edustuse kohad jagunesid nimekirjade vahel järgmiselt:

nimekiri "P.T.N.F. ja peatamatu T.A.N.K." - 13 kohta.

nimekiri "KEVAD '97" - 6 kohta.

Valituks osutusid järgmised inimesed:

Oliver Urb, Tambet Ingo, Sten Anspal, Marek Herm, Aulis Sibola, Marko Lamp, Indrek Lind, Lauri Bender, Kristjan Laurits, Uku Arold, Anno Aedmaa, Raoul Lättemäe, Martin Metspalu, Leif Kalev, Evert Paas, Ave Lamp, Andres Sang, Eiko Keeman ja Aivar Ilves.

UUE KEELTEMAJA RENOVEERIMIST TOETAVAD PRANTSUSMAA, ROOTSI JA TAANI

Kolmapäeval kirjutasid Prantsusmaa suursaadik Eestis Jacques Faure ja rektor Peeter Tulviste alla lepingule, mille järgi toetab Prantsusmaa uue keeltemaja renoveerimist 960 000 krooni ulatuses.

Uueks keeltemajaks saab peahoone vastas asuv hoone Ülikooli 17/19. Selle ümberehitamiseks on ülikooli eelarves planeeritud 2 miljonit krooni, vajaliku raha saamiseks pöördutakse ka vabariigi valitsuse poole. Majja kolib germaani-romaani filoloogia osakond. Vastavalt lepingule soovib Prantsuse saatkond, et suurem osa toetussummast läheks keeltemaja teisele korrusele planeeritud Prantsuse kultuurikeskuse väljaehitamiseks.

Taani saatkond on lubanud aidata kogu hoone küttesüsteemi ja akendega, Rootsi saatkond on lubanud toetada miljoni Eesti krooni ulatuses.

Kuni maikuuni rendib Ülikooli 17/19 asuvat hoonet osaühing Greif (trükikoda). Rekonstrueerija leidmiseks kuulutab ülikool välja riigihanke konkursi.

acta diurna

NB! NB! NB!

ÜLIKOOLI INFOSEKRETÄR OOTAB UUSI ANDMEID

Infosekretär Sigrid Koppel ootab teateid **muudatustest ülikooli allüksuste- ja isikkoosseisus, uusi telefoninumbreid ja e-posti aadresse**. Sigrid Koppel parandab ja uuendab ülikooli koduleheküljel www-s struktuuri ja isikkoosseisu puudutavaid andmeid. Sigrid Koppel tel 465465, faks 465440, e-post:siku@admin.ut.ee

SEL NÄDALAL

1. aprillil

* Toimus **ülikooli valitsuse istung**. Päevakorras oli stipendiumimäärade muutmine, stipendiumifondi muutmine seoses eripedagoogika osakonna üleviimisega teise teaduskonda, Hermann Reiside reisistipendiumi komisjoni kinnitamine ja muud küsimused.

* 1. ja 3. aprillil oli etnoloogia õppetoolis **dr. Gitta Böthi (Hagen) seminar "Dress as a Social Record. Historic and Contemporary Aspects".**

* Vanemuises toimus **naisvõimlemise osakonna 40. aastapäeva pidu**.

* C. Morgensterni Klassikaühing **korraldas esimese avaliku loengu "Valetamine - kas vajadus, pahe või kunst".** Lektor oli prof Anne Lill.

2. aprillil

* 2.-4. aprillini toimusid **TÜ külalisprofessori, vandeadvokaat Simon Levini loengud "Kaitse ja kaitsja kriminaalmenetluses"**.

* Õpetatud Eesti Seltsi 1132. koosolekul oli **kavas Ken Kallingu ettekanne "Tõutervishoiust Eestis 20.-30. aastatel"**.

4. aprillil

* 4.-5.aprillini on **Pärnumaa noorte infomess Pärnu Humanitaargümnaasiumis**.

*** 4. ja 5. aprillil toimub ajaloomuuseumis Põhjamaade muuseumitöötajate organisatsioonide korraldatud muuseumiseminar**.

*** 4.-6. aprillini toimub vene keele ja kirjanduse õppetoolide seminar "Kunstiteksti kirjanduskeele probleeme".**

5. aprillil

*** Koolide infopäev Rakveres.**

TULEVAL NÄDALAL

7. aprillil

*** 7. - 18. aprillini toimub Tallinnas Eesti Rahvusraamatukogu konverentsisaalis Tartu Ülikooli loengusari. 7. aprillil kl 17 peab rektor prof Peeter Tulviste loengu "Quo vadis, Universitas?" Kl 18 toimub samas TÜ vilistlaskogu idee tutvustamine, kuhu on oodatud kõik TÜ vilistlased.**

8. aprillil

*** TÜ loengusarjas Tallinnas Eesti Rahvusraamatukogus toimub kl 17 dots Peeter Roosimaa loeng "Kristus ja inimsuhted".**

*** Toimub Avatud Ülikooli infopäev Võrus.**

*** TÜ vabade kunstide kutsutud professori Veljo Tormise IV loeng "Raua needmise" loost on ajaloomuuseumi konverentsisaalis kl. 16.15.**

* Kl 14.15 toimub Tiigi 78 - 347 **prof Andrei Podolski (Helsingi ja Moskva ülikool) loeng "Functional development of human mental activity: Bridging a gap between Development, Learning and Instruction".**

9. aprillil

*** Kl 11 algab nõukogu saalis ülikooli teabetund.** Kavas: ülikooli ehitused - Ahto Põldes, ülikooli ajalehest - toimetus, Kääriku 50 - H. Lemberg, tööettevõtulepingust - L. Muru jm.

* Kl 14.15 kaitseb Vanemuise 46 aud 246 **Rein Perens magistriväitekirja** "Siluri ja ordoviitsiumi karbonaatkivimite veeandvuse muutlikkus Eestis vooluhulga-karotaaži andmetel".

*** TÜ loengusarjas Tallinna Eesti Rahvusraamatukogus on kl 17 prof Andres Metspalu loeng "Inimese genoom ja molekulaarmeditsiin".**

* Kl 16 toimub Tallinnas Kohtu 6 ETA akadeemiliste loengute sarjas **akad Jaan Einasto loeng "Kaos ja kord universumis".**

* Kl 15 algab kirjandusmuuseumis **seminar "Naised kõnelevad".**

* Kl 12 - 21 toimub raamatukogus **Eestis tegutsevate välisriikide kultuuriesinduste suur teabepäev VARIA'97.**

10. aprillil

*** TÜ loengusarjas Tallinnas Eesti Rahvusraamatukogus toimub kl 17 dots Peeter Roosimaa loeng "Kristus ja inimsuhted".**

*** Toimub Avatud Ülikooli infopäev Võrus.**

*** TÜ vabade kunstide kutsutud professori Veljo Tormise IV loeng "Raua needmise" loost on ajaloomuuseumi konverentsisaalis kl. 16.15.**

* Kl 14.15 toimub Tiigi 78 - 347 **prof Andrei Podolski (Helsingi ja Moskva ülikool) loeng "Functional development of human mental activity: Bridging a gap between Development, Learning and Instruction".**

11. aprillil

*** TÜ loengusarjas Tallinnas Eesti Raamatukogus on prof Jaak Kangilaski loeng "XX sajandi lääne kunsti probleemidest".**

õnnitleme

Aprillikuu juubilare

	75	
Adeele Luts	23.04.1922	klassikalise muinasteaduse muuseumi sekretär-masinakirjutaja
	70	
Kaja Vaagen	01.04.1927	raamatukogu riidehoidja
Arnold Kask	04.04.1927	raamatukogu liftimontöör
	65	
Eevi Toobre	17.04.1932	peahoone piirkonna koristaja
	60	
Veera Lina	29.04.1937	Narva mnt 27 söökla laohoidja
	55	
Ants Alumaa	04.04.1942	füüsikalise keemia inst teadur
Jüri Ojamaa	04.04.1942	radioloogia ja onkoloogia kliiniku assistent
Maire Tamme	07.04.1942	keemilise füüsika inst keemik
Tõnu Mauring	16.04.1942	juhtimise ja välismajanduse inst dotsent
Mati Kilp	19.04.1942	puhta matemaatika inst prof, inst juhtataja
Ants Peetsalu	25.04.1942	kirurgiakliiniku prof, kliiniku juhataja
	50	
Heino Heinla	08.04.1947	pedagoogika osakonna arvutispetsialist
Imme Viidalepp	16.04.1947	kantselei kunstnik
Juta Oha	19.04.1947	enteroloogia uurimisgrupi laborant
Niina Kargina	23.04.1947	vanemraamatukoguhoidja
Eda Tammelo	23.04.1947	KK inglise keele sektsiooni lektor
Marju Kolk	25.04.1947	vanemraamatukoguhoidja

TÄNU

Rektor õnnitles käskkirjas 70. sünnipäeva puhul emeriitprofessor **AKIVO LENZNERIT** ning avaldas talle tänu pikaajalise ja kohusetundliku töö eest ülikoolis. Kohusetundliku töö eest pälvis samal tähtpäeval tänu ka raamatukogu riidehoidja **KAJA VAAGEN** ja 60. sünnipäeva puhul varustusosakonna laojuhataja **OLVI MÄGI.**

55. sünnipäeval pälvisid õnnitluse ja tänu kohusetundliku ja pikaajalise töö eest ülikoolis arvutuskeskuse majahoidja **JAAN TOROKOFF** ning varustusosakonna laotööline **PÄIVI LAUL**, 50. sünnipäeval raamatukogu tööline **JUHAN KALA**.

TÄNU

Tänan füüsika-keemiateaduskonna töötajaid ja üliõpilasi, kes osalesid Eesti koolinoorte füüsika ja keemia olümpiaadide korraldamisel.

Keemia osakonnast:
dots **Rein Pullerits**,
dots **Heiki Timotheus**,
dots **Uno Mäeorg**,
prof emer **Vello Past**,
dots **Peeter Burk**,
lektor **Erika Jüriado**,
teadur **Toomas Silk**,
ass **Tiiu Ehrlich**,
doktorant **Urmas Johanson**,
vanemlab **Vaike Timotheus**,
ass **Lea Talu**,
keemik-analüütik **Aime Lust**,
vanemlab **Ivi Vetka**,
magistrant **Andres Kreegipuu**,
magistrant **Katrin Sak**,
magistrant **Tarmo Tamm**,
üliõpilane **Andre Lomaka**,
üliõpilane **Jaak Suurpere**,
üliõpilane **Aleksei Lulla**,
üliõpilane **Ain Uustare**,
üliõpilane **Kalle Kilk**,
üliõpilane **Dmitri Eidemiller**,
Füüsika osakonnast:
prof **Jaak Kikas**,
dots **Kalev Tarkpea**,
dots **Henn Voolaid**,
lektor **Enn Pärtel**,
vanemlab **Koit Timpmann**,
ins **Toomas Reimann**,
üliõpilane **Peeter Vois**,
üliõpilane **Maksim Säkki**,
üliõpilane **Andrei Errapart**,
üliõpilane **Markko Paas**,
üliõpilane **Valter Kiisk**,
üliõpilane **Jaanus Trolla**.

Peeter Tulviste
rektor, professor

TÜ nõukogus

21. märtsil

Istungi algul tutvustas prorektor prof Teet Seene uut **pearaamatupidajat Külli Tiigimäed.**

ASUTATI TÜ SIHTASUTUS

. Prorektor Riho Illak ja Jaanus Arukaevu suhtekorraldusfirmast Hill& Knowlton tutvustasid sihtasutuse ideoloogiat ja eesmärke. Sihtasutus luuakse eraisikutelt ja firmadelt ülikooliga seotud ettevõtmistele antavate toetuste sihtotstarbeliseks kasutamiseks ning stipendiumikapitalide kasumit tootvaks paigutamiseks. Sihtasutus ei allu ülikoolile. Selle tegevust suunab 7-liikmeline usalduskogu. Projekti järgi kuulub usalduskogusse üks ülikooli nõukogu nimetatud isik ning ühe liikme määrab vilistlaskogu. Esimese usalduskogu viis ülejäänut liiget nimetab rektor. Järgmistel aastatel täidetakse usalduskogu juba sihtasutust toetanud isikute enda poolt.

Ülikool sõlmis sihtasutuse asutamiseks koostöölepingu suhtekorraldusfirmaga Hill&Knowlton 1996. aasta novembris. Sihtasutuste loomine ülikoolide juurde on Euroopas ja Ameerikas laialt levinud ning antud firmal on sellealaseid kogemusi.

Nõukogu otsustas EV ülikooliseaduse § 48 lõike 3, TÜ põhikirja § 10 punkti 17 ja EV sihtasutuse seaduse alusel sihtasutuse põhikirja ja asutamisotsuse projekti heaks kiita ning volitada rektorit määrama juhatuse liikmed, nõukogu (usalduskogu) liikmed volitustega kuni käesoleva majandusaasta lõpuni ja TÜ sihtasutuse asutamisotsusele alla kirjutama.

MUUDETI TÜ 1997. AASTA EELARVET

Filosoofiateaduskonna dekaan prof Jaan Ross selgitas filosoofia- ja sotsiaalteaduskonna ettepanekut, mis on tehtud seoses eelmisel nõukogu istungil vastu võetud otsusega viia eripedagoogika osakond üle sotsiaalteaduskonna koosseisu.

Nõukogu otsustas liita filosoofiateaduskonna poolt eripedagoogika osakonnale eraldatud summa sotsiaalteaduskonna eelarvele.

MUUDETI ÕPPETOOLIDE NIMETUSI

Arstiteaduskonna taotluse põhjal nimetati **operatiivkirurgia ja topograafilise anatoomia õppetool** ümber **kirurgilise anatoomia õppetooliks** ning **spordimeditsiini õppetool - spordimeditsiini ja taastusravi õppetooliks.**

Õigusteaduskonna taotluse põhjal nimetati **eesti riigi ja õiguse ajaloo õppetool** ümber **õiguse ajaloo õppetooliks** ning **tsiviil- ja kaubandusõiguse õppetool - tsiviilõiguse õppetooliks.**

Füüsika-keemiateaduskonna taotluse järgi nimetati **tehnoloogia õppetool** ümber **laineoptika õppetooliks.**

Arstiteaduskonna taotluse põhjal otsustati sulgeda alates 1. septembrist **üldise biokeemia õppetool ning avada selle asemel laboratoorse meditsiini õppetool.**

MUUDETI STRUKTUURIÜKSUSTE NIMETUSI

Arstiteaduskonna ettepanekul nimetati **arstide ja proviisorite täienduskeskus** ümber **arstiteaduskonna täienduskeskuseks.**

Sotsiaalteaduskonna taotluse põhjal nimetati **avaliku halduse ja sotsiaaltöö osakond** ümber **avaliku halduse ja sotsiaalpoliitika osakonnaks.**

AUDOKTOREID SEL AASTAL EI VALITA

Eelneva küsitluse peale, kas tänavu valida ülikooli audoktoreid või mitte, saadi jaatav vastus vaid usuteaduskonnast. Hääletamisel oli valimise poolt 3 nõukogu liiget, vastu 16, 19 jäi erapooletuks. Seega **otsustas nõukogu tänavu auliikmeid mitte valida.**

TÜ valitsuses

1. aprillil

MUUDETI STIPENDIUMIMÄÄRU

Arvestades EV Valitsuse poolt kehtestatud stipendiumifondi ressursi arvestuslikku alust (750 kr) ja TÜ-le eraldatud 1997. aasta stipendiumifondi suurust otsustati 1. septembrist kehtestada uued stipendiumimäärad:
doktorandid (praegu 1632 kr) 1800 kr, magistrandid (816) 900, välisüliõpilased (1360) 1500, põhiõppeüliõpilased, õpetajakoolituse kutseaasta üliõpilased (544) 600, residendid (1200) 1500, internid

*** Seoses eripedagoogika osakonna üleviimisega filosoofiateaduskonnast sotsiaalteaduskonda otsustati kanda eripedagoogika osakonna stipendiumi jääk filosoofiateaduskonnast sotsiaalteaduskonda.**

*** Valitsus kinnitas vastavalt TÜ ja Hermann Reiside koostöölepingule "Hermanni reisistipendiumi" komisjoni koosseisu (rektor prof P. Tulviste, I prorektor prof T. Maimets ja AS Hermann Reiside esindaja A. Niit). Leping sõlmiti 20. veebruaril 1996 ja selles on ette nähtud ka üliõpilaste reisistipendium.**

*** Valitsus kiitis heaks muudatused õppeülesande tööettevõtulepingu vormistamisel.** Nüüd registreeritakse leping tellija juures teaduskonna/vastutusala tööettevõtulepingute registris.

*** Valitsus arutas olukorda seoses välisüliõpilaste õppemaksu tasumata jätmisega. Kevadsemestri õppemaksu tasumist otsustati nõuda hiljemalt 16. aprilliks ning eksmatrikuleerida seejärel need, kes pole tasunud.**

TÜ Üliõpilasesinduse valimisjuhend

(Heaks kiidetud TÜ Üliõpilasesinduse koosolekul 12.03.1997)

I. Üldosa

§ 1 Käesolev valimisjuhend kehtib TÜ Üliõpilasesinduste (edaspidi Üliõpilasesindus) korraliste ja erakorraliste valimiste kohta.

§ 2 Tartu Ülikooli Üliõpilasesindus valitakse vabadel, otsestel ja üldistel valimistel.

§ 3 Üliõpilasesinduse korralised valimised toimuvad aprillikuus. Valimiste päevad, koha(d) ja kellaaja(d) määrab kindlaks Üliõpilasesindus ja teeb need üliõpilaskonnale teatavaks vähemalt kolm nädalat enne valimiste algust.

§ 4 Õigus valida ja olla valitud on kõigil TÜ üliõpilaskonna liikmetel. Valijate nimekirjast väljajäänud üliõpilaskonna liikmed võetakse nimekirja ka valimiste kestel üliõpilaspileti või õpinguraamatu alusel.

§ 5 Igal valijal on üks hääl. Valijad osalevad valimistel üldistel alustel. Hääletamine on salajane. Kontroll valijate tahteavalduse üle ei ole lubatud.

§ 6 Valimised korraldab Üliõpilasesinduse viieliikmeline valimistoimkond, mille liikmed ei kandideeri valimistel.

Valimistoimkonna ülesanded on:

1) valijate nimekirja koostamine ja kontrollimine,

2) valimiste korra tutvustamine,

3) kandidaatide nimekirjade vastuvõtmine ja kehtivuse tunnistamine vastavalt valimiseeskirja nõuetele,

4) valimissedelite valmistamine ja valijatele väljaandmine,

5) hääletamise korraldamine ja korra tagamine hääletuskohal,

6) valimiskäigu protokollimine, valimistulemuste kindlakstegemine ja avaldamine.

§ 7 Üliõpilasesinduse valimistel kasutatakse nimekirjalise proportsionaalse esindatuse valimissüsteemi.

II. Kandidaatide esitamine

§ 8 Kandidaatide nimekirjad esitatakse valimistoimkonnale valimistoimkonna märgitud aadressil kolme tööpäeva jooksul hiljemalt 8x24 tundi enne valimiste algust. Nimekirjad võivad endale nime võtta.

Kandidaatide nimekirjal peab olema vähemalt kümne valija toetusallkiri.

§ 9 Kandidaatide arv nimekirjas ei ole piiratud. Kandidaat võib esineda ainult ühes nimekirjas.

§ 10 Nimekirja märgitakse kandidaadi ees- ja perekonnanimi ning lisatakse tema elukoht ja üliõpilaspileti number ning allkiri, mis kinnitab nõusolekut kandideerida selles nimekirjas. Kandidaatide nimekirjad on tagasivõtmatud.

Kandidaat võib anda nõusoleku kandideerimiseks ka omakäelise allkirjastatud kirja või faksi teel. Erandid kehtestab valimistoimkond.

§ 11 Kandidaatide nimekirju esitades teatavad esitajad kirjalikult, kes allakirjutanutest on nende nimekirja esindaja, viimast vastava volitusega varustades. Kui seda ei ole tehtud, arvatakse nimekirja esindajaks esimesena allakirjutanu. Nimekirjade esindajail on õigus osaleda vaatlejana valimistoimkonna töös.

§ 12 Iga üliõpilane võib anda toetusallkirja ainult ühele nimekirjale, vastasel korral kehtib see allkiri, mis on järjekorras esimesena esitatud nimekirjal. Ühes nimekirjas ei või sama valija esineda kandidaadina ja nimekirjale toetusallkirja andnuna.

§ 13 Kui esitatud nimekiri ei vasta valimisjuhendi nõuetele, on valimistoimkond kohustatud sellest hiljemalt 7x24 tundi enne valimiste algust teatama nimekirja esindajale, andes võimaluse teha vastavaid parandusi, mis tuleb esitada vähemalt 5x24 tundi enne valimiste algust.

§ 14 Kõik kehtivaks tunnistatud nimekirjad nummerdatakse nende esitamise järjekorras ja pannakse välja hääletuskohal nähtavale kohale hiljemalt 4x24 tundi enne valimiste algust.

III. Valimiste läbiviimine

§ 15 Valimissedelid on ühesuguse välimusega ja märgistatud Üliõpilasomavalitsuse pitsatiga.

§ 16 Valijale annab valimissedeli allkirja vastu valimistoimkonna liige valijate nimekirja alusel isikut tõendava dokumendi esitamisel. Isikut tõendava dokumendina kehtib üliõpilaspilet, õpinguraamat, Eesti Vabariigi pass, autojuhiload.

§ 17 Valija kirjutab valimissedelile nimekirja ja kandidaadi, kellele ta soovib oma hääle anda, järjenumbri.

§ 18 Valija hääletab valimissedeli valimiskasti laskmisega.

§ 19 Hääletamise ajal on valimisruumis vähemalt kaks valimistoimkonna liiget.

§ 20 Agitatsioon valimiste päevadel ei ole lubatud, välja arvatud varem üles pandud trükised väljaspool hääletusruumi. Hääletuskohas tagab korra valimistoimkonna liige, kelle käesoleva juhendiga kooskõlas olevad korraldused on täitmiseks kohustuslikud kõigile hääletuskohas viibivatele inimestele.

§ 21 Enne hääletamise algust kontrollib valimiskastid valimistoimkonna esimees enamuse valimistoimkonna liikmete juuresolekul.

Hääletamise vaheaegadel plommib või pitseerib valimiskasti valimistoimkonna esimees enamuse toimkonna liikmete juuresolekul.

§ 22 Valimistoimkond avab valimiskasti pärast hääletamise aja lõppemist. Valimiskasti avamine enne hääletamise aja lõppemist on keelatud. Enne valimiskasti avamist peab valimistoimkond üle lugema ja kustutama kõik valijatele välja andmata jäänud sedelid.

§ 23 Pärast kehtivate sedelite üldarvu kindlakstegemist loetakse ja protokollitakse kandidaatidele antud häälte arv. Häältelugemine on avalik.

§ 24 Nimekirjade poolt antud hääled teisendatakse kohtadeks, kasutades lihtsat Sainte-Lague reeglit, mille jagajad on 1, 3, 5, 7 jne. Võrdsete jagatiste korral saab koha nimekiri, mille poolt on antud rohkem hääli.

Kui nimekirjadele on antud võrdselt hääli, saab koha varem registreeritud nimekiri.

§ 25 Kui kohtade jaotamisel langeb mõnele nimekirjale rohkem kohti, kui selles nimekirjas on kandidaate, jaotatakse need kohad § 24 ettenähtud korras teiste nimekirjade vahel.

§ 26 Nimekirjasiseselt osutuvad valituks enim hääli saanud kandidaadid vastavalt nimekirja saadud kohtade arvule.

§ 27 Valimisprotokolli kinnitavad oma allkirjadega valimistoimkonna liikmed.

Protokollile lisatakse valimistoimkonna liikmete eriarvamused ning valimistoimkonnale esitatud avaldused ja kaebused hääletamisel esinenud valimisjuhendi rikkumiste kohta.

§ 28 Valimistulemused avaldab valimistoimkond hiljemalt kolmandal päeval pärast valimiste lõppu hääletuskohas ja esimesel võimalusel ajalehes Universitas Tartuensis. Kogu valimiste kohta käiva materjali esitab valimistoimkond Üliõpilasesindusele ning see säilitatakse järgmiste valimiste lõpuni.

Üliõpilasesinduse valimiste tulemused kinnitab eelmine Üliõpilasesinduse koosseis. Erakorraliste valimiste tulemused kinnitab rektor.

§ 29 Üliõpilasesinduse uue koosseisu esimene koosolek toimub hiljemalt mai teisel nädalal. Selle kutsub kokku valimistoimkond. Valitud Üliõpilasesinduse esimest koosolekut juhatab eelmise Üliõpilasesinduse esimees (või tema asendaja).

§ 30 Üliõpilasesindusest lahkunud liikme asemele astub häälte arvu poolest järgmine sama nimekirja kandidaat.

Kui mõnes nimekirjas ei ole enam kandidaate vabadele kohtadele, alustatakse vabade kohtade jaotamist § 25 ettenähtud korras teiste nimekirjade vahel.

IV. Täiendavad juhised

§ 31 Valijatel on õigus saada valimistoimkonnalt valimistesse puutuvat teavet ning valimiskorra selgitamist.

Igal üliõpilasel peab olema võimalus hääletada.

Valija võib kontrollida enda ja teiste valijate nimekirja kandmise õigsust ning nõuda eksimuste puhul nende parandamist.

Valijal on õigus lahendusega mittenõustumisel käesolevas juhendis kehtestatud korras edasi kaevata.

Kui valija avastas hääletamissedelil vigu või rikkus hääletamissedeli, on tal sedeli valimisabilisele tagastamisel õigus saada uus hääletamissedel.

§ 32 Valimistoimkond peab oma tegevuses lähtuma rangest erapooletusest ja valijaskonna tegeliku tahte võimalikult täpse kajastamise saavutamisest.

Ülikooli ja üliõpilasomavalitsuse organid on kohustatud abistama valimistoimkonda tema töös ning andma selleks vajalikke andmeid. Valimistoimkonna sellekohase pöördumise korral peavad nad vastama hiljemalt nelja tööpäeva jooksul, arvates pöördumise saamisest.

Oma tegevusest peab valimistoimkond aru andma Üliõpilasesindusele ja rektorile.

§ 33 Valimistoimkonnal on esimees, kelle valivad enda seast valimistoimkonna liikmed ja kes juhib valimistoimkonna tööd.

Valimistoimkond langetab oma otsused lihthäälteenamusega, välja arvatud käesolevas valimisjuhendis kehtestatud erandid.

§ 34 Kahe nädala jooksul täpsete hääletamispäevade määramisest valib Üliõpilasesindus neli esindajat valimistoimkonda. Üliõpilasesindus teavitab hääletuspäevadest ühe tööpäeva jooksul nende kindlaksmääramisest Tartu Ülikooli rektorit (edaspidi rektorit), kes üheksa tööpäeva jooksul teabe saamisest nimetab ülikooli esindaja valimistoimkonnas.

Hääletusaja lõppemisel võivad veel hääletada ainult juba hääletusruumis viibivad valijad.

§ 35 Hääletuskoht peab olema kergesti ligipääsetav. Üldjuhul määratakse hääletuskohaks ruum või ruumid, mida võimalikult suur arv üliõpilasi võimalikult tihedalt külastab. Hääletuskohas peavad olema hääletamissedelite väljaandmise koht ja valimiskast ning välja pandud kandidaatide nimekiri.

Hääletuskohas tagavad korra kohalviibivad valimistoimkonna liikmed, kelle pädevuse piires antud korraldused on täitmiseks kohustuslikud kõigile ruumisviibivatele isikutele. Kui valimistoimkonna liikmel tekkib kahtlus, et valija on juba varem hääletanud, tuleb see selgitada enne hääletamissedeli valimiskasti laskmist.

§ 36 Hääletuse päeva(de)l või hääletuskohas on keelatud takistada üliõpilast vabalt teostada oma õigust valida Üliõpilasesindust ning olla sellesse valitud, osta valijate hääli, samuti mõjutada valijaid koosolekul, massiteabevahendis või muul viisil. Sellekohased ürikud kõrvaldatakse, rahurikkujad võidakse eemaldada.

Erandina on lubatud varem üles pandud trükiste ülesjäämine valimispäevadel väljaspool hääletuskohti.

V. Vastuväited ja valimiste kehtetukstunnistamine. Rakendus

§ 37 Avaldusi valijate nimekirja ebaõigsuse kohta võib esitada valimistoimkonnale, mis vaatab need läbi kahe tööpäeva jooksul avalduse esitamisest.

Kaebusi kandidaatide registreerimise või registreerimisest keeldumise kohta esitatakse kahe päeva jooksul pärast sellekohase otsuse tegemist valimistoimkonnale, mis vaatab kaebuse läbi ühe tööpäeva jooksul.

Avaldus valimisjuhendi rikkumiste kohta esitatakse valimistoimkonnale ühe päeva jooksul rikkumisest teadasaamisest, kuid mitte hiljem kui valimistulemuste kinnitamise järel. Valimistoimkond võtab avalduse suhtes seisukoha kolme päeva jooksul kättesaamisest, kuid enne valimistulemuste kinnitamist.

Avalduse või kaebuse esitajat tuleb valimistoimkonna sellekohasest otsusest teavitada kahe tööpäeva jooksul alates selle langetamisest.

Valimistoimkonna otsuste ja tegevuse peale võib kahe päeva jooksul teadasaamisest kaevata Üliõpilasesinduse eestseisusele, mis annab vastuse nädala jooksul.

§ 38 Kui valimiste käigus on ilmnenud olulisi valimisjuhendi rikkumisi, võib valimistoimkond teha rektorile ettepaneku valimiste kehtetuks tunnistamiseks. Sel juhul tuleb kahe nädala jooksul korraldada kordusvalimised.

§ 39 Käesoleva juhendiga piiritlemata küsimusi lahendab valimistoimkond.

§ 40 Valimisjuhend jõustub rektori poolt kinnitamise päevast.

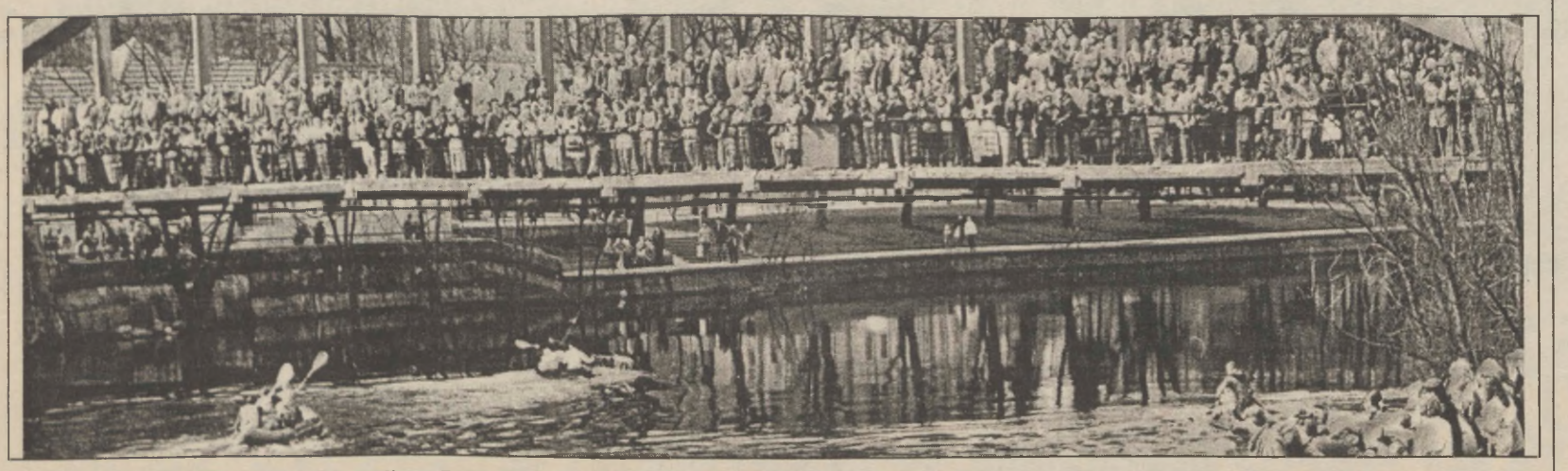

❐ **Aasta tagasi käis üliõpilasesindust valimas 7456st üliõpilasest 659. Kandideeris 8 nimekirja 75 kandideerijaga. Taas on tulemas valimised ja ega kevadpäevadki tulemata jää.**

Tunnustus

Toimetus vabandab 28. veebruari UTs ilmunud ebatäpsuste pärast:

1. Riigi teaduspreemia saanud **Wolfgang Drechsler** ei ole mitte külalisprofessor, vaid **korraline professor;**

2.Riigi geo- ja bioteaduste teaduspreemia läks jagamisele **dots Tõnu Meidla (BG geoloogia instituudi juhataja)** ja **Urmas Kõljala** vahel, kes oli BG doktorant, praegu ZBI teadur.

TÜ arsti-teaduskond ja Karolinska Institutet (Stockholm)

kuulutavad välja ühise kraadiõppeprogrammi, mis on vastavuses mõlemas kehtivate õppekavadega (KEMP-programm). Kraadiõppuritele maksab stipendiumi Karolinska Institutet, pool programmist täidetakse Karolinska Institutetis ja pool arstiteaduskonnas, üks juhendaja on Tartust, teine Stockholmist. Pärast kaheaastast programmi on kraadiõppuritel võimalus sooritada Karolinska Instituteti juures litsentsiaadieksam, mille nõuded vastavad TÜ arstiteaduskonna magistriõppe nõuetele. Seejärel saab jätkata programmi kahe aasta jooksul doktorikraadi taotlemiseks.

KEMP-programmis saab osalemist taotleda vähemalt nelja-aastase ülikooliharidusega, soovitav on bakalaureusekraad või arstiteaduse lõpetatud põhiõpe.

Taotlejail tuleb esitada:

* dokumendid senise hariduse kohta,

* täidetud taotlus (blankette saab arstiteaduskonna dekanaadist Veski 63),

* soovitav eriala,

* ingliskeelne essee, mis põhjendab taotleja soovi programmis osaleda.

Taotlus esitada arstiteaduskonna dekanaati **14. aprilliks**. Lähemat informatsiooni saab sealtsamast KEMP-programmi Tartu koordinaatorilt prof Jaanus Harrolt.

Kreeka keele ja kultuuri suvekursused

The State Scholarships Foundation pakub välismaistele kreeka keele õppejõududele, doktorantidele, magistrantidele ja viimase kursuse üliõpilastele võimaluse taotleda stipendiumi kaasaegse kreeka keele ja kultuuri õpinguteks Ateena Ülikoolis (23. juunist 1. augustini).

Nõutavad dokumendid:

* ankeet,

* CV,

* diplom või akadeemiline õiend,

* töötamist või õppimist tõendav dokument,

* fotokoopia passist.

Dokumentide esitamise tähtaeg on **30. aprill**.

Informatsiooni ja taotluste vorme saab välissuhete talitusest ph 304, tel 465 615. Magistrantidel ja doktorantidel palume pöörduda välisüliõpilastalitusse ph 120, tel 465 151.

Lea Kivi,
välissuhete talitus

Leo Schotter

19.03.1917 - 02.04.1997

2. aprillil lahkus emeriitprofessor Leo Schotter.

Leo Schotter sündis 19. märtsil 1917. aastal Moskvas Eesti saatkonnaarsti perekonnas. Ta õppis Tallinna Vene Gümnaasiumis ja Tartu Ülikoolis, mille lõpetas 1947. aastal. Samal ajal õppis ta ka Tartu Kõrgemas Muusikakoolis kompositsiooni. Juba üliõpilasena töötas ta Tartu Silmakliinikus. Leo Schotter kaitses 1964. aastal meditsiinikandidaadi väitekirja, mille eest anti meditsiinidoktori kraad. 1967. aastast oli ta professor, kõrgema kategooria silmaarst, 1975-1990 oftalmoloogia ja otorinolarüngoloogia kateedri juhataja, 1. novembrist 1993 emeriitprofessor.

Ta on olnud Eesti Silmaarstide Seltsi esimees, Eesti NSV teeneline arst, Eesti NSV peaoftalmoloog, Eesti NSV Teaduslike Meditsiiniliste Seltside juhatuse liige, NL Oftalmoloogide Teadusliku Seltsi juhatuse liige, aseesimees jt ühingute liige.

L. Schotter on Eesti oftalmoloogilise koolkonna rajaja, kõigi Eesti silmaarstide õpetaja. Ta on tegelnud kõigi oftalmoloogia valdkondade arendamisega, avaldanud 188 teadustööd, loonud hulgaliselt algupäraseid operatsioonimeetodeid, uusi instrumente. Teadustegevuses pühendus peamiselt silmavigastuste, magnetkirurgia, plastilise kirurgia, silma sarvkesta siirdamise, lühinägevuse, katarakti ja glaukoomi ravi küsimustele.

Samal ajal tegeles ta pidevalt ka heliloominguga.

Professor Leo Schotterist kui andekast kirurgist, väljapaistvast õppejõust ja südamlikust kolleegist jääb püsima helge mälestus.

Ärasaatmine 8. aprillil kell 12 ülikooli aulast, muldasängitamine Raadi kalmistul.

TÜ silmakliinik

Amanda Kriit

27.07.1922 - 22.03.1997

22. märtsil suri õpetaja, keda jäävad leinama tuhanded õpilased. Amanda Kriit õpetas Tartu Ülikoolis inglise keelt nii üld- kui eriainena 32 aastat: 1960-1992. Nende aastate jooksul jõudsid tema töökus ja saavutatud teadmised erialal muutuda legendiks: ei olnud ingliskeelset sõna, mille täpset tähendust ta ei teadnud või millele ta ei oleks osanud rikkalikult sünonüüme pakkuda. Amanda Kriit ise tõlkis palju - nii tarbe- kui ka ilukirjanduslikke tekste ning oli omakasupüüdmatu konsultant kolleegidest tõlkijaile. Ta on arvukate kesk- ja ülikooliõpikute autor ning koostanud sõnaraamatu meditsiiniüliõpilastele. Aastaid õpetas ta tulevasi õpetajaid, juhendades pedagoogilist praktikat. Õpilastele ja kolleegidele jääb alatiseks meelde Amanda Kriidi harukordne suuremeelsus ning ühtlasi sirgeseljalisus ja väärikus.

Kolleegid

VÕIMLEMISPIDU

Läbi aegade on võimlemine naiste hulgas populaarne olnud. 40 aastat tagasi loodi Ethel Kudu ja Hilja Tidriksaare algatusel Tartu Ülikoolis naisvõimlemise osakond. Ärksad naisterahvad võtsid aluseks Ernst Idla ideed ja arendasid neid edasi.

Oma eluõigust on naisvõimlejatel tulnud tõestada osakonna loomisest alates, ent visad eesti naised on püsinud ja vaatajale silmailu pakkunud aastakümneid. Käesoleval ajal tegeldakse naisvõimlemisega ülikooli spordikeskuses, kus on sellega seotud üle 500 tudengi. Mineviku ja tänapäeva sidus ühtseks tervikuks 1. aprillil toimunud võimlemispidu Vanemuise teatri väikeses majas, millega tähistati 40 aasta möödumist naisvõimlemise osakonna loomisest ülikoolis. Filmiprogramm kava alguses tutvustas naisvõimlemise algusaastaid. Etendus tõi võimlemispeost osavõtjateni nii tiitleid võitnud kui ka päris uusi võimlemiskavasid TÜ rühmadelt ja tervitusi külalisesinejatelt. Elevust tõid nii ülikooli spordiklubi spordirühma esitatud "Fatamorgana", Tartu 3. Keskkooli 2. klassi poisterühma kava "Hüppa vormi" kui ka kõigi teiste esinejate kavad. Suurt huvi võimlemise vastu näitas seegi, et kõik müüki pandud piletid otsa lõppesid.

Võimlemispeo üldjuht oli Kaja Hermlin, assistendid Linda Martis, Merle Rehand, Luule Märtin ja Aire Allikas. Peo lavastas Reet Linkberg, teadustas Anu Säärits. Täname korraldajaid ning soovime, et nii naised kui võimlemine Tartu Ülikoolis püsiks.

Tiia Lillemaa
Harry Lemberg

VANU MÄNGE MEENUTADES

10. APRILLIL KL 18 on UJULA 4 spordihoones palliplatsil
TÜ tänased ja endised
KORVPALLURID.

Välissuhete talitus teatab

VIINI ÜLIKOOL ja BUDAPESTI EÖTVÖS LÓRANDI nim TEADUSÜLIKOOL on suursaadik Toivo Tasa sõnul ilmutanud **huvi koostöö vastu** meie ülikooliga. Selleks et otsustada, kas peaks sõlmima koostöölepingu või teisiti soodustama koostööd, palume kiiresti märku anda **välissuhete talitusse.**

Royal Skytte Society pakub jälle stipendiumi ülikooli humanitaarteadlastele 3-4 kuuks töötamiseks **Umeå Ülikoolis** 1998. aasta kevadsemestril. Kandidaat peab olema teadusdoktor või tasemelt võrdne vähemalt Rootsi dotsendiga.

Stipendiumi suurus on 200 SEK päev, lisaks majutus kuni 3000 SEK kuus ja reisiraha. Avaldus koos akadeemilise kraadi tunnistuse ja uurimisprogrammiga esitada välissuhete talitusse hiljemalt selle aasta **1. maiks.**

Uppsala Ülikoolis on vastavalt koostöölepingule võimalik loenguid lugeda või teaduskontakte arendada. Lühivisiitidele võivad õppejõud kaasa võtta doktorandi. Avaldusi saab täita välissuhete talituses kuni **15. aprillini**.

Sirje Üprus,
välissuhete talituse peaspetsialist
ph 304, tel 465 615, e-mail
suprus@ut.ee

stipendium

Andreas ja dr Elmerice Traksi nimeline stipendium

Jaanuaris asutas Eesti Abistamise Komitee (USA) uue stipendiumi TÜ **arstiteaduskonna doktorantidele ning sotsiaalteaduskonna poliitilis-riiklike erialade magistrantidele ja doktorantidele õpinguteks või praktiseerimiseks USAs või Euroopa riikides.**

A. ja E. Traksi nimeline stipendiumifond moodustub annetustest. Stipendiumideks makstava summa suurus on 10 000 USD aastas.

Kandideerimiseks on vaja esitada:

·enesetutvustus (koos kontaktandmetega),

·akadeemiline õiend (kinnitatud dekanaadis),

·juhendaja soovitus,

·stipendiumi kasutamise projekt,

·vastuvõtva teadusasutuse nõusolek

16. juuniks õppe- ja üliõpilasosakonda (ph 117).

Stipendiumi määramisel võetakse aluseks üliõpilase õppeedukus, tema motivatsioon edasiõppimiseks ja oma teadmiste hilisemaks rakendamiseks Eestis. Stipendiumitaotlused vaatab läbi komisjon, kuhu kuuluvad prorektor, vastava teaduskonna professor ja dotsent. Stipendiumikomisjon saadab parimate kandidaatide dokumendid lõpliku otsuse tegemiseks Eesti Abistamise Komiteele New Yorki.

Kasuta võimalust!

Ülle Hendrikson
ph 117, tel 465 623

Lions Club Tartu Merikoski-nimeline stipendium

Alates 1995. aastast annab Lions Club Tartu välja Merikoski-nimelist stipendiumi ühele või kahele TÜ parimale **stomatoloogia eriala üliõpilasele**. Stipendium moodustub põhiosas hr Merikoski poolt klubile annetatud hambaravikabineti müügist saadud tulu deponeerimise intressist.

1996. aastal määrati stipendium stomatoloogia V kursuse tudengile Diana Dukanile.

1997. aastal on stipendiumi suuruseks 4000 krooni.

Taotlusi võivad esitada IV ja V kursuse stomatoloogia üliõpilased, kelle saavutused õppetöös on väga head ning kes võtavad aktiivselt osa teadustööst; on kohusetundlikud ja ettevõtlikud oma erialal ning on oma senise tegevusega üles näidanud omakasupüüdmatust ning ausust kaasinimestega suheldes.

Avaldused esitada **15. aprilliks** stomatoloogia kateedrisse prof Edvitar Leiburi kätte Lions Club Tartu fonditoimkonna nimele.

Fonditoimkond koos stomatoloogia kateedri esindajatega vaatab avaldused läbi aprillikuu jooksul.

Stipendiumi pidulik üleandmine toimub Lions Club Tartu aastapäeva peol.

Fonditoimkonna esimees
Andi Kasak

info

loeng

Prof Juha Hämäläise loengud sotsiaalpedagoogikast toimuvad mm 102 16. aprillil kell 14-16 ja 17. aprillil kell 10-12.

TÜ vabade kunstide kutsutud professori Veljo Tormise IV loeng "Raua needmise lugu" toimub 8. aprillil kl 16.15 ajaloomuuseumi konverentsisaalis. Assisteerib EMA prof Urve Lippus.

Maailmatunnetuse piirilikust ajaloost
(1 AP)
Leo Kaagjärv

Loengusari on mõeldud kõikide erialade üliõpilastele, keda huvitab maailma võimalikult täielik tunnetamine. Koolifüüsika mõningane tundmine oleks kuulajaile kasulik, kuid mitte vajalik. Arvestuse saamine eeldab loengute kuulamist ja semestri lõpus *ca* 5-leheküljelise kirjandi esitamist.

Loengud toimuvad kolmapäeviti kell 16.15 peahoone aud 102. Registreerida füüsika-keemiateaduskonna dekanaadis tel 465 520.

väitekiri

9. aprillil kl 14.15 kaitseb Vanemuise 46 aud 246 **Rein Perens magistriväitekirja** "Siluri ja ordoviitsiumi karbonaatkivimite veeandvuse muutlikkus Eestis vooluhulgakarotaaþi andmetel".

seminar

4. ja 5. aprillil toimub ajaloomuuseumis Põhjamaade muuseumitöötajate organisatsioonide initsiatiivi korraldatud muuseumiseminar, kus osalevad ka kolme Balti riigi muuseumitöötajad. Seminari tinglik nimetus on: "Muuseumid ja muuseumitöötajad muutuvas ajas".

Plenaaristung, millel kõigi osavõtjamaade esindajad annavad ülevaate museoloogia seisukorrast ning aktuaalsetest probleemidest kodumaal, algab 4. aprillil kell 11.

Infoseminar keemiaosakonna õppejõududele ja üliõpilastele

7. aprillil kl 10-18 toimub infoseminar, kus dr. Giedrius Mazunaitis firmast ***Baltijos Konsultacija*** annab konsultatsioone otsingustrateegiast ***STN*** keemia-alastes andmebaasides. Seminar algab otsingupõhimõtete tutvustamise ja indeksite kasutamise demonstreerimisega (*Dataprojector*'iga suurendatud ekraanipildi vahendusel), misjärel on võimalus vaba parooliga praktiseerida *online*-otsingut ***STN*** andmebaasides.

Seminar toimub raamatukogu uues arvutibaaside ruumis (õppelugemissaali juures).

Soovitav eelregistreerumine tel 465 780 E-R 8-20, L 12-18.

"Kunstiteksti kirjelduskeele probleeme"

4.-6. aprillini toimub vene keele ja kirjanduse õppetoolide ühisprojekti raames seminar "Kunstiteksti kirjelduskeele probleeme".

Kavas on ümarlaud teemal: "Kunstiteksti keele erinevad sõnaraamatud".

Seminar alustab tööd 4. aprillil kell 10 ülikooli nõukogu saalis. Töökeel on vene keel.

Seminar "Naised kõnelevad" algab 9. aprillil kl 15 Kirjandusmuuseumis. Kavas: raamatu "Naised kõnelevad" (Eesti elulood I) esitlus - Rutt Hinrikus, "Sugupoolte uuringud Eestis" - Anu Laas, "Soo stereotüübid Eestis" - Riikka Mäkinen.

kursus

'Diskriminant- ja klasteranalüüs'

Kursust loetakse ülikoolis esmakordselt. See koosneb kaheksast loengust (prof E.-M. Tiit) ja kaheksast praktikumist arvutiklassis (lektor S. Koskel). Kursuse maht on 2 ainepunkti ja see lõpeb arvestusega, mille saamiseks tuleb esitada nn projekt.

Kursus on mõeldud matemaatikateaduskonna üliõpilastele ja magistrantidele, kuid seda võivad kuulata ka teiste teaduskondade üliõpilased, eriti kraadiõppurid. Teretulnud on need, kellel on oma uurimistöös tekkinud vajadus diskrimineerimis- või rühmitamisülesannete lahendamiseks.

Loengud toimuvad alates 8. aprillist teisipäeviti kl 10.15 - 12 J. Liivi t. 2 aud 104, praktikumid on kohe peale loengut kl 12.15 - 14 MSI arvutiklassis (J. Liivi 2).

kontsert

Aulas, laupäeval 5. aprillil kell 18

Viljandi Kultuurikolledþi kammerkoori ja Tartu Ülikooli kultuurikeskuse kammerkoori KONTSERT.

Juhatavad Jana Allik ja Seidi Mutso.

Kavas: E. Oja, C. Kreek, E. Mägi, U. Sisask, P. Tšaikovski, S. Rahmaninov jt.

UNIVERSITAS TARTUENSIS
Peatoimetaja Varje Sootak
Toimetaja Reno Hekkonens
Toimetuse aadress: EE2400
Tartu, Ülikooli 18 ruum 241
TÜ faks: +372 7 465 440
E-mail: varje@admin.ut.ee
O/Ü Greif trükk
UT ilmub reedeti
Tellimise nr. 2644. Tiraaz 2500
TEL. 465 680

Tartu Ülikooli

NR. 14 (1882)
REEDE,
11. APRILL 1997
ILMUB
NOVEMBRIST
1948
HIND 2 KROONI

Universitas Tartuensis

"Esindamine võiks rohkem ülikooliga seotud olla"

Tartu missiks valiti laupäeval inglise filoloogia IV kursuse üliõpilane KAI-RIIN BACHMANN, kes lisaks õppimisele töötab trükifirmas Triip. Seal pideva telefoni helisemise vahel sain esitada värskele missile ka paar küsimust.

*** Te õpite ja töötate, kuidas toime tulete?**

Põhiline tegevus on mul õppimine, olen inglise filoloogia IV kursusel. Spetsialiseerusin tõlkimisele. Tegelen sünkroontõlke, ilukirjanduse tõlkimise ja muuga. Arvan, et diplomitöö jääb järgmisse aastasse. Poole kohaga töötan ka siin Triibus ja on küllaltki väsitav. Kui näen, et mõnikord on siin vaja rohkem olla või hoopis koolis, tekib mingi rutiin.

*** Miks Te läksite missivalimiselc?**

Mind valis Kulno Kungla pärast juurde, siis kui tüdrukud olid juba koos käinud. Atlantise missi valimisel olin publikumiss, kuhu mind üks sõbranna n-ö sokutas. Kulno Kungla käis seda vaatamas. Võib-olla suhtusin sellesse natuke eelarvamusega, aga tüdrukud olid väga toredad ja kõik sujus. Olin igatahes meeldivalt üllatatud ning sain ainult positiivseid elamusi.

*** Mis Te ise arvate, mis Teile missiks tulemisel kasuks oli, mille pärast Teid valiti?**

Mind aitas kahtlemata võimlemine. Olen kogu aeg sellega tegelnud, ligi kümme aastat iluvõimlemisega ning viis-kuus aastat võistlustantsuga. Praegu olen kõrgkoolide meister ülikooli võimlejate eliitrühmas. See on andnud enesekindlust, lavalist liikumist, julgust. Võib-olla andis seegi julgust, kui üks žürii liige küsis, miks ma missivalimisele tulin, mida tahan näidata. Olin sel hetkel väga enesekindel, mul oli hea sisetunne. Vastasin, et tahan näidata, et miss peab olema ka intelligentne ja haritud. See vastus meeldis. Tundsin sel õhtul end väga kindlalt. Olin asja enda jaoks läbi mõelnud, ja keha kool andis kindlasti väga palju kaasa. Sisemine ja välimine sära läksid kuidagi kokku ning inimesed naeratasid mulle.

*** Mida missiaasta peaks nüüd Teie ellu tooma?**

Olen küllaltki tagasihoidlik inimene, väga suuri elumuutusi ma ei plaani. Muidugi on meeldiv, kui tähelepanu pööratakse ja et niisama ära ei unustata. Kujutan ette mingeid esindusfunktsioone ja see võiks rohkem ülikooliga seotud olla.

Varje Sootak

Tartu Ülikooli regionaalprojekt, Võru Maavalitsus ja Võru Instituut korraldavad kolmapäeval, 16. aprillil ajaloomuuseumis VÕRUMAA PÄEVA

Võrumaa päeva eesmärgiks on tutvustada üliõpilastele ning teistelegi huvilistele Võru maakonda, sealseid tegemisi ja kutsuda kõrgkoolide lõpetajaid Võrumaale.

KAVAS:

14.00 avasõnad TÜ rektorilt ja Võru maavanemalt.

14.10 Võrumaad tutvustav videofilm.

14.30 *Võrumaa arengu perspektiividest* annab ülevaate Võru Maavalitsuse arendusosakonna juhataja asetäitja Lui Niilo.

15.00 1997. aasta *Mõtteilu* konkursi omapärasemaid ideesid esitavad autorid. *Võrumaale õpetajaks!* Võrumaal õpetajaks olemise muredest ja rõõmudest räägib TÜ lõpetanud noor õpetaja Külli Lendsaar Vastseliina Keskkoolist. Sõna võtab ka Võrumaa haridusosakonna juhataja Arvi Leosk.

15.45 *kultuurielu võimalikkusest Võrumaal.*

Võrumaa kultuurielu omapära ja mitmekülgsust tutvustab Võrumaa Koduloomuuseumi direktor Siiri Toomik.

16.00 laulu- ja tantsumäng Võrumaa lastelt.

16.15 *Võru – Võromaa pealinn.* Esineb Võru aselinnapea Tõnu Jõgi.

16.30 esineb Võru I Keskkooli noortekoor.

16.40 vaheaeg. Võrumaa oma toodete (toiduainete) tutvustamine ja degusteerimine. Firmade ja asutuste reklaam, tutvustused.

17.15 videokatkendid Võrumaa rahvakultuurist ja elu-olust.

17.30 *Võro ja Viru.* Esineb Võro Instituudi direktor Enn Kasak.

18 – 19 kultuuriprogrammi sisustavad:

Võru Muusikakooli õpilased,

Võru I Keskkooli noortekoor,

kultuurimaja "Kannel" noorte rahvatantsurühm.

18.00 Võru maavanema ja aselinnapea kohtumine Võru maakonnast pärinevate lõpukursuste üliõpilastega.

Võrumaa asutuste esindajate ja ettevõtjate tööpakkumised ning vestlusring üliõpilastega kohvilauas.

Info: TÜ regionaalprojekti juht Katri Raik: tel. 27465603

TÜ esindaja Võrumaal Külli Eichenbaum:

Võru Instituut, tel. 27821960, faks 27821315, e-mail: kylli@wi.werro.ee

Tartu Ülikooli Üliõpilasesinduse valimised toimuvad

22.-24. aprillini

Võimalus kandideerida ja valida on kõigil üliõpilastel!

Nimekirjade registreerimine 9.-11. aprillini kell 12-17

TÜ Üliõpilasesinduses Ülikooli 20-305 (Ülikooli vana kohviku maja)

Nimekirjade blankette saab sealtsamast juba praegu!

Lisainfo kohapeal ja telefonil 465 400.

Nimekirjad saavad ennast tutvustada ka Universitas Tartuensises. Materjalid peavad toimetuses olema hiljemalt 14. aprillil.

Kevad-päevad tulevad!

Loe 4. lk.

Kroonika

Alates 8. aprillist on teabetalituse juhataja kohusetäitja **Katri Raik**. Teabetalituse endine juhataja Toomas Kiho asus tööle presidendi nõunikuna. Katri Raik on rektori referent ja regionaalprojekti juht. Avalik konkurss teabetalituse juhataja ametikohale kuulutatakse välja lähematel nädalatel.

Teabetalitus

ÕPPIMIS-VÕIMALUS Viinis

Diplomatische Akademie Wien pakub õppimisvõimalust kõigile kõrgharidusega kuni 30-aastastele inimestele. Õppetöö algab 1. oktoobril 1997 ja kestab 12 kuud. Nõutakse väga head saksa keele ning head inglise ja prantsuse keele oskust. Dokumentide esitamise tähtaeg on **30. aprill**. Lähem informatsioon välissuhete talitusest ph 304, tel 465 615. Magistrantidel ja doktorantidel palume pöörduda välisüliõpilastalitusse ph 120, tel 465 151.

Lea Kivi,
välissuhete talitus

KÄÄRIKU SPORDIBAAS 50

9. mail toimub Käärikul selle tähistuseks **ülikooli spordipäev**. **10. mail** on kavas **konverents ja filmiprogramm** "Kääriku minevik, olevik ja tulevik".

Alates **15. maist** on raamatukogus avatud Kääriku spordibaasi **juubelinäitus.**

acta diurna

NB! NB! NB!

INFOPUNKT OOTAB TEADUSKONDADE JA TEISTE ÜLIKOOLI ALLÜKSUSTE STRUKTUURI JA ISIKKOOSSEISU PUUDUTAVAID ANDMEID. Infosekretär Sigrid Koppel viib esitatud andmete alusel sisse muudatused ülikooli leheküljele WWW-s. Info tel 465 465 Sigrid Koppel, e-post: siku@admin.ut.ee

SEL NÄDALAL

7. aprillil

* Eesti Rahvusraamatukogu konverentsisaalis algas **Tartu Ülikooli loengusari, mille käigus kõigi kümne teaduskonna esindajad esinevad üldharivate loengutega aktuaalsetel teemadel**. Loengud on avatud kõigile huvilistele. **Esimese loengu "Quo vadis, Universitas?"** pidas rektor prof Peeter Tulviste. Tutvustati ka ülikooli vilistlaskogu ideed.

8. aprillil

* Võru Keskraamatukogus toimus tasulist kaugkoolitust ehk Avatud Ülikooli tutvustav päev "Avatud Ülikool kõigile".

* Ajaloomuuseumi konverentsisaalis oli **vabade kunstide kutsutud professori Veljo Tormise IV loeng ""Raua needmise" lugu"**.

* TÜ loengusarja raames oli Rahvusraamatukogus **usuteaduskonna dekaani dots Peeter Roosimaa loeng "Kristus ja inimsuhted"**.

9. aprillil

*** 9.-11. aprillini kell 12-17 Ülikooli 20-305** (ülikooli vana kohviku maja) on **üliõpilasesinduse valimisnimekirjade registreerimine**. Kandideerida ja valida võivad kõik üliõpilased.

* Toimus **ülikoolisisene teabetund**.

* Raamatukogus oli **Eestis tegutsevate välisriikide kultuuriesinduste suur teabepäev VARIA `97.**

*** Rein Perens kaitses magistritööd "Siluri ja ordoviitsiumi karbonaatkivimite veeandvuse muutlikkus Eestis vooluhulga-karotaaži andmetel".**

*** Kirjandusmuuseumis oli seminar "Naised kõnelevad"**. Seminari korraldasid Kirjandusmuuseum ja ülikooli sotsioloogia osakond.

*** TÜ loengusarja raames oli rahvusraamatukogu konverentsisaalis bioloogia-geograafiateaduskonna biotehnoloogia professori Andres Metspalu loeng "Inimese genoom ja molekulaarmeditsiin".**

* Keemiahoone ringauditooriumis oli **ekspeaminister Tiit Vähi loeng Eesti majanduspoliitika aktuaalsetel teemadel**.

10. aprillil

*** Toimus ülikooli infopäev Hiiumaal**. Keskraamatukogus avati raamatunäitus TÜ kirjastuse trükistest aastatest 1994-1996. Kärdla Keskkoolis tutvustati inglise keele riigieksami nõudmisi. Toimus kohtumine Hiiumaalt pärit Tartu Ülikooli vilistlastega.

*** 10. ja 11. aprillil oli Narvas koolilõpetajatele mõeldud infomess Orientiir 97**, kus osales ka Tartu Ülikool. Soovijatel oli võimalus kuulata venekeelset infotundi ülikooli õppimisvõimalustest ja vastuvõtutingimustest.

*** TÜ loengusarja raames Tallinnas oli matemaatikateaduskonna matemaatilise statistika professori Ene-Margit Tiidu loeng** "Teadus juhuslikus maailmas".

11. aprillil

*** TÜ loengusarja raames Tallinnas on filosoofiateaduskonna kunstiajaloo professori Jaak Kangilaski loeng "XX sajandi lääne kunsti probleemidest"**.

* Kl 12 kaitseb **Svetlana Turovskaja** nõukogu saalis **väitekirja "Problemõ izutšenija modalnõh smõslov: teoretitšeskii aspekt".**

TULEVAL NÄDALAL

14. aprillil

*** Tallinnas Rahvusraamatukogu konverentsisaalis toimub kl 17 TÜ loengusarjas Peeter Varese loeng "Aktiveeritud vesi"**.

* Kl 18 kohtub ph aud 104 teoloogiaüliõpilastega **Eesti kaitsejõudude vanemkaplan kapten Tõnis Nõmmik. Teema: "Kuidas saada armeekaplaniks?".**

15. aprillil

* Tallinnas Rahvusraamatukogus toimub kl 17 **TÜ loengusarjas prof Jaanus Harro loeng "Kuidas aju tekitab käitumise?"**

* Kl 18 on Soome Instituudis Vanemuise 19 **Jaakko Lehtose kokkuvõte Eesti-Soome ühisuurimusest "Eestlase ja soomlase mina-pildi ja identiteedi võrdlus". Korraldaja on Elias Lönnroti Selts.**

16. aprillil

*** Võrumaa päev ülikoolis.**

* Tallinnas Rahvusraamatukogus toimub kl 17 **TÜ loengusarjas Aet Annisti loeng "Probleem ja eksootika: sotsiaalteadused noortest"**.

* Kl 14 - 16 toimub mm 102 **prof Juha Hämäläise loeng sotsiaalpedagoogikast.**

* Kl 16.15 ph aud 104 **prof J. Kivimäe loeng "Philipp Melanchthon ja Liivimaa"**.

* Kl 16.15 toimub Lossi 3 aud 217 **ÕESi 1133. koosolek**, kus Mihkel Volt kõneleb teemal "Rootsi eesti ajalehtede sisust ja funktsioonidest aastail 1944-1991".

17. aprillil

* Tallinnas Rahvusraamatukogus toimub kl 17 **TÜ loengusarjas Ilmar Tamme loeng "Sissejuhatus Euroopa Liitu".**

* Kl 10 - 12 toimub mm 102 **prof Juha Hämäläise sotsiaalpedagoogika loeng.**

18. aprillil

* Tallinnas Rahvusraamatukogus toimub kl 17 **TÜ loengusarjas prof Raul Naritsa loeng "Miks ja kuidas tuleb õigust tundma õppida?".**

* Kl 14.15 kaitseb **Jelena Pogosjan** nõukogu saalis **väitekirja "Vene oodi vaimustus ja poeedi teema käsitlemine vene ülistusluules 1730 - 1762".**

* Kl 12 algab **Valga Kultuuri- ja Huvikeskuses Valgamaalt pärinevate TÜ üliõpilaste ja õppejõudude päev:** kl 12 ülevaade maakonnast - maavanem Rein Randver, Tartu Ülikoolist - rektor; kl 13.30 tutvumine omavalitsuste, asutuste ja ettevõtetega; kl 16 maavanema vastuvõtt.

Välisüliõpilaste õppemaksu probleem lahenemas

*** Välisüliõpilased on sel semestril venitanud õppemaksu tasumisega. Teatavasti õpib ülikoolis välistudengeid mitmesugustel alustel. Välisüliõpilastalituse peaspetsialist KAI TREIER, kes on need, kellel maksmisega probleeme?**

Ülikoolis õpib praegu 316 välisüliõpilast 15 riigist. Neist 185 peavadki tasuma oma õppimise eest. Välisüliõpilaste hulgas on kõige rohkem soomlasi.

Õppemaksust on vabastatud TÜs igal õppeaastal 25 välisülipilast, kes õpivad eesti keelt, kirjandust, ajalugu või kultuuri (kokku 70). Õppemaksust on vabastatud ka vahetusüliõpilased, kes õpivad riikide ja ülikoolide vaheliste lepingute või programmide alusel. Mittemaksjaid on kokku 131.

*** Mille alusel välisüliõpilased maksma peavad?**

Õppemaksu kehtestab vabariigi valitsus. 1996. aasta 30. juuli määruse järgi pidid need välisüliõpilased, kes ei ela alaliselt Eestis, maksma 20 000 krooni semestris. Ülikooli valitsus kehtestas 3. septembril alates sellest kevadsemestrist õppemaksu suuruseks 15 000 krooni, arstiteaduskonnas 20 000 krooni semestris. Ülikoolil on vastavalt EV Valitsuse määrusele õigus õppemaksu 25% võrra suurendada või vähendada. Vastu tulles üliõpilastele ning olles huvitatud nende õpingute jätkumisest otsustas ülikool määrata miinimumi.

*** Ja mis kevadsemestri algul juhtus?**

Kevadsemestri õppemaksu tasumise tähtaeg oli 1. veebruar, kuid selleks ajaks polnud paljud veel ära maksnud. Ülikooli valitsus arutas küsimust ning otsustas, et 16. aprilliks peab see makstud olema. Siis tudengid eksmatrikuleeritakse, muidugi vastavalt dekaani esildisele.

*** Mis põhjusel maksmisega viivitati?**

Välisüliõpilased on ühelt poolt üldiselt suhteliselt hästi informeeritud ja teadlikud ning ootasid uut õppemaksu korrigeerivat määrust. Ülikoolgi ootab seda, projekti oleme näinud. Selle järgi oleks õppemaks erialati diferentseeritud.

*** Mida ülikool on omalt poolt olukorra selgitamiseks teinud?**

Uuest määrast teavitas välisüliõpilasi rektor avaaktusel 30. augustil. Informeerisime üliõpilasorganisatsiooni Fraternitas Fennica ja ISA (The International Students Association in Tartu) ühenduse esindajaid. Infopuuduse üle ei tohiks küll kurta. Informatsioon on olemas ka dekanaatides, kuulutused on väljas, meilt saab alati küsida. Välisüliõpilastalitus selleks ju ongi.

4. aprillil toimus peahoones koosolek õppemaksu tasumise kohta, kus prorektor prof Teet Seene selgitas ülikooli valitsuse otsust ja vastas küsimustele. Koosolekust oli palju osavõtjaid, sellel osalesid ka õppe- ja üliõpilasosakonna juhataja Lea Michelson ning Piret Lai ja mina välisüliõpilastalitusest.

*** Kas probleem sai välisüliõpilastele selgemaks?**

Kindlasti. Tundub, et neid häirib ebakindlus. Küsiti, miks ülikool ei suuda garanteerida kindlat õppemaksu suurust. Ülikool ei saa minna vabariigi valitsuse otsuste ja määruste vastu, õppemaksu suurus on meile ette nähtud. Ülikool kehtestas isegi madalama määra vastavalt 25 % piire arvestades. Viimase nädala jooksul on hakatud õppemaksu tasuma, loodame probleemi lahenemist.

Küsis Varje Sootak

Eesti teadlaste biograafiline leksikon (ETBL) on peagi teel trükikotta

Valmimas on esimese köite käsikiri *A-K* täheni

Toimetuskolleegiumile on laekunud üle 4000 eluloo. Leksikoni koostamise eesmärk on hõlmata kõiki inimesi, kes on Eestis teadust teinud, kindlasti ka väliseestlasi, baltisakslasi, samuti naabermaade teadlasi jt. Otsustamaks, kas tegu on teadlasega või mitte, pole oluliseks peetud teaduskraade- ja kutseid, vaid teaduspublikatsioonide olemasolu.

TOIMETUSE KOLLEEGIUMI PALVE:

üsna suur osa teadusinimesi saatis oma andmed juba 1994. aastal, nüüd ootame teilt lisaandmeid uute teadustööde kohta, eriti palume täiendusi neilt, kelle nimed mahuvad I köitesse, s.o tähed **A-K**;

autoreil, kes nõustusid tegema teaduslikku koostööd leksikoni toimkonnaga teadusajaloo varasemate perioodide osas (17. saj-1944), palume võimalikult kiiresti koostada teilt tellitud biograafiad.

ETBLi 25-liikmeline eriteadlastest koosnev toimkond on arvamisel, et on viimane aeg teha enne suvepuhkust märksõnadesse täiendusi ja parandusi. **Teie osavõtlikkusest sõltub leksikoni jõudmine lugejani veel sellel sügisel!**

Kirjatööd palume saata:

Teadusajaloo ja Teadusfilosoofia
Eesti Ühendus
Estonia pst. 7
Tallinn EE 0001
tel 454 415, 454 594

Info ja vahendaja Tartus:
Sirje Tamul
Üldajaloo õppetool
tel 465 657

Meeldivat koostööd soovides
ETBLi toimkond

Ametühinglased õpivad

Praegusel ajal on ametiühing ainus organisatsioon, mis võitleb töötajate paremate töötingimuste eest ning peab palgamäärajatega läbirääkimisi suurema töötasu saamiseks.

Et olla läbilöövametiühinguliider, ei piisa ainuüksi soovist midagi oma kollektiivi heaks teha. On vaja oskusi. Seetõttu on hakanud ka ametiühinglased viimastel aastatel usinalt uusi teadmisi omandama.

Aleksander Jakobsoni juhitav TARTU ÜLIKOOLI AMETIÜHINGUKOMITEE on korraldanud oma aktiivile rea erinevaid täienduskursusi. Juuraprofessor **Heino Siigur** viis läbi seminari tööseadusandlusest. Huvitavad ja harivad olid loengud kollektiivlepingust ning läbirääkimistest. Võimalusipakkuvaks ja arendavaks osutus suhtlemistreening.

Veebruaris alustas ülikooli ametiühingu aktiiv uue pikema täienduskursusega «Grupiprotsessid» psühholoog **Reet Uringu** juhtimisel. Kursuse eesmärk on saada teadmisi nii enese- kui grupitunnetuseks, süvendada isiksuslikku ja kutsealast enesemääratlust.

Teadlikult otsides on oma stiili tunduvalt kergem leida. Kolleegide tegutsemist saab mõista ja aktsepteerida paremini inimene, kes saab aru iseenese tegutsemise tagamaadest. See muudab partnerid suhtlemisel mõistvamateks.

Kui juba suhtlemisega toime tullakse, on ehk kergem läbi lüüa ka nende juures, kelle taskus peituvad rahakapi võtmed.

Ilmselt nende teadmiste paremas kasutamisoskuses peitubki paljude välismaa ametiühingute tugevus. Suudavad ju nemad organiseeritult välja võidelda õigusi, millest meie praegu vaid unistada võime.

MERIKE POLJAKOV,
ülikooli ametiühingukomitee liige

ISEPi kaudu õppima Ameerikasse

ISEPi (International Student Exchange Program) ja Tartu Ülikooli vahelise lepingu alusel on üliõpilastel võimalus kandideerida 1997/98 õ.a. õppimiskohale ühes sajast ISEPiga liitunud USA ülikoolist.

Kandidaatidel tuleb esitada välissuhete talitusse ph 304 24. aprilliks järgmised dokumendid (inglise keeles):

-põhjendatud avaldus,

-CV,

-akadeemiline õiend,

-2 soovituskirja,

-TOEFL-test (järgmine võimalus testi sooritada on 6. juunil Stockholmis.

Registreerimistähtaeg on 21. aprill.

Taotleja peab isiklikult pöörduma vastava taotlusega Hollandi registreerimiskeskusesse. Registreerimisbülletääne ja õppematerjali saab Põhja-Ameerika Teabekeskusest TÜ raamatukogus. Välja valitud kahel kandidaadil tuleb maksta Tartu Ülikoolile 5000 krooni vahetuse korras siia õppima tuleva USA üliõpilase kulude osaliseks katmiseks.

Sirje Üprus,
ISEPi koordinaator
välissuhete talitus
tel 465 615, e-mail: suprus@ut.ee

Ülikoolineiud olid missivõistlusel edukad

❐ **Vasakult kolmas on publikumiss Kirsti Kuhi, kes õpib majanduse kolmandal kursusel, tema kõrval miss Tartu Kai-Riin Bachmann inglise filoloogia neljandalt kursuselt. Paremalt kolmas on Margit Sõrmus kehakultuuriteaduskonna esimeselt kursuselt ning paremalt esimene teine kaunitar Kstina Vallimäe õigusteaduskonna neljandalt kursuselt.**

KULNO KUNGLA ON ülikoolis Sõbra Maja direktor. Ta on kaua aega ka missivalimistega tegelnud. Tartu missi valimise korraldaja oli Tartu missiklubi Leedix. 4. aprillil toimunud valimistel Atlantises osales mitu ülikoolineidu ja nagu tulemustest teada, päris edukalt.

***Kas ülikoolineidude seas hakkab missinduse vastu huvi tõusma?**

Üliõpilaste seas on see tõesti olemas. Kartsime tegelikult hullemat. Juba eelmisel kevadel tahtsime ülikooli missi valimise korraldada, aga jäime hiljaks ning ka raha oli vähe.

*** Kuidas käib missikandidaatide leidmine? Kas on omal algatusel tulijaid ja kuidas Te neid üldse leiate?**

See on kahepoolne. Suures osas käib see tõesti otsimise ja veenmise teel. On ka ajalehereklaami peale tulijaid. Tavaliselt ilma konkreetse eeltööta, ettepaneku tegemiseta ei tulda. Ettevalmistus võtab kaua aega, ligi pool aastat, et selliseid tüdrukuid leida. Peale ettepaneku tegemist jätame ka veidi mõtlemisaega.

*** Aga ikkagi, kuidas otsite? Kas jälgiti tudengineide ülikooli hoonetes, tänaval?**

Põhimõtteliselt on silmad koguaeg lahti, ükskõik kuhu ei satu. Ega päris niiviisi ka ei saa, et kui tänaval kedagi sobivat märkan, kohe juurde lähen. Natuke peab eelnevat tausta uurima ning seda, millega keegi tegeleb. Ülikoolis saab tuttavate abi kasutada. On ka täiesti juhuslikke leide. Üldiselt on vähe neid, kes lõplikult ära ütlevad.

*** Kas ülikoolist pärit missikandidaadid erinevad teistest?**

Noorematest erinevad nad eelkõige selle poolest, et suhtumine on tõsisem. Tundsin ka ise seepärast palju suuremat vastutust, sest siin oli tüdrukuid, kes samal ajal õpivad ja töötavad, kellel on palju huvisid ja kohustusi ning kes peale kõige selle otsustasid ka veel missivõistlusele tulla. See näitab, et ei tuldud mitte ainult vaba aega veetma, vaid et taheti ka midagi saavutada. Õhkkond oligi võib-olla asjalikum kui varasematel aastatel.

*** Miks Teie arvates võitsid just need tütarlapsed?**

Esikolmikus olid need, kellel on suhteliselt suur esinemiskogemus. On esinetud Atlantise missivalimistel, tegeldud võistlustantsuga, võimlemisega.

***Mis missi ees ootab?**

Miss Tartut ootab ees reis Pariisi.

Me ei ole maha matnud ka ideed, et ülikooli missi valimised korraldada. Tudengitel näis huvi olevat. Läbi tudengimissi valimise võiks tagada, et Tartu missi valimistest järjest rohkem üliõpilasi osa võtaks. Tartu on tudengite linn ja kui seal ei osale tudengid, jääb midagi puudu. Loodan väga, et kaheksast finalistist on mitmedki järgmisel sügisel Tartu Ülikooli üliõpilased.

Küsis Varje Sootak

Valimisnimekirja "SÜNERGIA" tegevusaruanne Üliõpilasesinduse esimeses koosseisus

Lugupeetud valijad! Järgnevates lõikudes leiate ülevaate, kuidas oleme kasutanud teie poolt antud mandaati möödunud aastal. Ülevaade on olemuslikuks jätkuks 10. mail 1996 Universitas Tartuensises ilmunud aruandele tööst viimases TÜÜ Edustuses.

***

Selle aasta põhiliseks töövaldkonnaks kujunes kogu üliõpilasesindusel **sotsiaalküsimuste lahendamine**. Mäletatavasti tuli aastat alustada olukorras, kus kõneldi õppemaksust, sõidusoodustuste kaotamisest ja sundsuunamisest. Võib öelda, et "Sünergia" panus üliõpilassõbralike lahenduste leidmisel oli märkimisväärne.

* **Sotsiaaltoimkonda** juhtis selle töö lõpuosas Raul Altnurme meie nimekirjast ning võib öelda, et toimkonna põhitegevus leidis aset just sellel lühikesel ajavahemikul. Nimelt võeti siis arutelu alt maha õppemaksu kehtestamine. Samuti suutis R. Altnurme koostöös abilinnapea Jüri Kõrega saavutada selle, et ainsa linnana Eestis jätkatakse üliõpilastele eluasemetoetuse maksmist Tartus.

Bussisõidusoodustuse vähemalt teatud kujul säilimise tegi võimalikuks Paremtsentristliku Noortefoorumi ning Gümnasistide Liidu korraldatud meeleavaldus. "Sünergia" oli ainus üliõpilasesinduse nimekiri, mis selle korraldamist selgelt toetas ning sellele ka kaasa aitas. Antud küsimustikuga tegeles põhiliselt Leif Kalev.

Ette valmistati pinda üliõpilaste sotsiaalse olukorra selgitamise uurimise läbiviimiseks (Urmas Peterson), kuid seoses rahastamisega tekkinud segadusega pole seda kahjuks läbi viia saanud.

* "Sünergia" nimekirja peal lasus ka üliõpilaste kaitseväekohustusega tegelemise põhiraskus. **Kaitseväetoimkonna** esimees oli U. Peterson, keda jõudumööda toetas L. Kalev. Saavutasime selle, et reservohvitseri kursused tulevad ja juba sellest suvest alates, kuid riigi võimaluste ja tahte puudumise tõttu ei korraldata neid ilmselt mitte kõikidele. Kursustele mittepääsvate üliõpilaste osas on tehtud erinevaid ettepanekuid, kuid ühese lahenduseni pole veel jõutud.

* Kolmandaks oluliseks töösuunaks oli **üliõpilasesinduse sisemise töökorralduse täpsustamine**. Teatavasti algas esinduse tegevus möödunud aastal ning leidus palju lahendamata küsimusi. Just siin toimusid ka kõige suuremad vaidlused. Enamiku ettepanekuid esitas "Sünergia", kelle poolt tegeles antud küsimustikuga L. Kalev. **Põhiettepanekud kujunesid järgnevaiks.**

Tänastes oludes ei saa üliõpilasomavalitsus oma võimalusi täielikult rakendada. Seda just puuduliku seadusandliku põhja tõttu. Üliõpilasomavalitsuse kohta on olemas vaid üksainus paragrahv ülikooliseaduses ja see jätab peaaegu kõik õigused ja volitused segaseks. Nii on alustatud tegevust üliõpilasomavalitsuse seaduse loomiseks või olemasolevate seaduste täiendamiseks. Haridusministeeriumi juures asuvasse töörühma peaks üliõpilasesinduse poolt kuuluma L. Kalev.

Oleme teinud ettepaneku üliõpilasesinduse koosseisu vähendamiseks. Omal ajal sai teaduskondlikku esindust kavandades taastatud Eesti-aegne liikmete arv - 31. Et aga jäädi üldiste valimiste juurde, pole mõtet sedavõrd suurt koosseisu hoida, seda enam, et tekib raskusi kvoorumi kokkusaamisega. Kahjuks pole meie vähendusettepanekud veel põhimääruse muutmiseks vajalikku toetust leidnud. Viimane katse on siin meie vastav algatus üliõpilasesinduse 8. aprilli koosolekul. Meie poolt on ka tehtud valdav osa kodukorra osade vastuvõtmise ettepanekuid.

"Sünergia" nimekiri seisis **avalikkuse eest asjaajamises**, niivõrd kui olustik seda võimaldas (nt puudus meil väljund antud küsimustega põhiliselt tegelevas teabetoimkonnas). Nii üritasimegi veelgi vähendada volituste osa esinduse koosolekutel ning kaotada nende kasutamist toimkondades. Mitmesugused võltsimised ning asjaolu, et sageli otsustavad tegelikult kõik küsimused töös mitteosalevate inimeste hääled, muudavad sellega seotud küsimustiku äärmiselt ebaselgeks. Kuid just siin sai meile osaks suurim vastuseis, mistõttu sisulist edasiminekut ei saavutatud.

Küll aga oli meie nimekiri ise vist küll kõige tihedama kohalkäimisega eeskujunäitajaks. Olime ainus üle üheinimeseline saadikurühm, kust keegi puudumise pärast välja ei langenud. Ka sisetülisid ja lõhestumist ei olnud.

***

Nüüd ebaõnnestumistest. Nendeks sai tegevus teaduskonnanõukogude üliõpilasesindajate kaasamises, sidemed üliõpilasühendusega ning õppekorralduse eeskirja täiendamine. Algus nendel suundadel loodi, kuid meie esindaja pidi lahkuma haridustoimkonna esimehe kohalt ning seejärel jäi kõik soiku. Tagapõhjana võib märkida, et nimekiri ei sattunud n-ö "koalitsiooni poole peale" ning meile jäi üle vaid tegevus seal, kus võimalik. Õnneks andis uus ülesehitus selleks küllalt suured võimalused.

Püüdsime olla mitte niivõrd poliitilised erakondlikus mõttes kui läheneda küsimustele ülikooli ja eriti üliõpilaste murede keskelt, ilma loosungiteta. Seejuures jäi meie üldiseks põhimõtteks endiselt: võimalikult palju kasu üliõpilastele võimalikult väikese kohustuste hulga juures.

Täname teid usalduse eest ning loodame, et te ei pettunud.

"Sünergia" nimekiri ja üliõpilasesinduse-saadikurühm:

Leif Kalev, Raul Altnurme, Urmas Peterson, Andres-Teet Merisalu, Eiko Keeman, Ivo Pilving, Lauri Puhvel, Jüri Gordejev, Esme Kassak, Margus Kurm, Jaan Raudsepp, Allen-Illimar Putnik.

❐ **Nii nad aasta eest kandideerisid.**

TUDENGILAUL - 97

◆ TUDENGILAUL

29. aprillil kl 20 Sõbra Majas.

Leia hea laul ja õpi see ära ! Saateks kasuta ainult akustilisi pille.

◆ TUDENGIRALLI "BAMBUS '97" OMAVALMISTATUD LIIKURITEL

1. mail kl 17 Postimaja kõrval.

Selleks on vaja:

* omavalmistatud vaba veeremiskiirendusega liikumisvahendit;
* kolme või enamarattalist, juhitavat, mootorita ja hädapiduriga sõidukit;
* jätta mängust välja lennuki, teerulli jt mootorsõidukite vrakid ja nende osad;
* pealtvaatajate ning piloodi elu ja tervisele ohutut riistapuud;
* vedada liikur 1. mail kl 16 Postimaja kõrvale registreerimiseks ja tehnoülevaatus-kohtusse.

See on võimalus just Sinu jaoks, loominguline osavnäpp, kel piisavalt insinööri taipu !

◆ TUDENGITE KALAPÜÜGIVÕISTLUS AT'LANT '97

3. mail kl 11 Emajõe ääres Atlantise esisel.

Jõu- ja ilunumbrid parima kalamehe tiitlile.

◆ TUDENGITE AASTALAAT

3. mail kl 13 Raekoja platsil.

Kogu kokku kõik mõeldav ja mõeldamatu, uus ja vana, isetehtud ja varastatud, et see maha parseldada.

◆ TEATEJOOKS KOSTÜMEERITUD VÕISTKONDADELE

3. mail kl 14 Raekoja platsil.

Klopi oma võistkond kokku kuuest näost, kostümeeri ja vali teatepulgaks oma võistkonda kõige iseloomustavam asi, olend.

Registreeru tund enne algust kohapeal.

◆ KUMMIPAADIRALLI EMAJÕEL

3. mail kl.16 Atlantise esisel.

Võta paat ja osale! Kõik kummist ujuvvahendite ülevaatus ja võistkondade registreerimine pool tundi enne algust kohapeal.

Ilma päästevestita starti ei lubatae!

INFO ÜLIKOOLI KLUBIST TEL 473 838.

http://www.ut.ee/stud_days/

stipendium

KONRAD ADENAUERI FOND

Konrad Adenaueri Fond pakub andekatele ja aktiivsetele kõrgharidusega noortele (kuni 30-aastased) stipendiumi taotlemise võimalust õpingute jätkamiseks või teadustöö tegemiseks Saksamaal. Stipendiumi võivad taotleda kõikide erialade (v.a. meditsiin) magistrandid, doktorandid ja noored teadlased, kuid eelkõige on see mõeldud ühiskondlikult aktiivsetele humanitaarteadlastele. Eeldatakse head saksa keele oskust. Stipendiumi on võimalik saada kuni 3 aastaks. Tähtaeg: **1. august.** Taotluste vorme ja lisainformatsiooni saab välissuhete talitusest ph 304, tel 465 615. Magistrantidel ja doktorantidel palun pöörduda välisüliõpilastalitusse ph 120, tel 465 151.

Lea Kivi,
välissuhete talitus

TARTU LIONS KLUBILT

Tartu Lions klubi paneb välja **kaks 4000-kroonist** stipendiumi. Üks on mõeldud **tudengiperele**, teine **stomatoloogiaüliõpilase** toetamiseks.

Taotluste esitamise tähtaeg on **15. aprillil.** LC Tartu aadress on Veski 2. Stomatoloogid võivad oma taotlused anda ka prof Edvitar Leiburi kätte.

Tartu Lions klubi

info

väitekiri

11. aprillil kl 12 kaitseb nõukogu saalis vene keele õppetooli doktorant **Svetlana Torovskaja väitekirja "Problemõ izutðenija modalnõh smõslov: teoretitðeskii aspekt".** Oponendid on filoloogiadr akad Haldur Õim ja filoloogiadr Jelena Kordi (Sankt Peterburg, Vene TA Keeleuuringute Instituut).

***

18. aprillil kl 14.15 kaitseb vene kirjanduse õppetooli teadur **Jelena Pogosjan nõukogu saalis väitekirja "Vene oodi vaimustus ja poeedi teema käsitlemine vene ülistusluules 1730 - 1762)".** Oponendid on filoloogiadr akad Mihhail Gasparov ja filoloogiakand Kirill Rogov (mõl Moskvast).

loeng

Moraaliteoloogiast

5. - 9 maini toimuvad **prof dr Werner Wolberti loengud moraaliteoloogiast (1 AP).** Loeng on saksa keeles, tõlketa. Loengu materjalid on saadaval usuteaduskonna dekanaadis, hind 25 krooni.

Eesti - Soome ühisuurimusest

15. aprillil kl 18 esitab Jaakko Lehtonen Soome Instituudis (Vanemuise 19) kokkuvõtte Eesti-Soome ühisuurimusest "Eestlase ja soomlase mina-pildi ja identiteedi võrdlus" (eesti keeles). Kõik huvilised oodatud.

Sotsiaalpedagoogika

Prof Juha Hämäläise loengud sotsiaalpedagoogikast toimuvad mm 102 16. aprillil kell 14-16 ja 17. aprillil kell 10-12.

Elias Lönnroti Selts

Philipp Melanchthon 500

Kolmas loeng juubeliettekannete seerias toimub kolmapäeval, 16. aprillil kl 16.15 ph aud 104. Prof Jüri Kivimäelt on ettekanne "Philipp Melanchthon ja Liivimaa".

töö

Tähelepanu,

üliõpilased, kes on huvitatud töötamisest suvel USA lastelaagrites või kuurortides. Esmaspäeval, 14. aprillil jagab aud 102 lähemat informatsiooni International Exchange Center esindaja.

Välisüliõpilastalitus ph 120,
tel 465 150

varia

Teoloogiaüliõpilastele!

Esmaspäeval, 14. aprillil kell 18 kohtub ülikooli ph aud 104 teoloogiaüliõpilastega **Eesti Kaitsejõudude vanemkaplan kapten Tõnis Nõmmik.** Teema: "Kuidas saada armeekaplaniks?!" Oodatakse kõiki huvilisi.

Tartu Ülikooli Kirjastuse väljaanded 31. 03.- 04. 04. 97

Maido Remm. Human Papilloma Virus Type 18: Replication, Transformation and Gene Expression.(Diss. biol. Un. Tartuensis 23.) ISSN 1024-6497, ISBN 9985-56-229-1. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus,1997. 118 lk.

Tartu Ülikooli Kirjastuse trükikojas trükitud: 10. 03. - 04. 04. 97

Jaan Mikk. Ainetestid. Loengukontspekt Avatud Ülikooli ja põhiõppe üliõpilastele. Tartu, 1997. 96 lk.(Tartu Ülikool. Pedagoogika osakond.)

Rein Teesalu. Kardiomüopaatiad. Tartu, 1997. 28 lk. (Tartu Ülikool. Kardioloogia kliinik.)

Teadustööde kogumik. Transactions of the Estonian Agricultural University. 189. Metsandus. Forestry.Koost. Külliki Kiviste. ISBN 9985-9082-0-1. Tartu, 1997. 280 lk. (Eesti Põllumajandusülikool.)

Ennu Sepp. Inimese topoanatoomia. Teine, parandatud ja täiendatud trükk. Tartu, 1997. 248 lk. (TartuÜlikool. Kirurgilise anatoomia õppetool.)

Universitas Tartuensise kuulutuste ja reklaamihinnad

Nimetus	Müügihind
Kuulutused (ost, müük, tutvus, kaastunne, õnnitlus jmt) - 5,5 x 1 cm Korduvkuulutuse allahindlus 10%	15.-
Reklaami ühe boksi hind 4., 3. või 2. leheküljel 5,5 x 3 cm (logo kasutamine tellija kiles - tasuta; tellija logo paberil - 10% tellitavast pinnast + käibemaks) ühe boksi kujundustasu (5,5 x 3 cm) - 20% tellitavast pinnast	80.-
Ühe lehekülje (4. lk) hind	2500.-
4. lk ½	1300.-
4. lk ¼	700.-
4. lk 1/8	400.-
1/8st väiksema pinna ostmine arvestada bokside (5,5 x 3 cm) hinnaskaala järgi	
Esilehekülje reklaam	4100.-
1. lk ½	2100.-
1. lk ¼	1100.-
1. lk 1/8	600.-
Suuremad kuulutuste ja reklaamipinnad on kombineeritavad bokside liitmise teel, esiküljel bokse ei müüda	

Üliõpilaste ja ülikooli töötajate erakuulutused ja reklaam 20% odavam

Ülikooli struktuuriüksuste teated (konverents, seminar, loeng, kaitsmine jmt) tasuta

Väljaspool ülikooli asuvate haridusasutuste (v.a. era- ja kommertsasutused) kuulutused tasuta

Ülikooli struktuuriüksuste tasuliste teenuste kuulutamine 20% odavam

Universitas Tartuensise müügi- ja tellimise hinnad

Nimetus	Müügihind
UT ühe numbri müügihind	2.-
UT kaksiknumbri müügihind	4.-
UT ühe numbri tellimishind posti teel	4.-
UT ühe kuu tellimishind (4 nr) posti teel	16.-
UT poolaasta tellimishind (25 nr)	100.-
UT ühe numbri tellimishind ülikoolist pensionile siirdunuile	2.-
Ühe kuu tellimishind	8.-
Poolaasta tellimishind	50.-
UT ühe numbri tellimishind postikuludeta	2.-
UT ühe kuu tellimishind postikuludega	8.-
UT poolaasta postikuludeta	50.-

UNIVERSITAS TARTUENSIS
Peatoimetaja Varje Sootak
Toimetaja Reno Hekkonens
Toimetuse aadress: EE2400
Tartu, Ülikooli 18 ruum 241
TÜ faks: +372 7 465 440
E-mail: varje@admin.ut.ee
O/Ü Greif trükk
UT ilmub reedeti
Tellimise nr. 2684. Tiraaz 2500
TEL. 465 680

AR4

NR. 15 (1883)
REEDE,
18. APRILL 1997
ILMUB
NOVEMBRIST
1948
HIND 2 KROONI

Universitas Tartuensis

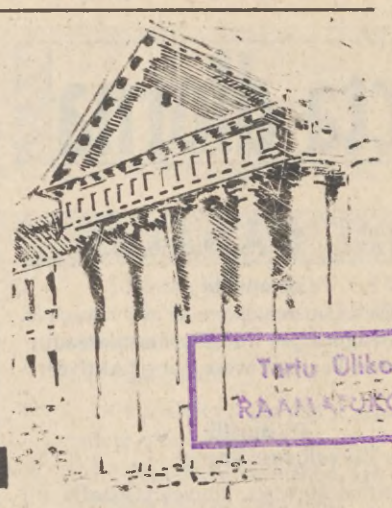

Tartu Ülikooli RAAMATUKOGU

TULE VALIMA!

Tartu Ülikooli Üliõpilasesinduse valimised toimuvad 22.-24. aprillini

Võimalus kandideerida ja valida kõigil üliõpilastel!

Kandideerijate nimekirjad 2. ja 3. lk.

KEVAD-PÄEVAD ON TULE-KUL!

VAATA KAVA 4. LK

TÜ valitsuses

15. APRILLIL

* Valitsus arutas ülikooli **1996. aasta aruannet** ning suunas selle edasi 24. aprillil toimuvale TÜ nõukogu istungile.

* Arutati **infotehnoloogia eelarvet** (eelmise aasta kulutusi ja käesolevaks aastaks planeeritut) ning kinnitati see.

* Valitsus nõustus kehakultuuriteaduskonna nõukogu ettepanekuga ühendada alates 1. septembrist spordiõpetuse ja treeninguõpetuse instituut **spordipedagoogika instituudiga** ning lülitada spordipedagoogika instituudi koosseisu spordipedagoogika õppetool ja treeninguõpetuse õppetool.

* Valitsus arutas **Sõbra Maja** tulevikku. SM õigusjärgsed omanikud soovivad näha hoonet ülikooli kasutuses ning teevad ülikoolile soodsa pakkumise. Hoonet saaksid kasutada nii ülikooli kultuurikollektiivid kui üliõpilasorganisatsioonid, aga samuti saaks sellest kujundada üliõpilaste vaba aja veetmise paiga, mis ülikooli klubihoone puudumisel on praegu vajaka. Haldusprorektoril tuleb koos üliõpilasesindajatega koostada Sõbra Maja põhikiri, selle võõrandamise äriplaan ning leida lisaraha hankimise võimalused.

* Valitsus kiitis heaks personaliosakonna ettevalmistatud **tööettevõtulepingu vormistamise juhendi ja lepingu vormi.**

* Arutusel oli ka **ülikooli toimetiste Acta et Commentationes... väljaandmine.**

Saaremaa stipendiumid tulemas

Saaremaa Omavalitsuste Liidu volikogu otsustas moodustada stipendiumide fondi algkapitaliga 45 tuhat krooni. Stipendiumid on mõeldud Saaremaalt pärit õppetöös hästi edasijõudvate üliõpilaste toetamiseks. Lähemal ajal asub omavalitsuste liit välja töötama stipendiumide statuute.

Riia Nelis,
TÜ Saaremaa esindaja

õnnitleme

SEE MEIE OMA EESTI KEEL ...

Juubilar on Ellen Uuspõld

Õpingukaaslased, kolleegid ja väga arvukas õpilaskond õnnitlevad ELLEN UUSPÕLDU tema juubelisünnipäeval kõige siiramas lugupidamises kõige paremate soovidega, sest ta on niisuguse suhtumise igati pälvinud.

Eluloolist: sündinud 19. aprillil 1927 Virumaal Peetri vallas, lõpetanud meie ülikooli 1953 ja sealtpeale olnud siin ka tööl kuni pensionile minekuni – eesti keele kateedri vanemlaborandina alustades ja dotsendina lõpetades. Aastail 1980-1983 oli ta eesti keele lektoriks Tampere ülikoolis. Oma armastatud erialaga on ta nii või teisiti muidugi seotud tänaseni ning kindlasti edaspidigi.

Kui ta pärast aspirantuuri 1965. aastal täiskoormusega õppejõuna alustas, oli ta juba oma paarkümmend aastat teinud praktilist keeletööd korrektorina (ta on pikka aega olnud nn ühiskondliku töö korras ka ülikooli lehe keeletoimetaja-korrektor) ja toimetajana ning mittekoosseisulise õppejõuna. Kui sellele kogemusele liita erakordsed pedagoogieeldused, hea akadeemiline ettevalmistus, tark pea ja tööarmastus, siis pole imestada, et temast sai autoriteetne õppejõud tänapäeva eesti keele alal sadadele ja sadadele üliõpilastele.

Eraldi väärib märkimist juubilari nõudlikkus tulevaste ajakirjanike keele ja stiili harimisel koos tiheda praktilise tööga käsikirja toimetamisel ja korrektuuri tegemisel. Kui 1966. aastal alustati ülikoolis ka ajakirjanike ning kirjastustöötajate täienduskursustega ja nende tarvis ilmus õpik "Ajaleht" (1968, 1970), siis selle kandvaima peatüki "Ajalehe keel ja stiil" autoriks oli juubilar. Kuidas küll oleks praegu vaja niisugust raamatut!

Kui 1965. aastal tulevase akadeemiku Huno Rätsepa eestvõttel loodi uurimisrühm eesti keele struktuuri selgitamiseks kaasaegsete meetoditega, eeskätt generatiivse grammatika põhimõtteil, siis oli juubilar selle grupi (GGG) aktiivseid liikmeid. Sarja "Keele modelleerimise probleeme" esimese köitena ilmus 1966. aastal tema kandidaadiväitekiri. Grupi rahvusvahelise mainega aastakoosolekuil esines ta korduvalt, kuuludes ka sarja "Keel ja struktuur. Töid strukturaalse ja matemaatilise lingvistika alalt" toimetuskolleegiumi. Samuti on ta olnud Emakeele Seltsi väljaannetesarja "Kirjakeel" toimetuses, rääkimata tööst seltsi juhatuses ja tänaseni seltsi keeletoimkonnas. Tema artikleid võib lugeda seltsi aastaraamatuist, ajakirjast Keel ja Kirjandus jm, ta on muulastele määratud eesti keele õpiku (1981, 1996) autoreid.

Lõpetuseks lõik ühest tema artiklist. Kirjutatud küll paarkümmend aastat tagasi, aga nii aktuaalne just praegu:

"Keelekultuuri praktiline teostumine sõltub emakeeleõpetuse üldisest tasemest, ühiskonnaliikmete haritusest. Kuid kirjakeelt veatult pruukima ei õpi mitte üksnes emakeeletunnis. Mõjukaks kaasõpetajaks on kogu kirjakeelne ümbrus, olgu see siis mis tahes liiki trükisõna – sildist, plakatist, teatrikavast kuni ajaleheni, romaanini, entsüklopeediani – või mis tahes suuline esinemine – kõne, loeng, tele- või raadioreporteriga vestlemine, giidi seletused muuseumis, näitusel vms." (Põhimõtteline keelekorraldus. Kogumikus: Keel, mida me harime, Tallinn 1976, lk 5). Õige, aga eelkõige on vaja ju lipukandjaid – nagu juubilar.

* * *

Arvukate õnnitlejatega ühineb ka ajalehe toimetus, kus dotsent Ellen Uuspõld keele eest aastakümneid hoolt kandis. Palju, palju õnne!

Austati Asta Asi

Asta Asi on ülikoolis üks kõige kauem töötanutest. Ta on siin ametis olnud 1946. aastast tänaseni, viimati varustusosakonna raamatupidajana. 50. töötähtpäeva ja 70. juubeli puhul autasustas rektor Asta Asi TÜ väikese medali, aukirja ja mälestusesemetega.

Fotol ülikooli staažikas töötaja Asta Asi koos varustusosakonna juhataja Leo Aasa, rektor Peeter Tulviste ja haldusprorektor Riho Illakuga.

acta diurna

SEL NÄDALAL

14. aprillil

* Eesti Rahvusraamatukogu konverentsisaalis oli **TÜ loengusarjas füüsika-keemiateaduskonna lektori Peeter Varese loeng "Aktiveeritud vesi".**

15. aprillil

* Toimus **TÜ valitsuse istung.**

* Rahvusraamatukogu konverentsisaalis oli **arstiteaduskonna prodekaani, prof Jaanus Harro loeng "Kuidas aju tekitab käitumise?".**

16. aprillil

* Ülikooli regionaalprojekt, Võru Maavalitsus ja Võru Instituut korraldasid ajaloomuuseumis **Võrumaa päeva**.

*** Õpetatud Eesti Seltsi 1133. koosolekul esines Mihkel Volt** teemal "Rootsi eesti ajalehtede sisust ja funktsioonidest aastail 1944-1991".

* Rahvusraamatukogu konverentsisaalis oli **sotsiaalteaduskonna esindaja Aet Annisti loeng "Probleem ja eksootika: sotsiaalteadused noortest".**

* Ülikoolis oli **tutvumisvisiidil kolmeliikmeline delegatsioon Jaapani Rahvusvahelise Koostöö Agentuurist**.

* Raamatukogus **avati Iisraeli kaasaegse maalikunsti näitus**.

* Klassikalise muinasteaduse muuseumi antiikkultuuri lektooriumis oli **prof Winfried Thieli ettekanne "Ajaloolised, sisepoliitilised ja usulised protsessid Iisraelis 8. saj enne Kristust"**.

17. aprillil

*** Bioloogia-geograafiateaduskonnas toimus 17. ja 18. aprillil koostöös Tartu Loodusmaja ja haridusministeeriumiga vabariigi koolinoorte bioloogiaolümpiaad.**

*** Avati õigusteadlase prof Leo Leesmenti (1902-1986) mälestustahvel Tartus, Jakobsoni 13.**

* Rahvusraamatukogus oli **majandusteaduskonna esindaja Ilmar Tamme loeng** "Sissejuhatus Euroopa Liitu".

18. aprillil

*** Valgas oli Valgamaalt pärit üliõpilaste ja õppejõudude päev**.

*** Jelena Pogosjan** kaitses **doktoriväitekirja** "Vene oodi vaimustus ja poeedi teema käsitlemine vene ülistusluules 1730-1762".

* Rahvusraamatukogus oli **õigusteaduskonna prof Raul Naritsa loeng** "Miks ja kuidas tuleb õigust tundma õppida?".

* Avati **filosoofiateaduskonna dekanaadi uued ruumid Lossi 3 (224-228).**

TULEVAL NÄDALAL

21. aprillil

* Kl 14 kaitseb **Heiki Reila** ph aud 138 **magistritööd** "Teoloogiline keskkonnaeetika ja inimkeskne traditsioon. Mõnede uudsete keskkonnaeetika lähete võrdlev analüüs".

*** 21. - 23. aprillini toimub peahoones III rahvusvaheline amerikanistikakonverents** "Mapping the Common Ground: America in 2000".

22. aprillil

* Kl 16.15 toimub ajaloomuuseumis **vabade kunstide kutsutud professori Veljo Tormise loeng teemal "Mõtisklusi Leniniga".**

*** Kl 12 avatakse raamatukogus näitus "Kääriku 50".**

*** 22. - 24. aprillini kestavad üliõpilasesinduse valimised.**

24. aprillil

*** Kl 15.15 algab TÜ nõukogu istung. Kavas ülikooli 1996. aasta aruanne ja korraliste professorite valimine.**

*** 24. ja 25. aprillil toimuvad Kuressaares ärija infopäevad, kus oma väljapanekuga esineb ka ülikool.**

*** Kl 12.15 esineb ph aud 102 Brandenburgi Tehnikaülikooli rektor prof Ernst Sigmund ingliskeelse loenguga teadusest ja regionaalpoliitikast.**

25. aprillil

*** Kl 10.15 algab TÜ nõukogu istung - korraliste professorite valimine.**

* Kl 14.15 kaitseb **Tiina Kala** ajaloomuuseumi rõdusaalis **magistriväitekirja** "Tallinna hiliskeskaegne kirik enne luterlikku reformatsiooni".

* Kl 12.15 **kaitseb Illu Kaljuvee** Vanemuise 46 aud 301 **magistriväitekirja** "Makrofütobentose floristiline koosseis ja selle muutused mõnedes ökoloogilistelt tingimustelt erinevates Lääne-Eesti rannikupiirkondades".

ÜLIÕPILASESINDUSSE

VALIMISNIMEKIRI NR 1

"Vaikiv enamus"

Arne Otter
geograafia

Oliver Urb
matemaatika

Marek Herm
õigusteadus

Tambet Ingo
füüsika

Kari-Paavo Koch
õigusteadus

Marko Lamp
majandus

Kristjan Laurits
õigusteadus

Andres Sang
ajakirjandus

Indrek Lind
õigusteadus

Martin Metspalu
stomatoloogia

Kanni Kelder
filoloogia

Nimekirja Vaikiv enamus liikmed olid hiljuti toimunud Edustuse valimiste võitjad 71% toetusega. Üliõpilaste huvide eest seismine on võimalik vaid esindusorganite ühise jõulise tegevuse tulemusena. Kindlustamaks eesmärkide täielikku saavutamist, soovime täiendavalt tegutseda ka Esinduses:

1. Lõpetada rivaliteet Tartu Ülikooli üliõpilaste esindamisel — ühendada üliõpilaste esindusorganid;

2. Lõpuks ometi hakata kaasa rääkima üliõpilaste sotsiaalprobleemide lahendamisel:

* sõidusoodustused peavad säilima vähemalt 50% ulatuses,

* välistada õppemaksu sisseseadmine Tartu Ülikoolis,

* õppelaen peab võimaldama äraelamise — vähemalt 10000 krooni aastas,

* kaitseväeteenistuse küsimuses üliõpilastele vastuvõetav lahendus,

* edukus õppetöös peab olema väärtustatud korralike stipendiumite maksmisega,

* taastada eluasemetoetus;

3. Ülikooli arvutiklasside ja raamatukogu kasutamise võimalus ööpäevaringseks.

Mitmeil nimekirja "Vaikiv enamus" liikmeil on laialdased kogemused kultuuriürituste korraldamise vallas.

4. Ülikooli kevad- ja sügispäevad saavutavad uue taseme — muutuvad aasta suursündmusteks kõigile Tartu tudengeile.

5. Esinduse kultuuritoimkond seisku hea, et kõikvõimalikke meelelahutusüritusi jaguks üliõpilasile aastaringselt.

Nimekirja Vaikiv enamus liikmeil on pikaajaline kogemus tegutsemisest noorsooühendustes:

6. Esindus vastutagu oma valijate ees — pidev tagasiside Esinduse tööst peab jõudma operatiivselt üliõpilasteni stendide, oma infolehe ja ajakirjanduse vahendusel.

7. Igal üliõpilasel on õigus kaasa rääkida Esinduse tegevuses — see õigus peab toimima, muutmaks Üliõpilasomavalitsus tõeliseks demokraatlikuks üliõpilaste esindusorganiks.

8. Üliõpilasesindajate tegevus ülikooli nõukogus ja komisjonides avalikuks.

Kõigile nimekirja "Vaikiv enamus" toetajaile **Raadi** kaupluses (Kruusamäe 14, tel 400 333, avatud 8-22) 18.-24. aprillini soodushinnad.

Selle nimekirja väljalõike ja üliõpilaspileti esitajaile 18.-24. aprillini hinnasoodustus 10% kaupluses **InStyle** (Riia 9, tel 430 070, avatud 10-18).

Anno Aedmaa
õigusteadus

Kaili Kaseorg
bioloogia

Ave Lamp
farmaatsia

Silver Eensaar, õigusteadus

Kaspar Lind, õigusteadus

Uku Arold, psühholoogia

VALIMISNIMEKIRI NR 2

"Saddam"

Jüri Herman, stud theol III

VALIMISNIMEKIRI NR 3

"Valge"

Kirke Kaleviste
Veiko Paalandi
Mirjam Lekk
Hannes Pehlak
Merike Ivask
Andres Tummeleht
Ieva Spolite
Riho Kinks
Mari Uba
Kadi Kerge

VALIMISNIMEKIRI NR 4

"Must nimekiri"

Eero Alamaa
Juhan Nõps
Tarmo Areda
Hellar Lill
Siim Alatalu
Eric Roots
Ragnar Õnn
Olavi Petron
Juhan Raudsepp
Mihkel Allik
Juhan Kaldre
Toomas Kukemilk

VALIMISNIMEKIRI NR 6

"In Corpore"

Imre Ambos
Katriin Fisch
Kirsti Jõesalu
Alliki Kokka
Kristi Kraavi
Reet Kuiv
Markko Künnapu
Kadri Must
Kaur Parve
Fred Puss
Kandela Puss
Aare Ristikivi

Üliõpilastele on antud võimalus osaleda ülikooli juhtimises, meie oleme otsustanud seda kasutada nii, kuidas oskame.

Muutmist vajavad:

* sõidusoodustused,

* ülikooli kultuuripoliitika,

* üliõpilaste osalus õppekorralduses,

* ülikooli teabeettevõtted, üliõpilasküla,

* kaitseväeteenistus.

Kui Sa otsustad meid toetada, märgi valimissedelile number 6.

VALIMISNIMEKIRI NR 7

"Hull lehm"

Atte Kivisaari, arstiteadus 3
Mart Pais, arstiteadus 3
Andrus Mullamaa, arstiteadus 3
Tarmo Sibul, arstiteadus 1
Romek Märtsin, arstiteadus 3
Anneli Kukk, arstiteadus 1
Teele Raiend, arstiteadus 1
Jaan Sütt, arstiteadus 3
Ain Aaviksoo, arstiteadus 5

Toimetuselt

Pakkusime kandideerijaile võimaluse end tutvustada. Kõik nimekirjad sellele ei reageerinud. Nimekirjade paigutus lehekülgedel sõltus nende pikkusest ja küljendamisvõimalustest.

KANDIDEERIJAD

VALIMISNIMEKIRI NR 5

"Kõike rohkem!"

Hannes Keemu, ravi
Elo Mets ettevõtte, majandus
Stella Sepp, inglise filoloogia
Anželika Bažanova, ettevõtte maj
Urmas Peterson, ettevõtte majandus
Tõnu Kõrge, kehakultuur
Kairit Jaksi, ettevõtte majandus
Rein Jüriado, ettevõtte majandus
Magnar Michelson, avalikud suhted
Marko Linnus, kehakultuur
Priit Lätt, õigus
Urmas Tamm, füüsika
Meelis Kuusik, füüsika
Rauno Vinni, avalik haldus
Maris Jõela, õigus
Eret Tichler, õigus
Sirle Lorvi, eesti filoloogia

Programm,

mida tahab ellu viia valimisnimekiri "Kõike rohkem!"

TÜ Üliõpilasesinduse koosseisus.

1.Haridusküsimused.

1.1. Vabaainete osakaal peaks olema 20% ainepunktidest ehk 32 punkti.

1.2. Akadeemilise hulkurluse käivitamine. Selleks tuleb luua kõiki kõrgkoole hõlmav loengute andmebaas, kus on kirjas osalemise tingimused ning loengu toimumise aeg ja koht.

1.3. Õppematerjalid peavad olema reaalselt kättesaadavad kõigile üliõpilastele (kasvõi paljundatult).

2. Sotsiaalküsimused.

2.1. Bussisõidusoodustused peaksid jätkuma üliõpilaste jaoks nii, nagu see oli 1996. aasta lõpuni.

2.2. Õppelaenu summa ühe õppekuu kohta peaks olema miinimumpalga suurune ja sellega seotud.

2.3. Stipendiumi suurus peab olema seotud miinimumpalgaga, moodustades sellest vähemalt 80%.

2.4. Lisaks praegustele stipendiumisaajatele tuleks võimaldada stipendiumi ka nendele üliõpilastele, kellel pole õnnestunud saada õppelaenu tagatise puudumise tõttu. Sotsiaalstipendiumi saajate osakaal peaks sarnaselt õppestipendiumiga olema kuskil 10% üliõpilastest. Selleks tuleks koos haridusministeeriumiga taotleda sotsiaalministeeriumilt täiendavaid fonde ülikoolile.

2.5. Vabakuulajate ja ettevõttefinantseerimisega üliõpilaste õppemaks peab olema põhjendatud objektiivsete kriteeriumide alusel.

2.6. Ühiselamutes peavad olema inimlikud pesemisvõimalused ja üliõpilasele jõukohane üür.

3. Kultuuriküsimused.

3.1. Üliõpilastest koosnevad taidluskollektiivid peaksid saama oma eksisteerimiseks toetust ülikooli eelarvest või arvestatava suurusega üliõpilaste endi poolt käsutatavast fondist.

3.2. Üliõpilasesindus peaks üliõpilassuunitlusega üritustele Tartus aitama kaasa omapoolse suurema reklaamiga.

4. Üliõpilaste kaitseväeteenistuse küsimused

4.1. Nii praegustele kui ka tulevastele üliõpilastele tuleks luua alternatiivseid kaitseväeteenistuse läbimise võimalusi.

4.2. Kaitseväe probleemidele lahenduste leidmisel tuleks kaasata üldisesse diskussiooni mitmete erialade inimesi, arvestamaks rohkem üliõpilaste õpingute tõhususe ja sotsiaalse olukorra aspekti.

5. Organisatoorsed küsimused.

5.1. Üliõpilasi peaks esindama üks organisatsioon.

5.2. Üliõpilasi esindav organisatsioon peaks olema finantseeritud eelarvelistest vahenditest, vältimaks üliõpilastele liigsete kohustuste teket.

5.3. Üliõpilasesindus peab andma rohkem teavet enda ja oma tegevuse kohta.

5.4. Ülikoolis õppivad vabakuulajad elavad üliõpilaselu nagu mistahes üliõpilane, mistõttu peaksid ka nemad saama valida Üliõpilasesindust.

VALIMISNIMEKIRI NR 8

"Paraerakond"

Teet Merisalu
Imre Leibold
Andrus Lauringson
Peeter Piiri
Hanna Väli
Evelin Silgo
Marko Kohv
Kaupo Kohv
Rait Raudnagel
Mart Paadik
Enno Faster

KÕIGI MAADE PARA-SIIDID - ÜHINEGE!

Paraerakonna manifest

"Üks tont käib mööda Tartut ringi. See on Paraerakonna tont."

"Üliõpilasesindus ilma Paraerakonnata on kui kala ilma jalgrattata."

"Kui para-siit viinaga Üliõpilasesindusse jõudis, oli sahkerdamine juba alanud."

"Tere Anarhism!" ütles Punamütsike. "Tere Punamütsike!" ütles Anarhism.

"Head aega Anarhism!" ütles Punamütsike. "Head aega Punamütsike!" ütles Anarhism.

"Paraerakond on tervet loomaaeda väärt!"

Pole olemas mingit Paraerakonda. On vaid para-siidid.

Vähe sellest, et Paraerakond ei tee midagi - ta ei luba ka midagi.

Paraerakonna tige hõise: Paras! Paras!

"Parajalt! Ikke parajalt!"

Paraerakond taob lennukid elevantideks!

Paraerakond ei tegele poliitikaga, vaid paralüütikaga.

Paraerakonnast tuleb negativismi paha haisu.

Paraerakond ei mõtle konstruktiivselt. Varsti ka mitte destruktiivselt.

Paraerakond ei mõtle mette. Mis asi see loogika on?

Paraerakond paramõtleb paralogismides.

Paraerakonna nonkomformism on nii väge täis, et läheb üle oma vastandiks.

"Shit happens only in Paraerakond!"

"Kui asi karmiks läheb, lasevad kõik jalga!"

Paraerakonna põhikiri

1. Nimetus: Paraerakond.

2. Asukoht: Kus iganes. Eriti Smolnõis.

3. Põhiolemus: Olematus. Iseäranis teisipäeviti.

3.1 Paraerakond kuulub paranähtuste valdkonda.

3.2 Paraerakond pole organisatsioon ega ühendus.

3.3 Paraerakonnal pole liikmeid. On vaid para-siidid.

3.4 Mitte keegi pole kunagi Paraerakonda asutanud. Paljugu mis räägitakse. Teie ärge uskuge. Allikad valetavad.

3.5 Paraerakond ei lähtu EV põhiseadusest.

4. Tegevus: Pimeduse varjus ja nailonsokkides. "I zapomnitje - u nas dlinnõje ruki!"

5. Struktuur: Kihvad ja kombitsad vereimemiseks.

6. Eesmärgid:

6.1 Paraerakond ei luba midagi.

6.2 Vahend pühitseb eesmärgi. Mida kõike ei tee läbu nimel.

6.3 Paraerakonna eesmärk on Üliõpilasesinduse valimiste naeruvääristamine ja saboteerimine.

7. Para-siidid:

7.1 Para-siit on iga näo ja teota, eata, soota ja rahvuseta olend

7.2 Para-siidid on mehed, kes "teevad nippe ja hauvad salaplaane."

8. Materiaalsed vahendid:

8.1 Kõik oma materiaalsed vahendid petab ja varastab Paraerakond välja valijalt.

8.2 Kui see ei õnnestu, läheb Paraerakond vihast lõhki.

8.3 Eranditult kõik hangitavad materiaalsed vahendid kulutatakse para-siitide isikliku heaolu huvides.

8.4 Kõrvalekaldumine sellest põhimõttest on vastuoluline ja vastuolus Paraerakonna manifestiga.

9. Paraerakonna põhikiri on täiesti süüdimatu ja seda muuta pole vähimatki mõtet ega lootust.

10. Tegevuse lõpetamine:

10.1 Paraerakonna tegevus lõpeb automaatselt Üliõpilasesinduse valimiste tulemuste väljakuulutamise hetkel.

10.2 Üliõpilasesindusse valituiks osutunud para-siidid teatavad avalikult oma keeldumisest osaleda Üliõpilasesinduse töös.

10.3 Ülejäänud para-siidid osalevad Üliõpilasesinduse töös siis, kui viitsivad. Selles usub ta horoskoopi.

10.4 Tegevust lõpetades paljastab Paraerakond oma musta südametunnistuse.

11. Aga kõik see pole tähtis. Sest Paraerakonda pole olemas.

Paraerakonna programm.

Paraerakond töötab DOSi keskkonnas. Paraerakonna programmiks on Hardcore Microsoft Porno.

VALIMISNIMEKIRI NR 9

"Sünergia"

Leif Kalev
Ivar Unt
Taavo Lumiste
Raul Altnurme
Eva Meinson
Külliki Korts
Reno Laidre
Henri Kuningas
Jüri Gordejev
Aleksander Burašov
Gennadi Salmijanov
Terje Tammekivi
Heili Pals
Kadri Täht
Kaimo Käärmann
Veiko Asu
Aili Luik
Simo Pulli
Rutt Kikas
Martin Hirvoja
Meelis Kull
Eiko Keeman
Anne Pihlak
Aare Straus
Karl Haavasalu
Rain Raa
Anton Klink
Marko Tiislär
Mattias Suumann
Silvar Priman

stipendium

Alexander von Humboldt-Stiftung

Alexander von Humboldt-Stiftung pakub kõrge kvalifikatsiooniga kuni 40-aastastele doktorikraadiga teadlastele võimaluse taotleda stipendiumi uurimistöö tegemiseks mõnes Saksamaa kõrgkoolis või uurimisinstituudis. Avalduste läbivaatamine toimub 3 korda aastas: märtsis, juunis/juulis ja novembris. Stipendiumi võib taotleda 6 kuni 12 kuuks. Vajaduse korral on seda võimalik pikendada 24 kuuni.

Kandideerijale esitatavad nõuded: doktorikraadiga võrdväärne akadeemiline kraad (Ph.D., C.Sc. või ekvivalentne), kõrge teaduslik kvalifikatsioon, publikatsioonide olemasolu, konkreetne uurimisplaan, hea saksa keele oskus (humanitaarteadlased), hea inglise keele oskus (loodusteadlased). Avalduste vorme saab välissuhete talitusest ph. 304, tel. 465 615.

Lea Kivi,
välissuhete talitus

stipendium

USA PAKUB STIPENDIUME MAGISTRI- JA DOKTORIOPINGUTEKS

Ameerika Ühendriikide Informatsiooniteenistus (USIS) kuulutab välja konkursi Fulbrighti stipendiumidele magistri- ja doktoriõpinguteks Ameerika Ühendriikides 1998.-1999. õppeaastal.

USA senaator J.William Fulbrighti poolt 1946. aastal algatatud programm on üks tuntumaid USA haridusalaseid vahetusprogramme, millega Eesti liitus 1992. aastal. Fulbrighti stipendiumid on mõeldud üliõpilastele, kes soovivad end täiendada oma erialal USAs läbi MAGISTRI- voi DOKTORIÕPPE.

Konkursil eelistatakse avaldusi HUMANITAAR- ja SOTSIAALTEADUSTE erialadelt. Eriti oodatakse taotlusi õpinguteks RAHVUSVAHELISTE SUHETE, POLITOLOOGIA JA DIPLOMAATIA vallas. Stipendiume ei anta õpinguteks ärijuhtimise, arsti- või täppisteaduste alal.

Kandideerimise eeldused:

* Eesti kodakondsuse või Eestis alalise elamisloa omamine,

* ülikooli lõpudiplom (bakalaureuse kraad); kandideerida võivad ka üliõpilased, kes lõpetavad ülikooli 1998. aastal,

* vanus kuni 35 aastat (kandideerimise ajal),

* selgelt määratletud eesmärgid ja sihid magistri- ja doktoriõpinguteks,

* hea õppeedukus,

* väga hea inglise keele oskus.

Eelistatakse kandidaate, kes avalduste esitamise tähtajaks on sooritanud Ameerika ülikoolide poolt nõutavad sisseastumistestid (TOEFL,GRE).

Täpsemat infot ja avalduse vorme saab Ameerika Saatkonna Infoteenistusest aadresssil: USIS, Kentmanni 20, Tallinn, tel (2) 6312-210. Info Ameerika ülikoolide, sisseastumistingimuste, testide, programmide, jne. kohta on saadaval Põhja-Ameerika Ülikoolide Teabekeskustes Tallinnas ja Tartus: Tallinna Tehnikaülikool, Ehitajate tee 5, 4. korpus, ruum 101, tel (2)620-35-43 või Tartu Ülikooli raamatukogu, Struve 1-318, tel (27) 441-243.

Stipendiumitaotluste esitamise viimane kuupaev on 8. SEPTEMBER 1997.

Avaldused saata aadressil: USIS, Kentmanni 20, Tallinn EE0001.

Eeva ja Juudit humanitaarhoones

Sellc nädala algusest on humanitaarhoone (Lossi 3) teise korruse fuajees **kaks Mati Karmini pronksskulptuuri,** mis kujutavad piiblilegendidest tuntud Eevat ja Juuditit.

Ülikooli arhitekti Martti Preemi sõnul on pronkskujud paigaldatud humanitaarhoonesse arvestades ennekõike nende sobivust antud ruumi. Mingit erilist, sümboolset tähendust skulptuurid humanitaarhoone jaoks ei kanna.

Kulutused hoone kujunduseks sobivatele kunstiteostele olid planeeritud humanitaarhoone ehituseelarvesse ja nende maksumus on 89 000 krooni.

Mõni aasta tagasi paigaldati humanitaarhoone peasissekäigu kõrvale kaks graniitskulptuuri, mille autor on samuti Mati Karmin.

Eeva Kumberg,
teabetalitus

Näitused ülikooli raamatukogus

*** Kolmapäeval, 16. aprillil kl 15 toimus Iisraeli saatkonna korraldatuna näituse "Kaasaegne Iisraeli kunst (*Landscape)* avamine."**

*** Eesti Moodsa Kunsti muuseumi Tartu toimkonna aastanäitus'97 - joonistused ja graafika: Peeter Allik, Albert Gulk, Rein Tüür, Ilmar Kruusamäe, Sven Kivisildnik, Mai Kerge, Elin Sütiste, Marko Mäetamm, Eeva Aadamsoo.**

Raamatunäitused:
* 200 aastat metsanduslikku kirjandust.
Akadeemiline Metsaselts 75
* *In memoriam* Pent Nurmekund
* Prof Juri Lotman 75
* Eesti Kirjameeste Selts 125
* Philipp Melanchthon 500 - raamatumuuseumis
* Püsieksposition raamatu ja raamatukogu ajaloost - raamatumuuseumis

info

kursus

Reservohvitseride kursus

Üliõpilane!

Kui Sa oled huvitatud reservohvitseride kursusest, siis tea, et osalemiseks on vaja:

1. Kirjutada riigikaitseosakonnas, kus Sa arvele oled võetud, vastav avaldus;

2. Teha üldfüüsiline ja juhiomaduste test (kus ja millal, öeldakse riigikaitseosakonnas).

Avalduste esitamise tähtaeg selleks suveks on **15. mai**. Rohkem infot Edustusest tel 432 806 E-R kella 10-15ni. E-mail: sekretar@aklubi.ee

väitekiri

* 25. aprillil kl 14.15 kaitseb ajaloomuuseumi rõdusaalis **TIINA KALA magistriväitekirja** "Tallinna hiliskeskaegne kirik enne luterlikku reformatsiooni". Juhendaja prof Jüri Kivimäe, oponendid prof emer Sulev Vahtre ja lektor mag Kaur Alttoa.

* 21. aprillil kl 14 kaitseb ph aud 138 **Heiki Reila magistritööd** "Teoloogiline keskkonnaeetika ja inimkeskne traditsioon. Mõnede uudsete keskkonnaeetika lähete võrdlev analüüs" teoloogiamagistri kraadi (*magister theologiae*) saamiseks. Oponendid Kalevi Kull, *cand biol*, Meego Remmel *mag theol*, Karl Laantee *mag theol*.

* 25. aprillil kl 12.15 kaitseb Vanemuise 46 aud 301 **Illu Kaljuvee magistriväitekirja** "Makrofütobentose floristiline koosseis ja selle muutused mõnedes ökoloogilistelt tingimustelt erinevates Lääne-Eesti rannikupiirkondades". Oponent prof biol-kand Henn Kukk.

loeng

Vabade kunstide kutsutud **prof Veljo Tormise loeng "Mõtisklusi Leniniga"** toimub ajaloomuuseumi valges saalis 22. aprillil kl 16.15.

kontsert

Vene ja slaavi filoloogia osakond korraldab 1820-1830ndate aastate Liivimaa populaarse muusiku **August Heinrich von Weyrauchi** (1788-1865) **muusikaõhtu** aulas **22. aprillil kl 18.**

A. H. v. Weyrauchi romansse V. Žukovski sõnadele esitavad G. Berezenkova ja N. Trošina (Tartu). Sissejuhatav sõnavõtt - Malle Salupere. Oodatud on kõik muusika- ja luulehuvilised.

varia

Puhkamisvõimalus Pärnus

Eeloleval suvel on võimalus puhata perega Pärnu Koidula Gümnaasiumi ruumes järgmistel aegadel:

I 1.-10. juuli, II 11.-20. juuli, III 21.-30. juuli, IV 31. juuli-9. august. Avaldused palume tuua TÜ AÜ komiteesse enne 20. maid. AÜ liikmed saavad tuusikuid eelisjärjekorras ja neile kehtib hinnasoodustus.

Ametiühingukomitee

TUDENGIFESTIVAL "ÜLIKOOLI KEVADPÄEVAD '97"

PROLOOG. Esmaspäeval, 28. aprillil kl 20 "Mälukas" lõppvoor, kl 22 "Jää-äär" EPMÜ klubis (Veski 6)

Teisipäeval, 29. aprillil

Kl 18-19	KEVADPÄEVADE AVAMINE JA PILETILAAT. Laadal piletid odavamad!	füüsikahoones
kl 18	LAULUETENDUS "VAIKUS". Esitab Priit Karm	Tartu Lasteteatris (Jaama 14)
kl 20	KOHVIKKINO "OSKAR". B. Bertolucci "The Last Emperor". (1987.a, 9 "Oskarit")	Thalias (Aida 7)
kl 20	LAULUKONKURSS "TUDENGILAUL '97"	Sõbra Majas (Kalevi 24)
kl 21	ÕHTU ÕLLE JA TANTSUGA. DJ Vahur Kollom. Tasuta õllemomendid	ööklubis Atlantis
kl 22	SAKU ÕLLEÕHTU "UNTSAKATEGA" Esimesed 2 vaati kesvamärjukest jagatakse "aitäh" eest. Öökinu	klubis Illusioon (Raatuse 97)
kl 22	IIRI ÕHTU "Folk Highlights Orchestra"	EPMÜ klubis

Kolmapäeval, 30. aprillil

kl 6.15	LINNULAULU KUULAMINE ASJATUNDJATEGA	kogunemine Raadi kalmistu peaväravas
kl 11	LIIVIMAA VEINIPÄEV. "Liivimaa Veini" ja "Liivimaa Rahvaveini" valimine.	ajaloomuuseumis
kl 12	ÜLIÕPILASLAULUD LÄBI AEGADE (grammofoniplaadilt). Pakutakse tudengijooki "Klarett".	tudengimuuseumis (Veski 61)
kl 14	KULTUURILOOLINE JALUTUSKÄIK KARLOVAS KOOS JAAN EILARTIGA.	kogunemine füüsikahoone esisel
kl 18	"ÕLUT ARMASTAME KÕIK". Näituse avamine ja õlut pakutakse ka!	ajaloomuuseumi külgfuajees
kl 19	KRAMBAMBULIÕHTU	Toome varemetes
kl 20	ÜLELINNALISE "VOLBERVESTI" AVAMINE. Hiigelõhupalliga saabub volbrituli Tartusse	Atlantise esisel
kl 20	KOHVIKKINO "OSKAR". M. Gibson "Braveheart". (1995.a, 5 "Oskarit")	Thalias
kl 21	ÜLELINNALINE "VOLBERVEST" LAULU, TANTSU JA ÕLLEGA * Tampere Ülikooli orkester "TORVIKOPLA". * "JUSTAMENT" ja "UNTSAKAD". * VOLBRILÕKE. Diskomöll pealekauba! * Esimesele tuhandele tulijale tops õlut tasuta!	TÜ spordihallis ja korvpalliväljakul (Ujula 4)
kl 21	TANTS JA TRALL KOOS ÕLLEVÕISTLUSTEGA.	Toome varemetes
kl 21	"VIA SONORA" KONTSERT	ajaloomuuseumis
kl 21	NÕIDUSLIK VOLBRIÖÖ. Nõiatantsud ja nõiajoogid. "Extasy" tantsubeibed. DJ Erlend Aav	ööklubis Atlantis
kl 22	MÄÄDZIK VOLBER. UNA BOMBA. DJ Raul Saaremets	klubis Illusioon
kl 23	VOLBRIÖÖ NÕIASABAT	EPMÜ klubis, õues ja terrassil

Neljapäeval, 1. mail

kl 13	LASTE "RATTATUUR '97". Võiduajamine ainult kolmerattalistel sõiduriistadel 5-aastastele ja noorematele	Kesklinna Kaubahalli esisel
kl 15	"KURADITOSIN '97". Tänavakorvpallivõistlused kevadpäevade korraldajate ja toetajate meeskondade vahel	Kesklinna kaubahalli esisel
kl 17	TUDENGIRALLI "BAMBUS '97" OMAVALMISTATUD LIIKURITEL	Postimaja kõrval
kl 18	LÜBECKI ÜLIKOOLI ORKESTRI KONTSERT	Vanemuise terrassil
kl 19	VABA LAVA. Õlle- ja joogilaulud	EPMÜ klubis
kl 20	KOHVIKKINO "OSKAR". S. Pollack "Out of Africa". (1985.a, 7 "Oskarit")	Thalias
kl 21	KARAOKE! Seekord suurel ekraanil DJ Mike Sun	ööklubis Atlantis
kl 22	STIILIPIDU "1. MAI" biitansambliga "The Claymakers"	EPMÜ klubis
kl 22	THE "SURGERY" OF LEGENDARY DJ DR BOB JONES (Londoni klubist "Blue Note"). Skalpelli ulatab DJ Vadyah Lahari. Operatsiooniõed DJ Orav vs DJ Drummie.	klubis Illusioon
kl 22	ANSAMBEL "SINGER-VINGER"	Sõbra Majas

Reedel, 2. mail

kl 13	LAEVAKRUIIS EMAJÕEL. Meeleolumuusika puhkpilliorkestrilt "Popsid"	Tartu Turuhoone juurest
kl 18	TAMPERE ÜLIÕPILASTEATRI ETENDUS. J. Genet "The Maids"	Tartu Lasteteatris
kl 19	TÕNU TEPANDI KONTSERT	ajaloomuuseumi pööningusaalis
kl 20	KOHVIKKINO "OSKAR". R. Scott "1492 Conquest of Paradise" (1992.a)	Thalias
kl 21	DANCE PARTY. DJ Cool D, DJ Toomas Puna	ööklubis Atlantis
kl 22	BORAX + DREAMPHISH + DJ Erkki Tero	klubis Illusioon
kl 22	FÜÜSIKAHOONE *SHOW* "FIESTA LATINO" "Üks öö tõotatud maal!", * cafe "Baila & Baila" * plaaza La Cucaratcha, * Pedros presenta "Carrambas Noche" * Tantsuks "EL'DORADO" ja "LOS AMIGOS"	füüsikahoones
kl 24	EESTI HIT 10 JUUBELIMARATON. Diskogurud Alari Kivisaar ja Erlend Aav	EPMÜ klubis

Laupäeval, 3. mail

kl 11	TUDENGITE KALAPÜÜGIVÕISTLUS "AT'LANT '97".	Atlantise esisel
kl 12	TÜ RAHVAKUNSTIANSAMBLI KONTSERT	Kesklinna kaubahalli esisel
kl 13	TUDENGITE AASTALAAT	Rackoja platsil
kl 14	TEATEJOOKS KOSTÜMEERITUD TUDENGIVÕISTKONDADELE	Rackoja platsil
kl 15.45	TÜ JA EPMÜ KAHEKSAPAATIDE SÕUDEMATŠ	finiš Atlantise esisel
kl 16	KUMMIPAADIRALLI EMAJÕEL	Emajõel võidu- ja kaarsilla vahel
kl 21	BEEFEATER PARTY. Sõudevõistlused "Atlantises". Ans "X-PLODE", DJ Tiit Priidel.	ööklubis Atlantis
kl 22	VOODOO NIGHT. DJ-d Anti, Ecro, Kalev K. ÖÖKINO	klubis Illusioon
kl 22	KOHTUMISPAIK EPA KLUBI "Tipp Malts", "Murloo". Jämm!	EPMÜ klubis

PEAKORRALDAJA: TÜ KLUBI JA ÜLIKOOLI KULTUURIKLUBI

KORRALDAJAD: EPMÜ klubi, ööklubi Atlantis, klubi Illusioon, Tartu Lasteteater, Tartu üliõpilaste looduskaitsering, TÜ ajaloomuuseum, Tartu Veiniklubi, Ülikooli Üliõpilaskond, TÜ Üliõpilasesindus, EPMÜ üliõpilasvolikogu.

KOHTUMISENI KEVADPÄEVADEL!

UNIVERSITAS TARTUENSIS
Peatoimetaja Varje Sootak
Toimetaja Reno Hekkonens
Toimetuse aadress: EE2400
Tartu, Ülikooli 18 ruum 241
TÜ faks: +372 7 465 440
E-mail: varje@admin.ut.ee
O/Ü Greif trükk
UT ilmub reedeti
Tellimise nr. 2729. Tiraaz 2500
TEL. 465 680

ARH

NR. 16 (1884)
REEDE,
25. APRILL 1997
ILMUB
NOVEMBRIST
1948
HIND 2 KROONI

Universitas Tartuensis

8. aprilli rektori käskkirjaga moodustati komisjon koosseisus prof Jaak Aaviksoo (esimees), dekaanid professorid Volli Kalm, Toivo Leiger ja Jüri Tamm ning prof Richard Villems matemaatika ja loodusteaduste strateegilise arengu kavandamiseks ülikoolis. Esitame oma esmased mõtted.

QUO VADIS - MATEMAATIKA JA LOODUSTEADUSED?

Tartu Ülikool uueneb - taassündinud on usuteaduskond, nõukogude minevik taandub õigus- ja majandusteadustes, kasvab ja kosub sotsiaalteaduskond ning uut identitecti püüab leida arstiteaduskond. Humanitaarteadustel on eriline roll rahvuse püsimises. Kogu Tartu Ülikooli ajaloo ja tema nõukogude perioodi poolt loodud tugevale vundamendile tuginevad ja rahvusvaheliselt konkurentsivõimelist haridust pakkuvad matemaatika- ja loodusteaduskonnad ei ole oma tänapäevast identiteeti leidnud. Ühelt poolt tunnetatakse oma akadeemilist tugevust, teiselt poolt ei suudeta mõista ühiskonna kahanevat tähelepanu - *nature mort*. Kas ainult Tartus ja Eestis? Mis on seejuures objektiivne, mis subjektiivne?

Maailma kõrghariduse viimase paari aastakümne dominecrivaks tendentsiks on olnud kõrghariduse muutumine massiliseks - selle poole pürgib kuni 50% vastavacalistest noortest. 80ndate aastate pettumus tehnoloogilises progressis ja keskkonnaprobleemidest tingitud ökopessimism on järk-järgult andmas teed uuele, infoühiskonna dominandile. Selle dominandi poolt taasviljastatud tehnoloogiline paradigma loob uuenenud eluruumi ka matemaatika ja loodusteadustele. Viimasele aitab kaasa tööturu dünamism, samuti pidevõppe ja kaugkoolituse osatähtsuse kasv. Teadmine ja sellel põhinev innovatsioon on muutumas ühiskonna eduka arengu dominandiks ja selles on liidriroll positiivsel kogemusel, mida kannab matemaatilis-loodusteaduslik maailmavaade. Arenevate riikide majanduskasvule suunatud jõupingutuste edukus on osutunud otseses seoses olevaks nende võimest edendada matemaatikal ja loodusteadustel põhinevat kõrgharidust ja vastavat teadust. Üha kasvavas üliõpilaskonnas omavad vastavad erialad kindlat osakaalu, mida mõõdetakse matemaatika ja loodusteaduste alal kaitstud kraadide osakaaluga kogu ülikooli lõpetajatest. Arenenud (OECD) riikide keskmine on 12,7%, ulatudes 5,5%st Türgis kuni 19,2%ni Iirimaal. NB! Iirimaa on kiireimini arenev Euroopa Liidu riik! Eestis oli 1995. aastal ML lõpetajate osakaal 6,4%. 1996. aastal vastuvõetud üliõpilaste hulgas oli nimetatud erialade esindajaid 265 ehk alla 5% sisseastujate üldarvust. Juhindudes arenenud riikide kõrghariduspoliitilistest arusaamadest peaks Eestis perspektiivis asuma vastavatel erialadel kõrgharidust omandama 1200 üliõpilast aastas (50% 20 000 noorest kõrgharidusse, neist 12% MLsse) ehk ligi 4 korda rohkem kui seni. Riigina püsimiseks kasvavas rahvusvahelises konkurentsis peame me selle ülesandega arvestama. Ometi ei ole mõeldav lihtsalt suurendada Tartu Ülikoolis vastuvõttu senistele erialadele - nendes õppekavades peituv paradigma ei ole üldjuhul vastav tänapäeva (massi)kõrghariduse kontekstile matemaatika ja loodusteaduste vallas.

Ülikool ja tema õppejõud ühelt poolt ning potentsiaalsed üliõpilased ja ühiskond tervikuna teiselt poolt peaksid lahti saama kitsast ettekujutusest loodusteaduste eriala lõpetajast kui vaid teadlasest - enamik nende erialade lõpetajaist leiab tööd erasektoris, sageli töökohtadel, mis formaalselt on kaugel akadeemilisusest. Mida tööandja seejuures neilt ootab, on eelkõige spetsiifiline loodusteaduslik maailmakäsitlus, üldine haritus ja uue loomise ja õppimise võime. Loodusteadusliku haridusbaasi iseäraseks jooneks on eelduste loomine enesetäiendamise kaudu edukalt suunduda teistele elualadele, vastupidine protsess on oluliselt raskem.

Kaasaja loodusteadusliku ülikoolihariduse baas peaks kindlasti olema interdistsiplinaarne, nagu uus loodusteaduslik teadmine - avastus - sünnib teaduste kokkupuutepunktides. See arengutrend on selgelt märgatav kogu maailmas - kolme(nelja)aastane bakalaureuseharidus on reeglina laiemalt loodusteaduslik, sellele tuginevad magistrikursused vormivad alles erialaspetsialisti, olgu siis õpetaja, füüsiku, informaatikaspetsialisti või keskkonnakeemiku. Aga samuti pangaanalüütiku ja ärindusmagistri.

Praegune hariduslik ja struktuurne paradigma on end ammendamas. Liikumaks ülikooli poolt püstitatud eesmärgi 12 000 üliõpilast - poole, on matemaatikal ja loodusteadustel vaja välja arendada uus, ühine identiteet. Komisjonil oli hea meel tõdeda, et valmisolek muutuseks on olemas - käivitumas on uued rakenduslikud õppekavad ja seda valdavalt teaduskondadevahelises koostöös. Oleme seisukohal, et seda protsessi tuleks kiirendada ja tugevdada. Tuleks suurendada vastuvõttu ML alal eelkõige uute, selgemini tööjõuturule orienteeritud õppekavade alusel. Võimalik ja otstarbekas on suurendada ML üliõpilaste ühisõppe osa. Samuti tuleks suurendada võimalust õppeperioodi vältel suunduda ühelt erialalt teisele.

Arendamaks edasi esitatud mõtteid, kutsume üles kõiki asjaosalisi oma arvamust avaldama, samuti teeme ettepaneku arutada neid teemasid lähimail teaduskondade nõukogudel, kaasates arutelusse ka teiste teaduskondade esindajaid.

Komisjoni liikmete nimel ja volitusel
prof Jaak Aaviksoo

Peaminister Mart Siimann

külastas eile ülikooli. Ta kohtus rektori ja prorektoritega. Kohtumisel tutvustati peaministrile ülikooli tänast seisu.

Peaminister avaldas ülikoolile tunnustust, et hoonete remontimiseks ja ehitamiseks on suudetud lisaks riigieelarvest eraldatavatele rahadele leida täiendavaid vahendeid.

Rektor tutvustas peaministri visiidi tulemusi ka pärastlõunal alanud TÜ nõukogu istungist osavõtjaile. Ta ütles, et peaminister lubas valitsuse toetust ülikooli rahataotlustele nii õigusteaduskonna hoone kui keeltemaja puhul.

Arutusel olid ka kliinikumi tulevik ja üliõpilaste elamise korraldamiseks Maailmapangalt taotletav laen. Peaministri otsusel vaadatakse tekkinud kliinikumiküsimus läbi järgmisel kuul kõrgetasemelisel koosolekul. Valitsus toetab laenu võtmist ülikooli poolt.

Peaminister Mart Siimann külastas veel tulevast keeltemaja, humanitaarhoonet, ülikooli raamatukauplust ja raamatukogu.

Raamatukogus avati näitus "Kääriku 50"

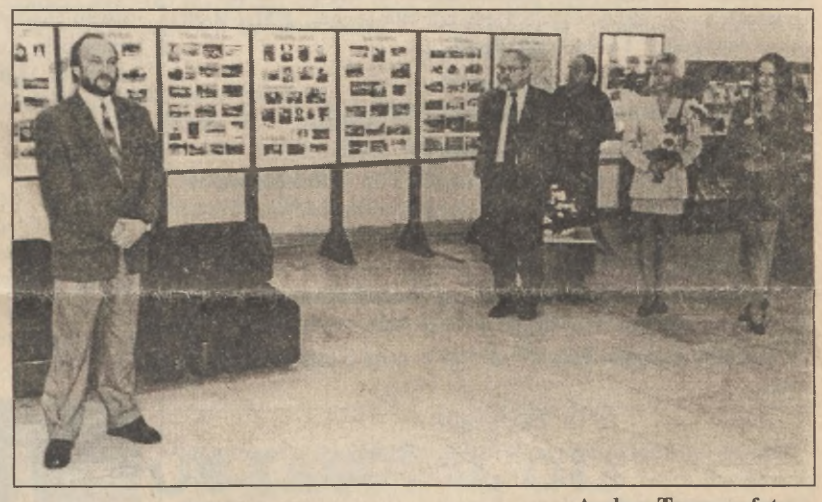

Andres Tennuse foto

Kääriku on teada nii üliõpilastele kui töötajaile. Esimesed Käärikul käijad on praegu üle 70 aasta vanad. Rektor prof Peeter Tulviste ütles näitust avades, et igaüks meist kannab endaga kaasas ühte või mitut väikest Käärikut. "Seal olnud teavad seda tunnet - mida kauem oled, seda vähem tahad ära minna."

Kehakultuuriteaduskonna dekaan dotsent Mati Pääsuke rääkis sellest, kuidas Käärikul käimine pärast sõda algust sai. Kehakultuuriteaduskonna üliõpilased hakkasid Käärike talus suve- ja talilaagreid korraldama. Aastakümnete jooksul ehitati Käärikul välja korralik õppe- ja puhkekompleks.

Kääriku ajalugu ja tänapäeva tutvustav näitus fotostendidel asub raamatukogu esimese korruse fuajees. Selle kokkupanemisest rääkis spordimuuseumi direktor Enn Mainla.

Rektor tänas lillekimbuga abi eest näituse koostamisel spordimuuseumi töötajat Mai Luike ja kehakultuuriteaduskonna õppejõudu Arne Kivistikku.

Lilled ulatasid tudengimissid - Tartu miss`97 Kai-Riin Bachmann (inglise filoloog) ja esimene kaunitar Kstina Vallimäe (õigusteaduskond). See oli nende esimene etteaste ülikooli esindamisel.

Kääriku juubelipidistuste kava saab lugeda 4. lk.

Tutvumisreis Turu Üliõpilasküla

18.-19. aprillil korraldas ülikool Tartu Linnavolikogu ja Eesti Põllumajandusülikooli esindajatele tutvumisreisi Turu Üliõpilasküla.

Tartu Ülikool ja MTÜ Ülikooli Üliõpilaskond on teinud linnale ettepaneku MTÜ Tartu Üliõpilasküla asutamiseks. Linna poliitilistes tõmbetuultes tammus üliõpilasküla loomise diskussioon paigal. Et linnaisade ja naaberülikooli mõtteid ärgitada, korraldas ülikool reisi meile juba tuttavasse Turu Üliõpilasküla fondi. Selle reisi eesmärk oligi näha, kuidas on võimalik linna ja üliõpilaskondade koostööna saavutada hästi funktsioneeriv, linna kõiki ülikoole ja ametikoole teenindav üliõpilasküla.

Üliõpilasküla on Turus alustanud iseseisva ja isemajandava ettevõttena 30 aastat tagasi, fondi juhatuse ja volikogu liikmetest nimetab enamiku ametisse linna volikogu. Linn vahendab riigilt tulevaid krediite ja krediteerib fondi uusehitisi ka oma vahenditega. Linna teha on ka muud fondi tegevuseks vajalikud soodsad otsused, nagu näiteks kruntide soodne müümine jne.

Delegatsiooni juht, linnavolikogu haridus- ja kultuurikomisjoni esimees Peeter Olesk võttis Turus-käigu kokku järgnevalt:

"Reis liikkas volikogu haridus- ja kultuurikomisjoni liikmete mõtted liikuma niiviisi, et Tartu Üliõpilasküla kui iseseisev organisatsioon võiks tõepoolest sündida. Tõsi, probleemiks jääb riigi ja linna konkreetne panus, sest Eesti keskvõim üldjuhul kahtleb omavalitsuste majanduslikus tugevuses. Soomes on asi vastupidi ja üliõpilasküla saab näiteks riigi raha läbi linna.

Kui meil asjale strateegiliselt läheneda, siis on võimalik, et Tartu Üliõpilasküla annab riigi regionaalpoliitikale kasuliku impulsi."

Kultuurikomisjoni liikme Hannes Astoki arvates on Tartu Üliõpilasküla asutamise projekti teostatav ning ta peab seejuures olulisteks tingimusteks riigi huvi toetada oma üliõpilasi ning seda, et Tartu haridusasutused oma jõud ühendaksid.

Turus käisid volikogu kultuurikomisjoni liikmed Peeter Olesk, Hannes Astok, Juhani Püttsepp, Krista Piirimäe, EPMÜ haldusprorektor Rein Liblik, Äripäeva ajakirjanik Väinu Rozental, ülikooli esindajad Ene Seidla ja Andres Kask.

Ene Seidla

KEVADPÄEVAD ÜHISPANGAS!

Ülikooli kevadpäevade nädala jooksul 29. aprillist 3. maini on kõikides Eesti Ühispanga Tartu kontorites tudengitele arve avamine koos rahvusvahelise VISA Electron kaardiga poole hinnaga!

Lisaks kõikidele VISA Electron kaardi võtjatele tasuta rahvusvaheline kaardikindlustus GCAS!

Ühispanga kontorid asuvad:Küüni 9, Munga 18, Aardla 23E - R 9 - 16

Ülikooli 1, Kalda tee 34 E - R 9 - 19
L 9 - 15

TULE JA NAUDI
KEVADPÄEVI!

Tartu Ülikooli ja Eesti Muusikaakadeemia sõlmisid koostöölepingu

Neljapäeva hommikul kirjutasid Tartu Ülikooli rektor Peeter Tulviste ja Eesti Muusikaakadeemia rektor Peep Lassmann alla koostöölepingule, mille järgi kõrgkoolid tihendavad omavahelisi sidemeid seoses muusikaakadeemia filiaali avamisega Tartus eeloleval sügisel.

Lepingu järgi võimaldab ülikool EMA filiaali üliõpilastel õppida akadeemia poolt valitud üldhumanitaarseid aineid kuni 12 ainepunkti ulatuses. Muusikaakadeemia omakorda võimaldab TÜ üliõpilastel õppida muusikaaineid, mida õpetatakse EMA Tartu filiaalis. Ülikool kindlustab EMA poolt organiseeritava õppetöö tarvis ka ruumid. Õppetööd korraldab TÜ filosoofiateaduskonna koosseisu kuuluv kultuurikeskus.

Koostööleping on sõlmitud 1997/98. õppeaastaks. Poolte nõusoleku korral pikeneb leping automaatselt ka järgmiseks õppeaastaks.

Eeva Kumberg,
teabetalitus

acta diurna

NB! NB! NB!

TÄNAME KÕIKI, KES SAATSID UUSI ANDMEID TEADUSKONDADE JA TEISTE ÜLIKOOLI ALLÜKSUSTE STRUKTUURI JA ISIKKOOSSEISU KOHTA. SAMAS OOTAME JÄTKUVALT UUSI ANDMEID VEEL TEGEMATA PARANDUSTE TARVIS. Infosekretär Sigrid Koppel viib esitatud andmete alusel sisse muudatused ülikooli leheküljele WWWs. Info tel 465 465 Sigrid Koppel, e-post: siku@admin.ut.ee

SEL NÄDALAL

21. aprillil

* 21.-23. aprillini toimus ülikoolis **rahvusvaheline amerikanistika konverents "Mapping the common ground: America in 2000"**.

*** 21.-22. aprillini arutati Soome-Eesti-Läti-Leedu mängude taastamist.** EÜSi majas (just seal sündis 1923. aastal SELLi mängude idee) toimus Soome, Eesti, Läti ja Leedu delegatsioonide esimene ühisnõupidamine, kus tutvustati projekti "Tartu üliõpilasmängud '98". Järgmisel päeval külastati TÜ spordibaasi.

*** Tähe 4 aud 177 algas prof Perry Sprawlsi (Emory University, USA) esimene loeng sarjas "Principles of Medical Imaging. Properties of Medical Image, Comparison of Different Modalities, Basics of Safety"**. Loenguid korraldab TÜ biomeditsiinitehnika ja meditsiinifüüsika teadus- ja koolituskeskus.

*** Heiki Reidla kaitses magistritööd** "Teoloogiline keskkonnaeetika ja inimesekeskne traditsioon. Mõnede uudsete keskkonnaeetika lähete võrdlev analüüs".

22. aprillil

*** Raamatukogus avati Kääriku spordibaasi 50. aastapäevale pühendatud näitus**.

23. aprillil

*** Raamatukogu konverentsisaalis toimus seminar "Teavikute säilitusprobleemid muutunud ajas"**. Ettekanded olid Eesti Riigiarhiivi ja kõigi suuremate raamatukogude esindajatelt.

***** Jätkus laiale kuulajaskonnale mõeldud **loengusari "Studium Generale",** kus tutvustatakse Tartu elu läbi aegade. **Katri Raik esines loenguga "Tartu Liivi sõjas".**

24. aprillil

*** Ülikooli külastas peaminister Mart Siimann.**

*** TÜ ja EMA sõlmisid koostöölepingu.**

*** 24.-25. aprillini toimusid ülikoolis Eesti Lasteorganisatsiooni päevad**. Kahe päeva jooksul tutvustati ELO lastele ülikooli ajalugu, õppimisvõimalusi ja õppesüsteemi. ELO patroon on rektor prof Peeter Tulviste.

*** Peahoones toimus Brandenburgi Tehnikaülikooli rektori prof Ernst Sigmundi loeng "Teadus ja regionaalpoliitika"**.

*** Ülikooli nõukogu istungil oli kavas uute professorite valimine**.

25. aprillil

*** 25.-26. aprillini toimuvatele äri- ja infopäevadele Saaremaal** on registreerunud 65 firmat Saaremaalt, Tallinnast, Viljandist, Pärnust, Tartust ja Turu linnast Soomest. Tartu Ülikool tutvustab infopäevadel õppimisvõimalusi Avatud Ülikoolis, regionaaltegevust ja õppekorraldust.

*** 25. ja 26. aprillil toimub TÜ keskkonnafüüsika instituudis ülemaailmsest koolide keskkonnaprogrammist GLOBE osavõtvate õpetajate seminar**. Jätkub väljaõpe GLOBE keskkonnamõõtmisteks ning tööks arvutivõrgus. Kavas on ka keskkonnauuringuid tutvustavad ettekanded teadlastelt.

*** Maido Remm kaitseb molekulaarbioloogia-alast doktoriväitekirja "Human papillomavirus type 18: replication, transformation and gene expression".**

*** Illu Kaljuvee kaitseb magistritööd** "Makrofütobentose floristiline koosseis ja selle muutused mõnedes ökoloogilistelt tingimustelt erinevates Lääne-Eesti rannikupiirkondades".

*** Tiina Kala kaitseb magistritööd** "Tallinna hiliskeskaegne kirik enne luterlikku reformatsiooni".

*** Ülikooli nõukogu istungil jätkub uute professorite valimine.**

TULEVAL NÄDALAL

28. aprillil

*** 28. ja 29. mail toimub ajaloomuuseumis Eesti teoloogiaüliõpilaste konverents.**

*** 28. aprillist 3. maini kestavad tudengite kevadpäevad.**

30. aprillil

*** Põllumajandusülikooli rektoraat külastab TÜ rektoraati.** Kl 14 algab rektoraatide töönõupidamine, et arutada muuhulgas ka Tartu Üliõpilasküla asutamisega seotud küsimusi.

*** Kl 11 on nõukogu saalis ülikoolisisene teabetund.** Kavas: ülikooli hoonete ehitusjärjest, remondist ja tulevikuplaanidest ning ülikooli uutest kinnistutest - R. Illak, Kääriku spordibaasi juubelist - H. Lemberg, uue töötaja tutvustamine (intendant Taimi Sild), AS Baltcomi esindaja tutvustab peilereid ja peilerside eeliseid.

2. mail

*** Soome-Eesti üliõpilasorganisatsioonide ühisseminar**. Kl 12.15 raamatukogu konverentsisaalis Soome suursaatkonna kultuurinõuniku Seppo Kuusisto sissejuhatus. Järgnevad ettekanded: "Ülevaade eesti organisatsioonide ajaloost", Toomas Hiio. Ülevaade soome organisatsioonide ajaloost. Arutelu organisatsioonide omavahelistest suhetest, koostöövõimalustest tulevikus.

3. mail

*** Ülikooli naiskoor osaleb rahvusvahelisel koorikonkursil Iirimaal Corkis.**

õnnitleme

Sünnipäev on professor Ants Peetsalul

Juba koolipõlvest on teada, et viis on väga hea number. Veelgi meeldivam on saada kaks viit korraga, nagu juhtub 25. aprillil arstiteaduskonna dekaani ja kirurgiakliiniku juhataja professor Ants Peetsaluga.

Häid hindamisi ja tulemusi on jagunud A. Peetsalule ka pärast Tartu 5. keskkooli (1960) ja arstiteaduskonna raviosakonna (1966) lõpetamist.

A. Peetsalu alustas tööd Maarjamõisa Haiglas kirurgina (1967). Järgnes üldkirurgia, anestesioloogia ja reanimatoloogia kateeder, kus ta oli algul aspirant (1969), seejärel assistent (1972), dotsent (1982), doktorant (1989). 1992. aastal valiti ta korraliseks professoriks kirurgiliste haiguste erialal ja kateedrite reorganiseerimise tulemusel loodud kirurgiakliiniku juhatajaks. Alates 1994. aastast on ta arstiteaduskonna dekaan.

Ants Peetsalu kaitses 1972. aastal kandidaadi- ja 1992. aastal doktoriväitekirja. Tema põhilised uurimisvaldkonnad on mao ja 12-sõrmiksoole, maksaväliste sapiteede ja kõhunäärme kirurgiliste haiguste alalt. Neil teemadel on temalt ilmunud üle 120 publikatsiooni.

A. Peetsalu on mitmete teadustööde juhendaja ja ta osaleb mitmetes rahvusvahelistes uurimistööde programmides.

Ta on end täiendanud Moskvas, Põhjamaades (Helsingis, Tamperes, Turus, Oslos) ja Ameerikas (Montrealis ja Torontos). Ta on ka ise esinenud loengutega maokirurgiast Montreali Ülikooli ja Toronto Ülikooli kirurgiakliinikutes.

Prof A. Peetsalu osaleb mitmetes kodu- ja välismaistes teadusorganisatsioonides: ta on Eesti Kirurgide Assotsiatsiooni juhatuse liige, Eesti Gastroenteroloogide Seltsi juhatuse liige, Põhja-Ameerika Seedetraktikirurgia Ühingu tegevliige, Soome ajakirja Annales Chirurgiae et Gynaecologiae nõuandva kogu tegevliige.

Soovime professor Ants Peetsalule jätkuvaid häid tulemusi kõigis ettevõtmistes!

ARSTITEADUSKOND
KIRURGIAKLIINIK

Tänu

Rektor õnnitles 70. sünnipäeva puhul eesti filoloogia osakonna kauaaegset õppejõudu **Ellen Uuspõldu** ja avaldas tänu pikaajalise kohusetundliku töö eest.

50. sünnipäeva puhul pälvisid õnnitluse ja tänu kohusetundliku töö eest vanemraamatukoguhoidjad **Marju Kolk ja Niina Kargina.**

Väino Tanneri Säätiö uurimistoetus Tartu Ülikooli doktorandile

Väino Tanneri fond määras sel aastal ühe oma kuueteistkümnest uurimistoetusest ka Tartu Ülikooli. Selle saajaks on õigusteaduskonna doktorant mag **Piibe Jõgi**. Tema uurimisprojekt "Eetilised probleemid omandisuhete korrastamisel tänapäeva Eestis" leidis ainukesena välismaalt esitatud projektidest fondi ekspertide üksmeelse toetuse.

Väino Tanneri fond, kes jagas 1997. aasta teadustöö toetuseks 930 000 marka, on tänases Soomes kahtlematult arvestatav teadlaste toetaja. Sel aastal kandideeris fondi toetusele 500 teadlast, kellest väljavalituks osutusid 16 teadlase uurimisprojektid. Ekspertideks on Soome Teaduste Akadeemia teadlased, keda esindas stipendiumide ülеandmisel prof Reijo Vihko. Varem on Tartu Ülikooli teadlastest V. Tanneri fondi uurimistoetuse saanud prof Peeter Vihalemm.

Peeter Järvelaid

Külalisõppejõud Saksamaalt

Tartu Ülikooli ja DAADi järjest tihenev koostöö tõi sellel kevadsemestril külalisõppejõuks Tartusse Max-Planck Institut für Europäische Rechtsgechichte teaduri **dr Thomas Simoni** (sünd 1955). T. Simon on tuntud õigusajaloolaste prof Karl Kroeschelli ja prof Michael Stolleisi õpilane. Tartus õpetab ta kolme kursust: **Europäische Rechtsgeschichte** (esmaspäeviti kl 8.15-10 ph 307 ja neljapäeviti kl 8.15-10 ph 228); **Theorie und Praxis der gesetzgebung in Deutschland. Eine Gesetzebungsgeschichte vom Mittelalter bis zum 19. Jahrhundert"** (reedeti kl 14.15-16 Lossi 3, aud 305) ning **Master's Colloqium: Administrative Doctrine and Administrative Law in the 19. th Century. Origins and Development of the both Disciplines** (neljapäeviti kl 18.15-20 sotsiaalteaduskonnas).

Konsultatsioonideks on võimalik kohtuda dr Thomas Simoniga esmaspäeviti alates kell 10.15 ph 311 Eesti õiguse ajaloo õppetoolis (tel 465 396).

Peeter Järvelaid

❐ **17. aprillil avati õigusteadlase, professor Leo Leesmenti (1902-1986) mälestustahvel tema kodumajal Jakobsoni 13.**

Konkurss

Tartu Ülikool kuulutab välja konkursi järgmistes valdkondades:

Tartu Ülikooli eelarve koostamise põhimõtted ja tehniline juhend

Eesti regionaalse arengu alased uurimused

Tartu Ülikooli ajalooga seotud uurimused

Väliseestlastega seotud uurimused

Uurimistoetuse taotlused töö nimetuse, kuni ühe lehekülje pikkuse teema lühitutvustuse, teema täitja CV ja eelarve projektiga palume esitada TÜ nõukogu teadus- ja arenduskomisjonile. **Uurimistoetuse taotlusi võib esitada aasta ringi**. Teadus- ja arenduskomisjon teeb pärast ekspertiisi ettepaneku teema finantseerimise avamiseks. Finantseerimine kindlustatakse üheks aastaks, pärast töö kohta esitatud aruande läbivaatamist otsustatakse edasine finantseerimine.

Andi Pärn,
TA juhataja

Välissuhete talitus teatab

CIMO (Centre for International Mobilty) pakub stipendiumi taotlemise võimalust kõikide erialade andekatele noortele (kuni 35-aastastele) teadlastele, magistrantidele ja doktorantidele. Stipendium võimaldab 4-5-kuulist õppe- või teadustöö tegemist mõnes Soome ülikoolis. Vajalik Soome-poolse vastuvõtja nõusolek.

Nõutavad dokumendid: 1. Diplomi koopia; 2. Juhendaja soovituskiri; 3. Senise uurimistöö kirjeldus (1-2 lk); 4. Uurimistöö/õppetöö plaan Soomes viibimise ajaks (1-2 lk); 5. CV; 6. Põhimõtteline nõusolek Soome kõrgkoolist; 7. Stipendiumi taotlemise ankeet.

Stipendiumi suurus on 4000 FIM/kuus. **Tähtaeg: 28. mai.** Lähemat informatsiooni ja taotluste ankeete saab välissuhete talitusest ph 304; tel 465 615. Magistrantidel ja doktorantidel palume pöörduda välisüliõpilastalitusse ph 120; tel 465 151.

Association for Foundation of Science, Language and Cognition (AFOS) in cooperation with Institute of Philosophy and Sociology of the Polish Academy of Science pakub võimalust osa võtta suvekoolist First Summer School for Theory of Knowledge, mis toimub Varssavis, 16.-31. augustini. Suvekool on mõeldud magistrantidele ja doktorantidele ning noortele teadlastele vanuses kuni 30 aastat. Suvekooli eesmärk on arendada kontakte erinevate maade noorte teadlaste vahel. Nõutavad dokumendid: 1. CV; 2. Teadustöö lühike tutvustus; 3. Publikatsioonide nimekiri; 4. Üks kuni kaks soovituskirja; 5. Rahalise toetuse taotlus.

Suvekooli maksumus on 660 USD. Sorose fond pakub Ida-Euroopa maade elanikele võimalust taotleda stipendiumi.

Täpsem info: e-mail: kschool@plearn.edu.pl Palun tutvuge suvekooli informatsiooniga www aadressil: http://www.cc.uni.torun.pl/kschool **Tähtaeg: 30. aprill.**

Lea Kivi,
välissuhete talitus

Erik Inari sajand

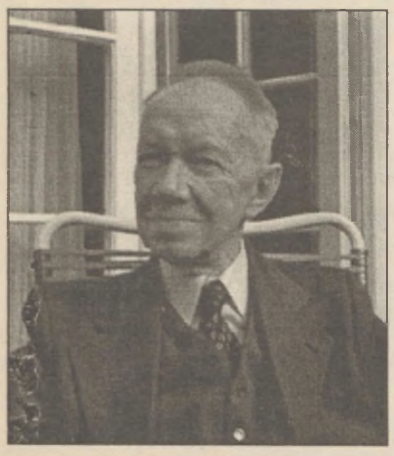

20. aprillil (vkj) võib meie vanim loodusteadlane ja kunaginc Tartu Ülikooli õppejõud **Erik Alfred Leopold Inari** (aastani 1937 Piipenberg) tagasi vaadata oma sajandile. Saja-aastane juubilar elab küll Saksamaal Bonnis, ent see ei tohiks meie rõõmu harukordsest sündmusest kahandada. E. Inari on sünnilt tartlane. Ta õppis Tallinna Nikolai gümnaasiumis, seejärel Tartu Ülikoolis keemiat (1917-1918, 1920-1923) ja geograafiat (1923-1931). Magistrikraadi (1932) omandas meie ülikoolis, doktorikraadi Berliinis (1944). Ülikoolis töötas E. Inari geograafiainstituudi ajutise abijõuna ja vanemassistendina (1932-1939).

1939. aastal siirdus Inari Saksamaale, kus töötas Poseni Ülikoolis ja sõja lõppedes Balti Ülikoolis Hamburgis ning Pinnebergis geograafiaõppejõuna. Oli Balti Instituudi asutaja- ja nõukogu liige. Ta oli ka Balti Uurimisinstituudi (Bonn) üks asutajaliige ja hiljem selle teadussekretär (1961-1970) ning väljaannete toimetaja. E. Inari alustas Eestis Kanti mõtete vaimus väikelinnade ja alevite uurimist koguteose "Eesti" köidetele (Kuressaare, Mõisaküla, Pärnu, Tõrva jt). Aeg on vääristanud eriti tema magistritöö Petseri linnast. Oma ülemuse professor A. Tammekannu mõjul kandusid juubilari huvid hiljem Petserimaa geomorfoloogia uurimisele.

Pensionipõlve veedab professor Inari Bonnis. Mitmel korral on ta külastanud sünnimaad ja siinseid sõpru. Juubilari tervitavad kevadärkvel Eestimaa loodus ja kõik selle uurijad.

Vello Paatsi

"Tahaksin minna veel Baikalile..."

Veebruaris sai emeriitprofessor Hans Trass kirja Venemaa Loodusteaduste Akadeemia professorilt akadeemik N. Vorontsovilt, milles teatati, et ta on valitud akadeemia välisliikmeks.

Professor Hans Trass on töötanud ülikoolis 1952. aastast, mil lõpetas ja aspirantuuri astus. Kandidaaditöö kaitses ta 1955. aastal.

*** Kuna omal ajal oli loodusteadlastelgi enamasti pääs vaid ida poole, siis on Teil vist endise Nõukogu Liidu alad väga tuttavaks saanud?**

Teed on mind viinud mitmesugustesse Venemaa osadesse, et uurida scalseid vähem uuritud või absoluutselt uurimata alasid. Ekspeditsioonid on viinud mind Kamtšatkale, Kaug-Itta, Sihhote-Alini mägedesse, Baikalimaale, Lääne- ja Ida-Siberisse, Taimõri poolsaarele ja paljudesse teistesse paikadesse. 35 aasta jooksul olen sooritanud Venemaa eri osadesse palju ekspeditsioone. Kogutud materjali põhjal on kirjutatud kümneid ja kümneid analüüsivaid artikleid, ka mõni monograafia, loomulikult vene keeles. Aga sai kirjutatud ka ingliskeelseid artikleid ja suuri osi välismaal ilmunud monograafiates.

Nende ekspeditsioonide jooksul tutvusin paljude tollaste Nõukogude Liidu teadlastega. Viibisime koos välitöödel, avaldasime uurimusi. Nagu teada, on viimase viie-kuue aasta jooksul meie kontaktid Vene teadusega jahenenud.

Seda suurem oli minu üllatus, kui sain teada, et olen valitud selle akadeemia välisliikmeks. Kaheksa valitud välisliikme hulgas on sellised teaduse "elavad" klassikud, nagu prof L. Margulis (USA), prof R. E. Ehrlich (USA) jt. Mulle tegi suurt rõõmu, et hoolimata viiest-kuuest aastast, mil ma pole oma idapoolsete kolleegidega suurt kohtunud, on mu nimi veel käibel, et mind tsiteeritakse ja et ma valituks osutusin.

*** Mida kujutab endast Venemaa Loodusteaduste Akadeemia?**

See on uhiuus akadeemia, mis asutati alles 1990. aastal vastukaaluks vanameelsevõitu suurele ametlikule Teaduste Akadeemiale. Nende kahe vahel käib pidev viisakas nügimine. Uus akadeemia on novaatorlik, mis püüab leida oma uurimisteemadeks selliseid, mis, nagu öeldakse, on kasvupunktid teaduses. Peale loodusteaduste kontsentreeritakse tähelepanu ka üldisematele teaduse arenguküsimustele - filosoofiale, sotsioloogiale, teadusuuringute ajaloole jt küsimustele. Akadeemias on loodud üle 30 osakonna Venemaa eri osades. Ta eksisteerib suurel määral sponsorite abil. Nii et see on kiiresti kasvav koloss, mille saatus on määramatu. Kas ta sureb välja, valgub laiali või leiab endas jõudu kontsentreerida oma tähelepanu mõnedele nüüdisaegsetele kõige aktuaalsematele teemadele, millega mujal Venemaal ei tegelda ja millele leitakse kõrgemal tasemel rahvusvaheline tunnustus. Selliseid teemasid on rohkesti ja üks nendest on Siberi ning üldse Kaug-Ida ja Kaug-Põhja loodusvarade uurimine, mida tegi küllalt edukalt ka suur akadeemia. See on viimastel aastatel kontsentreerinud oma tähelepanu rohkem laboratoorsetele töödele. Välitööd on vähenenud keskeltläbi olenevalt teadusalast 2 - 3 korda.

Uus akadeemia püüabki seda vaakumit täita. Oma üllatuseks lugesin professor Vorontsovi kirjast, et klassikalistele loodusteadustele pööratakse seal palju tähelepanu.

Nii et kui mul on tervist, kui jalad kannavad, kui süda tuksub, siis tahaksin veel väga minna elu lõpus Baikalile, kus ma viibisin oma rühmaga viis suve välitöödel (1978 - 1982). Seal oleks vaja teha kordusuurimusi - kuidas on muutunud mägimetsade ökoloogilised tingimused seoses suure tselluloosikombinaadi tööga jne. See on praegu vaid unistus, sest olen ikkagi ligi 70 ja ma tean, mis tähendab osaleda raskel Siberi ekspeditsioonil.

Teadus on võrdlemisi nõtke asi. Kui meid, teadlasi, lõigati ära idapoolsest teadusest, orienteerusime ümber näiteks Skandinaaviale. Aga Skandinaaviat ei saa uurimata probleemide rohkuse poolest Siberiga võrrelda. Siber jääb veel mitmeks aastakümneks loodusteadlastele avastamisrohkete uurimuste tallermaaks.

*** Millega praegu tegelete?**

❐ Professor Hans Trass 1985. aastal Kamtšatka ekspeditsioonil Ploski vulkaani nõlval.

Mulle on antud grant ja me uurime oma töörühmaga Eesti põlismetsade ökoloogiat, seisundit ja levikut. Meie metsaga käitutakse viimasel ajal väga hoolimatult. Esialgu peab ta vastu, aga kui nii edasi läheb... Loodusteadlasi teeb murelikuks, et läbimõtlematud reformid on soodustanud metsaröövi. Ligi pool metsadest on antud suurel määral asjatundmatute eraomanike kätte, kes tegutsevad varjamatu toore kasusaamise eesmärgil. Sellega ei taha ma väita, et meie metsaomanike hulgas pole oma metsa iga puud tundvaid ja hoidvaid metsamehi, aga metsasse julma ja hoolimatu suhtumise märgid on ilmsed, neid silmab peaaegu igas metskonnas. Tahaksime anda omalt poolt retsepte, kuidas seda valu, mida Eesti mets praegu kannatab, leevendada.

*** Mida annab selline akadeemia välisliikme staatus?**

Mul on au osaleda akadeemia aastakoosolekul kord aastas. Loodan et see toimub kutsuja kulul. Kuna olen valitud bioloogia ja ökoloogia sektsiooni kaudu, siis rakendatakse mind arvatavasti eksperdina vastavate küsimuste arutlemisel ja lahendamisel.

Küsis Varje Sootak

❐ 1990. aasta suvel Fårö saarel Ingmar Bergmani aia ääres, kust professor Hans Trassil õnnestus omaniku käest mõned taimed kaasa saada.

Eerik Kumari looduskaitse preemia 1997

Taas on aeg selgitada selle aasta Eerik Kumari looduskaitsepreemia laureaat.

Iga-aastase Eerik Kumari nimelise Eesti Keskkonnaministeeriumi looduskaitsepreemia suurus on tänavu 18 800 Eesti krooni (koos tulumaksuga). Preemia määramise eesmärgiks on esile tõsta üksikisikuid, ajutisi kollektiive, asutusi ja organisatsioone tööde eest looduslike koosluste, liikide või looduskaitsjate üksikobjektide kaitsel, sellealaste teadmiste levitamisel ja propageerimisel. Preemia taotleja võib esitada konkreetse töö, pikaajalise tegevuse kokkuvõtte, projektilahenduse, teadustöö, juurutamisettepaneku, kunsti- või kirjandusteose, publitsistika, raadio- või teleprogrammi, filmi jm.

Esitatavad tööd peavad olema eelnevalt kas avaldatud, eksponeeritud, juurutatud või selleks soovitatud.

Loominguliste (kunst, kirjandus jne) tööde puhul arvestatakse ka vastava loomeliidu seisukohta.

Taotlusi looduskaitse preemia andmiseks ootame **20. maini**.

Preemiasaaja avalikustatakse 2. juunil.

Pecter Sooväli,
asekantsler kantsleri ülesannetes

ÜLIÕPILASSELTSIDE LIIT SAI 71

Aasta tagasi, kui Üliõpilasseltside Liit taasasutati, polnud veel kindlust, kas uus "vana" organisatsioon suudab tänapäevases akadeemilises tudengiilmas läbi lüüa. Praegu vaatame tulevikku juba julgema pilguga. On tekkinud omad traditsioonid, meiega on astutud liitumissamme. Parim tunnustus on aga ÜS Liivika taasliitumissoov. Tavaliselt siiski akadeemilisse tudengiorganisatsiooni mittekuuluv inimene ei tea, mida üliõpilasselts tähendab.

Olen omal nahal kogenud, et kui ütlen enese kuhugi kuuluvat, öeldakse: "Ahah, korporant!". Kui vaidlen vastu, et olen seltsist, teatakse jälle, et on EÜS, mille liikmed aga end isegi pigem korporatsiooniks tunnistavad. Kuigi seltside liit on kaugel sellest, et end teistele organisatsioonidele vastandada, poleks paha teada, et tegemist on hoopis millegi eripalgelisega, ka ühe võimalusega.

Kõigepealt torkab muidugi silma korporatsioonide ja seltside väline erinevus. Seltsid on proovinud loobuda kõigest, millel muu praktiline põhjus peale toretsemise puudub: rapiirid, uhked vapid, ladinakeelsed terminid, värvilindid. Enamikul seltsidel puudub ka värvitekkel.

Veelgi suurem on sisemine erinevus. Ehkki ta on intiimorganisatsioon, on ta avatud, tema tegevus pole saladus. Seltsi liiget püütakse küll kujundada, kuid mitte organisatsiooni, vaid maailmakodanikuks, kellel alati julgus oma seisukohti kaitsta. Selts rõhutab oma töös rohkem isiksuse osa, inimene ei pea end painutama mingi reegli alla, kui leiab, et see pole õige. Inimese staatuse organisatsioonis määravad tema isikuomadused, mitte akadeemiline vanus. Noorliikme ja tegevliikme vahe on minimaalne, puudub nn rebasedrill. Tavaliselt on noorliikmeks oleku aeg ka lühem kui korporatsioonides. Puudub joomasundus ja teravdatud aumõiste. Kuna tegemist on inimestega, kes on liitunud vabatahtlikult, siis karistusi peaaegu pole või ollakse nende rakendamisel väga tagasihoidlikud.

Ühine on ka korporatsioonide ja seltside püüd noort inimest cluks ette valmistada, andes kaasa vajalikke teadmisi, olgu siis tantsukursuste või koosoleku pidamise oskusega. Samuti on ühine põlvkondadevaheliste sidemete rõhutamine, isamaalisus ja edasipüüdlikkus.

Seltsid ise on üsna isepalgelised. ENÜS on naistudengitele, EÜS Põhjala ja EÜS Veljesto sega-, ÜS Liivika ja ÜS Raimla meesorganisatsioonid. EÜS Põhjala raskuskese on Tallinnas, ÜS Liivika ja ENÜS ei tarbi oma konvendi ruumes alkoholi jne. Vahe on aga peamiselt väline ja peaks andma inimesele võimaluse valida.

Üliõpilasseltside Liit peab oma aastapäeva 24. aprillil Sõbra Majas. Ühenduses peitub jõud!

Aare Ristikivi,
ÜLi kirjatoimetaja

ÜS LIIVIKAL OLI AASTAPÄEV

Mulla pinnalt päikese poole ainsa Isamaa hüvanguks! – see moto on ühendanud liiviklasi läbi aegade. Hiljuti täitus Üliõpilasseltsil Liivika 88 aastat ning kõikide nende aastate jooksul on seltsi liikmed sellele motole truuks jäänud. Põhikirja järgi on seltsi eesmärgiks kasvatada liikmetes isamaa-armastust, ausust, kõlbelikkust, sõbralikkust, töökust ja haritust. Eesmärkide saavutamisel juhindutakse põhimõttest – kohusetunne kasvagu, et sundus võiks kaduda.

ÜS Liivika loodi 21. aprillil 1909. aastal, kui ühinesid Riia Eesti Üliõpilaste Selts "Laene" ja mitmed korp! Vironiast lahkunud inimesed. Esialgu kandis see nime Riia Eesti Üliõpilasselts (REÜS). REÜSil olid koguaeg aktiivsed suhted teiste üliõpilasorganisatsioonidega Moskvast ja Peterburist. Esimese maailmasõja ajal kolis Riia Polütehnikum üle Moskvasse ning ka selts liikus sinna. Kui Esimene maailmasõda lõppes, kolis selts Eestisse ning siia on ta jäänud tänaseni.

Vabadussõja ajal ei tegutsenud selts aktiivselt, sest paljud liikmed olid haaratud sõjakoledustesse. 1921. aasta 21. aprilli võib pidada vana seltsi uueks sünnipäevaks. Sel päeval võeti seltsi nimeks vil! J. Metsa ja lektor J.V.Veski poolt heakskiidetud "LIIVIKA" ning selle nime all registreeruski selts Tartu Ülikooli juures. ÜS Liivika liikmed tegutsesid aktiivselt TÜ üliõpilasesinduses. Samas kuulus ÜS Liivika ka Üliõpilasseltside Liitu, mis ühendas 9 seltsi. Seltsi tegevuse raames muutusid väga populaarseks sportimine, muusika ning referaadid ja vaidlusõhtud. Traditsiooniks muutusid iga-aastased suvepäevad. Juurdus ka põhimõte, mis on säilinud tänaseni – seltsi ruumides alkoholi ei tarvitata.

Vabariigi ajal loodi seltsi sümboolika – pitsatsõrmus: leopard kuldlaine kohal ja "L" täht selle all ning sõrmuse ringile on kirjutatud seltsi juhtlause. ÜS Liivika mütsivärviks on valge, st et seltsi liikmed kannavad üliõpilaste valget üldmütsi.

Seltsi tegevus katkes 1940. aastal. Mitmed liiviklased arreteeriti ja küüditati ning tagasi tulid vähesed. Mitmed pagesid välismaale, kus nad jällegi koondusid. Tänaseks on neist säilinud Rootsi ja Põhja-Ameerika (ühinesid Kanada ja Ameerika Ühendriikide koondised) koondised. Just väliskoondised on tugevasti kaasa aidanud ÜS Liivika taastamisele kodumaal, mis sai teoks 13. märtsil 1990. aastal Tallinnas. Kuna Tallinnas selts korralikult ei tegutsenud, taastati varsti sõjajärgne kord, mille kohaselt selts asub Tartus (registreeriti Tartu Ülikooli juures 28. juunil 1991) ja vil! kogu Tallinnas, kusjuures vilistlaste rohkuse tõttu asub Tartus vil! kogu Tartu ühendus.

Vahepeal väike ja passiivsevõitu selts on tänaseks päevaks jälle jõudu kogunud ning ÜS Liivika elu on aktiviseerumas ja kasvamas. Praegu on seltsil 176 vilistlast ja 20 tegevning noorliiget ja eemalseisjat. Seltsis korraldatakse regulaarselt ettekandeid ja taastunud on suvepäevade traditsioon.

Vabariigi ajal ei olnud seltsil aktiivseid sidemeid teiste maade üliõpilasorganisatsioonidega, v.a. mõningad organisatsioonid Moskvas ja Peterburis. Mingeid sidemeid nende organisatsioonidega pole taastatud ja kahjuks ei ole veel loodud ka uusi kontakte. Suhete loomine teiste maade üliõpilasorganisatsioonidega on kerkimas päevakorda nüüd, kui selts on jõudu kogumas.

FILOSOOFIA-TEADUSKONNA DEKANAAT ON UUTES RUUMIDES

Eelmisel reedel avati humanitaarhoone linnapoolses tiivas (ruumid 224 - 228) filosoofiateaduskonna dekanaadi uued ruumid.

Dekanaadi käsutuses on nüüd viis kaasaegse sisustusega ruumi, lisaks üks akendeta ruum arhiivi jaoks.

Prof Jaan Rossi sõnul on pärast humanitaarhoonesse kavandatud ruumide valmimist ja uue keeltemaja remonti filosoofiateaduskonna ruumiprobleemid lahendatud vähemalt viieks aastaks.

Filosoofiateaduskonna dekanaadi vanad ruumid (marksu maja nime all tuntud ülikooli õppehoones) antakse eesti filoloogia osakonna ning vene ja slaavi filoloogia osakonna käsutusse. Lossi tänaval on valmis ruumid ka filosoofia osakonna jaoks. Kümme ruumi saab ajaloo osakond, kes seni on uute ruumide valmimist oodanud kahes väikses toas. Paraku ei jätku teaduskonnal uute ruumide sisustamiseks raha. Esialgu on abi saamiseks pöördutud ülikooli juhtkonna poole.

Eeva Kumberg,
teabetalitus

Ülikooli Üliõpilaskonna Valitsuse tegevusaruanne

1996. aasta maist 1997. aasta aprillini

I. Sotsiaalsete huvide kaitse

1. Transpordiküsimus

Alates 1996. aasta maikuust on ÜÜ valitsus seisnud transpordisoodustuste säilitamise eest. Paraku näitasid kohtumised Vabariigi Valitsuse ja Riigikogu koalitsiooni kuuluvate erakondadega, et nende kindel otsus on vana doteerimise kord lõpetada. Teisest küljest oli ka ÜÜ Valitsusel raske vana korda õigustada, kuna transpordisoodustusteks kuluvat raha (1996. aastal 20 miljonit) on võimalik kulutada efektiivsemalt kui bussifirmade doteerimise kaudu. Lähtudes vabariigi valitsuse lubadusest suunata transpordisoodustuse pealt kokkuhoitav raha eluasemetoetusesse ja õppelaenu ning EÜLi volikogu otsusest pakkuda välja alternatiivseid transpordikulutuste hüvitamise võimalusi, toetas ÜÜ Valitsus EÜLi ettepanekut maksta transporditoetus välja igale üliõpilasele individuaalselt, et vältida transpordifirmade poolt pettusi ning kehtestada igale üliõpilasele tarbimislimiit. Vabariigi valitsus aktsepteeris seda ettepanekut, kuid lisas kahjuks tingimuse, et üliõpilased hakkavad raha saama igakuiselt sõidupiletite ettenäitamisel, mis on viinud lõppkokkuvõttes järjekordade ning kasutatud piletite kokkuostmiseni.

ÜÜ Valitsus korraldas Tartu Ülikoolis protestiallkirjade kogumise sõidusoodustuste kaotamise vastu. Koguti ca 2000 allkirja, mille EÜL andis üle Vabariigi Valitsusele.

Paralleelselt toimusid läbirääkimised ka bussifirmade ja Eesti Raudteega, kellest osa oli põhimõtteliselt valmis soodustust tegema. Kokkulepe hinnaalanduse saamiseks sõlmiti AS-ga SEBE, kes tegi hinnaalandust 25%, ning Eesti Raudteega (10 - 30%). Seoses monopoolse liinilubade väljaandmise korraga õnnestus bussifirmade liidul sundida SEBEt hinnaalanduse tegemist lõpetama.

Kuna majanduslikud arvestused näitasid, et bussifirmadel on võimalik vedada tudengeid poole hinnaga, kui bussi täituvus on ca 70% (tellimusveo pakkumised: Tallinn-Tartu üks ots 1200 EEK/buss; Tallinn-Pärnu 900 EEK/buss), pidas ÜÜ Valitsus läbirääkimisi ka tellimusvedude teostamiseks. Ainus ÜÜ kaasabil korraldatud tellimusvedu pidi toimuma 21. veebruaril, kuid jäi bussifirma süül ära. Hiljem tellimusvedusid ÜÜ enam ei korraldanud, sest selleks ajaks oli juba rakendunud sõidupiletite 50% hüvitamise kord ning ÜÜ Valitsus pidas tudengite majanduslikku huvi poole hinnaga sõitmiseks liiga väikeseks.

ÜÜ esitas ülikoolile baaskava üliõpilastele transporditoetuste väljamaksmiseks.

ÜÜ Valitsus tegi Vabariigi Valitsusele aprilli alguses ettepaneku kaaluda senise transpordisoodustuse korra asendamiseks sellise korraga, mis välistab pettuse nii tudengite kui bussifirmade poolt ning oleks vähem bürokraatlik.

1. Ühiselamud

ÜÜ Valitsus on tegelnud nii ühiselamute jooksvate kui ka pikemaajaliste probleemide lahendamisega. Jooksvate probleemide hulka on kuulunud kaks nn. kütmiskriisi 1996. aasta suvel ja sügisel, kus ÜÜ Valitsus pidas ülikooliga tulemuslikult läbirääkimisi sooja vee andmise taastamiseks, hoolimata elanike üürivõlgnevustest; samuti on lahendatud probleeme, mis on seotud konkreetsete ühiselamuelanikega ja nende protestidega üüri ning üliõpilasküla personali suhtes.

Pikemaajaline lahendus ühiselamute probleemidele on mittetulundusühingu Tartu Üliõpilasküla loomine, mille asutajaliikmeteks on vastavalt TÜ nõukogu ja ÜÜ Edustuse otsusele TÜ ja ÜÜ. TÜ on teinud ettepaneku tulla asutajaliikmeks ka Tartu linnale, mis tähendaks, et linn kaasab oma rahalised vahendid ja poliitilise vastutuse ühiselamuprobleemide lahendamisel. Tartu Üliõpilasküla hakkab juhtima juhatus, mille kaks liiget peab valima ÜÜ Edustus, kaks liiget Tartu Ülikool (ja kaks liiget Tartu linn). Seega jääks üliõpilastele reaalne võimalus ühiselamute asjas kaasarääkimisel. Kui üliõpilasküla luuakse, on laenu abil võimalik muuta kümne aasta jooksul olemasolevad ühiselamud ilma eriliste muudatusteta üürihinnas.

3. Sõjaväeteenistus

Vastavalt EÜLi Volikogu otsusele jäi sõjaväeproblemaatikaga tegelemine suuresti ÜÜ Valitsuse pealc. Koostöös EÜLi teiste liikmete ja TÜ Üliõpilasesindusega oleme jõudnud läbirääkimistel Kaitseministeeriumiga nii kaugele, et reservohvitseride kursused kogukestusega 8 kuud peaksid algama sel suvel. Samas tuleb tunnistada, et reservohvitseride kursus on võimalus ainult kõige võimekamatele, kuna kõik ülejäänud tudengid peavad läbima ajateenistuse tavalises korras. Eriküsimusena on jäänud veel lahtiseks, mis saab vahemikus 1994 - 1996 kõrgkooli astunud tudengitest, kes peaksid kohe pärast lõpetamist sõjaväkke minema. ÜÜ Valitsus ei ole toetanud värskelt lõpetanud tudengite saatmist sõjaväkke.

(Järgneb)

Lugupidamisega
TARMO SILD, valitsuse esimees
AHTI KUNINGAS, finantssekretär
AULIS SIBOLA, arvutisekretär
RIHO LUBI, majandussekretär

Sel aastal möödub 50 aastat Kääriku spordibaasi rajamisest. Juubeliüritused toimuvad 9. ja 10.mail Käärikul:

9. mail

TARTU ÜLIKOOLI SPORDIPÄEV

10. mail

KONVERENTS JA FILMIPROGRAMM

"KÄÄRIKU MINEVIK, OLEVIK JA TULEVIK"

Alates 22. aprillist on raamatukogus avatud juubelinäitus.

Kevadväsimuse peletamiseks ja Kääriku spordibaasi 50. juubeli tähistamiseks korraldab spordikeskus koos Kääriku spordibaasiga 9.mail Käärikul üleülikoolilise spordipäeva. Ootame rohket osavõttu ja palume teie abi spordipäeva heaks kordaminekuks: soovime, et iga teaduskond nimetaks omalt poolt ühe kontaktisiku võistkondade ülesandmiseks ja leiaks vahendid oma teaduskonna inimeste transpordiks Käärikule ja tagasi.

Info ja registreerimine tel/fax 465370 Tiia Lillemaa

SPORDIPÄEVA AJAKAVA

9. mai

kl 12 avamine,

programmi tutvustus.

kl 12.20 ühisvõimlemine, aeroobika

kl 13.30 TÜ "SUUR AUHIND"

PENDELTEATEJOOKS (10 naist + 10 meest).

Oodatud on teaduskondade, õppejõudude-teenistujate ja teiste kõrgkoolide võistkonnad.

Alates kl 13.30 terviserada, mida saab läbida orienteerumiskaardiga,

on avatud kõigile soovijaile. Raja läbija saab vastava diplomi.

Osavõtjate vahel loositakse õhtusel üritusel välja auhinnad.

kl 14 - 17 kehalise töövõime testimine staadionil

UKK instituudi 2 km käimise test töövõime hindamiseks.

kl 14.10 pallimängude programm

Oodatud on teaduskondade, õppejõudude-teenistujate ja teiste kõrgkoolide võistkonnad

*** Rannavõrkpall**

*** Tänavakorvpall**

*** Õppejõudude tenniseturniir**

kl 16 EASL orienteerumise meistrivõistlused

kl 17 köievedu

Oodatud on teaduskondade, õppejõudude-teenistujate ja teiste kõrgkoolide võistkonnad. Võistkonna suurus 3 naist ja 3 meest (ühe mehe asemel võib olla ka kaks naist).

kl **19.30 pargiorienteerumise võistlus**

TOITLUSTAMINE: päeval töötab välieinelaud (supp ja spordijook osavõtjaile tasuta, muud joogid oma raha eest). Õhtul töötavad baar, cinclaud ja söökla.

ÕHTUL TOIMUB SPORTLIK DISKO JA AUTASUSTAMINE.

ÖÖBIMISE VÕIMALUS.

Uued suveniirid müügil ülikooli I-punktis

Mõni päev tagasi jõudsid ülikooli I-punkti (peahoone I korrusel, garderoobi kõrval) müügile uued (ja uued vanad) suveniirid ülikooli sümboolikaga:

1. T-särgid (valged);
2. Kohvikruusid (kuldse logoga);
3. Õllepokaalid;
4. Lipsud (kootud siid, neli värvi) kinkekarbis;
5. Klambriga dokumendikaaned;
6. Kilekaaned;
7. Pastapliiatsid (ülikooli koduleheküljc aadressiga);
8. Vihmavarjud.

Tulemas: ülikooli temaatilised siidrätid, klaasist õllekannud, esinduslikud pastapliiatsid, arvuti hiirepadjad, uue kujundusega T-särgid jvm.

Endiselt on soodsalt saadaval vilistlaste kohvikruus, keraamiline õllekruus, võtmehoidjad, kilekotid, ülikooli voldikuid jvpm.

Külastage ülikooli infopunkti ning tutvuge hindadega!

Info telefonil: 465 465.

Arvamuste ja ettepanekutega suveniiride sortimendi laiendamiseks ning edendamiseks palume helistada telefonil 465 682 (Indrek Mustimets).

info

konverents

Eesti teoloogiaüliõpilaste konverents 28.-29. aprillini

Esmaspäeval, 28. aprillil

ajaloomuuseumis:

kl 10 jumalateenistus

kl 12 ettekanne prof dr Peter Bloth "Uusaegse diakoonia 3 alget".

Peahoones:

kl 14.30-17

Urmas Nõmmik "Mõnda sellest, mida Uku Masing mõtleb liobi raamatust",

Meelis-Lauri Erikson "Js 7,14 prohveteering Jeesuse neitsisünni ettekuulutusena",

Indrek Luukas "Mk 11,20-26 eksegees",

Tarmo Lamp "Origenes ja eshatoloogia",

Olavi Otepalu "Kalvinismi mõju kapitalismile",

Kristel Sarapuu, Sigrid Tappo, Liina Tuulik "Demokraatia, riik ja kirik",

Allan Kährik "Regionaalteoloogia ehk kristlus ja teised religioonid",

Jaanus Noormägi "Jeesuse Noormägi "Jeesuse seksuaalsus"

Teisipäeval, 29. aprillil

Peahoones:

kl 10 plenaaristung

kl 11 ettekanne: Urmas Petti "Kas ilm on hukas: dekadentsimudelitset kirikuloo kirjutamisel?"

kl 12.30-13.30

Mare Mägi "Jumalikust lohutusest Meister Eckharti järgi",

Allan Taruste: "Piht hingehoiuna",

Arho Tuhkru "Konfutsianism ja suurematus esivanematekultuses",

Triin Kulvere "Hirm M. Lutheri ja P. Tillichi käsituses".

ajaloomuuseumis:

kl 14.30 ülddiskussioon

kl 16 jumalateenistus.

kontsert

Laupäeval, 26. aprillil kell 18 algab kontsert "*Vivaldiana*". Esineb Hortus Musicuse Akadeemiline Orkester. Kavas Vivaldi instrumentaalkontserdid, Boccherini Tšellokontsert nr 5. Info tel 465 206 Taimi Sild.

Pühapäeval, 27. aprillil kell 18 algab Vox Nova kontserdisarjas Nyyd Ensemble kontsert. Kavas Schönberg-Adams. Dirigent Olari Elts. Info tel 465 206 Taimi Sild.

varia

Arvutitrükiteenused, arvuti kasutamine, odavate arvutite müük. Ülikool 12, 3. korrus, tel 442 016, E-L kl 11-17.

NB! Kevadpäevad algavad 29. aprillil.

Kava vaata eelmisest lehest!

Toimetuse eriti tähtis teade

Kuna 1. mai on vaba päev, palume artiklid ära tuua esmaspäeval, teated teisipäeval. UT ilmub reedel, 2. mail.

Tänava-korvpall

11. mail kell 12 toimuvad ülikooli spordihoones (Ujula 4) Eesti üliõpilaste võistlused tänavakorvpallis. Naised võistlevad ühes liigas, mehed harrastajate ja meistriliigas. Registreerimine kirjalikult või telefonitsi hiljemalt 6. maiks aadressil EASL, Jakobi 5, EE2400 Tartu või tel 27/434 790.

Martin Jürgenson,
võistluste peakorraldaja

UNIVERSITAS TARTUENSIS
Peatoimetaja Varje Sootak
Toimetaja Reno Hekkonens
Toimetuse aadress: EE2400
Tartu, Ülikooli 18 ruum 241
TÜ faks: +372 7 465 440
E-mail: varje@admin.ut.ee
O/Ü Greif trükk
UT ilmub reedeti
Tellimise nr. 2769. Tiraaz 800
TEL. 465 680

ARH

NR. 17 (1885)
REEDE,
30. APRILL 1997
ILMUB
NOVEMBRIST
1948
HIND 2 KROONI

Universitas Tartuensis

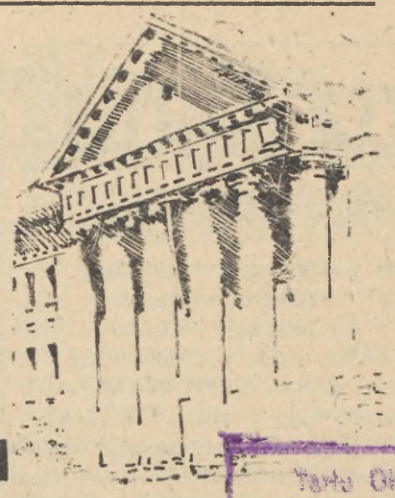

Tartu Ülikooli RAAMATUKOGU

VABARIIGI PEAMINISTER JA REKTORAAT ARUTASID ÜLIKOOLI HETKE-PRIORITEETE

24. aprillil viibis ülikooli kutsel Tartus vabariigi peaminister Mart Siimann koos haridusminister prof Mait Klaasseniga. Peaminister kohtus rektoraadiga, tutvus ülikooli hoonete ja raamatukoguga. Tööarutelus märgiti, et olulisemad küsimused ülikooli jaoks on täna Maailmapangalt taotletav laen üliõpilasküla jaoks, kliinikum ja Rostovtsevi eraülikooli ning uue keeltemaja, nn Paabeli ehitus.

Rektor prof Tulviste sõnul on üliõpilaste kehvad elamistingimused ülikooli probleem number üks. Lahendada tahetakse see Maailmapanga pikaajalise laenu abil, mida garanteerib ülikool. Laenu suuruseks on 10 miljonit Ameerika dollarit. Peaminister märkis, et vabariigi valitsusel ei saa sarnase laenu vastu midagi olla.

Kliinikumi küsimus on käesoleval akadeemilisel aastal palju jutuks olnud. Ülikool on lähtunud Tartu Ülikooli seaduses märgitust ning taotlenud kliinikumi liitmist ülikooliga. Kahjuks on lahendus veninud. Ühiselt leiti, et kiire lahendus on otstarbekas. See loodetakse leida erinevate poolte kõrgetasemeliste läbirääkimiste abil juba maikuus.

Ühiselt leiti, et ülikool peab end edaspidigi ka ise aitama, leides lisafinatseeringuid. Ülikooli eelarvekomisjoni esimees, prorektor prof Maimets märkis, et ülikooli taotluseks on saavutada sõjaeelne seis, kus 60% finatseeringutest tuleb riigilt, 40% on ise teenitud.

Katri Raik,
teabetalituse juhataja kt

TÜRIL ÜLIKOOLI TEINE KOLLEDŽ

25. aprillil võttis ülikooli nõukogu vastu Türi Kolledži põhikirja. Kolledž on ülikooli iseseisev õppe- ja teadusasutus, mille eesmärk on rakendusliku kõrghariduse andmine avatud erialadel, osalemine ülikooli teadus- ja muus tegevuses ning põhitegevusel rajanevate teenuste osutamine.

Türi linnapea Theo Aasa rõhutas ülikooli nõukogule põhikirja projekti tutvustades, et kolledži tugevaks küljeks on praktika ja õppetöö tihe side. Just seda on Türil kergem tagada kui Tartus. Kolledži loomine on ülikooli ja Järvamaa 1995. aastal sõlmitud koostöölepingu reaalne väljendus. Kolledžit toetatakse ka kohaliku omavalitsuse eelarvest.

Rektor prof Peeter Tulviste rõhutas, et just ülikool suudab tagada rakenduskõrghariduse akadeemilise taseme. Suurema tähelepanu pööramine diplomiõppe väljaarendamisele on üks möödunud, 1996. aasta õppetöö põhiuuendusi nii ülikoolis kui Eestis tervikuna.

1997. aasta sügissemestril algab Türil riikliku tellimuse alusel keskkonnanõustajate õpe. See on ülikooli diplomiõppe uus eriala, mis õpetab interdistsiplinaarselt keskkonnaprobleeme ning võimaldab hiljem tööd omavalitsustes, ettevõtetes ja ametkondades. Osa stuudiumist, eelkõige laboratoorsed tööd, tuleb üliõpilastel sooritada Tartus.

Ettevalmistused kolledži loomiseks käisid ühe aasta, mil keskkonnanõustajaid õpetati Avatud Ülikooli raames. Kolledži asutamisotsusele kirjutasid ülikooli rektor prof Peeter Tulviste ja maavanem Arvo Sarapuu alla möödunud aasta 19. detsembril.

Ülikooli esimene kolledž alustas tööd 1996. aasta sügisel Pärnus, kus alustati ärijuhtimise diplomiõppega. Uuel akadeemilisel aastal lisandub turismi- ja hotellietevõtluse eriala.

Katri Raik,
teabetalituse juhataja kt

Kõrge autasu Tiiu Vilimaale

Prantsuse Teaduslik Instituut Tartus tähistab tänavu oma 75. aastapäeva. PTI avati 1922. aasta 24. aprillil. Instituudi rajajad ja liikmed, nende hulgas nimekad kultuuritegelased ja professorid L. Puusepp, A. Piip, J. Semper, G. Suits, A. Saareste, N. Kaasik, V. Vaga, V. Poska-Grünthal, K. Kann jt pidasid algusest peale PTI tegevuse aluseks kultuuri- ja teadussidemete arendamist Prantsusmaaga. Paljud PTI liikmed said käia ennast Euroopa riikides täiendamas. PTI-l oli oma asupaik, suur raamatukogu,

Järg 2. lk

Üliõpilasesindust käis valimas 12,25% tudengeist

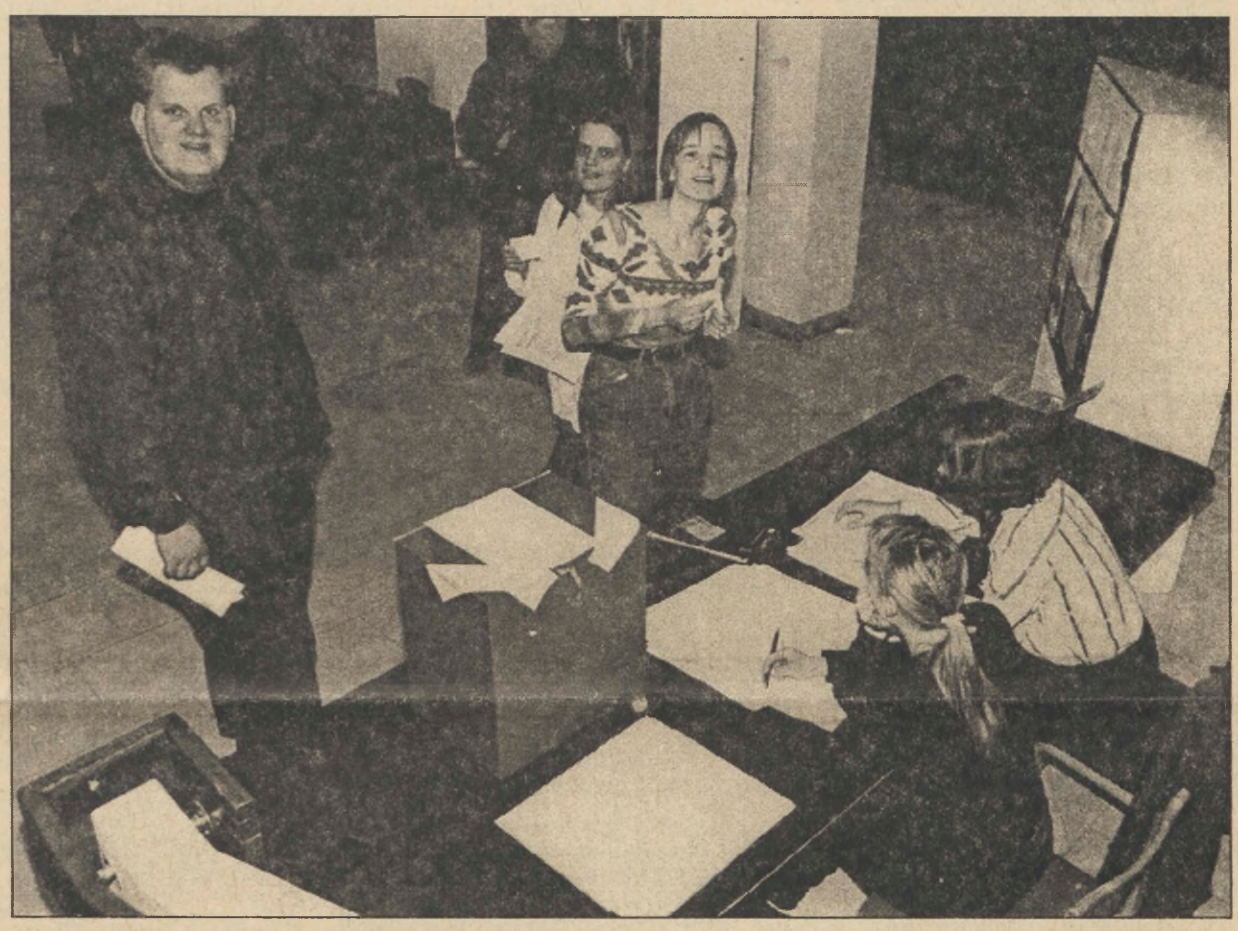

❒ **Arne Otter kogus valimistel 73 häält.**

Andres Tennuse foto

Tartu Ülikooli Üliõpilasesinduse valimistoimkonna häältelugemiskoosoleku protokoll

Valimisurnis oli selle avamisel 972 valimissedelit. Valimistoimkond luges neist kehtivateks 970 sedelit ja kehtetuteks 2 sedelit.

Nimekirjad said hääli järgmiselt:

nimekiri nr 1	249
nimekiri nr 2	20
nimekiri nr 3	58
nimekiri nr 4	134
nimekiri nr 5	77
nimekiri nr 6	116
nimekiri nr 7	41
nimekiri nr 8	27
nimekiri nr 9	248

Üliõpilasesinduse 31 kohta jagunesid nimekirjade vahel järgmiselt:

nimekiri nr 1	8
nimekiri nr 2	1
nimekiri nr 3	2
nimekiri nr 4	4
nimekiri nr 5	2
nimekiri nr 6	4
nimekiri nr 7	1
nimekiri nr 8	1
nimekiri nr 9	8

Valituks osutusid järgmised kandidaadid:

ARNE OTTER	73	Vaikiv Enamus
MARTIN METSPALU	40	Vaikiv Enamus
OLIVER URB	27	Vaikiv Enamus
TAMBET INGO	19	Vaikiv Enamus
UKU AROLD	16	Vaikiv Enamus
MARKO LAMP	13	Vaikiv Enamus
MAREK HERM	11	Vaikiv Enamus
KARI-PAAVO KOCH	11	Vaikiv Enamus
JÜRI HERMAN	18	Saddam
KIRKE KALEVISTE	12	Valge
HANNES PEHLAK	9	Valge
JUHAN NÖPS	43	Must Nimekiri
TARMO AREDA	14	Must Nimekiri
HELLAR LILL	14	Must Nimekiri
EERO ALAMAA	13	Must Nimekiri
RAUNO VINNI	15	Kõike Rohkem!
STELLA SEPP	9	Kõike Rohkem!
KATRIIN FISCH	16	In Corpore
KAUR PARVE	15	In Corpore
AARE RISTIKIVI	14	In Corpore
REET KUIV	14	In Corpore
ATTE KIVISAARI	14	Hull Lehm
PEETER PIIRI	7	Paraerakond
LEIF KALEV	31	Sünergia
EVA MEINSON	23	Sünergia
MARKO TIISLÄR	23	Sünergia
KÜLLIKI KORTS	14	Sünergia
JÜRI GORDEJEV	13	Sünergia
ALEKSANDER BURAŠOV	13	Sünergia
KAIMO KÄÄRMANN	13	Sünergia
KADRI TÄHT	12	Sünergia

acta diurna

NB! NB! NB!

TÄNAME KÕIKI, KES SAATSID UUSI ANDMEID TEADUSKONDADE JA TEISTE ÜLIKOOLI ALLÜKSUSTE STRUKTUURI JA ISIKKOOSSEISU KOHTA. SAMAS OOTAME JÄTKUVALT UUSI ANDMEID VEEL TEGEMATA PARANDUSTE TARVIS. Infosekretär Sigrid Koppel viib esitatud andmete alusel sisse muudatused ülikooli leheküljele WWW-s. Info tel 465465 Sigrid Koppel, e-post: siku@admin.ut.ee

SEL NÄDALAL

28. aprillil

* **Ajaloomuuseumis algas jumalateenistusega Eesti teoloogiaüliõpilaste konverents.**

* **Ülikoolis oli tutvumisvisiidil Briti Nõukogu Balti riikide direktor Ian Stewart,** kes kohtus prorektor prof Teet Seenega ning inglise keele ja avaliku halduse õppetoolide esindajatega. Ian Stewart oli Tartu Ülikoolis ja Tartus esmakordselt.

* **28. aprillil korraldas Tartu Evangeelsete Üliõpilaste Ühendus ekskursiooni erinevatesse Tartu kirikutesse**.

29. aprillil

* Algasid **tudengite kevadpäevad.**

* **Jätkus Eesti teoloogiaüliõpilaste konverents**.

* Peahoones **toimus seminar "Kultuur ja loodus".** Esineja oli Raivo Mänd.

30. aprillil

* **Rektoraat kohtus uue linnavalitsusega.**

* Nõukogu saalis oli **ülikoolisisene teabetund**. Räägiti ülikooli remondi- ja ehitustegevusest, samuti ülikooli kinnistutega seotud teemadel.

* **Meie rektoraati külastas Põllumajandusülikooli rektoraat**. Töönõupidamisel arutati muuhulgas ka Tartu Üliõpilasküla asutamisega seotud küsimusi.

* **Lõuna-Eesti maavanemad ja maakonnaarstid külastasid kliinikumi**.

1. mail

* **VOLBRIPÄEV JA KEVADPÜHA**

2. mail

* **Soome-Eesti üliõpilasorganisatsioonide ühisseminar** algab kell 12.15 TÜ raamatukogu konverentsisaalis Soome suursaatkonna kultuurinõuniku Seppo Kuusisto sissejuhatusega. Järgnevad ettekanded : "Ülevaade eesti organisatsioonide ajaloost", Toomas Hiio. Ülevaade soome organisatsioonide ajaloost. Arutelu organisatsioonide omavahelistest suhetest, koostöövõimalustest tulevikus. Kell 17 on kavas piknik ja kell 20 õhtune koosviibimine. Info tel 441 319, soome@ilmamaa.ee Pertti Pyhtilä, kultuurisekretär.

3. mail

* **Ülikooli naiskoor osaleb rahvusvahelisel koorikonkursil Iirimaal Corkis**.

* **3. ja 4. mail on ülikooli kammerkooril kontsertreis Järva- ja Läänemaal**.

TULEVAL NÄDALAL

5. mail

* **Kääriku toimub Kääriku nõukogu ja juubelikomisjoni koosolek.**

* **5. - 8. maini toimuvad dr Mihaly Hoppali (Budapesti Ülikool) loengud "Eurasian Shamanism" (vt 4. lk).**

6. mail

* Kl 19.15 on TÜ ph aud 140 **loeng ja arutelu: "Inimene on asendamatu! On või?" Külas on EELK Tartu Pauluse koguduse õpetaja EELK Tartumaa praost JOEL LUHAMETS.** Korraldab Tartu Evangeelsete Üliõpilaste Ühendus.

9. mail

* **Kääriku 50. aastapäeva puhul toimub Kääriku üleülikooliline spordipäev.**

* **Korp! Fraternitas Estica 90. aastapäeva tähistamise aktus** algab kl 12 aulas, jumalateenistus Peetri kirikus on kl 14.

10. mail

* **Kääriku juubel jätkub konverentsi ja filmiprogrammiga.**

õnnitleme

Maikuu juubilare

Silvia Poska	10.05.1922	**75**
		närvikliiniku abitööline
Raimund Aasumets	03.05.1932	**65**
Kalju Kalberg	30.05.1932	õppe- ja teadustöö arenduskoja lukksepp
		peainseneriosakonna elektrik
Hando Kruuv	13.05.1937	**60**
Aino Niit	17.05.1937	eksperimentaalfüüsika instituudi tehnik
Vello Padrik	21.05.1937	söökla (Tähe 4) köögitööline
Heldur Metsjärv	25.05.1937	radioloogia ja onkoloogia kliiniku assistent
Valentina Zernak	29.05.1937	raamatukogu uksehoidja
Aino Unt	30.05.1937	raamatukogu koristaja
		söökla (Tähe 4) kontrolör-kassapidaja
Raivo Neerot	06.05.1942	**55**
Hans Dsiss	08.05.1942	Tähe 4 majajuhataja piirk koristaja
		sotsioloogia osakonna vaneminsener
Aili Sinikas	08.05.1942	hoonete hooldusteen valvur
Maia Madisso	12.05.1942	eesti filoloogia osakonna dotsent
Asta Pintsaar	15.05.1942	raamatukogu vanemraamatukoguhoidja
Juta Freiberg	22.05.1942	juhtimise ja välismajand instit laborant
Vivi Zipp	28.05.1942	rahandusosakonna kassapidaja
		50
Ludmilla Meiel	01.05.1947	ajaloo osakonna vanemlaborant
Liivi Hallik	07.05.1947	raamatukogu koristaja
Mäido Soosalu	08.05.1947	hoonete hooldusteen valvur
Erika Jüriado	09.05.1947	füüsikalise keemia instit lektor
Tiiu Ehrlich	14.05.1947	füüsikalise keemia instit assistent
Helmut Seepter	15.05.1947	kirurgiakliiniku dotsent
Niina Aasmäe	16.05.1947	KK inglise keele sekt lektor
Rein Saukas	23.05.1947	raamatukogu peatoimetaja

TÜ nõukogus

24. aprillil

Istungi algul informeeris rektor prof Peeter Tulviste nõukogu liikmeid samal päeval toimunud peaminister Mart Siimanni külaskäigust ülikooli.

VALITI KORRALISI PROFESSOREID

Korralisteks professoriteks valiti

arstiteaduskonnas:

* **füsioloogia professoriks** füsioloogia prof, meditsiinidr **Eero Vasar (42:0);**

* **kardiotorakaalkirurgia professoriks** kardiotorakaalkirurgia prof, meditsiinidr **Lembit Roostar (41;1);**

* **neuroloogia professoriks** neuroloogia prof, meditsiinidr **Ain-Elmar Kaasik (42:0);**

* **sisehaiguste professoriks** sisehaiguste prof, meditsiinidr **Vello Salupere (35:6);**

* **traumatoloogia ja ortopeedia professoriks**, traumatoloogia ja ortopeedia prof, meditsiinidr **Tiit Haviko (41;1);**

bioloogia-geograafiateaduskonnas:

* **biotehnoloogia professoriks** biotehnoloogia prof, bioloogiakand **Andres Metspalu (41;0);**

* **rakendusgeoloogia professoriks** rakendusgeoloogia prof, geoloogia-mineraloogiakand **Volli Kalm (41;0);**

* **evolutsioonilise bioloogia professoriks** Eesti Biokeskuse direktor bioloogiadr **Richard Villems** (33:8:1). Samale kohale kandideeris ka KBFI vanemteadur, *PHD* (molekulaarbioloogia) **Erkki Truve** (8 häält).

Arstiteaduskonnas jäi täitmata **stomatoloogia professori** koht, kuhu kandideeris stomatoloogiaprof meditsiinidr **Edvitar Leibur** (19:23) (teaduskonnanõukogu ja ekspertkomisjon olid soovituse kandideerida andnud, ülikooli akadeemiline komisjon leidis, et E. Leibur ei vasta TÜ professorile esitatavate teadustöö nõuete osas. E. Leibur sai 19 häält, vaja oleks olnud 21.

EMERIITPROFESSORI NIMETAMINE

Nõukogu avaldas toetust emeriitprofessoriks nimetamiseks tahkisefüüsika erakorralisele professorile **Nikolai Kristoffelile.**

Filosoofiateaduskonna nõukogu oli esitanud emeriitprofessori kandidaadiks TÜ endise professori **Savvati Smirnovi**. Ülikooli akadeemiline komisjon ei pidanud seda otstarbekaks, kuna S. Smirnov töötas vahetult enne pensionile siirdumist TPÜ professorina. S. Smirnovi nimetamise poolt anti 12 häält, seega ei saanud ta nõukogu toetust.

KEHAKULTUURITEADUSKONNA STRUKTUURIS

otsustas ülikooli nõukogu **ühendada alates 1. septembrist sporditeooria ja treeninguõpetuse instituudi spordipedagoogika instituudiga ning treeninguõpetuse õppetooli lülitada spordipedagoogika instituudi koosseisu.**

Filosoofiateaduskonna nõukogu ettepanekul arutati

MAALIKUNSTI PROFESSUURI

avamist. Professuuri avamine on hädavajalik, sest maalikunsti erialal toimub täiemahuline bakalaureuseõpe, kuid seda tööd ei juhi ükski professori- ega dotsendikutsega õppejõud, mis on vastuolus TÜ põhikirja 105. paragrahviga. Nõukogu soovitas taotleda teaduskonnal kultuurikeskuse muutmist osakonnaks ja seejärel taotleda maalikunsti professuuri avamist.

25. aprillil

Reedel jätkunud nõukogu istungil arutati esimese päevakorrapunktina

ÜLIKOOLI 1966. AASTA ARUANNET.

Nõukogu tegi aruandesse parandusi ja täiendusi.

TÜRI KOLLEDŽ

Nõukogus asutas oma otsusega TÜ Türi Kolledži ja võttis vastu selle põhikirja (vt 1. lk).

PROFESSORITE VALIMINE

Arstiteaduskonnas valiti:

* **immunoloogia professoriks** immunoloogia prof, meditsiinidr **Raivo Uibo ((42:1);**

* **pediaatria professoriks** pediaatria prof, meditsiinidr **Tiina Talvik (43;0);**

* **dermatoloogia ja veneroloogia professoriks** dermatoloogia ja veneroloogia prof, meditsiinikand **Helgi Silm** (22:21). Samale kohale kandideeris ka nahahaiguste kliiniku dots, meditsiinikand **Elle Elberg.** Ekspertkomisjon soovitas valida H. Silma, kuna E. Elberg ei vastanud täielikult korralise professori kandideerija nõuetele. Teaduskonna nõukogus sai hääletusel eelistuse samuti H. Silm. Enne nõukogu istungit tegi dekaan A. Peetsalu rektorile ettepaneku E. Elbergi kandidatuur välja arvata (seda lubab ülikooli valimiseeskiri). Rektor oli dekaani ettepanekuga nõus. Akadeemilise komisjoni arvates ei vastanud teadustöö osas esitatavatele nõuetele kumbki kandidaat.

* **polikliiniku ja peremeditsiini professoriks** polikliiniku ja peremeditsiini prof, meditsiinidr **Heidi-Ingrid Maaroos (42:1);**

* **reumatoloogia professoriks** reumatoloogia prof, meditsiinidr **Reinhold Birkenfeldt (28:15);**

bioloogia-geograafiateaduskonnas:

* **taimeökoloogia professoriks** taimeökoloogia prof bioloogiakand **Martin Zobel (43:0);**

***mikrobioloogia ja viroloogia professoriks** mikrobioloogia ja viroloogia prof, keemiakand **Mart Ustav (42:1);**

* **geoinformaatika ja kartograafia professoriks** geograafia instituudi vanemteadur, bioloogiakandidaat **Tõnu Oja (32:8:3).** Samale kohale kandideeris ka Tartu Observatooriumi teadur, *PhD* (geograafia) **Urmas Peterson,** kes sai 8 häält. Ekspertkomisjoni hinnagul olid mõlemad kandidaadid sobivad, kandidaatide järjestuses paigutati esimeseks T. Oja. Teaduskonnanõukogu eelistas samuti T. Oja.

* * *

*Nõukogu arutas ja kinnitas **ülikooli ajaloo muuseumi põhikirja**.

* **Prorektor prof Toivo Maimets tutvustas eelarve reservi kasutamise põhimõtteid ja muude kulude eelarvet.**

* Nõukogu otsustas füüsika-keemiateaduskonna nõukogu ettepanekul sulgeda alates 1. septembrist **füüsikalise keemia instituudi keemia didaktika professuuri,** kuna see pole olnud viimastel aastatel edukas, puuduvad loengud ja magistri- ning doktoriõpe. Lisaks sellele on keemia didaktika probleemide õpetamiseks loodud lektoorium.

Kõrge autasu Tiiu Vilimaale

Algus 1. lk.

mis kahjuks hävis sõjakeerises täielikult. Märkimisväärset toetust sai PTI Prantsuse ja Eesti asutustelt. Tihe koostöö toimus Tartu Ülikooliga.

Peale Eesti Vabariigi iseseisvumist püüab PTI uuesti jalule tõusta. Tänu Prantsuse saatkonna abile on PTI-l võimalus kasutada kaht ruumi Tartu Kirjanike Majas. On lubatud abi, et koondada Tartu frankofoonid ühe katuse alla, luues Tartus ühtse Prantsuse keskuse. PTI ja TÜ vahelise koostöölepingu alusel loodab PTI saada uue asukoha remonditavas hoones Ülikooli 17/19.

Seoses 75. aastapäevaga korraldab PTI 25.-31. augustini koos Eesti Teaduste Akadeemia ja Tartu Ülikooliga rahvusvahelise seminari, kuhu on kutsutud umbes 20 juhtivat välismaa teadlast, Prantsuse akadeemikuid. Loodame Tartu Ülikooli täppisteadlaste ja filosoofide aktiivset osavõttu!

Prantsuse suursaadik Jacques Faure korraldab 6. mail PTI ruumides vastuvõtu seoses Tiiu Vilimaa autasustamisega ordeniga Palmes Académiques. T. Vilimaa on töötanud 30 aastat (1964-1994) filosoofiateaduskonnas germaani-romaani filoloogia osakonna õppejõuna, olnud suursaadik J. Hunzingeri heakskiidul 1991. aastal PTI taasavamise initsiaator ning aastatel 1991-1995 PTI president. Ordeni Palmes Académiques asutas 1808. aastal Napoleon ja selle ordeniga autasustatakse isikuid eriliste teenete eest hariduse, kirjanduse, teaduse ja kunsti valdkonnas.

Maido Rahula

stipendium

Eesti Ühispanga stipendium

1996. aasta novembris asutatud Eesti Ühispanga stipendium on mõeldud majandusteaduskonna viimase aasta põhiõppe üliõpilastele õpingute edukaks lõpetamiseks. Kandideerida võivad kõik praegused **3. aasta majandusteaduskonna üliõpilased.** Järgmise õppeaasta algul antakse üle kaks 10 000 krooni suurust stipendiumi.

19. juuniks esitada õppeosakonda (ph 117) EÜP stipendiumile kandideerimiseks järgmised dokumendid:

* stipendiumitaotlus-enesetutvustus (kirjeldada senist uurimistegevust, tulevikuplaane, enesetäiendust, ühiskondlikku jm koolivälist tegevust; lisada kontaktandmed);

* dekanaadis kinnitatud väljavõte õpinguraamatust kolme aasta õppetulemuste kohta.

Stipendiumi saajad valib ülikooli ja Ühispanga esindajatest koosnev komisjon, vajaduse korral korraldatakse kandidaatidega vestlus.

Nikolai Küttise stipendium

Tartu Ülikooli metsandusteaduskonna vilistlase ning Kanada metsatöösturi Nikolai Küttise poolt 1990. aastal asutatud stipendiumi võivad taotleda kõik **Tartu Ülikooli ja Eesti Põllumajandusülikooli magistrandid ja doktorandid, kelle uurimistöö on seotud metsanduse arendamise ja/või ökoloogiaga. Stipendium on ette nähtud ühekordseks uurimistööks Soomes.**

Kandideerimiseks vajalikud dokumendid:

* põhjendatud stipendiumitaotlus (lisada kontaktandmed, telefon, *e-mail)*,

* elulookirjeldus (sh kokkuvõte eelnenud õpingutest, ülevaade õpingute jätkamise eesmärkidest, publikatsioonide nimekiri),

* juhendava õppejõu soovitus,

* akadeemilise õiendi kinnitatud koopia.

Taotlused esitada TÜ õppeosakonda (peahoone, ruum 117, tel 465 623) **9. juuniks.**

Stipendiumi suurus on 10 000 Kanada dollarit.

Johannes Voldemar Veski stipendium

1996/97. õppeaasta avaaktusel andis rektor kätte esimese Johannes Voldemar Veski nimelise stipendiumi, mille asutajaks on keelemehe tütar Asta Veski. Algab uus konkurss J. V. Veski stipendiumile, stipendiaat selgub juunikuus J. V. Veski päeval.

Stipendiumi võivad taotleda peaainena eesti keelt õppivad 3. ja 4. aasta üliõpilased või magistrandid. Määramisel võetakse aluseks üliõpilase õppeedukus ning eeldused ja tulemuslikkus keeleteaduslikus uurimistöös.

Kandideerijatel esitada õppe- ja üliõpilasosakonda (ph r 117) **2. juuniks** järgmised dokumendid:

* taotlus stipendiumi saamiseks koos ülevaatega erialasest tegevusest. Märkida ära varem saadud stipendiumid,

* dekanaadis kinnitatud väljavõte õpinguraamatust nelja viimase semestri õppetöö tulemuste kohta.

Stipendiumi kätteandmine toimub uue õppeaasta avaaktusel 1. septembril.

Eesti Rahvuskomitee Ühendriikides stipendium

1994. aasta novembris kirjutasid rektor Peeter Tulviste ja Eesti Rahvuskomitee Ühendriikides (ERKÜ) esimees Juhan Simonson alla ERKÜ stipendiumi statuudile. Stipendiumi algkapitaliks on ERKÜ poolt Tartu Ülikoolile eesti ülikoolina töötamise 75. aastapäeva puhul üle antud rahalised vahendid (5000 USD). 1996. aasta lõpul suurendas ERKÜ stipendiumifondi 2500 USD võrra. Esimesed ERKÜ stipendiumid anti kätte 1996. aasta oktoobris.

ERKÜ stipendiumile võivad kandideerida nii põhiõppe üliõpilased kui ka magistrandid ja doktorandid. Statuudi kohaselt määrab stipendiumi 4-liikmeline komisjon **eesti rahvuslikke küsimusi või väliseestlust käsitleva õppe-, teadus- ja ühiskondliku tegevuse eest** ühele põhiõppe üliõpilasele ja ühele magistrandile või doktorandile.

Kandideerijatel esitada õppe- ja üliõpilasosakonda (ph r 117) **2. juuniks** järgmised dokumendid:

* taotlus stipendiumi saamiseks koos ülevaatega õppe-, teadus- ning ühiskondlikust tegevusest (esile tuua tegevus eesti rahvuslikke küsimusi või väliseestlust käsitlevas valdkonnas). Märkida ära varem saadud stipendiumid ning kontaktaadress ja telefon (*e-mail*);

* soovitus instituudilt/osakonnalt;

* dekanaadis kinnitatud väljavõte õpinguraamatust.

Ülle Hendrikson
tel 465 623

Ülikooli Üliõpilaskonna Valitsuse tegevusaruanne

1996. aasta maist 1997. aasta aprillini

(Algus eelmises lehes)

ÜÜ Valitsus korraldas koostöös Üliõpilasesindusega 1996. aasta detsembris umbes 100-le Eesti tudengile külaskäigu Kuperjanovi pataljoni ning 1997. aasta jaanuari lõpus 17-le tudengile talvelaagri.

4. Muud küsimused

31. jaanuaril 1996. aastal peaminister Tiit Vähile saadetud kirjas tegi ÜÜ Valitsus (toona Martin Halliku juhtimisel) ettepaneku muuta õppelaenu väljaandmise korda ning eraldada edaspidi riigieelarvest raha mitte laenuressursina, vaid kommertsintressi ja soodusintressi vahe katmiseks. Koos EÜLi juhatusega on see ettepanek Vabariigi Valitsuses läbi surutud, mis tähendab, et edaspidi hakkavad pangad õppelaenu andma oma ressurssidest ning konkureerima riiklikule toetusele intressivahe katmiseks. Pankadevaheline konkurents viib loodetavasti laenutingimuste lihtsustumisele (käendus!) ja loob aluse õppelaenu ülempiiri tõstmiseks, sest laenuintressi vahe kinnimaksmine on riigile odavam kui ise pankade kaudu laenu andmine.

ÜÜ Valitsus on jätkuvalt üritanud teadvustada Valitsusele, et eluasemetoetuse (toimetulekutoetuse) saamiseks vajaliku sissetuleku ülempiiri tuleks tõsta, sest praegu jääb tudeng eluasemetoetusest ilma isegi 600-kroonise kuusissetuleku (nt stipendium) korral. Seni on meie katsed ebaõnnestunud, põhjuseks on väidetav riigieelarve puudujääk.

II. Finantssekretäri aruanne

1. Ülikooli Üliõpilaskonna varade koondaruanne seisuga 03.04.1997 (soetamisväärtus): kogusumma 469 112 EEK.

2. ÜÜ Edustuse ja Valitsuse liikmetele makstud toetused: kokku 76 600.

3. Rahvusvaheliste üliõpilaspiletite omanike kasuks Tartus sõlmitud sooduslepingute arv: 35. Tendents on hinnaalanduse keskmise määra suurenemise peale.

4. ÜÜ on teinud otsuse osaühingu loomise kohta, et legaliseerida baari pidamine Sõbra Majas (alkoholilitsents) ja laiendada ÜÜ tegevust muudeski valdkondades Helsingi Ülikooli Üliõpilaskonna eeskujul (HYY KONTSERN).

III. Arvutisekretäri aruanne

Koostöös Lundi Tehnikaülikooliga on Ülikooli Üliõpilaskonnas alustatud mitu arvutiprojekti. Nende projektide finantseerijateks olid Lundi Tehnikaülikool ja Swedish International Development Agency (SIDA). Kuni 1996. aasta oktoobrini oli arvutiprojektide üldjuhiks Jaan Übi. Peale arvutisekretäri koha loomist sai arvutisekretärist ühtlasi ka arvutiprojektide üldjuht.

Ühiselamute internetiseerimine

Arvutiprojektidest on suurim TÜ ühiselamute Internetti ühendamine. Esimene ühiselamu, mis Internetti ühendati, oli Tiigi 14. Et välja selgitada esimest ühiselamut, korraldati küsitlus, ja selgus, et umbes 80% Tiigi 14 elanikest avaldas soovi Internetiga liituda.

Praegu on Tiigi 14 ühiselamus arvutivõrguga liitunud (Internetti ühendatud) 36 tuba, arvuti on rentinud 20 inimest.

Ühiselamute internetiseerimise järgmise osana on plaanis ühendada Internetti kaks ühiselamut (esialgsete plaanide kohaselt üks Narva mnt tornidest ja üks Pepleri tn ühiselamu). Raha saamiseks käivad läbirääkimised Avatud Eesti Fondiga. Arvutite osas on lubanud aidata ka Tartu Ülikooli Valitsus.

Ülikooli Üliõpilaskonna WWW-lehekülg

1997. aasta alguses alustati ÜÜ kodulehekülje loomist. Ülikooli Üliõpilaskonna WWW-lehekülg asub aadressil

http://yliopilaskond.aklubi.ee/

Internet Sõbra Majja

Paralleelselt Tiigi 14 ühiselamu internetiseerimisega paigaldati Internet ka Sõbra Majja. Esialgu oli plaan luua Sõbra Maja baari arvutikohvik koos Interneti püsiühendusega. Praegu asub Sõbra Majas kaks ÜÜ-le kuuluvat arvutit, millest üks (Sun SparcStation4) on ühtlasi ka ÜÜ WWW-lehekülje füüsiliseks asukohaks.

Nii Tiigi 14 ühiselamu kui ka Sõbra Maja on Internetti ühendatud raadioühendusega.

IV. Muud projektid

1. Sõbra Maja

1996. aasta kevadel tegi ülikool ÜÜ-le ettepaneku hakata tegelema endise kultuurikeskuse Sõprus probleemidega, et majale uus elu sisse puhuda. ÜÜ esitas TÜle Sõbra Maja ärikava, kus nähti ette Sõbra Maja aastase bilansi mahuks 1,2 miljonit krooni eeldusel, et maja bürooruumid on kogu aeg hõivatud ning majas toimub nädalas ca 3 suuremat üliõpilaste kontserdi- või peoüritust. Estitatud ärikava alusel lubas ülikool ÜÜ-l Sõbra Majas tegutseda, esimene üritus toimus septembri lõpus 1996.

1996. aasta kolmel viimasel kuul korraldas ÜÜ Sõbra Majas keskmiselt üle kahe ürituse nädalas; 1997. aasta keskmiselt ühe ürituse nädalas.

Sõbra Maja toimimise eest vastutasid ÜÜ poolt Riho Lubi, Imre Ambos ja Mariann Raisma.

Kuna praktika näitas, et Sõbra Maja ei suuda kasvavale meelelahutuskonkurentsile vastu panna ja tegevuskava täita, esitas ÜÜ ülikoolile taotluse Sõbra Majja täiendavate investeeringute tegemiseks. 8. aprilli seisuga on ülikool ja omanikud alla kirjutanud eelkokkuleppele maja müümise kohta ning järgmiseks oleks vaja TÜ Nõukogu otsust maja ostmise kohta. Sellekohase otsuse saamiseks aitab ÜÜ koguda erinevate ülikooli kultuurigruppide (bändid, taidlejad jmt) avaldusi Sõbra Majas tegutsemiseks.

ÜÜ Valitsus leiab, et tänu Sõbra Majaga tehtud tööle on loodud tugev alus üliõpilaste vaba aja veetmiseks oma, Üliõpilaskonna majas.

2. Lektorite infoleheküljed

Idee üliõpilaste seas õppejõudude kohta küsitluse läbiviimiseks ja tulemuste avaldamiseks Internetis pärineb Jaan Übilt, kes tegi ka esimesed jõupingutused selle teostamiseks vajalike vahendite ja ülikooli juhtkonna moraalse toe leidmiseks. Projekt käivitati 1996. aasta aprillis, kuid seoses paljude ülikooli õppejõudude ja dekaanide vastuseisuga jäi see vahepeal soiku. Selle tõttu esitas ÜÜ Valitsus projekti ametlikuks tutvumiseks ja heakskiitmiseks TÜ Valitsusele. Praegu on küsitluse projektijuht Helo Oidjärv, kelle kohustuseks on juunikuuks küsitleda ca 3600 üliõpilast ca 120 TÜ õppejõu kohta.

3. Kultuuriüritused

Suuri projekte, mille korraldamises ÜÜ on kaasa löönud, on kolm:

Tudengite sügispäevad '96,

kõrgkoolide aastalõpuball Vanemuises,

tudengite kevadpäevad '97.

ÜÜ osalus seisnes peaasjalikult organiseerimistöös, piletite müügis, reklaamimises ning majutuskohtade otsimises.

4. Välissuhtlus ja EÜL

ÜÜ Valitsus ei ole suutnud välissuhtlusele vajalikul määral tähelepanu pöörata, eelkõige rahaliste vahendite puudumise tõttu. Sellegipoolest on ÜÜ-l head suhted Lundi Tehnikaülikooli Üliõpilaskonnaga, kellega koostöös viidi läbi Tiigi 14 internetiprojekt, Tampere Ülikooli Üliõpilaskonnaga, kellega koos organiseerime tudengite kultuurigruppide vahetust kevadpäevade ajaks, ning Helsingi Ülikooli Üliõpilaskonnaga, kes on meid aidanud oma teadmistega Üliõpilaskonna finantsmajandusliku struktuuri ülesehitamise ja haldamise kohta. EÜLi vahendusel osalesime ka koostööseminaril Soome üliõpilaskondade esindajatega 1996. aasta novembris ning peame sidet *European Student's International Board*'iga, kelle abil sõidab Edustuse sekretär Signe Halikas loodetavasti juunis-juulis inglise keele täiendõppele Inglismaale. Lauri Bender osales 1996. aasta detsembris Strasbourg`is noorsoonõustamist käsitleval seminaril.

ÜÜ Valitsus on välja töötanud EÜLi liikme standardpõhikirja ning rahvusvahelise üliõpilaspileti väljaandmise korra.

5. Tudengiraadio, tööbörs, korteribörs

ÜÜ on finantseerinud igal neljapäeval Tartu Raadio eetrisagedusel kõlavat Tudengiraadiot (Marge Püvi, Sigrid Kaasik), mida on kasutatud tudengitele päevakajalise informatsiooni edastamiseks ning meelelahutuseks. Vastavalt koostööleppele Tampere Ülikooli Üliõpilaskonnaga sõidab Tudengiraadio kollektiiv täies koosseisus nädalaks Tamperesse enesetäiendusele mõnes stuudios raadiojaamas.

Tööbörsi osas tegi ÜÜ järjekordse katse laiendada oma haaret riigiasutuste seas. Katse on osaliselt õnnestunud, sest info tööbörsi kohta on levinud Riigikantselei kaudu riigiasutustesse ja kohalikesse omavalitsustesse, kellelt praegu on juba tööpakkumisi. Tööbörsi haldab Signe Halikas.

Korteribörs on toiminud Edustuses alates algaastatest ning seda haldab samuti Signe Halikas.

Järg 4. lk.

❐ **Ükskõik missugune(sed) organisatsioon(id) üliõpilasi organiseerib(vad) ja valitseb(vad), on kevadpäevade tegemisel alati kaasa löödud. Fotol tudengite kevadlaat.**

Ülikooli Üliõpilaskonna Valitsuse tegevusaruanne

Algus 3. lk.

6. Üliõpilaskondade seadus

TÜ juures on kujunenud unikaalne olukord, kus korraga tegutseb ka üliõpilasomavalitsus, mida saavad valida küll kõik üliõpilased, kuid mis organisatsioonina on ülikooliga rahaliselt ja juriidiliselt seotud ning allub ÜÜ Valitsuse arvates vajadusel ülikooli survele. Sõltumatu üliõpilaste huve kaitsva organisatsiooni (ÜÜ) esindusorgani valimiseks tuleb kahjuks maksta 60 krooni liikmemaksu ja seetõttu pidas ÜÜ Valitsus 1996. aasta septembris tõstatada EÜLi volikogus ja haridusministeeriumis küsimus vastava seaduse vajalikkusest, millega loodaks juriidiline alus organisatsioonile, millel oleksid mõlema praegu eksisteeriva organisatsiooni head küljed - iseseisvus ja kõikide üliõpilaste õigus esindusorgani tasuta valimisteks.

Haridusministeerium on nimetatud kava heaks kiitnud ning teinud seaduse kontseptsiooni väljatöötamise ülesandeks EÜLile.

Lisaks eeltoodule on Ülikooli Üliõpilaskond tegelnud paljude jooksvate asjadega.

Eeltoodu kokkuvõttena loodame, et oleme viimase aasta jooksul suutnud üliõpilaste heaks üht-teist ära teha. Usume ka, et Üliõpilaskond kui üliõpilaste huve kaitsev organisatsioon on tõusnud nii tänu eelmise kui praeguse Valitsuse ja Edustuse tööle kvalitatiivselt uuele tasemele. Kuid see töö ei lõpe kunagi, ja seepärast soovib ÜÜ Valitsus jõudu äsja valitud Edustusele, kõikidele üliõpilastele aga kena kevadet!

Lugupidamisega
TARMO SILD, valitsuse esimees
AHTI KUNINGAS, finantssekretär
AULIS SIBOLA, arvutisekretär
RIHO LUBI, majandussekretär

stipendium

Von Wrangelli Fondi uurimisstipendium

Von Wrangelli Fond on avaldanud soovi asutada stipendium Tartu Ülikooli üliõpilastele Ferdinand von Wrangelli tegevusega seotud uurimistöö eest. Stipendiumide maksmiseks on fond välja pannud 1500 DEMi, mis parimate tööde vahel jagatakse.

Võimalike uurimisvaldkondadena pakub fond välja järgmisi teemasid:

1. Ferdinand von Wrangell reisis oma eluajal palju. Tema reisidest on rohkesti kirjutatud, kuid seni puudub tema nn **kartograafiline elulugu**. Oleks hea, kui F. von Wrangelli reisiteed võimalikult detailselt kaartidele kantuna ning kommenteerituna uuritud saaksid;

2. *Hudson Bay Companie* ja *Vene-Ameerika Kompanii* vaheline istung **Alaskas 1867. aasta** õigusajaloolisest seisukohast.

Palume ühendust võtta üliõpilastel, kes oleksid huvitatud taolisest uurimistööst ning edaspidi stipendiumile kandideerimisest. Küsi ka lähemat teavet tel 465 623 või peahoone ruumist 117, kirja teel: ylle@admin.ut.ee.

Ülle Hendrikson

Ökoloogia Instituut kuulutab välja lõputöö konkursi

Jätkates traditsiooni kuulutab Ökoloogia Instituut välja konkursi parimale Tartu Ülikooli üliõpilase lõputööle, mis on iseseisev uurimistöö ja mille temaatika ühtib Ökoloogia Instituudi peamiste uurimisuundadega.

1. Konkursis võivad osaleda lõputööd, mis käsitlevad järgmisi uurimisvaldkondi:

* keskkonnatingimuste, maastike ja ökosüsteemide arengu seaduspärasuste interdistsiplinaarne uurimine;

* biokeemilise aineringe uurimine järvedes ja soodes;

* taimede füsioloogilised ja biokeemilised vastureaktsioonid ning tolerantsus keskkonnatingimuste muutumisele;

* tehnogeenne mõju looduskeskkonnale, saasteainete leviku seaduspärasused.

2. Osaleda võivad kõik lõputööd, mis kaitsti 1996. aasta teisel poolel või kaitstakse 1997. aasta kevadel olenemata üliõpilase erialast.

3. Töö võib konkursi komisjonile esitada lõputöö juhendaja või vastava õppetooli professor koos omapoolse kaaskirjaga hiljemalt 7. juuniks aadressil Lai 40, Botaanika ja Ökoloogia Instituut.

4. Konkursile esitatud tööd tagastatakse soovijale pärast tulemuste väljakuulutamist.

5. Ühekordse stipendiumi suurus on 2000 krooni ja see antakse kätte lõpuaktusel.

6. Töid hindab komisjon koosseisus:

J.-M. Punning, prof, Ökoloogia Instituudi direktor;

O. Kull, Ökoloogia Instituudi Tartu osak juh;

M. Zobel, prof, TÜ Botaanika ja Ökoloogia Instituut;

Ü. Mander, prof, TÜ Geograafia Instituudi juhataja.

Lisainformatsiooni saab: O. Kull, Ökoloogia Instituut, Tartu osakond, Riia 181, EE2400 Tartu. Tel 383 020, *e-mail:* olevi@zbi.ee

Universitas Tartuensise hinnad

UT tellimishind 1 kuuks 16 krooni
poolaastaks 100 krooni
Ülikoolist pensionile siirdunule vastavalt 8 ja 50 krooni
KUULUTUSTE ja REKLAAMIHINNAD telefonil 465 680

sport

A. RÜNGA MÄLESTUSTURNIIR VÕRKPALLIS

33. Aleksander Rünga mälestusvõistlused võrkpallis lõppesid eelmisel nädalavahetusel. Osales 19 võistkonda. Superfinaali jõudsid mullune võitja PIIVO (Kristjan Kais, Valdo Järvekülg, Raivo Simson, Jaan Liitmäe, Piret Reichmann ja TPÜ tudengid Anneli Saal, Evelin Lepa) ja BUDWEISER (Priit Põldmaa, Marek Pihlak, Kaimer Vahelaan, Kristel Kivari, Veiko Lember, Liis Randmets, Eve Luik - kõik TÜ tudengid).

Pingelise kohtumise võitis BUDWEISER ainult 15:13, ehkki vahepeal juhiti juba 18:1. 3. koht PEDATÄPP, 4. koht FORTUUNA-LOTO.

Prooviti jõudu ka erinevate tehnikavõtete sooritamisel.

Pallinguvõistluse võitsid ULVI MÄND ja REEMO LÕHMUS.

Sööduvõistluse võitsid MAAJA PETTAI ja REVO KOHA.

Löögivõistluse võitis VALDA JÄRVEKÜLG.

Möödunud hooaeg oli võrkpallimeeskonnale üle 25 aasta edukaim - Eesti karikavõistlustel 3. koht ja esiliigas 1. koht. Tulemuse kaalukust tõstab asjaolu, et 4 parimat võrkpallurit ei võistelnud selle hooaja meistrivõistlustel ülikooli värvides - Marek Pihlak sai Pärnu meeskonnas hõbeda, Kristjan Kais mängis Küprosel meistriliigas, Argo Arak ja Madis Hünerson võtsid Viljandiga 4. koha.

Medalitele saab mõelda ainult siis, kui me suudame koondada kõik meie parimad mängijad. See sõltub enim rahalisest toetusest. Vastasel juhul võidavad meie üliõpilased medaleid teistele klubidele.

Tarmo Kajandi

ÜLIKOOLI NAISRONIJAD PLAANIVAD VALLUTADA KAUKASUSE KÕRGEIMAT TIPPU

Viis Tartu Ülikooli naisronijat plaanivad juulis vallutada Kaukasuse kõrgeimat, 5642-meetrist Elbruse tippu. Elbrus on Kaukasuse peaaheliku kõrgeim tipp. See on vulkaanilise päritoluga, üle ümbritsevate ahelike kõrguv kahetipuline mägi.

See on Eesti alpinismi ajaloos esimene naisekspeditsioon. Kavas on jätkata veebruaris Eesti alpinistide poolt läbi viidud Aconcagua ekspeditsiooni tavasid ja näidata, et ka õrnema soo esindajate osavõtul on võimalik kontinendi kõrgeimaks tipuks loetud mäele jõuda. Peale projekti "Elbrus '97" lõppu on soov avaldada tulemused meedias ja sellega propageerida noorte seas sporti ning tervislikke eluviise.

Ekspeditsioonis osalevad naised on kõik Tartu Ülikoolis sotsioloogiat, arstiteadust ja politoloogiat õppivad tudengid. Retke toestab neli meest. Oma alpinismiharrastusega tegelevad osavõtjad ülikooli spordikeskuses Kalev Muru ja Heili Hani käe all. Üks treeneritest, Kalev Muru, osaleb ka ise.

Aktiivsed treeningud spordikeskuses on toimunud juba kaks aastat. Käiakse koos jooksmas. Juhuslikel möödakäijatel on mõnikord avanenud võimalus näha tudengeid Toomemäe treppidel turnimas, kõie käsitsemist harjutamas jne. Kevade saabudes harjutatakse ronimisoskusi ka väljaspool Tartut. Kõige populaarsemaks kohaks on Eesti alpinistide Mekaks nimetatud ja spetsiaalselt ronimiseks renoveeritud Karula veski Viljandi lähistel. Samuti saab oma ronijavõimeid proovile panna Laiuse linnuse-varemetel ning Ontika pankrannikul.

Kõik see on vajalik, et ekspeditsiooni "Elbrus '97" saadaks edu.

Soovime meie vapratele naistudengitele edu Elbruse vallutamisel ja kindlasti valgustame ka lehelugejaid tüdrukute suurtest tegudest Kaukasuses.

Spordikeskus

Christel Vahtra Eesti meister

26. aprillil peeti Elvas tänavused Eesti meistrivõistlused murdmaajooksus. Naiste 4000 m distantsil saavutas esikoha rohkem suusatajana tuntud kehakultuuriteaduskonna tudeng Christel Vahtra. Christel lubas ka edaspidi jooksjatele tugevat konkurentsi pakkuma hakata.

Harry Lemberg, spordikeskus

21.-25. aprillini ilmus Tartu Ülikooli Kirjastuselt:

Anne-Mai Parring, Mare Vähi, Ene Käärik. Statistilise andmetöötluse algõpetus. ISBN 9985-56-221-6. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus, 1997. 408 lk. (Tartu Ülikool. Matemaatilise statistika instituut.)

Salme Sibul. Kõne- ja kuulmiselundite anatoomia. Anatomia organorum loquelae et auditivae. Anatomy of speech and auditory organs. ISBN 9985-56-235-6. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus, 1997. 48 lk.

Andrus Metsala. Microcanonical Rate Constant in Nonequilibrium Distribution of Vibrational Energy and in Restricted Intramolecular Vibrational Energy Redistribution on the Basis of Slater's Theory of Unimoleculars Reactions. (Diss. chim. Un. Tartuensis 5.) ISSN 1406-0299, ISBN 9985-56-234-8. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus, 1997. 130 lk.

Russkaja filologija. 8. Sbornik naucnyh rabot molodyh filologov. ISSN 1406-0019. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus, 1997. 324 lk. (Tartuskij Universitet.)

8.-25. aprillini trükiti Tartu Ülikooli Kirjastuse trükikojas:

University of Tartu. Institute of Mathematical Statistics. Activities in 1996. [Tartu, 1997.] 28 lk.

info

väitekiri

14. mail kl 17 kaitseb Tiigi 78 aud 347 **Valter Parve magistritööd "Hoolekande Pärnu mudel".** Oponendid on mag Jüri Kotka ja Taimi Tulve.

loeng

Dr Mihály Hoppál Budapesti Ülikoolist loeb 5.-8. maini loenguid teemal "Eurasian Shamanism". Loengud toimuvad ph r 102 E, T kl 14-18, K 12-14 ja N 14-16.

Eesti ja võrdleva rahvaluule õppetool

näitus

Reedel, 9. mail kl 12 toimub raamatukogus **näituse ""Maarjamaa" 35 aastat" pidulik avamine.** Näitus on ülikooli austusavaldus **Vello Salole.**

5. mail kl 16 avatakse Tallinnas Rahvusraamatukogu suures saalis TÜ maalikunsti eriala vilistlaste ja tudengite näitus, mis jääb avatuks 24. maini.

varia

Kelle raha?

Kes unustas 23. aprillil raha personaliosakonda? Pöörduda tel 145 Sirli Urbas.

Matemaatikateaduskonnal uued telefoninumbrid!

Seoses Vanemuise 46 maja lülitamisega ülikooli telefonivõrku muutusid matemaatikateaduskonnas numbrid järgmiselt:

Dekanaat	
dekaan	861
faks	862
algebra õppetool	866
funktsionaalanalüüsi õppetool	863
funktsionaalteooria õppetool	863
geomeetria õppetool	872
matemaatika didaktika õppetool	864
matemaatilise analüüsi õppetool	863
rakendusmatemaatika instituudi juhataja	868
teoreetilise mehaanika õppetool	867; 869
topoloogia õppetool	865
arvutiklass (ruum 134)	870
arvutiklass (ruum 106)	871

Dekanaadi senine telefon 430 543 muutub 2. mail, uus number on 860.

Eesti-Tiibeti kultuuriseltsi üldkoosolek on reedel, 9. mail kl 16 Lossi 3 aud 405. Kavas **Märt Läänemetsa ettekanne "Hiina ja naaberrahvad: keskriigi ideoloogia läbi aegade".**

UNIVERSITAS TARTUENSIS
Peatoimetaja Varje Sootak
Toimetaja Reno Hekkonens
Toimetuse aadress: EE2400
Tartu, Ülikooli 18 ruum 241
TÜ faks: +372 7 465 440
E-mail: varje@admin.ut.ee
O/Ü Greif trükk
UT ilmub reedeti
Tellimise nr. 2789. Tiraaz 800
TEL. 465 680

NR. 18 (1886)
REEDE,
9. MAI 1997
ILMUB
NOVEMBRIST
1948
HIND 2 KROONI

Universitas Tartuensis

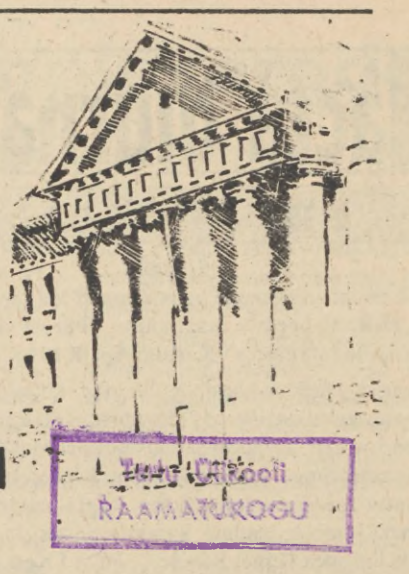

Tartu Ülikooli RAAMATUKOGU

Tartu Ülikooli akadeemiline naiskoor võitis lirimaal kolmanda preemia

Eile viibisid rektori vastuvõtul ülikooli akadeemilise naiskoori lauljad, kes möödunud nädalavahetusel Iirimaal Cork'is toimunud koorikonkursil võitsid 44 koori hulgast kolmanda preemia parima kaasaegse elava Euroopa helilooja koorilaulu esituse eest. Preemia tõi Veljo Tormise laul "Virmalised". TÜ Akadeemilist Naiskoori juhatab Vaike Uibopuu.

Rektor prof Peeter Tulviste ütles vastuvõtul, et väga tähtis on esile tõsta neid, kes midagi väga hästi teevad - hästi õpivad, laulavad ja spordivad. Ta soovis naiskoorile ja tema kauaaegsele dirigendile Vaike Uibopuule ilusa tulemuse puhul palju õnne. Koori poolt tänas ülikooli toetuse eest Siiri Odrats. Vahetati vastastikku kingitusi ja tehti naiskoori ning rektori ja prorektorite ühispilt.

Iirimaal osales Eestist konkursil vaid TÜ naiskoor. Parima naiskoorina saavutati kolmas preemia Sibeliuse Akadeemia kammerkoori ja Rootsi Tehonoloogia Instituudi kammerkoori järel.

26. aprillil võitis Tartu Ülikooli Akadeemiline Naiskoor Tallinnas Sakala keskuses toimunud ülevabariigilise naiskooride võistulaulmise.

Arstiteaduskonna dekaani kandidaatideks esitati viis professorit

Arstiteaduskonna dekaani kandidaatidena on esitatud kirurgiliste haiguste korraline professor **Ants Peetsalu**, füsioloogia korraline professor **Eero Vasar**, polikliiniku ja peremeditsiini korraline professor **Heidi-Ingrid Maaroos**, farmakoloogia korraline professor **Lembit Allikmets** ja neurokirurgia korraline professor **Toomas Asser**.

Ants Peetsalu kandidatuuri esitasid nahahaiguste kliinik (20.03.), stomatoloogia kliinik (14.04.), närvikliinik (14.04.), polikliinik (15.04.), lastekliinik (18.04.), traumatoloogia ja ortopeedia kliinik (23.04.), sisekliinik (25.04.), naistekliinik (30.04.) ja biokeemia instituut (02.05.); Eero Vasara kandidatuuri nahahaiguste kliinik (20.03.) ja biokeemia instituut (02.05.); Heidi-Ingrid Maaroosi kandidatuuri farmakoloogia instituut (01.04.) ja polikliinik (15.04.); Lembit Allikmetsa kandidatuuri esitas farmakoloogia instituut (01.04.) ning Toomas Asseri kandidatuuri esitasid stomatoloogia kliinik (14.04.) ja naistekliinik (30.04.).

Dekaani valimised toimuvad 16. mail kell 12 ülikooli aulas.

Dekaani valimise kord sätestab, et kandidaadid peavad 5 tööpäeva jooksul pärast esitamise tähtaja lõppu (s.o hiljemalt 9. mail) esitama kandideerimiseks akadeemilisele sekretärile kirjaliku nõusoleku. Nõusoleku mitteesitamist loetakse kandideerimisest keeldumiseks.

Ivar-Igor Saarniit,
akadeemiline sekretär

Hariduse osa Eesti ühiskonda integreerumisel

Niisuguse nime all toimunud rahvusvaheline seminar toimus esmaspäeval ja teisipäeval ajaloomuuseumis. Seminari korraldas Rahvussuhete Fond koos ülikooliga OSCE egiidi all. Teema valis ülikool, kuna rektor Peeter Tulviste sõnul peab ülikool vene rahvusest elanikkonna integreerumisel Eesti ühiskonda kõige olulisemaks tingimuseks just haridust.

Seminarist võtsid osa haridusminister prof Mait Klaassen, Riigikogu liikmed, maavanemad, ülikooli õppejõud, Eesti vene koolide ja ka rahvusvaheliste organisatsioonide esindajad. Seminari juhatasid rektor prof Peeter Tulviste ja Rahvussuhete Fondi konsultant Guillaume A. Siemienski.

Seminar andis võimaluse vabaks ja avatud mõttevahetuseks olulisel teemal - haridus sotsiaalse integratsiooni vahendina Eestis. Oldi üksmeelel, et eesti keele õpetamise, selle edendamise ja soodustamise järele on suur vajadus. Eriti rõhutati õpetaja rolli selles protsessis. Oldi võrdlemisi ühel meelel, et vähemusrahvuse keeleõpetuse eesmärgiks peaks olema saavutada kahe keele valdamine, et: esiteks võimaldada neil täielikult osaleda kogu ühiskonna elus; teiseks säilitada nende kultuuriline identiteet.

Diskussioonid keskendusid nende eesmärkide saavutamise teedele ja vahenditele. Täielikule konsensusele ei jõutud pedagoogiliste meetodite ja õppekavade osas. Selles valdkonnas on selge vajadus jätkata avalikku arutlust. Üldiselt leiti, et diskussioonid olid kasulikud ja konstruktiivsed.

aulaloeng

Soome Eduskunna spiiker
Riitta Uosukainen
"SOOME MENTALITEET"
Esmaspäeval, 12. mail kell 14.30 ülikooli aulas

MILLEGA TEGELEB KINNISVARADE OSAKOND

Täna tutvustame sellist struktuuriüksust nagu kinnisvarade osakond. Ülikool on küll akadeemiline asutus üliõpilaste ja õppejõududega, kuid õppe- ja teadustöö normaalseks funktsioneerimiseks on vaja ka selliseid üksusi, kes majandusküsimustega tegelevad. Kui mõelda, et ülikoolil on ainuüksi 112 hoonet (väljaspool Tartut 22), lisaks hulk väiksemaid ehitisi, mis siis kõik nende korrashoiuks vaja läheb.

Paar aastat tagasi alustatud haldusstruktuuride reformi loomulikuks jätkuks oli senise majandusosakonna, selle elamuteenistuse ja valveteenistuse ning ehituskorralduse osakonna ehitusjaoskonna liitmine kinnisvaraosakonnaga. Selle tulemusena loodi 1. veebruarist kõiki kinnisvarakorralduse tegevusalasid hõlmav kinnisvarade osakond.

13. jaanuarist juhib osakonda Ahto Kallion. Ametis on oldud üle saja päeva, ülikool tuttavaks saanud ja ongi paras aeg osakonda tutvustada.

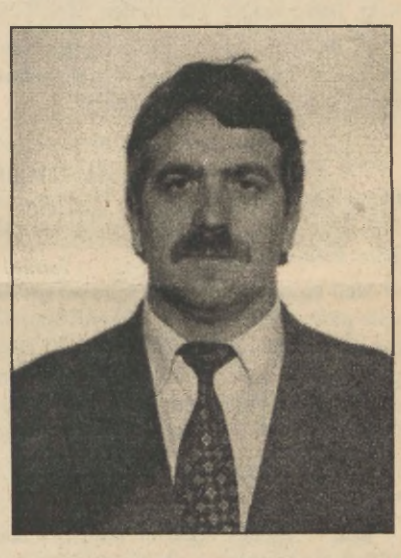

KES ON KES

Kinnisvarade osakonna juhataja AHTO KALLION on sündinud 13. aprillil 1954. 1982. aastal lõpetas ta EPA mehhaniseerimisteaduskonna elektrifitseerimise eriala elektriinsenerina. Seejärel töötas ta Eesti Loomakasvatuse ja Veterinaariainstituudi erikonstrueerimisbüroos sektori juhatajana.

1988. aastast oli Ahto Kallion linnavalitsuse kultuuriosakonna juhataja asetäitja. Sealt rektor ta ülikooli kutsuski.

Järg 3. lk.

LEPING, MIS AVAB UUED VÕIMALUSED TARTU ÜLIKOOLI JA KOGU EESTI SPETSIALISTIDELE

Kolmapäeval kirjutati Tallinnas ESKO koolituskeskuses alla Tartu Ülikooli ja rahvusvahelise kontserni HUKS vahelisele koostöölepingule. Tartu Ülikooli poolt kirjutas lepingule alla prorektor prof Toivo Maimets. Allakirjutamisel viibisid ka ülikooli teadus- ja arendusosakonna grantitalituse peaspetsialistid Andrus Tasa ja Ian Stone.

HUKS (Helsinki University Knowledge Service) on neljast tütarfirmast koosnev rahvusvahelise konsultatsiooniga tegelev kontsern, mille põhiosa kuulub Helsingi Ülikoolile. HUKS koordineerib ja vahendab erinevaid konsultatsiooniprojekte üle kogu maailma. Koostöölepingu sõlmimise järel hakatakse koos ülikooliga välja töötama süsteemi heal tasemel ekspertide leidmiseks. Seejärel kantakse sobivate ekspertide nimed HUKSi andmepankadesse. Eesti ekspertide abi hakatakse lähitulevikus kasutama sotsiaalvaldkonnas, keskkonnakaitses, õigusloomes ja energeetika valdkonnas. Edaspidi võimaldab koostööleping kogu ülikooli intellektuaalse omandi laiaulatuslikku rakendamist rahvusvahelistes projektides.

HUKS Estonia esindaja Riin Ehini sõnul on nimetatud leping esimene omataoline Eestis nii kontserni kui Tartu Ülikooli jaoks.

Tartu Ülikooli prorektor prof Toivo Maimets ütles, et koostööleping HUKS-iga on ülikoolile küll esimene, kuid edaspidi on Tartu Ülikoolil kavas sarnaseid leppeid sõlmida veel teistegi maailmas tuntud konsultatsioonifirmadega.

Eeva Kumberg,
teabetalitus

acta diurna

SEL NÄDALAL

5. mail

* 5.-11. maini on raamatukogus **Konrad Mäe stuudio kevadnäitus, Helle Vahersalu maalinäitus "Pärast värvi" ja Toomas Trapido fotonäitus "Karula. Aprill 1996".**

* Rahvussuhete Fond koostöös ülikooliga korraldas 5.-6. maini **ajaloomuuseumis seminari "Hariduse osast Eesti ühiskonda integreerumisel".** Esinesid haridusminister Mait Klaassen, Riigikogu saadik Sergei Ivanov, Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni nõunik John Packer, Riigi Keeleameti peadirektor Ilmar Tomusk, endine haridusminister Jaak Aaviksoo, Sillamäe linnapea Sergei Sobolev, Narva I Keskkooli direktor Galina Oja ja Kai Võlli haridusministeeriumist.

* Rahvusraamatukogu suures saalis **avati ülikooli maalikunsti eriala vilistlaste ja tudengite näitus**, mis jääb avatuks 24. maini. Näitusele on välja pandud ligi 15 maali. Näituse koostasid Eve Eesmaa ja Imat Suumann.

* TÜ Pärnu kolledžis oli informaatika assistendi kohale kandideerija **Taavi Tambergi avalik loeng "Organisatsioonisisene andmeside".**

7. mail

*** ÕESis oli Raivo Aunapi ettekanne "Eestimaa satelliidipiltidel".**

8. mail

* 8. - 9. mail korraldasid Eesti Ökoloogiakogu, Tartu Ülikool, Eesti Looduseuurijate Selts, Eesti Looduskaitse Selts, Stockholmi Keskkonnainstituut - Tallinn ja Eesti Keskkonnafond **Eesti VII ökoloogiakonverentsi " Kaasaegse ökoloogia probleemid. Muutused Eesti elusloodus es ja keskkonnas".** 9. mail jätkub konverents kell 9.30 ülikooli aulas.

*** TÜ nõukogu istungil** oli päevakorras uute professorite valimine. (Kandideerisid Jaak Järv, Lembit Pung, Arved Vain, Mati Laan, Jüri Tamm, Anne Lill, Karl, Lepa, Johann Derkits, Mati Kilp, Toivo Leiger, Jaan Lellep, Mati Tombak.)

* 8.-10. maini on arstiteaduskonnas külas **Turu Ülikooli arstiteaduskonna dekanaadi 12-liikmeline delegatsioon koos dekaani prof Erki Virolaineniga.**

9. mail

*** TÜ nõukogu istungil jätkub uute professorite valimine**. (Kandideerivad Ene Ergma, Toomas Tenno, Ants Tuulmets, Ago Künnap, Krista Vogelberg, Maido Rahula, Ene-Margit Tiit, Tõnu Kollo, Eve Oja).

*** Kell 12 algab Käärikul ülikooli spordibaasi 50. aastapäevale pühendatud Tartu Ülikooli spordipäev**. Kavas pendelteatejooks, terviserada, kehalise töövõime testimine, pallimängude programm, köievedu, pargiorienteerumise võistlus. Õhtul algab osalejatele sportlik disko. Päevale on oodatud üliõpilaste, õppejõudude ja administratsiooni võistkonnad.

*** Kell 12 avatakse raamatukogus näitus "Maarjamaa 35 aastat". Näitus on austusavaldus Vello Salole**.

* Kell 18.15 algab ülikooli peahoone aud 102 **Tartu Ülikooli Vilistlaskogu Asutava Kogu teine istung.**

* Kell 9 annab **Põhjamaade Folklooriinstituut Kirjandusmuuseumi saalis rahvaluule õppetoolile 1500 raamatust koosneva raamatuannetuse**.

* Kell 12 algab aulas **Korp! Fraternitas Estica 90. aastapäeva aktus**. Kl 14 on Peetri kirikus jumalateenistus.

10. mail

*** Kell 15 avatakse Käärikul spordibaasi juubeliks koostatud näitus, mida varem sai vaadata TÜ raamatukogus**. Kell 15.15 algab konverents "Kääriku 50". Kell 17 algab filmiprogramm Kääriku spordibaasi ajaloost.

TULEVAL NÄDALAL

12. mail

*** Kl 14.30 toimub Soome Eduskunna spiikri Riitta Uosukaineni aulaloeng "Soome mentaliteet".**

* Kl 19 algab Ujula 4 **traditsiooniline korvpallimatš avaliku halduse osakonna üliõpilaste ja Riigikogu spordiklubi vahel.**

13. mail

*** Rapla maavalitsuses on maakonna TÜ vilistlaste esimene kohtumine.**

14. mail

*** Lääne-Virumaal Rakveres on maakonna TÜ vilistlaste esimene kohtumine.**

* Kl 18.15 on ph aud 102 loengusarjas "Vana Tartu" **prof Jüri Kivimäe loeng "Poola aeg ja vastureformatsioon Tartus".**

*** Mustamäe Humanitaarkoolis toimub ülikooli infopäev Tallinna ja Harjumaa vene õpilastele ja õpetajatele.** Ülikooli esindavad prorektor prof T. Seene jt.

16. mail

* Kl 12 algavad aulas **arstiteaduskonna dekaani valimised**.

17. mail

* Kl 12 algavad ülikooli vanas kohvikus **Norra rahvuspüha üritused**.

*** Pärnu Kolledžis toimuvad kolledži esimese aastapäeva üritused.**

18. mail

* Kl 11 algab ph aud 102 **Tartu Norra Seltsi 5. aastapäevale pühendatud konverents.**

õnnitleme

Erich Mõtlik 85

Erich Mõtlik sündis 5. mail 1912. aastal Tallinnas. 1937. aastal lõpetas ta TÜ õigusteaduskonna, aastatel 1937-1940 tegutses töökaitse alal. Aastatel 1945-1955 juhatas juubilar kehakultuuriteaduskonna veespordi kateedrit, 1955-1966 kehalise kasvatuse ja spordi kateedrit. 1955. aastal kaitses Erich Mõtlik kehakultuuriteaduskonna esimese sõjajärgse õppejõuna pedagoogikakandidaadi kraadi ning sai 1958. aastal dotsendi kutse. 1957-1960 oli ta arstiteaduskonna kehakultuuriteaduskonna prodekaan. 10 aastat oli Erich Mõtlik Eesti NSV Spordikomitee teaduslik-metoodilise nõukogu esimees. Õppejõuna luges ta kehakultuuriliikumise organisatsiooni kursust ning õpetas ujumist, vettehüppeid ja veepalli. Hiljem töötas juubilar TPI-s ja TPedI-s. Erich Mõtlik on 33-kordne Eesti meister ujumises ja veepallis ning 33-kordne Eesti rekordiomanik ujumises.

Ülikooli kehakultuuriteaduskonna pere soovib Erich Mõtlikule õnne auväärse juubeli puhul! Jätkugu spordimehe visadust ja tugevat tervist pikkadeks aastateks!

Arnold Vaiksaar 70

29. aprillil tähistas oma 70. sünnipäeva Arnold Vaiksaar. Juubilar sündis Järvakandi vallas, lõpetas Järvakandi Põhikooli ja seejärel Rapla Keskkooli. 1949. aastal astus ta TÜ kehakultuuriteaduskonda, mille lõpetas 1951. Aastatel 1951-1953 töötas Arnold Vaiksaar Eesti NSV Spordikomitee riikliku treenerina, 1953-1954 samas õppespordi osakonna juhatajana. 1954-1960 oli ta Spordikomitee esimehe asetäitja. Alates 1965. aastast kuni pensionile siirdumiseni oli Arnold Vaiksaar kehakultuuriteaduskonna õppejõud. 1965-1975 juhatas ta kehalise kasvatuse ja spordi kateedrit, 1974. aastal kaitses pedagoogikakandidaadi kraadi ja 1975. aastal anti talle dotsendi kutse. Aastatel 1965-1973 oli Arnold Vaiksaar kehakultuuriteaduskonna dekaan, 1974-1990 kehalise kasvatuse õppejõudude kvalifikatsiooni tõstmise teaduskonna dekaan. 1976-1980 oli ta TÜ spordiklubi esimees, hiljem töötas spordifüsioloogia kateedris ja spordipedagoogika instituudis dotsendina. Arnold Vaiksaar on õpetanud kehakultuuri organisatsiooni ning spordi juhtimise aluseid. Käesoleval ajal on juubilar aktiivselt tegev Eesti Spordiajaloo Seltsis.

Tartu Ülikooli kehakultuuriteaduskond soovib Arnold Vaiksaarele palju õnne ja edu, energiat ja teotahet jätkub juubilaril endal!

Eesti Teadusfondi konkursid

I

Haridusministeeriumi ettepanekul kuulutab Eesti Teadusfond 1997. aastaks välja konkursi programmis **"Eesti loodus: monograafiad ja teatmeteosed"** osalemiseks. Programm on ette nähtud Eesti looduse ja keskkonna uurimise tulemuste põhjal koostatud teoste publitseerimiseks ja/või lõpuleviimiseks 1997. aastal. Programmile on kavandatud 500 000 krooni.

Taotlused palume esitada **1. juuniks Eesti Teadusfondi talitusele Kohtu 6, EE0001, TALLINN**. Taotlusele lisada teose käsikiri või lõpetamisjärgus oleva teose makett, publitseerimisega kavandatud kulutuste põhjendatud eelarve, töö põhitäitjate CV-d. Palume ära näidata ka sama töö teised finantseerimisallikad. Trükikulude puhul esitada soodsaim variant.

Eesti Teadusfond arvestab eelkõige selliseid taotlusi, mis põhinevad suures osas juba üldistatud teaduslikul materjalil. Toetust võib taotleda monograafia lõpliku teksti kirjutamiseks/vormistamiseks, illustratsioonide ja maketi valmistamiseks, kirjastamiskulude osaliseks katmiseks. Projekti toetamine toimub kaasfinantseerimise põhimõttel.

Informatsioon ETFi telefonidel: 451 741, 630 8855, e-post: etf@etf.ee.

II

Haridusministeeriumi ettepanekul kuulutab Eesti Teadusfond 1997. aastaks välja konkursi järgmistele uurimisprojektidele:

1. Eesti majanduse konkurentsivõime tõstmise strateegilised suunad lähemaks viieks aastaks (kavandatud 250 000 kr);

2. Laste tervise sõltuvus elukeskkonna tingimustest Eesti erinevates piirkondades (kavandatud 250 000 kr).

Osalemiseks esitada **Eesti Teadusfondi talitusele 19. maiks**

Kohtu 6, EE0001, TALLINN järgmised dokumendid:

1. Avaldus konkursis osalemiseks,
2. Projekti kirjeldus, milles näidata:

* projekti üldteoreetilised alused,

* projekti põhieesmärgid,

* uurimise metoodika,

* oodatavad uurimistulemused ja nende rakendamise võimalused;

3. Projekti eelarve ja kulude põhjendus;
4. Projekti põhitäitjate CV(d);
5. Projekti põhitäitjate viimasel 3 aastal trükis ilmunud teadustööde nimekirjad.

Informatsioon Eesti Teadusfondi telefonidel: 451 741, 6308855, e-post:etf@etf.ee.

Valve Soome,
teadustalituse vanemreferent

stipendium

Rotalia Fondi stipendiumid

USAs Seattle'is asuv Rotalia Fond annab 1997/98. õppeaastaks EV kõrgkoolides (TÜ, TTÜ, TPÜ, TKÜ, EMA, EPMÜ) õppivatele väljapaistvatele üliõpilastele ja magistrantidele 30 tuhandedollarilist stipendiumi.

Rotalia Fond ei kasuta formulare ega kutsu stipendiumide taotlejaid isiklikeks usutlusteks, seepärast peaksid kirjalikud taotlused sisaldama järgmist informatsiooni:

1) isiklikud andmed ja foto,

2) elulugu,

3) hariduskäik,

4) dekanaadis kinnitatud väljavõte õpinguraamatust või hinnete kaardist, väljavõte magistriõppesse vastuvõtu kohta,

5) vähemalt ühe korralise õppejõu argumenteeritud soovitus,

6) töökogemused,

7) vabatahtlik tegevus rahvuslikes, noorte- ja kultuuri-, heategevuslikes ja kristlikes organisatsioonides (nagu kaitseliit, naisko-dukaitse, noorkotkad, kodutütred, skautlus, üliõpilaskond, korporatsioonid, seltsid, punane rist, laulukoor, orkester, näitering, pühapäevakooli õpetaja, organist),

8) teenistus EV kaitsejõududes,

9) perspektiiv, kuidas taotleja kavatseb oma õpinguid kasutada ka Eesti rahva ja riigi hüvanguks,

10) milliseid stipendiume ja toetusi on taotleja varem saanud või kuidas ta on seni oma õpinguid finantseerinud.

Valiku tegemisel arvestatakse ka taotluse esitamise korrektsust. Stipendiumi antakse üks kord õpingute vältel Eestis õppimiseks. Õppeaasta lõpul oleksime tänulikud teabe eest Teie edusammudest.

Stipendiumitaotlused saata hiljemalt **30. juuniks** aadressil:

Rotalia Fondi Stipendiumide Komitee

c/o Karl Laantee

Postkast 343

EE2400 Tartu

Rotalia Fondi Stipendiumide Komiteesse kuuluvad Eestis: vil! mag Karl Laantee, esimees; TÜ õigusajaloo prof vil! Peeter Järvelaid; TTÜ mehaanika teaduskonna prodekaan prof dr Rein Laaneots; TÜ rektor prof Peeter Tulviste esindajana kantselei juhataja Sirje Mark; vil! Indrek Pajumaa ja EV haridusministri nõunik Tiia Raudma. Informatsioon tel 486 637.

Stipendiumitaotlustele vastatakse 1. septembriks ning stipendiaatidele saabub stipendiumitšekk septembri alguses Rotalia Fondi juhatuselt. Viimasel kahel aastal on Tartu Ülikoolist Rotalia Fondi stipendiumi saanud 43 üliõpilast.

Rotalia Fondi põhikapitaliks on vilistlase Gerhard Treubergi pärandus, mille investeerimisest laekunud summadest on antud toetusi eesti akadeemilisele noorusele kümme aastat.

Rotalia Fondi Stipendiumide Komitee

stipendium

arvamus

Matemaatikute identiteedist

Vt artikkel "Quo vadis - matemaatika ja loodusteadused?" (UT nr 16, 25. aprillil)

Professor J. Aaviksoo artiklis viimases UT-s sisaldus tõsine mure matemaatikute ja teiste loodusteadlaste identiteedikriisi üle. Allakirjutanu pole pädev arutlema teiste erialade esindajate identiteediprobleemide üle, kuid julgeb kinnitada, et TÜ ja ühtlasi ka Eesti matemaatikud ei vaevle identiteedi puuduses.

Matemaatikute identiteet tugineb järgmistele asjaoludele.

*** Matemaatika erinevate harude tihe integratsioon**. Ajaloolise arengu käigus on erineva eriala ja suunitlusega Eesti matemaatikud jäänud ühe allüksuse – TÜ matemaatikateaduskonna – koosseisu, ning see on taganud puhtmatemaatikute, rakendusmatemaatikute, matemaatikute-statistikute ning arvutiteadlaste koostöö palju suuremal määral kui nendes ülikoolides, kus need erialad lahus paiknevad. Kuigi tihti paikneb arvutiteadus näiteks mingi insenerliku suunitlusega teaduskonnas ja statistika näiteks majandusteaduskonnas, ei loe asjaomased selliseid paiknemisvariante enamasti optimaalseks. Meie variandi eeliseks on ühelt poolt rakendusliku matemaatikahariduse (statistika, arvutiteaduse) omandanud noorte tugev matemaatiline baas, mis muudab neid konkurentsivõimeliseks nii kodumaisel tööturul kui ka välismaises konkurentsis. Teiselt poolt soodustab see ka puhtmatemaatika eriala arenemist kaasaegsete rakenduste suunas.

*** Matemaatikute tihe koostöö TÜ teiste teaduskondadega**. Matemaatikud õpetavad kõrgemat matemaatikat, arvutiõpetust ja statistikat peaaegu kõigis TÜ teaduskondades, konsulteerivad oma kolleege nii arvutikasutuse kui matemaatilis-statistiliste mudelite osas ja arendavad ühiseid uurimisprojekte. Eriti tihe on olnud koostöö uueneva majandusteaduskonnaga: koos realiseeriti edukas TEMPUS-projekt, mille käigus sai rahvusvahelise majandusmatemaatika koolituse mitukümmend Eesti noort. Edukalt kulgeb koostöö arstiteaduskonnaga: alles äsja lõppes meedikute ja matemaatikute vabariiklik ühiskonverents. Ühisprojekte on matemaatikutel ka sotsiaalteaduskonna ja bioloogidega.

*** Matemaatikute koolitus on olnud juba mitmekümne aasta jooksul orienteeritud matemaatika pedagoogide ettevalmistamise kõrval pigem rakendusmatemaatikute (sh statistikute) ja informaatikute koolitamisele, mitte akadeemiliste teadlaste kasvatamisele (Eestis pole ju kunagi olnudki akadeemilist matemaatika instituuti)**. Loomulikult on see ettevalmistuse süsteem pidevalt arenenud. Tänapäeval jälgib matemaatikateaduskond väga hoolikalt sotsiaalset tellimust oma lõpetajatele. Vastavalt koolide arvutiseerimise programmidele tagatakse TÜ lõpetanud matemaatikaõpetajatele korralik arvutialane väljaõpe. Matemaatilise statistika eriala lõpetajad võivad saada koolituse kindlustuse erialal (mille järele on praegu suur nõudmine), ettevalmistuse tööks riiklikus statistikasüsteemis (kus on samuti TÜ koolitusega lõpetanud kõrgelt hinnatud), kuid samuti koolitatakse siin kaadrit teiste uurimis- ja õppeasutuste tarvis. Tartu ülikooli lõpetanud arvutiteadlaste järele on nõudlus eriti nendes töökohtades, kus võrreldes inseneriharidusega informaatikutega eeldatakse iseseisvamat mõtlemist. Tuleb märkida, et suur osa matemaatikateaduskonna üliõpilastest on erialasel tööl juba enne stuudiumi lõpetamist.

*** Matemaatikateaduskonna uuemateks sammudeks** (alates 1997/1998. õppeaastast) on kolmeaastane informaatika diplomiõpe ja finantsmatemaatika magistriõpe.

*** Matemaatikateaduskond osaleb aktiivselt Tiigrihüppe programmis**. Lisaks intensiivsele arvutialasele täiendkoolitusele Avatud Ülikooli raames korraldatakse mitmetes vormides õpetajate täienduskoolitust ka näiteks statistikas, on välja pakutud tarkvaraprojekte koolide jaoks.

*** Vastuvõttu TÜ matemaatikateaduskonda on seni piiranud Haridusministeeriumi normid**, mis on alati teaduskonnapoolseid taotlusi kärpinud.

*** Matemaatikute rahvusvaheline suhtlus on traditsiooniliselt tihe**, haarates mitte üksnes õppejõude ja tippteadlasi, vaid ka magistrante ja üliõpilasi. Nimetagem vaid kolme Limburgi Ülikoolis magistrikraadi kaitsnud biostatistikut, doktoriõppijate koolitust Stockholmis, Umeå Ülikooli toetust valikuuringute magistriõppijatele, pikaajalist koostööd Soome ülikoolidega jm. Matemaatikateaduskonnas on pika aja jooksul korraldatud ulatuslikke rahvusvahelisi konverentse ning matemaatikud osalevad rahvusvahelistes matemaatikaorganisatsioonides.

MATEMAATIKUTE IDENTITEEDI PÕHIALUSEKS ON TEADVUSTATUD VASTUTUS MATEMAATIKA ARENGU EEST EESTIS, SEST TARTU ÜLIKOOLI MATEMAATIKATEADUSKOND ON EESTI MATEMAATIKA KESKUS JA TULEVASTE MATEMAATIKUTE KASVULAVA.

Ene-Margit Tiit,
matemaatilise statistika instituudi prof

Arstiteaduskond ja TEMPUSE projekt

7. - 10. maini on arstiteaduskonnas TEMPUS 7784/94 koostööpartner Turu Ülikoolist prof Veikko Näntö ja projekti evaluaator Linköpingi Ülikooli kliinilise keemia osakonnast prof Elvar Theodorsson.

Planeeritud on arutelud TEMPUS JEP kulust ja tulemustest dekaani prof A. Peetsalu, prorektor prof T. Seene, dots M. Uusküla, dr U. Kööbi, prof V. Salupere ning TEMPUS-projekti otseste täitjatega: prof A. Tamme, dr T. Juhansoo, dr U. Siiguri, dr M. Topmanni, dr U. Kärtneri, res R. Randoja, A. Kaare ning üliõpilastega.

Info tel 465 322,
Tiina Juhansoo

Millega tegeleb kinnisvarade osakond

Algus 1. lk.

KINNISVARADE OSAKOND

koosneb viiest teenistusest: arvestusteenistusest, hoonete hoolduse teenistusest, clamuteenistusest, remonditeenistusest ja puidutöökojast. Esimese kahe teenistuse juhatajad on ka ühtlasi osakonnajuhataja asetäitjad.

ARVESTUSTEENISTUS

Seda teenistust kureerib **juhataja asetäitja Erki Tamm. Peaspetsialistidena töötavad seal veel Carol Merzin (on ka ruumikomisjoni sekretär) ja Riho Nurm**.

*** Aasta algul läks ajakirjandusest läbi uudis, et vabariigi valitsuse korraldusega anti ülikooli käsutusse 13 tähtsamat hoonet koos maakasutusega.**

"Jah, valitsuse korraldus on olemas. Kinnistuteraamatusse kantakse need praegu sisse, samuti maakatastrisse. Hoone ja maa on vaja kokku liita. Protsess on pikk ja keeruline. Probleeme on ka näiteks Kääriku spordibaasiga. Põhikompleks on ühe inimese maal. Tema on üldiselt ülikooli kasuks nõus loobuma. Suusarajad lähevad aga läbi mitme taluniku maa. Ka elamud on teistele isikutele kuulunud maa peal.

❐ **Ülikooli oma hoone aadressiga Ülikooli 17/19, mis põhjalikku remonti vajab ning millest keeltemaja saab.**

Arvestusteenistus tegeleb ülikooli kinnisvara arvestamise ja dokumentatsiooni probleemidega. Ülikooli hooned on juriidiliselt ikka veel riigi omad riigi omad. Praegu kuulub ülikoolile otseselt vaid peahoone vastas asuv hoone Ülikooli 17/19. Ülikoolile kuulunud hooned ja maa natsionaliseeriti 1940. aastal. 1995. aastal vastu võetud ülikooliseadus ja Tartu Ülikooli seadus sätestavad TÜ õiguse oma varale. 29. septembri 1995. aasta TÜ nõukogu otsuse "Maa ja vara tagastamisest ning üleandmisest Tartu Ülikooli omandisse" järgi taotleti vabariigi valitsuselt ülikooli omandusse sellist vara ja maad, mis kuulus ülikoolile enne 1940. aastat, ning sellist, mida ülikool kasutab käesoleval ajal ja mis on vajalik tema põhikirjaliste ülesannete täitmiseks. Tagasitaotlemisprotsess on alanud ja käib.

Ahto Kallioni sõnul ongi arvestusteenistuse üks valdkondi töö tagastatavate hoonete probleemidega. See on kaasa toonud mitmesuguste dokumentide ettevalmistamise ja töö, mida varem pole ülikoolis tehtud. Peale riigilt tagastatava kinnisvara soovivad ülikoolile hooneid kinkida ka näiteks välismaalased. "Kõik see vajab seadusandluse head tundmist. Lisandunud on veel üks probleem: nõukogude ajal ehitatud hooned paiknevad ju kellegi maa peal. Mitu krundi tagastamistaotlust on esitatud näiteks Uus 1 hoone maa puhul, ka Tähe 4 asjus jm.

Omandiküsimuste lahendamine on pikk protsess, millega on seotud endised omanikud, omavalitsus, riik ja ühiskond. Hiljuti käisime koos linnavalitsuse maakorraldajatega tutvumas Raja 32 krundiga, kus asub farmaatsia instituudi ravimtaimede kasvatamise katsebaas. Hoone ja taotletav maa asuvad endiste talunike maadel. Siin tuleb samuti riigi ja omavalitsusega asjad selgeks rääkida.

Maareform pole Eestis just kergesti läinud, on palju mitmetitõlgendatavusi. Paljudel hoonetel puuduvad ka plaanmaterjalid. Samuti pole säilinud korralikke ehitusplaane.

Kui plaanmaterjalid on korras, saab need arvutisse viia (plaanmaterjali koostamise ruutmeeter maksab näiteks 4 - 5 krooni). Ka ülikooli allüksuste puhul on hea, kui hooned ja ruumid on arvutisse kantud, nende kasutamisest ja mitmesugustest kulutustest saab siis parema ülevaate. Analüüs on valmis ning eelarvekomisjonile tehakse vastavad ettepanekud.

Üks oluline osa arvestusteenistuse tööst on **kinnisvara majandamine**, mis puudutab ülikooli pindade rentimist. Ülikoolil on varasemast ajast sõlmitud ligi 50 lepingut, mis tuleb uuesti üle vaadata ja kohandada muutunud seadustega. Rendisummad on väga ebaühtlased, ei arvestata inflatsiooni, seega on mõnel juhul rendisumma lausa naeruväärselt väikeseks kahanenud või on rentimine koguni tasuta. Praegu kehtib riigivara rentimise seadus. Kui need hooned on ülikooli omad, võib ülikool oma vara rentimisel oma rendiseaduse koostada. Renditulud aitaksid neid hooneid paremini korras hoida. See lõik vajab korraliku majandamiskava väljatöötamist."

HOONETE HOOLDUSE TEENISTUS

on ümber korraldatud endine majandusosakond, mida kureerib teine **juhataja asetäitja Toomas Kleimann.**

Siia kuluvad majajuhatajad (end komandandid), valveülem, intendant, valvurid, koristajad, riidehoidjad.

"Varem oli majandusosakond ehk liiga tsentraliseeritud, keegi tegeles tsentraalselt prügimajanduse, soojus- ja vee tarbimise arvestusega. Kompleksselt nende küsimustega tuleks tegelda igas majas endas. Majajuht peaks olema nagu taluperemees, kes tunneb oma maja ja oma personali läbi ja lõhki.

Siingi vajavad mitmed lepingud korrastamist ja ülevaatamist - nagu näiteks prügiveoleping. Kas pakutud hinna eest on tagatud töö kvaliteet või on kasulikum, kuigi mitte alati odavam, see mõne teise firmaga sõlmida? Ka ülikooli majades, vähemalt uutes tahaks võtta suuna sellele, et koristaja ei jookseks enam lapi ega harjaga ringi, vaid et puhastamine toimuks kaasaegse tehnika abil."

Sügisel loodi ülikooli peahoones uus ametikoht - **intendant.** Peahoone on suur ja väga olulise tähtsusega hoone. Et siin kõik sujuks, ongi intendandil väga tähtis roll. Tema korraldab ja vastutab ka aula rentimise ja korrashoiu eest nii ülikoolisiseste kui väljastpoolt ülikooli korraldatavate ürituste puhul.

REMONDITEENISTUS

Kuni ümberkorralduseni isemajandava üksusena ehituskorralduse osakonna koosseisus tegutsenud ehitusjaoskond ei osutunud muutunud tingimustes ja ehitusfirmade konkurentsis efektiivseks ning seepärast otsustati ehitusjaoskond likvideerida. Ühtlasi koondati ka koosseisu. Esmajärjekorras teeb remonditeenistus hoonete hädavajalikud hooldusremonditööd (katuseparandused, akende ja uste remont, üldkasutatavate ruumide sanitaarremont).

Suuremamahulised tööd tellitakse ehituskorralduse osakonnas konkursi korras. Samuti pakutakse jooksva remondi teenust instituutidele ja teistele ülikooli allstruktuuridele, mis tuleb vaieldamatult kõige odavam.

Samadel majanduspõhimõtetel, nagu tegutseb remonditeenistus, töötab ka iseseisev struktuur

PUIDUTÖÖKODA,

kus esmajärjekorras korrastatakse ja remonditakse õppehoonete purunenud uksed ja aknad ning õppetööks vajalik mööbel. Samuti saavad ülikooli struktuuriüksused puidutöökojast tellida odavat puiduteenust ning pehme mööbli restaureerimist, kuna seal töötab kauaaegsete kogemustega pehme mööbli restauraator. Puidutöökoja juhataja on alates 1. veebruarist **Ivar Peetso.**

ELAMUTEENISTUS,

mida juhatab **Reet Zeik**, tegeleb loomulikult elamute igapäevaste haldusprobleemidega, et üürnikel oleks mugav ja turvaline. Samuti on jätkuvalt päevakorral korterite erastamine, mis saab taas hoo ilmselt pealc kinnistute moodustamist ja üleandmist riigilt ülikoolile.

Töös on eluruumide eraldamise (üürileandmise) uus kord, mis on läbivaatamisel rektoraadis.

* * *

Lõpetuseks ütles Ahto Kallion, et linnavalitsusest ülikooli tööle tulnuna võib ta öelda, et ülikool tundub koguni suuremana, kontsentreeritumana kui linn. Seal tuli kultuuriosakonna asejuhatajana tegelda põhiliselt kultuuri ja spordiobjektide majandamisega, erastamisega, rentimisega. Ülikoolis on tegevusvaldkond palju laiem. Ja arvestada tuleb, et tegemist on ikkagi akadeemilise ringkonnaga, kus peab olema väga paindlik ja tolerantne. Selleks, et probleemid mingis suunas lahenema hakkaksid, tuleb teha palju tööd, mis kõik veel ees.

Varje Sootak

nkali

Brasiilia spikerdajad tabati peilerkellasid kasutamas

1996. aasta detsembris teatas Reuter, et Brasiilia ülikoolidesse sisseastujate hulgas tabati hulk õpilasi, kes kasutasid erilisi elektronkelli, mis lisaks aja näitamisele abistasid ka teksti õigete vastustega. Rio de Janeiro riikliku ülikooli ametnike sõnul olid sisseastujad kellade eest, mis töötasid nagu peilerid, kokku maksnud ligi 15 000 USA dollarit. Kohaliku ajalehe väitel avastati 77 sellise kella kasutajat, kes sisseastumiseksamitelt kõrvaldati.

Ajakirjast InTouch
Andrus Purde

Karl Ristikivi luule tõlkevõistlus soome keelde

Oulu Ülikooli soome ja saami keele ja logopeedia õppetool, ajaleht Kaleva, Tuglase Selts ja Eesti Instituut Soomes ning Karl Ristikivi muuseum ja Elias Lönnroti Selts Eestis kuulutavad välja **Karl Ristikivi luule tõlkevõistluse.**

Karl Ristikivi (1912-1977) on eesti kirjanduse suurkuju, kelle loomingusse kuulub lisaks kaheksateistkümnele romaanile, novellidele ja kirjanduskriitikale ainult üks raamat luuletusi - 1972. aastal ilmunud **"Inimese teekond"**. See tundlik ja meisterlik värsikogu kuulub eesti väljapaistvamate luuleraamatute hulka.

Luulekogu koosneb viiest tsüklist. Hinnatakse kas ühe tsükli tõlget või valikut, mis koosneb vähemalt kümnest vabalt valitud luuletusest.

"Inimese teekond" on ilmunud kahes trükis: 1972. aastal Lundis (Eesti Kirjanike Kooperatiiv) ja 1990. aastal Tallinnas (Eesti Raamat). Luuletuste tekste on võimalik saada ka Tuglase Seltsist (Tuglas-seura, Mariankatu 8B, 00170 Helsinki, tel 66 996) või Ristikivi muuseumist (Tartu, Hermanni 18, EE2400 Tartu, tel 421 745).

Võistlustööde esitamise **tähtaeg on 8. september** (postitempli kuupäev).

Tõlked tuleb saata žüriile varjunime all koos juurdelisatud kinnise ümbrikuga, milles tõlkija andmed (nimi, aadress, telefon) aadressil:

Käännöskilpailu
Suomen ja saamen kielen ja logopedian laitos
PL 111
90571 OULU
SUOMI

Võistluse esialgne auhinnafond on 5000 Eesti krooni. **Tulemused kuulutatakse välja Tartus 16. oktoobril Karl Ristikivi 85. sünniaastapäeval.**

Ilusat luulekevadet ja -suve!

Korraldajad

Keeleõppematerjalid Helko raamatupoes

Praegusel ajal pakutakse üsna palju keeleõppematerjale - Eestis väljaantud ja ennekõike eestlastele mõeldud, aga ka laias maailmas ilmunud universaalõpikuid. Pakutavast ülevaate saamine ja valiku tegemine pole alati just kerge.

Raamatukauplus Helko müüb 8.-17. maini Teenindusmaja II korrusel kirjastuse Valgus, TEA, Ilo jt sõnastikke, vestmikke ja keeleõpikuid. Üliõpilastele on 5%-line hinnasoodustus. Keelefirma TEA vahendusel on tutvumiseks ja soovi korral ostmiseks keeleõppeprogrammid ja sõnastikud. Uusim neist on maailma mahukaim interaktiivne BBC inglise keele õppeprogramm 24 CD-l. Nende kõigiga saab kaupluses arvutil tutvuda.

Samas võib tutvuda ka keelefirmade Dialoog ja Studium uute programmide ja reklaammaterjalidega. Iga päev kell 12-14 on kohal Dialoogi esindaja, kes jagab soovitusi ja informatsiooni.

Loodetavasti kergendab selline müüginädal vastuminekut sessioonile ja rahvusvahelisele suveveetmisele.

Heinike Heinsoo,
läänemeresoome keelte õppetool

info

väitekiri

21. mail kl 14. 15 toimub Vanemuise 46 aud 108 **Maria Zeltseri magistritöö** "Simple double sequence spaces and the solid topology" kaitsmine matemaatika magistrikraadi saamiseks. Oponendid on dots Leiki Loone ja dots Enno Kolk.

20. mail kl 14.15 kaitseb **Anti Selart** ajaloomuuseumi rõdusaalis **magistriväitekirja "Eesti idapiir keskajal".** Juhendaja prof J.Kivimäe, oponendid prof emer S. Vahtre ja mag J. Kreem.

Kl. 16.15 kaitseb samas **Asko Varik magistriväitekirja "Eesti-Prantsuse kultuurisuhetest aastatel 1918 -1940".** Juhendaja prof emer H. Piirimäe, oponendid prof J. Ant ja lektor E. Toulouze.

loeng

12. - 14. maini toimub **prof Christian Lindtneri** (Kopenhaagen) **loengusari "Myth & History".**

* Esmasp kl **14-18 ph 102** *From Myth to Logos The Bhagavat Myth,*

* teisip kl 14-18 ph 102 *Brahmanism and Abrahamism Holocaust and History,*

* kolmap kl 12-14 ph 102 *The Aryan Myth* ja kl 16-18 Lossi 3-217 *The Victors and the Volunteers.*

NB! Kursuse eest on võimalik saada 0,5 ainepunkti.

Eesti ja võrdleva rahvaluule õppetool

konverents

Tartu Norra Seltsi

5. aastapäevale pühendatud konverents toimub **18. mail kl 11 ph aud 102.**

Kl 14.30 järgneb koosviibimine vanas kohvikus.

17. - 24. maini saab vanas kohvikus vaadata Norra-teemaliste kunstiteoste näitust.

17. mail toimuvad Norra rahvuspühaga seotud üritused vanas kohvikus.

töö

Ülikooli kantselei pakub tööd **POSTISEKRETÄRILE**, kelle ülesanneteks on töö sissetuleva ja väljamineva postiga ning kirjatööde tegemine. Eeldatakse arvutioskust ja inglise ning vene keele oskust suhtlemistasandil, kasuks tuleb sekretäritöö kogemus.

Soovijatel esitada avaldus rektori nimele, haridust tõendava dokumendi koopia, enesetutvustus ja võimalusel soovituskiri. Nimetatud materjalid palutakse toimetada hiljemalt **16. maiks** ülikooli kantselei juhatajale Sirje Margile peahoonesse tuppa 215. Täpsem info tel 465 606/465 141.

Ülikooli raamatukogu pakub tööd **RIIDEHOIDJALE**. Töö on vahetustega. Huvilistel palutakse nädala jooksul pöörduda raamatukogu komandandi Eve Pentsa poole tel 465 707.

Personaliosakond

Üliõpilaste tööbörs

* Vajatakse koduõpetajat matemaatikas. Soovitavalt naisterahvas. Tunnid toimuvad õhtupoolikuti. Kontakttel: 425 022 . Helistada palutakse peale 17.

*** OÜ ELTIMA vajab juristi**. Soovitavalt IV kursus. Kasuks tuleb arvuti tundmine tekstitöötluse tasemel, autojuhiload ja eelnev erialane kogemus. Kontakttel: 8-250-11570, Tartu Aleksandri 8.

Mõlema tööpakkumise kohta saab rohkem informatsiooni edustusest.

teabetund

30. aprillil

*** Ülikooli uutest kinnistutest rääkis kinnisvarade osakonna juhataja asetäitja Erki Tamm.** Kinnistute tagasisaamine on olnud vaevarikas protsess. Nüüd hakatakse seni haridusministeeriumi valduses olnud hooneid koos kruntidega ülikoolile tagastama. Eesmärk on saada kõik ülikooli majad koos kruntidega ülikooli omandisse. Juba sel nädalal tulid ülikooli omandisse järgmised kinnistud (hoone koos krundiga): Narva mnt 27, Lai 38/40, Riia 23, Ülikooli 18, 18a, 20, Jakobi 1, Ülikooli 16, Jakobi 2, Lossi 3 ja Vanemuise 46.

*** Ülikooli arhitekt Martti Preem ja ehituskorralduse osakonna juhataja Ahto Põldes rääkisid hoonete ehituste ja remondi hetkeseisust**. Lossi tn 3 hoone peab täielikult valmima sügiseks. Enamjaolt on sinna vaja paigutada sisustus. Rostovtsevi hoone põhikorpuse ehitus peab olema lõpetatud augustis. Kuna auditooriumid on väikesed, tuleb juurde projekteerida auditooriumide korpus. OÜ Greif kolib oma senistest ruumidest Ülikooli 17/19 lõplikult välja mai lõpuks. Juulis tahetakse seal alustada ulatuslikumat remonti. Kuna ka see hoone vajub, tuleb seda toestada nagu peahoonetki. Uuringud on näidanud, et vajub ka keeltemaja. Kavas on välja ehitada ka majandusteaduskonna ruumid Narva mnt 4/6. Alustatud on Riia 23 juurdeehitust. Remonti ootavad raamatukogu Struve 1 ning Tiigi 78 õppehoone, kuhu on töid plaanitud 2 miljoni krooni eest.

*** Kääriku spordibaasi juubeliüritusi tutvustas ülikooli spordikeskuse juhataja Harry Lemberg.** Ta kutsus kõiki huvitatuid osalema 9. ja 10. mail toimuvatel üritustel Käärikul.

*** Peahoonel on uus intendant - Taimi Sild**, kes tegeleb kõikide peahoonet puudutavate küsimustega, kaasa arvatud ka aulas toimuvate üritustega. Taimi Sild asub ruumis 217 ning tema telefon on 465 206.

* Teabetunni lõpetuseks **tutvustasid peilereid ja nende eeliseid AS Baltcom esindajad.** Muuseas tuletati meelde, et rahvusvahelise üliõpilaskaardi omanikud ei pea maksma liitumistasu (200.-) ja esimese kuu maksu.

Reno Hekkonens

sport

Sulgpall

Tartu üliõpilased organiseerisid kolmandat korda rahvusvahelise üliõpilaste sulgpalliturniiri. Võistlustele tuli osavõtjaid kümnest rajatagusest kõrgkoolist. A-klassis mängisid kõige kõrgema kvalifikatsiooniga sportlased, kes osalevad oma riigi meistrivõistlustel. Siis veel B-, C- ja D-klassis.

Kui heita pilk võistlusprotokolli, siis auhinnakohti oleks jaganud nagu jõuluvana - igale osalevale kõrgkoolile ikka midagi. Tegelikult on põhjus akadeemilise nooruse sulgpallihuvis ja igas koolis tekivad omad tipud.

Meeste üksikmängu võitis A-klassis TEPPO SMOLANDER (Tartu),

2. DAMIAN BUNAK (Krakov); B-kl I. MARTIN HEIJNEN (Enschede),

kl I. MARGUS TOOTMAA (Tallinn),

2. UWE RICHTER (Berliin); D-kl I. INDREK TORI (Tartu),

2. MIKA HUIDA (Helsingi).

Naisvõistlejaid oli A- ja C-klassis vähe, osaleti ainult paarismängudes. Üksikmängus B-kl I. KRISTEN HAUBOLD (Rostock),

2. EVE PRAKS (Tartu); D-kl I. KRISTIINA AIAOTS (Tartu),

2. PIRET LAUR (Tallinn). Naispaarid C-kl I. INGA MÜLLER (Berliin) ja EVELIN ILLING (Tartu); D-kl KARIN KALLASMAA - JUULIKA JÕELEHT (Tallinn-Tartu).

Meespaarid A-kl I. MICHAEL DAHL - TEPPO SMOLANDER (Oslo-Tartu),

B-kl I. GUNNARS LUSVERIS - MARTIN HEIJNEN (Riia-Enschede),

C-kl I. ARJAN SIEBUM - VIRKO LEPMETS (Leiden-Tartu),

D-kl I. ANDREAS KRAUSE - INDREK TORI (Flensburg-Tartu).

Segapaarid

A-kl I. TANEL TALTS - DACE SNEIDERE (Tallinn-Riia),

B-kl I. UWE HAUBOLD - INGA MÜLLER (Rostock-Berliin),

C-kl I. MARGUS TOOTMAA - ANU VIRTANEN (Tallinn-Helsingi),

D-kl I. INDREK TORI - PIRET LAUR (Tartu-Tallinn).

Ülikooli spordikeskus tänab sulgpalliaktiviste võistluste eeskujuliku korralduse eest.

❐ **Fotol hetk ülikooli raamatukogust Kääriku spordibaasi juubelinäituse avamiselt. Näitus avatakse taas Käärikul laupäeval, 10. mail kell 15. Seejärel algab konverents "Kääriku 50" ning filmiprogramm spordibaasi ajaloost. 9. mail on Käärikul üleülikooliline spordipäev.**

Loengusari Vana Tartu

Kolmapäeval, 14. mail kl 18.15 toimub ph aud 102

prof Jüri Kivimäe loeng

"Poola aeg ja vastureformatsioon Tartus".

Universitas Tartuensise hinnad

UT tellimishind 1 kuuks 16 krooni
poolaastaks 180 krooni
Üliõpilast pensionile sõrdunuile vastavalt 8 ja 50 krooni
KUULUTUSTE ja REKLAAMIHINNAD telefonil 465 680

UNIVERSITAS TARTUENSIS
Peatoimetaja Varje Sootak
Toimetaja Reno Hekkonens
Toimetuse aadress: EE2400
Tartu, Ülikooli 18 ruum 241
TÜ faks: +372 7 465 440
E-mail: varje@admin.ut.ee
O/Ü Greif trükk
UT ilmub reedeti
Tellimise nr. 2815. Tiraaz 800
TEL. 465 680

NR. 19 (1887)
REEDE,
16. MAI 1997
ILMUB
NOVEMBRIST
1948
HIND 2 KROONI

Universitas Tartuensis

Tartu Ülikooli Raamatukogu

aula-loeng

Prof *emer* ILSE LEHISTE
(Ohio State University)

"KEELEKONTAKT - KEELEKONFLIKT"

kolmapäeval, 21. mail kell 14.15 ülikooli aulas

Soome mentaliteedist

Esmaspäeval pidas aulaloengu Soome parlamendi esimees Riitta Uosukainen. Rektor prof Peeter Tulviste ütles aulaloengut sisse juhatades, et aulaloenguid on peetud neli aastat. Esinejaid on kutsutud kõnelema sellistel teemadel, mis ei mahu ühe distsipliini raamidesse.

Soome teemal peatudes ütles rektor, et eestlastel ja soomlastel on palju ühist, aga samas ka palju erinevat. Praegu õpib ülikoolis ligi 250 soome üliõpilast, kelle puhul on samuti märgata meie sarnaseid ja erinevaid jooni. Näiteks ei mõista Soome üliõpilased, miks Eesti tudengid maha kirjutavad. Samuti jääb neile arusaamatuks hinnatõus, mis peale kõige muu ka õppemaksu puudutab.

Rektori meelest oleks viiskümmend ühist aastat teineteist paremini mõista aidanud.

Soome Eduskunna esimees Riitta Uosukainen alustas oma esinemist ülikoolide asutamisest. Turu Akadeemia asutati vaid kaheksa aastat pärast Tartu Ülikooli. Helsingissse asununa on see andnud järjepidevat haridust aastasadu. Euroopa ja soome identiteedi kooseksisteerimine sai niiviisi alguse väga ammu. Ta rõhutas oma ettekandes korduvalt hariduse tähtsust, samuti rahvulikkuse säilimise vajalikkust. Kõige oluilisemad ja soome mentaliteeti kõige rohkem mõjutanud isikud on sirgunud just ülikoolide seinte vahelt. "Kui rahvuslik identiteet on piisavalt tugev ja toetub eetiliselt kindlale pinnale, suudab rahvas valutult eurooplasega samastuda." Rahvulikkuse säilimist tuleb jälgida kõigil infoühiskonda siirdujail. Riitta Uosukainen toonitas soomeugrilise koostöö vajalikkust ning hoiatas infoühiskonna ohtude eest. Soomlased on oma geopoliitiliste põhjuste tõttu õppinud paindlikud olema, mida peetakse suureks jõuallikaks ning mis võimaldab ühiskonnal kiiresti uueneda.

Tartus saatsid Soome parlamendi spiikerit Riigikogu esimees Toomas Savi ja Soome suursaadik Eestis Pekka Oinonen.

PÖÖRA 3. LK

St. Barre Cathedral Corkis.
Reedel, 2. mail peale 45-minutilist kontserti. Ülikooli naiskoori esimene ja viimane grupipilt liri koosseisust *in corpore*.

Vilistlaskogu asutatakse juunis

Eelmisel reedel toimus ülikooli vilistlaskogu asutava kogu teine istung. Teatavasti moodustati 10. jaanuaril vilistlaskogu asutav kogu, kes hakkas ette valmistama vilistlaskogu moodustamist. Moodustati juhatus koosseisus *rector emeritus* Jüri Kärner, prof Igor Cernov, Riigikogu liige Mihkel Pärnoja, koordinaator Andres Andresen, kirjandusmuuseumi direktor Krista Aru ja Eesti Päevalehe ajakirjanik Anu Jõesaar. Samuti valiti põhikirja, programmi- ja sümboolikakomisjoni liikmed.

Vilistlaskogu idee on ülikoolis idanenud juba poolteist aastat. See oleks lõpetanute ühendus, kellest oleks abi nii ülikoolil endal oma akadeemilise hariduse edendamisel kui teisteski valdkondades, aga samuti seoks ühendus vilistlasi endid. Ülikooli ja vilistlaste sidemete tihendamisest oleks kasu nii vilistlastel, ülikoolil kui kogu Eestil.

Vilistlaskogu koordinaator Andres Andresen tegi istungil ülevaate vahepeal toimunust. Vilistlaskogu loomise ideed on tutvustatud nii ajakirjanduses kui linnades ja maakondades. Rohkem on sellest huvitatud oldud Hiiu- ja Saaremaal, Ida-Virumaal ja Jõgeval. Kahe suure saare vilistlased korraldavad koguni ühised suvepäevad. Avaldusi vilistlaskogusse astumiseks on laekunud üle paarisaja, blankette saab ülikooli infopunktist peahoonest.

Vilistlaskogu programmi projekti tutvustas prof Jaak Aaviksoo (projekti koostasid toimkonna liikmed Jüri Kärner, Jaak Aaviksoo ja Priit Pirsko).

Põhikirja projekti kommenteeris põhikirja komisjoni liige dr Peep Pruks (toimkonda kuuluvad veel Mihkel Pärnoja ja Uno Lõhmus). Põhikirja tehti mitmeid olulisi parandusi ja täiendusi. Leiti, et vilistlaskoondise moodustamist ei saa siduda jäigalt ühe maakonnaga, st et ühes maakonnas võib ka mitu koondist olla. Koondise moodustamiseks vajaliku liikmete arvu otsustab juhatus, seni pakutud 50 liikme asemel võib seega moodustada koondise ka väiksema osavõtjate arvuga. Samuti otsustati arvuline piirang maha võtta välismaiste koondiste puhul.

Sümboolikat tutvustas sümboolikakomisjoni liige Anu Jõesaar (komisjoni liikmed on veel Liina Lukas ja Igor Cernov).

Ülikooli kunstnik Tiit Kaunissaare on esitanud kolm märgi kavandit, millest sümboolikakomisjon toetab ajaloolist Apollo templi märki (kolm sammast ja kuppel). See oli ka 1922. aastal edustuse üliõpilasmärk.

Komisjon on teinud ettepaneku taastada üldmütsi traditsioon (valge põhi, tumesinine äär, must nokk). Soovijad võiksid kanda ka palju aastaid kasutusel olnud sini-puna-valget mütsi.

Vilistlased võiksid osaleda kaks korda aastas ülikooli pidustustel: olla volbriööl ühises rongkäigus ning jätkata õhtut oma ruumides nagu näiteks vanas kohvikus vm. Rahvusülikooli aastapäeval 1. detsembril võiksid vilistlased samuti ülikooli üritustel osaleda.

Meeneteks pakub komisjon vilistlaskogu märki, üht mingit kallimat eset (lipsunõel vmt) jm.

Sel nädalal oli TÜ vilistlaste kokkusaamine Raplas. Vilistlaskogu asutamiskoosolek on planeeritud laupäevale, 7. juunile aulas. Asutamiskoosolekule esitatakse asutava kogu poolt heakskiidetud kolme komisjoni töötulemused.

Varje Sootak

22. mail, neljapäeval kell 18 ülikooli peahoones aud 102

Tartu Ülikooli VILISTLASKOGU TUTVUSTAMINE

Ülikooli vilistlaskogu eesmärgiks on tagada akadeemilise ühtekuuluvustunde ja osaluse kestmine ülikooli vilistlaste seas. Vilistlaskogu tugevdab sidet alma mater'i ja tema vilistlaste vahel, annab täiendava võimaluse vilistlase omavaheliseks suhtlemiseks, edendades ühiskonna ja ülikooli häid sidemeid.

Lisainformatsioon:
Vilistlaskogu koordinaator
Andres Andresen
Teabetalitus, Tartu Ülikool, Ülikooli 18,
tel 465 685, e-post:
andresen@admin.ut.ee

Arstiteaduskonna dekaaniks kandideerib kaks professorit

Kirurgiliste haiguste korraline professor **Ants Peetsalu** ja füsioloogia korraline professor **Eero Vasar** andsid 9. mail oma kirjaliku nõusoleku kandideerimiseks arstiteaduskonna dekaani kohale. Polikliiniku ja peremeditsiini korraline professor **Heidi-Ingrid Maaroos**, farmakoloogia korraline professor **Lembit Allikmets** ja neurokirurgia korraline professor **Toomas Asser** ei andnud oma nõusolekut.

Arstiteaduskonna dekaani valimised toimuvad 16. mail kell 12 ülikooli aulas.

Ivar-Igor Saarniit,
akadeemiline sekretär

tänu

Rektori käskkirjas pälvisid tänu Eesti koolinoorte matemaatika- ja informaatikaolümpiaadide hea korraldamise eest järgmised matemaatikateaduskonna töötajad ja üliõpilased:

dotsendid Elts Abel,
Rein Prank,
Mati Abel,
Lea Lepmann,
Tiit Lepmann;
lektor Uve Nummert;
professor Kalle Kaarli;
assistent Eno Tõnisson;
magistrandid Jan Villemson,
Härmel Nestra,
Ahto Truu,
Raili Vilt;
doktorant Reimo Palm;
masinaülem Rauno Temmer,
üliõpilased Kati Metsalu,
Ülar Kahre,
Targo Tennisberg,
Mart Abel,
Andrei Filonov,
Ahti Peder,
Peeter Laud,
Dmitri Tseluiko,
Vladimir Kutšmei,
Heno Ivanov,
Urmet Liin,
Kristjan Roomet,
Gunnar Nellis,
Kaido Hellik,
Merle Helts,
Tambet Matiisen,
Toomas Nurmoja,
Gunnar Kudrjavets,
Andres Tsengov,
Igor Bossenko,
Karin Ruul,
Jane Albre,
Anu Poom,
Mare Tarang,
Tiia Raudsep,
Natalja Zaitseva,
Olesja Kisselevitš.

* * *

75. sünnipäeval õnnitles rektor kauaaegse kohusetundliku ja eduka töö eest ülikoolis õigusteaduskonna õppejõudu **JÜRI JEGOROVIT** ning autasustas teda TÜ väikese medaliga.

* * *

60. sünnipäeval pälvisid õnnitluse ja tänu kauaaegse kohusetruu töö eest Ülikooli Kohvikute kontrolör-kassapidaja **AINO UNT** ja köögitööline **AINO NIIT** ning raamatukogu uksehoidja **HELDUR METSJÄRV** ja koristaja **VALENTINA ŽERNAK.**

tänu

acta diurna

13.-17. maini on rektor prof Peeter Tulviste EV presidenti Lennart Merit saatva delegatsiooni koosseisus Ungaris.

SEL NÄDALAL

12. mail

* Aulas oli **Soome parlamendi esimehe Riitta Uosukaineni loeng "Soome mentaliteedist"**.

* Spordihoones **oli traditsiooniline korvpallimatš** avaliku halduse osakonna üliõpilaste ja Riigikogu spordiklubi vahel.

13.mail

*** Rapla maavalitsuse saalis kohtusid TÜ Raplamaa vilistlased**.

14. mail

*** Mustamäe Humanitaarkoolis oli infopäev venekeelsete koolide õpilastele ja õpetajatele**. TÜ õppesüsteemi ja vastuvõtutingimusi tutvustasid prorektor prof Teet Seene ja vastuvõtutalituse peaspetsialist Aime Randveer, vene keeles õpetatavaid erialasid vastava eriala õppejõud ja tudengid.

*** Valter Parve kaitses magistritööd** "Hoolekande Pärnu mudel".

* Toimus järjekordne loeng laiale kuulajaskonnale mõeldud **loengusarjas "Vana Tartu". Loenguga "Poola aeg ja vastureformatsioon Tartus" esines prof Jüri Kivimäe**.

15. mail

* Raamatukogu konverentsisaalis oli **kirjastuse "Springer-Verlag" tegevdirektori Peter Helferichi loeng "Springer-Verlag ja elektroonilised ajakirjad". Uudiskirjanduse saalis avati näitus "Uusi raamatuid Euroopa kirjastustelt TÜ raamatukogule"**.

* 15.-18. maini toimub TÜ kultuurikeskuse korraldusel **Tartu vanamuusika festival.**

16. mail

* Aulas **toimub arstiteaduskonna laiendatud nõukogu istung, kus valitakse uus dekaan**.

17. mail

* Pärnus tähistatakse **TÜ Pärnu Kolledži esimest ja Pärnu Majanduskooli kuuendat aastapäeva:** kl 12 algab aktus, kl 14.30 kontsert, kl 15 Ivar Tallo akadeemiline loeng "Poliitikud ja bürokraadid".

*** Vanas kohvikus toimuvad Norra rahvuspüha üritused. Kell 12 avatakse Norra-teemaliste kunstiteoste näitus**, seejärel oodatakse lapsi kohvikuesisele. Kell 13 kuulatakse Norra muusikat ja kell 15 esitletakse Norra-eesti sõnastikku.

18. mail

*** Kell 11 algab ülikooli peahoone aud 102 Tartu Norra Seltsi 5. aastapäevale pühendatud konverents**, mille ettekanded puudutavad Eesti-Norra suhete ajalugu, keeleõpetust, ühiseid kultuuriüritusi ja Eesti Norra suhete tulevikku. Kohal on ka Norra suursaadik Eestis Kai Olaf Lie.

TULEVAL NÄDALAL

20. mail

* Kl 10 kaitsevad Vanemuise 46 aud 301 **magistritööd Indrek Ots "Hematological health state indices of reproducing Great Tits. Methodology, sources of natural variation and a response to brood size manipulation", Vallo Tilgar "Kaltsiumi kättesaadavus kui ökoloogiline tegur metsavärvulistel", Malle Viik "Vee lämmastikuühendite määramine hüdrobioloogilistes kompleksuuringutes" ja Nikolai Laanetu "Kobras ja saarmas Eestis".**

21. mail

*** Kl 14.15 peab aulaloengu "Keelekontakt - keelekonflikt" prof *emer* Ilse Lehiste (Ohio State University).**

* Ülikooli külastab **Saksamaa sõjaväepiiskop dr Hartmuth Löwe, kes peab ph aud 104 loengu "Lutheri kujutlus surmast ja suremisest"** (saksa keeles, eestikeelne tõlge).

22. mail

*** Kl 14. 15 algaval TÜ nõukogu istungil on päevakorras professorite valimine.**

* Kl 18 toimub ph aud 102 **ülikooli vilistlaskogu tutvustamine.**

23. mail

*** Kl 10.15 algaval TÜ nõukogu istungil jätkub professorite valimine. Kavas ka 1996. aasta finantsmajandustegevuse aruanne ja audiitori järeldusotsuse arutelu.**

* Kl 12 algab ph aud 102 **konverents "Eesti kirikulugu" (vt 4. lk infost).**

TÜ valitsuses

TARTU ÜLIKOOLI MEDAL ARNOLD GREENILE

Valitsuse 8. mai istungil otsustati autasustada Arnold Greeni Tartu Ülikooli medaliga.

Arnold Green on oluliselt kaasa aidanud Kääriku spordibaasi rajamisele, väljaarendamisele ning sellega seoses ka Tartu Ülikooli arengule. Aastatel 1965-1989 juhtis Arnold Green Kääriku nõukogu. Kääriku nõukogu initsiatiivil ja vahetul kaasabil hangiti vahendid Kääriku spordibaasi väljaehitamiseks. Spordibaasi nõukogu aitas kaasa ka sportliku ja kultuurilise tegevuse korraldusele nii Käärikul kui ülikoolis üldse.

Arnold Greeni esitas autasustamiseks kehakultuuriteaduskonna dekaan Mati Pääsuke. Vastavalt statuudile antakse Tartu Ülikooli medal isikule, kellel on ülikooli ees märkimisväärseid teeneid.

Eeva Kumberg,
teabetalitus

TÜ nõukogus

8. mail

PROFESSORITE VALIMINE

Korraliseks professoriks valiti

füüsika-keemiateaduskonnas:

* bioorgaanilise keemia professoriks bioorgaanilise keemia prof, keemiadr **Jaak Järv** (38:0);

*** rakendusfüüsika professoriks** rakendusfüüsika prof, füüsika-matemaatikadr **Lembit Pung** (33:5). Samale kohale kandideerisid ka eksperimentaalfüüsika ja tehnoloogia instituudi vanemteadur, *dr habil biol* **Arved Vain** (ei saanud hääli) ning eksperimentaalfüüsika ja tehnoloogia instituudi dots, füüsika-matemaatikakand **Matti Laan** (3:35). Teaduskonna nõukogu soovitas valida L.Punga (21 poolthäält, M. Laan 2 ja A. Vain 0 häält). Ekspertkomisjon reastas kandidaadid järgnevalt: 1.- 2. M. Laan ja L. Pung, 3. A. Vain;

*** anorgaanilise keemia professoriks** anorgaanilise keemia prof, keemiakand **Jüri Tamm** (35:2);

filosoofiateaduskonnas:

* klassikalise filoloogia professoriks klassikalise filoloogia prof, filoloogiakand **Anne Lill** (36:2);

*** saksa filoloogia professoriks** saksa filoloogia prof, filoloogiakand **Karl Lepa** (21:17). Samale kohale kandideeris ka Viini Ülikooli germanistika instituudi assistent, *dr phil* **Hans Derkits** (0 häält). Teaduskonna nõukogu soovitas valida K. Lepa (21 poolthäält), H. Derkits (0). Ekspertkomisjoni soovitus oli valida K. Lepa, kuna H. Derkits ei vasta professorile esitatud nõudmistele. Akadeemilise komisjoni arvates TÜ professorile esitatavatele nõuetele K. Lepa vastab ning H. Derkits ei vasta;

matemaatikateaduskonnas:

algebra professoriks algebra prof, füüsika-matemaatikakand **Mati Kilp** (37:0);

*** matemaatilise analüüsi professoriks** matemaatilise analüüsi prof, füüsika-matemaatikakand **Toivo Leiger** (37:0);

*** teoreetilise mehaanika professoriks** teoreertilise mehaanika prof, füüsika-matemaatikadr **Jaan Lellep** (36:2);

*** teoreetilise informaatika professoriks** arvutiteaduse instituudi dots, füüsika-matemaatikakand **Mati Tombak** (30:8).

Nõukogu toetas

EMERIITPROFESSORIKS

Nõukogu avaldas toetust emeriitprofessoriks nimetamiseks stomatoloogia erakorralisele professorile **Maie Kalninile.**

9. mail

valiti füüsika-keemiateaduskonnas:

* astrofüüsika professoriks astrofüüsika prof, füüsika-matemaatikadr **Ene Ergma** (36:3);

*** kolloid- ja keskkonnakeemia professoriks** kolloid- ja keskkonnakeemia prof, keemiakand **Toomas Tenno** (38:1);

*** orgaanilise keemia professoriks** orgaanilise keemia prof, keemiadr **Tuulmets** (38:0);

filosoofiateaduskonnas:

* uurali keelte professoriks uurali keelte prof, filoloogiadr **Ago Künnap** (38:1);

* inglise filoloogia professoriks inglise filoloogia prof, pedagoogikakand **Krista Vogelberg** (31:8);

matemaatikateaduskonnas:

* geomeetria professoriks geomeetria prof, füüsika-matemaatikadr **Maido Rahula** (37:2);

*** matemaatilise statistika professoriks matemaatilise statistika prof, füüsika-matemaatikakand Ene-Margit Tiit (27:12)**. Samale kohale kandideeris ka matemaatilise statistika instituudi dots, füüsika-matemaatikakand Tõnu Kollo (12:27). Ekspertkomisjon reastas: 1. E.-M. Tiit, 2. T. Kollo. Teaduskonna nõukogu soovitas valida E.-M. Tiidu (9 häält), T. Kollo sai 4 häält. Akadeemiline komisjon leidis, mõlemad vastavad TÜ professorile esitatavatele nõuetele;

*** funktsionaalanalüüsi professoriks** funktsionaalanalüüsi prof, füüsika-matemaatikakand **Eve Oja** (38:1).

FILOSOOFIATEADUSKONNA STRUKTUURI MUUTMINE

Filosoofiateaduskonna nõukogu ettepanekul **otsustas nõukogu muuta filosoofiateaduskonna kultuurikeskuse kunstide osakonnaks ning luua selle juures maalikunsti professuur.**

Professorite valimine jätkub nõukogus neljapäeval, 22. mail.

Doktoritööde kaitsmisest Granada Ülikoolis Hispaanias

Möödaläinud aprillikuu eelviimasel reedel kaitses Granada Ülikoolis oma doktoritööd noor Hispaania matemaatik Eduardo Nieto. Osalesin sellel kaitsmisel tribunali liikmena. Sain nii mõndagi teada doktoritööde kaitsmise sealse korra kohta. Kuna see tundub olevat hästi läbimõeldud pikaajalistele traditsioonidele tuginev süsteem, võiks see ka UT lugejale huvi pakkuda.

* * *

Nii nagu Tartu Ülikooliski, peetakse Hispaanias normaalajaks doktorikraadini jõudmisel kümnenda õppeaasta lõppu alates ülikooli astumisest. Tegelikkuses lisandub sellele ajale enamasti aasta või paar.

Vormiliselt on **doktoriväitekirjaks A4-formaadis tekst**, mis käepäraste vahenditega kokku köidetud (näiteks spiraalköide). Väitekiri on reeglina hispaaniakeelne ning mingeid võõrkeelseid sisukokkuvõtteid ei sisalda. See esitatakse rohkem kui kuu aega enne kaitsmist vähemalt kaheksas eksemplaris. Kolm eksemplari jääb rektoraadi juures asuvasse doktorikraadikomisjoni, kus asjahuvilised väitekirjaga ka tutvuda saavad. Viis eksemplari saadetakse tribunaliliikmetele.

Pärast edukat kaitsmist (umbes kahe kuu möödudes) **ilmub väitekiri** Granada Ülikooli trükiste seerias. Nii saadakse ilus lõpptulemus, millest vahepeal ilmsiks tulnud trüki- ja pisivead on kõrvaldatud. Algusesse on lisatud aga lehekülg, kus kirjas doktoritöö juhendaja ja dissertandi nimed (just niisuguses järjekorras), kaitsmise kuupäev, kaitsmistribunali koosseis ning väitekirjale antud hinnang. Viimane on alati *cum laude*, mis on kõige kõrgem hinne. Kuigi kaitsmisjuhendi kohaselt olevat võimalik panna ka madalamat hinnet, ei tehtavat seda mitte kunagi. Põhimõtteks on, nagu mulle seletati, et kui keegi juba väärib doktorikraadi, siis on ta ka *cum laude* tasemel. Veel lisati, et kui juhtuks nii, et mõnele doktoritööle antaks madalam hinne, siis vaataksid kõik selle töö peale nagu kaitsmata tööle. (Võrdluseks meenutagem, et Tartu Ülikoolis hinnatakse doktoritöid skaalal: *approbatur, optime approbatur, cum laude ja summa cum laude*.)

Doktoriväitekirjas esitatavate põhitulemuste publitseerimisnõuet ametlikult ei ole, kuid samas peetakse loomulikuks, et vähemalt paar teadusartiklit doktoritööst ikkagi võrsumas oleks. Reeglina on niisuguste publikatsioonide autoriteks (vähemasti matemaatikas) doktorant koos oma juhendajaga. Antud juhul oli doktoritöö tulemuste alusel ilmunud üks artikkel konverentsikogumikus, teine oli esitatud üsnagi heatasemelisele ajakirjale (otsust vastuvõtmise kohta polnud veel saabunud) ning kolmas oli valmimisjärgus. Koos oma kaitsmisele tuleva doktoritööga esitas dissertant Granada Ülikooli doktorikraadikomisjonile ka esimese artikli separaadi ning teise ja kolmanda artikli trükitud käsikirjad.

Granada Ülikooli **doktorikraadikomisjonis** on esindatud (enamasti) ühe liikme kaupa kõik osakonnad (*departamentos*). Tavaliselt koostatakse doktoritöö just mingi osakonna juures (antud juhul oli selleks teaduste teaduskonda (*Facultad de Ciencias*) kuuluv matemaatilise analüüsi osakond). Osakonna tavasuuruseks pidavat olema 20-30 inimest. Doktorikraadikomisjon kuulub teadus- ja õppeprorektori vastutusalasse.

* * *

Kaitsmisprotseduuri läbiviimiseks nimetab see üleülikooliline doktorikraadikomisjon tribunali. Tribunal koosneb esimehest (*presidente*), kolmest liikmest (*vocales*) ja sekretärist (*secretario*). Tribunali valib komisjon osakonna poolt esitatud kandidaatide seast (tavaliselt esitatakse 9-10 kandidaati) nende *curriculum vitae*'de ja teadustööde loetelude põhjal. Iga tribunaliliige peab olema pädev analüüsima ja hindama kaitsmisele tulevat doktoritööd.

Seadus näeb ette, et tribunali viiest liikmest võib ainult kaks olla pärit koduülikoolist. Tavaliselt nimetataksegi just kaks liiget oma ülikoolist, kusjuures üks nendest määratakse tribunali sekretäriks. Välismaalt tribunaliliikmeid kutsuda pole kohustuslik. Küll olevat aga viimasel ajal Hispaania ülikoolides tavaks saanud, et tribunali koosseisus on ka vähemalt üks välismaine liige. Loomulikult katab kutsuja ülikool välismaise tribunaliliikme sõidu- ja elamiskulud.

Peale viie tribunaliliikme valib doktorikraadikomisjon talle esitatud kandidaatide seast veel kaks lisaliiget, kes peaksid valmis olema vajaduse korral pärisliikmeid asendama. Üks lisaliige on oma ülikoolist ja teine tingimata mujalt (tavaliselt mõnest lähedalasuvast ülikoolist). Esimene tohib asendada ainuüksi koduülikooli tribunaliliiget, teine aga väljastpoolt pärit liiget.

Kraadikaitsmise protseduur algab tegelikult paar tundi enne avalikku kaitsmist tribunali kinnise koosolekuga. Lisaliikmete süsteem tagab, et tribunal seal täpselt viieliikmelisena kokku saab. Igaüks teeb lühikese ettekande väitekirja kohta ning otsustatakse ära kaitsmisele lubamine. Granada Ülikoolis olevat traditsiooniks, et pärast tribunali koosolekut esimees liikmetele lähedal asuvas baaris kohvi välja teeb.

Granada Ülikooli teaduste teaduskonnal on doktoritööde kaitsmiseks spetsiaalne saal. Suurel poodiumil asub vasakus servas massiivne pikk laud, mille taga viis kõrgete seljatugedega tooli tribunali tarvis. Keskmisel toolil on eriti kõrge seljatugi - see on esimehe koht. Huvilisi mahutab see saal kindlasti üle saja. Antud kaitsmisele elas kaasa umbes 50 dissertandi kolleegi ja sõpra. On kombeks, et kraaditaotleja tutvustab oma tööd küllaltki pikalt ja põhjalikult - nii umbes 50 minuti jooksul. Seejärel ütlevad oma arvamuse mõned tribunaliliikmed. Mingit akadeemilist diskussiooni vähemalt sellel kaitsmisel küll ei tekkinud. Edasi läks kõik ootuspäraselt: esimees palus tribunali üksi jätta, tribunal hääletas avalikult ja üksmeelselt doktorikraadi andmise ja *cum laude*'ga hindamise poolt, rahvas kutsuti saali tagasi ja uus doktor oligi sündinud. Lõpetuseks jääb vaid lisada, et vanu häid traditsioone austades korraldas vastne doktor tund või paar pärast kaitsmist ühes heas restoranis rikkaliku söömaaja kõigi asjaosaliste ja kaasaelajate tarvis.

Eve Oja,
funktsionaalanalüüsi korraline professor

Iirimaale lauludega Eestist

Laul, Iirimaa ja Eesti tüdruk - need sõnad võinuks laupäeva, 3. mai hilisõhtul üsna üheselt küll Maarja-Liisiga seostada. Selsamal maal, selsamal hilisõhtul laulis Lõuna-Iiris Corkis elu ja Eesti eest veel 40 noort eestlannat. Ilusad kõik nemadki. Ja kui mõelda, kui hästi see neil välja tuli, tundukse ilu vaikselt juurdegi sigivat.

Statio bene fida carinis - hästi usaldatav peatuspaik laevadele. Nii määratleb end suuruselt teine Iiri linn Cork, mis **1.- 4. maini avas 44. korda oma sõbralikud maa- ja mereväravad rahvusvaheliseks koorifestivaliks "Equitable Life" Cork International Choral Festival**. Ja nii tervitas Corki linnapea James A. Corr kõiki osavõtjakoore, iga-aastast koorifestivali linna rõõmsaimaks sündmuseks nimetades. Mäletan omast käest konkursse esinemise eel, et osalejail on küll rõõmust esialgu paraku pisut reserveeritud arusaamine.

12 minutit

Igal kooril oli aega kuni 12 minutit, et esitada stiililiselt mitmekülgne kava, lauldes 3 kuni 5 laulu üksnes *a capella*. Kohustuslik oli valida üks renessansiaja vaimulik heliteos, samuti tuli laulda üks elava helilooja teos, ning üks lauludest pidi pärinema oma maa heliloojalt. TÜ AN esitas T.L. de Victoria (1548 - 1611) *Tenebrae factae sunt;* Knut Nystedti (1915) *Sok Herren* ja Veljo Tormise (1930) *Virmalised* ning tõi Eestile ja Tartule soojaks kingiks pihku särama auhinnalise-naerusuise **kolmanda koha** tihedas ja tugevas Euroopa tipptasemelises konkurentsis. Corki konkurss on mainekas ning tugev, sinna valiti võistlema sel aastal 12 koori, võistles 11. 44 aasta pikkune traditsioon on algsest tantsu- ja koorimuusikafestivalist kujundanud mitmes mõttes paljutõotava tasemekonkursi, ja eestlasi on enne meidki maiuspala ligi pääsenud. 1991. aastal sai laureaadiks Tallinna Tehnikaülikooli Akadeemiline Meeskoor; 1996. aastal tõi võidupärja Eestisse kammerkoor "Arsis". TÜANi kolmas 1997. aasta koht kaalub meie jaoks üles nii Viini Franz Schuberti rahvusvahelise koorikonkursi 2. koha novembrist 1996 kui Eesti Naislauluseltsi laulukonkursi esikoha käesoleva aasta 26. aprillist.

Aitäh teile, kes te pakatava südame ja hoolitseva tordisuutäiega meid Tallinnas küll lennukile ja lennukilt juhatasite ning vaat et penikoormapikkust loosungiriba "Tervitame Euroopa parimat naiskoori" paljuks ei pidanud tekitada.

Erakordselt kõrge tase

Žürii nimel kõnelnud prof Max Frey (München) sõnul olnud tänavuaastane tase erakorselt kõrge, ühteistkümnest rahvusvahelisel konkursil osalenud nais-, mees- ja segakoorist olnud viis nii ühtlaselt väga tugevad, et nende vahele eristava ruumi tekitamine iseäranis detailidesse süüvimist nõudis. Olgu lõppjärjestus siinkohal lühiülevaatena lugejanigi toodud.

1. *Kampin Laulu*, 1990 Helsingis Sibeliuse Akadeemia juurde loodud kammerkoor, dirigent *Timo Lehtovaara;* **92** punkti 100st;

2. *Kongl. Teknologkoren*, Rootsi Kuningliku Tehnoloogiainstituudi segakoor, 1930 (segakoor aastast 1967), dirigent Helene Stureborg; **91** punkti;

3. *Tartu Ülikooli Akadeemiline Naiskoor*, asutatud 1945, dirigent Vaike Uibopuu, koormeister Ene Ahven, kontsertmeister Epp Hansberg; **90** punkti.

Järgnesid *APZ Tone Tomsic*, segakoor *Sloveeniast* 89 ja *Angelica* tütarlastekoor Ungarist 87 punktiga. Nagu näha, näikse Läänemere lained lauluhäälele hästi mõjuvat ning suisa kosutust ja vägevat voogu pakkuvat, esikohakoorid kolme õena Soomest, Rootsist ja Eestist sedakorda.

Virmalised

Lisaks auhinnalisele kolmandale kohale võitis TÜAN ***preemia Euroopa elava helilooja heliteose parima esituse*** - **Veljo Tormise "Virmalised"** ettekande eest. Tormis on käesoleval aastal Tartu Ülikooli kaunite kunstide professor ja ta on leidnud Tartus peetud loengute vahepeal aega meie lauluproovis "Virmalisi" kuulata ning korrigeerida. Suur tänu ja palju õnne!

Kui saal pimenes ja prožektorid koondasid valguse ning nõela kukkumist võinuks kuulda, tõstis Vaike oma käed, ja meist tuli ühtäkki rahumeelses hingestatuses esile kõik, mille poole teel olime olnud. Sisenemine muusikalisse, jah, ma julgen öelda, absoluuti. Enam ei ole lehekülgi ega mehaanilisust, ei ole eksimisi helistike ega intoneerimise suhtes. On Nii Praegu, nii uskumatult Praegu, ja kõik korraga toimib. Mäletan, et märkasin naeratada teise laulu keskel, kui muudkui läks nii hästi, ja "Virmaliste" lõpuks lendas päike südamest näole naeruks nii, et miski poleks suutnud seda välja lülitada hetkel, mil olin kehastunud naeruks Elu Jumalale. Vaike ilme, millega ta lõpetas, esitus kui ime tervenisti, just oma lihtsuses olla siiski võimalik. "See oli priima," ütles Vaike, kui hirmuta olime lavalt astunud alla, hingestatud-punapärjalised tüdrukud. "See on nüüd lõpetatud"-tunne jääb meelde. Oma parim on antud, parimaks hetkeks ajastatuna.

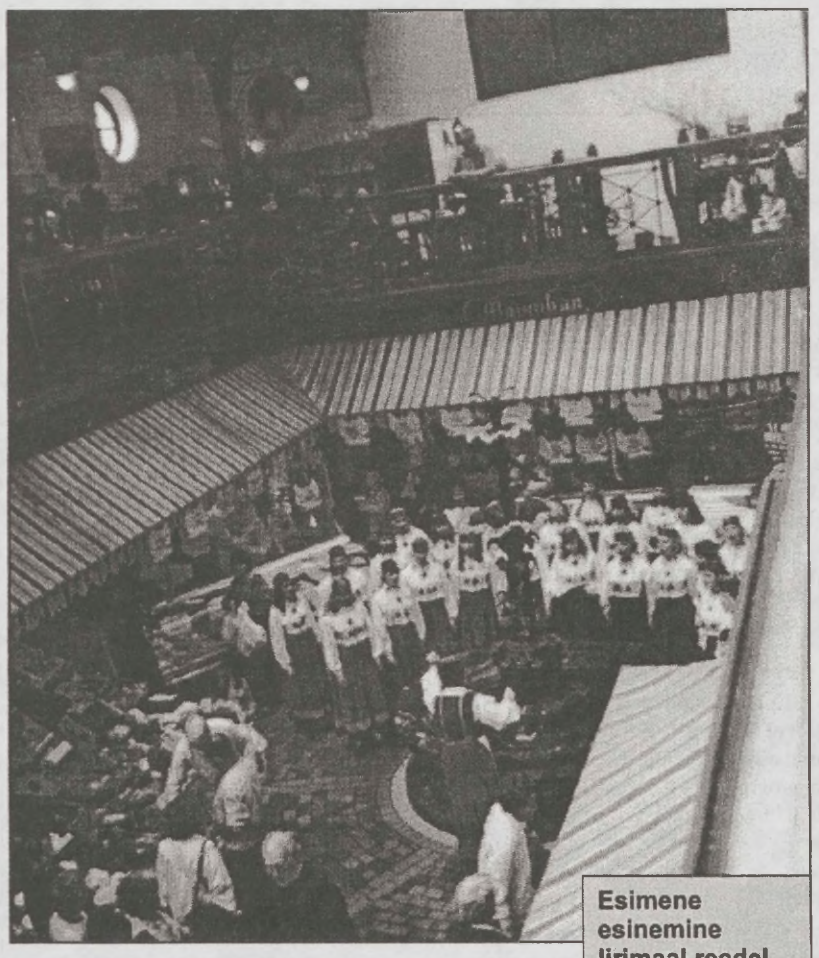

Esimene esinemine Iirimaal reedel, 2. mail Inglise Turuhallis

Konkursi vaheaegadel vaimustasid osavõtjaid Iiri tantsutüdrukud, kes tantsisid hüplevat stepptantsu meenutavat mägilastantsu - riili. *Reel* tähendab keerlema, pöörlema - ja just seda tants meenutaski. Liigutusi tehti üheaegselt, osavalt ja naeratus ei kadunud nende näolt hetkekski.

Kas ainult laulma?

Kas Iirimaale sõidetakse 12 minutiks laulma? Ei sugugi. Laulsime palju - bürgerlikul Inglise Turul, 6. sajandil kloostri rajamisega linna "tekitanud" munk Püha Fin Barre samanimelises katedraalis (St Fin Barre's Cathedral), pühapäevasel missal Togheri The Way of the Cross kirikus, mis oli moodsale avarusele vaatamata pilgeni täis, ning konkursi vahepalana mittevõistlusliku kavaga ja lõpugalakontserdil Veljo Tormise seatud rahvatantsudega. Žürii etteloetud otsuseid ja kogu üritust jäi lõpetama G. Fr. Händeli "Halleluuja"-koor oratooriumist "Messias" korralduskomitee esimehe John Fitzpatricku dirigeerimisel, mida laulis kuni 50%-line vabatahtlike seltskond igast koorist suurelt lavalt ning igalt poolt saalist, juhtides ka ootuste mittetäitumisel hinge taas avanenud olekusse tagasi.

Ülikooli naiskoor tänab sügavveetleva kummardusega rektoraati, kelle abi ja toetuseta nii kauge reis ka kuitahes heade häälepaelte kaasabil kuidagi võimalik ei oleks olnud. Aitäh kõigile, kelle mõttejõud meid aitas ajastada oma esituse tolle ajahetke absoluutse tipu neisse 12sse minutisse, mil olime *Cork City Halli* lavalaudadel. Ja sinililled Sulle, Vaike! Meie silmades.

Ülikooli naiskoori saab Tartus jälle kuulata **24. mail ülikooli aulas**, mil kahasse EKE Inseneride Meeskooriga saab kuulaja kingiks kevadiselt rõõmsa rahvusliku laulubuketi.

Subjektiivselt

Kui Eestimaal mainida, et sai Iirimaal käidud või ollakse sinna minemas, kostab spontaanne vaimustusohe. Iiri müüt paistab olevat üks absoluutidest, mida ei vaidlustata. Kindlalt hea. Üks niisugustest kergesti omastatavatest suhtumismudelitest, mis levivad mittesüüvijate vahel. Ja on tõepoolest mugavad tarbida, sest kellel on aega kõigega kursis olla? Võib ju ka omaks võtta valmiskujul emotsionaalseid hinnanguid, märksõnu. Ja see toimib.

Oli minulgi oma idee. Et Iiri on haldjate maa, muinasjutt autentsusest. Kui palju seda nüüd koori lihtlauljana, pealegi konkursikoori lauljana jälgida sai, on ise küsimus. Mida ma tähele panin? Mulle tundub, et Iirimaal juletakse välisele klantsile tähelepanu pööramata jätta; meil mitte niivõrd. Liiga ruttu juskui tahaksime kaugele kihutada olnust ja etteruttavalt omaks võtta "paremate ja õigemate" inimeste välise laadi ja viisi. Mida ma silmas pean? Tänavapilti, eestimaalasele suhteliselt määravana paistvat head, korrektset väljanägemist. Iirlane ütleb siinkohal, mis välisesse - tänavapilti ja rõivastusse - puutub, las minna. Prügi oli maas kellele häirivalt, kellele häirimatult palju. Foorituled ei maksnud jalakäijale suhteliselt midagi, nagu jalakäija ei maksnud autojuhtijale suhteliselt midagi. Mingi konsensus ikka pidi nende vahel olema, sest mõlemad säilitasid mingi omapära, samas kübetki oma isekulgemise rõõmust minetamata.

Aga loodus? Inimesed? Kirjeldades näen ise selgemini oma mõtet ja sellest hakkab hea, saab edasi minna. Tahtsin teada saada, kuidas ja millest siseneb iiri muusikasse hinge, mis tõotab, ja mis end nii hästi müüb, mis maailma lõa otsas hoiab oma lubatud "tõelisega". Ma nägin ainult pisut Iirimaad, ma nägin naeruväärselt vähe Iirimaad, ent ma nägin ja miski ei õigusta enam seda, kui ma ka nähes ei näinud kohe kergelt ja selgelt. Kahel korral vaatasin sõbralikult maanteed enda ligi ja rüppe lubavat rohetavate niitude maad, Dublini-Corki-Dublini teeäärset. Kus on haldjad? Lage, maadligi roheline, aiva roheline kõik, milline varjatud viide tasakaalule kogu aeg! Mina tulen maalt, kus on sood ja metsa. Haldjakujutlus seostub mitteavalikuga - olgu siis mets, kaljud-koopad või muu varjatus, käärulisus, sopilisus. Igal juhul mitte tavaline karjamaa, lage lagedik, peidukohata, ootamatusteta. Või mine tea.

Heakene küll, karjamaa karjamaaks, roheline pastoraal jooksvas kestuses, rahulikud karjakesed siinseal sündsalt mäletsemas... Ja roheruudustik puude- ja põõsaridadest, mis tarade aset näisid täitvat.

Kui maastik on nii roheline (loe "hall" intonatsiooniga) ja lage, ehkki laugjas ja malbe, siis peaks kaema, mismoodi inimesed end siia on kohandanud. No mis te arvate? Toretsevad villad? Oi, mis te nüüd! Päris bambusse, kui tudengikeelt vahelduseks pruukida. Ja miks mitte? Aga sellepärast, et esiisad on lihtsa, rangejoonelise, täiesti klassikalise, ühegi asjatuseta valge krohvmajakesetüübi juurde pidama jäänud ja traditsioon maksab veel siin-seal ilmas midagi.

Inimesed - soe läige juustes ja silmis. Omamoodi, väga soojad. Astuvad ise juurde. Kui tahavad. Ega häbene naerda, siirast tunnustust jagada, ei karda tulla. Ju on neil siis kindel tunne. Kusagil olemas. Seda olgu sulgi, kallis kaasmaalane. Leia seda, meil on õige ja hea elada just siin, ja meil on oma allik, millest maailma muusika keeb üles Eesti oma mullaliivast.

Ave Paesalu,
klassikalise filoloogia magistrant,
akadeemilise naiskoori laulja

Cork City Hallis.
Konkurss on lõppenud, tulemused teada. On pühapäev, 4. mai südaöö paiku.
Pildile on jäänud üle poole koori.

stipendium

Välissuhete talitus teatab

Välissuhete talitus tuletab meelde, et veel on võimalik taotleda järgnevaid stipendiume :

* Konrad Adenaueri Fond pakub stipendiumi taotlemise võimalust kõikide erialade (v.a meditsiin) magistrantidele, doktorantidele ja noortele teadlastele (kuni 30-aastased), kes on ühiskondlikult aktiivsed ja teadustöös edukad. Stipendiumi on võimalik saada kuni 3 aastaks ja see on mõeldud õpinguteks Saksamaa kõrgkoolides.

Tähtaeg 1. august.

* **Europa-Kolleg Hamburg ja Hamburgi Ülikool** pakuvad kõrgharidusega inimestele võimalust osaleda täiendõppeprogrammis "Europäische Integration und Internationale Wirtschaftsbeziehungen". Eelistatud on majandus- ja õigusteaduskonna lõpetanud. **Tähtaeg 26. mai.**

* **CIMO (Centre for International Mobility)** pakub stipendiumi taotlemise võimalust kõikide erialade noortele andekatele (kuni 35- aastastele) teadlastele, doktorantidele ja magistrantidele. Stipendium võimaldab 4-5-kuulist õppe- ja teadustöö tegemist mõnes Soome ülikoolis.

Tähtaeg 28.mai.

* Alexander von Humboldt-Stiftung pakub kõrge kvalifikatsiooniga kuni 40-aastastele doktorikraadiga teadlastele võimaluse taotleda stipendiumi uurimistöö tegemiseks mõnes Saksamaa kõrgkoolis või uurimisinstituudis. Stipendiumi võib taotleda 6-12 kuuks.

Ülalnimetatud stipendiumide kohta on võimalik saada lähemat informatsiooni ja avalduste vorme välissuhete talitusest ph 304, tel 465 615. Magistrantidel ja doktorantidel palume pöörduda välisüliõpilastalitusse ph 120, tel 465 151.

Lea Kivi,
välissuhete talitus

Eesti Teaduste Akadeemia UURIMISTOETUSED

Eesti Teaduste Akadeemia kuulutab välja uurimistoetuste konkursi. 1997. aastal antakse välja kuni 6 individuaalset toetust (maksimumsuurusega 30 000 krooni).

Uurimistöö tulemuste vormistamiseks teadusmonograafiana (pretendeerida võivad kõik akadeemilise kraadiga uurijad) või konkreetse uurimistöö läbiviimiseks (pretendeerida võivad vahetult doktorantuuri lõpetanud noored teadlased).

Avaldusi koos taotluse põhjenduse ja isikuandmetega) võtab Akadeemia vastu **3. juunini** aadressil: Kohtu 6, EE0001 Tallinn.

Eesti Teaduste Akadeemia
juhatus

Rahvusvaheline kinantropomeetria kursus

Aprillil lõpus toimusid spordipedagoogika instituudi, füüsilise antropoloogia keskuse (ARCA) ja rahvusvahelise kinantropomeetria ühingu (ISAK) korraldatud metoodilised kinantropomeetria kursused. Kursuse viisid läbi ISAKi juhatuse liikmed prof Albrecht Claessens Leuveni Katoliiklikust Ülikoolist (Belgia) ja prof Toivo Jürimäe TÜ spordipedagoogika instituudist. Kursused koosnesid ingliskeelsetest loengutest ja praktilistest mõõtmistest. Osalejad-õppejõud, teadurid, üliõpilased, olid kehakultuuri-, arsti- ja bioloogia-geograafiateaduskonnast.

Kursuste lõpetajad (ühtekokku oli neid 12), said rahvusvaheliselt aktsepteeritava sertifikaadi. Tegemist oli esmakordselt nii kõrgel rahvusvahelisel tasemel läbiviidud kursustega kehakultuuriteaduskonnas.

Merle Rehand

sport

KÜLLI KALJUS EESTI MEISTER POOLMARATONIS

Samal nädalalõpul kui tähistati Kääriku spordibaasi 50. aastapäeva, toimusid kaunis Lõuna-Eesti linnas Tõrvas Eesti selle aasta meistrivõistlused poolmaratonis. Eesti meistriks tuli geograafiateaduskonna magistrant Külli Kaljus, kes on ka varem näidanud ennast väga tugeva pikamaajooksjana.

ÜLEÜLIKOOLILINE SPORDIPÄEV KÄÄRIKUL

Reedel, 9. mail toimus Käärikul suur spordipäev, kus osalesid nii tudengid, õppejõud, teenistujad kui ka külalised teistest kõrgkoolidest.

Spordipäeva avas Kääriku spordibaasi direktor Avo Orav. Avamisele järgnes pooletunnine ühissoojendus Eesti ühe parema aeroobikatreeneri Luule Märtini juhtimisel.

Spordipäeva programm oli valitud selline, et igaüks leidis siit endale jõukohase ja meeldiva tegevuse. Kes kirevas spordiprogrammis ei osalenud, sai mõõduka kehalise koormuse terviserajal, mis kulges Kääriku kaunis looduses.

Paljud spordipäeval osalejad testisid oma kehalist võimekust UKK instituudi 2 km käimistesti põhjal.

Toome lühidalt ära erinevate spordialade paremad:

PENDELTEATEJOOKS

I koht KKT IV
II koht KKT II
III koht KKT III

PAARISVÕRKPALL

Naised

I koht "Sweet Girls" Kairi Kuur
Sirje Hendla

Mehed

I koht "Raud" Ruudo Hannus
Lennart Raudsepp

TÄNAVAKORYPALL

Naised

I koht Eesti Riigikaitse Akadeemia - Katrin Mänd
Karin Ilus
Ülle Väina

Mehed

I koht KKT - Priit Saaron
Priit Lõhmus
Toomas Kandimaa

PARGIORIENTEERUMINE

I koht Mati Tiit
II koht Priit Karon
III koht Vallo Vaher

ÕPPEJÕUDUDE TENNISETURNIIR

A-grupp
I koht Oleg Sevtšuk
II koht Jaak Karu
III koht Toomas Karu

B-grupp

I koht Milvi Visnapuu
II koht Martin Kutman
III koht Lehti Pilt

KÕIEVEDU

I koht **Kääriku Näkid** (Maris Luuberg, Anne - Marie Koha, Tiina Beljajeva, Aivi Karu, Aliis Liin, Kaja Haljaste, Anu Säärits, Kairis Leinus, Milvi Visnapuu)*

II koht **T.N.V.** (Evely Otsa, Hille Ostrov, Merike Kippasto, Riho Illak, Mart Kull, Meelis Jukk)

III koht **Eesti Riigikaitse Akadeemia**

* Kõievõos, kus võistkonnas oli kolm meest ja kolm naist, võis ühte meest asendada kaks naist.

Õhtul toimus disko, kus autasustati tublimaid juubelimedali ja -särgi, diplomi ning Käärikut tutvustava brošüüriga. Parimaid võistkondi autasustati uhkete tortidega.

Spordikeskus tänab Kääriku spordibaasi ja kõiki teisi abistajaid, kes aitasid kaasa spordipäeva läbiviimisel.

KÄÄRIKU 50

Kääriku spordibaasi juubeliüritused jätkusid 10. mail konverentsiga "Kääriku 50".

Kääriku kujunemisloost rääkis konverentsil Valter Lenk. Arne Kivistik tutvustas Käärikut maastikuspordikeskusena. Endiste Kääriku nõukogude tegevusest andis ülevaate Arnold Green, Käärikust Otepää linna ja Pühajärve valla poolt vaadatuna Jüri Kork. Kääriku tulevikust kõneles Peeter Tulviste.

Konverentsile järgnes filmiprogramm, mis tutvustas Käärikut läbi aegade. Filmiprogrammi lõpuosas said vaatajad näha ka eelmisel päeval toimunud spordipäeva kokkuvõtet. Seni ülikooli raamatukogus üleval olnud näitus "Kääriku 50" jääb nüüdsest püsinäitusena Käärikule.

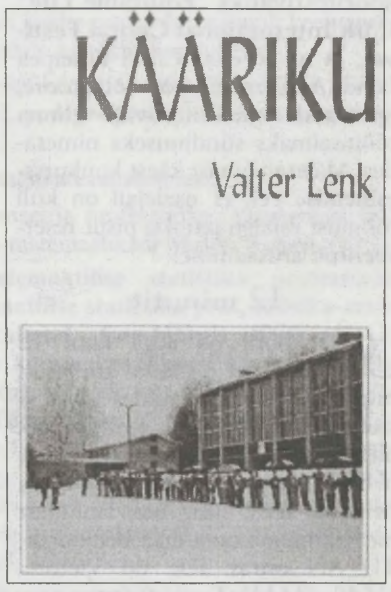

❐ **Juubeliks valmis raamatuke "Kääriku".**

Õhtu lõpetas pidulik koosviibimine, kus autasustati kauaaegseid Kääriku töötajaid ja peeti tänusõnadega meeles kõiki, kes Kääriku spordibaasi väljaehitamisele kaasa on aidanud. Kauaaegset Kääriku nõukogu esimeest Arnold Greeni, kellel on suuri teeneid Kääriku arengus, autasustas rektor ülikooli suure medaliga. Ülikooli väikese medaliga autasustati Õie Hiiobit ja Linda Kalmu. Paljud Kääriku töötajad said tänukirja. Juubeli puhul õnnitlesid Kääriku spordibaasi Valga maavalitsus, Pühajärve vallavalitsus, spordiliit Jõud, Eesti Põllumajandusülikool, Eesti Suusaliit ja Madsa õppespordibaas jt.

Harry Lemberg,
spordikeskuse juhataja

LÕPUAKTUSED

Sotsiaalteaduskond	17.06. 12.00
Bioloogia-geograafiateaduskond	17.06. 15.00
Õigusteaduskond	18.06. 12.00
Kehakultuuriteaduskond	18.06. 15.00
Filosoofiateaduskond	19.06. 12.00
Füüsika-keemiateaduskond	19.06. 15.00
Majandusteaduskond	20.06. 12.00
Matemaatikateaduskond	20.06. 15.00
Usuteaduskond	21.06. 10.00
Arstiteaduskond	21.06. 12.00

Dionysia '97

soodushinnaga piletid saadaval
TÜ Üliõpilasesinduses
E-R kell 10-15.

Tel 465 400.

Kiirusta, sest pileteid on piiratud arv!

info

loeng

Kolmapäeval, 21. mail külastab Tartu Ülikooli **Saksamaa sõjaväepiiskop dr Hartmuth Löwe.**

Kl 12.15-14 toimub ph aud 104 loeng **"Lutheri kujutlus surmast ja suremisest".**

Loeng on saksa keeles, tõlkega.

Kõik on oodatud!

väitekiri

20. mail kl 10 kaitsevad Vanemuise 46 aud 301 magistritööd:

Indrek Ots loomaökoloogia erialal "Hematological health state indices of reproducing Great Tits. Methodology, sources of natural variation and a response to brood size manipulation" (oponendid biol-kand Vilju Lilleleht ja MSc Alar Aab);

Vallo Tilgar loomaökoloogia erialal "Kaltsiumi kättesaadavus kui ökoloogiline tegur metsavärvulistel" (oponent PhD biol Peeter Hõrak);

Malle Viik hüdrobioloogia erialal "Vee lämmastikuühendite määramine hüdrobioloogilistes kompleksuuringutes" (oponent prof keemiakand Toomas Tenno);

Nikolai Laanetu zooloogilise süstemaatika erialal "Kobras ja saarmas Eestis" (oponent biol-kand Anne Kirk).

konverents

"Eesti kirikulugu"

23. mail toimub ph 102 konverents "EESTI KIRIKULUGU".

Ettekanded üliõpilaspõlves valminud tööde põhjal.

Kl 12 avamine, kl 12.15-14 Urmas Nõmmik, *Esimene Eestimaa piiskop Theoderich*; mag art Tiina Kala, *Kiriku funktsioneerimine linnastruktuurides hiliskeskaegse Tallinna näitel*; Andres Andresen, *Kirikuvalitsemine Eestimaal 18. sajandil*;

kl 14.30-16.15 Veiko Vihuri, *Kiriklikud olud ja konfessioonidevahelised suhted Saaremaal Karja kihelkonnas viimase 150 aasta jooksul*; mag theol Toivo Pilli, *Ühest Eesti baptismi ajaloo periodiseerimise katsest*; Egle Tamm, *Eesti kirikuarhitektuur pärast Teist maailmasõda.*

Kõik kirikuloohuvilised on oodatud!

Pärast ettekannete kuulamist on plaanis üldiskussioon edasisest ühistegevusest Eesti kirikuloo alal ning soovijate olemasolu korral *Eesti Kirikuloo Seltsi* asutamine.

* * *

info

Tartu Norra Seltsi
5. aastapäev

Pühapäeval, 18. mail kl 11 toimub ph aud 102 Tartu Norra Seltsi 5. aastapäevale pühendatud konverents.

Kavas: Eesti-Norra varasematest suhetest (H. Piirimäe), keeleõpetusest Tartu Ülikoolis (norra keele lektor Tor Hanseth), Eesti-Norra kultuurikalendrist (Eha Vain), Norra-Eesti seltsidest (kultuurivahendaja Turid Farbregd), Tartu Norra Seltsi käekäigust (seltsi esimees Gennadi Jagomägi), Eesti Norra suhete perspektiividest (Norra suursaadik Kai Olaf Lie).

Kl 14.30 järgneb pidulik koosviibimine vanas kohvikus.

Laupäeval, 17. mail toimuvad vanas kohvikus Norra rahvuspühaga seotud üritused. Kl 12 avatakse Norra-teemaliste kunstiteoste näitus, kl 13-15 tehakse lastele põsemaalinguid, pildistatakse koos trolliga jmt, kl 13-15 norra muusika, kl 15 esitletakse norra-eesti sõnastikku.

varia

Keelekeskus teatab,

et **võõrkeele (üldainena) eksamid magistrantidele ja doktorantidele** toimuvad:

29. mail kell 9 Tähe 4-155 (inglise keel) ja

30. mail kell 10 Ülikooli 18a-214 (saksa keel).

Registreeruda saab keelekeskuses Ülikooli 18a-218, tel 465 357 26. maini (saksa keele eksamile 27. maini).

Erialast kirjandust (200 lk) ootame samade kuupäevadeni keelekeskuses (saksa keel) ja Tähe 4-157 (inglise keel).

UNIVERSITAS TARTUENSIS
Peatoimetaja Varje Sootak
Toimetaja Reno Hekkonens
Toimetuse aadress: EE2400
Tartu, Ülikooli 18 ruum 241
TÜ faks: +372 7 465 440
E-mail: varje@admin.ut.ee
O/Ü Greif trükk
UT ilmub reedeti
Tellimise nr. 2837. Tiraaz 800
TEL. 465 680

ARH
Tartu Ülikooli Raamatukogu

NR. 20 (1888)
REEDE,
23. MAI 1997
ILMUB
NOVEMBRIST
1948
HIND 2 KROONI

Universitas Tartuensis

ARSTITEADUSKONNA DEKAANIKS VALITI TEIST KORDA KIRURGILISTE HAIGUSTE KORRALINE PROFESSOR ANTS PEETSALU

Eelmisel reedel valis arstiteaduskonna dekaani valimiskogu, kuhu kuulusid teaduskonna kõik korralised ja täie tööajaga töötavad õppejõud ning teadustöötajad, dekaaniks seni samal ametikohal olnud kirurgiliste haiguste korralise professori Ants Peetsalu.

Koos Ants Peetsaluga kandideeris dekaaniks füsioloogia korraline prof Eero Vasar.

Ants Peetsalu osutus valituks 89 häälega. Eero Vasara poolt hääletas 60 valimiskogu liiget. Kohal oli 157 valimiskogu liiget.

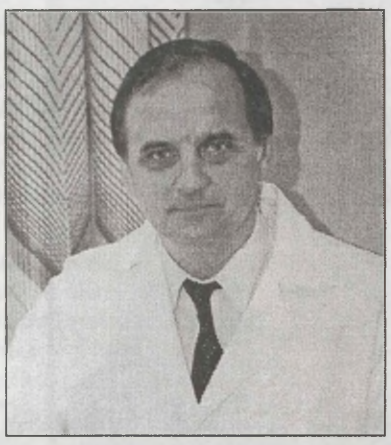

Ants Peetsalu (sünd 25.04. 1942) lõpetas TÜ arstiteaduskonna ravi erialal 1966. aastal. 1972. aastal kaitses samas kandidaadi- ja 1992. aastal doktoriväitekirja. Alates 1992. aastast on Ants Peetsalu kirurgiakliiniku juhataja ja kirurgiliste haiguste korraline professor. Alates 1994. aastast oli ta ka arstiteaduskonna dekaan.

Eeva Kumberg,
teabetalitus

aulaloeng

"Keelekontakt - keelekonflikt"

Kolmapäeval pidas keelekontaktidest ja keelekonfliktidest aulaloengu Ohio Ülikooli emeriitprofessor, Tartu Ülikooli audoktor Ilse Lehiste.

Ta kõneles oma loengus kontaktis olevate keelte mõjust üksteisele; kahte keelt kõnelevast isikust, kelle kaudu kontakt aset leiab, ning ühiskonnast, kus rohkem kui ühte keelt kõneldakse ning samuti kahte keelt kõneleva isiku suhetest selle ühiskonnaga.

Professor Ilse Lehiste arvates on keele muutumine kontakti tagajärjel normaalne nähtus, millel on oma seaduspärasused. Kontakt võib muutuda konfliktiks, kui tekib konflikt kõnelejate gruppide vahel. Keelekonflikt võib olla ka poliitiline võitlus, mida sümboolselt võideldakse keele tasemel. Keelekonflikti ei saa lahendada ilma ühiskondlikku konflikti lahendamata.

Kõik aulaloengud ilmuvad ka eraldi väljaannetena.

Teabetalitus on kõigi teenistuses

KES ON KES

19. maist juhatab teabetalitust Katri Raik, kes valiti konkursi korras nelja kandidaadi seast.

Katri Raik on sündinud 1967. aastal Tartus, lõpetanud 1985. aastal Tartu 3. keskkooli. Aastail 1985 - 1991 õppis ta ülikoolis ajalugu. Diplomi järgi on Katri Raik ajaloo ja ühiskonnateaduste õpetaja. 1990 tuli ta tööle teabetalitusse, 1994. aastast on rektori referent, 1996. aasta aprillis lisandus regionaalprojekti juhtimine. Käesoleva aasta aprillist, kui teabetalituse juhatajast Toomast Kihost sai presidendi erasekretär, oli ta teabetalituse juhataja kohusetäitja.

Aastail 1991 - 1993 oli Katri Raik ajaloomagistrant, praegu õpib esimest aastat Avatud Ülikoolis õigusteadust.

Katri Raik on möödunud aastal loodud Eesti Suhtekorraldajate Liidu asutajaliige.

***Teabetalitus loodi 1990. aastal. Seda on juhatanud Tiit Matsulevitš, Urmas Aunin, Toomas Kiho. Sina olid aprillist juhataja kohusetäitja, kuid teabetalituses oled olnud selle loomisest peale.**

Mina tulin sinna paar kuud peale loomist. Teabetalitus asutati Helsingi Ülikooli eeskujul. Ülikoolis oli suurte muutuste aeg ning sageli tuli kiiresti palju asju ära lahendada, nii et esialgu olime tõeline tuletõrjekomando. Teabetalitusel tuli uut moodi suurüritusi korraldada, külalisi vastu võtta, pressiteateid teha, infomaterjale ja ajakirja Ülikool välja anda. Tegelikult kõik algaski ajakirja toimetamisest, tasapisi tuli juurde pressitöö. Siin on alati töötanud noorem rahvas. Teabetalitus oli 90ndate alul kohtumiste ja asjaajamiste paik. Seisime siin mitme teaduskonna sünni juures, nagu usu- ja sotsiaalteaduskond. Olen üle kahe aasta teabetalitusest ameti poolest eemal olnud, kuid sinna alati tagasi tahtnud.

*** Teabetalituse tööle järgnes rektori referendi amet. Mida teeb õieti rektori referent?**

Referendina kogun rektori ettekannete ja kõnede jaoks materjali, valmistan need ette (ei kirjuta ettekannet valmis), korraldan rektori vastuvõtte. Tuleb vastu võtta rektori külalisi, koos teabetalitusega suurüritusi korraldada. Üldkokkuvõttes täidan neid ülesandeid, mida rektor seab.

❒ **Teabetalituse juhataja Katri Raik: "Teabetalituse struktuur ja ülesanded on välja kujunenud, kõike tuleb vaid paremini ja täiuslikumalt teha."**

*** Ajakiri on nüüdseks välja surnud.**

Tegijad läksid mujale ja sellel ajakirjal polnud ka oma nišši. Teadusajakiri peaks aga ülikoolil olema. Eesti ajakirjanduspildis teadusajakirjandust peaaegu polegi. Ja kes muu kui ka ülikool võiks selle eest seista. Seda on raske teha, sest teadlastel endil on vähe aega ning oma erialast pole lihtne teistele arusaadavalt kirjutada.

Kui ülikool 1994. aastal eesti ülikooli 75. aastapäeva eel maakondades infopäevi korraldas, sai alguse ka regionaalprojekti idee. Alles kohapeal on näha, milline vajadus ülikooli info ja sidemete järele on. Seda on kogenud

Järg 3. lk.

Üliõpilasesinduse juht on Leif Kalev

Selleks korraks on vist kired üliõpilasorganisatsioonide juhtide valimise ümber vaibumas. Oma pitseri vajutab ka lähenev sess.

Eelmisel nädalal jõuti niikaugele, et üliõpilasesinduse ja edustuse esimees on **õigusteaduskonna III aasta üliõpilane Kalev Leif.**

*** Iseloomustage palun praegust seisu - mitu üliõpilasorganisatsiooni ülikoolis ikkagi on?**

Sel kevadel toimusid nii üliõpilasesinduse kui edustuse valimised. Mõlemal pool said enamuse omavahel lähedased jõud. Selletõttu olen nii mittetulundusühingu edustuse kui üliõpilasesinduse esimees. Võib-olla saame nüüd neid tasapisi ühte sulatama hakata, et see segadus lõpuks otsa saaks. Valimisprogrammides oli ka selliseid soove. Ellu viia ei ole seda lihtne, sest seadusandlus on selle koha pealt nõrk. Mida aga kohe teha saaks, on see, et peab hakkama kooskõlastatult tegutsema, et me enam ei dubleeriks teineteise tegemisi.

*** Kas asetäitjad ja toimkonnad on paigas?**

Abiesimeest veel ei valitud. Oli kaks kandidaati. Rauno Vinni sai 15 ja Kaur Parve 11 häält. Abiesimees valitakse ära järgmisel kolmapäeval. Toimkonna esimehed hakkavad vahetuma sedamööda, kuidas kutsutakse kokku toimkonna koosolekuid. Esimesena tuleb sel nädalal sotsiaaltoimkonna oma.

*** Toimetust huvitab muidugi see, et infotoimkonnas oleks väga kohusetruu inimene, kes ka ülikoolilehte ei unustaks informeerimast.**

Infotoimkonna juhataja on peaaegu teada. Loodan, et see inimene ka midagi tegema hakkab.

*** Sess tuleb peale, tegutsema hakkate nähtavasti sügisel.**

Mõned põletavad asjad tuleb kohe ära ajada. Praegu tahetakse meile õppemaksuga kaela peale istuda. See on nii halb eelnõu, et isegi erakoolid on kahtleval seisukohal. Proovime Eesti Üliõpilaskondade Liidu kaudu neid tegelasi mõjutada. Teiseks peavad uued inimesed ennast lihtsalt sisse seadma, probleemidega kurssi viima. Mõni asi toimub jooksvalt, näiteks õppekorralduse eeskirja täiendamine. Reservohtvitseride kursuse asi vajab samuti õiendamist.

Seoses üliõpilasühendustega on olnud mitu aastat segadust ja nääklemist. Ehk hakkab sellest aastast asi natuke paranema. Esinduses on toimunud suur põlvkondade vahetus. Loodan, et uued inimesed mõnevõrra uues keskkonnas suudavad oma töökultuuri poolest liikuda sinna, kus on ka teised Eesti üliõpilaskonnad.

Varje Sootak

acta diurna

NB! NB! NB!

TÄHELEPANU! ON MUUTUNUD KÕIGI VANEMUISE 46 ÕPPEHOONES ASUVATE ÜLIKOOLI ALLÜKSUSTE NUMBRID (matemaatikateaduskond, bioloogia-geograafiateaduskond, tervishoiuinstituut). Uued numbrid leiate ülikooli WWW-leheküljelt ülikooli struktuuri alt ja helistades infotel 465 465.

SEL NÄDALAL

*** 20.-24. maini osaleb rektor prof Peeter Tulviste Euroopa rektorite konverentsil Turus ning seejärel 28. maini Prahas kaitseküsimuste alasel nõupidamisel.**

20. mail

* **Indrek Ots kaitses magistritööd** "Hematological health state indices of reproducing Great Tits. Methodology, sources of natural variation and a response to brood size manipulation", **Vallo Tilgar** teemal "Kaltsiumi kättesaadavus kui ökoloogiline tegur metsavärvulistel", **Malle Viik** teemal "Vee lämmastikuühendite määramine hüdrobioloogilistes kompleksuuringutes" ja **Nikolai Laanetu** teemal " Kobras ja saarmas Eestis".

* **Ülikooli valitsuse istungil** oli päevakorras: korraliste õppejõudude ja teadustöötajate koosseisude kinnitamise kord, TÜ arengukava täiendamine, TÜ ettepanekud riiklikuks koolitustellimuseks 1998/99. õppeaastal, lepingu sõlmimine välisüliõpilastega 1997/98. õppeaasta sügissemestrist jm.

* **Anti Selart kaitses magistritööd** "Eesti idapiir keskajal" ja **Asko Varik magistritööd** "Eesti-Prantsuse kultuurisuhetest aastail 1918-1940".

* **Akadeemilise Baltisaksa Seltsi töökoosolekul oli Villu Tamulilt ettekanne "Tartu Ülikooli baltisakslased 19. saj".**

21. mail

* Dionysia festivali raames **avati Madis Kõivu maalide näitus**.

* Toimus **Saksamaa sõjaväepiiskopi dr Harthmuth Löwe loeng "Lutheri kujutlus surmast ja suremisest".**

* **Maria Zeltser kaitses magistritööd** "Simple double sequence spaces and the solid typology".

* **Toimus prof *emer* Ilse Lehiste (Ohio State University) aulaloeng "Keelekontakt - keelekonflikt".**

22. mail

* Peahoone aud 102 **tutvustati ülikooli vilistlaskogu põhimõtteid ja eesmärke.**

* 22.-24. maini toimub ülikoolis **konverents "75 aastat hungaroloogiat TÜs".**

23. mail

* **Ülikooli nõukogu istungil** on päevakorras uute professorite valimine, 1996. aasta finantsmajandustegevuse aruanne ja audiitori järeldusotsuse arutelu.

* Kell 12 algab ülikooli peahoones aud 102 **konverents "Eesti kirikulugu"**. Kõik kirikuloo huvilised on oodatud. Pärast ettekandeid on kavas diskussioon edasisest ühistegevusest Eesti kirikuloo alal ning soovijate olemasolu korral asutatakse Eesti Kirikuloo Selts.

* Kl 15 algab nõukogu saalis **ajakirjandusosakonna päev**.

*** Ülikooli kuratoorium arutab kliinikumi probleemi.**

*** 23.-24. mail on Käärikul Eesti Psühholoogiaüliõpilaste Ühenduse organiseeritud kevadkool**. Kevadkooli teemaks on "Identiteet". 23. mai programm on organiseeritud Tallinna Pedagoogikaülikooli psühholoogiaüliõpilaste ja 24. mai programm TÜ psühholoogia osakonna üliõpilaste poolt. Oodatud esinejad on: Voldemar Kolga - TPÜ professor, Katrin Kivimaa - feministist kunstikriitik, Kristel R. Sitz - Eesti esimene transseksuaal, Lemme Haldre - ekspert laste seksuaalse ahistamise alal.

24. mail

* Kell 18 algab **aulas TÜ naiskoori ja EKE inseneride meeskoori kontsert.**

25. mail

* Kell 11 algab konverentsisaalis **rahvusvaheline neuroloogiaalane konverents.**

TULEVAL NÄDALAL

28. mail

* Kl 11 toimub nõukogu saalis **teabetund**. (T. Maimets - TÜ aasta kokkuvõte, L. Kalev - üliõpilasesindusest, teabetalituse uus juhataja jm).

* Kl 13.15 kaitseb Tähe 4-217 **Ott Toomet** magistrtööd "Universumi suuremastaabiline struktuur: korrapära superparvede ruumijaotuses".

29. mail

*** Lääne-Virumaal toimub TÜ vilistlaste kohtumine.**

* Kl 14 kaitsevad nõukogu saalis **magistritööd Eve-Merike Sooväli ("Patsientide ja õdede hinnangud ning arvamused õendusabile kirurgiaosakondades") ja Kaidi Vendla ("Eesti ravimikasutuse muutused aastaks 1994").**

* 29. maist 1. juunini toimub ülikoolis **rahvusvaheline konverents "CEENet GA and Policy Workshop".**

31. mail

* Kl 11 algab **plenaaristungiga (teaduskonna arengуperspektiividest) aulas majandusteaduskonna vilistlaste päev.** Kl 15 jätkub konverents erialasektsioonides Lossi 3. Kl 20 ball Vanemuises.

õnnitleme

Dotsent Jüri Jegorov 75

Homme saab 75-aastaseks õigusteadlane dots Jüri Jegorov.

Juubilar sündis Tallinnas kunstniku Andrei Jegorovi peres. Ta õppis Tallinna Reaalkoolis, mille lõpetas 1940. Kuuludes põlvkonda, kelle elusaatust oluliselt muutis Teine maailmasõda, jõudis ka juubilar esialgu kavatsetud õpingute asemel Tartu Ülikoolis kõrgema hariduse diplomini hoopis Kõrgemas Diplomaatia Koolis Moskvas.

Tulles noore mehena 1947. aastal Tartu Ülikooli õigusteaduskonna õppejõuks on ta jäänud *alma mater*'ile truuks tänaseni. Nende pikkade tööaastate jooksul on tal tulnud jagada teaduskonnaga nii raskusi kui rõõme, mis neil aastatel teaduskonnal erinevates poliitilistes oludes tuli üle elada. 1950. aastal kaitses ta kandidaadidissertatsiooni tuntud rahvusvahelise õiguse spetsialisti prof V. Durdenevski juhendamisel. Alustanud rahvusvahelise õiguse ja diplomaatia õppejõuna, on ta pikkade aastate jooksul olnud teaduskonnas õigusajaloo õppejõud.

1961. aastast on ta tegutsenud dotsendina. J. Jegorov on täna ainuke õigusteaduskonna õppejõud, kes saab end nimetada mitte ainult kõigi Eestis tegutsevate juristide õpetajaks, vaid ka kõigi juriste õpetavate õppejõudude õpetajaks. Pool sajandit vahetpidamata tööd Tartu Ülikoolis tähendab ka seda, et sel aastal saab täis maagiline saja semestri piir.

Jätkuvat elurõõmu soovides

kolleegide nimel Eesti õiguse ajaloo õppetoolist
prof Peeter Järvelaid

Mõeldes Rein Saukasest.

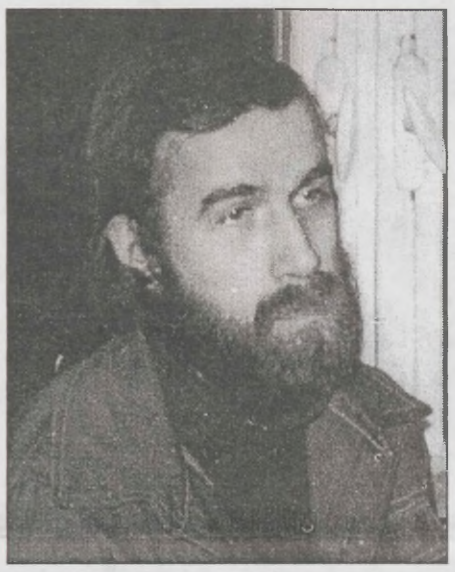

Just täna ei pääse oma 50. sünnipäevast ülikooli raamatukogu peatoimetaja Rein Saukas. Kui ta Kirjandusmuuseumi rahvaluule osakonnast ligi paarikümneaastase töötamise järel lahkus ja tuli ülikooli raamatukogu teadusosakonda, oli mul sellest pööraselt kahju. Muuseumis ning folkloristide keskel oli iga mees otsitud, peale selle on Rein kolleeg, kes armastab täpsust, kuid ei nori (ehkki on kangekaelne).

Nüüd, kus me oleme raamatukogus jälle koos, on mul väga hea meel, et ta siin töötab, sest tema peale võib kindel olla. On teisedki. Hindan ajal, kus kadedus ja kahtlustamine on põhimõttekindlusest sagedamini kasutatavateks relvadeks, eriti Rein Saukase usaldusväärsust meeskonnaliikmena. Koos teistega on ta teinud suurejoonelise, viieosalise väljaande "Eesti vanasõnad" (1980-1988). See on akadeemilisest seeriast "Monumenta Estoniae Antiquae" kolmas osa, tänu millele on eesti vanasõnad meie rahvaluulest esimene liik, mille ehtne materjal on publitseeritud tervenisti. Praegu on töös mõistatused.

Kuid Rein Saukas on koostanud koos Mart Laari ja Ülo Tedrega ka ilusa albumi "Jakob Hurt 1839-1907" (1989), mille kokkupanek tähendas üsna suurt närvidemängu. Koos Urmas Orasega avaldas ta samuti Hurda aastal 1989 sarjas "Litteraria. Eesti kirjandusloo allikmaterjale" selle 6. vihuna Jakob Hurda ja Jaan Adamsoni kirjavahetuse. Ta on vastutanud ülikooli raamatukogu väljaannete ilmumise ja aastaaruannete õigsuse eest.

Ülikooli raamatukogu üllitab oma uuemad asjad arvutilao pealt, aga kuigi see on kaasajal ka loomulik, ei sündinud see sugugi üleöö ega ilma Rein Saukase kannatlikkuseta, vaid vastupidi, just tänu sellele.

Alates mullusest toimetab Rein Saukas "Tartu Ülikooli Raamatukogu aastaraamatut". See on hoolega toimetatud teos, mille järgmine köide ilmub jaanipäevaks.

Teades, et Rein Saukasele avalikkuse sunnitud tähelepanu sugugi ei meeldi, ei õnnitlegi ma teda selle puhul, mis on õnneks mööduv. Selle puhul, mis jääb, aga küll ja veendunult. Teades sedagi, et ma ei ole üksi.

Peeter Olesk

TÜ valitsuses

20. mail

*** Valitsus kinnitas korraliste õppejõudude ja teadustöötajate koosseisude kinnitamise korra.** Selle aluseks on TÜ põhikirja § 99, millest lähtuvalt kinnitab korraliste õppejõudude ja teadustöötajate koosseisud rektor dekaanide ja struktuuriüksuste juhtide ettepanekul igaks aastaks. Istungil leiti, et on tarvis välja töötada ka teaduritele esitatavad nõuded.

*** Arutati ja täiendati TÜ arengukava,** täiendusettepanekuid saab teha veel kuu aega, sest arengukava esitatakse juunikuu nõukogule.

*** Arutati 1998/1999. õppeaasta riikliku koolitustellimuse ettepanekuid ning kinnitati need.** Bakalaureuse- ja arstiõppesse ning diplomiõppesse tahab ülikool vastu võtta 1648 üliõpilast (1997/1998 - 1397), õpetajakoolitusse 200 (163), magistri- ja doktoriõppesse 322 ja 133 (260 ja 110), interniõppesse 160 (178) ja residendiõppesse 72 (72).

*** Prorektor prof Toivo Maimets informeeris teadus- ja arenduslepingute sõlmimisega seotud kulutustest. Sellest ja teistest arutusel olnud küsimustest informeerime mõnes järgmises ajalehenumbris lähemalt.**

Ülikool pakub lahendust kliinikumi probleemile

19. mail otsustas rektoraat laiemale avalikkusele tutvustada uut lahendust kliinikumi reorganiseerimiseks: moodustada sihtasutus Tartu Ülikooli Kliinikum. Sihtasutuse ideed on viimase kuu aja jooksul tutvustatud nii arstkonnale, kliinikumi nõukogule kui ministritele. Ettepanek aitab lahendada mitu seni raskusi tekitanud küsimust: ülikooli kliinikum oleks juriidiliselt iseseisev; Tartu meditsiinis taastuks ravi, õppe ja arstiteaduse orgaaniline side; tagatud oleks ravi ja õppe akadeemiliselt kõrge kvaliteet; välistataks erastamisvõimalus ning ülikool saaks tagasi oma võõrandatud varad.

Ülikooli ettepanekul hakkaksid sihtasutuse nõukogu koosseisu kuuluma riigi (nii sotsiaal- kui ka haridusministeeriumi), maakonna, linna ja ülikooli esindajad.

Ülikooli juhtkond esitab väljatöötatud edasise tegutsemise kava lähipäevil. Prof Peeter Tulviste sõnul näeb ülikool oma ettepanekus kompromisslahendust aasta kestnud vaidlustele ja segasele olukorrale. Kliinikum muutub iseseisvaks juriidiliseks isikuks, mille varade kasutamine kuulub sihtasutuse nõukogu ja juhatuse kompetentsi.

Tartu meditsiini kõrge taseme ja mahu on juba peaaegu kaks sajandit taganud õppe-, teadus- ja ravitöö ühtsus, mida lõhkus haiglate eraldamine ülikoolist 1944. aastal.

Reedel, 23. mail toimub ülikooli kuratooriumi koosolek, kus arutatakse samuti kliinikumi küsimust. Kuratoorium on ülikooli juurde moodustatud 15-liikmeline kogu, kes esindab ühiskonna huve.

Katri Raik, teabetalitus

Teabetalitus on kõigi teenistuses

Algus 1. lk.

kõik, kes maakondades käinud. Regionaaltööst on vaid rõõmu olnud. Kolleegid ülikoolist on heal meelel kaasa löönud, selle vajadust tunnistanud ja maakondades oleme hästi oodatud.

*** Kas tegutsed rektori referendina ja regionaalprojekti juhtimisega edasi?**

Täidan edasi rektorilt lähtuvaid ülesandeid. Tegelikult on need töölõigud väga tihedalt teabetalitusega seotud, nii et ka regionaalprojekt liitub teabetalitusega.

Tegevus on laienenud seoses ülikooli kahe kolledži asutamisega. See, mis toimub Pärnu ja Türi kolledžis kohapeal, puudutab emaülikooli. Peale akadeemilise hariduse andmise peame püüdma tagada üliõpilaste sidet Tartuga. Üliõpilane peab end üliõpilasena igal pool tundma. Kuulsin Pärnus rõõmuga, et meie kolledži üliõpilased pesid puhtaks Lydia Koidula, nagu meil siin volbriööl Baeri pead pestakse.

*** Milliseid muudatusi teabetalituses veel tuleb?**

Teabetalituse struktuur ja ülesanded on välja kujunenud. Jätkame Toomas Kiho poolt algatatut. Püüame parema ja täiuslikuma poole.

Kui kõige uuemaid töölõike mainida, siis ehk mured ongi teadusajakirjaduse ja WWW-lehekülgedega. Esimene neist on küll päris uus asi, mis tuleb käsile võtta koos uue välisinfo peaspetsialistiga. Koostöös arvutuskeskusega on vaja ülikooli WWW-majanduses kord jalule seada.

*** Mainisid välisinfo peaspetsialisti. Milliseid personali uudiseid on veel oodata?**

Uue peaspetsialisti ülesandeks saab pressiteadete koostamine, pressiga suhtlemine, ülikooli kohta ilmuvate artiklite analüüsimine ja muidugi teadusajakirjanduse väljaarendamine. Viimast töölõiku jagame omavahel.

Regionaalsuhete spetsialistiks saab seni vastutava sekretärina töötanud Aire Vähejaus.

Siseinfoga tegeleb edasi Eeva Kumberg. Tema koostab eelinfot, korraldab teabetundi ja teeb ajalehega koostööd.

*** Tahan omalt öelda, et näiteks Acta Diurna rubriigi koostamist ei kujuta teabetalituseta enam ettegi. Ometi teeb kurvaks, kui kuuled hommikul raadiost mõnest ülikooli uudisest, millest polnud eelnevalt keegi ei teabetalitusele ega toimetusele märku andnud.**

Kõik maailma ülikoolid on hädas info liikumisega. Aga üritada paremini teha tuleb. Siseinfo osas tuleb jõuda osakondade ja instituutideni, et kõik toimuv ka sealt teabekanalitesse jõuaks. Selleks tööks jääb nüüd Eeval rohkem aega.

Tahame parandada siseinfot WWW-lehekülgedel, samuti tahame Internetti panna ülikooli otsused ning muu administratsiooni puudutav, et ülikooli tegevus nii sees kui väljas nähtav oleks.

Ülikooli suurürituste korraldamine ja meenemajandus on peaspetsialisti Indrek Mustimetsa ülesanne. Traditsioonilisi üritusi on palju: vabariigi aastapäev, ülikooli aastapäev, Skytte päev, aulaloengud, parimate sportlaste ja *cum laude* lõpetajate vastuvõtt jt.

Koguaeg vajab täiustamist meenemajandus. Ülikoolil peaks olema oma laualipp, vimpel, oma messiboksi kujundus ja palju muud taolist. Praegu puudub oma esindusalbum, samuti pole suuremamahulisi infotrükiseid. Neid hakkame lahendama eraldi tellimustööna.

Teabetalituse infopunktis esimesel korrusel töötab ka kaks infosekretäri - Urve Nahkur ja Sigrid Koppel. Et teabetalituse töömaht on kõvasti suurenenud, hakkavad nad osa päevast siin teisel korrusel sekretäritööd tegema. Suhtlemist on väga palju, juba ülikooli esindajaid ja esindusi on mitmetes paikades, üleüldse sidepidamist.

Teabetalitus on seotud ka vilistlaskogu loomisega, mida praegu teeb ajutiselt vilistlaskogu loomiseni Andres Andresen.

Kokkuvõtlikult võib öelda, et teabetalitusel on praegu üleminekuperiood, kus kõigile tuleb natuke tööd juurde. Aga me saame kindlasti hakkama.

Lõpetuseks tahan öelda, et teabetalitusel tuleb koostööd teha ülikooli kõigi struktuuriüksustega ja et me oleme kõigi teenistuses.

*** Kust teabetalituse juhatajat praegu leida võib, kas regionaalprojekti või teabetalituse ruumidest?**

Esialgu mõlemalt poolt (tel 465 604), kuni mitmest ametist ühte üleminekuaeg otsa saab.

Varje Sootak

Kuidas hoiduda arvutiviirustest

Viimasel ajal on ülikooli tekkinud hulgaliselt maiaid arvuteid, mis keelduvad töötamast ilma kommi saamata. Tegemist on MS Wordi makroviiruste erinevate versioonidega, mis levivad koos DOC- ja DOT- failidega. Lisaks kommiviirusele liigub ka hulgaliselt teisi viiruseid.

Viirus on spetsiaalselt kirjutatud programm, mis püüab paljundada end arvutisüsteemides. Viirus haagib end vaikselt mõne muu programmi kooosseisu ja nii ta levibki. Tänu Interneti levikule on hoogustunud igasugune failide vahetus ja seega ka viiruste vahetus. Tavalise ASCII (ka MIME) kujul kirjade lugemisel viirused ei aktiviseeru. Küll võivad nad aktiviseeruda ja levida siis, kui te kirja lugemisel käivitate automaatselt mõne programmi, näiteks Wordi.

Viirusi tekib pidevalt juurde, sest viiruste kirjutajad on töökad! Kui te ei taha, et kommiviirus või teised arvutiviirused teie tööd häirivad, tuleks teil oma arvutisse installeerida mõni viirusetõrje programm. Ülikooli ftp-serverilt on võimalik saada kahte erinevat viirusetõrje programmi.

McAfee VirusScan

Windows 95 kasutajad võivad McAfee VirusScani viimase versiooni leida

aadressilt

ftp://ftp.ut.ee/pub/msdos/virus/McAfee/win95/.

1 Valige **fail v95i301e.zip** ja salvestage see oma arvuti kõvakettale, näiteks TEMP-kausta. Kui kasutate Netscape'i, tehke hiire parema klahviga failil klõps ja valige avanevast käsumenüüst **Save Link As,** valige kaust, kuhu salvestate ja vajutage Save-nupule.

MS Internet Exploreri kasutajad peavad valima korralduse **Save Target As** ja tegutsema samamoodi.

2 Kui v95i301e.zip on arvuti kõvakettale salvestatud, tuleb see lahti pakkida programmi **PKUNZIP** abil. PKUNZIP on DOSi programm, seega peate avama MS-DOS akna, valige Start-menüüst **Programs, MS-DOS Prompt**. Liikuge kataloogi, kuhu te zip-faili salvestasite ja andke korraldus **PKUNZIP v95i301e**.

Kui failid on lahti pakitud, tippige käsureale EXIT, sellega sulgete MS-DOSi akna. Enne installeerimise juurde asumist lõpetage ka teiste momendil töötavate programmide töö.

(Kui teie arvutis veel ei ole PKUNZIPi, siis saate selle hankida näiteks **aadressilt** ftp://ftp.ut.ee/pub/msdos/util/pkz204g.exe. See on automaatselt lahtipakkiv exe-fail, mis sisaldab PKUNZIPi.)

3 Nüüd võite alustada McAfee VirusScani installeerimist. Käivitage **SETUP.EXE** ja järgige installeerimisprogrammi juhiseid.

Koos VirusScaniga saate oma arvutisse veel programmi **VShield**, mis töötab resistentselt mälus, s.t. kontrollib arvuti töötamise ajal teie faile pidevalt ja hoiatab, kui viiruse avastab.

Windows 3.x kasutajad leiavad oma arvuti jaoks sobiva VirusScani **kataloogist** ftp://ftp.ut.ee/pub/msdos/virus/McAfee/win31/.

F-MACROW

Kaitseks makroviiruste vastu võite kasutada veel programmi F-MACROW.

ftp://ftp.ut.ee/pub/msdos/virus/F-Prot/.

Salvestage oma kõvakettale failid

ftp://ftp.ut.ee/pub/msdos/virus/F-Prot/fp-226.zip ja

ftp://ftp.ut.ee/pub/msdos/virus/F-Prot/macrodef.zip.

Kasutage jälle PKUNZIPi ja pakkige mõlemad failid lahti. Seejärel käivitage Setupfm.exe, mis installeerib teie arvutisse F-MACROW programmi.

Macrodef.zip faili lahtipakkimisel saate faili Macro.def, mis sisaldab uute makroviiruste kirjeldusi. Aegajalt hankige endale Macro.def faili uus versioon.

Seda, kas failide uued versioonid on juba ülikooli ftp-serveril olemas, saab jälgida **uudisgrupi ee.ut.teenused.ftp kaudu.**

Lõpuks mõned soovitused

* Kontrollige enne kasutamist üle kõik flopikettad.

* Kasutage mõnda resisdentselt töötavat viirusetõrje programmi (näiteks VShield).

* Ärge sattuge paanikasse, kui viiruse leiate. Ärge kohe oma faili ära kustutage. Teie tööd on võib-olla võimalik veel päästa.

* Uusi viirusi tekib juurde iga nädalaga, seepärast tuleb uuendada ka viirusetõrje programme. Vähemalt korra kuus hankige endale uus viirusetõrje versioon.

Kasulikke viiteid:

http://tucows.ibs.ee/virus95.html

http://www.mcafee.com/support/techdocs/vinfo/

Arvutiabi saamiseks võite pöörduda ka ülikooli arvutuskeskuse poole. Saatke oma probleem kirjaga aadressil **ak.abi@ut.ee** või kasutage vastavat WWW-vormi aadressil **http://www.ut.ee/ak/aabi.html.** Arvutiabitelefon **465 500** vastab tööpäevadel kell 9 - 12 ja 14-17.

Tiina Tamme, arvutuskeskuse tarkvaraspetsialist

stipendium

Välissuhete talitus teatab

Norra stipendium

(tähtaeg 9. juuni)

Norra ja Kesk- ning Ida-Euroopa vahelise kõrgharidus- ja teadusalase koostöö stipendiumiprogrammi raames on Eesti magistrantidel ja teaduritel võimalus taotleda stipendiumi 1997/98. aastaks. Stipendiumi suurus on 6500 NOK kuus ja seda võib taotleda 1-9 kuuks õppimiseks või teadustöö tegemiseks Norra ülikoolis või teadusasutuses. Nõutakse vastuvõtva ülikooli nõusolekut.

Stipendiumiprogramm võimaldab taotleda ka projektide rahastamist ning Norra partneritel on võimalus taotleda toetust visiitide ja seminaride korraldamiseks Ida-Euroopa maades.

Info ja ankeedid teaduritele välissuhete talituses ph 304, tel 465 615;

üliõpilastele, magistrantidele ja doktorantidele välisüliõpilastalituses ph 120, tel 465 151.

Samas tuletame meelde, et **Southern Maine`i Ülikool** USAs soovib leida meie ülikoolist koostööpartnereid. Southern Maine`i Ülikooli tutvustavad materjalid on välissuhete talituses ph 304.

Sirje Üprus, välissuhete talituse peaspetsialist

Magistri- ja doktoriõppe vastuvõtt on alanud

Teaduskond/õppekava	Magistriõpe	Doktoriõpe
Usuteaduskond	**6**	**4**
usuteadus	6	4
Õigusteaduskond	**16**	**5**
õigusteadus	16	5
Arstiteaduskond	**8**	**16**
	178 (Interniõpe)	**72 (Residendiõpe)**
biomeditsiin	5	
farmaatsia	3	
arstiteadus		
Filosoofiateaduskond	**65**	**14**
ajalugu	15	5
eesti ja soome-ugri filoloogia	18	5
filosoofia	3	1
germaani-romaani filoloogia	14	
pedagoogika	6	1
vene ja slaavi filoloogia	6	2
Bioloogia-geograafiateaduskond	**51**	**27**
bioloogia didaktika	3	
botaanika ja ökoloogia	5	6
molekulaar- ja rakubioloogia	15	9
zooloogia ja hüdrobioloogia	7	4
geograafia	15	5
geoloogia	6	3
Füüsika-keemiateaduskond	**35**	**20**
füüsika	20	14
keemia	15	6
Kehakultuuriteaduskond	**6**	**2**
liikumis- ja sporditeadused	6	2
Majandusteaduskond	**20**	**6**
majandusteadus	20	6
Matemaatikateaduskond	**19**	**10**
informaatika	8	5
matemaatika	4	3
matemaatiline statistika	7	2
Sotsiaalteaduskond	**34**	**6**
ajakirjandus	8	1
avalik haldus ja sotsiaalpoliitika	6	1

Järg 4. lk.

Magistri- ja doktoriõppe vastuvõtt on alanud

Algus 3. lk.

Teaduskond/õppekava	Magistriõpe	Doktoriõpe
eripedagoogika	**3**	
politoloogia	5	
psühholoogia	5	2
semiootika ja kulturoloogia	2	1
sotsiaaltöö	3	
sotsioloogia	5	1
Kokku	**260**	**110**
	178 (Interniõpe)	**72 (Residendiõpe)**

On alanud avalduste vastuvõtt magistri- ja doktoriõppesse.

Bakalaureuse- või magistrikraadiga õppida soovija esitab vastava teaduskonna dekanaati (filosoofiateaduskonnas osakonda) vormikohase avalduse-ankeedi. Enne käesolevat aastat või teises ülikoolis kraadi saanud esitavad lisaks diplomi ja akadeemilise õiendi koopia.

Anita Kärner,
magistri- ja doktoriõppe peaspetsialist

Ülikooli infopunktis

on müügil palju uusi ülikooli tutvustavaid suveniire ja trükiseid. Tunneme rõõmu, kui leiate ülikooli suveniiride hulgast enesele sobiliku.

Ülikooli infopunkt on avatud tööpäevadel kell 8-18, tel 465 465.

Teabetalituse poolt müüdavate esemete ja trükiste hinnakiri

Toote nimetus	Ülekandega ost	Sularaha eest ost
Kohvikruus	40 kr	59 kr
Õllekann	26 kr	33 kr
Õllepokaal	42 kr	63 kr
Vilistlase tass	28 kr	42 kr
Vihmavari	148 kr	222 kr
Kilekott	1.40 kr	2 kr
Pastapliiats Gross	32 kr	41 kr
Pastapliiats Standford	55 kr	70 kr
Pastapliiats	9.30 kr	14 kr
Pliiatsikarp	5.70 kr	7.10 kr
Pliiatsikarp	6 kr	8 kr
Kilekaaned	5.35 kr	8 kr
Paksud kilekaaned	23 kr	35 kr
Postkaardid	2 kr	3 kr
Pidulik postkaart	13.50 kr	20 kr
Plakat	12.70 kr	16 kr
Voldik (e, i, v, soome k.)	5 kr	6 kr
Ülikoolikaart (e, v, i k.)	5 kr	9 kr
Saksakeelne voldik	9.90 kr	12.40 kr
Struktuur 1996	22.50 kr	35 kr
Võtmehoidja	19 kr	28 kr
Postkaardi komplekt	27.60 kr	42 kr
Üksik postkaart	2.30 kr	4 kr
Kleebis	1.60 kr	4 kr
Sisseastumistestid 1997	27 kr	35 kr
Sisseastumistestid 1996	25 kr	25 kr
Rinnamärk	46 kr	69 kr
Lipsunõela komplekt	123 kr	183 kr
Ülikooli lips kinkekarbis	242 kr	319 kr
Ülikooli siidirätt	295 kr	443 kr
T-särk (valged)	49 kr	75 kr
Kalendermärkmik 1997	5 kr	5 kr
Ülikooli seinakalender 1997	5 kr	5 kr

"Majandusteaduskonna arengu perspektiivid"

Majandusteaduskonna vilistlaste päeval, 31. mail toimub konverents "TÜ majandusteaduskonna arengu perspektiivid"

11-13 plenaaristung TÜ aulas,

* Prof Jüri Sepp "Majandusteaduskonna olevik ja tulevik",

* Siim Kallas "Majandus ja mõtlemine",

* Jaan Krinal "Vilistlaskonna koostööst",

* õppevahendite esitlemine.

15-16.45 jätkub konverents TÜ Lossi tn õppehoones erialasektsioonides:

* rahandus,

* majandusarvestus,

* kaubandus, turundus,

* välismajandus,

* majandusüberneetika.

16.45-17.30 majandusteaduskonna vilistlaste mittetulundusühingu Hermes (asutatud 02.04.1997) edasisest tegevusest.

Konverentsil on võimalik astuda Hermese liikmeks.

2. Kell 20 algab ball Vanemuise kontserdisaalis

Pääsmeid müüakse 31. mail 10.30-13 peahoones, kell 14-17.30 Lossi tn õppehoones ja tund enne balli algust kohapeal. Pääse maksab 150 krooni.

Oodatud on ka teaduskonna endised õppejõud ning töötajad ja praegused üliõpilased!

Lähim teave dekanaadist, tel 380 263.

Kohtumiseni 31. mail!

Filosoofiahuvilised üliõpilased ja magistrandid!

Tallinna Pedagoogikaülikooli filosoofia osakond ja Tallinna Filosoofia Keskus (Müürivahe 33) pakuvad 1997/98. õppeaastaks allpooltoodud filosoofia-alaseid kursusi. Tartu Ülikooli üliõpilased ja magistrandid saavad neid õppeaineid kuulata **külalisüliõpilastena.** Ainekaartidega tutvuda ja registreerida saab TPÜ filosoofia osakonnas aadressil: Tallinn, Narva mnt. 27 (IV korrus) või helistada tel. 6 409 460. Samas saab infot ka külalislektorite kursuste kohta.

ÜLDAINE

SFF 1011 Üldfilosoofia

Õppejõud: prof M. Raukas, dots P. Müürsepp, dots L. Kadakas, dots kt J. Eintalu, lekt A. Luure

32 h L*, 16 h seminare; nädalas 2 h; 2 AP, E, S

VALIKAINED

SFF 1204 Sissejuhatus keelefilosoofiasse

Õppejõud: doc. stud. Margo Laasberg

20 h L; nädalas 2 h; 1 AP, A, S

SFF 1154 Popperi epistemoloogia

Õppejõud: lekt A. Luure

20 h L; nädalas 2h; 1 AP, A, S

SFM 1034 Platoni epistemoloogia

Õppejõud: dots P. Müürsepp

14 h L, 6 h seminare; nädalas 2 h, 1 AP, H, K

SFM 1164 Tõenäosus ja induktiivne loogika

Õppejõud: dots kt J. Eintalu

10 h L, 10 h seminare; nädalas 2 h, 1 AP, H, K

SFM 1154 Globalistika

Õppejõud: prof L. Valt

20 h L; nädalas 2 h, 1 AP, A, K

SFM 1174 Teadusfilosoofia

Õppejõud: dots kt J. Eintalu

20 h L; nädalas 2 h, 1 AP, A, S

SFF 1164 Richard Swinburne on the existense of God

Õppejõud: mag A. Steele

20 h L; 2 h nädalas; 1 AP, A, K

SFF 1174 Jumalatõestuste analüütiline tüpoloogia

Õppejõud: mag. S. Mellov

20 h L; nädalas 2 h; 1 AP, A, S

SFF 1184 Ajatu ja ajaline eetos

Õppejõud: dots L. Kadakas

20 h L, nädalas 2 h; 1 AP, A, K2

SFF 1033 Esteetika

Õppejõud: dots L. Kadakas

20 h L; nädalas 2 h; 1 AP, A, S

SFF 1044 Sissejuhatus Idamaade filosoofiasse I

Õppejõud: dots L. Kadakas

20 h L; nädalas 2 h; 1 AP, A, S

SFF 1194 Sissejuhatus Idamaade filosoofiasse II

Õppejõud: dots L. Kadakas

20 h L; nädalas 2 h; 1 AP, A, K

SFF 1134 Mamardashvili filosoofia

Õppejõud: lekt A. Luure, Dmitri Mihhailov

20 h seminare; nädalas 2 h; 1 AP, A, K

SFM 1084 Filosoofiline antropoloogia

Õppejõud: dots P. Pints

20 h L; nädalas 2 h; 1 AP, A, S

FILOSOOFIA LISAERIALA AINED

SFF 1094 Antiikfilosoofia ajalugu

Õppejõud: prof M. Raukas, dots P. Müürsepp, dots kt J. Eintalu, lekt A. Luure

15 h L, 15 h seminare; nädalas 2 h; 3 AP, E, S, K

SFF 1184 Loogika I

Õppejõud: dots P. Müürsepp

20 h L, 20 h seminare; nädalas 2 h; 2 AP, H, S, K

SFF 1214 Filosoofiline eetika I

Õppejõud: prof M. Raukas

30 h L; nädalas 2 h; 1,5 AP, H, K

SFF 1184 Epistemoloogia

Õppejõud: lekt A. Luure

10 h loenguid, 10 h seminare; nädalas 2 h; 2 AP, E, S

SFF 1224 20. sajandi filosoofia ajalugu

Õppejõud: prof M. Raukas

28 h L, 14 h seminare; nädalas 2 h; 2 AP, E, S

SFM 1174 Teadusfilosoofia

Õppejõud: dots J. Eintalu

20 h L; nädalas 2 h; 1 AP, A, S

SFF 1234 Religioonifilosoofia erikursus

Õppejõud: prof M. Raukas

20 h L, nädalas 2 h; 1 AP, A, K

MAGISTRIAINED

SFF 3081 20. sajandi filosoofia

Õppejõud: prof M. Raukas

28 h L, 14 h seminare; nädalas 3 h; 2 AP, E, S

SFF 3124 Wittgenstein on rules and private language

Õppejõud: prof M. Raukas

20 h seminare; nädalas 2 h; 1,5 AP, A, S

SFF 3054 Religioonifilosoofia erikursus: Analoogia ja metafoor religiooni keeles

Õppejõud: prof M. Raukas

20 h L , nädalas 2 h; 1 AP, A, K

SFF 3064 Filosoofiline eetika

Õppejõud: prof M. Raukas

20 h L; nädalas 2 h; 1 AP, A, K

*Lühendite tähendused:

E - eksam, A - arvestus, S - sügissemestri aine, H - hindeline arvestus, K - kevadsemestri aine, K2 - kevadsemestri teisel poolel, L - loeng.

Ülle Kapsi,
üliõpilasnõustaja
ph 116, tel 465 627

info

konverents

Eesti Akadeemilise Pedagoogika Seltsi Tartu osakond ja TÜ pedagoogika osakond korraldavad 26. septembril rahvusvahelise konverentsi

"Lapse probleemid ja probleemid lapsega"

Sektsioonid

1. Lapse probleemid eile, täna, homme.

2. Kool, kodu ja tänav lapse kasvukeskkonnana.

3. Laps ja tänapäeva sotsiaalsed probleemid.

4. Laps õppijana ja õpiraskused.

5. Laps ja virtuaalne maailm.

Osavõtjail palutakse saata lühiartiklid (ca 5 lk) DISKETIL 30. juuniks TÜ pedagoogika osakonda.

Kõik, kes esitavad avaldamiseks artikli ja/või soovivad esineda ettekandega, tasuvad osavõtumaksu 90 EEK. Artiklid võtame vastu ainult pärast osavõtumaksu tasumist.

Konverentsi töökeeled on eesti ja inglise.

EAPSi arve:
HOIUPANGAS
kood 650, arve nr: 1020019877

Osavõtumaksu saab maksta ka TÜ pedagoogika osakonda.

* * *

Laupäeval, 24. mail korraldab TÜ filosoofia ajaloo õppetool Bonni Ülikooli Filosoofilise Seminari osalusel rahvusvahelise konverentsi "Filosoofia võimus ja võimutus moodsa tehnika ajastul". Bonni ja Tartu Ülikooli filosoofid kõnelevad saksa või eesti keeli. Ettekannete jälgimist peaksid hõlbustama "vastaskeelsed" lühemad "sisujuhid", mis saadaval kohapeal.

Kavas:

1. **Ülo Matjus,** Über die Frage nach der Macht und Ohnmacht der Philosophie,

2. **Jan Szaif**, Philosophie und politische Praxis,

3. **Eduard Parhomenko,** Von der Verhaltenheit der Philosophie im Streit der Fakultäten,

4. **Thomas Zwenger**, Virtuelle Philosophie für synthetische Welten?,

5. **Hans-Michael Baumgartner**, Endliche Vernunft und Wahrheit,

6. **Inta Soms,** Tõe mõistest E. Husserli "Loogilistes uurimustes" ning M. Heideggeri "Olemises ja ajas",

7. **Vilja Kiisler**, Vom Fragen nach der Kunst,

8. **Wolfram Hogrebe**, Philosophie und Kreativität,

9. **Ludger Honnefelder**, Die neue Rolle der Ethik,

10. **Roomet Jakapi**, "Majad, mäed ja jõed" - George Berkeley mõtlemise rahvalikkus,

11. **Viktor Sieben,** Christian Wolff vom Begriff der Philosophie,

12. **Tõnu Luik,** "Mõista - mis on, ..." Võrdlev tagasivaade.

Lisatagu, et professorid H.-M. Baumgartner, L. Honnefelder ja W. Hogrebe kuuluvad uusima saksa filosoofia tippu, toimides väga mõjukalt, eriti akadeemilises filosoofias. Laupäeva hommikul algab istung kell 9.30, pärastlõunal kell 15. Iga asjahuviline on teretulnud.

väitekiri

Kolmapäeval, 28. mail kl 14 toimub nõukogu saalis järgmiste magistriväitekirjade kaitsmine:

Eve-Merike Sooväli magistritöö "Patsientide ja õdede hinnangud ning arvamused õendusabile kirurgiaosakondades" kaitsmine magistrikraadi saamiseks, oponeerib prof L. Roostar (kardioloogiakliinik);

Kaidi Vendla magistritöö "Eesti ravimikasutuse muutused aastaks 1994", oponeerib dots M. Viigimaa (kardioloogiakliinik).

UNIVERSITAS TARTUENSIS
Peatoimetaja Varje Sootak
Toimetaja Reno Hekkonens
Toimetuse aadress: EE2400
Tartu, Ülikooli 18 ruum 241
TÜ faks: +372 7 465 440
E-mail: varje@admin.ut.ee
O/Ü Greif trükk
UT ilmub reedeti
Tellimise nr. 2871. Tiraaz 800
TEL. 465 680

ADY
Tartu Ülikooli Raamatukogu

NR. 21 (1889)
REEDE,
30. MAI 1997
ILMUB
NOVEMBRIST
1948
HIND 2 KROONI

Universitas Tartuensis

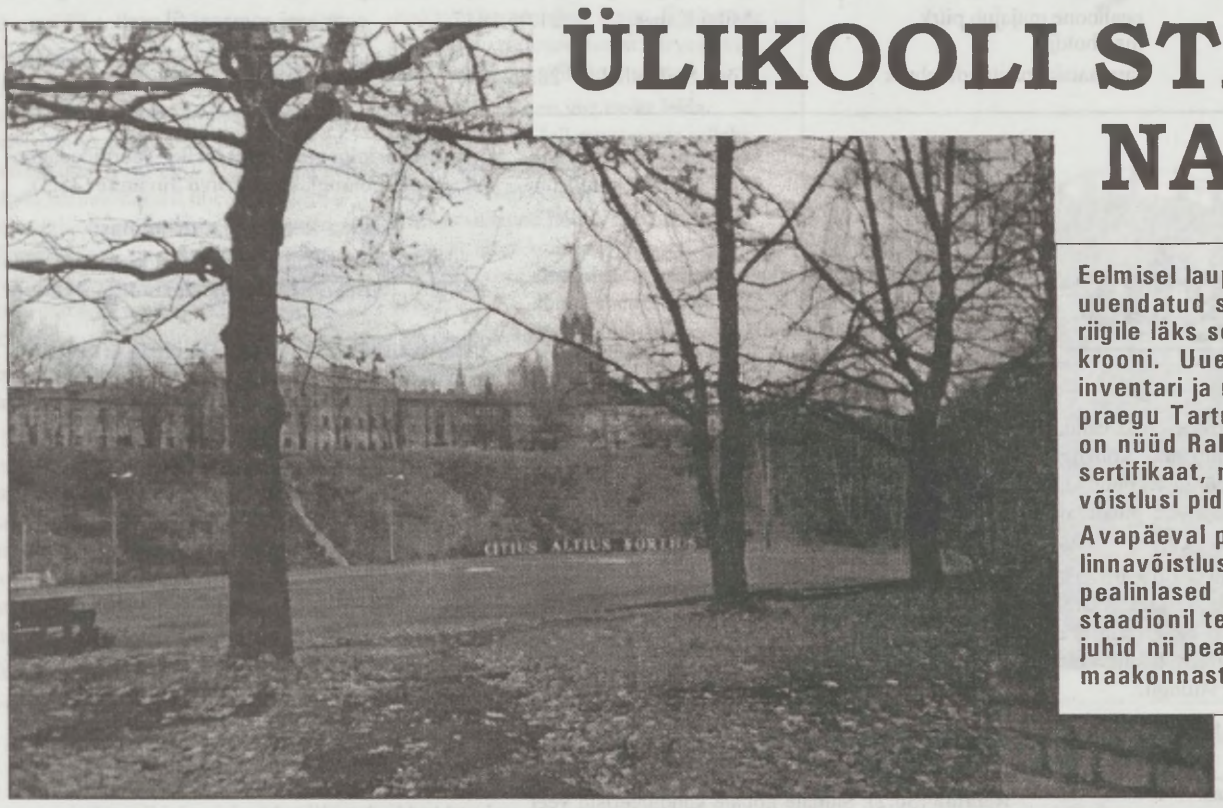

ÜLIKOOLI STAADION NAGU UUS

Eelmisel laupäeval avati pidulikult ülikooli uuendatud staadion. Ülikoolile, linnale ja riigile läks see maksma kaheksa miljonit krooni. Uuendatud rajakatte, tribüünide, inventari ja muu poolest võib seda pidada praegu Tartu esindusstaadioniks. Staadionil on nüüd Rahvusvahelise Kergejõustikuliidu sertifikaat, mis lubab ka rahvusvahelisi võistlusi pidada.

Avapäeval peeti 56. Tartu - Tallinna linnavõistlus kergejõustikus, mille võitsid pealinlased 340:327. Renoveeritud staadionil tegid aga avajooksu ka mitmed juhid nii pealinnast, ülikoolist, linnast kui maakonnast.

29.-31. maini toimub arvutivõrgupoliitika-alane konverents

Ida- ja Kesk-Euroopa akadeemilisi arvutivõrke ühendav rahvusvaheline katusorganisatsioon CEENet (Central and Eastern European Networking Association) korraldab 29.-31. maini Tartus töökonverentsi "CEENeti võrgupoliitika konverents" ("CEENet Network Policy Workshop"). Konverentsil osalevad 19 riigi valitsuse ja riikliku arvutivõrgu esindajad ning mitmed eksperdid.

Valitsuse ja akadeemiliste arvutivõrkude esindajate kolmepäevase ühistöö järel koostatakse poliitiline ühisdokument (Policy Paper), mis kirjeldab arvutivõrkude arengusuundi ja printsiipe nii riigisisesel kui rahvusvahelisel tasemel.

Konverents pakub osavõtjatele võimaluse akadeemiliste arvutivõrkude probleemide analüüsimiseks ja neile lahenduste otsimiseks, arvutivõrgu rolli määratlemiseks demokraatliku ja tehnoloogiliselt arenenud ühiskonna poole liikumisel, riigisisese ja rahvusvahelise võrgunduspoliitika prioriteetide ja eesmärkide sõnastamiseks.

Eesti-poolsed korraldajad on Eesti Hariduse ja Teaduse Andmesidevõrk EENet ja Tartu Ülikooli Arvutuskeskus. Konverentsi toimumist toetavad rahaliselt NATO ja George Sorosi poolt finantseeritav Open Society Institute (New York).

tänu

Rektor õnnitles 60. sünnipäeva puhul ning avaldas tänu pikaajalise ja kohusetruu töö eest eksperimentaalfüüsika ja tehnoloogia instituudi tehnikule **HANDO KRUUVILE.**

50. sünnipäeva puhul pälvisid õnnitluse ja tänu puhta matemaatika instituudi dotsent **ELTS ABEL** ja raamatukogu peatoimetaja **REIN SAUKAS.**

Universitas Tartuensise uus e-mail'i aadress on:

ajaleht@ut.ee

Palume saata nüüd kõik kaastööd ja teated uuel aadressil. Toimetus.

KURATOORIUM ANDIS SOOVITUSE KLIINIKUMI JA MAKSUSEADUSE TÄIUSTAMISE ETTEPANEKU ETTEVALMISTAMISE OSAS

Eelmisel reedel ja laupäeval oli ülikooli kuratooriumi kevadine istung. Arutluse all oli ülikooli hetkeseis ja areng: professorite valimine, kliinikum, Avatud Ülikool, tehnoloogiakeskus ning teaduse ja kõrghariduse finantseerimine. Ülikooli nõukogule tehti kümmekond soovitust, muuhulgas kliinikumi tuleviku ja maksustamise seaduse täiustamise komplekssе ettepaneku ettevalmistamise osas ülikoolis. Kuratooriumi otsused esitatakse juunikuus ülikooli nõukogule.

Kuratoorium on seisukohal, et otstarbekas on anda garantii juriidilise isiku vormis kliinikumile ja tema terviklikkusele eesmärgiga arendada Tartus optimaalselt kõrgtasemega arstiabi ja akadeemilist meditsiini. Kuratoorium toetab rektoraadi ettepanekut moodustada laial alusel TÜ Sihtasutus Tartu Ülikooli Kliinikum, mis võimaldaks olemasoleva seadusandluse raames tagada Tartu spetsialiseeritud arstiabi, selle kõrgtaseme, mahu ja nime ning omaniku huvide arvestamise. Sarnane lahendus toetab ülikooli arengut. Kuratoorium soovitab ülikooli juhtkonnal esitada nimetatud seisukoht Eesti Vabariigi Riigikogule ja valitsusele ning ülikooli nõukogule kliinikumi probleemi lahendusena.

Samuti soovitab kuratoorium ülikoolil välja töötada komplekssed ettepanekud maksustamise seaduse täiustamiseks ning esitada need asjaomastele institutsioonidele, kel on seadust algatav õigus. Selle ettepaneku tingis Ülikooli Sihtasutuse ja avalik-õigusliku ülikooli tulu- ja käibemaksuga seotud problemaatika.

Kuratoorium pidas otstarbekaks professorite valimise korda ja andis oma soovitused selle edasiseks täiustamiseks; vajalikuks peeti edasist arutelu tasuta ja tasulise hariduse üle ning ülikooli nõukogu pöördumist avalikkuse poole ühiskonna arengu üldistes küsimustes. Kahetsusega nenditi, et 1940. aastal võõrandatud ülikooli varade tagasiandmine, mis pidi lõppema aasta eest, kestab tänini. Ülikooli valduses on vaid kaks hoonet koos kinnistuga.

Kuratooriumi koosseisu kuulub viisteist erineva eluvaldkonna esindajat. Sel istungil osalesid kirjandusmuuseumi direktor Krista Aru, Teaduste Akadeemia president akadeemik Jüri Engelbrecht, välisminister Toomas Hendrik Ilves, Eesti Entsüklopeedia peatoimetaja Ülo Kaevats, Riigikogu aseesimees Ants Käärma, kolonel Ants Laaneots, Hiiu maavanem Tiit Laja, advokaat Simon Levin, Baltika peadirektor Meelis Milder, Hamburgi ülikooli professor Els Oksaar, Narva linna volikogu esimees Anatoli Paal, kirjanik Hando Runnel, Riigikogu liige Andres Tarand.

Kuratoorium käib koos kaks korda aastas. Järgmine istung on novembri lõpul, vahetult enne eesti ülikooli 78. aastapäeva.

Katri Raik,
teabetalituse juhataja

sess

* Kas külma kevadega on parem eksameid teha?

INGRID VIGEL,
geograafia 2. aasta.

"Minu sess möödus uskumatult kiiresti ja märkamatult. Võiks öelda, et see jahe kevad ei mõjunud mu energiale kuigi hästi. Paar eksamit ma lihtsalt "magasin" maha.

Meie teaduskonnas ei saa rääkida sellisest tüüpilisest sessist, nagu mujal. Tuleb lihtsalt olla hästi aktiivne ja kursis sellega, kuna mingi loengukursus lõpeb, ning et saaksid hästi kähku ka eksami ära tehtud. See on sellepärast, et suvepraktika tuleb teinekord lihtsalt väga kiiresti ja ootamatult peale. Ja siis oled sa oma graafikuga lootusetult sassis. Alati on talvesessioon palju viljakandvam.

Eksameid tegin seekord neli: maailma loodusgeograafia, kartograafia, poliitgeograafia ja arvuti. Teha oleks veel geomorfoloogia ja hüdroloogia. Praktikumid on juunikuus: hüdroloogia, majandus, floristika ja komplekspraktika.

Enamik eksameid ja arvestusi meie osakonnas on kirjalikud. Osa on koostatud testi, osa küsimuste vormis. Kõige rohkem meeldib eksam testina (valikvastused, faktid jne). Suuline eksam on hea, kui aine on rohkem humanitaarne ja on võimalus seda jutustada ilma igasuguste keeruliste faktide ja tõestusteta.

*** INGA VIRKKI,**
saksa filoloogia 3. aasta

Jah, on küll. Kuna külma ilmaga on ka minu korter külm, siis olen lihtsalt sunnitud raamatukogus olema ja õppima. Ja see on isegi hea - saab lühema ajaga rohkem tehtud.

Kirjalik või suuline eksam?

Kellele nad üldse meeldivad? Tegelikult on vahel isegi natuke kahju, et viimasel ajal on kõik eksamid kirjalikud.

acta diurna

NB! NB! NB!

TÄHELEPANU! MUUTUNUD ON KÕIGI VANEMUISE 46 ÕPPEHOONES ASUVATE ÜLIKOOLI ALLÜKSUSTE NUMBRID (matemaatikateaduskond, bioloogia-geograafiateaduskond, tervishoiuinstituut). Uued numbrid leiate ülikooli WWW-leheküljelt ülikooli struktuuri alt ja helistades infotelefonil 465465.

SEL NÄDALAL

28. mail

* Toimus **ülikoolisisene teabetund.** Selle õppeaasta viimases teabetunnis oli aastakokkuvõte prof Toivo Maimetsalt, uue üliõpilasesinduse tutvustamine jm.

* **Ott Toomet kaitses magistritööd** "Universumi suuremastaabiline struktuur: korrapära superparvede ruumijaotuses", **Eve Merike Sooväli** magistritööd "Patsientide ja õdede hinnangud ning arvamused õendusabile" ning **Kai Vendla** "Eesti ravimkasutuse muutused aastaks 1994".

29. mail

* **29.-31.maini korraldab Tartus Ida-ja Kesk-Euroopa akadeemilisi arvutivõrke ühendav rahvusvaheline katusorganisatsioon CEENet (Central and Eastern European Networking Association) töökonverentsi "CEENeti võrgupoliitika konverents" ("CEENet Network Policy Workshop").** Info tel 433 635 EENet, Anne Märdimäe, 465 442 TÜ Arvutuskeskus, Riina Reinumägi.

* Kl 20 oli **Tartu Jaani kirikus ülikooli kammerkoori kontsert**.

30. mail

* **Kl 11 algab raamatukogu konverentsisaalis Eesti Kardioloogide Seltsi konverents**. Enne konverentsi algust kell 10 avatakse raamatukogus meditsiinitehnika ja ravimifirmade näitus.

31. mail

* **Majandusteaduskond korraldab vilistlaste päeva; mille kavas on konverents "TÜ majandusteaduskonna arengu perspektiivid".** 11-13 plenaaristung TÜ aulas. 15-16.45 jätkub konverents TÜ Lossi tn õppehoones erialasektsioonides: rahandus, majandusarvestus, kaubandus, turundus, välismajandus, majandusküberneetika.

16.45-17.30 TÜ majandusteaduskonna vilistlaste mittetulundusühingu "Hermes" (asutatud 02.04.1997) edasisest tegevusest. Konverentsil on võimalik astuda ühingu "Hermes" liikmeks.

* Kl 20 algab **ball "Vanemuise" kontserdisaalis**. Balli pääsmeid saab dekanaadist. 31. mail saab pileteid enne plenaaristungit TÜ peahoonest ja kell 14-15 Lossi tn õppehoonest. Samas on pääsmed ka müügil (150 krooni). Info dekanaadist, tel 380 263 Ene Kivisik.

TULEVAL NÄDALAL

2. juunil

* Kl 16.15 esineb ELUSi maja saalis maailma tuntud semiootik **prof Thomas A. Sebeok (Indiana Ülikool, USA) loenguga "The medical roots of biosemiotics".**

3. juunil

* Kl 14 avatakse raamatukogus **Augustinas ja Raimondas Savickase maalide näitus.**

4. juunil

* Kl 15 algab ajaloomuuseumis **kliinilise psühholoogia kutseõppeprogrammide esitlus.**

5. juunil

* Kl 14 kaitseb ph aud 139 **Marju Sarv magistritööd"Adjektiiv saami keele Kolta ja Koola murretes"** ja **Indrek Peterson "Uusi autorileksika uurimisvõimalusi N. Baturini kirjakeelsete luuletuste (1963 - 1981 eripärase sõnavara näitel".**

7. juunil

*** Ülikooli aulas asutatakse Tartu Ülikooli vilistlaskogu (järgmisel reedel ilmub sellekohane UT erinumber).**

õnnitleme

Juunikuu juubilarid

		70
Ülo Laur	11.06.1927	raamatukogu kompressormasinist
Leida Kaur	15.06.1927	ajaloomuuseumi uksehoidja
Hellart Grossmann	30.06.1927	arvutuskeskuse valvur
		65
Hannes Peetso	20.06.1932	puidutöökoja laudsepp
Alma Uibokand	30.06.1932	majandusteaduskonna laborant
		60
Liina Ask	07.06.1937	germaani-romaani fil osak erakorraline assistent
Lembit Allik	10.06.1937	peahoone majajuh piirk majahoidja
Eino Andressoo	11.06.1937	farmaatsia instituudi tehnik
Elvi Salutamm	28.06.1937	Nooruse 9 söökla kokk
		55
Kersti Kolk	09.06.1942	puhta matemaatika instit laborant
Valve Loorits	14.06.1942	Ülikooli 20 söökla kokk-brigadir
Ülo Matjus	18.06.1942	filosoofia osakonna korraline professor
Marju Salve	26.06.1942	raamatukogu vanem-raamatukoguhoidja
		50
Elts Abel	09.06.1947	puhta matemaatika instit dots
Milvi Kaber	21.06.1947	germaani-romaani fil osak vanemlaborant
Tõnu Seilenthal	28.06.1947	eesti filoloogia osak dotsent

TÜ nõukogus

23. mail

22. mai istung, kus oli kavas professoreid valida, jäi ära kvoorumi puudumise tõttu ära. Nõukogu kodukorra järgi võib mõjuvatel põhjustel puududa, kui sellest on ette teatatud. Põhjuseta puudujaid otsustas rektor käskkirjaga karistada.

23. mai istungi päevakorras oli ka 1996. aasta finantsmajandustegevuse aruanne ja audiitori järeldusotsuse arutelu. Kuna audiitori järeldusotsus ei olnud mitmetel põhjustel veel valmis, lükati mõlemad küsimused edasi järgmisele istungile.

PROFESSORITE VALIMINE

Korraliseks professoriks valiti bioloogia-geograafiateaduskonnas:

* taimefüsioloogia professoriks taimefüsioloogia prof, bioloogiadr **Agu Laisk** (38:0);

* **hüdrobioloogia professoriks** hüdrobioloogia prof, bioloogiakand **Toomas Saat** (36:2);

geoloogia ja mineraloogia professoriks Geoloogia Instituudi töörühma juhataja, geoloogia-mineraloogiakand **Väino Puura (36:2);**

* **paleontoloogia ja stratigraafia professoriks** Geoloogia Instituudi peateadur, geoloogiadr **Madis Rubel** (22:16). Samale kohale kandideeris ka TÜ geoloogia instituudi dots, geoloogia-mineraloogiakand **Tõnu Meidla** (11:27). Ekspertkomisjoni liikmed pidasid mõlemaid kandidaate ligilähedaselt võrdseks ning ei andnud kummalegi eelistust. Teaduskonna nõukogu esimeses voorus sai M. Rubel 8 ja T. Meidla 7 häält, teises voorus M. Rubel 13 poolt- ja 4 vastuhäält. Akadeemilise komisjoni arvates vastasid mõlemad kandidaadid TÜ professorile esitatavatele nõuetele;

* **botaanika professoriks** botaanika prof, bioloogiakand **Jaanus Paal** (31:7). Samale kohale kandideeris veel botaanika ja ökoloogia instituudi dots, bioloogiakand **Tiina Randlane** (6:32). Ekspertkomisjon soovitas J. Paali. T. Randlane oleks konkurentsitult esikohal, kui kõne alla oleks tulnud mükoloogia õppetooli professorikoht. Teaduskonna nõukogu soovitas J. Paali, kes sai 14 häält, T. Randlane 4. Akadeemiline komisjon leidis mõlemad kandidaadid TÜ professorile esitatavate nõuete osas vastavad olevat;

* **loodusgeograafia ja maastikuökoloogia professoriks** loodusgeograafia ja maastikuökoloogia prof, bioloogiakand **Ülo Mander** (37:0);

* **inimgeograafia professoriks** geograafia instituudi dots, geograafiakand **Ott Kurs** (35:3);

* **molekulaarbioloogia professoriks** molekulaar- ja rakubioloogia instituudi dots, *PhD* **Jaanus Remme** (36:2). Samale kohale kandideerisid veel Helsingi Ülikooli biotehnoloogia instituudi teadur, *PhD* **Mati Reeben** (0:38), molekulaar- ja rakubioloogia instituudi dots, keemiakand **Mart Speek** (0:38), Keemilise ja Bioloogilise Füüsika Instituudi vanemteadur, *PhD* **Erkki Truve** (1:37). Ekspertkomisjon tunnistas kõik kandidaadid TÜ korralisele professorile esitatavate nõuete osas vastavaks. Eelisjärjekorra reastas komisjon järgmiselt: 1. J. Remme, 2. M. Speek, 3. E Truve, 4. M. Reeben. Teaduskonna nõukogu soovitas valida J. Remme (17 häält). Akadeemilise komisjoni arvates vastasid kõik kandidaadid professori nõuetele;

kehakultuuriteaduskonnas:

* spordifüsioloogia professoriks spordifüsioloogia prof, bioloogiadr **Atko Viru** (36:2);

* **spordifüsioloogia professoriks** spordipedagoogika prof, bioloogiakand **Toivo Jürimäe** (35:3);

füüsika-keemiateaduskonnas:

* keskkonnafüüsika professoriks keskkonnafüüsika prof, füüsika-matemaatikadr **Hannes Tammet** (37:1);

* **statistilise füüsika ja kvantteooria prof** statistilise füüsika ja kvantteooria prof, füüsika-matemaatikadr **Vladimir Hižnjakov** (36:2);

* **analüütilise keemia professoriks** analüütilise keemia prof, keemiadr **Ilmar Koppel (38:0);**

sotsioloogiateaduskonnas:

* psühhofüüsika professoriks psühhofüüsika prof, *PhD* **Jüri Allik** (35:2).

Massikommunikatsiooni ja žurnalistika professoriks kandideeris massikommunikatsiooni ja žurnalistika prof, psühholoogikand **Peeter Vihalemm** (18:20). Et valituks saada, oleks olnud vaja veel kaks häält.

Ekspertkomisjon pidas tema kandidatuuri sobivaks, teaduskonna nõukogus sai P. Vihalemm 14st häälest 11. Akadeemiline komisjon leidis, et kui arvestada augustis TÜ kirjastuselt ilmuvat monograafiat, milles on kandideerijal üpris mahukas osa, vastab ta TÜ professorile esitatavatele nõuetele.

Seoses majandusteaduskonna struktuuri muudatustega käesoleval õppeaastal otsustas nõukogu

MUUTA MAJANDUSTEADUSKONNA PÕHIMÄÄRUST.

* * *

Ülikooli nõukogu järgmised istungid, kus jätkub ka professorite valimine, toimuvad 5. ja 6. juunil.

teabetund

28. mail

*** Ülevaate 1996/97. õppeaastal tehtust tegi prorektor prof Toivo Maimets.** Õppeaasta otsad võeti kokku eelmisel reedel ja laupäeval toimunud ülikooli kuratooriumi koosistumisel. Arutati mitmeid aktuaalseid teemasid, mille seas olid näiteks **kliinikum**. Kliinikumi üle läbirääkimised käivad. Ülikool on omalt poolt välja pakkunud idee luua sihtasutus koos kõigi selle juurde käivate õiguste ja kohustustega. Teiseks arutati **professuuri** kvaliteeti, mis peab TÜs kõrge olema, kui soovitakse ka edaspidi teiste ülikoolidega konkureerida.

Arutluse all oli ka **üliõpilaste elamistingimuste** parandamine. Teatavasti loodi 1996. aasta sügisel mittetulundusühing, ning koostööd selles vallas pakuti ka Tartu linnale, kes oli antud küsimuses küllaltki osavõtmatu. Samas on EPMÜ juhtkond sellisest koostöövõimalusest kinni haaranud. **Avatud Ülikoolist** rääkides koorus sellest välja üleüldine küsimus tasulise hariduse plussidest ja miinustest. Prorektor ütles, et enne kui pole olemas kindlat nägemust tasulise hariduse võimalikkusest, ei saa ka õppemaksu kehtestada. Kuratooriumi istungil avaldati ka arvamust, et **ülikool peaks olema aktiivsem** erinevate kultuuri- ja ühiskonna probleemides kaasarääkimisel.

*** Üliõpilasesinduse esimees Leif Kalev** tutvustas äsjavalitud üliõpilasesinduse tulevikuplaane. Esindus on valinud ka toimkondade juhatajad ning uue meeskonnaga tahetakse kindlalt õppemaksu kehtestamise vastu astuda. Selleks on vaja luua üliõpilaskondade ühine töörühm. Aktiivselt tuleb tegelda ka üliõpilaste teadustegevuse struktureerimise ja sotsiaalküsimustega.

*** Uus teabetalituse juhataja on Katri Raik**, kes ütles, et suuremaid muudatusi teabetalituses ei tule. Praegu otsitakse inimest välisinfo peaspetsialisti kohale. (Loe 23. mai UTst lähemalt).

*** Ülikooli infopunkti käekäigust rääkis infosekretär Sigrid Koppel**,kes töötab ülikoolis juba ligi aasta. Infopunkt sai alguse Tähe 4 majas, kus infot jaotati ainult telefoni teel. Nüüd käib info jaotamine nii telefonitsi kui suuliselt, rohkem on kaülikooli meeneid, mida müüa tuleb. Sigrid Koppeli ülesandeks on ka WWW-lehekülgede parandamine. Infopunkt palub kõikidel üksustel ja teaduskondedel teatada neile toimuvatest sündmustest.

Seekordne teabetund oli käesoleval õppeaastal viimane.

Reno Hekkonens

TARTU LINNAVOLIKOGU EI ARUTANUD LINNA OSALEMIST TARTU ÜLIÕPILASKÜLA ASUTAMISEL

22. mail tegi Tartu Linnavalitsus linnavolikogule ettepaneku jätta volikogu istungi päevakorrast välja arutelu linna osalemisest mittetulundusühingu Tartu Üliõpilaskküla asutamises.

I prorektor prof Toivo Maimets rektori ülesannetes pöördus linnavalitsuse poole teatades kahetsusega, et ülikool on sunnitud oma ettepaneku linnavalitsuse osalemisest mittetulundusühingu asutamisel tagasi võtma.

Pool aastat tagasi tegi ülikool linnavalitsusele ettepaneku osaleda mittetulundusühingu Tartu Üliõpilasküla asutamisel. Küsimust arutati aprilli lõpul ka praeguse linnavalitsusega. Vaatamata pikaajalistele läbirääkimistele ja volikogu erinevate komisjonide tööle pole volikogu siiani mingit otsust teinud.

Rektori abi Ene Seidla sõnul peab TÜ väikeettevõte Üliõpilasküla olema vastavalt äriseadustikule likvideeritud hiljemalt käesoleva aasta 1. septembriks. Likvideerimise protsess kestab vähemalt kolm kuud. TÜ Üliõpilasküla direktor Andres Kask lisab, et juba juunikuus toimub üliõpilastega üürilepingute pikendamine, sisseastumiseksamid toimuvad juulikuus. Üliõpilastele peavad nende elamistingimused selleks ajaks selged olema.

Mittetulundusühingu Tartu Üliõpilasküla asutamisele asuvad Tartu Ülikool ja Mittetulundusühing Ülikooli Üliõpilaskond. Oma põhimõttelise nõusoleku asutamisel osalemiseks on öelnud Eesti Põllumajandusülikool.

"Üliõpilaste elamistingimused on ülikooli suuremaid probleeme. Oma tänase otsusega ei välista me hiljem teiste osapoolte, sealhulgas ka Tartu linna liitumist loodava mittetulundusühinguga," nentis professor Maimets.

Katri Raik,
teabetalituse juhataja

Te Hu To - mis see on?

Tartu tähetorn on olnud tema loomisest saadik Tartu Ülikooli ja linna üks sümboleid, linna silueti lahutamatu osa. 1996. aastal tagastati hoone ülikoolile. Mis saab edasi? Pöördusime selle küsimusega ülikooli ajaloomuuseumi direktori Ela Martise poole.

Millises seisus on hoone?

Ehkki torn paistab eemalt hea välja, on sisenemisel näha, et tegu on aastaid unarusse jäetud hoonega. Räämas on paviljonid ja terrass. Muuseumi remonditi viimati tema asutamisel 1971. aastal.

Millised plaanid on ülikoolil tähetorniga?

30. aprillil toimus tähetornis prof T. Maimetsa eesistumisel nõupidamine.

Jõuti üksmeelsele järeldusele, et tähetorni hoonetekompleksi parimaks kasutamisvormiks oleks selle baasil teaduse huvikeskuse rajamine, kus omavahel oleksid harmooniliselt ühendatud eksisteeriv ajaloolis-museaalne komponent ja väljaarendatav interaktiivne osa. Vastava arendusprojekti käivitamiseks peeti vajalikuks projektijuhi töölevõtmist ülikooli ajaloo muuseumi koosseisus.

Palun selgitage lähemalt, milline on tuleviku tähetorn?

Tähetorni muuseum hakkab paiknema samas - nn idasaalis. Püüame koostada ekspositsiooni, mis oleks emotsionaalne, annaks ühtlasi ülevaate ülikooli astronoomia ajaloost. Hoone läänetiiba planeeritakse huvikeskus. Ja alustama peame astronoomiast, sest tegemist on tähetorniga.

Kuuldavasti vabanevad 1999. aastal ka Vana-Anatoomikumi ruumid?

Ka need on plaanis lülitada loodava huvikeskuse koosseisu - meditsiini temaatika probleemide poole pealt.

Mainisite projektijuhi töölevõtmist ajaloomuuseumi koosseisu. Millised on tema ülesanded?

Projektijuhi ülesandeks on esmajärjekorras tähetorni kompleksi ruumiprogrammi väljatöötamine, renoveerimisprogrammi ja vastava tellimuse koostamine, programmi käivitumisel selle kulgemise kontroll ja koordineerimine. Vastutusrikkam töö aga on Teaduse Huvikeskuse etapiviisilise arenduskava koostamine kogu Toomemäe piirkonna ruumiressurssi arvestavalt, samuti rahastusallikate otsingud.

Sellist inimest on vist raske leida. Ilmselt tuleb ta Teil muuseumis selleks tööks välja koolitada, kuna Teil vist on küll kõige rohkem kogemusi - olete ajaloomuuseumi hoone renoveerimise, ekspositsiooni koostamise ja muude taoliste suurte ettevõtmiste juhiks olnud.

Mis puutub hoone renoveerimisse, siis on minu sooviks, et see toimuks muinsuskaitse seadusi arvestavalt, oleks kapitaalne ja kogu kompleksi haarav. Tegemist on ju arhitektuurimälestisega ja siin kehtivad omad seadused. Sellesse hoonesse nõuab tähetorni ekspositsiooni koostamine museoloogilist kogemust ja ajastu hinguse tajumist. Olen selle muuseumiga veidi tuttav, sest 1971. aastast olin selle "esimese tegemise" juures linnamuuseumis töötades. Kuid tegu pole vaid tähetorniga. Rakenduse peavad leidma ja renoveeritud saama kõik Toomemäel asetsevad ja ülikoolile kuuluvad vanad hooned. Eelpoolnimetatud Vana-Anatoomikumi kõrval peab saama konserveeritud ka Toomkiriku varemete osa. Kõik see ongi projekti Te Hu To sisuks.

Kes koordineerib huvikeskuse loomist reaalteaduste poole pealt?

Füüsika didaktika õppetooli juhataja prof Jaak Kikas. Koos püüame käivitada projekti. Projekti teaduslikuks juhendamiseks moodustatakse erialateadlastest koosnev nõukogu.

Millise erialase haridusega peab olema tulevane projektijuht?

Soovitavalt matemaatika-loodusteadusliku kõrgharidusega. Vajalik oleks ka museoloogiline kogemus. Töötaja väljakoolitamise põhiraskus jääb meie muuseumile. Peaasi, et tal jätkuks töötahet ja entusiasmi.

Tea Ereda

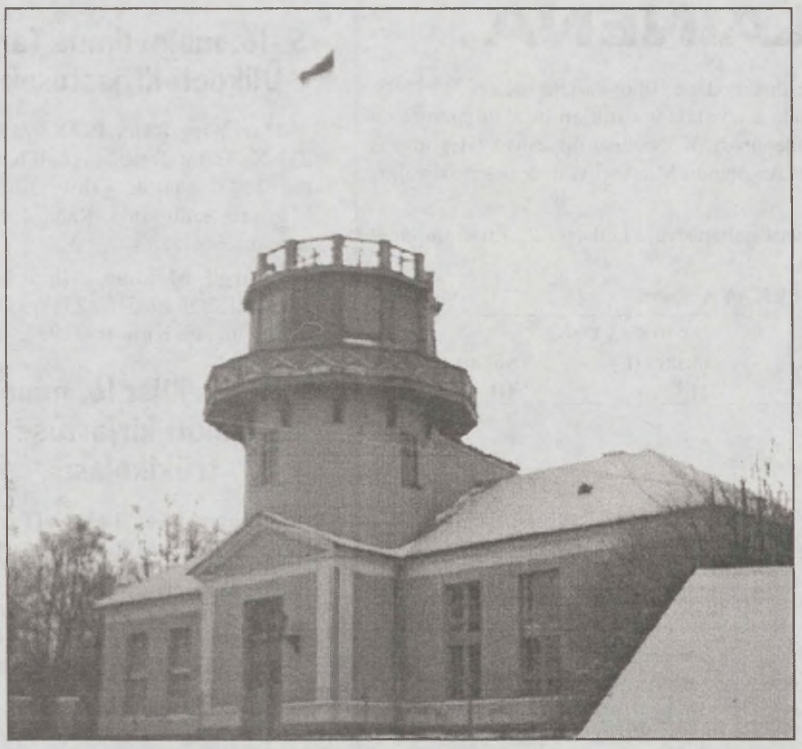

KAS HARIDUS SAAB TÕESTI PRIORITEETSEKS?

EAPSi pöördumine Eesti valitsuse ja avalikkuse poole

Ärakirjad: Eesti haridusministrile, riigikogu kõikidele fraktsioonidele, kultuurikomisjonile, ajalehtedele Sirp, Õpetajate Leht, Sõnumileht, Postimees, Kultuurimaa, Päevaleht

Eesti Akadeemiline Pedagoogika Selts on 1997. aasta kevadel rahutuse ja murega jälginud mõningate riigi- ja haridustegelaste otsusekindlat tegevust kõrghariduse maksustamiseks. Oleme registreerinud esitatavaid põhjendusi maksu kehtestamiseks ja kaalunud nende paikapidavust ajal, kui haridus on kuulutatud Eestimaal prioriteediks ja Eesti Haridusfoorumil 1996 on vastu võetud dokument, milles nõutakse kõigile võrdseid võimalusi hariduse omandamiseks.

Peame planeeritavat seadust rahva tuleviku seisukohalt nii oluliseks, et selle vastuvõtmine eeldaks probleemi teadvustamist ja laia, üldrahvalikku arutelu, võimalik, et isegi referendumi. Milline on meie hariduspoliitiline olukord? Kas me vajame/soovime egalitaarset või elitaarset haridust? Järgnevas esitame EAPSi vastuargumendid tasulise kõrghariduse kehtestamise tavalisematele põhjendustele.

1. *Mujal Euroopas on haridus tasuline.* - Argument kõlab tendentslikult - on maid, kus kõrghariduse omandamise eest tuleb tõesti asjaosalisel endal maksta, paljudes maades on see aga tasuta, mõnedes neist kehtivad ka mitmesugused soodustuste süsteemid, sh õppetoetus. Enne kellegi eeskuju järgimist vajaksid otsustajad kvaliteetset, usaldatavat, erapooletut infot olukorra kohta maailmas.

2. *Vanasti, enne sõda oli Eestis tasuline kõrgharidus.* - Vastab vanim EAPSi liige, peaaegu kõikide praeguste pedagoogide õpetaja Aleksander Elango: "Mina maksin Tartu Ülikoolis õppides õppemaksu ja tean, et **lootus õppemaksu abil hariduse kvaliteeti tõsta on utoopia.** Maksulises kõrgkoolis oli kaks liiki üliõpilasi: 1) vaesed: a) need, kes olid aasta ülikoolis ja seejärel aasta paar tööl õpingute jätkamiseks raha teenimas, et siis uuesti immatrikuleeruda. Kõrget kvaliteeti nii õppides ei saavutatud; b) need, kes elasid Tartus ja töötasid paralleelselt õpingutega. Kui aega said, käisid nad ka loengutel, ega nemadki just kvaliteediga hiilanud; 2) jõukad, kes suutsid õppemaksu tasuda ja lisaks pühenduda tegevusele konventides ja kõrtsides. Ka nende tulemused polnud kiita.

Kogemuste põhjal ennustan, et kui õppemaks tuleb (tänu teatud kihtide huvitatusele), siis 6-7 aasta pärast hakkavad tagajärjed valusalt tundma andma.

3. *Õppemaksu suurus võiks olla ca 2 keskmist kuupalka, mille üliõpilased ise suvepuhkuse ajal välja teenivad.* EAPS küsib: kust leiavad ülipilased (ajutist) tööd, kui nende vanemadki on tööta? Millest elab alla keskmise kuupalgaga või töötu perekond, kui ühe lapse õpinguiks tuleb loovutada 3-4 kuu palk? Aga kui lapsi on rohkem?

Kõige tagasihoidlikemategi eluviiside juures (sõitudeta, raamatuteta jne) kulub üliõpilasel üle tuhande krooni kuus elamisele. Selle peab ta endale teenima! Kas näljane tudeng suudab hästi õppida? Kas me ei vajaks enne õppemaksu kehtestamist täpsemaid andmeid elu võimalikkusest üliõpilasena (üür, sõidukulud jm vältimatud kulud võrreldуna tuluallikatega)?

Aastakümneid on põhiosa üliõpilastest saanud stippi (ka kõik need, kes nüüd valju häälega õppemaksu nõuavad). Ilma stipita toimetulek tõusva elukalliduse tingimustes on niigi asetanud üliõpilase majanduslikult äärmiselt ebasoodsasse olukorda.

4. *Vaene haridussüsteem annab halba haridust. Vaese haridusega XXI sajandisse ei sõida.*

Kes moodustab siis selle väikese, valitud reisiseltskonna? Kindlasti mitte intelligentsi ja maa-elanikkonna (eriti maaharitlase) lapsed! Eriti vähe on lootust, et tullakse õppima väheprestiižsete ja väikesepalgaliste elukutsete (õpetaja, kultuuritöötaja) saamiseks. Lootusetus pääseda kõrgkooli viib õpimotivatsiooni langemisele üldhariduskoolides. Õpetaja laps ei saa enam õpetajaks õppida - lõigatakse ära põlvest põlve päranduva kutse omandamise võimalused.

5. *Tasuline (seni erakõrgkool) annab kvaliteetsema hariduse.* - Kus on garantii? Erakõrgkoolides töötavad suures osa samad õppejõud kui riiklikes. Kas erakooli saladus pole siiski (ka) (üli)õpilaste vanemate suuremates võimalustes oma lapsi toetada?

Kus asuvad tööle erakõrgkoolide lõpetajad? Kui suur osa neist nõustub töötama väikesepalgalistel kohtadel, maal? Kui suur osa neist siirdub õpingute järel tööle välismaale?

6. *Andekad murravad ise nagunii läbi, tipud leiavad võimalusi, tippandekad võivad taotleda stipendiume.*

Müüt andekate läbimurdmisest ei vasta tõele! Kaugeltki iga akadeemiliselt andekas ei ole samal ajal tugev isiksus, läbilöögivõimeline, energiline ja ekstravertne, murdmaks läbi bürokraatia tõketest. Kogemused on näidanud, et parimad rahataotlejad pole võimekaimad õppijad.

Peale selle: kas me tõesti vajame ainult tippude teeneid? Tänapäeva ühiskonnas vajatakse suurt hulka haritud, laia silmaringiga haritlasi (arste, õpetajaid, haridustöötajaid). Kas need peaksid nüüd välja kasvama ainult jõukate perede lastest?

7. *On aeg aru saada, et kõik maksab. Miks lasta noortel kulutada maksumaksjate raha?*

Selleks, et maksumaksja lastel oleks õpetajaid, et jätkuks arste, et oleks inimesi, kes tahavad jätkata eesti kultuuri arendamist. Et üks väike rahvas saaks rahvusena edasi eksisteerida, tuleb kõigile tagada võrdne võimalus saada võimetekohane haridus: me pole nii rikkad, et jätta andekate potentsiaal kasutamata.

8. *Erakõrgkoolides õppijate suhtes on ebaõiglane, kui nemad peavad maksma, aga teised ei pea.* - Kui erakõrgkoolis õppija ei taha maksta, siis on tal võimalik astuda avalik-õiguslikku kõrgkooli - kõigil on õigus sinna konkureerida. Muidugi kaotab ta seega need eelised, mis tal oleksid erakõrgkoolis.

Hariduselus on palju pakilisi probleeme, pakilisemaid kui kõrghariduse maksustamine, mille kasutegur on seni äärmiselt küsitav ja risk tuleviku suhtes suur. Õppemaksu ei tohi vaadata kui võimalust saada kõrgkoolidele lisafinantseerimist - maksu püstitamise tagajärjed ületavad kõrgkoolide piirid ja mõjutavad kogu rahva tulevikku.

EAPS on kõrgkoolide õppemaksustamise vastu, pidades seda Eesti praeguses olukorras läbimõtlematuks ja rahva tulevikku ohustavaks. Otsuse vastuvõtmine ei tohiks toimuda põhjaliku eeluurimuseta ja laiade hulkade arvamust ignoreerides.

Eesti Akadeemiline Pedagoogika Selts

❐ **Kui neilt tudengitelt õppemaksu kohta küsida, kaob naeratus nähtavasti ruttu**

Kaks tervishoiualast nõupidamist

23. - 25. maini toimus Tartus Euroopa Tervise ja Meditsiinisotsioloogia Nõukogu Täidesaatva Komitee (Executive Committee of the European Society of Health and Medical Sociology (ESHMS EC) aastanõupidamine.

Selle kohapealseks organiseerijaks oli ülikooli tervishoiu instituut eesotsas juhataja prof Astrid Saava ja meditsiinisotsioloogia õppejõu dots Taie Kaasikuga. Komitee 7 liiget Rootsist, Soomest, Hollandist, Prantsusmaalt, Suurbritanniast, Šveitsist ja Poolast eesotsas presidendi Per-Gunnar Svenssoniga tutvusid meditsiinisotsioloogia õppekava ja rahvatervise-alaste uurimustega.

Leiti, et auditoorse ja iseseisva töö tundide ning õppejõudude arv meditsiinisotsioloogias peaks olema suurem. Praegu õpetab seda ainult üks õppejõud (dots Taie Kaasik) ning auditoorsete tundide arv on vaid 16 (8 tundi loenguid ja 8 tundi seminare).

Suurema tundide arvu korral oleks võimalik kaasata rohkem üliõpilasi sotsioloogilistesse teadusuurimustesse. Komitee informeeris instituuti ESHMSi üritustest ja suvekoolist. Suvekoolist osavõtuks võivad kandideerida doktorandid ja ülikooli lõpetanud. See 2-nädalane kursus toimub Groningenis (Holland) 4.-15. augustini. Teemaks on "Chronic disease, quality of life and policy of care". Sooviavaldused tuleb esitada enne 15. juunit. Kursus on tasuline. On võimalik taotleda stipendiumi.

* * *

15. - 17. maini toimus ülikoolis rahvusvaheline seminar "International

Workshop on Safe Communities: Application to Societies in Transition", kus osales 35 tervisespetsialisti (Rootsist, Eestist, Lätist, Leedust, Poolast, **Tšehhist, Ameerika Ühendriikidest**).

Käsitleti välistest põhjustest tingitud vigastuste (liiklusõnnetuste, tapmiste, enesetappude, mürgistuste, kukkumiste, uppumiste, tulega põletuste) epidemioloogia, põhjuste ja preventsiooniküsimusi. Vigastused on meeste surmapõhjuste juures praegu Eestis teisel kohal. Juhul kui niipalju mehi ei hukkuks vigastuste tagajärjel, oleks Eesti meeste keskmine eluiga umbes 6 aasta võrra pikem kui praegu. Leiti, et nn üleminekuühiskondades on probleemid ühesugused. Vigastustega võitlemiseks on vaja hästi koostatud preventsiooniprogramme nii lokaalsel kui riiklikul tasemel. Lisaks rahva ja laste õpetamiselekasvatamisele on tingimata vaja korrastada seadusandlust. Eriti on vaja tervisega kooskõlas olevat alkoholipoliitikat. Seminari töötulemused esitatakse valmivas raportis. Samuti on seminariarutelude tulemusena valmimas manifest, milles on kokku võetud vajalik tegevus turvalise ühiskonna (näiteks turvalise Eesti või turvalise Tartu) arendamiseks. Seminari olid tervitama tulnud linnavalitsuse esindajana dr Aleks Lenzner, ülikooli esindajana prorektor Toivo Maimets, arstiteaduskonna dekaan Ants Peetsalu. Maailma tervishoiuorganisatsiooni esindaja ja Rootsi Karolinska Instituudi rahvatervise teaduste osakonna prof Leif Svanström, kes on umbes 30 aastat tegelnud vigastuste preventsiooni küsimustega, esitas põhiettekande vigastuste vältimise teooriast ja praktikast. Suurt tähelepanu pälvis ülikoolidevahelise demouuringute instituudi juhataja Kalev Katuse ettekanne, mis valgustas sotsioloogiliste protsesside kulgu Eestis.

Seminar sai võimalikuks tänu Karolinska Instituudi teaduse ja õpetuse komitee grantile. Tervishoiu instituudi ja Karolinska Instituudi rahvatervise teaduste osakonna sotsiaalmeditsiini sektori vahel jätkub koostöö vigastuste põhjuste ja preventsiooni uurimises. Dots Taie Kaasikul võimaldatakse eelnimetatud probleemide uurimiseks töötada kuus kuud Karolinska Instituudis.

Baltische Historische Kommission valis prof Peeter Järvelaiu korrespondentliikmeks

Oma tegevuse poolsajandit tähistama kogunenud Baltische Historische Kommission valis 22. mail Göttingenis ka uusi liikmeid. Prof dr h.c. Boris Meissner teatas, et ühehäälselt valiti ühenduse korrespondentliikmeks Eesti õiguse ajaloo korraline professor Peeter Järvelaid. Tartu Ülikoolist on sellise tunnustuse varem pälvinud prof *emer* Sulev Vahtre, prof *emer* Helmut Piirimäe, prof Jüri Kivimäe, prof Tiit Rosenberg ja teadur Arvo Tering ülikooli raamatukogust.

MAJANDUS KÕRVALAINENA

Majandusteaduskond pakub teiste teaduskondade üliõpilastele alates 1997/98. õppeaasta sügissemestrist võimalust õppida **kõrvalainena majandust**. Programm on jaotatud neljale semestrile, maht 41.5 ainepunkti. Kõrvalaine õppekava täies mahus täitnutele annab majandusteaduskond vastava õiendi. Muidugi võib õppekavast valida ka üksikuid aineid.

Loengud hakkavad toimuma esmaspäevast neljapäevani kell 16 - 20 Lossi tn õppehoones ja keemiahoone ringauditooriumis.

ÕPPEKAVA

Aine	maht (AP), I	Semestrid, eksam (E) II	või arvestus (A) III	IV
Mikroökonoomika	2.0 E			
Ettevõtte loomise ja tegutsemise alused	1.5 A			
Juhtimise alused ja organisatsiooni kujundamine	1.5 A			
Majandusajalugu	1.5 A			
Finantsarvestus ja aruandluse analüüs	2.0 E			
Makroökonoomika		2.0 E		
Arvestus juhtimisprotsessis		1.5 A		
Finantsjuhtimise alused		3.0 E		
Majanduspoliitika		1.5 A		
Turundus		2.0 A	3.0 E	
Rahvusvaheline majandus		1.5 A	2.0 E	
Ettevõtte infosüsteemid			1.5 A	
Sotsiaal- ja majandusstatistika alused			2.0 E	
Riigieelarve ja maksundus			1.5 A	
Personali juhtimine ja organisatsioonikäitumine			1.5 A	1.5 A
Turuinstitutsioonid				1.5 A
Pangateenused				1.5 A
Ärilogistika				1.5 A
Ärianalüüs ja äriplaan				2.0 A
Aja ja riski juhtimine				2.0 A
Kokku alamaste	**8.5**	**11.5**	**-**	**-**
KOKKU ALAM- JA KESKASTE	**8.5**	**11.5**	**11.5**	**10**

I semestri ainete kuulajateks saab registreeruda teaduskonna dekanaadis Nooruse tn 9 - 204 kuni 19. juunini. Info tel 380 263.

Majandusteaduskond

Kaasaegse tsivilisatsiooni kursus

Tartu ja Columbia Ülikooli vahelise koostöölepingu raames toimub 2. - 6. juunini kaasaegse tsivilisatsiooni kursuse õpetamisele pühendatud seminar, mille viivad läbi prof Mark von Hagen ja Jennifer Greenfild Columbia Ülikoolist. USISe poolt finantseeritav programm näeb ette kaasaegse tsivilisatsiooni (Contemporary Civilisation) kursuse õpetamist (valikainena bakalaureuseõppes) TÜs Columbia Ülikooli eeskujul, kus kahe semestri vältel arutatakse seminaridel tänapäeva poliitika, moraali, ajaloo, kultuuri probleeme maailmaklassikasse kuuluvate teoste põhjal (Vana ja Uus Testament, Platon, Aristoteles, Augustinus, Machiavelli, Rousseau, Marx, Freud, Nietzsche, Darwin jt).

Eelolevast seminarist on kutsutud osa võtma filosoofia-, sotsiaal- ja usuteaduskonna õppejõud, doktorandid, magistrandid — kõik, kes soovivad edaspidi sellist kursust õpetada ja ühtlasi ka saada **palgale lisa.**

Seminari töökeeleks on inglise keel.

Kava

E 2.06.	kl 10 - 12	Lossi 3 - 406	Kaasaegse tsivilisatsiooni kursus, selle eesmärk, struktuur.
	kl14 - 16	— " — " —	Thukydides.
T 3.06.	kl 10 - 12	ph. 102	Platon. Riik.
	kl 14 - 16	— " —	— " — " —
K 4.06.	kl 10 - 12	ph. 102	Augustinus.
	kl 14 - 16	— " —	— " — " —
N 5.06.	kl 10 - 16	ph. 102	A. Smith.
	kl 14 - 16	— " —	A.Smith. J.-J. Rousseau.
R 6.06.	kl 10 - 12	ph. 102	K.Marx.
	kl 14 -16	— " —	Ülddiskussioon kaasaegse tsivilisatsiooni kursusest, selle kohandamise võimalustest Eestis.

TÜ ja Columbia Ülikooli koostöö koordinaator prof Irina Külmoja

DOKUMENTAALFILM ÜLIKOOLI NAISKOORIST

23.-27. maini oli Tartus filmigrupp Tiger Aspect Productions Suurbritannia televisiooni 4. kanali juurest, et vändata dokumentaalfilm TÜ Akadeemilisest Naiskoorist. Filmilindile jäädvustati naiskoori lauluharjutused, kontsert aulas, CD-plaadi lindistamine ja kooriliikmete igapäevaelu. Tiger Aspect Productions'i tähelepanu kuulub erinevaid kultuurivaldkondi kajastavatele dokumentaalfilmidele. Käesoleva projekti raames on filmigrupil kavas filmida nelja erinevat koori Lõuna-Aafrika Vabariigist, Bulgaariast, Inglismaalt ja Eestist. Filmigrupi juhi sõnul valiti Tartu Ülikooli naiskoor välja EV Londoni saatkonna ja Eesti Kooriühingu soovitusel. Lõplik otsus naiskoori kasuks tehti Iirimaal, rahvusvahelisel koorikonkursil Cork'is, kus ülikooli naiskoor saavutas kolmanda koha.

Kai Treier

Uusi trükiseid

5.-16. maini ilmus Tartu Ülikooli Kirjastuselt:

* **Mart Sõrg. Raha**. ISBN 9985-56-233-X. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus, 1997. 144 lk. (Tartu Ülikool. Majandusteaduskond. Rahanduse ja arvestuseinstituut.)

* **Margit Muldma. Minu sõber arvuti**. ISBN 9985-56-236-4. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus, 1997. 48 lk.

14. aprillist 16. maini trükiti kirjastuse trükikojas:

* **Fraternitas 1996. [Tartu:] Korp!Fraternitas Liviensis**, 1997. 88 lk.

* **Silvia Russak. Hambakaatriese profülaktika**. Tartu, 1997. 48+4 lk. (Tartu Ülikool. Stomatoloogia kliinik.)

* **Valter Lenk. Kääriku spordibaasi kujunemise lugu**. Tartu, 1997. 56 + 20 lk. (Tartu Ülikool.)

* **Majandusteaduskond 1996/1997. õppeaastal**. Koost. Jüri Sepp, Ene Kivisik. Tartu, 1996. 48 lk. (Tartu Ülikool. Majandusteaduskond.)

* **Residentuuri päevik.** Tartu, 1997. 40 lk. (Tartu Ülikool. Arstiteaduskond.)

* **Stomatoloogiaosakonna menetluspraktika päevik**. [Tartu, 1997.] 16 lk.

* **Metapopulatsioonide teooria**. (Schola biotheoretica XXIII (14.–16. mai 1997, Ähijärve). Toimetaja Tiit Teder. ISBN 9985-50-165-9. Tartu: Teaduste Akadeemia Kirjastus, 1997. 92 lk. (Eesti Loodusuurijate Selts. Zooloogia ja Botaanika Instituut.)

* **Lembit Allikmets, Leo Nurmand. Compendium Pharmacologicum: Abivahend farmakoloogiakursuse omandamiseks arstiteaduskonna üliõpilastele**. Tartu, 1997. 144 lk. (Tartu Ülikool. Farmakoloogia instituut.)

Mujal ilmunud

ARSTITEADUSKOND

Merle Varik, Eda Merisalu. Puuetega inimeste probleemid ja võimalused Eestis. TÜ tervishoiu instituut. Trükk: AS Tartumaa, 1996.

Argo Soon. Töötingimuste uurimise skeem. TÜ tervishoiu instituut. Trükk: AS Tartumaa, 1996.

Kursusetöö juhend TÜ arstiteaduskonna meditsiiniõeteaduse osakonna üliõpilastele õppeaines - rahvatervis (terviseedendus, keskkonna-ja töötervishoid). Trükk: AS Tartumaa, 1996.

Üle-Eestiline teaduskonverents Tervise edendamine Eestis 17.-18. aprill 1997.a. Konverentsi ettekannete teesid. TÜ tervishoiu instituut. Trükk: AS Tartumaa, 1997.

Kaja Põlluste. Kvaliteet tervishoius kliendi seisukohalt. TÜ tervishoiu instituut Trükk: AS Tartumaa, 1996.

MATEMAATIKATEADUSKOND

Jüri Kiho. Algoritmid ja andmestruktuurid II trükk. TÜ arvutiteaduse instituut, Tartu 1997.

ÕIGUSTEADUSKOND

Herbert Lindmäe. Menetluspraktika II. Õpik TÜ õigusteaduskonna üliõpilastele.ISBN 9985-822-47-1. Trükk: Tallinna Raamatutrükikoda 1997.

Akadeemiline õigusharidus ja juristide täienduskoolitus. Trükk: AS Stilett, Tartu 1996 ISBN 9985-870-03-4.

Heikki Leesment, Liina Soobik, Hannes Veinla. Ameerika õigusterminoloogia valiksõnastik. Trükk: AS Stilett, Tartu 1997. ISBN 9985-870-05-0.

Inge-Maret Orgo, Heino Siigur. Tööõigus. (vene keeles) Õpik TÜ õigusteaduskonna üliõpilastele ISBN 9985-822-16-1, Trükk: Tallinna Raamatutrükikoda, 1996.

info

väitekiri

Neljapäeval, 5. juunil kl 14 kaitseb ph aud 139:

* EKI nooremteadur **Marju Sarv** magistritööd "Adjektiiv saami keele Kolta ja Koola murretes". Oponent filoloogiadr Paul Alvre;

* Eesti filoloogia osakonna magistrant **Indrek Peterson** magistritööd "Uusi autorileksika uurimisvõimalusi N. Baturini kirjakeelsete luuletuste (1963-81) eripärase sõnavara näitel". Oponent filoloogiakand Valve-Liivi Kingisepp.

* 19. juunil kl 9 kaitseb **Külvi Pruuli** pedagoogika osakonnas mm 102 magistritööd "Väljendusõpetus isiksuse arengu teenistuses" ja kl 12 **Merle Taimalu** magistritööd "Koolieelikute hirmud kui turvalisust ohustavad tegurid ja nendega toimetuleku viisid".

loeng

2. juunil kl 16.15 peab maailma tuntumaid semiootikuid prof Thomas A. Sebeok (Indiana ülikool, USA) ELUSi maja saalis Struve 2 loengu teemal **"The medical roots of biosemiotics".**

Kõik on teretulnud.

J. v Uexkülli Keskus

kursus

Ülikooli Praktilise Psühholoogia Keskus korraldab 4. juunil kl 15-17 ajaloomuuseumis

kliinilise psühholoogia kutseõppe - programmide esitluse.

Ettekanded:

*** "Kliiniline psühholoogia ja tänapäeva keeruline ühiskond" - dots Aleksander Pulver;**

*** "Kutsemagistriõpe kliinilises psühholoogias" - Maie Kreegipuu;**

*** "Meditsiinipsühholoogide litsenseerimine - Evi Lindmäe.**

Ettekannetele järgneb vaba arutelu. Tutvustatakse ka vastavaid koolituskursusi.

varia

Puhkama

Veel on üksikuid vabu kohti puhkamiseks Pärnu Koidula Gümnaasiumis. Info tel 465 410 või 434 875.

TÜ AÜ komitee

Arvutiteenused, arvuti kasutamine, odavate arvutite müük. Ülikooli 12, 3. korrus, tel 442 016, E-L kl 11-17.

PANE TÄHELE,

et Universitas Tartuensis ilmub sel õppeaastal veel:

reedel, 6. juunil,

reedel, 13. juunil ja

reedel, 20. juunil.

6. juunil ilmub vilistlaskogu asutamise erinumber, kaks viimast numbrit on pühendatud lõpetajatele.

UNIVERSITAS TARTUENSIS

Peatoimetaja Varje Sootak
Toimetaja Reno Hekkonens
Toimetuse aadress: EE2400

Tartu, Ülikooli 18, ruum 241
TÜ faks: + 372 7 465 440
E-mail: ajaleht@ut.ee

OÜ Greifi trükk
UT ilmub reedeti
Tellimise nr. 2901. Tiraaž 800

ARY

Tartu Ülikooli Raamatukogu

NR. 23-24 (1891-1892)
REEDE,
13. JUUNI 1997
ILMUB
NOVEMBRIST
1948
HIND 4 KROONI

Universitas Tartuensis

aulaloeng

Esmaspäeval, 16. juunil kell 10.15 esineb aulaloenguga

prof Michael Stolleis

Max-Plancki Euroopa Õigusajaloo Instituudist teemal

"Europa - seine historischen Würzeln und seine künftige Verfassung".

SELLES LEHES

❍ Õigus- ja filosoofiateaduskonna lõpetajad - 3. lk,
❍ bioloogia-geograafiateaduskonna, kehakultuuri- ja sotsiaalteaduskonna lõpetajad - 4. lk,
❍ majandusteaduskonna lõpetajad - 5. lk

❍ Ülejäänud teaduskondade lõpetajate nimed ilmuvad 20. juuni ajalehes.

❍ Pärnu Kolledži erilehekülg - 6. lk

TARTU ÜLIKOOLIL ON VILISTLASKOGU

7. juunil toimus aulas Tartu Ülikooli Vilistlaskogu asutamiskoosolek. Kogunenud sadakond vilistlast võtsid vastu põhikirja, kinnitasid programmi, valisid juhatuse ja revisjonitoimkonna.

Prorektor prof Toivo Maimets rõhutas ülikoolipoolses tervituskõnes, et vilistlased ei ole ülikooli oodatud mitte vaid pidupäevadel ja vilistlasettevõtmistel. Vilistlaste ideed ja uued vaatenurgad on ülikoolile vajalikud igal päeval. Vilistlaste poolt kõneles peaminister Mart Siimann, kes 1971. aastal lõpetas ajaloo-keeleteaduskonna. Vilistlane Siimann pidas oma *alma mater*'i toetamist meeldivaks kohustuseks.

Põhikiri, mida eelnevalt tutvustati Eesti eri paigus, võeti vastu üksmeelselt. Vilistlaskogusse saavad kuuluda kõik ülikooli lõpetanud või siin teaduskraadi omandanud, samuti need, kes vähemalt kuus semestrit olnud ülikooli immatrikuleeritud. Vilistlaskogu hakkab tegutsema piirkondlike koondistena. Koondise moodustamiseks on Eestis vajalik 20, väljapool Eestit 10 liikme olemasolu.

Vilistlaskogu juhatus valiti 8-liikmeline: Anu Jõesaar, Riina Müürsepp, prof Jaak Aaviksoo, dr Mihkel Pärnoja, Andres Andresen, Toomas Hiio, Voldemar Pinn ja Mart Siimann.

❒ **Vilistlaskogu juhatus.**

Koosolekul arutleti liikmemaksu üle. Selle alammääraks kinnitati 50 krooni, pensionäridel 20 krooni aastas. Vilistlaskogu välismärgiks otsustati võtta Apollo tempel, mis kujutab kolme samba ja kumera kupliga templit. See oli esimese Eesti Vabariigi ajal üliõpilaskonna välismärgiks.

Aastakoosolekut otsustati hakata pidama eesti ülikooli aastapäevaürituste raames novembri lõpul, detsembri alul.

Vilistlaskogu asutati, tagamaks akadeemilist ühtekuuluvustunnet ja osaluse kestmist ülikooli vilistlaste vahel. Ülikool loodab vilistlaste kaudu paremini teada saada ühiskonna ootustest ülikoolile. Vilistlastele on vilistlaskogu enese informeerimise, omavahelise suhtlemise ja kohaliku elu edendamise kohaks.

Vilistlased saavad täpsemat informatsiooni vilistlaskoguga liitumise kohta ülikooli **teabetalitusest telefonil 27 465 681 (aadress Ülikooli 18, EE2400 Tartu).**

Katri Raik,
teabetalituse juhataja

❒ **Vilistlaskogu on asutatud ...**

❒ **Seejärel ootas ülikool oma vilistlasi Toomel ajaloomuuseumis**

Jaak Nilsoni fotod

acta diurna

SEL NÄDALAL

9. juunil

* **Rektoraat külastas Hiiumaad**. Arutati ülikooli ja Hiiu maakonna vahelise koostöölepingu täitmist.

10. juunil

* Puusepa 8 A. Linkbergi nim aud **pidas dr D. Skidmore loengu "Ühepäeva kirurgia tänapäev ja arengusuunad"**.

11. juunil

* A. Linkbergi nim aud **pidas prof D. McGrouther loengu "Plastiline kirurgia ja selle arengusuunad"**.

* Riia 23 suures auditooriumis **toimus Rotterdami Erasmuse Ülikooli kliinilise geneetika prof dr Ben Oostra seminar** "What do we know the FMR1 mental retradation gene".

12. juunil

* Rektoraadis toimus **rektori vastuvõtt parimatele sprtlastele**.

* **Jätkus kliinilise geneetika seminar**. Teemaks oli "Cloning of disease genes: a gene involved in handinformation and gene involved in susceptibility for mycobacteria infection".

* Raamatukogu raamatumuuseumis **avati näitus "Rara musica"**. Näitusel on väljas noodid, muusikaraamatud ja teisi teemakohaseid haruldusi, mida kataloogidest enamasti ei leita. Näituse koostasid Ene-Lille Jaanson ja Mare Rand.

* **Magistritööd kaitsesid**: **Livian Laaneots** "Hormonaalmuutused kehalise pingutuse teostamisel puberteedieelistel tütarlastel", **Anne Volver** "Kehaliste võimete arengu eripära sõltuvalt suguküpsusstaadiumist tütarlastel", **Peep Päll** "Kehaline aktiivsus, antropomeetrilised karakteristikud ja aeroobne fitness 8-12 aastastel lastel".

* **Doktoriväitekirja kaitses Kjell Weppling** "On the assessment of feasible limiting strategies for acid sulphate waters in Finland".

13. juunil

* Keemiaringis toimus **arutluskoosolek** "*Quo vadis*, matemaatika- ja loodusteadused?"

TULEVAL NÄDALAL

16. juunil

* **Kl 9 algab TÜ valitsuse istung. Kavas:** muudatused ja parandused õppekorralduse eeskirjas, metrolabori tulevik, õppejõu ametikohale kutsumise kord, informatsioon välisüliõpilaste õppemaksude kohta jt küsimused.

* **Kl 10 algab uute üliõpilaste dokumentide vastuvõtt.**

* Kl 10.15 toimub **aulaloeng. Esineb prof Michael Stolleis Max-Plancki Euroopa Õigusajaloo Instituudist ettekandega "Europa - seine historischen Würzeln und seine künftige Verfassung".**

* Kl 12 algab Toomel ajaloomuuseumis **rektori pidulik vastuvõtt** *cum laude lõpetajatele.*

* **Tanel Kaart** kaitseb **magistritööd** "Dispersioonikomponentide ja päritavuskoefitsiendi hindamine loomapopulatsioonides", **Eve Aruvee** "Sesoonsuse modelleerimine ökoloogias", **Olga Rõkunova** "The asymptotic distribution of the sample correlation coefficient".

17. juunil

* Kl 12 algab aulas **sotsiaal-** ja kl 15 **bioloogia-geograafiateaduskonna lõpuaktus.**

* **Talvi Kallasmaa** kaitseb **magistritööd** "Toimetuleku struktuur ja seosed isiksusega" ja **Margit Pihl** "Correspondence between facial and verbal affect measures".

18. juunil

* Kl 12 algab **õigus-** ja kl 15 kehakultuuriteaduskonna **lõpuaktus.**

* **Jaanus Sibul** kaitseb **magistritööd** "Tihedusfunktsiooni mitmemõõtmeline lähendamine", **Kadri Meister** "Valikudisaini mõju hinnangute jaotusele" ja **Roomet Jakapi ""**Tajumata objektide" probleem George Berkeley varasemas filosoofias".

19. juunil

* Kl 12 algab **filosoofia-** ja kl 15 **füüsika-keemiateaduskonna lõpuaktus.**

* **Epp Lauk** kaitseb **doktoriväitekirja** "Historical and Sociological Perspectives on the Development of Estonian Journalism".

* **Kairi Kreegipuu** kaitseb **magistritööd** "Effect of apparent movement on visual latency" ja **Aune Valk** "Ethnic identity and national attitudes".

20. juunil

* Kl 12 algab **majandus-** ja kl 15 **matemaatikateaduskonna lõpuaktus.**

21. juunil

* Kl 10 algab **usu- ja kl 12 arstiteaduskonna lõpuaktus.**

* * *

Väitekirjade kaitsmisi vt ka 8. lk.

TARTU ÜLIKOOLI NÕUKOGU

5. ja 6. juunil

PROFESSORITE VALIMINE

Korraliseks professoriks valiti

arstiteaduskonnas

* **kirurgilise anatoomia professoriks** operatiivkirurgia ja topograafia anatoomia prof, meditsiinidr **Ennu Sepp** (23:17);

* **kardioloogia professoriks** kardioloogia prof, meditsiinidr **Rein Teesalu** (34:6). Samale kohale kandideeris ka kardiokliiniku dots, meditsiinidr **Margus Viigimaa** (5:35). Nii ekspertkomisjon kui teaduskonna nõukogu soovitasid eelistada R. Teesalu kandidatuuri. Teaduskonna nõukogus oli R. Teesalu poolt 21, M. Viigimaa poolt 9 liiget. Akadeemilise komisjoni otsusega vastasid mõlemad kandidaadid TÜ professorile esitatavatele nõuetele;

* **anestesioloogia ja intensiivravi professoriks** anestesioloogia ja intensiivravi prof, meditsiinidr **Raul Talvik** (35:4);

* **spordimeditsiini ja taastusravi professoriks** spordimeditsiini prof, meditsiinidr **Jaak Maaroos** (29:9);

* **kirurgiliste haiguste professoriks** kirurgiliste haiguste prof, meditsiinidr **Ants Peetsalu** (34:4);

* **kliinilise farmakoloogia professoriks** Riigi Ravimiameti peadirektor, meditsiinidr **Lembit Rägo** (38:1).

Valimata jäi **psühhiaatria professor,** kuhu kandideeris psühhiaatria kliiniku dots, meditsiinikand **Veiko Vasar** (20:20), kelle kandidatuuri ekspertkomisjon toetas. Teaduskonna nõukogus sai ta 25 poolt- ja 4 vastuhäält. Akadeemilise komisjoni arvates ei vastanud ta TÜ professorile esitatavatele nõuetele teadustöö osas.

Täitmata jäi ka **laboratoorse meditsiini professori** koht, kuhu kandideerisid TÜ Kliinikumi ühendlabori juhataja, meditsiinikand **Urmas Siigur** ja kliinilise keemia erakorraline prof, meditsiinidr **Agu Tamm**. Ekspertkomisjon soovitas valida A. Tamme, teaduskonna nõukogu Urmas Siiguri (19 häält), A. Tamme poolt oli 8. häält. Akadeemilise komisjoni hinnangul vastasid mõlemad TÜ professori nõuetele. Esimeses voorus ei saanud kumbki kandidaat nõutavat häälte arvu (A.Tamm - 19, U. Siigur - 20). Valimiseeskirja järgi läks teise vooru rohkem hääli saanud kandidaat. II voorus ei osutunud U. Siigur valituks (19: 20).

Usuteaduskonnas

valiti

* **võrdleva usuteaduse professoriks** usuteaduskonna dots, *dr theol* **Tarmo Kulmar** (27:12);

õigusteaduskonnas

* **riigi- ja haldusõiguse professoriks** riigi- ja haldusõiguse õppetooli hoidja, ajalookand **Kalle Merusk** (27:2);

* **võrdleva õigusteaduse professoriks** võrdleva õigusteaduse prof, õigusteaduse kand **Raul Narits** (28:10);

* **kriminaalõiguse professoriks** kriminaalõiguse prof, õigusteaduse kand **Jaan Sootak** (37:2);

* **töö- ja sotsiaalhooldusõiguse professoriks** töö- ja sotsiaalhooldusõiguse prof, õigusteaduse kand **Inge-Maret Orgo** (23:15).

Täitmata jäi **õiguse ajaloo professori** koht, kuhu kandideeris eesti õiguse ajaloo prof, õigustead kand **Peeter Järvelaid** (8:32). Ekspertkomisjon soovitas teda valida, teaduskonna nõukogu samuti (8 poolt-, 3 vastuhäält). Akadeemilise komisjoni arvates ei vastanud kandidaat TÜ professorile esitatavatele nõuetele teadustöö osas.

Järgmine korraliste professorite valimine on **26. juunil.**

UUED SIHTASUTUSED

Nõukogu otsustas asutada kaks uut sihtasutust.

Üks neist on **TARTU ÜLIKOOLI FOND USAs,** mis vastab Ameerika Ühendriikide seadustele ja loodi ülikooli tegevuse toetamiseks Ameerikas.

Teiseks on **ÜLIKOOLIDE KESKUS SAAREMAAL,** milles osalevad peale meie ülikooli ka Turu Ülikool, Eesti Põllumajandusülikool, Tallinna Tehnikaülikool, Tallinna Pedagoogikaülikool, Eesti Põllumajandusülikool ja Saare Maavalitsus. Sihtasutuse eesmärgiks on ülikoolide kaasamine piirkonna regionaalsesse arengusse ning ülikoolidele uute tegevusväljundite leidmine.

EESTI TEADUSTE AKADEEMIA AKADEEMIKUTE KANDIDAADID ÜLIKOOLIS

Humanitaarteaduste alal olid teaduskondadest esitatud kandidaatideks professorid **Mati Arelt, Arvo Krikmann, Ago Künnap, Tiit-Rein Viitso ja Jüri Allik.** 16 poolthäälega osutus valituks sotsiaalteaduskonna dekaan ja psühholoogiaosakonna psühhofüüsika prof **JÜRI ALLIK.**

Täppisteaduste alal olid kandidaatideks seatud professorid **Ene Ergma, Hannes Tammet ja Jaan Lellep.** Valituks osutus astrofüüsika prof **ENE ERGMA** (25 häält).

Loodusteaduste alal oli esitatud bioorgaanilise keemia prof **JAAK JÄRV,** kes sai 36 häält ja osutus seega valituks.

1996. AASTA FINANTSMAJANDUSTEGEVUSE ARUANDEST JA AUDIITORI JÄRELDUSOTSUSEST

Finantsmajandustegevusest tegi ülevaate prorektor prof Toivo Maimets. Ta ütles, et riigieelarveliste vahendite kasv oli 27% (teadussummad 55%, haridussummad 24 %). Inflatsiooni aeglustudes eeldatakse sellel aastal väiksemat kasvu. Omavahendite osa kasvas 90,6%, aasta tagasi oli kasvuprotsent 70%, viimaste aastate jooksul on see pidevalt tõusnud. Kõikide finantsvahendite kasvuprotsent oli 38%.

Eelmise aasta eelarve oli 278 700 000 miljonit krooni, millest kulutati ära. 278 100 000. Kulutamata jäetu lisandus eelmiste aastate kütte, vee jmt võlale.

Ülikooli ja audiitorfirma Coopers&Lybrand vahelise lepingu alusel kohustus firma tegema ülikoolile esimest korda majandusaasta auditeerimise.

* * *

Ülikool avaldas austust emeriitprofessoritele **Hans Trassile** ja **Akivo Lenznerile**. Esimene neist valiti Venemaa Loodusteaduste Akadeemia välisliikmeks, teine Venemaa Meditsiinilis-Tehnilise Teaduste Akadeemia akadeemikuks. H. Trass ja A. Lenzner tänasid *alma mater*'it, mille liikmetena nad oma edu on saavutanud.

* * *

Toimetus vabandab ja teatab, et (UT nr 21, 30. mai) prof **Toivo Jürimäe** valiti spordipedagoogika (mitte spordifüsioloogia) professoriks.

Rektor võttis vastu ülikooli parimaid sportlasi

Neljapäeval võttis rektor prof Peeter Tulviste ülikooli rektoraadis vastu tänavused Tartu Ülikooli parimad sportlased ja nende treenerid.

Traditsioonilisele igakevadisele vastuvõtule on seekord kutsutud 36 sportlast ja 6 treenerit. Lisaks TÜ käsipalli naiskonnale on kutsutute hulgas kümnevõistleja Ramon Kaju, orienteeruja Külli Kaljus, karatesportlane Marko Luhamaa, aerutaja Ain Helde, suusataja ja pikamaajooksja Christel Vahtra ja sulgpallur Heiki Sorge ja mitmed teised nimekad sportlased.

Eeva Kumberg, teabetalitus

❐ **Geograafia osakonna magistrant Külli Kaljus on saanud üliõpilaste MM-võistlustel nii hõbe- kui pronksmedali.**

Õigusteaduskond

Statsionaarselt lõpetajad

Tiit Altmäe
Kairit Alvela
Margus Arvisto
Katrin Hagel
Mairi Järv
Indrek Kalda
Anu Klooster
Veiko-Joel Kokk - *cum laude*
Veljo Kurik
Egle Käärats
Toomas Kõiv
Margo Lemetti
Lavly Lepp
Indrek Leppik
Maarja Leppik
Kristiina Maasik
Kristi Matiisen
Rainis Nagel
Mari Oro
Maivi Ots - *cum laude*
Piret Paluvere
Priit Pikamäe
Kristi Poogen
Jüri Press
Kersti Pruunsild
Tarvo Puri
Liina Puusepp
Kati Põld
Ann Rahnu
Urmas Reinsalu
Karin Sein
Heili Sepp
Kristel Siitam
Robert Sprengk
Kristine Talve
Tiia Tamme
Taavi Tellis
Anu Toluk
Külli Toome
Marelle Ulla
Einike Uri
Julia Vahing
Sten Veidebaum
Age Värv
Sander Zibo

Kaugõpe

Heidi Barot
Julia Birjukova
Olga Dorogan
Margus Gross
Pirkko-Liis Harkmaa
Aivar Hiis
Andra Issak
Sirje Juhkam
Irina Karo
Imbi Kivi
Merle Kiviselg
Veera Kremez
Epp Landberg
Jaan Leivategija
Katrina Liiva
Toomas Liiva
Andrei Lõssenko
Pille Meriroos
Kristiina Milt
Piret Müür
Tõnu Nirk
Ele Nuka
Heinar Olak
Martin Pärn
Artur Pärnoja
Dmitri Redkin
Svetlana Saveljeva
Aiki Schneider
Eve Soostar
Kaidar Sultson
Taimo Tammeleht
Meelis Taniel
Sofia Triškina
Hillar Villers

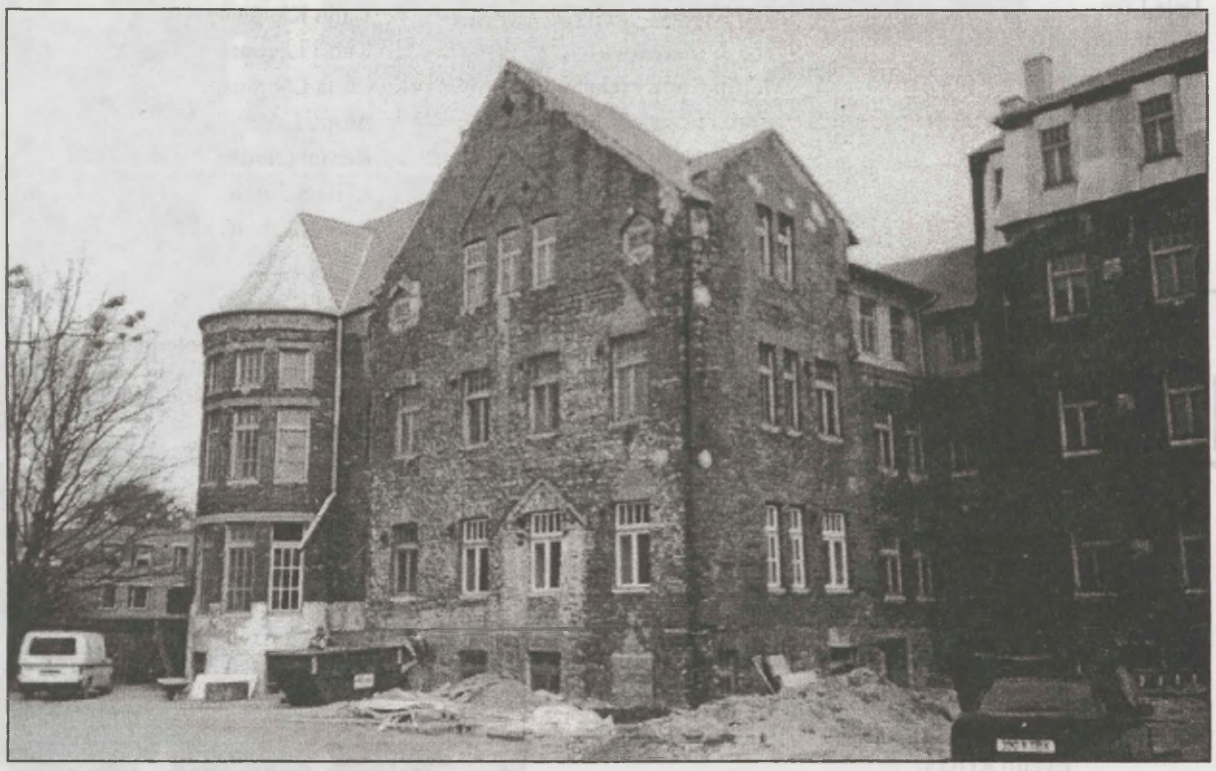

Näituse 20 asuva poolelioleva hoonega ei ole praegustel juura lõpetajatel mingit pistmist. Õige pea aga küll - veel sel aastal kolib sinna õigusteaduskond.

Reno Hekkonensi foto

Filosoofiateaduskond

Ajaloo osakond

Martin Hallik - *cum laude*
Jaanus Iva
Merike Ivask
Hilkka Hiiop
Inga Kirss
Feliks Krapp - *cum laude*
Taavel Liias
Kadri Linnas
Ülle Luisk
Leane Morits
Priit Mäesalu - *cum laude*
Rena Nurm
Merje Oopkaup
Eva Piirimäe - *cum laude*
Kadi Polli
Piia Pedakmäe
Mariann Raisma
Jaan Reinhold
Erki Russow
Riina Reinvelt
Terje Seemen - *cum laude*
Konstantin Semjonov
Hannes Suviste
Anne Tamtik
Epi Tohvri
Margit Tohver
Anton Weiss-Wendt
Hanno Vares

Filosoofia osakond

Anti Naulainen
Marek Volt
Bruno Mölder - *cum laude*
(bakalaureuse kraad ka psühholoogias)

Eesti ja soome-ugri filoloogia osakond

Eesti ja võrdlev rahavaluule

Ain Peets
Tiit Tuumalu - *cum laude*
Ergo-Hart Västrik - *cum laude*

Eesti keel

Liina Lindström - *cum laude*
Ruth Mägi
Kristina Pai
Merike Rist
Ann Veismann

Eesti keel (võõrkeelena)

Marge Koka
Julia Kuprina

Eesti kirjandus

Tiia Allas
Siiri Kase
Kadri Klaassen - *cum laude*
Kristi Kuningas
Elo Maandi
Anu Parnabas
Aune Rumm

Soome keel ja kirjandus

Liliann Grünvald
Anne Helemets
Külliki Iste
Kaire Salumäe
Triinu Karu
Mari Kerge
Krista Prost
Ilona Tragel
Kristel Vedadi

Teatriteadus

Monika Läänesaar
Annika Remmel
Kaidi Roots
Toomas Šalda

Ungari keel ja kirjandus

Lea Kreinin

Kunstide osakond

Maalikunst

Marju Audova
Jane Liiv

Germaani-romaani filoloogia osakond

Klassikaline filoloogia

Katre Kaju
Gerli Laur
Maria-Kristiina Lotman - *cum laude*
Kai Tafenau - *cum laude*
Ivo Volt - *cum laude*

Hispaania keel ja kirjandus

Elica Mateo-Krikk - *cum laude*
Kadri Mets - *cum laude*
Ketlin Pallav - *cum laude*
Saale Taul - *cum laude*
Katrin Tikko

Prantsuse keel ja kirjandus

Marge Käsper
Kristina Mauer
Kertu Põder
Ada Ruttik
Triin Sinissaar
Irina Zorina

Saksa keel ja kirjandus

Jana Kopa
Lii Lindpere
Eero Mikenberg
Aili Ribulis
Juta Schnur - *cum laude*
Kristiina Tasamäe
Eve Zekker
Aivi Sau

Skandinavistika (norra keel ja kirjandus)

Triin Ikla - *cum laude*
Piret Kärt

Skandinavistika (rootsi keel ja kirjandus)

Andres Pihel (lõpetas 3.02.1997)

Inglise keel ja kirjandus

Karmen Haiba
Mae Hallistvee
Kadri Hollo
Virge Juurikas
Kairi Kasemaa
Kaia Linkberg (lõpetas 02.1997)
Piret Paas
Heli Riis
Triin Saarmaa
Helve Trumann
Kristel Truus
Berk Vaher - *cum laude*
Mari Vaus

Vene ja slaavi filoloogia osakond

Alfia Fahrutdinova
Jekaterina Balõkova
Kristina Karma
Liia Lassi
Julia Markova
Olesja Karabanova
Bela Proos
Kristina Reinas
Tiina Tuhkur
Erika Prave

Kaugõpe

Ajaloo osakond

Rünno Lass

Inglise filoloogia osakond

Ireen Järvekülg
Marika Kuldkepp
Kai Nigul
Mariina Viia
Kristin Uik

Saksa filoloogia osakond

Margot Keres
Angela Rätsep

Eesti filoloogia osakond

Mari Kendla
Mare Maripuu
Ille Rohtlaan
Triinu Varus
Riina Vellerind
Astrid Tuisk

Vene ja slaavi filoloogia osakond

Inga Burkovskaja
Valeria Ivanova
Inna Kauts
Julia Lind
Jelena Mirošnitšenko
Oksana Popuško
Marina Sintsova
Marianna Vares (eksternina)

Bioloogia-geograafiateaduskond

Geoloogia õppekava

Andris Heinamaa
Eve Niinemets - *cum laude*

Bioloogia õppekava

Botaanika ja ökoloogia instituut

Kaire Kruusaauk
Merit Otsus
Raimo Pajula
Raivo Paltser
Margus Pensa
Tiia Reilson
Imbi Rüütel
Kadri Sadam
Anneli Tamm

Molekulaar- ja rakubioloogia instituut

Jaan-Olle Andressoo
Kaie Jaakson
Jelena Jelina
Krista Kaasik
Lilian Kadaja
Toomas Kramarenko
Gabriela Lasn
Lele Liiv
Kersti Lilleväli
Elin Lõhmussaar
Merike Meier
Alar Mereküla
Kaspar Nurk
Eve-Ly Ojangu
Kristjan Piirimäe
Liis Ruut
Silva Sütt
Kaupo Teesalu
Kristiina Tensing

Zooloogia ja hüdrobioloogia instituut

Inga Kanosina
Ott Koppa
Mati Kose
Jana Kozametova
Martin Kärner (eksternina)
Arnold Looga
Matis Mägi
Gerta Nurk
Margus Ots
Ott Silla

Geograafia õppekava

Kaire Alvet
Juri Gordejev
Sigrid Hade
Karen Janikson
Margit Karu
Egle Kaur
Vallo Klementa
Kadri Leetmaa
Liilia Lõhmus
Aarne Luud
Kristel Oitmaa
Liina Salujõe
Rauno Schults
Tarvo Seenmaa
Tiia Tamm
Raine Viitas
Raik Vürst

Õpetaja kutseaasta läbijad

Triin Amos
Tõnu Feldmann
Aigi Kikkas
Pille Kõiv
Eda Libe
Riina Mändla
Karin Peedo
Merle Rand

Kehakultuuriteaduskond

Bakalaureuseõpe

Liikumis- ja sporditeadused

Hain HELDE
Kristin JAIGMA (eksternina)
Maris KIKAS
Annika KURVITS
Kairi KUUR
Kai KUUSLER
Sille KÕIV - *cum laude*
Kristi LÕHMUS
Anu SMIRNOV
Jaanus SULG
Monika VINNI (eksternina)
Anne VÄLJA

Õpetajakoolitus

Gümnaasiumi kehalise kasvatuse õpetaja

Betra LEESMENT
Heli PÕDER
Evelin RUUS
Roomet VIIRA
Külliki VÄRÄ

Gümnaasiumi terviseõpetuse õpetaja

Reet JUUSE

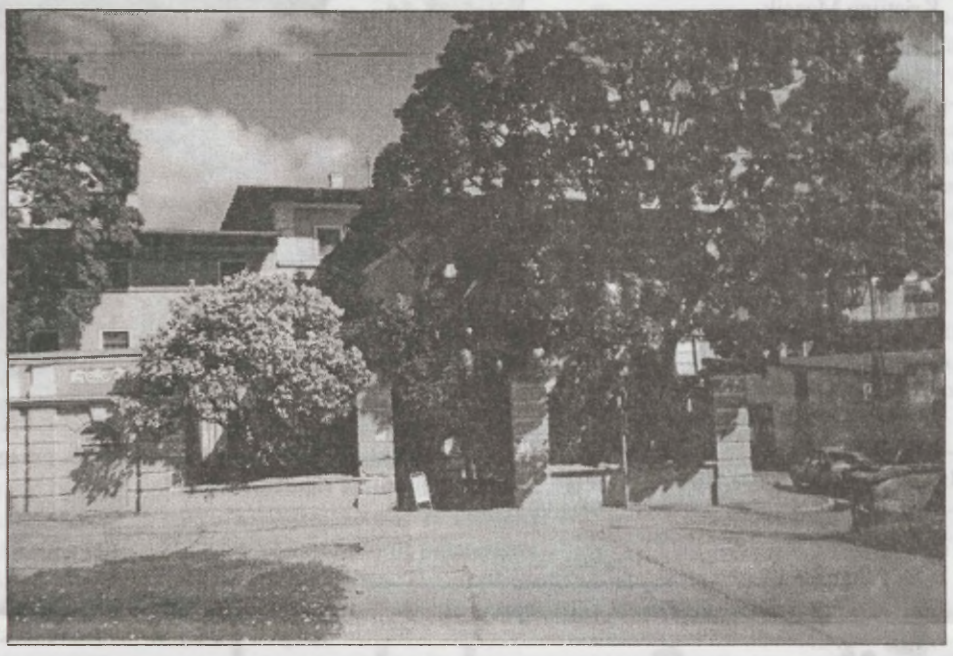

Sotsiaalteaduskond

Ajakirjanduse eriala

Aivar Aotäht
Tiina Jaakson
Marko Kaljuveer
Aire Koik
Lennart Madisson

Avaliku halduse eriala

Piret Aunapuu
Tarmo Kalvet
Urmet Lee
Juhani Lemmik
Kaido Paabusk
Illimar Ploom - *cum laude*
Taavi Ränk
Kristiina Soone
Kristiina Tõnnisson
Hermes Vei

Eripedagoogika eriala

Aveli Aurik
Piret Eller - *cum laude*
Pille Häidkind
Ruth Kalde
Andres Kask
Tiina Kask
Kati Kiiver
Katrin Kivirand
Merike Kübe
Ly Laane
Lea Lepik
Riin Naestema
Anneli Nurmeots
Piret Paatsi
Astri Peemot
Margaret Pill
Heli Puksand
Kristin Sepp
Jana Soon
Sirlis Sõmer
Piret Zimmer
Liliana Vall
Tiina Õunapuu - *cum laude*

Politoloogia eriala

Celia Kuningas
Ann Randmets - *cum laude*
Toomas Riim
Marek Saal
Margit Sarv
Epp Sutt
Jaak-Kristian Sutt
Helina Tammejõe
Hestrid Tedder
Ott Ummelas

Semiootika ja kulturoloogia eriala

Kiur Aarma
Andres Kõnno
Anti Randviir

Sotsioloogia eriala

Martin Aadamsoo
Erika Ellamaa
Pille Petersoo - *cum laude*
Leen Rahnu
Evelin Silla

Psühholoogia eriala

Toivo Aavik
Madis Hint
Riina Häidkind
Ülle Indermitte
Kaie Jõeveer
Kaja Kaldas
Aari Karu
Kenn Konstabel
Margit Koolmeister
Kaisa-Kitri Niit
Kaili Palts
Heidi Reiljan
Monika Schmidt
Marge Tooming
Agne Vilt

Kaugõpe

Aivar Georg
Ave Rohtla (eksternina)
Elme Sälik (eksternina)

Sotsiaaltöö eriala

Mari-Liis Järg
Kadri Kõiv
Monika Luik (bakalaureuse kraad ka psühholoogias)
Marit Pauk
Mervi Rodima

ALGAVAD LÕPUAKTUSED

11. juuni seisuga lõpetab sel suvel Tartu Ülikooli ligikaudu 800 uut spetsialisti.

Usuteaduskonnas on lõpetajaid 16, neist 2 *cum laude.*

Ülikooli suurimas, arstiteaduskonnas on lõpetajaid 198, neist kiitusega 13 ; bioloogia-geograafiateaduskonnas lõpetab 74, neist 1 *cum laude*; filosoofiateaduskonnas on lõpetajaid 142 (*cum laude* 19); füüsika-keemiateaduskonnas on lõpetajaid 30 (*cum laude* 4); kehakultuuriteaduskonna lõpetajaid on 17 (1 *cum laude)*; majandusteaduskonnna lõpetajaid on 141 (*cum laude* 7); matemaatikateaduskonnas on lõpetajaid 33 *(cum laude* 3); sotsiaalteaduskonnas on lõpetajaid 77 *(cum laude* 5); õigusteaduskonnas on lõpetajaid 81, neist 2 lõpetab *cum laude*.

Esmaspäeval, 16. juunil kell 12 algab ajaloomuuseumis rektori pidulik vastuvõtt kõigile *cum laude* lõpetajatele. Ülikool kingib edukatele lõpetajatele Tartu Ülikooli Kirjastuse poolt välja antud faksiimiletrükise "Kõne Tartu linnast. Johannes Claudii Risingh 1637".

Eeva Kumberg

Lõpuaktused

Sotsiaalteaduskond	17.06. 12.00
Bioloogia-geograafiateaduskond	17.06. 15.00
Õigusteaduskond	18.06. 12.00
Kehakultuuriteaduskond	18.06. 15.00
Filosoofiateaduskond	19.06. 12.00
Füüsika-keemiateaduskond	19.06. 15.00
Majandusteaduskond	20.06. 12.00
Matemaatikateaduskond	20.06. 15.00
Usuteaduskond	21.06. 10.00
Arstiteaduskond	21.06. 12.00

Majandusteaduskond

Majandusteadus

Jelena Aland
Evely Andersoo
Kairi Andresson
Reelika Arro
Merili Aunapuu
Pille Born
Mari-Liis Eensalu - *cum laude*
Raigo Ernits
Külli Esko
Antonina Fjodorova
Raido Haaviste
Kaire Haiba
Pirje Haran
Piret Hein
Herki Hollak
Maris Härsing
Eva Jaanson
Jelena Jefimova
Raul Joonasson
Tiina Jõeveer
Maire Kaarli - *cum laude*
Tea Kaasik
Kait Kaelas
Mait Kalamees
Boriss Kalinin
Eneli Kalmann
Aimar Kamenik
Viktor Karpov
Helena Keedus
Kai Kiilmaa
Ülar Kiisla
Brigitta Kippak
Kaidi Klaos
Tarmo Kleimann
Tarmo Klettenberg
Kaie Koskaru
Andrei Kostusjov
Katri Kotkas
Dmitri Kulikov - *cum laude*
Liina Kulu
Maarja Kund
Andres Kuusik
Kadri Kuusk - *cum laude*
Maris Kõiv
Juulia Kõzrodeva
Andreas Laane
Eva Laane
Marek Laane
Margit Lapp
Ivo Leetmaa
Priit Leito - *cum laude*
Janek Lepp
Riina Linnusaar
Martin Litvinov
Erkki Lokotar
Lauri Looga
Toomas Maddison
Vahur Madisson
Kersti Maidra
Agnes Maripuu
Britta Marjak
Vladimir Martõnenko
Anne Meema
Tiit Meidla
Mauri Miidla
Katrin Mikson
Mart Mägi
Kristi Männik
Erki Mölder
Julia Nekrassova
Indrek Ojamaa
Andrus Oks
Raul Omel
Koidu Orul
Kersti Ossip
Pille Palojärv
Margit Parmas
Herdis Parve
Kaupo Pastak
Peeter Peda
Kulvo Pendra
Toomas Peterson
Rene Pihlak
Rain Piiri
Hindrek Pikk
Kersti Preibach - *cum laude*
Dmitri Proskurin
Einar Pähkel
Heiki Raadik
Monika Rand
Kairit Raudpuu
Ele Reiljan
Anti Roogsoo
Julia Rostenko
Julia Rubanova
Urmas Ruus
Jelena Rõbakova
Signe Rähesoo
Kaili Saag
Katrina Salme
Jaan Sild
Kristi Silvet
Svetlana Sügiäinen
Tiia Taimistu
Anu Tamm
Ilmar Tamm
Katrin Tamm
Jelena Targonskaja
Andres Teder
Krista Tooming
Reet Trumm
Lea Tubi
Erko Täht
Signe Uibokand
Kadri Ulla
Rommi Unt
Kadri Vahtre
Reet Valtmann-Valdson
Aivo Vaske
Priit Vassiljev
Tiia Vissak - *cum laude*
Viktoria Voitsehovskaja
Dmitri Volkov
Evelin Vähi
Rain Väät
Triin Vöörmann
Erkki Ääremaa

Majandusüberneetika

Janika Mardi
Ivar Veenpere

Kaugõpe

Turundus ja kaubandus

Sven Valdek

Majandusarvestus

Irina Kuznetsova

Rahandus ja pangandus

Ahti Aho
Andres Männart
Raivo Tamme

Avatud Ülikooli lõpetajad

Majandusteadus

Urmas Olt
Sigrid Salundi

Kaubandus ja turundus

Ain Adamson

Rahandus ja pangandus

Toomas Johanson

Välismajandus

Marvi Võsu

Majandusarvestus

Remo Allik
Gagik Sarojan

NB!

Järgmine Universitas Tartuensis ilmub

reedel, 20. juunil.

See on ka ühtlasi selle semestri viimane lehenumber.

Palume väga kõik materjalid hiljemalt esmaspäevaks kohale toimetada.

Toimetus

Uued välisüliõpilased

Sisseastumisdokumentide esitamise tähtaeg välisriigi kodanikele, kes soovivad õppida Tartu Ülikoolis järgmisel sügisel, lõppes juba 1. juunil.

Sooviavaldusi laekus kokku **218 kahekümne ühest erinevast riigist**. Võrreldes eelmise aastaga ei ole pürgijate arv vähenenud. Endiselt on taotlejate seas kõige rohkem soomlasi, arvudes väljendatuna 65%.

Eriti populaarne on välisüliõpilaskandidaatide seas eriala eesti keel võõrkeelena, kuhu sooviavaldusi laekus 63 ning filosoofia teaduskonda tervikuna 88. Igal semestril on kahekümne viiel välisüliõpilasel, kelle põhiaineks on eesti keel, kirjandus, ajalugu või kultuur, võimalus taotleda õppimist ilma õppemaksuta. Traditsiooniliselt on ka arstiteaduskonda pürgijate arv suurem võrreldes teiste teaduskondadega, sellel aastal oli sinna 51 sooviavaldust. Järgnevad sotsiaalteaduskond 19, majandusteaduskond 8, õigusteaduskond 6, bioloogia-geaograafiateaduskond 3, kehakultuuriteaduskond ning füüsika-keemiateaduskonda ja usuteaduskonda oli mõlemasse 1 sooviavaldus. Lisaks eelnevatele on keelekeskusesse eesti keele intensiivõpperühma 31 ja Balti Õpingute Programmi 8 sooviavaldust.

Sügissemestril hakkab erinevates teaduskondades õppima 30 vahetusüliõpilast erinevate riikide, ülikoolide, vahetuslepingute ja vahetusprogrammide alusel.

10. juunil toimunud eesti keele testi mitte-eesti keskõppeasutuse lõpetanutele sooritasid kõik neli osavõtjat edukalt.

Tegelik vastuvõtuarv selgub jaanipäevaks.

Kai Treier,
välisüliõpilastalitus

Magistriõpe Concordia Ülikoolis

Käesoleva aasta sügisel avatakse Concordia Ülikoolis magistriõppe programm rahvusvahelises ärijuhtimises (Master of Business Administration - MBA).

Tegemist on Ameerika-stiilis kraadiõppega, mis võimaldab kõrgharidust omavatel spetsialistel saada sügavamaid teadmisi erinevates majanduse ja ärijuhtimise valdkondades.

Majandusalane baasharidus pole vajalik, teiste erialade lõpetanutel on võimalik õpingute ajal läbida vajalikud eeldusained - nt mikro- ja makroökonoomika, raamatupidamise alused jt. Programmi on võimalik läbida 2-5 aasta jooksul nii õhtuses kui kaugõppe vormis.

Magistriprogramm koosneb eeldusainetest eelneva majandushariduseta inimestele, MBA põhikursusest, valikainetest vastavalt valitud spetsialiseerumissuunale ja magistritööst. Magistriprogrammi paindlik õppekava võimaldab igal magistrandil ise valida spetsialiseerumisvaldkonna. Valikaineid ükskõik millises valdkonnas saab õppida Interneti ja e-maili vahendusel.

Õppetöö on inglise keeles, enamik õppejõude Euroopa ja Ameerika Ühendriikide ülikoolidest. Sisseastumisdokumente võetakse vastu 25. augustini Concordia ülikooli vastuvõtuosakonnas Tallinnas, aadressil Lühike jalg 7. Kandidaatidel tuleb esitada 2 soovituskirja, ülikooli diplom, essee etteantud teemal ja sooritada inglise keele test. Sellele järgneb vestlus programmi direktoriga, kellega koos pannakse paika eeldusained ja üldised suunad õppetöös.

MBA
The Future is in Your Hands

Infot saab telefonidel 601212 ja 444290.

KoduleheküIg Internetis /www.ciue.edu.ee/MBA/.

Krista Haak,
vastuvõtuosakonna direktor

"TUNNEME END TÄIELIKULT ÜLIKOOLI OSANA, KA AKADEEMILISE POOLE PEALT"

Pärnu kolledž Pärnu kolledž Pärnu kolledž

Tartu Ülikooli kolledþ on veel väga uus mõiste. Ülikoolil on neid juba kaks - üks Pärnus, teine Türil. Pärnu kolledþ on tegutsenud üle aasta. Kuidas? Et seda teada saada, selleks ühel päeval Pärnusse sõitsingi.

Esimene üllatus oli kolledþi hoone - pisike ja madal. Tundub lausa uskumatu, et siin õppeasutus, pealegi kõrgem õppeasutus tegutseb. Aga nii see on. Teejuhtideks selles madalas majas aadressiga Lembitu 1a olid **direktor RIINA MÜÜRSEPP ja projektijuht ARVI KUURA.**

❐ **Direktor Riina Müürsepp ja projektijuht Arvi Kuura tutvustasid kolledžit ka INNOVAATIKA-messil.**

MAJANDUSKOOLIST KOLLEDŽIKS

1991. aastal asutas Pärnu linn Pärnu Majanduskooli, et just oma regiooni noored seal keskkoolijärgset haridust omandada saaksid. Direktor Riina Müürsepa sõnul peeti juba asutamisel silmas, et sellest kasvaks välja rakenduslik kõrgkool. "Seepärast järgiti õppetöös algusest peale rakenduskõrgkoolide õppekavasid, kuigi kool oli staatuselt tehnikum. Seetõttu kolledþis õpetatavad erialad endistest palju ei erinegi. Juba esimese viie aasta jooksul kasutasime tunnitasu alusel pidevalt ka Tartu Ülikooli majandusteaduskonna õppejõude."

Tee kolledþini polnud lihtne. Rakenduskõrgkooliks üritati saada juba kolmandal tegevusaastal. Õppekavade poolest olekski saadud, need sobisid. Ekspertiisi olid neile teinud Tartu Ülikool, Tallinna Tehnikaülikool ja Kanada Kolledþite Assotsiatsioon. Puudus oli aga akadeemilisest kaadrist ja ka materiaalne baas oli nõrk.

1994. aastal sai munitsipaalkoolist riiklik õppeasutus, sest kutseõppeasutused riigistati.

Sama aasta lõpus, kui Tartu Ülikool Pärnus oma aastapäeva tähistas, algasid ka ülikooliga tõsisemad läbirääkimised.

"Ühinemisidee võeti ülikooli poolt väga soojalt vastu. Ettepanekut toetasid nii Pärnu linn kui maakond. Tartu Ülikooli Pärnu Kolledþi asutamisega taastati ka ajalooline järjepidevus - tegutses ju Tartu Ülikool aastail 1699 -1710 Pärnus ning vaatamata lühikesele ja Põhjasõja ajale langenud tegevusele avaldas ta teatud mõju ka Pärnu arengule". Peale traditsiooni rõhutamist aitab aga kõrgkool Pärnus ära kasutada kohalikku materiaalset ja intellektuaalset baasi ning kiirendab regiooni majanduslikku ja sotsiaalset arengut.

1994. aastal arutati kolledþi loomist ka ülikooli majandusteaduskonna nõukogus ning moodustati ühiskomisjon. Ülikool hakkas samal ajal regionaalküsimustega tegelema: loodi sidemed maakondadega, hakati koostöölepinguid ette valmistama ja muud koostööd kavandama.

1996. aasta 20. märtsil kirjutasid Pärnu linnavalitsus, Pärnu maavalitsus, Tartu Ülikool, Haridusministeerium ja Pärnu Majanduskool Pärnu Raekojas alla viiepoolsele koostöölepingule. Kõrgkooli tekkimist Pärnusse ootasid nii linn kui maakond, samuti ümberkaudne regioon. "Praegusel ajal on väga oluline kodu lähedal õppida - sõit ja elamine on kallis."

17. mai sai kolledþi asutamiskuupäevaks. Kolledþ ei tekkinud seega tühjale kohale, vaid toimub majanduskooli järjepidev üleminek kolledþiks.

❐ **Milleks nii kole hoone siin pildil? Pärast endise kalakombinaadi tootmistsehhi restaureerimist ja uue osa ehitamist on siin TÜ Pärnu Kolledži kodu.**

Riina Müürsepp lausus, et kolledþi kohta kehtib kogu Tartu Ülikooli seadustik. "Eripäraks on ainult see, et me ei anna kraadi-, vaid diplomiharidust. Kolledþil on oma põhikiri, mis lähtub ülikooli omast."

Majanduskooli õpilased jätkavad alustatud õpinguid oma programmide järgi. 1998. aasta juunis lõpetab nende viimane lend. Seoses kolledþi asutamisega eelmisel sügisel majanduskooli enam vastuvõttu ei toimunud - nüüd võis astuda kolledþi ehk Tartu Ülikooli üliõpilaseks.

MIDA KOLLEDŽIS ÕPPIDA SAAB?

Kolledþ jätkab kahe majanduskoolis õpetatud erialaga, milleks on **ärijuhtimine** (suunaga väikeettevõtlusele) ning **turismi- ja hotelliettevõtlus**. Mullu sügisel võeti **ärijuhtimise erialale** 63 üliõpilast, kuna selline diplomiõppe õppekava oli ülikoolis olemas. Oma ehk lausa uut õppekava kolledþ veel käivitada ei suutnud.

"Esimese aasta jooksul oleme suutnud välja töötada teise õppekava - turismi- ja hotelliettevõtluse oma - ning sel suvel võtame sinna esimesed 30 üliõpilast. Ka ärijuhtimise õppekavale saab astuda 30 üliõpilast, lisaks tuleb 3 tasulist kohta.

Erialad on valitud regiooni iseärasusi silmas pidades. Ärijuhtimise erialaga oli soodne alustada, selle järele oli suur vajadus. Hoopis rohkem hindame hotelli- ja turismimajanduse osa, mis on diplomiõppe tasemel Eestis esimene. Kogemused ja kaader on selleks Pärnus olemas."

Küsimusele, kas on veel kavas mingeid erialasid avada, vastas direktor, et tahetakse teha koostööd Pärnus asuvate instituutidega. Need alad on **merebioloogia** ning **kurortoloogia ja taastusravi.** Tõenäoliselt kujuneb nii, et Tartu Ülikooli tudengid õpivad ja täiendavad end mõne aja Pärnus.

Ettevalmistamisel on veel üks õppekava, mis tunduvalt laiendab regiooni noorte valikuvõimalusi. Sellele erialale plaanitakse esimest vastuvõttu 1998. aastal. Lõpetanutest saavad diplomeeritud sotsiaaltöötajad, kes on suutelised osutama sotsiaalteenuseid, samuti juhatama ja majandama väiksemaid organisatsioone mitmetes valdkondades, nagu hoolekanne, tervishoid, korrakaitse, üld- ja eriharidus, ametiühingud, sotsiaalkindlustus, personaliteenistus jm.

KUIDAS SAAB ASTUDA PÄRNU KOLLEDŽISSE?

Vastuvõtt toimub täpselt samuti nagu Tartu Ülikooligi. Sel aastal on kohapeal matemaatika eksam ning arvesse lähevad emakeele ja võõrkeele riigieksami tulemused.

Konkursi kohta kuulsin, et kui majanduskoolis oli ühele kohale 3-4 soovijat, siis kolledþisse astuda registreerinuid oli ühele kohale 7,4. "Dokumentide toojaist olid ligi pooled Pärnu linnast ja maakonnast ning ülejäänutegi hulgas oli soovijaid igast maakonnast. Huvitav oli see, et arvukuselt teine oli Tartu linn ja maakond. See oli meile suur üllatus. Sissesaamise järel protsent palju ei muutunud - Pärnu linnast ja maakonnast on üliõpilasi 51 protsendi ulatuses."

*** Kuidas on diplomiõppe lõpetanuil võimalik jätkata Tartu Ülikooli bakalaureuseõppes?**

"Ülikooli põhikirjas on sätestatud, et diplomiõppe lõpetanul on võimalik jätkata bakalaureuseõppes ülikooli nõukogu poolt kehtestatud tingimustel. Praegu neid tingimusi kirjas pole, aga meie tudengil on veel ka kaks aastat aega kolledþis õppida. Loodame, et ülikooli nõukogu selle ajaga need tingimused määratleb."

Kolledþ tegeleb ka täiendõppega, mis oli olemas juba majanduskooli ajal. Üks kursus toimus ka Avatud Ülikooli raames. Sel sügisel avatakse AÜ kaudu õppimisvõimalus neile, kellel on Pärnu Majanduskooli diplom. Nii ongi endisest majanduskoolist kujunemas Pärnu kõrghariduskeskus, mis aga kuidagi pisikesse majja enam ära ei mahu.

*** Milline on Pärnu Kolledži suhe teadustööga?**

"Oleme küll rakenduslik kõrgkool, kuid mõned projektid on meilgi silmapiiril. Tahame alustada turismiuuringuga, oleme ju ainuke sellealast kõrgharidust andev asutus ja meil on ka teatud potentsiaal olemas. Pärnus on inimesi, kes on turismi arendamisega edukalt tegelnud juba aastaid ning nad tahaksid kolledþisse tööle asuda. Kavatseme ka tudengeid uurimistööle suunata."

UUS ÕPPEHOONE

Uue hoone jaoks korraldas linnavalitsus eelmisel aastal arhitektuurivõistluse, kus esimene preemia jäi välja andmata, kuid anti välja teine ja kolmas preemia ning kaks eripreemiat. Nüüd on uue hoone eskiisprojekt valmis, projekteerimise lõpptähtaeg on 28. august ning tõenäoliselt käivitub ehitamine siis juba kuu aja pärast.

Projekti autor on Ra Luhse, kaasautor Leles Luhse.

Uus maja on kavandatud endise kalakombinaadi ühe tootmistsehhi asemele, mis on ajaloolise väärtusega ning tuleb osaliselt säilitada. See osa restaureeritakse. Uus ehitis näeb paberitel välja üsna omapärane - ümmargune. Asukoha poolest on paik väga soodne - lähedal suubub lahte Pärnu jõgi, sealsamas on sanatoorium Tervis, jahisadam, hotell Viiking. Sinna on kujunemas linna kultuuritsoon, kuhu tööstus enam ei sobi.

"Uude majja tahame sisse kolida kahe aasta pärast. 1999. aastal täitub ka 300 aastat esimesest ülikoolist Pärnus. Oleme sihiks seadnud, et igal aastal käivitame ka uue õppekava, uue maja jaoks on tarvis kontingent tagada. Arvame, et õpilaste arv tõuseb 400 - 500ni."

SIDE EMAÜLIKOOLIGA

Juhtkonnal on Tartuga tihe side, informatsiooni puuduse üle ülikoolis toimuva kohta kurta ei saavat.

*** Aga üliõpilased?**

"Üliõpilastel on side muidugi minimaalne, esialgu läbi õppejõudude, kes Tartust õpetamas käivad. Aastaga oleme korraldanud kaks TÜ õppejõude akadeemilist loengut. Kaugemale pole veel suutnud vaadata. Ka üliõpilasi on veel vähe. Akadeemiline side peaks muidugi tihedam olema. Ülikool reklaamib küll kõiki oma üritusi, aga minna neile Pärnust Tartusse... Vahemaa on siiski liiga pikk ja sõit kulukas. Edaspidi püüame ka Pärnus õppivatele tudengitele pakkuda mingi osagi neist eneseharimise võimalustest, mis Tartus õppijatele kättesaadav on.

Samal ajal on meeldiv tõdeda, et Pärnu tudengid on juba suutnud siin tudengiõhkkonda luua. Kolledþi sünniga sündis ka Pärnu Päikeseraadios Tudengiraadio, mis on siiamaani vastu pidanud. Tehakse kevade vastuvõtuüritusi, pesti Koidulat jne. Ka linna vahel üritatakse midagi teha, käima on pandud tudengiklubi. Vähehaaval hakkab üht-teist tekkima."

* * *

Samal päeval, kui kolledþis viibisin, külastas Pärnu kolledþit ka peaminister Mart Siimann. Arutusel olid ehituse finantseerimise küsimused. Direktori arvates polevat päris õige taotleda finantseerimist ainult linna ja maakonna poolt, sest kolledþ on ju ka TÜ asutus. Nähtavasti peaks ülikooli eelarves selleks omaette rida olema. "Maavalitsus töötab väga tugevalt selle nimel, et raha Pärnusse jõuaks."

* * *

Pärast jutuajamist vaatasime natuke majas ringi. Vähe ruumi on seal tõepoolest. Sellele vaatamata ollakse optimistid ja tegutsetakse tuleviku nimel. Nii direktor Riina Müürsepp kui arendusprojektide juht Arvi Kuura laususid, et kolledþ tunnetab end täielikult Tartu Ülikooli osana, ka akadeemilise poole pealt.

VARJE SOOTAK

❐ **Vähehaaval tekivad Pärnussegi tudengitraditsioonid - Baeri asemel pestakse Koidulat.**

Ülikooli rektoraat oli esmaspäeval Hiiumaal

9. juunil külastas rektoraat Hiiumaad. Ülikooli ja Hiiu maakonda seob alates 1995. aastast koostööleping. Arutlusel olid mitmed uuel õppeaastal kavas olevad koostööplaanid, sealhulgas korrektiivkursused ja soodusvõimalused hiidlastele ülikooli astumisel.

Hiiu maakonna õpetajate soovil korraldab Tartu Ülikool uuel aastal ettevalmistuskursusi ülikooli astumiseks otse Hiiumaal. Hiiu maavalitsus otsib võimalusi hiidlastele mõeldud täiendavate õppekohtade finantseerimiseks.

Juba sel suvel korraldab ülikool koostöös Hiiu maavalitsusega ettevalmistuspäeva sel aastal ülikooli astujatele.

Katri Raik,
teabetalituse juhataja

TÜ professor Ott Kurs promoveeriti Helsingi Ülikooli audoktoriks

30. mail promoveeriti Helsingi Ülikooli audoktoriks TÜ bioloogia-geograafiateaduskonna geograafia instituudi inimgeograafia prof Ott Kurs.

Ott Kurs (sünd 1939 Tartus) lõpetas 1963. aastal Tartu Ülikooli geograafia erialal, alates 1966. aastast töötas geograafia osakonnas õppejõuna. Käesoleval kevadel valiti ta geograafia osakonna inimgeograafia korraliseks professoriks.

Audoktoriks valiti prof Kurs arvestades tema kauaaegseid ja tulemuslikke erialaseid kontakte Soome teadlastega. Esimese teadusliku artikli Soomes avaldas Ott Kurs 1974. aastal. Teda loetakse üheks olulisemaks soome-eesti geograafiakoolkonna hoidjaks ja rajajaks. Aluse panid selle koolkonnale omal ajal Tartus J. G. Granö ja August Tammekann. Ott Kurs on osalenud mitmes Helsingi Ülikooli teadusprojektis ja olnud samas ülikoolis ka õppejõud.

Prof Ott Kurs on kolmas Tartu Ülikooli professor, kes on valitud Helsingi Ülikooli audoktoriks. 1969. aastal sai audoktoriks prof Paul Ariste ja 1994. aastal prof Paul Alvre. Iga nelja aasta tagant toimuval suurejoonelisel promotsioonil promoveeriti Helsingi Ülikooli audoktoriteks kokku kaksteist tuntud teadlast kogu maailmast. Tuntumad nendest olid Nobeli preemia laureaat keemia alal Sir Harold Kroto Briti Kuningriigist ja maailmakuulus semiootik Thomas Sebeok Indiana Ülikoolist USAst.

Eeva Kumberg,
teabetalitus

stipendium

Professor Paul Saagpaku stipendiumid 1997/98. õppeaastaks

Stipendium määratakse **ühele eesti ja ühele inglise keelt peaainena õppivale üliõpilasele** või vastavalt samade alade **magistrandile** viimaseks õpinguaastaks eelneva stuudiumi jooksul saavutatud tulemuste eest (oodatud on taotlused 3. aasta üliõpilastelt või 1. aasta magistrantidelt).

Stipendiumi määramisel võetakse aluseks üliõpilase õppeedukus ning kalduvus rakendada oma teadmisi teaduslikus uurimistöös.

Stipendiumi taotlemiseks tuleb esitada **20. juuniks**:

* stipendiumitaotlus koos teadusalase tegevuse kirjeldusega (uuringud, konverentsid vms),
* dekanaadis kinnitatud väljavõte õpinguraamatust.

Dokumendid tuua ph ruumi 117. Stipendiumid antakse üle õppeaasta avaaktusel.

Ülle Hendrikson,
info tel 465 623

Ernst Julius Öpiku nimeline stipendium

Tartu Observatooriumi nõukogu asutas 23. mail E. J. Öpiku nimelise stipendiumi astronoomiat õppivatele üliõpilastele.

Stipendium määratakse ühele astronoomiat põhiainena õppivale üliõpilasele või sama aine magistrandile viimaseks õpinguaastaks eelneva stuudiumi kestel saavutatud tulemuste eest.

Selle määramisel võetakse aluseks üliõpilase/magistrandi õppeedukus astronoomias ja sellega seotud distsipliinides ning kalduvus rakendada oma teadmisi teaduslikus uurimistöös.

Taotlemiseks tuleb õppeedukust ja teadusuuringuid kinnitavad dokumendid esitada observatooriumi teadussekretärile **30. juuniks.**

Observatooriumi teadusnõukogu määrab stipendiumi saaja ja stipendium makstakse observatooriumi vahenditest. Selle suuruse määrab igal aastal observatooriumi teadusnõukogu.

Stipendiumi saajast teatab observatoorium ajalehes Postimees ning annab selle üle observatooriumi teadusnõukogu septembrikuisel koosolekul.

34. Balti Rahvaste Kommerss
Baltijas Tautu Komeršs
Gesamtbaltischer Völkerkommers

Tartu, 27. — 29. juuni 1997

34. BALTI RAHVASTE KOMMERSS KUJUNEB OSAVÕTUROHKEKS SUVEPEOKS

34. Balti Rahvaste Kommerss (BRK) Tartus kujuneb ilmselt suurimaks organiseerunud tudengkonna pidustuseks selle sajandi Tartus ja Eestis. Vahetult pärast jaanipäeva algav BRK toob Tartusse ligi 1000 organiseerunud tudengit Eestist, Lätist ja Saksamaalt. BRK peakorraldaja on korporatsioon Ugala kui Eesti Korporatsioonide Liidus presideeriv korporatsioon ning patrooniks rektor prof Peeter Tulviste. Korp! Ugala esimehe Margus Otsa sõnul, on Tartusse kommersile oodata Lätist umbes 30, Saksamaalt ligi 30 ja Eestist 16 organisatsiooni esindusi. Otsa arvates pole võimalik Tartus olla ja Balti Rahvaste Kommerssi mitte märgata, sest mitmed üritused (nt rongkäik Peetri kirikust, tudengiorganisatsioone tutvustav näitus Eesti Rahva Muuseumis, piknik Toomel jm.) on linnarahvale nähtavad.

* * *

26. juunil tervitab Raekojas korporatsioonide esindajaid Tartu linnapea Roman Mugur. BRK esimesel päeval avatakse ka Eesti Rahva Muuseumis üliõpilasorganisatsioone tutvustav näitus. Järgneval päeval toimub Peetri kirikus jumalateenistus, mille järel suundutakse rongkäigus ülikooli peahoone juurde. BRK aktus toimub vahetult pärast rongkäiku ülikooli aulas. Reedese päeva lõpetab ball Vanemuises. Laupäeval on ülikooli ajaloomuuseumis konverents akadeemilisest elust Eestis, Lätis ja Saksamaal. Samal päeval ja kohas peab Balti Selts Saksamaal (Baltische Gesellschaft in Deutschland) oma koosoleku. BRK kulminatsiooniks kujuneb suurejooneline vennastuspidu Tartu Näituste hallis. Kuna kommersil istub pikkade laudade taga 600 korporanti, siis on tõenäoliselt tegemist suurima kaetud lauaga Eesti ajaloos. Samal ajal aga peavad ajaloomuuseumis oma koosviibimist naiskorporandid ja organisatsioonide liikmete abikaasad. Kommersinädal lõpeb pühapäeval piknikuga Toomel.

Kommersinädala öötunnid veedavad korporandid oma konvendihoonetes ja -korterites, võõrustades nii ka oma sõprusorganisatsioone ja külalisi.

Balti Rahvaste Kommerss on oma alguse saanud Saksamaal Baltische Gesellschaft in Deutschland eestvedamisel. Esimene BRK oli 1964. aastal Heidelbergis, kus see toimus 30 korda järjest ning seejärel 1994. aastal Tartus (esmakordselt väljaspool Saksamaad). 1995. aastal peeti BRK-d Riias ja 1996. aastal Hamburgis. Järgmisel aastal toimub BRK taas Riias.

BRK suurimateks toetajateks on Tartu Ülikool ja Tartu Linnavalitsus.

Indrek Mustimets,
34. BRK korraldava toimkonna liige
Korp! Ugala vilistlane

34. Balti Rahvaste Kommersi kava

Neljapäev, 26. juuni

Näituse avamine Eesti Rahva Muuseumi näitustemajas.

Tartu linnapea vastuvõtt organisatsioonide esindajatele.

Reede, 27. juuni

12.00 Jumalateenistus Peetri kirikus
13.30 Rongkäik kirikust ülikooli peahoone juurde
15.00 Aktus ülikooli aulas
19.00 Ball Vanemuise kontserdisaalis

Laupäev, 28. juuni

11.00 Konverents akadeemilisest elust Eestis, Lätis ja Saksamaal; Tartu Ülikooli Ajaloomuuseumis
14.00 Balti Seltsi (Baltische Gesellschaft in Deutschland) koosolek ajaloomuuseumis
19.00 Kommerss Tartu Näituste hallis (Kreutzwaldi 60); Samal ajal daamide koosviibimine Tartu Ülikooli Ajaloomuuseumis.

Pühapäev, 29. juuni

Kaatripäev Toomel varemete juures.

❐ Hetk möödunud aastal Hamburgis toimunud Balti Rahvaste Kommersi vennastuspeost.

Jaan Keldri foto

34. Balti Rahvaste Kommerss
Baltijas Tautu Komeršs
Gesamtbaltischer Völkerkommers

Tartu, 27. — 29. juuni 1997

Raamatukogu lahtiolekuajad suvel:

30. juunist 4. juulini	avatud 8-17
5. juulist 10. augustini	on raamatukogu lugejaile **suletud** (7.07 - 19.07 toimub avariiohtlikus seisundis torustiku remont, 20.07 - 10.08 avafondi ettevalmistus turvasüsteemi rakendamiseks).
11. augustist 31. augustini	avatud 8-17, laup ja pühap suletud.

Humanitaarraamatukogu:

1. - 13. juulini	avatud 8-17, laup ja pühap suletud,
14. - 25. juulini	avatud 8-21, laup ja pühap suletud,
26. juulist 31. augustini	avatud 8-17, laup ja pühap suletud.

Üliõpilasesindus teatab

Kaitseministeeriumi otsusel oodatakse reservohvitseride katsetele kõiki vastava avalduse kirjutanud üliõpilasi.

Kõiki üliõpilasi, kes kirjutasid 1996. aasta sügisel **avalduse reservohvitseride kursustele**, ootab Üliõpilasesinduses (Ülikooli 20-305) **kutse katsetele**, mis on eeltingimuseks eeltoodud kursustele pääsemiseks ja kus selgitatakse vajalik füüsiline ning vaimne tase. Kursused toimuvad **18. juunil**, kell 9 Tartu Üksikus Jalaväepataljonis Puiestee 112.

Urmas Peterson,
TÜ ÜE kaitseväetoimkonna esimees
info: stud@ut.ee, tel 465 400

UUSI RAAMATUID

16. maist - 6. juunini ilmus Tartu Ülikooli Kirjastuselt:

*** Tiiu Kull. Population Dynamics in Cypripedium Calceolus L.** (Diss. biol. Un. Tartuensis 24.) ISSN 1024-6479, ISBN 9985-56-240-2. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus, 1997. 124 lk.

*** Jaan Roos. Läbi punase öö. Esimene osa: 1944. ja 1945. aasta päevik**. ISBN 9985-56-239-9 (Tartu Ülikooli Kirjastus). Tartu: Eesti Kirjanduse Selts, 1997. 352 lk.

*** Epp Lauk. Historical and Sociological Perspectives on the Development of Estonian Journalism**. (Diss. de Mediis et Communicationibus Un.Tartuensis 1.) ISSN 1406-2313, ISBN 9985-56-241-0. Tartu: Tartu ÜlikooliKirjastus, 1997. 184 lk.

*** Tiit Kutser. Estimation of Water Quality in Turbid Inland and Coastal Waters by Passive Optical Remote Sensing.** (Diss. Geophysicales Un. Tartuensis 8.) ISSN 1406-0310, ISBN 9985-56-242-9. Tartu: Tartu Ülikooli-Kirjastus, 1997. 162 lk. interlitteraria 2*1997.

*** The language of the grotesque. le langage du grotesque. el lenguaje de lo grotesco. die sprache des grotesken. Tartu Ülikooli maailmakirjanduse õppetooli ja Eesti Võrdleva Kirjandusteaduse Assotsiatsiooni aastakiri.** Toim. Jüri Talvet. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus, 1997.344 lk.

16. maist - 6. juunini trükiti kirjastuse trükikojas:

*** Hill Kulu. Eestlaste tagasiränne 1940–1989: Lääne-Siberist päriteestlaste näitel. Summary: Estonian Return Migration 1940–1989: A Case of West-Siberian Estonians**. ISBN 951-45-7726-4, ISSN 0783-0718.Helsinki, 1997. 278 lk. (Publicationes Instituti Geographici Universitatis Helsingiensis C 9.)

*** Puusaliigese asendamine: Patsiendi käsiraamat. Koost. Tiit Haviko, Galina Schneider**. Tartu, 1997. 12 lk. (Tartu Ülikool. Traumatoloogia ja ortopeedia kliinik.)

*** Acta et Commentationes Universitatis Tartuensis de Mathematica. Volume 1**. ISSN 1406-2283. Tartu, 1996. 106 lk. (University of Tartu. Faculty of Mathematics.)

*** Rein Teesalu. Südamepuudulikkus**. 108 lk.

*** Tartu, 1997. Saksa litograafia inkunaablid. Kataloog. Koost. Tiina Nurk.** Inkunabeln der deutschen Litographie. Katalog von Tiina Nurk. ISBN 9985-874-005-5. 116 + 24 lk. Tartu, 1997. (Tartu Ülikooli Raamatukogu. Universitätsbibliothek Tartu.)

info

väitekiri

Keemiaosakonna magistritööde kaitsmine toimub 13. juunil kell 9.15 kh aud 320

Kaitsmisele tulevad järgmised tööd:

- **Viljar Pihl** "Hapnikhapete happelisuse uurimine", juhendaja prof I. Koppel, oponent dots P. Burk;
- **Urmas Muinasmaa** "Metallikomplekside stabiilsuse kvantkeemiline uurimine", juhendajad dots. P. Burk, dots. J. Pentšuk, oponent lektor I. Leito;
- **Ivar Koppel** "Neutraalsete Brönstedi superhapete happelisuse kvantkeemiline uurimine", juhendajad dots P. Burk, prof I. Koppel, oponent dots U. Mölder;
- **Mihkel Kerikmäe** "Termoluminestsentsdetektorid $CuSO_4$ - Dy ja $Li_2B_4O_7$ - Mn ioniseeriva kiirguse registreerimiseks", juhendaja keemiakandidaat E. Pedak, oponent prof I. Koppel;
- **Aime Lust** "CaF_2:Mn termoluminofoori ja detektorite sünteesimetoodika", juhendaja keemiakandidaat E. Pedak, oponent teadur V. Mäemets;
- **Katrin Sak** "Proteiinkinaas C substraatspetsiifilisuse uurimine reaktsioonil müeliini aluselise valgu järjestusel põhinevate sünteetiliste peptiididega", juhendaja prof J. Järv, oponent keemiakandidaat A. Uri;
- **Janek Peterson** "Aldool-Tištšenko reaktsiooni mehhanismi uurimine", juhendaja dots H. Timotheus, oponent ass S. Viirlaid;
- **Urmas Buhvestov** "Vee struktuuri kvantitatiivne uurimine alkohol/vesi binaarsetes segudes solvatokroomsete indikaatorite abil", juhendajad prof M. Rosés, Barcelona Ülikool, prof. A. Tuulmets, oponent prof I. Koppel;
- **Jaan Lehtaru** "Paberi struktuuri muutuste uurimine oksüdeerijate ja redutseerijate toimel paberi pleegitamise protsessis", juhendajad keemiakandidaat T. Ilomets, prof A. Tuulmets, oponent keemik G. Raidaru;
- **Evelin Sooba** "Fenoolide vedelikkromatograafiline määramine ja selle rakendused keskkonna analüüsil", juhendajad prof. T. Tenno, prof Maria Teresa Galceran, Barcelona Ülikool, oponent teadur K. Orupõld.

* * *

13. juunil kell 9.15 Lai 40 aud 207 kaitsevad magistritööd:

- **Ülle Püttsepp** taimeökoloogia ja ökofüsioloogia erialal "Valge tolmpea *Cephalanthera longifolia* populatsiooniökoloogiast". Oponent prof Viktor Masing;
- **Marek Sammul** taimeökoloogia ja ökofüsioloogia *erialal "Competition in herbaceous vegetation of different productivity"*. Oponent prof Martin Zobel;
- **Kadri Tali** taimeökoloogia ja ökofüsioloogia erialal "*Orchis ustulata L.* populatsioonidünaamika ja liigi struktuur". Oponent *MSc* Toomas Kukk;

* * *

Esmaspäeval, 16. juunil kaitsevad füüsikahoones Tähe 4 aud 217 magistritööd:

- **Jelena Antipova** "Väikese massiga ja lühikese orbitaalperioodiga kaksiksüsteemide, kus üks komponent on millisekundiline pulsar, evulutsiooniline staatus" magistrikraadi (*MSc*) saamiseks astrofüüsika erialal. Juhendaja f-m dr prof Ene Ergma, oponendid f-m dr Izold Pustõlnik (Tartu Obs), *MSc* Anna Aret (Tartu Obs);
- **Rünno Lõhmus** "Mullivabad krüovedelikud ja nende rakendamine skaneeriva teraviku mikroskoopias" magistrikraadi (*MSc*) saamiseks rakendusfüüsika erialal. Juhendaja f-m dr Rein Kink, oponendid f-m dr Lembit Pung, *PhD* Raivo Jaaniso (FI);
- **Lilian Tambek** "Füüsika ainekava rakenduslikus kõrgkoolis" magistrkraadi *(MSc)* saamiseks füüsika didaktika erialal. Juhendaja f-m kand Henn Voolaid, oponendid f-m dr Ülo Ugaste (TPedÜ), pedag kand Mati Salundi;
- **Kaido Reivelt** "Optiliste laineväljade levi-invariantsus" magistrikraadi (*MSc*) saamiseks optika ja spektroskoopia erialal. Juhendaja f-m dr Peeter Saari (TÜ, FI), oponendid f-m kand Peeter Tenjes, f-m kand Peep Adamson (FI);
- **Aarne Männik** "Vee transport ja faasisiirded atmosfääri numbrilistes mesomudelites" magistrikraadi (*MSc*) saamiseks keskkonnafüüsika erialal. Juhendaja f-m dr Rein Rõõm (TÜ, Tartu Obs), oponendid f-m kand Kalju Eerme (TÜ, Tartu Obs), *MSc*-Marko Kaasik;
- **Alar Puss** "Lähiskaksiktähe AX Monocerotis spektroskoopiline uurimine" magistrikraadi saamiseks astrofüüsika erialal. Juhendaja f-m kand Laurits Leedjärv (Tartu Obs), oponendid f-m kand Indrek Kolka (Tartu Obs), *PhD* Peeter Tenjes.

* * *

16. juunil kell 9.15 Lai 40 aud 207

- **Ants Aader** botaanika ja mükoloogia erialal "*Cladonia pyxidata (L.) Hoffm. (Ascomycotina, Lecanorales) ruehma suestemaatika*". Oponent prof Kuulo Kalamees;
- **Merle Mägi** taimeökoloogia ja ökofüsioloogia erialal "Hiiumaa laidude (Hanikatsi, Saarnaki) taimekoosluste ökoloogiline analüüs". Oponent geogr-kand. Are Kont;
- **Ivika Ostonen** taimeökoloogia ja ökofüsioloogia erialal "Hariliku kuuse imijuurte ökomorfoloogia". Oponent prof Raimo Kõlli;
- **Signe Kuntsel** botaanika ja mükoloogia erialal "*Hymenochaete Lev. (Hymenomycetes)* perekonnasisene klassifikatsioon". Oponent *PhD* Urmas Kõljalg;
- **Irja Saar** botaanika ja mükoloogia erialal "Eesti pisisirmikud (*Cystoderma*)". Oponent *MSc* Aivo Jakobson.

* * *

16. juunil kell 14.15 Lai 40 aud 207

- **Tiiu Kull** botaanika ja mükoloogia erialal *"Population dynamics in Cypripedium calceolus L."* Oponendid prof Hans Trass ja *PhD* Jaak Palumets.

* * *

17. juunil kell 9.15 Vanemuise 46 aud 246

- **Oive Tinn** paleontoloogia ja stratigraafia erialal **"The Ordovician Brachiopod Genus Vellamo Öpik"**. Oponendid akad Dimitri Kaljo ja *PhD* Ivar Puura;
- **Maris Rattas** rakendusgeoloogia erialal "Moreenide litoloogia ja stratigraafia Saadjärve voorestikus". Oponendid prof Aadu Loog ja *MSc* Kalle Kirsimäe;
- **Diana Makarenko** loodusgeograafia ja maastikuökoloogia erialal "Mullastiku ja taimkatte vahelised seosed erineva saastekoormusega mõhnastikes". Oponent dots *PhD* Urmas Peterson;
- **Andres Rõigas** inimgeograafia erialal "Väikeettevõtete arengu trendid ja rahvusvahelisustumine Viljandi maakonnas". Oponendid maj-kand Erik Terk ja geogr-kand Ado Keskpaik.

* * *

18. juunil kell 10.15. Vanemuise 46 aud 301

- **Mikk Heidemaa** zooloogilise süstemaatika erialal "Andmid pidevkehaliste (*Hymenoptera, Symphyta*) faunistikast ja taksonoomiast". Oponent *MSc* Kaljo Voolma;
- **Priit Zingel** hüdrobioloogia erialal "Planktilised tsiliaadid Võrtsjärves: erinevate kogumis- ja fikseerimismeetodite võrdlus, koosluse struktuur ja sesoonne dünaamika". Oponent biol-kand. Juta Haberman;
- **Valter Tominga** ihtüoloogia ja kalanduse erialal "Eestis kasvatatavate tuurlaste (*Acipenseridae*) morfomeetrilisest muutlikkusest". Oponendid prof Jaanus Paal ja *MSc* Markus Vetemaa.

* * *

- **19. juunil** kl 12 kaitseb nõukogu saalis (mitte Tiigi 78-312) **Epp Lauk doktoriväitekirja** "Historical and Sociological Perspectives on the Development of Estonian Journalism". Oponendid prof Raimo Salokangas (Jyväskylä Ülikool) ja dr Terhi Rantanen (Helsingi Ülikool).

* * *

- **20. juunil** kl 14.15 kaitseb ajaloomuuseumi konverentsisaalis **Andres Andresen magistritööd** "Kirikukorraldus ja -valitsemine Eestimaal 1710-1832" magistrikraadi *magister artium*'i (eesti ajalugu) taotlemiseks. Juhendaja prof *emer* Sulev Vahtre, oponendid dots Mati Laur ja mag Pille Valk.

* * *

- **21. juunil** kl 14.15 kaitseb nõukogu saalis **Eero Medijainen doktoriväitekirja** "Eesti välisministeerium ja saatkonnad 1918-1940" doktorikraadi *doctor philosophiae* (ajalugu) taotlemiseks. Oponendid dr prof Kalervo Hovi (Turu Ülikool) ja dr Heino Arumäe.

varia

Eesti-Tiibeti Kultuuriseltsi

üldkoosolek on 18. juunil kell 16 Lossi 3 aud 406. Kavas Linnart Mälli ettekanne ERO peaassambleest 14.-23. juulini Otepääl ja Tallinnas.

UNIVERSITAS TARTUENSIS

Peatoimetaja Varje Sootak | EE2400, Tartu | Telefon 27 / 465 680 | Tellimise nr. 2949
Toimetaja Reno Hekkonens | Ülikooli 18, ruum 241 | TÜ faks: + 372 7 465 440 | Tiraaž 1800
Toimetuse aadress: | E-mail: ajaleht@ut.ee | Trükk: OÜ Greif | UT ilmub reedeti

ARY

Tartu Ülikooli Raamatukogu

NR. 25 (1893)
REEDE,
20. JUUNI 1997
ILMUB
NOVEMBRIST
1948
HIND 2 KROONI

Universitas Tartuensis

Cum laude lõpetajaid oli 51

Siin nad on - parimad parimaist koos ülikooli juhtkonna ja oma dekaani või prodekaaniga. Tõsi, siin pole küll mitte kõik sel aastal ülikooli kiitusega lõpetanud.

Rektor prof Peeter Tulviste ütles ajaloomuuseumis *cum laude* lõpetajaid vastu võttes, et nad on teinud oma tööd teistest tunduvalt paremini ning et edukaks edasiminekuks on alus pandud.

Parimaid lõpetajaid austati lillekimbu ning TÜ Kirjastuse poolt välja antud faksiimiletrükisega "Kõne Tartu linnast. Johannes Claudii Risingh 1637".

Lõpetajate poolt võttis sõna Eva Piirimäe ajaloo osakonnast, kes tänas ülikooli eneseleidmise aastate eest ajal, mil ka avanenud *universitas* ise edasi pürgis. Tema põlvkonnal oli usk valikute paljususse, sellesse, et valik tuleb teha ise.

Täna on majandus- ja matemaatikateaduskonna, homme usu- ja arstiteaduskonna lõpuaktus.

Algas uute tudengite vastuvõtt

Esmaspäeval algas selleaastane dokumentide vastuvõtt. Tudengikandidaatidel on võimalik valida 45 eriala vahel. Riikliku tellimuse alusel võetakse tänavu ülikooli vastu 1378 uut üliõpilast. Samaaegselt toimub dokumentide vastuvõtt ka TÜ kolledžites Türil ja Pärnus seal õpetatavatele erialadele (Türil keskkonnateadus, Pärnus turismi- ja hotelliettevõtlus, ärijuhtimine).

Kõik sisseastumiseks vajalikud dokumendid tuleb vastuvõtukomisjonile esitada üliõpilaskandidaadil isiklikult. Kaasas peavad olema pass, kooli poolt või notariaalselt kinnitatud lõputunnistuse ja riigieksamite tunnistuse koopia, neli fotot (3x4). Avaldus ülikooli astumiseks kirjutatakse kohapeal.

Dokumentide vastuvõtt kestab kuni 11. juulini, ajakirjandusosakonnas kuni 1. juulini. Vastuvõtukomisjon asub ülikooli peahoones ja on avatud tööpäeviti kella 10-16ni. **Sisseastumiseksamid toimuvad 14.-28. juulini**. Erialakatse ajakirjanduse erialale astujatele on 2.-7. juulini. Õnnelikud sissesaanud selguvad hiljemalt **1. augustiks**. Paljudel erialadel arvestab ülikool riigieksamite tulemusi. Milline punktisumma osutub positiivseks hindeks, selgub hiljemalt 11. juuliks. Ühesuguste tulemuste korral teeb valiku dekaan, vajaduse korral arvestatakse riigieksamite tulemusi või lõputunnistuse hindeid. Teaduskond võib korraldada täiendavaid teste ja vestlusi.

Juhul kui üldkonkursiga sisse saada ei õnnestu, võib sisseastuja kandideerida vabakuulajaks. Vabakuulajate kohti on 10% vastuvõtuarvust ja nende õppeteenustasu on semestris 3500 krooni. Tasu eest on võimalik õppida ka lepingulistel õppekohtadel, mille maksumus aastas on 25000 krooni.

Info tel 465 625 - (vastuvõtutalitus), tel 465 682 - teabetalitus ja tel 465 465 infopunkt.

Katri Raik,
teabetalituse juhataja

Balti riikide hea koostöönäide - euroteaduskond

11. juunil kohtusid Riias Balti riikide klassikaliste ülikoolide rektorid ja prorektorid. Töökoosolekul arutati põhiliselt euroteaduskonnaga seotud küsimusi, koostati kaks pöördumist. Üks neist on suunatud Balti riikide juhtidele, teine Euroopa nende maade ülikoolidele, kust euroteaduskonda rahaliselt toetatakse.

Euroteaduskond asutati kolmes Balti riigis mitme muu Euroopa riigi toetusel 1993. aastal. Teaduskonda on finantseerinud Saksamaa, Taani, Soome, Norra ja Rootsi ning Euroopa Liidu Komisjon. Oma panuse on andnud ka Baltimaad ja nende ülikoolid. Sel kevadel tõstatus küsimus edasisest finantseerimisest. Toetanud Euroopa riigid on nõus jätkama tingimusel, kui oluline osa rahast tuleb Balti riikidelt enestelt.

Rektorid kirjutasid alla ühiskirjale, mis on adresseeritud Balti riikide presidentidele, parlamentidele ja valitsustele. Teise kirjaga pöörduti Euroopa riikide ülikoolide rektorite poole. Küsiti moraalset ja ainelist toetust euroteaduskonna tegevuse jätkamiseks. Uue aastatuhande alul arvestatakse juba euroteaduskonna sulamisega ülikooli teiste struktuuride koosseisu.

Prof Tulviste ütles kokkuvõtteks, et euroteaduskond on peale muu üks väheseid hästifunktsioneerivaid Balti riikide koostöövorme kõrghariduse vallas. See väärib meie riikide toetust.

Tartu Ülikoolist olid Riias rektor prof Peeter Tulviste ja prorektor prof Toivo Maimets. Kohtumisel osalesid Läti Ülikooli rektor prof Juris Zakis ja Vilniuse Ülikooli rektor prof Rolands Pavilionis ning euroteaduskonna juhid ja koordinaatorid kõigist kolmest ülikoolist, meie ülikoolist dr Urmas Varblane.

Tartu Ülikoolis on kõige paremini välja arendatud euroteaduskonna tegevus majanduse alal. Sel sügisel alustatakse magistriõppega õigusteaduses.

Katri Raik,
teabetalituse juhataja

❐ **Õnnelikud bioloogia-geograafiateaduskonna lõpetajad.**

* * *

Vaata usu-, arsti-, matemaatika- ja füüsika-keemiateaduskonna lõpetajate nimesid 2. ja 3. lk.

TARTU ÜLIKOOLI VALITSUS

16. juunil

*** Valitsus tegi parandusi ja täiendusi õppekorralduse eeskirjas,** neid võib teha veel 25. juunini. Seejärel arutab eeskirja TÜ nõukogu.

*** Ülikooli peametroloog Olev Saks informeeris valitsust metroloogilise teenindamise olukorrast ülikoolis.** 1996. aastal käivitus ülikoolis uus süsteem, mille kohaselt iga struktuuriüksus pidi tasuma metrolaborile mõõtevahendite korrastamise ja kalibreerimise eest sisearvelduse korras enda vahenditest. Süsteem ei hakanud toimima. Metrolabori sisekäive on langenud, väljastpoolt ülikooli tulevad summad suurenenud. Üks põhjusi on selles, et uute välismaiste aparaatide garantiiaeg on pikk ning sageli tegeleb nende kontrollimisega firma ise.

*** Valitsus kuulas ära prorektor prof Teet Seene informatsiooni välisüliõpilaste õppemaksude kohta,**

*** kinnitas keelekeskuse keeleõppe õppemaksuks õppemaksu tasuvatele üliõpilastele ainepunkti maksumuseks semestris 550 krooni,**

*** nõustus Narva linnavalitsuse taotlusega eraldada Narva jaoks eriala eesti keel võõrkeelena 7 üliõpilaskohta,**

*** nõustus õppekavade nomenklatuuri võtma psühholoogia diplomiõppe õppekava ja arutas teisi küsimusi.**

* * *

Külalisprof dr Claus Sommerhage tutvustas 14. - 21. septembrini ülikoolis toimuvat Saksa - Eesti akadeemilist nädalat.

tänu

Rektor õnnitles 75. sünnipäeva puhul ning tänas kauaaegse kohusetundliku töö eest kehakultuuriteaduskonna kauaaegseid õppejõude **VILMA JÜRISMAT, ETHEL KUDUT ja ILMAR KULLAMIT**;

70. sünnipäeva puhul raamatukogu kompressormasinisti **ÜLO LAURI** ning 50. sünnipäeval kehakultuuriteaduskonna sporditeooria ja treeninguõpetuse instituudi dotsenti **TÕNIS MATSINIT**.

Ülikooli väikese medaliga autasustati kauaaegse kohusetundliku ja eduka töö eest ülikoolis rahandusosakonna vanemraamatupidajat **HELVE KABURIT**.

Diplom Tartu Ülikoolile

Poola Suursaatkond Eestis autasustas Tartu Ülikooli diplomiga poola keele ja kultuuritraditsioonide arendamise eest Eestis.

Kaasaegse tsivilisatsiooni kursus alustab sügisel

Kaasaegse tsivilisatsiooni kursus on üks kahest suurest loengukursusest, mida Columbia Ülikool pakub Ida- ja Lääne-Euroopa erinevatele ülikoolidele. Loengukursus hõlmab Platoni, Aristotelese, St. Augustine'i, Machiavelli, Russeau, Marxi, Freudi, Nietzsche, Darwini, Smithi, Milli, Woolstonecrofti ja paljude teiste mõjukate filosoofide teoseid. Loengutel toimuvatel aruteludel analüüsitakse klassikalisi tekste kui tänapäevalgi aktuaalseid elu, inimese, ühiskonna, poliitika ja riigi käsitlusi. Kaasaegse tsivilisatsiooni kursus eeldab osalejate suurt lugemisvalmidust, sest enamik analüüsitavatest teostest tuleb tudengil ka läbi lugeda.

Samasugused loengutsüklid on kohustuslikud enamikule Columbia Ülikooli tudengitele. Kursuse ühe õppejõu, Columbia Ülikooli Harrmani Instituudi juhataja, prof Mark von Hageni arvates ei saa ükski tõeline teadlane ja spetsialist olla tõsiseltvõetav, kui tal puuduvad teadmised erinevatest klassikalistest teostest.

Kaasaegse tsivilisatsiooni kursus - see on aktiivne töö tekstidega. Rääkides kaasaegse tsivilisatsiooni kursusest, tuletas prof Mark von Hagen meelde, et Nõukogude Liidus levinud õpetamise tavade kohaselt puudus viimasel viiekümnel aastal siinsetel tudengitel praktiliselt võimalus iseseisvalt töötada originaalteoste või nende tõlgetega. Iseseisev ja aktiivne töö erinevate klassikaliste tekstidega ongi üks kursuse põhieesmärke.

Kaasaegse tsivilisatsiooni kursus on interdistsiplinaarne ja kõigi jaoks. Mark von Hageni arvates oleme 20. sajandi lõpus jõudnud äratundmisele, et tegutseme liiga kitsastes, määratletud ja eraldatud erialade süsteemis. Erinevate erialade inimestel puuduvad tihti kokkupuutepunktid, ehkki oma igapäevases elus oleme kõik seotud ühesuguste probleemide lahendamisega: kuidas paremini elada, kuidas ellu jääda. Kaasaegse tsivilisatsiooni kursus ühendab eneses võimalikult palju erinevaid erialasid ja eluvaldkondi. "Usun, et tänases Eestis, kus inimeste hoiakud ja väärtushinnangud pidevalt muutuvad ja arenevad, annab taoline kursus edasiviivaid mõtteid ja ideid, ning sisaldab endas häid võimalusi koostööks."

Kaasaegse tsivilisatsiooni kursus algab sügissemestril. Kursuse viib läbi Jennifer Greenfield Columbia Ülikoolist. Kui soovite kursuste kohta rohkem infot, kirjutage aadressil irina@admin.ut.ee (prof Irina Külmoja) või aadressil jagree@erols.com (Jennifer Greenfield).

Eeva Kumberg

Usuteaduskond

Meelis-Lauri Erikson
Arnek Grubnik
Lauri Hussar
Triin Kulvere
Arvo Lasting
Roman Levin
Kadri Lääs - *cum laude*
Kadri Metsma
Jaan Nuga
Urmas Nõmmik
Ave Prints
Heidi Rajamäe-Volmer - *cum laude*
Riina Ruut
Piret Sadam
Martin Toon

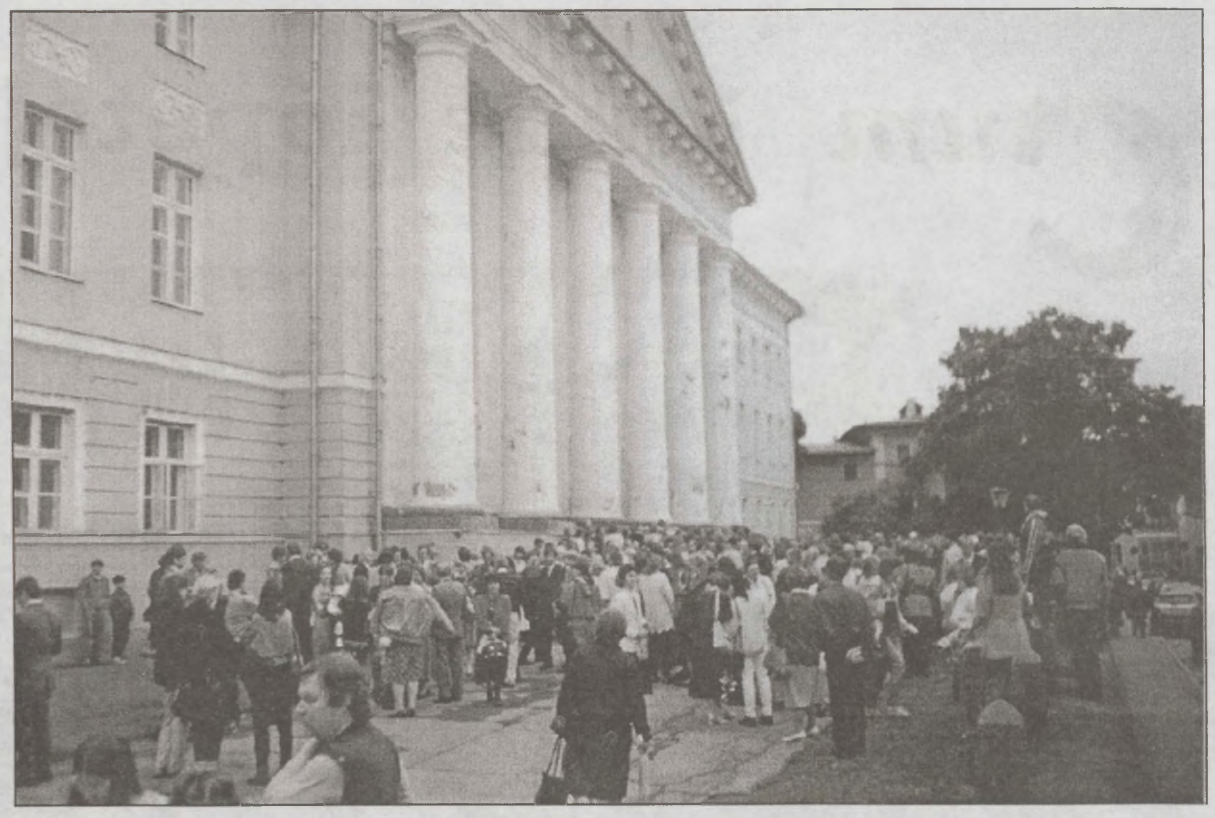

Füüsika-keemiateaduskond

KEEMIA OSAKOND

Anton Dementjev
Liina Kangur
Karin Keis - *cum laude*
Üllar Kelder
Tiia Kender
Jaanus Kruusma
Valdis Meos
Jaanika Mürk
Külli Suurvarik
Jelena Štšepetova
Anna Trifonova
Signe Viggor

ÕPETAJA KUTSEAASTA

Katri Mets
Kristjan Kruusement

FÜÜSIKA OSAKOND

Mariina Boiko
Eduard Gerškevitš
Heiki Kasemägi
Taivo Kotsar
Boriss Kudimov
Madis Lobjakas
Andre Maasikas
Sergei Maltšenko
Dmitri Martila - *cum laude*
Indrek Miliste - *cum laude*
Taavi Must
Sergei Nakonetšnõi
Leon Sorkin
Jaan Štein
Priit Vois
Anu Õmblus - *cum laude*

❐ *Alma mater* **saadab tänavu ära ligi 800 lõpetajat.**

Arstiteaduskond

STOMATOLOOGIA OSAKOND

Anneli Aleksius
Ere Ambos
Sirle Arumäe
Marge Herik
Natalja Igoševa
Elina Kaal
Piret Kaasik
Saale Kolpakova
Jelena Kovš
Kadi Kutsar
Piret Kõll
Kristina Mals
Merle Küüts
Elerin Kärner
Tiina Laskar
Jana Liira
Katre Mugu
Kristiina Nurm
Liis Otstavel
Katri Palu
Silja Pärenson
Kristi Põder
Ilmar Roosimaa
Mirjam Ründva
Kristin Schmidt
Tiina Sõlg
Anu Taim
Jana Tali
Triin Tali
Küllike Tammeveski
Krista Tampere
Dagmar Timpmann
Katrin Toss
Piret Toss
Maarja Tõniste - *cum laude*
Janne Unt
Katrin Veere
Julia Vinogradova
Kaja Võsu

FARMAATSIA ERIALA

Kärt Kambla
Maaja Keerus
Liina Kitse
Krista Kokk
Jelena Kostoglod
Kristina Laanet
Ave Lamp
Kristiina Lass
Agnes Lemberg
Heidi Neidre
Liina Pääru - *cum laude*
Marge Raidpere
Ave Raitma
Pille Randla
Marget Raukas
Elen Rekand
Aire Rohela
Jane Tammeveski

ÕETEADUSE OSAKOND

Kristel Jurjev
Ave Kants
Piret Laikoja
Siret Liivamägi
Liivi Linnumets
Kristel Linsmann
Siiri Maasen
Piret Siim
Pille Tammpere
Airi Toode
Maila Uudelepp
Christel Villmann

ARSTITEADUSE OSAKOND

Karin Aakre
Kristi Abram
Elo Alas
Heiki Annuk
Indrek Aus
Dmitri Avlasevitš
Anu Ehrlich
Eike Elmet
Erki Ennok
Ilme Falk
Heidi Gil
Mariliis Hermlin
Piret Hussar
Piret Härma
Andra Indrikson
Alar Irs - *cum laude*
Martti Jaanus
Helju Juhanson
Maris Jõesaar
Jaanus Kahu - *cum laude*
Tiiu Kaju
Snežanna Kalm
Juri Karjagin - *cum laude*
Katrin Kask
Kadi Kerner
Veronika Korneitšuk
Kairi Koslov
Marin Kraft
Anti Kukkela
Alo Kullerkann
Rauno Kurg
Eve Laane
Lea Laaniste
Laur Laatspera
Piret Leht
Krista Leppik
Liia Liibusk
Kadri Lilienthal
Kristi Lindma
Signe Linkolm
Ragnar Loit
Inna Lupina
Liina Lõuk
Tõnis Mandel
Hannela Meikup
Helen Meister
Marek Metsmaa
Maret Metsmaa
Kristiina Mikk
Indrek Mikomägi
Hepp Nigol
Toomas Niidusaar
Andres Niineväli
Jaanika Nikkolo
Kuido Nõmm
Aleksei Ogarkov
Kersti Oselin
Gerli Otsa
Kaire Pakkonen
Kai Pedesk
Riitta-Tuulikki Pelttola
Kristi Pender
Jaanika Pertelson
Kristjan Pomm
Niina Popova
Reet Puks
Toomas Puškarjov
Karin Pärnpuu
Helen Päären
Lea Rauts
Angela Reimal
Liivika Reimann
Anne Reppo
Ave Riisalu
Nele Rohtmets
Alo Rull
Arno Ruusalepp
Kertu Rünkorg
Sirje Rägo
Aleksandr Šamarin
Aija Sarkans
Katrin Sihver
Kristi Siimsoo
Meeli Sirotkina
Gerta Sontag
Katrin Sula
Kristi Tael
Hannes Tamm
Riho Tapfer
Liina Tedremets
Annika Tiit
Inga Tumanova
Katrin Tummi
Allan Tühis
Krista Vaht
Triinu Valge
Ahti Varblane
Eduard Veidenberg
Karl Väärt
Eva Žusinaite - *cum laude*
Hedy-Reet Übner

ARSITEADUSE VENE OSAKOND

Dmitri Ahe
Jevgeni Aniskov
Olga Annenkova
Marina Astapova
Aleksei Baikov
Viktoria Dusman
Uljana Ignatko
Margarita Igolnikova
Veronika Iljina
Sergejo Jevdokimovs
Juta Koržkova
Jelena Kuznetsova
Jelena Kuznetsova
Arina Lutsenko
Konstantin Marmontov
Maria Mutin
Natalia Nikitina
Julia Ossipova
Tiina Proosväli
Ingrida Ragunovic
Jonella Rebane
Tatjana Solomatina
Tatjana Štšaslivaja
Jevgeni Tanaga
Nune Ter-Margarjan
Julia Tšubatjuk
Miron Zagnin
Nikolai Zaitsev
Maria Zakutskaja

Filosoofiateaduskond

täiendab oma lõpetajate nimekirja. 10. märtsil lõpetas eesti kirjanduse eriala **Urmas Tõnisson** - *cum laude*.

Ühed lähevad, teised tulevad...

Peahoone fuajees kohtuvad lõpetajad ja sisseastujad. Esmaspäevast on avatud dokumentide vastuvõtt. Teisipäevast laupäevani kõlavad lõpetajaile tušihelid ja tuuakse lillesülemeid. Head teed!

Matemaatikateaduskond

INFORMAATIKA ERIALA

Kaido Hallik - *cum laude*
Maria Jürimaa
Peeter Laud
Janek Laurits
Andrei Lissovski - *cum laude*
Aldo Mett
Gunnar Nellis
Urmas Reinart
Meelis Roos

MATEMAATIKA ERIALA

Ain Iro
Laire Kannel
Vladimir Kutšmei - *cum laude*
Rene Pallav
Heli Reinart
Natalja Rožděstvenskaja
Kiira Saikina
Marika Siim
Olga Spazeva
Tiia Vaino
Inna Vinnitšenko

MATEMAATILISE STATISTIKA ERIALA

Liivi Halling
Liia Kirnmann
Karin Kukk
Merle Kurvits
Tõnis Maldre
Triin Ojamaa
Kaari Orav
Kaja Orav
Raine Ränkel
Airi Viiart
Märt Möls - (eksternina)

Ülikooli kinnisvarasid hakkab haldama AS Tõnissoni Kinnisvara

Esmaspäeval allkirjastasid rektor prof Peeter Tulviste ja aktsiaselts Tõnisson Kinnisvara juhatuse esimees Tõnu Rüütel koostöölepingu, milles osapooled kinnitavad valmisolekut teha koostööd ülikooli kinnisvara haldamisel, parendamisel ja arendamisel.

Sõlmitud koostööleping on raamleping, mis ei seo ülikooli monopoolselt ühe kinnisvarafirmaga, kuid annab samas ülikoolile võimaluse kinnisvaratehingute kiireks ja kvaliteetseks korraldamiseks. Tõnisson Kinnisvaraga on ülikoolil olnud pikaajaline tulemuslik koostöö ja sõlmitud leping on senise eduka ühistöö tunnustamiseks.

Ülikooliseadusest ja Tartu Ülikooli seadusest tulenevalt tagastatakse ülikoolile enne 16. juunit 1940 temale kuulunud kinnisvara. Ülikooli nõukogu otsusega 29. septembrist 1995 on esitatud Vabariigi Valitsusele taotlus ligikaudu 200 kinnisvaraobjekti üleandmiseks ülikooli omandisse. Sellise hulga objektide ettevalmistamine edaspidiseks haldamiseks on töömahukas ja aeganõudev. Samas tuleb ülikoolil kõik ettevalmistavad ja läbiviidavad tehingud, sh hindamine, inventariseerimine, ehituslik ekspertiis jne teostada piiratud aja jooksul, tagades ühtlasi ülikooli huvide igakülgse kaitstuse.

Lepingut alla kirjutades tänas kinnisvarafirma juhatuse esimees hr Tõnu Rüütel tunnustuse eest ja avaldas lootust, et tööde mahtu ja keerukust arvestades jätkuks Tõnisson Kinnisvaral väsimatust täita lepingust tulenevaid kohustusi.

Urmas Aunin,
halduesprorektori abi

Uued keemiamagistrid

Reedel, 13. juunil kaitsti keemiaosakonnas kümme magistritööd. Nagu märtsis, mil kaitsti 9 tööd, oli ka seekordsete tööde tase väga kõrge. Kaheksa tööd hinnati *cum laude* vääriliseks ja kaks tööd said hindeks *optime aprobatur*.

Mitmed tööd olid valminud koostöös teiste Euroopa ülikoolidega (Barcelona, Uppsala, Kuopio). Enamikul kraaditaotlejatest olid oma töö tulemused avaldatud Current Contentsi poolt refereeritavates ajakirjades.

Tähelepanu väärib Katrin Saki tulemus, kes lõpetas ülikooli (*cum laude)* ja magistrantuuri (*cum laude*) kokku nelja aastaga. Selle aja jooksul jõudis ta ennast täiendada veel Uppsala, Barcelona ja Kuopio ülikoolides.

Magistrikraadi kaitsesid ka keemiaosakonna kauaaegsed töötajad V. Pihl, M. Kerikmäe ja A. Lust, kelle tööd olid väga mahukad ja kõrge tasemega. Oponendi hinnangul väärinuks V. Pihli töö doktorikraadi.

Magistrikraad anti järgmistele keemikutele (hinnang, juhendaja):

V. Pihl (*cum laude*, prof I. Koppel),

E. Muinasmaa (*cum laude,* dots P. Burk, J. Pentšuk),

I. Koppel (*cum laude,* dots. P. Burk, prof I. Koppel),

A. Kerikmäe (*cum laude,* keemiakand E. Pedak),

A. Lust (*cum laude*, keemiakand E. Pedak),

K. Sak (*cum laude*, prof J. Järv),

J. Peterson (*cum laude*, dots H. Timoteus),

E. Buhvestov (*optime aprobatur,* prof. M. Roses (Barcelona), prof A. Tuulmets),

J. Lehtaru (*optime aprobatur*, dots T. Ilomets),

E. Sooba (*cum laude,* prof M. T. Galceran, (Barcelona), prof T. Tenno),

Dots Uno Mäeorg,
keemiaosakonna nõukogu sekretär

Ülikooli ajaloo- ja kultuuripärandi kaitsest

Tartu Ülikooli poolt 30. jaanuaril 1996 saadetud kirjas nr UK-26/258 P3 Riikliku Muinsuskaitse Ameti peadirektorile J. Tammele pole ülikoolile kuuluvate, muinsuskaitse all olevate restaureerimist vajavate ehitusmälestiste hulgas mainitud Tartu Tähetorni, kuna see ei olnud veel ülikoolile tagastatud. Seetõttu puuduvad tal praegu ülikoolile kuuluvana kui muinsuskaitse all oleval ehitus- ja kultuurimälestisel, remondi- ja restaureerimistöödeks nõutavate eeluuringute ning edasiste tööde tegemiste programm ning rahalised kalkulatsioonid. Vastavalt EV Riigikogu poolt vastu võetud MUINSUSKAITSE SEADUSELE / Riigi Teataja nr 24, 6. juuni 1994 / ning MUINSUSKAITSE SEADUSE JA HALDUSÕIGUSRIKKUMISTE SEADUSE MUUTMISE SEADUSELE / Riigi Teataja nr 86, 13. detsember 1996 / on iseenesestmõistetav, et nii Tähetorni kui ka teiste Tartu Ülikooli valduses muinsuskaitse all olevatel hoonetel toimuvad ehitus-, remondi- ja restaureerimistööd oleksid ülikoolipoolselt kooskõlas ülalmainitud seaduse ja selle muutmisseaduse nõuetega.

TÜ Tähetorn on rahvusvaheliselt tunnustatud astronoomiateaduse ajaloo silmapaistev mälestusmärk, mille üle meie ülikool võib tõeliselt uhkust tunda. Hindamatu väärtusega ajalooliste riistade kollektsiooni ja Tähetorni ajaloo kohta võib rahvusvahelises ulatuses igaüks saada vajalikku informatsiooni Interneti kaudu. Pikka aega on Tähetorni ekspositsioon olnud Tartu Linnamuuseumi filiaaliks ja talle on kehtinud muuseumile ette nähtud nõuded.

Eesti Vabariigi Riigikogu poolt vastu võetud UNESCO KULTUURIPÄRANDI KAITSE KONVENTSIOONIDE RATIFITSEERIMISE SEADUS / Riigi Teataja II osa. Välislepingud, nr 10, 21. aprill 1995 / kohustab meid ajaloo- ja kultuuripärandi sätestamisse ja hooldamisse suhtuma kui rahvusvahelise tähtsusega tegevusse. Oluliseks täienduseks on samuti EV Riigikogu poolt vastu võetud MUUSEUMISEADUS / Riigi Teataja nr 83, 4. detsember 1996 /. Tartu Ülikoolil tuleb juhinduda avalik-õigusliku juriidilise isiku muuseumidele kehtestatud korrast. Ametlikult on ülikoolil ainult kaks muuseumi - TÜ Ajaloo Muuseum ja Klassikalise Muinasteaduse Muuseum. Zooloogiamuuseum ja Geoloogiamuuseum muudeti reformeerimise tuhinas kahe instituudi alluvusse kuuluvaks üksuseks. Oletatavasti neile muuseumiseadust rakendada juriidilises mõttes ei saa. Tüüpiline segaseis. Tähetorni osas samuti. Peale nende on ülikoolis mitmes allasutuses väärtuslikke ja ajaloolisi kogusid ning kollektsioone, mis kõik vajavad ülalmainitud konventsiooni alusel seaduslikustatud kaitset.

Tullio Ilomets,
Eesti Muinsuskaitse Seltsi juhatuse liige,
TÜ Akadeemilise Muinsuskaitse Seltsi esimees

stipendium

Saaremaa stipendiumid asutatud

11. juunil kinnitas Saaremaa Omavalitsuste Liidu Volikogu Saaremaa stipendiumi statuudi. Saaremaa Omavalitsuste Liidu nimelised aastastipendiumid on asutatud eesmärgiga toetada ja tunnustada Saare maakonnast pärit hästi edasijõudvaid üliõpilasi ja magistrante.

Stipendiume on kolm: Oskar Kallase nimeline stipendium humanitaar-, sotsiaal- ja kunstierialade üliõpilastele, Johann von Luce nimeline stipendium loodus-, arsti- ja põllumajanduserialade ning Johannes Hindi nimeline stipendium tehnikaalade tudengitele.

Iga aastastipendiumi suurus on 15 000 krooni. Loodavasse stipendiumifondi kaasatakse vahendeid ka füüsilistelt ja juriidilistelt isikutelt. Fondi arvelduarve on 4020072849, Eesti Maapanga Kuressaare Kontor, kood 765.

Vabas vormis stipendiumitaotlusi võivad esitada nii üliõpilased, magistrandid kui ka juriidilised isikud. Taotlus peab sisaldama taotleja eluloo ja varasema hariduskäigu kirjelduse, kontaktandmed, pangaandmed, ülevaate erialasest tegevusest koos instituudi või õppetooli soovitusega ning akadeemilise õiendi nelja viimase semestri õppetulemuste kohta.

Taotlused esitatakse Saaremaa Omavalitsuste Liidule igal aastal 1. juuliks (tänavu erandkorras 1. oktoobriks) aadressil Lossi 1, EE3300 Kuressaare. Esitatud taotlused vaatab läbi omavalitsuste liidu poolt moodustatud komisjon, kes langetab otsuse iga aasta 1. septembriks (tänavu 1. detsembriks).

Riia Nelis,
ülikooli Saaremaa esindaja

Mordva Vabariigi Riikliku Ülikooli

rektor Nikolai Makarkin teatab, et nad hea meelega võtaksid vastu sügisest **eesti keele ja kirjanduse lektori**. "Fenno-Ugria" maksab 3500 krooni kuus, millele lisandub vanemõpetaja palk sealsest ülikoolist. Mordva ülikool garanteerib ka 1-toalise korteri. Sõidu eest aga tasuks "Fenno-Ugria".

Huvitatuil pöörduda "Fenno-Ugriasse":

Sihtasutis "Fenno-Ugria"
Roosikrantsi 6
EE0001 Tallinn

Tel 445 119, faks 441 800.

Uurali keelte professor Ago Künnap

Uusi trükiseid

9. - 13. juunini ilmus TÜ kirjastuselt:

Kjell Weppling. On the Assessment of Feasible Liming Strategies for Acid Sulphate Waters in Finland. (Diss. geogr. Un. Tartuensis 5.) ISSN 1406-1295, ISBN 9985-56-243-7. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus, 1997. 196 lk.

Paul Naaber. Clostridium difficile Infection and Intestinal Microbial Ecology. (Diss. med. Un. Tartuensis 29.) ISSN 1024-595X, ISBN 9985-56-245-3. Tartu: Tartu UElikooli Kirjastus, 1997. 158 lk.

Trükiti kirjastuse trükikojas:

Tartu Ülikooli Raamatukogu aastaraamat 1996. Koost. Rein Saukas. ISBN 9985-874-01-3, ISSN 1406-0892. Tartu, 1997. 132 lk.

info

väitekiri

25. juunil toimuvad usuteaduskonnas järgmised magistritööde kaitsmised:

- kl 10 ph aud 133 **Andres Saumetsa** magistritöö "Ristijateriik Münsteris", juhendaja mag Pille Valk, oponendid prof dr Jüri Kivimäe, mag Riho Saard;
- kl 12.30 ph aud 133 **Urmas Petti** magistritöö "Martin Lutheri *De Capitivitate Babylonica Ecclesiae Praeludium*: teoloogiline kriitika või poliitiline programm", juhendaja prof dr Ulrich Gäbler, oponent dr Alar Laats;
- kl 15.30 ph aud 133 **Riho Altnurme** magistritöö "German Church History since 1945. The Definition and Influence of Social History", juhendaja prof dr Mathijs Lamberigts (Leuven), oponendid mag Toivo Pilli, prof dr Simo Heininen.

* * *

- **Neljapäeval, 26. juunil kell 14** kaitseb ph aud 139 Eesti Keele Instituudi vanemteadur **Anu Vissel magistritööd** "Traditsiooniline ja uuenduslik tänapäeva eesti laste liikumismängudes". Oponent magister Kristi Salve.

* * *

Magistritööde kaitsmised õigusteaduskonnas ph aud 227 27. juunil:

- kl 8.15 kaitseb **Lasse Lehis** magistritööd teemal "Õigusriigi põhimõtete rakendamine maksuõiguses ning maksumaksja õiguste kaitse (Eesti ja Saksamaa näitel)". Juhendaja on õigustead dr Peep Pruks, oponendid riigi- ja haldusõiguse prof Kalle Merusk ja magister *iur* Vallo Olle;
- kl 15.15 **Margus Kingisepp** "Tarbijalepingute õiguslik reguleerimine". Juhendaja õigustead knd, erak prof Paul Varul. Oponendid õigustead knd, erak prof Heiki Pisuke ja magister *iur* Irene Kull;
- **Andres Suik** kaitseb magistritööd teemal "Õiguslikud arengud endiste riigiettevõtete erastamisel-erastamise süsteemi otsingud Eesti Vabariigis aastatel 1991-1997". Juhendaja on õigustead knd, erak prof Paul Varul, oponendid on vandeadvokaat Jüri Raidla ja magister *iur* Hannes Veinla.

* * *

- **Evelin Miilen** kaitseb **30. juunil** kl 12 mm 102 **magistritööd** "Töö ja energia mõisted üldhariduskoolis ning käsitlus 7. klassi loodusõpetuse kursuses".

varia

Puhkus Pärnus

Veel on võimalik minna Pärnusse väga soodsatel tingimustel puhkama. Info tel 465 410 või 434 875.

TÜ AÜ komitee

Aitäh!

Nii, ongi kõik. Selleks semestriks, selleks õppeaastaks. Me kõik oleme aastast omamoodi väsinud, ka lehetegijad. Toimetusele oli see tehniliste ümberkorralduste aasta, kus igal nädalal mõni uus operatsioon või tehniline uuendus lisandus. Nüüd on meil vist päris hea tarkvara ja muud töövahendid olemas ning esialgsed kogemused ka. Teeme ju ajalehe toimetuses ise nii valmis, et trükikojal jääb üle vaid kiled vastu võtta, pisimontaaþ teha ja trükkida. E-postiga ja diskettidel tulevaid lugusid saame redigeerida arvutis ja ühest arvutist teise küljendamiseks üle kanda. See on loonud hoopis teise tööstiili ning jääb rohkem aega kujunduse peale mõelda. Ehk on lugeja meie ponnistusi ka märganud.

Sügisest tahaksime lehele nn hoopis uue imidþi anda. Ja ka sisuliselt sooviksime hoopis enamat pakkuda, st et peale informatsiooni, mis tänu koostööle teabetalitusega peaks küll ülikoolist juba adekvaatse pildi andma, tudengini jõuda. Aga seda kõike saab teha ainult koos lugeja endaga ning et tema soove rahuldada, teeme ka vastava küsitluse.

Praegu aga tahaksime tänada kõiki häid abilisi - neid, kes kirjutanud, kes tähelepanu juhtinud, kes meid arvutimaailmas aidanud. Ja neid on õige palju.

Veel kord üks suur tänu ja tervendavat suve kõigile!

Lugemiseni 1. septembril!

Toimetus

UNIVERSITAS TARTUENSIS
Peatoimetaja Varje Sootak
Toimetaja Reno Hekkonens
Toimetuse aadress:
EE2400, Tartu
Ülikooli 18, ruum 241
E-mail: ajaleht@ut.ee
Telefon 27 / 465 680
TÜ faks: + 372 7 465 440
Trükk: OÜ Greif
Tellimise nr. 2973
Tiraaž 1200
UT ilmub reedeti

Tartu Ülikooli Raamatukogu

NR. 26 (1894)
REEDE,
29. AUGUST 1997
ILMUB
NOVEMBRIST
1948
HIND 2 KROONI

Universitas Tartuensis

365 AASTAT ÜLIKOOLI

INTERVJUU REKTOR PROFESSOR PEETER TULVISTEGA

*** Kui praegu, uue õppeaasta hakul, tõmmata joon alla eelmisele õppeaastale, siis mida peate selle kõige olulisemateks tulemusteks?**

On päris selge, et eelmise aasta kõige olulisem sündmus ülikooli elus oli **professorite valimine.** Aastaid tagasi võeti kurss selle poole, et taasrajada professorikeskne ülikool. Sellepärast on väga tähtis, kes see professor on ning missugustele nõuetele ta vastab. Oli ette näha, et valimised ei tule kerged. Peaaegu aasta valmistasime ülikooli nõukogu akadeemilises komisjonis ette valimiskriteeriume, samuti valmistasime ette nii asjaosalisi kui avalikku arvamust. Julgen öelda, et me saime seekord üsna hea professuuri, mis kattub suurelt osalt eelnevaga, aga on tugevam. Eelseisev konkurss andis põhjust pingutada kõikidel, ka neil, kes juba eelmisel korral valimist 100 protsenti väärt olid. Mõned neist olid nüüd veel tugevamad kui siis, eriti publikatsioonide poolest. Valimine ei piirdunud mitte ainult sellega, et mõned kandideerinud ei saanud praegu seda kohta, kuna nõuded olid täitmata, vaid paljud loobusid sellepärast, et nägid, et latt on nii kõrgel.

Teiseks tahaksin öelda, et ülikool on esimest korda oma ajaloos avalik-õiguslik ülikool, mis tähendab seda, et tema side avalikkusega peab olema teistsugune kui varasematel aegadel. Avalik-õiguslik tähendab muuhulgas seda, et on vaja teist tüüpi sidemeid ühiskonnaga. Mõned neist on seadusega ette nähtud - kuratoorium moodustati juba mitu aastat tagasi ja see funktsioneerib hästi. Möödunud aastal tuli sellele lisaks veel kaks väga olulist lüli - 7. juunil asutati ülikooli vilistlaskogu, mis registreeritakse 29. augustil, ning 7. juulil loodi ülikooli sihtasutus (vt ka UT 2. lk -toim).

Need on kuratooriumi kõrval kaks väga olulist asja, mis suhestavad ülikooli ühiskonnaga. Vilistlaskogu ja sihtasutus on alles loodud, mõlema tegevus seisab veel ees. Kuigi riik jääb ka edaspidi meie peamiseks finantseerijaks, ei jää ülikool ainult sellele lootma, vaid püüab ka ise raha juurde teenida, ning sihtasutus on üks viis selleks.

*** Missugune on Teie nägemus uuest õppeaastast, mis seda iseloomustaks?**

Uut õppeaastat iseloomustab üks niisugune tore arv nagu **365 - just niipalju aastaid täitub ülikooli rajamisest**. Arv on igaühele tuttav päevade arvuna aastas. Päris tore oleks mõtelda, et me võiksime iga päev terve aasta jooksul kujutada endale ette ühte aastat ülikooli ajaloos. Sinna juurde käib ka üks pikk vaheaeg aastail 1710 - 1801, mil ülikooli ei olnud. Kolmeköitelisest ülikooli ajaloost aga on näha, et ka neil aastatel tuli ülikooli kirju jne, sest arvati, et ülikool on olemas. Samuti tehti sel ajal plaane ja ettevalmistusi ülikooli taasavamiseks. Nii et põhimõtteliselt võiks nüüd terve aasta 365 päeva jooksul igal päeval mõelda ühele aastale ülikooli 365 aasta pikkusest ajaloost.

Sel sügisel hakkab ülikool esimest korda 365 aasta jooksul tööle korraga kolmes kohas. See ei ole kurioosum, vaid on põhimõtteliselt tähtis - vaim peab laotuma üle Eesti ühtlasemalt. Ei ole mingit põhjust, mille pärast vaimuinimesed peaksid koonduma peamiselt ainult Tartusse ja Tallinna. Ja kui ülikool saab selle heaks midagi teha, kohalikku vaimuelu tagant aidata, siis ülikool peab seda tegema. See on olnud viimastel aastatel ülikooli arengukava üks oluline osa ja tegelikkuses näeb see välja niiviisi, et avaaktus ei toimu esmaspäeval mitte ainult Tartus, vaid ka Pärnus ja Türil. Uuel akadeemilisel aastal on regionaalpoliitika suund Ida-Virumaa poole.

Kõige valusamaks probleemiks jääb endiselt **tudengite elamine**. Kõik, mida me teeme õppetöös või uurimistöös, peaks olema laitmatu ja esmaklassiline. Sinnapoole me püüame ning arenguruumi selleks on veel kõvasti. Aga ei ole näha, et keegi jääb meie ülikooli sellepärast tulemata, et kehvasti õpetaksime. Küll aga jäädakse tulemata sellepärast, et korralikku elamist pole. Aastaid on tehtud ettevalmistusi Üliõpilasküla moodustamiseks ja nüüd on selline mittetulundusühing loodud. Eraldi tahaksin ära märkida oma abi Ene Seidlat ja halduisprorektori abi Urmas Auninit, kes on palju vaeva näinud muuhulgas ka selleks, et linn asjas osaleks. Niisugusel kujul, nagu me seda esialgu kavatsesime, see ei realiseerunud, aga linnapea on korduvalt nii suuliselt kui kirjalikult väljendanud valmisolekut üksikprojektides Üliõpilasküla toetada. Et me üksi Üliõpilasküla moodustasime, ei tähenda veel, et linn sellest kõrvale jääks.

On öeldud ka seda, et ülikool tegelgu oma asjadega ja tudengid vaadaku ise, kuidas elada saavad. Võib-olla tuleb kunagi ka see aeg, mil tudengid on nii heal järjel, aga praegu see veel nii ei ole. Nii et üliõpilaste elamistingimustega peame tingimata edasi tegelema.

Ülikooli arengukavas on tähtsal kohal ülikooli **tippüksused** ja üks neist on **tehnoloogiakeskus**, mis loodi interdistsiplinaarsena. Selle käimapanek ja arendamine on veel üks uue akadeemilise aasta raskuspunkte.

Algav akadeemiline aasta on ka **rektori valimise aasta**. Rektori ametiaeg saab täis 1998. aasta mai lõpus. Ülikooli valimiseeskirjade järgi algavad valimiste ettevalmistused juba novembris ja praegu on paras aega mõelda selle üle, missugune on olnud ülikooli areng nendel aastatel, teha sellest kokkuvõte ja mõelda selle üle, mis suunas peaks ülikool edasi arenema.

*** See sügis on ülikooli elus tähelepanuväärne ka kahe uue hoone valmimise poolest. Need on õigusteaduskonna maja Näituse tänavas ja Lossi tänava õppehoone.**

Õigusteaduskonna hoone tahame pidulikult avada oktoobri teisel poolel. Õigusteaduskond oli muide enne sõda ülikooli suurim teaduskond, hiljem üks väiksemaid. Selle teaduskonna oma hoone sümboliseerib ka õiguse osatähtsuse muutumist terves riigis ja ühiskonnas. Üks teaduskond saab küll päris oma kodu, nagu see ülikooli arengukavas ette nähtud on, aga teistel tuleb veel oodata - ressursid on piiratud.

Teise tähtsama objekti - Lossi tänava õppehoone teise poole avame juba järgmisel nädalal pärast nõukogu istungit reedel, 5. septembril.

Asjad edenevad ka biomeedikumi ja nn. Paabeliga, võõrkeelte majaga peahoone vastas.

*** Mitte ainult ülikool ise ei tunne muret peahoone praeguse välisilme üle, vaid see on pälvinud ka üldsuse tähelepanu. Vaatepilt on tõesti kole.**

Seda vähest raha, mida me saame ehitamiseks ja remondiks, oleme pidanud kasutama nn. tulekahjude kustutamiseks. Kui peahoone hakkas vajuma, polnud valikut ja me pidime raha kasutama vajumise tõkestamiseks. Kui raamatukogu katus tilgub läbi, tuleb see parandada. On asju, mis võtavad parasjagu raha, sõltumata sellest, mis on momendil ülikooli prioriteet. Oma vähese raha kohta peame alati küsima, kas panna see ülikooli administratiiv- ja esindushoone fassaadi või näiteks keemiahoone ringauditooriumi kaasajastamisse. Ülikooli nõukogu ja rektoraadi täiesti teadlik seisukoht oli parandada tudengite õppimistingimusi. See ei tähenda muidugi, et me ei mõtleks peahoone peale. Peahoone on niivõrd suure tähtsusega hoone Eesti riigis, et selle heaks tänaval välismaalaste käest raha korjata oleks niisama narr nagu Toompea lossi jaoks. See oleks lihtsalt rahvuslik häbi. Kui mõni inimene teeb sellise sihtannetuse, siis me loomulikult aktsepteerime seda. Aga praegu on Eestis niisugune aeg, kus üks rahakorjanduste aeg on möödas ja järgmine rahakorjanduste aeg ei ole veel saabunud. Peahoone saab korda, aga praegu on kohti, kus seda raha on rohkem tarvis. Viimastel kuudel on olnud rõõm ajalehtedest lugeda majanduse heast edenemisest Eestis. Olen käinud vaatamas, kui hästi Toompea lossi remont edeneb. Minu meelest peaks järgmine suur riiklik objekt olema ülikooli peahoone. Kui võim on ennast üles vuntsinud, siis järgmine kordatehtav koht võiks olla vaimumaja.

*** Tänavune uute üliõpilaste sisseastumine oli uut moodi. Mida arvate sellest?**

Soovin ära oodata vastuvõtueksamite kokkuvõtted. Praegu on uuele süsteemile ka veel üleriiklik hinnang andmata. Selles, et me saime endale väga korralikud tudengid, ei kahtle ma raasugi. Seda näitab juba kasvõi konkurentski, mis oli kõikidel erialadel, samuti pressi kommentaarid, kus enamik kõrgkooli astujaid tahtis enneköike Tartu Ülikooli saada. Seda, kuidas me sisseastumise järgmisel aastal korraldame, saab ütelda alles pärast kokkuvõtete tegemist ja nende kõrvutamist üleriikliku hinnanguga.

*** Mida uueks akadeemiliseks aastaks soovite?**

Kui me vaatame, millest räägitakse ülikooli nõukogus, intervjuudes ja mujal, siis paratamatult räägitakse rahast, ehitustest, seadustest... Ülikoolil on kõike seda vaja. Ta ei saa olemas olla, kui ta ei saa kusagil olla ja kui tal ei ole raha, mille eest olla, ja seadusi, mille järgi olla. Aga see kõik on ainult abinõu. Eesmärk on teha nii korralikku teadust, kui me vähegi suudame, ja selle baasil anda nii korralikku õpet, kui vähegi suudame, ning lisaks täita nii oma ühiskonna kui ka rahvusvahelist tellimust, olgu jutt ühest või teisest rakenduslikust uurimisprojektist või ülikooli kliinikumist. Kõige selle juures ei tohi ära unustada, et seda kõike tehakse tudengite pärast, kellest esimesed tulid siia 365 aastat tagasi ja kõige uuemad on just tulekul.

Küsis Varje Sootak

Tallinnas Avatud Ülikooli regionaalne keskus ehk Kopli trammiga Tartu Ülikooli

Kui sõita Kopli trammiga Angerja peatusse ja astuda Tehnikaülikooli energeetikateaduskonna maja (Kopli 82) kolmanda korruse ruumi 314, võib tõesti Tartu Ülikooli sattuda. Ülikooli inimestele on see koht tuntud endise kaugõppe konsultatsioonipunktina. Kaugõpet enam pole, on hoopis Avatud Ülikool. Kui seni said pealinlased selle kohta infot ülikooli Tallinna esindusest, siis nüüd pakub seda vastne keskus. Regionaalses keskuses on võimalik ka loenguid pidada ja sessioone läbi viia. Möödunud aastal oli Avatud Ülikooli ligi 700st õppijast 40% pärit Tallinnast või Harjumaalt.

Vastremonditud kaasaegse keskuseruumi pidulikust avamisest võttis osa paarkümmend ülikooli töötajat eesotsas juhtkonnaga, Haridusministeeriumi ja linna esindajad ning kolleegid Tehnika- ja Pedagoogikaülikoolist.

Fotol:
Kolmapäeval oli uue keskuse üle eriti põhjust rõõmustada Avatud Ülikooli projektijuhil Maire Poomil (vasakul) ja AÜ Tallinna keskuse referendil Ann Nõgolsil.

suvekroonikat

Juulis

TARTU ÜLIKOOLI SIHTASUTUSE USALDUSKOGU ALUSTAS TEGEVUST

7. juulil asutati Tartu Ülikooli Sihtasutus, mille eesmärgiks on hankida ja vahendada ülikoolile sihtotstarbelisi toetusi ning hallata tulutoovalt kogutud kapitali.

Asutamisotsusele alla kirjutanud rektori Peeter Tulviste sõnul tuleb juba praegu peaaegu neljandik ülikooli vahenditest väljastpoolt riigieelarvet. Seni on finantseerijateks olnud peamiselt rahvusvahelised fondid, viimasel ajal on üha rohkem tunda ka Eesti oma ettevõtjate ja eraisikute huvi ülikooli toetada.

Sihtasutust asub juhtima seitsmeliikmeline usalduskogu. Usalduskokku kuuluvad ülikooli vilistlaskogu esindajana vandeadvokaat **Uno Lõhmus**, ülikooli esindajana prorektor prof **Toivo Maimets**. Eesti ettevõtjaid esindavad Baltika juhatuse esimees **Meelis Milder**, Eesti Telefoni peadirektor **Jaan Männik**, Hill & Knowltoni Balti tegevdirektor **Peep Mühls**, Alexela Oil nõukogu esimees **Urmas Past** ja Hoiupanga juhatuse esimees **Olari Taal**.

Sihtasutuse usalduskogu liikmed rõhutavad oma pöördumises avalikkuse poole, et üleminekul infoühiskonda võib tehnoloogiline ja materiaalne mahajäämus tekitada meie teaduses ja rahvuskultuuris ning nende kaudu kogu ühiskonna arengus sügavaid lõhesid. Taoliste lõhede ennetamine vajalike sihtkapitalide abil ongi Tartu Ülikooli Sihtasustuse peamine missioon.

Tartu Ülikooli Sihtasutus võtab vastu annetusi ja toetusi kõikidelt füüsilistelt ning juriidilistelt isikutelt nii kodu- kui välismaal. Sihtasutus loob stipendiumikapitali tudengitele ning suunab raha erinevate professuuride toetamiseks ja külalisõppejõudude tasustamiseks. Sihtasutuse põhikirjaline kohustus on ka investeeringute teostamine kooskõlas ülikooli arengu- ja tegevuskavadega. Sihtasutuse arveldusarve on avatud Ühispangas nr 10102026293006.

DOKTORITÖÖD KAITSES KALLE KASEMAA

29. juulil kaitses ülikooli usuteaduskonna nõukogu ees edukalt oma doktoritöö "Semitistikast ja poeetikast" Uppsala ja Haifa ülikoolide audoktor, meie ülikooli õppejõud Kalle Kasemaa.

Doktoritöö käsitleb Vana Testamendi tõlkimise ja seletamisega seotud probleeme. Töös on valgustatud nii heebreakeelse Vana Testamendi enda küsimusi kui ka Vana Testamendi "väljundeid" mitmetes kultuurides. Ühtlasi võimaldab see nii pilguheitu semiidi rahvaste kui ka kristlike euroopa rahvaste keeltesse ja mõtteviisidesse, aidates sel kombel nähtavale tuua ühist ja erinevat. Et eestlased kuuluvad esmajoones kristlike Euroopa rahvaste hulka, peaks sel tööl olema eminentne tähendus ka meie enda vaimulaadi ja kultuuri paremaks mõistmiseks.

Kalle Kasemaa oli ülikooli taasavatud usuteaduskonna esimene dekaan, 1991 - 1997 samas Vana Testamendi teaduse ja heebrea keele korraline professor.

Samal päeval kaitses Lea Altnurm magistritööd, mis räägib Eesti koolinoorte jumalapildist.

TÜRI KOLLEDŽI NÕUKOGU ESIMEST KORDA KOOS

29. juulil oli Türil esimest korda koos kolledži nõukogu, kus võeti kokku esialgsed vastuvõtutulemused ja arutati esimese aasta õppetöösse puutuvat.

1. septembril alustab kolledžis õpinguid 30 tulevast keskkonnanõustajat. Prof Toomas Tenno, kes juhtis vastava õppekava väljatöötamist, ütles, et õppetöö rõhk on suunatud interdistsiplinaarsusele. Õppekava väljatöötamisel osalesid ülikooli erinevate teaduskondade kõrval Eesti Põllumajandusülikooli teadlased, keskkonnaministeeriumi spetsialistid ja praktikud. Sügisene õppetöö algab tsükliõppena. Õppetööd viivad peamiselt läbi ülikooli õppejõud.

Türil on keskkonnanõustajaks võimalik õppida ka Avatud Ülikooli raames. Esimene õpperühm lõpetas edukalt kevadel.

Kolledži nõukogusse kuuluvad prorektor prof Teet Seene, prof Toomas Tenno, Türi linnapea Theo Aasa, maakonna keskkonnaosakonna juhataja Kalev Aun, kolledži direktor Elle Raudsepp ja ülikooli esindaja Järvamaal Ene Voolaid.

Augustis

SOOME TOETUS TARTU ÜLIÕPILASKÜLALE

8. augustil saabus Tartu Üliõpilaskülale kingitus Põhja-Soome Üliõpilaskorterite Fondilt Oulus, mis on kahe aasta jooksul kaheteistkümnes abisaadetis. Üksteist esimest saadetist tulid Turu Üliõpilasküla Fondilt.

Selles saadetises oli 63 külmutuskappi Oulust. See on esimene materiaalne märk headest kontaktidest Põhja-Soome üliõpilaste majutusorganisatsiooniga, ütles Tartu Üliõpilasküla tegevdirektor Andres Kask. Ta lisas, et see on üks osa suuremast Tartu üliõpilaste elamistingimuste parandamise programmist, mida korraldatakse koostöös Põhjamaade Üliõpilaskülade Liidu ja Soome Üliõpilaskorterite Osaühinguga. Saadetised on tulemas ka Norrast ja Rootsist. Uus abisaadetis saabub loodetavasti veel sel aastal, tõenäoliselt Lillehammerist. Selline abi on suureks toeks ühiselamute vana varustuse väljavahetamisel. Üliõpilaskülal praegu omavahendeid selleks piisavalt ei jagu.

Tänavu juunikuu alul asutasid Tartu Ülikool ja mittetulundusühing Ülikooli Üliõpilaskond uue **mittetulundusühingu Tartu Üliõpilasküla**. Selle ülesandeks on korraldada üliõpilaste majutust ja elamistingimuste parandamist. Üliõpilaste majutustingimusi peab ülikool üheks oma olulisemaks valuprobleemiks.

Selle aasta 1. septembrist saab Üliõpilasküla kaudu endale elamispinna üle 2000 Tartu Ülikooli üliõpilase.

TARTU ÜLIKOOLI SUVEKOOL

18.-20. augustini toimus Tartus üle-eestiline suvekool koolijuhtidele, lasteaedade juhatajatele ja õpetajatele, mille korraldas TÜ Täienduskoolituskeskus koostöös

Järg 3. lk.

Uued üliõpilased jälle kohal

Tänavu laekus 7360 avaldust.

Kõige rohkem avaldusi laekus ettevõttemajanduse erialale, eesti ja vene rühma kokku 686 kandidaati (559 eesti ja 127 vene rühma), järgnesid õigusteadus 475 ja inglise keel ja kirjandus 331 avaldusega. Aasta-aastalt on tõusnud nende arv, kes annavad avaldused kahele erialale. 1994. aastal oli see 38,7, tänavu 69,4.

Keskmine konkurss oli 5,3 avaldust kohale. Kõige populaarsemaks osutus psühholoogia eriala konkursiga 16,6 avaldust kohale, teisele kohale jäi möödunud aastal suurima konkursiga avalikkussuhete ja teabekorralduse eriala 16,0 avaldusega. Populaarsed olid sotsiaalteaduskonna erialad: politoloogia, sotsioloogia ja avalik haldus (konkurss vastavalt 13,7; 13,4 ja 12,6 avaldust kohale). Samuti on säilinud suur huvi hispaania keele ja kirjanduse (10,7 avaldust kohale), aga ka semiootika ja kulturoloogia eriala vastu (10,2 avaldust kohale).

Pärnu kolledžis avatava, uue turismi- ja hotelliettevõtluse eriala igale kohale esitati 9 sooviavaldust. Ärijuhtimise erialale kujunes konkurss 7,4 avaldust kohale; see on sama suur kui möödunud aastal.

Türi kolledžisse keskkonnateaduse erialale esitati 30 riiklikult finantseeritavale kohale 48 avaldust.

Kuuel erialal avati ka venekeelsed õppegrupid, kus põhiainete õpetamine esimestel õppeaastatel toimub vene keeles. Vene õppekeelega rühmadesse võeti vastu 123 üliõpilast. Nendesse rühmadesse astumiseks laekus 525 avaldust. Üldse laekus vene koolide lõpetanutelt kokku 1009 avaldust. Aasta-aastalt kasvab nende vene koolide lõpetanute arv, kes soovivad õppima asuda eestikeelsetel erialadel.

Lisaks riiklikult finantseeritavatele õppekohtadele oli juriidilistel ja füüsilistel isikutel võimalus taotleda ülikoolis õppekohtade avamist omavahendite arvel. Muudest rahalistest vahenditest õpinguid alustavate üliõpilaste arv on 62. Koos üliõpilastega alustab õpinguid 191 vabakuulajat.

Riikliku koolitustellimuse alusel võeti magistriõppesse 260 ja doktoriõppesse 110 üliõpilast ning 198 interni.

Õigusteaduskonda astujaid jätkus - tänavu toodi 475 avaldust 60 kohale. Üks kuumadel suvepäevadel vastuvõtuga tegelejaist oli Riina Ojavere.

1. ja 2. lk VARJE SOOTAKI fotod.

Eesti üliõpilaste teadustööde riiklik konkurss

Haridusministeeriumi korraldatav teadustööde konkurss on mõeldud Eesti ülikoolide bakalaureuse-, diplomi,-magistri- või doktoriõppe üliõpilastele (töö esitaja peab töö esitamise momendil olema üliõpilane). Preemiad määratakse jooksval või eelneval kalendriaastal (1996, 1997) valminud tööde eest järgmistes valdkondades:

* täppisteadused,
* keemia- ja molekulaarbioloogia,
* tehnikateadused,
* arstiteadus,
* geo- ja bioteadused,
* põllumajandusteadus,
* sotsiaalteadused,
* humanitaarteadused.

Taotluse konkursil osalemiseks esitab üliõpilane. Konkureerimiseks on vaja esitada:

* kirjalik taotlus sooviga osaleda konkursil, alla kirjutatud ja dateeritud taotleja poolt, milles on märgitud valdkond, kuhu töö esitatakse, kus ja millal on töö tehtud ning deklareeritud, et töö ei ole esitatud teistele konkurssidele;
* teadustöö eeskirjade järgi vormistatud ja köidetud uurimistöö, publikatsioon või mõni muu materjal töö kohta;
* ülikooli tõend esitaja kuulumise kohta üliõpilaskonna koosseisu diplomi-, bakalaureuse-, magistri- või doktoriõppes töö esitamise ajal, milles on märgitud ka õppeaasta;
* esitaja andmed: nimi, aadress, õppeasutus, eriala, telefoninumber (elektronposti aadress);
* võib olla lisatud andmed juhendaja kohta ning juhendaja arvamus.

Töö esitatakse eesti keeles. Võõrkeelse publikatsiooni esitamise puhul lisatakse eestikeelne referaat (2-3 lehekülge), mis vormistatakse ühtse köitena artikli koopiaga.

Töö esitatakse Haridusministeeriumi teaduse ja ülikoolide osakonda aadressil Tõnismägi 9/11, Tallinn EE0100. Töid võib **esitada 1. septembrist 15. oktoobrini 1997**. Preemiate arvu ja suuruse määrab konkursikomisjon eelarvest lähtuvalt. Konkursikomisjoni esimees on TTÜ professor Hiie Hinrikus, komisjoni kuuluvad kaheksa tunnustatud teadlast erinevatest valdkondadest ning Eesti Teadusfondi esindaja. Tulemused tehakse teatavaks 15. detsembriks. Auhinnatud tööd säilitatakse rahvusraamatukogus.

Ülle Hendrikson

Tänu

65. sünnipäeva puhul pälvis käskkirjas tänu ja õnnitluse puidutöökoja kauaaegne laudsepp **HANNES PEETSO;**

60. sünnipäeval keskkonnafüüsika instituudi juhataja prof **HANNES TAMMET,** vanemraamatukoguhoidja **TIIU AAV** ning juhtimise ja välismajanduse instituudi dots **PEETER VIIRES** (kahte viimast autasustati ka ülikooli väikese medaliga);

50. sünnipäeval filosoofiateaduskonna ajaloo-osakonna prof **JÜRI KIVIMÄE,** eesti filoloogia osakonna dots **TÕNU SEILENTHAL,** germaani-romaani filoloogia osakonna vanemlaborant **MILVI KABER,** vanemraamatukoguhoidja **ASTA KUHA,** remonditeenistuse meister **RAIVO KANGUS** ning personaliosakonna asjaajaja-arhivaar **MARE PAJU** (viimast autatasustati samuti ülikooli väikese medaliga).

Tulemusliku ja kohusetundliku töö eest ülikooli raamatupoe rajamisel, juhtimisel ning väljaarendamisel Eesti juhtivaks akadeemilisecks raamatupoecks avaldati tänu raamatupoe direktorile **SILJA BARÕŠNIKOVALE** .

stipendium

Šveitsi õppima!

Šveitsi valitsus pakub 1998/99. õppeaastaks järgmisi stipendiume:

1. 2 stipendiumi Eesti magistrantidele, doktorantidele,

2. 12 kunstistipendiumi Kesk- ja Ida-Euroopa ülõpilastele,

3. 15-20 stipendiumi Kesk- ja Ida-Euroopa üliõpilastele.

Nõutavad dokumendid (3 eksemplaris):

* sooviavaldus,
* keskkooli lõputunnistuse koopia (kinnitatud tõlge),
* diplomi ja hinnetelehe koopia (kinnitatud tõlge),
* 2 soovituskirja eriala õppejõududelt,
* detailne õppe- või uurimisprogrammi kirjeldus,
* *Curriculum Vitae*,
* nõusolek mõnest Šveitsi ülikoolist,
* tõend saksa või prantsuse keele oskuse kohta,
* arstitõend.

Lisainfot ja sooviavalduste vorme saab välisüliõpilastalitusest, ph 120.

Dokumentide esitamise tähtaeg: **15. november**.

Tartu Ülikooli Üliõpilasesinduse ja Ülikooli Üliõpilaskonna Edustuse ühistervitus algava õppeaasta puhul

Üliõpilasesindus ja Ülikooli Üliõpilaskonna Edustus avaldavad oma siirast heameelt Eesti noorsoo seas aina kasvava tungiga hariduse järele. Samuti on meil rõõm tõdeda, et vastsed gümnaasiumilõpetajad on üha enam ja enam hakanud äratundmisele jõudma tõelise akadeemilise kõrghariduse ja Tallinna gümnaasiumijärgse nn. kõrghariduse erinevustes. Taas on rõõm näha kalli *alma mater*`i sammaste alla kogunemas uusi mõtlevaid ja teadmisjanulisi noori — Eesti ühiskonna paremikku.

Niipea kui meie kalli isamaa pinnal hakkasid taas puhuma demokraatiatuuled, ärkas ka vaimueliit — üliõpilaskond. Et üliõpilaste endi tahe jõuaks ülikooli juhtkonna ja riigiisade kõrvu, loodi üliõpilaste esindusorgan, mida iga-aastaselt Tartu Ülikooli üliõpilased endi seast valivad. Esimeseks eesmärgiks sai üliõpilastele kaasarääkimisvõimaluste loomine õppejõudude palkamise osas, hiljem lisandusid sellele sotsiaalsete tagatiste küsimused ja üliõpilaste osa Tartu linnas ning Eestis üldse.

Vahepeal on üliõpilaste esindusorganisatsioonist saanud kaks, ent eesmärk on ühine - ikka edasi *alma mater*`i parema ja üliõpilassõbralikuma elu poole. Seetõttu kogunevadki üliõpilased igal kevadel, et valida endi seast paremad, targemad ja ettevõtlikumad enda eest seisma. Ja seisavadki, seisavad kui müür, ülekohus suudetakse ajapikku alati võita, sest hea on võitnud kurja väe juba aegade hämarusest alates.

Üliõpilasel on visa hing, sest tarkusetungal loidab ta silmis. Vaatamata riigivalitsejate ükskõiksusele tulevad igal aastal tudengid taas Tartusse. Tulevad või Kristjan Jaagu kombel matkakeppi viibutades ja kõrtsis jalgu puhates kui bussipileti ostmine üle jõu käib, aga tulevad kindlasti.

Üliõpilane ei mõtle vaid endale, ta mõtleb riigile, uuele rahvuslikule Eestile, mida peale punaste hävitustööd taas ehitame. Ehitame pidevalt, eelkõige ehitame seda omaenda vaimus. 77-aastane rahvuslik ülikool hoiab eesti rahvast, eesti kultuuri ja eesti vaimu, ent ometi areneb, pürgib edasi, ikka edasi taevastesse kõrgustesse, kauni tuleviku kirgastuses.

Jõudu teile *studiosus*`ed, mingu teil hästi, sest kui hästi läheb teil, läheb hästi ka eesti haridusel ja kultuuril, läheb hästi kogu maal. Meie õlgadel on vastutus Eesti tuleviku eest. Me kanname seda auga.

stipendium

Rotalia Fondi stipendiumid

Rotalia Fondi 1997/98. aasta stipendiumideks laekus 143 taotlust.

Rotalia Fondi stipendiumide komitee koosseisus: vil! mag Karl Laantee, esimees, TÜ prof vil! Peeter Järvelaid, TTÜ prof Rein Laaneots, TÜ rektor prof Peeter Tulviste esindajana kantselei juhataja Sirje Mark, Tallinna Panga direktor vil! Indrek Pajumaa ja haridusministri nõunik Tiia Raudma määras kolmkümmend tuhandedollarilist (USA) stipendiumi EV kõrgkoolide üliõpilastele ja magistrantidele, nendest 22 Tartu Ülikoolist. Stipendiumi tšekk saabub tähitud kirjaga enne 15. septembrit.

Usuteaduskonnas ootavad tšekki **Vallo Ehasalu, Kristel Sarapuu, Tuuli Klaas ja Annely Ariva.**

Sotsiaalteaduskonnas saavad stipendiumi **Margus Sarapuu** (avalik haldus), **Piret Ehin** (politoloogia), **Kadi Kerge** (sotsioloogia), **Anti Randviir** (semiootika ja kulturoloogia).

Filosoofiateaduskonnas: Eva Piirimäe (ajalugu), **Fred Puss** (arhiivindus), **Liina Lindström** (eesti keel), **Liina Paales** (viipekeel) ja **Kaspar Kolk** (klassikaline filoloogia).

Õigusteaduskonnas: Tanel Kalmet, Ants Nõmper ja Anti Poolamets.

Majandusteaduskonnas: Lauri Orgse.

Arstiteaduskonnas: Lauri Bender (farmaatsia).

Bioloogia-geograafiateaduskonnas: Viljar Jaks (rakubioloogia).

Füüsika-keemiateaduskonnas: Andres Kreegipuu.

Kehakultuuriteaduskonnas: Kristi Lõhmus (spordibioloogia).

Matemaatikateaduskonnas: Mart Abel.

Rotalia Fondi (Seattle, Washingtoni osariik, USA) põhikapitaliks on vilistlase Gerhard Treubergi pärandus, mille investeerimisest laekunud summadest on antud toetusi eesti akadeemilisele noorusele kümme aastat.

Eesti Rahvuskultuuri Fondi stipendiumid

27. augustil kirjutasid ERF tegevdirektor Toivo Toomemets ja rektor prof Peeter Tulviste alla stipendiumilepingule, mis on järjekorras juba neljas. Eesti Rahvuskultuuri Fond on eraldanud 1997/98. õppeaastaks Tartu Ülikooli **filosoofiateaduskonnale** järgmised stipendiumid:

* **kümme stipendiumi oma erialal väljapaistvatele põhiõppe üliõpilastele** (á 1000 krooni kuus, 10 000 aastas),

* **kolm stipendiumi magistrantidele** (á 1500 krooni kuus, 15 000 aastas),

* **üks stipendium ilma põhipalgata külalisõppejõule** (6000 krooni kuus, kaheks semestriks á 4 kuud).

Stipendiaadid esitavad õppeaasta lõpul aruande möödunud õppeaasta tegevuse kohta.

STIPENDIUMIDE TAOTLEMINE

1. Stipendiumide määramisel üliõpilastele ja magistrantidele võetakse aluseks õppeedukus ja erialane tegevus, külalisõppejõududele - loetava kursuse unikaalsus ja tähtsus lähtuvalt rahvuskultuuri arengu aspektist ning ainemaht AP-des.

2. Taotlused esitatakse rektori nimele **õppe- ja üliõpilasosakonda (peahoone ruum 117) kuni 8. septembrini k.a.**

3. Üliõpilaste ja magistrantide stipendiumide taotlejail esitada:

* isiklik avaldus, milles toodud isikuandmed, hariduslik tagapõhi (koolid, kursused, tööpraktika, uurimistööd), plaan algavaks õppeaastaks, teave viimase kahe aasta jooksul toetusfondidest saadud stipendiumide kohta, aadress, telefon, elektronposti aadress ja pangarekvisiidid (panga nimi, aadress, kood, isikukonto number),

* väljavõte õpinguraamatust sooritatud eksamite-arvestuste ja saadud ainepunktide kohta (väljastab dekanaat),

* soovituskiri vastava eriala õppejõult (magistrandi puhul korraliselt professorilt).

4. Külalisõppejõu stipendiumide taotlused kogu õppeaasta ulatuses esitavad osakonnad:

* taotluses esitatakse külalisõppejõu isikuandmed (CV), töötamise koht ja täpne aeg, loetavad kursused koos ainemahuga ainepunktides; kodune aadress, telefon (nii Tartus kui kodumaal).

5. Eesti Rahvuskultuuri Fondi stipendiumi määramisel ei ole takistuseks mõne muu stipendiumi või uurimispreemia saamine.

Stipendiumid määrab komisjon, mille koosseisu kuuluvad:

* rektor (esimees),

* filosoofiateaduskonna dekaan,

* eesti filoloogia osakonna juhataja,

* germaani-romaani filoloogia osakonna juhataja,

* ajaloo-osakonna juhataja,

* sekretär (hääleõiguseta).

Ülle Hendrikson
tel 465 623

Karl Inno nimelise stipendiumi

taotlejatel palutakse esitada vajalikud dokumendid hiljemalt **30. septembriks** rahanduse ja arvestuse instituuti. Täpsem info Nooruse 9, ruum 414, tel 380 272.

Toetusfond ootab uusi taotlusi

Filoloogia- ja informaatikaüliõpilaste toetusfond, mille asutasid 1996. aasta algul kaks arvutuslingvistika õppejõudu - dr Hans-Dieter Lutz Koblenz-Landau ülikoolist ja dr Martin Volk Zürichi ülikoolist (vt UT 8. märts 1996) võtab vastu uusi taotlusi sügissemestriks.

Põhikirja kohaselt on fond ette nähtud teoreetilisele või arvutuslingvistikale spetsialiseeruvate üliõpilaste stuudiumiolude parandamiseks. Siiani on fondist makstud põhiliselt sõiduraha üliõpilaste (magistrantide, doktorantide) osavõtuks rahvusvahelistest konverentsidest ja stipendiume. Fondi kaasabil osales 21.-30. juunini kümme üliõpilast Zürichi ja Tartu ülikooli teisel teoreetilise ja arvutuslingvistika üliõpilaste ühisseminaril Šveitsis, kus kuulati kokku 17 ettekannet ja tehti 3 lühiprojekti. Esimene ühisseminar toimus sama fondi toetusel 1996. aasta septembris Tartus.

Toetust võib taotleda näiteks õppe- või teaduskirjanduse ostmiseks, konkreetse uurimistöö tegemiseks, seminarist või konverentsist osavõtuks, samuti ühe- või mitmekuist stipendiumi sügissemestri lõpuni.

Avaldus, kus oleks näidatud taotletava summa suurus koos põhjendusega ja juhendaja soovitusega, palun esitada hiljemalt **15. septembriks** arvutiteaduse instituuti, Liivi tn 2, ruum 317. Täiendavat informatsiooni saab tel 465 483, e-post koit@ut.ee.

Otsuse langetab komisjon.

Mare Koit,
fondi hooldaja

suvekroonikat

Augustis

Algus 2. lk.

haridusfoorumiga. Suvekooli arutlusteemadeks olid hariduse kättesaadavuse sotsiaalsed ja regionaalsed aspektid.

Hariduse kättesaadavus on ka Haridusfoorum 97 üheks peateemaks. Teema on eriti aktuaalne tänases Eestis, kus sotsiaalhariduslikud kihistumised ja nivelleerimised on kaasa toonud parasjagu segadust põhiseadusliku õiguse - omada võrdseid võimalusi huvidele ja võimetele vastava hariduse saamisel - realiseerimisel.

Teabetalitus

Sel nädalal

*** 25. augustil avati Tartus EESTI MUUSIKAAKADEEMIA FILIAAL.**

* 26. augustil algas TUTVUMISNÄDAL VÄLISÜLIÕPILASTELE.

*** 29. augustini** tutvustatakse orientatsioonipäevadel ülikooli ja Tartu linna, samuti tuutorite (üliõpilaste tugiisikud) süsteemi ja siinset elukorraldust.

*** 27. augustil avati AVATUD ÜLIKOOLI INFOPUNKT TALLINNAS** Kopli 82.

*** 28. augustil tagastati ametlikult ESIMESED ÜLIKOOLI KINNISTUD.** Haridusminister Mait Klaassen ja rektor Peeter Tulviste kirjutasid alla lepingule, mille kohaselt saab ülikool tagasi kuus kinnistut.

*** 28. augustil kaitsesid magistritööd Risto Järv** ("Eesti usundi uurimise lähtel. Kr. J. Petersoni kommenteeritud tõlge Kr. Gananderi "Mythologia Fennicast"", juh prof Ülo Valk, oponent Marju Lepajõe), **Kersti Lepajõe** ("Tekstiõpetuse võimalusi põhikoolis: protsesskirjutamine", juh dots Reet Kasik, oponent Maia Madisso), **Anneli Saro** ("Ruum ja vaatajad eesti teatris 1992-1997", juh dots Luule Epner, oponent Kadi Vanaveski ja Kadi Purru), **Liina Eek** ("The effect of fertilization, additional illumination and mowing on the fine-scale structure of the grassland canopy", oponent prof Kalevi Kull) ja **Mari Sarv** ("Kooriksamblike perekonnad *Amandinea, Buellia, Diplotomma* ja *Rinodina* Eestis", oponent PhD Eva Nilson).

Kalle Olli kaitses doktoriväitekirja "Evolutionary lifestrategies of autotrophic planktonic mikroorgamisms in the Baltic Sea" (oponent dots PhD Harri Kuosa").

*** 29. augustil kaitseb magistritööd Ove Petersell** eripedagoogika alal -"Delinquency and Reaction Pattern Research in a transition society: the case of Estonia". Oponendid prof Paul Kenkmann ja dots Viivi Neare.

Tuleval nädalal

Esmaspäeval, 1. septembril

* Avaaktus(ed), loe 4. lk.

*** Kl 20.30 algavad Toomel Tähetorni juures teadmiste päeva noortepeoüritused.**

Kolmapäeval, 3. septembril

* Kl 15 aulas välisüliõpilaste aktus, kl 19 võtab Toomel välisüliõpilasi vastu rektor.

*** Kl 17 avatakse Tähe 4 - 354 jaapani keele klass.**

* Kl 14.15 kaitseb Tiia Kurvits Vanemuise 46 - 246 magistritööd "Kambriumi-ordoviitsiumi piirikihtide mineraalne koostis Põhja-Eestis", oponendid geol-min kand Rein Raudsep ja Anne Kleesment.

Neljapäeval, 4. septembril

* Ülikooli infopäev Ida-Virumaal, algus kl 14 Jõhvis maavalitsuse saalis.

Reedel, 5. septembril

* Kl 10.15 ülikooli nõukogu istung.

* Ülikooli Lossi tänava õppehoone avamine.

Eelinfo

*** 14. - 18. septembrini toimub ülikoolis EESTI-SAKSA AKADEEMILINE NÄDAL** (kümne maailmanimega Saksa professori loengud ja seminarid teaduskondades, aulaloeng, diskussioon).

*** 22. septembril kl 17 algab MÄLESTUSPÄEV RAADIL.**

*** 9. oktoobril on IDA-VIRUMAA PÄEV ülikoolis.**

*** 23. -25. oktoober - 365 AASTAT TARTU ÜLIKOOLI.**

Üliõpilastele!

Alates 1998. aastast toimub Eesti elanikkonna meditsiiniline teenindamine uutel alustel, mis on seotud raviteenuste finantseerimise ümberkorraldustega. Lähemalt on teemat käsitletud ajakirjas Luup nr 14/97.

Et Tartu Ülikooli üliõpilane saaks arstiabi Tartus, kus ta veedab enamiku oma ajast, tuleks tal registreeruda arsti juurde Tartu Ülikooli Arstipunktis (Narva mnt 25-141). Vastasel juhul kantakse üliõpilane patsientide nimekirja sissekirjutuse alusel ning üliõpilane , kellel ei ole Tartus sissekirjutust, peab arstiabi saamiseks pöörduma sissekirjutusjärgsesse raviasutusse või maksma arstiabi eest Tartus. Üliõpilaste jaoks on TÜ Arstipunkti eeliseks kogenud personal ning koordineeritud tegevus ülikooli teiste struktuuridega. Kõik üliõpilased, magistrandid ja doktorandid on oodatud registreerima end TÜ Arstipunkti patsiendiks 1.-30. septembrini arstipunkti tööajal E-R 10-16. Info tel 433 405.

Aija Landõr,
TÜ Arstipunkti arst

1. septembri aktused

10.00 ülikooli avaaktus (peahoone aula)

Kavas rektori, haridusministri, linnapea ja üliõpilaste sõnavõtud, stipendiumide kätteandmine.

14.00 aktus Türi Kolledžis (Türi Majandusgümnaasium)

17.30 aktus Pärnu Kolledžis (Vanalinna Põhikool)

Aktused teaduskondades:

usuteaduskond	12.00 (ph aud 102)
arstiteaduskond	17.00 (ph aula)
bioloogia-geograafiateaduskond	12.00 (Vanemuise 46, aud 225)
filosoofiateaduskond	13.00 (ph aula)
füüsika-keemiateaduskond	13.00 (Tähe 4, aud 160)
kehakultuuriteaduskond	18.00 (ph aula)
majandusteaduskond	12.00 (Jakobi 2, aud 225)
matemaatikateaduskond	15.00 (ph aula)
sotsiaalteaduskond	12.00 (ph aula)
õigusteaduskond	16.00 (ph aula)

ÜLIKOOLI REBASNÄDAL AITAB TUDENGIELLU SISSE ELADA

Tartu Ülikoolis toimub sel sügisel esmakordselt rebasnädal värsketele tudengitele. Septembri esimese nelja päeva jooksul pakub rebasnädal mitmekülgset informatsiooni ja üritusi, et aidata uutel tudengitel ülikooliellu sisse elada. Rebasnädalat korraldavad Eesti Evangeelsete Üliõpilaste Ühendus ja Campus Crusade for Christ koostöös TÜ üliõpilasnõustajaga.

1. – 4. septembrini toimuv rebasnädal teenib kahte eesmärki: anda informatsiooni ning luua rebastele terviklik pilt tudengielu sotsiaalse, vaimse, füüsilise ja vaimuliku külje kohta.

Ülikooli nelja põhilisse sõlmpunkti pannakse üles **infokioskid**. Nendest saab iga rebane vajalikku infot alates auditooriumide asukohast kuni õppelaenude ja majutuseni välja. Infokioskites töötavad tudengid ei saa küll ise lahendada kõiki küsimusi, ent teavad, kust lahendust otsida.

Ametlikust informatsioonist alati ei piisa. Individuaalse õpingukava koostamine valmistab esimestel päevadel kõige rohkem peavalu. Olukorra leevendamiseks asuvad sel sügisel värskete tudengitega tegelema **tuutorid ehk osakondade üliõpilasnõustajad**. Tuutor on vastutava ettevalmistuse saanud vanema kursuse üliõpilane, kes on valmis nõustama sama eriala rebast. Nõustamine ei piirdu ainult õpingukavade koostamisega. Tuutorid on nõus abistama ka nii praktilistes asjades, nagu pank, õppelaen, paremad kohvikud jms, mida võõras linnas võib-olla esialgu raske leida. Tänavu saavad tuutori abi kasutada 18 erineva eriala värsked tudengid ning välisüliõpilased.

Tudengielu eri külgi iseloomustab igal rebasnädala päeval üks suurem üritus. *Talkshow*'s «Kuidas ellu jääda tudengina?» arutlevad õppejõud ja tudengid küsimuste üle, mis muutub inimese minas ja tema sotsiaalsetes suhetes, kuhu viivad eksistentsiaalsed otsingud.

Tartu tudengiorganisatsioone tutvustab TÜ raamatukogu ees toimuv **infomess**. «Hullumeelne olümpia» pakub Kassitoomel võimalust osavust proovida ebatraditsioonilistel spordialadel. Iga ürituse jooksul antakse auhindadena välja mitmeid priipääsmeid ja -lõunaid Tartu (spordi)klubidesse ja söögikohtadesse. Rebasnädal lõpeb õppeaasta **avajumalateenistusega** Toomkiriku varemetes, kus on jutluse kõrval nii noortepärast muusikat kui draamat.

Eluks ja õppimiseks olulisi paiku tutvustavad raamatukogu eest algavad **ekskursioonid**. Iga ekskursioon on eri teemaga ja eri kohtadesse. Nelja päevaga tutvutakse ülikooli hoonete, linnaosade, bussiliikluse, parkide, söögikohtadega.

Rebasnädala idee pärineb kahelt Tartus tegutsevalt kristlikult tudengiorganisatsioonilt - Eesti Evangeelsete Üliõpilaste Ühendus ja Campus Crusade for Christ. Korraldustoimkonna juht Leho Paldre selgitab: "Oma organisatsioonide siseselt oleksime me seda kõike paratamatult teinud, ehkki väiksemas mastaabis. Ka meid aitas kord keegi, kui me ülikooli tulime. Miks siis mitte teha asja natuke laiemalt ja organiseeritumalt." Ettevalmistuses on lahkelt toetanud ülikool kuni rektorini välja. Varem on TÜs orientatsioonipäevi korraldatud ainult välisüliõpilastele.

Rebasnädala lõppedes on tudengitel tekkinud mingi pilt elust ülikoolis. Edasi jäävad tudengeid nõustama tuutorid.

Tartu Ülikooli rebasnädala programm

Esmaspäev, 1. september

16 Ekskursioon* «Ellujäämine». Elutähtsad punktid, odavad paigad, hädaabi.

19 *talkshow* «Kuidas ellu jääda tudengina?» Osalevad psühholoog, sotsioloog, teoloog, tudengid.

Vahepaladeks nutikad mängud auhindadega.

Koht: TÜ raamatukogu konverentsisaal.

Teisipäev, 2. september

13-17 tudengiorganisatsioonide infomess.

Koht: TÜ raamatukogu ees (vihma korral fuajees).

Ootamatud auhinnad.

16 ekskursioon* «Tartu bussiliiklus».

Kolmapäev, 3. september

16 ekskursioon* «Grüüne». Jalutuskohad, puhkepaigad, jõgi.

18 «Hullumeelne olümpia» Kassitoomel, muusika: Jüri Homenja.

Igaüks saab ise osaleda.

Auhinnad: priipääsmed *bowling*`ule, kardirajale, spordisaali, lõuna McDonaldsis jm.

Neljapäev, 4. september

16 ekskursioon* «Väikesed Vatikanid». Tartu linnaosad.

19 õppeaasta avajumalateenistus. Noortepärane kristlik vabaõhuüritus.

Koht: Toomkiriku varemed (vihma korral TÜ ajaloomuuseumi saal).

*Ekskursioonid algavad TÜ raamatukogu eest.

Iga päev:

* infokioskid kell 9-16 peahoones, raamatukogus, füüsikahoones (Tähe 4) ja Vanemuise tänava õppehoones;

* Õppe- ja üliõpilasosakonna üliõpilasnõustaja (peahoone ruum 116, kell 8-12, 13-17) nõustab üliõpilasi akadeemilistes ning sotsiaalsetes küsimustes;

* Osakondade üliõpilasnõustajad e tuutorid on vanema kursuse üliõpilased ning nõustavad eelkõige oma osakonna eluga seonduvates küsimustes. Esimesed kohtumised tuutoritega on osakondade avaaktustel.

Kontaktisikud:

Rebasnädala koordinaator
Leho Paldre, email lpaldre@psych.ut.ee
tel t (27) 488 626, k (27) 480 842

Rebasnädala reklaamisekretär
Ilmar Käär, email ilmar@kus.tartu.ee
tel k (27) 489 357 (õhtuti)

Kontaktisikud:
Õppe- ja üliõpilasosakonna üliõpilasnõustaja Ülle Kapsi, e-mail yk@ut.ee, tel 465 627.

sport

SPORDIKESKUS TEATAB

Ilmus spordikeskuse teatmik "Sport igaühele", millest on võimalik leida informatsiooni spordi harrastamise võimaluste kohta sügissemestril. Teatmikku jagatakse teaduskondade avaaktustel, hiljem on see saadaval peahoones, spordikeskuses ja spordihoonetes.

Spordikeskuse tel 465 370, e-post: sport@ut.ee.

Registreerimine erinevatesse rühmadesse toimub treeningutundide aegadel rühma juhendava õppejõu kaudu sügissemestri kolme esimese nädala jooksul.

Spordibaaside kasutamise sügissemestri plaan hakkab kehtima 1. septembrist.

Ujumishuvilised! Infot ujumisvõimaluste kohta saab spordikeskusest alates 10. septembrist. Registreerimisel on võimalik valida basseini kasutamise päeva ja kellaaega. Ujula pääsmel peab olema arsti luba.

Tartu XV sügisjooks toimub 7. septembril kell 12 Raekoja platsilt.

Distantsid 4 km, 10 km, 21,1 km.

Registreerida on võimalik ka spordikeskuses tööpäeviti kell 10-16.

Ravivõimlemine tervisehäiretega üliõpilastele toimub Jakobi tn. 5 E ja K kell 16. Treener **Merle Rehand**.

Õnnitleme !

Kehakultuuriteaduskonna üliõpilane **Merle Kivimets** võitis Kaunases peetud Balti matšil esikoha teivashüppes uue Eesti rekordiga 3.50 m.

info

loeng

Valim filosoofiat

Filosoofia osakond kuulutab sügissemestriks **vabalt valitava ainena** välja järgmised loengukursused:

1. Prof **Ülo Matjus**: Fenomenoloogia kujunemine ja põhiprobleemid. 2 AP, KA;

2. Assistent **Andrus Tool**: Sissejuhatus filosoofia ajalukku. 2,5 AP, AA;

3. Assistent **Andrus Tool**: Kesk- ja uusaegne filosoofia. 2 AP, KA;

4. Assistent **Aive Pevkur**, assistent **Tiiu Hallap**: Sissejuhatus sotsiaal- ja poliitilisse filosoofiasse. 2,5 AP, AA;

5. Dots **Valdar Parve**, assistent **Tiiu Hallap**: 20. sajandi analüütiline filosoofia. 2 AP, KA;

6. Lektor **Jüri Tammaru**: Aja ja ruumi filosoofia. 2 AP;

7. Dots **Rein Vihalemm**: Teadusfilosoofia ja metodoloogia 1. 2 AP, KA;

8. Lektor **Endla Lõhkivi**: Sissejuhatus teadusliku teadmise sotsioloogiasse. 2 AP, KA;

9. Assistent **Arne Rannikmäe**: Filosoofia sõlmküsimused uues gümnaasiumi õppekavas. 2 AP;

10. Dots **Viktor Sieben**: Sissejuhatus filosoofiasse (vene keeles). 2 AP.

Lähem teave filosoofia osakonnas Lossi 3-234. Palume kuulajail samas eelnevalt registreeruda.

Rein Vihalemm,
filosoofia osakonna juhataja

kursus

Flamenco!

Avatud Ülikooli raames algab tantsuantropoloogia loengute ja *flamenco*kultuuri kursus (4 AP). *Flamenco*'st lähemalt järgmises UTs. Info ja registreerimine ajaloomuuseumi ruumis 213 ja tel 465 670, 465 230, 475 382.

Ajaloohuvilistele

Ajaloo-osakond pakub sügissemestril üleülikoolilise vaba-ainena loengukursust

"Eesti rahva ajalugu"

(maht 2 AP, 32 t loengud + 48 t iseseisvat tööd).

Loengud toimuvad teisipäeviti kl 18-20 Lossi 3 aud 425. Lektorid **prof Tiit Rosenberg ja prof Aadu Must.**

Esimene loeng ja registreerimine T, 9. septembril.

Keelekeskus

alustab 1. septembril registreerimist kursustele **"Inglise/saksa keele täiendav kursus magistrantidele ja doktorantidele", "Ettevalmistuskursus eksamiks "Deutsch für den Reruf""** (N. Lepa), **"Tüüpdokumentide täitmine saksa keeles"** (N. Lepa), samuti **türgi** (H. Gajõblõ) ja **jaapani** keele (E. Miyano) kursustele ning erinevatele **prantsuse** keele kursustele (E. Roon, T. Zobel).

Lähem info keelekeskusest Ülikooli 18a, tel 465 357.

Vene ja slaavi filoloogia osakond

pakub valikkursustena vene kultuuri tutvustavat loengusarja Tartu Ülikooli mitteslavistidest üliõpilastele.

Sügissemestril on võimalik kuulata järgmisi loengukursusi *eesti keeles*:

Vene kultuuri alused - lekt Ann Malts, 2 t nädalas, 2 AP (arv);

vene keeles:

Vene kultuurilugu - dots Jelena Pogosjan, 2 t nädalas, 2 AP (arv).

Kevadsemestril

inglise keeles:

History of Russian Culture - korr prof Ljubov Kisseljova, 2 t nädalas, 2 AP (arv);

vene keeles:

Vene pagulaskirjandus - lekt A. Danilevski, 2 t nädalas, 2 AP (arv).

Info ja registreerimine tel 465 353 või keeltemajas ruum 302 (vene kirjanduse õppetool). Sügissemestri loengud algavad 15. septembril. Ruumist ja ajast teatatakse täiendavalt siis, kui selgub kuulujate arv.

venia legendi

Kolmapäeval, 3. septembril kl 14.15 toimub ph aud 235 **Epp Laugu** *venia legendi* loeng "Ajakirjanduse professionaliseerumine: teooria ja tegelikkus".

varia

Arvutigraafika ja õppetehnika keskus asub nüüdsest uutes ruumides Lossi tn 3, 105-111. Telefoninumbrid on endised.

TÜ kammerkoor

alustab **3. septembril** kl 18 ph aud 128.

Uusi lauljaid oodatakse samal päeval samas kohas kl 19.

Tere tulemast!

Raamatukogus

on üles seatud a/s Rapo **magnetkaardiga paljundusmasinad**. Kaarte on võimalik osta kohapeal ja sisearvelduse korras.

Kaardid lubavad teha kas 35, 50, 100 või 500 koopiat, hinnad on vastavalt 20, 27, 50 ja 225 krooni.

Tähelepanuks üliõpilastele!

Õppeteatmik "Tartu Ülikooli loengud ja praktilised tööd 1997/98" on müügil TÜ Raamatupoes (Ülikooli tn 11) ja peahoone I korrusel asuvas ajalehekioskis alates esmaspäevast, 1. septembrist.

Kataloogist leiab kasutaja 1997/98. õppeaastal ülikoolis õpetatava 3872 õppeaine kirjed. Kahe esimese septembrikuu nädala jooksul on igal üliõpilasel kohustus koostada individuaalne õpingukava, mida on lootusetu teha ilma selle raamatu abita. Põhiosale lisaks on toodud õppekorralduseeskiri ja muu tarvilik info üliõpilasele. Info on kättesaadav ka Internetis aadressil: http://oppe.admin.ut.ee/ained/

Õppe- ja üliõpilasosakond

50 aastat Vana-Tiiki

Septembrikuu lõpul jõuab kätte Tartu Ülikooli lähiajaloo omapärane tähtpäev - 50 aastat tagasi asusid esimesed üliõpilased ülikooli suurimasse ühiselamusse Tiigi tänav 78/80. Nende hulgas oli ka Hillar Palamets, kes jutustab Raadio 2 ajalootundides esmaspäeviti 1., 8. ja 15. septembril (hommikul kella 10-11, kordus õhtuti 22-23) tolleaegsest elust üliõpilasühiselamutes. Seda on kasulik kuulata ka praegusel ühikarahval.

26. septembril pühendab ka UT Vana-Tiigile erilehekülje.

UNIVERSITAS TARTUENSIS

Peatoimetaja Varje Sootak | EE2400, Tartu | Telefon 27 / 465 680 | Tellimise nr. 3156
Toimetaja Reno Hekkonens | Ülikooli 18, ruum 241 | TÜ faks: + 372 7 465 440 | Tiraaž 800
Toimetuse aadress: | E-mail: ajaleht@ut.ee | Trükk: OÜ Greif | UT ilmub reedeti

Tartu Ülikooli Raamatukogu

NR. 27 (1895)
REEDE,
5. SEPTEMBER 1997
ILMUB
NOVEMBRIST
1948
HIND 2 KROONI

Universitas Tartuensis

"ÜLIKOOL ON KUI HINGESEISUND"

Rektor professor Peeter Tulviste pöördus avaaktusel kõigepealt esmakursuslaste poole. Ta mainis, et 365 aasta jooksul on ülikoolis küll palju muutunud, ka tudengid ise, kuid ühiseks on jäänud tarkuse saamise püüd. Ülikooliaja teeb erilisecks see, et siin saab vabalt iseendaga tegelda. Rektor ütles sealjuures, et ülikool ei ole kunagi olnud nii vaba nagu praegu ja et harva on ta oma ajaloos olnud nii vaene kui praegu. Ta lisas, et meie ülikooli tudengi haridus maksab kuus korda vähem kui Rootsis ja Soomes. Meie haridus ei tohi kehvem olla, kuid praegustes tingimustes nõuab see ülikoolilt ja tema õppejõududelt ning töötajatelt sageli väga suuri pingutusi.

A. Maimets mainis, et Tartu Ülikool on lootustega saada enesele haridus, millega curomäkke rühkivas Eestis oleks midagi peale hakata. "Siiamaani ei ole enamikul meist Eesti vanima akadeemilist haridust pakkuva kooliga lähemat kokkupuudet ju olnud. Ei tea me sedagi, millise samba või nurgakese taga varitseb oht lagunevate hoonete rusude alla jääda. Meie põlvkond on alati elanud muutuste hetkil - stabiilsusest riikluses ja ühiskonnas on veel vara rääkida ja mõttetu on end hellitada lootustega, nagu oleks vähemalt tee kõrgharidusseni ja Tartu Ülikool rahumeelsed ja muutumatud. Loodan vaid, et üliõpilased pole need, kes reformirataste vahele jäävad või muutuste keerises kaasa viiakse."

❐ **Andri Maimets ajakirjanduse esimeselt kursuselt ütles, et ülikooli valides peeti silmas nii traditsioone kui väärikaid eeskujusid.**

Uutel tudengitel soovitas rektor võtta ülikoolist kõike, mida siit võtta on, samuti teistest ülikoolidest, piirid on ju lahti. Rektor lausus lõpetuseks, et see, missugune on ülikool, sõltub suurel määral ka üliõpilastest endist.

Haridusminister Mait Klaassen ütles oma tervituses, et 365-aastane ülikool ei ole veel alafinantseeritusest nõder, et ülikool on saanud teovõimsamaks ja on suuteline palju andma. Ta avaldas lootust, et ülikooliharidus muutub veelgi Euroopa-kesksemaks, teadusekesksemaks.

Tartu linnapea Roman Mugur jätkas eelkõnelenute märksõnadega "vabadus" ja "vaesus" ning ütles, et need valitsevad ka linna ja ülikooli suhetes. Ülikool linnas on linnast mitmes suhtes suurem, nagu näiteks eelarvegi poolest. Üliõpilastele soovis ta head tahet omandada seda, mida linn ja ülikool pakuvad.

Vastne **ajakirjandustudeng Andri Maimets** ütles oma tervituses, et uued üliõpilased tulevad siia suurte ootuste ja

❐ **Vahur Madele ulatas rektor Eesti Rahvuskomitee Ühendriikides stipendiumi.**
Eduard Saki fotod

küll vanim, ent mitte ainus."Laias maailmas on sadu teisi ülikoole ja nii võiks õigustatult pärida, miks valisime oma haridustee jätkamiseks just selle kooli. Meie valik tugineb suuresti veendumustele ja usule, et see on parim võimalikest. Valikut tehes pidasime silmas nii traditsioone kui väärikaid eeskujusid - Eesti riigi esimene mees on lõpetanud just selle ülikooli, niisamuti mitmed teised väljapaistvad avaliku elu tegelased. Astusime siia teadmisega, et seda sammu ei pea me praegu ega kunagi hiljem häbenema. Ärge siis meid, naiivseid ja heausksed teadmisjanuseid lambukesi, alt vedage. Tänasest saab ju meist teie visiitkaart!"

Martin Adamsoo sotsiaalteaduskonnast ütles vastukaaluks tudengina, kellel juba üks etapp seljataga, et ühe inimese kogetu ei saa väljendada kõike, mida ülikoolist saab. Kuid omalt poolt soovis ta, et igaüks siin iseennast leiaks. "Ülikool ei ole mitte niivõrd haridusasutus kuivõrd hingeseisund. Et te leiaksite siit selle hingeseisundi."

Uutele üliõpilastele tutvustas rektor ülikooli valitsust, mis koosneb juhtkonnast, dekaanidest ja üliõpilasesindajast.

Seejärel andsid rektor ning õppe- ja üliõpilasosakonna peaspetsialist Ülle Hendrikson kätte stipendiume.

Johannes Voldemar Veski nimelise stipendiumi pälvisid peaainena eesti keelt õppivad Külli Eilsen ja Tiia Laanekask.

Eesti Rahvuskomitee Ühendriikides stipendiumi said eesti rahvuslikke küsimusi või väliseestlust käsitleva õppe-, teadus- ja ühiskondliku tegevuse eest **Mari Uba ja Vahur Made.**

Andreas ja Elmerice Traksi nimeline stipendium anti (asutatud sel aastal Eesti Abistamise Komitee poolt New Yorgis) arsti-teaduskonna doktorandile **Erik Pikkojale.**

Eesti Ühispanga stipendiumi said majandusteaduskonna 3. aasta üliõpilased **Priit Mikelsaar ja Jaan Masso.**

1. septembri aktusel laulis Tartu Akadeemiline Meeskoor Alo Ritsingu juhatusel.

Tänavu asus ülikooli õppima 1649 esmakursuslast, 191 vabakuulajat ning 62 lepingulist üliõpilast. Kokku alustas ülikoolis õpinguid 9069 õppurit.

Pressiteateid

Kuus kinnistut riigilt ülikoolile

28. augustil kirjutasid haridusminister prof Mait Klaassen ja rektor prof Peeter Tulviste alla dokumentidele, millega anti kuus kinnistut riigilt ülikoolile. Ülikool sai enese valdusse viis ühiselamut: Tiigi 14, Pepleri 14 ja 23, Narva mnt 25 ja 27 ja raamatukogu (Struve 1).

Ülikooli kinnisvarade osakonna juhataja asetäitja Erki Tamm ütles, et kinnistute üleandmise protsess on veninud Eesti seadusandluse puudulikkuse tõttu. Ülikool taotleb tagasi umbkaudu 120 hoonet ja 60 kinnistut.

Türi kolledži esimene avaaktus

1. septembril alustas oma esimest õppeaastat TÜ kolledž Türil, kus õpib 30 tulevast keskkonnanõustajat.

Baltisakslaste raamatupreemiad

Rektor andis teisipäeval oma kabinetis üle esimese Eesti Rüütelkonna raamatupreemia parimate filoloogia, ajaloo ja teoloogia vallas esitatud lõputööde autoritele.

Kokku anti sel aastal välja viis preemiat - kaks ajaloo vallas ja üks saksa filoloogias, eesti filoloogias ja teoloogias. Esitatud tööde hulgast tunnistati parimaks ja esitati ühtlasi ka preemia saamiseks **Jana Kopa** (saksa filoloogia), **Risto Järv** (eesti filoloogia), **Kadri Lääs** (teoloogia) ja **Eva Piirimäe** ning **Anti Seilart** (ajalugu).

Raamatupreemia asutati vastavalt Eestimaa Rüütelkonna otsusele käesoleva aasta suvel, et meenutada baltisaksa ja eesti ühist akadeemilist minevikku ja innustada teaduslikku järelkasvu. Edaspidi on seda kavas välja anda iga aasta sügisel. Preemiateks on rariteetsed väärtraamatud.

Abi Põhja-Elbe Evangeelselt Luterlikult Kirikult

2. septembril kirjutasid rektor ja Põhja-Elbe Evangeelse Luterliku Kiriku (PEK) esindaja, ülemkirikunõunik Henning Kramer alla lepingule, mille kohaselt PEK finantseerib usuteaduskonna ruumide remonti ja tehnilist sisustamist ligi poole miljoni krooniga (65 000 DM).

Usuteaduskonna lootus ruumiprobleemide lahenemisel täitub pärast õigusteaduskonna kolimist uude asupaika - äsja renoveeritud endisesse Rostovtsevi eraülikooli Näituse tänaval. Usuteaduskond saab peahoones vabanevad ruumid enda käsutusse. Nende remondiks ja tehniliseks sisustamiseks eraldaski raha Põhja-Elbe Evangeelne Luterlik Kirik.

380 välisüliõpilast

3. septembril toimus aulas välisüliõpilaste ja välislektorite avaaktus.

Õhtul toimus rektori vastuvõtt ajaloomuuseumis, mida toetas ka Soome Vabariigi Suursaatkond Tallinnas. Tervituskõnega esinesid rektor ja Soome Vabariigi Suursaatkonna pressiesindaja Eva Lille.

Kõige rohkem välisüliõpilasi õpib filosoofiateaduskonnas, kuhu käesoleval õppeaastal lisandub 106 uut. Populaarseimaks erialaks on eesti keel võõrkeelena. Kokku õpib ülikoolis ligikaudu 380 välisüliõpilast, käesoleval õppeaastal astus ülikooli 184 uut välistudengit.

Möödunud nädalal toimunud orientatsioonipäevadel tutvustati uutele välisüliõpilastele ülikooli õppesüsteemi ning seda, kuidas saada hakkama Eestis ja Tartus.

Avati jaapani keele klass

3.septembril avati aadressil Tähe 4 - 345 jaapani keele klass. Selle sisustamist ja remonti finantseerisid Jaapani firmade Mitsubishi ja Toyota Eesti esindused, Jaapani restoran Tallinnas ja Jaapani suursaadik proua Sumiko Takahara.

Uues jaapani keele klassis hakkab jaapani keelt õpetama Eri Myano, kes ise õpib ülikoolis eesti keelt võõrkeelena. Ta alustas jaapani keele õpetamist möödunud aasta sügisel, kui filosoofiateaduskonna orientalistika osakonna juurde moodustati jaapani keele huviliste grupp. Huviliste arvu kasvades leiti, et jaapani keele õpe tuleks üle tuua ülikooli keelekeskuse alla.

Teabetalituse pressiteated on avaldatud lühendatuna.

TARTU ÜLIKOOLI NÕUKOGU

Täna, 5. septembril toimub TÜ nõukogu selle õppeaasta esimene istung. Rektor kõneleb uue akadeemilise aasta algusest, valitakse nõukogu alaliste komisjonide uusi liikmeid ning tehnoloogiakeskuse juhataja, kelleks kandideerib tehnloogiakeskuse vanemteadur, tehnikakandidaat Merik Meriste.

Eelmise õppeaasta viimased nõukogu istungid olid 26. ja 27. juunil, järgnevalt neist väike lühiülevaade.

*** Professorite valimine.**

Korraliseks professoriks valiti **majandusteaduskonnas:**

*** ärirahanduse ja investeeringute professoriks** ärirahanduse ja investeeringute prof, majandusdr **Vambola Raudsepp** (21:16);

*** välismajanduse professoriks** välismajanduse prof, majandusdr **Janno Reiljan** (31:5);

*** ökonomeetria professoriks** ökonomeetria prof, majanduskand **Tiiu Paas** (34:3);

filosoofiateaduskonnas:

*** maailmakirjanduse professoriks** maailmakirjanduse prof, filoloogiakand **Jüri Talvet** (36:1);

*** slaavi filoloogia professoriks** slaavi filoloogia prof, filoloogiadr **Aleksandr Dulitšenko** (36:1);

*** vene kirjanduse professoriks** vene kirjanduse prof, filoloogiakand **Ljubov Kisseljova** (31:6);

*** arhiivinduse professoriks** ajaloo osakonna dots, ajalookand **Aadu Must** (25:13);

*** praktilise filosoofia professoriks** praktilise filosoofia prof, filosoofiadr **Eero Loone** (32:6);

*** filosoofia ajaloo professoriks** filosoofia ajaloo prof, filosoofiakand **Ülo Matjus** (30:7);

*** hariduskorralduse professoriks** hariduskorralduse prof, pedagoogikadr **Jaan Mikk** (32:5);

füüsika-keemiateaduskonnas :

*** füüsikalise keemia professoriks** füüsikalise keemia instituudi dots, keemiakand **Enn Lust** (33:5);

*** laineoptika professoriks** Füüsika Instituudi laborijuhataja, füüsika-matemaatikadr **Peeter Saari** (34:4);

*** teoreetilise keemia professoriks** teoreetilise keemia prof, keemiakand **Mati Karelson** (36:2);

sotsiaalteaduskonnas:

*** hälvikupedagoogika professoriks** hälvikupedagoogika prof, pedagoogikakand **Jaan Kõrgesaar** (30:8).

Kahel päeval toimunud nõukogu koosolekul kuulati ära **kuratooriumi hinnang ja ettepanekud ülikooli tööle, võeti vastu ülikooli arengukava uus, täiendatud ja parandatud variant ning kinnitati õppekorralduse eeskiri, pedagoogika doktoriõppe ja psühholoogia diplomiõppe kavad ning õppejõu ametikohale kutsumise kord.**

acta diurna

SEL NÄDALAL

1. septembril

- **Õppeaasta avaaktus oli peahoone aulas, Pärnu ja Türi kolledžis, teaduskondades ja osakondades**.
- **1.-4. septembrini toimus esmakordselt rebasnädal**.
- **Tähetorni juures korraldasid linnavalitsus ja ülikool ürituse, mis juhtis tähelepanu peatselt tööd alustavale Teadus- ja Huvikeskusele Toomel**. Ettevõtmine kulmineerus Tartu Kunstikooli *perfomance*'ga *Deus ex machina* ja ilutulestikuga.

2. septembril

- **Rektor andis esimese Eesti Rüütelkonna raamatupreemia parimatele filoloogia, ajaloo ja teoloogia vallas esitatud lõputööde autoritele** - Jana Kopale, Risto Järvele, Kadri Lääsile, Eva Piirimäele ja Anti Seilartile.

3. septembril

- **Aulas toimus avaaktus uutele välistudengitele**. Ülikoolis alustas õpinguid 184 uut välistudengit. Õhtul oli rektori pidulik vastuvõtt Toomel.
- **Füüsikahoones Tähe 4-354 avati jaapani keele klass**.
- **Tiia Kurvits kaitses magistritööd** "Kambriumi-ordoviitsiumi piirikihtide mineraalne koostis Põhja-Eestis."

4. septembril

- **Ida-Viru Maavalitsuse suures saalis oli avatud ülikooli infopäev**. Tutvustati õppimisvõimalusi ja õppesüsteemi.

5. septembril

- **Kell 10.15 algab nõukogu saalis alanud akadeemilise aasta esimene TÜ nõukogu istung**.
- **Ülikoolipoolne komisjon vaatab üle ehitajalt valminud Lossi tänava õppehoone.**

TULEVAL NÄDALAL

8. septembril

- **Raamatukogu uudiskirjanduse saalis avatakse kl 15 näitus "Aasta jooksul saabunud kirjandust "Kargerilt".**
- **Psühhiaatriakliinik ja Halle-Wittenbergi Martin-Lutheri Ülikooli arstiteaduskonna Meditsiinilise Psühholoogia Instituut korraldavad Volkswageni Toetusfondi abil teadusliku seminari "Meditsiiniline psühholoogia kliinilises praktikas".**

10. septembril

- **Rehe Motellis toimub Avatud Ülikooli põhikirja projekti ja TÜ regionaalprogrammi arutelu.**

11. septembril

- **11. - 13. septembrini toimub Pärnus mess "Sõprusring" ning regionaalprojekti tööpäevad.**

info

Kursus

Uus valikkursus filosoofiast
"Analüütiline filosoofia tekstides"

toimub E ja K kl 18 ph aud 138. Loengud 8. septembrist 17. detsembrini. Lektorid: Jaan Kangilaski, Jaan Kivistik, Margo Laasberg, Bruno Mölder ja Anto Unt. Kursus lõpeb eksamiga (3 AP).

Väitekiri

Reedel, 12. septembril kl 15 kaitseb **Paul Naaber** nõukogu saalis **doktoriväitekirja "*Clostridium difficile* infektsioon ja seedetrakti mikroobiökoloogia"**, oponendid prof T. Midtvedt (Karolinska Instituut) ja dr J. Uibu (Eksperimentaalse ja Kliinilise Meditsiini Instituut).

Tänu

65.

sünnipäeval pälvis käskkirjas õnnitluse ja tänu kauaaegse ning kohusetundliku töö eest ülikoolis spordifüsioloogia korraline professor **ATKO-MEEME VIRU;**

60.

sünnipäeval spordikeskuse assistent **ARNE LAOS,** arvutuskeskuse dispetšer **LIIVI URM** ja personaliosakonna töökaitse vaneminsener **AINO PUNNAR** (L.Urmi ja A. Punnarit autasustati ka ülikooli väikese medaliga);

55.

sünnipäeval füüsika-keemiateaduskonna prodekaan dotsent **JUHA EHRLICH.**

Atko-Meeme Viru 65

7. septembril tähistab oma 65. sünnipäeva Eesti väljapaistev sporditeadlane ja tunnustatud spordiliikumise tegelane professor Atko-Meeme Viru. Atko Viru lõpetas 1955. aastal TÜ kehakultuuriteaduskonna, mille järel töötas aasta Tartu 7. Keskkooli kehalise kasvatuse õpetajana. 1956-1959 õppis ta aspirantuuris füsioloogia kateedri juures prof E. Käer-Kingissepa juhendamisel. Seejärel töötas ta sportmängude kateedri õpetaja ja vanemõpetajana. 1963. aastal kaitses ta bioloogiakandidaadi väitekirja füsioloogia erialal teemal "Kehalise pingutusega kohanemise iseärasustest võistlusolukorras". 1964-1966 töötas juubilar spordimeditsiini kateedri vanemõpetajana ja 1967-1971 sama kateedri juhataja ning dotsendina. Tema initsiatiivil loodi 1965. aastal lihastalitluse labor, mille teaduslik juhendaja oli ta aastatel 1967-1990. Labori baasil teostatud uuringud pälvisid kõrge rahvusvahelise tunnustuse.

Doktoriväitekirja füsioloogia erialal "Neerupealiste koore funktsionaalne aktiivsus kehaliste pingutuste puhul" kaitses Atko Viru 1970 ja 1971. aastal sai temast spordifüsioloogia kateedri juhataja ning 1973 professor. 1973–1989 oli Atko Viru kehakultuuriteaduskonna dekaan. Alates 1992. aastast töötab ta spordibioloogia instituudis spordifüsioloogia korralise professorina.

Õppejõuna on juubilar lugenud kehakultuuriteaduskonna üliõpilastele üldfüsioloogia, spordifüsioloogia, ealise füsioloogia, spordibioloogia, teadustöö aluste ja terviseõpetuse kursusi. Tema sulest on ilmunud üle 400 teadusartikli, samuti 12 monograafiat eesti, vene ja inglise keeles ning rida õppevahendeid ja populaarteaduslikke trükiseid. Atko Viru juhendamisel on kaitstud 3 doktori-, 35 kandidaadi- ja 5 magistritööd.

Atko Viru on nelja rahvusvahelise teadusajakirja toimetuskolleegiumi liige. Juubilar on läbi aegade olnud ühiskondlikult väga aktiivne. Ta oli pikka aega Eesti Füsioloogia Seltsi esimees ja Eesti Karskusseltsi juhatuse esimees ning on praegu Eesti Olümpiaakadeemia president ja Eesti Olümpiakomitee asepresident, samuti Eesti Kultuurkapitali ja Tartu Kultuurkapitali nõukogu liige.

Mainimata ei saa jätta ka juubilari sportlikke saavutusi. Atko Viru on kolmel korral tulnud Eesti meistriks korvpallis.

Kehakultuuriteaduskond soovib Atko Virule õnne juubeli puhul ja jätkuvat indu ning tugevat tervist edaspidiseks!

Kolleegide nimel Mati Pääsuke,
kehakultuuriteaduskonna dekaan

Estonian Studies

The University of Toronto invites applications for a tenure-stream appointment in Estonian Studies with rank open effective from 1 July 1998. The endowed Chair of Estonian Studies will be located in a department of the Faculty of Arts and Science appropriate to the occupant's disciplinary expertise. The holder of the endowed position will also be a member of the University's Graduate Centre for Russian and East European Studies. Candidates should have a PhD, excellent teaching and research skills, and disciplinary expertise and area research experience in Estonian Studies. Salary will be commensurate with qualifications and experience. Responsibilities of the successful candidate will include teaching and research (related at least in part to Estonia) and the development of the programme of Estonian Studies at the University. In accordance with Canadian immigration requirements this advertisement is directed to Canadian citizens and permanent residents of Canada, but other applications will also be considerad. In accordance with its Employment Equity Policy, the University of Toronto encourages applications from qualified women or men, members of visible minorities, aboriginal peoples and persons with disabilities.

Applicants should send a curriculum vitae and copies of relevant publications, and arrange for letters to be sent by three references to Professor Peter Solomon. Chair, Selection Committee, Department of Political Science. University of Toronto, 100 St. George Street, Toronto, Ontario, Canada MSS 303 no later than **September 30.**

stipendium

Ants ja Maria Silvere ning Sigfried Panti mälestusstipendiumi konkurss

Ants ja Maria Silvere ning Sigfried Panti mälestusfond on asutatud Laine Silvere-Panti poolt oma vanemate ja abikaasa mälestuseks 1995. aasta detsembris. Esimesed stipendiumid anti üle 1996. aastal.

Stipendiumi õpingute jätkamiseks võivad taotleda kõik TÜ **magistrandid ja doktorandid**. Stipendiume (á ca 15 000 EEK) on plaanis välja anda kuni kaheksa, otsuse arvu ja suuruse kohta teeb komisjon koos TÜ Fondiga Kanadas. Taotlused esitada õppe- ja üliõpilasosakonda (ph. 117) **15. oktoobriks.**

Taotlusele tuleb lisada:

* lühikokkuvõte eelnevatest õpingutest, teadustegevusest, õpingute jätkamise eesmärkidest, majanduslikust olukorrast;
* juhendava õppejõu soovitus;
* dekanaadis kinnitatud hinneteleht (või koopia akadeemilisest õiendist);
* kontaktandmed (aadress, telefon, *e-mail*).

Ülle Hendrikson
tel 465 623

Metsandusstipendium Soomes õppimiseks

Tartu Ülikooli metsandusteaduskonna vilistlase ning Kanada metsatöösturi Nikolai Küttise poolt 1990. aastal asutatud stipendiumi võivad taotleda kõik **Tartu Ülikooli ja Eesti Põllumajandusülikooli magistrandid ning doktorandid, kelle uurimistöö on seotud metsanduse arendamise ja/või ökoloogiaga. Stipendium on ette nähtud ühekordseks uurimistööks Soomes.**

Kandideerimiseks vajalikud dokumendid:

* põhjendatud stipendiumitaotlus (lisada kontaktandmed, telefon, *e-mail*);
* elulookirjeldus (sh kokkuvõte eelnenud õpingutest, ülevaade õpingute jätkamise eesmärkidest, publikatsioonide nimekiri);
* juhendava õppejõu soovitus;
* akadeemilise õiendi kinnitatud koopia.

Taotlused esitada TÜ õppeosakonda (TÜ peahoone, ruum 117, tel 465 623) **15. oktoobriks.**

Stipendiumi suurus on 10 000 Kanada dollarit.

Ülle Hendrikson

DAADi stipendiumid

DAAD (Deutscher Akademischer Austauschdienst) pakub mitmeid stipendiume Saksamaal õppimiseks/uurimistöö tegemiseks. Tähtaeg on **31. oktoober**.

1. AASTASTIPENDIUM

Viimase kursuse üliõpilased, magistrandid ja doktorandid.

Vanus kuni 32 aastat õpingute/uurimistöö alguse ajaks.

Kandideerimiseks vajalikud dokumendid:

* DAADi ankeedid (3 eks);
* elulookirjeldus (3 eks);
* individuaalse õpingu- ja/või uurimisprogrammi kirjeldus (3 eks);
* kahe erialaprofessori soovituskirjad (3 eks);
* keskkooli lõputunnistuse koopia koos tõlkega saksa keelde (3 eks);
* akadeemiline õiend / ülikooli diplomi koopia koos hinnetelehega (3 eks);
* saksa keele oskuse tõend (3 eks);
* tervisetõend (1 eks);
* eelnev nõusolek valitud kõrgkoolist.

2. 1-6 - KUULINE UURIMISSTIPENDIUM

Magistrandid, doktorandid, noored teadlased.

Vanus kuni 32 aastat õpingute/uurimistöö alguse ajaks.

Nõutavad dokumendid:

* DAADi ankeedid (2 eks);
* elulookirjeldus (2 eks);
* õpingu- ja/või uurimisprogrammi kirjeldus (2 eks);
* kahe erialaprofessori soovituskirjad (2 eks);
* saksa keele oskuse tõend (2 eks);
* väljavõte õpinguraamatust (2 eks);
* ülikooli diplomi koopia koos hinnetelehega (2 eks);
* nõusolek valitud kõrgkoolist;
* vastuvõtva poolega kooskõlastatud tööplaan.

3. SEMESTRISTIPENDIUM GERMANISTIKA ÜLIÕPILASTELE

Nõutavad dokumendid:

* DAADi ankeedid (3 eks);
* elulookirjeldus (3 eks);
* individuaalse õpinguprogrammi kirjeldus (3 eks);
* kahe erialaprofessori soovituskirjad (3 eks);
* saksa keele oskuse tõend;
* keskkooli lõputunnistuse koopia koos tõlkega saksa keelde (3 eks);
* väljavõte õpinguraamatust (3 eks);
* tervisetõend (1 eks).

4. KÕRGKOOLI SUVEKURSUSED

Nõutavad dokumendid (1 eks):

* DAADi ankeet;
* elulookirjeldus;
* suvekursusest osavõtu põhjendus;
* erialaõppejõu soovituskiri;
* saksa keele oskuse tõend;
* keskkooli lõputunnistuse koopia koos tõlkega saksa keelde;
* väljavõte õpinguraamatust.

5. 1-3-KUULINE UURIMISTOETUS

Teaduskraadiga õppejõududele.

Nõutavad dokumendid (2 eks):

* DAADi ankeet;
* elulookirjeldus;
* üksikasjalik uurimisprogrammi kirjeldus;
* detailne tegevusplaan Saksamaal viibimise ajaks;
* avaldatud teadustööde nimekiri;
* nõusolek valitud kõrgkoolist.

Lisainformatsiooni ja DAADi ankeete saab välisüliõpilastalitusest ph 120, tel 465 151, piret@ut.ee või välissuhete talitusest (õppejõud, teadurid), ph 304, tel 465 615, Lea.Kivi@ut.ee.

Tänapäeva tsivilisatsiooni kursus — Columbia ja Tartu ülikooli koostöö tulemusena küpsev vili

Kõrghariduse reformi, eriti humanitaar- ja sotsiaalteadustes, tuleb pidada mitte vähem tähtsaks kui majanduslikke, juriidilisi ja poliitilisi muutusi meie ühiskonnas. Nende projektide seas, mida ülikool on selles suunas ette võtnud, on ka kolmeaastane koostöö Columbia Ülikooliga (New York). Peale oma kõrge teadustaseme on Columbia Ülikool hästi tuntud ka tänu põhiõppekavale. Selle keskmeks on kõigile üliõpilastele (sõltumata erialast) kohustuslik aastapikkune tänapäeva tsivilisatsiooni seminar, millega alustati 1919. aastal. Siis oli kursuse idee uurida tolle aja kõige olulisemat probleemi - sõda võimalikult paljudest vaatepunktidest. Viimase 78 aasta jooksul on kursuse teemad loomulikult muutunud, kuid peaeesmärk on samaks jäänud - ületada akadeemiliste distsipliinide piire ja õpetada üliõpilasi arutlema tänapäeva kiirelt muutuva maailma probleemide ja paradokside üle.

Tegemist ei ole ajaloo, poliitilise teooria, teoloogia, sotsioloogia, majanduse või kirjanduse kursusega - tänapäeva tsivilisatsiooni kursus vaatleb ainet kõigist neist aspektidest. Humanitaartekste kasutatakse selleks, et tutvustada üliõpilastele probleeme, mis praegu on suuremalt jaolt sotsiaalteaduste uurimisalas. Aastapikkune seminar, mida juhendavad erinevate osakondade õppejõud, põhineb tekstidel, kus tihti väljendatakse õpetlaste vastandlikke seisukohti. Kursuse eesmärk ei ole mitte meelde jätta, mida need kuulsad autorid on kirjutanud, vaid pigem aidata lahti mõtestada niivõrd erinevad teemad, nagu turumajanduse tugevad ja nõrgad küljed, sotsiaalne õiglus, tööeetika, inimteadmiste ja "hea elu" olemus, seksuaalsus.

Columbia Ülikooli vilistlased meenutavad oma mälestustes kõige meelsamini just tänapäeva tsivilisatsiooni kursust. Vilistlaste hulka kuulub ka Eesti välisminister Toomas Hendrik Ilves. Koos teise CÜ endise üliõpilase Jennik Radoniga, kes on olnud TÜ õigusteaduskonna külalislektoriks, veenis ta kahte ülikooli esitama granditaotluse USA infoagentuurile (USIA). Vastavalt grandi tingimustele on mitmed TÜ õppejõud - Valdar Parve, Marina Grišakova, Igor Cernov, Tõnu Luik jt käinud New Yorgis tutvumas kursuse põhiprogrammiga. Sügissemestril alustavad seda kursust esimest korda V. Parve (eesti keeles) ja M. Grišakova (vene keeles). Sel semestril juhendab neid veel ka Jennifer Greenfield, kes on õpetanud tänapäeva tsivilisatsiooni kursust ja Euroopa ajalugu Columbia Ülikoolis ja ka juhendanud lõpetanuid kursuse õpetamisel. Lisaks tööle TÜ praeguste ja tulevaste tänapäeva tsivilisatsiooni kursuse õpetajatega (NB! Kõik magistrandid, doktorandid ja asjast huvitatud õppejõud on teretulnud!) loeb ta sügissemestril TÜ üliõpilastele eksperimentaalversiooni Columbia seminarist. Osa sellest kursusest, ca 2 nädalat, toimub CÜ professori Wim Smiti (ajaloolane, kes on töötanud 20 aastat tänapäeva tsivilisatsiooni programmi direktorina) juhendamisel. Loomulikult on selle rühma töökeeleks inglise keel (NB! Lisaks kõigele ka hea inglise keele praktika!). See ei ole loengukursus, kuigi Jennifer Greenfield peab ka mõned loengud. Seminari keskpunktiks on ikkagi lugemine, kriitiline mõtlemine ja diskussioon. **Seminarid toimuvad keskeltläbi 3 tundi nädalas (s.o 2 t ühel ja 4 t teisel nädalal, teisipäeviti ja neljapäeviti kl. 16-18 ph aud 102)**. Osavõtjatelt oodatakse, et nad loevad läbi ülesantud tekstid, võtavad osa seminaridest, diskussioonidest ning valmistavad ette analüütilised esseed. Edukalt läbitud kursuse eest võib saada 4 AP.

Magistrantide ja (tulevaste) õppejõudude seminar prof J. Greenfieldi juhendamisel toimub samas kolmapäeviti kl 18. Loodetavasti saab seminari arutelu keskpunktiks tänapäeva tsivilisatsiooni kursuse kohandamine TÜ jaoks. Väga oodatud on osavõtjad kõigilt erialadelt humanitaarteadustest loodusteadusteni. Seminarid alustavad tööd septembrikuu 3. nädalal. Eelnev kohtumine prof. J. Greenfieldiga, toimub aga juba **8. septembril** kl 16.15 ph 102. Seminaridesse registreerimine tel 465 352, *e-mail*: irina@admin.ut.ee või tööpäevadel kl 13-16 keeltemaja ruumis 322. Ühes seminarirühmas saab osaleda 20-25 inimest.

Columbia Ülikooli prof Jennifer Greenfield,
Tartu ja Columbia Ülikooli koostöö koordinator korr prof Irina Külmoja

AY! Flamenco tuleb Eestisse!

Viimastel aastatel on järjest sagedamini kuulda ka Eestis sõna *flamenco*.

Mida kätkeb endas see salapärase kauni kõlaga sõna?!

Etümoloogiast

Kui tungida selle etümoloogiasse, võib sealt leida üsnagi palju huvitavat, mis avab selle sõna maagiat ja kultuurifenomeni olemust. Tuttavatele rääkides olen märganud, et see sõna on paljude suus ootamatult flamingoks moondunud.

On olemas niisugune eksootiline lind, kelle nimi on flamingo, mis hispaania keeles kõlab ***flamenco***. Üks seletusi ongi selline, et linnu nimi on hakanud tähistama tantsu, mille kehahoiak ja liigutuste graatsia sarnanevat flamingo liigutustega. Temaga sarnanesid ka kostüümid, eriti ***bata de cola*** (pitsivahulise pika slepiga kleit), mis pidavat meenutama linnu eksootilist välimust - tema kohevat saba.

Flamenco't peetakse tuliseks ja kirglikuks tantsuks ja ühe arvamuse järgi tuleneb ladinakeelsest sõnast ***flamma***, mis tähendab leeki. Mustlaste leegitsev tants ja muusika pärinevat India tulekultuse rituaalsetest tantsudest, mille nad endaga kaasa tõid ja rändrahvana vastavalt kohalikule kultuuritaustale ümber kujundasid. Hispaanias sai sellest *flamenco*, mida iseloomustab sisemine endassesüvenenud hispaanialikult range vaoshoitud temperament, mis on nagu hõõguvad söed tuleasemel, ja mille õhutamisel võib lahvatada leek vaid korraks, et siis vaibuda ja edasi hõõguda. Sama efekt tuleb esile *flamenco* muusikas ja tantsus, kus mõtisklevad rahulikult voolavad helid ja liigutused koguvad endasse energiat, muutuvad jõulisemaks, et lahvatada leegitsevaks kireks ja siis tasapisi vaibudes rahuneda ning tagasi tõmbuda mõtlikesse helidesse ja väärikatesse poosidesse.

Ajaloost ja traditsiooni kujunemisest

Flamenco'ga seostuvad paljudel eelkõige Hispaania ja hispaanlased, kuigi flamenco on eelkõige mustlaste pärand, kes olid ja on üks põlatumaid Hispaania vähemusrahvusi.

Ajalukku tagasi vaadates näeme, et nende saatus ei erine palju oma rahvuskaaslaste omast mujal Euroopas. Võibolla oli see isegi hullem tänu Hispaania inkvisitsioonile ja legendaarsele katoliiklikule kuningapaarile Ferdinandile ja Isabellale, kuulsatele rekonkistadooridele, kelle valitsemisajal alustati vähemusrahvuste usulist tagakiusamist. Teisitimõtlejad, ketserid ja minoriteedid põgenesid mägedesse, et pääseda usuvahetusest ja mitte tuleriitadele sattuda. Mägedes elasid nad teineteise kõrval üksteise kultuuridest laenates ja oma traditsioone illegaalselt jätkates, saatjaks hirm avastamise ja võimalike pogrommide ning oma eksistentsi säilitamise pärast. Sellises olukorras kujunes välja nende elu hetkelisuse filosoofia ja rändav eluviis. Pidev sundseisus, füüsilise ja vaimse tagakiusamise oht jätsid hinge sügava skepsise ja kujundas neid fatalistideks, kes küll väärikalt oma saatusele allusid.

Võib öelda, et flamenco sündis Andaluusia mägedes 14. ja 15. sajandi paiku tagakiusatute - mustlaste, juutide, mauride, berberite jt kultuuride kohtumistes-sulamistes, erilises ekstreemses vaimses, psüühilises ja füüsilises seisundis, millest otsiti väljapääsu ja mis leiti kunstilises eneseväljenduses. Aegade jooksul kujunes sellest traditsioon ja hiljem omaette kunstiliik.

Flamenco'st sai siiski eelkõige mustlaste pärusmaa ja küllap sellepärast, et nad teiste põlatute hulgas paistsid silma oma tulise loomuse, tantsu ja muusikaga.

Alguses musitseeriti ja tantsiti perekonna, sugulaste ja sõprade ringis kodus, hiljem kogukonna pidudel, kuhu võõrastel ei olnud juurdepääsu.

Flamenco oli kitsasse siseringi kuuluvate inimeste esoteeriline harrastus, millega väljendati oma identiteeti. Ta oli sajandeid allasurutud etnilise grupi eneseväljenduse moodus ja seltsielu elamise viis, perekondlike, sõprussidemete ning küla kogunemiste ühtsuse ja vaimsuse looja.

Tiina Väli
(Järgneb)

* * *

Avatud Ülikooli raames toimub tantsuantropoloogia-alane *flamenco*kultuuri kursus, mis koosneb nii teoreetilisest kui praktilisest poolest. Esimene sisaldab tantsuantropoloogia loenguid ja seminare *flamenco* kultuurist minevikus ja tänapäeval, teine tähendab *flamenco* tantsutunde, kus õpetatakse andaluusia folkloorseid tantse "Sevillanas" ja "Fandangos". Kursuse maht on 4 AP.

Avaloeng kõikidele rühmadele toimub 13. septembril kl 10 Lossi 3-112, tantsutunnid on Jakobi 5 peeglisaalis.

Täpsemat infot saab kunstide osakonnast Toomemäel, ajaloomuuseumi ruumist 213, tel 465 670, 465 230,465 669, 475 382; samas toimub ka kursusele registreerimine.

❐ **Tartu ja Tallinna *flamenco*harrastajad Pärnu mererannas oma oskusi demonstreerimas.**

info

kursus

Valikkursus

"**Mütoloogia ja religioon**" on sissejuhatav kursus filoloogia- ja kultuuriloo huvilistele - ülevaade kreeka müütide kujunemisloost ja nende kirjanduslikest allikatest. Prof Anne Lill, Lossi tn õppehoone, aud 427. Kursus algab teisipäeval, 9. septembril kl 16.15.

venia legendi

9. septembril kl 12.15 toimub vene rahvaluule ja vanavene kirjanduse dotsendi koha taotleja **Jelena Pogosjani** *venia legendi* loeng "Ajalooline tekst kui ametliku ideoloogia vorm 18. sajandi vene kultuuris".

varia

Austatud meestudeng!

Kui Sind huvitab sisukas akadeemiline elu, oled oodatud

KORP! ROTALIA

külalisõhtule, mis toimub teisipäeval, 9. septembril kell 20 korp! Rotalia majas Tartus, Tähe tn 3.

näitus

R-rühmituse näitus

R-projekt, mis 1994. aastal kunstnike rühmitusena alustas, on tänaseks tugevasti muutunud. Siis oli see mõeldud kohalike kunstnike grupina, kes väikelinnas end loominguliselt väljendada tahtsid. Tänaseks on mitmed liikmed erinevatel põhjustel lahkunud. Liikumine ise on laienenud pikemaajaliseks rahvusvaheliseks projektiks (Eesti-Rootsi). Kunstnike vahel on ühtsus mõtteviisis, mitte loomelaadis: eksistentsi olemuslike ja ajatute väärtuste väljendamine esteetilisel tasandil.

Ülikooli raamatukogus jääb näitus avatuks 28. septembrini.

Rakvere kunstnikud

sport

Spordialasid tutvustavad päevad:

VÕIMLEMINE, AEROOBIKA.

9. september kl 20 Ujula 4.

PALLIMÄNGUD, TENNIS, *INDIACA*.

10. september kl 17 Ujula 4.

KARATE - ENESEKAITSE KURSUS

TÜ spordikeskus, treener Rein Randlane. Uusi õpilasi oodatakse neljapäeval, 11. septembril kl 20.30 tutvustavale treeningule. NB! Vanad olijad on oodatud ka enne seda.

PSÜHHOTREENING, KEHA TREENING, TEHNIKA TREENING.

K 17, R 18.30, L 17, Jakobi 5.

TÜ infopunktis (ülikooli peahoone I korrusel) müügil olevate suveniiride ja trükiste hinnakiri sügis 1997

Toote nimetus	TÜ struktuuriüksustele nõudelehe alusel	Sularaha eest ost
Kohvikruus	40 kr	59 kr
Kohvitass alustassiga	44 kr	63 kr
Õllekann	26 kr	32 kr
Õllepokaal	42 kr	63 kr
Vilistlaste tass	28 kr	42 kr
T-särk	65 kr	96 kr
Vihmavari	148 kr	222 kr
Kilekott	1.40 kr	2 kr
Pastapliiats Gross	32 kr	41 kr
Pastapliiats Stanford	55 kr	70 kr
Pastapliiats WWW aadressiga	9.30 kr	14 kr
Konverents - kilekaaned	23 kr	35 kr
Kilekaaned	5.35 kr	8 kr
Postkaardid	2 kr	2.90 kr
Postkaardikomplekt	27.60 kr	42 kr
Üksik postkaart komplektist	2.30 kr	4 kr
Ülikooli plakat	12.70 kr	16 kr
Voldik (e, v, i, soome k)	5 kr	6 kr
Ülikoolikaart (e, v, i k)	5 kr	9 kr
Voldik (saksa k)	9.90 kr	12.40 kr
Struktuur 1996	22.50 kr	35.05 kr
Sisseastumistestid 1995	25 kr	25 kr
Sisseastumistestid 1996	27 kr	35 kr
Ülikooli seinakalender 1997	5 kr	5 kr
Ülikooli taskukalender 1997	5 kr	5 kr
Ülikooli kleebis	1.60 kr	4 kr
Struktuur 1996	22.50 kr	35 kr
Rinnamärk	46 kr	69 kr
Ülikooli lips kinkekarbis	242 kr	319 kr
Lipsunõel	123 kr	183 kr
Ülikooli siidirätt	295 kr	443 kr
Visiitkaardi hoiutasku	31 kr	38 kr
Dokumentide mapp	105 kr	158 kr
Avaja	15 kr	23 kr

Teabetalitus on sügiseks valmistanud uusi ülikooli sümboolikaga suveniire ja esemeid. Septembri alguses on oodata piiratud tiraažiga siidirätte ja tumesiniseid sügisjopesid tikitud logoga.

Tulge ja tutvuge väljapanekuga! Ootame Teid!

Teabetalitus

EMT teeb välja

Tudengitele ja õppejõududele septembris EMT-ga liitumine tasuta*

* soodustus üliõpilaspileti või kõrgkooli tõendi alusel

Septembris on üliõpilastele ja õppejõududele Eesti Mobiiltelefoni Eesti-siseste kõnede paketiga liitumine tasuta ja ettemaksuta.

Sooduspakkumise perioodil EMT-ga liitunud ja teenust kasutavate tudengite vahel **loositakse välja Fujitsu sülearvuti.**

Küsi lähimalt esindajalt.

EMT
EESTI MOBIILTELEFON

EMT infotelefon (2) 639 7130

tank

UNIVERSITAS TARTUENSIS

Peatoimetaja Varje Sootak | EE2400, Tartu | Telefon 27 / 465 680 | Tellimise nr. 3156
Toimetaja Reno Hekkonens | Ülikooli 18, ruum 241 | TÜ faks: + 372 7 465 440 | Tiraaž 800
Toimetuse aadress: | E-mail: ajaleht@ut.ee | Trükk: OÜ Greif | UT ilmub reedeti

Tartu Ülikooli Raamatukogu

NR. 28/29 (1896/1897)
REEDE,
12. SEPTEMBER 1997
ILMUB
NOVEMBRIST
1948
HIND 4 KROONI

Universitas Tartuensis

Austatud rektor, austatud professorid, külalised ja üliõpilased*

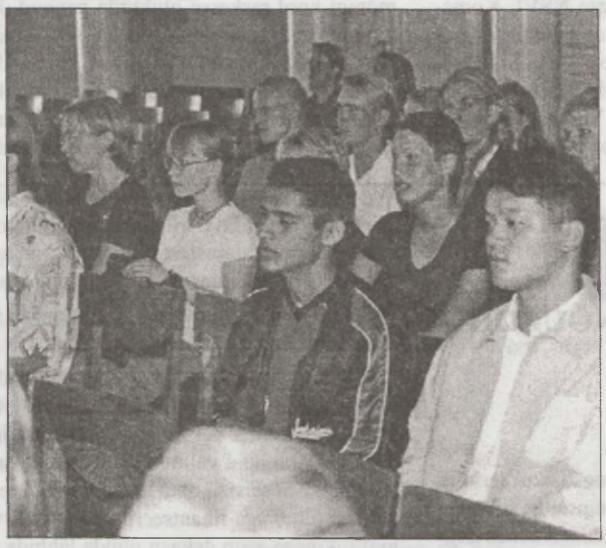

❒ **Paremal välisüliõpilaste ja välislektorite avaaktus 3. septembril. Sel sügissemestril õpib TÜs 368 välistudengit 22 riigist. Vasakul uued välisüliõpilased Kathleen, Julie (Balti Õpingute Programm) ja Megan (eesti keel) rektori ja Soome Vabariigi Tallinna Suursaatkonna korraldatud vastuvõtul ajaloomuuseumis.**

Kõigepealt ma tahaksin õnnitleda välisüliõpilaste nimel kõiki neid üliõpilasi, kes on saanud võimaluse õppida Tartu Ülikoolis. Soovin teile südamest õnne ja edu igaks Tartus veedetud päevaks.

I would like to tell you a little story that I have heard when I was very young. A little boy and his father live in a small village. One day they were working for some time in the field. Afterthought, father thinks to teach his little son a lesson which will be helpful in his future life. He calls the son to come walk up to a hill which ran steep not very far from their field. Before they start a journey up to the hill the father asks his son that what can he see this moment. Son replays that he can only see a part of their field. After some climbing to the top and the father stops at a point and asks the son that what can he see now. Son replays that he can see the boundaries of their farm land, the fields where the corn and wheat grow and the grass land where cows graze, something which he has not seen before in his life. They continue further and soon father asks the son once again what can he see now. Son saw the whole village, the neighbouring farm lands, houses, the grass lands, the forest and the river. At last they come to the hilltop. Farther asks what can his son see now. With the widened eyes and an excited heart the son replays that he can see the whole country now -the deep blue see, the forests, lakes, mountains, towns, villages, and rivers. Then father asks the son why has not he seen before so far and why he can see so far now. Son says that because the village where he was living was not high enough to see so far and now in a higher place he can see a lot of things far and clear.

One year back, I came to Tartu to study with a mixture of feelings of happiness and unconfidence. I was happy that I got the opportunity to study here. But, my mind always questioned me whether I have made a right decision in my life by coming to Tartu to study. Like the little boy in this story now I see things more clearly and see things far. Today more then yesterday I have with me a lot of good reasons to support my idea of that I have made a very right decision in my life. A farmer knows by experience, in order to harvest a healthy crop that he should sow the grains on the fertile land. Also, he knows that the fertile land has to be well prepared for the seeds to grow healthily. The University of Tartu is a well prepared fertile terrain for me to sow my seeds of education. And I have now doubt that I will reach an absolutely healthy crop at the end. Before I conclude, I would like to quote a little part from a letter that I have written to my mother just a few weeks back. "Mother if you asks me a one good reason why I like to be in Tartu probably I can give you ten. I like every day to walk to school crossing the bridge along the stoned paved paths and along the birch tree arcades. Through the green clusters of trees which will turn in to golden in the cold autumn days. I like to see the early morning sun casting silver threads in the running water of the River Emajõgi. In sunlight and in shade, I enjoy walking on the pine needle carpets and on spongy green moss in the hills where I feel like my home back in Sri Lanka. I have found people here with the hearts of gold. When the north cold wind brushes across my face bring energy and greetings for healthy days I feel the mystery of heaven and the joy of earth. If you ask me one good reason why I like being in Tartu I could give you ten.

Suranga Wickramanayake,
arstiteaduse II a üliõpilane

Välisüliõpilaste aktusel peetud sõnavõtt on avaldatud lühendatud kujul.

AKADEMICA
Saksa-Eesti Akadeemiline Nädal
Tartu Ülikool 14.-21. september 1997

akademica
TARTU ESTLAND

Patroonid:
Eesti Vabariigi president Lennart Meri
Saksamaa Liitvabariigi president Roman Herzog

Avalikud üritused

Esmaspäeval, 15. septembril

10.15 pidulik avamine ülikooli aulas (rektor Peeter Tulviste, president Lennart Meri, suursaadik Bernd Mützelburg)

11.15 aulaloeng: prof. Wolf Lepenies (Berlin), „Kas maailma euroopastumine on lõppenud?"(inglise keeles)

19.00 Eesti Filharmoonia Kammerkoori kontsert ülikooli aulas

Teisipäeval, 16. septembril

19.30 Avalik diskussioon ülikooli ajaloomuuseumis. Teema: „Kõrgkoolid rahvusliku identiteedi ja globaalse võrgustumise pingeväljas"

Loengud ja seminarid teaduskondades

Usuteaduskond
prof. dr. Eberhard Jüngel, Tübingen, dekaan Peeter Roosimaa

- Südametunnistus – mis see on? Südametunnistuse funktsiooni ja piiride teoloogiline määratlemine
- Usk, teadmine, arvamine. Usu mõiste filosoofilises ja teoloogilises perspektiivis

Filosoofiateaduskond
prof dr Hartmut Boockmann, Göttingen, dekaan Jaan Ross

- Euroopa ülikoolide ajaloo põhietapid
- Keskaja uurimise uuemad arengusuunad
- Saksa ordu ajalugu

Sotsiaalteaduskond
prof dr Wolf Lepenies, Berlin, dekaan Jüri Allik

- Utoopia lõpp ning melanhoolia tagasitulek. Intellektuaalide tõus ja langus Euroopas
- Utoopiline mõtlemine eesti ajaloos (koos filosoofiateaduskonnaga)
- Kolm kultuuri. Sotsioloogia kirjanduse ja teaduse vahel

Matemaatikateaduskond
prof. dr. Wolfgang Hackbusch, Kiel, dekaan Toivo Leiger

- Arvutusmatemaatika ja riistvara areng
- Ülevaade iteratsioonimeetoditest lineaarsete süsteemide lahendamiseks
- Rajaelementide meetodi realiseerimisest

Bioloogia-geograafiateaduskond
prof dr Bernd-Dietrich Erdtmann, Berlin, dekaan Volli Kalm

- Loomade elu koidik: fossiilide ja uute DNA-andmete võrdlus
- Kesk-Euroopa varapaleosoikumi tektonostratigraafia ja selle võimalikud paleogeograafilised seosed Balti kilbiga
- Boliivia Andide areng varapaleosoikumis
- Eustaatilised sündmused ordoviitsiumis: geoloogilised väljandused, võimalikud põhjused ja bioloogilised tagajärjed

Majandusteaduskond
prof dr Erhard Kantzenbach, Hamburg, dekaan Jüri Sepp

- Majanduspoliitilised kontseptsioonid ja ideoloogiad
- Turumajanduse efektiivse toimimise eeldused
- Konkurents ja konkurentsipoliitika
- Ettevõtete ja riikide konkurentsivõime ja konkurentsistrateegiad
- Siirdemajanduse teooria ja praktika

Kehakultuuriteaduskond
prof dr Manfred Lehmann, Ulm, dekaan Mati Pääsuke

- Sporditeaduste suundumustest tänapäeval
- Ületreening ja selle diagnostika

Õigusteaduskond
prof dr Werner Kravietz, Münster, dekaan Peep Pruks

- *Multi Level Approach* ja tänapäevane õigusmõtlemine

Arstiteaduskond
prof dr Stephan Zierz, Halle/Saale, dekaan Ants Peetsalu

- Põletikulised müopaatiad
- Progresseeruvate lihasdüstroofiate patogeneetika uued aspektid
- Metaboolsed müopaatiad
- Mitokondriaalsed haigused

Füüsika-keemiateaduskond
prof dr Albert Winnacker, Erlangen, dekaan Jüri Tamm

- Spektraalsälkamine pooljuhtides: sügav doonornivoo EL2 galliumarseniidis ja vanaadium ränikarbiidis
- Röntgenkiirgust salvestavate fosfooride füüsika ja rakendused
- Materjaliteaduse õpetamine ja õppimine
- Rakendus- ja alusuuringud: koostöö või konflikt?
- Saksa-Eesti teadusvahetus ja koostöö materjaliteaduse alal: hetkeseis ja perspektiivid

Loengud ja seminarid teaduskondades algavad teisipäeval, 16. septembril kell 10.

Täpsem informatsioon: „akademica" büroo (Lai 36, tel 465 220)

UUDIS KÕIGILE VABA MÕTLEMISEGA INIMESTELE:

Hansapanga
Lahtihüppe-pakett
on mõeldud noortele.

Lahtihüppe-pakett sisaldab:
• arvelduskonto,
• rahvusvaheline Maestro-kaart,
• Internetipank ja
• Telefonipanga automaatteenus.

Kõigi erinevate teenuste kasutamise eest, mida Lahtihüppe-pakett võimaldab (neid on kokku paarkümmend!), võtab Hansapank kokku teenustasusid vaid 10 krooni kuus.

HANSAPANK

LAHTIHÜPPE-PAKETT

Maestro kaardiga pääsed sa igal ajal oma rahale ligi kõikjal, kus paistab Maestro logo

Uut Hansapanga Cirrus/Maestro kaarti

saad sa Eestis kasutada enam kui 230 ristkasutusse ühendatud Hansapanga, Hoiupanga, Tallinna Panga, Forekspanga, Maapanga, EVEA Panga ja ERA Panga pangaautomaadis ja välismaal rohkem kui 240 000 automaadis. Maksevahendina aktsepteerib Hansapanga Lahtihüppe-kaarti 1,5 miljonit ettevõtet üle maailma, neist 1 000 asuvad Eestis. Ja loomulikult saad sa ka praegu ning edaspidi teha makseid kõikides Hansapanga automaatides.

acta diurna

SEL NÄDALAL

8. september

- **Psühhiaatriakliinikus toimus rahvusvaheline teaduslik seminar "Meditsiiniline psühholoogia kliinilises praktikas".**
- **Raamatukogus avati näitus aasta jooksul kirjastuselt Karger saabunud kirjandusest.**

10. september

- **Avatud ülikooli uue õppeaasta alguse puhul toimus töine õhtupoolik Rehe motellis,** arutati avatud ülikooli põhikirja, õppeaastaga seotud praktilisi küsimusi ning täpsustati semestri ja õppeaasta töökalendrit.

11. september

- **Ajaloomuuseumis oli Läänemeremaade linnuseuurijate konverents "Linnuseuurimise meetoditest ja kategooriatest, mis on pühendatud prof Armin Tuulse 90. sünnipäevale.**
- **Nõukogu saalis arutati õppejõudude klubi loomist.**
- **11.-13. septembrini toimub Pärnus rahvusvaheline mess "Sõprusring".** Ülikoolist osaleb messil avatud ülikool, teadus- ja arendusosakond, Pärnu Kolledž ja ülikooli kirjastus. Samal ajal on Pärnus ka ülikooli regionaalprojekti tööpäevad. Koos on kõik ülikooli esindajad maakondades.

12. september

- **Kirjutati alla Tartu Ülikooli ja Maapanga vaheline leping, mille alusel hakkab Maapank väljastama õppelaenu neile õppuritele, kes ise oma kooliraha pärast peavad muretsema (vabakuulajad, lepingulised õppekohad, avatud ülikooli õpilased).**
- **Kl 14 algab ülikooli valitsuse istung.** Kavas: I poolaasta omateenitud vahendite kasutamisest, avatud ülikooli ja täienduskoolituskeskuse ühendamisest, ülikooli rahaliste vahendite likviidsusest ja laenupoliitikast, TÜ suure medaliga autasustamisest jm.
- **Paul Naaber kaitseb doktoritööd "Clostridium difficle infektsioon ja seedetrakti mikrobiökoloogia".**
- **12.-13. septembrini toimub seminar pagulaspoliitikast.** TÜ sotsiaalpoliitika õppetool korraldab koostöös Jyväskylä Ülikooliga ajaloomuuseumis rahvusvahelise seminari "Asylum Policy and Integration".
- **Kl 16.30 toimub humanitaarhoone Lossi 3 pidulik avamine.**

TULEVAL NÄDALAL

15. septembril

- **14. - 21. septembrini toimub Eesti-Saksa akadeemiline nädal** (vt UT 1. lk). Kl 10.15 aulas pidulik avamine, kl.11.15 aulaloeng.
- **15. ja 16. septembril** on usuteaduskonnas Kieli Ülikooli kirikuajaloolaste külaskäigu raames **kirikuloo-alane konverents "Estland, Livland und westeuropäisches Christentum"** (vt UT 7. lk infot).

18. septembril

- Kl 15 on ph aud 102 **Mati Hindi 60. juubelile pühendatud Emakeele Seltsi ettekandekoosolek.**
- **Hiiumaal** avatakse **näitus "Impeeriumi ülikoolist rahvusülikooliks".**

Tartu Ülikooli Akadeemiline Naiskoor

võtab vastu uusi lauljaid prooviaegadel teisipäeviti ja neljapäeviti kell 18.05 peahoone aud 128 lähema kolme nädala jooksul:

T 16. sept, N 18. sept,
T 23. sept, N 25. sept,
T 30. sept, N 2. okt.

Naiskoori tutvustab järgmises UTs lähemalt Ave Paesalu.

Tähelepanu!

Algab eesti keele ülemastme valikkursus "Väis-Eesti keel" (FLEE.02.048, 1 AP). Lektor on **Raimo Raag** Uppsala Ülikoolist. Loengud toimuvad järgmiselt:

esmasp, 15. sept kl 10-14 ph 102;
teisip, 16. sept kl 10-14 ph 102;
kolmap, 17. sept kl 12-16 ph 102;
neljap, 18. sept kl 12-14 ph 102;
reede, 19. sept kl 8-10 ph 102;
esmasp, 22. sept kl 10-14 ph 102.

Professor Jaanus Paal 50

16. septembril tähistab oma 50. sünnipäeva botaanik Jaanus Paal. Bioloogia-geograafiateaduskonda astus J. Paal 1969. aastal, kuid lõpetas selle alles 1978, sest kahel korral eksmatrikuleeriti (1973 ja 1975) ta poliitilistel põhjustel.

Sellele järgnenud kompetentsete organite liigne huvi tänase juubilari isiku vastu viis ta tööle Karjala ANSVsse Kivatši looduskaitsealale, kus kogutud teadusliku materjali põhjal valmis 1983. aastal ka kandidaaditöö. See õnnestus siiski kaitsta Tartu Riiklikus Ülikoolis. Karjala aastatest on pärit ka Jaanus Paali püsiv huvi metsade vastu - metsakoosluste botaaniline koosseis ja selle dünaamika, clus-looduse mitmekesisus metsades ja loodushoidlik metsandus on olnud juubilari peamised uurimisteemad. Lisaks iseloomustab teda botaanikute seas suhteliselt harva esinev püsiv huvi statistika vastu, mis sai alguse koostööst omaaegse NSVL Komarovi-nimelise Botaanika Instituudi statistilise geobotaanika spetsialistidega ning on Tartu kolleegidega edukalt jätkunud siiamaani. Peale Karjalast naasmist asus Jaanus Paal tööle Tooma Soojaama juhatajana. Järgnes töö TA Zooloogia ja Botaanika Instituudis, alguses vanemteadurina, 1991. aastast aga botaanika ja mükoloogia osakonna juhatajana ning 1992. aastast teadusdirektorina. Samal aastal valiti Jaanus Paal TÜ botaanika korraliseks professoriks, 1994 - 1997 tegutses ta TÜ botaanika ja ökoloogia instituudi juhatajana.

Kolleegid tunnevad Jaanus Paali huvitava ja mitmekülgse inimesena. Lisaks entusiastliku teadlasena on juubilar tuntud kultuurilembese inimesena, kelle kirjanduslikud katsetused on meie lugemislauda rikastanud mitme köitva kultuuriloolise reisikirjaga. Samal ajal ei saa juubilari kuidagi raamatukoiks klassifitseerida, sest niisama tarmukas kui kirjutuslaua taga, on ta ka majachitusel, talutöödel, välikspeditsioonidel ja oli nooremas eas ka poksiringis. Juubilari komme rääkida valusatest probleemidest käredalt ja otse on nii teisi kui ütlejat ennast mõnigi kord raskesse olukorda pannud, kuid pole toonud juubilarile vihavaenlasi, sest tema valmisolek avatud dialoogiks ja võime arvestada vastaspoole argumentidega on lubanud ka pingelistes olukordades leida osapooli rahuldava lahenduse. Jaanus Paali energia ja vastupanuvõime stressile on kadestamisväärsed. Seetõttu jääb üle vaid soovida juubilarile senise elurõõmu ja energia jätkumist edaspidiseks!

Paljude endiste ja praeguste kolleegide nimel
Martin Zobel

TARTU ÜLIKOOLI NÕUKOGU

5. septembril

Õppeaasta esimesel nõukogu koosolekul tervitas rektor prof Peeter Tulviste nõukogu uusi liikmeid (nõukogu liikmete nimekirja avaldame mõnes järgnevas UT numbris).

*** Esimese päevakorrapunktina oli kavas rektori ülevaade uue akadeemilise aasta algusest.**

Alanud akadeemilise aasta sündmustest mainis rektor ülikooli 365. aastapäeva.

See ei ole eriti ümmargune tähtpäev ning suurejooneliselt seda ka ei tähistata, kuid mõningad üritused toimuvad. Teise tähtpäevana jääb akadeemilise aasta sisse Eesti Vabariigi 80. aastapäev. Rektoraat on teinud ettepaneku korraldada sel puhul konverents teemal "Ülikool, ühiskond ja riik Eestis". Mais toimuvad ülikooli renoveeritud staadionil Euroopa spordimängud (75 aastat tagasi peeti ühed esimesed Euroopa üliõpilasmängud samuti Tartus).

Eelmise aasta kõige tähtsamaks sündmuseks pidas rektor professorite valimisi. See läks mõnevõrra valutumalt, kui osati arvata. Ülikool sai tänavu varasemast tugevama professuuri. Teise tähtsa tulemusena märkis rektor sidemete tihendamist ühiskonnaga - lisaks juba tegutsevale kuratooriumile loodi ülikooli vilistlasklubi ja sihtasutus.

Rektor mainis ka jätkuvat suurt sisseastumiskonkurssi, ning seda, et ülikool alustas tänavu esmakordselt õppetööd nii Tartus, Pärnus kui Türil.

Uue õppeaasta ühe olulisema probleemina nimetas ta üliõpilaste elamistingimuste parandamist. Kehvad elamistingimused hakkavad takistama ülikooli arengut.

Eelmise õppeaasta olulisematest tulemustest ja uue aasta suundumustest on rektor kõnelnud ka 29. augusti UT intervjuus ja 1. septembri avaaktusel.

*** Valiti nõukogu alaliste komisjonide uusi liikmeid.**

Prof Ene Ergma tegi ettepaneku arutada dekaanide kuulumist nõukogu eelarvekomisjoni. Tema arvates ei tohiks dekaanid sellesse kuuluda, sest dekaaniks on neid valinud teaduskonna laiendatud nõukogu hea seisma oma teaduskonna arengu eest. Areng sõltub aga finantseerimisest. Eelarvekomisjoni liikmena võib dekaan püüda lähtuda oma teaduskonna huvidest. "Kuna kõik dekaanid kuuluvad ülikooli valitsusse, kust eelarve läbi käib, siis osade dekaanide osalemine eelarvekomisjoni töös teeb neist "võrdsemaks võrdsete seas", sest eelarvekomisjoni liikmetel on valitsuses kergem oma projekt läbi viia."

Prof E. Ergma tõmbas ka paralleele antud situatsiooni ja ETFNi ekspertkomisjonide esimeeste vahel. Vastavalt Eesti Teadusfondi põhikirjale ei saa ekspertkomisjoni esimeheks ega ka liikmeks valida ülikooli rektorit või prorektorit, dekaane ega teadusasutuse direktorit või asedirektorit.

Järgnenud arutelus oli nii prof E. Ergma ettepaneku pooldajaid kui vasturääkijaid.

Et prof E. Ergma ettepaneku vastuvõtmiseks oleks pidanud muutma ülikooli põhikirja, mida tehakse aga kord aastas, siis 5. septembri istungil jäädi kehtiva põhikirja juurde. Kui vastavad ettepanekud laekuvad, arutatakse neid novembrikuu istungil.

Nõukogu komisjonide koosseis koos uute liikmetega on alljärgnev.

AKADEEMILINE KOMISJON
Peeter Tulviste (esimees)
Tiit Rosenberg
Raul Narits
Vello Salupere
Marju Lauristin
Toivo Leiger
Ago Künnap
Ants Tuulmets

EELARVEKOMISJON
Toivo Maimets (esimees)
Jüri Allik
Ivar-Igor Saarniit
Jüri Sepp
Jaan Ross
Andres Salu, üliõp
Volli Kalm
Jüri Tamm

TEADUS- JA ARENDUSKOMISJON
Toivo Maimets (esimees)
Ülo Mander
Leif Kalev, üliõp
Kalev Pärna
Peep Pruks
Mati Pääsuke
Jaan Mikk
Lembit Allikmets

ÕPPEKOMISJON
Teet Seene (esimees)
Mati Kilp
Kaur Parve, üliõpil
Ene Ergma
Helje Kaldaru
Eero Vasar
Jaanus Paal
Anne Lill

*** Tehnoloogiakeskuse juhatajaks** valiti tehnoloogiakeskuse vanemteadur, tehnikakandidaat **Merik Meriste.**

*** Nõukogu toetas** akadeemikute Ilmar Koppeli, Endel Lippmaa, Mart Saarma ja Richard Villemsi ettepanekut täita Eesti Teaduste Akadeemia tehnikateaduste vakantne koht TÜ korralise professori **Mart Ustaviga.**

Informatsioon

ÜLIKOOLI TÖÖTAJATE ÕPPELAENU KUSTUTAMISE KOHTA

1996. aasta septembris koguti teavet ülikooli töötajate kohta, kes on võtnud õpingute ajal õppelaenu ja asuvad või on juba asunud seda tagasi maksma. Ajendiks oli, et mitmed töötajad olid personaliosakonnalt õppelaenu tagasimaksmisel kehtivate soodustuste kohta informatsiooni küsinud, kuid seadusandlikult oli senini lahendamata avalik-õiguslikesse institutsioonidesse tööle asunute õppelaenu kustutamise küsimus. Esitasime haridusministeeriumile ülikoolipoolsed ettepanekud nii vastavate vahendite eraldamiseks kui seadusandluse täpsustamiseks ja saime äraootava vastuse. Nüüdseks on hakanud jää selles küsimuses liikuma ning muutunud seadusandluses on osaliselt arvestatud ülikooli poolt toona tehtud ettepanekuid.

Haridusseaduse muutmise seadus (RT 1997, 42, 678), mis jõustus 1.juulist k.a, sätestab isikud, kellel on õigus saada õppelaenu, kuidas tagatakse õppelaen, rakendatakse riigitagatist ning põhimõtted, kuidas laene antakse ja toimub tagasimaksmine. Haridusseaduse §361 lg 6 alusel on isikul, kes peale täies mahus õppekava täitmist eksmatrikuleeriti või lõpetas õpingud õppeasutuses ja kes asub teenistusse või tööle riigi- või kohaliku omavalitsuse asutusse või **tööle avalik-õigusliku juriidilise isiku juurde, õigus riigi poolt tagatud õppelaenu summa tagasimaksmata osa kustutamisele** nimetatud asutuse või avalik-õigusliku juriidilise isiku poolt Vabariigi Valitsuse kehtestatud tingimustel ja korras.

Seega laieneb kõigile Tartu Ülikooli tööle asunutele ja õppelaenu saanud isikutele õigus õppelaenu summa tagasimaksmata osa kustutamisele, mis toimub Vabariigi Valitsuse 8. juuli 1997 määrusega nr 132 kinnitatud õppelaenu andmise ja tagasimaksmise ning õppelaenu tagastamisel soodustuste andmise korras (RT 1997, 54, 860). Siinkohal peatuksin täpsemalt üksnes õppelaenu kustutamisega seotul ja seda Tartu Ülikooli näitel.

Õppelaenu kustutamist alustatakse, kui **laenu saanud isik on töötanud Tartu Ülikoolis vähemalt 12 kuud**. Juhiksin tähelepanu, et töötamise aeg ülikoolis võib olla paralleelne õppimise ajaga. Laenu kustutamine ülikooli poolt saab toimuda seni, kuni laenusaaja on tööl ülikoolis.

Laenu kustutatakse vastavalt õppelaenulepingule, kuid mitte rohkem kui 1/5 riigi poolt tagatud laenu üldsummast laenusaaja eksmatrikuleerimise või õpingute lõpetamise seisuga.

Isik, kel on õigus õppelaenu kustutamisele, peab **ülikooli tööle asumisel viivitamatult kirjalikult teatama oma kehtivast õppelaenulepingust ja ülikool peab arvestust pidama nende töötajate üle,** kellel on seadusest tulenevalt õigus õppelaenu kustutamisele riigieelarve vahenditest. Sellest lähtuvalt palume **hiljemalt 20. septembriks k.a esitada töötajatel, kes on asunud (asumas) õppelaenu tagasi maksma, personaliosakonda koopia laenulepingust.**

Õppelaen kustutatakse ülikoolile riigieelarves eraldatud summade arvelt, mida ülikool peab taotlema riigieelarve koostamisel. Seega on väga oluline septembrikuu jooksul õppelaenu saanud töötajate laenuandmete põhjal koostada ülikooli poolt 1998. aasta riigieelarve lisataotlus vahendite eraldamiseks õppelaenu kustutamiseks. Ülikool peab kandma talle riigieelarvest nimetatud otstarbel eraldatud summa, mille ulatuses kustutatakse isiku laen, laenuandjale (pangale) üle õppelaenulepingus ettenähtud tähtaegadeks.

Arvan, et võimalikud probleemid ja ehk esialgne ebaselguski õppelaenu kustutamise uue korralduse puhul saab edaspidi asjaosalistele meelepärase lahenduse. Ülikooli töötajate õppelaenu osaline kustutamine on siiski märkimisväärne toetus ülikoolis makstava palga juures, mis paraku alati ei konkureeri erasektori töötajate palgaga. Kuid ühiskondliku surve tulemusel võiks kindlasti muutuda avalikku sektorisse tööle asuvate noorte õppelaenu kustutamise soodustus suuremaks kui üksnes 1/5 õppelaenu kogusummast.

Leelo Muru,
personaliosakonna juhataja

Infotehnoloogia õppetöös

Eelmise õppeaasta lõpus viis arvutuskeskuse infotehnoloogia (IT) koolituse rühm õppejõudude hulgas läbi küsitluse, et välja selgitada infotehnoloogia õppetöös kasutamise hetkeseis. Assistentidest professoriteni saadeti ligi tuhat küsimustikku. Tagasi saime 306 - seega vastas umbes 1/3 küsitletuist, mis on üllatavalt suur protsent.

* Vastanute hulgas olid peaaegu võrdselt esindatud nii naised kui mehed. Keskmine vanus oli 45 aastat, kusjuures vanim vastanu oli 75- ja noorim 23-aastane. Vastanuid oli kõigist teaduskondadest. Kõige rohkem täidetud küsimustikke saime tagasi arstiteaduskonnast (105).

* Suhtumine IT-vahendite kasutamisse oli üllatavalt positiivne, ja seda ka vanema generatsiooni hulgas. Ettearvamatu oli ka see, et vastuste analüüsimisel ei ilmnenud märgatavat vahet alla ja üle 45-aastaste ega ka nais- ja meessoost vastanute vahel.

* Vaatamata sellele, et enamik kasutab õppematerjalide ettevalmistamisel infotehnoloogiat rohkemal või vähemal määral, peeti IT-vahendite kasutamist õppetöös sageli ebapiisavaks. 34% pidas põhiliseks takistuseks tehniliste vahendite puudumist; 30% leidis, et määravaks on harjumus teisiti töötada. 8% vastanute jaoks on kõige olulisemaks pärssivaks teguriks praeguse õppeprotsessi IT-vaenulik ülesehitus.

* Napib ka infot IT-vahendite rakendamise võimaluste kohta. Ainult 4% leidis, et infot IT-vahendite kasutamisest õppeprotsessis on nende käsutuses piisavalt. Kõige rohkem (68%) oli neid, kes pidasid vajalikuks vastavasisuliste kursuste korraldamist.

* Ülikoolis ühtse uute õppemeetodite juurutamise arengukava väljatöötamist pidas vajalikuks 34%; 55% pooldas täiendõppekursuste süsteemi, kusjuures kursustest kõige nõutavam oli õppematerjalide valmistamine esitusgraafika pakettide abil. Sellise kursuse vajalikkust märkis 49%. 44% oli huvitatud elektronsidevahenditest õpetuses, 40% WWWst info leidmise vahendina ning 35% elektroonilisest publitseerimisest WWWs. Ainult 13% leidis, et piisab juba pakutavatest kursustest.

Oluline tulemus on ka see, et 85% leiab, et teadmised IT-vahendite kasutamisest õppetöös peaksid kohustuslikuna kuuluma õppejõu kvalifikatsiooni hulka.

* * *

Ergutatuna küsitluse tulemustest nähtuvast õppejõudude suurest huvist täienduskursuste vastu, alustasime sel semestril **uute, spetsiaalselt õppejõududele mõeldud** täiendõppemoodulite väljatöötamist. Võtsime arvesse eelkõige õppejõudude endi soove ja eelistusi. Moodulid käsitlevad nii esitlusgraafika kasutamist, elektronside kasutamist õppetöös, elektroonilist publitseerimist kui ka WWWd erialase info leidmise vahendina. Esimesed neile moodulitele põhinevad kursused algavad juba oktoobris. Üritame arvestada õppejõudude ajapuudusega ning seega ei ole kursused väga ajamahukad. Tunniplaanis märgitud 10 tunni sisse on arvestatud üsna mitu tundi iseseisvat tööd. Lühikursusi on plaanis korraldada erinevatele tasemetele, kusjuures moodulid on omavahel seotud. Esialgu tunniplaanis kirjeldatud kursustele lisame uusi niipea, kui selleks vajadus ja huvi tekib.

Kristin Kraav,
IT koolitus,
arvutuskeskus

Arvutikasutuse kursused ülikooli töötajaile

1997. aasta sügissemestril on kursused jaotatud mõtteliselt kahte ossa. Esimene puudutab arvutikasutuse **tavakoolitust**, nagu me oleme seda traditsiooniliselt teinud. Selles võivad osaleda kõik ülikooli töötajad sõltumata sellest, kas esindatakse administratsiooni või õpetavat koosseisu. Kursused on endiselt tasulised, ühe tunni maksumus on 15 krooni. Kursuste eest makstakse ülikoolisisese ülekande teel või sularahas (viimasel juhul on tasu 18% kõrgem ülikoolile mineva *overhead*'i võrra).

Lisaks eelpool nimetatutele lisanduvad kursused, mis on mõeldud üksnes **õppejõududele**. Nende kursuste eesmärk on toetada infotehnoloogia integreerimist õpetusse ja on seetõttu üles ehitatud just seda eesmärki silmas pidades. Õppejõududele on kursused tasuta. Siiski tuleb gruppidesse eelnevalt registreeruda, kuna osalejate arv on piiratud. Lisaks peavad osalejad olema omandanud esmasel tasemel arvutikasutusoskuse (kas iseseisvalt või tasulistel kursustel).

Tasulised arvutikursused:

		Tunde	Kuupäevad	Kellaajad
Algkursus (Windows 95 + Word 7.0)		14	11.09 - 19.09	kl 12.15-14
Excel 7.0 algajaile		10	22.09 - 26.09	kl 10.15-12
Word 7.0 algajaile		10	29.09 - 03.10	kl 10.15-12
Internet		12		
	I grupp loengud		02.10 - 03.10	kl 12.15-14
	praktikumid		06.10 - 09.10	kl 10.15-12
	I grupp loengud		02.10 - 03.10	kl 12.15-14
	praktikumid		06.10 - 09.10	kl 14.15-16
Access 7.0 algajaile		10	13.10 - 17.10	kl 10.15-12
Algkursus (Windows 95 + Word 7.0)		14	20.10 - 28.10	kl 10.15-12
Adobe Acrobat		10	10.11 - 14.11	kl 10.15-12
Word 7.0 edasijõudnuile		10	17.11 - 21.11	kl 10.15-12
Publitseerimine WWW-s		10	24.11 - 28.11	kl 10.15-12
Excel 7.0 algajaile		10	01.12 - 05.12	kl 10.15-12
Access 7.0 edasijõudnuile		10	08.12 - 12.12	kl 10.15-12
Algkursus (Windows 95 + Word 7.0)		14	15.12	kl 10.15-12
			16.12 - 19.12	kl 10.15-12.30
Kursused õppejõududele:				
PowerPoint 7.0		10	06.10 - 10.10	kl 12.15-14
Internet õppetöös		10	20.10 - 24.10	kl 12.15-14
Publitseerimine WWW-s		10	03.11 - 07.11	kl 12.15-14
PowerPoint 7.0		10	24.11 - 28.11	kl 14.15-16

Kursustele saab registreerida tel 465 444 ja 465 477. Tasuda tuleb ühe nädala jooksul pärast registreerumist.

Lisainfo tel 465 447 või *e-mail* : maret_m@ut.ee

Maret Meriste,
IT koolitus
arvutuskeskus

Tähelepanu, uued sõidusoodustused!

Lisaks sõidupiletitega aruande esitamisel saadavale osalisele sõiduraha kompensatsioonile pakub **AS Tarbus** tudengitele erinevaid soodustusi.

Alates 8. septembrist saab *50%* hinnaalandust kolmel **Tartu-Tallinn** ning kolmel **Tallinn-Tartu** bussiliinil (väljumisajad vastavalt 06:15, 12:45, 16:00 ja 13:30, 15:45, 21:30).

Saja krooniga saab Tallinnasse ja sealt tagasi Tartusse, kui kasutada Tartust kell 06:15 väljuvat bussi ning tagasi Tartusse sõita 7 päeva jooksul Tallinnast kell 19:30 väljuva bussiga. Sooduspileteid müüakse mõlemal juhul kassadest.

Rahvusvahelise üliõpilaspileti (ISIC-kaardi) omanikud saavad *20%-lise* hinnaalandusega sooduspileti, kui nende sõidu kaugus on vähemalt 80 km. Sooduspileteid müüakse ISIC-kaardi ettenäitamisel bussidest.

Leander-Georg Vehiku nimeline stipendium

Stipendiumi võivad taotleda kõik **arstiteaduskonna üliõpilased** (eestlased).

Taotluseks on vaja esitada:

1. *Curriculum vitae* koos põhjendusega stipendiumi taotlemiseks (mitte üle lehekülje);

2. Teaduskonna poolt kinnitatud hinneteleht ning keskmine hinne;

3. Teadusliku töö teemad, publikatsioonid, võistlustööd, ettekanded koos juhendaja allkirjaga.

Stipendiumi taotluse esitamise tähtaeg on **30. september.**

23.-28. juunini toimus Zürichis 2. Šveitsi-Eesti ühisseminar kompuuter- ja teoreetilises lingvistikas

Tavaliselt seostuvad inimestel sõnaga Šveits kellad, šokolaad ja pangad. Neil kaheteistkümnel kompuuterlingvistil aga, kes juunikuus kümme päeva sel mägisel maal veetsid, meenub seda sõna kuuldes sootuks midagi muud. Meenuvad inimesed, ääretult külalislahked ja sõbralikud šveitslased, kes tegid kõik, et me kaugel kodust end hästi tunneksime.

Suhted Zürichi ja Tartu ülikooli kompuuterlingvistide vahel said alguse 1995. aasta sügisel, kui Martin Volk Zürichist viis Tartus läbi nädalase Prologi kursuse. Tuli välja, et me jätsime külalislektorile nii hea mulje, et tal tekkis soov Eesti tudengid oma Šveitsi tudengitega kokku viia. 1996. aasta septembris toimuski Tartus Šveitsi-Eesti ühisseminar kompuuterlingvistikas.

Nii me siis jõudsimegi 21. juuni vihmasel pärastlõunal Helveetsiasse. (Olgu öeldud, et vihmaseks jäi ilm kogu meie sealviibimise ajaks, küllap pidi valitsema tasakaal sisemise ja välimise ja soojuse vahel.) Esimeseks märgiks sellest, kui tõsiselt oli meie saabumiseks valmistatud, oli kahe riigi lipukestega kaunistatud kook, mis ootas meid lennujaamas koos vastuvõtjate ja majutajatega.

Töö läks lahti esmaspäeval Zürichi Ülikooli Ircheli õppelinnakus, mille esimene järk valmis 1979. aastal ja neljas peaks valmima järgmisel aastal. 1833. aastal asutatud Zürichi Ülikoolis on humanitaarainete õpetamine koondunud selle sajandi algul valminud peahoonesse, loodusteaduste ja matemaatika õpetamine aga Irchelisse. Keset avarat parki asuvas hoones on üliõpilastele loodud suurepärased tingimused - lisaks õppe- ja tööruumidele on siin mitu kohvikut, söökla, postkontor, kauplused. Siiski ütlesid mitmed tudengid, et "vana maja" on neile südamelähedasem. See meenutas Tartut.

Programm oli väga tihe. Hommikuti poole kümnest kuni lõunani kuulasime ettekandeid. Töökeeleks oli inglise keel. Šveitsi tudengite ettekanded keskendusid masintõlkele, sest see oli olnud nende suvesemestri seminaride teema. Dr Bearth ja H. Hirzel rääkisid akani keele sõnaraamatu koostamisest arvuti abil. Eesti tudengite ettekannetel ei olnud ühist teemat, igaüks rääkis oma tööst ja tulemustest. Erilist muljet avaldas Tiina Puolakaise ja Kaili Müürisepa töö kitsenduste grammatikaga, samuti Rene Prillopi ülevaade Internetis olevatest eesti keelt puudutavatest lehekülgedest. Pärast lõunat jagunesime kolme töörühma. Gerold Schneideri juhtimisel koostati eesti keele tekstide märgendajat, väikese saksa-eesti sõnaraamatu loomist ja selle panemist Internetti juhtis Dominic A. Merz, kolmas grupp Martin Volki ja Mattia Mastropietro eestvedamisel lõi Prologi kasutades väikese parseri inglise keele jaoks. Seminari viimasel tööpäeval demonstreerisid grupid oma tulemusi kõigile osavõtjatele. Üks õhtupoolik oli planeeritud nelja kompuuterlingvistika süsteemi demonstreerimiseks, mis Zürichi ülikoolis loodud. Ajanappuse tõttu nägime küll vaid üht - Norbert Fuchs, Uta Schwertel ja Rolf Schwitter tutvustasid programmi Attempto, mis tõlgib kontrollitud loomulikku keelt formaalsesse keelde.

* * *

Palusin Martin Volkil, kes tegi seminari organiseerimiseks lausa tapval hulgal tööd, vastata kolmele küsimusele.

Esiteks: mis oli seminaril ootamatult hea ja mis oli ootamatult mitte-nii-hea. Ta oli üllatunud sellest, kui tulemuslik oli grupitöö projektidega. Oli meil ju aega vaid neli pärastlõunat, et programme tööle saada. Küsimuse teise poole vastuseks kirjutas ta, et oleks oodanud ettekannetele elavamat reageerimist, rohkem küsimusi ja arvamusi. Aga ta möönis ka, et pidurdavaks asjaoluks võis olla see, et neil ei olnud võimalust demonstreerida masintõlkesüsteeme, millega nad töötavad.

Küsimusele, **mis oli seminari organiseerimisel kõige raskem**, vastas ta, et raha muretsemine. See nõudis paljude taotluste koostamist ja tõi palju äraütlevaid vastuseid. Põhiline raha tuli kolmelt organisatsioonilt, Zürichi Ülikooli Klubilt, Šveitsi Teaduste Akadeemialt (Bernis) ja Zürichi ülikooli arvutiteaduste teaduskonnalt.

Kolmandaks küsimuseks oli "vaba teema" ja vastuses sellele arvas ta, et oli ikka väga hea idee meid peredesse majutada, sest see tõi meid üksteisele palju lähemale. Tema isiklikult õppis oma külaliselt Eesti, selle ajaloo ja inimeste kohta väga palju.

See oli tõesti hea idee. Lisaks sellele, et see andis igaühele võimaluse šveitslaste elu seestpoolt näha - niipalju, kui see kümne päeva jooksul võimalik oli - elasime me küllaltki erinevates peredes ja võisime üksteise muljetest natuke ülevaatlikuma pildi kokku panna. Minu jaoks oli suur elamus see, kui ma ühel öösel rongilt tulles avastasin, et jalgrattakumm oli katki ja seetõttu kella kahe ajal öösel neli kilomeetrit oma kodukülani (väike küla, umbes 2000 elanikku, nagu mu majutaja mind informeerinud oli) ratast käekõrval lükates kõndima pidin. Järgmisel hommikul anti mulle uus jalgratas.

* * *

Igal õhtul pärast pikka tööpäeva oli meie võõrustajatel meile midagi varuks. Esmaspäeval linnaekskursioon,

❐ **Tartu tudengid võõrustajate keskel.**

Autori foto

teisipäeval kohtumine Šveitsi eestlaste klubi esindajatega, neljapäeval modernballett Zürichi Ooperimajas, reedel koosviibimised peredes. Kolmapäeval toimunud ekskursioonile tulid ka need majutajad, kes ei olnud kompuuterlingvistid ja seetõttu seminarist osa ei võtnud. Käisime Schwyzi linnas ja Wilhelm Telli kabeli juures, Einsiedelni kloostris ja piknikul ühel mäel, mida nemad mäeks ei tunnistanud. Igatahes selle tipp oli pilvede taga ja tipul olid lehmad ... Viimaseks peatuskohaks oli Luzerni linn, mis oli tõesti kaunis, isegi vihmavines. Laupäeva õhtul toimus pidu vorstikeste ja salatitega, mis olid valmistatud majutajate ja nende külaliste poolt. Et vältida olukorda, kus me oleksime vastamisi kümne erineva kurgisalatiga, koostasime eelnevalt nimekirja. Mina küll ei mäleta, et ma sel õhtul kurgisalatit söönud oleksin.

Olen juba pikalt šveitslasi kiitnud, aga pole veel poole sõnagagi mainind eestlasi, kes kulutasid palju energiat ja aega, et see reis ja seminar ikka toimuksid. Need, keda tänama peab, on **Mare Koit, Urve Talvik** ja **tudengite juhendajad**, kes aitasid ettekandeid ette valmistada.

Need aga, kes soovivad teada saada, mis on Prolog või parser või üleüldse see ala, millest siin jutt käis, peavad tulema kompuuterlingvistikat õppima. Sellest sügisest on seda võimalik teha ka Tartu Ülikoolis.

Seminari programmi on võimalik lugeda aadressil

http://www.ifi.unizh.ch/CL/SwissEstonianWorkshop/

Lähiajal pannakse Internetti üles ka ettekannete tekstid.

Kadri Pettai

TARTU ÜLIKOOLI KIRJASTUS

Austatud huviline,

Järgnevalt leiate Tartu Ülikooli Kirjastuselt saada olevate raamatute koondnimekirja.

Raamatud on esitatud väljaandmisaastate kaupa, selle sees alfabeetiliselt kas autori perenime või pealkirja esimese sõna järgi (v.a. ülikooli toimetised, mis on toodud seerianumbri järgi). Kuni 1993. aastani (incl.) *on võimalikele tellijatele paremaks orienteerumiseks toodud nurksulgudes ka praegusel hetkel laos olevate raamatute kogus.*

Hinna puhul on esimene raamatu hind ülikooli sisekäibega ülekandega arveldamiseks, pärast kaldkriipsu järgneb hind koos overhead*'iga ning lõpuks koos käibemaksuga. Viimati toodud hind tuleb tasuda sularahaga arveldamisel või siis, kui ostetakse ülekandega väljastpoolt ülikooli.*

Nagu näete, on ülikooli endise kirjastus- ja trükiosakonna toodang saadaval väga odavalt. ***Et kirjastus kavatseb lähiajal selle perioodi laoseisu (a-ni 1994) kriitiliselt üle vaadata ja võimalike ostuhuviliste puudusel maha kanda, soovitame osakondadel, instituutidel ja teistel asjasthuvitatuil omandada nimetatud perioodi kuuluvaid raamatuid.*** *Oleme tänulikud ka märkuste eest, kui osutatakse mõne õppematerjali lootusetule aegumisele või sellele, et mõnda selle perioodi õpikut kasutatakse jätkuvalt.*

Ülekandega ostuks palume pöörduda kirjastusse *telefonidel 43 08 31 või 43 00 61 (ka faks).* ***Kõik kirjas olevad raamatud on saadaval ka Tartu Ülikooli Raamatupoes*** *(Ülikooli 11, tel 441 102, 441 465 (faks), lahti E–R 9–18 ja L 10–16), kusjuures omahinnale lisandub poe juurdehindlus ja käibemaks, aga Tartu Ülikooli üliõpilased, õppejõud ja töötajad saavad üliõpilaspileti või töötõendi esitamisel poehinnast 5% allahindlust.*

Raamatupoe palvel palume õppejõududel siin nimekirjas leiduvate raamatute kohustuslikuks õpikuks soovitamise puhul anda sellest teada ka poele, et nad saaksid kindlaks päevaks varuda ostjate jaoks vajaliku koguse.

Lugupidamisega
Mart Orav,
Tiina Helekivi

1970

- *Tartu Riikliku Ülikooli kunstikabineti näituste kataloog.* Koost. K[aljo] Põllu. Tartu, 1970. 42 lk. [397 eks.] Hind 0.25/0.28 + km=0.33 kr

1972

- *Tartu Akadeemiline Meeskoor 1912–1972.* Toim. August Luur. Tartu, 1972. 72 lk. (Tartu Riiklik Ülikool.) [44 eks.] Hind 0.45/0.50 + km=0.59 kr

1975

- *Tartu Ülikooli ajaloo küsimusi II: (TRÜ ajaloo komisjoni materjalid).* Tartu, 1975. 228 lk. (Tartu Riiklik Ülikool.) [18 eks.] Hind 0.45/0.50 + km=0.59 kr
- *Tartu Ülikooli ajaloo küsimusi III: (TRÜ ajaloo komisjoni materjalid).* Tartu, 1975. 200 lk. (Tartu Riiklik Ülikool.) [64 eks.] Hind 0.45/0.50 + km=0.59 kr

1977

- *Fenno-Ugristica. Trudy po finno-ugrovedeniju 4: Uurali keelte ajaloo ja ehituse küsimused. Voprosy istorii i stroja ural'skih jazykov.* (TRÜ toimetised 427.) Tartu, 1977. 164 lk. [7 eks.] Hind 0.45/0.50+km=0.59 kr
- *Tartu Ülikooli ajaloo küsimusi IV: (TRÜ ajaloo komisjoni materjalid).* Tartu, 1977. 164 lk. (Tartu Riiklik Ülikool.) [37 eks.] Hind 0.35/0.39 + km=0.46 kr
- *Tartu Ülikooli ajaloo küsimusi V: (TRÜ ajaloo komisjoni materjalid).* Tartu, 1977. 204 lk. (Tartu Riiklik Ülikool.) [20 eks.] Hind 0.35/0.39 + km=0.46 kr (l), 0.80/0.89+km=1.05 kr (p)
- *Tartu Ülikooli ajaloo küsimusi VI: (TRÜ ajaloo komisjoni materjalid).* Tartu, 1977. 156 lk. (Tartu Riiklik Ülikool.) [81 eks.] Hind 0.25/0.28 + km=0.33 kr

1979

- *Tartu Ülikooli ajaloo küsimusi VII: (TRÜ ajaloo komisjoni materjalid).* Tartu, 1979. 220 lk. (Tartu Riiklik Ülikool.) [103 eks.] Hind 0.45/0.50 + km=0.59 kr
- *Tartu Ülikooli ajaloo küsimusi VIII: (TRÜ ajaloo komisjoni materjalid).* Tartu, 1979. 188 lk. (Tartu Riiklik Ülikool.) [54 eks.] Hind 0.70/0.78 + km=0.92 kr
- *Tartu Ülikooli ajaloo küsimusi IX: (TRÜ ajaloo komisjoni materjalid).* Tartu, 1979. 184 lk. (Tartu Riiklik Ülikool.) [70 eks.] Hind 0.70/0.78 + km=0.92 kr

1980

- *Karjalan kansan runot II: Muita kertovaisia runoja. Historiallisia runoja.* Kokoonpannut V. Jevsejev. Tallinn: Eesti Raamat, 1980. 184 lk. (SNTL:n Tiedeakatemian Karjalan filiaali. Kielen, kirjallisuuden ja historian instituutti. Tartu Riiklik Ülikool.) [389 eks.] Hind 0.85/0.94 + km=1.11 kr
- *Sõnasõel: Uurimusi ja materjale eesti keele sõnavara alalt 4.* Tartu, 1980. 176 lk. (Tartu Riiklik Ülikool. Eesti keele kateeder.) [12 eks.] Hind 0.85/0.94 + km=1.11 kr

1981

- *Arstiteaduse arengust Tartu ülikoolis. Tartu Ülikooli ajaloo küsimusi XII: (TRÜ ajaloo komisjoni ja ajaloo muuseumi materjalid).* Tartu, 1981. 220 lk. (Tartu Riiklik Ülikool. ENSV ühingu "Teadus" TRÜ organisatsioon.) [302 eks.] Hind 0.85/0.94 + km=1.11 kr
- *Füüsika praktikumi tööjuhendid mittefüüsikutele II.* Teine, parandatud ja täiendatud trükk. Koost. T. Müürsepp. Tartu, 1981. 120 lk. (Tartu Riiklik Ülikool. Üldfüüsika kateeder.) [70 eks.] Hind 0.45/0.50+ km=0.59 kr
- *Humanitaarteaduste arengust Tartu Ülikoolis. Tartu Ülikooli ajaloo küsimusi X: (TRÜ ajaloo komisjoni ja ajaloo muuseumi materjalid).* Tartu, 1981. 252 lk. (Tartu Riiklik Ülikool. ENSV ühingu "Teadus" TRÜ organisatsioon.) [253 eks.] Hind 0.85/0.94 + km=1.11 kr
- *Loodus- ja reaalteaduste arengust Tartu Ülikoolis. Tartu Ülikooli ajaloo küsimusi XI: (TRÜ ajaloo komisjoni ja ajaloo muuseumi materjalid).* Tartu, 1981. 224 lk. (Tartu Riiklik Ülikool. ENSV ühingu "Teadus" TRÜ organisatsioon.) [304 eks.] Hind 0.85/0.94 + km=1.11 kr
- *Praktikum po fiziologii V: Retseptsija. Tsentral'naja nervnaja sistema. Fiziologija vysshej nervnoj dejatel'nosti.* Sost. E. Vasar. Tartu, 1981. 68 lk. (Tartuskij Gosudarstvennyj Universitet. Kafedra fiziologii.) [252 eks.] Hind 0.45/0.50 + km=0.59 kr

1982

- *Tartu Ülikool ja eesti kirjandusliku protsessi uurimine. Tartuskij Universitet i izucenie estonskogo literaturnogo processa: Töid eesti filoloogia alalt IX. Trudy po estonskoj filologii.* (TRÜ toimetised 615.) Tartu, 1982. 116 lk. [36 eks.] Hind 0.45/0.50 + km=0.59 kr
- *Praktikum po fiziologii I: Krov'. Krovoobrashshenie. Bioelektricheskie javlenija serdtsa.* Sost. E. Vasar. Tartu, 1982. 104 lk. (Tartuskij Gosudarstvennyj Universitet. Kafedra fiziologii.) [184 eks.] Hind 0.45/0.50 + km=0.59 kr
- *Ja.-X. O. Seeder. Sportivnaja travmatologija. Obshshaja cast': Ucebnoe posobie dlja studentov fizkul'turnogo fakul'teta i sportivnoj meditsiny. Izdanie vtoroe, ispravlennoe i dopolnennoe.* Tartu, 1982. 88 lk. (Tartuskij Gosudarstvennyj Universitet. Kafedra sportivnoj meditsiny i lecebnoj fizkul'tury.) [196 eks.] Hind 0.10/0.11 + km=0.13 kr

1983

- *Arstiteaduse ja kehakultuuri arengust Tartu ülikoolis. Tartu Ülikooli ajaloo küsimusi XV: (TRÜ ajaloo komisjoni ja ajaloo muuseumi materjalid).* Tartu, 1983. 284 lk. (Tartu Riiklik Ülikool.) [151 eks.] Hind 0.85/0.94 + km=1.11 kr
- E. I. Gur'eva, I. P. Kjul'moja, A. V. Selezneva. *Ucebno-metodiceskoe posobie po razvitiju reci dlja studentov I-go kursa filologiceskogo fakul'teta. Cast' II.* Tartu, 1983. 184 lk. (Tartuskij Gosudarstvennyj Universitet. Kafedra russkogo jazyka.) [47 eks.] Hind 0.45/0.50 + km=0.59 kr
- E. I. Gur'eva, S. B. Mel'tser, A. V. Selezneva. *Ucebno-metodiceskoe posobie po razvitiju reci dlja studentov I-go kursa filologiceskogo fakul'teta. Cast' I.* Tartu, 1983. 160 lk. (Tartuskij Gosudarstvennyj Universitet. Kafedra russkogo jazyka.) [42 eks.] Hind 0.45/0.50 + km=0.59 kr
- *Humanitaarteaduste arengust Tartu ülikoolis. Tartu Ülikooli ajaloo küsimusi XIII: (TRÜ ajaloo komisjoni ja ajaloo muuseumi materjalid).* Tartu, 1983. 216 lk. (Tartu Riiklik Ülikool.) [97 eks.] Hind 0.85/0.94 + km=1.11 kr
- *Reaalteaduste arengust Tartu ülikoolis. Tartu Ülikooli ajaloo küsimusi XIV: (TRÜ ajaloo komisjoni ja ajaloo muuseumi materjalid).* Tartu, 1983. 208 lk. (Tartu Riiklik Ülikool.) [112 eks.] Hind 0.85/0.94 + km=1.11 kr

1984

- *"Fenno-ugristika" koondregistrid 1–10 (1975–1983). Ukazateli sbornika "Fenno-ugristika" 1–10 (1975–1983).* Koost. Paul Alvre. Sost. Paul' Alvre. Tartu, 1984. 52 lk. (Tartu Riiklik Ülikool. Tartuskij Gosudarstvennyj Universitet.) [183 eks.] Hind 0.85/0.94+km=1.11 kr

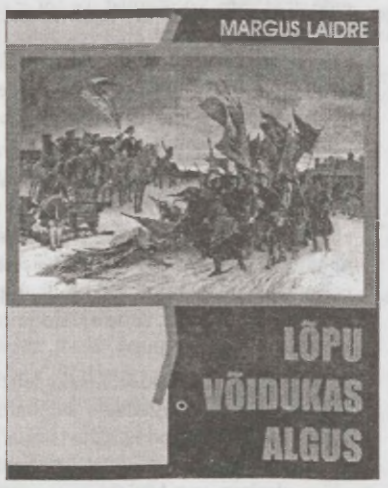

❒ **Margus Laidre.** ***Lõpu võidukas algus. Karl XII Eesti- ja Liivimaal 1700-1701.*** **ISBN 9985-56-113-9. Tartu: TÜK, 1995. 304 lk. Hind 36.00/40.00+km=47.20 kr.**

- K. Tammera, A. Myttus. *Vvedenie v operativnuju hirurgiju.* Tartu, 1984. 30 lk. (Tartuskij Gosudarstvennyj Universitet. Kafedra operativnoj hirurgii, topograficeskoj anatomii i ortopedii.) [202 eks.] Hind 0.45/0.50 +km=0.59 kr

1985

- *Konstruktsioonide arvutamine ja optimiseerimine. Rascet i optimizatsija konstruktsij: Matemaatika- ja mehaanika-alaseid töid. Trudy po matematike i mehanike.* (TRÜ toimetised 721.) Tartu, 1985. 120 lk. [11 eks.] Hind 0.45/0.50+km=0.59 kr
- *Arstiteaduse ja kehakultuuri arengust Tartu Ülikoolis. Tartu Ülikooli ajaloo küsimusi XVIII: (TRÜ ajaloo muuseumi materjalid).* Tartu, 1985. (Tartu Riiklik Ülikool.) [185 eks.] Hind 0.85/0.94+km=1.11 kr
- *Eesti kaasaegse ajakirjanduse efektiivsuse probleeme: Fakt, sõna, pilt XI.* Tartu, 1985. 136 lk. (Tartu Riiklik Ülikool. Žurnalistika kateeder.) [15 eks.] Hind 0.85/0.94+km=1.11 kr
- Ju. Ja. Lembra. *Atomnye spektry: Nekotorye metodiceskie priemy i primery.* Perevod s estonskogo Ju. Ja. Lembra i G. L. Aleksinoj. Tartu, 1985. 80 lk. (Tartuskij Gosudarstvennyj Universitet. Kafedra teoreticeskoj fiziki.) [15 eks.] Hind 0.15/0.17 + km=0.20 kr
- *Lingvafonikabineti "TESLA AZD 350" kirjeldus ja kasutamisõpetus: Tehnilised õppevahendid II.* Koost. Matti Fischer, Heli Leek, Nora Toots. Taru, 1985. 44 lk. (Tartu Riiklik Ülikool. õppetehnika- ja metoodikakeskus.) [20 eks.] Hind 0.25/0.28 + km=0.33 kr
- E. Mauring. *Fachtexte für Biologiestudenten mit lexikalischen Übungen.* Tartu, 1985. 60 lk. (Staatliche Universität Tartu.) [62 eks.] Hind 0.25/0.28 + km=0.33 kr
- A.-M. Parring, E.-M. Tiit. *Metoodiline juhend andmeanaliüüsiks programmipaki "SAISI" abil II.* Tartu, 1985. 88 lk. [17 eks.] Hind 0.45/0.50 + km=0.59 kr

❒ **Priit Pullerits.** ***Ajakirjanduse põhižanrid: Uudis, olemuslugu, juhtkiri.*** **ISBN 9985-56-248-8. Tartu: TÜK, 1997. 186 lk. Hind 69.00/76.67+km=90.47 kr.**

- *Reaalteaduste arengust ja sidemetest Tartu Ülikoolis. Tartu Ülikooli ajaloo küsimusi XVII: (TRÜ ajaloo muuseumi materjalid).* Tartu, 1985. 196 lk. (Tartu Riiklik Ülikool.) [118 eks.] Hind 0.85/0.94+km=1.11 kr
- *Tartu Ülikooli teaduslikud sidemed. Tartu Ülikooli ajaloo küsimusi XVI: (TRÜ ajaloo muuseumi materjalid).* Tartu, 1985. 220 lk. (Tartu Riiklik Ülikool.) [131 eks.] Hind 0.85/0.94 + km=1.11 kr
- L. Tuulmets. *Analüütilise geomeetria praktikum II: Sirge ja tasand.* Teine, parandatud trükk. Tartu, 1985. 411 lk. (Tartu Riiklik Ülikool. Algebra ja geomeetria kateeder.) [165 eks.] Hind 0.85/0.94 + km=1.11 kr

1986

- *Elektroljuminestsentsnye MDP-struktury: Trudy po elektroljuminestsentsii.* (TRÜ toimetised 742.) Tartu, 1986. 140 lk. [4 eks.] Hind 0.70/0.78+km=0.92 kr
- K. Kaarli. *Algebra praktikum: Lineaarvõrrandisüsteemid.* Tartu, 1986. 56 lk. (Tartu Riiklik Ülikool. Algebra ja geomeetria kateeder.) [288 eks.] Hind 0.45/0.50+km=0.59 kr
- *Organy dyhanija: Ucebno-metodiceskoe posobie dlja samostojatel'noj podgotovki k prakticeskim zanjatijam po propedevtike vnutrennih boleznej.* Sost. Ja. Ja. Rijv, E. Ja. Laane. Tartu, 1986. 72 lk. (Tartuskij Gosudarstvennyj Universitet. Kafedra propedevtiki vnutrennih boleznej.) [149 eks.] Hind 0.45/0.50 + km=0.59 kr
- A.-M. Parring, E.-M. Tijt. *Metodiceskoe rukovodstvo dlja pol'zovatelja SAISI.* Tartu, 1986. 280 lk. (Tartuskij Gosudarstvennyj Universitet. Kafedra matematiceskoj statistiki.) [16 eks.] Hind 1.00/1.11 + km=1.31 kr
- *Serbsko-horvatskij jazyk: Istoriko-kul'turnye teksty.* Sost. A. D. Dulicenko. Tartu, 1986. 140 lk. (Tartuskij Gosudarstvennyj Universitet. Filologiceskij fakul'tet.) [41 eks.] Hind 0.85/0.94 + km=1.11 kr
- *Sõnasõel: Uurimusi ja materjale eesti keele sõnavara alalt 7.* Tartu, 1986. 152 lk. (Tartu Riiklik Ülikool. Eesti keele kateeder.) [100 eks.] Hind 0.85/0.94 + km=1.11 kr
- *Tsentraalse hemodünaamika hindamine tetrapolaarse reopletüsmograafia abil: Metoodiline juhend.* Koost. Eevi Maiste. Tartu, 1986. 36 lk. (Tartu Riiklik Ülikool. Sisehaigsute propedeutika kateeder.) [444 eks.] Hind 0.45/0.50+km=0.59 kr
- V. A. Vahing. *Sudebno-psihiatriceskaja ekspertiza.* Tartu, 1986. 92 lk. (Tartuskij Gosudarstvennyj Universitet.) [134 eks.] Hind 1.25/1.39 + km=1.64 kr

1987

- *Elektriceskie protsessy v slozhnyh gazovyh sredah: Ionizatsija, aerozoli, elektrometrija.* (TRÜ toimetised 755.) Tartu, 1987. 240 lk. [4 eks.] Hind 0.85/0.94+km=1.11 kr
- *Mittekorrektsete ülesannete reguleerimise meetodid. Metody reguljarizatsii nekorrektnyh zadac: Matemaatika- ja mehhaanika-alaseid töid. Trudy po matematike i mehanike.* (TRÜ toimetised 762.) Tartu, 1987. [38 eks.] Hind 0.45/0.50 + km=0.59 kr
- *Ringid ja monoidid. Kol'tsa i monoidy: Matemaatika- ja mehaanika-alaseid töid. Trudy po matematike i mehanike.* (TRÜ toimetised 764.) Tartu, 1987. 148 lk. [3 eks.] Hind 0.45/0.50+km=0.59 kr
- *Materjale Eesti imetajate uurimisest. K izuceniju mlekopitajushshih Estonii: Töid zooloogia alalt. Trudy po zoologii XV.* (TRÜ toimetised 769.) Tartu, 1987. 136 lk. [13 eks.] Hind 0.85/0.94+km=1.11 kr
- *Funktsional'nyj analiz i teorija summiruemosti: Matemaatika- ja mehaanika-alaseid töid. Trudy po matematike i mehanike.* (TRÜ toimetised 770.) Tartu, 1987. [11 eks.] Hind 0.45/0.50+km=0.59 kr
- *Võrdlev-tüpoloogilised aspektid kirjandusprotsessis. Sravnitel'no-tipologiceskie aspekty literaturnogo processa: Töid romaani-germaani filoloogia alalt. Trudy po romano-germanskoj filologii. Kirjandusteadus. Literaturovedenie.* (TRÜ toimetised 771.) Tartu, 1987. 140 lk. [13 eks.] Hind 0.85/0.94+km=1.11 kr
- *Konstruktsioonide dünaamika ja optimiseerimine. Dinamika i optimizatsija konstruktsii: Matemaatika- ja mehaanika-alaseid töid. Trudy po matematike i mehanike.* (TRÜ toimetised 772.) Tartu, 1987. 176 lk. [15 eks.] Hind 0.45/0.50+km=0.59 kr
- *Razrabotka ucebnogo materiala po inostrannym jazykam: Methodica.* (TRÜ toimetised 777.) Tartu, 1987. 116 lk. [10 eks.] Hind 0.45/0.50 + km=0.59 kr
- *Arstiteaduse ja kehakultuuri arengust Tartu Ülikoolis. Tartu Ülikooli ajaloo küsimusi XXI: TRÜ ajaloo muuseumi materjalid.* Tartu, 1987. 276 lk. (Tartu Riiklik Ülikool.) [123 eks.] Hind 0.85/0.94+km=1.11 kr
- A. D. Dulicenko. *Obshshee jazykoznanie: Ucebno-metodiceskoe posobie dlja studentov-zaocnikov filologiceskogo fakul'teta.* Tartu, 1987. 72 lk. (Tartuskij Gosudarstvennyj Universitet. Kafedra russkogo jazyka.) [98 eks.] Hind 0.45/0.50 + km=0.59 kr

TARTU ÜLIKOOLI KIRJASTUS

🕮 *Eesti ajakirjanduse ajaloost V.* Koost. E. Lauk. Tartu, 1987. 132 lk. (Tartu Riiklik Ülikool. Žurnalistika kateeder.) [77 eks.] Hind 0.85/0.94 + km=1.11 kr

🕮 E. I. Gur'eva, I. P. Kjul'moja, A. V. Selezneva. *Ucebno-metodiceskoe posobie po razvitiju reci dlja studentov II-go kursa filologiceskogo fakul'teta. Cast' IV.* Tartu, 1987. 80 lk. (Tartuskij Gosudarstvennyj Universitet. Kafedra russkogo jazyka.) [266 eks.] Hind 0.20/0.22+km=0.26 kr

🕮 E. I. Gur'eva, S. B. Mel'cer, A. V. Selezneva. *Ucebno-metodiceskoe posobie po razvitiju reci dlja studentov II-go kursa filologiceskogo fakul'teta. Cast' III.* Tartu, 1987. 132 lk. (Tartuskij Gosudarstvennyj Universitet. Kafedra russkogo jazyka.) [240 eks.] Hind 0.25/0.28 + km=0.33 kr

🕮 Urve Hanko, Gustav Liiv. *Exercises in Stylistics.* Tartu, 1987. 64 lk. (Tartu State University. Department of English Studies.) [11 eks.] Hind 0.45/0.50+km=0.59 kr

🕮 *Humanitaarteaduste koolkondade, ideede ja teooriate areng Tartu ülikoolis. Tartu Ülikooli ajaloo küsimusi XIX: (TRÜ ajaloo muuseumi materjalid).* Tartu, 1987. 268 lk. (Tartu Riiklik Ülikool.) [12 eks.] Hind 0.85/0.94 + km=1.11 kr

🕮 *Izmerenie spektrov svecenija i vozbuzhdenija ljuminestsentsii ljuminoforov.* Sost. U. Nymm. Tartu, 1987. 148 lk. (Tartuskij Gosudarstvennyj Universitet. Kafedra eksperimental'noj fiziki.) [2 eks.] Hind 0.85/0.94 + km=1.11 kr

🕮 A. Konsin. *Toidukaupade analüüsi praktikum II.* Teine, parandatud ja täiendatud trükk. Tartu, 1987. 72 lk. (Tartu Riiklik Ülikool. Kaubatundmise ja kaubanduse organiseerimise kateeder.) [18 eks.] Hind 0.30/0.33 + km=0.39 kr

🕮 H. Kull, K. Soonets, I. Vainikko. *Teoreetilise mehaanika ülesannete kogu.* Teine, parandatud trükk. Tartu, 1987. 92 lk. (Tartu Riiklik Ülikool. Teoretilise mehaanika kateeder.) [25 eks.] Hind 0.45/0.50 + km=0.59 kr

🕮 *A. L. Lujgas. Problemy realizma i naturalizma v tvorcestve Dzhordzh Eliot (Rannij period — 1851–1861) I.* Tallin: Eesti raamat, 1987. 192 lk. (Tartuskij Gosudarstvennyj Universitet.) [72 eks.] Hind 0.45/0.50 + km=0.59 kr

🕮 Ülo Lumiste. *Topoloogia: Üldtopoloogia. Algebralise topoloogia algmõisted.* Tartu, 1987. 88 lk. (Tartu Riiklik Ülikool. Algebra ja geomeetria kateeder.) [85 eks.] Hind 0.45/0.50 + km=0.59 kr

🕮 E[lsa] Mauring. *Fachtexte für Jurastudenten mit lexikalischen Übungen.* Tartu, 1987. 100 lk. (Staatliche Universität Tartu. Lehrstuhl für Fremdsprachen.) [56 eks.] Hind 0.45/0.50 + km=0.59 kr

🕮 A. A. Myttus. *Tipicnye operatsii v akusherstve i ginekologii.* Tartu, 1987. 52 lk. (Tartuskij Gosudarstvennyj Universitet. Kafedra operativnoj hirurgii i urologii.) [326 eks.] Hind 0.45/0.50+km=0.59 kr

🕮 *Reaalteaduste koolkondade, ideede ja teooriate areng Tartu Ülikoolis.* Tartu Ülikooli ajaloo küsimusi XX: (TRÜ ajaloo muuseumi materjalid). Tartu, 1987. 180 lk. (Tartu Riiklik Ülikool.) [80 eks.] Hind 0.85/0.94 + km=1.11 kr

🕮 Juri Saarma, Mjart Saarma. *Rol' psihiki v pato- i sanogeneze boleznej.* Tartu, 1987. 32 lk. (Tartuskij Gosudarstvennyj Universitet. Kafedra psihiatrii.) [20 eks.] Hind 0.45/0.50 + km=0.59 kr

🕮 H. Voolajd. *Otsenka oshibok izmerenij v fiziceskom praktikume.* Tartu, 1987. 60 lk. (Tartuskij Gosudarstvennyj Universitet. Kafedra obshshej fiziki.) [13 eks.] Hind 0.85/0.94 + km=1.11 kr

🕮 Hans Väre. *Alkoholismi ravi organisatsioon ja meetodid.* Teine, parandatud ja täiendatud trükk. Tartu, 1987. 68 lk. (Tartu Riiklik Ülikool. Psühhiaatria kateeder.) [54 eks.] Hind 0.45/0.50+km=0.59 kr

1988

🕮 *Interlingvisticeskaja teorija i praktika mezhdunarodnogo vspomogatel'nogo jazyka: Interlinguistica Tartuensis 5.* (TRÜ toimetised 791.) Tartu, 1988. 184 lk. [11 eks.] Hind 0.85/0.94+km=1.11 kr

🕮 *Problemy razvitija poznavatel'nyh protsessov: Trudy po psihologii XV.* (TRÜ toimetised 796.) Tartu, 1988. 116 lk. [2 eks.] Hind 0.85/0.94 + km=1.11 kr

🕮 *Statistical and Probabilistic Models: Matemaatika- ja mehaanikaalased tööd. Trudy po matematike i mehanike.* (TRÜ toimetised 798.) Tartu, 1988. 76 lk. [24 eks.] Hind 0.25/0.28+km=0.33 kr

🕮 *Konstruktsioonide optimaalne projekteerimine. Optimal'noe proektirovanie konstruktsij: Matemaatika- ja mehhaanika-alaseid töid. Trudy po matematike i mehanike.* (TRÜ toimetised 799.) Tartu, 1988. 160 lk. [28 eks.] Hind 0.70/0.78+km=0.92 kr

🕮 *Struktuurid muutkondadel. Struktury na mnogoobrazijah: Matemaatika- ja mehhaanika-alaseid töid. Trudy po matematike i mehanike.* (TRÜ toimetised 803.) Tartu, 1988. 144 lk. [13 eks.] Hind 0.70/0.78 + km=0.92 kr

🕮 *Struktura i landshaftno-ekologiceskij rezhim geosistem: Trudy po geografii.* (TÜ toimetised 808.) Tartu, 1988. 120 lk. [65 eks.] Hind 0.85/0.94 + km=1.11 kr

🕮 *Struktura, sostav i dinamika boreal'nyh rastitel'nyh soobshshestv: Trudy po buotanike.* (TRÜ toimetised 812.) Tartu, 1988. 212 lk. [91 eks.] Hind 1.25/1.39+km=1.64 kr

❐ **Lorenza Fonzari.** ***Cominciamo! Alustame! Il tuo primo corso comunicativo di italiano. Sinu esimene itaalia suhtluskeele kursus.*** **ISBN 9985-56-223-2. Tartu: TÜK, 1997. 296 lk. Hind 75.90/84.33+km=99.51 kr**

🕮 *Aktual'nye voprosy antropologii: Trudy po antropologii IV. Sbornik posvjashshaetsja 90-letiju prof. Ju. Aul'.* (TRÜ toimetised 816.) Tartu, 1988. 148 lk. [8 eks.] Hind 0.85/0.94 + km=1.11 kr

🕮 *Voprosy spetsial'noj psihologii i didaktiki: Trudy po defektologii.* (TÜ toimetised 826.) Tartu, 1988. 168 lk. [83 eks.] Hind 0.85/0.94 + km=1.11 kr

🕮 *Karakteri probleeme väliskirjanduses. Problemy haraktera v zarubezhnyh literaturah: Töid romaanigermaani filoloogia alalt. Trudy po romano-germanskoj filologii. Kirjandusteadus. Literaturovedenie.* (TRÜ toimetised 828.) Tartu, 1988. 104 lk. [23 eks.] Hind 0.85/0.94 + km=1.11 kr

🕮 *Determinirujushshie faktory logiko-kategorial'nogo apparata myshlenija: Trudy po filosofii XXXIV.* (TÜ toimetised 829.) Tartu, 1988. 148 lk. [68 eks.] Hind 0.85/0.94+km=1.11 kr

🕮 *Polozhenie krest'janstva i agrarnaja politika v Pribaltike v XIV–XIX vv.: Issledovanija po istorii stran Baltiki VI.* (TÜ toimetised 832.) Tartu, 1988. 100 lk. [42 eks.] Hind 0.85/0.94 + km=1.11 kr

🕮 *Abiks litoloogia õppijale: Valik loengute illustratiivsest materjalist.* Koost. A. Oraspõld ja A. Loog. Tartu, 1988. 56 lk. (Tartu Riiklik Ülikool. Geoloogia kateeder.) [172 eks.] Hind 0.45/0.50+km=0.59 kr

🕮 *Antibakterial'noe lecenie tuberkuleza.* Sost. Hejnart Sillastu. Izdanie vtoroe. Tartu, 1988. 48 lk. (Tartuskij Gosudarstvennyj Universitet. Kafedra gospital'noj terapii i tuberkuleza.) [482 eks.] Hind 0.25/0.28 + km=0.33 kr

🕮 *Ehhokardiograafia (diagnostilised võimalused ja piirangud): Metoodiline materjal arstiteaduskonna üliõpilastele.* Koost. Eevi Maiste. Tartu, 1988. 52 lk. (Tartu Riiklik Ülikool. Sisehaiguste propedeutika kateeder.) [83 eks.] Hind 0.45/0.50 + km=0.59 kr

🕮 Eevi Kolk. *Liha ja lihatooted.* Tartu, 1988. 88 lk. (Tartu Riiklik Ülikool. Kaubatundmise ja kaubanduse organiseerimise kateeder.) [144 eks.] Hind 0.45/0.50+km=0.59 kr

🕮 H. Kuus. *Protoliüüsi- ja sadestustasakaalud vesilahustes: Õppemetoodiline juhend keemia- ja farmaatsiaosakonna II kursuse üliõpilastele.* Tartu, 1988. 108 lk. (Tartu Riiklik Ülikool. Analüütilise keemia kateeder.) [128 eks.] Hind 0.45/0.50 + km=0.59 kr

🕮 Ju. Ja. Lembra. *Molekuljarnye spektry: Metodiceskoe rukovodstvo.* Perevod s estonskogo Ju. Ja. Lembra i P. G. Bazanova. Tartu, 1988. 44 lk. (Tartuskij Gosudarstvennyj Universitet. Kafedra teoreticeskoj fiziki.) [100 eks.] Hind 0.45/0.50+km=0.59 kr

🕮 Ju. Ja. Lembra. *Osnovnye svojstva atomnyh jader: Metodiceskoe rukovodstvo.* Perevod s estonskogo Ju. Ja. Lembra i I. A. Il'inoj. Tartu, 1988. 60 lk. (Tartuskij Gosudarstvennyj Universitet. Kafedra teoreticeskoj fiziki.) [85 eks.] Hind 0.85/0.94 + km=1.11 kr

🕮 Heino Mardiste. *Üldhariduskoolide geograafiaolümpiaadid aastail 1977–1987.* Tartu, 1988. 84 lk. (Tartu Riiklik Ülikool.) [174 eks.] Hind 0.45/0.50+km=0.59 kr

🕮 *Metodiceskie ukazanija dlja samopodgotovki studentov k prakticeskim zanjatijam po propedevtike vnutrennih boleznej: Organy krovoobrashshenija.* Sost. Ja. Ja. Rijv, E. Ja. Laane. Tartu, 1986. 116 lk. (Tartuskij Gosudarstvennyj Universitet. Kafedra propedevtiki vnutrennih boleznej.) [278 eks.] Hind 0.85/0.94 + km=1.11 kr

🕮 T. Mikenberg. *Übungen zur Hauslektüre: Heft 3.* Tartu, 1988. 68 lk. (Staatliche Universität Tartu. Lehrstuhl für deutsche Philologie.) [48 eks.] Hind 0.45/0.50+km=0.59 kr

❐ **Feliks Kinkar.** ***Eesti haridusseltside ajaloost.*** **ISBN 9985-56-167-8. Tartu: TÜK, 1996. 224 lk. Hind 55.75/61.94+km=73.09 kr.**

🕮 Mari-Ann Palm. *Feste Wortverbindungen als Stilmittel.* Tartu, 1988. 36 lk. (Staatliche Universität Tartu. Lehrstuhl für Germanistik.) [19 eks.] Hind 0.45/0.50+km=0.59 kr

🕮 Ivar Piir. *Matemaatilise füüsika meetodid: Materjale kõrgema matemaatika ja matemaatilise füüsika põhivara omandamiseks üliõpilastele.* Tartu, 1988. 140 lk. (Tartu Riiklik Ülikool. Teoreetilise füüsika kateeder.) [97 eks.] Hind 0.45/0.50 + km=0.59 kr

🕮 *Professor Hans Trassi trükitööde nimestik. Bibliograficeskij ukazatel' pecatnyh trudov professora Hansa Trassa. Bibliography of the Published Papers of Professor Hans Trass.* Koost. Viktor Masing. Sost. Viktor Mazing. Compiled by Viktor Masing. Tartu, 1988. 84 lk. (Tartu Riiklik Ülikool. Tartuskij Gosudarstvennyj Universitet. Tartu State University.) [122 eks.] Hind 0.85/0.94 + km=1.11 kr

🕮 *Reaalajasüsteemid automatiseeritud ergonoomilistes uuringutes. Vabariikliku konverentsi teesid. Tartu—Kääriku, 28.–29. september 1988. a. Avtomatizirovannye sistemy real'nogo vremeni dlja ergonomiceskih issledovanij. Tezisy dokladov respublikanskoj naucnoj konferentsii. Tartu—Kjaeriku, 28–29 sentjabrja 1988 g.* Tartu, 1988. 288 lk. (Tartu Riiklik Ülikool.) [76 eks.] Hind 0.35/0.39+km=0.46 kr

🕮 G. A. Shmulev, V. V. Tamm. *Intensifikatsija lesnogo eksporta.* ISBN 5-4-50-00542-3. Tallin: Eesti raamat, 1988. 200 lk. (Tartuskij Gosudarstvennyj Universitet.) [141 eks.] Hind 0.45/0.50+km=0.59 kr

🕮 *Tartu Riikliku Ülikooli keemiaosakond [1977–1986]: Isikkoosseis ja bibliograafia.* Tartu, 1988. 172 lk. [26 eks.] Hind 0.85/0.94 + km=1.11 kr

🕮 *Texte zur Philologie mit Übungen.* Zusammengest. von N. Shurakowskaja. Tartu, 1988. 40 lk. (Staatliche Universität Tartu.) [43 eks.] Hind 0.85/0.94+km=1.11 kr

🕮 *Tõlkepraktikum saksa filoloogidele.* Teine trükk. Koost. T. Mikenberg. Tartu, 1988. 44 lk. (Tartu Riiklik Ülikool. Saksa filoloogia kateeder.) [7 eks.] Hind 0.85/0.94+km=1.11 kr

🕮 Heino Türnpu. *Lebesgue'i integraal.* Tartu, 1988. 80 lk. (Tartu Riiklik Ülikool. Matemaatilise analüüsi kateeder.) [8 eks.] Hind 0.85/0.94 + km=1.11 kr

🕮 *Õppemetoodilised juhendid kursuse "Tõenäosusteooria ja matemaatiline statistika keemikutele" kohta.* Neljas trükk. Tartu, 1988. 48 lk. (Tartu Riiklik Ülikool. Teoreetilise mehaanika kateeder.) [47 eks.] Hind 0.45/0.50+km=0.59 kr

1989

🕮 *Primenenie topologii v algebre i differentsial'noj geometrii: Matemaatika- ja mehaanikaalaseid töid.* (TRÜ toimetised 836.) Tartu, 1989. 188 lk. [4 eks.] Hind 0.70/0.78 + km=0.92 kr

🕮 *Ratsional'noe prirodopol'zovanie i uhod za landshaftom v rajonah gornyh razrabotok: Naucnye trudy po ohrane prirody 10.* (TRÜ toimetised 837.) Tartu, 1989. 144 lk. [5 eks.] Hind 0.85/0.94+km=1.11 kr

🕮 *Molecular Pharmacology of Receptors II.* Ed. Lembit H. Allikmets. (TRÜ toimetised 839.) Tartu, 1988. 156 lk. [3 eks.] Hind 1.00/1.11 + km=1.31 kr

🕮 *Formal'nye i neformaln'ye rassuzhdenija: Trudy po iskusstvennomu intellektu.* (TRÜ toimetised 840.) Tartu, 1989. 184 lk. [54 eks.] Hind 0.45/0.50+km=0.59 kr

🕮 *Publications in Plant Physiology and Plant Biochemistry V: The Formation of Lignin in Wheat Plants and its Connection with Mineral Nutrition.* (TRÜ toimetised 845.) Tartu, 1989. 156 lk. [187 eks.] Hind 1.25/1.39+km=1.64 kr

🕮 *Teoreticeskie problemy istorii prava: Studia iuridica II.* (TRÜ toimetised 847.) Tartu, 1989. 124 lk. [27 eks.] Hind 0.85/0.94+km=1.11 kr

🕮 *Konstruktsioonide tugevus ja optimiseerimine. Procnost' i optimizatsija konstruktsij: Matemaatika- ja mehhaanika-alaseid töid. Trudy po matematike i mehanike.* (TRÜ toimetised 853.) Tartu, 1989. 180 lk. [8 eks.] Hind 0.85/0.94+km=1.11 kr

🕮 *Gastroenteroloogia aktuaalseid probleeme. Aktual'nye voprosy gastroenterologii. Actual Problems of Gastroenterology: Arstiteaduslikke töid. Trudy po meditsine. Studies in Medicine.* (TRÜ toimetised 854.) Tartu, 1989. 204 lk. [37 eks.] Hind 1.25/1.39+km=1.64 kr

🕮 *Obshshaja interlingvistika i planovye jazyki: Interlinguistica Tartuensis 6.* (TRÜ toimetised 858.) Tartu, 1989. 184 lk. [12 eks.] Hind 1.25/1.39+km=1.64 kr

🕮 *Soome-ugri keelte grammatika ja sõnavara küsimusi. Voprosy grammatiki i leksikii finno-ugorskih jazykov: Fenno-ugristika. Trudy po finno-ugrovedeniju 15.* (TÜ toimetised 860.) Tartu, 1989. 204 lk. [6 eks.] Hind 1.25/1.39+km=1.64 kr

🕮 *Sotsial'nye i pravovye voprosy razvitija vycislitel'noj tehniki i naucnotehniceskogo tvorcestva: Trudy po socialnym problemam kibernetiki.* (TRÜ toimetised 864.) Tartu, 1989. 172 lk. [174 eks.] Hind 0.85/0.94 + km=1.11 kr

🕮 *Molecular Pharmacology of Receptors III.* Ed. Lembit H. Allikmets. (TRÜ toimetised 866.) Tartu, 1989. 140 lk. [49 eks.] Hind 0.85/0.94 + km=1.11 kr

🕮 *Izucenie i primenenie lektinov. Tom 1. Obshshie voprosy himija i biohimija lektinov: Trudy po himii.* (TÜ toimetised 869.) Tartu, 1989. 212 lk. [12 eks.] Hind 0.85/0.94+km=1.11 kr

🕮 *Izucenie i primenenie lektinov. Tom 2. Lektiny v biologii i meditsine: Trudy po himii.* (TÜ toimetised 870.) Tartu, 1989. 240 lk. [12 eks.] Hind 0.85/0.94+km=1.11 kr

🕮 *Tausta ja atmosfääri probleeme väliskirjanduses. Problemy fona i atmosfery v zarubezhnoj literature: Töid romaani-germaani filoloogia alalt. Trudy po romano-germanskoj filologii. Kirjandusteadus. Literaturovedenie.* (TRÜ toimetised 871.) Tartu, 1989. 140 lk. [32 eks.] Hind 0.85/0.94+km=1.11 kr

🕮 *Kvantitativnaja lingvistika i avtomaticeskij analiz tekstov 1989. Quantitative Linguistics and Automatic Text Analysis.* (TÜ toimetised 872.) Tartu, 1989. 172 lk. [14 eks.] Hind 0.85/0.94+km=1.11 kr

🕮 *Problemy obucenija i kontrolja inojazycnoj recevoj dejatel'nosti: Methodica.* (TÜ toimetised 873.) Tartu, 1989. 130 lk. [2 eks.] Hind 0.85/0.94 + km=1.11 kr

🕮 Ja. P. Al'ver. *Avtomatizirovannye sistemy obrabotki finansovo-kreditnoj informatsii: Metodiceskij vspomogatel'nyi material.* Tartu, 1989. 40 lk. (Tartuskij Gosudarstvennyj Universitet. Kafedra buhgalterskogo uceta.) [15 eks.] Hind 0.70/0.78 + km=0.92 kr

🕮 Talis Bahmann. *Psihofiziologija zritel'noj maskirovki (K voprosu o mikrostrukture soznanija).* Tartu, 1989. 400 lk. (Tartuskij Gosudarstvennyj Universitet. Kafedra psihologii.) [110 eks.] Hind 1.70/1.89 + km=2.23 kr

🕮 *Eduard Laugaste tööde bibliograafia.* Koost. Ants Järv, Tiiu Roll. Tartu, 1989. (Tartu Riiklik Ülikool. Eesti kirjanduse ja rahvaluule kateeder.) [184 eks.] Hind 0.45/0.50 + km=0.59 kr

Trükiste nimekiri jätkub järgmises numbris

AY ! Flamenco tuleb Eestisse!

(Algus eelmises lehes)

Flamenco *kui kunstiliigi kujunemisest*

Tasapisi levis *flamenco* mahasurutud rahva hulgast kõrgemate klasside ja jõukamate inimeste pidustustele, kuhu mustlasi meelt lahutama kutsuti. Siit sai alguse *flamenco* areng estraadikunstiks. Tekkisid poolprofessionaalsed ja hiljem professionaalsed kunstnikud, kes musitseerisid ja tantsisid tavernides ning kohvikutes raha eest.19 sajandi teisel poolel tekkisid Andaluusia linnades juba vastavad kohad, mida nimetati ***Cafes Cantantes*** ja kus esitati kõrgetasemelist *flamenco*`t. Edasi jätkus *flamenco* võidukäik läbi sajandite kuni tänapäevani kontserdi- ja teatrilavadel.

Flamenco *kultuurifenomen on huvitav näide sellest, kuidas ajaloo jooksul võib ühest põlatud ja tagakiusatud väikerahva traditsioonist tekkida mitmete rahvaste traditsioonide kaasmõjul väga omapärane kultuur, millest omakorda kujunes välja kaunis ja sügav kunstiliik. Tänapäeval ületab ta selle rahvuse piirid, milles ta sündis, muutudes oma arenguprotsessis üha rohkem internatsionaalsemaks ja omandades juba globaalseid mõõtmeid.*

Flamenco *internatsionaalsusest tänapäeval*

Flamenco`t tuntakse kõikidel mandritel, eriti Euroopas, Ladina- ja Põhja-Ameerikas. Kesk- ja Põhja Euroopa maades aga üle 50 aasta, kus tõeline nn *flamenco*buum tekkis 80-ndatel aastatel, mil avati massiliselt tantsukoole ja kursusi. Meile on tulnud *flamenco* Soomest, kus harrastajaid on palju ja tegutseb mitmeid muusikuid, tantsijaid ja tantsukoole. Soome Flamenco Ühing korraldab regulaarselt kontserte, seminare ja festivale. Külalisesinejad ja õpetajad *flamenco* sünnimaalt ei ole enam mingi uudis ja sõna *flamenco* ei tekita enam võõrastavat õlakehitust, sest meedia vahendusel on see jõudnud paljude inimeste teadvusse.

Ka mina tutvusin selle fenomeniga esimest korda Helsingis, kus 1991. aastal nägin hispaania *flamenco*kunstnike esinemist. Sain tugeva elamuse ja ka kutse sellega ise tegelda. Seal algas minu harrastus, mis viis mind järgnevatel aastatel *flamenco* sünnimaale Andaluusiasse nn palverännakutele. Umbes samal ajal avastasid *flamenco* ka teised eestlased. Slaavi mustlastantsuansambel Romale ja manager Evi Pihla õhutasid Eestis tuntud tantsijaid Claudia Sevtšenkot ja Lehti Kostabit hakata õppima Helsingis *flamenco*tantsu ja Eestis esitama ning ka teistele õpetama.

Flamenco *Eestis*

Veel mõni aasta tagasi sai Eestis *flamenco*tantsu algeid õppida ainult Tallinnas. *Flamenco*harrastus oli koondunud pealinna ning seotud peamiselt äriga. Sellele viitavad ka ürituste nimetused nagu aktsiaseltsid ja agentuurid, millel oli ja on erinevaid ettevõtjaid ja nimesid. Mõned neist kujutavad algelisi tantsustuudioid, kursusi, mille õpetajatel on *flamenco*kultuuri tundmise tase küsitav. Positiivset tähelepanu väärib *flamenco*agentuur Baile Flamenco, kes peale õpetuse organiseerib ka välisartistide kontserte. Igasuguseid kursusi on tänaseks siginenud nagu seeni pärast vihma, sest paljud, kellel on ärivaistu, kasutavad oma poolikut oskust rahateenimiseks. *Flamenco* ekspressiivsust ja atraktiivsust on kerge esile tuua kommertslikel *show*`del kaunite tualettide ja ilusate inimeste demostreerimisega, kuid asjatundjaid sellega ära ei peta. ***Flamenco*`s on kõige tähtsam hing ´Alma´, mille tabamiseks ei piisa ainult tantsusammude tundmisest**.

Alternatiiviks eelpoolmainitud harrastusvõimalustele on olemas ka teistsuguseid vorme. *Flamenco* on jõudnud nurgatagustest stuudiotest ja illegaalsetest kursustest akadeemilistesse õppeasutustesse. Viljandi kultuurikolledžis on olnud *flamenco*tantsu lühikursusi tantsuala üliõpilastele ja TÜ filosoofiateaduskonna kunstide osakonna juures tegutses 1996/97. õppeaastal *flamenco*tantsuring, kus osales pidevalt 20-30 inimest. Lisaks tantsutundidele oli üliõpilastel võimalik kultuuriantropoloogia valikaine kursuse raamides kuulata loenguid tantsuantropoloogiast ja *flamenco* kultuuri ajaloost.

Flamenco ei ole ainult tants, laul ega pillimäng, nagu tihti arvatakse, see on omaette kultuur, millel on ajalugu, filosoofia, mentaalsus ja kindlad tõekspidamised ning traditsioon. Pole võimalik sügavuti harrastada *flamenco* mingit žanrit, tundmata selle kultuuri. Kahjuks paljud tantsu- või lauluõppijad ja õpetajad kuigi palju *flamenco* kultuuritaustast ei tea.

Olen püüdnud seda lünka täita ja teinud eeltööd. Aastate jooksul olen täiendanud oma teadmisi Soomes, mitmetel *flamenco*kultuuri tutvustavatel kursustel ja seminaridel. Olen käinud mitmel korral Hispaanias, külastades kõige kuulsamat *flamenco*kultuuri tutvustavat üritust - rahvusvahelist *flamenco*kunsti biennaali ***Bienal de Arte Flamenco***, mis toimub iga kahe aasta tagant Sevillas. Lisaks sellele olen kogunud kirjandust, muusikat ja visuaalset materjali. Oma teadmisi olen püüdnud jagada teistele sel moel, et olen kultuuriantropoloogia loengute raamides käsitanud ka *flamenco*kultuuri teemat, mis äratas tudengites suurt huvi ning millest tekkis idee arendada omaette tantsuantropoloogia kursus koos praktiliste tantsutundidega.

❐ **Dionysial Tartus 24. mail 1997.**

Miks just flamenco!?
Flamenco *lummusest ja filosoofiast*

Flamenco*`s on midagi müstilist, mille olemasolust teavad vaid need, kes on selle ära tundnud*. See kunst kõigis oma žanrites (laul, kitarrimäng, tants) on dramaatiliselt kirglik ja kohati traagiline. Kui olete juhtunud nägema *flamenco* etendust, siis mäletate, et lauljate ja tantsijate näoilmed on äärmiselt dramaatiliselt pingestatud, isegi siis kui, meloodia kõlab rõõmsalt ja kergelt. Lauljate hääled ei vasta meie tavalisele mõistele heast häälest, need on kähisevad ja muutuvad kohati südantlõhestavateks karjeteks. See on tagakiusatute karje, mis oma päritolult ja põhiolemuselt oligi see alge, millest kujunes *flamenco*. Oma algupärasemal kujul kätkeb *flamenco* endas dramaatilist kollektiivset sündmust, mis põhineb sajanditevanusele isiklikule, kuid jagatud ja traditsioonis edasikantud kollektiivsele kogemusele. Üks lauljanna on öelnud: "Kui laulan, tunnen vere maitset suus." See võib olla ehmatav kogemus asjasse pühendamatule, nähes noores artistis vaid mõne sekundi jooksul aset leidmas sellist südamepõhjast tulevat emotsionaalset muutumist. Niisugust valu ja kannatust ei saa ta olla ise kogenud. See peab olema pärit inimeste kollektiivsest kogemusest ja mälust. Kui selline muutus esitajas aset leiab, võib kuulda sõna *duende* kasutamist. *Duende* on tugevalt, müstiliselt laaditud tunne, mida võib leida tumedatest helidest, ***cante jondo***´st, inimmeele varjudest, seletamatutest korrustest. **Duende *on deemon, see vastupandamatu jõud, mis võtab võimust artisti üle ainult väga harvadel hetkedel ja võib ta viia ekstaatilisse seisundisse. Seda kogetakse hetkel, mil inimene on kõige rohkem tema ise ja samas ühenduses kogu maailmaga***. Selline mina ja kõiksuse ühtesulamine võib kesta vaid lühikest aega, ent ei tee kogemust väärtusetumaks. Just sellised erakordsed äratundmishetked teevad elu elamistväärivaks.

*Flamenco*inimene, *una persona flamenca*, on heas mõttes hetke laps, kelle elustiili kuulub mitteplaneerimine - elatakse spontaanselt, haaratakse kinni võimalustest ja hetkedest.

Flamenco *jõud ei ole tehnikas, vaid tunnetes*, need on *flamenco* lähtematerjal ja aines. Ilma nendeta jääb *flamenco* tühjaks ja põhjendamatuks. *Flamenco* tehniline oskamine ja virtuoossus ei ole eesmärgiks, vaid see ainult teenindab tundeid, aitab neid väljendada. Tundeid ja vastuolusid kogetakse tugevasti, isegi maksimaalselt, neile reageeritakse kiiresti ja jõuliselt. Tundeid ei tohi keelata, ei ole "häid " ja "halbu" tundeid, kõik nad kuuluvad ellu. Tunne on kuningas, see ei või petta, mõistus seevastu võib inimese juhatada sellistesse keerdkäikudesse, millest on raske välja pääseda. Selline on *flamenco*inimese elumoto.

Flamenco *kätkeb endas julguse ja õigluse filosoofiat*. See AY!-hüüegi on suunatud häbi ja vale vastu, nii ühiskondlikul kui ka indiviidi tasandil. Ta esitab ja kaitseb teistsugusust, seostugu see siis konkreetsete inimrühmadega, rahvuste või filosoofilise käsitlusega inimesest. *Flamenco*`s on elujanu ja -tusk, -raskus, -karmus, aga ka elu tugevad kandvad jõud - usk, lootus ja armastus.

Hispaanias räägitakse **flamenco*inimestest - "una persona flamenca"***, kellel on see tunnetus olemas, olenemata sellest kas nad oskavad hästi tantsida või musitseerida.

Flamenco *sallib väliselt kõiki tantsijaid vastupidiselt enamikule tantsuliikidele, mis nõuavad tantsijalt head vormi ja noorust.* Flamenco*`sse võib tulla igasuguses vanuses, igasuguse kehalise vormiga* (nii saledad kui ka korpulentsed). *Flamenco*tantsija on nagu hea vein, mis paraneb vananedes. On öeldud, et *flamenco* on parem ja ehtsam amatööride kui professionaalide esituses, sest esimesed tantsivad südamesoovist, aga mitte raha pärast. Väärikus ja uhkus on tantsija koguaeg tuntav põhihäälestus ja see ilmneb eelkõige tantsija suhtes oma minasse, tähendab iseenda heakskiitmist ja väärtustamist teesklemata ja ehtsana. "Selliseks on mind Jumal loonud, see on minu keha, mille Ta on mulle andnud ja selle väärtus ja jõud on just siin." **Flamenco*inimese soov ei ole saada mitte kellegi sarnaseks, vaid iseendaks. Tule Sinagi* flamenco *läbi iseendaks saama!***

Tiina Vähi

* * *

Avatud Ülikooli raames toimub tantsuantropoloogia-alane *flamenco*kultuuri kursus, mis koosneb nii teoreetilisest kui praktilisest poolest. Esimene sisaldab tantsuantropoloogia loenguid ja seminare *flamenco* kultuurist minevikus ja tänapäeval, teine tähendab *flamenco* tantsutunde, kus õpetatakse andaluusia folkloorseid tantse "Sevillanas" ja "Fandangos". Kursuse maht on 4 AP.

Avaloeng kõikidele rühmadele toimub 13. septembril kl 10 Lossi 3-112, tantsutunnid on Jakobi 5 peeglisaalis.

Täpsemat infot saab kunstide osakonnast Toomemäel, ajaloomuuseumi ruumist 213, tel 465 670, 465 230,465 669, 475 382; samas toimub ka kursusele registreerimine.

Väikese telefoni suured võimalused

Mobiiltelefoni kasutamisvõimalused on sootuks laiemad, kui lihtsalt rääkimine. Paljuski on siinjuures erinevad ka Eestis tegutsevate mobiilsideoperaatorite pakkumised. Suurimat teenustepaketti ja enim võimalusi mobiili kasutamiseks välisriikides pakub kindlasti Eesti Mobiiltelefon.

Kuna erinevaid lahendusi on palju ja hetkel tudengkonna seas liitujaid hulgaliselt, tasuks kõigil EMT-ga lepingu sõlmijatel veel enne allkirjade andmist pöörata tähelepanu lisateenustele. Vastasel juhul võite ühel hetkel kurvastusega avastada, et midagi olemasolevat ja vajalikku jäi lihtsalt kahe silma vahele. Ja kuigi mobiiltelefon paistab eemalt keerukas ja arusaamatu, julgen kinnitada, et selle käsitlemine tundub imelihtne pärast paaripäevast praktikat.

Teeme elu lihtsamaks

Saabuvad kõned saab suunata teisele telefonile, juhul kui kasutaja telefon on kinni või ta asub võrgu teeninduspiirkonnast väljaspool. Või on lihtsalt soov kõnesid vastu võtta mõnel teisel telefonil.

Nii mõnelgi juhul on kasulik teada, kes on helistaja. Mobiiltelefoni ekraanilt võib enne saabunud kõnele vastamist lugeda helistaja telefoninumbrit. Juhul, kui kõne tuleb telefoni mälusse kantud numbrilt, siis näitab mobiiltelefon helistaja nime.

Ent mis saab juhul, kui kõne ajal püüab teiega kontakteeruda veel keegi. Sellisel juhul annab mobiiltelefon sissetulevast kõnest märku koputusega. Need on teenused, mida võimaldavad kõik mobiiltelefonid. Lisaks neile, tasuta teenustele, võimaldab Eesti Mobiiltelefon oma klientidele ka mitmeid huvitavaid võimalusi, millest siinkohal räägiksime pikemalt.

KÕNEPOST

Kõnepost on lahtiseletatult mobiiltelefoni automaatvastaja, millele saab teateid jätta kõikidelt telefonidelt. Mobiiltelefonile tulevad kõned suunduvad automaatselt kõneposti, kui kõnele ei vastata, kui telefon ei ole sisse lülitatud, kui viibitakse väljaspool levipiirkonda või on tehtud kõnede otsesuunamine kõneposti. Helistaja ei pea teadma isegi konkreetset kõneposti numbrit, tema jaoks on see tavaline automaatvastaja mobiiltelefoni numbril.

Kõneposti mahub 15 üheminutilist teadet ja need säilivad mälus seitse päeva. Nende kuulamiseks mobiiltelefoniga ei ole vaja ühtegi lisaseadet. Suhtlemine kõnepostiga on dialoog, milles tuleb pakutavate võimaluste seast valida soovitud variant. Kõiki tegevusi saab juhtida mobiiltelefoni klaviatuurilt.

Kõnepostis olevate sõnumite kuulamiseks tuleb helistada lühinumbril 147 ja sisestada kood. Juhendamiskeeleks võib valida eesti, vene või inglise keele.

Kõnepostiga liitumine on tasuta. Teenust saab tellida läbi infotelefoni (2)6397 130 või teenindusbüroodest. Kuumaks on kõnepostil 60 krooni + käibemaks. Kõneposti helistamine mobiiltelefonilt maksab ööpäevaringselt 2.36 krooni minut koos käibemaksuga.

SÕNUMI SAATMINE

Mobiiltelefoniga saab edastada ka lühikesi, kuni 160 tähemärgi pikkusi sõnumeid või teateid. Teadete saatmise (inglise keeles lühend SMS - Short Message Service) täpne juhend leidub iga GSM-telefoni kasutamisjuhendis. Vanemad mobiiltelefonid võimaldavad sõnumeid lugeda, aga neil puudub saatmise võimalus.

Tekstiteateid saab sisestada otse mobiiltelefoni klaviatuurilt. Iga klahvi peal on lisaks numbrile kirjas ka tähed selles järjekorras, mitmenda vajutamise peale vajalik täht ekraanile ilmub. Eesti keeles kasutatavaid nn. täppidega tähti leiab menüüst baastähe alt mitmekordsel vajutamisel. Näiteks ä leiab a-klahvi alt ja ö saab kirjutada o-klahvi alt.

Kogu protsess on sarnane numbrite salvestamisega telefonimällu. Valmistrükitud teksti saab salvestada. GSM-teksti pikkuseks võib olla kuni 160 tähemärki.

Tekst jõuab kohale ka siis, kui vastuvõtja parajasti räägib. Vastuvõetud sõnumist teatab mobiiltelefon kõne ajal signaaliga. Vajadusel võib teadet lugeda ka kõne ajal.

Kui vastuvõtja telefon on saatmise hetkel välja lülitatud või asub teeninduspiirkonnast väljas, salvestatakse sõnum GSM-TEKSTI keskuses kuni seitsmeks ööpäevaks ja kui vastuvõtja telefoni taas võrku lülitab, saadetakse sõnum kohe edasi. Tekst, nagu kõik GSM-võrgu infoedastamise võimalused, on kaitstud andmesalastus-algoritmiga A5/1. See tähendab, et erinevalt piipari- ja peileriteadetest ei saa lühisõnumit pealt kuulata.

Sõnumiga koos näeb vastuvõtja saatmise kellaaega, kuupäeva ja saatja telefoninumbrit. Viimast isegi siis, kui saatja telefonil on kasutusel numbrinäidu keeld. Sõnumit saab saata ka viivitusega kuni 168 tundi. Soovi korral saab teavet sõnumi kohalejõudmise kohta. Ühe sõnumi saatmine maksab 3 krooni koos käibemaksuga.

FAKSITEENUS

Paraku ei saa kõiki vajalikke sõnumeid ja teateid edastada 160 tähemärgiga. Sel juhul on võimalik kasutada faksiteenust. See on elektrooniline postkast, mis salvestab saadetud faksid ja trükib need välja kasutaja poolt antud faksinumbrile. Saatja valib koodi 2530 ja seejärel faksinumbri.

Faksi postkast mahutab 15 ükskõik kui pikka faksi. Saabunud, kuid väljastamata faksid säilivad postkastis kolm ööpäeva. Väljastatud, kuid säilimiseks määratud faksid säilivad kolm päeva säilitamise momendist. Kõiki tegevusi saab juhtida otse klaviatuurilt, sarnaselt kõnepostiga. Suhtlemiskeeleks saab valida kas eesti, vene või inglise keele.

Teenusega liitumisel antakse kasutajale faksiteenuse postkasti number ja kood. Kasutamist saab tellida infotelefonilt (2)6397 130 või kõigist teeninduspüroodest. Faksiteenuse kuumaks on 40 krooni + käibemaks.

Oleme kindlad, et mobiiltelefon koos hulgaliste lisavõimalustega teeb tudengite elu hoopis liikuvamaks ja lihtsamaks.

EMT turundusosakonna juhataja
Jüri Kriisemann, 6397 898

Spordipedagoogika instituudi teaduri edu Kopenhaagenis

Augusti lõpus toimus Kopenhaagenis Euroopa Sporditeaduste Assotsiatsiooni aastakongress, kus oli esindatud üle 40 riigi. Seda loetakse sporditeaduste erialal üheks kõrgetasemelisemaks ürituseks maailmas. Kongressi raames korraldati alla 35-aastastele doktorikraadiga teadlastele eraldi konkurss. Stendiettekannete osas oli väga edukas **spordipedagoogika instituudi teadur dr Jaak Jürimäe**, kes saavutas enam kui 50 osaleja hulgas teise koha. J. Jürimäe tutvustas Austraalias Queenslandi ülikooli juures tehtud doktoritöös saadud andmeid sportlaste lihaste struktuursetest ja funktsionaalsetest omadustest.

Merle Rehand

Naiste ekspeditsioon Elbrusele

Kell kümme on juba piisavalt valge. Tõstad pilgu... ja edasi ei ole enam midagi, vaid tee alla. Õigemini teetus. Rada jääb selja taha, kaheksa tundi rada ja hingamist, hingamist, mägede hingamist. Ja siis, 28. juulil kell kümme hommikul ei ole enam ees SUURT MÄGE, vaid see mägi on sinu sees.

Mis on ümber? Pilv, tuuline pilv, mille keskel seisab grupp inimesi, kes on leidnud endale MÄE. Üheteistkümnest kolm taandusid Elbruse sadula (madalam koht kahe tipu, antud juhul idatipu (5621 m) ja läänetipu vahel) juures, sest mäehaigus loob oma korrektiivid.

Kaheksa tundi üles, viis tundi alla, iga samm täis midagi nii erilist, millest saab õieti aru alles kodus ja hulk aega hiljem.

Heili Pals, Marge Nõmmiste, Liina Krivonogov, Merle Mölder - mis tunne on küll olla selline ja just niimoodi? Olla seal, kuhu jõuavad vähesed, ja selleni jõuda vaid omal valitud teel?

Kaks aastat teatud treeninguid ülikooli spordikeskuse juures, ettevalmistuslaagrid Viljandist Tatra ja Kaukaasia mägedeni, ikka nii, nagu alpinismis ikka: tasapisi ja hilju saavutatakse väga palju. Iseennast ja kaaslasi.

Tartu Ülikooli alpinistide treener ja ekspeditsiooni juht **Kalev Muru** tänab teid, Heili ja Marge ja Liina ja Merle!

Rannavolle

Kristjan (KKT II) ja Kaarel Kais saavutasid rannavolle Euroopa meistrivõistluste finaaletapil Itaalias 9.-12. koha.

Ardo Karda (KKT I) ja Mait Pärg sama ala juunioride EMil Horvaatias aga 4. koha. III koha mängus kaotati Portugalile 16:17.

Spordikeskus

"Säilivad naeratus ja sisemine rahu"

Küsib spordikeskuse juhataja Harry Lemberg, vastab Elbruse naisekspeditsiooni juht Kalev Muru

Räägime kõigepealt inimestest. Mis inimesed need on, kes mägedesse kipuvad? Miks?

Minu arvates vajavad seda sorti inimesed keskmisest rohkem loodusega koosolemist, väljapääsemaks tarbimisühiskonna ringist, et ise midagi tõeliselt korda saata ja sellest rõõmu tunda. See on ka võib-olla suurem seiklusjanu. Aga muidu on inimesed nagu inimesed ikka.

Millist ettevalmistust on vaja, et mägedes hakkama saada?

Ekspeditsioonile eelneb tavaline aastaringne üldfüüsiline treening koos alpinismitehnika eritreeningutega, lisaks loengud alpinismi ajaloost tehnikast taktikani. Esmatingimusteks on muidugi soov ja tahe sellise harrastusega tegelda. Edaspidi näitab juba aeg, kellele treeningukoormused vastuvõetavad, kes suudab ennast pisut ületada ja suvel ka mägedes ära käia. Sellest kujuneb elustiil ja ilma mägedeta siis enam ei saa.

Kuidas toimub mägimatkadeks ettevalmistamine?

Viimasel kahel aastal toimuvad treeningutunnid kolm korda nädalas ülikooli spordikeskuse juures. Üldfüüsilise ettevalmistuse treeningud on E kl. 21.30 saalis, T ja N kl 18 välistreeningud (treeningud algavad Jakobi 5), T kl 20 loenguruumis 301, Jakobi 5). Nädalavahetustel sõidame tavaliselt Viljandisse Karula veskile (parim skalodroom Eestis) või Laiusc lossi varemetele ronima. Treeninguid ja loenguid viivad läbi ka alpinismiklubi Firn instruktorid ja treenerid. Info väljasõitude ja loengute kohta asub Jakobi 5 teadetetahvlil.

❐ Mäest tagasi tuleb ikka ise tulla.

Mis teeb tippude (sealhulgas ka Elbruse) vallutamise nii raskeks?

See on mäkketõusu komplekssus, mis tähendab, et mägironija peab kasutama väga erinevaid tehnikaid (moreeni- ja rohunõlvade ületamine, kaljuseinte läbimine ning lume- ja jäälõikude ületamine) sellelsamal ainsamal marsruudil teel tippu. Alpinistil tuleb iga hetk valmis olla ilmamuutusteks, peab jälgima ka oma kaaslaste seisundit, iga hetk peab valmis olema otsuseid vastu võtma, ja ainult õigeid otsuseid. Alpinismis on olulinc õigel ajal taanduda, see ei olc mingi häbiasi, vaid vastupidi, näitab tervet mõistust. Mäcd on ja jäävad, mäkkeronija võib ju mõni teinc kord tagasi tulla, et oma retk lõpetada. Nii on parem. See tähendab: mäest tagasi tuleb ikka ise tulla. Raskusc võtab kokku ka üks ütlus: alpinism on kiire suve ületalvituminc.

Järgneb

TARTU ÜLIKOOLI KIRJASTUS

TÜ kirjastuselt ilmunud 4.08.-5.09:

Marc Ainsaar, *Eesti rahvastik Taani hindamisraamatust tänapäevani. Estonian Populatino from Liber Census Daniae up to Nowadays*. ISBN 9985-56-244-5. Tartu: TÜK, 1997. 96 lk. Hind 34.00/37.78+km=44.58 kr.

Hill Kulu, *Eestlaste tagasiränne 1940-1989: Lääne-Siberist pärit eestlaste näitel.* (Äratrükk väljaandest: Hill Kulu. Eestlaste tagasiränne 1940-1989: Lääne-Siberist pärit eestlaste näitel. Helsinki, 1997. (Publicationes Instituti Geographici Universitatis Helsingistas C 9.) ISBN 9985-56-252-6. Tartu: TÜK, 1997. 280 lk. Hind 125.00/138.89+km=163.89 kr.

Eestlane olla...:Eesti keele ja kultuuri perspektiivid. Toim. Hill Kulu, Katrin Metsis, Tiit Tammaru. ISBN 9985-56-253-4. Tartu: TÜK, 1997. 128 lk. Hind 46.80/52.00+km=61.36 kr.

Kalle Olli. *Evulutionary Life-Strategies of Autotrophic Planktonic Microorgansimis ib the Baltic Sea.* (Diss. biol. Un. Tartuensis 25.) ISSN 1024-6479, ISBN 9985-56-254-2. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus, 1997. 180 lk. Hind 85.10/94.56+km=111.58 kr.

TÜ kirjastuse trükikojas trükitud 4.08-5.09:

Tartu Ülikooli loengud ja praktilised tööd 1997/98. õppeaastal. Toim. Aulis Sibola, kaastegevad Ülle Kapsi, Ülle Hendrikson, Lea Michelson, Peep Moorlat. Tartu, 1997. 452 lk.

Filosoofiateaduskond: Teatmik 1997–98. Koost. ja toim. Tiit Hennoste. Tartu, 1997. 264 lk. (Tartu Ülikool.)

Sotsiaalteaduskond: Teatmik 1997–98. Koost. ja toim. Sulev Uus. Tartu, 1997. 116 lk. (Tartu Ülikool.).

Kehakultuuriteaduskonna teatmik 1997/98. õppeaastal. Tartu, 1997. 84 lk. (Tartu Ülikool.)

Matemaatikateaduskonna õppekavad. Tartu, 1997. 44 lk. (Tartu Ülikool.)

Majandusteaduskond 1997/1998. õppeaastal. Koost. Jüri Sepp, Helje Kaldaru, Ene Kivisik. Tartu, 1997. 64 lk. (Tartu Ülikool. Majandusteaduskond.)

Otto Wilhelm Masingu kirjad Johann Heinrich Rosenplänterile 1814–1832. Neljas köide 1824–1832: Kirjad 216–283. Di Briefe von Otto Wilhelm Masing an Johann Heinrich Rosenplänter 1814–1832. Vierter Band 1824–1832: Briefe 216–283. ISBN 9985-60-381-8 (IV köide), 9985-60-191-2 (koguteos). Koost. Leo Anvelt, Eva Aaver, Heli Laanekask, Abel Nagelmaa. Tartu, 1997. 250 lk. (Eesti Kirjandusmuuseum. Estnisches Literaturmuseum.)

Sulle, Viljandimaalt pärit tudeng!

Viljandi Maavalitsuse haridus- ja kultuuriosakond korraldab **3. oktoobril kl 11 maavalitsuse majas** (Vabaduse plats 2) **TEABEPÄEVA** vabariigi kõrgkoolides pedagoogilistel erialadel vähemalt III kursusel õppivatele oma maakonnast pärit üliõpilastele.

Lisaks tüütule üleskutsele "Tulge Mulgimaale õpetajaks!" pakutakse veel mõndagi huvitavat omakandi plaanidest (loengud, eeskava jm).

Võimaluse korral palutakse oma osavõtust teatada tel 243 34 272 (haridusosakonna sekretär).

korp! Fraternitas Liviensis

ootab külalisi neljapäeval, 18. septembril kell 20 meie konvendikorteris Akadeemia ja Tiigi tn nurgal (ülikooli raamatukogu taga).

Oodatud on kõik traditsioonilisest organiseeritud üliõpilaselust huvitatud meestudengid.

Teid ootama jäädes
korp! Fraternitas Liviensise eestseisus

info

kursus

Eesti ja võrdleva rahvaluule õppetool soovitab vabalt valitava ainena järgnevaid loengukursusi:

1. Dots **Paul Hagu**: *Eesti rahvafutt.* 1 AP (neljapäeval 12-14 üt 209);

2. Dots **Tiiu Jaago**: *Rahvalaul.* 1 AP (reedel 12-14 ph 140);

3. Lektor **Enn Kasak**: *Astraalmütoloogia ja kosmoloogia.* 2+1 AP, jätkub kevadsemestril (kolmapäeval 18-20 Vanemuise 46-225);

4. Prof **Arvo Krikmann**: *Rahvahuumor.* 2 AP (reedel 10-14 Eesti Kirjandusmuuseumis Vanemuise 42-144);

5. Prof **Ülo Valk**: *Rahvausundi demonoloogia.* 2 AP, jätkub kevadsemestril (kolmapäeval 12-14 ph 140).

Kõik loengukursused lõpevad eksamiga.

Lähem teave eesti ja võrdleva rahvaluule õppetoolist Ülikooli 16-208 (tel 465 304).

Muusikaajalugu

Valikkursus EMA dotsent Toomas Siitanilt "Muusikaajalugu I". I semestril käsitletakse muusikat varakristlusest itaalia ja prantsuse barokini, II semestril saksa barokist (Schütz, Bach) kuni 19. sajandi I veerandini (Beethoven). Semestrid lõpevad eksamiga, kokku 4 AP.

I semestri loengute toimumisajad TÜ ajaloo muuseumi ruumis nr 214: 22.09.; 13.10.; 10.11.; 8.12. kell 16.15-19; 23.09.; 14.10,; 11.11.; 9.12. kell 10.15-13.

Orientalistikakeskuses

on võimalik õppida **sanskriti** ja **klassikalist tiibeti keelt**. Info ja registreerimine orientalistikakeskuses Tähe 4, tel 465 589 või 380 038.

Matemaatilised ja statistilised meetodid ajalooteaduses

Loengud: E kl 16.15 – 18 Vanemuise 46, aud 108.

Lektor: prof Ene-Margit Tiit.

Praktikum arvutiklassis: lektor Säde Koskel, aeg ja koht täpsustatakse vastavalt osavõtjate arvule ja tasemele.

Kursus on mõeldud eeskätt ajaloolastele ja ei eelda eelnevaid matemaatikaõpinguid ülikoolis. Seega võivad kursust kuulata kõigi astmete ja kõigi kursuste üliõpilased. Vabade kohtade olemasolu korral võivad osaleda ka teiste humanitaarerialade esindajad.

Käsitlemisele tulevad küsimused:

Juhuslikkus ja determineeritus, juhuslik sündmus ja selle tõenäosus.

Sündmuste ning nähtuste kausaalne ja statistiline sõltuvus. Näiteid.

Juhuslik suurus ja tunnus, nende kasutamine reaalse elu nähtuste kirjeldamisel ja nende graafiline esitus ja näitlikustamine.

Statistiline andmestik, selle töötlemine statistikaalase tarkvara abil ja tulemuste sisuline interpreteerimine.

Uuringu/küsitluse korraldamine (valimi disain) ja katseplaan.

Matemaatiline ja statistiline mudel, selle konstrueerimine ja interpreteerimine.

Ajas kulgevad nähtused ja nende iseloomustamine aegridade abil.

Statistilised hüpoteesid ja nende vahekord konkreetse valdkonna teaduslike hüpoteesidega. Statistilise hüpoteesi kontrollimine ja tõestamine.

Paljutunnuselise andmestiku tõlgendamine faktoranalüüsi meetodil.*

Klassifitseerimise, grupeerimise ja identifitseerimise meetodid.*

Rahvastikustatistika algkursus. Sündimus, suremus, elukestus, ränne. Nende protsesside kvantitatiivne hindamine.*

Juhtumianalüüs (*ease study*).*

Nähtuste ja protsesside imiteerimine arvuti abil (statistiline modelleerimine).*

Eriküsimused vastavalt auditooriumi soovile.*

Loengukursusega on seotud praktikum arvutiklassis. Põhiliseks kasutatavaks tarkvaraks on EXCEL ja WORD, kuulajate soovil ka muu. Teretulnud on kuulajad, kellel on olemas oma andmestik ja sellega seotud probleemid. Nende lahendamine ja analüüsimine võib moodustada olulise osa konkreetse kuulaja praktilisest tööst.

Kursuse standardmaht on 2 punkti (MTMS01.028), st 8 loengut + 8 praktikumi. Hindamise aluseks on nn projektitöö reaalse andmestiku alusel. Soovijate olemasolul kursust täiendatakse, käsitledes tärniga märgitud küsimusi sügavamalt.

konverents

"Estland, Livland und westeuropäisches Christentum"

15. ja 16. septembril toimub usuteaduskonnas Kieli Ülikooli kirikuajaloolaste külaskäigu raames **kirikuloo-alane konverents "Estland, Livland und westeuropäisches Christentum"**.

Ettekannetega esinevad prof Reinhart Staats Kielist, dr Nicholas Hope Glasgow`st, dr Heinrich Wittram Stadest, Tiina Kala Tallinnast, mag Riho Altnurme, mag Toivo Pilli Tartust jt.

Konverentsi töökeeled on saksa ja inglise keel, ettekanded tõlgitakse eesti keelde. Lähemat informatsiooni saab usuteaduskonnast, tel 465 300. Kõik huvilised on oodatud!

loeng

Algab uus loengusari (I AP)
Maailmatunnetuse piinlikust ajaloost
Leo Kaagjärv

Loengusari jutustab füüsikalise maailmapildi kujunemisest Aristotelese ajast tänapäevani, kusjuures rõhuasetus on väärkujutelmadel ja õpetlaste eksinud enesekindlusel. Vaatame, mida füüsikateoreetikud on oma aine ajaloost lõpuks õppida võtnud ja kuidas käsitatakse teooriaid tänapäeval. Loengud on mitteakadeemilised ja mittetehnilised. Aine on mõeldud kõikide erialade üliõpilastele. Koolifüüsika mõningane tundmine oleks kuulajaile kasulik, kuid mitte vajalik. Arvestuse saamine eeldab loengute kuulamist ja semestri lõpus *ca* 5-leheküljelise kirjandi esitamist.

Loengud toimuvad kolmapäeviti kell 16 - 18 Tähe tn 4 aud 217. Esimene loeng on **kolmapäeval, 17. septembril kell 16.15**. Registreerida füüsika-keemiateaduskonna dekanaadis Tähe tn 4, tel 465 520.

Uus loenguaeg!

Prof J. Greenfieldi tänapäeva tsivilisatsiooni kursus toimub T ja N kl 18-20 (mitte kl 16-18) ph 102.

Loenguruumi vahetus!

Järgmised prof A. Musta ja T. Rosenbergi loengud "Eesti rahva ajaloost" toimuvad alates 16. septembrist kl 18.15 Lossi 3-327.

näitus

Mälestusi Niemenlauttast - Hugo Simbergi fotosid

Soome Riigi Kunstimuuseumi Kujutava Kunsti Keskarhiivi koostatud näitusel esitletakse sajandivahetuse kuulsa soome sümbolisti, kunstnik Hugo Simbergi klaasile ja tselluloidfilmile võetud fotosid aastatest 1891-1915 tema suvitus- ja töökeskkonnast Niemenlauttast Viiburi lähistelt NL-ile loovutatud Soome Karjalast.

Näitus saab teoks koostöös Soome Instituudiga ning on avatud TÜ raamatukogus 5. septembrist 31. oktoobrini. Tere tulemast!

varia

Tartu Ülikooli ajaloomuuseum

kuulutab välja ideede ja projektide konkursi ajutiste näituste, kontsertide, etenduste jt kultuuriürituste korraldamiseks 1998. aastal. Info ja ettepanekud: 465 671 või kirjalikult: ajaloomuuseum, Toomemägi, Tartu, EE2400. Märksõna ÜRITUS.

EMT teeb välja

Tudengitele ja õppejõududele septembris EMT-ga liitumine tasuta*

* soodustus üliõpilaspileti või kõrgkooli tõendi alusel

Septembris on üliõpilastele ja õppejõududele Eesti Mobiiltelefoni Eesti-siseste kõnede paketiga liitumine tasuta ja ettemaksuta.

Sooduspakkumise perioodil EMT-ga liitunud ja teenust kasutavate tudengite vahel **loositakse välja Fujitsu sülearvuti.**

Küsi lähimalt esindajalt.

EMT
EESTI MOBIILTELEFON

EMT infotelefon (2) 639 7130

tank

UNIVERSITAS TARTUENSIS

Peatoimetaja Varje Sootak | EE2400, Tartu | Telefon 27 / 465 680 | Tellimise nr. 3156
Toimetaja Reno Hekkonens | Ülikooli 18, ruum 241 | TÜ faks: + 372 7 465 440 | Tiraaž 800
Toimetuse aadress: | E-mail: ajaleht@ut.ee | Trükk: OÜ Greif | UT ilmub reedeti

AR4

Tartu Ülikooli RAAMATUKOGU

NR. 30/31 (1898/1899)
REEDE,
19. SEPTEMBER 1997
ILMUB
NOVEMBRIST
1948
HIND 4 KROONI

Universitas Tartuensis

❐ Eesti Vabariigi president Lennart Meri, rektor Peeter Tulviste ja teised koos külalistega Academica avapäeval raamatukogus.

❐ Raamatukogu kultuuriosakonna juhataja Ilona Smuškina külalistele raamatukogu tutvustamas.

Fotod: Aivar Viinalas

aulaloeng

esmaspäeval, 22. septembril kell 14.15

Rektor prof dr Hans-Ludwig Schreiber (Göttingeni Ülikool)

"Õigus inimväärsele surmale" (saksa keeles).

Tere tulemast!

SAKSA-EESTI AKADEEMILINE NÄDAL AKADEMICA

14. - 17. septembrini kestab ülikoolis Saksa-Eesti Akadeemiline Nädal. Selle eesmärgiks on kaasa aidata teaduslikule mõttevahetusele ida ja lääne vahel ning luua baas Eesti teaduse konkurentsivõime taastamiseks. Esmakordselt korraldatavale taolisele Eesti ja Saksa ühisele tippüritusele kutsus iga teaduskond osalema ühe vastaval erialal maailmatunnustuse saavutanud Saksa teadlase.

Esmaspäeval aulas toimunud nädala pidulikul avamisel osalesid ka EV president Lennart Meri ja Saksamaa suursaadik Bernd Mützelburg. Rektor prof Peeter Tulviste ütles oma avakõnes, et kui Tartu Ülikooli õitseaeg oli 19. sajandil, oli ülikool Saksa ülikoolide osana ka osa Euroopa ülikoolide süsteemist. Tollal võrsus siit mitmeid maailmakuulsaid teadlasi, nagu K. E. von Baer, W. Struve jpt. Ülikool on oma rahvusülikooliks arenemisel võtnud eeskuju nii tollastest kogemustest kui 1920. - 1930. aastatel loodust.

EV president Lennart Meri rõhutas eesti kultuuri kujunemisel sakslaste suurt osatähtsust. Ta avaldas lootust, et sel nädadal saavad rikkamaks nii Eesti kui Saksa õppejõud ja meie üliõpilased, kokkuvõttena aga kogu Eesti ja Saksa kultuur.

Saksamaa suursaadik Bernd Mützelburg ütles oma tervituses, et Akadeemica on särav tulevikku suunatud uue akadeemilise aasta avalöök. Ta peatus kahe riigi ülikoolidevahelisel koostööl ning ka Saksa kõrgharidusreformil.

Ajaloo-osakonna magistrant Pärtel Piirimäe tänas korraldajaid võimaluse eest osaleda huvitavatel loengutel, diskussioonidel ja kohtumistel.

Akademicale oli oma tervituse saatnud ka Saksamaa liidukantsler Helmuth Kohl, kes mainib selles, et esimene Akademica nädal jätkab Tartu Ülikooli ja Saksa kõrgkoolide koostöö traditsiooni. "Meie maid ühendab teineteisega usalduslik partnerlus ning teadmine Euroopa poliitilisest, kultuurilisest ja majanduslikust ühtekuuluvusest."

Pärast Akademica nädala pidulikku avamist pidas prof dr Wolf Lepenies aulaloengu teemal "Kas maailma euroopastumine on lõppenud?"

Akademica töö oli korraldatud loengute ja seminaridena teaduskondades, samuti peeti mitu diskussiooni. Külalistele korraldati vastuvõtte ja ekskursioone.

"Maitsekas ja õnnestunud popurrii!"

Humanitaarhoones Lossi tänav 3 töötatakse juba ammu, algul küll korruste ja majaosade kaupa. Läinud reedel oli põhjust pidulikult lint läbi lõigata, sest ehitajate töö on tehtud ning maja asustatud.

Rektor prof Peeter Tulviste sõnul on rubla ajal alustatud ja kroonide ajal lõpetatud õppehoone maitsekas ning õnnestunud popurrii, mille valmimisele on kõik Eesti valitsused kaasa aidanud. "Tore, et see maja valmis on!". Võib-olla on isegi hea, et ehitamine nii kaua aega võttis - viimastel aastatel oli võimalik hoopis paremaid ehitusmaterjale ja -meetodeid kasutada.

Maja sünnikroonika on lühidalt järgmine:

* 1984. aastal välja kuulutatud arhitektuurikonkursi I koha võitis arhitekt Andres Tambek;

* arheoloogilised kaevamistööd 1985-1990 V. Trummali, R. Metsalliku, A. Mäesalu ja U. Tiirmaa juhendamisel;

* projekt valmis "Eesti Projektis" 1987, tööjoonised 1989. Arhitekt Andres Tambek, projekti peainsener Hinno Ainumäe;

* AS EVIKO (tollal Tartu Ehitustrusti Ehitusvalitsus nr 1) alustas ehitamist 1990. aastal (esimene kopatäis mulda tõsteti välja ülikooli aastapäeval, 1. detsembril). (Siinkohal sobiks meenutada tollase ajalooteaduskonna dekaani prof Helmut Piirimäe sõnu, et selles rahvusteaduste majas saab taastada ausat ajalugu - UT nr 35, 1990);

* nurgakivi pandi hoonele 23. aprillil 1991;

* 1995. aasta septembris avati uues hoones pidulikult euroteaduskond.

* * *

Ülikooli arhitekti Martti Preemi ja EKO peaspetsialisti Madis Noore juhatusel tegid avamisele tulnud ringkäigu mööda üsna omapärast maja, kus peauksest sisse astudes kohe teisele korrusele satutakse. Kokku on neli korrust ning täies mahus keldrikorrus, üks on täiesti ja teine pooleldi maa all, sest maja asub mäe nõlval.

Kes veel humanitaarhoonega tuttavad pole, neile teadmiseks, et teisel korrusel vasakul pool asuvad ajaloo-osakonna kunstiajaloo, arheoloogia ja etnoloogia õppetooli ruumid, paremas tiivas filoloogiateaduskonna dekanaat ja filosoofide kabinetid. Selle korruse fuajeesse tuleb ka kohvik ning ajakirjanduse müügipunkt.

Kolmandal korrusel tegutseb juba ammu eruroteaduskond ja majandusteaduskonna välismajanduse õppetool. Sellel korrusel püüavad pilku ka skulptor Mati Karmini kaks uut skulptuuri. Sama kunstniku naisfiguurid kaunistavad peasissekäiku.

Neljas korrus on ajaloo-osakonna päralt, selle fuajees on K. Saksa ja S. Liiva graafilised lehed.

Esimesel korrusel, kuhu pääseb fuajee keskmisest trepist alla astudes, asub arvutigraafika- ja õppetehnikakeskus koos veel allpool asuva fotolaboriga. Esimese korruse vasakust tiivast leiab ka varem keeltemajas paiknenud paljundusbüroo. Õppetehnika poole pealt tasub kindlasti mainida väga kaasaegset auditooriumi, kus on võimalik ka telekonverentse korraldada. Esimesele korrusele tuleb veel kantseleikaupade pood.

Eriti võivad rõõmustada ülikooli arheoloogid, sest neil on nüüd siin nii leidude töötlemise kui konserveerimise ruumid.

Filosoofiateaduskonna dekaan prof Jaan Ross ütles, et teaduskonna kuuel osakonnal on nüüd ruumiprobleem lahenenud. Lähiajal algab ka peahoone vastas asuva maja remont, millest kujuneb keelte õpetamise hoone. J. Ross kutsus üles humanitaarhoonele üht korralikku nime leidma. Prof Ülo Matjuse idee on olnud nimetada see maja *philosophicum*'iks. Mida arvab lehelugeja?

Avamisel tänas halduisprorektor Riho Illak neid kümneid ja sadasid, kes pika ehitusaja jooksul maja valmimissaamisele kaasa aitasid. Mitmeid neist, nagu arhitekt Andres Tambekit, ehituskorralduse osakonna peaspetsialisti Madis Noort, EVIKO juhatajat Rein Murumäge ja EVIKO projektijuhti Reedik Rööpsonit peeti meeles ülikoolipoolse kingitusega.

Kes on pilgu humanitaarhoonest keemiahoone poole heitnud, märkab, et nende vahele on tekkinud üsna avar kena plats, millest suvisel ajal omapärane ülikooli õu võiks kujuneda.

Varje Sootak

❐ Kaua ehitatud humanitaarhoone valmimise üle on põhjust rõõmu tunda arhitektil, ehitajail, linna esindajail, ülikoolirahval. Kohe lõigatakse ka lint läbi. Fotod: Eduard Sakk.

acta diurna

SEL NÄDALAL

15. september

- **Rektor Peeter Tulviste ja EV president Lennart Meri avasid aulas Saksa akadeemilise nädala.** Järgnes prof Wolf Lepeniesi aulaloeng teemal «Kas maailma euroopastumine on lõppenud?».
- **Usuteaduskond** korraldas kahepäevase **konverentsi kirikuloost "Estland, Livland und westeuropäisches Christentum".**

16. september

- **Saksa akadeemiline nädal jätkus loengute, seminaride ja diskussioonidega.**
- **Põhja-Ameerika ülikoolide teabekeskused ja Avatud Eesti Fond tutvustasid raamatukogus erinevaid magistri- ja doktoriõppe võimalusi USA ülikoolides.**

17. september

- **Ajaloomuuseumis avati näitus "Kingitused Tartu Ülikoolile"** (vt. UT 8. lk).

18. september

- **Ülikoolis toimunud Emakeele Seltsi ettekandekoosolek oli pühendatud Mati Hindi 60. sünnipäevale.**
- **Hiiumaal avati ülikooli ajaloomuuseumis koostatud näitus "Impeeriumi ülikoolist rahvusülikooliks".**

19. september

- **Aulas avatakse kl 11 Balti reumatoloogide konverents.**
- **Kl 19 kirjutatakse alla Kuressaare kuursaalis sihtasutuse Ülikoolide Keskus Saaremaal asutamisdokumentidele. Tartu Ülikooli poolt kirjutab asutamislepingule alla prorektor Toivo Maimets.**

TULEVAL NÄDALAL

22. septembril

- **Kl 14.15 toimub Göttingeni Ülikooli rektori prof dr Hans-Ludwig Schreiberi aulaloeng "Õigus inimväärsele surmale"** (saksa keeles).
- **Kl 17 mälestavad Raadil ülikooli akadeemiline pere ja töötajad oma endisi kolleege.**

23. septembril

- **Akadeemiline Muinsuskaitse Selts** tähistab oma 10. aastapäeva.
- 23. ja 24. septembril toimub TÜ raamatukogu XVII **teaduskonverents "Meie kogud. Eilsest tulevikku".**

24. septembril

- **Meelis Pärtel kaitseb kl 9.15 Lai 40 aud 207 doktoriväitekirja "Species diversity and community dynamics in calcareous grassland communities in Western Estonia" ja Malle Leht doktoriväitekirja "Genus Potentilla L. in Estonia, Latvia and Lithuania. Distribution, morphology and taxonomy".**
- **Tiia Trei kaitseb kl 13. 15 samas magistritööd "Phytoplankton of Kuressaare Bay".**
- **Kl 16 toimub ph aud 102 ülikooli ja Maapanga ühine infopäev kõigile neile, keda huvitab uus õppelaen,** mida Maapank õppuritele pakub.
- Kl 11 algab Geograafia Instituudis Vanemuise 46 **infopäev "GIS ja planeeringud"** (Lõuna-Eesti) maavanematele ja maakondade/omavalitsuste spetsialistidele.

25. septembril

- Kl 11 algab ph aud 139 kahepäevane **seminar "Väliseesti keel".**

27. septembril

- **AIESEC korraldab kl 10 väitlusseminari** (vt UT 8. lk).

✞

Tartu Ülikooli akadeemiline pere ja töötajad mälestavad oma endisi kolleege 22. septembril kell 17 Raadi kalmistu keskväljakul.

Bussid Raadile väljuvad peahoone eest kell 16.30.

TARTU ÜLIKOOLI NÕUKOGU

TÜ nõukogu uus koosseis

1. Peeter Tulviste, arengupsühholoogia prof, psühholoogiadr,
2. Toivo Maimets, esimene prorektor, rakubioloogia prof, *PhD*,
3. Teet Seene, teine prorektor, funktsionaalse morfoloogia prof, bioloogiadr,
4. Riho Illak, haldusprorektor,
5. Mart Kull, prorektor, otorinolarüngoloogia prof, meditsiiniknd,
6. Ivar-Igor Saarniit, akadeemiline sekretär, füüsika-matemaatikaknd,
7. Peeter Roosimaa, usuteaduskonna dekaan, dots, *magister theol*,
8. Tarmo Kulmar, võrdleva usuteaduse prof, teoloogiadr,
9. Peep Pruks, õigusteaduskonna dekaan, õigusteaduse dr,
10. Raul Narits, võrdleva usuteaduse prof, õigusteaduse knd,
11. Inge-Maret Orgo, töö- ja sotsiaalhooldusõiguse prof, õigusteaduse knd,
12. Irene Kull, lektor, *magister iur*,
13. Ants Peetsalu, arstiteaduskonna dekaan, kirurgiliste haiguste prof, meditsiinidr,
14. Lembit Allikmets, farmakoloogia prof, meditsiinidr,
15. Toomas Asser, neurokirurgia prof, meditsiiniknd,
16. Vello Salupere, sisehaiguste prof, meditsiinidr,
17. Eero Vasar, füsioloogia prof, meditsiinidr,
18. Jaan Ross, filosoofiateaduskonna dekaan, muusikateaduse ja muusikapsühholoogia prof, psühholoogiadr,
19. Ago Künnap, uurali keelte prof, filoloogiadr,
20. Anne Lill, klassikalise filoloogia prof, filoloogiaknd,
21. Jaan Mikk, hariduskorralduse prof, pedagoogikadr,
22. Tiit Rosenberg, Eesti ajaloo prof, ajalooknd,
23. Volli Kalm, bioloogia-geograafiateaduskonna dekaan, rakendusgeoloogia prof, geoloogia-mineraloogiaknd,
24. Ülo Mander, loodusgeograafia ja maastikuökoloogia prof, bioloogiaknd,
25. Jaanus Paal, botaanika prof, bioloogiaknd,
26. Jüri Tamm, füüsika-keemiateaduskonna dekaan, anorgaanilise keemia prof, keemiaknd,
27. Ene Ergma, astrofüüsika prof, füüsika-matemaatikadr,
28. Ants Tuulmets, orgaanilise keemia prof, keemiadr,
29. Mati Pääsuke, kehakultuuriteaduskonna dekaan, dotsent, bioloogiaknd,
30. Toivo Jürimäe, spordipedagoogika prof, bioloogiaknd,
31. Vahur Ööpik, dotsent, bioloogiaknd,
32. Jüri Sepp, majandusteaduskonna dekaan, majanduspoliitika prof, majandusknd,
33. Janno Reiljan, välismajanduse prof, majandusdr,
34. Mart Sõrg, raha ja panganduse prof, majandusdr,
35. Helje Kaldaru, dots, majandusknd,
36. Toivo Leiger, matemaatikateaduskonna dekaan, matemaatilise analüüsi prof, füüsika-matemaatikaknd,
37. Mati Kilp, algebra prof, füüsika-matemaatikaknd,
38. Kalev Pärna, tõenäosusteooria prof, füüsika-matemaatikaknd,
39. Jüri Allik, sotsiaalteaduskonna dekaan, psühhofüüsikaprof, *PhD*,
40. Marju Lauristin, sotsiaalpoliitika prof, filoloogiaknd,
41. Peeter Torop, dots, *PhD*,
42. Tiina Randma, lektor, *MPA*,
43. Peeter Olesk, raamatukogu direktor,
44. Juri Gordejev, bioloogia-geograafiateaduskonna magistrant,
45. Andres Salu, sotsiaalteaduskonna magistrant,
46. Tarmo Areda, arstiteaduskonna üliõpilane,
47. Uku Arold, sotsiaalteaduskonna üliõpilane,
48. Katriin Fisch, filosoofiateaduskonna üliõpilane,
49. Leif Kalev, õigusteaduskonna üliõpilane,
50. Atte Kivisaari, arstiteaduskonna üliõpilane,
51. Külliki Korts, sotsiaalteaduskonna üliõpilane,
52. Kaur Parve, füüsika-keemiateaduskonna üliõpilane,
53. Aare Ristikivi, filosoofiateaduskonna üliõpilane.

TARTU ÜLIKOOLI VALITSUS

Kavas on välja töötada dotsendile esitatavad nõuded

Möödunud reedel, 12. septembril toimunud ülikooli valitsuse istungil oli muu hulgas arutluse all dotsendile esitatavate nõuete väljatöötamine ning uutest nõuetest lähtuva töötasu määramine.

Rektor professor Peeter Tulviste tõdes oma sõnavõtus valitsuse istungil, et praegu on professorite ja dotsentide palgavahe liiga suur. Rektor väljendas veendumust, et dotsentide palk peab tõusma, kuid see saab toimuda vaid pärast uute ametinõuete väljatöötamist ning loomulikult dotsendina töötavate inimeste vastavusel nendele nõuetele.

Uued nõuded töötab välja akadeemiline komisjon. Et seejuures saaks arvestada erinevate seisukohtadega, pidas professor Tulviste vajalikuks diskussiooni. Sobivaks kohaks oma arvamuse väljendamiseks ja diskussiooni pidamiseks oleks rektori arvates nii ülikooli ajaleht kui ka teised väljaanded.

Kevadsemestril töötati välja professorile esitatavad nõuded ja määrati uute nõuetega vastavuses olev professori palk. Selle aasta kevadel valis ülikooli nõukogu uute nõuete alusel ametisse 72 korralist professorit.

Ülikooli põhikirja järgi on dotsent «oma eriala tunnustatud õppejõud, kes õpetab mingit ainet või ainete rühma ja kuulub õppetooli juurde» (V. 2. § 112). Dotsendiks võib valida isikut, kellel on Eesti doktorikraad või tasemelt sellele vastav mõne teise riigi akadeemiline kraad. Samuti peavad dotsendil olema «küllaldased teaduslik-pedagoogilise töö kogemused ning teadustöö tulemused publitseeritud rahvusvahelise levikuga erialaajakirjanduses» (V. 2. § 113).

Andres Toode,
teabetalitus

stipendium

Eesti Rahvuskultuuri Fondi stipendiumide saajad 1997/98. õppeaastal

9. septembril valis ERFi stipendiumikomisjon 14 põhiõppe üliõpilase, 12 magistriõppe üliõpilase ja ühe külalisõppejõu poolt esitatud taotluste põhjal ERFi stipendiumi saajad.

I. Põhiõppe üliõpilastele (á 1000 krooni kuus, 10 000 aastas)

1. **Liina Jääts** eesti ja soome-ugri filoloogia 4.a üliõpilane,
2. **Annika Haas** eesti ja soome-ugri filoloogia 3.a üliõpilane,
3. **Piret Paal** eesti ja soome-ugri filoloogia 3.a üliõpilane,
4. **Helin-Mari Arder** prantsuse keele ja kirjanduse 3.a üliõpilane,
5. **Aet Püssim** skandinavistika (taani keel) 4.a üliõpilane,
6. **Maarit Kivilo** klassikalise filoloogia 4.a üliõpilane,
7. **Tiina Oselin** ajaloo eriala 4.a üliõpilane,
8. **Marek Tamm** ajaloo eriala 4.a üliõpilane,
9. **Heli Rahkema** ajaloo eriala 4.a üliõpilane,
10. **Kadri Must** ajaloo eriala 3.a üliõpilane.

II. Magistriõppe üliõpilastele (á 1500 krooni kuus, 15 000 aastas)

1. **Janika Päll** klassikalise filoloogia 2.a magistrant,
2. **Andres Kärssin** ajaloo 2.a magistrant,
3. **Madis Arukask** eesti ja võrdleva rahvaluule 2.a magistrant.

III. Külalisõppejõule (6000 krooni kuus, kaheks semestriks á 4 kuud, 48 000 aastas)

1. **Andres Ilmar Kasekamp** ajaloo osakonna külalislektor.

ERF ootab kevadel stipendiaatidelt aruandeid möödunud stipendiumiaastast. Aruanded palun tuua õppeosakonda 1998. aasta juuni alguseks. Edukat aastat!

Ülle Hendrikson

Arno Mägi stipendiumi statuut

Arno Mägi stipendiumifond moodustub Arno Mägi poolt annetatud rahadest. Stipendiumi suurus on 12 000 krooni aastas. Asutaja võib stipendiumi suurust ja selle saajate arvu muuta vastavalt vajadusele.

Stipendium on mõeldud **õigusteaduskonna üliõpilasele** (sh magistrandile või doktorandile), kellel on väljapaistvad tulemused õppe- ja teadustöös.

Kandideerijal esitada taotlus koos elulookirjelduse ja väljavõttega õpinguraamatust **10. novembriks** õigusteaduskonna dekaanile. Taotluses kirjeldada erialast tegevust (teadustööd, publikatsioonid, ettekanded konverentsidel jne) ning stipendiumi kasutamise eesmärke. Stipendiumikomisjon, mille esimeheks on rektor, koostab taotlejatest pingerea. Otsuse teeb koos komisjoniga Arno Mägi. Vajadusel vestleb stipendiumi asutaja komisjoni poolt esitatud kandidaatidega.

Stipendium antakse kätte rahvusülikooli aastapäevale pühendatud aktusel 1. detsembril.

TARTU ÜLIKOOLI KIRJASTUS

Algus eelmises numbris

1989

Fakt, sõna, pilt XII. Koost. H. Harro. ISSN 0494-7304 0131-1506. Tartu, 1989. (Tartu Ülikool. Žurnalistika kateeder.) [217 eks.] Hind 0.85/0.94 + km=1.11 kr

M. Heinloo. **Elementy mehaniki sploshnyh sred.** Tartu, 1989. 68 lk. (Tartuskij Gosudarstvennyj Universitet. Kafedra teoreticeskoj mehaniki.) [191 eks.] Hind 0.85/0.94 + km=1.11 kr (p), 0.45/0.50+km=0.59 kr (l).

Kvantitatiivse keemilise analüüsi praktikumi juhend. Koost. H. Kuus. Viies, parandatud trükk. Tartu, 1989. 68 lk. (Tartu Riiklik Ülikool. Analüütilise keemia kateeder.) [105 eks.] Hind 0.85/0.94+km=1.11 kr

Lesetexte für die Studenten der Sportmedizin. Zusammengest. von M. Malinen. Tartu, 1989. 64 lk. (Staatliche Universität Tartu. Lehrstuhl für Fremdsprachen.) [55eks.] Hind 0.85/0.94 + km=1.11 kr

Metodiceskie razrabotki dlja laboratornyh zanjatij po bioorganiceskoj himii dlja studentov meditsinskogo fakul'teta: Cast I. Tartu, 1989. 128 lk. (Tartuskij Universitet.) [198 eks.] Hind 0.85/0.94+km=1.11 kr

Orienteerumisspordi terminid. Suunnistuskäsitteet. Fachausdrücke des Ol. Terms of Orienteering. Terminy sportivnogo orientirovanija. Koost. A. Kivistik. Tartu, 1989. 56 lk. (Tartu Ülikool. Suusaspordi kateeder.) [76 eks.] Hind 0.85/0.94 + km=1.11 kr

Sbornik sadac po kursu obshshej fiziki: Elektricestvo i magnetizm. Sost. K. Kudu. Tartu, 1989. 244 lk. (Tartuskij Gosudarstvennyj Universitet. Kafedra obshshej fiziki.) [17 eks.] Hind 0.85/0.94+km=1.11 kr

70 aastat eesti ülikooli. Tartu Ülikooli ajaloo küsimusi XXIII: (TÜ ajaloo muuseumi materjalid). Tartu, 1989. 256 lk. (Tartu Ülikool.) [12 eks.] Hind 0.85/0.94+km=1.11 kr

70 aastat eesti ülikooli. Tartu Ülikooli ajaloo küsimusi XXIV: (TÜ ajaloo muuseumi materjalid). Tartu, 1989. 212 lk. (Tartu Ülikool.) [22 eks.] Hind 0.85/0.94+km=1.11 kr

Tartu Ülikooli kroonika 1985. Koost. Urve Liin, Jaks Lankots. Tartu, 1989. 188 lk. (Tartu Ülikool.) [147 eks.] Hind 0.85/0.94+km=1.11 kr

Tartu Ülikooli õigusteaduskonna lõpetanute ja õigusteadust õpetanute nimekiri 1919–1989. Tartu, 1989. 68 lk. (Tartu Ülikool. Eesti Akadeemiline Õigusteaduse Selts.) [347 eks.] Hind 1.25/1.39+km=1.64 kr

Test Papers for Correspondence Students of the Law Faculty. Comp. by Ester Rahi. Tartu, 1989. 36 lk. (Tartu State University.) [68 eks.] Hind 1.25/1.39+km=1.64 kr

Textbeiträge zur Phonologie und Phonetik. Hr. von Eve Pormeister. Tartu, 1989. 204 lk. (Staatliche Universität Tartu. Lehrstuhl für deutsche Philologie.) [46 eks.] Hind 1.25/1.39 +km=1.64 kr

G. Vainikko. **Põhjavete filtratsiooni matemaatilised mudelid: Matemaatilise füüsika täiendavaid peatükke.** Tartu, 1989. 52 lk. (Tartu Riiklik Ülikool. Arvutusmatemaatika kateeder.) [146 eks.] Hind 0.45/0.50 + km=0.59 kr

1990

Anomaalsete laste õpitegevus ja isiksus. Ucebnaja dejatel'nost' i licnost' anomal'nyh detej: Trudy po defektologii. (TÜ toimetised 874.) Tartu, 1990. 196 lk. [118 eks.] Hind 1.25/1.39+km=1.64 kr

Uurimusi germaani keelte sõnavara ja grammatika alalt. Issledovanija po leksike i grammatike germanskihjazykov: Linguistica 1989. (TÜ toimetised 877.) Tartu, 1990. 160 lk. [20 eks.] Hind 0.85/0.94+km=1.11 kr

Monoidy, kol'tsa i algebry. Monoids, Rings and Algebras: Matemaatika- ja mehhaanika-alaseid töid. Trudy po matematike i mehhanike. (TÜ toimetised 878.) Tartu, 1990. 192 lk. [56 eks.] Hind 0.85/0.94+km=1.11 kr

Žanri ja kujundi poeetika. Poetika zhanra i obraza: Studia metrica et poetica. Trudy po metrike i poetike. (TÜ toimetised 879.) Tartu, 1990. 108 lk. [37 eks.] Hind 0.85/0.94 + km=1.11 kr

Studies on Aerosols and High Frequency Discharges: Ionization, Aerosols, Electrometry. (TÜ toimetised 880.) Tartu, 1990. 132 lk. [17 eks.] Hind 0.85/0.94+km=1.11 kr

Gormonal'naja reguljatsija obmennyh protsessov pri myshecnoj dejatel'nosti: Endokrinnye mehanizmy reguljatsii prisposoblenija organizma k myshecnoj dejatel'nosti. (TÜ toimetised 884.) Tartu, 1990. 160 lk. [90 eks.] Hind 0.85/0.94 +km=1.11 kr

Litologija i mineralogija korennyh i cetverticnyh porod Estonii: Trudy po geologii XI. (TÜ toimetised 885.) Tartu, 1990. 128 lk. [19 eks.] Hind 0.85/0.94+km=1.11 kr

Fiziologiceskie, kliniceskie i matematiceskie problemy sportivnoj meditsiny: Trudy po meditsine. (TÜ toimetised 886.) Tartu, 1990. 132 lk. [95 eks.] Hind 0.85/0.94+km=1.11 kr

Smyslovye kontsepty istoriko-filosofskogo znanija: Trudy po filosofii XXXV. (TÜ toimetised 892.) Tartu, 1990. 144 lk. [9 eks.] Hind 0.85/0.94 +km=1.11 kr

Stochastic Models: Matemaatika- ja mehaanikaalased tööd. Trudy po matematike i mehanike. (TÜ toimetised 893.) Tartu, 1990. 40 lk. [11 eks.] Hind 0.50/0.56+km=0.66 kr

Kliniceskoe izucenie effektivnosti psihotropnyh preparatov: Trudy po meditsine. (TÜ toimetised 895.) Tartu, 1990. [215 eks.] Hind 1.25/1.39 +km=1.64 kr

The Aesthetic Positions and Creative Method of the Writer. Esteticeskie pozitsii i tvorceskij metod pisatelja: Works on Romance-Germanic Philology. Trudy po romano-germanskoj filologii. (TÜ toimetised 898.) Tartu, 1990. 140 lk. [37 eks.] Hind 1.25/1.39+km=1.64 kr

Applications of Topology in Algebra and Differential Geometry: Matemaatika- ja mehaanikaalaseid töid. (TÜ toimetised 899.) Tartu, 1990. 140 lk. [15 eks.] Hind 0.85/0.94 + km=1.11 kr

Voprosy soderzhanija i metodiki obucenija inostrannym jazykam: Methodica 1990. (TÜ toimetised 900.) Tartu, 1990. 84 lk. [18 eks.] Hind 0.85/0.94+km=1.11 kr

In memoriam Paul Ariste: Fenno-ugristica 17. (TÜ toimetised 902.) Tartu, 1990. 260 lk. [103 eks.] Hind 3.40/3.78+km=4.46 kr

Problemy elektroanaliza i adsorbtsii na tverdyh elektrodah: Trudy po himii XX. Eletrohimija. Posvjashshaetsja pamjati professora Tartuskogo universiteta U. Pal'ma. (TÜ toimetised 905.) Tartu, 1990. 160 lk. [2 eks.] Hind 0.85/0.94+km=1.11 kr

Preparation and Investigation of Thin Solid Films: Proceedings of Electroluminescence XVIII. (TÜ toimetised 908.) Tartu, 1990. 108 lk. [6 eks.] Hind 0.85/0.94+km=1.11 kr

Teoreticeskie problemy juridiceskoj praktiki: Studia iuridica VI. (TÜ toimetised 909.) Tartu, 1990. 140 lk. [17 eks.] Hind 1.70/1.89+km=2.23 kr

Uurimusi üld- ja kõrvutava keeleteaduse alalt. Issledovanija po obshshemu i sopostavitel'nomu jazykoznaniju: Linguistica 1990. (TÜ toimetised 911.) Tartu, 1990. 140 lk. [3 eks.] Hind 0.85/0.94+km=1.11 kr

Kvantitativnaja lingvistika i avtomaticeskij analiz tekstov 1990. Quantitative Linguistics and Automatic Text Analysis. (TÜ toimetised 912.) Tartu, 1990. 124 lk. [23 eks.] Hind 0.85/0.94+km=1.11 kr

Collocation and Projection Methods for Integral Equatations and Boundary Value Problems. Kollokatsionnye i proektsionnye metody dlja integral'nyh uravnenij i kraevyh zadac: Matemaatika- ja mehaanika-alaseid töid. Trudy po matematike i mehanike. (TÜ toimetised 913.) Tartu, 1990. 88 lk. [73 eks.] Hind 0.70/0.78 + km=0.92 kr

Vneteoreticeskie formy otrazhenija prava: Studia iuridica V. (TÜ toimetised 914.) Tartu, 1990. 180 lk. [31 eks.] Hind 1.70/1.89+km=2.23 kr

Akadeemilise sõudmise tehnika: Õppemetoodiline vahend kehakultuuriteaduskonna üliõpilastele. Koost. Ülo Tölp. Tartu, 1990. 54 lk. (Tartu Ülikool. Raskejõustiku ja veespordi kateeder.) [157 eks.] Hind 0.85/0.94+km=1.11 kr

Alma Mater Ludi Literarii: Tartu Ülikooli kirjanduslik almanahh. Tegevtoim. Tiit Pruuli, Jaan Malin. Tartu, 1990. 152 lk. (Tartu Ülikool.) [11 eks.] Hind 0.85/0.94+km=1.11 kr

Eesti Matemaatika Selts. Aastaraamat 1989. Tartu, 1990. 108 lk. [124 eks.] Hind 0.85/0.94+km=1.11 kr

S. G. Isakov. **Literatura narodov Zakavkaz'ja. Vypusk I.** Tartu, 1990. 88 lk. (Tartuskij Universitet.) [65 eks.] Hind 0.45/0.50+km=0.59 kr

O. Kiho, E. Mashirina, Ja. Mashirin. **Osnovy informatiki i vycislitel'noj tehniki II.** Tartu, 1990. 112 lk. (Tartuskij Universitet. Kafedra programmirovanija.) [17 eks.] Hind 1.70/1.89+km=2.23 kr

Ülo Lepik. **Punktmasside süsteemi põhiteoreeme.** Tartu, 1990. 36 lk. (Tartu Ülikool. Teoreetilise mehaanika kateeder.) [178 eks.] Hind 0.45/0.50+km=0.59 kr

Maadlejate kehalised võimed: Õppemetoodiline vahend kehakultuuriteaduskonna üliõpilastele. Koost. Tõnu Sikkut. Tartu, 1990. 76 lk. (Tartu Ülikool. Raskejõustiku ja veespordi kateeder.) [37 eks.] Hind 0.85/0.94+km=1.11 kr

Susanne Müller. **Kleines ABC der wissenschaftlichen Arbeit für Germanistikstudenten.** Tartu, 1990. 84 lk. (Universität Tartu. Lehrstuhl für deutsche Philologie.) [249 eks.] Hind 0.45/0.50+km=0.59 kr

Sil'vija Oja. **Rukovodstvo praktikumami po psihologii sporta I**. Tartu, 1990. (Tartuskij Universitet. Kafedra teorii sporta.) 60 lk. [165 eks.] Hind 0.45/0.50+km=0.59 kr

Organy pishshevarenija. Sost. Ja. Rijv, E. Ja. Laane. Tartu, 1990. 48 lk. (Tartuskij Universitet.) [494 eks.] Hind 0.45/0.50+km=0.59 kr

Osnovy tehniki lyzhnyh hodov. Sost. Ju. Kal'justo. Tartu, 1990. 76 lk. (Tartuskij Universitet. Kafedra lyzhnogo sporta.) [57 eks.] Hind 0.85/0.94 +km=1.11 kr

Praktikum po optike VI: Interferentsija. Difraktsija. Metodiceskoe rukovodstvo dlja studentov fiziceskogo otdelenija. Sost. Matti Laan, Peter Paris. Perevod s estonskogo O. Mankin. Tartu, 1990. 96 lk. (Tartuskij Universitet. Kafedra obshshej fiziki.) [14 eks.] Hind 0.45/0.50+km=0.59 kr

Rukovodstvo k praktikumu po mehanike I. Sost. E. Tamm. Perevod c estonskogo O. Mankin. Tartu, 1990. 152 lk. (Tartuskij Universitet. Kafedra obshshej fiziki.) [14 eks.] Hind 1.25/1.39+km=1.64 kr

Rukovodstva k praktikumu po obshshim fiziceskim izmerenijam. Sost. E. Tamm. Tartu, 1983. 196 lk. (Tartuskij Gosudarstvennyj Universitet. Kafedra obshshej fiziki.) [2 eks.] Hind 0.35/0.39+km=0.46 kr

Ennu Sepp. **Urotrakti operatsioonid.** Teine trükk. Tartu, 1990. 64 lk. (Tartu Ülikool. Operatiivkirurgia ja uroloogia kateeder.) [76 eks.] Hind 5.10/5.67 +km=6.69 kr

Suusaspordi oskussõnad. Hiihtourheilun terminologia. Fachausdrücke des Skisports. Terms of Skiing. Terminy lyzhnogo sporta. Koost. A[rne] Kivistik. Tartu, 1990. 68 lk. (Tartu Ülikool. Suusaspordi kateeder.) [85 tk.] Hind 1.70/1.89 + km=2.23 kr

The II Baltic Meeting on Pharmacology and Clinical Pharmacology. Tallinn, October 3–4, 1990. Abstracts. Tartu, 1990. 136 lk. (Tartu University. Estonian Academy of Sciences.) [8 eks.] Hind 0.85/0.94 + km=1.11 kr

H. Timotheus, A. Tuulmets. **Orgaanilise sünteesi praktikumi laboratooriumitehnika.** Teine trükk. Tartu, 1990. 68 lk. (Tartu Ülikool. Orgaanilise keemia kateeder.) [65 eks.] Hind 0.45/0.50 + km=0.59 kr

Juhan Tuldava. **Gotische Texte mit Wörterverzeichnis, Erläuterungen und grammatischen Tabellen**. 5. Auflage. Tartu, 1990. 112 lk. (Universität Tartu.) [60 eks.] Hind 5.10/5.67 +km=6.69 kr

Juhan Tuldava. **Kurzgefasste deutsche Sprachgeschichte (althochdeutsch - mittelhochdeutsch - neuhochdeutsch): Lehrbuch für Studenten der deutschen Philologie. 3. Auflage.** Tartu, 1990. 96 lk. (Universität Tartu.) [75 eks.] Hind 5.10/5.67 + km=6.69 kr

G. Vainikko. **Kiirguslevi: Matemaatilise füüsika täiendavaid peatükke**. Tartu, 1990. 92 lk. (Tartu Ülikool. Arvutusmatemaatika kateeder.) [35 eks.] Hind 5.10/5.67 + km=6.69 kr

A. A. Viru, N. N. Jakovlev, T. A. Jurimjac. **Glavy iz sportivnoj fiziologii: Lektsii dlja slushatelej fakul'teta povyshenija kvalifikatsii (prepodavatelej fiziologii, biohimii, anatomii, gigieny, sportivnoj meditsiny).**

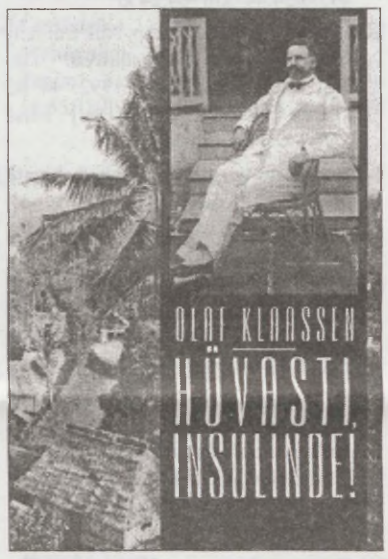

◆ Olaf Klaassen. **Hüvasti Insulinde! Andres Saali elu Indoneesias.**

Tartu, 1990. 96 lk. (Tartuskij Universitet. Kafedra sportivnoj fiziologii.) [86 eks.] Hind 0.85/0.94 + km=1.11 kr

Ülikool: Acta Publica Universitatis Tartuensis. I ak, number 4, oktoober–detsember 1989. 72 lk. [229 eks.] Hind 1.70/1.89+km=2.23 kr

1991

Izmenenija v gormonal'nom ansamble krovi pri adaptatsii k fiziceskoj nagruzke: Endokrinnye mehanizmy prisposoblenija organizma k myshecnoj dejatel'nosti. (TÜ toimetised 922.) Tartu, 1991. 136 lk. [18 eks.] Hind 0.85/0.94 + km=1.11 kr

Komp'juter. Celovek. Obshshestvo: Trudy po cotsial'nym problemam kibernetiki. (TÜ toimetised 923.) Tartu, 1991. 196 lk. [3 eks.] Hind 0.85/0.94+km=1.11 kr

Regial'noe razvitie i mehanizm hozjajstvovanija: Trudy po obshshej ekonomiceskoj teorii. (TÜ toimetised 924.) Tartu, 1991. 80 lk. [64 eks.] Hind 0.85/0.94+km=1.11 kr

Crime in the Changing Society. Prestupnost' v izmenjajushshemsja obshshestve II: Papers on Criminology. Trudy po kriminologii. (TÜ toimetised 925.) Tartu, 1991. 156 lk. [35 eks.] Hind 1.70/1.89+km=2.23 kr

Improving the Language Proficiency of Students Majoring in Foreign Languages: Methodica 1991. (TÜ toimetised 927.) Tartu, 1991. 52 lk. [56 eks.] Hind 0.85/0.94 + km=1.11 kr

Functional Analysis and Theory of Summability: Matemaatika- ja mehaanikaalaseid töid. (TÜ toimetised 928.) Tartu, 1991. 112 lk. [11 eks.] Hind 0.85/0.94+km=1.11 kr

Molecular Pharmacology of Receptors IV. Ed. Lembit H. Allikmets. (TÜ toimetised 929.) Tartu, 1991. 88 lk. [100 eks.] Hind 1.25/1.39 + km=1.64 kr

Structures on the Manifolds. Struktury na mnogoobrazijah. Struktuurid muutkondadel: Matemaatika- ja mehaanika-alaseid töid. (TÜ toimetised 930.) Tartu, 1991. 164 lk. [7 eks.] Hind 0.85/0.94+km=1.11 kr

Istoriko-gnoseologiceskie invarianty soznanija: Trudy po filosofii XXXVI. (TÜ toimetised 933.) Tartu, 1991. 92 lk. [27 eks.] Hind 1.70/1.89 + km=2.23 kr

Eesti ordoviitsiumi paleontoloogia ja stratigraafia: Töid geoloogia alalt XII. (TÜ toimetised 934.) Tartu, 1991. 60 lk. [13 eks.] Hind 1.70/1.89 +km=2.23 kr

Abiks regionaalgeoloogia ja geotektoonika õppijaile I: Valik loengute illustratiivsest materjalist. Koost. A. Oraspõld, J. Kirs. Tartu, 1991. 64 lk. (Tartu Ülikool. Geoloogia kateeder.) [152 eks.] Hind 0.85/0.94 + km=1.11 kr

Antibakterial'noe lecenie tuberkuleza. Sost. Hejnart Sillastu. Izdanie tret'e, ispravlennoe i dopolnennoe. Tartu, 1991. 48 lk. (Tartuskij Universitet.) [58 eks.] Hind 0.85/0.94 + km=1.11 kr

Ants Järv. **Väliseestlaste teater ja draama**. Tartu, 1991. 200 lk. (Tartu Ülikool.) [117 eks.] Hind 8.50/9.44 + km=11.14 kr

T. Kollo. **Matricnaja proizvodnaja dlja mnogomernoj statistiki**. Tartu, 1991. 156 lk. [62 eks.] Hind 0.85/0.94 + km=1.11 kr

Jaan Lellep. **Optimization of Plastic Structures**. Tartu, 1991. 192 lk. (Tartu University. Department of Theoretical Mechanics.) [5 eks.] Hind 2.00/2.22+km=2.62 kr

Herbert Lindmäe. **Útluste seostamine olustikuga.** Tartu, 1991. 44 lk. (Tartu Ülikool. Õigusteaduskond. Kriminaalõigusc ja -protsessi kateeder.) [30 eks.] Hind 1.70/1.89 + km=2.23 kr

Eero Medijainen. **Eesti välispoliitika Balti suund 1926–1934.** Tartu, 1991. 112 lk. (TÜ ajaloo- ja rahvastikuteaduse labor.) [171 eks.] Hind 6.75/7.50+km=8.85 kr

Pedagoogiline aastaraamat 1990. Tegevtoim. Hillar Palamets. Tartu, 1991. 148 lk. (Tartu Ülikool. Eesti Akadeemiline Pedagoogika Selts.) [95 eks.] Hind 1.70/1.89+km=2.23 kr

Platon. **Fedon**. Sost. Tynu Lujk. Tartu, 1991. 144 lk. (Tartuskij Universitet.) [115 eks.] Hind 6.75/7.50 + km=8.85 kr

Marika Tammjärv, Kalle Tammjärv. **Süsteemi SURVOS aabits**. Tartu, 1991. 52 lk. (Tartu ülikool. Matemaatilise statistika kateeder.) [11 eks.] Hind 0.50/0.56+km=0.66 kr

Tezisy dokladov naucnoj konferentsii "A. Blok i russkij postsimvolizm" 22–24 marta 1991 g. Tartu, 1991. 96 lk. (Tartuskij Universitet. Kafedra russkoj literatury.) [46 eks.] Hind 0.85/0.94+km=1.11 kr

Tuberkuloosi antibakteriaalne ravi: Metoodiline abimaterjal tuberkuloosikursuse omandamisel. Koost. Heinart Sillastu. Kolmas, parandatud ja täiendatud trükk. Tartu, 1991. 48 lk. (Tartu Ülikool.) [161 eks.] Hind 5.10/5.67+km=6.69 kr

Endel Tünder. **Songad: Diagnoosimine ja kirurgiline ravi.** Neljas trükk. Tartu, 1991. 60 lk. (Tartu Ülikool. Teaduskonnakirurgia kateeder.) [60 eks.] Hind 2.55/2.83 + km=3.34 kr

Endel Tünder. **Söögitoru kirurgilised haigused**. Kolmas trükk. Tartu, 1991. 48 lk. (Tartu Ülikool. Teaduskonnakirurgia kateeder.) [127 eks.] Hind 2.55/2.83+km=3.34 kr

Jaan Vainu. **Majandusliku kasvu mudelid**. Tartu, 1991. 96 lk. (Tartu Ülikool.) [80 eks.] Hind 0.85/0.94 + km=1.11 kr

A. A. Viru. **Fiziologiceskie osnovy ozdrovitel'nogo vlijanija ritmiceskoj gimnastiki: Ucebno-metodiceskoe posobie**. Tartu, 1991. 44 lk. (Tartuskij Universitet. Kafedra sportivnoj fiziologii.) [59 eks.] Hind 0.45/0.50 + km=0.59 kr

Ülikool: Acta Publica Universitatis Tartuensis. Vol. 3, No 3, July–Sep-

TARTU ÜLIKOOLI KIRJASTUS

tember 1991. 96 lk. [192 eks.] Hind 2.15/2.39+km=2.82 kr

- **Ülikool: Acta Publica Universitatis Tartuensis. II ak, number 4, oktoober–detsember 1990.** 64 lk. [112 eks.] Hind 1.70/1.89+km=2.23 kr

1992

- **Kul'tura. Tekst. Narrativ: Trudy po znakovym sistemam XXIV**. (TÜ toimetised 882.) Tartu, 1992. 164 lk. [41 eks.] Hind 19.50/21.67 + km=25.57 kr
- **Südame- ja endokriinse kirurgia probleemid. Problemy serdecnoj i endokrinnoj hirutgii. Pühendatud professor Albert Kliimani 70. sünniaastapäevale. Sbornik posvjashshen 70-letiju so dnja rozhdenija professora Al'berta Klijmana: Arstiteaduslikke töid. Trudy po meditsine**. (TÜ toimetised 935.) Tartu, 1992. 120 lk. [162 eks.] Hind 1.70/1.89+km=2.23 kr
- **Semiotika i istorija: Trudy po znakovym sistemam XXV**. (TÜ toimetised 936.) Tartu, 1992. 156 lk. [4 eks.] Hind 18.10/20.11+km=23.73 kr
- **Methods for Solution of Integral Equations and Ill-Posed Problems: Matemaatika- ja mehhaanika-alaseid töid. Trudy po matematike i mehanike**. (TÜ toimetised 937.) Tartu, 1992. 104 lk. [23 eks.] Hind 1.70/1.89+km=2.23 kr
- **Fenno-Ugristica 18.** (TÜ toimetised 938.) Tartu, 1992. 172 lk. [20 eks.] Hind 2.55/2.83+km=3.34 kr
- **Application of Topology in Algebra and Differential Geometry: Matemaatika- ja mehaanikaalaseid töid**. (TÜ toimetised 940.) Tartu, 1992. 124 lk. [18 eks.] Hind 1.70/1.89 + km=2.23 kr
- **Uurimusi Läänemeremaade ajaloost VII.** (TÜ toimetised 941.) Tartu, 1992. 84 lk. [98 eks.] Hind 7.40/8.22+km=9.70 kr
- **Multivariate Statistics: Proceedings of the First Tartu Seminar, 27–29 August 1991.** (TÜ toimetised 942.) Tartu, 1992. [42 eks.] Hind 9.70/10.78 + km=12.72 kr
- **Eesti rahvaluule käsitlusi: Töid eesti filoloogia alalt**. (TÜ toimetised 943.) Tartu, 1992. 128 lk. [37 eks.] Hind 3.00/3.33+km=3.93 kr
- **Problems of the Aesthetic Positions and Style of the Writer. Problemy esteticeskih pozitsij i stilja pisatelja: Works on Romance-Germanic Philology. Trudy po romano-germanskoj filologii.** (TÜ toimetised 945.) Tartu, 1992. 96 lk. [118 eks.] Hind 8.30/9.22+km=10.88 kr
- **Turumajandusele ülemineku probleeme: Majandusteaduslikke töid.** (TÜ toimetised 946.) Tartu, 1992. 124 lk. [37 eks.] Hind 12.00/13.33 + km=15.73 kr
- **Teaching Foreign Languages to Adult Learners: Methodica 1992**. (TÜ toimetised 948.) Tartu, 1992. 48 lk. [7 eks.] Hind 7.90/8.78 + km=10.36 kr
- **Kriminaaljuristika aktuaalseid küsimusi II**. (TÜ toimetised 949.) Tartu, 1992. 92 lk. [43 eks.] Hind 8.00/8.89 + km=10.49 kr
- **Methods of Study of Electrical Processes in Gases and Aerosols. Metody issledovanija elektriceskih protsessov v gazah i aerozoljah: Ionaization, Aerosols, Electrometry.** (TÜ toimetised 950.) Tartu, 1992. 140 lk. [113 eks.] Hind 8.00/8.89 + km=10.49 kr
- **Papers on Anthropology V: Dedicated to the 95th Birthday of Prof. Juhan Aul.** (TÜ toimetised 951.) Tartu, 1992. 136 lk. [33 eks.] Hind 11.00/12.22 +km=14.42 kr
- **Psühhiaatria teadus ja praktika Eestis: Arstiteaduslikke töid**. (TÜ toimetised 952.) Tartu, 1992. 220 lk. [199 eks.] Hind 17.00/18.89 + km=22.29 kr
- **Ringid ja poolrühmad. Rings and Semigroups: Matemaatika- ja mehhaanika-alaseid töid.** (TÜ toimetised 953.) Tartu, 1992. 96 lk. [58 eks.] Hind 8.00/8.89+km=10.49 kr
- **Biological and Pedagogical Problems of Physical Education and Sport II: Töid kehakultuuri alalt.** (TÜ toimetised 954.) Tartu, 1992. 224 lk. [192 eks.] Hind 10.60/11.78 + km=13.90 kr
- **Proceedings of the First Baltic Theriological Conference. Materialy pervoj Baltijskoj teriologiceskoj konferentsii: Töid zooloogia alalt**. (TÜ toimetised 955.) Tartu, 1992. 256 lk. [209 eks.] Hind 16.00/17.78 + km=20.98 kr
- **Eesti geoloogilise ehituse küsimusi: Töid geoloogia alalt XIII.** (TÜ toimetised 956.) Tartu, 1992. 116 lk. [70 eks.] Hind 12.00/13.33 + km=15.73 kr
- Helgi Andresson. **Deutsche Wirtschaftstexte zum Übersetzen**. Tartu, 1992. 104 lk. (Universität Tartu. Sprachzentrum.) [147 eks.] Hind 6.20/6.89+km=8.13 kr
- Thomas A. Ban. **Depressiivsete häirete diagnostika koondsüsteem**. Tlk. Peeter Läänc, Veiko Vasar, Anu Aluoja, Lia Loskit. Tartu, 1992. 170 lk. (Tartu Ülikool.) [9 eks.] Hind 49.00/54.44+km=64.24 kr
- Paul M. G. Emmelkamp, Ank Emmelkamp-Benner. **Ärevushäired.** Tlk. Ivar Männamaa. Tartu, 1992. 44 lk. (Tartu Ülikool.) [112 eks.] Hind 5.95/6.61+km=7.80 kr
- **Haigusjuhu analüüs sisehaiguste kliinikus.** [Koost.] Sulev Maramaa. Tartu, 1992. 28 lk. (Tartu Ülikool.) [396 eks.] Hind 2.85/3.17+km=3.74 kr
- A[in] Heinaru, M[art] Viikmaa. **Geneetika ülesanded**. Tartu, 1992. 160 lk. (Tartu Ülikool.) [174 eks.] Hind 7.10/7.89+km=9.31 kr
- M. Heinloo. **Lektsii po teoreticeskoj mehanike. Cast I: Mehanika materal'noj tocki.** Tartu, 1992. 72 lk. (Tartuskij Universitet. Kafedra teoreticeskoj mehaniki.) [76 eks.] Hind 0.85/0.94+km=1.11 kr
- **How to Improve Writing Skills**. Comp. by A[irc] M[ae] Veskis. Tartu, 1992. 68 lk. (Tartu University. Department of English.) [42 eks.] Hind 7.05/7.83+km=9.24 kr
- Vello Kaavere. **Baer**. Tartu, 1992. 104 lk. (Tartu Ülikool.) [160 eks.] Hind 1.70/1.89+km=2.23 kr
- Helje Kaldaru. **Sissejuhatus matemaatilisse majandusteadusesse.** Tartu, 1992. 64 lk. (Tartu Ülikool. Majanduskübernectika ja statistika kateeder.) [48 eks.] Hind 6.60/7.33 + km=8.65 kr
- Rect Kasik. **Eesti keele tuletusõpetus III: Adjektiivi- ja adverbituletus.** Tartu, 1992. 56 lk. (Tartu Ülikool. Eesti keele kateeder.) [459 eks.] Hind 5.50/6.11+km=7.21 kr
- Mati Kilp. **Algebra struktuurid.** Tartu, 1992. 112 lk. (Tartu Ülikool.) [149 eks.] Hind 9.90/11.00 + km=12.98 kr
- **Kognitiivkäitumuslik teraapia**. Koost. Tõnis Arro. Tartu, 1992. 64 lk. (Tartu Ülikool.) [469 eks.] Hind 7.30/8.11+km=9.57 kr
- **Kooliadaptatsioon: Lugemiseks pedagoogidele, koolipsühholoogidele ja teistele huvilistele.** Tartu, 1992. 84 lk. (Tartu Ülikool. Koolipsühholoogia labor.) [392 eks.] Hind 4.75/5.28+km=6.23 kr
- H. Koop. **Education in the USA: (A Study Aid in Conversation. 2nd Year)**. Tartu, 1992. 28 lk. (Tartu University. Department of English.) [264 eks.] Hind 2.70/3.00+km=3.54 kr
- **Koormustestid kardioloogilises praktikas: Metoodiline juhend.** [Koost.] E[evi] Maiste. Tartu, 1992. 136 lk. (Tartu Ülikool.) [88 eks.] Hind 8.45/9.39+km=11.08 kr
- Elmut Laane, Jaak Maaroos. **Hingamise ja vereringluse funktsionaalne diagnostika ning kliiniline füsioloogia: Käsiraamat üliõpilastele ja arstidele.** Tartu, 1992. 248 lk. (Tartu Ülikool.) [202 eks.] Hind 20.00/22.22 + km=26.22 kr
- **Laboratoorseid töid analüütilise keemia praktikumiks.** Koost. L. Paama, H. Kokk, P. Burk, T. Tõnutare, J. Pentshuk, V. Mäemets, M.-L. Allsalu, H. Kuus. Tartu, 1992. 80 lk. (Tartu Ülikool. Analüütilise keemia kateeder.) jt. [159 eks.] Hind 4.90/5.44 + km=6.42 kr
- Rita Labotkina, Aliia Kõdar. **Hammaste-lõualuude süsteemi areng ja kasv.** II trükk. Tartu, 1992. 28 lk. (Tartu Ülikool. Stomatoloogia kateeder.) [43 eks.] Hind 4.25/4.72 + km=5.57 kr
- Toivo Leiger. **Funktsionaalanalüüsi meetodid summeeruvusteoorias.** Tartu, 1992. 204 lk. (Tartu Ülikool. Matemaatilise analüüsi kateeder.) [160 eks.] Hind 10.75/11.94 + km=14.09 kr
- Robert Looga. **Rakkude elutegevus füsioloogilistes ja patoloogilistes tingimustes.** Tartu, 1992. 92 lk. (Tartu Ülikool.) [275 eks.] Hind 7.70/8.56 + km=10.10 kr
- **Metoodilised juhendid bioloogilises keemias arstiteaduskonna üliõpilastele III.** Koost. A.-T. Kengsepp, M. Zilmer, L. Tähepõld, T. Vihalemm. Tartu, 1992. 152 lk. (Tartu Ülikool.) [81 eks.] Hind 8.45/9.39+km=11.08 kr
- Susanne Müller. **Wortbildungselemente der deutschen Sprache. Semantische Übersichten.** Tartu, 1992. 60 lk. (Universität Tartu.) [41 eks.] Hind 2.55/2.83+km=3.34 kr
- Aili Paju, Lembit Kuhlberg, Ain Raal. **Ravimtaimede oskussõnastik (ladina-eesti-vene-inglise-saksa keeles).** Tartu, 1992. 96 lk. (Tartu Ülikool.) Hind 5.10/5.67+km=6.69 kr
- A[rvet] Pedas. **Diferentsiaalvõrrandite ülesannete kogu.** Teine, parandatud ja täiendatud trükk. Tartu, 1992. 184 lk. (Tartu Ülikool.) [201 eks.] Hind 11.45/12.72+km=15.01 kr
- A. Pille, A. Myttus. **Operativnoe lecenie gryzh perednej brjushnoj stenki.** Tartu, 1992. 44 lk. (Tartuskij Universitet. Kafedra operativnoj hirurgii i urologii.) [208 eks.] Hind 4.25/4.72 +km=5.57 kr
- Peeter Põld. **Eesti kooli ajalugu**. [Faksiimiletrükk 1933. aasta väljaandest.] Tartu, 1992. 164 lk. (Tartu Ülikool.) [123 eks.] Hind 12.50/13.89 + km=16.39 kr
- Peeter Põld. **Usuline kriis: Selle tunnuseid, põhjusi ja ületamisvõimalusi.** Teine trükk. Tartu, 1992. 48 lk. (Tartu Ülikool.) [311 eks.] Hind 4.10/4.56 + km=5.38 kr
- Jaan Pärnat. **Eurofit — kooliõpilaste kehaliste võimete uuringute süsteem.** Tartu, 1992. 32 lk. (Tartu Ülikool. Spordibioloogia osakond.) [210 eks.] Hind 3.60/4.00+km=4.72 kr
- **Rasedate toitumine ja võimlemine.** Koost. H. Kaarma, L. Saluste, R. Linkberg, K. Kuivjõgi. Tartu, 1992. 56 lk. (Tartu Ülikool. Sünnitusabi ja günekoloogia kateeder.) Tartu, 1992. [350 eks.] Hind 5.10/5.67 + km=6.69 kr
- **Raviainete klassifikatsioon. Klasifikatsija lekarstvennyh veshshestv. Koostatud III ja IV kursuse arstiteaduskonna üliõpilastele farmakoloogia õppeprogrammi alusel. Sostavlena po programme farmakologii studenatm III kursa lecebnogo i IV kursa farmatsevticeskogo otdelenija meditsinskogo fakul'teta.** Koost Lembit Allikmets, Leo Nurmand, Margarecte-Helge Otter. Kolmas trükk. Tartu, 1992. 68 lk. (Tartu Ülikool.) [150 eks.] Hind 4.25/4.72 + km=5.57 kr
- Avo Reinvald. **Keskonnaseisundi reguleerimine majandusmeetoditega**. Tartu, 1992. 132 lk. (Tartu Ülikool. Majandusteaduskond.) [89 eks.] Hind 5.10/5.67+km=6.69 kr
- **Research in Medicine, 1992: Proceedings of the Meeting October 8-th, 1992.** Tartu, 1992. 172 lk. (Tartu University.) [201 eks.] Hind 8.00/8.89 + km=10.49 kr
- L. A. Roostar. **Lektsii po aktulan'ym voprosam torakal'noi hirurgii.** Tartu, 1992. 92 lk. (Tartuskij Universitet. Kafedra gospital'noj hirurgii.) [68 eks.] Hind 4.25/4.72 + km=5.57 kr
- Vello Salupere. **Seedeelundite biopsia kliinilised aspektid**. Tartu, 1992. 72 lk. (Tartu Ülikool.) [461 eks.] Hind 6.00/6.67+km=7.87 kr
- Meelis Somelar. **Macintosh Plus: Algusest *layout*'ini. Informaatika õppevahend ajakirjandustudengeile.** Tartu, 1992. 64 lk. (Tartu Ülikool.) [108 eks.] Hind 7.20/8.00 + km=9.44 kr
- Agu-Tõnis Talvik. **Kõrgmolekulaarsete ühendite struktuur**. Tartu, 1992. 96 lk. (Tartu Ülikool. Orgaanilise keemia kateeder.) [91 eks.] Hind 10.00/11.11+km=13.11 kr
- Enno Teeäär. **Endokriinne kirurgia.** Tartu, 1992. 56 lk. (Tartu Ülikool. Hospitaalkirurgia kateeder.) [130 eks.] Hind 5.90/6.56+km=7.74 kr
- Henno Tikko, Dagmar Kuldeva, Endel Tünder. **Maksa-, sapiteede- ja kõhunäärmehaiguste diagnoosimine ja ravi**. Kolmas trükk. Tartu, 1992. 76 lk. (Tartu Ülikool. Teaduskonnakirurgia kateeder.) [114 eks.] Hind 5.30/5.89 +km=6.95 kr
- **Tissue Biology: Reports of the 5th Respublican Scientific Meetings of the Tissue Biology June 5 1990. Tkanevaja biologija: Materialy V respublikanskogo naucnogo soveshshanija 5 ijunja 1990**. Tartu, 1992. 120 lk. (Tartu University.) [251 eks.] Hind 7.00/7.78+km=9.18 kr
- **1949. a. küüditamine Eestis. I vihik: Tallinn. Nõmme. Harjumaa. (Kleio: Ajaloo ajakiri. Erinumber 1/1992.)** Koost. ja toim. Aadu Must, Aigi Rahi. 88 lk. [23 eks.] Hind 5.00/5.56 + km=6.56 kr

◆ Peeter Torop. **Dostojevski: istorija i ideologija**.

- Endel Tünder. **Peritoniit. Jäme- ja pärasoole kirurgiliste haiguste diagnoosimine ja ravi.** Kolmas trükk. Tartu, 1992. 76 lk. (Tartu Ülikool. Teaduskonnakirurgia kateeder.) [139 eks.] Hind 4.80/5.33+km=6.29 kr
- **Valik eesti kirjakeele vanemaid mälestisi a. 1524–1739.** Välja andnud Albert Saareste ja A. R. Cederberg. Faksiimileväljaanne. Tartu, 1992. 364 lk. [114 eks.] Hind 46.70/51.89 +km=61.23 kr

1993

- **Majanduspoliitika üleminekul turumajandusele. Economic Policy in Transition to Market Economy. Ekonomiceskaja politika pri perehode k rynku: Majandusteaduslikke töid.** (TÜ toimetised 957.) Tartu, 1993. 204 lk. [72 eks.] Hind 12.00/13.33 + km=15.73 kr
- **Ettevõtlus ja rahandus üleminekul turumajandusele: Majandusteaduslikke töid**. (TÜ toimetised 959.) Tartu, 1993. 144 lk. [74 eks.] Hind 10.00/11.11+km=13.11 kr
- **Molecular Pharmacology of Receptors V.** (TÜ toimetised 961.) Ed. Lembit Allikmets. Tartu, 1993. 88 lk. [170 eks.] Hind 9.00/10.00 + km=11.80 kr
- **Elektroluminestsents-seadmetes kasutatavate materjalide kasvatamine ja uurimine. Growth and Characterization of Materials for Electroluminescence Devices: Proceedings on Electroluminescence XIX**. (TÜ toimetised 964.) Tartu, 1993. 80 lk. [148 eks.] Hind 6.50/7.22+km=8.52 kr
- **Publications on Chemistry XXI**. (TÜ toimetised 966.) Tartu, 1993. 232 lk. [275 eks.] Hind 15.00/16.67 + km=19.67 kr
- **Abiks regionaalgeoloogia ja geotektoonika õppijaile II: Valik loengute illustratiivsest materjalist**. Koost. Asta Orupõld, Juho Kirs. Tartu, 1993. 144 lk. (Tartu Ülikool. Geoloogia instituut.) [265 eks.] Hind 10.00/11.11 + km=13.11 kr
- **Eesti Matemaatika Selts. Aastaraamat 1988**. Tartu, 1933. 184 lk. [69 eks.] Hind 21.40/23.78+km=28.06 kr
- **Elmar Karu 90: Pildikesi elust I.** Tartu, 1993. 24 lk. (Tartu Ülikool.) [271 eks.] Hind 3.00/3.33+km=3.93 kr
- M. Fischer, I.-I. Saarniit. **Matemaatilise füüsika ülesannete kogu.** Tartu, 1993. 108 lk. (Tartu Ülikool.) [192 eks.] Hind 6.50/7.22+km=8.52 kr
- Tiit Haviko, Jaan Seeder. **Ortopeedia ja traumatoloogia õppe-kordamisküsimused.** Tartu, 1993. 28 lk. (Tartu Ülikool. Traumatoloogia ja ortopeedia kliinik.) [78 eks.] Hind 2.70/3.00 +km=3.54 kr
- Tiiu Jaago. **Kuldnaine.** ISBN 9985-56-018-3. Tartu, 1993. 124 lk. (Tartu Ülikool. Eesti ja võrdleva rahvaluule õppetool.) [302 eks.] Hind 10.00/11.11 + km=13.11 kr
- J. W. Jannsen. **Näidendid**. ISBN 9985-56-014-0. Koost. Külli Laugaste. Tartu: TÜK, 1993. 120 lk. [46 eks.] Hind 12.00/13.33+km=15.73 kr
- Tiina Juhansoo. **Mitraalklapi prolaps lastel**. Tartu, 1993. 24 lk. (Tartu Ülikool. Pediaatria kateeder.) [83 eks.] Hind 2.80/3.11+km=3.67 kr
- Ülo Kaasik, Uno Kaljulaid. **Kombinatoorika analüütilisi ja algebralisi meetodeid.** Tartu, 1993. 160 lk. (Tartu Ülikool. Arvutiteaduse instituut.) [160 eks.] Hind 19.00/21.11 + km=24.91 kr
- Gunnar Karu. **Katsetehnika praktikum II.** Teine, ümbertöötatud trükk. Tartu, 1993. 80 lk. (Tartu Ülikool. Füüsika didaktika õppetool.) [14 eks.] Hind 8.00/8.89+km=10.49 kr
- **Kergejõustikualade õpetamine.** Koost. Rein Aule. Tartu, 1993. 204 lk. (Tartu Ülikool. Kergejõustiku lektoraat.) [305 eks.] Hind 16.00/17.78 +km=20.98 kr
- Helle Leesik. **Äge pneumoonia**. ISBN 9985-56-016-7. Tartu, 1993. 40 lk. (Tartu Ülikool. Kopsukliinik.) [191 eks.] Hind 3.50/3.89+km=4.59 kr
- Jaan Loko. **Kulturism I: Harjutusi, lihaste süsteem, nõuandeid treenijatele**. Tartu, 1993. 92 lk. (Tartu Ülikool. Treeninguõpetuse instituut.) [116 eks.] Hind 9.00/10.00 + km=11.80 kr
- Eevi Maiste. **Kliiniline ehhokardiograafia.** ISBN 9985-56-004-3. Tartu, 1993. 156 lk. (Tartu Ülikool.) [224 eks.] Hind 10.00/11.11 + km=13.11 kr
- Tiina Nõges. **Sissejuhatus vee mikrobioloogiasse: Õppevahend hüdrobioloogia ja mikrobioloogia eriala üliõpilastele.** Tartu, 1993. 80 lk. (Tartu Ülikool.) [14 eks.] Hind 11.00/12.22 + km=14.42 kr
- Tiiu Paas. **Ettevõtte infosüsteemi loomine**. Tartu, 1993. 148 lk. (Tartu Ülikool. Majandusteaduskond.) [142 eks.] Hind 19.00/21.11 + km=24.91 kr
- Olaf Prinits. **Eesti koolimatemaatika ajalugu: Teine osa**. Tartu, 1993. 196 lk. (Tartu Ülikool.) [266 eks.] Hind 14.80/16.44+km=19.40 kr
- Olaf Prinits. **Eesti koolimatemaatika ajalugu: Neljas osa**. Tartu, 1993. 104 lk. (Tartu Ülikool.) [266 eks.] Hind 9.00/10.00+km=11.80 kr
- **Proceedings of the First Estonian Conference on Graphs and Applications. Dedicated to the 70th Birthday of Professor Frank Harary. Tartu—Kääriku: May 12–19, 1991**. Ed. by Mati Kilp, Uve Nummert. Tartu, 1993. 168 lk. (Tartu University.) [287 eks.] Hind 15.00/16.67 + km=19.67 kr
- Peeter Põld. **Valitud tööd I.** ISBN 9985-56-000-0. Koost. Helgi Muoni. Tartu, 1993. 180 lk. (Tartu Ülikool. Eesti Akadeemiline Pedagoogika Selts.) [294 eks.] Hind 10.00/11.11 + km=13.11 kr
- Peeter Põld. **Valitud tööd II**. ISBN 9985-56-002-7. Koost. Helgi Muoni. Tartu, 1993. (Tartu Ülikool. Eesti Akadeemiline Pedagoogika Selts.) [303 eks.] Hind 14.00/15.56 + km=18.36 kr
- Eve Raeste. **Ärimehe töönädal: Eesti–vene–inglise taskuvestmik ärimeestele.** [Tallinn:] Mainor GR, 1993. 91 lk. [625 eks.] Hind 33.00/36.67 + km=43.27 kr

M[ihkel] Zilmer, E[llo] Karelson, T[iiu] Vihalemm. **Üldine biokeemia (I)** . Tartu, 1993. 214 lk. (Tartu Ülikool.) [27 eks.] Hind 16.00/17.78 + km=20.98 kr

Tartu Ülikooli teatmik 1993/94. Tartu, 1993. 40 lk. [18 eks.] Hind 2.50/2.78+km=3.28 kr

Teatmik 1993. aastal Tartu Ülikooli sisseastujaile. Tartu, 1993. 16 lk. (Tartu Ülikool.) [524 eks.] Hind 2.00/2.22 + km=2.62 kr

Tekste kriminaalõiguse ajaloost. II osa: XVII–XIX sajandi kriminaalõigus. Koost. Jaan Sootak. Tartu, 1993. 112 lk. (Tartu Ülikool. Kriminaalõiguse õppetool. Eesti Akadeemiline õigusteaduse Selts.) [83 eks.] Hind 7.00/7.78+km=9.18 kr

Treeninguõpetuse instituudi teadusja õppemetoodiliste tööde kogumik I: Pühendatud Fred Kudu mälestusele. Tartu, 1993. 156 lk. (Tartu Ülikool. Kehakultuuriteaduskond.) [132 eks.] Hind 17.60/19.56 + km=23.08 kr

Juhan Tuldava. **Rootsi keele grammatika. Svensk grammatik.** Neljas trükk. Tartu, 1993. 304 lk. (Tartu Ülikool.) [13 eks.] Hind 14.80/16.44 + km=19.40 kr

Atko Viru. **Teadustöö alused.** Tartu, 1993. 84 lk. (Tartu Ülikooli spordibioloogia instituut. Sporditüsioloogia õppetool.) [142 eks.] Hind 8.00/8.89+km=10.49 kr

Atko Viru, Nikolai Jakovlev. **Spordifüsioloogia ja -biokeemia ajalugu.** Tartu, 1993. 120 lk. (Tartu Ülikool.) [347 eks.] Hind 9.00/10.00 + km=11.80 kr

1994

Stochastic Procedures. (TÜ toimetised 968.) Tartu, 1994. 104 lk. [60 eks.] Hind 12.00/13.33+km=15.73 kr

Problems in Contemporary Surgery: (Dedicated to Ulrich Karell's 100-th Anniversary). (TÜ toimetised 969.) Tartu, 1994. 152 lk. [66 eks.] Hind 17.00/18.89+km=22.29 kr

Album Academicum Universitatis Tartuensis 1918–1944. I–III. Koost. Lauri Lindström, Toomas Hiio jt. ISBN 9985-56-075-2. Tartu, 1994. 528 + 560 + 528 lk. Hind 750.00/833.33 + km=983.33 kr

Luule Epner. **Draamateooria probleeme II**. ISBN 9985-56-023-X. Tartu: TÜK, 1994. 100 lk. Hind 13.20/14.67 +km=17.31 kr

Olaf Klaassen. **Aasia ja Aafrika 16.–19. sajandil ning kontaktid Eestiga.** ISBN 9985-56-082-5. Tartu: TÜK, 1994. 384 lk. Hind 38.85/43.17 + km=50.94 kr

Juhan Kunder. **Näidendid.** Koost. Külli Laugaste. ISBN 9985-56-031-0. Tartu: TÜK, 1994. 132 lk. Hind 24.00/26.67+km=31.47 kr

Antidea Metsa. **Kuidas Te end tunnete?: Eesti keel suhtlemiseks haigetega. Esyonskij jazyk dlja obrastsenija s bol'nymi**. ISBN 9985-56-080-9. Tartu: TÜK, 1994. 144 lk. Hind 27.00/30.00+km=35.40 kr

Alla Mõttus. **Tüüpilised operatsioonid sünnitusabis ja günekoloogias.** ISBN 9985-56-032-9. Tartu: TÜK, 1994. 56 lk. Hind 8.00/8.89 + km=10.49 kr

Olaf Prinits. **Eesti koolimatemaatika ajalugu: Kolmas osa.** Tartu, 1994. 348 lk. Hind 19.00/21.11 + km=24.91 kr

Lembit Roostar. **Südamekirurgia.** Teine, parandatud trükk. ISBN 9985-56-027-2. Tartu: TÜK, 1994. 96 lk. Hind 8.45/9.39+km=11.08 kr

Saadaval:

Pedagoogika ja kooliuuendus. Pedagogy and School Innovation. Pedagogika i obnovlenie shkoly: Konverentsi teesid, Theses of Papers at Conference. Tezisy konferentsii. 21.–22. oktoober 1994. October, 21 to 22, 1994. 21–22 oktjabrja 1994. ISBN 9985-56-073-6. Tartu, 1994. 204 lk. (Tartu Ülikool. Eesti Akadeemiline Pedagoogika Selts.) Hind 37.95/42.17 +km=49.76 kr

1995

Sander Hannus. **Parametriceskaja optimizatsija plasticeskih tsilindriceskih obolocek s ucetom geometriceskoj i fiziceskoj nelinejnosti**. (Diss. math. Un. Tartuensis 12.) ISSN 1024-4212, ISBN 9985-56-106-6. Tartu: TÜK, 1995. 76 lk. Hind 18.50/20.56+km=24.26 kr

Peeter Hõrak. **Pathways of Selection in Avian Reproduction: A Functional Framework and its Application in the Population Study of the Great Tit** (Parus major). (Diss. biol. Un. Tartuensis 16.) ISSN 1024-6479, ISBN 9985-56-128-7. Tartu: TÜK, 1995. 120 lk. Hind 36.40/40.44 + km=47.72 kr

Arne Kokk. **Joint Spectral Theory and Extension of Non-Trivial Multiplicative Linear Functionals.** (Diss. math. Un. Tartuensis 10.) ISSN 1024-4212, ISBN 9985-56-102-3. Tartu: TÜK, 1995. 168 lk. Hind 39.75+44.17=52.12 kr

Aavo Lang. **The Role of Dopamine, 5-Hydroxytryptamine, Sigma and NMDA Receptors in the Action of Antipsychotic Drugs.** (Diss. med. Un. Tartuensis 18.) ISSN 1024-395X, ISBN 9985-56-127-9. Tartu: TÜK, 1995. 92 lk. Hind 26.10/29.00 + km=34.22 kr

Toomas Lepikult. **Avtomatizirovannyj raccjot zadac dinamiki zhjostkoplasticeskih konstruktsij**. (Diss. math. Un. Tartuensis 11.) ISSN 1024-4212, ISBN 9985-56-104-X. Tartu: TÜK, 1995. 88 lk. Hind 21.10/23.44+km=27.66 kr

Victor Lobanov. **Quantitative Structure-Property Relationships in Large Descriptor Spaces.** (Diss. chim. Un. Tartuensis 3.) ISSN 1406-0299, ISBN 9985-56-125-2. Tartu: TÜK, 1995. 132 lk. Hind 41.40/46.00 + km=54.28 kr

Irja Lutsar. **Infections of Central Nervous System in Children (Epidemiologic, Diagnostic and Therapeutic Aspects, Long Term Outcome)**. (Diss. med. Un. Tartuensis 17.) ISSN 1024-395X, ISBN 9985-56-119-8. Tartu: TÜK, 1995. 124 lk. Hind 37.45/41.16+km=49.10 kr

◆ Madli Puhvel. **Symbol of Dawn: The Life of the 19th-Century Estonian Poet Lydia Koidula.**

Aleksander Pulver. **Measurement of Elementary Movement Vectors in Human Visual System.** (Diss. psychol. Un. Tartuensis 3.) ISSN 1024-3291, ISBN 9985-56-109-0. Tartu: TÜK, 1995. 124 lk. Hind 29.55/32.83+km=38.74 kr

Ülo Puurand. **The Complete Nucleotide Sequence and Infectious in vitrotranscripts from Cloned cDNA of a Potato a Potyvirus**. (Diss. biol. Un. Tartuensis 15.) ISSN 1024-6479, ISBN 9985-56-126-0. Tartu: TÜK, 1995. 96 lk. Hind 26.70/29.67 + km=35.01 kr

Kiira Subi. **The Laboratory Surveillance of the Acute Respiratory Viral Infections in Estonia**. (Diss. med. Un. Tartuensis 16.) ISSN 1024-395X, ISBN 9985-56-103-1. Tartu: TÜK, 1995. 96 lk. Hind 23.95/26.61 + km=31.40 kr

Ivar Suisalu. **Simulation of the Evolution of Large Scale Structure Elements with Adaptive Multigrid Method.** (Diss. astron. Un. Tartuensis 7.) ISSN 1406-0302, ISBN 9985-56-124-4. Tartu: TÜK, 1995. 140 lk. Hind 42.45/47.17+km=55.66 kr

Urmas Tartes. **Respiration Rhythms in Insects**. (Diss. biol. Un. Tartuensis 14.) ISSN 1024-6479, ISBN 9985-56-107-4. Tartu: TÜK, 1995. 112 lk. Hind 26.90/29.89+km=35.27 kr

Kiira Allikmets, Galina Grozdova, Ludmilla Dulicenko, Irina Skrebova, Ludmilla Vedina. **Odin semestr: A Russian Course for Foreign Students**. ISBN 9985-56-101-5. Tartu: TÜK, 1994. 240 lk. Hind 91.40/101.56 +km=119.84 kr

Ekstremaalsituatsioonid Eesti Vabariigis. Eesti Vabariigi kodanikukaitse II. Koost. Valev Reidolf. ISBN 9985-56-087-6. Tartu: TÜK, 1995. 64 lk. Hind 12.95/14.39 + km=16.98 kr

Wilhelm Hollberg. **Das Russische Altgläubigentum: Seine Entstehung und Entwicklung. Aus dem Nachlass herausgegeben von Nils und Ingrid Hollberg. Band I–II**. ISBN 9985-56-049-3. Tartu/Dorpat, 1995. 1–434 ja 435–864 lk. Hind 157.05/174.50 +km=205.91 kr

Béla Jávorszky. **Eestlased ja ungarlased uuenevas Euroopas: Aulaloeng 6. oktoobril 1994.** ISBN 9985-56-117-1. Tartu: TÜK, 1995. 16 lk. Hind 7.35/8.17+km=9.64 kr

Ülo Kaasik, Mati Abel. **Eesti–inglise–vene matemaatikasõnastik**. ISBN 9985-56-112-0. Tartu: TÜK, 1995. 384 lk. Hind 43.20/48.00 + km=56.64 kr

Valner Krinal. **Maailma majanduse arengust II.** ISBN 9985-56-121-X. Tartu: TÜK, 1995. 260 lk. (Majandusteaduskond. Rahvamajanduse ja ettevõttemajanduse üldteooria instituut.) Hind 30.00/33.33+km=39.33 kr

Kvalitatiivne orgaaniline analüüs. Koost. T. Püssa. ISBN 9985-56-092-2. Tartu: TÜK, 1995. 112 lk. Hind 20.90/23.22+km=27.40 kr

Elmut Laane. **Elektrokardiograafia semiootika. Kolmas, parandatud trükk**. ISBN 9985-56-093-0. Tartu: [TÜK], 1995. 28 lk. (Kardioloogia kliinik.) Hind 8.40/9.33+km=11.01 kr

Margus Laidre. **Lõpu võidukas algus: Karl XII Eesti- ja Liivimaal 1700–1701.** ISBN 9985-56-113-9. Tartu: TÜK, 1995. 304 lk. Hind 36.00/40.00+km=47.20 kr

Jaan Loko. **Kulturism II.** ISBN 9985-56-105-8. Tartu: [TÜK], 1995. 220 lk. Hind 34.00/37.78+km=44.58 kr

Madli Puhvel. **Symbol of Dawn: The Life and Times of the 19th-Century Estonian Poet Lydia Koidula.** ISBN 9985-56-108-2. Tartu: Tartu University Press, 1995. 304 lk. Hind 42.00/46.67+km=55.07 kr

Gerhard v. Rad. **Genesise alglood: Esimene Moosese raamat 1–12,** 9. Tlk. Elmar Salumaa. ISBN 9985-56-058-2. Tartu: TÜK, 1995. 112 lk. Hind 20.25/22.50+km=26.55 kr

Elmar Rätsep. **Ensüümipreparaadid söödalisandina.** ISBN 9985-56-095-7. Tartu: TÜK, 1995. 100 lk. Hind 18.00/20.00+km=23.60 kr

Janno Reiljan. **Välismajanduse monetaarse teooria alused: Õpikkompendium.** ISBN 9985-56-120-1. Tartu: TÜK, 1995. 252 lk. (Majandusteaduskond. Rahvamajanduse ja ettevõttemajanduse üldteooria instituut.) Hind 40.00/44.44+km=52.44 kr

Jüri Sepp. **Kaubandusturundus.** ISBN 9985-56-114-7. Tartu: TÜK, 1995. 120 lk. (Majandusteaduskond.) Hind 27.00/30.00+km=35.40 kr

Eve Suurvee. **Kas Eesti vajab psühhoanalüüsi?: Aulaloeng 29. aprillil 1994**. Tlk. Ilmar Laaban. ISBN 9985-56-118-X. Tartu: TÜK, 1995. 28 lk. Hind 9.50/10.56+km=12.46 kr

Peeter Torop. **Total'nyi perevod.** ISBN 9985-56-122-8. Tartu: TÜK, 1995. 224 lk. Hind 40.00/44.44 + km=52.44 kr

Trudy po russkoj i slavjanskoj filologii. Literaturovedenie I (Novaja serija). Red. P. Rejfman. ISSN 1024-3968. Tartu: TÜK, 1995. 258 lk. (Tartu Ülikooli vene kirjanduse kateeder.) Hind 34.70/38.56 + km=45.50 kr

Kaljo Valgma. **Infektsioosne müokardiit.** ISBN 9985-56-077-9. Tartu, 1995. 104 lk. Hind 18.65/20.72 + km=24.45 kr

Kaljo Villako. **Haritlane, poolspetsialist ja poolharitlane: Aulaloeng 28. novembril 1994**. ISBN 9985-56-116-3. Tartu: TÜK, 1995. 16 lk. Hind 7.35/8.17+km=9.64 kr

TARTU ÜLIKOOLI KIRJASTUS

Saadaval:

Development Plan of Tartu University. Tartu, 1995. 16 lk. Hind 6.60/7.33+km=8.65 kr

Entwicklungsprogramm der Universität Tartu. Tartu, 1995. 20 lk. Hind 7.65/8.50+km=10.03 kr

Vello Hein. **Harjutusvara võimlemise elementide õpetamiseks: Õppematerjal kehakultuuriteaduskonna üliõpilastele**. Tartu, 1995. 24 lk. (Spordipedagoogika instituut.) Hind 5.10/5.67+km=6.69 kr

Tiina Juhansoo. **Ehlersi–Danlosi sündroom**. Tartu, 1995. 20 lk. Hind 5.10/5.67+km=6.69 kr

Aldo Kals. **Tartu pimedate koolid 1922–1945**. ISBN 9985-60-188-2. Tartu, 1995. 356 lk. + tahvlid. Hind 50.00/55.56+km=65.56 kr

Riina Pulges, Aleksei Panov. **Silmaravimid**. Tartu, 1995. 24 lk. Hind 5.60/6.22+km=7.34 kr

Studia philosophica II (38). Toim. Toomas Sutt. ISSN 1406-0000. Tartu, 1995. 100 lk. Hind 15.25/16.94 +km=19.99 kr

Tartu Ülikooli põhikiri. Tartu, 1995. 32 lk. Hind 9.80/10.89+km=12.85 kr

Üldfüüsika ülesannete kogu: Mehaanika. Koost. O. Mankin, E. Tamm. Tartu, 1995. 80 lk. Hind 16.55/18.39+km=21.70 kr

1996

Andrus Arak. **Factors Influencing the Survival of Patients after Radical Surgery for Gastric Cancer**. (Diss. med. Un. Tartuensis 19.) ISSN 1024-395X, ISBN 9985-56-138-4. Tartu: Tartu University Press, 1996. 162 lk. Hind 44.05/48.94 + km=57.75 kr

Ritva Fagerström. **The Correlations Between Psychological Factors and Vision in Aged Catract Operation Patients**. (Diss. psychol. Un. Tartuensis 4.) ISSN 1024-3291, ISBN 9985-56-141-4. Tartu: Tartu University Press, 1996. 148 lk. Hind 48.60/54.00 +km=63.72 kr

Tõnis Karki. **Quantitative Composition of the Human Lactoflora and Method for its Examination.** ISSN 1024-395X, ISBN 9985-56-159-7. (Diss. med. Un. Tartuensis 20.) Tartu: Tartu University Press, 1996. 120 lk. Hind 40.75/45.28 + km=53.43 kr

Toomas Kivastik. **Mechanisms of Drug Addiction: Focus on Positive Reinforcing Properties of Morphine.** (Diss. med. Un. Tartuensis 23.) ISSN 1024-395X, ISBN 9985-56-200-3. Tartu: Tartu University Press, 1996. 108 lk. Hind 56.40/62.67 + km=73.95 kr

Jurij Kudrjavtsev. **Ocerki po russkoj istoriceskoj fonologii i morfofonologii.** (Diss. phil. slavicae Un. Tartuensis 1.) ISSN 1406-0809, ISBN 9985-56-164-3. Tartu: TÜK, 1996. 158 lk. Hind 91.65/101.83 + km=120.16 kr

Ants Kurg. **Bovine Leukemia Virus: Molecular Studies on the Packaging Region and DNA Diagnostics in Cattle.** (Diss. biol. Un. Tartuensis 20.) Tartu: Tartu University Press, 1996. 104 lk. Hind 53.50/59.44 + km=70.14 kr

Ülo Mets. **Methodological Aspects of Fluorescence Correlation Spectroscopy**. (Diss. physic. Un. Tartuensis 20.) ISSN 1406-0647, ISBN 9985-56-190-2. Tartu: Tartu University Press, 1996. 104 lk. Hind 40.60/45.11 +km=53.23 kr

Reet Mändar. **Vaginal Microflora During Pregnancy and its Transmission to Newborn**. (Diss. med. Un. Tartuensis 21.) ISSN 1024-395X, ISBN 9985-56-160-0. Tartu: Tartu University Press, 1996. 152 lk. Hind 46.70/51.89+km=61.23 kr

Ülo Niinemets. **Importance of Structural Features of Leaves and Canopy in Determining Species Shade-Tolerance in Temperate Deciduous Woody Taxa**. (Diss. biol. Un. Tartuensis.) ISSN 1024-6479, ISBN 9985-56-171-6. Tartu: Tartu University Press, 1996. 152 lk. Hind 53.30/59.22+km=69.88 kr

Olavi Ollikainen. **Applications of Persistent Spectral Hole Burning in Ultrafast Optical Neural Networks, Time-Resolved Spectroscopy and Holographic Interfreometry.** (Diss. phys. Un. Tartuensis 19.) ISSN 1406-0647, ISBN 9985-56-140-6. Tartu: Tartu University Press, 1996. 64 lk. Hind 20.00/22.22+km=26.22 kr

Illar Pata. **Cloning and Characterization of Human and Mouse Ribosomal Protein S6-Encoding Genes**. (Diss. biol. Un. Tartuensis 18.) ISSN 1024-6479, ISBN 9985-56-163-5. Tartu: Tartu University Press, 1996. 60 lk. Hind 25.00/27.78+km=32.78 kr

Paavo Pokk. **Stress Due to Sleep Deprivation: Focus on GABAa Receptor-Chloride Ionophore Complex**. (Diss. med. Un. Tartuensis 24.) ISSN 1024-395X, ISBN 9985-56-204-6. Tartu: Tartu University Press, 1996. 106 lk. Hind 55.90/62.11 +km=73.29 kr

Ülo Puurand. **The Complete Nucleotide Sequence and Infectious in vitrotranscripts from Cloned cDNA of a Potato a Potyvirus.** (Diss. biol. Un. Tartuensis 15.) ISSN 1024-6479, ISBN 9985-56-126-0. Tartu: Tartu University Press, 1995. 96 lk. Hind 49.00/54.44+km=64.24 kr

Lennart Raudsepp. **Physical Activity, Somatic Characteristics, Fitness and Motor Skill Development in Prepubertal Children**. (Diss. kinesiol. Un. Tartuensis 1.) ISSN 1406-1058, ISBN 9985-56-196-1. Tartu: Tartu University Press, 1996. 138 lk. Hind 68.30/75.89+km=89.55 kr

Triin Remmel. **Primary Biliary Cirrhosis in Estonia: Epidemiology, Clinical Characterization and Prognostication of the Course of the Disease**. (Diss. med. Un. Tartuensis 22.) ISSN 1024-395X, ISBN 9985-56-199-6. Tartu: Tartu University Press, 1996. 124 lk. Hind 62.30/69.22 + km=81.68 kr

Enno Saks. **Analysis and Optimization of Elastic-Plastic Shafts in Torsion.** (Diss. math. Un. Tartuensis 14.) ISSN 1024-4212, ISBN 9985-56-178-3. Tartu: Tartu University Press, 1996. 96 lk. Hind 31.05/34.50+km=40.71 kr

Aksel Soosaar. **Role of Helix-Loop-Helix and Nuclear Hormone Receptor Transcription Factors in Neurogenesis**. (Diss. biol. Universitatis Tartuensis 22.) ISSN 1024-6479, ISBN 9985-56-201-1. Tartu: Tartu University Press, 1996. 110 lk. Hind 56.40/62.67+km=73.95 kr

Erkki Truve. **Studies on Specific and Broad Spectrum Virus Resistance in Transgenic Plants.** (Diss. biol. Un. Tartuensis 17.) ISSN 1024-6479, ISBN 9985-56-162-7. Tartu: Tartu University Press, 1996. 160 lk. Hind 53.65/59.61+km=70.34 kr

Sergei Tupailo. **Hilbert's Epsilon-Symbol in Predicative Subsystems of Analysis.** (Diss. math. Un. Tartuensis 13.) ISSN 1024-4212, ISBN 9985-56-177-5. Tartu: Tartu University Press, 1996. 134 lk. Hind 44.60/49.56 +km=58.48 kr

Ene Ustav. **E2 as the Modulator of the BPV1 DNA Replication.** (Diss. biol. Un. Tartuensis 21.) ISSN 1024-6479, ISBN 9985-56-197-X. Tartu: Tartu University Press, 1996. 100 lk. Hind 51.90/57.67+km=68.05 kr

Lembit Allikmets, Leo Nurmand. **Farmakoloogia: Õpik üliõpilastele ja käsiraamat arstidele ning proviisoritele**. ISBN 9985-56-136-8. Tartu: TÜK, 1996. 672 lk. Hind 100.00 /111.11 + km=131.11 kr

Eesti arstiteaduse ajaloost. Koostanud Viktor Kalnin. ISBN 9985-56-148-1. Tartu: TÜK, 1996. 152 lk. + tahvlid. Hind 40.60/45.11 + km=53.23 kr

TARTU ÜLIKOOLI KIRJASTUS

Matthias Johann Eisen. **Näidendid.** Koost. Külli Laugaste. ISBN 9985-56-181-3. Tartu: TÜK, 1996. 132 lk. Hind 46.00/51.11+km=60.31 kr

Mati Erelt, Tiiu Erelt. **Eesti–soome keeleteaduse sõnastik. Teine, täiendatud trükk.** ISSN 1406-0183, ISBN 9985-56-134-1. Tartu: TÜK, 1995. 168 lk. (Tartu Ülikooli eesti keele õppetooli toimetised 2.) Hind 24.75/27.50+km=32.45 kr

Halliki Harro. **Ajakirjandusvabadusest kommunikatsioonivabaduse poole: Võrdlev ülevaade erinevate maade ajakirjandustavadest**. ISBN 9985-56-145-7. Tartu: TÜK, 1996. 226 lk. Hind 43.00/47.78 + km=56.38 kr

Halliki Harro. **Lühiülevaade Briti ajakirjandusest.** ISBN 9985-56-179-1. Tartu: TÜK, 1996. 76 lk. + tahvlid. Hind 48.75/54.17+km=63.92 kr

Interlitteraria I*1996: Tartu Ülikooli maailmakirjanduse õppetooli ja Eesti Võrdleva Kirjandusteaduse Assotsiatsiooni aastakiri. Annual edition of the Chair of Comparative Literature of Tartu University and the Estonian Association of Comparative Literature. ISSN 1406-0701, ISBN 9985-56-149-X. Toimetuskolleegium/Editorial Board: Jüri Talvet, Kerttu Veldi, Tiina Aunin, Kersti Unt, Reet Sool, Marina Grishakova. Tartu: TÜK, 1996. 212 lk. Hind 41.00/45.56 +km=53.76 kr

Helje Kaldaru. **Mikroökonoomika I: Majapidamisteooria ja firmateooria**. ISBN 9985-56-135-X. Tartu: TÜK, 1995. 148 lk. (Majandusteaduskond. Majandusinformaatika ja modelleerimise instituut.) Hind 25.40/28.22 +km=33.30 kr

Reet Kasik. **Eesti keele sõnatuletus.** ISBN 9985-56-169-4. Tartu: TÜK, 1996. 196 lk. Hind 33.75/37.50 + km=44.25 kr

Helje Kaldaru. **Mikroökonoomika II: Turuteooria, tasakaaluteooria ja heaoluteooria.** ISBN 9985-56-194-5. Tartu: TÜK, 1996. 152 lk. (Majandusteaduskond. Rahvamajanduse instituut.) Hind 43.50/48.33 + km=57.03 kr

Feliks Kinkar. **Eesti haridusseltside ajaloost.** ISBN 9985-56-167-8. Tartu: TÜK, 1996. 224 lk. Hind 55.75/61.94+km=73.09 kr

Olaf Klaassen. **Hüvasti, Insulinde!: Andres Saali elu Indoneesias.** ISBN 9985-56-157-0. Tartu: TÜK, 1996. 264 lk. + tahvlid. Hind 67.00/74.44 + km=87.84 kr

Valner Krinal, Kaljo Krimm, Eve Tomson. **Ühistegevuse arengust Eestis.** ISBN 9985-56-192-9. Tartu: TÜK, 1996. 120 lk. (Majandusteaduskond. Rahvamajanduse instituut.) Hind 34.90/38.78+km=45.76 kr

Toomas Kukk. **Soontaimede anatoomia väike praktikum.** ISBN 9985-56-185-6. Tartu: TÜK, 1996. 184 lk. Hind 41.00/45.56 + km=53.76 kr

Ants Laaneots. **Eesti Vabariigi julgeolekukontseptsiooni areng aastail 1991–1994 ja kõrgkoolid. Aulaloeng 8. veebruaril 1996.** ISBN 9985-56-146-5. Tartu: TÜK, 1996. 28 lk. Hind 11.80/13.11+km=15.47 kr

Tynu Mauring. **Osnovnye principy marketinga I.** ISBN 9985-56-142-2. Tartu: TÜK, 1996. 148 lk. Hind 40.05/44.50+km=52.51 kr

Tynu Mauring. **Osnovnye principy marketinga II**. ISBN 9985-56-154-6. Tartu: TÜK, 1996. 204 lk. Hind 46.35/51.50+km=60.77 kr

Lennart Meri. **Kaks ajalugu, seljad vastamisi: Aulaloeng 14. mail 1996.** ISBN 9985-56-189-9. Tartu: TÜK, 1996. 24 lk. Hind 13.70/15.22 + km=17.96 kr

Mait Miljan. **Hinnakujundus turunduses.** ISBN 9985-56-173-2. Tartu: TÜK, 1996. 144 lk. (Majandusteaduskond. Juhtimise ja välismajanduse instituut.) Hind 39.45/43.83 + km=51.72 kr

Arno Niitme. **Neli kooli: Mälestusi.** ISBN 9985-56-133-3. Tartu: TÜK, 1996. 312 lk. Hind 30.05/33.39 + km=39.40 kr

Udo-Rein Okk. **Tootmismajandus.** ISBN 9985-56-155-4. Tartu: TÜK, 1996. 140 lk. (Majandusteaduskond. Rahvamajanduse ja ettevõttemajanduse üldteooria instituut.) Hind 32.55/36.17+km=42.68 kr

Peeter Põld oma ajastu peeglis: Kogumik artikleid. Koost. Helgi Muoni. ISBN 9985-56-195-3. Tartu: TÜK, 1996. 162 lk. + tahvlid. Hind 49.90/55.44+km=65.42 kr

Lembit Raid. **Vaevatee: Tartu Ülikool kommunistlikus parteipoliitikas aastail 1940–1952.** ISBN 9985-56-132-5. Tartu: TÜK, 1995. 312 lk. Hind 50.00/55.56+km=65.56 kr

Heli Rajangu. **Klamüdioos. 2., parandatud ja täiendatud trükk**. ISBN 9985-56-097-3. Tartu: TÜK, 1996. 72 lk. Hind 22.00/24.44 + km=28.84 kr

Vambola Raudsepp. **Korporatsioonide rahandus**. ISBN 9985-56-131-7. Tartu: TÜK, 1995. 164 lk. (Majandusteaduskond. Rahanduse ja arvestuse instituut.) Hind 32.00/35.56 + km=41.96 kr

Neeme Roose. **Reklaam turunduses.** ISBN 9985-56-161-9. TÜK, 1996. 128 lk. (Majandusteaduskond. Turunduse ja juhtimise instituut.) Hind 27.25/30.28+km=35.73 kr

Russkaja kul'tura XX veka: Metropolija i diaspora. (Blokovskij sbornik XIII.) Red. A. Danilevskij. ISSN 0207-4702, ISBN 9985-56-174-0. Tartu: TÜK, 1996. 356 lk. (Tartu Ülikooli vene kirjanduse kateeder.) Hind 71.85/79.83+km=94.20 kr

Toomas Savi. **Haritlane ja riik: Aulaloeng 31. mail 1996**. ISBN 9985-56-203-8. Tartu: TÜK, 1996. 16 lk. Hind 11.70/13.00+km=15.34 kr

Aino Siimon. **Ettevõtlus hulgikaubanduses**. ISBN 9985-56-129-5. Tartu: TÜK, 1995. 112 lk. (Majandusteaduskond. Turunduse ja juhtimise instituut.) Hind 21.20/23.56 + km=27.80 kr

Aino Siimon. **Kaubandusteaduse alused.** ISBN 9985-56-165-1. Tartu: TÜK, 1996. 136 lk. (Majandusteaduskond. Turunduse ja juhtimise instituut.) Hind 32.40/36.00 + km=42.48 kr

Ivar Siimon. **Turisminduse alused.** ISBN 9985-56-170-8. Tartu: TÜK, 1996. 212 lk. (Majandusteaduskond. Turunduse ja juhtimise instituut.) Hind 38.15/42.39+km=50.02 kr

Jaan Sootak. **Surmanuhtlus: Kriminaalpoliitiline ja õigusfilosoofiline aspekt. Aulaloeng 10. aprillil 1996**. ISBN 9985-56-168-6. Tartu: TÜK, 1996. 20 lk. Hind 10.00/11.11 + km=13.11 kr

"Svoe" i "chuzhoe" v literature i kul'ture. Red. toma R. Lejbov. (Studia Russica Helsingiensia et Tartuensia IV.) ISSN 1239-1611, ISBN 9985-56-144-9. Tartu: TÜK, 1995. 332 lk. Hind 50.00/55.56 + km=65.56 kr

Jüri Talvet. **El hispanismo en Estonia. Segunda edición corregida y aumentada.** ISBN 9985-56-186-4. Tartu: TÜK, 1996. 28 lk. Hind 12.95/14.39+km=16.98 kr

Agu-Tõnis Talvik. **Orgaaniline keemia**. ISBN 9985-56-182-1. Tartu: TÜK, 1996. 560 lk. Hind 70.00/77.78 + km=91.78 kr

Villem Tamm. **Statistika baasmõisted ja -meetodid majanduses.** ISBN 9985-56-151-1. Tartu: TÜK, 1996. 148 lk. (Majandusteaduskond. Majandusinformaatika ja -modelleerimise instituut.) Hind 31.70/35.22 + km=41.56 kr

Villem Tamm. **Üldstatistika harjutusi.** ISBN 9985-56-150-3. Tartu: TÜK, 1996. 52 lk. (Majandusteaduskond. Majandusinformaatika ja modelleerimise instituut.) Hind 15.00/16.67+km=19.67 kr

Teatmik 1996. aastal Tartu Ülikooli astujaile. Toimetaja Aime Randveer. Tartu: Tartu Ülikool, 1996. 108 lk. Hind 16.10/17.89+km=21.11 kr

Julius Tehver, Ülo Hussar. **Meditsiinihistoloogia seletussõnaraamat: Eesti, vene, inglise ja saksa keeles.** ISBN 9985-56-158-9. Tartu: TÜK, 1996. 116 lk. Hind 54.35/60.39 + km=71.26 kr

Eve Tomson, Valner Krinal. **Põhjamaade majandus**. ISBN 9985-56-139-2. Tartu: TÜK, 1996. 68 lk. (Majandusteaduskond. Majanduspoliitika ja riigimajanduse instituut.) Hind 17.70/19.67+km=23.21 kr

Elvi Ulst. **Riigirahandus I.** ISBN 9985-56-143-0. Tartu: TÜK, 1996. 172 lk. (Majandusteaduskond. Majanduspoliitika ja riigimajanduse instituut.) Hind 36.65/40.72 + km=48.05 kr

Elvi Ulst, Margus Hanson. **Riigirahandus II: Maksundusõpetus.** ISBN 9985-56-152-X. Tartu: TÜK, 1996. 152 lk. (Majandusteaduskond. Majanduspoliitika ja riigimajanduse instituut.) Hind 33.70/37.44 + km=44.18 kr

Uuriv ajakirjandus. Koostajad Lisa Trei, Pille Vaher. ISBN 9985-56-147-3. Tartu: TÜK, 1996. 128 lk. Hind 19.85/22.06+km=26.03 kr

Välikirurgia. ISBN 9985-56-166-X. Tartu: TÜK, 1996. 288 lk. Hind 38.35/42.61+km=50.28 kr

Andrus Öövel. **Eesti kaitsepoliitilistest suundumustest: Aulaloeng 9. oktoobril 1996.** ISBN 9985-56-193-7. Tartu: TÜK, 1996. 32 lk. Hind 14.25/15.83+km=18.68 kr

Saadaval:

Eesti ajakirjanduse ajaloost X. Toim. Peeter Maimik. ISSN 0202-022X. Tartu, 1996. (Ajakirjanduse osakond.) Hind 28.60/31.78 + km=37.50kr

Tiiu Jaago, Kalev Jaago. **See olevat olnud...: Rahvaluulekeskne uurimus esivanemate lugudest.** ISBN 9985-56-137-6. Tartu, 1996. 156 lk. Hind 25.00/27.78+km=32.78 kr

Lembit Roostar. **Gunshot Chest Injuries**. Tartu, 1996. 92 lk + tahvlid. Hind 62.00/68.89+km=81.29 kr

Kalju Valgma. **Kardiaalne arteriaalne hüpertensioon**. Tartu, 1996. 44 lk. Hind 19.60/21.78+km=25.70 kr

1997

Kristina Allikmets. Renin System **Activity in Essential Hypertension: Associations with Atherothrombogenic Cardiovascular Risk Factors and With the Efficacy of Calcium Antagonist Treatment.** (Diss. med. Un. Tartuensis 25.) ISSN 1024-395X. ISBN 9985-56-208-9. Tartu: Tartu University Press, 1996. 142 lk. Hind 70.00/77.78+km=91.78 kr

Mikhail Danilkin. **Interaction of Intrinsic and Impurity Defects in CaS:Eu Luminophors.** (Diss. phys. Un. Tartuensis 21.) ISSN 1406–0647, ISBN 9985-56-227-5. Tartu: TÜK, 1997. 80 lk. Hind 58.90/65.44 + km=77.22 kr

Kalle Kasemaa. **Semitistikat ja poeetikat.** (Diss. theol. Un. Tartuensis 3.) ISSN 1406-2410, ISBN 9985-56-251-8. Tartu: TÜK, 1997. 132 lk. Hind 67.30/74.78+km=88.24 kr

Eve Kikas. **Conceptual Development in School-Aged Children: The Impact of Teaching**. (Diss. psychol. Un. Tartuensis 5.) ISSN 1024-3291, ISBN 9985-56-246-1. Tartu: TÜK, 1997. 114 lk. Hind 59.30/65.89 + km=77.75 kr

Tiiu Kull. **Population Dynamics in Cypripedium Calceolus L** . (Diss. biol. Un. Tartuensis 24.) ISSN 1024-6479, ISBN 9985-56-240-2. Tartu: TÜK, 1997. 124 lk. Hind 47.20/52.44 + km=61.88 kr

Tiit Kutser. **Estimation of Water Quality in Turbid Inland and Coastal Waters by Passive Optical Remote Sensing.** (Diss. Geophysicales Un. Tartuensis 8.) ISSN 1406-0310, ISBN 9985-56-242-9. Tartu: TÜK, 1997. 162 lk. Hind 82.50/91.67 + km=108.17 kr

Epp Lauk. **Historical and Sociological Perspectives on the Development of Estonian Journalism**. (Diss. de Mediis et Communicationibus Un. Tartuensis 1.) ISSN 1406-2313, ISBN 9985-56-241-0. Tartu: TÜK, 1997. 184 lk. Hind 91.60/101.78 + km=120.10 kr

Andrus Metsala. **Microcanonical Rate Constant in Nonequilibrium Distribution of Vibrational Energy and in Restricted Intramolecular Vibrational Energy Redistribution on the Basis of Slater's Theory of Unimoleculars Reactions.** (Diss. chim. Un. Tartuensis 5.) ISSN 1406-0299, ISBN 9985-56-234-8. Tartu: TÜK, 1997. 130 lk. Hind 52.80/58.67 + km=69.23 kr

Vahur Mäemets. **The 17O and 1H Nuclear Magnetic Resonance Study of H2O in Individual Solvents and its Charged Clusters in Aqueous Solutions of Electrolytes.** (Diss. chim. Un. Tartuensis 4.) ISSN 1406-0299; ISBN 9985-56-212-7. Tartu: Tartu University Press, 1997. 142 lk. Hind 68.80/76.44+km=90.20 kr

Paul Naaber. **Clostridium difficile Infection and Intestinal Microbial Ecology.** (Diss. med. Un. Tartuensis 29.) ISSN 1024-395X, ISBN 9985-56-245-3. Tartu: TÜK, 1997. 158 lk. Hind 57.40/63.78+km=75.26 kr

Kalle Olli. **Evulutionary Life-Strategies of Autotrophic Planktonic Microorganismis in the Baltic Sea.** (Diss. biol. Un. Tartuensis 25.) ISSN 1024-6479, ISBN 9985-56-254-2. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus, 1997. 180 lk. Hind 85.10/94.56+km=111.58 kr

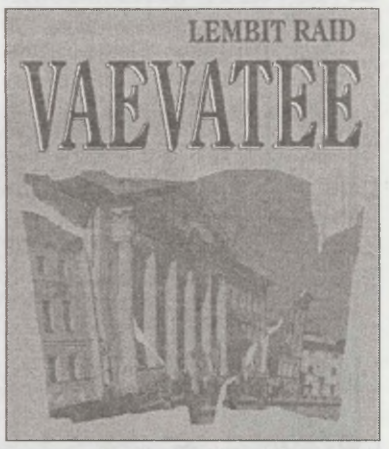

◆ Lembit Raid. **Vaevatee**.

Triin Parik. **Oxidative Stress in Essential Hypertension: Associations with Metabolic Disturbances and the Effects of Calcium Antagonist Treatment.** (Diss. med. Un. Tartuensis 26.) ISSN 1024-395X. ISBN 9985-56-209-7. Tartu: Tartu University Press, 1996. 130 lk. Hind 65.30/72.56+km=85.62 kr

Elena Pogosjan. **Vostorg russkoj ody i reshenie temy poeta v russkom panegirike 1730–1762 gg.** (Diss. philol. slavicae Un. Tartuensis 3.) ISSN 1406-0809, ISBN 9985-56-225-9. Tartu: TÜK, 1997. 160 lk. Hind 84.60/94.00+km=110.92 kr

Svetlana Päi. **Factors Promoting Heterogeneity of the Course of Rheumatoid Arthritis**. (Diss. med. Un. Tartuensis 27.) ISSN 1024-395X. ISBN 9985-56-211-9. Tartu: Tartu University Press, 1996. 130 lk. Hind 65.00/72.22+km=85.22 kr

Maido Remm. **Human Papilloma Virus Type 18: Replication, Transformation and Gene Expression.** (Diss. biol. Un. Tartuensis 23.) ISSN 1024-6497, ISBN 9985-56-229-1. Tartu: TÜK, 1997. 118 lk. Hind 66.90/74.33+km=87.71 kr

Maarike Sallo. **Studies on Habitual Physical Activity and Aerobic Fitness in 4 to 10 Years Old Children.** (Diss. med. Un. Tartuensis 28.) ISSN 1024-395X, ISBN 9985-56-217-8. Tartu: Tartu University Press, 1997. 154 lk. Hind 77.30/85.89 + km=101.35 kr

Svetlana Turovskaja. **Problemy izucenija modal'nyh smyslov: teoreticeskij aspekt (na materiale sovremennogo russkogo jazyka).** (Diss. phil. slavicae Un. Tartuensis 2.) Tartu: TÜK, 1997. 138 lk. Hind 74.40/82.67 +km=97.55 kr

Kjell Weppling. **On the Assessment of Feasible Liming Strategies for Acid Sulphate Waters in Finland.** (Diss. geogr. Un. Tartuensis 5.) ISSN 1406-1295, ISBN 9985-56-243-7. Tartu: TÜK, 1997. 196 lk. Hind 56.40/62.67 + km=73.95 kr

Mare Ainsaar. **Eesti rahvastik Taani hindamisraamatust tänapäevani. Estonian Population from Liber Census Daniae up to Nowadays.** ISBN 9985-56-244-5. Tartu: TÜK, 1997. 96 lk. Hind 34.00/37.78 + km=44.58 kr

Erik Bagerstam. **Ajakirjandusvabadus demokraatlikus ühiskonnas. Teine, parandatud ja täiendatud trükk.** Tlk. Krõõt Kaljusto-Munck. ISBN 9985-56-213-5. Tartu: TÜK, 1997. 112 lk. Hind 37.00/41.11 + km=48.51 kr

Constitutiones Academiae Dorpatensis (Academia Gustaviana). Tartu Akadeemia (Academia Gustaviana) põhikiri. (Constitutiones Universitatis Tartuensis. Tartu Ülikooli põhikirjad.) Tõlkinud [ja kommenteerinud] Kristi Sak. Ees- ja järelsõna Peeter Järvelaid. ISBN 9985-56-232-1. Tartu: TÜK, 1997. 98 lk. Hind 49.50/55.00+km=64.90 kr

Eesti esimesi tragöödiaid: [Victor Stein. Kivi-linad ehk vangi tornist taeva; Karl August Hermann. Leppimine surmas ehk kurb lugu kahe venna vahel; Oksjon. Lugu vaese rahva elust; Johann Kantswey. Mihkel ja Liisa ehk vaata, mis rikkuse ahnus võib teha; Ernst Pohl. Armastus ja kadedus; Peeter Jakobson. Pettuse ohvrid]. Koostanud Külli Laugaste. ISBN 9985-56-215-1. Tartu: TÜK, 1997. 216 lk. Hind 80.80/89.78 +km=105.94 kr

Eestlane olla...: Eesti keele ja kultuuri perspektiivid. Toim. Hill Kulu, Katrin Metsis, Tiit Tammaru. ISBN 9985-56-253-4. Tartu: TÜK, 1997. 128 lk. Hind 46.80/52.00 + km=61.36 kr

Elle Elberg. **Soomussammaspool. Psoriasis vulgaris**. ISBN 9985-56-224-0. Tartu: TÜK, 1997. 44 lk. (Tartu Ülikool. Nahahaiguste kliinik.) Hind 23.20/25.78+km=30.42 kr

Lorenza Fonzari. **Cominciamo! Alustame! Il tuo primo corso comunicativo di italiano. Sinu esimene itaalia suhtluskeele kursus.** ISBN 9985-56-223-2. Tartu: TÜK, 1997. 296 lk. Hind 75.90/84.33 + km=99.51 kr

Interlitteraria 2*1997. The language of the grotesque. le langage du grotesque. el lenguaje de lo grotesco. die sprache des grotesken. Tartu Ülikooli maailmakirjanduse õppetooli ja Eesti Võrdleva Kirjandusteaduse Assotsiatsiooni aastakiri. Toim. Jüri Talvet. Tartu: TÜK, 1997. 344 lk. Hind 83.75/93.06+km=109.81 kr

Ain Isotamm. **Andmed, andmemudelid ja päringukeeled**. ISBN 9985-56-220-8. Tartu: TÜK, 1996. 164 lk. (Majandusteaduskond. Rahanduse ja arvestuse instituut.) Hind 63.70/70.78 +km=83.52 kr

Jaan Kaplinski. **See ja teine: [Esseid].** ISBN 9985-56-115-5. Tartu: TÜK, 1996. 258 lk. Hind 45.00/50.00 +km=59.00 kr

Kirjandusteadus. Mõte ja Ulm, Rakendus ja Uurimus. Koostanud Luule Epner ja Arne Merilai. Tartu: TÜK, 1996. ISBN 9985-56-206-2. 136 lk. (Tartu Ülikooli eesti kirjanduse õppetooli toimetised 1.) Hind 46.20/51.33+km=60.57 kr

Hill Kulu. **Eestlaste tagasiränne 1940–1989: Lääne-Siberist pärit eestlaste näitel. [Äratrükk väljaandest: Hill Kulu. Eestlaste tagasiränne 1940–1989: Lääne-Siberist pärit eestlaste näitel.** Helsinki, 1997. (Publicationes Instituti Geographici Universitatis Helsingiensis C9.) ISBN 9985-56-252-6. Tartu: TÜK, 1997. 280 lk. Hind 125.00/138.89 + km=163.89 kr

Ülo Lepik. **Kaos ja kord.** ISBN 9985-56-237-2. Tartu: TÜK, 1997. 60 + 4 lk. Hind 49.00/54.44 + km=64.24 kr

Vambola Leping, Merike Kaseorg. **Informaatika II**. ISBN 9985-56-207-0. Tartu: TÜK, 1997. 100 lk. (Majandusteaduskond. Rahanduse ja arvestuse instituut.) Hind 30.00/33.33 +km=39.33 kr

Tõnu Mauring. **Isiklik müük**. ISBN 9985-56-214-3. Tartu: TÜK, 1997. 112 lk. (Majandusteaduskond. Juhtimise ja välismajanduse instituut.) Hind 31.00/34.44+km=40.64

Margit Muldma. **Minu sõber arvuti.** ISBN 9985-56-236-4. Tartu: TÜK, 1997. 48 lk. Hind 41.00/45.56 + km=53.76 kr

Kümme aastat Akadeemilise Muinsuskaitse Seltsi asutamisest

Küllap on veel paljudel meeles Akadeemilise Muinsuskaitse Seltsi tormiline asutamiskoosolek keemiahoone suures ringauditooriumis 23. septembril 1987. Auditoorium oli rahvast puupüsti täis. Kohale olid saabunud ka ülikooli tolleaegsed ideoloogiajuhid. Päevakorda oli tõusnud Eesti Muinsuskaitse Seltsi asutamine ning eeltööd selleks käisid. Ülikooli osalemiseks seltsi asutamises oli nõutav oma seltsi või klubi olemasolu. Ka sellesuunaline organiseerimistöö oli hoos. Eesti Muinsuskaitse Seltsi asutamine oli planeeritud läbi viia Tartus ülikooli aulas. Vajalik ülikoolipoolne eelnõusolek oli põhimõtteliselt olemas ja ka ajakirjanduses ilmus vastav teade koos peahoone pildiga. Muinsuskaitseklubide kokkutuleku keelustamise järel Tarvastus määrasid direktiivorganid seltsi asutamispaigaks hoopiski Tallinna kui ideoloogiliselt kindlama ja järelevalvamise võimalustelt tunduvalt mugavama paiga. See otsus sai muinsuskaitseliikumise poolt tugeva kriitika osaliseks. Eriti ägedalt avaldus see AMSi asutamiskoosolekul. Avasõnavõtt oli tolleaegse muinsuskaitseliikumise ühelt initsiaatorilt ja juhilt Trivimi Vellistelt, kes andis ülevaate liikumise ajaloost ning hetkeseisust, analüüsis ja kritiseeris muinsuskaitseliikumise vastu suunatud väljaastumisi ja tegevust. Oli palju sõnavõtte ja arvamusavaldusi, nende hulgas ka prof Juri Lotmani meeldejääv

❐ **AMSi vilistlasklubi asutamise koosoleku liikmed 11. jaanuaril 1989 TÜ raamatukogu saalis.**

esinemine. Diskuteeriti isegi seltsi nime üle. Oli neidki, kellele ei meeldinud sõna "akadeemiline".

Seltsi esimeheks valiti ajalooprofessor Sulev Vahtre, juhtorganiks 25-liikmeline volikogu. Liikmete arv oli asutamispäeval 240. Asutamiskoosoleku kohta kirjutatud artikkel võeti trükivalmis Universitas Tartuensise numbrist kellegi käsul välja ja sellest on säilinud ainult korrektuurtõmmis.

Seltsi tegevuse kulminatsiooniks oli 1988. aasta 11.-17. aprillini toimunud Tartu muinsuskaitsepäevad, mil toimus muinsuskaitseklubide viies kokkutulek. Seltsi liikmete arv suurenes peaaegu poole võrra ja inimeste entusiasm oli suur. Intensiivne tegevus kestis veel mõnda aega. Üliõpilasseltside ja korporatsioonide taastamisega läksid paljud aktiivsed ja organiseerimisvõimelised noored ja ka osa õppejõude nendesse üle ning suure AMSi aeg sai praktiliselt otsa. 1988. aasta lõpul moodustus seltsi liikmeist initsiatiivgrupp. See seadis oma eesmärgiks koondada neid, kes soovivad tõsiselt seltsi tegevuses osaleda ja kellele olid muinsuskaitsealased probleemid südamelähedased, eraldi AMSi alla kuuluvasse vilistlasklubisse. Mõte sai teoks ja vilistlasklubi asutamiskoosolek oli ülikooli raamatukogu suures saalis 11. jaanuaril 1989. Sellest ajast peale tegutseb ta katkematult suurema või vähema eduga ning on olnud ülikoolis muinsuskaitse ideede kandjaks ja tegevuse eestvedajaks. Kuna vilistlasklubi on olnud kadunud suure AMSi elujõuline osa, siis on loomulik, et ta on ise samaaegselt ka AMS ja kuulub Eesti Muinsuskaitse Seltsi tiiva alla.

Head kümneaastataguse sündmuse meenutamist ja mälestuste kirjapanemist!

Tullio Ilomets,
AMSi esimees

EESTI TEADUS MAAILMATASEMEL

Eesti Teaduste Akadeemia, Tartu Ülikool ja Prantsuse Teaduslik Instituut korraldasid seminari "Mittelineaarsed dünaamilised süsteemid ja geomeetria". Seminari nimetus viitab kahele asjaolule, kus võtmesõnadeks on "mittelineaarsus" ja "geomeetria". Seal, kus klassikaline teooria pole suutnud seletada mitmeid mõistatuslikke nähtusi meid ümbritsevas looduses ja tehismaailmas, avab uus lähenemisviis uksed teaduste salakambrisse. Mittelineaarse maailma lävel tutvutakse eelkõige bifurkatsioonidega, mille mõistmine on aluseks matemaatiliselt determineeritud kaosele ja korrale, ning singulaarsuste e "katastroofidega", mis lubavad kirjeldada ekstremaalseid olukordi, aga ka fraktaalgeomeetriaga, kus ähmased ja kaootilised protsessid alluvad kindlatele seaduspärasustele. Asjatundjate keskel on levinud arvamus, et peale tutvumist mittelineaarsete protsessidega ei vaata te kunagi ümbritsevat maailma endise pilguga. Paljudele teadustele on omane matemaatiline mõtteviis, sest range loogika ja universaalne sümboolika võimaldavad väljendada loodusseadusi võrrandite abil. Sõna "mathêma" tähendab kreeka keeles "teadvust" üleüldse. Geomeetria osatähtsus on selles, et tema annab erilise nägemuse matemaatilistest funktsioonidest ja võrranditest, luues nii kolme kui ka kõrgema mõõtmega struktuure. Katastroofid (kõikvõimalikud prõksud, plaksud, süsteemide lagunemine ja režiimide ümberkorraldumine, uue sünd ja vana kadumine) tekivad seetõttu, et mitmeparameetrilised protsessid, mis avaramates ruumides võiksid vabalt kulgeda, põhjustamata "volte", "kortse" ja kõikvõimalikke segadusi, peavad toimuma kitsas kolmemõõtmelises ruumis, kus tegutseb inimene oma materiaalsete vajaduste ja igapäevaste mõttestandardite keskel. Mahtumaks tavalisse ruumi, põhjustavad keerulised protsessid ebatavalisi ja kummalisi nähtusi, mis sageli ületavad inimmõistuse piire. Abstraktsetes ruumides on protsesside kulg teadlasele nähtav ja ta suudab sügavamalt nende põhjusi mõista.

Mõttekaaslaste kohtumine Eestis oli paeluv. Seminar alustas tööd 25. augustil Teaduste Akadeemias Toompeal, kestis kolm päeva Tallinnas ja jätkas tööd Tartus 30. augustini. Huvitavatest uurimistulemustest kõnelesid ETA president Jüri Engelbrecht, akadeemik Ülo Lumiste, Prantsuse Teaduste Akadeemia ausekretär Paul Germain, Euroopa Matemaatika Seltsi president Jean Paul Bourguignon, osavõtjad Prantsusmaalt, Inglismaalt, Saksamaalt, Itaaliast, Ungarist, Poolast, USAst ja Eestist. Väliskülalistel oli võimalus tutvuda pealinna ajalooliste vaatamisväärsustega, ülikoolilinnaga, Lõuna-Eesti kauni maastikuga. Külalised märkisid ettekannete kõrget taset, häid sõnu öeldi korraldajate aadressil, avaldati lugupidamist ja austust meie väikese rahva töökusele ja iseseisvuspüüetele. Selline kohtumine rikastab suhteid kolleegidega, tiivustab noori teadlasi, tekitab tahet jõuda uute ideede mõistmiseni uuel ajastul. On ju aasta 2000 kuulutatud rahvusvaheliseks matemaatika-aastaks.

Ürituse läbiviimist toetasid Prantsuse saatkond, Eesti Teaduste Akadeemia, TÜ matemaatikateaduskond, Tartu Linnavalitsus ja aktsiaselts Elvex. Oleme neile tänulikud!

Maido Rahula

Täname TÜ rebasnädala sponsoreid

AS Aken
AS Estanc
Mattias Lepa Pilliehitus
TÜ rektori fond
Kardirada Raadil
Kiivi autokool
Klubi XS
Klubi/kino Illusioon
Konservitehas Salvest
McDonalds
Postimehe Pubi
Rein Vilt
Signaal
Spordiklubi Livonia
Teater Vanemuine
TÜ raamatukogu

Rebasnädala korraldajate nimel
Eesti Evangeelsete Üliõpilaste Ühendus
Campus Crusade for Christ

"Ma tahan laulda"

Tõsine lauluhuvi mul on ja ma loen: "Alates 16. septembrist võtab uusi lauljaid vastu **Tartu Ülikooli Akadeemiline Naiskoor**."

Vastab Tartu Ülikooli Akadeemiline Naiskoor.

Mis koor see on?

Lühidalt: traditsioonidega ja tugev.

Iga laulja selles kooris teab, et koori asutas 1945. aastal maestro Richard Ritsing. Praegune peadirigent on Vaike Uibopuu, koormeistritööd teeb Ene Ahven. Kooril on palju tavasid ja kombeid, mis kanduvad järjepidevalt edasi ja millest saad osa alles liitudes.

Mille kasuks või kahjuks ma võin olla valimas?

Hakkad laulma professionaalse dirigendi käe all. Saad osaks kõrgetasemelisest koorimuusikast isikliku laulukogemuse, oma kcha, oma mõtete, tunnete ja töö kaudu. Õpid tundma, arendad ja hakkad teadlikumalt kasutama oma häält nii laulus kui ka kõnes. Õpid ennast muusikasse valama nii, et iseendast üllatud. Avastad ühtäkki, et sa võid ja suudad palju rohkem, kui ehk seni oled arvanud ja uskunud. Sest sind on vette visatud. Sa avardud, sest leiad end ületanuna piire ja teotsemas-toimimas märksa laiemalt. Õpid olema avatud ja sirgeselgne ning clama täic eest. Enda eest, niisiis. Näed ja koged, mis on: pühenduda kogu hingejõu- ja meelega. Sul saab olema üks eluvaldkond ja tegevus, milles oled kohal, osaled ja annad endast täiel määral, kogu olemuse ning vastutustundega ning veel pisut enam. Kui sul on korralikult olemas üks niisugune eluala, saab antud omadus laieneda ka muudele valdkondadele sinu elus. Sa hakkad julgemini elama. Saad hulga esinemiskogemusi ja -julgust ning austavaid võimalusi laulda ja kinkida ilu publikule nii valgust võnkuvas ülikooli aulas kui kontserdisaalides ja kirikutes Eestimaal ja mujal Euroopas. Laulad ka ülikooli akadeemilise aasta pidulikematel üritustel. Kõige selle juures valid sa olla kohal proovis ja mitte teatris, kontserdil või mujal ning korrigeerid omad meeldimised. Valid ohverdada oma ajast ja võimetest, et üheskoos toimida efektiivsemalt. Õpid andma küsimata: "Mis ma selle eest saan?" Õpid kannatlikkust ja distsipliini. Õpid kuulama ja õpid laulma kooris, mille kõlapilti on nimetatud värskeks.

Esimesi plaane sügishooajaks: semestri lõpupoole ootab meid ees koostöö Veljo Tormisega. See kogemus võiks kõlada ahvatlevalt, sest see on au ja tase. Kas julged tulla vaatama unikaalset fenomeni siin Tartus, peaaegu et laulvat korporatsiooni, siscmiselt strukturecritud ja suurt hulka ühiseid, suure mõjuvõimsuse ja tähendusega kogemusi jagavat üksust, võimekaid ja mitmekülgseid Eesti tüdrukuid ja naisi?

Tartu Ülikooli Akadeemiline Naiskoor võtab vastu uusi lauljaid prooviaegadel teisipäeviti ja neljapäeviti kell 18.05 peahoone aud 128 lähema kolme nädala jooksul:

T 23. sept, N 25. sept,
T 30. sept, ja N 2. okt.

Ave Paesalu,
klassikalise filoloogia magistrant,
TÜ ANi 7. aasta laulja

TARTU ÜLIKOOLI KIRJASTUS

📖 Anne-Mai Parring, Mare Vähi, Ene Käärik. **Statistilise andmetöötluse algõpetus.** ISBN 9985-56-221-6. Tartu: TÜK, 1997. 408 lk. (Tartu Ülikool. Matemaatilise statistika instituut.) Hind 98.00/108.89 + km=128.49 kr

📖 Raili Pool. **Eesti keele verbirektsioone.** Tartu: TÜK, 1996. ISBN 9985-56-188-0. 100 lk. Hind 35.85/39.83 +km=47.00 kr

📖 **Praktilisi ülesandeid üldisest keemiast. Kolmas, täiendatud ja parandatud trükk.** Koostanud Erika Jüriado, Lembi Tamm, Peeter Vares. ISBN 9985-56-205-4. Tartu: TÜK, 1996. 120 lk. (Tartu Ülikool. Füüsikalise keemia instituut.) Hind 30.00/33.33+km=39.33 kr

📖 Priit Pullerits. **Ajakirjanduse põhižanrid: Uudis, olemuslugu, juhtkiri.** ISBN 9985-56-248-8. Tartu: TÜK, 1997. 186 lk. Hind 69.00/76.67 + km=90.47 kr

📖 Jaan Roos. **Läbi punase öö. Esimene osa: 1944. ja 1945. aasta päevik.** ISBN 9985-56-239-9 (TÜK). Tartu: Eesti Kirjanduse Selts/[TÜK], 1997. 352 lk. Hind 45.30/50.33=59.39 kr

📖 **Russkaja filologija. 8. Sbornik naucnyh rabot molodyh filologov.** ISSN 1406-0019. Tartu: TÜK, 1997. 324 lk. (Tartuskij Universitet.) Hind 86.00/95.56=112.76 kr

📖 Salme Sibul. **Kõne- ja kuulmiselundite anatoomia. Anatomia organorum loquelae et auditivae. Anatomy of speech and auditory organs.** ISBN 9985-56-235-6. Tartu: TÜK, 1997. 48 lk. Hind 25.00/27.78 + km=32.78 kr

📖 Salme Sibul. **Kõne- ja kuulmiselundite füsioloogia ja patoloogia. Physiologia et patologia organorum loquelae et auditivae. Physiology and Pathology of Speech and Auditory Organs.** ISBN 9985-56-216-X. Tartu: TÜK, 1997. 148 lk. Hind 39.00/43.33+km=51.13 kr

📖 Mart Sõrg. **Raha.** ISBN 9985-56-233-X. Tartu: TÜK, 1997. 144 lk. Hind 36.60/40.33+km=47.59 kr

📖 Tõnu Tamme, Tanel Tammet, Rein Prank. **Loogika: Mõtlemisest tõestamiseni.** ISBN 9985-56-231-3. Tartu: TÜK, 1997. 414 lk. Hind 69.90/77.67 + km=91.65 kr

📖 Liina-Mai Tooding. **Eesti-inglise-saksa-vene statistikasõnastik.** ISBN 9985-56-210-0. Tartu: TÜK, 1996. 110 lk. Hind 21.15/23.50+km=27.73 kr

📖 Peeter Torop. **Dostoevskij: istorija i ideologija.** ISBN 9985-56-222-4. Tartu: TÜK, 1997. 172 lk. Hind 62.00/68.89+km=81.29 kr

📖 Imbi Traat, Jaano Inno. **Tõenäosuslik valikuuring.** ISBN 9985-56-226-7. Tartu: TÜK, 1997. 212 lk. (Tartu Ülikool. Matemaatilise statistika instituut.) Hind 86.00/95.56+km=112.76 kr

📖 **Trudy po russkoj i slavjanskoj filologii. Literaturovedenie II (Novaja serija).** Red. L. Kiseleva. ISSN 1024-3968. Tartu: TÜK, 1996. 304 lk. (Tartu Ülikooli vene kirjanduse kateeder. Kafedra russkoj literatury Tartuskogo universiteta.) Hind 65.00/72.22 +km=85.22 kr

📖 Maaja Vadi. **Müügisuhtlemine.** ISBN 9985-56-249-6. Tartu: TÜK, 1997. 216 lk. Hind 50.00/55.56 +km=65.56 kr

Saadaval:

📖 Jaan Mikk. **Ainetestid. Loengukonspekt Avatud Ülikooli ja põhiõppe üliõpilastele.** Tartu, 1997. 96 lk. (Tartu Ülikool. Pedagoogika osakond.) Hind 38.65/42.94+km=50.67 kr

sport

Esmakursuslaste V rebastejooks Toomemäel

on 1. oktoobril. Start peahoone eest kell 16. Osalevad teaduskondade 5-liikmelised võistkonnad (nende hulgas 2 naist). Registreerimine spordikeskuses Jakobi 5-112.

"Säilivad naeratus ja sisemine rahu"

Küsib spordikeskuse juhataja Harry Lemberg, vastab Elbruse naisekspeditsiooni juht Kalev Muru

(Algus eelmises lehes)

Milleks on tarvis aklimatiseerumist? Kuuldavasti tabas ka teie ekspeditsiooni liikmeid mägihaigus. Mis salajane haigus see on?

See on organismi kohanemine, kõrgusega harjumine. On väga individuaalne, kuidas keegi kõrgust talub, eriti füüsilise koormuse all. Selleks tulebki alpinistil oma kehale kõrguse olemasolu meelde tuletada.

Aklimatiseerumisprotsess on järkjärguline, iga järgmise tõusuga tõustakse pisut kõrgemale, et siis viimast lõiku, põhieesmärki juba hea enesetundega läbida. See ronija, kes kõrgusega kohanemise on halvasti või poolikult läbi teinud, saab päris kindlasti tunda mägihaiguse sümptome: peavalu, iiveldus, oksendamine, tasakaaluhäired, teadvusekaotus... Kõige sellega kaasneb veel sõltuvalt temperamendi tüübist kas apaatia või eufooria. Ainus abi on kaotada kiiresti kõrgust, kasvõi 200 m. Mägihaiguse nähud kaovad pärast kõrgusest tagasitulekut, organismile aga jääb niinimetatud jääk - aklimatisatsioon, mis omakorda tuleb kasuks järgmisel korral keha kõrgusega katsetades.

Kust tuli idee naisekspeditsiooniks?

Sellele mõttele tulid alpiklubi Firn treeningutes osalenud TÜ tudengineiud pärast möödunud aastal Kõrg-Tatrates käidud esimest kohtumist pärismägedega. Lisaks rääkisin neile loo jaapanlannast Yunko Tabeist, kes kõiki oma kõrgmägedes käimisi organiseeris naisteekspeditsioonidena. Loomulikult kuulusid sinna ka meessoost julgestusliikmed.

Millised muljed jäid VIA-Tau ja Elbruse tipust?

VIA-Taule tõusime mööda marsruuti, mille raskuskategooria oli 2A. Need on sellised alpinismimarsruutide klassifikatsiooninõuded, kus ronija peab valdama teatud tehnilisi ja psühholoogilisi võtteid, omama tasakaalu ja julgust, et jõuda tippu ning ka ohutult laskuda. Taolise raskusega 2A marsruut oli meie grupi liikmetele esimene. VIA-Tau tipust paistis ära ka kahetipuline Elbrus, samuti oli näha tipputõusu marsruut. Olin grupi tehniliste oskustega rahul ja nii võisime asuda Elbruse poole teele.

Elbruse tippu jõudmine võttis planeeritust rohkem aega väga tugeva tuule ja väikese nähtavuse tõttu. Tõusu Elbrusele alustasime 4200 m kõrgusel asuvast Prijut-11 kell 2 öösel. Põhjus: lumest läbivajumine on väiksem, päike kõrvetab keset päeva vähem, jõuame päeva lõpuks tagasi Prijut-11-sse. Tõus võttis meil aega 8 tundi, laskumine 5. Leian, et kõik said korraliku kogemuse nii kõrguse kui pikka aega lumel käimise suhtes.

Millegipärast ei meeldi Eesti alpinistidele rääkida tippude vallutamisest, väljendutakse palju ettevaatlikumalt.

Enne nimetasin, et mägedes käimine muutub teatud elustiiliks. Aga kui on elustiil, siis peavad olema ka printsiibid selle paremaks lahtimõtestamiseks.

C. Castaneda järgi on mäed jõu asupaigaks, nad on konkreetsus looduse ja inimese vahel. See tähendab, et kui inimlaps on ikka teisele halba teinud, siis mäed mitte "ei vibuta manitsevalt näppu", vaid siis teda lihtsalt ei ole enam selles maailmas.

Mägedes võib liikuda küll koos oma grupiga, kuid tegelikult on see liikumine dialoog mäega. Teistel grupi liikmetel on oma dialoog. See tähendab, et igaüks näeb ja tõlgendab ja tunneb ainult enda moodi. Aga mägedes see kõik võimendub, seal puuduvad kindlad tarbimisreeglid ja võitjastressid. Ja kui soovid kogeda uut ja tunnetada ennast ning sellest rõõmu tunda mingil inimese jaoks uuel teel, uuel mäel, siis tuleb ju mäe käest enne küsida: kas tohib tema nõlvadele turnima minna. Mägi vastab alati. Aga sellisel puhul ei ole tegemist tipu vallutamisega, mägi oli justkui sõbraks ja treeneriks inimkogemuste kogumiste ahelas.

Tavaühiskonnas on liiga palju pingeid. Mägedesse minnes ollakse nendest stressiokastest kaetud nagu siil. Selle koha pealt on mäed väga head okaste pügajad, see tähendab, et tagasi oma linnakesse tulles on need okkad pügatud, aga on lisatud ka midagi mäe poolt. Ja tükk aega ei häiri kellegi mõtlematult öeldud teravused. Naeratus ja sisemine rahu säilivad.

Millised on edasised plaanid?

Jätkata alpinismihuviliste väljaõpet Tartus ja Lõuna-Eestis.

Meie poole võib alati pöörduda igasuguse konsultatsiooni suhtes.

Mis puudutab esimese Eesti naisekspeditsiooni edasisi plaane, siis need on olemas, aga praegu me sellest veel avalikult ei räägi.

Certificate of Italian as a Foreign Language

Siena and Tartu University

The exam of Proficiency of Italian as a Foreign Language will take place on **December 4**th at Tartu University, Faculty of Philosophy, dept. of Italian Studies, room 257, Tähe.

The exam assesses the knowledge of Italian language.

The certificate awarded at the end of the exam session is valid for the following:

a) admittance to courses at Italian Universities;

b) in the professional field.

No particular qualifications are required in order to enrol in the exam. The exam consists of a speaking and writing test, a test which assesses the listening and the reading comprehension skills in Italian. All the tests will be corrected at Siena University.

The exam syllabus is available at the dept. of Italian studies, room 257, Tähe, tel 465 595. The Italian lecturer will be available for assistance on Tuesdays from 11.45 am to 12.30 pm.

The candidates must enrol by 7th October 1997 for the December session.

The exam fee is USD 35-.

For more information contact: lorenza@ut.ee or http://www.physic.ut.ee/~lorenza/

Avatud Hariduse Liidu Tartu Keskuses

algavad 22. septembril järgmised kursused:

inglise keel algajatele (50 t),

inglise keel edasijõudnuile (vene õppekeel, 50 t),

vene keel edasijõudnuile (50 t)

kursuste hind 750 krooni;

kirjandiõpetus riigieksami sooritajatele (52 t, kursuse hind 900 krooni).

On veel üksikud vabad kohad erineva tasemega inglise keele rühmades.

Õppetöö toimub õhtuti kesklinnas.

Info ja registreerimine: AHL Tartu Keskus, Aleksandri tn 14, tel 441 244.

Väitlusseminar tulekul!

Kes meist ei sooviks mõjusalt esineda, osata väljendada ja kaitsta oma seisukohti ning muutuda julgemaks ja avatumaks inimestega suhtlemisel? Kõige selle ja palju muu arendamisel aitab väitlemine.

Väitlus aitab Sind peaaegu kõigis olulistes eluvaldkondades, sest nii poliitika-, ärikui ka akadeemilistes ringkondades töötavad inimesed kasutavad väitlusvõtteid otsuste tegemisel ja kaitsmisel.

Väitlemiseks on mitmeid põhjusi. Neist kõige tähtsam on hilisemaks eluks kasulike oskuste omandamine. Väitlus õpetab ümbritsevat maailma kriitiliselt hindama, julgustab lähenema küsimustele mitmest erinevast vaatepunktist, harjutab oletustes kahtlema ja fakte uurima ning arendab kuulajate oskust moodustada veenvaid ja loogilisi argumente. Väitlejana tuleb Sul õppida oma mõtteid organiseerima ja neid selgelt, veenvalt ja mõjuvalt ette kandma - väitlemine õpetab suhtlejaks.

Oskused, mida väitlus õpetab, on 21. sajandi lähenedes muutunud väga oluliseks. Akadeemilisel või professionaalsel tasemel edu saavutamiseks peab teadma, kuidas oma vaateid mõjuvalt esitada ja kuidas vastata Sinuga erineval seisukohal olevate inimeste argumentidele. Demokraatiat õppivatele inimestele annab väitlus vahendid poliitilise arengu mõistmiseks ja oma veendumuste kaitsmiseks. Tudengid üle kogu maailma õpivad väideldes väga palju kasulikku, aga kui küsida neilt, miks nad väitlevad, vastavad paljud, et see on lõbus. Väitlus muudab koostööd tegevad võistkonnakaaslased sõpradeks. Samuti annab väitlus õpilasele võimaluse reisida teistesse riikidesse, teistesse ühiskondadesse, kohtuda uute inimestega ja tutvuda uute kultuuridega. Lõpuks teab ju igaüks, kellel on kohvikus olnud mõni hilisõhtune vaidlus, et sõbralikus vaidluses on midagi üsna meeldivat.

Väitluse tutvustamiseks üliõpilastele korraldab AIESEC (rahvusvaheline majandus- ja juhtimisüliõpilaste assotsatsioon) laupäeval, 27. septembril Tartus väitlusseminari algusega kell 10. Seminar toimub EV Haridusministeeriumi finantseerimisel ja on osavõtjaile tasuta. Kuna kohtade arv on piiratud, siis toimub eelregistreerumine e-maili teel aadressil seminar@ut.ee .

E-mailis peab saatja teatama:

* oma ees- ja perekonnanimi,
* kontaktmaili aadressi,
* õppeasutuse, teaduskonna,
* kas on enne väitlusega kokku puutunud, kui, siis kus ja millal,
* kust pärineb info antud seminari kohta.

Tagasiside antakse 24. septembril kontaktmailide kaudu.

Seminari korraldamisega lükatakse käima Tartu ülikoolide üliõpilasi ühendava väitlusklubi tegevus.

TULE JA TUTVU UUE JA HUVITAVAGA !

Seminari korraldajad AIESECist

info

seminar konverents

Lapse probleemid

26. septembril toimub EAPSi Tartu osakonna ja TÜ pedagoogika osakonna rahvusvaheline konverents "Lapse probleemid ja probleemid lapsega", mis on ühtlasi Haridusfoorumi'97 teemagrupi "Laps ja lapsevanem" eelfoorum.

10-12.30 plenaaristung aulas, ettekanded:

J. Hämäläinen "Kodukasvatuse toetamine hilismodernses ühiskonnas",

I. Kraav "Kodu laste probleemide taimelavana",

M.-L. Laherand "Õpetaja kui terapeut".

Kl 14 alustavad tööd sektsioonid:

1. Lapse probleemid eile, täna, homme - ph 140, juhataja S. Priimägi,

2. Kool, kodu ja tänav lapse kasvukeskkonnana - marksumaja 108, juh K. Kõiv,

3. Laps ja tänapäeva sotsiaalsed probleemid - marksumaja 102, juh I. Kraav,

4. Laps õppijana ja õpiraskused - ph 128, juh E. Krull,

5. Laps ja virtuaalne maailm. Õppekirjandus - ph 102, juh J. Mikk.

Väliseesti keel

25. ja 26. septembril toimub ülikoolis seminar "Väliseesti keel". Avakoosolek on kl 11 ph aud 139.

Raamatukogu teaduskonverents

23.-24. septembrini toimub **TÜ raamatukogu XVII teaduskonverents "Meie kogud. Eilsest tulevikku"**. Avamine 23. septembril kl 10 konverentsisaalis. Järgnevad ettekanded.

väitekiri

3. oktoobril kl 12 kaitseb pedagoogika osakonnas mm 102 **Anneli Lukason magistritööd** "Keemia loodus- ja reaalainete taustsüsteemis: erinevate riikide õpilaste hinnangute võrdlev analüüs". Juhendajad pedagoogikaknd dots L. Vassiltšenko, oponendid prof J. Mikk ja dots R. Pullerits.

24. septembril kell 9.15 kaitseb **Meelis Pärtel** Lai 40 aud 207 **doktoriväitekirja** "Species diversity and community dynamics in calcareous grassland communities in Western Estonia" (oponent *PhD* Jari Oksanen) ning **Malle Leht doktoriväitekirja** "Genus Potentilla L. in Estonia, Latvia and Lithuania. Distribution, morphology and taxonomy" (oponent biol. dr. Vello Jaaska);

kell 13.15 kaitseb **Tiia Trei** Lai 40 aud 207 **magistritööd** "Phytoplankton of Kuressaare Bay" (oponent biol. dr. Arvi Järvekülg).

varia

Tartu Üliõpilaste looduskaitsering

korraldab laupäeval, **27. septembril oma traditsioonilise avamatka Taevaskojast Valgemetsa.** Rong väljub Tartust kl 11.05. Õhtul Valgemetsa endises pioneerilaagris koosviibimine.

Tarkvara infopäev

Teisipäeval, 23. septembril kell 16.15 arvutuskeskuses, Liivi 2-208 tarkvara infopäev ADOBE ACROBAT.

Adobe Acrobat on kiireim ja lihtsaim viis publitseerida ükskõik millist dokumenti teie firma internetis, WWW-s või CD-ROM-il - nii tutvustab Adobe Systems oma paketti, mis on mõeldud tööks PDF-failidega. Juttu tuleb sellest,

* kuidas PDF-faile tehakse,
* mis on PDF-formaadi eelised HTML-i ees.

Toome näiteid PDF-de kasutamisest *online*'i kirjastamisel WWW-s, õppematerjalide koostamisel ja teistes rakendustes. Oma kogemustest PDF-formaadi kasutamisel räägib ka füsioloogia instituudi vanemassistent Aavo Lang.

Osavõtt on vaba. Täpsem info: Tiina Tamme, tiina@ut.ee, tel 465 476

* * *

25. ja 26. septembril toimub raamatukogu konverentsisaalis **TÜ vilistlaste, raamatukogundust ja bibliograafiat õppinute seminar-kokkutulek.**

Illegaardis

19. septembril kell 21 astub klubis Illegaard neljatunnise kavaga ÐBB (Ðveijk. Bluus. Blatnoi) üles Sass Müller.

näitus

"Richard Wagner - Die Walküre"

Ooperilavastuse kujundus, maketid, kostüümikavandid Eesti Kunstiakadeemia tudengilt Liina Pihlaku juhendamisel. Avamine raamatukogus 20. septembril kl 15.

Uus näitus ajaloomuuseumis

Kolmapäeval avati ajaloomuuseumis näitus "KINGITUSED TARTU ÜLIKOOLILE" seoses ülikooli läheneva 365. aastapäevaga.

Väljapanek annab hea ülevaate mitmesugustest esemetest, mida on ülikoolile juubelipidustuste puhul kingitud.

Välja on pandud päris head tarbekunsti: nahkehistööd, vermitud-valatud medaleid ja aurahasid. Palju on meisterlikult kujundatud auaadresse, Põhjamaade ülikoolidelt saadud kristallklaasist suveniirsigillumid, pisiplastikat jms.

Ülikool on saanud väga erinevaid kingitusi kõikjalt maailmast alates Tadþiki käsitöövaibast kuni Ühendriikide Lõuna-Carolina osariigi lipuni, mis on sealse kuberneri kingitus.

Sofia Ülikoolilt on saadud kingituseks oskuslikult puidule maalitud vana ikoon, mis jätab ajahambast puretud mulje, kuigi on kaasaegse kunstniku töö. Üsna eksootiliselt mõjub usbeki rahvarõivakomplekt ja sealne rahvapill dombra. Hulganisti on kingituste seas raamatuid.

Näitus on avatud ajaloomuuseumis kolmapäevast pühapäevani kell 11-17 detsembri lõpuni.

Tartu Üliõpilasküla: KUULUTAB VÄLJA KONKURSI ÜHISELAMUTE NIMEDE LEIDMISEKS

Häid nimesid vajavad:

ühiselamu Narva mnt 25,
ühiselamu Narva mnt 27,
ühiselamu Narva mnt 89,
ühiselamu Nooruse 7,
ühiselamu Tiigi 14,
ühiselamu Pepleri 14,
ühiselamu Pepleri 23.

Auhinnafond on **700 krooni** (iga ühiselamu nime kohta 100 krooni). Ideed palume tuua hiljemalt **30. septembriks** Tartu Üliõpilasküla sekretäri juurde (Pepleri 14). Võitja kuulutatakse välja 1. oktoobril.

KASUTA JUHUST JA JÄÄDVUSTA END AJALOOS!

loeng kursus

Uus kõrvalainekursus

Põhikooli ja gümnaasiumi kodanikukaitse õpetaja

Kokku 14,5 AP, soovitav neile, kes omandavad õpetajakutse.

Õppeained:

1. Töökaitse, ohutustehnika ja töötervishoid 1,5 AP,

2. Nõuded toiduainetele, kaitse saastumise eest, kahjutustamine 1 AP,

3. Katastroofimeditsiin ja arstiabi 2 AP,

4. Keskkonnaõpetus ja keskkonnakaitse alused 1,5 AP,

5. Radioökoloogia ja kiirguskaitse 1 AP,

6. Ohtlike ainete käsitsemine, nende toime inimesele ja elukeskkonnale avarii korral, saneerimine 1 AP,

7. Kriisi- ja katastroofipsühholoogia 1 AP,

8. Eesti riigi- ja kodanikukaitse alused 1,5 AP,

9. Liiklusrisk ja selle ohutuse tagamine 1 AP,

10. Võimalikud ohud igapäevaelus, nende vältimine ja tegutsemine eriolukordades 1 AP,

11. Riskianalüüs 1 AP,

12. Õppeaine *Kodanikukaitse* programmid, planeerimine ja metoodika põhikoolis ja gümnaasiumis 1 AP.

Registreerimine 26. septembrini KK metoodikakabinetis (Jakobi 5-302, tel 465 363).

Samas saab tutvuda ka aineprogrammidega.

UNIVERSITAS TARTUENSIS

Peatoimetaja Varje Sootak | EE2400, Tartu | Telefon 27 / 465 680 | Tellimise nr. 3156
Toimetaja Reno Hekkonens | Ülikooli 18, ruum 241 | TÜ faks: + 372 7 465 440 | Tiraaž 800
Toimetuse aadress: | E-mail: ajaleht@ut.ee | Trükk: OÜ Greif | UT ilmub reedeti

Tartu Ülikooli Raamatukogu

NR. 32 (1900)
REEDE,
26. SEPTEMBER 1997
ILMUB
NOVEMBRIST
1948
HIND 2 KROONI

Universitas Tartuensis

Esmaspäeval oli ülikooli kalmistupäev

Tavakohaselt meenutab ülikool iga aasta septembris oma akadeemilise pere lahkunud liikmeid. Alguse sai see traditsioon ülikooli 350. aastapäeval, seega juba 1982. aastal.Vahepealsetel aastatel küll traditsioon katkes.

Mälestuspäeva avas rektor prof Peeter Tulviste, palvuse pidas ülikooli koguduse õpetaja Allan Taruste.

Rektoraat mälestas ja pani lilled järgmistele isikutele: Raadi kalmistul rektoritele H. Koppelile, G. Ewersile, A. Koortile, F. Klementile, H. Riikojale, A. Koobile ja H. Kruusile, prorektoritele J. Tammeorule, K. Taevile, U. Palmile, E.- L. Mikelsaarele ja K. Püssile ning teadussekretär I. Maaroosile; Pauluse kalmistul kuraator P. Põllule, Vabadussõjas langenutele ja prorektor Ü. Saagile ning Uue Jaani kalmistul rektor Karl Gottfried Dehiole.

Kalmistupäeval mälestatakse ka viimasel akadeemilisel aastal lahkunud õppejõude. Pärast tseremooniat Raadi keskväljakul viisid teaduskondade esindajad lilli ning süütasid küünlad oma lahkunud kolleegide haudadel.

❐ **Rektoraat mälestamas Henrik Koppelit, kes oli rektor aastail 1920-1928.**

Jaak Nilsoni fotod

Dekaani kandidaate ei esitatud

18. septembrini oli välja kuulutatud **kehakultuuriteaduskonna** dekaani kandidaatide ja 22. septembriks **õigusteaduskonna** dekaani kandidaatide esitamine. Nimetatud tähtajaks ei laekunud kummastki teaduskonnast ühtegi kandidaati.

Vastavalt ülikooli põhikirja § 65-le ja dekaani valimise korra p 10-le määrab sellisel juhul dekaani uute valimisteni, kuid mitte kauemaks kui üheks aastaks, rektor, kooskõlastades määramise teaduskonna nõukoguga.

Võru-setu evangeeliumi päev

Kolmapäeval, 1. oktoobril korraldavad Emakeele Selts, Eesti Piibliselts ja ülikool humanitaarraamatukogus võru-setu evangeeliumi päeva. Esinevad Tõnu Tender (avasõna), Jaan Bärenson ("Piibliseltsid ja Piibli tõlkimine"), Peeter Roosimaa ("Algkristliku kuulutuse keeleprobleem"), Tiit-Rein Viitso ("Liivikeelse Matteuse evangeeliumi tõlkimisest"), Karl Pajusalu ja Ervin Org ("Setukeelse Matteuse evangeeliumi keelelise redigeerimise probleeme") ja Laine Villenthal ("Petseri koguduse olukorrast"). Algus kell 16.

TÄNU

70. sünnipäeval pälvis õnnitluse ja tänu kinnisvaraosakonna valvur **HELLART GROSSMANN;**

60. sünnipäeval raamatukogu insener **LEIDA NOORMA,** keda autasustati kauaaegse kohusetundliku töö eest ülikoolis ka Tartu Ülikooli aukirjaga;

ja **50. sünnipäeval** botaanika ja ökoloogia instituudi korralist professorit **JAANUS PAALI.**

Tartu Ülikooli väikese medaliga autasustati kauaaegse kohusetundliku ja eduka töö eest ülikoolis närvikliiniku dotsenti **LIIVIA LUTSU.**

ÜLIKOOL JA EESTI MAAPANK SÕLMISID KOOSTÖÖLEPINGU

12. septembril sõlmisid Tartu Ülikool ja Maapank koostöölepingu, millega luuakse õppelaenu võtmise võimalus ka vabakuulajatele, tasulise kõrghariduse omandajatele ja kõigile, kes soovivad Tartu Ülikoolis end täiendada ning kvalifikatsiooni parandada.

Lepingu kohaselt annab Maapank nn õppeteenustasu summas 1500-40 000 krooni Tartu Ülikoolis õppivatele vabakuulajatele ja tasulistel õppekohtadel ning avatud ülikoolis kõrgharidust omandavatele õppuritele. Laenu saavad ka kõik need, kes osalevad ülikooli täiendkoolituse kursustel, samuti teaduskondades, ülikooli keelekeskuses, arvutuskeskuses jm pakutavatel erikursustel.

Laenu on võimalik võtta kuni 30 kuuks intressiga 9,9 laenujäägilt.

Lepingule kirjutasid alla rektor professor Peeter Tulviste ja Maapanga nõukogu esinaine Malle Eenmaa.

ALATES 22. SEPTEMBRIST ON ÜLIKOOLI INFOPUNKT PEAHOONE ESIMESEL KORRUSEL AVATUD TÖÖPÄEVITI KELL 8-16

INFOTELEFON 465 465 TÖÖTAB KELL 8-17

ÜLIKOOLI INFOPUNKT:

- PAKUB infot ülikooli telefoninumbrite ja sündmuste kohta
- MÜÜB ülikooli sümboolikaga meeneid
- TUTVUSTAB ülikooli kirjastuse ja teaduskondade trükiseid

Tartus toimub rahvusvaheline kristliku rahvausundi sümpoosion

Järgmise nädala kolmapäeval, 1. oktoobril algab Tartus rahvusvaheline sümpoosion «Kristlik rahvausund». Kolm päeva kestval sümpoosionil käsitletakse usundilist sünkretismi folklooris, st ristiusueelsete ja kristlike usuvormide ühtesulamist ja kooseksisteerimist. Ettekannetega osaleb vastava eriala teadlasi ligi kümnest erinevast riigist.

«See on suhteliselt uudne lähenemine - jälgida rahvaluule ja suulise traditsiooni mõju kristlikule ja kirjalikule kultuurile ja vastupidi. Seetõttu on ürituse vastu tuntud erakordselt suurt huvi nii Eestis kui ka välismaal,» ütles sümpoosioni üks peakorraldajaid, ülikooli erakorraline professor ning eesti ja võrdleva rahvaluule õppetooli hoidja Ülo Valk, «esinejaid on Iirist kuni Põhja-Saamini.» Rahvusvaheline tõotab Ülo Valgu sõnul tulla ka sümpoosioni kuulajaskond.

Teemad on üritatud jagada ettekannete blokkidesse. Nii käsitletakse kolmapäeval ja neljapäeval rohkem Karjala ja teiste soome-ugri rahvaste folkloori, reedene päev on pühendatud peamiselt Euroopa varase uusaja perioodile, samas peatutakse eraldi ka kaasajal. Eesti folkloristide ettekanded käsitlevad loitse, regilaulu, muistendeid ja soome-ugri rahvaste usundit.

Sümpoosioni on korraldanud eesti ja võrdleva rahvaluule õppetool koostöös Rahvusvahelise Etnoloogia ja Folkloori Ühinguga ning ettevõtmist toetavad Avatud Eesti Fond ja Eesti Teadusfond.

Sümpoosion avatakse kolmapäeval, 1. oktoobril kell 9.30 Toomel ülikooli ajaloomuuseumi valges saalis. Sealsamas toimuvad ka tööistungid. Sümpoosioni töökeeleks on inglise keel.

Andres Toode,
ülikooli teabetalitus

USA asjur külastas Tartu Ülikooli

16. septembril esines USA uus diplomaatiline asjur Eestis Walter E. Andrusyszyn politoloogia osakonna tudengitele ja oli TÜ rektori vastuvõtul.

Walter E. Andrusyszyn kõneles USA välispoliitikast teemal "Astudes XXI sajandisse: USA ja Eesti suhted". Asjur selgitas Ühendriikide poliitilise kohaloleku tähtsust Eestis. USA sooviks on üles ehitada kollektiivne julgeolekusüsteem, milles ei oleks kohta bipolaarsel poliitikal. Ka Eesti saab selleks oma osa anda, arenedes julgeolekut tootvaks riigiks.

Möödunud aasta detsembris külastas politoloogia osakonna kutsel ülikooli USA endine suursaadik Eestis Lawrence Taylor. Diplomaatilise asjuri Walter E. Andrusyszyni külaskäik on kinnitus jätkuvast koostööst.

acta diurna

Teated

- **Ülikooli raamatupood palub õppejõududel teatada, millist kirjandust nad on tudengitele soovitanud ja kui palju eksemplare vajatakse.** Vastasel juhul võib tekkida olukord, kus kõigile soovijatele vajalikku kirjandust ei jätku.
- **Ülikooli arvutigraafika- ja õppetehnikakeskus** asub nüüd Lossi 3 I korrusel ruumides 105-111.
- **Ülikooli paljundusbüroo** asub samuti Lossi 3 I korrusel.
- **28. septembril uuendatakse ülikooli telefonijaama arvutites tarkvara. Võimalikud on telefoniside häired.**

SEL NÄDALAL

22. septembril

- **Göttingeni Ülikooli rektor prof Hans-Ludwig Schreiber pidas aulaloengu teemal "Õigus inimväärsele surmale".**
- **Raadi kalmistul toimus traditsiooniline ülikooli kalmistupäev.**

23. septembril

- **23.-24. septembrini toimus ülikooli raamatukogus XVI teaduskonverents "Meie kogud. Eilsest tulevikku".**
- **Akadeemiline Muinsuskaitse Selts tähistas oma 10. aastat.**
- **Arvutuskeskuses toimus *Adobe Acrobat* tarkvara esitlus.**

24. septembril

- **Meelis Pärtel** kaitses doktoriväitekirja "Species diversity and community dynamics in calcareous grassland communities in Western Estonia" ja **Malle Leht** doktoriväitekirja "Genus Potentilla L. in Estonia, Latvia and Lithuania. Distribution, morphology and taxonomy" ning **Tiia Trei** magistritööd "Phytoplankton of Kuressaare Bay".
- **Geograafia instituudis toimus infopäev teemal "GIS ja planeeringud".**
- **Toimus ülikooli ja Eesti Maapanga ühine infopäev,** kus tutvustati Maapanga poolt pakutavat väikelaenu.

25. septembril

- **25. ja 26. septembril on raamatukogus ülikoolis raamatukogundust ja bibliograafiat õppinute seminarkokkutulek.**
- **25. ja 26. septembril toimub aud 139 seminar "Välis-eesti keel".**

26. septembril

- **EAPSi Tartu osakonna ja pedagoogika osakond korraldavad rahvusvahelise konverentsi "Lapse probleemid ja probleemid lapsega",** mis on ühtlasi Haridusfoorumi'97 teemagrupi "Laps ja lapsevanem" eelfoorum. Kell 10 plenaaristung TÜ aulas, kell 14 alustavad tööd sektsioonid.
- **Kell 11 toimub ajaloomuuseumi konverentsisaalis matemaatikateaduskonna 30. aastapäevale pühendatud teaduskonverents.**
- Kl 16 avatakse pidulikult aadressil Ülikooli 16-209 **rahvaluule õppetooli uued tööruumid.**

27. septembril

- **Tartus toimub väitlusseminar tudengitele.** Seminar toimub haridusministeeriumi finantseerimisel ja on osavõtjaile tasuta. Eelregistreerimine on e-posti kaudu: seminar@ut.ee. Seminari organiseerija on AIESEC.

TULEVAL NÄDALAL

29. september

- **Kl 17 toimub aulas Irina Belobrovtseva doktoriväitekirja "M. Bulgakovi romaan "Meister ja Margarita" teksti organiseerimise konstruktiivsed printsiibid" kaitsmine.**
- **30. septembrini kestavad 24. septembril alanud Moskva külalislektori filoloogiadr prof Marietta Tšudakova loengud "M. Bulgakov ja kirjandusolu 1920. aastail".**

1. oktoober

- **Kl 16 algab humanitaarraamatukogus võru-setu evangeeliumi päev,** mille korraldavad Emakeele Selts, Eesti Piibliselts ja TÜ.
- **Kl 17.15 algab Tähe 4 - 160 Tartu 27. mälumäng, kuhu oodatakse osalema ka üliõpilasi ja õppejõude (vt UT 4. lk).**
- **Eesti ja võrdleva rahvaluule õppetool korraldab koos Rahvusvahelise Etnoloogia ja Folkloori Ühinguga 1.-3. oktoobrini kristliku rahvausundi sümpoosioni.** Istungid toimuvad ajaloomuuseumi valges saalis, töökeel on inglise keel.

2. oktoober

- **2. - 4. oktoobrini toimuvad ülikoolis kolledžite infopäevad.**

3. oktoober

- **Kl 12 kaitseb Anneli Lukasson magistritööd "Keemia loodus- ja reaalainete taustsüsteemis: erinevate riikide õpilaste hinnangute võrdlev analüüs".**

õnnitleme

Oktoobrikuu juubilarid

70

Nelli Miglau	28.10.1927	Emajõe spordibaasi koristaja

65

Vello Järve	15.10.1932	rahanduse ja arvestuse instituudi dotsent
Aleksander Aleksejev	19.10.1932	remonditeenistuse plekksepp
Heldur Kangro	21.10.1932	Tähe 4 majajuh piirk riidehoidja
Aino Saarepuu	23.10.1932	linna spordibaaside valvur

60

Luule Philips	04.10.1937	farmaatsia instituudi vanemlaborant
Jaan Salm	08.10.1937	keskkonnafüüsika instituudi vanemteadur
Boriss Sulima	18.10.1937	hoonete hoolduse teenistuse valvur
Iraida Vesnina	18.10.1937	hoonete hoolduse teenistuse valvur
Rein Pullerits	20.10.1937	füüsikalise keemia instituudi dots
Frida Mikk	21.10.1937	üld- ja molekulaarpatol instituudi vanemraamatupidaja

55

Maive Ots	13.10.1942	eksperimentaalfüüsika instituudi sekretär

50

Marie Prints	02.10.1947	MO raamatukogu tuletõrjetehnik
Ulla Peterson	10.10.1947	farmakoloogia instituudi laborant
Inge Martinson	12.10.1947	peahoone majajuh piirk koristaja
Maia Schmidt	24.10.1947	närvikliiniku assistent
Rein Hiob	25.10.1947	füüsika-keemiateaduskonna programmeerija
Rein Lasn	30.10.1947	bioloogia-geograafiateaduskonna vanemlaborant

TARTU ÜLIKOOLI VALITSUS

12. septembril

*** OMATEENITUD VAHENDITE KASUTAMISEST**

Prorektor prof Toivo Maimets informeeris I poolaasta omateenitud vahendite kasutamisest. *Overhead* on läbi teinud arengu. Kolme aasta eest oli sisuliselt tegemist käibemaksuga, mis kasseeriti ülikooli tsentraalsesse fondi ja mida kasutati ülikooli tegevuses tekkinud "aukude" katmiseks. Hiljem jagati *overhead* pooleks: 10% läks teaduskonnale ja 10% ülikooli üldkulude katteks. Eelmise aasta lõpus kehtestati rektori käskkirjaga ülikooli keskseks üldkululõivuks 8%. Ülejäänud osa suhtes pidi otsustatama läbirääkimistega.

I poolaastal laekus 46 miljonit krooni. Kui selline tempo jätkub, on omatulude kasv möödunud aastaga võrreldes 26%. Dekaani käsutusse jääb ülikoolist keskmiselt 5,9%. Kõige vähem oli omateenitud vahendeid majandus- ja õigusteaduskonnas ning kõige rohkem matemaatika-, kehakultuuri- ja arsteaduskonnas. Ka eelarveväliste laekumiste struktuur on erinev ning seegi tingib *overhead'*i erinevuse. Prorektor juhtis tähelepanu sellele, et tihti ei ole dekaan piisavalt järjekindel oma soovis omatulu teenida. Maailmas on selle protsent tavaliselt 50 ja 80 vahel. Ta ütles, et teenustele, mida me müüme, on vaja kehtestada tegelik hind.

Järgnevas arutelus selgus, et teaduskonniti on grantide ja *overhead*'i osakaal erinev, samuti kasutamine. Näiteks arstiteaduskond suunab raha teaduskonna arengu fondi.

*** AVATUD ÜLIKOOLI JA TÄIENDUSKOOLITUSKESKUSE ÜHENDAMISEST**

Prorektor prof Teet Seene tutvustas avatud ülikooli põhimääruse uut projekti. Selle järgi ei ole täienduskoolituskeskus asutus, vaid avatud ülikooli üks osa. AÜ on struktuuriüksus, mida juhib kolleegium. Majandusteaduskonna poolt on tulnud ettepanek nimetada AÜ õppurid üliõpilasteks. Näiteks erakoolide samas õppevormis õppijad on üliõpilased.

Valitsus **otsustas teha ülikooli nõukogule ettepaneku likvideerida TÜ asutus TÜ Täienduskoolituskeskus ja võtta avatud ülikooli põhimäärus ülikooli nõukogu otsuse järel teisele lugemisele.**

*** ÜLIKOOLI RAHALISTE VAHENDITE LIKVIIDSUSEST JA LAENUPOLIITIKAST**

Prorektor prof Toivo Maimets on tellinud majandusteaduskonna kahelt dotsendilt uuringu ülikooli rahaliste vahendite likviidsuse ja siselaenu andmise võimaluste kohta. Selle ajendiks olid muuhulgas teaduskondade siselaenu taotlused. Analüüsiti likviidsuse näitajaid, raha liikumist ja eelarve täitmist, lähtuti panganduses kasutatavatest koefitsientidest. Selgus, et ülikooli likviidsus on nõrk, st, et käibekapitali defitsiit on ülikooli pidev oht. Riigieelarve on tavaliselt esimesel poolaastal ülikoolile mõne miljoni võlgu. Laenu andmiseks on vaba ressurssi või deponeerimiseks eelarvelise konto puhul 4,2 miljonit 5,5 päevaks, eelarvevälistelt summadelt 3,6 miljonit 3 nädalaks.

Eelarvekomisjoni seisukoha järgi ei oleks mõttekas ülikooli finantseerimisse kaasata laenuressurssi. Praegu on ülikoolil ainult üks laen - staadioni oma.

*** TÜ suure medaliga** otsustati autasustada arstiteaduskonna professor **Maie Kalninit** ja füüsika-keemiateaduskonna professor **Nikolai Kristoffelit.**

* Esimesel lugemisel oli otsuse projekt **ülikooli töötajate eemalviibimisest põhitöökohalt ülikoolis.**

*** Rektor tutvustas avalik-õiguslike ülikoolide rektorite Riigikogu, valitsuse ja avalikkuse poole pöördumise esialgset teksti.**

*** Rektor informeeris ka kavatsusest välja töötada dotsendi ja vanemteaduri ametikoha nõuded** (loe eelmisest UTst).

stipendium

Münsteri Ülikooli uurimisstipendiumid 1. aasta magistrantidele

Münsteri Ülikooli stipendiumid moodustuvad Münsteri Ülikooli poolt annetatud rahalistest vahenditest ning on mõeldud 1. aasta magistrantidele põhiõppes edukalt kaitstud ning magistriõppes edasiarendamisele kuuluva silmapaistvalt hea lõputöö eest.

Kandideerida soovijail esitada põhjendatud taotlus koos juhendava õppejõu soovitusega teaduskonna dekaanile 24. oktoobriks.

Antakse välja neli stipendiumi. Otsuse stipendiumide määramise kohta teeb TÜ valitsus novembrikuus. Uurimisstipendiumid antakse üle seoses rahvusülikooli aastapäevaga 1. detsembril.

Info: tel 465 623, peahoone ruum 117 Ülle Hendrikson

Eesti Lastefondi toetusstipendiumid

Eesti Lastefondil on võimalus maksta stipendiumi kõrgkoolis õppivatele endistele lastekodulastele või orbudele.

Stipendiumi taotlemiseks tuleb täita vormikohane avaldus (blankette saab õppeosakonnast ph 117), kinnitada see teaduskonna dekanaadis ning saata **6. oktoobriks** Eesti Lastefondi (Lai 31/Suurtüki 1, EE0001 Tallinn).

Humboldti Fond on nüüd Internetis

Aleksander von Humboldti Fond on üks Saksamaa eraõiguslikest mittetulundusfondidest, mis taasasutati 1953. aastal (esmakordselt rajati fond juba 1860). Fond annab aastas välja noortele välismaistele kõrgeltkvalifitseeritud teadlastele kuni 500 stipendiumi uurimistöödeks ning samuti kuni 200 preemiat rahvusvaheliselt tuntud teadlastele välismaal. Kuni 150 Saksa noort, alla 38-aastast teadlast saavad Lyneni uurimisstipendiumiga teha teadustööd kunagiste Humboldti stipendiumi saajate juures välismaal.

Interneti kaudu on nüüd võimalik teada saada mitmesugust informatsiooni fondi ajaloo, stipendiumide, preemiate, koostööprogrammide jm kohta.

Fondi osakondadega saab suhelda e-posti kaudu. Tulevikus saab fondile avalduse esitamiseks kõik vajalikud dokumendid otse Internetist. Kavas on ka luua ühendused Humboldti klubide ja ühenduste vahel kogu maailmas.

50 aastat Vana Tiigi ühiselamu algusest

1895. aastal valmis Tartus Tiigi tänaval kaupmees H. O. Wöhrmanni rahadega ja arhitekt K. Beschti projekti järgi ehitatud hoonete kompleks. Tänava äärde jäi kolmekorruseline rikkama rahva üürimaja. Õuepoolses tiivas pandi käima aurutubakavabrik, kuhu uudisasjana (kuuldatavasti esimesena Tartus) seati sisse elektrivalgustus. Õue peale kerkis kahekorruseline puumaja.

❐ **26 aasta jooksul on selles ühiselamus elanud üle 5000 tudengi.**

Härra Wöhrmanni äri aga ei õitsenud. Tubakavabrik jäi pankrotti, elumaja kannatas tulekahju läbi ja 1900. aastal müüdi hooned teisele Tartu ärimehele N. Jekimovile. Tema üüris hämarad (aknad ainult õuepoolses küljes) ja vähehügeenilised vabrikuruumid kahele äsjaasutatud tütarlastekoolile. Algul kolis siia Puškini gümnaasium, ja kui see kool oli siirdunud oma majja Riia maanteel, siis esimene eesti õppekeelega keskkool - Eesti Noorsoo Kasvatuse Seltsi tütarlastekool Peeter Põlluga direktoriametis.

Esindusliku fassaadiga tänavaäärse maja suurtes korterites elasid üürnikud kuni Teise maailmasõjani. Vabrikutiiba aga kasutas Eesti kaitsevägi, ilmselt laoruumidena. 1938. aasta lõpul valmis samas kõrval moodne ja mugav Tiigi tänava saun. Suure sõja ajal kasutas Saksa armee Tiigi 78/80 ruume etapikasarmuna. Raudteejaamast oli ju siia vaid paarsada meetrit, pealegi saun kõrval. 1944. aasta lõpul hõivasid hoone, eelkõige selle keldrid, korraks kotipoisid, siis peeti siin mõnda aega kinni sõjavange. Õige peremees puudus, majad lagunesid.

* * *

Sõjast laastatud Tartus ei olnud üliõpilasi kuhugi majutada. 1946. aastal tegi rektoraat katse saada tagasi XX sajandi alguses ühiselamuks ehitatud suur ja esinduslik hoone Toomemäe serval J. Liivi tänav 4. Omal ajal oli ülikool selle loovutanud Riigi keskarhiivile. Paraku allusid arhiivid 1946. aastal NKVDle ja ülikooli taotlus lükati ilma pikemata tagasi. Kompensatsioonina pakuti maju Tiigi tänav 78/80.

Polnud midagi parata - ettepanek tuli vastu võtta ja asuda neid maju remontima. Ehitustrust venitas töödega ja et 1947/48. õppeaastaks hooneid ühiselamuna kasutusele võtta, käsutati appi saksa sõjavange. Aga nemadki ei jõudnud tähtajaks remondiga ühele poole. Sellele vaatamata paigutati 1947. aasta septembris, seega täpselt 50 aasta tagasi esimesed poisid Vanasse Tiiki.

Algul oli elamine-olemine enam kui vilets. Ei olnud elektrit. Ei olnud vett. Olid ühekordsed aknad, mis lasksid külma sisse. Paljusid ahje ei tohtinud tuleohtlikkuse tõttu kütta. Mööblist jagus vaid voodeid, igasse tuppa paar taburetti ja laud.

3. oktoobril 1947. aastal tuli kokku Tiigi intri esimene üldkoosolek, et valida intrivanem üliõpilaste hulgast. Mitme kandidaadi hulgast sai sellesse ametisse Valga poiss, II kursuse meedik Arnold Muller. Peagi selgus, et tegemist oli õige mehega õiges ühiskondlikus ametis. Egas muidu oleks teda neli korda samale kohale tagasi valitud, nii et Muller korraldas suure intri elu 5 pika aasta jooksul kuni stuudiumi lõpetamiseni.

Praeguseni meenutavad tolleaegsed tudengid hea sõnaga noorusaastaid selles suures ja kõledas majas. Ühiselamu nõukogu eestvedamisel korrastati ühiselamu räämas õu, istutati puid ja rajati pallimänguplatsid. Seati sisse õppetuba ja klubi, organiseeriti üliõpilaste supiköök. Elamine Vanas Tiigis oli küll olme poolest vaene, sellele vaatamata noortepäraselt mitmekülgne ja huvitav.

* * *

26 aasta jooksul elas selles TRÜ suurimas ja nigelaimas ühiskodus üle 5000 üliõpilase. Nende hulgast on võrsunud palju nimekaid inimesi, eesotsas meie lugupeetud presidendiga. Oli ka tulevasi ajakirjanikke ja üks nendest, jurist Ardi Liives meenutas hiljem Vana Tiiki järgmiselt: "Üsna jaama lähedal munakivise tänava ääres konutas suur kolmekorruseline piklike akende ja suletud raudväravaga kangialusega vana kivimürakas.

Kunagi olevat siin olnud mingi vabrik või kasarm, nüüd oli see teine kodu sadadele üliõpilastele. Osa tube olid väiksed, osa suured kui küünid, paljud olid läbikäidavad, uksed prõmmisid hommikust õhtuni, kogu aeg tõtati treppidest üles ja alla - elu kees majas nagu sipelgapesas ning mõtted rahust ja vaikusest võis valvetuppa sisenedes heaga ukse taha jätta. Igal korrusel asus köök, alates lõunatunnist kuni õhtuni oli ruum pottide ja pannide kolinat ning kära täis: need, kes olid kokakunstis kodus, jahmerdasid igapäevase sooja toidu kallal. Ainuke koht, kus harilikult vaikus valitses, oli õlletuba/—/

Selles majakolakas söödi ja magati, õpiti ja logeldi, käidi vastastikku teiste toas lobisemas, konspekte laenamas või kaarte mängimas, siin peeti pidusid ja sünnipäevi. Aastas korra või paar haaras kogu internaati taevas teab millest tekkinud mürgeldamistuhin ja läks lahti üleüldine veesõda: akendest lendas vett õuesolijaile kaela - oli see siis oma või võõras, ämbritäied läigatati tüdrukute tubade uste vahelt sisse, koridorid ujusid, mõni ettevõtlikum tiris keldrist voolikugi välja, komandant jooksis mööda maja ringi, karjus ja riidles. Sama ootamatult kui kõik oli alanud, kõik ka lõppes, nüüd korrastati kiirustades lahinguväli, ja kui ülikooli asjamehed tulid järgmisel päeval pahanduse peasüüdlast välja selgitama, siis polnud keegi midagi kuulnud ega näinud..." ("Retro" Tallinn 1981, lk 72 ja 73).

Siis tulid kevadõhtused tinnad ja üleintriline tontide kokkutulek, sessioonideaegne öine õppimine ja kevadine katusel magamine. Ühe sõnaga nostalgiliselt ohates: olid ajad! Kõige selle eest sulle palju tänu, Vana Tiik ja kunagised intrikaaslased. Aga neid oli õige palju.

Hillar Palamets

Ühiselamust on saanud õppehoone

Kui mitmetele põlvkondadele on Vana Tiik tuntud intrina (justnimelt intrina, mitte ühikana nagu tänapäeval ühiselamuid kutsutakse), siis praegu peavad seda maja omaks sotsiaalteaduskond ning kirjastus. Ülikooli territoriaalse arengukava järgi ongi Tiigi 78/80 sotsiaalteaduskonna jaoks ette nähtud. Vähehaaval on sinna kolinud peaaegu kogu teaduskond. Praegu on Tähe tänavas veel avaliku halduse osakond, mis samuti peagi Tiigi tänavasse üle kolib. Teaduskonna peamajast jäävad eemale vaid politoloogid humanitaarhoones ja ajakirjanikud peahoones.

Sotsiaalteaduskonna dekanaadi juhataja Riina Laidvee täpsete andmete järgi kolis dekanaat Tiigi 78/80 hoonesse 30. augustil 1996.

Ühel selle nädala õhtupoolikul kõndisin dekaani professor Jüri Allikuga korruselt korrusele ja püüdsin aimu saada sellest, mis kus asub või asuma saab. Maja on üpris keeruline, nii et täpsemalt oskab seal orienteeruda vaid seal iga päev käija. Pealegi teevad praegu Rand&Tuulbergi töömehed hoogsalt remonti, nii et kord astud kaasaegse väljanägemisega. Kui 1. oktoobriks esimene korrus valmis saab, võetakse käsile kolmanda korruse remontimata ruumid.

Esimesel korrusel on valmis saamas üks suurem kaasaegne auditoorium ja mitmed teised ruumid. Kolmandal korrusel paiknev psühholoogia osakond, kaasa arvatud prof Jüri Alliku enda kabinet on veel vanas kuues. Selle korruse vahekäigust edasi on aga mitme osakonna ruumid, auditooriumid ja raamatukogu juba igati

Kaugemasse tulevikku jääb hoovis asuva elumaja lammutamine ning uue auditooriumikorpuse ehitamine ja vana maja juurdeehitus. Tulevikus kolib sinna ajakirjandusosakond, kellel aga varsti siin peahooneski asukohavahetus ees. Seoses õigusteaduskonna uue hoone valmimisega Näituse tänavas kolib nende vanadesse ruumidesse ususteaduskond, viimase asemele läheb ajakirjandusosakond. Ajakirjanduse osakonna ruumid on ette nähtud filosoofiateaduskonnale. Sellega seoses ootab lehetoimetustki ees kolimine sama tiiva esimesele korrusele.

Mis aga veel Vanasse Tiiki puutub, siis praegu on selles kodu peale sotsiaalteaduskonna ja kirjastuse veel arvutuslingvistika uurimisrühmal ja kodunduskabinetil.

VARJE SOOTAK

Algab "Kuldse kaselehe" luulevõistlus

Luulemeelne sõber, Sul ei tarvitse meie konkursist osavõtmiseks teha muud, kui valida mõned oma luuletused mistahes teemal ja saata need **hiljemalt 15. oktoobriks aadressil**: LUULEVÕISTLUS, Salme tn 12, Tallinn EE0004. Kui luuletused on valmis, võiksid saata kohe, sest tahame saabuvaid töid ka raadiosaadetes tutvustada. Parimad luuletused avaldame raamatuna trükis, autoreid ootavad diplomid ja auhinnad. Võid esineda varjunime all, kuid meile palume teatada siiski ka täisnimi, aadress, õpilastel kool ja klass või kursus, täiskasvanuil vanus ja elukutse.

Paremiku hulka tulnuid kutsume osalema Luuleliidu üritustel.

Kogumik "Luulekevad'97", mis tutvustab meie kevadise võistluse kolmekümmet parimat fotode ja luuletustega, on juba saadaval suuremates raamatukauplustes, samuti võib seda tellida posti teel, kirjutades ülaltoodud aadressil.

Eesti Luuleliit

Narva mnt 25 ühiselamus on Eesti moodsaim keegliklubi

Septembri algul avati Narva mnt. 25 asuvas ühiselamus uus, tudengitele mõeldud keeglimängu ja söögikoht Manhattan. Endisesse ühisealamu sööklasse keeglipubi ehitanud aktsiaseltsi Berg Hotellprojekt tegevdirektori Ruta Paapi sõnul on see keeglimängusaal Eesti moodsaim, kus asub neli Saksamaal valmistatud keeglirada. Kokku läks nõukogudeaegse söökla ümberehitamine maksma ligi 5 miljonit krooni.

Keeglipub Manhattan on kujundatud ameerikalikus stiilis, ruumi interjöör on kasutatud sini-puna-valget värvilahendust. Ameerikalik on ka meelelahutuskoha menüü, mis on koostatud USAs enamlevinud söökidest ja jookidest. Ruta Paapi sõnul käisid pubi omanikud enne sisustustööde algust USAs, et tutvuda põhjalikult ameerikaliku elulaadiga. «Ainuke, mis pole ameerikalik, on hind - kuna pub on mõeldud eelkõige tudengitele, siis on seal ka üliõpilastele taskukohased hinnad,» kinnitas Ruta Paap.

Pidulikul avamisel osales ka ülikooli akadeemiline keegliklubi.

Teabetalitus

Tund külalisõhtul?

Teatavasti võib jagada tudengeid organiseerunuteks ja, neiks, kes pole seda mitte. Viimaseid tavatsetakse esimeste poolt huntideks kutsuda. Järgnevalt võibki lugeda, mida nägi üks hunt ühe korbi külalisõhtul.

Kuna külalisi ootav korp ei hiilga oma asukoha märgistamisega, võtab õige tee leidmine pisut aega. Hea usu peale avatud uks juhatab keldrikorrusele, kust kostab lootustandev melu. Kell on pool üheksa.

Riidehoius külalisi vastuvõttev korporant teatab sõbralikult, et jõudsin just viimasel minutil, ja palub edasi astuda.

Koosolekuruumi täidab pikk täsnurkne laud, mille ümber on istet võtnud ligi 30 noormeest, neist teklitega kümmekond. Seintel on korporatsioonide vapid, mis nagu pärast selgub, on reastatud korpide loomise järjekorras.

Avatakse esimesed õlled. Laua otsas troonib korbi lipp.

Tasapisi areneb lapseohtu külaliste ja korporantide vahel vestlus. Et mida te õpite ja kas olete ka kuskil mujal korbis käinud. Musta mütsiga kahupea, lips viltu ees, tuleb kõrvalasuvast köögiboksist ja toob lauale suured taldrikutäied soolapähkleid. Meenub kusagilt loetud mõttetera, et meelekindlus on võime võtta ainult üks soolapähkel... Mõni külaline on esimese tasuta õllega ühele poole saanud ja võtab laualt teise. Selle peale viitavad korporandid delikaatselt seinale rippuvale hinnakirjale. Raha tuleb panna puust õllekannu.

"Mis lipp see on?" küsib üks uudishimulik rebasekandidaat. Küsimusele innustunult vastama asunud korporant jääb pärast esimest lauset aga suud maigutama. Tundub, nagu ei mäletaks ta täpselt korbi sünniaastat. Kolmas lause jätkub aga juba sujuvalt ja see annab teada, et need lahedad sellid, kes selle korbi lõid, õppisid kõik ühte eriala - nimelt rohuteadust. Aga hiljem võeti vastu ka teiste erialade tudengeid, kuna vastasel korral poleks saadud ühineda mingi korpide liiduga.

"Huvitav, kas see Nigula õlu on alati nii lahja olnud," imestab üks korporant oma õllekannu uurides. "Muide, see Rocki partii on praak," teab teine teklimees.

Punapõsine sell lükkab tekli pisut kuklasse ja räägib, kuidas korporandid korraldasid kõikide Eesti õllede degusteerimise, mida olevat kokku 52 sorti. Kahjuks ei suuda ta meenutada, mis õlu võitis. Näidatakse ka pilte. Fotodel on kujutatud peamiselt õllekannustatud laudkondi, vaheldust pakuvad pildid laulukoorist, kus ka tüdrukuid näha on.

Viis minutit peale üheksat tõuseb üks vunts püsti, nõuab vist ladina keeles vaikust ja alustab laulu. Mütsi võtab ta seejuures peast ja kasutab seda taktilöömiseks.

Laul jutustab üldjoontes sellest, kuidas kell üheksa õhtul lõpetab üks õige korporant õpingud (juhul kui ta on seda varem teinud, ei ole ta igal juhul sel kellaajal voodis pikali) ja suundub konvendihoonesse õllepalvele. Seal muutub ta meel rõõmsaks ja kõik mured ununevad. Kui laul lõpeb, saabub siiani üsna uimaselt kulgenud õhtu kõige põnevam hetk. Nimelt huilgavad korporandid mingi imeliku M-tähega sõna, millele köögis askeldavad rebased vastavad kuke kiremist meenutava häälitsusega. Külaliste nägudel peegelduvale üllatusele annab viimase lihvi mõnesekundilise pausi järel kuuldavale lastav ohe, mis meenutab katuse-Karlssoni parimat tondihäält, kui ta voodilinasse mähkununa preili Sokku irriteeris.

Mõne aja pärast tõuseb püsti ümarprillidega noorsand, pigistab tekli rusikasse ja hakkab laulval häälel kõnelema. Alustuseks poetab ta tsitaadi Saint-Exypery'lt: "Kõik tähtis on peidus." Peidus olevat ka sellised asjad nagu sõprus, armastus ja ühtekuuluvus. Samuti nagu ühe korporatsiooni mõte, mis on hoomatav alles sinna kuuludes. Ilmselt on ta päris tähtis tegelane, sest oma õlut joob ta hõbepeekrist. Pärast kõne lõppu sahistavad teklimehed jalgu ja hakkavad lehitsema lauluraamatuid. Lauliku esimene lugu on Eesti hümn.

Pool kümme otsustan lahkuda, sest midagi huvitavat ilmselt enam ei juhtu ja vastupandamatut soovi liikmeks saada pole ka tekkinud. Trepi peal teevad korporandid suitsu. "Huvitav, kes praegu lipuvalves on?" küsib üks. "Eks mina vist olen," vastab teine pisut nukra häälega ja läheb oma kohust täitma.

VILLEM VÕSA

Mälumängule!

Aastaid on Tartu Ülikooli tudengid osa võtnud Tartu mälumängust ja näidanud häid teadmisi ning erksat mõtlemisvõimet võistluses linna ja maakonna võistkondadega. Tudengitel on aga see eripära, et pärast suurkooli lõpetamist lahkuvad nad ülikoolilinnast ja nende võistkonnad kaovad. Seepärast vajab üliõpilaste esindus pidevalt uut verd, nii ka käesoleval sügisel, mil on algamas Tartu 27. mälumäng.

10 võistlusest (5 sügis-, 5 kevadsemestril) koosnev turniir algab **kolmapäeval, 1. oktoobril kell 17.15 Tähe 4 õppehoones aud 160,** kus on piisavalt ruumi võistkondade hajali istumapanemiseks. Võistkond koosneb neljast inimesest, kohal võib ju ka vähem olla. Mängud hakkavad toimuma kahenädalase intervalliga kolmapäeviti nimetatud ajal. Üks mäng kestab 90 minutit ja sisaldab 30 küsimust, mis on jagatud kuude temaatilisse plokki. Kuna ülikool annab mälumängu läbiviimiseks "prii korteri, kütte ja valgustuse", siis ei tule tudengitel kanda mingeid kulutusi seoses osavõtuga, küll aga osa saada kevadistest auhindadest.

Nii et kutsume teadmishuvilisi üliõpilasi (aga miks mitte ka õppejõude) osalema järjekordsel mäluturniiril ja 1. oktoobril kohale tulema.

Organiseerimiskomitee

Certificate of Italian as a Foreign Language

Siena and Tartu University

The exam of Proficiency of Italian as a Foreign Language will take place on **December 4**th at Tartu University, Faculty of Philosophy, dept. of Italian Studies, room 257, Tähe.

The exam assesses the knowledge of Italian language.

The certificate awarded at the end of the exam session is valid for the following:

a) admittance to courses at Italian Universities;

b) in the professional field.

No particular qualifications are required in order to enrol in the exam. The exam consists of a speaking and writing test, a test which assesses the listening and the reading comprehension skills in Italian. All the tests will be corrected at Siena University.

The exam syllabus is available at the dept. of Italian studies, room 257, Tähe, tel 465 595. The Italian lecturer will be available for assistance on Tuesdays from 11.45 am to 12.30 pm.

The candidates must enrol by 7th October 1997 for the December session.

The exam fee is USD 35-.

For more information contact: lorenza@ut.ee or http://www.physic.ut.ee/~lorenza/

Vihmajoonte tarkus

Jumal, Sa jälle oled mu kõrval
otsekui tiivustunud rõõm
ja Sinu kuue serval
on tähtede rohekas lõõm.
/Uku Masing "Neemed vihmade lahte"/

Vahel tungib inimese sees peituv äkki välja. Mõnedel harvem, luuletajatel ja muusikutel ehk teistest tihedamini ning kaunimalt. Kui aga kaunis vorm on inimeseks olemise ning mõttesügavuse piiritlejaks, siis tasub seda teistegagi jagada.

Anne Türnpu (kes on olnud Tartu Lasteteatri muusikaliste etenduste kaaslooja ning teinud häälekoori lauljatele ja kirikuõpetajatele) on viisistanud U. Masingu, R. Reimani ning R. Tagore luulet; kitarrile on aranžeeringu teinud Jaan Sööt (kitarrist, enim tuntud ansamblist "Jääääär"). Need kolm lauldavat autorit on teotsenud pedagoogina, oma rahva harijana, kes on püüdnud õpetada nägema Loojaga maailma.

Kõik lauldavad laulud pole aga neilt. Kui vennastekogudus aastail 1743-1764 Eesti- ja Liivimaal keelustati, korjati käibelt ja hävitati ka lauluraamatud. Inimesed õppisid aga lauluraamatu laulhaaval pähe. Originaaliga sidus päheõpitut vaid sarnane sõnum - meelespidamise lihtsustamiseks ei tarvitatud laulude viise, vaid retsiteeriti neid. Mäletajate meel lihvis neid laule aastaid otsekui meri kivisid. Nõnda lauldes palvetati, peletati kurja, pandi magama lapsi õhtuti ning täiskasvanuid igavesele unele.

Tartu Ülikooli koguduse kontsertjumalateenistus toimub pühapäeval, 28. septembril kell 11.15 ajaloomuuseumis.

❐ **Ülikooli alpinistid teel Elbruse poole.**

info

seminar

"Piiri mõiste kultuuris"

Vene kirjanduse õppetool korraldab 25.-27. septembrini rahvusvahelise seminari "Piiri mõiste kultuuris", mis on pühendatud Helsingi ja Tartu ülikooli vene kirjanduse kateedrite 10-aastasele koostööle. Esinevad filoloogid ja ajaloolased Tartust, Tallinnast, Helsingist, Lundist, Riiast, Daugavpilsist, Moskvast. Seminari toetab Avatud Eesti Fond.

väitekiri

29. septembril kell 17 toimub aulas **Irina Belobrovtseva doktoriväitekirja "M. Bulgakovi romaan "Meister ja Margarita"**: teksti organiseerimise konstruktiivsed printsiibid" kaitsmine. Oponendid - filol. dr, prof M. Tšudakova (Moskva), *PhD* L. Kleberg (Stockholm).

loeng

24.-30. septembrini toimuvad külalislektori, filoloogiadr prof Marietta Tšudakova (Moskva) loengud teemal "M. Bulgakov ja kirjandusolu 1920. aastail" (10 tundi).

"Kuidas tekkis "Liivlaste pärandus""

Vabade kunstide kutsutud professori VELJO TORMISE sügissemestri II loeng "Kuidas tekkis "Liivlaste pärandus" toimub teisipäeval, 30. septembril kell 16.15 ajaloomuuseumi konverentsisaalis. Loenguid assisteerib EMA prof U. Lippus.

kontsert

NYYD-Ensemble

26. septembril esineb aulas NYYD-Ensemble kavaga "City life". Ansambli kunstiline juht on Olari Elts.

varia

Meestudeng!

Tule **korp! Fraternitas Tartuensise külalisõhtule** 1. oktoobril alates kl 20 Jakobi 31 (õues). Oled oodatud tutvuma ka järgnevatel kolmapäevadel samal ajal.

Hommikupalvused

Igal teisipäeval ja neljapäeval kell 9.30-10 toimub peahoone aud 104 hommikupalvus. Läbiviijaks on Eesti Evangeelsete Üliõpilaste Ühendus ja EELK Tartu Ülikooli kogudus. Koordineerib usuteaduskond.

Lastele

Alustab tööd koolieelikute muusikaring. Esimene kokkusaamine on 30. septembril kell 17 raamatukogus (ruum 202). Ring hakkab tööle teisipäeviti ja neljapäeviti algusega kell 17.

TÜ ametiühing

Tartu Üliõpilaste looduskaitsering

korraldab laupäeval, **27. septembril oma traditsioonilise avamatka Taevaskojast Valgemetsa.** Rong väljub Tartust kl 11.05.

Kammerkoori!

TÜ kunstide osakonna kammerkoor võtab vastu uusi lauljaid kõikidesse häälerühmadesse. Proovid toimuvad E ja K kell 18, ph aud 104.

UNIVERSITAS TARTUENSIS
Peatoimetaja Varje Sootak | EE2400, Tartu | Telefon 27 / 465 680 | Tellimise nr. 3293
Toimetaja Reno Hekkonens | Ülikooli 18, ruum 241 | TÜ faks: + 372 7 465 440 | Tiraaž 800
Toimetuse aadress: | E-mail: ajaleht@ut.ee | Trükk: OÜ Greif | UT ilmub reedeti

Tund külalisõhtul?

Teatavasti võib jagada tudengeid organiseerunuteks ja, neiks, kes pole seda mitte. Viimaseid tavatsetakse esimeste poolt huntideks kutsuda. Järgnevalt võibki lugeda, mida nägi üks hunt ühe korbi külalisõhtul.

Kuna külalisi ootav korp ei hiilga oma asukoha märgistamisega, võtab õige tee leidmine pisut aega. Hea usu peale avatud uks juhatab keldrikorrusele, kust kostab lootustandev melu. Kell on pool üheksa.

Riidehoius külalisi vastuvõttev korporant teatab sõbralikult, et jõudsin just viimasel minutil, ja palub edasi astuda.

Koosolekuruumi täidab pikk täsnurkne laud, mille ümber on istet võtnud ligi 30 noormeest, neist teklitega kümmekond. Seintel on korporatsioonide vapid, mis nagu pärast selgub, on reastatud korpide loomise järjekorras.

Avatakse esimesed õlled. Laua otsas troonib korbi lipp.

Tasapisi areneb lapseohtu külaliste ja korporantide vahel vestlus. Et mida te õpite ja kas olete ka kuskil mujal korbis käinud. Musta mütsiga kahupea, lips viltu ees, tuleb kõrvalasuvast köögiboksist ja toob lauale suured taldrikutäied soolapähkleid. Meenub kusagilt loetud mõttetera, et meelekindlus on võime võtta ainult üks soolapähkel... Mõni külaline on esimese tasuta õllega ühele poole saanud ja võtab laualt teise. Selle peale viitavad korporandid delikaatselt seinale rippuvale hinnakirjale. Raha tuleb panna puust õllekannu.

"Mis lipp see on?" küsib üks uudishimulik rebasekandidaat. Küsimusele innustunult vastama asunud korporant jääb pärast esimest lauset aga suud maigutama. Tundub, nagu ei mäletaks ta täpselt korbi sünniaastat. Kolmas lause jätkub aga juba sujuvalt ja see annab teada, et need lahedad sellid, kes selle korbi lõid, õppisid kõik ühte eriala - nimelt rohuteadust. Aga hiljem võeti vastu ka teiste erialade tudengeid, kuna vastasel korral poleks saadud ühineda mingi korpide liiduga.

"Huvitav, kas see Nigula õlu on alati nii lahja olnud," imestab üks korporant oma õllekannu uurides. "Muide, see Rocki partii on praak," teab teine teklimees.

Punapõsine sell lükkab tekli pisut kuklasse ja räägib, kuidas korporandid korraldasid kõikide Eesti õllede degusteerimise, mida olevat kokku 52 sorti. Kahjuks ei suuda ta meenutada, mis õlu võitis. Näidatakse ka pilte. Fotodel on kujutatud peamiselt õllekannustatud laudkondi, vaheldust pakuvad pildid laulukoorist, kus ka tüdrukuid näha on.

Viis minutit peale üheksat tõuseb üks vunts püsti, nõuab vist ladina keeles vaikust ja alustab laulu. Mütsi võtab ta seejuures peast ja kasutab seda taktilöömiseks.

Laul jutustab üldjoontes sellest, kuidas kell üheksa õhtul lõpetab üks õige korporant õpingud (juhul kui ta on seda varem teinud, ei ole ta igal juhul sel kellaajal voodis pikali) ja suundub konvendihoonesse õllepalvele. Seal muutub ta meel rõõmsaks ja kõik mured ununevad. Kui laul lõpeb, saabub siiani üsna uimaselt kulgenud õhtu kõige põnevam hetk. Nimelt huilgavad korporandid mingi imeliku M-tähega sõna, millele köögis askeldavad rebased vastavad kuke kiremist meenutava häälitsusega. Külaliste nägudel peegelduvale üllatusele annab viimase lihvi mõnesekundilise pausi järel kuuldavale lastav ohe, mis meenutab katuse-Karlssoni parimat tondihäält, kui ta voodilinasse mähkununa preili Sokku irriteeris.

Mõne aja pärast tõuseb püsti ümarprillidega noorsand, pigistab tekli rusikasse ja hakkab laulval häälel kõnelema. Alustuseks poetab ta tsitaadi Saint-Exypery'lt: "Kõik tähtis on peidus." Peidus olevat ka sellised asjad nagu sõprus, armastus ja ühtekuuluvus. Samuti nagu ühe korporatsiooni mõte, mis on hoomatav alles sinna kuuludes. Ilmselt on ta päris tähtis tegelane, sest oma õlut joob ta hõbepeekrist. Pärast kõne lõppu sahistavad teklimehed jalgu ja hakkavad lehitsema lauluraamatuid. Lauliku esimene lugu on Eesti hümn.

Pool kümme otsustan lahkuda, sest midagi huvitavat ilmselt enam ei juhtu ja vastupandamatut soovi liikmeks saada pole ka tekkinud. Trepi peal teevad korporandid suitsu. "Huvitav, kes praegu lipuvalves on?" küsib üks. "Eks mina vist olen," vastab teine pisut nukra häälega ja läheb oma kohust täitma.

VILLEM VÕSA

Mälumängule!

Aastaid on Tartu Ülikooli tudengid osa võtnud Tartu mälumängust ja näidanud häid teadmisi ning erksat mõtlemisvõimet võistluses linna ja maakonna võistkondadega. Tudengitel on aga see eripära, et pärast suurkooli lõpetamist lahkuvad nad ülikoolilinnast ja nende võistkonnad kaovad. Seepärast vajab üliõpilaste esindus pidevalt uut verd, nii ka käesoleval sügisel, mil on algamas Tartu 27. mälumäng.

10 võistlusest (5 sügis-, 5 kevadsemestril) koosnev turniir algab **kolmapäeval, 1. oktoobril kell 17.15 Tähe 4 õppehoones aud 160,** kus on piisavalt ruumi võistkondade hajali istumapanemiseks. Võistkond koosneb neljast inimesest, kohal võib ju ka vähem olla. Mängud hakkavad toimuma kahenädalase intervalliga kolmapäeviti nimetatud ajal. Üks mäng kestab 90 minutit ja sisaldab 30 küsimust, mis on jagatud kuude temaatilisse plokki. Kuna ülikool annab mälumängu läbiviimiseks "prii korteri, kütte ja valgustuse", siis ei tule tudengitel kanda mingeid kulutusi seoses osavõtuga, küll aga osa saada kevadistest auhindadest.

Nii et kutsume teadmishuvilisi üliõpilasi (aga miks mitte ka õppejõude) osalema järjekordsel mäluturniiril ja 1. oktoobril kohale tulema.

Organiseerimiskomitee

Certificate of Italian as a Foreign Language

Siena and Tartu University

The exam of Proficiency of Italian as a Foreign Language will take place on **December 4**th at Tartu University, Faculty of Philosophy, dept. of Italian Studies, room 257, Tähe.

The exam assesses the knowledge of Italian language.

The certificate awarded at the end of the exam session is valid for the following:

a) admittance to courses at Italian Universities;

b) in the professional field.

No particular qualifications are required in order to enrol in the exam. The exam consists of a speaking and writing test, a test which assesses the listening and the reading comprehension skills in Italian. All the tests will be corrected at Siena University.

The exam syllabus is available at the dept. of Italian studies, room 257, Tähe, tel 465 595. The Italian lecturer will be available for assistance on Tuesdays from 11.45 am to 12.30 pm.

The candidates must enrol by 7th October 1997 for the December session.

The exam fee is USD 35-.

For more information contact: lorenza@ut.ee or http://www.physic.ut.ee/~lorenza/

Vihmajoonte tarkus

Jumal, Sa jälle oled mu kõrval
otsekui tiivustunud rõõm
ja Sinu kuue serval
on tähtede rohekas lõõm.
/Uku Masing "Neemed vihmade lahte"/

Vahel tungib inimese sees peituv äkki välja. Mõnedel harvem, luuletajatel ja muusikutel ehk teistest tihedamini ning kaunimalt. Kui aga kaunis vorm on inimeseks olemise ning mõttesügavuse piiritlejaks, siis tasub seda teistegagi jagada.

Anne Türnpu (kes on olnud Tartu Lasteteatri muusikaliste etenduste kaaslooja ning teinud häälekoori lauljatele ja kirikuõpetajatele) on viisistanud U. Masingu, R. Reimani ning R. Tagore luulet; kitarrile on aranžeeringu teinud Jaan Sööt (kitarrist, enim tuntud ansamblist "Jääääär"). Need kolm lauldavat autorit on teotsenud pedagoogina, oma rahva harijana, kes on püüdnud õpetada nägema Loojaga maailma.

Kõik lauldavad laulud pole aga neilt. Kui vennastekogudus aastail 1743-1764 Eesti- ja Liivimaal keelustati, korjati käibelt ja hävitati ka lauluraamatud. Inimesed õppisid aga lauluraamatu laulhaaval pähe. Originaaliga sidus päheõpitut vaid sarnane sõnum - meelespidamise lihtsustamiseks ei tarvitatud laulude viise, vaid retsiteeriti neid. Mäletajate meel lihvis neid laule aastaid otsekui meri kivisid. Nõnda lauldes palvetati, peletati kurja, pandi magama lapsi õhtuti ning täiskasvanuid igavesele unele.

Tartu Ülikooli koguduse kontsertjumalateenistus toimub pühapäeval, 28. septembril kell 11.15 ajaloomuuseumis.

❒ **Ülikooli alpinistid teel Elbruse poole.**

info

seminar

"Piiri mõiste kultuuris"

Vene kirjanduse õppetool korraldab 25.-27. septembrini rahvusvahelise seminari "Piiri mõiste kultuuris", mis on pühendatud Helsingi ja Tartu ülikooli vene kirjanduse kateedrite 10-aastasele koostööle. Esinevad filoloogid ja ajaloolased Tartust, Tallinnast, Helsingist, Lundist, Riiast, Daugavpilsist, Moskvast. Seminari toetab Avatud Eesti Fond.

väitekiri

29. septembril kell 17 toimub aulas **Irina Belobrovtseva doktoriväitekirja "M. Bulgakovi romaan "Meister ja Margarita"**: teksti organiseerimise konstruktiivsed printsiibid" kaitsmine. Oponendid - filol. dr, prof M. Tšudakova (Moskva), *PhD* L. Kleberg (Stockholm).

loeng

24.-30. septembrini toimuvad külalislektori, filoloogiadr prof Marietta Tšudakova (Moskva) loengud teemal "M. Bulgakov ja kirjandusolu 1920. aastail" (10 tundi).

"Kuidas tekkis "Liivlaste pärandus""

Vabade kunstide kutsutud professori VELJO TORMISE sügissemestri II loeng "Kuidas tekkis "Liivlaste pärandus" toimub teisipäeval, 30. septembril kell 16.15 ajaloomuuseumi konverentsisaalis. Loenguid assisteerib EMA prof U. Lippus.

kontsert

NYYD-Ensemble

26. septembril esineb aulas NYYD-Ensemble kavaga "City life". Ansambli kunstiline juht on Olari Elts.

varia

Meestudeng!

Tule **korp! Fraternitas Tartuensise külalisõhtule** 1. oktoobril alates kl 20 Jakobi 31 (õues). Oled oodatud tutvuma ka järgnevatel kolmapäevadel samal ajal.

Hommikupalvused

Igal teisipäeval ja neljapäeval kell 9.30-10 toimub peahoone aud 104 hommikupalvus. Läbiviijaks on Eesti Evangeelsete Üliõpilaste Ühendus ja EELK Tartu Ülikooli kogudus. Koordineerib usuteaduskond.

Lastele

Alustab tööd koolieelikute muusikaring. Esimene kokkusaamine on 30. septembril kell 17 raamatukogus (ruum 202). Ring hakkab tööle teisipäeviti ja neljapäeviti algusega kell 17.

TÜ ametiühing

Tartu Üliõpilaste looduskaitsering

korraldab laupäeval, **27. septembril oma traditsioonilise avamatka Taevaskojast Valgemetsa.** Rong väljub Tartust kl 11.05.

Kammerkoori!

TÜ kunstide osakonna kammerkoor võtab vastu uusi lauljaid kõikidesse häälerühmadesse. Proovid toimuvad E ja K kell 18, ph aud 104.

UNIVERSITAS TARTUENSIS

Peatoimetaja Varje Sootak | EE2400, Tartu | Telefon 27 / 465 680 | Tellimise nr. 3293
Toimetaja Reno Hekkonens | Ülikooli 18, ruum 241 | TÜ faks: + 372 7 465 440 | Tiraaž 800
Toimetuse aadress: | E-mail: ajaleht@ut.ee | Trükk: OÜ Greif | UT ilmub reedeti

Tartu Ülikooli Raamatukogu

NR. 33 (1901)
REEDE,
3. OKTOOBER 1997
ILMUB
NOVEMBRIST
1948
HIND 2 KROONI

Universitas Tartuensis

REKTORITE PÖÖRDUMINE AVALIKKUSE POOLE

Eesti avalik-õiguslike ülikoolide rektorid väljendavad oma muret kõrghariduse jätkuva alafinantseerimise pärast, mille kestmine viib paratamatult kas kvaliteedi langemisele või süsteemi kokkuvarisemisele.

Suhteline vahe kõrghariduse ja teiste elualade finantseerimise mahus ei väljendu enam protsentides, vaid kordades. Kui enamik hindu on lähenemas meie põhja- ja läänenaabrite tasemele, siis võimaluse eest omandada kõrgharidus tahetakse jätkuvalt maksta 5-6 korda vähem kui mujal. Selle tulemusel õppejõudkond vananeb, võimekamad õppejõud lahkuvad ülikoolidest, noored aga ei soovi saada õppejõuks ega teadustöötajaks Eestis; aineline baas vananeb ja hooned lagunevad.

Ülikoole on viimastel aastatel reformitud tunduvalt radikaalsemalt kui mitmeid teisi institutsioone. Oleme muuhulgas oluliselt vähendanud töötajate arvu ja esitame enamikule neist varasemast palju kõrgemaid nõudmisi. See töö jätkub. Anname praegu vähema hulga inimestega paremaid haridusvõimalusi ja enam teadusproduktsiooni kui enne rohkematega. Ent sisemised ressursid on ammendumas.

Kõrghariduse kvaliteeti ei saa enam hoida ega tõsta, kui riigi finantseerimispoliitika töötab sellele vastu. Oleme seisukohal, et Eesti noortele kõlbliku hariduse pakkumiseks vajab meie kõrgharidussüsteem kiiresti investeeringuid ligikaudu poole miljardi krooni ulatuses. Investeerimine ei tähenda siinkohal mitte üksnes tööks sobivate hoonete ehitamist ja remonti, vaid - ennekõike - raha paigutamist nende inimeste kvaliteeti, kelle kanda on Eesti, tema majandus ja vaimuelu, kultuur ja poliitika tulevikus.

Riigikogul tuleb tahes-tahtmata otsustada, kui suurel määral on võimalik riigieelarvet hariduse päästmiseks ümber jaotada; kust leida vahendeid - kas ettevõtete riigiosalust müües, tasulist kõrgharidust kehtestades... Igatahes ei tohi hariduse prioriteetsusest rääkimine enam rääkimiseks jääda.

Ähvardavad pöördumatud muutused ülikoolides viivad selleni, et järgmise aastatuhande alguse Eesti pole ühineva Euroopa tööjõuturul konkurentsivõimeline. See on meie eksistentsi küsimus. Tegutseda tuleb praegu!

Tallinna Tehnikaülikooli rektor,
Rektorite Nõukogu esimees
Olav Aarna

Tartu Ülikooli rektor
Peeter Tulviste

Eesti Põllumajandusülikooli rektor Hardi Tullus

Tallinna Pedagoogikaülikooli rektor Mait Arvisto

Eesti Kunstiakadeemia rektor Ando Keskküla

Eesti Muusikaakadeemia rektor Peep Lassmann

2. oktoobril, 1997

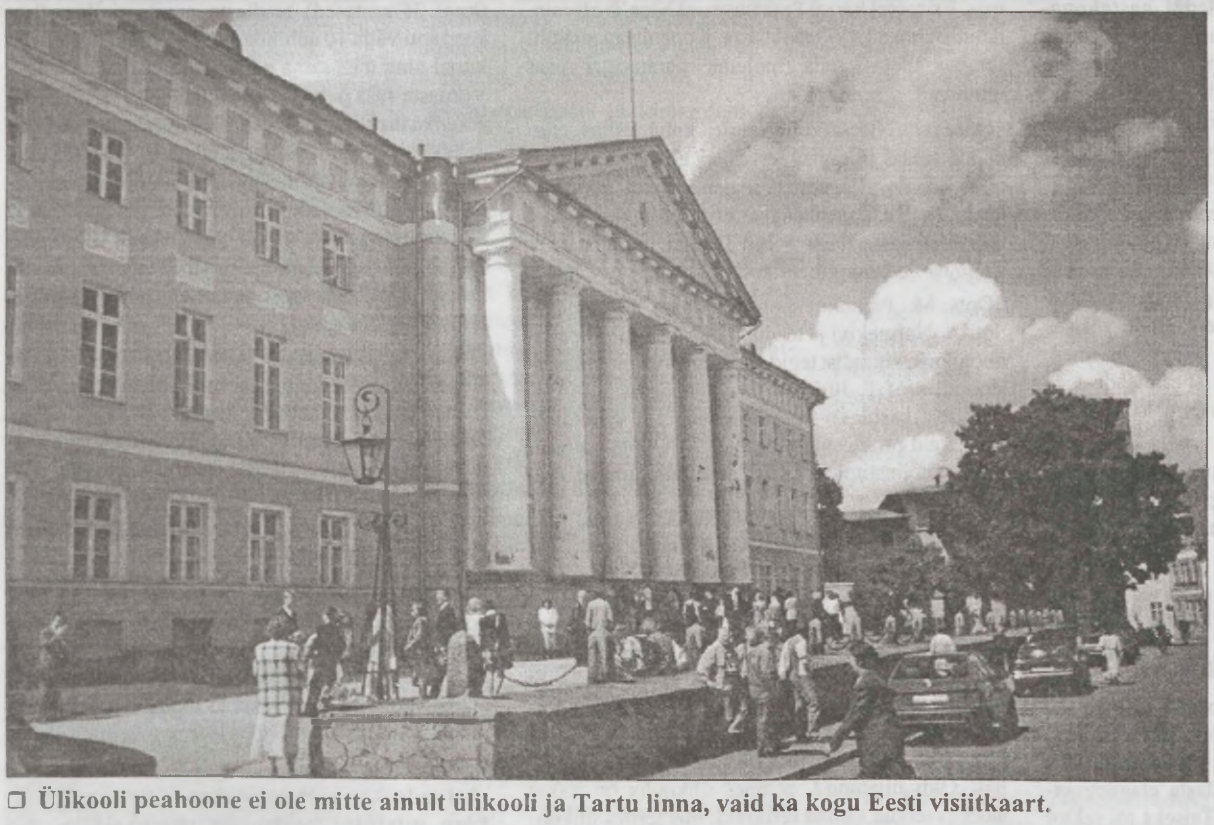

❐ **Ülikooli peahoone ei ole mitte ainult ülikooli ja Tartu linna, vaid ka kogu Eesti visiitkaart.**

❐ **Kolmapäeval rektori kabinetis: Tartu Ülikooli medali pälvinud professorid Aadu Loog ja Maie Kalnin ning raamatukogutöötaja Tiiu Aav.**

Jaak Nilsoni foto

Esimene Ernst Julius Öpiku nimeline stipendium

30. septembril andsid rektor Peeter Tulviste ning Tartu Observatooriumi direktor Tõnu Viik üle esimese Ernst Julius Öpiku nimelise stipendiumi **astrofüüsika eriala magistrandile Vladislav-Venjamin Pustõnskile**. Stipendiumi asutas Tartu Observatoorium 1997. aasta mais ning see on mõeldud ühele astronoomiat põhiainena õppivale üliõpilasele või magistrandile viimaseks õppeaastaks. Stipendiaadi valis Tartu Observatooriumi teadusnõukogu koostöös astrofüüsika õppetooliga üliõpilase eelneva stuudiumi tulemuste põhjal. Stipendiumi suurus oli sel aastal 5000 krooni.

TARTU ÜLIKOOL 365

30. juunil 1632 aastal kirjutas Rootsi kuningas Gustav II Adolf alla Academia Dorpatensise asutamisürikule. Pärast üriku kättesaamist avaldas kindralkuberner Skytte 21. septembril plakati, milles teatas gümnaasiumi muutmisest ülikooliks. Samas ürikus tegi ta teatavaks ülikooli avamise päeva - 15. (25.) oktoober. Sel päeval toimusid avamispidustused, õppetöö algas hiljem.

21. oktoober, teisipäev

kell 18.15 aula läbi aegade sõnas ja pildis (üliõpilastele) - dots Hillar Palamets.

22. oktoober, kolmapäev

kell 19 "Hortus Musicuse" kontsert aulas.

23. oktoober, neljapäev

kell 16.15 8. ja 9. klasside õpilastele mälumäng ülikooli ajaloost ja tänapäevast peahoone aud 102;

kell 18.15 10., 11. ja 12. klasside õpilastele mälumäng ülikooli ajaloost ja tänapäevast peahoone aud 102;

kell 18 ülikooli vanamuusikaansambli "Via Sonora" kontsert Türi kolledžis. Samas näituse "Impeeriumi ülikoolist rahvusülikooliks" avamine;

kell 19 Raejazz. Igor Brili klaverikontsert aulas.

24. oktoober, reede

kell 12.15 ülikooli Rootsi-aegsete trükiste näituse avamine ülikooli raamatukogus;

kell 14.15 prof Helmut Piirimäe aulaloeng ülikoolide ideest ja Academia Gustaviana asutamisest;

kell 19 Clara ja Robert Schumann. Kammerkontsert aulas;

kell 18.30 näituse "Rootsiaegne ülikool" avamine Pärnu teatris;

kell 19.30 ülikooli vanamuusikaansambli "Via Sonora" kontsert Pärnu Vanalinna Koolis.

25. oktoober, laupäev

kell 12 ülikooli kooride ja "Via Sonora" laserplaatide, Jüri Arraku Skytte-maali ja aastapäevatrükiste esitlus ülikooli ajaloomuusuemis;

kell 18 pidulik õhtu "Täna 365 aastat tagasi" aulas;

kell 21 Tõnis Mägi kontsert aulas.

Samal päeval eritempel ja ümbrik.

26. oktoober, pühapäev

kell 18 ülikooli vanamuusikaansambli "Via Sonora" kontsert aulas.

28. oktoober, teisipäev

kell 18.15 aula läbi aegade sõnas ja pildis (linnarahvale) - dots Hillar Palamets.

Kooliõpilastele on välja kuulutatud kavandikonkurss. 20. - 26. oktoobrini on õpilasekskursioonid muuseumides tasuta.

Üliõpilasürituste kava veel täpsustub.

Aastapäeva puhul avatakse Tartu Ülikooli Rootsi-aega tutvustav näitus Uppsala ülikoolis Rootsis. Tartu Ülikooli kammerkoor esineb Stockholmi, Lundi ja Göttingeni ülikoolides Rootsis ja Saksamaal.

Ajakavas on võimalikud muudatused.

Ülikool ja Ida-Viru maavalitsus korraldavad 9. oktoobril Ida-Virumaa päeva ajaloomuuseumis

Ida-Virumaa päeva eesmärgiks on tutvustada üliõpilastele ning teistele huvilistele Ida-Viru maakonda, sealseid tegemisi ja kutsuda kõrgkooli lõpetajaid Ida-Virumaale.

Kavas:

14.00 Avasõnad rektor Peeter Tulvistelt ja Ida-Viru maavanemalt Rein Aidmalt.

14.10 *Ida-Virumaa - eilsest homsesse.* Esinevad Rein Aidma, Vallo Reimaa, Andrias Kuld.

15.10 Ida-Virumaa toodete (toiduainete) tutvustamine ja degusteerimine.

Filmiprogramm

15.30 *Ida-Viru koolid ja haridus läbi aegade.* Ülevaate annab kodu-uurija Märt Mõttuse.

16.00 *Juurtest Ida-Virumaal.* Esineb poetess Virve Osila.

16.30 Esinevad rahvatantsuansambel "Virulane" ja rahvapilliansambel Ervin Lemberi juhatusel.

Maavanema kohtumine maakonnast pärit lõpukursuslastega.

Käsitöönäitus ja Aarne Hanni maalid "Kodukant".

acta diurna

Teated

- **Alates 22. septembrist on ülikooli infopunkt peahoone esimesel korrusel avatud tööpäeviti kell 8-16. Infotelefon 465 465 töötab kell 8-17.**
- **Tudengiraadio (Raadio Tartus igal neljapäeval kl 20-22)** ootab teateid ja uudiseid. Kontaktandmed Mart Normet e-post: normet@ut.ee ja tel 255 15 116, Sten Teppan tel 251 11 858.

SEL NÄDALAL

29. september

- Tallinna Pedagoogikaülikooli õppejõud **Irina Belobrovtseva kaitses doktoriväitekirja** "Mihhail Bulgakovi romaan "Meister ja Margarita": teksti organiseerimise konstruktiivsed printsiibid".

30. september

- **Anti kätte esimene Ernst Julius Öpiku nimeline stipendium astronoomia eriala magistrandile Vladislav Pustõnskile.**

1. oktoober

- **1.-3. oktoobrini toimub ajaloomuuseumis rahvusvaheline sümpoosion kristlikust rahvausundist.**
- **Õppeaasta esimene teabetund.**
- **Humanitaarraamatukogus oli võru-setu evangeeliumi päev.**
- **Toimus V rebastejooks.**
- **Rektori kabinetis oli vastuvõtt neile ülikooli õppejõududele, kes seoses 65. eluaasta täitumisega ei jätka enam õppejõududena.** Rektor andis üle ülikooli medalid prof Maie Kalninile, prof Nikolai Kristoffelile, prof Aadu Loogile ja dots Liivia Lutsule. Väikese medali sai Tiiu Aav raamatukogust.
- **Avatud ülikooli koordineerijaile teaduskondades toimus seminar koolituseelarve koostamisest** (prof J. Reiljan).

2. oktoober

- **2.-4. oktoobrini toimusid infopäevad Pärnu ja Türi kolledžite tudengitele.**

3. oktoober

- **Kell 10.30 võtab rektor vastu Eesti aukonsulid**, seejärel lähevad külalised ülikooli ajaloomuuseumi, kus tehakse kokkuvõte Eestivisiidist.
- **Anneli Lukason kaitseb magistritööd** "Keemia loodus- ja reaalainete taustsüsteemis: erinevate riikide õpilaste hinnangute võrdlev analüüs".
- Kell 13.30 **võtab rektor prof Peeter Tulviste vastu 6-liikmelise Kuveidi parlamendi delegatsiooni.** Tegemist on Riigikogu külalistega, kes tunnevad Eesti vastu suurt huvi.

TULEVAL NÄDALAL

7. oktoober

- Kl 14 toimub **ülikooli valitsuse istung.**
- Kl 19.15 esineb ph aud 139 **pastor, Tartu Kõrgema Usuteadusliku Seminari õppeprorektor Andres Jõgar loenguga "Ateismi köögipoolelt".**

9. oktoober

- 9. ja 10. oktoobril toimub **arstiteaduskonna päev.** Kl 9 Maarjamõisa polikliiniku konverentsisaalis teaduskonverents, kl 10 algab raamatukogu konverentsisaalis farmaatsiasektsiooni töö.
- 9. ja 10. oktoobril toimub **Saaremaal konverents "Eesti saarte areng: probleemid ja suundumused".**
- Kl 16 peab **USA Stanfordi Ülikooli magister (ärijuhtimine), Helkama suurfirmade grupi omanik ja tegevjuht, Soome Valge Roosi kavaler Jukka Helkama ph aud 102 ingliskeelse loengu "Kas ettevõtluses on igikestvaid tõdesid?".**

10. oktoober

- Kl 10.15 algab **TÜ nõukogu istung.**
- **Kl 10.15 jätkub arstiteaduskonna päev aulas teaduskonna nõukogu ja Eesti arstiteaduse nõukogu ühisistungiga. Kl 15 avavad aulas aktuse rektor ja sotsiaalminister. Prof Vello Saluperelt on akadeemiline loeng "Arstimise vigadest", dekaanilt prof Ants Peetsalult ettekanne teaduskonnast, teaduskonna medalite ja magistridiplomite kätteandmine, teaduskonverentsi parimate tööde autorite autasustamine.**
- Kl 14 on ph aud 232 **Jukka Helkama loeng "Kas ettevõttel on hing?".**

õnnitleme

Karl Laantee 70

2. oktoobril saab 70 aastat vanaks luteri usu õpetaja ja rahvusvaheliste abistamis-, akadeemiliste ja informatsiooniprogrammide juhataja, teoloogiamagister, riigiteaduse magister Treffneri gümnaasiumis, Erlangeni ülikoolis, Philadelphia luterlikus seminaris, Stokholmi ülikoolis, Columbia ülikoolis õppinud ja kokku neli akadeemilist kraadi saavutanud tegevvaimulikuna, abistamisprogrammide koordinaatorina ja USA Informatsiooni Ameti Raadio "Ameerika Hääl" osakonna juhatajana töötanud Tartu Ülikooli usuteaduskonna õppeülesandetäitja homileetika ja katehheetika alal - Karl Laantee. Õnnitleme!

Usuteaduskond

VÄLISSUHETE TALITUS TEATAB:

KANADA SAATKONNA vahendusel on välissuhete talitusse saabunud kaks pakkumist:

CANADIAN STUDIES FACULTY ENRICHMENT PROGRAM IN THE NORDIC AND BALTIC COUNTRIES (tähtaeg: 31. oktoober) ja CANADIAN STUDIES FACULTY RESEARCH PROGRAM 1998 (tähtaeg: 24. oktoober).

Mõlemale programmile saavad kandideerida teadlased ja õppejõud, kes töötavad ülikoolis. Kandideerida soovijatel peavad olema kontaktid Kanadaga või peavad nad tegelema Kanada-alaste uuringute, kursuste vms. Programmi eesmärgiks on Kanadaalaste uuringute edendamine ja informatsiooni levitamine. Selle raames on võimalik koguda materjale ja infot Kanadat tutvustavate uute kursuste ettevalmistamiseks (*Faculty enrichment*). Eriti oodatud on sotsiaal- ja humanitaaralade esindajad.

Mõlema programmi kirjeldust ja avalduste vorme on võimalik saada välissuhete talitusest (ph 304; tel 465 615).

* * *

DAAD (Deutscher Akademischer Austauschdienst) pakub Tartu Ülikooli teaduritele, õppejõudude, doktorantidele, magistrantidele ja üliõpilastele võimaluse taotleda stipendiumi õppimiseks või teadustöö tegemiseks mõnes Saksamaa kõrgkoolis. **Tähtaeg: 31. oktoober.**

DAADi stipendiumi taotlemiseks vajalikke vorme saavad teadlased ja õppejõud välissuhete talitusest (ph 304; tel 465 615).

Magistrantidel ja doktorantidel palume pöörduda välisüliõpilastalitusse (ph 120; tel 465 151).

Alates juuni algusest on **DAADil** internetis ka oma mahukas kodulehekülg. Aadressil http://www.daad.de leiate igakülgset pidevalt uuendatavat ja täiendatavat informatsiooni.

* * *

Nüüdsest on interneti vahendusel võimalik saada mitmesugust teavet ka **Alexander von Humboldti Fondi** kohta. Internetis võib leida informatsiooni Humboldti Fondi poolt välismaistele teadlastele pakutavate teadustöö stipendiumide, rahvusvahelise tunnustuse saavutanud teadlastele määratavate preemiate, rahvusvahelistele koostööprojektidele määratavate Max Plancki uurimispreemiate, aga ka Saksa noortele, kuni 38-aastastele teadlastele määratavate stipendiumide kohta teadustöö tegemiseks välismaal. Teavet saab aadressil: http://www.avh.de.

* * *

Välissuhete talituses on võimalik tutvuda järgmiste **Japan Foundationi** poolt saadetud materjalidega:

** The Japan Foundation Translation Assistance Program,*

** Japanese-Language Teaching Equipment Donation Program,*

** Japanese Speech Contest Support Program,*

** Salary Assistance Program for Full-Time Japanese-Language Teachers,*

** 1998/99 Training Programs for Teachers of the Japanese Language,*

** Assistance Program for the Development of Japanese-Language Audiovisual Teaching Resources.*

Lähemat informatsiooni kõigi ülalmainitud stipendiumide kohta on võimalik saada välissuhete talitusest ph 304, tel 465 615.

Lea Kivi

Euroopa Sporditeaduste Kolledži aastakongress

Augusti lõpul toimus Kopenhaagenis teine Euroopa Sporditeaduste Kolledži aastakongress, seekord koondnimetuse all "Sporditeadus muutuvas maailmas". Euroopa Sporditeaduste Kolledž on üle-euroopaline teadusorganisatsioon, mis on asutatud 1995. aastal ja mille peakorter asub Kölnis. Selle peamine eesmärk on sporditeaduste edendamine selle kõikides valdkondades.

Vastavalt hartale käsitleb nimetatud organisatsioon spordina inimese liikumise igasuguseid vorme, mille eesmärgiks on nii kehalise tervise kui vaimse heaolu väljendamine või parandamine, sotsiaalsete suhete loomine või edendamine või siis võistlustulemuste saavutamine kõigil tasemeil. Vastavalt sellele tegeldakse ka sporditeadustega kõige laiemas mõttes, mitte üksnes võistlusspordi probleemidega.

Kuigi tegemist oli alles teise omalaadse üritusega, võib kindlalt väita, et aastakongressist on saanud kõige esinduslikum sporditeaduste-alane foorum Euroopas ja üks tähelepanuväärsemaid kogu maailmas. Esimesel korral Prantsusmaal Nice'is oli esindatud 32 maad 457 teadlasega, Kopenhaageni kohtumine ületas seda mõlema parameetri osas tunduvalt.

Erinevalt Nice'i kongressist, kuhu esitas ettekande teesid ja registreeris end Eestist 8 inimest ning kohale ei jõudnud majanduslikel põhjustel keegi, osales Kopenhaageni üritusel kokku 6 meie sporditeadlast. Neist 5 oli Tartu Ülikoolist ja 1 Tallinna Pedagoogikaülikoolist.

Dots M. Pääsuke spordibioloogia instituudist, dots A. Nurmekivi ja teadur J. Jürimäe spordipedagoogika instituudist tegid ettekande füsioloogiasessioonil, prof T. Jürimäe spordipedagoogika instituudist käsitles spordimeditsiini valdkonda kuuluvaid probleeme ning dots V. Ööpik (spordibioloogia instituut) esines toitumisteaduste sessioonil.

Traditsiooniks näib kujunevat edukate noorte (kuni 35-aastased) teadlaste premeerimine. Seekord anti välja 10 auhinda suuliste ettekannete konkursil ning teist sama palju stendiettekannete eest. Viimaste seas pälvis kõrge tunnustuse spordipedagoogika instituudi teadur Jaak Jürimäe, kes sai uurimistöö "Müosiini raskete ahelate isovormide ekspressiooni erinevused õlavarre kolmpealihases jõuja vastupidavusalade harrastajatel" (koostöös dr P. J. Abernethyga Austraalia Queenslandi Ülikoolist) eest teise koha. Tegemist on ühe suurema tunnustusega, mis Eesti sporditeadusele rahvusvahelisel areenil osaks saanud.

Dots A. Nurmekivi ja allakirjutanu osavõtu Kopenhaageni kongressist tegi võimalikuks Eesti Kultuurkapitali rahaline toetus. Euroopa Sporditeaduste Kolledži kolmas aastakongress toimub järgmisel suvel Inglismaal Manchesteris.

VAHUR ÖÖPIK,
spordibioloogia instituut

TEABETUNNIS

1. oktoobril

*** Rektor prof Peeter Tulviste** peatus lühidalt uue akadeemilise aasta esimeses teabetunnis eelmise aasta tulemustel ja alanud aasta ülesannetel. Üks olulsemaid ülesandeid on üliõpilaste elamistingimuste radikaalne parandamine. Teiseks tõi rektor välja hiljuti asutatud tehnloogiakeskuse väljaarendamise.

Rektor informeeris lühidalt ka eelmisel nädalal Palermos toimunud Euroopa rektorite konverentsist, mis on üks asjalikumaid taolisi üritusi. Konverentsist võttis osa 150 rektorit ning ka üliõpilaste ja ühiskonna esindajaid. Viimaste hulgas oli ka firmasid, kes tellivad ülikoolidelt uurimis- ja arenguprojekte. Üldse räägiti konverentsil palju ülikoolide ja ühiskonna suhetest. Üksikasjalikumalt oli kõne all 20 Euroopa ülikooli. Tartu Ülikooli arutelu kestis kolm tundi. Rektor ütles, et väga hea oli tajuda, et tendentsid, mis meil praegu valitsevad, ei ole isleoomulikud mitte ainult Ida- ja Kesk-Euroopa vabanenud riikides, vaid ka Lääne-Euroopas. Oldi üllatunud, et ühes ülikoolis on mõne aastaga tehtud samad reformid, mis teistes ülikoolides aastakümnetega. Rektor põhjendas seda sellega, et kiired ja radikaalsed reformid ei ole olnud iseloomulikud mitte ainult ülikoolile, vaid kogu Eesti ühiskonnale. Veel eelseisvatest ülesannetest rääkides mainis rektor dotsentide ja vanemteadurite palkade tõstmist.

Rektor peatus ka kuue ülikooli rektori pöördumisel, mis esitati sel nädalal Riigikogule ja valitsusele. Rektor ütles pöördumist kommenteerides, et ükskord on vaja otsustada, kas kõrgharidus on meie riigis prioriteet või mitte. Meie tudengi koolitamine on 5-6 korda odavam kui näiteks Soomes, hooned lagunevad, inimesed väsivad madala palga juures rabades, noore õppejõu karjäär ei meelita sellistes tingimustes.

*** Teadus- ja arendusosakonna juhataja Andi Pärn tutvustas peahoones toimuvaid ruumimuudatusi.** Kõige suuremad muudatused toimuvad lähemal ajal peahoone paremas tiivas, kust õigusteaduskond hakkab juba tuleval nädalal välja kolima. Lähemalt ruumiprobleemidest mõnes järgmises lehenumbris.

*** Uutest töötajatest tutvustas teabetundi juhatanud Eeva Kumberg ülikooli raamatupoe uut juhatajat Ülle Kollot.**

PANE KOHE VÄGA TÄHELE!

Kas ei võiks *ACTA DIURNA* olla üks täluslik inforubriik? Täiuslik selles mõttes, et igal reedel ilmuvas UTs oleks näha kõik **sel nädalal** toimunu ja ka **järgmisel nädalal** sündiv, ühesõnaga - ülikoolielu kroonika.

Praegu jääb rubriik täiuslikkusest veel kahjuks kaugele, ja just tuleval nädalal toimuvate sündmuste osas.

ACTA DIURNA (päevauudised) sünnib koostöös teabetalitusega. Selle nädala lühikokkuvõtteks kasutab toimetus teabetalituse eelinfot, seda omalt poolt täiendades. Tuleva nädala paneme kokku nii toimetusse kui teabetalitusse jõudnud infost. Et ajaleht oma trükitsüklist välja ei langeks, saame viimaseid parandusi sisse viia **neljapäeval kella 12ni.** Paraku ei ole selleks ajaks veel teada kõik järgmisel nädalal toimuv. Hämmastama paneb vahel aga näiteks mõne suurema ürituse korraldamine, nagu rahvusvaheline konverents, millest ülikoolis teatatakse nn 12. tunnil. Ometi on ju välismaale kutsed ammu saadetud, seega aeg teada.

Niisiis on toimetusel kõigile korraldajaile ja teatajaile palve: informeerige ajalehe toimetust õigeaegselt, st juba nädala algul. Lihtsam on teates hiljem parandusi teha, kui seda viimasel hetkel ära mahutada.

UT tel: 465 680, e-post: ajaleht@ut.ee

OOTAME INFOT kuni NELJAPÄEVA kl 12ni.

Head koostööd!

Toimetus

Vastuvõtust Tartu Ülikooli 1997. aastal

Tartu Ülikooli astujad pidid vastavalt vastuvõtueeskirjale olema sooritanud kõigisse teaduskondadesse peale sotsiaalteaduskonna kandideerimiseks emakeele kirjandi ja enamikul juhtudel ka võõrkeele riigieksami. Enamik teaduskondi nõudis sisseastujatelt lisaks sellele veel eriala ehk profileeriva eksami sooritamist. Vaid sotsiaalteaduskonnas otsustati vastuvõtt ülikooli juures sooritatava akadeemilise võimekuse testi ja erialakatse põhjal.

* * *

Kirjandi keskmine hinne on TÜ kandideerijatel viimase nelja aasta jooksul olnud küllaltki stabiilne tõustes 6,3-st 6,8 pallini (10-st võimalikust) ja oli kõige kõrgem tänavu, mil arvesse läks riigieksamina kirjutatud kirjandi hinne. Vene keeles kirjutatud kirjandi keskmine hinne on aga tõusnud 5,0-st 7,1 pallini.

Inglise keele eksami keskmine hinne on samuti pidevalt tõusnud 3,8-st 1995. aastal 4,9-ni 1996. aastal ja 7,2-ni 1997. aastal saavutatuna nüüd juba riigieksamil.

Matemaatika eksami põhjal, mida sooritas suur hulk sisseastujaist, sest matemaatika eksam oli nõutav nii matemaatika- kui majandusteaduskonda, aga ka Pärnu Kolledžisse astumisel, näib, nagu oleks matemaatika ülesannete lahendamise oskus pidevalt langenud. Keskmine hinne 1994. aastal oli 11,9, 1995. aastal 11,0, 1996. aastal 9,5 ja tänavu vaid 8,6.

Siin aga, nagu ka kõigi teiste profileeriva aine eksamite puhul, tuleb arvestada asjaoluga, et ülikoolis korraldatava erialaeksami eesmärgiks ei ole erinevalt riiklikust eksamist sisseastujate teatava taseme fikseerimine, mis on vajalik edukaks õpingute jätkamiseks kõrgkoolis, vaid kandidaatide võimalikult täpne järjestamine. Soovitakse ju ülikooli vastu võtta kõigist kandideerinutest parimad.

Vahetult peale vastuvõetute nimekirjade selgumist palusime eksamite ainekomisjonide esimeestelt ja dekaanidelt nende

arvamusi

sisseastumiseksamite tulemuste, sisseastujate taseme ja vastuvõtu kohta.

Matemaatika eksami tulemused osutusid prof Ene Tiidu arvates üsnagi ootuspärasteks. Enamik üliõpilaskandidaate suutis koguda rohkem kui pooled võimalikest punktidest ja vaid 10% sooritajatest jäi alla rahuldavat (6 palli 20-st) joont. Pärnu Kolledžis olid tulemused küll keskmiselt poole kehvemad kui samu variante Tartus lahendanud noortel.

Eesti kirjanduse ainekomisjoni esimehe Reet Vääri andmetel oli eesti kirjanduse ja rahvaluule erialale astujate tase ebaühtlane. Kui näiteks üks vastaja sai maksimaalselt võimalikud 20 palli, siis mõned vastajad kogusid vaid 4-5 palli. Siiski said 12 paremat eksamisooritajat 16-20 palli. Seejuures oli nende üliõpilaskandidaatide kõrge tase vastavuses nende riigieksamitulemusega, mis oli 9-10 palli. Maksimumilähedaste pallidega vastajate tase oli hea, vastused olid arukad ja intelligentsed, kuigi täiuslikke vastuseid oli siiski oodatust vähem.

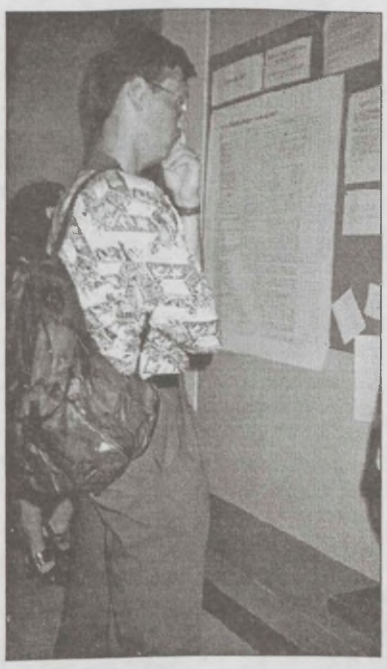

❐ **Huvitav, kas see noormees sai ülikooli sisse ...**

Eesti keele ainekomisjoni esimehe dots Maia Madisso ja eesti keele (võõrkeelena) eriala ainekomisjoni esimehe Raili Pooli arvates olid nende poolt korraldatud sisseastumiseksami tulemused ootuspäraselt head. Lingvistilise testi, mille peavad sooritama eesti keel võõrkeelena erialale kandideerijad, keskmine hinne oli vene kooli lõpetanutel veidi kõrgem (14,7) kui eesti õppekeelega keskkoolidest tulnutel (12,7).

Germaani-romaani filoloogia osakonda astujate taseme kohta nentis **ainekomisjoni esimees dots Ilmar Anvelt,** et nii inglise kui saksa filoloogia erialale kandideerijad näitasid enamvähem sama taset mis möödunud aastal. Siiski olid inglise keelde astujatest tugevaimad isegi tublimad kui möödunud aastal. Saksa keeles olid suulise eksami tulemused ehk veidi paremad, aga kirjaliku eksami tulemused jällegi natuke halvemad kui möödunud aastal sisseastumiseeksamitel osalenutel.

* * *

Bioloogia eksamil arstiteaduskonda astujatele, mille korraldas silmapaistvalt hästi ja korrektselt **dots Urmas Kokassaar,** said eesti koolide lõpetanud keskmiseks hindeks ühe palli võrra kõrgema tulemuse (7,4 10-st) kui vene koolide lõpetanud (6,4).

Arstiteaduskonda astujate tulemusi analüüsides tõdes **prof Heidi-Ingrid Maaroos,** et vastuvõetuks osutusid vaid need kandidaadid, kelle kolme riigieksami - keemia, emakeele kirjandi ja võõrkeele tulemus ületas 18,30. Otsustavaks kujunes bioloogia eksami tulemus, mis sissesaanutel kõikus 5,0-10,0 pallini. Riigieksamitel vähem palle saanud ei pääsenud vastuvõetute hulka ka bioloogia eksami maksimaalse 10-pallise tulemusega.

Kehakultuuriteaduskonna dekaani dots Mati Pääsukese arvates on kehakultuuriteaduskonna vastuvõtu puhul tähelepanuväärivaks asjaolu, et kuigi vastuvõtt toimus ühe eriala asemel kolmele, ei olnud olulist konkursi langust. Ka on mainimistväärt asjaolu, et bioloogia sisseastumiseksami tulemused olid märgatavalt paremad, kusjuures eriti häid tulemusi saavutasid liikumisravi erialale astujad. Kehaliste võimete testidel sai negatiivse tulemuse võrreldes

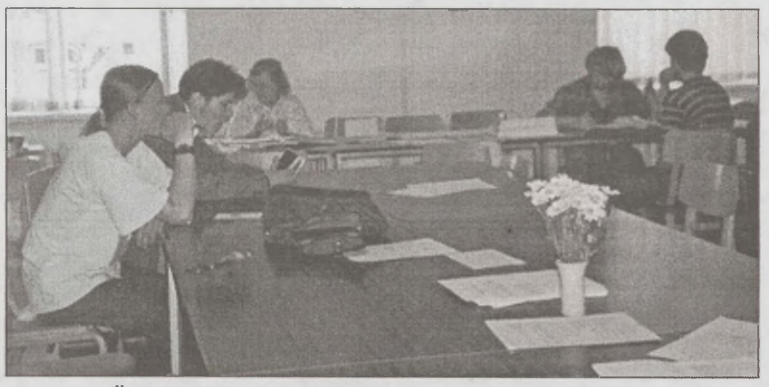

❐ **Tartu Ülikooli astumiseks kirjutati tänavu 7360 avaldust.**

Rootsi keele tase oli sisseastujatel ainekomisjoni arvates väga kõrge. 15 asemel oleks võinud vastu võtta isegi 30 üliõpilast 57 kandideerinust.

Prantsuse keele ja kirjanduse erialale kandideerinute tase oli aga nõrk. Eestis õpetatakse prantsuse keelt siiski väga vähe ja ei jätku piisavalt kõrgel tasemel üliõpilaskandidaate.

Filosoofia erialale on konkurss jäänud endiselt kõrgeks, kuigi sel aastal oli vastuvõtuarv 15 varasema 10 asemel. Ainekomisjoni esimehe **prof Ülo Matjuse** arvates olid filosoofiatesti tulemused tänavu natuke, kuid siiski täiesti tuntavalt viletsamad kui möödunud aastal. Torkas silma, et üliõpilaskandidaatide andekus ei ole mitte spetsialiseeritud, vaid üldine. Mitmed neist, kes tegid oma teise valikuna filosoofia testi (sisaldas peale ajaloo ka matemaatikat) väga hästi, tegid ka oma esimese valiku spetsiaaltesti ajaloo alal väga edukalt ning võeti vastu ajaloo erialale.

Filosoofiateaduskonna sisseastumistulemuste kohta üldiselt arvas **prodekaan dots Karl Pajusalu,** et üliõpilaskandidaadid sooritasid eksamid hästi. Suur oli aga teadmiste taseme kõikuvus. Kuigi igal erialal oli maksimaalseid palle saanuid, oli ka piisavalt palju väga nõrku vastuseid. Paranenud on võõrkeeleoskus. Eriti märgatav on see venekeelsete koolide lõpetanute puhul, kes konkureerisid seekord edukalt eestikeelsete koolide lõpetanutega võõrfiloloogia erialadel. Vene koolide lõpetanuid pürgis õppima mitte ainult eesti keele (võõrkeelena) erialale, vaid ka eesti keelt ja sugulaskeeli. Enamikule neist oli küll eesti õigekeelsuse ja grammatika eksam liiga raske, kuid üks vene kooli lõpetanu suutis koguda maksimaalse pallide summa.

Vene ja slaavi filoloogia erialale pääses sel aastal ainult paar eesti koolist tulnut ja nõrku tulemusi saadi just vene kirjanduse eksamil. Eksamit korraldanud õppejõudude hinnangul on üldine vene kultuuri tundmine tuntavalt vähenenud.

varasemate aastatega suurem hulk üliõpilaskandidaate ilmselt eelkõige seetõttu, et läbimineva palli nivood oli tänavu tõstetud 5 palli võrra. Konkurss liikumisravi erialale oli oodatust mõnevõrra väiksem ja diplomiõppesse suurem. Samal ajal oli konkurss liikumisravi erialale heal tasemel. Mõnevõrra tugevamat konkurssi võrreldes diplomiõppega oleks oodanud liikumis- ja sporditeaduste erialale.

Ülikooli juures sooritatud **keemia eksami tulemused** olid **ainekomisjoni esimehe Peeter Varese** teatel ootuspärased ja täiesti samal tasemel kui keemia riigieksami sooritanutel. Füüsika-keemiateaduskonnas on **prof Toomas Tenno** teatel kadunud vajadus veel vaid mõni aasta tagasi möödapääsmatute järelkonkursside järele. Füüsika erialale, nii eesti kui vene rühma, oli konkurss 2,2 avaldust kohale viimaste aastate suurim. Sama saab öelda ka keemia eriala kohta, kus esitati 2,3 avaldust kohale. Vabariiklikel õpilasolümpiaadidel võitnuid üliõpilaskandidaate oli tänavu 12, mis on samuti varasemast suurem.

Türi Kolledžisse keskkonnateaduse erialale kujunes dokumentide vastuvõtu lõpuks konkurss 1,6 avaldust kohale. Avaldusi esitati 48, nendest 37 oli esimese eelistusena keskkonnateadus. Kolledži **direktori Elle Raudsepa** sõnul on tegemist bioloogia-, füüsika-, ja keemiahuviliste noortega, kelle hulgas on bioloogia olümpiaadide võitjaid, Läänemere projektis osalenuid, bioloogiakallakuga kooli lõpetanuid, Räpinas või Kehtnas keskkonnakaitset õppinuid, jäätmemajanduse kohta uurimistöö koostanuid. Huvi Türi Kolledži vastu oli suur, aga paljudele sisseastujatele sai takistuseks see, et nad polnud sooritanud keemia riigieksamit.

Usuteaduskonnas profileeriva eksamina läbi viidud kollokviumi tulemused näitasid **usuteaduskonna dekaani** ning ühtlasi ka **ainekomisjoni esimehe dots Peeter Roosimaa** sõnul, et kandideerinute õppima asumise motivatsioon on muutunud põhjendatumaks. Teaduskonda tullakse palju küpsemate tulevikuplaanidega kui varem. Mõnevõrra üllatuslikult oli suurenenud nii teaduskonda astuda soovinute kui ka sissesaanute hulgas naissoo esindajate hulk.

Õigusteaduskonna dekaan dr Peep Pruks nentis, et õigusteaduse eriala vastuvõtuarv vähenes tänavu 2 korda võrreldes möödunud aastaga ning sama palju vähenes ka üliõpilaskandidaatide arv. Peamiseks põhjuseks on ilmselt asjaolu, et riigieksamite tulemuste põhjal kujunes viimase viie aasta pingelisim konkurss. Õigusteaduskonda said sisse need, kes kogusid riigieksamitega 30 võimalikust pallist 27,3. Viimastel päevadel, mil oli võimalik avaldust esitada, võeti õigusteaduse erialalt hulganisti dokumente välja ja esitati need teistele erialadele, kuna võimalus pääseda õppima õigusteaduskonda oli väga tiheda konkursi tõttu ebatõenäoline.

Ka **majandusteaduskonna dekaan prof Jüri Sepp** täheldas, et teaduskonda astumiseks esitatud avalduste arv vähenes võrreldes möödunud aastaga kõigil majandusteaduskonna erialadel. Peamiseks põhjuseks oli kindlasti esialgse pingerea kujunemine riigieksamite tulemuste alusel. Selle tõttu loobusid kandideerimast inimesed, kellel oli sissesaamiseks vähe lootust. Juhul kui vastuvõtt toimuks ainult riigieksamite alusel, võiks konkurss piisavalt operatiivse info korral praktiliselt üldse kaduda. Konkursi suurust mõjutas kompenseerivalt avalduste arvu vähenemise kõrval ka vastuvõtu vähenemine ettevõttemajanduse erialal. Seetõttu vähenes konkurs kõige rohkem rahvamajanduse erialal. Vene rühmas tõi aga vastuvõtu 40%-line vähenemine kaasa konkursi tõusu.

Sisuliselt on kõige kaalukam taotlejate kvaliteedi ja konkurentsi tiheduse näitaja läbimineva palli suurus. Siin võib kõigil majandusteaduskonna erialadel tõusust rääkida. Kui 1996. aastal oli kõigis õpperühmades sissesaamiseks vaja koguda vähemalt 28 palli, siis 1997. aastal oli selleks piiriks ettevõttemajanduse vene rühmas 31,3, eesti rühmas 30,9 ning rahvamajanduse erialal 28,3 palli. Kvaliteedi tõusust võib rääkida isegi vastuvõtu vähenemise mõju elimineerimise korral. Käesoleva aasta vastuvõtu suuruse korral oleks läbiminev pall eelmisel aastal olnud 29 ja vene rühmas 30 palli - seega ikka madalam 1997. aasta vastavatest näitajatest.

Täname

Vastuvõtutalituse seisukohast on oluline, et vastuvõtuga seotud töötajad on jällegi suure hulga kasulike kogemuste võrra rikkamaks saanud.

Tänavu oli mõnevõrra erakordne aasta, sest vastuvõtu läbiviimisel kasutati esimest korda uut võimsamat, mugavamat andmebaasi, mis võimaldab kiiresti ja operatiivselt trükkida vajalikke nimekirju ja protokolle. Seepärast tahaksin kõigepealt tänada **õppeinfosüsteemi projektijuhti Peep Moorlatti ja andmete sisestajaid Merle Heltsi ja Andrias Heinlaidi.**

Väga hästi töötasid ainekomisjonide esimehed, tänu kelle tublidusele ja kohusetundlikkusele kulgesid sisseastumiseksamid ladusalt ilma oluliste arusaamatusteta. Hoolimata sellest, et sisseastumisel võeti arvesse riigieksamite tulemusi emakeele kirjandi, võõrkeele, ajaloo ja keemia osas, tuli moodustada 19 ainekomisjoni. Suur tänu kõigile ainekomisjonide esimeestele nende töö eest.

Ainekomisjone juhtisid tänavu järgmised TÜ õppejõud:

eesti keel - dots Maia Madisso,
eesti kirjandus - Reet Vääri,
võõrkeel - Ilmar Anvelt,
prantsuse keel üldainena - Tiina Zobel,
klassikaline filoloogia - prof Anne Lill,
vene keel ja kirjandus - dots Elviira Vassiltšenko,
ajalugu - dots Mati Laur,
bioloogia - dots Urmas Kokassaar,
füüsika - Hans Korge,
keemia - Peeter Vares,
matemaatika - prof Ene-Margit Tiit,
akadeemilise võimekuse test sotsiaalteaduskonnas - prof Marju Lauristin,
akadeemilise võimekuse test kasvatusteaduste erialal - dots Inger Kraav,
kehaliste võimete test - Rein Aule,
filosoofia eriala test - prof Ülo Matjus,
maalikunsti eriala loominguline konkurss - Saskia Kasemaa,
lingvistiline test - Raili Pool,
usuteaduskonna kollokvium - dots Peeter Roosimaa,
eesti keele test - dots Birute Klaas.

* * *

Samuti tahaks tänada ja kiita hea töö eest sellel aastal sisseastujate dokumentidega tegelnud **tehnilise komisjoni liikmeid,** kellel alati jätkus pingelises olukorras jõudu olla sisseastujatega kannatlik ja mõistev. Tänu komisjoni liikmete töökusele esitati sisseastujate dokumendid kiiresti ja nõuetekohaselt peale vastuvõtukäskkirjade ilmumist õppeosakonda ning leidus aega isegi põgusaks tagasivaateks ja kokkuvõtete tegemiseks.

Tehnilise komisjoni lauavanemad olid:

usuteaduskond - Annika Konsap ja Kadri Metsma,
õigusteaduskond - Ave Kristov,
arstiteaduskond - dots Oivi Uibo,
filosoofiateaduskond - Siret Polikarpus ja Anna Fjodorova,
bioloogia-geograafiateaduskond - Kersti Loolaid ja Mare Toom,
füüsika-keemiateaduskond - Varpo Redi,
kehakultuuriteaduskond - Eveli Allik,
majandusteaduskond - Ülle Vaaks,
matemaatikateaduskond - Helgi Koplioja,
sotsiaalteaduskond - Teet Kiipus,
Pärnu Kolledž - Riina Müürsepp ja Aime Mäekask,
Türi Kolledž - Ene Voolaid.

Uute üliõpilaste vastuvõttu juhtis prorektor **prof Teet Seene.**

❐ **Kokkuvõtte tegi vastuvõtutalituse peaspetsialist Aime Randveer**

Varje Sootaki fotod

ISBN ja ISSN numbrist

Mis on ISBN?

Raamatu rahvusvaheline standardnumber—ISBN (*International Standard Book Number*) on lühim ühetähenduslik raamatu identifitseerimistunnus, mis koosneb lühendist ISBN ja sellele järgnevast kümnekohalisest numberkoodist, mis hõlbustab raamatute tellimist, müüki, hoiustamist ja bibliograafiatööd.

Numberkood koosneb neljast omavahel sidekriipsuga eraldatud osast:

1) rühmatunnus — näitab riiki, riikide gruppi või keeleala, kus kirjastus asub (nt Eesti rühmatunnus on 9985),

2) kirjastustunnus — eristab iga iseseisva kirjastuse (nt TÜ Kirjastusel 56),

3) raamatutunnus — eristab iga raamatu,

4) kontrollnumber — võimaldab avastada numbri kirjutamisel tekkinud vigu.

Nt ISBN 9985-56-010-8.

Mis on ISSN?

ISSN (*International Standard Serial Number*) on rahvusvaheline ajakirja, ajalehe, seeriaväljaande vm perioodiliselt ilmuva väljaande standardinumber, mille abil saab väljaannet identifitseerida ja teistest eristada. ISSN-tunnus seostub väljaande pealkirjaga.

ISBN/ISSN numbri kasutamine

ISBN tunnuse saavad näiteks kõik raamatud, brošüürid, dia- ja mikroväljaanded, jätkväljaanded, kaardiväljaanded, kassettraamatud, arvutitarkvara, CD-ROMid, õppeotstarbelised videod ja filmid.

Nii ISBN- kui ka ISSN-tunnus trükitakse nähtavale kohale kas tiitellehe pöördele või tagakaane alumisse ossa. Mitteraamatväljaandel trükitakse ISBN nii ümbrisele kui ka infokandjale.

Jätkväljaanded ja aastaraamatud saavad tavaliselt mõlemad tunnused. Sellisel juhul saab iga jätkväljaande osa oma ISBN tunnuse, ISSN aga jääb samaks niikaua, kui väljaande nimes ei tehta muudatusi.

ISBN/ISSN numbri saamine

Eesti ISBN-Keskus on Tartu Ülikoolile andnud 10 000 numbri ploki kirjastustunnusnumbriga 4. ISBN numbri saamiseks on tarvis teatada raamatu autor (või vastutav toimetaja, kontaktisik), pealkiri, lehekülgede arv, tiraaž, trükikoda, orienteeriv ilmumise aeg, müügihind (kui on teada). Pärast raamatu valmimist tuleb üks eksemplar loovutada ISBN-Keskusele. See on vajalik numbri õigsuse kontrollimiseks ja aruandmiseks Rahvusvahelisele ISBN-Agentuurile.

Ülikooli väljaannetele on vajalik lisada neid identifitseeriv ISBN või ISSN tunnusnumber. Nii ISBN-i kui ka ISSN-i numbri lisamise kohta Tartu Ülikooli trükistele on TÜ 5. veebruari 1997. a. korraldus nr. 3 P1.

ISBN numbri saab ISBN-Keskusest:

Tõnismägi 2, EE0100, Tallinn, tel. 6 307 372, faks 6311 200, e-post: eraamat@nlib.ee

ISSN numbri saab ISSN-Keskusest:

Tõnismägi 2, EE0100, Tallinn, tel. 6 307 376, faks 6311 200, e-post: eraamat@nlib.ee

Teavet ISBN-i ja ISSN-i numbri kohta saab Tartu Ülikooli Kirjastusest (tel. 430 061) või ISBN/ISSN-Keskusest.

Tiina Helekivi,
TÜ kirjastuse peatoimetaja

Tartu Ülikooli Kirjastuse trükikojas trükitud 9.-30. septembrini

Irina Kudrjavtseva. *Sozdanije i stabilizatsija defektov v kristallah KBr, KCI. RbCI pri oblutšenii VUF-radiatsijei.*(Diss. physicae Un. Tartuensis 22.) ISSN 1406–0647, ISBN 9985–56–261–5. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus, 1997. 120 lk.

Irina Belobrovtseva. *Roman Mihaila Bulgakova "Master i Margarita": konstruktivnõje printsõpõ organizatsii teksta.* (Diss. philologiae slavicae Un. Tartuensis 4.) ISSN 1406–0809, ISBN 9985–56–259–3. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus, 1997. 167 lk.

Andrus Juhan Voitk. *Outpatient Laparoscopic Cholecystectomy.* (Diss. medicinae Un. Tartuensis 31.) ISSN 1024–395X, ISBN 9985–56–260–7. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus, 1997. 63 lk.

Rein Pähkla. *Studies in Pinoline Pharmacology.* (Diss. medicinae Un. Tartuensis 30.) ISSN 1024–395X, ISBN 9985–56–256–9. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus, 1997. 131 lk.

Malle Leht. *The Genus* Potentilla *l. in Estonia, Latvia and Lithuania: Distribution, Morphology and Taxonomy.* (Diss. biol. Un. Tartuensis 27.) ISSN 1024–6479, ISBN 9985–56–258–5. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus, 1997. 185 lk.

Tõnis Karki, Tõnu Krispin, Reet Mändar, Marika Mikelsaar. *Meditsiinilise mikrobioloogia praktikum. II* osa. (Tartu Ülikool, mikrobioloogia instituut.) Tartu, 1997. 115 lk.

2nd Baltic Conference of Rheumatology September 18–20, 1997, Tartu, Estonia. ***Program.*** Estonian Society for Rheumatology University of Tartu, Tartu 1997, 12 lk.

2nd Baltic Conference of Rheumatology September 18–20, 1997, Tartu, Estonia. ***Plenary lectures and abstracts.*** Estonian Society for Rheumatology University of Tartu, Tartu 1997, 55 lk.

Arstiteaduskonna üliõpilaste teadusliku konverentsi teesid. 8. oktoober 1997. *Ascona psühhosomaatilise ja sotsiaalmeditsiini fondi esseevõistluse auhinnatud tööd* 1997. Tartu Ülikooli Kirjastus 1997. 41 lk.

Lapse probleemid ja probleemid lapsega. *Child's Problems and Problems with Child.* Artiklite kogumik. Tartu Ülikooli pedagoogika osakonna väljaanne nr. 5. Tartu Ülikooli Kirjastus, 1997, 227 lk.

Tartu Ülikooli Kirjastuse trükised

Return to the Western World. **Cultural and Political Perspectives on the Estonian Post-Communist Transition. Edited by Marju Lauristin & Peeter Vihalemm with Karl Erik Rosengren & Lennart Weibull**. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus 1997.

Erik Farmann & Peter Kramhrft. ***Raadioajakirjandus.*** Algupärand: Erik Farmann, Peter Kramhrft. *Radiojournalistik.* Forlaget AJOUR 1989. Tõlkija Eha Org. ISBN 9985–56–172–4. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus, 1997. 122 lk.

Aino Siimon. *Hotellimajanduse alused.* Tartu Ülikool. Majandusteaduskond Juhtimise ja välismajanduse instituut. ISBN 9985–56–250–X. Tartu Ülikooli Kirjastus 1997. 192 lk.

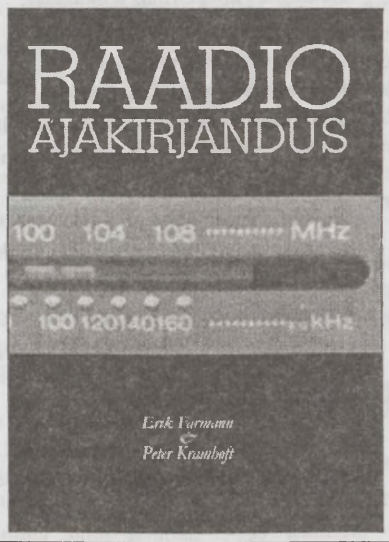

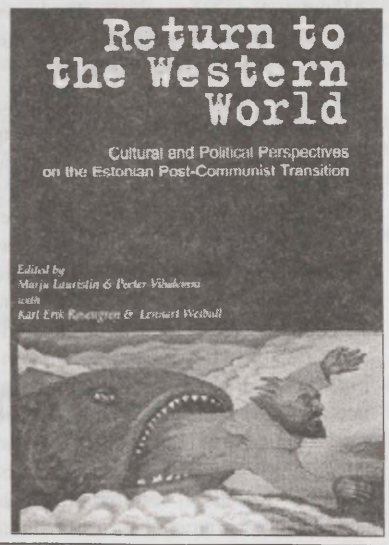

XXI õigusteadlaste päev

Õigusteaduskonna, Eesti Akadeemilise Õigusteaduse Seltsi (EAÕS) ning Eesti Juristide Liidu korraldusel toimuvad Tartus XXI õigusteadlaste päev, õigusteaduskonna vilistlasõhtu ning EAÕSi aruande-valimiskoosolek.

Reede, 17. oktoober

TÜ aulas

Kl 11 XXI õigusteadlaste päeva avamine (EAÕSi esimees R. Maruste),

11.05 Avaliku õiguse arengusuundadest (justiitsminister P. Varul),

11.20 Põhiseadus - võti avalikule õigusele (Riigikohtu esimees R. Maruste),

11.40 Õigusriik ja kriminaalõigus: Eesti kriminaalõiguse, õigusteaduse ja -õigusteadvuse ümberkujunemine (kriminaalõiguse korraline prof Jaan Sootak),

12.30 Mõtteid kriminaalõiguse hetkeseisust (vandeadvokaat, kriminaalõiguse dots Uno Lõhmus),

17 Õigusteaduskonna uue õppehoone (Näituse 20) pidulik avatseremoonia,

19.30 Õigusteaduskonna vilistlasõhtu "Vanemuise" kontserdisaalis.

Piletite müük toimub alates 6. oktoobrist õigusteaduskonnas, EAÕSi ja Eesti Juristide Liidu kaudu ning õigusteadlaste päeva ajal.

Laupäev, 18. oktoober

EAÕSi aruande-valimiskoosolek ajaloomuuseumis

Kl 10-12 Juhatuse ja revisjonikomisjoni aruanne, EAÕSi põhikirja muutmine ja täiendamine, uue juhatuse ja revisjonikomisjoni valimised.

Õigusteabe AS Juura kirjastatud õiguskirjanduse müük.

TÜ õigusteaduskond - (27) 465 390; Eesti Akadeemiline Õigusteaduse Selts (K. Aren - (27) 441 989; Eesti Juristide Liit - (22) 449 501.

info

loeng kursus

Semiootikaosakonnas

Helsingi Ülikooli prof **Eero Tarasti**, rahvusvahelise semiootikaassotsiatsiooni viitsepresident külastab Tartut **13.-15. oktoobrini ja 10.-13. novembrini**. Nende perioodide vältel loeb ta **2 AP-mahulise kursuse**, mille mõningad teemad on alljärgnevad:

* *Some philosophical foundations of semiotics: Hegel vs Locke,*

* *The tradition of 'romantic' vs 'classic' semiotics,*

* *French structuralism,*

* *The analysis of myths,*

* *Umberto Eco,*

* *Applications of semiotics: music, visual arts, literature,*

* *Semiotics of Finnish culture.*

Odense Ülikooli professor **Jorgen Dines Johansen** tuleb Tartusse **14.-18. oktoobrini**. Tema loeb kuus loengut teoreetilise semiootika klassikast (Peirce) ja kirjandussemiootikast. Nendegi loengute külastamise eest on võimalik punkte teenida.

Täpsem info järgmises lehes ja semiootikaosakonnas.

Semiootikaosakond

Ateismi köögipoolelt

Teisipäeval, 7. oktoobril kell 19.15 esineb ph aud 139 loenguga **Andres Jõgar** (pastor, Tartu Kõrgema Usuteadusliku Seminari õppeprorektor) teemal **"Ateismi köögipoolelt"**:

* Kas ateism on usund?

* Mis siis, kui Jumalat polegi?

* Kas ateistlik maailmavaade väljendab tungi saada Jumalaks?

Korraldab Tartu Evangeelsete Üli laste Ühendus

"Toitumise ja nälgimise biokeem

Valikaine "Toitumise ja nälgimise keemia" loengud algavad 6. okto kell 16.15 keemiahoone ruumis Täpsem info biokeemia instituudis 465 291.

* * *

USA Stanfordi ülikooli magister juhtimine), Helkama suurfirmade g omanik ja tegevjuht, Soome V Roosi ordeni kavaler

Jukka Helkama

peab ülikoolis kaks loengut:

9. oktoobril kl 16-18 ph aud 102 te **"Kas ettevõtlus on igikestvaid t sid?"** ja 10. oktoobril kl 14-16 ph 232 teemal **"Kas ettevõttel on hin**

Loengud toimuvad inglise keeles j kõigile huvilistele tasuta. Eriti soo vad majanduse, avaliku halduse avalikkussuhete ja teabekorral (PR) tudengitele, kuid vaba sissepää kõigile.

Täpsem info tel 465 355 Ene Nob

varia

Väitlusklubi

Tegevust alustab Tartu ülikoolide õpilasi ühendav TÜ väitlusklubi. mene kokkusaamine on esmaspäeva oktoobril kell 19.30 humanitaarho Lossi 3-307. Oodatud on kõik väitlu vilised.

Hei, Setomaalt pärit tudeng!

Setomaa Arendusselts kutsub k Setomaalt pärit tudengeid 9. okto kell 17 Tartu Inseneride Majja koht Setomaa Valdade Liidu ja Seto Arendusseltsi juhatuse liikmetega, tamaks koostöövõimalusi ja täh maks Setomaa sünnipäeva.

muuseum näitus

Ajaloomuuseum
Toomemägi

http://musi.toome.ut.ee/muuseum.html

K-P 11-17

Info, ekskursioonide tellimine: 465 671.

Ruumide üürimine: 465 675.

Näitused: "Kingitused Tartu Ülikoolile", "Tartu Jaani kiriku terrakotaskulptuurid", "Loodusteaduslikud kollektsioonid muuseumi kogudest".

Muuseumis on võimalik tutvuda **videofilmidega** ülikooli ajaloost ja tähtsündmustest: "Tartu Ülikool aastail 1919-1932", "Ülikool nõukogude okupatsiooniaastatel", "70 aastat eestikeelset ülikooli".

Klassikalise muinasteaduse muuseum
Peahoone

http://www.ut.ee/REKL/muuseum.htm

E-R 11-16

Info tel 465 384.

Püsiväljapanek: skulptuurid: kreeka arhailise, klassikalise ja hellenistliku kunsti paremate tööde kipsist jäljendid.

Ekskursioonid **aulasse ja kartserisse.**

Zooloogia muuseum
Vanemuise 46

http://www.ut.ee/BGZM

K-L 10-16

Püsinäitus: lindude saali rõdul li munade näitus.

Geoloogia muuseum
Vanemuise 46

http://www.ut.ee/BGGM/

K-L 10-16

Info tel 465 839

Botaanikaaed

E-P 10-17.

Info tel 432 643.

raamatukogu

Raamatunäitused: "Me õppis Tartu Ülikoolis bibliograafiat 19 1988", "William Faulkner 100".

Raamatumuuseum:

E-R 12-15.

Püsiekspositsioon raamatukogu raamatu ajaloost, *Rara musica* - mu kaarited ülikooli raamatukogus.

Kunstinäitused: "Lavakujun makette ja kostüümikavandid R. W neri ooperile "*Valküüria*", "Mäles Niemenlauttast". Hugo Simbergi f sid, 3. oktoobrini Anneli Kaasiku al rellid, 1. oktoobrist ERMi nä "Kanada eestlased fotodel".

Hea lehelugeja ja kaasautor

Toimetus tuletab meelde, et jooksva lehenumbri materjalid on vaja ära tuua või saata vähemalt nädala alguseks, st. **esmaspäevaks**. Pikemate materjalide puhul tuleks toimetusega eelnevalt kokku keppida, eriti aga topeltnumbri asjus.

Kaastööd tuua (saata): käsikiri + diskett (laotud Wordis) või e-postiga (*attachmendiga)* aadressil *ajaleht@ut.ee.*

NB! Palume laduda ka kõik täppid tähed!

Teateid võtame vastu veel kol päeviti. Päris viimaseid parandusi s teha kuni **neljapäeva kl 12ni.**

Ühtlasi tuletame meelde, et UTd s ka **tellida** ning et avaldame ka **rekla** ja tasulisi **kuulutusi.**

Toim

UNIVERSITAS TARTUENSIS

Peatoimetaja Varje Sootak | EE2400, Tartu | Telefon 27 / 465 680 | Tellimise nr. 332
Toimetaja Reno Hekkonens | Ülikooli 18, ruum 241 | TÜ faks: + 372 7 465 440 | Tiraaž 800
Toimetuse aadress: | E-mail: ajaleht@ut.ee | Trükk: OÜ Greif | UT ilmub reedeti

ISBN ja ISSN numbrist

Mis on ISBN?

Raamatu rahvusvaheline standardnumber—ISBN (*International Standard Book Number*) on lühim ühetähenduslik raamatu identifitseerimistunnus, mis koosneb lühendist ISBN ja sellele järgnevast kümnekohalisest numberkoodist, mis hõlbustab raamatute tellimist, müüki, hoiustamist ja bibliograafiatööd.

Numberkood koosneb neljast omavahel sidekriipsuga eraldatud osast:

1) rühmatunnus — näitab riiki, riikide gruppi või keeleala, kus kirjastus asub (nt Eesti rühmatunnus on 9985),

2) kirjastustunnus — eristab iga iseseisva kirjastuse (nt TÜ Kirjastusel 56),

3) raamatutunnus — eristab iga raamatu,

4) kontrollnumber — võimaldab avastada numbri kirjutamisel tekkinud vigu.

Nt ISBN 9985-56-010-8.

Mis on ISSN?

ISSN (*International Standard Serial Number*) on rahvusvaheline ajakirja, ajalehe, seeriaväljaande vm perioodiliselt ilmuva väljaande standardinumber, mille abil saab väljaannet identifitseerida ja teistest eristada. ISSN-tunnus seostub väljaande pealkirjaga.

ISBN/ISSN numbri kasutamine

ISBN tunnuse saavad näiteks kõik raamatud, brošüürid, dia- ja mikroväljaanded, jätkväljaanded, kaardiväljaanded, kassettraamatud, arvutitarkvara, CD-ROMid, õppeotstarbelised videod ja filmid.

Nii ISBN- kui ka ISSN-tunnus trükitakse nähtavale kohale kas tiitellehe pöördele või tagakaane alumisse ossa. Mitteraamatväljaandel trükitakse ISBN nii ümbrisele kui ka infokandjale.

Jätkväljaanded ja aastaraamatud saavad tavaliselt mõlemad tunnused. Sellisel juhul saab iga jätkväljaande osa oma ISBN tunnuse, ISSN aga jääb samaks niikaua, kui väljaande nimes ei tehta muudatusi.

ISBN/ISSN numbri saamine

Eesti ISBN-Keskus on Tartu Ülikoolile andnud 10 000 numbri ploki kirjastustunnusnumbriga 4. ISBN numbri saamiseks on tarvis teatada raamatu autor (või vastutav toimetaja, kontaktisik), pealkiri, lehekülgede arv, tiraaž, trükikoda, orienteeriv ilmumise aeg, müügihind (kui on teada). Pärast raamatu valmimist tuleb üks eksemplar loovutada ISBN-Keskusele. See on vajalik numbri õigsuse kontrollimiseks ja aruandmiseks Rahvusvahelisele ISBN-Agentuurile.

Ülikooli väljaannetele on vajalik lisada neid identifitseeriv ISBN või ISSN tunnusnumber. Nii ISBN-i kui ka ISSN-i numbri lisamise kohta Tartu Ülikooli trükistele on TÜ 5. veebruari 1997. a. korraldus nr. 3 P1.

ISBN numbri saab ISBN-Keskusest:

Tõnismägi 2, EE0100, Tallinn, tel. 6 307 372, faks 6311 200, e-post: eraamat@nlib.ee

ISSN numbri saab ISSN-Keskusest:

Tõnismägi 2, EE0100, Tallinn, tel. 6 307 376, faks 6311 200, e-post: eraamat@nlib.ee

Teavet ISBN-i ja ISSN-i numbri kohta saab Tartu Ülikooli Kirjastusest (tel. 430 061) või ISBN/ISSN-Keskusest.

Tiina Helekivi,
TÜ kirjastuse peatoimetaja

Tartu Ülikooli Kirjastuse trükikojas trükitud 9.-30. septembrini

Irina Kudrjavtseva. *Sozdanije i stabilizatsija defektov v kristallah KBr, KCI. RbCI pri oblutšenii VUF-radiatsijei.*(Diss. physicae Un. Tartuensis 22.) ISSN 1406–0647, ISBN 9985–56–261–5. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus, 1997. 120 lk.

Irina Belobrovtseva. *Roman Mihaila Bulgakova "Master i Margarita": konstruktivnõje printsõpõ organizatsii teksta.* (Diss. philologiae slavicae Un. Tartuensis 4.) ISSN 1406–0809, ISBN 9985–56–259–3. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus, 1997. 167 lk.

Andrus Juhan Voitk. *Outpatient Laparoscopic Cholecystectomy.* (Diss. medicinae Un. Tartuensis 31.) ISSN 1024–395X, ISBN 9985–56–260–7. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus, 1997. 63 lk.

Rein Pähkla. *Studies in Pinoline Pharmacology.* (Diss. medicinae Un. Tartuensis 30.) ISSN 1024–395X, ISBN 9985–56–256–9. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus, 1997. 131 lk.

Malle Leht. *The Genus* Potentilla *l. in Estonia, Latvia and Lithuania: Distribution, Morphology and Taxonomy.* (Diss. biol. Un. Tartuensis 27.) ISSN 1024–6479, ISBN 9985–56–258–5. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus, 1997. 185 lk.

Tõnis Karki, Tõnu Krispin, Reet Mändar, Marika Mikelsaar. *Meditsiinilise mikrobioloogia praktikum. II* osa. (Tartu Ülikool, mikrobioloogia instituut.) Tartu, 1997. 115 lk.

2nd Baltic Conference of Rheumatology September 18–20, 1997, Tartu, Estonia. ***Program.*** Estonian Society for Rheumatology University of Tartu, Tartu 1997, 12 lk.

2nd Baltic Conference of Rheumatology September 18–20, 1997, Tartu, Estonia. ***Plenary lectures and abstracts.*** Estonian Society for Rheumatology University of Tartu, Tartu 1997, 55 lk.

Arstiteaduskonna üliõpilaste teadusliku konverentsi teesid. 8. oktoober 1997. *Ascona psühhosomaatilise ja sotsiaalmeditsiini fondi esseevõistluse auhinnatud tööd* 1997. Tartu Ülikooli Kirjastus 1997. 41 lk.

Lapse probleemid ja probleemid lapsega. *Child's Problems and Problems with Child.* Artiklite kogumik. Tartu Ülikooli pedagoogika osakonna väljaanne nr. 5. Tartu Ülikooli Kirjastus, 1997, 227 lk.

Tartu Ülikooli Kirjastuse trükised

Return to the Western World. **Cultural and Political Perspectives on the Estonian Post-Communist Transition. Edited by Marju Lauristin & Peeter Vihalemm with Karl Erik Rosengren & Lennart Weibull**. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus 1997.

Erik Farmann & Peter Kramhrft. ***Raadioajakirjandus.*** Algupärand: Erik Farmann, Peter Kramhrft. *Radiojournalistik.* Forlaget AJOUR 1989. Tõlkija Eha Org. ISBN 9985–56–172–4. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus, 1997. 122 lk.

Aino Siimon. *Hotellimajanduse alused.* Tartu Ülikool. Majandusteaduskond Juhtimise ja välismajanduse instituut. ISBN 9985–56–250–X. Tartu Ülikooli Kirjastus 1997. 192 lk.

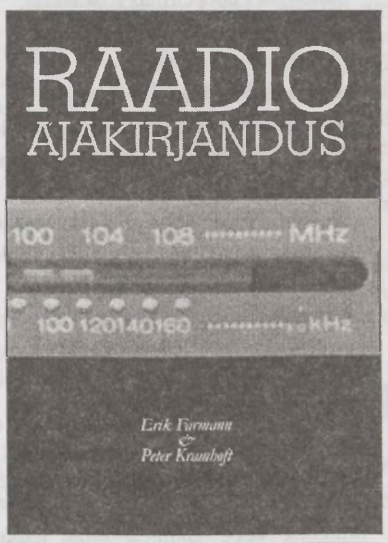

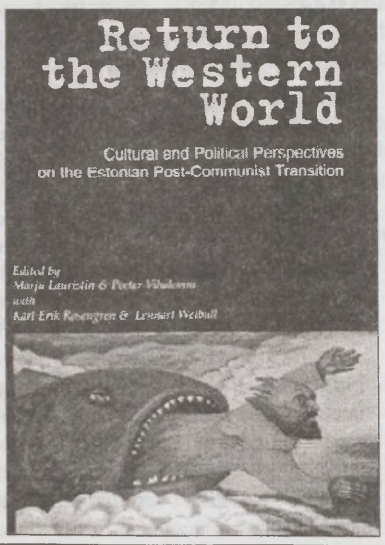

XXI õigusteadlaste päev

Õigusteaduskonna, Eesti Akadeemilise Õigusteaduse Seltsi (EAÕS) ning Eesti Juristide Liidu korraldusel toimuvad Tartus XXI õigusteadlaste päev, õigusteaduskonna vilistlasõhtu ning EAÕSi aruande-valimiskoosolek.

Reede, 17. oktoober

TÜ aulas

Kl 11 XXI õigusteadlaste päeva avamine (EAÕSi esimees R. Maruste),

11.05 Avaliku õiguse arengusuundadest (justiitsminister P. Varul),

11.20 Põhiseadus - võti avalikule õigusele (Riigikohtu esimees R. Maruste),

11.40 Õigusriik ja kriminaalõigus: Eesti kriminaalõiguse, õigusteaduse ja -õigusteadvuse ümberkujunemine (kriminaalõiguse korraline prof Jaan Sootak),

12.30 Mõtteid kriminaalõiguse hetkeseisust (vandeadvokaat, kriminaalõiguse dots Uno Lõhmus),

17 Õigusteaduskonna uue õppehoone (Näituse 20) pidulik avatseremoonia,

19.30 Õigusteaduskonna vilistlasõhtu "Vanemuise" kontserdisaalis.

Piletite müük toimub alates 6. oktoobrist õigusteaduskonnas, EAÕSi ja Eesti Juristide Liidu kaudu ning õigusteadlaste päeva ajal.

Laupäev, 18. oktoober

EAÕSi aruande-valimiskoosolek ajaloomuuseumis

Kl 10-12 Juhatuse ja revisjonikomisjoni aruanne,
EAÕSi põhikirja muutmine ja täiendamine,
uue juhatuse ja revisjonikomisjoni valimised.

Õigusteabe AS Juura kirjastatud õiguskirjanduse müük.

TÜ õigusteaduskond - (27) 465 390; Eesti Akadeemiline Õigusteaduse Selts (K. Aren - (27) 441 989; Eesti Juristide Liit - (22) 449 501.

info

loeng kursus

Semiootikaosakonnas

Helsingi Ülikooli prof **Eero Tarasti**, rahvusvahelise semiootikaassotsiatsiooni viitsepresident külastab Tartut **13.-15. oktoobrini ja 10.-13. novembrini**. Nende perioodide vältel loeb ta **2 AP-mahulise kursuse**, mille mõningad teemad on alljärgnevad:

* *Some philosophical foundations of semiotics: Hegel vs Locke,*

* *The tradition of 'romantic' vs 'classic' semiotics,*

* *French structuralism,*

* *The analysis of myths,*

* *Umberto Eco,*

* *Applications of semiotics: music, visual arts, literature,*

* *Semiotics of Finnish culture.*

Odense Ülikooli professor **Jorgen Dines Johansen** tuleb Tartusse **14.-18. oktoobrini**. Tema loeb kuus loengut teoreetilise semiootika klassikast (Peirce) ja kirjandussemiootikast. Nendegi loengute külastamise eest on võimalik punkte teenida.

Täpsem info järgmises lehes ja semiootikaosakonnas.

Semiootikaosakond

Ateismi köögipoolelt

Teisipäeval, 7. oktoobril kell 19.15 esineb ph aud 139 loenguga **Andres Jõgar** (pastor, Tartu Kõrgema Usuteadusliku Seminari õppeprorektor) teemal **"Ateismi köögipoolelt"**:

* Kas ateism on usund?

* Mis siis, kui Jumalat polegi?

* Kas ateistlik maailmavaade väljendab tungi saada Jumalaks?

Korraldab Tartu Evangeelsete Üliõpilaste Ühendus

"Toitumise ja nälgimise biokeemia"

Valikaine "Toitumise ja nälgimise biokeemia" loengud algavad 6. oktoobril kell 16.15 keemiahoone ruumis 430. Täpsem info biokeemia instituudist tel 465 291.

* * *

USA Stanfordi ülikooli magister (ärijuhtimine), Helkama suurfirmade grupi omanik ja tegevjuht, Soome Valge Roosi ordeni kavaler

Jukka Helkama

peab ülikoolis kaks loengut:

9. oktoobril kl 16-18 ph aud 102 teemal **"Kas ettevõtlus on igikestvaid tõdesid?"** ja 10. oktoobril kl 14-16 ph aud 232 teemal **"Kas ettevõttel on hing?"**.

Loengud toimuvad inglise keeles ja on kõigile huvilistele tasuta. Eriti soovitavad majanduse, avaliku halduse ning avalikkussuhete ja teabekorralduse (PR) tudengitele, kuid vaba sissepääs on kõigile.

Täpsem info tel 465 355 Ene Nobel.

varia

Väitlusklubi

Tegevust alustab Tartu ülikoolide üliõpilasi ühendav TÜ väitlusklubi. Esimene kokkusaamine on esmaspäeval, 6. oktoobril kell 19.30 humanitaarhoones Lossi 3-307. Oodatud on kõik väitlushuvilised.

Hei, Setomaalt pärit tudeng!

Setomaa Arendusselts kutsub kõiki Setomaalt pärit tudengeid 9. oktoobril kell 17 Tartu Inseneride Majja kohtuma Setomaa Valdade Liidu ja Setomaa Arendusseltsi juhatuse liikmetega, arutamaks koostöövõimalusi ja tähistamaks Setomaa sünnipäeva.

muuseum näitus

Ajaloomuuseum

Toomemägi

http://musi.toome.ut.ee/muuseum.html

K-P 11-17

Info, ekskursioonide tellimine: 465 671.

Ruumide üürimine: 465 675.

Näitused: "Kingitused Tartu Ülikoolile", "Tartu Jaani kiriku terrakotaskulptuurid", "Loodusteaduslikud kollektsioonid muuseumi kogudest".

Muuseumis on võimalik tutvuda **videofilmidega** ülikooli ajaloost ja tähtsündmustest: "Tartu Ülikool aastail 1919-1932", "Ülikool nõukogude okupatsiooniaastatel", "70 aastat eestikeelset ülikooli".

Klassikalise muinasteaduse muuseum

Peahoone

http://www.ut.ee/REKL/muuseum.htm

E-R 11-16

Info tel 465 384.

Püsiväljapanek: skulptuurid: kreeka arhailise, klassikalise ja hellenistliku kunsti paremate tööde kipsist jäljendid.

Ekskursioonid **aulasse ja kartserisse.**

Zooloogia muuseum

Vanemuise 46

http://www.ut.ee/BGZM

K-L 10-16

Püsinäitus: lindude saali rõdul linnumunade näitus.

Geoloogia muuseum

Vanemuise 46

http://www.ut.ee/BGGM/

K-L 10-16

Info tel 465 839

Botaanikaaed

E-P 10-17.

Info tel 432 643.

raamatukogus

Raamatunäitused: "Me õppisime Tartu Ülikoolis bibliograafiat 1927-1988", "William Faulkner 100".

Raamatumuuseum:

E-R 12-15.

Püsiekspositsioon raamatukogu ja raamatu ajaloost, *Rara musica* - muusikakäsikirjad ülikooli raamatukogus.

Kunstinäitused: "Lavakujundus: maketid ja kostüümikavandid R. Wagneri ooperile "*Valküürid*", "Mälestusi Niemenlauttast". Hugo Simbergi fotosid, 3. oktoobrini Anneli Kaasiku akvarellid, 1. oktoobrist ERMi näitus "Kanada eestlased fotodel".

Hea lehelugeja ja kaasautor!

Toimetus tuletab meelde, et jooksva lehenumbri materjalid on vaja ära tuua või saata vähemalt nädala alguseks, st. **esmaspäevaks**. Pikemate materjalide puhul tuleks toimetusega eelnevalt kokku keppida, eriti aga topeltnumbri asjus.

Kaastööd tuua (saata): käsikiri + diskett (laotud Wordis) või e-postiga (*attachmendiga)* aadressil *ajaleht@ut.ee.*

NB! Palume laduda ka kõik täppidega tähed!

Teateid võtame vastu veel kolmapäeviti. Päris viimaseid parandusi saab teha kuni **neljapäeva kl 12ni.**

Ühtlasi tuletame meelde, et UTd saab ka **tellida** ning et avaldame ka **reklaami** ja tasulisi **kuulutusi.**

Toimetus

UNIVERSITAS TARTUENSIS

Peatoimetaja Varje Sootak | EE2400, Tartu | Telefon 27 / 465 680 | Tellimise nr. 3323
Toimetaja Reno Hekkonens | Ülikooli 18, ruum 241 | TÜ faks: + 372 7 465 440 | Tiraaž 800
Toimetuse aadress: | E-mail: ajaleht@ut.ee | Trükk: OÜ Greif | UT ilmub reedeti

NR. 34 (1902)
REEDE,
10. OKTOOBER 1997
ILMUB
NOVEMBRIST
1948
HIND 2 KROONI

Universitas Tartuensis

Tartu Ülikooli RAAMATUKOGU

ARSTITEADUSKONNA PÄEV

- Kuidas saada heaks arstiks?
- Ravimid + poliitika = ravimipoliitika
- Rahvatervishoiu poole
- Ellujäämisõpetus esmakursuslastele
- Taastusravi on meeskonnatöö
- Arst, õde, patsient ehk uitmõtteid meditsiinivallast
- Tudengina Berliinis

Eile algas Maarjamõisa polikliinikus teaduskonverensiga traditsiooniline arstiteaduskonna päev. Täna peetakse aulas arstiteaduskonna nõukogu ja Eesti arstiteaduse nõukogu ühisistung teemal "Rahvatervise riiklik sihtprogramm". Kell kolm päeval algab samas aktus, mille avavad rektor ja sotsiaalminister. Akadeemilise loengu "Arstimise vigadest" peab prof Vello Salupere. Teaduskonna arengust teeb ülevaate dekaan prof Ants Peetsalu. Antakse kätte ka arstiteaduskonna medalid, magistridiplomid ja autatasustatakse teaduskonverentsi parimate tööde autoreid.

Tavakohaselt on selle päeva puhul koostanud teaduskonna pressisekretär ülikooli ajalehes arstiteaduskonna leheküljed, nii ka seekord. Ülalmainitud teemad on 2., 3. ja 4. leheküljel. Head lugemist!

9 KÜSIMUST ARSTITEADUSKONNA DEKAANILE prof ANTS PEETSALULE

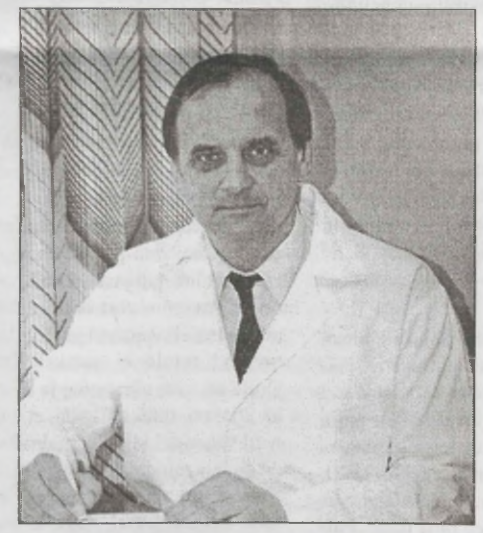

1. Kes on hea arst?

Ilmselt arst, kelle juurde patsiendid tulevad tema oskuste ja teadmiste pärast ning ka seetõttu, et ta on lihtsalt hea inimene.

2. Kes on hea õppejõud?

Eelkõige on heal õppejõul tahtmine teist õpetada ja sellega käib loomulikult kaasas pidev enesearendamine, kvalifikatsiooni tõstmine.

3. Võimust ja vaimust meditsiinis?

Positiivse, arengut soodustava programmi elluviimiseks on vajalik võimu ja vaimu koosmõju. Kui võim ei tea vaimu jõudu ja vaimul ei ole võimujõudu, ei nihku asjad paremuse poole.

4. Kas arstil peaks olema ametialane eeskuju? Kas Teil on?

Arvan, et kõigil on olnud või on eeskujud, ka minul.

5. Kuidas suhtuda põhimõttekindlusse meditsiinis?

Nagu muudeski valdkondades ja elus üldse on see teatud piirini vajalik.

6. Suurim arstlik viga?

Kui arst ei püüagi midagi teha haige inimese aitamiseks.

7. Mida arvate arstide psühholoogilisest toetusest. Kas see on vajalik või mitte? Kui, siis millisel kujul?

Arstid on inimesed oma vooruste ja puudustega. Nagu kõik inimesed, vajavad ka nemad teatud hetketel psühholoogilist toetust. Momendil on võib-olla aga kõige olulisem, et arstide töö tuleb ühiskonnas väärtustada. Meil, arstidel, on piiramatu võimalus teha arstitööd: vastutada, elada kaasa oma patsientide muredele, taastada nende tervis ja elukvaliteet. Kahjuks on aga see töö seni väärtustatud ebapiisavalt.

8. Kas meditsiini viib rohkem edasi konkurents või koostöö, või on need pigem dialektilised vastandid?

Terve konkurents on vajalik. See on positiivne, arengut soodustav. Samas aga on koostöö meditsiinis väga oluline: erinevate spetsialistide koostöö keerulise haigusjuhtumi lahendamisel, kirurgilistel operatsioonidel mitme arsti osavõtul jne.

9. Mis on elu mõte?

Tegelikult on see sügavalt filosoofiline küsimus ja sellest on palju kirjutatud. Minu arvates on selles mõttes oluline elamisest rõõmu tundmine.

TÜ VALITSUSES

Valitsus kiitis 7. oktoobri istungil heaks **TÜ regionaalprogrammi ja välisüliõpilaste 1998. aasta vastuvõtueeskirja projektid**, mis lähevad arutamisele ja kinnitamisele TÜ nõukogusse.

Valitsus võttis vastu otsuse, mis korrastab **ülikooli töötajate pikaajalist eemalviibimist põhitöökohalt ülikoolis.** Ülikool nõustub töölepingu peatamisega rohkem kui 3 kuuks, juhul kui töötaja asub tähtajalisse avalikku teenistusse, kui eemalolek teenib TÜ või EV teaduse ja kõrghariduse edendamise huve ning kui välislepingu osapooled aktsepteerivad tööleasumist teise ülikooli kui lepingutingimuste täitmist ja kui ta asub magistri- või doktoriõppesse teises teadus- ja õppeasutuses, kuid mitte kauemaks kui on TÜ vastav õppeaeg.

Kiideti heaks **TÜ asjaajamise eeskiri** (selle leiab aadressil: http://www.ut.ee/eeskiri).

Päevakorras oli veel **informatsioon lepingute sõlmimisest ja ülikooli allüksuste** laenutaotlustest ning muudeti informaatikanõukogu koosseisu.

Lähemalt valitsuse istungil arutatust järgmises UTs.

Seitsmes ühiselamus elab 2500 üliõpilast

On ühiselamud ja on üliõpilased ja on mittetulundusühing TÜ Üliõpilasküla. Tänasest lehenumbrist alates püüab Universitas Tartuensis oma lugejaid nii informeerida ühiselamu uudistest kui kaasa mõtlema panna mitmetele üliõpilaste elamist puudutavatele probleemidele. Ühiselamuteemal on väga oodatud ka tudengite mõtteavaldused.

Täna alustame aga sellest,

MIS ON TÜ ÜLIÕPILASKÜLA.

Toimetuse vestlusringis osalesid Üliõpilasküla juhatuse liikmetest rektori abi Ene Seidla ja haldusprorektori abi Urmas Aunin ning Üliõpilasküla direktor Andres Kask, erinevatel põhjustel puudusid üliõpilasliikmed Leif Kalev, Kaupo Karelson, Uku Arold ja Aarne Otter. Alljärgnev Üliõpilasküla lühike ajalugu ongi koostatud vestlusringi põhjal.

Tartu Ülikooli Üliõpilasküla kui iseseisev asutus moodustati 1991. aastal väikeettevõttena.

Uue äriseadustiku rakendamisega muutus ettevõtte juriidiline staatus ja vorm. Vastavalt TÜ põhikirjale ja äriseadustikule otsustas ülikooli nõukogu 1996. aasta 27. septembril väikeettevõtte TÜ Üliõpilasküla likvideerida ning heaks kiita mittetulundusühingu TÜ Üliõpilasküla loomise. Loomine viibis selle tõttu, et käisid läbirääkimised nii Tartu linnavalitsuse kui volikogu ning põllumajandusülikooliga, kes olid lubanud Üliõpilasküla toetada ning asutamises osaleda. Kuigi ka linnavolinike kandideerimisprogrammides lubati kaasa aidata üliõpilaste majutustingimuste parandamisele, ei osalenud lõpuks mittetulundusühingu asutamisel ei volikogu, linnavalitsus ega ka EPMÜ.

Käesoleva aasta 4. juunil kirjutasid mittetulundusühingu Tartu Üliõpilasküla **asutamislepingule** Tartu Ülikooli poolt alla rektor prof Peeter Tulviste ning Mittetulundusühingu Ülikooli Üliõpilaskonna poolt edustuse eesistuja Leif Kalev. Rektori käskkirjaga on juhatuse liikmeteks kinnitatud eespool mainitud isikud. Üliõpilasküla direktoriks kinnitati Andres Kask. Kõrgeim otsustuskogu on üldkoosolek, kus kõigil liikmeil on võrdne arv hääli.

Seoses väikeettevõtte likvideerimisega lõppesid ka töölepingud ligi saja töötajaga. Ajapikku on personali arv vähenenud poole võrra. Mõistagi võeti endisest asutusest tööle tublimad. Postimehes ja Tudengiraadios kõne all olnud ühte töötajat ei võetud Mittetulundusühingusse tööle distsiplinaarkaristuse pärast.

Ülikool kohustus asutajana rentima Üliõpilasküla 25 aastaks hooned aadressil Tiigi 14, Pepleri 14 ja 23, Narva mnt 89, 25 ja 27 ning Nooruse 7 ja tasuma Üliõpilasküla liikmemaksu 1997. aastal 3 miljonit ning1998 - 2000 igal aastal 3 miljonit krooni. Üliõpilaskond kohustus Üliõpilasküla põhitegevuse edukaks juhtimiseks kaasama üliõpilasi ning tasuma Üliõpilasküla liikmemaksu 15 tuhat krooni igal aastal kuni aastani 2000.

Kaks asutajaliiget ei suuda aga üksi üha enam lagunevate ühiselamutega toime tulla.

Kogu ülikooli majutusvajaduse rahuldamiseks niisugusel tasemel, nagu XX sajandi viimase kümnendi üliõpilane vajab, on tarvis *ca*

sada miljonit krooni.

See tähendab et olemasolevate hoonete renoveerimise kõrval tuleb ehitada ka uusi.

Ene Seidla: "Ülikool soovis taotleda Maailmapangalt laenu ühiselamute olukorra parandamiseks 10 miljonit dollarit. Vabariigi valitsus venitas oma nõusoleku andmisega. Lõpuks vastati ülikoolile, et Maailmapangalt võtab laenu riik ning et üliõpilaskülade ülesehitamine on järgmise aasta laenuprio-

riteetide hulgas. Hiliscmad majanduse analüüsid on aga näidanud, et laenude võtmine on üldse küsimärgi all. Kui ülikoolilt võeti ära võimalus ise laenu võtta, siis kusagilt peab vajalik raha tulema.

Riigieelarve projekti riiklike investeeringute plaani järgi saavad kaks EPMÜ ühiselamut tuleval aastal 3,8 miljonit krooni, ühegi teise kõrgkooli ühiselamud ei saa midagi. Võrdluseks võiks tuua ühiselamutes elavate üliõpilaste arvud. EPMÜ ühiselamutes elab ligi

Järg 4. lk.

ARSTITEADUSKONNA PÄEV

Kuidas saada heaks arstiks?

Küsimus on vana ning huvitab niihästi arstiks pürgijaid kui nende õpetajaid; eelkõige aga otseseid ja potentsiaalseid abivajajaid, st kogu ühiskonda. Viimane formuleerib küsimuse küll pigem: "Kes on hea arst?" Kahjuks ei ole neile küsimustele võimalik adekvaatset vastust anda. Seetõttu puudutan vaid mõningaid aspekte, mida tuleb formuleeritud probleemi käsitlemisel silmas pidada.

Arstiks võib saada igaüks, kel on vähemalt keskmised vaimuanded ja kes on valmis tegema igasugust, sageli ka üsna "musta" tööd. Heaks eelduseks on võime taluda stressi, olla piisavalt tolerantne inimeste mitmesuguste, üsna sageli ka ebameeldivate omaduste ja joonte suhtes. Arstliku tegevuse mõnedes valdkondades tuleb kasuks sünnipärane suhtlemisoskus ja -valmidus. Kliinilises meditsiinis, eriti selle keerulisemal tasemel, kus enam liugu lasta ei saa, tuleb teha rängalt musta ning sageli üsna rutiinset tööd ja olla valmis ka kaotusteks, mis on looduse poolt paratamatult dikteeritud. Arsti töös on õnnestumisi ja ka ebaõnnestumisi. Siiski ei tohi viimaseid kunagi "külma kõhuga" võtta. Alati on vaja analüüsida kaotuse põhjusi, vältimaks neid võimaluse korral tulevikus.

Tänapäeva arstiabi on sagedamini meeskonnatöö, eriti tipptasemel. Ka selleks on vaja eeldusi, neid vajadusel arendades, omaenese *ego*'t maha surudes.

Olen veendunud, et eduka arstliku tegevuse oluline eeldus on abiandja enese hea tervis. Inimesest, kes lapsena palju haige olnud, ei saa sageli head arsti. Ta on küll näinud, et arstid on head ja hoolitsevad inimesed, kuid see on vaid üks külg arsti olemusest. Võib-olla tundub pisut küüniline, aga arst peab töö juures olema kainelt mõtlev, paljudel juhtudel isegi veidi agressiivne inimene, sest tal tuleb sageli kiirelt tegutseda. On mõeldamatu, et väga õrn ja idealselt tasakaalustatud inimene saaks töötada anestesioloogina, kirurgina, akušöörgünekoloogina või teistel erialadel, kus nõutakse kiireid otsuseid ja nende vahetut realiseerimist. Samal ajal peab laboriarst olema ülimalt täpne ja usaldusväärne. Tema andmeid ei kontrolli enam keegi; nende alusel tehtavad järeldused on sageli määrava tähtsusega. Laboriarsti suhtlemisoskus on suhteliselt vähemoluline. Seevastu psühhiaatrile on oskus avada abivajaja hinge sageli primaarse tähtsusega. Õieti peaks küll kõik arstid olema mõnevõrra psühhoterapeudid

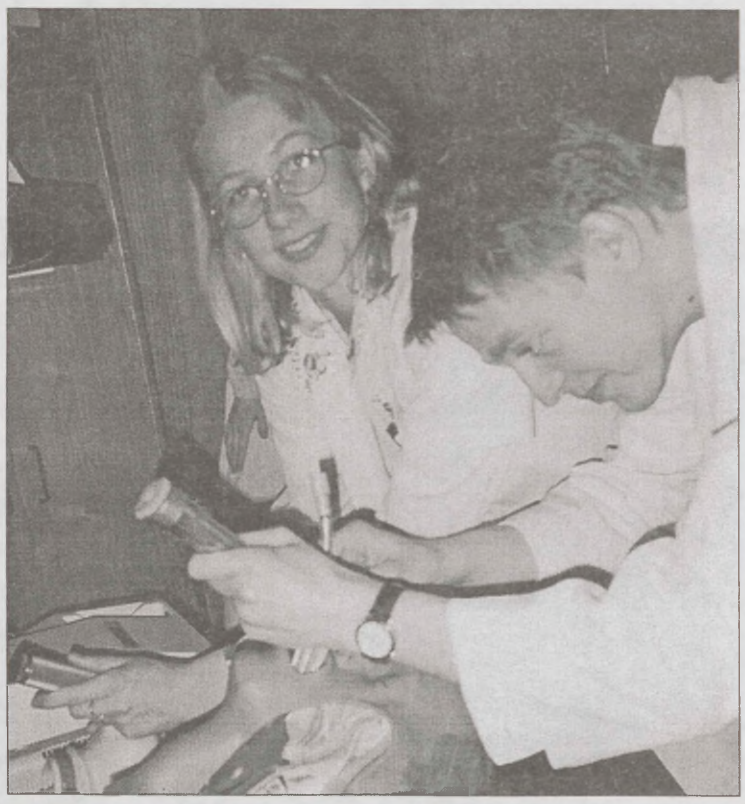

❐ **"Tänapäeva arstiabi on sagedamini meeskonnatöö, eriti tipptasemel", ütleb prof Ain-Elmar Kaasik.**

ja paljud seda ka on. See on oskus, mida on raske õpetada, kuid õppida seda saab.

Eeltoodust nähtub, et kahjuks ei ole olemas arsti ühtset mudelit. Arsti etalon võetakse sageli lihtsustatult, nii mõnigi kord üldpraktiseerivalt arstilt, kelle patsiendid on üldjuhul inimesed, kel pole eriti tõsiseid ega raskeid haigusi, kel aga on palju hädasid. Loomulikult tuleb ka neid aidata, kusjuures mõnikord on nõuanne olulisem kui ravi. Professionaalse küündimatuse või lihtsalt hooletuse tagajärg raskelt haigete juures on sageli patsiendi surm. Kahjuks ei saa inimesed mõnikord aru, et veidi järsk, aga kõrgelt professionaalne arst täidab oma ülesannet paremini kui tohter, kes tuleb vastu patsiendi kõikidele soovidele - seda diagnoosi, ravi kui suhtlemise osas.

Arst ei peaks aprioorselt eitama nn alternatiivmeditsiini. Tegelikult ei olegi seda olemas, on alternatiivsed ravivõtted. Arenenud maailmas on ka alternatiivmeditsiini alad litsentseeritavad, tänu sellele ei lase alternatiivmeditsiini praktiseerijad enda ridadesse šarlatane. Fütoteraapia võib olla sobiv vahend tervise edendamiseks, ühegi raske sepsise või surmava haiguse ravimisel aga ainult ravimtaimedele loota ei saa. Tänapäeva oktsidentaalne meditsiin on siiski üha enam ja enam teaduslikele tõenditele rajanev *(evidence based)*. See on vähendamas akadeemilise ja professionaalse senioriteedi osa - loevad vaid teadmised ja nende rakendamise oskused.

Eespool oli rõhutatud arsti enese hea tervise tähtsust. Ka arstid on inimesed - nad haigestuvad ja koguni surevad. Pigem on koguni tegemist nn kõrgenenud riskiga professiooniga. Sellest johtuvalt on vaja teha kõik oma füüsilise ja vaimse tervise säilitamiseks ja arendamiseks. Tuleb rõhutada, et viimastel aastakümnetel on valdav enamik arenenud ühiskondade arste loobunud suitsetamisest, ei joo end kunagi purju ning harrastavad muidki tervist edendavaid eluviise. Professionaalse stressi parim maandaja on füüsiline koormus.

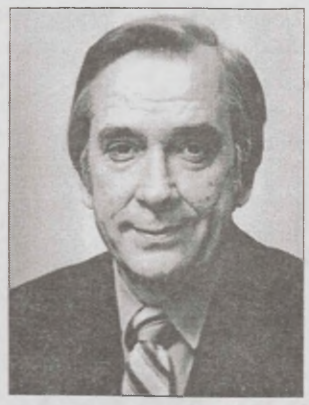

AIN-ELMAR KAASIK, dr.med. dr.h.c. (Uppsala)

ELLUJÄÄMISÕPETUS ESMAKURSUSLASTELE

Mis peavad ühel tudengil alati kaasas olema?

Lusikas – äkki saab kuskil süüa, ja õpinguraamat – äkki saab mõne arvestuse!

Aga tegelikult …

- Soovitav on leida sõber/sõbratar vanemalt kursuselt, et oleksid kursis sellega, mis või kes sind ees võib oodata.

Dekanaadis:

- et mitte aega raisata, jäta meelde vastuvõtuajad;
- et saada seda, mida vajad, esita oma soov konkreetselt ja arusaadavalt;
- kui midagi ei meeldi, siis küsi rahulikult üle, kas kuulsid õigesti ja toimi vastavalt olukorrale;
- suurte õpingu- ja elumuredega pöördu prodekaanide poole.

Praktikumides ja loengutes:

- soovitav on igal pool kohal olla;
- õppejõule võib alati ja igasuguseid küsimusi esitada;
- kui aega ja tahtmist on – täienda end huvitavates ainevaldkondades ning ära karda välja näidata oma gümnaasiumist kaasa võetud head faktitundmist.

Eksamil:

- kui (arsti)tudeng õpib, siis ei ta söö, ei ta joo, ei tunne sõpru, ei tea midagi kultuurist – sest raamatutes (eriti atlastes) on talle kõik vajalik olemas;
- ära unusta, et eksamineerija on alati targem kui eksamineeritav;
- kui sul on valida kahe hinde vahel, vali alati suurem, kaotada pole midagi;
- hinne on oluline vaid stipendiumi määramisel.

Kliinikus:

- oled sattunud inimeste sekka, kus igaühel on südamel maailma kõige suurem mure, mille kuulajaks võivad sinu kõrvad sattuda;
- patsient ei ole plastikust makett, kes kuulab rumalusi nagu õnnistust ja laseb ennast lõpmatuseni

väntsutada – hea, kui ta üldse on nõus kontakteeruma;

- kõik valgetes kitlites inimesed ei ole arstid, aga ellujäämiseks on vaja tunnistada ka õdede ja hooldajate olemasolu;
- ära karda oma oskamatust, vaid rumalust mitte küsida ja õppida, et osata.

AGRIS KOPPEL, üliõpilasnõustaja

RAVIMID + POLIITIKA = RAVIMIPOLIITIKA ?

Eesti ravimipoliitika hetkeseisu üle arutleb kliinilise farmakoloogia professor LEMBIT RÄGO

RAVIMIPOLIITIKA on kõige lihtsamalt öeldes see, kuidas me ravimeid kasutame. Lihtsad asjad aga lähevad sageli laiali väga paljudeks ja keerulisteks asjadeks. Praegu on väga aktuaalne see, et kahjuks on Eesti meditsiinis määravad kolm asja: esiteks raha, teiseks raha ja kolmandaks raha. Praeguse seisuga on kulutused ravimitele umbes 6%, mis on tasapisi tõusnud ja on selle aasta lõpuks umbes 10% riigi haigekassa eelarvest - see on raha, mis makstakse välja patsientidele soodustingimustel ravimite toetuseks. Seda võib erinevalt tõlgendada; protsent on alati halb asi, sõltub sellest, millest ta tuleb - kas sajast kroonist või sajast miljonist. Võrdluseks võib öelda, et soomlaste analoogne protsent on 14, Euroopa keskmine samuti. Meie häda on praegu selles, et see raha on umbes 20 korda väiksem kui soomlastel. Küsimus on, kuidas ravida patsiente 20 korda väiksema rahaga niisama kvaliteetselt. Ravimid on Eestis küll odavamad, aga mitte 20 korda, vaid 20 protsenti kuni paar korda. Sellest tulevadki käärid.

Miks on kulud

soodustingimustel **ravimitele tõusnud?** Näiteks sel aastal ettenähtud rahaga haigekassa välja ei tule, vaid peab oma reservfondist juurde maksma. Üks põhjus on kindlasti see, et ravimeid on hakatud rohkem välja kirjutama tänu sellele, et Eestis töötab väga aktiivselt palju ravimifirmasid. Rahvusvahelistel ravimifirmadel on oma esindused Eestis, kus töötab mitte üks või kaks, vaid märksa rohkem inimesi. See kõik avaldab toimet, ja kohati on see ka positiivne - inimene saab adekvaatset ravi ja võib-olla pareminigi kui kunagi varem. Teiselt poolt - kui raha on vähe, muutub üha aktuaalsemaks, kuidas seda ökonoomsemalt kasutada. Sellega omakorda liituvad väga mitmed probleemid. See tähendab seda, et me kirjutame ravimeid välja ainult neile patsientidele, kes seda tõesti vajavad, kus efektiivsus on tõesti suur ja me saame midagi ära teha. Kuid siin peaksid olema ka mingid prioriteedid.

Muret teeb see, et kahjuks kannab ravimite soodustingimustel väljastamise süsteem endas ka sotsiaalset momenti. Näiteks on invaliididele palju rohkem soodustusi kui teistele elanikkonna kihtidele. See on ju tegelikult kõik väga õige. Asjal on ainult üks väike viga - peab küsima, kust see raha tuleb. Paljudes riikides kasutatakse sotsiaalsetel põhjustel ravimite kompenseerimist kas töötutele või asotsiaalsele kontingendile jne. Kuid seda kuluartiklit kannab sotsiaalpool, mitte tervishoid. Meil on praegu nii, et kõik püütakse veeretada haigekassa eelarve peale, kuni sinnamaani, et soodustingimustel väljastatavate ravimite süsteemi on tahetud lülitada mitmesugused abivahendid, piltlikult öeldes proteesidest karkudeni välja - see ei ole aga õige rahakott.

ratsionaalse ravimikasutusega

ei ole Eestis kaugeltki kõik korras alates väga elementaarsetest asjadest, millest on palju räägitud. Näiteks on kogu maailmas siiamaani siiski, hoolimata kõigist väidetest, esimene hüpertoonia raviliin diureetikum ja beeta-blokaator. Täpselt samuti on esimene liin südamepuudulikkuse ravis diureetikum. Kui vaadata, kui palju on Eestis neid haigeid ja kui palju neid ravimeid kasutatakse, siis tuleb välja, et tegelikult on kasutus kümneid kordi väiksem kui naabermaades. Järelikult on midagi nagu valesti. Üks on see, et kõik inimesed ei lähe haiglasse, st et haiged ei lähe arsti juurde. Kui pole arsti, siis ei saa ka rohtu. Teine on see, et terapeutilised traditsioonid ei ole päris paigas. Tundub, et Eesti arstkond diureetikumi ja beeta-blokkerit eriti ei armasta. Miks see täpselt nii on, ei tea. Traditsioonid? Ka inimesed ei armasta diureetikume, kuna nad kipuvad

arvama, et see on justkui mingi teise haiguse rohi, kuigi diureetikumide põhimass kasutatakse ära kardiovaskulaarsete haiguste raviks. Teisalt, kui kõik hüpertoonikud saaksid Eestis adekvaatset ravi, siis läheks haigekassa eelarve tõenäoliselt täiesti lõhki. Tundub, et ravikindlustus üksi kõike vastu ei pea. See on üks mure.

Teine mure on ilmselt ka firmadega seotud. Mõned firmad teevad nii, et kui ravim läheb soodusravimite nimekirja, siis tõstetakse ravimi hind 2-3-kordseks. Kui aga inimene peab üksi seda kulu kandma, hoitakse hinda all.

Veel üks probleem: haigekassa pool kaebab, et tal ei ole võimalust hinnata seda, mille eest ta maksab. Sellepärast, et Eestis on alles algamas protsess, loomaks

ühtseid ravistandardeid,

ravi- ja diagnostikajuhiseid. Kui ei ole eelnevalt kokku lepitud, kuidas mingi kindla diagnoosiga haiget ravida, siis on väga raske hinnata, kas tehakse seda hästi, halvasti, puudulikult või kuidas iganes. Selles tuleb eelnevalt kokku leppida, ja see töö praegu muidugi käib.

Peab ka jälgima, et turule ei satuks

ravimid, millel ei ole efektiivsust.

See on tõsine mure, ravimid võivad olla täiesti kvaliteetsed ja isegi ohutud, kuid seejuures täiesti ebaefektiivsed. Tekib küsimus, kas haigekassa nende ravimite eest ka maksma peaks? Praegu on see küsimus lahendamata. Osalt haigekassa nende ravimite eest ikka maksab. Siin tuleks teha inventuuri ja jälgida, et need ravimid turule ei satuks. Kui nende järele on suur nõudmine ja mingi toime ka ikka on, tuleks jälgida, et haigekassa neid vähemalt kinni ei maksaks. Ilmselt on oodata mingeid muutusi, sest soodustingimustel väljastatavate ravimite süsteem sellisel kujul, nagu ta on praegu, enam kaua jätkata ei saa. Järelikult tuleb midagi ümber korraldada. Muidugi on Eestis inimesi hirmutatud, et ravimite peale läheb tohutu palju raha. Kogu Eesti riigi ravimite käive apteegivääringus on natuke vahest suurem kui Tallinna Kaubamajal.Tegelikult ei ole see väga suur raha.

Kõikjal on praegu aktuaalne

ravimiinformatsioon,

sellest räägiti ka Euroopa kliinilise farmakoloogia kongressil. Praegu annavad põhilise info kompaniid. Sõltumatu info, mida firmad kinni ei maksa, on vähemuses. Arenenud riikides on see siiski olemas. Eestis sõltumatut ravimiinfot peaaegu ei ole. Seda tühikut on püütud täita, aga kuna ei ole leitud finantse ja toetajaid, on see asi, mis ilmselt võib kaugtagajärgedes kätte maksta. See, et firmad on turul siiski oma huvide eest väljas, on täiesti loomulik. Kindlasti on see info, mida nad jagavad, paljuski väärtuslik, juhul kui seda võtta kriitikameelega. Ka infol on oma kvaliteedikriteeriumid. Meie inimesed ei ole treenitud seda infot kuulama, hindama selle kvaliteeti. Tavainimest ei saagi selles süüdistada, et ta seda pole, ja nii saavad mõningad trendid ülekaalu, mis tegelikult ei ole vajalikud, otstarbekad ega ka mõistlikud.

Kirja pani MATI JALAKAS, arstiteaduskonna pressiesindaja

ARSTITEADUSKONNA PÄEV

Rahvatervishoiu poole

Kirjutan neid ridu TÜ tervishoiu instituudi uute õppetoolide ruumides, psühhiaatriakliinikus ja vahest selle tõttu meenuvad vahva sõdur Švejki esmamuljed vaimuhaiglast: üks mees ütles iga natukese aja tagant, et ta leiutas just praegu elektri, teine rääkis kõigile, et maakera sees on veel üks kera, palju suurem kui välimine. Nali naljaks, üks hästi vana tõde on käesoleval sajandil saanud mitte ainult elujõuliseks ideeks, vaid ka elujõuliste tsiviilühiskondade poliitikaks: tervis ei ole üksnes haiguste puudumine ja meditsiinitöötajate mure.

Kui meie rahvastiku tervisenäitajad ei ole head, siis vaadatakse ikka süüdistava pilguga arstide poole, ja arstid leiavad, et süüdistus on ebaõiglane, kuna meditsiini finantseeritakse halvasti. Etteheited arstidele on aga täiesti kohatud mitte ainult rahanappuse tõttu. Ükskõik kui palju raha meditsiin ka ei saaks (ja praegu saab vähe), ikkagi võidab sellest ainult haigete ravimine. Mitte aga haiguste ennetamine või tervise tugevdamine.

Rahvatervishoid (*public health*) on selline tervishoiupoliitika, mis arvestab inimese muutuvat kohta ajas ja ruumis: seda, et haigusi saab ära hoida või edasi lükata ning et tervist saab tugevdada ka inimene, kes parajasti ei ole haige, ning seda, et tervis sõltub palju inimese enda käitumisest, mis omakorda sõltub elukeskkonnast - viimast mitte ainult füüsilise, vaid ka sotsiaalse keskkonna mõttes. Rahvatervishoid on seega, Švejki mõisteid kasutades, väga suur kera. Tervishoid meditsiinipraktika mõttes on selle suur ja oluline osa. Esimesena väljendas niisuguseid vaateid poliitilises kontekstis Kanada tervishoiu- ja sotsiaalminister Marc Lalonde, pannes oma kuulsas raportis ette muuta tervishoiuteenuste-keskset rõhuasetust ning rajada rahvuslik tervisepoliitika, mis toetuks neljale sambale - inimese bioloogiale, keskkonnale, eluviisile ja tervishoiukorraldusele. Lalonde'i ettekanne Kanada valitsusele 1975. aastal tõi poliitikasse mõiste *health promotion*. *Health promotion* ehk tervise edendamine on Eesti Vabariigi rahvatervise seaduses määratletud kui inimese tervist väärtustava ja soodustava käitumise ja elulaadi kujundamine ning tervist toetava elukeskkonna sihipärane arendamine. Paljudest tervise edendamise lahtikirjutustest sobib eelmist täiendama näiteks nn Andersoni raport *WHO*'le: tervise edendamine on igasugune tervisekasvatuslik ja sellega seotud organisatsiooniline, poliitiline ja majanduslik sekkumine, mille eesmärgiks on aidata kaasa niisugustele käitumise ja keskkkonna muutustele, mis tugevdavad või kaitsevad tervist. Nii ongi meditsiini seest välja kasvanud avalikus sektoris tunduvalt suuremat lõiku haarav valdkond, mille arenguks on vaja uut paradigmat ja dialektilist maailmakäsitlemise võimet, mis paneb vastutuse tervise eest üksikisikule ja ühiskonnale korraga.

Inglise keeles tähendab sõna *promotion* ülendamist ehk väärtustamist, liikvelepanemist, asutamist, tänapäeval ka turustamist. Kõik need mõisted on ka tervisest kõneldes maksvad. Rahvatervishoiu üldiseks eesmärgiks on, et kõik see, mis ühiskonnas toimub, oleks ka tervisele soodne. Aga kelle asi on tervise edendamine? Ühiskonnateaduslik vastus on, et tervise edendamise protsess kuulub kogukondadele. Kogukondades saab, kui ühiskond oma üldiste reeglitega seda soodustab, inimeste käitumist võimestada (*empowerment*), käitumaks tervislikult - käitumine sünnib ju meie isiklikuma mina kokkupuutes ümbritsevaga. Alternatiiviks on administratiivne lähenemisviis, mis lahterdab tervise edendamise mingiks omaette kitsapiiriliseks tegevuseks, millega tegelevad vähesed asjassepühendatud, kes edendavad inimeste tervise ära. Rahvatervishoius kehtib siiski pigem hiina kõnekäänu parafraas - mitte kõik kassid ei püüa hiiri, kuid pole tähtis, et see loom, kes püüab hiiri, oleks kass. Tervise edendamine on *res publica* - avalik asi.

Viimasel ajal on ka arstkonnas levimas arusaam, et rahvatervishoius on arst üks osa suuremast meeskonnast, kuhu kuulub mitmete erialade asjatundjaid. Pikemast analüüsist huvitatul soovitan lugeda akadeemik prof Ain-Elmar Kaasiku kirjutist käesoleva aasta esimeses Eesti Arsti numbris.

JAANUS HARRO,
terviseedenduse erakorraline prof, med dr

TUDENGINA BERLIINIS

❐ **Reis oli huvitav ja kasulik ning tudengid loodavad, et selliseid tutvumiskäike tuleb veel.**

Eelmise aasta oktoobris külastas TÜ lastekliinikut grupp arstitudengeid Berliinist. Berliini Humboldti Ülikooli Virchowi-Kliinikumi ja TÜ arstiteaduskonna vahel puuduvad sõprussidemed ning sakslaste reis sai teoks prof Br. E. Mönchi ja TÜ Lastekliiniku dr K. Õunapi omavaheliste sidemete tõttu. Prof Br. E. Mönch tegeleb Berliinis laste pärilike ainevahetushäiretega ja lisaks oma kliinilisele tegevusele töötab ta ka tudengitega. Lastekliiniku poolt võtsid neid vastu prof T. Talvik ja dr K. Õunap. Korraldati ka kohtumine arstiteaduskonna tudengitega, tutvustamaks meie õppekorraldust. Sakslased olid soojast vastuvõtust väga vaimustunud, suhted jäid püsima ning kevadel kutsuti meid Berliini vastukülaskäigule.

Reis toimus selle aasta juuni alguses. Üksteist viienda kursuse tudengit koos dr Reet Reinuga viibisid Berliinis nädal aega. Sakslased olid koostanud meile väga huvitava ja mitmekülgse programmi. Külastasime ja tutvusime Humboldti Ülikooli meditsiini õpetamise ja Saksamaa meditsiini korraldusega üldisemalt.

Humboldti Ülikooli (HÜ) meditsiini õpetamises, nagu ka üldse kogu Berliinis, toimuvad praegu suured ümberkorraldused. Põhiliselt on need seotud ida ja lääne poole ühinemisega ning arstide ülekküllusega Saksamaal. HÜ arstiteaduskonna õppetöö toimub Virchowi kliinikumis, endises Lääne-Berliinis ja Charites, endises Ida-Berliinis.

Ülikooli võetakse gümnaasiumi lõpuhinnete alusel konkursi korras ja õppimine on tasuta. Arstiteaduskonna ravi eriala baasõppes õpitakse 5 aastat. Sellele järgneb 1 aasta meie mõistes subordinatuuri, mis lõpeb suure ja mahuka eksamiga ning 1,5 aastat meie mõistes internatuuri e. arstipraktikas. Spetsialistidel on eraldi väljaõpe nagu meilgi.

Berliinis viibimise ajal elasime tudengite juures. Tudengid elavad ka seal kas ühiselamus või üürikorteritest. Enamik üürikortereid asub endises Ida-Berliinis, kuna seal on üürid tunduvalt odavamad. Üliõpilastel on võimalik käia söömas üliõpilassööklates, kus on odavam ja lisaks saab ka veel soodustust.

Prof Mönch tegi meile väikese ekskursiooni Virchowi kliinikumis ja tutvustas lähemalt lastekliinikut. Saime osa üliõpilaste praktikumi läbiviimisest vastsündinute osakonnas, nägime mõningaid väga huvitavaid haigeid ning olime moraalseks toeks ühele Eesti patsiendile.

Prodekaan tutvustas meile tudengite vahetusprogramme ERASMUS ja SOKRATES. Balti-Saksa Arstide Seltsi president näitas meile ajaloolist filmi " Tartu, tudengite linn" ja mõni päev hiljem korraldas meile laevaekskursiooni Spree kanalil.

Neljandal päeval käisime Charite' kliinikus. Praegu toimub seal prekliiniliste ainete õpetamine. Kliinilistest ainetest on tugevamad nefroloogia ja vastsündinute patoloogia. Alguses tutvustas noor prof dr Nitsch meile anatoomikumi, kus nägime ka väga ulatuslikku koljude kollektsiooni ja hiljem tutvustas prof Graul vastsündinute patoloogia osakonda ning me osalesime ka selle osakonna patsientide visiidil.

Viibisime veel naistekliinikus ja viimasel päeval oli kõigil võimalus omal vabal valikul tutvuda teda huvitava erialaga. Käidi kardioloogia ja kardiokirurgia osakonnas, günekoloogilisel operatsioonil, silmaoperatsioonil ning dr Reet Rein käis uurimas taastusravi võimalusi.

Reis oli väga huvitav ja kasulik, saime juurde palju uusi ning mitmekesiseid tutvusi ja kogemusi.

Täname dr Katrin Õunapit ja dr Reet Reinu, kes aitasid siinpool asju korraldada ning sidet hoida ja Saksa poolt prof Br. E. Mönchi, tänu kellele meie reis üldse toimus.

Loodame, et ka edaspidi toimuvad sellised vahetused, kus tudengid saavad ülevaate meditsiini õpetamisest ja korraldusest teistes riikides.

TIIA PERTEL,
üliõpilane (ravi VI)

ARST, ÕDE, PATSIENT EHK UITMÕTTEID MEDITSIINIVALLAST

Meditsiini, nagu ka kõiki teisi elualdkondi, ei ole võimalik vaadelda väljaspool ühiskonda, seega on kõik tema head ja vead paratamatult ühiskonna peegeldus. Praegune olukord oma neurootilisuses, hoolimatuses ja uisapäisa tegutsemises meenutab siinkirjutajale puberteedieelist noorukit, kes alles otsib oma kohta elus.

Kui totalitaarsetes riikides on inimene ühiskonna jaoks, demokraatlikes seevastu ühiskond inimese jaoks, siis sama ütlust pisut parafraseerides tuleb tõdeda, et demokraatliku riigi nimetusele pretendeerivas Eesti Vabariigis tunduvad nii meedikud kui patsiendid olevat teenima pandud haigekassade huve. Praktilisest haiglatööst suhteliselt kaugelseisvad isikud on välja töötanud punktisüsteemi, mille alusel peaks arstide-õdede aeg ja vaev saama vääriliselt tasutud. Tihtipeale kukub aga välja nii, et palgalehelt vastuvaatavad numbrid on pöördvõrdelises seoses kulutatud energia hulgaga. See omakorda sunnib arste ja õdesid üha suurema koormusega tööle, sest see on ainuke ellujäämise võimalus. Liiga suurest töökoormusest johtuvalt aga tekivad probleemid, millel tahaksingi edaspidi peatuda.

Esimene suur probleemide ring on ülepinge tagajärjel tekkivad depressioonid ja läbipõlemissündroom. Nii õed kui arstid, kes on ju loomu poolest väga sotsiaalsed suhtlemisaltid inimesed, avastavad ühel hetkel, et nad EI TAHA palatisse minna. Nad EI SUUDA kuulata haige vanainimese muresid, mis kurtjatele tunduvad mäekõrgused, kuulajale aga tühised. Ja siit algabki nõiaring - depressiivne meedik ei suuda ravida depressiivset patsienti, kelle somaatilised kaebused võivad olla tekkinud just psühholoogilisel foonil. Tihti minnakse kergema vastupanu teed, manustades nii patsientidele kui ka enesele antidepressante, viitsimata süveneda asjade tõelistesse põhjustesse, rääkimata katsetest midagi muuta.

Kui me läheme teatrisse, ootame me näitlejalt täielikku sisseelamist oma rolli. Me ei taha ega tohigi teada tema tõelisi meeleolusid. Sama peaks kehtima ka haiglas. Üks meditsiini kuldreegleid on: ravida tuleb patsienti, mitte haigust. Sellest hoolimata pöörame me vähe tähelepanu haigetega suhtlemisele. Me teame ju kõik, et mida rohkem teab inimene oma haigusest, selle prognoosist ja kulust, samuti manustatavatest ravimitest ja nende vajalikkusest, seda suuremad on tema paranemislootused. Ja ometigi püüame me kõikvõimalikest seletamistest ja pikematest vestlustest pigem hoiduda, kui et neid ise algatada. Nii tekibki olukord, kus kaks nädalat ravil viibinud patsient räägib sugulastele: "Ma saan kaks kollast, kolm rohelist ja neli sinist tabletti. Ja seda väikest valget ma enamasti ei võta, sest ta pudeneb sõrmede vahelt maha." Aga keegi meist ei või teada, kas see "väike valge" pole talle eluliselt kõige tähtsam.

Teine suur probleem on õdede puudulik, et mitte öelda olematu psühholoogiline ettevalmistus. Eriti valusalt annab see tunda krooniliste haigetega töötamisel. Krooniliste haigustega kaasnevad paratamatult muutused psüühikas, millega seoses võib ette tulla kriisisituatsioone. Vastavate eelteadmisteta õel võib tekkida raskusi nende rahumeelsel lahendamisel. Loomulikult oleks ideaalne, kui igas osakonnas oleks oma psühholoog (sanitar ja köögitädi ju on). Kuna haiglas on seni vaid üks psühholoog, oleks vaja personalile vastavasisulist täiendõpet. Siinkirjutajal on tekkinud hulk küsimusi, millele keegi ei ole osanud vastata. Kuidas toimida, kui patsient kurdab, et mõni lähedane on surnud (on joodik, peksab, ei käi vaatamas)? Kes ja kuidas peaks patsiendile teatama, et ta põeb kroonilist ja/või parandamatut haigust? Kas ja kuidas rääkida tõtt terminaalfaasis olevale patsiendile ja/või sugulastele? Kuidas teatada patsiendi surmast ja kuidas toimida erinevate reageeringute (šokk, hüsteeria) puhul jne, jne? Suurt vaeva ei nõuaks haigusloole patsiendile lähedaste inimeste telefoninumbrite märkimine, et õigeaegselt teatada patsiendi seisundi muutustest. Kui patsiendil tuleb arstide pingutustele vaatamata seista silmitsi surmaga, on talle väga oluline lähedaste inimeste juuresolek.

Reaalne lahendus ülaltoodud probleemidele oleks meedikute töö vääriline tasustamine, töökoormuse vähendamine ja piisava hulga täienduskursuste korraldamine. On ju teada, et emotsionaalselt stabiilne inimene, kes end oma ametialal pidevalt täiendab, on tunduvalt töövõimelisem, loovam ja sotsiaalselt palju tundlikum kui nn tühjakspigistatud sidrun. Nii jääksid olemata patsientide ja meedikute ning arstide-õdede vahel aeg-ajalt tekkivad pinged.

Kui ühiskonnas ei ole kõiki väärtus-hinnanguid paika pandud, ei saa need õigetele kohtadele asetuda ka meditsiinis. Meie ühiskonna soosikuks on noor, edukas ja terve inimene, ometi peab siin leiduma koht ka nõrgematele ja haigetele. Kiirustades taamal terendavasse Euroopa ühiskodusse oleme me kaalunud kõiki majanduslikke aspekte. Samas oleme jätnud unarusse sotsiaalsfääri ja võib juhtuda, et meie meditsiin praegusel kujul ei sobigi unelmate Euroopasse. Selle üle tasuks meil kõigil mõelda.

ANNELI NIITSOO,
meditsiiniõde

NR. 35 (1903)
REEDE,
17. OKTOOBER 1997
ILMUB
NOVEMBRIST
1948
HIND 2 KROONI

Universitas Tartuensis

Tartu Ülikooli
RAAMATUKOGU

õigusteadlaste päev

- XXI õigusteadlaste päev algab täna kell 11 aulas. Selle avab EAÕSi esimees Rait Maruste.
- Järgnevad ettekanded avaliku õiguse arengusuundadest (justiitsminister Paul Varul), põhiseadusest kui võtmest avalikule õigusele (Riigikohtu esimees Rait Maruste), õigusriigist ja kriminaalõigusest (prof Jaan Sootak) ja kriminaalõiguse hetkeseisust (dots Uno Lõhmus).
- Kl 17 avatakse pidulikult uus õppehoone Näituse t 20 ning kl 19.30 algab Vanemuises vilistlasõhtu.
- Laupäeval on ajaloomuuseumis EAÕSi aruande-valimiskoosolek.
- Toimub ka Õigusteabe AS Juura kirjastatud õiguskirjanduse müük.

VIIS VIIMAST AASTAT

INTERVJUU ÕIGUSTEADUSKONNA DEKAANI DR PEEP PRUKSIGA

*** Täna Tartus toimuv õigusteadlaste päev kannab järjekorranumbrit 21. Selle korraldavad õigusteaduskond, Eesti Akadeemiline Õigusteaduse Selts ja Eesti Juristide Liit. Seekord on päevad Tartus ja koguni sügisel.**

Õigusteadlaste päeva on korraldatud vaheldumisi nii Tartus kui Tallinnas. Pealinnas ei ole need alati kõige paremini tööle hakanud. Tartus toimuv on kompaktsem, kontakt teaduskonnaga tihedam. Seekord oli hea päeva siduda ka õigusteaduskonna uue maja avamisega.

Õigusteadlaste päev on praegu ainuke kõikide juristide suurfoorum. Advokaadid, notarid, kohtunikud, prokurörid ja teised juristid on erialati koondunud ning arutavad professioonisiseseid probleeme oma ühingutes. Kuna õigusteadlaste päev on aga kõikide foorum, siis saab siin analüüsida üldriiklikke probleeme. Viimane kord käsitleti näiteks õigusloomega seonduvat.

***Mis on seekordse päeva põhiprobleem?**

Seekord on teemaks **avalik õigus**, sest selle areng on olnud eraõigusest aeglasem. Avalikku õigust käsitletakse läbi põhiseaduse. Järgneb Riigikohtu esimees Rait Maruste ettekanne "Põhiseadus - võti avalikule õigusele". Justiitsminister Paul Varul vaatleb avaliku õiguse arengusuundi.

Kõige suurem probleemide valdkond seondub praegu aga **kriminaalõiguse ja -menetlusega**, mille kohta on juristide hulgas ka kontseptsioonilisi erinevusi. Foorumi eesmärk ongi pakkuda asjaosalistele vaba mikrofoni selle heas mõttes. Prof Jaan Sootak tutvustab akadeemilise ettekande vormis valdkonna probleeme põhimõtete tasandil. Nii et temaatika on ikkagi avalik õigus läbi põhiseaduse ja kriminaalõigus. Ettekanded avaldatakse Juridica 9. numbris.

*** Teaduskond tutvustab end täna vilistlastele ja külalistele vastilmunud teatmiku kaudu. See on üsna mahukas.**

70-leheküljeline teatmik sisaldab ühelt poolt informatsiooni uue maja ruumide, telefoninumbrite jm kohta, kuid selles on ka näiteks õppekavad. Õppekavasid arutasime terve viimase aasta, teaduskonnanõukogus on need nüüd kinnitatud ning reform käivitunud. Teatmik sisaldab rohkem materjali kui üks tavaline teatmik ka selle poolest, et seal on viimati kaitstud väitekirjade teemad, teadustöö põhisuunad, ilmunud kirjanduse loetelu jpm. Teaduskonna üliõpilased ja õppejõud saavad selle tasuta.

Dekaan Peep Pruks on veendunud, et heale ideele leiab Eestis alati raha.

*** Oled olnud dekaan viis aastat. Kuidas kommenteerid teaduskonna arengut selle aja jooksul?**

Teaduskond on selle aja jooksul jõudnud ära lahendada mitmed probleemid, millest üks väga oluline on **töötingimused**. Selleks et üks inimene saaks ja tahaks hästi töötada, peab talle kaasaegseid töötingimusi pakkuma.

*** See peaks nüüd täna pidulikult avatava uue hoonega lahendatud olema.**

Uus õppehoone on tublisti üle Euroopa keskmise, niipalju kui mina õigusteaduskondi näinud olen. See on hästi varustatud, kompaktne ja üles ehitatud kolledži printsiibil - kõik asub ühes kohas.

*** Aga õppetöö poolelt?**

Oleme jõudnud paika panna **bakalaureuse õppekava**. See ei ole veel ideaalne, aga on meie praeguste võimaluste väljund. Kui me tahaksime õppekava veel ühe aasta reformida, siis selleks praegu rohkem aega ja võimalusi ei ole. Sisuliselt saame õppekava laiendada alles siis, kui uusi õppejõude juurde tuleb.

Õppekava juures on kõige olulisem see, et me tõime juuraõppe esimese aasta esimesele semestrile. Teistele tundub vist natuke imelikuna ja võidakse küsida, et kas siis siiani juurat esimesel kursusel ei õpetatudki. Varem tõesti nii ei olnud. Esimesel kursusel õpiti keeli, üldaineid jm ning üliõpilasel tekkis konflikt ootuste ja tegelikkuse vahel. Tudeng oli sisse saanud tohutu konkursiga, ta tahtis juurat õppima hakata, kuid juurahõngu tunnetas esialgu ainult keeletundides, kus õpetati termineid.

1990ndate aastate programmi järgi hakati juuraga tõsisemalt tegelema alles teisest õppeaastast. 1993 - 1994 jõudsime nii kaugele, et tõstsime mitmed juuraained esimese aasta kevadsemestrile. I kursus algab nüüd õiguse entsüklopeedia, riigiõiguse, rahvusvahelise õiguse, tsiviilõiguse, rooma õiguse jt ainetega.

Hiljuti olid euroteaduskonnnas külas Läti ülikooli kolleegid ning selgus, et neil on selline reform tegemata. Läti Ülikooli õigusteaduskonna uue prodekaani Kaspars Baladise arvates teevad nad oma reformi samade printsiipide järgi.

Reformi käigus viisime üldkeeleõpetuse minimaalseks, praegu õpetame ainult eriala terminoloogiat. Kui tudeng tahab ülikoolis teist keelt õppida, siis ei ole see enam teaduskonna asi. Varem sundisime kohustuslikus korras õppima teda veel sedasama keelt, mida ta koolis oli õppinud, samal ajal kui ta tahtis omandada veel mõnda teist võõrkeelt.

Kolmandaks suurendasime nii palju kui võimalik oli, eraõiguslike ainete blokki.

Kordan veel, et praegune õppekava pole ideaalne, arenguruumi on, kuid momendil me olemasoleva koosseisuga rohkem õpetada ei suuda.

*** Kas pole piisaval hulgal õppejõude?**

Viie aasta jooksul on toimunud õppejõudude põlvkondade vahetus. On lahkunud palju korralisi õppejõude kas vanuse või kehvade töötingimuste ja kes

Järg 3. lk.

TARTU ÜLIKOOL 365

ÜRITUSTE KAVA

21. oktoober, teisipäev
kell 18.15 aula läbi aegade sõnas ja pildis (üliõpilastele) - dots Hillar Palamets.

22. oktoober, kolmapäev
kell 18 "Hortus Musicuse" kontsert aulas.

23. oktoober, neljapäev
kell 16.15 8. ja 9. klasside õpilastele mälumäng ülikooli ajaloost ja tänapäevast peahoone aud 102;
kell 18.15 10., 11. ja 12. klasside õpilastele mälumäng ülikooli ajaloost ja tänapäevast peahoone aud 102;
kell 18 ülikooli vanamuusikaansambli "Via Sonora" kontsert Türi kolledžis. Samas näituse "Impeeriumi ülikoolist rahvusülikooliks" avamine;
kell 19 Raejazz. Igor Brili klaverikontsert aulas.

24. oktoober, reede
kell 12.15 ülikooli Rootsi-aegsete trükiste näituse avamine ülikooli raamatukogus;
kell 14.15 prof Helmut Piirimäe aulaloeng ülikoolide ideest ja *Academia Gustaviana* asutamisest;
kell 19 Clara ja Robert Schumann. Kammerkontsert aulas;
kell 18.30 näituse "Rootsiaegne ülikool" avamine Pärnu teatris;
kell 19.30 ülikooli vanamuusikaansambli "Via Sonora" kontsert Pärnu Vanalinna Koolis.

25. oktoober, laupäev
kell 12 ülikooli kooride ja "Via Sonora" laserplaatide, Jüri Arraku Skytte-maali ja aastapäevatrükiste esitlus ülikooli ajaloo muuseumis;
kell 18 pidulik õhtu "Täna 365 aastat tagasi" aulas;
kell 21 Tõnis Mägi kontsert aulas.
Samal päeval eritempel ja ümbrik.

26. oktoober, pühapäev
kell 18 ülikooli vanamuusikaansambli "Via Sonora" kontsert aulas.

28. oktoober, teisipäev
kell 18.15 aula läbi aegade sõnas ja pildis (linnarahvale) - dots Hillar Palamets.

... et ülikool oleks

kohalviibijaile ja järeltulevatele põlvedele tarkuse kabel, oskuste asupaik, vooruse eluase, kunstide kindlus ja igasuguste teadmiste foorum.

Kindralkuberner Johan Skytte kõnest 25. oktoobril 1632.

Miks tähistame ülikooli aastapäeva just selle aasta 25. oktoobril?

1632. aastal, uue kalendri järgi 25. oktoobril toimusid ülikooli avapidustused. Õppetöö algas küll hiljem.

Ülikooli loomise seisukohalt on sama olulised daatumid 30. juuni, mil Rootsi kuningas Gustav II Adolf kirjutas alla *Academia Dorpatensis*'e asutamisürikule ja 21. september, mil Liivimaa kindralkuberner Johan Skytte avaldas plakati, milles teatas gümnaasiumi muutmisest ülikooliks. Samas plakatis oli kirjas avamise päev - 15. (25.) oktoober. Just Skyttet, Gustav Adolfi endist õpetajat, peaksime sel päeval tänama.

Mis sel päeval toimus?

Selle päeva hommikul kogunesid asjaosalised kindralkuberneri residentsi Toomel, lõid kirikukellad. Rongkäigus liiguti Toomemäelt alla linna, endise jesuiitide gümnaasiumi ruumidesse tänase peahoone lähedal. Pidutseremoonial mängis sõjaväe puhkpilliorkester, kõneles kindralkuberner Johan Skytte, loeti ette ülikooli asutamisürik. Rektorivandе andis ülikooli esimene rektor Jakob Skytte Maarja kirikus toimunud pidulikul jumalateenistusel. Samas anti talle üle põhikiri, ülikooli privileegid, rektori ametiregaalid ja ülikooli võtmed. Mõlemal tseremoonial peeti pidukõnesid. Pidulik ring anti raekojas.

25. oktoobril saab avamipidustustes ka osaleda Prof Fr. Meniuse omaaegse teose "Jutustus Tartu Ülikooli innauguratsioonist" faksiimiletrükist esitletakse kell 12 ülikooli ajaloo muuseumis. Samal õhtul etendub aulas Margus Kasterpalu "Täna 365 aastat tagasi".

Järg 2. lk.

acta diurna

SEL NÄDALAL

13. oktoober

- **13.-15. oktoobrini toimus VIII rahvusvaheline antropoloogia konverents, millega tähistati eesti antropoloogia koolkonna rajaja Juhan Auli 100. sünniaastapäeva.**
- **13.-18. oktoobrini toimusid seminarid ja loenguprogrammid Kantri hotellis, kus lektoriteks olid TÜ õigusteaduskonna õppejõud ja Riigikohtu liikmed.** Programmi korraldasid õigusteaduskond ja sihtasutus Eesti Õiguskeskus.

15. oktoober

- **Ülikoolisisesel teabetunnil esinesid arvutuskeskuse spetsialistid.**
- **Raamatukogu raamatumuuseumis avati esimese leedukeelse raamatu - Martynas Mazvydase katekismuse ilmumise 450. aastapäevale pühendatud raamatunäitus.**
- **Irina Kudrjavtseva kaitses doktoritööd** "Defektide teke ja stabilisatsioon KBr-, Kcl-, RbCl - kristallide VUV-kiiritamisel".
- **Õpetatud Eesti Seltsi 1135. koosolekul pidas Tõnis Lukas ettekande "Tartu toomhärrad keskaja ülikoolides".**

16. oktoober

- **Neljandat korda ülikoolis toimunud maavanemate kogu istungi eesmärk on tihendada ülikooli sidemeid Eesti erinevate piirkondadega.** Maavanematele tutvustati ülikooli uusi õppehooneid ja õppimisvõimalusi avatud ülikoolis. Ettekandega ülikooli tänasest päevast esinesid rektor ja prorektorid.
- **Botaanika ja ökoloogia instituudis oli seminar "Kliima soojenemise võimalikud mõjud Eestile".** Ettekandega esines botaanika ja ökoloogia instituudi vanemteadur Are Kont.

17. oktoober

- **17. ja 18. oktoobril on XXI õigusteadlaste päev Tartus. Kell 17 avatakse õigusteaduskonna uus õppehoone Juridicum (Näituse 20).**

TULEVAL NÄDALAL

20. oktoober

- 20. - 25. oktoobrini viibib **prorektor prof Teet Seene** tutvumisvisiidil **Londonis Briti avatud ülikoolis.**
- 20. - 22. oktoobrini osaleb **prorektor prof Toivo Maimets Pariisis IMHE programmi juhtkomitee istungil.**

21. oktoober

- Kl 15.15 peab **Soome välisminister Tarja Halonen aulaloengu** teemal "Soome, Eesti ja Euroopa integratsioon".
- Ülikooli külastab **Saksamaa Liidupäeva delegatsioon.**
- Kl 12 algab **N-Ohio Ülikooli PR-prof Steve Icemani loeng** "Visual Image" ph aud 102.
- **Algavad ülikooli 365. aastapäeva üritused (vt UT 1. lk).**

22. oktoober

- Kl 8 jätkub prof Steve Icemani loeng ph aud 234.

23. oktoober

- 23. - 25. oktoobrini kestab Kurgjärvel **konverents "Läänemeresoome väikesed keeled".**
- KL 10 algab raamatukogu **konverentsisaalis Eesti kartograafiakonverents**. Kaartide näitus ja müük.

... et ülikool oleks

Algus 1. lk.

b avamipidustustes ka osaleda Prof Fr. Meniuse omaaegse teose "Jutustus Tartu Ülikooli innauguratsioonist" faksiimiletrükist esitletakse kell 12 ülikooli ajaloo muuseumis. Samal õhtul etendub aulas Margus Kasterpalu "Täna 365 aastat tagasi".

Miks ülikool nimelt siis rajati ja miks nimelt Tartusse?

1629. aasta Altmarki vaherahuga läks kogu tänase Eesti ala Rootsi riigi koosseisu. Kindralkuberner Skytte tegi samal aastal Tartust linna keskse asendi tõttu äsjavallutatud alade - Liivimaa, Ingerimaa ja Karjala - pealinna. Kuningas asutas siia kohaliku kõrgeima kohtu - Tartu õuekohtu, 1630. aastal asutati siin Eesti esimene gümnaasium, järgmisel aastal esimene trükikoda.

Kindralkubermangu keskus viidi küll ülikooli asutamisaastal Riiga, kuid ülikool rajati Rootsi võimu esimeste aastate tähtsaimasse linna.

Tartu Ülikool ei ole ainus tollase Rootsi haridusuuendus. Gustav Adolf lõi gümnaasiumid, Eestisse rajas ta neid kaks. Samuti reorganiseeris ta Rootsi vanima, Uppsala ülikooli ja asutas kaks suurkooli riigi uutel aladel: Tartus ja Turus (1640, tänane Helsingi Ülikooli eelkäija). Mõlemad ülikoolid rajati võimu- ja väga oluline, ka usu eelpostidena.

Kes Tartusse õpetama ja õppima tulid?

Algusest peale oli tegemist mitmerahvuselise seltskonnaga, suhtlemist kergendas ühine teaduskeel - ladina keel. Professoreid tuli nii Saksamaalt, Rootsist kui ka Soomest. Avamispäevaks oli immatrikuleeritud 65

ÜLIÕPILASTEADUS ARSTITEADUSKONNAS ON OLEMAS!

8. oktoobril toimus Maarjamõisa polikliiniku konverentsisaalis arstiteaduskonna üliõpilaste teaduslik konverents, millega avati arstiteaduskonna päevad.

Nii pöördus konverentsi avakõnes auditooriumi poole prodekaan prof Enn Seppet. Kokku kanti võistlustööna ette 13 teaduslikku ettekannet ning 3 Ascona Psühhosomaatilise ja Sotsiaalmeditsiini Fondi esseevõistluse auhinnatud tööd. Teaduslike tööde teemadering oli väga lai: esindatud olid nii epidemioloogilised kui ka kliinilise - ja biomeditsiini alased uurimistööd. Auhinnati 3 parimat tööd: **Priit Kasenõmme** "cagA esinemine *Helicobacter Pylori* tüvedel mao- ja duodenaalhaiguste korral", **Veronika Reinhardi** ja **Olga Voloktrubi** "Instrumentaalne papillotoomia koledohholitiaasi ning *papilla vateri* stenoosiga haigetel" ning **Kristina Kohvi** "Meditsiinitöötajate kiirgusriskid". Nii need kui ka Ascona konkursi auhinnad anti kätte arstiteaduskonna päevade pidulikul aktusel.

Konverents on end kahe viimase aasta jooksul väga elujõulisena näidanud - sellest on osa võtnud mõlemal aastal 110-120 huvilist, mis on täiesti võrreldav vanemate kolleegide järgmisel päeval toimunud teaduskonverentsiga. Ka ettekannete taset on kiitnud mitmed õppejõud, kes on võtnud vaevaks tulla üliõpilaste tegemisi kuulama.

Asjakohane oleks siinkohal ilmselt mainida kahte seisukohavõttu. Dekaan prof Ants Peetsalu märkis oma aastapäevakõnes, et Eesti kõigist teadusrahadest võiks meditsiiniteadusele kuuluda 20%. Prof Enn Seppet on avaldanud arvamust, et 4 aastaga on väga raske koolitada head doktoranti, kui üliõpilasel pole eelnevat sügavat huvi, harjumust ning oskusi tegelda valitud erialaga teaduslikul tasemel. Kokkuvõttes on ilmselt selge, et üliõpilaste teadustegemist tuleb ergutada, et tulevikus oleks piisavalt õigeid inimesi, kel lisaks rahale ka teadmisi ja oskusi, millest tekitada midagi kasulikku kõigi jaoks. Loodetavasti leiab üliõpilaste üritus tuleval aastal ka arstiteaduskonna päevade voldikus oma koha.

Lõpetuseks täname toetajaid, kelle abiga üritus teoks sai - "Gedeon Richterit" ja "Pharmacia Upjohni".

Ain Aaviksoo
Ilmar Kaur

VÄLISSUHETE TALITUS TEATAB:

Eesti Teaduste Akadeemia ja tema välispartnerite vahel sõlmitud koostöölepingud võimaldavad teadlasvahetust, milles on võimalik osaleda kõigil Eesti teadusasutustel ja ülikoolidel. Seejuures tasub vahetuse korras Eestit külastava teadlase vastuvõtukulud Eesti Akadeemilise Välisvahetuse Fond, meie teadlase kulud välismaal aga sealne akadeemia. Praegu on jõus alljärgnevad vahetuslepped:

Bulgaaria TA;
Iisraeli TA;
Briti TA;
Londoni Kuninglik Ühing;
Leedu TA;
Läti TA;
Norra TA;
Poola TA;
Prantsuse TA;
Rootsi HumTA;
Rootsi TA;
Slovaki TA;
Soome Akadeemia;
Šveitsi LTA;
Tschhi TA;
Ungari TA

Eesti teadlastel on esmalt vajalik kontakteeruda asutusega, mida ta soovib külastada ja saada sealt kirjalik nõusolek ning seejärel oma asutuse kaudu esitada taotlus vahetussõiduks Eesti Akadeemilise Välisvahetuse Fondi Nõukogule (esimees prof. D. Kaljo). 1998. aasta kohta seni esitamata taotlused palutakse tuua või saata hiljemalt

14. novembriks Eesti Teaduste Akadeemia välissuhete osakonda (tuba 16, Kohtu 6, EE0001 Tallinn). Lähemat informatsiooni saab tel 448 677 (Anne Pöitel) ja 451 925 (Ebe Pilt).

Oma väliskolleegide vastuvõtmiseks on Eesti teadlastel (asutustel) vaja saata välispartnerile kutse koos soovitusega pöörduda vastava akadeemia poole enda Eestisse lähetamiseks.

* * *

Saksamaa Liitvabariigi Suursaatkond teatab, et internetist on võimalik leida informatsiooni alljärgnevate Saksamaa kõrgkoolide kohta:

Universität Leipzig: http://www.uni-leipzig.de/
Universität Potsdam: http://www.uni-potsdam.de/
Universität Karlsruhe: http://www.uni-karlsruhe.de/
Universität Münster: http://www.uni-muenster.de/

Lähemat informatsiooni kõigi ülalmainitud stipendiumide kohta on võimalik saada välissuhete talitusest ph 304, tel 465 615.

Lea Kivi

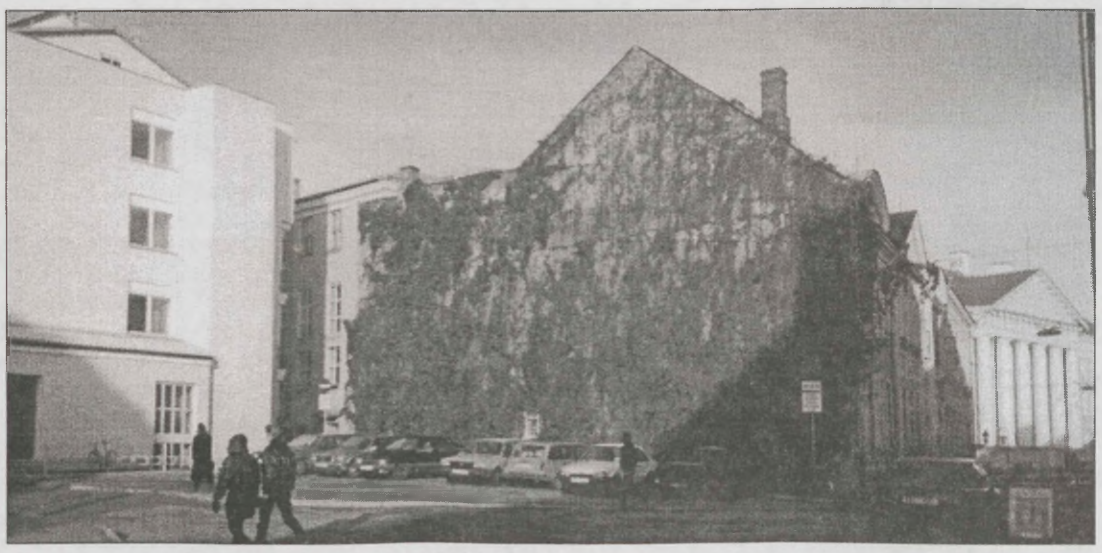

Vello Järve 65

15. oktoobril sai 65-aastaseks majandusteaduskonna dotsent Vello Järve.

Juubilar sündis Järvamaal, lõpetas Paide Kooperatiivkaubanduse Tehnikumi ja 1961. aastal ülikooli rahvamajandusharude ökonoomika eriala.

Pärast ülikooli lõpetamist töötas Vello Järve ETKVLi süsteemis, sealhulgas aastaid Keskraamatupidamise pearaamatupidaja asetäitjana ning Raamatupidamise ja Aruandluse Valitsuse juhataja asetäitjana. Alates 1973. aastast on juubilar sidunud end Tartu Ülikooliga, algul raamatupidamise katedri vanemõpetajana, 1983. aastast sama katedri dotsendina. Kandidaadikraadi kaitses ta 1980. aastal Moskva G. I. Plehhanovi nimelises Rahvamajanduse Instituudis. Aastatel 1989 - 1992 oli V. Järve raamatupidamise ja analüüsi katedri juhataja ning 1992 - 1994 finantsarvestuse õppetooli juhataja.

Tänastele majandusteadlastele ja -praktikutele on juubilar jaganud teadmisi finantsarvestuse, majandusanalüüsi ja aruandluse alal. Tema sulest on ilmunud sadakond raamatupidamise ja analüüsialast teaduspublikatsiooni.

Õnnitleme juubilari ja soovime tugevat tervist ja jätkuvat teotahet!

Kolleegid rahanduse ja arvestuse instituudist

Konkurss

EV Sotsiaalministeerium kuulutab välja konkursi teadusuuringute projektide saamiseks, mis toetaksid kriminaalpreventsiooni riikliku programmi alamprogrammi "Kuritegusid toimepannud isikute resotsialiseerimise süsteemi kujundamine".

Kuritegusid toimepannud isikute resotsialiseerimiseks on vajalik võimalikult lai ühiskonna kaasamine preventsioonialasesse tegevusse. Ühiskonna laialdane aktiviseerimine ja vabaduskaotuslike karistuste osatähtsuse vähendamine koos probatsiooni, järelhoolduse ja erinevate sotsiaal- ja psühhoteraapiaprogrammide kasutamisega ning ametiõppe ja tööhõive tagamisega garanteerib suure osa kuritegusid toimepannud isikute kuritegeliku ahela katkemise, seaduskuulekuse ja vähendab riigile tehtavat moraalset kahju.

Eelneva saavutamiseks on alaprogrammi raames järgmised tegevussuunad:

- alaealiste õigusrikkujate mõjutamine;
- kergema kuriteo toimepannud täiskasvanute mõjutamine;
- järelhooldusinstitutsioonide ja kinnipidamiskohtade koostöö;
- kinnipidamiselt vabanenute järelhooldus;
- korrektsiooniline sotsiaaltöö.

Konkursile on oodatud ideekavandid sotsioloogilistele ja psühholoogilistele uurimustele ning analüüsidele ja avaliku arvamuse küsitlustele, mis aitaksid kaasa kuritegusid toimepannud isikute resotsialiseerimise süsteemi loomisele.

Konkursimaterjali palume esitada koos kulueelarvega ja esitaja kontaktandmetega **hiljemalt 1. novembriks** sotsiaalse turvalisuse osakonda Raine Eenma nimele aadressil Gonsiori 29, EE0100 Tallinn, EV Sotsiaalministeerium, märgusõnaga "Teadusuuringud". Täiendavat informatsiooni konkursi kohta on võimalik saada telefonil 6 269 753 ja 250 26 246.

Valve Soome

õigusteadlaste päev

Viis viimast aastat

Algus 1. lk.

töötavad praegu kohtusüsteemis, advokatuuris või on pensionil.

Asemele on tulnud noored, keda me tahaksime siin rohkem näha. Näiteks novembris kandideerib riigi ja haldusõiguse lektori kohale Lasse Lehis, kes kevadel kaitses magistritööd, noori on veel juurde tulemas. Korralisi professoreid valiti kevadel ülikooli nõukogus 4 ja nemad on kvalifitseeritud õppejõud-teadlased.

*** Teil on vahepeal väga suuri kursusi tekkinud, kas uues majas nii suuri auditooriume on? Praegu peetakse neile loenguid keemiaringis.**

Varsti kuulutatakse välja juurdeehituse projekti konkurss, mis peaks ka selle probleemi lahendama. Vastvalminud hoones väga suuri auditooriume pole. Uude tuleb 100 - 120-kohalisi auditooriume, on sajakohaline raamatukogu, ruumid uute õppetoolide jaoks, harjutuskohtu ruum, ka külalislektorite kabinetid. Seega ei saa veel rääkida valmisehitatud majast Iuridicumi tähenduses, küll aga sellest, et maja lahendab ära õppejõudude töökoha probleemi ning annab meie õppekavale ruumilise toetuse.

*** Mis mõttes ruumilise toetuse?**

Siin on kaks aspekti. Esiteks, varem loeti palju materjali loengutel. 1990ndate algul ootasime näiteks Riigikogus vastava seaduse vastuvõtmist ja alles siis hakkasime ainet lugema. On toimunud stabiliseerumine ning meilt on ilmunud 32 õpikut ja muud õppevahendit. Ilmunud õppematerjal aitab loobuda endisest õpetamisviisist, kus õppejõud loeb ja üliõpilane kirjutab. Teiseks, uues hoones on palju seminariruume (15-, 20-, 30- või 40-kohalised). Need võimaldavadki ruumiliselt uut õpetamismetoodikat rakendada - õppematerjal on olemas, ruumid ka ning nüüd saab rühmatööle üle minna. See ongi juura õpetamisel väga oluline, kuid seni polnud piisavalt ruume. Nii et uus maja toetab meid ka selles mõttes, rääkimata kaasaegsest õppetehnikast. Igas õpperuumis on elementaarne õppetehnika: grafoprojektor, ekraan, nüüdisaegne tahvel. On ka videoauditoorium.

*** Kui palju uus hoone maksma läks?**

Võiks öelda, et koos juurdeehitusega tuleb üldsummaks 30 miljonit krooni.

Minu viie aasta kogemus näitab seda, et loomulikult pole ilma rahata võimalik midagi teha. Aga kui keegi tahab mulle öelda, et raha on kõige olulisem, siis ütlen, et kõige olulisem on inimene, siis idee ja siis raha. Peab olema inimesi, kellel on ideed, kes lükkab asja käima ning õppejõud, kes tahab üliõpilasega töötada. Ma ei kirjuta enam tükk aega projekte, kus ma ainult raha küsin. Projektil on siis mõtet, kui sinna kirjutatakse, mida tahetakse teha ja siis leiab ka raha. Heale ideele leiab Eestis alati raha.

Minagi lõin eelmisel aastal lärmi, et õigusteaduskond sureb välja. Selge oli see, et kui ei tule uusi töötingimusi, moraalset ega finantsilist toetust, ei ole akadeemiline õigusteadus Tartu Ülikoolis enam Eesti riigi asi.

*** Ja nüüd on olemas Iuridicum.**

Iuridicumiks nimetati uus hoone teaduskonna nõukogu otsusega juba 1996. aastal. See ei ole küll omakeelne nimetus, kuid nii juristide ringkondades kui igal pool mujal oleme nii paremini mõistetavad. Peale selle on meil teaduskraadide nimetused *magister iuris, doctor iuris* jne.

*** Kuidas hindad praegust juuraüliõpilast?**

Ta on väga hea. Kui meil midagi head on, siis selle hulgas on kindlasti ka tudeng. Kahjuks peab igal kevadel ka osa eksmatrikuleerima. Ühelt 150-liselt kursuselt tuli eksmatrikuleerida 12 inimest. See näitab, et motivatsioon on siiski nõrk. Ka praegune riigieksamite süsteem ei selgita veel õigusteaduskonna jaoks parimaid kandidaate.

Eelmisel nädalal oli kursusetööde eelkaitsmine, tööd olid väga head. Praegu on tudeng haritud, tal on keeled suus, ta on motiveeritud, initsiatiivikas - otsib välisstažeerimist. Kõige parem variant on praegu selline, et tudeng astub Tartu Ülikooli, õpib Eestis kehtivat õigussüsteemi, läheb üheks või kaheks semestriks kuhugi Läände, et saada sealt aineid, mida meie ei õpeta ja tuleb siis siia tagasi. Niimoodi koguvad nad tööjõuturule väärt kogumi, millega läbi löövad.

Kahjuks võimaldab "bürokraadiamet" mul õppetöös vähe tudengiga kokku puutuda. Kui neil on aga probleeme, siis tulevad nad õnneks dekanaati, nii et tagasiside üliõpilasega on olemas.

Nad hakkavad tööturul konkureerima ning seepärast tahavad ka parimat haridust. Lisaksin, et eriti nõudlikud õppijad on avatud ülikoolis, just need, kes ise maksavad. Neil, kelle eest maksab ministeerium, on motivatsioon nõrgem.

*** Kuidas suhtud seadusi tegevasse tudengisse?**

Ühelt poolt on see väga kasulik. Aga kogu kaasaegset õppemetoodikat rakendades, kus on rühmatöö võimalused ja ta peab lihtsalt näiteks kaasuste lahendamisel kohal olema, mitte. Peab olema selge, kas ta õpib ülikoolis või käib tööl.

Täna meil aga õppetööd ei toimu ning õigusteadlaste päevast on ka tudengitel võimalus osa saada.

Küsis, kirjutas ja pildistas
VARJE SOOTAK

"Märtsikuust peale on Iuridicumi asjus 22 koosolekut peetud. Ja nüüd on ta valmis!" ütleb käega maja poole viibates dekaan Peep Pruks.

Õigusriik ja kriminaalõigus:

Eesti kriminaalõiguse, õigusteaduse ja -teadvuse ümberkujunemine*

Jaan Sootak

Õigusriigi mõiste on õigusteaduslikus diskursis üks levinumaid, aga paraku diskussioonis ka sageli kuritarvitatav - arvatakse, et mida rohkem seadusi, seda õigusriiklikum on riik ja tema õigus. See on aga hoopis seadusriik, mis võib küll ka olla õigusriik, aga samahästi ka politseiriik.

Õigusriigi mõiste seondub eelkõige ***õiguskindluse*** kui õigusriigi olulise tunnusega, mis väljendub individuaalsfääri puutumatuses, isiku kindlustundes, et riiklikul sekkumisel on teatud piirid. Õiguskord on vaadeldav rahukorrana, kus riiklik sekkumine on kitsendatud mitte ainult isikuvabaduste, vaid ka *avaliku rahu* kui ühiskondliku kategooriaga.

Kriminaalõiguses on õigusriikluse põhimõte üks olulisemaid juba seetõttu, et just kriminaalõigus võimaldab riigil sekkuda inimese isikuõigustesse. Selles mõttes peab õigusriik kaitsma inimest mitte ainult kriminaalõiguse *kaudu*, vaid ka kriminaalõiguse *vastu*.

Õigushüve teooriast

Õigusriikliku kriminaalõiguse **ülesanne** demokraatlikus riigis on **ühiskonna kui inimeste sotsiaalse kooselu aluste kaitse.** Ei inimühiskond tervikuna ega ka konkreetne sootsium ei saa eksisteerida ilma koostöö ja vastastikuse usalduseta. See avaldub *rahukorras*, rahulikus kooseksisteerimises. Ühiskondliku rahukorra kaitse on kriminaalõiguse fundamentaalne ülesanne. Kuid kriminaalõigus ise ei kehtesta seda rahukorda ja rahukorra hoidmisel ei ole kriminaalõigus primaarne. Siin avaldubki kriminaalõiguse ülesande olulisim aspekt - kaitsta sotsiaalse kooselu aluseid, ühiskondlikke põhiväärtusi vahetult - näiteks inimese elu, tervist, omandit, vabadust. Need on vabadused ja õigused, mis eksisteerivad sõltumata riigist, ja mida riik ei kehtesta, vaid peab vastavalt ühiskondlikule lepingule kaitsma. Neid põhiväärtusi nimetatakse sõ*igushüvedeks*.

Õigushüved moodustavad ühiskonnas teatud **süsteemi**, mis üldjoontes on leidnud kinnituse põhiseaduses ja muudes inimese põhiõigusi sätestavates rahvusvahelistes aktides (näiteks Euroopa Inimõiguste Konventsioon või äsjane, 1996. a. Inimõiguste ja Biomeditsiini Konventsioon). Kriminaalõiguslik õigushüvede süsteem peab põhikorra süsteemile vastama, ehkki kriminaalõiguslik süsteem on mingil määral ka autonoomne. Kriminaalõiguslik õigushüvesüsteem ei tohi ulatuda üle põhikorra õigushüvesüsteemi, sest sel juhul hakkaks kriminaaõigus karistusähvarduste abil ahistama põhiõigusi - näiteks tegevusvabadust, liikumisvabadust, sõnavabadust jms. Samas ei tohi kriminaalõiguslik kaitse olla oluliselt väiksem põhikorrast tulenevast hüvedesüsteemist, sest siis jääksid viimased kriminaalõigusliku katteta.

Õigushüvede kaitse teooria väljendab **liberaalset maailmavaadet** ja õiguskäsitlust, sest sellisele alusele rajatud kriminaalõigus ei otsusta ise inimese käitumise eetilise sisu üle, ta kaitseb vaid olemasolevaid põhiväärtusi ega pretendeeri seega "südametunnistuse foorumi" rollile.

Õigushüve kontseptsiooni tutvustamine ja juurutamine on Eesti kriminaalõigusteadusе üks keskseimaid ülesandeid. Samas on selle kontseptsiooni omaksvõtmine ka üks olulisemaid **hoiakumuutusi** õigusteadvuses. Seni ne kriminaalõigusteadus samastab õigushüve kuriteo objektiga ning loeb erinevust ainult terminoloogiliseks. Tegelikult on küsimus hoopis **maailmavaateline** - me kas nimetame kuriteo objekti vastavalt nõukogude kriminaalõigusteaduse neljaelemendilisele kuriteomõistele üheks kuriteokoosseisu kui kriminaalvastutuse aluse elemendiks, jättes sisuliselt seadusandja otsustada, kas ta peab õigushüve kaitsmist väärivaks või mitte. Seevastu õigushüve kontseptsioon piirab oluliselt riigi volitusi kriminaalõiguse valdkonnas, ta ütleb riigile ja seadusandjale, et kriminaalõigus ei ole käepärane vahend riigi ees seisvate aktuaalsete probleemide lahendamiseks. See on ka kõikide juristide hoiakumuutuse probleem, mis peaks aitama igaühel selgeks teha, mis on kriminaalõiguse ülesanne ja milline on kriminaalõiguse koht õigusharude süsteemis.

Õigusriik ja sotsiaalriik

Materiaalne õigusriik seondub omakorda **sotsiaalriigi** mõistega, mis tähendab **riigi tegevust sotsiaalse õigluse realiseerimisel, seega elanike heaolu, arstiabi, pensionite jms tagamisel, tulude ja kulude õiglasel jaotamisel ning majanduse suuremal või vähemal reguleerimisel**.

Ei ole raske mõista, et õigusriigi kui liberalistliku põhimõtte ja sotsiaalriikliku ideoloogia vahel valitseb teatud pinge, riigi tegevuse sisemine vastuolulisus. Õigusriikliku kriminaalõiguse ülesanded elu, tervise, vabaduse või omandi puutumatuse kaitsel osutuvad ebapiisavateks, kui sotsiaalriiklikult püstitatud eesmärgid on niivõrd olulised, et nõuavad samuti kriminaalõiguslikku kaitset. Õigus- ja sotsiaalriikliku kriminaalõiguse erinevus avaldub minu arvates näiteks kahes olulises aspektis: karistuse eesmärkides, täpsemalt karistusteooriates ning teatud kuriteoliikides, näiteks majanduskriminaalõiguses.

"Õigusreform ei ole võimalik ilma õigusteadusliku aluseta," nendib professor Jaan Sootak.

Formaalsest ja materiaalsest õigusriigist

Õigusriigi **materiaalne** määratlus näitab riigi positiivset tegevust, lähtumist väärtuskategooriatest, eelkõige ***inimväärikuse*** põhimõttest. Viimane kuulub lahutamatult inimelu juurde ning tähendab **iga inimese olemuslikku vaimset ja kõlbelist väärtust tema enese pärast, väljendades inimese õigust areneda puutumatult ja iseenesest määratuna loomuliku inimesepildi ja vaimsuse alusel. Inimese eksistents ja areng peab lähtuma temast enesest kui inimloomuse kandjast.** Inimväärikust loetakse inimese põhiseadusliku õigusseisundi väärtuseliseks aluseks.

Eesti õigusteadus ei ole endale veel teadvustanud inimväärikuse mõistet ja selle tähtsust. Meie põhiseadus mainib inimväärikust üksnes seoses "muude õiguste, vabaduste ja kohustustega" (§ 10). Sageli taandatakse inimväärikus kriminaalkoodeksi §-de 129 ja 130 objektiks jne. Tegelikult on inimväärikus midagi sellist, mis asetseb alati konkreetse indiviidi huvide kohal ning ei tohi õigusriigis olla instrumentaliseeritav. Inimväärikus asetab piirid ka inimese tegevusele - probleem, mis on viimasel ajal oluliselt teadvustunud seoses meditsiini ja bioloogia tungimisega inimgenoomi. Kriminaalõiguslikult on oluline silmas pidada, et inimväärikus tekib juba viljastatud munarakul, on samuti olemas kõigil neil 20 000 lootel, kes Eestis igal aastal abordiga tapetakse ning ei lakka sugugi olemast inimese surmaga.

Kriminaalõigus on karistusõigus. Seepärast on iga riigi kriminaalõiguse eksistentsiaalne küsimus, millisele **karistusteooriale** see toetub. Õigushüve kontseptsiooni kõrval asub siin minu arvates teine murdepunkt, kus mitte ainult seadusandja, vaid ka iga jurist peaks endalt küsima: milline on õigeti riigi õigus inimest karistada, kust see õigus tuleb ning kas ja kuivõrd on see õigus piiratud?

Karistusteooriat ei saa seadusandlikult kehtestada. Tänapäeval ei ole ilmselt enam ka võimalik ühte ja ainukest karistusteooriat kriminaalseaduses realiseerida. Seega tuleb meil leppida karistuseesmärkide antinoomia ehk teatud vastuolulisusega. See ei tähenda aga, et me peaksime rahulduma juba Feuerbachi aegadest pärit hirmutava ehk **negatiivse üldpreventsiooni** ning Liszti ja Ferri aegadest pärit **eripreventiivse** karistusteooria ehk **isiku ühiskonnaohtlikkusel rajaneva parandava ja ümberkasvatava** karistuse kontseptsiooniga.

Mõlemad on aegunud ning võivad minna vastuollu inimväärikuse põhimõttega. Negatiivne üldpreventsioon on seda kindlasti, kui teda rakendatakse mitte karistusähvarduse ja õiglase karistuse kohaldamise foonil, vaid õigusemõistmises - ühte inimest näiteks selleks rangemini karistades, et teisi hirmutada. Inimene muutub siin vahendiks õigusemõistmise käes. Eripreventiivne karistus on inim-

Järg 4. lk.

* **Õigusteadlaste päeva ettekande lühendatud variant.**

õigusteadlaste päev

Õigusriik ja kriminaalõigus: ...

Algus 3. lk.

väärikuse põhimõttega vastuolus siis, kui selle mõistmisel saab määravaks soov kedagi ümber kasvatada. Riiklik kriminaalõigus on riiklik sekkumine isikuõigustesse ja selle eesmärk ei tohi olla kedagi teistsuguseks teha, võrreldes sellega, milliseks ta on loodud.

Majanduskriminaalõigus on küll mitte ainuke, kuid vägagi värvikas indikaator, mis näitab ära, kui julgelt riik sekkub mitte lihtsalt majandustegevusse, vaid ka inimese põhiõigustesse. Kriminaalõiguslik sekkumine majandusse võib kollideerida selliste põhiseaduslike õigustega nagu isikuvabaduse ja vaba eneseteostuse kui põhiseadusliku õigusega (EV Põhiseaduse § 19), samuti õigusega valida vabalt tegevusala, elukutset ja töökohta (§ 29), õigusega tegelda ettevõtlusega ning koonduda tulundusühingutesse ja -liitudesse (§ 31).

Probleem on aga selles, et klassikaline õigushüve teooria ei ole majanduskriminaalõiguses täielikult rakendatav. Riigi kriminaalõiguslik sekkumine vajab teistsugust legitimeerimist. Legitimeerimisalus on tegelikult ju lihtne - vajadus valdkonda reguleerida. Kogu probleem aga just selles ongi, et kriminaalõigus tegelikult ei ole reguleeriv õigusharu. Ta ei ole tavaline avalikõiguslik vahend riigi käes, et inimestele ette kirjutada, kuidas nad peavad käituma. Siin on kaks võimalust, mille tähtsus ulatub tegelikult kogu kriminaalõiguse alale - püüda majanduskriminaalõigus siiski mingilgi määral ankurdada klassikaliste õigushüvede külge ja seada riigi kriminaalõiguslikule interventsioonile teatud piirid, või siis lubada suvalist kriminaalõiguslikku regulatsiooni.

Eesti **kehtiva kriminaalkoodeksi** majanduskuritegude peatükk (eriosa 7. pt) ning kasvõi uus, arvuti- ja andmetöötlusalaste kuritegude peatükk (eriosa 14. pt) näib osundavat viimase tee kasuks. On muidugi iseasi, kas siin on tegemist teadliku õigusteadusliku ja õigusteadvusliku valikuga või hoopis vananenud, igatahes mitte õigusriikliku arusaamaga, et õigus (ka kriminaalõigus) on lihtsalt riikliku poliitika vahend. Igatahes on siin piisavalt materjali mõtlemiseks kriminaalõiguse koha üle mitte ainult riigi õigussüsteemis, vaid ka majanduses ja sotsiaalse kontrolli süsteemis tervikuna.

ÕIGUSTEADUSKONNA ÕPPEHOONE ON ENDINE ROSTOVTSEVI ERAÜLIKOOL

Nüüdsest õigusteaduskonna käsutuses olev ja värskelt remonditud hoone on ainsana säilinud maja tervest hoonete kompleksist, kus selle sajandi teisel kümnendil asus Rostovtsevi eraülikool.

21. oktoobril kolib siia õigusteaduskond.

Möödunud sajandi lõpul ja selle sajandi algul Tartus tegutsenud kirurgiaprofessor Mihhail Rostovtsev oli mees, kes söandas hakata konkureerima aastasadade vältel Liivimaal kõrghariduse vallas ainuvalitsejaks olnud Tartu Ülikooliga ning avada 1908. aastal provintsilinnas Tartus veel teinegi ülikool. Ja nagu näitas järgnevatel aastatel Rostovtsevi krundil toimunud vilgas ehitustegevus, suutis konkureerida edukalt.

Esialgu paiknes eraülikool Savi ja Tööstuse (praegu vastavalt Näituse ja Anna Haava) tänava nurgal asuvas prof Rostovtsevi eramajas. Peatselt jäid aga ruumid ülikoolile kitsaks ja juba järgmisel aastal ehitati eramule teine korrus ning hoovi anatoomikum ja keemialaboratooriumi puuhooned. Järgnevatel aastatel ehitati eraülikooli juurde veel kaks kliinikuhoonet - 1911. aastal valmis neljakorruseline kliinik, seesama hoone, kus nüüdsest asub ülikooli õigusteaduskond. 1912. aastal avati veel teinegi, kuuekorruseline kliinik, tollal väidetavasti üks Tartu kõrgemaid hooneid. Eraülikooli asutades astus Rostovtsev vastu ka üldistele tavadele - erinevalt Venemaa riiklikest ülikoolidest, kus naistel polnud lubatud õppida, oli 1908. aastal asutatud Rostovtsevi eraülikool mõeldud eelkõige just naistele.

Ametlikult Universitas Privatissima Jurjevensise nime kandvas õppeasutuses oli kaks teaduskonda - arstiteaduskond ja füüsika-matemaatikateaduskond. Kuna peamiselt pidasid siin loenguid Tartu ja Peterburi ülikoolist kutsutud õppejõud, siis peeti Rostovtsevi ülikoolis antavat haridust kõrgetasemeliseks. Tartu ainukese ja edukalt tegutseva eraülikooli õppetöö katkestas Esimene maailmasõda. Ülikool lõpetas tegevuse Saksa okupatsiooni algusega 1918. aasta algul. Kuna kavandatud evakueerimist Voronežši ülikooli ei jõutud läbi viia, kingiti ülikooli vallasvara Tartu Ülikoolile, enamik hooneid jäi esialgu edasi Rostovtsevi valdusesse. Eesti iseseisvuse läksid kliinikuhooned riigi kätte. Pärast sakslaste sissetungi oli Rostovtsev lõpetanud õppejõuna töötamise ja et eraülikooli polnud Eesti riigil omaniku tahte vastaselt võimalik taastada, tegutses iseseisvuse ajal kahes endises eraülikooli hoones linna 16. algkool. Teine maailmasõda jätkas professori elutöö hävitamist - 1944 aastal pommitasid venelased puruks kuuekorruselise kliinikumihoone.

Nõukogude võimu kehtestamisega kaotas Rostovtsev ka viimase oma valdusse jäänud kahekorruselise hoone, kus eraülikool 1908. aastal tegevust alustas.1952. aastal suri professor Rostovtsev Tartus. 1984. aastal hävis kunagine eraülikooli kahekorruseline puuhoone tulekahjus. Pärast sõda tegutses terveks jäänud kliinikumihoones 5. keskkool, seejärel venekeelne põhikool. Tühjaksjäänud majaga olid tollasel linnavalitsusel mitmed plaanid, viimaks anti Rostovtsevi maja Sanitaar-Epidemioloogiajaamale. Seoses kõrgema kunstiõpetuse taastamisega Tartus tekkis aga linnavalitsusel idee anda maja ülikooli bilanssi kunstikateedri tarbeks. Esialgu ülikooli abihoonena kirjas olnud maja tänavapoolses osas alustati remonti, kuid selle peatas 1992. aasta 18. mail puhkenud tulekahju.

Õnnetused ei lakanud - projekteerija tehtud vea tõttu ei pidanud hoonesse valatud pööningu vahelagi iseenda survele vastu ja variseb alla. Edasiste õnnetuste ärahoidmiseks oli ülikool sunnitud loobuma senisest projekteerijast ja kommunaalprojekti asemel alustati ehitamist arhitektifirmast Tari tellitud projekti järgi. Siis oli ka selge, et maaliõpetust ei õnnestu ülikoolis ilma riigipoolse toetuseta taastada sellises ulatuses, nagu kavatsetud ja seepärast jätkati hoone taastamist juba õigusteaduskonna tarbeks. Juba 1995. aastal sai maja katuse alla, järgmisel aastal asendati amortiseerunud vahelaed raudbetoonvahelagedega. 1997. aastal on peamiselt tehtud juba sisetöid. Maja taastamist on finantseeritud ülikooli eelarvest, valitsuse reservfondist ja riiklike investeeringute programmist.

Vahepeal, kui hoones käisid juba sisetööd, muutus äkitselt kaheldavaks ka maja juriidiline staatus. Selgus, et Rostovtsevi pärijad on loobunud oma varasemast nõusolekust saada maja eest kompensatsiooni ja soovivad maja tagastamist. Pärijate soovi ei rahuldatud, sest leiti, et maja taastamise käigus juurdeehitatut on rohkem kui esialgsest majast säilinut.

Andres Toode

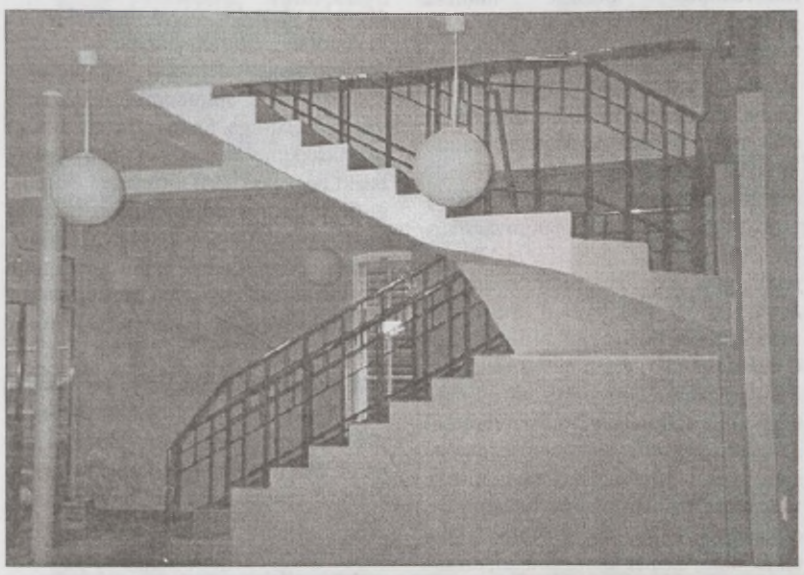

info

Ülikoolisisesed telefoninumbrid muutuvad

Pühapäeva, 19. oktoobri õhtupoolikust muutuvad ülikoolisisesed telefoninumbrid neljakohalisteks. Praegusele kolmekohalisele numbrile lisandub ette 5. Näiteks ülikooli ajalehele (tel 465 680) helistamiseks tuleb senise 680 asemel valida 56 80 jne.

Seoses ümberkorraldustega on pühapäeval telefoniside häiritud. Vabandame.

Kommunikatsioonitehnika osakond

loeng

Prof Eero Tarasti loengukava

Teisipäev, 21. oktoober:

9-12 - *Some philosophical foundations of semiotics Hegel vs Locke*;

- The tradition of 'romantic' vs 'classic' semiotics;

- *Charles S. Peirce and the American Pragmaticism (including William James, Charles Morris, G.H.Mead)*, ph 102.

14-16 - *French structuralism*

- *Origins: Saussure, Russian Formalism Revisited, Bergson, Souriau,* ph 139.;

16-18 - *Claude Lévi-Strauss, the Father Figure*;

- *The analysis of myths* - Tiigi 78-312.

Kolmapäev, 22. oktoober:

9-12 - *A.J. Greimas: from Structural Semantics to Modal Grammars*;

- *L'Ecole de Paris*, Raamatukogu aud 202.;

14-16 - *Greimas continued, his pupils*, ph 307;

16-18 - *Greimas continued, his pupils*, Lossi 3-427.

Neljapäev, 23. oktoober:

9-12 - *Other French "structuralists";*

- *Roland Barthes, Michel Foucault, Julia Kristeva*;

- *Umberto Eco*, Lossi 3-327.

PR-huvilistele

N-Ohio Ülikooli PR-professor **Steve Iceman** peab kaks loengut teemal **"Visual Image"** koos näidismaterjalidega. Loengud toimuvad:

teisipäeval, 21. oktoobril kell 12-16 ph ruum 102 ja kolmapäeval, 22. oktoobril kell 8-12 ph ruum 234.

konverents

Eesti kartograafiakonverents

Geograafia instituut korraldab koos geograafide, geodeetide ja kartograafide ühendustega 23. oktoobril kell 10 raamatukogus Eesti kartograafiakonverentsi.

Samas on suur kaardinäitus ja uuemate maakaartide müük.

näitus

Leedu raamatu näitus

15. oktoobril avati raamatumuuseumis esimese leedukeelse raamatu - Martynas Mažvydase Katekismuse ilmumise 450. aastapäevale pühendatud raamatunäitus, mis on koostatud Vilniuse Ülikooli ja TÜ raamatukogude põhjal.

Näitus jääb avatuks 7. novembrini.

VÜ raamatukogu tõi Tartusse üle 200 haruldase leedukeelse trükise. Tartust viiakse näitus edasi Pariisi UNESCO peakorterisse.

Eesti antropoloogia minevikust

pajatav näitus avati ajaloomuuseumis liigse kärata 13. oktoobril VIII rahvusvahelisest antropoloogia konverentsist osavõtjate tunnistajaks olles. Nii konverents kui näitus on pühendatud Juhan Auli 100. sünniaastapäevale.

See ei käsitle siiski mitte prof Auli elu ja tööd, vaid teemat, mida võiks nimetada "omaaegseteks püüdlusteks paigutada eesti rahvast antropoloogiliste meetoditega looduse hierarhiasse". Kas eestlased on "mongolid", kas nende aju sobib mõttetööks, nii küsisid endalt 19. sajandi silmapaistvad teadusmehed ka Tartus. Seega on näitus Eesti antroploogia minevikust.

Ettekandeid Juhan Aulist saab kuulata sel **reedel, 17. oktoobril kl 15 ajaloomuuseumi teadusloo päeval**. Sõna võtavad Fred Puss (J. Aul Raimla liikmena), Jaan Kasmel (antropoloogia õpetamisest Eestis sõdadevahelisel perioodil) ja Ken Kalling (J.Aul ja tõutervishoid).

Ken Kalling

Spordisõnumid

Üle-Eestilised üliõpilasvõistlused

KORVPALL, meistriliiga. Tartu alagrupi mängud meeskondadele: T, 20. oktoobril kl 20 TÜ I - TÜ II (TÜ spordihoones), "Lilla kolm" - EPMÜ võimlas); T, 28. oktoobril kl 20 TÜ II EPMÜ (TÜ spordihoones); K, 29. septembril kl 17 TÜ I - "Lilla kolm" (TÜ spordihoones); T, 4. novembril kl 20 EPMÜ - TÜ I (EPMÜ võimlas); K, 5. novembril kl 17 "Lilla kolm" - TÜ II (TÜ spordihoones). Turniiri vanem Jaak Raie (TÜ spordikeskus).

KORVPALL, harrastajate liiga. Registreerimine 31. oktoobrini (Eesti Akadeemiline Spordiliit, Jakobi 5, tel 434 790).

JUDO. Eesti üliõpilaste meistrivõistlused 25. oktoobril Tähtvere judohallis.

Valter Lenk

HEI, REBANE!

Suur rebaste FOTOVÕISTLUS algas juba eelmisel reedel.

Kutsume rebaseid pildistama oma löömisest ja üleüldse elust-olust. Niipea, kui fotod saabuvad, hakkab ajaleht neid ka kohe avaldama.

Esitada võib nii värvilisi kui mustvalgeid üksikfotosid või fotoseeriaid (koos pildiallkirjadega). Pildid saab hiljem tagasi.

Fotod tuua toimetusse (ph 241) või saata postiga. Juurde märkida oma nimi, kursus, eriala, kontaktaadress.

Auhinnad saavad olema rebaste väärilised - nii moraalsed kui materiaalsed.

Fotovõistlus lõpeb 1.detsembril.

UNIVERSITAS TARTUENSIS

Peatoimetaja Varje Sootak | EE2400, Tartu | Telefon 27 / 465 680 | Tellimise nr. 3352
Toimetaja Reno Hekkonens | Ülikooli 18, ruum 241 | TÜ faks: + 372 7 465 440 | Tiraaž 800
Toimetuse aadress: | E-mail: ajaleht@ut.ee | Trükk: OÜ Greif | UT ilmub reedeti

Tartu Ülikooli Raamatukogu

NR. 36 (1904)
REEDE,
24. OKTOOBER
1997
ILMUB 1948.
AASTAST
HIND 2 KROONI

Universitas Tartuensis

IURIDICUM ON AVATUD

Õigusteaduskonda enam peahoonest ei leia. Teisipäeval pandi raamatukastid ja muu kraam autodele ning viidi oma uude majja Näituse tänavasse. Osa loenguid toimub veel peahoones ja keemiahoones, sest luridicumis pole nii palju suuri auditooriume. See probleem laheneb juurdeehitusega.

Uue hoone avamisel eelmisel reedel mainis rektor, et viieteistkümneaastase vaheaja järel on jälle üks teaduskond oma hoone saanud. Viimati puudutas see füüsikuid. Rektori sooviks oli, et sümboliseerigu see õigusteaduskonna maja õigusriigi uuenemist Eestis. Ministreid, õigusametnikke, vilistlasi oli maja avamisele tulnud rohkesti. Fotol proovib lektoripuldi taga (selline mööbliese on igas õpperuumis) end tunnetada justiitsminister Paul Varul. Peaminister Mart Siimannile on see renoveeritud maja eriti südamelähedane, sest tema on selles koolipinki nühkinud.

Ühest vanast majast on saanud igati kaasaegne hoone, kus mitu asja ülikoolis esimest korda kasutusele võetud. Nii näiteks pole seal traditsioonilist valvurit. Sisenejaid ja liikujaid jälgib 9 kaamerat. Pole ka riidehoidjat, vaid kapid võtmega. Pole oma koristajaid, vaid katsetatakse firma teenuse kasutamist. Esialgu on kõik külastajad ja juristid mõistagi emotsionaalsuse küüsis - kui puhas ja ilus jne. Kui õppijad ja õpetajad on uude majja sisse elanud, tutvustab UT luridicumi lähemalt.

Jaak Nilsoni foto
Varje Sootaki tekst

Välisministrid ülikoolis

Soome välisminister Tarja Halonen pidas teisipäeval aulaloengu teemal "Soome, Eesti ja Euroopa integratsioon". Loengut läbis mõte, et Soome toetab igati Eestit teel Euroopa Liitu. Soome kogemused EL liikmena on olnud positiivsed, kuigi on ka probleeme kaasa toonud. Soome kui väikeriigi tähtsus polevat liikmeksolekuga kahanenud, vaid kasvanud.

Fotol Soome välisminister Tarja Halonen koos Eesti välisministri Toomas Hendrik Ilvesega.

Jaak Nilsoni foto

"Olen selle vastu, et me lõikame haridusest lihtsalt ühe jupi mehaaniliselt maha"

INTERVJUU PROREKTOR PROFESSOR TEET SEENEGA

Prorektor professor Teet Seene jõuab homme tagasi nädalaselt tutvumiskäigult Inglismaalt sealse avatud ülikooli süsteemiga.

Kolmapäeval ütles ta toimetusele telefoni teel, et eelmisel aastal tutvusid meie ülikooli, eriti aga avatud ülikooliga Briti Nõukogu esimees ja selle liikmed. "Nad olid meeldivalt üllatunud, et postsotsialistlikus riigis on tööle hakanud Briti ülikoolide põhimõtetel üles ehitatud avatud ülikool. Briti Nõukogu kutsuski mind nende kulul tutvuma nende AÜ süsteemi, finantseerimisaluste, pressitöö jm".

*** Miks Inglismaal meie avatud ülikool üllatuseks on?**

Briti Nõukogul on oma osakonnad ka väljaspool Inglismaad, üks esindaja on Baltimaades ning seetõttu on neil meie endine paindumatu õppesüsteem hästi teada. Nad on üllatunud sellest, et oleme nii ruttu suutnud avatud ülikooli tööle panna, et selles on suur valikuvõimalus. Samuti üllatab neid meie infosüsteemidega varustatus - e-post, internet jmt, mis kõik distantsõppevormides õppida aitab.

*** Mis Teile esmajoones Briti haridussüsteemis uut on?**

Üllatavat on rohkesti, nagu näiteks seegi, et eraõppeasutusi polegi palju. Väga elujõuline on aga erainitsiatiivil loodud avatud kolledži süsteem, mis tegeleb kutseõppega. Kümme aastat tagasi leiti, et rakenduskõrgkoolid annavad liialt akadeemilise hariduse ning et kutseoskusega töötajaid on vähe. Süsteem toimib käsikäes suurte kompaniidega. Nii näiteks koolitatakse kohapeal erinevaid metrootöötajaid, kaubamajade müügisaalide juhatajaid jne. Need on ainult üksikud näited. Väga hinnatud on nii avatud kolledži kui avatud ülikooli õppematerjalid, mis on metoodiliselt hästi läbi mõeldud ning just iseseisvaks tööks ette nähtud. Uut ja huvitavat on palju, aga mitu tutvumispäeva on veel ees, nii et UT lugejale saan sellest rääkida juba pärast tagasitulekut.

Enne välislähetust andis prorektor professor Teet Seene, kelle valdkonda kuulub õppetöö, toimetusele intervjuu, milles heitis tagasipilgu eelmise akadeemilise aasta ning praegu käsilolevatele olulisematele probleemidele.

*** Meil tuleb ajaga rohkem kaasas käia kui vanade traditsioonidega ülikoolides, sest meie elu uueneb kiiremini," ütles prorektor Teet Seene.**

EELMISEST ÕPPEAASTAST

*** Mida eelmisest aastast esile tõstate?**

Tahaksin veel kord mainida üht meeldivat sündmust, nimelt Türi kolledži avamist, kus keskkonnanõunikke koolitatakse. Keskkonda ja selle tähtsust ei ole meie ühiskonnas veel

Järg 3. lk.

TARTU ÜLIKOOL 365

ÜRITUSTE KAVA

24. oktoober, reede

kell 14.15 prof Helmut Piirimäe aulaloeng ülikoolide ideest ja Academia Gustaviana asutamisest;
kell 19 Clara ja Robert Schumann. Kammerkontsert aulas;
kell 18.30 näituse "Rootsiaegne ülikool" avamine Pärnu teatris;
kell 19.30 ülikooli vanamuusikaansambli "Via Sonora" kontsert Pärnu vanalinna Koolis.

25. oktoober, laupäev

kell 12 ülikooli kooride ja "Via Sonora" laserplaatide, Jüri Arraku Skytte-maali ja aastapäevatrükiste esitlus ülikooli ajaloo muusuemis;
kell 18 pidulik õhtu "Täna 365 aastat tagasi" aulas;
kell 21 Tõnis Mägi kontsert aulas.

Samal päeval eritempel ja ümbrik.

26. oktoober, pühapäev

kell 18 ülikooli vanamuusikaansambli "Via Sonora" kontsert aulas.

28. oktoober, teisipäev

kell 18.15 aula läbi aegade sõnas ja pildis (linnarahvale) - dots Hillar Palamets.

acta diurna

SEL NÄDALAL

20. oktoober

* **Jaapani ajutine asjur Torhu Kumada kohtus rektoriga ja tutvus jaapani keele klassiga.**

21. oktoober

* **Soome Välismininster Tarja Haloneni pidas aulaloengu** "Finland, Estonia and European Intergration".

* **Algasid ülikooli 365. aastapäeva üritused. Dots Hillar Palametsal oli programm "Aula läbi aegade sõnas ja pildis".**

22. oktoober

* **Võrumaa Keskraamatukogus toimus TÜ, Võru Maavalitsuse, Võru Instituudi ja kaardikirjastuse Regio korraldatud kaardipäev.**

24. oktoober

* **Tanel Tenson kaitseb doktoriväitekirja** "*Ribosomes peptides and antibiotic resistance*".

* **Kell 12.15 avatakse ülikooli raamatukogus Rootsi-aegsete trükiste näitus.**

* **Kell 14.15 algab aulas prof Helmut Piirimäe aulaloeng ülikoolide ideest ja Academia Gustaviana asutamisest.**

* **Kell 16 antakse rektori kabinetis üle Ülemaailmse Eesti Kesknõukogu stpendiumid.** Üleandmise juures viibib lisaks rektoritele ka kesknõukogu esimees Ülo Hanson.

* **Kell 18.30 avatakse Pärnu teatris näitus "Rootsiaegne ülikool". Kell 19.30 algab ülikooli vanamuusikaansambli "Via Sonora" kontsert Pärnu Vanalinna Koolis.**

TULEVAL NÄDALAL

27. oktoober

* Kell 18 algab **Jyväskylä Ülikooli üldajaloo professori Seppo Zettenbergi aulaloeng "Jüri Vilmsi saatus".** Loengu korraldab Soome Instituut. Info tel 427319.

* Kell 16.15 algab ajaloomuuseumi konverentsisaalis **Eesti Muusikaakadeemia õppejõu Toomas Siitani loeng "Muusikaajalugu I"** . Info tel 465230 Elvi Oolo.

28. oktoober

* Kell 16.15 algab ajaloomuuseumi konverentsisaalis **vabade kunstide kutsutud professori Veljo Tormise III loeng "Mis juhtus Ingerimaal?".** Info tel 465230 Elvi Oolo.

* Kell 10 avatakse raamatukogu konverentsisaalis **Eesti statistikaseltsi 10. konverents majandus- ja kindlustusstatistikast** (vt UT 4. lk).

* Kell 10.15 algab ajaloomuuseumi konverentsisaalis **Eesti Muusikaakadeemia õppejõu Toomas Siitani loeng "Muusikaajalugu I"** Info tel 465230 Elvi Oolo.

29. oktoober

* Ülikoolisisene **teabetund** algab kell 11 nõukogu saalis. Teemad:ülikooli asjaajamise eeskiri, ülikooli kohvikute tulevik, personaliosakonna teated, uute töötajate tutvustamine. Info tel 465683 Eeva Kumberg.

* Kell 16.15 algab humanitaarhoones Lossi 3 aud 217 **Õpetatud Eesti Seltsi 1136. koosolek. Kavas Hill Kulu ettekanne "Eestlaste tagasiränne pärast II maailmasõda" ja Tiit Tammaru ettekanne "Venelased Estis - ränne ja kohanemine".**

30. oktoober·

* Kell 11.00 algab Tallinnas "Viru" hotelli konverentsikeskuses **Soome Instituudi korraldatud seminar Kuidas Soome soomestus? Seminar, mis käsitleb Soome ja N Liidu suhteid sõjajärgsetel aastakümnetel.**

NB! Tartust väljub eribuss seminarile Soome Instituudi Tartu osakonna eest (Vanemuise 19) kell 7.45. Info tel 427319.

* Lossi 3 aud 405 kaitseb **Kristel Kase magistritööd "Inglaste ja venelaste kujutlused üksteise kaupmeestest 16. saj teisel poolel"**.

* Kell 14 kaitseb Jakobi 5 aud 302 **Saima Timpmann magistriväitekirja "Kreatiini kasutamine toidulisandina kahevõitluse alade sportlastel kehakaalu reguleerimise perioodil".**

* Kell 16 kaitseb samas **Jaan Ereline magistriväitekirja "Motoorset võimekust ja skeletilihaste funktsionaalseid omadusi iseloomustavate näitajate seosed kiirusliku jõu ja vastupidavusalade sportlastel".**

31. oktoobril

* Kell 10.15 algab nõukogu saalis **ülikooli nõukogu istung**. Info tel 465605 Ivar-Igor Saarniit.

1. november

* Kell 11 algab raamatukogu ruumis 202 **Norra-eesti tõlkeseminar** (vt UT 4. lk).

õnnitleme

Novembrikuu juubilarid

70

Aksel-Joh. Koorits	25.11.1927	füüsikalise keemia inst tehnik
Valentina Soom	29.11.1927	kinnisvara osakonna majahoidja

65

Marta Sepp	07.11.1932	elamuteenistuse majahoidja
Ado Truupõld	13.11.1932	pataloogilise anatoomia inst korral prof, inst juh
Liina Mutso	15.11.1932	kinnisvara osakonna majahoidja
Jaan Pikk	28.11.1932	rahvamajanduse inst erakor dots

60

Ilmar Rammo	02.11.1937	eksperimentaalfüüsika inst dots
Rein Tomberg	04.11.1937	arvutiteaduse inst vaneminsener
Jaan Simisker	16.11.1937	molekulaar- ja rakubioloogia inst vanemteadur
Jüri Tamm	25.11.1937	füüsikalise keemia inst korral prof
Helle Tapfer	26.11.1937	anatoomia inst dots, õppet hoidja
Hanga Eino	28.11.1937	elamuteenistuse kojamees

Leelo Jago	05.11.1942	kirjastuse vanemtoimetaja
Anniki Järvis	09.11.1942	raamatupoe koristaja
Ants-Kurt Aruksaar	10.11.1942	füüsika-keemiateadusk tehnik
Tiina Lasn	12.11.1942	arvutiteaduse inst vanemmetoodik
Luule Kangur	15.11.1942	staadioni valvur
Anne Ormisson	19.11.1942	lastekliiniku dotsent
Martin Sisask	22.11.1942	kinnisvara osakonna valvur

50

Helge Pensa	19.11.1947	elamuteenistuse majahoidja
Tiina Sikkut	20.11.1947	spordipedagoogika inst vanemlaborant
Svetlana Zaikina	21.11.1947	KK vene keele sekts assistent
Reet Linkberg	22.11.1947	spordikeskuse lektor
Vilja Toots	24.11.1947	füüsikalise keemia inst metoodik
Ellen Lindve	25.11.1947	söökla Ülikooli 20 kokk
Jelena Raid	28.11.1947	raamatukogu vanemraamatukoguh

Sõlmiti koostööleping Sankt Peterburi Ülikooliga

Tartu Ülikooli välissuhete strateegias (1996) on ära märgitud, et *ülikool arendab välja oma kohta rahvusvahelises struktuuris kui ühenduslüli Põhja-, Kesk- ja Ida-Euroopa ülikoolide vahel*. Seetõttu on vajalik lisaks Lääne ülikoolidele taastada või luua sidemeid ka idapoolsete naabritega, eriti arvestades ajaloolisi kontakte.

Pikk ettevalmistusperiood tõigi meile oodatud tulemuse: laupäeval, 18. oktoobril kirjutasid TÜ rektor Peeter Tulviste ja St Peterburi Riikliku Ülikooli rektor Ludmilla Verbitskaja alla kahe ülikooli vahelisele koostöölepingule. Raamlepingule lisaks kirjutati alla ka töölepingule, mis määrab täpsed kvoodid teadlaste ja õppejõudude ja üliõpilaste vahetuseks kolme aasta jooksul.

Rektor L. Verbitskaja ja prorektor I. Murin kohtusid rektori ja prorektori Toivo Maimetsaga, sotsiaalteaduskonna õppejõudude ning vene ja slaavi filoloogia osakonna õppetooli töötajatega. Kõigist kohtumistest jäi külalistelt kõlama mõte, et nende arvates on TÜ kiiresti arenenud ja et nende ülikool ei ole suutnud praegu sellist arengut läbi teha.

Sirje Üprus,
välissuhete talituse peaspetsialist

VÄLISSUHETE TALITUS TEATAB:

KOOSTÖÖLEPINGUTE RAAMES TOIMUB ÕPPEJÕUDUDE JA TEADURITE VAHETUS

mitmete partnerülikoolidega. Jaanuarikuus oli koostöölepingutest pikemalt juttu ka UTs nr 2 (17. jaanuar). Täpset infot saab välissuhete talitusest ja lepingute koordinaatorite käest.

Järgmiseks aastaks saab taotleda võimalust lühiajalisteks visiitideks teadustööks või kursuste lugemiseks Soome, Rootsi, Saksa, Hollandi, Läti, Leedu ja Venemaa ülikoolidesse.

Taotlused esitada välissuhete talitusse **10. novembriks.**

IISRAELI SAATKOND on Haridusministeeriumi kaudu edastanud rahvusvahelise koolituskeskuse ***On-the-spot courses*** pakkumise korraldada nende finantseerimisel lühikesi kursusi Eestis. Valdkonnad on majandus, pedagoogika, geograafia, ühiskonnaareng ja tervishoid. Ministeerium ootab meilt kiiresti kolme prioriteetse valdkonna nimetamist, milles soovitakse koolitust läbi viia. Materjalidega saab tutvuda välissuhete talituses.

Samuti pakutakse stipendiumi osavõtuks kursusest *Community Education* Iisraelis 21. jaanuarist 24. veebruarini, mis on suunatud hariduskorralduse spetsialistidele.

Sirje Üprus,
välissuhete talituse peaspetsialist
tel 465 615

Eesti-prantsuse teaduskonverents "Contrastes et dialogues"

10.-11. oktoobrini toimunud konverents, mille korraldas Tartu ülikooli germaani-romaani filoloogia osakond koostöös François Villon'i Seltsiga, teenis eelkõige kaht eesmärki: esiteks, tuua käibesse viimase viie aasta jooksul Tartu ülikoolis prantsuse keele ja kirjanduse erialal tehtud teadustööd ning teiseks, elavdada prantsuse-eesti kultuurikontakte, mille nimel oli konverentsile kutsutud ka mõningaid esinejaid Prantsusmaalt.

Konverentsi esimese päeva avasõnad **lausus Prantsuse Vabariigi suursaadik Eestis, härra Jacques Faure,** kes avaldas oma headmeelt taolise ürituse toimumise üle ning lootis, et need teaduslikud kogunemised regulaarseks muutuvad. Ta rõhutas, kuivõrd vähe teavad tegelikult prantslased Eestist ning kui suur on tööpõld eesti kultuuri tutvustamisel Prantsusmaal. Lisaks sõnadele toetas härra suursaadik üritust ka tegudega - ta osales aktiivselt mõlemal konverentsi tööpäeval ning korraldas esimese päeva õhtul piduliku vastuvõtu kõigile osavõtjatele.

*** Prantsuse filoloogia lektor Eva Toulouze on Tartu Ülikoolis õpetanud kuus aastat.**

Ülikooli prantsuse filoloogia lektor Eva Toulouze tegi ülevaate viimase kuue aasta jooksul prantsuse keele ja kirjanduse erialal tehtust. Ta visandas alguses tröödstitu pildi, mis valitses Tartus prantsuse keele ja kirjanduse erialal 90ndate alguses, kui ta välisõppejõuna siia sattus. Prantsuse keel oli ülikoolis justkui viies ratas vankri all (Tiiu Vilimaa ütluse järgi), Toulouze'i ülesandeks sai olukorra normaliseerimine: õppetöö järjepidevuse ning kvaliteedi tagamine, teadustegevuse aktiviseerimine ja elavate kontaktide taastamine Prantsusmaaga. Ta rõhutas oma sõnavõtus ka Prantsuse Saatkonna suurt rolli ning üliõpilaste entusiasmi. Praegu võime tulevikku vaadata võrdlemisi suurte lootustega, lõpetas Eva Toulouze oma esinemise.

Temale sekundeeris **järgnevalt Prantsuse kultuuriatašee Eestis Catherine Suard,** kes kõneles saatkonna tööst ja ülesannetest viimaste aastate prantsuse-eesti kultuurisuhetes. Ta tõdes, et tema paari siinoleku aasta jooksul on ülikool olnud vaieldamatult üks tema töö prioriteete.

Konverentsi teaduslik osa oli esimesel päeval tervenisti kontrastiivse lingvistika probleemidele pühendatud. Kahjuks jäi viimasel hetkel haiguse tõttu saabumata üks peaesinejaid, nimekas soome-ugri keeleteadlane, emeriitprofessor Jean Perrot, kes pidi andma konverentsile teadusliku sissejuhatuse oma ettekandega kontrastiivse lingvistika meetoditest ja eesmärkidest. Sellel ja teistel teemadel lubas Perrot aga kindlasti Tartus tulevikus kõneleda.

Kuna ettekannete tekstid on praegu trükiks ettevalmistamisel ning seega tulevikus huvilistele kättesaadavad, esitan järgnevas ainult kiirülevaate.

Prantsuse filoloogia õppejõud Anu Treikelder kõneles eesti ja prantsuse minevikuvormide semantilisest vastavusest. Tema teemaga haakus osaliselt ka järgnev ettekanne **magistrandilt Triinu Tammelt,** kes pööras tähelepanu mõningatele rahvusvahelistele sõnadele, millel on küll ühine päritolu, kuid tähendus eesti ja prantsuse erinev.

Omaette terviku moodustasid järgmised kaks ettekannet. Üldisema ja teoreetilisema haardega oli **ülikooli õppejõu Juri Jufkini** käsitlus keelemärgi motiveeritusest prantsuse ja eesti keeles; konkreetsemalt vaagis samu probleeme eesti ja prantsuse loomahäälte näitel **magistrant Marge Käsper.**

Heete Sahkai Eesti Humanitaarinstituudist esitas detailse analüüsi lause alguse kohamääruste erinevusest prantsuse ja eesti keeles. Prantsusmaalt konverentsile kohale sõitnud tuntud eesti kirjanduse vahendaja **Antoine Chalvini** huvikeskmes oli isikumärkide erinev kasutamine eesti ja prantsuse keeles. Oma ettekande kokkuvõttes jõudis ta huvitavale seisukohale, mille järgi eesti keelt iseloomustab rohkem tegevuse ning prantsuse keelt rohkem tegelase kesksus. Esimese keeleteadusliku konverentsipäeva lõpetas **magistrant Marri Amon,** kes tutvustas prantsuse kõnekeele kasutamise ja eesti keelde tõlkimisega seotud probleeme.

* * *

Teist konverentsipäeva alustas **ajaloodoktorant Asko Varik** ülevaatega eesti-prantsuse kultuurisuhete (1918-1940) uurimise problemaatikast. Seejärel **Prantsuse filoloogia magistrant Kadri Rebane** esines huvitava ja palju elevust tekitanud võrdleva analüüsiga apteegist ja ravimite tarbimisest Prantsusmaal ja Eestis.

Viimased kolm ettekannet olid pühendatud kirjandusele. Esmalt tutvustas Pariisis elav endine TÜ prantsuse filoloogia üliõpilane **Mari-Liis Aroella** "Noor-Eesti" kirjanike Pariisi-kujutlust. **Prantsuse filoloogia õppejõu Marek Tamme** järgnev ettekanne puudutas Jaan Krossi loomingu retseptsiooni prantsuse ajakirjanduses, ning viimase sõnavõtjana võrdles mõningaid motiive eesti ja prantsuse luules õppejõud **Tanel Lepsoo.** Tema ettekannet jäi lõpetama palju korratud, kuid sageli unustatud Gustav Suitsu üleskutse: "Enam kultuuri, enam euroopalist kultuuri!". Sobiv lause konverentsi paatose sõnastamiseks.

Konverentsi lõunapausid ning õhtupoolikud möödusid vilkas keskustelus veinide ja roogade saatel, seegi on tunnuslik ühele prantsuse kultuurile pühendatud konverentsile.

Lõpetuseks, *last, not least*, tuleb tänada konverentsi korraldamist toetanud Kultuurkapitali, Avatud Eesti Fondi, filosoofiateaduskonda ning Prantsuse saatkonda Eestis.

Marek Tamm

"Olen selle vastu, et me lõikame haridusest lihtsalt ühe jupi mehaaniliselt maha"

Algus 1. lk.

piisavalt väärtustatud ning arvan, et laia profiiliga keskkonnanõunikke on seetõttu väga vaja.

Eelmisel aastal valmistasime ette ka mitu uut diplomiõppe õppekava, nagu keskkonnateadus Türi kolledžis, turismi- ja hotelliettevõtlus Pärnu kolledžis, rakendusinformaatika, treeninguõpetus ja spordijuhtimine jt. Ministeeriumi seisukoha järgi ei suuda rakenduskõrgkoolid küllaldaselt diplomiõpet ette valmistada ning leiti, et ka ülikoolid peaksid sellega tegelema.

Väga oluline on meie tegevuse väljastpoolt hindamine. Akrediteeriti majandusteaduste õppekavasid, tulemused olid rõõmustavad. Õpetajakoolitusega tutvusid välisvaatlejad. Selle akrediteerimise tulemusi veel teada pole.

*** Õppe- ja üliõpilasosakond koos TÜ nõukogu õppekomisjoniga valmistab ette mitmesuguseid normdokumente, mida arutatakse ülikooli valitsuses ja nõukogus ja kus need ka kinnitatakse. Millised dokumendid olid eelmisel õppeaastal olulisemad ja miks?**

Et õppetöö ülikoolis edukalt toimuks, ei piisa ainult headest õppejõududest ega ka ametnikest, kes ütlevad, kuidas seda läbi viia, vaid selleks peavad ka kindlad tingimused olema.

Seepärast tuli meil tegelda **aineregistri statuudi** rakendamisega. Kui seda, et aineregistril on ka veel statuut, liiga bürokraatlikuks peetakse, siis julgen sellele vastu vaielda. Näiteks õppekataloogis on aine, mille nimeks on eksam, seminar. Teame ju, et eksam ei ole aine, vaid ühe konkreetse aine kontrollivorm. Seminar on ükskõik millise aine õppetöö vorm. Registri lõpust võib aga lugeda, et näiteks doktoriõppes annavad praktilised tööd 60 AP-d. Samas teame, et kogu doktoriõppe õppetöö maht on 40 AP-d. Regulatsiooni oli vaja selleks, et kaoksid absurdsed olukorrad, kus mõni teaduskond kujutab asja omamoodi ette.

Samas jäävad mõned normdokumendid juba ajale jalgu, nagu paar aastat tagasi vastu võetud **õppekorralduse eeskiri.** Sellesse tuli sisse viia tõsiseid muudatusi, mis ülikooli nõukogu on juba kinnitanud.

Arvan, et Tartu ülikoolist on saanud normaalne Euroopa ülikool, kuid meil tuleb neist ajaga rohkem kaasas käia, kuna meie elu uueneb kiiremini kui vanade traditsioonidega maades.

*** Akadeemiline aasta lõpeb juunis üliõpilaste lõpetamisega. Kas vahepealsetel aastatel vähenema hakanud lõpetajate arv on suurenenud?**

Sel kevadel lõpetajate arv enam ei vähenenud nagu üle-eelmisel aastal. Tähtis on hoida lõpetajate arv samal tasemel. Osa üliõpilasi töötab ja neil on küll raske õigel ajal lõpetada, kuid õppimiseks on siiski kindel aeg ja tingimused kehtestatud.

Lõpetajaid oli 852, nende hulgas 94 kaugõppijat. Kaugõppesse pole meil enam vastuvõttu olnud, nüüd on teised õppevormid. Ülikoolis õpib koos vabakuulajate ja külalisüliõpilastega 9079 üliõpilast. Kui lisada veel 1200 avatud ülikoolis õppijat, siis ületame juba 10 000 õppuri piiri.

UUS AKADEEMILINE AASTA

on kestnud paar kuud, uued tudengid avastavad endale ülikooli.

"Samal ajal kui ülikool on täitunud uute tudengitega, valmistame meie ette uut **vastuvõtueeskirja.** Äsja esitasime ülikooli valitsusele **välisüliõpilaste vastuvõtueeskirja**. Praegu on väljatöötamisel **üleminekukord ühest astmest teise**, näiteks diplomiõppest magistriõppesse bakalaureusekraadi kaitsmata. Meil praegu reeglid seda ette ei näe, kuid mujal maailmas on see võimalik.

Väga põletavaks probleemiks on praegu **õppekava registri statuut.** Õppekavad kinnitab TÜ nõukogu. Kui neid muuta tahetakse, peavad selleks ühised alused olema, mitte nii, et kui mõnele teaduskonnale tundub mõne aine õpetamine liiga kallis, tahetakse sellest loobuda jne."

AINEPUNKT

*** Kas probleemid ainepunkti ümber on lõppenud?**

Ainepunkti peetakse sageli imerohuks, mis aitab finantse jagada, õppetööd hinnata jne. Universaalset näitajat ülikoolis siiski pole, AP ei näita muud kui töömahtu. Auditoorne õppetöö ei moodusta mahust mitte üle poole, ülejäänud on iseseisev töö, 1 AP on 40 tundi. Nagu Euroopas, nii arvatakse sageli meilgi, et sotsiaal- või humanitaarteadustes saab ainepunkte kergemini kätte kui reaalainetes. Tegelikult ei saa

*** Augusti lõpus oli ülikooli rahval põhjust lilledega Tallinnas Kopli 82 majja astuda. TÜ avatud ülikoolil asub seal nüüd oma regionaalne keskus.**

nii öelda, sest igal teadusharul on oma spetsiifika. Mõnel pool on iseseisva töö osakaal suurem kui auditoorsel tööl ja mõnel pool vastupidi. Õppekomisjon tegeleb AP ühtlustamisega. Raha jagamisel ei saa ainult ainepunkti vaadata, tuleb paremini arvestada ka erinevaid astmeid. Teeme eelarvekomisjonile ettepaneku, kus soovitame jaotada raha erinevate põhimõtete järgi magistri- ja doktoriõppes, diplomi- ja bakalaureuseõppes.

ÕPPESÜSTEEM

*** Ülikool on mitu aastat töötanud õppesüsteemi 4+4+2 aastat (bakalaureuse-, magistri- ja doktoriõpe) järgi. Kuidas see on kinnistunud?**

Seoses Eesti sooviga Euroopa Liitu astuda, on haridusministeeriumipoolne arvamus selline, et peaksime praeguse 4-aastase bakalaureuseõppe ja 4-aastase magistriõppe asendama vastavalt 3 ja 2 aastaga.

See tähendab, et õppekavad tuleb jälle ümber teha. Ümbertegemise vaev on üks asi. Hoopis tähtsam küsimus on, mis saab kolmeaastasest bakalaureuseõppest. 4-aastane bakalaureuseõpe on täiskõrgharidus, mis annab inimesel õiguse teatud valdkondades tööd saada. Mida annab aga kolmeaastane diplomiaeg? Kui õppida veel kaks aastat magistrantuuris, saab kindlasti parema hariduse, kuid õppeaeg muutub pikemaks ja õppetöö kallimaks. Kokkuhoiupoliitikat ma siin ei näe.

Arvatakse, et kui bakalaureuseõpe on kolm aastat, võiks ühe aasta asemel neljandiku juurde võtta, nii saab üliõpilaste arvu suurendada. Milleks me suurendame nende arvu, kui me ei tea, kus on nende tulevane töökoht? Kui me võtame kaks aastat juurde, siis pikendame sisuliselt ülikooliõpinguid aasta võrra. Ma ei taha öelda, et olen selle vastu. Olen hoopis selle vastu, et me teeme ühe kerge otsuse. Eelkõige tuleb probleem erinevatel tasanditel läbi rääkida. Otsus langetatakse siis, kui kõik teed on läbi kaalutud, majanduslik efekt välja rehkendatud, aga mitte nii, et kuu või kahe pärast tuleb hakata Riigikogus ülikooli seadust muutma.

Küsimus ei ole kolmes või neljas aastas, vaid haridusssüteemis tervikuna. Kui näiteks Inglismaal on bakalaureuseõpe kolm aastat ja Iirimaal või Šotimaal neli aastat, siis on neil juba ülikoolieelne haridus teisiti korraldatud.

Olen selle vastu, et me lõikame haridusest lihtsalt ühe jupi mehaaniliselt ära. See on sama, nagu ostaksime kinga number 45 asemel number 43, mis on odavam, ja lõikaksime varbad otsast ära, et jalg kinga mahuks. Ühekordse kokkuhoiu me saame, aga varvaste ravi jm maksab ka.

AVATUD ÜLIKOOL

***Edukalt töötab uue õppevormina avatud ülikool, sellega liitub nüüd täienduskoolituskeskus.**

Arvan, et avatud ülikooli õppevorm toob riigile suure kokkuhoiu, kui inimene töötab, teenib seega riiki ja sel samal ajal on tal ka võimalus õppida antud. Praegu finantseerib selle õppimise sponsor, töökoht või õppija ise. Nii valitsuse kui ministeeriumide kaudu tuleb veel selgitustööd teha, et töö kõrvalt õppimisele suuremat tähelepanu pööratakse. Arvan, et Eestis läheb see seetõttu nii hästi, et meil on juba ka osa maakohti suhteliselt hästi infotehnikaga varustatud.

Õpe ei lõpe veel ülikoolidiplomi saamisega, vaid kestab kogu elu. Selleks on nii lühemad kui pikemad täienduskoolitusvormid. TÜ valitsuse otsuse järgi liidetakse avatud ülikool ja täienduskoolituskeskus. Ühe katuse all olemine võimaldab üht-teist koos teha ja edasi minna. See aitab ka kokku hoida nii vaimseid kui materiaalseid ressursse.

DOTSENTIDE PALGAD

*** Ülikoolis on võetud suund tõsta dotsentide palka.**

Üks selle õppeaasta põhiülesandeid ongi **dotsentide palga tõstmine**. Professorite palgad on ülikoolis korrastatud, on vaja ka teiste õppejõudude palgad üle vaadata.

Professorite valimisel pöörati rohkem tähelepanu teadustööle, vähem magistrantide ja doktorantide juhendamisele ning õppetööle. Kes on aga dotsent? Ladinakeelne nimetus tähendab ju õppejõudu, *docere* dotsendina loenguid pidama.

Palka ei saa automaatselt tõsta. On vaja välja töötada dotsendi kohale valimise nõuded.

Mis teeb dotsendist dotsendi? Kas nimetus või see, et ta teeb dotsendile vastavat tööd? Dotsent peab loenguid, annab seminare, juhendab bakalaureuse- ja magistritöid, ka doktotritöid, sest tal endal on juba teaduskraad olemas. Aga tal peab ka küllaldane õppetöökogemus olema.

Küsis ja kirjutas Varje Sootak

Üliõpilasküla tahab lahendada majutusprobleeme

Üks ühikaelanikke on **Tuuli Rehemaa, neljanda aasta eesti filoloog**. Ta elas sügiseni sugulase juures, aga üüritõusu pärast tahtis leida odavama koha. Septembri alguses kolis ta Pepleri 23 ühikasse ja praegu elab ta koos teise tüdrukuga neljakohalises toas. "Tegelikult taotlesin ma kohta kahelisse tuppa, aga ei saanud, " ütles Tuuli. Ühikaelu on siiamaani Tuulile meeldinud. "Kooselu on kokkulepitav. Meie puutume üsna vähe kokku ja mõlemad saame rahulikult õppida. Kavatsen siia jääda lõpetamiseni. Kesklinnas on mul palju sõpru," ütles Tuuli.

Kõikidel ei ole siiski oma ühikakohaga nii hästi vedanud. **Juha Toivonen, neljanda aasta juuraüliõpilane** elas paar kuud Narva mnt 27 ühikas kahekohalises toas ega tahtnud sinna pikemaks ajaks jääda. "Mulle ei meeldinud, kui külmal ajal polnud sooja vett. Toas oli ka päris külm ja mul pidi olema oma radiaator voodi kõrval. Õppida oli ka natuke raske, kui teised tahtsid toas ainult pidutseda ja tekitasid kõva häält," ütles Juha. Praegu elab ta koos oma sõbraga erakorteris. Kuigi välismaalased peavad maksma umbes kolm korda kallimat üüri kui eestlased, on ta nõus oma rahu ja soojuse eest rohkem maksma. "Kui sa elad ühikas, pead olema teatud tüüpi. Kõik elavad ju oma elu, aga teiste peale peaks ka mõtlema ja nende soove austama,"ütles Juha.

*** Sellesse Nooruse 7 ühiselamusse igatsetakse. Üür on küll kallis, kuid elamistingimused korralikud.**

Kuigi pidevalt kasvava üliõpilaste arvu juures pole uusi ühiselamukohti lisandunud, loodab Üliõpilasküla majutusjuht, et kuni selle aasta lõpuni peaks kõikidele soovijatele ühiselamus koht olema.

Sellel sügisel esitati 640 avaldust, aga pooled nende esitajatest on ikka järjekorras. Kõige rohkem avaldusi tuli uutelt esimese kursuse üliõpilastelt, kuid ka mõned doktorandid, magistrandid ja perekonnad soovisid elamiskohta leida. Üliõpilasküla **majutusjuht Ave Popko** sõnul on see suur, kuid normaalne arv.

Ave Popko ütles, et kõigile järjekorras seisjaile püütakse ühiselamukoht leida nii ruttu kui võimalik. Tema sõnul on kõige populaarsemad kesklinna lähedal asuvad Narva maantee 25 ja 27 ning Pepleri tänava toad. "Inimesed tahavad saada tuba kesklinna lähedal ja sellepärast tulebki meile koguaeg avaldusi juurde, ka nendelt, kel kaugemal ühiselamus koht olemas. "Meie põhimõte on siiski ka see, et kõige tähtsam pole lihtsalt tubade täitmine, vaid me tahame pakkuda üliõpilastele ka neile sobivad tingimused, " kinnitas ta.

Probleeme on aga ka nendega, kel elamispind olemas. Peamiselt puudutavad need elamistingimuste parandamist. Ümbervahetamise soove on kõige rohkem just kolmekohalistes tubades, sest enamik tudengitest tahab elada 1- või 2-kohalistes.

Paremad tingimused aga maksavad samuti rohkem. Kahekohaline tuba Nooruse tänava 7 ühiselamus on kõige kallim - kuumaksuga 552 krooni. Kahetoalise toa saab kõige odavamalt Pepleri 23 ja seda 310 krooni eest. Lisaks sellele peab kõikides kohtades maksma veel eraldi kütte ja sooja vee eest. Külmkapi kasutamine maksab 26 krooni ja voodipesu eest peab maksma 27 krooni kuus.

Hoolimata kallimast hinnast on Nooruse tänava ühiselamu väga nõutud. "Nooruse ühiselamus, kus on kõige normaalsemad elamistingimused, liikumist praktiliselt ei toimu ja selle täituvus on 100 protsenti," ütles Ave Popko, kes ise töötab Pepleri 14 asuvas Üliõpilaskülas majutusjuhina kolmandat aastat.

Üliõpilasküla majutusjuht kinnitas, et enam ei juhtu selliseid probleeme nagu neli aastat tagasi, kui keegi tuleb kuskilt kaugelt oma kottidega alles septembri alguses ühiselamu ukse taha ja kellel ei ole kohta, kuhu minna. "Üliõpilased on muutunud väga aktiivseks ja mõned tudengid, kes alles mõtlevad õppimisele, hakkavad uurima korteriasju juba sisseastumiseksamite ajal, " ütles Ave Popko. Info liikumine ja kättesaadavus on paranenud ja meie üritame ka ülikooli teabepäevadel linnades ja maakondades rõhutada, et koht tuleb tellida õigeaegselt. Taotluse käsitlemine võtab aega, nii et kui sügiseks soovivad kohta need, kes ühiselamus varem elanud, tuleb juba kevadel ankeet sisse anda."

Ella Kanninen

Esimesed KARL INNO nimelised stipendiumid jagatud

1995. aasta sügisel asutati Tartu Ülikooli kunagise panganduse ja kindlustuse õppejõu Karl Inno lese, tütre ja sõprade annetustega stipendiumifond, mille eesmärk on toetada majandusteaduskonna bakalaureuse- ja magistriõppe üliõpilasi, kelle üheks eriaineks (erialaks) on ärirahandus ja investeeringud või raha ja pangandus. Sellel sügisel jagati esimesed stipendiumid.

Karl Inno nimelise stipendiumifondi nõukogu koosseisus prof Mart Sõrg, prof Vambola Raudsepp ja Lauri Ploom otsustas määrata kaks stipendiumi suurusega à 4000 krooni kahele majandusteaduskonna raha ja panganduse ning ärirahanduse ja investeeringute eriala üliõpilasele. Stipendiumisaajad olid **Anu Algoja** III ja **Olga Luštšik** IV kursuselt. Nad on silma paistnud väga hea õppeedukuse ja teadustöövõimekuse poolest. Näiteks oli Olga Luštšik suvel kaks kuud Soome Pangas praktikal ja kirjutas seal uurimuse börsindusest, mis osutus nii kõrgetasemeliseks, et avaldatakse Soome Panga uurimistööde sarjas.

Stipendiumi pidulik kätteandmine toimub rahanduse ja arvestuse instituudi koosolekul novembri keskel. Samas saavad värsked stipendiaadid oma teadusuuringuid tutvustada. Karl Inno nimelise stipendiumi asutajad ja stipendiumifondi nõukogu loodavad, et see stipendium kujuneb mõjusaks hoovaks üliõpilaste ja magistrantide teadustöö taseme tõstmisel.

Maris Astel,
stipendiumifondi nõukogu
sekretär

Õppekulud said maksuvabaks

Riigikogu võttis septembris vastu parempoolsete esitatud tulumaksuseaduse paragrahvi 12 muutmise seaduse. Nimetatud muudatusega võib alates järgmisest aastast maksustavast tulust maha arvata enda või kuni 26-aastase lapse, lapselapse ja õe-venna koolituskulud. Võrreldes eelmisel ja sel aastal kehtinud korraga on uudne maha arvata tulu ülempiiri puudumine. Seni võis aastas maha kanda kuni 6000 krooni, samas on (kõrg)koole, kus õppemaks küünib aastas üle 20 000 krooni. Eraülikoolides õpib praegu juba üle 10% tudengitest. Maha arvata võib kulusid, mis on tehtud munitsipaal-, riigi-, avalik-õiguslikus õppeasutuses, koolitusloaga era(üli)koolis ja nendega võrdväärses välismaal asuvas õppeasutuses. Uus on ka võimalus maksustavast tulust välja jätta tasutud õppelaenu intressid.

Vootele Hansen,
Riigikogu liige ning
Vabariiklaste ja Konservatiivide Rahvaerakonna (parempoolsete) esimees

Oh õudust - *halloween*!

Oktoobri lõpul, ajal, mil eestlased arvasid esivanemate hingi ringi liikuvat ja kodu külastavat, on iirlaste kalendris algselt samuti surnute hingedega seotud püha - halloween. Aja jooksul oktoobrikuu viimasele, 31. kuupäevale kinnistunud pühaga tähistati antiikajal kelti ning anglo-saksi aladel halloweenipühaga suve ja ühtlasi ka aasta lõppu. Igasuguse perioodi lõpp on kõigi rahvaste arvates olnud just selline aeg, millal üleloomulikud olevused, ka kõikvõimalikud kurjad vaimud, paharetid ja deemonid, iseäranis ringi liikuda armastavad. Sestap põletati halloweeni õhtul lõkkeid, andmaks sügise lähenedes üha kahvatumaks jäävale päikesele uut jõudu ja peletamaks eemale kurje vaime. Teisalt aga arvati, et see aeg on soodus abiellumiseks ja õnne ning tervisega seonduvates tegevustes. Halloween oli ainuke päev aastas, kui abielu või surmaga seotud tseremooniates paluti «õnnistust» kuradilt.

Erinevalt eestlastest, kelle jaoks on hingedeaeg seniajani vaikne ja pigem omaette olemist soosiv püha, peavad iirlased halloweeni-püha lärmaka karnevalipeoga, kus kunagisest surnutepühast pole suurt midagi alles jäänud. 31. oktoobri õhtul käivad iiri lapsed paharettideks kostüümeerituna mööda kodusid, nagu eestlaste võsud mardi ajal, teevad trikke ja nuiavad maiustusi. Koos iirlastega on halloweenipidutsemine levinud ka Ameerikasse ja Kanadasse, nagu Saint Patricku päeva, pühitsevad ameerika iirlased ka halloweeni New York Citys tuhandete kostüümeeritud inimeste rongkäiguga. Mitteiirlastest ameeriklaste seas on halloween saanud täiendust lombitaguselt mütoloogialt ning on paisunud suureks super-, ämblik- ja nahkhiiremeeste festivaliks.

Iiri kultuur, tõsi küll, sageli õige kommertslikus kastmes, on üks edukamalt müüvaid rahvakultuure. Kuna ühe või teise kombe ja tava juurutamine eeldab tugevat reklaami ja see omakorda raha, pole tänapäeva edukaimad kultuurieksportijad mitte kirjanikud, kunstnikud või õppejõud, vaid eelkõige firmad. Üks jõulisemaid iiri-traditsiooni levitajaid on iirlaste rahvusõlletootja Guinness, kes on oma hooleks, mitte päris omakasupüüdmatult, võtnud halloweeni kommet tutvustada ka Eestis. Tartus toimuvad oktoobri viimasel **reedel, 31. oktoobri õhtul halloweeni-peod lokaalis Zum-Zum ja Aleksandri pubis.** *Kuulu järgi võtvat Guinness asja tõsiselt ja lubavat kõikvõimalikke sooduseid - pidades silmas eelkõige tudengeid, mis oleks ka selle reklaamimaigulise jutulõpu põhjendus.*

Andres Toode

TARTU ÜLIKOOLI KIRJASTUS

15. septembrist 10. oktoobrini ilmus TÜ kirjastuselt

Trudy po russkoj i slavjanskoj filologii. Lingvistika. Novaja serija I. ISSN 1406-2623, ISBN 9985-56-264-X. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus, 1997. 248 lk. Hind 54.00/60.00+km=70.80 kr

Trükiti kirjastuse trükikojas

Edvitar Leibur, Maie Lõvi-Kalnin. Näo- ja lõualuuvigastused. ISBN 9985-4-0002-X. Tartu, 1997. 92 lk. (Tartu Ülikool. Stomatoloogia kliinik.)

Rita Nõmmela. Hamba-lõualuusuesteemi anomaaliate profülaktika. ISBN 9985-4-0000-3. Tartu, 1997. 48 lk. (Tartu ülikool. Stomatoloogia kliinik.)

Vello Salupere. Arstimise vead: Akadeemiline loeng arstiteaduskonna päeval 10. oktoobril 1997. ISBN 9985-4-0001-1.Tartu, 1997. 40 lk. (Tartu Ülikool.)

Papers on Anthropology VII: Proceedings of the 8th Tartu International Anthropological Conference 12-16. October. ISSN 1406-0140. Tartu, 1997. 424 lk. (University of Tartu. Centre of Physical Anthropology.)

Professor Juhan Aul: Kirjanduse nimestik 1919-1997. Professor Juhan Aul: Literaturverzeichnis 1919-1997 von Sirje Mikelsaar. Koost. Sirje Mikelsaar. Teine trükk. Zweite Auflage. ISBN 9985-874-04-8. Tartu, 1997. 80 lk. (Tartu Ülikooli Raamatukogu. Universitätsbibliothek Tartu.)

The 8th Tartu International Anthropological Conference 12-16 October 1997 Tartu, Estonia. Dedicated to the 100th Birth Anniversary of Prof. Juhan Aul: Abstracts. Ed. M. Thetloff. Tartu, 1997. 60 lk. (Centre for Physical Anthropology. University of Tartu.)

Aleksander Sipria. 2.4. Äkksurm: Diagnostika ja ravi. (Intensiivravi nr. 11.) [S.a., s.l.] 16 lk.

Intelligentsustestid. B II. [S.a., s.l.] 12 lk.

Intelligentsustestid. A II. [S.a., s.l.] 12 lk.

Stomatoloogiaosakonna menetluspraktika päevik. (Tartu, 1997.) 16 lk.

Metepopulatsioonide teooria. (Schola biothoretica XXIII(14.-16. mai 1997, Ähijärve). Tiometaja Tiit Tefer. ISBN 9985-50-165-9. Tartu: Teaduste Akadeemia Kirjastus, 1997. 92 lk. (Eesti Loodusuurijate Selts. Zooloogia ja Botaanika Instituut.)

Lembit Allikmets, Loe Nurmand. Compendium Pharmacologicum: Abivahend farmakoloogiakursuse omandamiseks arstiteaduskonna üliõpilastele. Tartu, 1997. 144 lk. (Tartu Ülikool. Farmakoloogia Instituut.)

info

väitekiri

* 30. oktoobril kaitseb **Kristel Kase** Lossi 3 - 405 magistritööd "Inglaste ja venelaste kujutlused üksteise kaupmeestest 16. sajandi teisel poolel" (juh prof Jüri Kivimäe, oponendid prof Helmut Piirimäe ja mag Juhan Kreem).

* 30. oktoobril kl 14.15 kaitseb **Saima Timpmann** magistritööd "*Kreatiini kasutamine toidulisandina kahevõitluse alade sportlastel kehakaalu reguleerimise perioodil*". Juhendaja biol kand Vahur Ööpik, oponendid: biol-knd Tõnis Maltsin ja spordit mag Ando Pehme.

* Kl 16 kaitseb **Jaan Ereline** samas magistritööd "*Motoorset võimekust ja skeletilihaste funktsionaalseid omadusi iseloomustavate näitajate seosed kiirusliku jõu ja vastupidavusalade sportlastel*". Juhendaja biol-knd Mati Pääsuke, oponendid: ped-knd Ants Nurmekivi ja spordit mag Harry Lemberg.

Kaitsmised toimuvad Jakobi 5 aud 302.

* 6. novembril kell 15.15 toimub matemaatikateaduskonnas Liivi 2 ruum 208. **Ahti Keldri magistritöö** "Objekt-orienteeritud liides relatsioonilisele andmebaasisisu süsteemile" kaitsmine informaatika magistrikraadi saamiseks. Oponendid on dots Jüri Kiho ja Ain Isotamm.

seminar

III Norra-Eesti tõlkeseminar

algab 1. novembril raamatukogu ruumis 202: Kavas:

Prof Anne Lill "Antiik ja kaasaja keeled. Tõlkeprobleemid"; Leo Metsar "Tõlkija märkmeid"; Elvi Lumet ja Anu Saluäär "Tõlkeanalüüs ja tõlkevõistluste tulemused".

Tartu Norra Selts

Eesti Statistikaseltsi 10. konverents majandus- ja kindlustusstatistikast

Eesti Statistikaselts on tegutsenud viis aastat. Selle aja jooksul on korraldatud rida vabariiklikke konverentse statistika erinevatest rakendusvaldkondadest. Konverentsidel esitatust on tehtud kokkuvõtted ja need on avaldatud Eesti Statistikaseltsi Teabevihikutes. Aprillis Rakveres toimunud konverentsi materjalid on juba müügil ESS Teabevihikuna nr 9, (meditsiinistatistika ja -registrid).

Järjekordne kahepäevane konverents 'Majandus- ja kindlustusstatistikast' avatakse **kolmapäeval, 28. oktoobril** raamatukogu konverentsisaalis kell 10. Konverents algab mõningate majandusteooria aktuaalsete küsimuste käsitlemisega, esimese päeva õhtupoolikul on põhjalikumalt juttu kindlustusmatemaatikast, esineb rida noori aktuaare Eesti kindlustusseltsidest. Teisel päeval on juttu empiirilistest majandusmudelitest, kus käsitletakse Eesti konkreetseid majandusandmeid, muu hulgas väärtpaberibörsist, mitmesugustest riskidest, vaesuse määramisest jmt.

Konverentsi ajal on saadaval ka ESSi trükised ja on võimalik astuda ESS liikmeks.

Ene-Margit Tiit,
ESSi president

loeng

Semiootikaosakonnas

Lundi Ülikooli prof Göran Sonessoni loengud toimuvad järgmiselt:

kolmapäeval, 5. nov

14.15 - 15.45 *Semiotics as the guadrate of the hermeneutic circle,*

18.15 - 19.45 *Problems of visual semiotics: The critique of the critique of the iconicity;*

neljapäeval, 6. nov

12.15 - 13.45 *Problems of visual semiotics: Elements of visual rhetoric,*

16.15 - 17.45 *Semiotic ecology: from the sciences of normality to cultural semiotics;*

reedel, 7. nov

12.15 - 13.45 *Problems of cultural semiotics: The communication model,*

14.15 - 15.45 *Problems of cultural semiotics: Govermentalibility and answerability.*

varia

Luuleõhtu

Reedel, 24. oktoobril kell 20 toimub Oskar Lutsu majamuuseumis (Riia 38) väike LUULEÕHTU.

Korraldab Tartu Evangeelsete Üliõpilaste Ühendus

Dolores Hoffmanni vitraažinäitus ajaloomuuseumis

Vitraažikunst pole Tartus just sagedane külaline. Seekordne vitraažikunsti saabumine ülikoolilinna sai teoks tänu mitmetele headele inimestele.

Näitusel väljapandu on vaid kaduvväike osa kunstnik Dolores Hoffmanni töödest, kuna enamik nendest kaunistavad mitmete erinevate maade kirikute jt hoonete aknaid ning neid monumentaalkunsti teoseid ei saa võtta ja näitusesaali välja panna. Seetõttu on lisaks vitraažidele välja pandud ka värvipildid kunstniku tähtsamatest monumentaalteostest, mis asuvad paljudes erinevates riikides.

Näitustel võib külastaja tutvuda selle hapra (valgus, klaas), samas aga jõulise (mõju) kunstiliigiga, nagu seda on vitraaz.

Jääb üle imetleda, kui suure osavuse ja tunnetusega on ühte sulatatud erivärvilised klaasitükid, mis hakkavad tänu päikesevalgusele kokku kõlama - see on tõeline valguse kunst nagu kunstnik ka ise on maininud.

Vana toomkirik on sobiv koht klaasmaali eksponeerimiseks, sest siinsed ruumid on valgusküllased ja avarad, et tuua esile kogu vitraažikunsti ilu. Kindlasti ehtisid kunagi ka seda keskaegset katedraalihoonet värvilised vitraažaknad ja nüüd on toomkirikus taas võimalus läbi klaasakna vaadata värvilist valgust.

Professionaalse vitraažikunstiga saab tutvuda ülikooli ajaloomuuseumi valges saalis 1998. aasta kolmekuningapäevani.

Lähim info muuseumis toimuva kohta tel 465 671 Heidi Maarja Melts

*** Rebaste jooksul oli kõige kenam kostüüm bioloogidel-geograafidel.**

Arne Kivistiku foto

HEI, REBANE!

Suur rebaste FOTOVÕISTLUS algas juba üle-eelmisel reedel.

Kutsume rebaseid pildistama oma löömisest ja üleüldse elust-olust. Niipea, kui fotod saabuvad, hakkab ajaleht neid ka kohe avaldama.

Esitada võib nii värvilisi kui mustvalgeid üksikfotosid või fotoseeriaid (koos pildiallkirjadega). Pildid saab hiljem tagasi.

Fotod tuua toimetusse (ph 241) või saata postiga. Juurde märkida oma nimi, kursus, eriala, kontaktaadress.

Auhinnad saavad olema rebaste väärilised - nii moraalsed kui materiaalsed.

Fotovõistlus lõpeb 1.detsembril.

UNIVERSITAS TARTUENSIS

Peatoimetaja Varje Sootak
Toimetaja Reno Hekkonens
Telefon 465 680
Toimetuse aadress:
EE2400 Tartu
Ülikooli 18, ruum 241
E-mail: ajaleht@ut.ee
Faks: +3727 465 440

Trükk: O/Ü Greif
Tellimise nr. 3448
TiraaŽ 800
UT ilmub reedeti

Aeg

NR. 37(1905)
REEDE,
31. OKTOOBER
1997
ILMUB 1948.
AASTAST
NIND 2 KROONI

Universitas Tartuensis

Tartu Ülikooli Raamatukogu

TARTU ÜlIKOOL 365

Möödunud nädalal tähistas ülikool oma 365. aastapäeva. 30. juunil 1632. aastal kirjutas Rootsi kuningas Gustav II Adolf alla Academia Dorpatensise asutamisürikule. Tartlastele teatas kuninga otsusest kindralkuberner Skytte 21. septembril oma plakatis, kus andis teada gümnaasiumi muutmisest ülikooliks ja kuulutas välja ülikooli avamise päeva - 15. (vana kalendri järgi 25.) oktoober. Sellel päeval algasid mitu päeva kestnud ülikooli avamispidustused, pärast neid algasõppetöö.

Vaata ja loe edasi 3. lk.

"Ise ei tasu alati jalgratast leiutama hakata"

OECD
OCDE

***"Tartu Ülikool kui institutsioon on esindatud ainult kahes rahvusvahelises organisatsioonis," ütles prorektor professor Toivo Maimets. "Ülikoolil on põhimõte osaleda pigem vähem aga paremini." Eduart Saki foto.**

Prorektor professor Toivo Maimets osales Pariisis IMHE juhtkomitee kahepäevasel istungil.

***Mis on IMHE?**

Kõigepealt tahan öelda seda, et ülikoolil on põhimõte osaleda institutsioonina rahvusvahelistes organisatsioonides pigem vähem aga paremini. Rahvusvahelisi organisatsioone, kes tahaksid Tartu Ülikooli oma liikmeks, on päris palju. Oleme pakkumised tagasi lükanud nii puhtfinatsilistel kaalutlustel kui ka sellepärast, et kõigis osalemiseks pole piisavalt aega. Selletõttu on Tartu Ülikool institutsioonina esindatud ainult kahes rahvusvahelises organisatsioonis. Üks organisatsioon on **Euroopa Rektorite Konverents**, kus rektorid või prorektorid käivad aastakonverentsidel ja seminaridel.

Teiseks on **IMHE** (Institutional Management in Higher Education). See on ühest küljest Pariisis asuva OECD (Organisation for Economic CO-operation and Development - ülemaailmne majandusliku koostöö ja arengu organisatsioon) osa, teiselt poolt liikmesülikoolide ühing.

*** Kes kuuluvad IMHEsse?**

Liikmesülikoole on praegu 155 kogu maailmast ja sealhulgas väga soliidseid ülikoole. Eestist olen ainsana selle juhtgrupi liige. Varem osales ka teisi ülikoole, aga kuna Ida-Euroopa ülikoolide soodustatud liikmemaks kaotati ära, osavõtjate arv vähenes.

Organisatsiooni aastane eelarve on umbes 8 miljonit Eesti krooni, mis moodustub liikmemaksudest ja OECD poolt antust. Liikmemaksust, mida meie maksame, saame tagasi tunduvalt rohkem, kui sinna sisse paneme.

*** Mis moodi?**

Igal kevadel on meie ülikoolis üks IMHE korraldatud rahvusvaheline konverents, kus esinevad välisriikide lektorid ja mille kasutegur on meile väga suur.

Järgmise aasta maikuus Tartus toimuval konverentsil käsitletakse näiteks **akadeemilise ja administratiivse struktuuri kokkupuutepunkte, suhteid**. Väga sageli puutume ju kokku sellega, et administratsiooni ja teaduskondade vahel on terve rida vastandumisi. On loomulikke vastuolusid, aga ka kunstlikke. Kui vaadata maailma teisi ülikoole, siis on see igal pool nii. Teaduskondade poolt on väike usaldamatus, et ega seal tipus kõike päris õigesti ikka ei tehta, ja teiselt poolt on ehk administratsioonil teinekord liiga enesekeskne vaatenurk.

*** Mille poolest erinevad Euroopa Rektorite Konverents ja IMHE?**

Üks oluline erinevus on selles, et Euroopa Rektorite Konverents tegutseb Euroopa ulatuses. Ent kuna praegu on kogu meie tähelepanu suunatud Euroopale, Euroopa Liiduga ühinemisele, siis IMHE projekt on avatum, ülemaailme. Mul on tunne, et meil tekib üldse oht olla liiga Euroopa-keskne. Vana ja väsinud Euroopa asemel on Ameerika, Austraalia jt leidnud hoopis värskemaid lahendusi. Võib öelda, et IMHE korjab kokku ülemaailmset kogemust.

Kui Euroopa Rektorite Konverentsil on tähelepanu all eelkõige kõrghariduspoliitika , siis IMHEs on igapäevase ülikoolielu korraldamine, tegeldakse just ülikoolide kui institutsioonide juhtimisega. Kattumisi loomulikult on.

*** Milliste teemadega siis IMHEs lähemalt tegeldakse?**

IMHE üritustel näed ja kuuled, et samasugused igapäevaprobleemid nagu on meie ülikoolis, on ka teistel kolleegidel. Piisab juba sellest, kui vaadata IMHE erinevates riikides korraldatavate ürituste teemasid, mis käsitlevad näiteks kõrghariduse vastavust regioonide vajadustele, finantsjuhtimist, eelarve jagamist ülikoolides ja ülikoolidele jne.

Vaadeldakse ka ülikoolide kvaliteeti, st akrediteerimist, mis meil alles hakkab aktuaalseks kujunema. Hariduse sisu pole ju siiamaani keegi hinnanud. IMHE temaatika puudutab ka raamatukogusid. Ülikoolide raamatukogud on praegu muutumas, aga milliseks, pole veel päris selge. Osade arvates jääb raamatukogu üksnes raamatumuuseumiks, sest interneti ajastul polevat enam selliseid tolmupühkimise kohti vaja. Teiste arvamuste järgi on raamatu käeshoidmine ikkagi midagi muud kui internetis surfamine.

Järg 2. lk.

Rektori käskkiri

Tänan ülikooli 365. aastapäeva õnnestunud tähistamise eest:
Katri Raik, *Indrek Mustimets*, *Eeva Kumberg*, *Urve Nahkur*, *Andres Toode*, *Aire Vähejaus*, teabetalitus;
Karin Herne, Tartu Ülikooli Kammerkoor,
Alo Ritsing, Tartu Akadeemiline Meeskoor,
Vaike Uibopuu, Tartu Ülikooli Akadeemiline Naiskoor,
Raho Langsepp, vanamuusikaansambel "Via Sonora";
dots *Allan Liim*, dots *Hillar Palamets*;
rektori abi *Ene Seidla*, kantselei spetsialist *Toomas Hiio*, kantselei kunstnik *Imme Viidalepp*, peahoone intendant *Taimi Sild*, aula perenaine *Marta Pihlamäe*;
Mart Orav, *Tiia Helekivi*, kirjastus;
Peeter Kukk, arvutigraafika- ja õppetehnikakeskus;
Ela-Heigi Martis, *Ken Kalling*, *Terje Lõbu*, *Mare Viiralt*, ülikooli ajaloo muuseum;
Janika Praggi, botaanikaaed;
Aimar Sild, kommunikatsioonitehnika osakond;
Riina Müürsepp, *Arvi Kuura*, Pärnu kolledž;
Elle Raudsepp, *Ene Voolaid*, Türi kolledž;
"Sophokles" ja Vana Kohvik.
Soovin jõudu, edu ja häid ideid edaspidiseks!

PEETER TULVISTE
Rektor, professor

Tartu Ülikooli õnnitlesid 365. aastapäeval

Riigikogu esimees *Toomas Savi*,
Riigikogu aseesimees *Ants Käärma*;
Eesti Põllumajandusülikool,
Tallinna Pedagoogikaülikool;
Narva Linnavolikogu, *Anatoli Paal*,
Narva Linnavalitsus, *Raivo Murd*,
Türi Linnavalitsus, *Theo Aasa*;
Briti Nõukogu Balti riikides, *Ian Stewart*;
Riiklik Akadeemiline Meeskoor;
DHL;
Korp! Arminia Dorpatensise kommersil osalejad.

Täname!

acta diurna

SEL NÄDALAL

NB! NB! NB!
HOMMIKUPALVUS

igal teisipäeval ja neljapäeval kell 9.30 -10 peahoones aud 104.

Läbiviijaks on Eesti Evangeelsete Üliõpilaste Ühendus ja EELK Tartu Ülikooli kogudus. Koordineerib usuteaduskond.

27. oktoober

- Jyväskylä ülikooli üldajaloo prof Seppo Zettenberg pidas aulaloengu "Jüri Vilmsi saatus".
-

28. oktoober

- Raamatukogu konverentsisaalis algas kahepäevane **Eesti Statistikaseltsi 10. konverents majandus- ja kindlustusstatistikast.**
-

29. oktoober

- Toimus **ülikoolisisene teabetund.** Teemad olid: ülikooli asjaajamise eeskiri, ülikooli kohvikute tulevik, personaliosakonna teated, uute töötajate tutvustamine.
- **Õpetatud Eesti Seltsi 1136. koosolekul** oli kavas **Hill Kulu ettekanne "Eestlaste tagasiränne pärast II maailmasõda" ja Tiit Tammaru ettekanne "Venelased Eestis - ränne ja kohanemine".**
-

30. oktoober

- **Kristel Kase** kaitses **magistritööd** "Inglaste ja venelaste kujutlused üksteise kaupmeestest 16. sajandi teisel poolel", **Saima Timpmann magistritööd** "Kreatiini kasutamine toidulisandina kahevõitluse alade sportlastel kehakaalu reguleerimise perioodil" ja **Jaan Ereline magistritööd** "Motoorset võimekust ja skeletilihaste funktsionaalseid omadusi iseloomustavate näitajate seosed kiirusliku jõu ja vastupidavusalade sportlastel".
- **Arvo Tuvikene** kaitses **doktoriväitekirja** "Assesment of inland water pollution using biomarker responses in fish in vivo and in vitro" ja **Reet Karukäpp doktoriväitekirja** "Glotsiaalne morfogenees mandriliustiku kagusektoris".

31. oktoober

- Kell 10.15 algab nõukogu saalis **ülikooli nõukogu istung.** Kavas: ülikooli regionaalprogrammi vastuvõtmine, välisüliõpilaste 1998/99. õppeaasta vastuvõtueeskirjade kinnitamine, ülikooli 1998. aasta eelarve kujundamise põhimõtete kinnitamine, avatud ülikooli ja täienduskoolituskeskuse ühendamine, pangalaenu taotlemise, tagastamise ja intresside maksmise korrast, professorite valimine (farmakoteraapia ja toksikoloogia professoriks kandideerib meditsiinidr prof Aleksander Zarkovski, ravimite tehnoloogia ja biofarmaatsia professoriks farmaatsiadr dots Peep Veski, patoloogilise füsioloogia professoriks *PhD,* prof Enn Seppet ja meditsiinidr, vanemassistent Aavo Lang ning maalikunsti professoriks EMA assistendid Jaan Elken ja Aimar Kristenson ning Tartu Kunstikooli õppejõud Andrus Kasemaa), TÜ auliikme nimetamine (esitatud on Nils Otto von Taube) jt küsimused.

1. november

- Kl 11 algab raamatukogu ruumis 202 **norra-eesti tõlkeseminar.**

TULEVAL NÄDALAL

5. november

- Raamatukogu konverentsisaalis toimub **konverents "Soome rootslased".**

6. november

- 6. - 8. novembrini toimub sotsiaalteaduskonna eestvedamisel **sümpoosium "Kultuuridevaheline kommunikatsioon ja muutuvad rahvusidenteedid.**
- 6. ja 7. novembril korraldab teabetalitus **ülikooli infopäevad Hiiumaal.** 6. novembril kl 18 algab vilistlasõhtu Tuuru keskuses, 7. novembril kl 10 infopäev Kärdla keskkoolis.

7. november

- 7. ja 8. novembril toimub raamatukogu konverentsisaalis **prof Armin Tuulse** 90. **sünniaastapäevale pühendatud konverents «Läänemeremaade keskaja kunst».**

"Ise ei tasu alati...

Algus 1. lk.

Järgmise aasta maikuus toimub ka üks *workshop* ruumide kasutamisest. Seda probleemi oleme meiegi püüdnud lahendada. Teinekord üritad siin kohapeal aga ise jalgratast leiutada. Erinevate ülikoolidega koos arutades näed-kuuled, et ühed lahendasid asja nii ja nii, said ühtedest probleemidest lahti, aga tekkisid uued. Teine tegi risti vastupidi ning samuti tekkis probleeme. Näeme, et igalt poolt on mõistlik võtta ratsionaalne iva, mitte aga parun Münchauseni kombel ennast ise soost juukseid pidi välja tõmbama hakata.

Ka ülikoolid ja nende juhtimisstiilid on erinevad. Nii palju kui on erinevaid ülikoole, niipalju on ka erinevaid juhtimisstiile. On presidendikeskseid, rektorikeskseid, on kantsleri institutsioone. Kombinatsioone on palju ja kõik nad on kokkuvõttes kusagil läbi mängitud. Targem on õppida teiste kogemustest kui ainult iseenda omadest..

*** Mida kasulikku sel korral kaasa võtta oli?**

Rõhutan veel kord, et IMHE on organisatsioon, kus tasub käia, et mitte ise iga päev jalgratast leiutada. Seal saad aru, et kõik need eksperimendid on maailma ülikoolides juba enne sind ära tehtud.

Juhtkomitees on ligi 20 inimest erinevatest riikidest, minu naabrid olid sel korral Barcelona Ülikooli prorektor ja Helsingi Ülikooli administratsiooni juht.

Väga kasulik on alati tutvuda alaprogrammide raportitega, mis käsitlevad näiteks kõrghariduse rahvusvaheliseks muutmist, kõrghariduse kvaliteedi mõõtmist, teadust jm.

Väga tõsiselt arutati ka aastaeelarve täitmist, kohal olid Prantsuse audiitorid jne.

Päevakorras oli veel diskussiooniline teema massi- ja teadusülikoolist. Kaks esinejat oli omapoolse lähenemise väga intrigeerivalt ette valmistanud. Üks soovitas vaadata ülikoole kui mitte ühesugust institutsiooni, vaid et need tuleks erinevatesse kategooriatesse jaotada. Osa ülikoole peaks olema ainult mingit tüüpi hariduse andmiseks, samuti ei peaks kõik ülikoolid üldse teadusülikoolid olema.

Eks me näe Eestiski, et kõik kuus avalik-õiguslikku ülikooli tahavad väga Harvardid või Cambridge'id olla. Tulemuseks, on see, et ei jätku rahalist ega vaimset ressurssi. Erinevad ülikoolid võiksid leida oma erineva rolli. Tartu Ülikooli tugevus seisneb minu meelest tema polüfunktsionaalsuses ja teiste Eesti ülikoolide tugevus nende spetsialiseerumises.

Väga kasulik on veel see, et rahvusvahelistel meeskondadel lastakse hinnata mingit kindlat teemat, see kantakse ette ning publitseeritakse. Meile jagati kätte dokument "Muutuv ülikooli teadus". Siin on väga palju statistilisi andmeid ja üldistusi, mille lugemisega juba mitu päeva tegelengi.

Küsis ja kirjutas Varje Sootak

Teabe-tunnis

Sophokleses saab kohvi juua vist veel 15. novembrini.

ASJAAJAMISEESKIRI KINNITATUD

Tartu Ülikooli asjaajamiseeskiri jõustub 1. jaanuarist 1998. Asjaajamiseeskirjaga saab tutvuda ülikooli WWW-leheküljel aadressil http://WWW.ut.ee/eeskiri. Novembri lõpuks ilmub eeskirjade trükivariant, samale ajale on kavandatud ka koolitusvoorud kõigile asjaajamise eest vastutavatele ametnikele. Lähem informatsioon tel 465 606, kantselei juhataja Sirje Mark.

ÜLIKOOLI KOHVIKUTEST

Lähtudes ülikooli arengukavast, ülikooli territoriaal-ruumilisest arengukavast ja peahoone uuest ruumiprogrammist, muutub lähiajal osade ülikooli kohvikute ja sööklate staatus ning asukoht. Ülikooli struktuuriüksusena jätkab vaid kõigile tuntud vana kohvik Ülikooli 20. Senise peahoones asunud kohviku (Sophokles) ruumidesse tuuakse klassikalise muinasteaduse muuseumi fondide vara. Alates 15. novembrist on tõenäoliselt peahoones kohvitamine ajutiselt katkestatud. Ülikooli peahoone siiski kohvikuta ei jää, Munga tänava poolsesse tiiba tuleb uus keldrikohvik. Kohvikud avatakse ka õigusteaduskonna uues õppehoones, humanitaarmajas ja renoveeritavas keeltemajas Ülikooli 17/19. Jakobi 2 asuv einelaud suletakse, humanitaarhoones avatakse suur kohvik, mis teenindab kogu hoonetekompleksi, kuhu kuuluvad humanitaarhoone, marksu maja ja keemiahoone. Nooruse 9 söökla läheb tulevikus meditsiinilinnaku käsutusse, kuna majandusteaduskond kolib üle Narva mnt 4/6 hoonesse. Vanemuise, Tähe ja ka Nooruse õppehoonetes jätkavad toitlustuskohad samas asupaigas samade töötajatega, kuid mitte enam ülikooli struktuuriüksustena. Narva mnt 25 ühiselamu kõrval on edukalt tegutsemist alustanud klubi Manhattan. Narva mnt 27 ühiselamu alla on tehtud pakkumine tervisekeskuse rajamiseks.

PERSONALIOSAKOND PANEB SÜDAMELE,

et allüksused kõigist personali puudutavatest muutustest, ka palgamuutustest peaksid personaliosakonda teatama vähemalt viis päeva enne muudatuste sisseviimist. Personaliosakonna jurist Kaja Oksa tutvustas üksikasjalikult välisõppejõududele töö- ja elamislubade muretsemisega seotud asjaajamist. "Sõlmige vähem tööettevõtu lepinguid, iseäranis siis, kui oma töötaja mõne lisaprojektiga tegeleb," rõhutas Kaja Oksa. Lisatööd tasutakse lisatasuga. Kui otsustate sõlmida ostu-müügilepinguid õppematerjalide ostmiseks, tasub kindlasti juristiga konsulteerida. Personalikoolitusega tegeleb nüüd Maria Veltmann, kes palus kõigil struktuuriüksuste juhtidel mõelda selle üle, missugust koolitust alluvad vajaksid, ja sellest siis personaliosakonda teada anda.

ÜLIKOOLI PRESSIESINDAJA

Alates 1. septembrist töötab teabetalituses ülikooli pressiesindajana **Andres Toode** (sünd 1970), kellel on kõrgharidus ajaloo erialal ja ajakirjanikutöö kogemus mitmes meediakanalis. "Mida paremini liigub info sündmustest ja ettevõtmistest ülikooli sees, seda põhjalikumalt saab ette valmistada ülikooli pressiteateid ja tagada neile oodatud meediakajastus," kinnitas Andres Toode oma lühikeses sõnavõtus.

Ootame teateid teabetalituse telefonidel 465 682 **Andres Toode** ja 465 683 **Eeva Kumberg**.

Jälle Tartus

• • •

25. ja 26. septembril sai teoks Tartu Ülikoolis kõigil aegadel raamatukogundust ja bibliograafiat õppinud vilistlaste seminarkokkutulek, esimene sellises ulatuses. Mõtte algataja oli Kaja Noodla, kauaaegne ülikooli raamatukogu töötaja, raamatuteadlane ja enamiku selle eriala sõjajärgsete lõpetanute õpetaja.

Raamatukogundust ja bibliograafiat hakati ülikoolis õpetama 1927. aastal tänu raamatukogu juhataja Fr. Puksoo energilisele tegutsemisele. Vajadust vastavate teadmiste õpetamise järele tunnetati juba 1920ndate aastate alguses. Vaheaegadega oli võimalik seda eriala õppida 1967. aastani, siis viidi see üle Tallinna Pedagoogilisse Instituuti. Individuaalprogrammi alusel omandas eriala siiski ka hiljem kümmekond inimest, kellest viimane lõpetas 1988. aastal.

Kokkutulekut ette valmistades hakati koguma andmeid, et saada TÜs õppinute kohta võimalikult täielik arvutiandmebaas. Andmestikus on praegu 236 nime, kuid vajalik on edasine arhiivistöö.

Välja saadeti umbes 170 küsitluslehte, tagasi saadi 125, mille alusel Maare Kümnik esitas kukkutulnutele ülevaate "Kes me, vilistlased, oleme?"

Valdavaks ajendiks õppida seda eriala on olnud huvi humanitaarteaduste vastu, soov töötada raamatuga ja raamatukogus, kus on alaline võimalus enesetäienduseks, ka Tartu ja ülikooli aura. Kesise töötasu on üle kaalunud vaimne õhkkond. Raamatukogunduslik haridus on võimaldanud edukalt töötada ka õpetajana, muuseumitöötajana, ajakirjanikuna, infoinsenerina, kirjastustes jne. Mitmed teiste erialade lõpetanud omandasid lisaks ka raamatukogundusliku kõrghariduse.

Lilledega tänati oma õpetajaid Kaja Noodlat, Ingrid Loosmet, Arda Kirselit, Ellen Aaret, Ruth Michelsoni ja Helvi Piirsoni, kes samuti vilistlastena kohal viibisid.

Õpetajad ja õpilased. Keskel Kaja Noodla.

Kaja Noodla rääkis raamatukoguhoidjast läbi sajandite alates antiikajast. Arhiivimaterjalidest on selgunud, et Tartu Ülikool sai raamatukoguhoidja koha 1860. aastal, kui 6. novembril kirjutas Vene keiser alla otsusele "võtta Tartu Ülikooli raamatukogusse tööle eriline raamatukoguhoidja, mitte professorite hulgast".

Laine Peep vestles teemal "Raamat, raamatukogu ja raha" ning oma tegevusest raamatualal peale lahkumist direktori ametipostilt.

Järg 4. lk

TARTU ÜlIKOOL 365

***Rootsi-aegsete trükiste näituse koostaja Ene Jaansoni sõnul on raamatukogu hoidlates 1500st Rootsi-ajal trükitust olemas originaalidena vaid 58 eri nimetust.**

***Jüri Arrak: «Kui meri lahutab kaldaid ja rahvaid, siis merepõhi ühendab».**

365. aastapäeva puhul teisipäevast teisipäevani kestnud üritused juhatas 21. oktoobril sisse ja tõmbas nädal aega hiljem, 28. oktoobril kokku **dotsent Hillar Palametsa peetud loeng «Ülikooli aula läbi aegade sõnas ja pildis».** Vahepealsetel õhtutel aulas toimunud aastapäevakontsertidel esinesid «Hortus Musicus», pianist Igor Bril, Muusikaakadeemia trio, Tõnis Mägi ja vanamuusikaansambel «Via Sonora». Aastapäevaüritused said tõsise hoo sisse neljapäeval, kui **Tartu kooliõpilastele toimus mälumäng ülikooli ajaloost ja tänapäevast**.

Osavõtt oli arvatust elavam, kokku osales esialgu end registreerinud 13 võistkonna asemel 15 5-liikmelist võistkonda. Noorema vanusegrupi (8. ja 9. klasside õpilased) mäluheitluse võitis **Kivilinna gümnaasium** ja vanemas vanusegrupis (10., 11. ja 12. klasside õpilased) sai esimese koha **Karlova gümnaasium**. Küsimused koostanud dotsent Hillar Palamet ja Allan Liimi sõnul olid kooliõpilaste teadmised nii ülikooli kui Eesti koolidest hämmastavalt head. Hillar Palamets rõhutas, et õpilaste hea esinemine mälumängus on tunnustuseks ka nende õpetajatele. Ehkki sündmusi jätkus kõigile pidunädala päevadele, kulmineerusid aastapäevaüritused reedel ja laupäeval. Reede keskpäeval avati ülikooli raamatukogus **näitus ülikooli Rootsi-aegsetest trükistest**, mis on trükitud Eesti vanimas, Academia Dorpatensisega samal aastal tegevust alustanud ülikooli trükikojas. Näituse koostaja Ene Jaanson rääkis näitust avades, et paraku on ülikooli raamatukogu hoidlates 1500st Rootsi-ajal trükitud ülikooli trükistest originaalidena olemas vaid 58 erinimetust. Ligi 1300st trükisest on aastate jooksul üritatud teha koopiad, ligikaudu sadakonda trükist pole õnnestunud leida. Ene Jaansoni sõnul on aastate jooksul ülikooli trükikoja ajalugu uurides selgunud, et seni esimeseks Eesti pinnal trükitud trükiseks peetud Henricus Boismannuse dissertatsioon ei ole seda teps mitte. Tõenäoliselt on esimeseks ülikooli trükikojast tulnud trükiseks hoopis seesama müürileht, kus Johan Skytte annab teada gümnaasiumi muutmisest ülikooliks.

***Professor Helmut Piirimäe loeng oli üldse teine aulaloeng, mille on pidanud nn ülikooli oma-inimene.**

***Aastapäevatrükiste esitlus.**

Reede pärastlõunal pidas professor Helmut Piirimäe aulaloengu teemal «Täna 365 aastat tagasi». Ajalooprofessor ja Uppsala ülikooli audoktor Helmut Piirimäe rääkis oma loengus ülikooli avamispidustustest ja esimese rektori Jacob Skytte innauguratsioonist. Helmut Piirimäe on ülikooli esimeste päevade uurimisega tegelnud juba pikka aega, tema juhtis ka ülikooli 350. aastapäevaks välja antud raamatu «Tartu Ülikooli ajalugu» esimese osa koostamist. See, et nõukogude ajal õnnestus üldse ülikooli 350. aastapäeva tähistada, on suuresti just professor Helmut Piirimäe teene. Helmut Piirimäe peetud aulaloeng oli üldse teine aulaloeng, mille on pidanud nn ülikooli oma-inimene.

Aastapäevaüritused kulmineerusid laupäeval, sest just 25. oktoobril möödus 365 aastat Academia Gustaviana avamisest. Keskpäeval ülikooli ajaloomuuseumis toimunud pidulikul üritusel esitleti ülikooli aastapäeva puhul üllitatud **ülikooli kooride ja vanamuusikaansambli «Via Sonora» laserplaati, kunstnik Jüri Arraku loodud Skytte-maali ja aastapäevatrükiseid.**

Jüri Arrak on maali vasakus nurgas kujutanud hoonet, kus ülikool esmalt asus, paremale poole on ta paigutanud Johan Skytte Rootsis asunud Grönsöö kodumõisa. Nagu Arrak ise seletas, püüdis ta merest lahutatud vastaskallastel asuvaid hooneid ühendada Skytte-kuju läbi, kes on oma käed ristanud mere põhja toetatud jalutuskepile, Arraku enda sõnul «kui meri lahutab kaldaid ja rahvaid, siis merepõhi ühendab». Ülikooli kirjastus oli aastapäeva puhuks üllitanud kaks teost: **faksiimiletrükise Friedrich Meniuse teosest «Jutustus Tartu Ülikooli rektori innauguratsioonist» ja «Album rectorum Universitatis Tartuensis 1632-1997», mille on koostanud Sirje Tamul.**

Laupäeva õhtul toimus vahest aastapäeva oodatuim sündmus, aulas aset leidev pidulik õhtu, mille käigus pidi kava kohaselt etendatama ka spetsiaalselt aastapäeva puhuks kirjutatud näitemängu **"Täna 365 aastat tagasi".** Piduliku sündmuse - ülikooli avamise ja rektori innauguratsiooni, millest professor Helmut Piirimäe rääkis oma aulaloengus ja mida kirjeldati hommikul esitletud Meniuse aastapäevatrükises, oli lavale instseneerinud Margus Kasterpalu ja lavastanud Ain Mäeots. Etenduse muutis oodatuimaks sündmuseks kahtlemata rektor Peeter Tulviste antud nõusolek kehastada näidendis ülikooli esimest rektorit Jakob Skyttet. Etendust tunnustav maruline aplaus andis tunnistust, et rektori ja «Vanemuise» näitlejate koostöö jättis saalisistujatele kustumatu mulje. Etendusejärgses veinilauas tuli rektoril vastu võtta külaliste õnnitlusi nii õnnestunud lavarolli eest kui ka ülikooli aastapäeva puhul.

Laupäevased pidusündmused lõpetas **Tõnis Mäe kontsert**, mis oli aastapäevaüritustest üks rahvarohkemaid.

Andres Toode tekst,
Jaak Nilsoni fotod

***Musitseerib Via Sonora.**

***EPMÜ rektorilt Hardi Tulluselt TÜ rektorile Kanada kloonitud kuusk.**

Jälle Tartus ...

Algus 2. lk

Sõnavõttudest jäi kõlama mõte, et raamatukogunduslik haridus ülikoolist andis mitmekülgsema, laiema kultuuritaustaga ettevalmistuse kui TPedIst.

Mälestati jäädavalt lahkunud vilistlasi ja kolleege. Ühiselt sõideti Raadi kalmistule, kus asetati kaunid kimbud ja süüdati küünlad J. K. S. Morgensterni, Fr. Puksoo ja E. Kudu haual.

Kokkutulnuile tutvustati ka võimalust astuda TÜ vilistlaskogu liikmeks. Käidi ekskursioonil linnaraamatukogus, ülikooli raamatukogus ja Eesti Rahva Muuseumis.

Kokkutuleku töiseks kokkuvõtteks oli, **et TÜs tuleks uuesti raamatukogundust ja bibliograafiat õpetama hakata, et raamatukogudes säilitataks korras andmestik kõigi oma töötajate kohta, et kogutaks ja hoitaks mälestusi.**

Vilistlased olid algatusrühmale, eriti peaorganisaator Maare Kümnikule väga tänulikud selle suurürituse eest ning soovisid kokkutulekute jätkumist. Eriti rõõmustas neid õhtune koosviibimine Toomel vanas raamatukoguhoones, kus oli veedetud palju tunde stuudiumiaegadel või koguni töötatud.

Üritus õnnestus tänu mitmete suuremate raamatukogude ja kultuuriasutuste, samuti TÜ ja ülikooli raamatukogu toetusele.

Kokkutulekut tähistas I. Loosme, L. Trikkanti, H. Käsperi ja M. Tangi koostatud näitus "Me õppisime Tartu Ülikoolis bibliograafiat 1967-1988".

Linda Kivistik,
vilistlane 1959. aasta lennust

RAIMLA 75

14. oktoobril möödus 75 aastat ÜS Raimla tegevuse avamisest. Eesti üliõpilasorganisatsioonidest on 75 aasta juubelit saanud tähistada juba paljud, kuid mitmetel on see alles ees. Mis põhjustas Raimla tekkimise ning miks on ta püsinud senini?

SELTSI ASUTAMINE

Millal kõik algas, on keeruline üheselt öelda. Igatahes peame Raimla tekkimise algeid otsima EÜS Ühenduse tegevusest. Ühendus alustas ametlikult tegevust teise Eesti üliõpilasorganisatsioonina Tartus 1906. aastal ja oli vastukaaluks EÜSile.Tema alged olid olemas juba 1890ndate aastate esimesest poolest. Ühendus oli tuntud radikaalsete üliõpilaste koondumiskohana, tema siseeluga ei olnud rahul mitmedki liikmed. Viimased tegid korduvalt katseid tuua seltsi distsipliini, kuid selle ainukeseks tagajärjeks olid sisemised vastuolud. Olulisemaid murdeaastaid oli 1916. aasta ning järgmine, mis viis ka Raimla asutamiseni – 1921. Tol kevadel hakkas osa nooremaid liikmeid oma isepäisust näitama ning kutsusid kokku koosoleku, võttes seal vastu uusi liikmeid ja muutes kodukorda.

Selle tagajärjel oli sügissemestri avakoosolek pingeline ning järgmisel üldkoosolekul esinesid protestimeelsed liikmed opositsioonirühma moodustamise deklaratsiooniga. Pärast vaidlusi ning vilistlaste lepituskatseid kaebas üks liige terve rühma kohtusse, millele süüalused keeldusid allumast. Seetõttu arutati probleemi üldkoosolekul. Asjalikust arutusest ei tulnud aga midagi välja ning 15 liiget heitsid opositsioonirühma (14 liiget) seltsist aastaks välja. Terve selle aja oli ühenduse tegevus häiritud, käidi abi palumas rektori ning ka politsei juures. Viimast küll asjaolu pärast, et väljaheidetud murdsid sisse seltsi korterisse ja viisid kaasa pitsati ning olulisemad dokumendid.

Rektor määras ülikoolipoolseks lepitajaks Jaan Sarve, kuid tema juures toimunud läbirääkimised ei kandnud vilja, sest mõlemad pooled jäid oma nõudmiste juurde – väljaheidetud soovisid enda taastamist seltsis ning vahepeal vastu võetud liikmete eemaldamist. Seltsis olijad nõustusid vastaseid tagasi võtma vaid uute liikmetena ning mitte rühmana tervikult.

Kannatanud pool oli aktiivsem ning esines korduvalt seletuskirjadega ülikooli valitsuse ees, valgustades sündmusi oma nägemuse läbi. 5. mail 1922 tegigi valitsus otsuse, et väljaviskamine oli põhikirjavastane ning väljaheidetud tuleb uuesti täieõiguslikeks liikmeteks lugeda.

***

Esimesest ühisest koosolekust ei tulnud midagi konstruktiivset välja ning seltsis olnud tulid pärast seda kokku, et arutada uue organisatsiooni loomist.

Nimi valiti uuele seltsile augusti algul. Pärast välja pakutud Hõimula, Concordia ja Kalju läbikukkumist hakati Wiedemanni sõnaraamatust otsima sobivat ideed. Leiti sõna 'raima, millest tuletati Raimula. See tähendanuks kohta, kus ülikooli tulnud noortest meestest tahutakse, raiutakse täisväärtuslikud kultuuriinimesed. Prof J. V. Veski, kellelt sooviti nimele heakskiitu, leidis, et õigem oleks Raimla, ning see jäigi uue organisatsiooni nimeks.

***Lipu õnnistamine Kanepi kirikus 29. novembril1989.**

***

Enamikus olid ühendusest lahkujad vanemad üliõpilased, tegeldes oma õpingute lõpetamisega. Tulevane Raimla rühm oli andnud ühendusele 10 esimeest ning paljusid juhatuse liikmeid. Et asutajate hulgas oleks ka väljastpoolt ühendust tulnuid, kaasati kolm tudengit mujalt. Kokku oli asutajaliikmeid 16 ning vilistlaskogu asutajaid 3. **ÜS Raimla põhikiri kinnitati 22. septembril 1922, mis on Raimla asutamisaeg.** Kuna avamiseks ei olnud kõik valmis, peeti avamiskoosolek alles 14. oktoobril, aastapäevi tähistati aga alati oktoobri lõpul.

1922-1940

Algusest peale asus uus organisatsioon kindlalt rahvuslikule alusele, "seades ülimaks eesmärgiks kasvatada väärikaid riigikodanikke ning ühiskonna ja akadeemilise pere liikmeid", nõudes selleks oma liikmetelt:

"1) järjekindlat ning intensiivset tööd valitud teaduse alal, et saavutada hilisemas elus oma erialal maksimaalset kasu riigile, rahvale ja ühiskonnale; energilist eneseharimist ka teistel teaduse, kirjanduse ja kunsti aladel, et arendada intelligentsi ja omandada selget ilmavaadet;

2) jõukohast osavõttu kõikidest rahva eluavaldistest ja kultuurilistest ettevõtmistest, et aegsasti tutvuda oma tulevase tööpõlluga ja süveneda kodanikukohustustesse;

3) huvi üliõpilaskonna ühiste püüete vastu ja soliidset tegutsemist aladel, mis taotlevad üliõpilaste vaimse ja ainelise taseme tõusu; 4) aumehelikku ja äärmiselt viisakat käitumist Seltsis ja väljaspool, sallivust teiste isikute vaadete suhtes, samuti kindlat ja julget ülesastumist oma ilmavaadete ja au kaitseks" (kodukorra §1).

Kui sihid olid seatud, asuti nende poole pürgimisele. On vaid üksikuid ettevõtmisi, millest Raimla ei võtnud osa. Paljud algatused tulidki just Raimla poolt (akadeemilised toetusnädalad, üliõpilaskonna ankeet jm). Raimla oli olulisim selts Eesti Üliõpilasseltside Liidus ja tema järeltulijates, olles mõtte algataja ning andes kõige rohkem liidu juhtkujusid. Ka Üliõpilasseltside Vilistlaskogude Liidu ning selle ajakirja Akadeemia (1937-1940) tegevuses oli Raimla (eriti vil! Richard Rääго) vaieldamatult oluline.

Raimla kuulus *in corpore* Kaitseliitu, moodustades selles eraldi kompanii. Kõige kauem oli kompanii ülem kapten vil! Anton Simmo.

Juba enne 1930. aastat oli Raimlal tekkinud isiklike tutvuste kaudu lähedane side üliõpilaste ühinguga Valgma, mis tegutses Tallinna Tehnikumi juures. Plaaniti koguni sõpruslepingu sõlmimist. Enne aga hakkas Tallinna Tehnikumi varjutama likvideerimisoht. Kartus sai teoks 1936. aastal. Juba aasta varem, 1935. aasta suvel, liitusid Valgma liikmed *in corpore* Raimlaga, valgmalastena tulid Raimlasse nimekad arhitektid August Volberg, Edgar Velbri, Voldemar Tippel jt. Ühe esimesena avas Raimla oma osakonna Tallinna Tehnikainstituudi (hiljem TTÜ) juures 1936. aastal.

Selts andis välja oma siseajakirja *Simplicitas* (ilmus vähemalt 8 numbrit) *Üliõpilaslehe* erinumbri (1925), teadusliku koguteose *Omariikluse süvendamisel (1938)*, *Raimla lauliku* (1936).

***

1939. aasta maikuus ostis vilistlaskogu seltsile maja Veski tn 42, enne seda oli pikemat aega konvendikorter majas Tiigi tn 19. Maja ostmiseks pani enamik vilistlasi vähemalt oma ühe kuu palga majafondi. Oma osa lisasid ka kaasvõitlejad.

Samal aastal valmistas kunstnik Paul Luhtein lipu ning sõrmuse kavandi, mida oli plaanitud juba kümmekond aastat. Lipu kavand sai kinnituse TÜ ja TTÜ nõukogus, kuid kahjuks ei jõutud selle järgi lippu enam valmistada, kuna peale tuli 1940. aasta ning üliõpilasorganisatsioonid sundlikvideeriti. Selleks ajaks oli Raimlal vilistlasi 224, kaasvõitlejaid Tartus ja Tallinnas 137.

Tolleaegsetest tuntumatest liikmetest nimetagem: prof Paul Kogerman (TTÜ rektor, akadeemik, minister), prof Heinrich Riikoja (TÜ rektor), prof Robert Livländer (TTÜ rektor), prof August Vaga (akadeemik), prof Ferdinand Laja (akadeemik), prof Juhan Aul, prof Herman Jaakson, prof Villem Alttoa, dotsendid Jakob Kents, Richard Kleis, Juhan Vilms, Hans Männik ja Eduard Laamann, Jüri Parijõgi, Gustav Sule.

Fred Puss, ÜS Raimla s/s esimees

Järgneb

info

Kursus

Arstiteaduskonna üliõpilastele!

TÜ kopsukliinikus (Riia 167) algab **valikkursus "Kopsuhaiguste röntgendiagnostika".**

Loengud toimuvad **esmaspäeval ja teisipäeval algusega kl 14.30. Esimene loeng on 3. novembril.** Lektor on dots Helle Leesik.

Varia

Tule arstipunkti, tudeng

kui Sul on allergilist laadi nohu (aevastamine, vesine eritis, nina kinni), silmad sügelevad, hingamine on aegajalt vilistav või raskendatud või hootine köha.

TÜ arstipunktis Narva mnt 25 on **novembrikuu igal esmaspäeval ja teisipäeval kl 15 - 17 kopsuarsti-allergoloogi vastuvõtt ning saab teha allergeenuuringuid.**

Mida varem selgub diagnoos, seda edukam on ravitulemus.

TÜ kopsukliinik
TÜ arstipunkt

Näitus

Botaanikaaias

4. novembrini kl 10 - 17 on avatud näitus "Eksootilised viljad".

Raamatukogus

2. novembrini on raamatukogu kohviku fuajees avatud **fotonäitus "Eestlased Kanadas",** mida on pärast eelmise aasta ESTO päevi eksponeeritud enamikus Eesti linnades. Väljapanek tutvustab eestlaste saatuse kujunemist sõja-aastatest tänapäevani. Näitusega on kaasas ka väike brošüür, fotod jäävad edaspidi Eesti Rahva Muuseumi fondi.

Kristjan Raba,
ERMi näituste korraldaja

"Toit ja põllumees turumajanduses"

Soov võimalikult peatselt Euroopa Liidu täisliikmeks saada eeldab, et me teaksime ja mõistaksime, kuidas toimib turumajandus ja selle toidu- ning põllumajandussektor ja milline oli, on ja milliseks kujuneb Euroopa Liidu ühine põllumajanduspoliitika.

Michael Tracy raamat "Toit ja põllumees turumajanduses" sisaldab

* toidusektori ja põllumajanduse makroökonoomika turumajandusliku käsitluse ja

* tutvustab EL-i põllumajanduspoliitikat, selle reformi ja esialgseid tulemusi, samuti teiste maade (USA, Kanada, Jaapan, Austraalia jt) põllumajanduspoliitikat.

Raamatu autor on osalenud EL-i põllumajanduspoliitika väljatöötamisel. M. Tracy raamatut "Food and Agriculture in a Market Economy" (1993) kasutavad Lääne-Euroopa ülikoolid õppematerjalina. Arvestades Eesti lugejaga on autor peatükke ümber teinud, lisanud uusi andmeid, mistõttu tõlge ei kattu 1993. aasta ingliskeelse väljaande tekstiga.

Raamat on müügil **Maaelu Arengu Instituudis (Tuglase 13-23 Tartus).** Ühe raamatu (368 lk) hind on 35 krooni. Tel 422 296.

Algavad TÜ 1997/98. õppeaasta meistrivõistlused VÕRKPALLIS

Osa võtavad teaduskondade mees- ja naiskonnad, lisaks KKT kursuste ja õppejõudude-teenistujate võistkonnad.

Eelregistreerimine **10. novembri kl. 12-ks** TÜ spordikeskuses (Jakobi 5-112).

Võistluste peakohtunik on Marek Pihlak, KKT III kursus.

Hea lehelugeja ja kaasautor!

Toimetus tuletab meelde, et jooksva lehenumbri materjalid on vaja ära tuua või saata eelmise nädala reedeks. Pikemate materjalide puhul tuleks toimetusega eelnevalt kokku keppida, eriti aga topeltnumbri asjus.

Kaastööd tuua (saata): käsikiri + diskett (laotud Wordis) või e-postiga (*attachmendiga)* aadressil *ajaleht@ut.ee.*

NB!

- Tekstid peavad olema täiesti kujundamata.
- Laduda ka kõik täpitähed!
- Faili nimes mitte kasutada täpitähti.
- Windows 97s laotud või kopeeritud tekste toimetus kasutada ei saa.

Teateid võtame vastu veel kolmapäeviti. Päris viimaseid parandusi saab teha kuni **neljapäeva kl 12ni.**

Ühtlasi tuletame meelde, et UTd saab ka **tellida** ning et avaldame ka **reklaami** ja tasulisi **kuulutusi.**

Toimetus

UNIVERSITAS TARTUENSIS

Peatoimetaja Varje Sootak
Toimetaja Reno Hekkonens
Telefon 465 680
Toimetuse aadress:
EE2400 Tartu
Ülikooli 18, ruum 241
E-mail: ajaleht@ut.ee
Faks: +3727 465 440
Trükk: O/Ü Greif
Tellimise nr. 3448
TiraaŽ 800
UT ilmub reedeti

NR. 38 (1906)
REEDE,
7. NOVEMBER
1997
ILMUB 1948.
AASTAST
HIND 2 KROONI

Tartu Ülikooli Raamatukogu

Universitas Tartuensis

ÜLIKOOL SÕLMIS EHITUSLEPINGU MAJANDUSTEADUSKONNA UUE MAJA REMONTIMISEKS

Kolmapäeval kirjutasid rektoraadis halduisprorektor Riho Illak ja aktsiaseltsi Tartu Ehitus juhatuse esimees Ado Kivi alla lepingule, mille järgi Tartu Ehitus kohustub 1998. aasta 1. septembriks remontima Narva mnt 4/6 asuva majandusteaduskonna õppehoone. Lepingu maht on 11,5 miljonit krooni.

Pärast pidulikku allakirjutamistseremooniat avaldas Ado Kivi lootust, et täna allakirjutatud esimene ülikooli ja Tartu Ehituse vaheline leping on esimeseks sammuks tulevases koostöös. Halduisprorektor Riho Illak toonitas, et lepingujärgselt remonditav õppehoone asukohaga Narva mnt 4/6 on esimene samm majandusteaduskonna toomisel kesklinna ja vastavuses ülikooli territoriaal-ruumilise arengukavaga.

Möödunud aasta 20. detsembril TÜ nõukogus kinnitatud ülikooli territoriaal-ruumilise arengukava kohaselt planeeritakse teaduskonnad Tartus paiknema omaette kompaktsete üksuste ehk nn kampustena. Sama programmi järgi peaks majandusteaduskond asetsema kesklinnas.

Majandusteaduskond on õigusteaduskonna järel teine teaduskond, kes saab enda kasutusse uue ja kaasaegselt renoveeritud õppehoone. Maja remondiks ja sisustamiseks võtab ülikool 10-aastase tähtajaga laenu 12,5 miljonit krooni. Vastavalt 31. oktoobril toimunud ülikooli nõukogu istungil kinnitatud otsusele makstakse 2/3 laenust tagasi ülikooli tsentraalsest eelarvest ja 1/3 majandusteaduskonna omatuludest. Viimaste aastate jooksul on see teine ülikooli võetud pangalaen. Möödunud aasta sügisel võttis ülikool vastavalt TÜ nõukogu otsusele 30. augustil 1996 Merita Pankki OY-lt 1,7 miljonit Soome marka laenu staadioni rekonstrueerimiseks. Laenu tagasimaksmise tähtajaks on planeeritud 1998. aasta oktoober.

Andres Toode,
teabetalitus

Halduisprorektor Riho Illaku ja AS Tartu Ehitus juhatuse esimehe Ado Kivi allakirjutatud leping on esimene ülikooli ja AS Tartu Ehituse vaheline leping.

Jaak Nilsoni foto

ÜLIÕPILASPÄEVAD

PROLOOG

Esmaspäeval, 17. novembril

kl. 20	"SUPER-MÄLUKAS"	
kl. 22	JÄMM. M. Trink & O. Viikholm Tudengi "Tondikumis"(Veski 6)	

Teisipäeval, 18. novembril

kl 06	AVATUUT	Ühikad, õppehooned
kl 17	SÜGISPÄEVADE AVAMINE JA PILETILAAT. Laadal piletid odavamad! TÜ füüsikahoone ees ja sees (Tähe 4)	
kl 19	Kohvikkino "OSKAR". N. Jordan "Interview with the Vampire" (1994)	"Thalias" (Aida 7)
kl 19	"LINDPRIID" (J. Sööt, T. Lunge, I. Kalda)	Kaitseliidu majas (end EPMÜ aula)
kl 19	THEATRUMi külalisetendus A. Puškini "VÄIKESED TRAGÖÖDIAD"	Tartu Lasteteatris (Jaama 14)
kl 20	"TUDENGISÜGIS `97" AVAPIDU (ülemaja*show* kõikides saalides). Mart Sander ja mini MODERN FOX". Joel Apostel (Steinfeld) Grupp	Tartu Laululaval
kl 20	"TEQUILA ÕHTU". Tantsuvõistlus. DJ Jaanus Sepp	ööklubis "Delia" (Tähe 3)
kl 21	AVALÖÖK-ÕLLEÕHTU. Väikeste Lõõtspillide Ühing. DJ Illari Lään	ööklubis" Atlantis"
kl 21	VIIE VINDI KLUBI. Esimene vint. NÄÄRIPIDU. "Los Amigos" ja kõik aastavahetajad, näärivanad ning snegurotškad	TÜ kohvikus (Narva mnt 27)
kl 21	Ans "DREAM ROOM". Mõttepausid jumalast, *rock*'ist, noortest (korraldaja Evangeelsete Üliõpilaste Ühendus)	"Sõbra Majas" (Kalevi 24)
kl 21	Ans "Untsakad"	klubis "BFG" (Tuglase 7)
kl 22	Insect(Live) + Dj'S	CLUB 2000 (Pargi tn)
kl 22	Eriti Kurva Muusika Ansambel	ööklubis "Illusioon"
kl 22	BEAT & ROCK'N'ROLL. Ans "The Claymakers"	Tudengi "Tondikumis" (Veski 6)

Kolmapäeval, 19. novembril

kl 12	Soodushinnaga etendus üliõpilastele. A. Dvinjaninovi džunglilugu "Mowgli"	"Vanemuise" suures majas
kl 13	JALUTUSKÄIK SUPILINNAS kunstiajaloolase Enriko Talvistuga	kogunemine Gustav Adolfi juures
kl 15	EPMÜ TORNIJOOKS	EPMÜ tornis
kl 17	SPORDIDUELL. EPMÜ *CONTRA* TÜ	TÜ spordihallis (Ujula 4)
kl 19	Soodushinnaga etendus üliõpilastele. G.Verdi ooper "Othello"	"Vanemuise" väikeses majas
kl 19	Kohvikkino "OSKAR" Q.Tarantino "Pulp Fiction" (1994)	"Thalias"
kl 19	HENN REBANE ja TÕNU RAADIK	TÜ ajaloomuuseumis
kl 19.30	Tallinna muusikatudengite "Megan Qurtet"	Tartu Laululaval
kl 20	ÕHUPALLIPIDU. DJ Sven Mällo.	ööklubis "Delia"
kl 21	"VIIE VINDI KLUBI". Teine vint. VASTLAPIDU. "Folkmill" ja kõik liuglejad, seajalad ning kuklid	TÜ kohvikus (Narva mnt 27)
kl 21	HAPPY NIGHT. DJ Mike Sun	ööklubis "Atlantis"
kl 21	Hendrik Sal-Saller ja "SMILERS". "Tudengilaul '97" võitja projekt "JA"	"Sõbra Majas"
kl 21	Ans "Justament"	Klubis "BFG"
kl 22	Dj Margus Pulver	ööklubis "XS"
kl 22	NYROK CITY (LIVE) + DJ'S	CLUB 2000
kl 22	Operation B Movie Night. Tudengite filmi- ja videoprogrammid Oslost, Turust, Riiast ja Tallinnast. DJ Kalev K	ööklubis "Illusioon"
kl 22	Kampaania "NO COKE!". Feat. "Rap Attack" . O'Culo. Viiüül DJ. Kaarel Kose, Cool D	Tudengi "Tondikumis"

Neljapäeval, 20. novembril

kl 11	ETENDUS. O. Wilde'i "Õnnelik prints"	Tartu Lasteteatris
kl 18	Filmiõhtu Rein Maraniga	Vanemuise 46 ringauditooriumis
kl 19	Kohvikkino "OSKAR". C. Eastwood "The Bridges of Madison County" (1995)	"Thalias"
kl 19	Eva ja Maria laulud. Kontsert EHI teatriüliõpilastelt	TÜ ajaloomuuseumis
kl 19	Soodushinnaga etendus üliõpilastele. G. Verdi ooper "Falstaff"	"Vanemuise" suures majas
kl 19	Soodushinnaga etendus üliõpilastele. M. Unt "Lõoke taeva all"	"Vanemuise" väikeses majas
kl 19.30	Tallinna muusikatudengite "New Metronomic Jazz Band"	Tartu Laululaval
kl 20	KONKURSS "TUDENGIBÄND '97"	"Sõbra Majas"
kl 20	Üllar Jörbergi *show*. DJ Vahur Kollom	ööklubis "Delia"
kl 21	"VIIE VINDI KLUBI". Kolmas vint. JAANIPIDU. "Beergrass" ja kõik tulelised, sõnajalaõied ning jaaniussid	TÜ kohvikus (Narva mnt 27)
kl 21	"Speculative Rock'n Roll Band"	Klubis "BFG"
kl 21	ENERGIARIKAS NELJAPÄEV. DJ Erlend Aav	ööklubis "Atlantis"
kl 22	Üliõpilaste *special*. DJ Indrek Peedo	Ööklubis "XS"
kl 22	GROOVE PARTY. Neuronphase	ööklubis "Illusioon"
kl 22	Dj's Fm, Hc, Dyspepsia, Ufo, Savage	CLUB 2000
kl 22	Stiilipidu "TARTU TUGEVAIM TUDENG?!"	Tudengi "Tondikumis"

Reedel, 21. novembril

kl 18	Türgi luuleetendus "Saa tühjaks, mu süda."	Tartu Lasteteatris
kl 19	PEETER TOOMA KONTSERT	Saksa KI (Kastani 1)
kl 19	Kohvikkino "OSKAR". R. C. Frears "Dangerous Liaisons" (1988)	"Thalias"
kl 19	JOHANSON JA VENNAD. Kärt, Jaak, Mart, Ants	TÜ aulas
kl 19	Soodushinnaga etendus üliõpilastele. A. Milleri näidend "Sööst kuristikku"	"Vanemuise" suures majas
kl 19	Soodushinnaga etendus üliõpilastele. T. Lettsi näidend "Killer Joe"	"Vanemuise" väikeses majas
kl 20	Iiri muusika õhtu. Priit Moppel ja "Twice"	Tartu Laululava
kl 20	HOUSE PARTY. DJ Dave Storm (USA) Garage'i & Speed Garage'i!	ööklubis "Delia"
kl 21	Ans "UMMAMUUDU"	klubis "BFG"
kl 21	"VIIE VINDI KLUBI". Neljas vint. VALENTINIPÄEVAPIDU. "Jääboiler" ja kõik sõbrakütid	TÜ kohvikus (Narva mnt 27)
kl 21	*WEEKEND PARTY*: Go-Go Girls. DJ Urmas Kolsar	ööklubis "Atlantis"
kl 22	Kutse tantsule. DJ Kermo Hert	ööklubis "XS"
kl 22	*Full paranormal Friday with sick people, music and films*	CLUB 2000

Tudengipäevade kava järgneb 4. lk.

acta diurna

SEL NÄDALAL

4. november

- **Toimus ülikooli valitsuse istung**. Päevakorras oli 1998. aasta vastuvõtueeskiri, eelarve koostamise korra kinnitamine, filosoofiateaduskonna ettepanek Keelekeskuse iseseisvumise kohta jm.
- **Ülikool ja AS Tartu Ehitus sõlmisid ehituslepingu majandusteaduskonna uue maja remontimiseks.**

6. november

- **6.-8. novembrini toimub Tartus NIC'97 IV rahvusvaheline sümpoosium "Kultuuridevaheline kommunikatsioon ja muutuvad rahvusidentiteedid".**
- **6. ja 7. novembril toimuvad Hiiumaal Kärdlas ülikooli infopäevad.**
- **Ahti Kelder kaitses magistritööd** "Objekt - orienteeritud liides relatsioonilisele andmebaasisüsteemile".
- **Akadeemik Jaak Aaviksoo alustas uut loengukursust** "Sissejuhatus mänguteooriasse". Kursus koosneb kaheksast loengust. Registreerimine ja info e-post maive@physic.ut.ee.
- **TÜ vilistlaste õhtu Ida-Virumaa maavalitsuse saalis.** Samas asutati TÜ Vilistlaskogu Ida-Virumaa koondis.

7. november

- **7. ja 8. novembril toimub raamatukogu konverentsisaalis prof Armin Tuulse 90. sünniaastapäevale pühendatud teaduskonverents "Läänemeremaade keskaja kunst".**

8. novembril

- **Prorektor Teet Seene viibib Helsingis Eesti Instituudi teabepäeval.**

TULEVAL NÄDALAL

10. novembril

- Tallinnas toimub **TÜ Sihtasutuse usalduskogu koosolek.**

11. novembril

- TÜ Tallinna esindus ja teabetalitus korraldavad Tallinnas **infopäeva venekeelsete meediakanalite ajakirjanikele.**
- Kl 16.15 on ajaloomuuseumi konverentsisaalis vabade kunstide kutsutud professori **Veljo Tormise** sügissemestri IV loeng **"Eesti ballaadidest".** Assisteerib EMA prof Urve Lippus.

12. novembril

- Kl 15.15 algab arvutuskeskuses Liivi 2 - 208 **tarkvara infopäev Adobe PageMillist.**
- Kl 12 - 14 toimub keeltemajas germanistika raamatukogus **dr Norbert Naili (Marburgi Ülikool) loeng** "Narrenhände beschmieren Tisch und Wände - alte und neue Graffiti aus Marburg (mit Lichtbildern).
- Kl 18 esineb klassikalise muinasteaduse muuseumis antiikkultuuri lektooriumi loengusarjas **prof Jaak Kangilaski ettekandega "Antiigi esteetikast".**

13. novembril

- Teabetalitus korraldab **ülikooli päeva Riias.**
- 13. ja 14. **ülikooli infopäevad Võrus.**
- **Avalik-õiguslike ülikoolide õppeprorektorid ja õppeosakondade juhatajad on Paides korralisel nõupidamisel.**
- Kl 15.15 esineb ph aud 102 **Helsingi Kaubanduskõrgkooli prof Mihkel Tombak loenguga "Väikeriikide konkurentsipoliitika eripära".**
- Kl 16 algab ajaloomuuseumis **väitluskoosolek "Eesti ja Euroopa Liit - jah või ei"?** Avatakse näitus "Euroopa nägu". Ürituse korraldavad euroteaduskond, Põhjamaade MN Infobüroo, Tartu Saksa Kultuuri Instituut, Soome Instituut ja Taani Kultuuriinstituut.
- Nõukogu saalis kaitsevad doktoriväitekirja **Olga Jerina, Ljudmila Karpova ja Inna Timirjajeva** (vt UT 4. lk).

14. novembril

- 14. - 17. novembrini viibib **rektor Göttingenis sealse ülikooli soome-ugri seminari juubeliüritusel**, kus arutatakse ka ülikoolidevahelisi koostöövõimalusi.
- 14. ja 15. novembril viibib **prorektor Toivo Maimets Sloveenias TEMPUS-projektide probleeme puudutaval seminaril.**
- Kl 14 algab ph aud 102 **seminar "6 aastat doktoriõpet Tartu Ülikoolis".**
- 14. ja 15. novembril toimub rahvusvaheline **teoloogiasümpoosium "Religioonid muutuvas maailmas"** (vt UT 4. lk).
- Kl 16 kaitseb ajaloomuuseumi konverentsisaalis **Tõnis Lukas magistritööd** "Tartu toomhärrad 1224-1558".

Väino Tanneri Fond

jagab ka järgmisel varakevadel stipendiume noortele uurijatele **filosoofia, sotsioloogia, õigusteaduse, politoloogia, ajaloo või majanduse** alal. Taotlused saata Helsingisse **28. novembriks**.

Täpsem info ja taotlusblanketid välissuhete talitusest ph 304, tel 465 615 Sirje Üprus või Lea Kivi.

Gratulationes maximas!

Jaan Unt 50

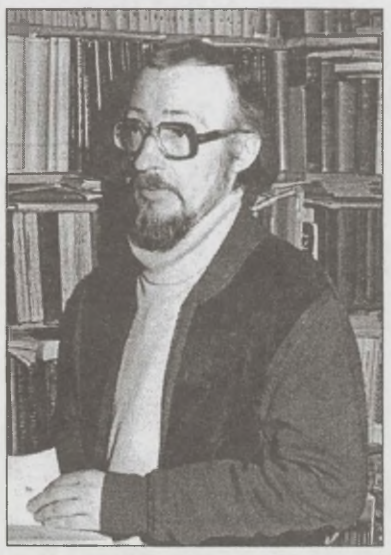

Reedel, 7. novembril õnnitleme Jaan Unti, kellel täitub sel päeval kümnes *lustrum*, nagu rooma tava kohaselt võiks väljendada.

Jaan Undi huvid ja tegevus nii ülikoolis kui kirjarahva hulgas on teda tuntuks teinud kui antiikkirjanduse, kreeka ja rooma kultuuri ja eriti kreeka keele tutvustajat, õpetajat ja vahendajat. Alustanud oma õpinguid Tartu Ülikoolis, sai temast klassikaline filoloog ülikooli lõpetamise järel Leningradis 1976. aastal. Tõlkija, õppejõu ja hingelt kirjamehena on tema huvid jäänud seotuks antiikmaailmaga. Jaan Unt õpetab ja innustab nüüd juba kaheteistkümnendat aastat ülikoolis noori inimesi oma sisukate ja huvitavate loengutega pöörama pilku ja mõtet antiikaja kultuuriväärtuste poole. Noori, kelle kreeka ja ladina keele oskusele on Jaan Unt aluse pannud, on sadu, seda nii ülikoolis kui ka Usuteaduste Instituudis. *Orbis antiquus* on see ring, milles Jaan Undi huvid ja vaim liikumas on. Tema töö tulemusi võime näha nii tema innustunud õpilaste näol kui ka kreeka tekstide tõlgete ning antiikaja kirjandust ja filosoofiat tutvustavate kirjatööde näol. Tänu temale saame lugeda oma emakeeles antiikaja ühe huvitavama stoitsistliku mõtiskleja Marcus Aureliuse arutlusi elust ja iseenesest. Selline mõttelaad on lähedane ka Jaan Undile endale ja seda annab ta ka pühendunult edasi kõigile neile, kellel on soovi ja huvi kreeka ja rooma maailma süüvida.

Audi modo, Lupe, nunc tibi dicimus haec bona verba:

ut animosus sis, felix et faustus in actis!

Õpilaste, sõprade ja kolleegide nimel

Anne Lill

Uusi stipendiume Eesti Üliõpilaste Toetusfondilt USAs

Eesti Üliõpilaste Toetusfond USAs teatab, et on alanud sooviavalduste vastuvõtt 1998/99. õppeaasta stipendiumideks. Stipendiumide kogusumma pole veel lõplikult selgunud, kuid praeguste eelduste kohaselt suurenevad stipendiumid märgatavalt nii stipendiumide arvu kui summade suurusc poolest.

Toetusfond loodi New Yorgis 1961. aasta kevadel ja see on toetanud juba üle 600 eesti tudengi hariduspüüdlusi.

Toetusfondi põhikapitali moodustavad fondile lackunud pärandused. Juba aastaid on fond määranud stipendiume ka nimelistest mälestusfondidest, mis on saadaval ka 1998/99. õppeaastaks: **August Hermits, Helga Kaude, Hans ja Leida Laane, Jüri Lellep, George ja Selma Madison, Eric Mathiesen, Kaspar Solon, Helmut ja Lydia Suursööt ja Johannes Sõrra.**

Alates 1998/99. aastast lisandub ka dr **Agnes Lukase** nimeline mälestusstipendium. Samuti on loodud uus **Elsa D. ja Edgar J. Mathieseni** nimeline mälestusfond, millest esimesed stipendiumid makstakse tuleva aasta sügisel algavaks akadeemiliseks aastaks.

Juba eelnevaks aastaks kuulutati välja ühekordne eristipendium kadunud EÜSi vilistlasc Sulev Mihkelsoni mälestuseks. Eksikombel jäi stipendium välja maksmata ja see lisandub nüüd 1998/99. aasta programmile. Samuti lackus hiljuti eriannetus **Sinaida Hurti** mälestuseks, millest on loodud uus crifond.

* * *

Kõigile Toetusfondi stipendiumidele võivad kandideerida eesti üliõpilased vabas maailmas, asukohamaast olenemata. Ankeete kõikideks stipendiumideks saab Toetusfondi juhatuselt aadressil: **Estonian Students Fund in USA, Inc., P.O.Box 110, New York NY 10185, USA.** Samuti võib ankeete saada **Põhja-Ameerika Ülikoolide Teabekeskusest (Tartu Ülikooli Raamatukogu, Struve 1, EE2400 Tartu).** Põhjaliku dokumentatsiooni muretsemiseks tuleb varuda aega umbes kuu. Juhatus rõhutab seda selletõttu, et ei ole mõtet nõutada ankeeti hiljem kui jaanuari lõpus. Hilinenud, puudulikult täidetud või vajalike lisadega varustamata sooviavaldused jäävad rahuldamata. Õhupost ("A" Prioritaire) Eestist New Yorki võtab tavaliselt aega nädal kuni kümme päeva. Juhatus soovitab tungivalt **mitte tarvitada tähitud posti,** mille kättetoimetamine võib tunduvalt viibida.

* * *

Sooviavalduste põhjalik hindamine nõuab aega. Stipendiaadid ei selgu arvatavasti enne 1998. aasta varasuve. Selletõttu on äärmiselt tähtis, et avaldused oleksid varustatud kandidaadi **alatise (koduse) aadressiga,** kust on garanteeritud posti edasitoimetamine. On olnud olukordi, kus stipendiaadid jäid stipendiumist ilma, kuna ei oldud hoolitsetud korraliku postiühenduse eest. Kõigis kirjades peab leiduma **saatja nimi ja aadress** - saatja aadressist ümbrikul ei piisa.

Toetusfondi 1997/98. aasta stipendiaadid **Tartu Ülikoolis on: Asser Aavik, Toivo Aavik, Marje Aksli, Helen Alumäe, Jaan-Olle Andressoo, Tõnis Eensaar, Annika Haas, Reet Hendrikson, Alar Irs, Lilian Kadaja, Helen Karp, Marge Konsa, Kristi Kuningas, Elin Lõhmussaar, Triin Marandi, Kristel Napritson, Maris Oll, Margus Pedaste, Riina Reinvelt, Anneli Roosalu, Kristi Tael, Ingrid Tepner, Käty Toommägi, Vallo Volke.**

Eesti Üliõpilaste Toetusfond USAs

RAIMLA 75

Algus eelmises UTs

TEGEVUS PAGULUSES

Intiimorganisatsioonid on oma liikmetele olnud alati väga olulised. Peaaegu kõik nad tegutsesid paguluses ning tegid seda mitmel kontinendil. Raimla koondised on Rootsis, Kanadas, USAs ning varem eksisteeris ühendus ka Austraalias.

Kõige rohkem liikmeid on olnud Rootsis, kokku on välisliikmeid olnud 165.

1952. aastal hakati välja andma *Raimla Sidet*, mida on ilmunud 55 numbrit, mahukaimad küündides 100 leheküle ligi. 1955. aastal anti välja teaduslik koguteos "Omariikluse taustal", mõni aeg hiljem Raimla lauliku kordustrükk, 1972. aastal Raimla ajalugu käsitlev raamat.

1959. aastal otsustati seltsile lipp muretseda. Kuna varem tehtud kavandeid polnud saadaval, tuletati sarnane lipp Raimla sõrmuse sümboolikat kasutades. Lipp on kahe laiuga – helesinine ning valge.

Vil! Valev Uibopuu algatusel sõlmiti 26. märtsil 1962 Soome Satakunta Osakunnaga sõprusleping ning hoolimata mõni aasta hiljem Soome valitsuse poolsest käsust mitte suhelda Eesti organisatsioonidega, ei ole nendega sidemed katkenud tänaseni.

Raimlalased oma üldkoosolekul.

USAs on Raimla tegutsenud peamiselt kahes piirkonnas: New Yorgi ning Clevelandi lähistel. Nagu mujal, on tähistatud ka seal Raimla aastapäevi ning peetud suvepäevi.

Kanada Koondis (osakondadega Montrealis ja Ottawas ning Torontos) on eriti aktiivne olnud *Raimla Side* väljaandmises ning Raimla ajaloo talletamisel.

Muudel aladel on tuntuks saanud vil!vil! kirjanik Enn Nõu, advokaat Agu Kriisa, publitsist ja ühiskonnategelane Valter Rand.

TÄNAPÄEV

Nagu teised organisatsioonid, tegutses ka Raimla hoolimata keelust edasi pärast 1940. aastat. Koos käidi nii Tallinnas kui ka Tartus, kus peeti muuhulgas 50. aastapäeva 1972. aastal, tähistamisest võttis osa 30 raimlalast.

1989. aasta algul hakkasid vilistlased Tartust ja Tallinnast tihedamalt sidet pidama väliskoondistega, eesmärgina ÜS Raimla tegevuse taastamine kodumaal. Kaasati kuus üliõpilast ning 4. septembril 1989 peeti Tartus taastamiskoosolek. Rootsi Koondise lipu järgi tehtud koopia õnnistati Kanepi kirikus 29. novembril 1989. Samal ajal olid külas SatO liikmed ning mõni aeg hiljem mindi juba vastukülaskäigule. Soomes tekkisid ka sidemed Uppsala Ülikooli Kalmar Nationiga, kellega pidevalt püsinud suhe viis 11. oktoobril 1997. aastal sõpruslepingu sõlmimiseni.

* * *

Raimlal on 1993. aastast sinise põhja ning valge äärega tekkel, särbid oli kasutusele võtnud juba Rootsi Koondis. Praegustel liikmetel on olemas ka Raimla sõrmus. Samas ei ole seltsis värvide puutumatust. Erinevalt korporatsioonidest puudub seltsis noorliikmete käsutamisõigus. Nad on tegevliikmetega samaväärsed kaasvõitlejad.

Koos korp! Rotalia ja korp! Reveliaga on traditsiooniks muutunud õllelaud, mis on seltsile küll võõras nähtus, kuid seda huvitavam on kord aastas see kaasa teha ning seeläbi ehk noorliikmetelegi näidata, kuivõrd on nende valik õigem ja põli kergem kui korporatsiooni rebasel.

ENÜSiga on peetud koos talipäevi ning maskipidu botaanikaaia palmihoones. Korp! Indlaga on kindel iga-aastane kevade ning sügise vastuvõtt (viimane koos piknikuga Tartust väljaspool). Raimla lauatenniseturniir, mida peeti juba 1930. aastate algul, on nüüd lahtine, osalema kutsutakse ka teiste organisatsioonide esindajad.

Täna on Eesti Raimla nimekirjas 28 kaasvõitlejat ja 61 vilistlast. Tegevkonvendis on enim ajaloo eriala esindajaid - kaheksa, majandust õpib viis, füüsikat ja meditsiini võrdselt kolm kaasvõitlejat. Kokku on ksv! 12 erialalt neljast kõrgkoolist. Välisvilistlasi on 69.

Raimla tudengid on aktiivsed Üliõpilasseltside Liidu ning Üliõpilasesinduse töös, seltsis on tehtud eneseкaitse- ja soome keele kursusi, Raimla võistkond võitis 1996. aastal meesorganisatsioonide spordivõistlused. Juba aastaid on Raimla võistkond võtnud osa ülelinnalisest viktoriinist.

Praegustest tuntumatest nimedest: Eesti TA asepresident Mihkel Veiderma, pedagoogikateadlane Aleksander Elango, eripedagoogika prof Jaan Kõrgesaar, arhitektuuri asenprof Ilmar Pihlak, dotsendid Alar Läänelaid, Valdar Parve, EPMÜ prodekaan Toivo Meikar, TÜ Kliinikumi haiglate peaarstid Enn Püttsepp ja Toomas Podar, dr Elmar Rõigas.

Raimla vaim, mille hingust on tunda igast arhiivi talletatud protokollist ning kirjast, vilistlaste mälestustest ja kaasvõitlejate vaimsest palgest, on püsinud 75 aasta jooksul katkematult nii kodumaal kui ka väliskoondistes. Nendest 75 aastast on Raimla Eestis ametlikult tegutsenud vaid 26 aastat – seega ühe kolmandiku oma kolmveerandsajandist. Sellest hoolimata on Raimla tugevaima meessoltsina näidanud enda katkematut tähtsust Eesti üliõpilasorganisatsioonide seas. Hinnates ühiskondlikku korrektsust käitumises ja julgustades kohusetunnet ning distsipliini, austab Raimla isiku omapära ning ei püüa kedagi mingisse šabloonilisse vormi suruda. Rõhutame enda pidevat täiendamist valitud erialal. Meie juhtmõte on, et tugev isiksus on parim täitmaks ülesandeid, mis lasuvad väikese riigi haritlasel.

Fred Puss,
ÜS Raimla s/s esimees

Välissuhete talitus

tuletab meelde, et koostöölepingute raames toimuvaks õppejõudude ja teadurite vahetuseks saab taotlusi esitada välissuhete talitusse **10. novembrini** (vt UT 24. okt).

Ülikooli üliõpilasküla loodab nii kodu- kui välismaa abile

Üliõpilasküla loomisest alates on tähtsal kohal olnud välissuhted. Põhjamaadelt on saadud palju konsultatsiooni ja informatsiooni. Teoreetilisi nõuandeid ja materiaalset abi läheb vaja ka edaspidi, sest hoolimata antud lubadustest Tartu linn ega riik üliõpilasküla ei toeta. Ka üliõpilased ise saavad kaasa aidata üliõpilasküla arengule.

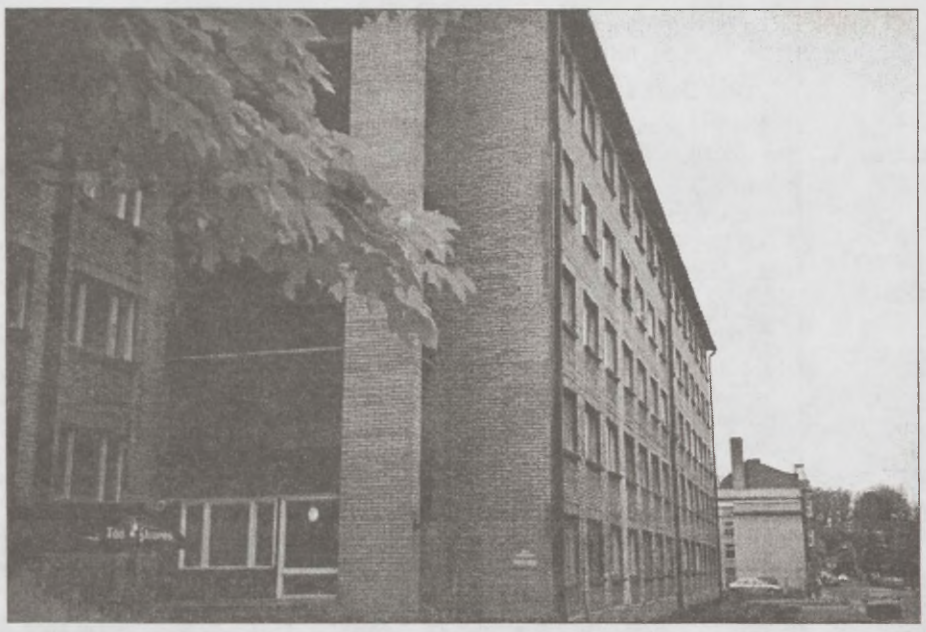

□ **Tiigi 14 on üks halvemas seisus ühiselamuid, kus pärast ehitusekspertiisi tegemist põhjalik remont ette võetakse.**

Pikaajaline koostöö Põhjamaadega

Koostöö Põhjamaadega pärineb juba 1991. aastast, kui üliõpilasküla loodi**. Üliõpilasküla direktor Andres Kask** ütles, et sidemete pidamine seisnes tollal ainult viisakate fakside saatmises, konkreetset asjaajamist veel ei olnud. Esimene konkreetne projekt käivitati paar aastat hiljem Turuga.

"Kuna Eestis varem niisugust majutusorganisatsiooni ei olnud, oli meile suureks abiks Turu Üliõpilasküla fondilt tulnud informatsioon. Küsimused olid alguses päris põhiasjadest, nagu, kuidas koostada põhikiri ja kuidas organisatsiooni juhtida," ütles 1995. aastast üliõpilasküla juhina töötanud Andres Kask. Soome süsteemi ei saanud siiski täpselt üle võtta ja oli vaja leida Eestisse sobiv mudel, lisas ta.

Viimase kolme aasta jooksul on Kask loonud oma meeskonna, kes on üliõpilasküla mõtet edasi arendanud ja uusi sidemeid loonud. "Kõige lähedasemateks koostööorganisatsioonideks on just Soome linnade Savonlinna, Lappeenranta ja Vaasa üliõpilaskülad. Lisaks teoreetilisele infole, nagu näiteks arvutiprogrammide koostamine, on sõprusorganisatsioonidelt tulnud konkreetseid annetusi - mööblit, külmkappe, voodeid ja riiuleid," ütles Andres Kask.

Rahvusvaheline abi ühiselamute remondiks

Ühiselamute mööbel ja sisustus pärineb 1980ndate aastate keskelt. Andres Kask ütles, et uut sisustust on küll väga vaja, aga sisustamist saab teha alles siis, kui majad ja toad on renoveeritud. Ka selleks on saadud abi välismaalt. "Meie remonditöötajad on käinud Soomes vaatamas, kuidas seal üliõpilastele vanu maju renoveeritakse. Ei ole mõtet ise jalgratast leiutama hakata, kui võib vaadata, kuidas teised selle käima panevad," ütles Andres Kask.

Aga Tartu Üliõpilasküla ei tegele ainult lähima naaberriigiga. Katusorganisatsioon üliõpilasküla tegevusele on Rootsis asutatud Nordiska Student-Dostads Organisation (NSBO). NSBO on koostanud oma abiprogrammi, millega toetatakse mitmesuguseid üliõpilaskülasid. Andres Kask loodab, et ka Eesti saab varsti organisatsiooni liikmeks.

"Eelmisel aastal Islandis oli Eestil võimalus osaleda aastakonverentsil, kus räägiti Eesti võtmisest uueks liikmeks. Loodame, et ühinemine toimub järgmise aasta suvel Tamperes peetaval aastakonverentsil," ütles Kask.

Organisatsiooni liikmeks saamine võimaldaks Eestil teha paremat koostööd kõikide teiste Põhjamaadega. Tartu üliõpilasküla on saanud vahendajaks terves Eestis, kelle kaudu ka teised siinsed kõrgkoolid kontakte luua saavad. Praeguseks on üliõpilasküla Eestis teiste kõrgkoolide kõrval ainus iseseisev majutusorganisatsioon.

Linna lubadused

Andres Kase sõnul puudub Eesti riigil korralik sotsiaalabi süsteem üliõpilastele. "Tundub, et kardetakse otsustada, kas toetada üliõpilasi või mitte," ütles ta.

Samuti pole üliõpilasküla direktor rahul Tartu linna tegevusega. "Sellest hoolimata, et üliõpilased moodustavad ligi 10 protsenti Tartu linna elanikest, ei ole suudetud otsustada, kas toetada neid rahaliselt, nagu tehakse teistes Põhjamaades, või lasta üliõpilastel elada omaette ilma toetuseta nagu Ameerikas," ütles Kask. "Linna poolt on antud nõusolek toetada mõnda üliõpilasküla projekti, aga linna eelarves pole selle kohta veel ühtegi senti."

Üliõpilasküla tulevik pole siiski nii hull. Vastupidi - direktor Andres Kask sõnas, et üliõpilasküla kavatseb saada laenu mõnelt kommerts- või välispangalt. Tulevikus on plaan renoveerida kõik seitse ühikat ja ehitada juurde veel üks 200-300-kohaline.

Üliõpilaste abi on vajalik

Andres Kask lisas, et kogu üliõpilasküla heale käekäigule ja plaanide täitumisele peaksid ka üliõpilased ise aktiivselt kaasa aitama. "Üliõpilased võiksid ka selles küsimuses pöörduda ise otse riigi poole, nagu nad tegid sõidusoodustuste kaotamisel. Üliõpilased peavad riiki tagant torkima ja aktiivselt näitama, et ka riik peab nende majutusküsimustele kaasa aitama," ütles ta.

Ella Kanninen

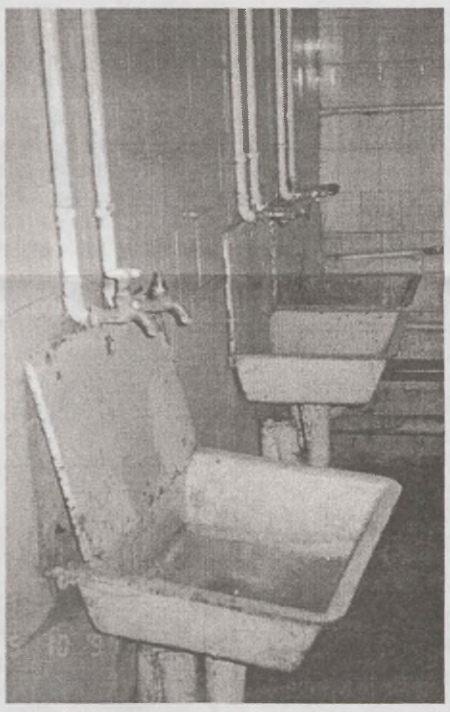

□ **Minevik või tänapäev?**

Naiselikkus ei seisne kaitsetuses, vaid kaitstuses

KL Tartu akadeemilise malevkonna Naiskodukaitse jagu on tegutsenud üle aasta.

1996. aasta kevadel asutati Kaitseliidu Tartu maleva juurde akadeemiline malevkond, mille juurde loodi ka oma Naiskodukaitse jagu. See annab tunnistust, et ka akadeemilised naised soovivad anda oma panuse meie riigi kaitsmiseks. Akadeemilise malevkonna Naiskodukaitse jagu on vabatahtlikkusel põhinev organisatsioon, kuhu võivad kuuluda kõik Tartu Ülikoolis õppivad ja töötavad naised, kes on Eesti Vabariigi kodanikud.

□ **Iga naiskodukaitsja teab, et sellest püssist ei tule kunagi pauku - kaitseriiv on peal.**

Eesti riigikaitse organiseerimise üks põhimõte ongi ju lisaks kaitseväele kaasata kaitsetegevusse laiemaid rahvahulki. Ainult tahtest oma kodu kaitsmiseks ei piisa, selleks on vaja ka teatud kindlaid oskusi. Akadeemilise malevkonna Naiskodukaitse õppused ei ole kitsalt sõjaline ettevalmistus, vaid eelkõige omandatakse selliseid oskusi, mida on võimalik kasutada tavaelus ettetulevates ekstreemsetes situatsioonides. Peale relva käsitsemise õpitakse esmaabi andmist, päästetöid, maastikul orienteerumist.

Naiskodukaitsele on aasta tähtsamateks sündmusteks suve- ja talvelaager, kus osalevad kõikide üksuste esindajad. Toimuvad võistlused erinevatel aladel: orienteerumine, laskmine, koormuskõndimine, kalapüük jm.

Möödunud suve suurimaks ürituseks oli kahtlemata ERNA-matk. See naistele korraldatud matk toimus nädal enne sõjalis-sportlikku ERNA '97 retke. 38 tunniga tuli läbida 60 kilomeetri pikkune teekond Kehrast Kautlasse. Proovile pandi füüsiline ja psüühiline vastupidavus. Sellega saadi edukalt hakkama.

Miks naised seda teevad? Naiselikkus ei ole kaitsetus. Vaid kaitstuna saab olla tõeliselt naiselik. Mida rohkem me teame, kuidas aidata end keerulistes olukordades, seda paremini oskame hoolitseda oma lähedaste eest, seda turvalisema ja kaitstuma maailma võime luua. Seda suurem on kaitsevalmidus. Oma vabadust on väärt ainult see rahvas, kes on valmis seda kaitsma.

□ **Ülikooli naiskodukaitsjad Kaitseliidu suvepäevadel koos Tartu maleva naiskodukaitsjatega.**

Fotod erakogust

Kadi Salu,
akadeemilise malevkonna
Naiskodukaitse esinaine

arvuti-teave

Et koostöö oleks tulemusrikkam

Peep Uba

Igapäevases kõnepruugis mõistame infotehnoloogia rakendamise all meile vajalike arvutite ostmist ning sinna juurde sobiva tarkvara hankimist ja töölerakendamist.

Paraku on areng nii raud- kui tarkvara turul nõnda kiire, et sellega muude tööde kõrvalt sammu pidada on praktiliselt võimatu.

Arvutuskeskus peab oma kohuseks teavitada ülikooli üldsust kõigest vajalikust, et ülikool infotehnoloogia rakendamisel muust maailmast maha ei jääks.

Sel eesmärgil tahame alustada ülikooli lehes rubriiki, kus leiaks kajastamist infotehnoloogia rakendamisega seotu, kuid me ei tahaks seda leheruumi sugugi arvutuskeskuse pärusmaaks pidada, vaid kutsume selles kõiki kaasa rääkima.

Alustuseks neist tahkudest, mida käsitleti arvutuskeskuse tegevust kajastavas teabetunnis 15. oktoobril.

ALGUS

Arvutuskeskus loodi geomeetria kateedri juurde 1959. aastal. Esimene arvuti oli lampidel töötav Uural-1, millele järgnesid Uural-4, Minsk-32, EC-1022 ja EC-1060. Viimasega seostame ka ülikooli arvutivõrgu algeid õppeaastast 1985/86, mil viisime paar terminaali majandusmajja. Seejärel seati tööle humanitaarabina saadud VAX 8640 (tuntud nimega "Vask") ja selle aasta maikuus lülitasime voolu alt välja samuti abi korras tulnud suurarvuti IBM 4381 (hüüdnimega "Raud").

Praegu serveerivad ülikooli baasvõrku põhiliselt SUN-tüüpi arvutid, neist keskne ja võimsaim on neljaprotsessoriline SUN Enterprise 3000, mis saabus selle aasta suvel ja mille eest ülikool maksis 992 000 krooni ning millele lisas SUN omalt poolt sisu veel umbes sama suure summa eest.

MLLEGA TEGELEME

Praegu kuulub arvutuskeskus I prorektori valitsemisalasse ning meil on ametis 22 inimest.

Üks põhikohustusi on **ülikooli baasarvutivõrgu arendamine ja töökorras hoidmine ning administreerimine.** Sellega on tegev meie suurim töögrupp eesotsas **Otto Telleriga.** Praeguseks on "võrgutatud" umbes 1000 arvutit ning igapäevases võrguühenduses on neist umbes 700.

Suuruselt järgmise töörühma põhiülesandeks on **mitmesugused riist- ja tarkvara probleemid,** nagu ühishangete organiseerimine, teiste ülikooli allüksuste nõustamine ja abistamine arvuteid puudutavais küsimustes, samuti arvutialaste teenuste osutamine. Neid ettevõtmisi koordineerib **Jüri Tapfer.**

Arvutuskeskuse kohustus on levitada ülikooli töötajatele **arvutikasutusoskust,** mida teeme mitmesuguste lühikursustena. Selleks otstarbeks on sisustatud arvutiklass, kus püüame näidata kõige uuemat, milleks me suutelised oleme. Vastavat neljaliikmelist töörühma veab ning õppusi korraldab **Maret Meriste.** Samasse koolituse valdkonda kuulub ka **tarkvara teabetundide organiseerimine**, kus põhitegijaks on **Tiina Tamme.**

Suureks ülikoolisiseseks ettevõtmiseks on **moodsama infosüsteemi käimapanek.** Arvutuskeskus peab vastava töögrupi loomist oma senistele tegemiste loomulikuks jätkuks.

PROBLEEMID

Siit algavad ka meie ees olevad tõsised probleemid. Nii nagu mujal ülikoolis nii ka arvutuskeskuses ei ole palgad konkurentsivõimelised samatasemelise töö tasustamisega kommertsettevõtteis. Sellest tingituna on sobivate inimeste leidmine infosüsteemidega tegeleva grupi etteotsa väga raske kui mitte võimatu. Sama kurb on asi ka võrguadministraatoritega ning teiste spetsialistidega. Põhiliselt on meil ametis ülikooli patrioodid või oma ala entusiastid. Uuemat ja nooremat generatsiooni suudame hoida kuni õpingute lõpuni, siis leiavad nad endale tasuvamad töökohad. Need üksikud, kes pidama on jäänud, töötavad tihti inimvõimete piiril.

Järg 4. lk.

Autorist

Alates 1. maist on arvutuskeskuse juhataja füüsika-matemaatika-kandidaat Peep Uba.

Peep Uba on sündinud 1949. aastal Võrumaal, keskhariduse sai Nõo Keskkooli matemaatika-klassis ning matemaatikateaduskonna lõpetas 1972. aastal.

Ta on töötanud arvutuskeskuses, rakendusmatemaatika laboris, rakendusmatemaatika instituudis ja Euromatemaatika Keskuses Kopenhaageni ülikoolis.

Aspirantuuris 1980 - 1983 arvutusmatemaatika kateedri juures prof Gennadi Vainikko juhendamisel, väitekirja teemal "Nõrga singulaarsusega integraalvõrrandi ligikaudsest lahendamisest" kaitses 1983. aastal Kaasani Riiklikus Ülikoolis.

Täiendanud ennast Chemnitzis, Uppsalas ja Kielis.

Artikleid majandus- ja rakendusmatemaatika alalt, kokku 35 nimetust.

Kava algus 1. lk.

kl 22	BÄNDIDE KARNEVAL. "Una Bomba", "Medimin Forza", "Ninja, Hypnosaurus". DJ Rhythm Doctor (UK)	ööklubis "Illusioon"
kl 22	LAURI SAATPALU UUS PROJEKT. "Sannikov" (Saatpalu, Rebane ja Tõun)	Tudengi "Tondikumis"

Laupäeval, 22. novembril

kl 12	ETENDUS. Z. Topeliuse "Kuldne kuu"	Tartu Lasteteatris
kl 18	Soodushinnaga etendus üliõpilastele. K. Murutari lavalugu "Marlene"	"Vanemuise" suures majas
kl 18	Soodushinnaga etendus üliõpilastele. G. Fr. Händeli ooper "Xerxes"	"Vanemuise" väikeses majas
kl 19	NYYD FESTIVALI AVAKONTSERT. "ORKEST DE VOLHARDING"	TÜ aulas
kl 20	SIGARETI SPECIAL? DJ Margus Peterson	ööklubis "Delia"
kl 21	Ans "Moro Pig Band"	klubis "BFG"
kl 21	X-PLODE. DJ Tiit Priidel. Restoranis "BERNHARD BAND."	ööklubis "Atlantis"
kl 21	"VIIE VINDI KLUBI". Viies vint. VIIMSEPÄEVA. "The Claymakers" ja kõik...	TÜ kohvikus Narva mnt 27
kl 22	Club Uuno. DJ Erlend Aav	Ööklubis "XS"
kl 22	DJ HITSQK. *Electrobody music*	CLUB 2000
kl 22	TUDENGI-, ÜHIKA-, MALEVA- JA ÕLLELAULUD. Peep Puis. Vaba lava. Tants.	Tudengi "Tondikumis"
kl 22	BÄNDIDE KARNEVAL:" Flexus", "Treee", "Dreamfish"," Razor"	ööklubis "Illusioon"
kl 24	Ans "L'DORADO"	klubis "BFG"

PEAKORRALDAJA: TÜ KLUBI JA ÜLIKOOLI KULTUURIKLUBI

KORRALDAJAD: TUDENGI "TONDIKUM", EPMÜ ÜLIÕPILASVOLIKOGU, ÖÖKLUBI "ATLANTIS", ÖÖKLUBI "ILLUSIOON", TARTU LASTETEATER, TARTU ÜLIÕPILASTE LOODUSKAITSERING, TARTU LAULULAVA, ÖÖKLUBI "DELIA", "SÕBRA MAJA", CLUB 2000, KLUBI"BFG", ÖÖKLUBI "XS".

KOHTUMISENI SÜGISPÄEVADEL!

Http://www.ut.ee/stud_days/

20. novembril kl 20 Sõbra Majas **bändide eelregistreerimine** kuni 14. novembrini telefonil 250 62 410.

LOOMISEL ON ÜLIKOOLI PROFESSORITE KLUBI

30. oktoobril kogunes ajaloomuuseumisse Toomel kakskümmend auväärset professorit, kes väikese kohvilaua juures arutasid, miks, kas ja kuidas asutada Tartu Ülikooli professorite klubi. Klubi järgi on erilist puudust tundnud ülikooli välisõppejõud, kes kurdavad üksinduse ja akadeemilise seltskonnaelu vähesuse pärast.

Tuntud välisõppejõud prof Eckkehard Pabsch, kes ise tulla ei saanud, oli kokkusaamise puhuks ette valmistanud klubi põhikirja projekti, mida seekord siiski väga põhjalikult ei arutatud, kuna klubi nimi ja põhimõttedki jäid esialgu lahtiseks.

5. novembril kogunes ajaloomuuseumisse professorite klubi loomise algatusgrupp, kuhu kuuluvad professorid Raivo Uibo, Atko Viru, Hans Trass, Irina Külmoja ja Hele Everaus ning ajaloomuuseumi direktriss Ela Martis.

AVALIK ARUTELU PROFESSORITE KLUBI LOOMISE VAJADUSEST JA EESMÄRKIDEST ON AVATUD

Rektor prof Peeter Tulviste, kes on mujal maailmas külastanud nii mõndagi sarnast klubi, arvas, et vajadust professorite klubi järele peaks märkima ennekõike ülikooli professorite endi poolt lähtuv aktiivne huvi ja initsiatiiv. Arutelu käigus meenutasid kõik professorid oma külaskäike õppejõududele mõeldud klubidesse maailma eri paigus. Nagu arvata võib, on Euroopa ja Ameerika õppejõudude klubid oma sisult ja vormilt mõnevõrra erinevad. Missugune peaks tulevikus olema Tartu Ülikooli õppejõudude klubi, on avaliku arutelu küsimus. Klubi algatusgrupp ootab kõigi asjast huvitatud õppejõudude ettepanekuid ja ideid.

KLUBI ÕPPEJÕUDUDELE ON VAJA

Enamik kokkutulnutest oli veendunud, et ülikooli professoritel ja teistel õppejõududel võiks tingimata olla oma kindel kooskäimise koht ja aeg. Prorektor prof Toivo Maimets ütles, et tunneb tõsist puudust oma ülikooli õppejõududega suhtlemisest töövälisel ajal. Ka prof Volli Kalm arvas, et teaduskondade õppejõud on pahatihti isoleeritud ja eraklikud. Prof Heidi-Ingrid Maaroos tuletas meelde, et klubi loomise käigus ei unustataks kaasa haarata emeriitprofessoreid. Kuna ja millistel alustel ülikooli professorite klubi tegevust alustab, on raske ennustada, kuid esimesed sammud professorite akadeemilise seltsielu parandamiseks on astutud.

Eeva Kumberg,
teabetalitus

Doktoriõpe edeneb

Käesoleval aastal lõpetab ülikoolis rekordarv doktorante - 31. See on eelmiste aastatega võrreldes rohkem kui kahekordne suurenemine. Niisiis on doktoriõpe hakanud vilja kandma.

14. novembril kell 14 toimub peahoone auditooriumis 102 seminar teemal "6 aastat doktoriõpet Tartu Ülikoolis". Doktoriõppe probleeme erinevates teadusharudes käsitlevad prof Jüri Allik, prof Andres Metspalu, prof Ain-Elmar Kaasik, prof Jaak Järv, prof Toivo Leiger, prof Ago Künnap. Uue kraadiõppesüsteemi loomist 1991. aastal meenutab tolleaegne rektor prof Jüri Kärner. Praeguseks väljakujunenud seisust räägib prorektor prof Tiit Seene. Statistilisi kokkuvõtteid teeb magistri- ja doktoriõppe peaspetsialist Anita Kärner.

Seminarile on oodatud kõik huvilised - doktorandid, nende juhendajad, ka tulevased doktorandid ja nende tulevased juhendajad.

Anita Kärner,
õppe- ja üliõpilasosakond

VENEKEELSE TEADUS- JA ÕPPEKIRJANDUSE TELLIMINE JA MÜÜK
(LAI ERIALADE VALIK).
AS "PANTA" KALEVI 10-5, TARTU
TEL 441 414, FAKS 470 705

Et koostöö oleks tulemusrikkam

Algus 3. lk.

Lisaks iga töögrupi eelnimetatud ülesannetele, millest loodetavasti kirjutatakse siin rubriigis peatselt lähemalt, on arvutuskeskusel kui tervikul lahendada palju ühiseid probleeme.

Loetlegem neist mõned:

* **infotehnoloogia areng** ülikoolis toimub paljuski isevoolu, puudub vastav arengustrateegia. Loodame siin sisukale ja tulemusrikkale koostööle vastloodud tehnoloogiakeskuse infotehnoloogia osakonnaga;

* umbes kaks aastat tagasi koolitasime välja grupi nn **tugiisikuid,** kellelt loodeti abi nende endi allasutuste igapäevaste arvutialaste pisiprobleemide lahendamisel. Paraku toimivad tugiisikud ainult üksikutes allüksustes. Kas tuleks tugiisikute koolitust korrata või on allüksustel muid ettepanekuid?;

* ma ise pean ülikoolile ebasoovitavaks meie liiga tugevat orienteeritust personaalarvutitele ja Microsofttarkvarale. Õieti polegi praegu head alternatiivi, samuti **puuduvad meil praktiliselt muud tüüpi (näiteks Unix) tarkvara spetsialistid,** et nõustada ja soovitada. Varem või hiljem tuleb aga sellega tegelema hakata ning mida varem, seda odavam see ülikoolile tuleb;

* see, et ülikooli arvutipargi uuenemine käib isevoolu, on üks põhjusi, miks näiteks **infovahetus** alati ladusalt ei kulge;

* ülikooli enda infot kajastavate **WWW-lehekülgede** ja ülikooli arvutivõrgus olevate allüksuste, töötajate ja üliõpilaste WWW-lehekülgede koostamise, seal oleva info kajastamise ning uuendamise kohta puuduvad nii kokkulepped kui reeglid. Oleme asunud neid koos teabetalitusega välja töötama;

* samuti on meil mure oma **masinasaali** pärast, mille küte on projekteeritud ja ehitatud suurarvutite tööst eralduvale soojusele. Paraku lülitasime viimase suurarvuti välja maikuus ja sel talvel on see suur ruum tõenäoliselt igasugusteks tööks sobimatu. Ettepanekuid ümberehituseks oleme teinud koos matemaatikateaduskonnaga.

Need on mõned tahud meie tööst, kuid me oleme ametis selleks, et ülikoolis arvutiasjandust igati arendada ja endast parimat andes oleme valmis sellealaseks koostööks.

TUDENGI-RAADIO
Neljapäeviti kell 20.20
Raadio Tartus.

ÕHTUST ÖÖNI
on Raadio Tartus (sagedustel 69,6 & 100,2 MHz) **reede õhtul kell 21.30 - 02.30.**
Kavas: raadiomäng, õhtujutt, operatiivsed sõnumid Tartu ööelust.

info

konverents

Rahvusvaheline teoloogiasümpoosium

14 ja 15. novembril leiab aset arvult juba kolmas TÜ usuteaduskonna ja Saksamaa Religiooniloo Uurimisseltsi (Deutsche Religionsgeschichtliche Studiengesellschaft) **teoloogia ja võrdleva usuteaduse ühissümpoosium.**

Teemaks on

"Religionen in einer sich ändernden Welt"

(Religioonid muutuvas maailmas)

Istungid toimuvad ph aud 138, sümpoosiumi töökeeled on saksa ja inglise keel.

14. nov, reedel esinevad alates kella 10 mag Siret Rutiku, prof Kalle Kasemaa ja mag Jaan Kivistik. Ettekanded käsitlevad religiooni vahekorda kirjanduse ja filosoofiaga.

Alates kella 12.15 esinevad mag Pille Valk, mag Karl Laantee ja dots Tõnu Lehtsaar. Ettekanded käsitlevad religioonipsühholoogia, religioonipedagoogika ning religiooni ja poliitika vahekorra probleeme.

Alates kella 15.15 esinevad mag Marju Lepajõe, prof Otto Kaiser (Marburg), dr Thomas Kämmerer (Münster) ja prof Manfried Dietrich (Münster). Ettekanded käsitlevad põhiliselt Vahemere idaosa kultuuriruumi usundiloolisi probleeme.

15. nov, laupäeval esinevad alates kella 10 prof Tarmo Kulmar, Sergei Stadnikov (Tallinn), prof Egon Brinkschmidt (Eckernförde) ja dots Henn Käärik. Ettekanded käsitlevad Vana-Peruu ja Vana-Egiptuse, aga ka süstemaatilise teoloogia ja Max Weberi religioonisotsioloogia problemaatikat.

Alates kella 12.45 esinevad dots Peeter Roosimaa, Ain Riistan ja prof Jukka Thurén (Turu). Ettekanded on vanaaja kirikuloost.

Kõik kuulajad on lahkesti oodatud.

väitekiri

13. novembril kaitsevad nõukogu saalis doktoriväitekirja kl 12 **Olga Jerina** teemal "Casticõ v mordovskih jazõkah" (oponent filoloogiadr prof Valdek Pall), kl 14 **Ljudmila Karpova** teemal "Fonetika i morfologija srednecepeckogo dialekta udmurtskogo jazõka" (oponent filoloogiakand Anu-Reet Hausenberg) ja kl 16 **Inna Timirjajeva "**Leksika odeždõ v marijskom jazõke" (oponent filosoofiadr Paul Kokla).

venia legendi

12. novembril kl 16 on Lossi 3 - 215 **Rein Veidemanni *venia legendi*** loeng "Tsensuur kui kontekst. Sissejuhatuseks tsensuurisemiootikasse. Eesti näide".

loeng

Antiikkultuuri lektooriumis on kl 18 prof Jaak Kangilaski ettekanne "Antiigi estetikast" klassikalise muinasteaduse muuseumis.

varia

Tarkvara infopäev

12. novembril kl 15.15 on arvutuskeskuses Liivi 2 - 208 infopäeva teemaks "**Adobe PageMill".** See on Adobe firma HTML-editor, millega on mugav teha WWW-lehekülgi nii ekspertidel kui algajatel. Tutvustab Maret Meriste.

Osavõtt vaba. Täpsem info: Kristin Kraav kristin@ut.ee, tel 465 476.

Naiskodukaitse

Kaitseliidu Tartu maleva akadeemilise malevkonna naiskodukaitse jaoskond võtab 13. novembril kl 19 Tartu Kaitseliidu majas Riia 12 (parema tiiva III korrusel) vastu uusi liikmeid. Info kl 20.30 - 22 tel 425 339, Kadi.

muuseum

näitus

Ajaloomuuseum

Toomemägi

http://musi.toome.ut.ee/muuseum.html

K-P 11-17

Info, ekskursioonide tellimine tel 465 671.

Ruumide üürimine: 465 675.

Näitused: "Kingitused Tartu Ülikoolile", "Tartu Jaani kiriku terrakotaskulptuurid", "Dolores Hoffmanni vitraažinäitus", "Juhan Aul 100 - Eesti antropoloogia minevikust", alates 7. novembrist "10 aastat Tartu Kultuuriülikooli".

Muuseumis on võimalik tutvuda **videofilmidega** ülikooli ajaloost ja tähtsündmustest: "Tartu Ülikool aastail 1919-1932", "Ülikool nõukogude okupatsiooniaastatel", "70 aastat eestikeelset ülikooli".

Klassikalise muinasteaduse muuseum

Peahoone

http://www.ut.ee/REKL/muuseum.htm

E-R 11-16

Info tel: 465 384.

Püsiväljapanek: skulptuurid: kreeka arhailise, klassikalise ja hellenistliku kunsti paremate tööde kipsist jäljendid.

Piibliainelised gravüürid 16.-19. sajandist "Armasta oma ligimest nagu iseennast".

Ekskursioonid **aulasse ja kartserisse**.

Zooloogia muuseum

Vanemuise 46

http://www.ut.ee/BGZM

K-L 10-16

Püsinäitus: lindude saali rõdul linnumunade näitus.

Geoloogia muuseum

Vanemuise 46

http://www.ut.ee/BGGM/

K-L 10-16

Info tel: 465 839.

Botaanikaaed

Lai 40

E-P 10-17.

Info tel: 432 643.

raamatukogus

Raamatunäitus: "William Faulkner 100".

Näitused: "Armin Tuulse 90", "Sihtasutis Fenno-Ugria 70", "Soome kirjanike naisi", "Peeter Alliku maalid", "Jakob von Uexkülli Keskuse loodusfoto konkursi ülevaatenäitus", Kalli Kalda fotod.

Raamatumuuseum

E-R 12-15.

Püsiekspositsioon raamatukogu ja raamatu ajaloost, *Rara musica* - muusikarariteedid ülikooli raamatukogus.

Näitus ülikooli Rootsi-aegsetest ülikooli trükistest.

CAMP AMERICA
keelepraktika programm

* Kui oled 18-30 aastat vana;

* oled töötanud lastega, noortega, teed sporti või oled lihtsalt iga töö peale meister,

siis KUTSUME SIND TÖÖLE **USA SUVELAAGRITESSE**

(miinimum 9-10 nädalat, alates 1998. aasta juunist.

Dokumentide vormistamine on alanud.

Language Learning Service Ltd

Tõnismägi 3a Tallinn

tel: 640 8777.

UNIVERSITAS TARTUENSIS

Peatoimetaja Varje Sootak
Toimetaja Reno Hekkonens
Telefon 465 680
Toimetuse aadress:
EE2400 Tartu
Ülikooli 18, ruum 241
E-mail: ajaleht@ut.ee
Faks: +3727 465 440
Trükk: O/Ü Greif
Tellimise nr. 3503
Tiraaž 800
UT ilmub reedeti

Tartu Ülikooli Raamatukogu

NR. 39 (1907)
REEDE,
14. NOVEMBER
1997
ILMUB 1948.
AASTAST
HIND 2 KROONI

Universitas Tartuensis

Haritlase kvaliteet ja filosoofiline mõttekultuur

Esmaspäeval valis Eesti Ettevõtlike Naiste Assotsiatsioon sotsiaalpoliitika korralise professori MARJU LAURISTINI aastate naiseks. Kandidatuuri esitas Avatud Hariduse Liit. Enne suurde poliitikasse minekut tunti Marju Lauristini hinnatud ühiskonnaprobleemide käsitleja ja tudengite ärksa õppejõuna.

See hetk on jäädvustatud 1995. aastal, mil ülikool tunnustas endise sotsiaalministri Marju Lauristini teeneid ülikooliasjade ajamisel Skytte medaliga.

Eduard Saki foto

*** Milline on praeguse tudengi haritus?**

Kui võrrelda näiteks ajakirjandust ja avalikkussuhteid õppima tulnud tudengi haritust varasematega, võib öelda, et kindlasti on palju avaramaks muutunud nende silmaring. Just ruumilises mõttes. Üliõpilased on enamasti oma silmaga näinud mitte ainult Eestit, vaid mitmeid teisi riike. Nad on ringi liikunud, palju suurem on nende keeleoskus. Suurem on nende võime haarata informatsiooni, samuti oskus ise infoallikaid otsida, mingis mõttes on suurem ka nende töökus. Praegu teevad üliõpilased näiteks lausa mõnuga kirjalikke töid, ja õigel ajal, ning on seejuures ka võimelised analüüsima. Selles mõttes on praegu hariduse kvaliteet teistsugune.

Samas on minu jaoks üsna kurb kogemus see, et väga tõsiselt on langenud humanitaarharidus - oskus näha asju filosoofilisemalt, kursis olek mõttevoolude ja ilukirjandusega, humanitaar- ja rahvuskultuuriga. See on teisejärgulisemaks jäänud.

*** Kas see ei ole tänapäeval seotud just konkreetsemate sihtidega? Tudeng teab täpselt, mida ta ülikoolist saada tahab, millega ta pärast lõpetamist läbi lööb?**

Jah, orientatsioon on palju pragmaatilisem - ülikooliharidusega seotakse vähem üldise kultuurilise silmaringi saamist ja isiksuse arengut, rohkem praktiliste teadmiste omandamist, mida saab tõepoolest tulevases elus efektiivselt kasutada. Ka ühiskonnas endas on tunda üldist seniste kultuuriväärtuste muutumist. Seegi on mingis suhtes aja märk, et ajakirjandusosakond liikus filosoofiateaduskonnast sotsiaalteaduskonda. Ainult et kui me võrdleme meie sotsiaalteaduslikku haridust näiteks Soome, Rootsi või Ühendriikide omaga, on väga suurcks erinevuscks see, et meil on mõtlemise oskuse arendamine ja filosoofiline baas, humanitaarkultuuriline horisont palju ahtam. Keskkoolist tulnud noorel on arusaamad kultuuri-, eetika- ja inimese probleemidest hoopis kitsamad ja lihtsustatumad. Sellega on kaasnenud ka üldine sõnastuskultuuri langus - vähenenud on vormitundlikkus eriti sõna tundlikkuse mõttes.

*** Ühesõnaga need positiivsed asjad, mis varem olid olemas, on nüüd vähenenud või on neist hoopis lahti saadud.**

Jah, neist on lahti saadud, aga juurde on tulnud uusi ja väga positiivseid omadusi. Nüüd võiksid ka õppejõud ise tõsta nõudlikkust nii enda kui üliõpilaste suhtes. Lõppkokkuvõttes peaksime uuesti arutama hakkama, mida tähendab see, et ülikool valmistab ette haritlasi. Mind häirib väga, et niisugune siht on ähmaseks või kõrvaliseks muutunud. Kardan, et küllalt suur osa noori inimesi, kes ülikooli lõpetavad, võivad küll olla spetsialistid ja toime tulla turumajanduses, kuid nad ei tunneta ennast haritlastena.

*** Mis on siin ülikooli ülesanne?**

Ma ei tea, kuidas ülikool ise praegu omaenda niisugust missiooni või rolli tunnetab. Kas seesama haritlaskonna kujundamine ja üldse laiemalt isiksuslik pool kultuuri arengus on väärtustatud ülikoolis endas? Kas ülikool ei ole ka ise pragmaatiliseks muutunud? Kas see nõudmine ja pakkumine ei ole siis mitte omavahel ohtlikus kooskõlas?

Mul oli mõni päev tagasi huvitav jutuajamine ühe arstiteaduskonna õppejõuga. Kui mina kurtsin, et mõtlemise õpetus ja filosoofiline hariduse põhi on kaotsi minemas (filosoofia on muutunud filosoofiateaduskonna ühe eriala õppeaineks, mis on arusaadav reaktsioon nö punaste ainete sunduslikkusele), tuli ta minu mõttekäiguga kaasa. Talle tunduvat, et arstiteaduskonna viimastel kursustel pole üliõpilastel üldistusoskust, mis aitaks kokku panna terviku erinevatest haiguspiltidest, erinevatest teadmiste tahkudest. Nii et seesama inimese käsitlus, sünteesivõime, see, milleks ülikoolides filosoofiat tegelikult õpetetakse, hakkab ennast ka meditsiinihariduses tunda andma. See on minu jaoks väga huvitav märk, kui me räägime ülikoolist kui *universitas* 'est, et just ülikooli enda traditsiooniline tuginemine mõtlemiskultuurile ei ole mitte ainult humanitaar- või sotsiaalteaduste probleem, vaid laiem, puudutades meie põhimõttelist suhtumist sellesse, keda ja mil viisil me ikkagi ette valmistame. Kas seesama doktor on haritlane, nagu üldjuhul olema peaks, kas jurist, füüsik ja matemaatik on haritlane? Või on matemaatik näiteks arvutispetsialist, arst tohterdamise spetsialist jne? See on kõigepealt küsimärk iseendale.

*** Kas see pole osaliselt tekkinud näiteks ainesüsteemist, kus ise mõningaid aineid vabalt valida saab?**

Ma ei tea, kui palju päris vaba ainete valikut on. Üldiselt soovitatakse võtta aineid terviklike tsüklitena, nagu alam- või keskastme pakketina jne. Minu meelest oleme ilma jäämas arusaamast, et haritlase kvaliteedi hulka kuulub ka filosoofiline mõttekultuur.

*** Viimasel ajal on tekkinud ülikoolis väitlusklubi, toimub avalikke diskussioone.**

Muidugi on tudengeid, kellel on see vajadus olemas ja kes seal käivad, ka mitmed meie tudengid osalevad. Aga mis on siiski akadeemilise harituse standard? Kas suurem osa, kes lõpetavad, ei ole haritlased, ja väikesem osa on? See on akadeemilise harituse ideaali küsimus ja see hakkab ennast ühiskonnas tunda andma. Minu meelest kujuneb praegu väga teravaks probleem, kas Eesti ühiskond on võimeline refleksiooniks, arusaamiseks sellest, mis toimub ja miks toimub. Mulle tundub, et akadeemilise harituse kvaliteet hakkab hoopis laiemalt ka ühiskonna enda arengut määrama. Me seisame väga tõsiste valikute ees ja kui need ei ole teadvustatud ning kui nad on väga pragmaatilised, osaliste tõlgenduste ja hinnangutena, ei ole see hea.

Küsis Varje Sootak

Esmaspäeval algavad sügispäevad!

Heino Variku on tuntud endise ülikooli klubi kauaaegse direktorina. See aasta on juba kümnes, kui tema eestvedamisel tudengipäevad toimuvad.

Mis on seekordsetel tudengipäevadel eriline, mida esile tooksite? Millised on soodustused tudengitele?

Eeskätt on programmi veerandijagu juures. Üritusi on üle 70. Tublid on olnud kaaskorraldajad, keda seekord on 20 ringis. Abiks on enamik Tartu kultuuri- ja lõbustusasutusi, kes terve nädala jooksul teevad tudengitele hinnaalanduse. Sooduspilet on üritustel 50% tavahinnast.

Kui kaua aega võtab sügispäevade ettevalmistus? Kes on abiks?

Algust teeme septembris, kui tuleb kokku kultuuriklubi. Kultuuriklubi moodustavad umbes 30 aktiivset tudengit TÜst, EPMÜst, Õpetajate Seminarist, on vilistlasi, kes oma nõu ja jõuga on igati abiks. Mitmel korral on looduskaitsering korraldanud huvitavaid linnulaulukuulamisi, Illusioon on alati teinud huvitava programmi, oma ürituse korraldab Eesti Evangeelsete Üliõpilaste Ühendus, BFG klubi on taasavatud. Esmakordselt teeb kaasa Klubi 2000. Erinevatel põhjustel ei tee kaasa Vanemuise teatrikohvik ja Manhattan, kuid loodame kevadel nendegi kaasalöömist.

Kevadpäevade ettevalmistusperiood on pikem, alustame juba peale sügispäevi, sest siis on palju väliüritusi. Tudengipäevade telje moodustavad traditsioonilised üritused, millele iga aasta uusi lisandub.

Mida soovitate rebastele, kes esmakordselt tudengipäevadest osa võtavad?

Kindlasti soovitan lunastada pilet piletilaadalt, kust saab selle tunduvalt odavamalt, kui kohapealt ostes.

Kohtumiseni sügispäevadel!

NB! Sügispäevade kava ilmus eelmises UTs.

Küsis Reno Hekkonens

EESTI ÜLIKOOLI 78. AASTAPÄEV

Aastapäevaüritused algavad **pühapäeva, 30. novembri** õhtul ülikooli kooride kontserdiga aulas.

Esmaspäeval, 1. detsembril avatakse ajaloomuuseumis näitus "Tartu Ülikool filateelias" ning esitletakse ülikooli ajalootrükiseid (ülevaateraamat ülikooli audoktoritest ja -liikmetest, ajaloomuuseumi aastaraamat ja uus köide "Tartu Ülikooli ajaloo küsimusi").

Traditsioonilisel aastapäevaaktusel aulas on akadeemiline loeng sotsiaalteaduskonna poolt, ning antakse kätte auliikme regaalid, doktoridiplomid ja ülikooli medalid. Õhtupoolikul toimub vilistlaskogu aastakoosolek ning õhtul on Vanemuises ball.

Teisipäeval, 2. detsembril antakse kätte nimelised stipendiumid. TÜ auliige Nils Taube peab aulaloengu "Making a business of research". Aastapäevaaktus toimub ka Türi kolledžis, kus esmakursuslastele antakse kätte üliõpilasmütsid.

Kolmapäeval, 3. detsembril on aastapäevaaktus Pärnu kolledžis, kus esmakursuslased samuti mütsid kätte saavad.

Neljapäeval, 4. detsembril on ülikooli päev Tallinnas.

Reedel, 5. detsembril toimub Toomel ülikooli ajaloo konverents.

acta diurna

SEL NÄDALAL

11. november

- **Tallinna esinduses oli infotund venekeelse meedia ajakirjanikele.**
- **Seoses keeltemaja (Ülikooli 17/19) renoveerimisega viibisid filosoofiateaduskonna dekaani prof Jaan Rossi kutsel ülikoolis Taani suursaadik Eestis Svend Roed Nielsen koos Taani ehitusministri Ole Løvig Simonseniga.**
- **Ülikooli külastas Jaapani suursaadik Eestis proua Sumiko Takahara,** kes kohtus rektor prof Peeter Tulvistega ja külastas keelekeskuses toimuvat jaapani keele seminari.

12. november

- **Toimus teabetund** uuest tehnoloogiakeskusest ja loodavast teaduste huvikeskusest.

13. november

- **Tartu Ülikooli päeval Läti Ülikoolis Riias esinesid loengutega prof Aadu Must, prof Vambola Raudsepp ja Andres Vutt.** Pärastlõunal kohtusid Läti ja Tartu ülikoolide rektorid Valga maavanema ja Valka rajooni esimehega. Avati näitus "Tartu Ülikool ja Läti", rektorid arutasid kahe ülikooli koostöövõimaluste üle.
- **13. ja 14. novembril oli ülikooli infopäev Võrumaal.**
- **Doktoritöid uurali keelte alalt kaitsesid Olga Jerina** "Partiklid mordva keeltes", **Ljudmilla Karpova** "Udmurdi keele Kesk-Tseptsa murde foneetika ja morfoloogia" ja **Inna Timirjajeva** "Rõivastussõnavara mari keeles".

14. november

- **Algas kahepäevane rahvusvaheline teoloogia ja võrdleva usuteaduse ühissümpoosium "Religioonid muutuvas maailmas".**
- **Kl 14 algab ph aud 102 seminar "6 aastat doktoriõpet Tartu Ülikoolis".**
- Kell 16 kaitseb ajaloomuuseumi konverentsisaalis **Tõnis Lukas magistritööd** "Tartu toomhärrad 1224-1558".

TULEVAL NÄDALAL

17. novembril

- Algavad **tudengite sügispäevad** (kava eelmises UTs).
- 17. ja 18. novembril peab **Helsingi Ülikooli Nordica lektor filoloogiadr Leif Nyholm loenguid Tartus** (vt UT infot 4. lk).

18. novembril

- Kl 12.57 avatakse Lossi 3 - 112 **arvutigraafika ja õppetehnika keskuse uued ruumid.**
- Kl 16.15 on ajaloomuuseumi konverentsisaalis vabade kunstide kutsutud professori **Veljo Tormise** sügissemestri IV loeng **"Eesti ballaadidest"**. Assisteerib EMA prof Urve Lippus.

19. novembril

- **Barcelonas toimub EAIE (European Association of International Education) aastakonverents,** kus osalevad prorektor prof Teet Seene, Kai Treier ja Piret Lai õppe- ja üliõpilasosakonnast ning avatud ülikooli projektijuht Maire Poom.

21. novembril

- **Ülikooli infopäev Järvamaal.**
- **Traditsiooniline infopäev kohalike ajalehtede ja raadiote ajakirjanikele.**
- Kl 18 ph aud 102 **vilistlaskogu Tartu koondise asutamiskoosolek.**

- **"Sophoklest" ei ole enam. Kolmapäeval kell 12 sulges kohvik oma uksed. Nendesse ruumidesse tuleb klassikalise muinasteaduse muuseumi varahoidla.**

Peahoone uue ruumikava kohaselt peaks uus kohvik välja ehitatama sööklapoolse otsa keldriruumides. Millal sellest asja saab, püüab toimetus järgmises UTs teada anda.

Uue keeltemaja asjus

külastasid teisipäeval ülikooli Taani ehitusminister Ole Løvig Simonsen ja Taani suursaadik Eestis Svend Roed Nielsen.

Taani abistab hoone remontimisel vajalike uute akende ja küttesüsteemiga, toetuse üldsumma on umbes 2 miljonit krooni. Lisaks Taanile toetavad keeltemaja remonti Prantsusmaa ja Rootsi. Remonditud majja kolib germaani-romaani filoloogia osakond koos kõigi lektoraatide ja õppetoolidega. Keeleõpetuse käsutusse jääb ka praegune keeltemaja. Uue maja remont maksab üle 11 miljoni krooni. Valmima peaks see tuleva aasta 1. septembriks.

Tänu Autasustamisi

65. sünnipäeval õnnitleti ülikooli käskkirjas ning avaldati tänu pikaajalise ja kohusetundliku töö eest ülikoolis rahanduse ja arvestuse instituudi dotsendile **VELLO JÄRVELE.**

60. sünnipäeval pälvisid tänu ja õnnitluse füüsikalise keemia instituudi dotsent **REIN PULLERITS,** keskkonnafüüsika instituudi vanemteadur **JAAN SALM** ja farmaatsia instituudi vanemlaborant **LUULE PHILIPS;**

55. sünnipäeval arvutiteaduse instituudi vanemmetoodik **TIINA LASN;**

50. sünnipäeval ajaloo osakonna lektor **KAUR ALTTOA,** eesti filoloogia osakonna lektor **JAAN UNT,** spordikeskuse lektorid **REET LINKBERG** ja **KAJA HERMLIM** ning raamatukogu tuletõrjetehnik **MARIE PRINTS.**

Ülikooli akadeemiliste kooride ühise laserplaadi "Vivat academia" lindistamise ja väljaandmise eest avaldas rektor käskkirjaga tänu ülikooli kooride juhtidele **VAIKE UIBOPUULE, ALO RITSINGULE ja KARIN HERNELE** ning teabetalituse spetsialistile **INDREK MUSTIMETSALE.**

Haridusministri aukirjaga

autasustati 60. sünnipäeval füüsikalise keemia instituudi dotsenti **REIN PULLERITSU** pikaajalise tegevuse eest koolinoorte keemiahariduse edendamisel.

Tartu Ülikooli väikese medaliga

autasustati kauaaegse kohusetundliku ja eduka töö eest rahvamajanduse instituudi dotsenti **JAAN PIKKA,** arvutiteaduse instituudi vaneminseneri **REIN TOMBERGI** ning botaanika ja ökoloogia instituudi asjaajajat **VAIKE KALDEMÄED.**

TÜ NÕUKOGUS

31. oktoobril

Istungi algul õnnitles rektor prof Peeter Tulviste nõukogu liiget **prof Ene Ergmat**, kes samal nädalal valiti Eesti Teaduste Akadeemia liikmeks. Teiseks uueks liikmeks ülikoolist valiti prof **Jaak Järv.**

KINNITATI NÕUKOGU SÜGISSEMESTRI TÖÖPLAAN

Novembrikuu istungil on kavas sisse viia mõned TÜ põhikirja muudatused, arutada raamatukogu arengukava ning moodustada valimiskomisjon rektori valimiseks, samuti kinnitada rektori valimiste läbiviimise reglement. Hiljemalt 31. detsembriks peab valimiskomisjoni esimees välja kuulutama valimised ning kandidaatide esitamise tähtaja.

Detsembrikuu istungil tahetakse kinnitada bakalaureuse- ja diplomiõppe vastuvõtueeskirjad 1998. aasta suveks, valida järgmiseks aastaks esindaja TÜ Sihtasutuse usalduskogusse, arutada diplomiõppest kraadiõppesse ülemineku korda ning ettepanekut haridusministrile järgmise aasta vastuvõtukvoodide kohta.

Jaanuaris tuleb kinnitada rektori valimise valimiskogu nimekiri. Valimised peavad toimuma hiljemalt 28.veebruaril. Kavas on ka akadeemilistele ametikohtadele kandideerijatele esitatavate nõuete arutelu.

KINNITATI TÜ REGIONAALPROGRAMM

Regionaaltööd on ülikoolis tehtud mitu aastat. Rektori sõnul on seda TÜ töövaldkonda tunnustatud ka Euroopa Rektorite Konverentsil. Regionaaltööd on ülikool teinud nii ülikooli enda huvides kui kogu ühiskonna teenimise nimel - koostöö(lepingud) linnade ja maakondadega, ülikooli esinduste ja kolledžite loomine, infopäevad jmt.

TÄIENDUSKOOLITUSKESKUS

otsustati likvideerida TÜ põhikirja §75 alusel alates 1. jaanuarist. Prorektor prof Teet Seene ütles selgituseks, et täienduskoolituskeskus jätkab avatud ülikooli osana, mis on TÜ struktuuriüksus. Seni esines mõlema töös dubleerimist, nüüd on võimalik nii vaimseid kui materiaalseid ressursse otstarbekamalt kasutada.

KINNITATI VÄLISÜLIÕPILASTE 1998. AASTA VASTUVÕTUEESKIRI

Pika arutelu, paranduste ja täienduste lisamise järel vastuvõtueeskiri kinnitati. Selles on ära toodud üliõpilaste nimetused (välisüliõpilane, väliskülalisüliõpilane), vastuvõtutingimused jmt. Probleeme tekitanud õppemaksu küsimuse kohta on III peatükis kirjas, et välismaalased õpivad reeglina tasu eest ning et õppemaksu kehtestab vabariigi valitsus.

KINNITATI ÜLIKOOLI 1998. AASTA EELARVE KUJUNDAMISE PÕHIMÕTTED

Prorektor prof Toivo Maimets ütles otsuse projekti kommenteerides, et eelarvekomisjoni ettepanek oli rakendada uue aasta eelarve koostamisel eelmise aasta finantseerimispõhimõtteid. Suurte muudatuste tegemiseks põhjusi polevat, pigem vajab eelarve koostamine rohkem stabiilsust. T. Maimets mainis, et järgmise aasta riigieelarve projektis on kuue ülikooli hariduse tõusuks ette nähtud 4,7%. See tähendab, et ühe tudengi maksumus on alla 12 000 krooni.

KINNITATI PANGALAENU TAOTLEMISE, TAGASTAMISE JA INTRESSIDE MAKSMISE KORD

Prof T. Maimets selgitas, et pangalaen on praegu napi riigieelarve puhul üks tulevikuinvesteeringuid. Täna suuremaid kulutusi tehes, st laenu abil ostetud seade, ehitatud hoone vm hakkab peagi raha tagasi tooma (ka uusi grante saades) ning loob samuti kaasaegsed töötingimused. Laenuvõtmise otsustab TÜ nõukogu.

Struktuuriüksused on esitanud laenusoove kokku 404 miljoni krooni ulatuses.

Halduseprorektor Riho Illak informeeris nõukogu staadioni renoveerimiseks võetud laenu seisust. Käesoleva aasta maksed on tehtud. R. Illaku sõnul on esimene hooaeg näidanud, et renoveeritud staadion töötab edukalt, seal on nüüd võimalik korraldada ka rahvusvahelisi võistlusi. Staadioni laen võeti kahasse Tartu linnaga.

Majandusteaduskonna dekaan prof Jüri Sepp esitas taotluse pangalaenu võtmiseks Narva mnt 4/6 õppehoone remondiks, mis on TÜ arengukava järgi ette nähtud teaduskonna uueks majaks. Nõukogu otsustas volitada rektorit sõlmima laenulepingut 12 miljoni krooni ulatuses tähtajaga 10 aastat. 2/3 tuleb tagasi maksta TÜ tsentraalsest eelarvest ning 1/3 teaduskonna omatuludest (ehitusleping sõlmiti 4. novembril - vt UT eelmine number).

PROFESSORITE VALIMINE

*** Farmakoteraapia ja toksikoloogia professoriks** valiti farmakoteraapia ja toksikoloogia prof, meditsiinidr **Aleksander Zarkovski** (43:1);

*** ravimite tehnoloogia ja biofarmaatsia professoriks** farmaatsia instituudi dots, farmaatsiadr **Peep Veski** (37:7);

*** patoloogilise füsioloogia professoriks** patoloogilise füsioloogia prof, *PhD* **Enn Seppet** (39:5). Samale kohale kandideeris ka füsioloogia instituudi vanemassistent, meditsiinidr **Aavo Lang** (4:40). Nii ekspertkomisjon kui teaduskonna nõukogu pidasid sobivamaks kandidaadiks Enn Seppetit. Ekspertkomisjon juhtis tähelepanu sellele, et E. Seppet on edukalt juhtinud õppetooli viie aasta jooksul ning et tal suured kogemused üliõpilaste, magistrantide ja doktorantide juhendamisel, samuti uurimistoetuste saamisel. A. Langil need kogemused puuduvad;

*** maalikunsti professoriks** Eesti Kunstiakadeemia assistent **Jaan Elken** (36:8). Samale kohale kandideerisid veel EKA assistent **Aimar Kristerson** (1:43) ja Tartu Kunstikooli õppejõud **Andrus Kasemaa** (2:42). Maalikunsti professori otsustas nõukogu valida Eesti Kunstiakadeemia kehtestatud professori ametinõuete järgi. Ekspertkomisjon reastas kandidaadid järgnevalt: J. Elken, A. Kristerson, A. Kasemaa. Teaduskonna nõukogus sai J. Elken 22 ja A.Kristerson 1 hääle, A. Kasemaale ei olnud poolthääli.

TARTU ÜLIKOOLI AULIIKMEKS

nimetati bioloogia-geograafiateaduskonna nõukogu ettepanekul Nils Otto Taube, kes on ülikooli oluliselt toetanud, suures osas tänu temale on peatselt valmimas Riia 23 hoone uus labori- ja õppekorpus.

* KINNITATI ÕPPEKAVA

Nõukogu kinnitas psühholoogia kutsemagistriõppe programmis **rakenduspsühholoogia magistriõppe kava.**

* ÜLIKOOLI APTEEGID

Vastavalt TÜ põhikirja § 10 punktile 17 ja tulenevalt äriseadustiku § 507 otsustas nõukogu tühistada TÜ nõukogu otsuse (5. okt 1993) TÜ Kesklinna ja Tamme apteekide põhikirjade kinnitamisest. Ebakõlade tõttu seadustes tuli apteekide tegevuse jätkamiseks reorganiseerida apteegid enne selle aasta 1.septembrit TÜ struktuuriüksusteks. Seadusandluse täiendades nähakse edaspidi ette apteekide ümberkujundamine äriühinguteks.

* KINNISTUTEST

Vastavalt TÜ seaduse § 10 lg 1 ja ülikooliseaduse § 14 lg 3 otsustas nõukogu lubada osta kinnistu aadressiga **Kreutzwaldi 2 ja kolm neljandikku kinnistust Jakobsoni 2.** 1996. aasta kevadel pakkusid vennad Erik Ants Piip ja Toomas Henn Piip ülikoolile müüa neile tagastatud ja 1940. aastal nende vanaisalt TÜ prof Ants Piibult õigusvastaselt võõrandatud kahte kinnisvara. Mõlema hoone haldamiseks on nad vormistanud ülikoolile volikirja ja ülikool tegelebki praegu nende haldamisega. Kreutzwaldi 2 hoonesse on vastavalt TÜ Valitsuse otsusele planeeritud rektori ametikorter koos muude vajalike ruumidega (samas hoones asus rektor prof A. Koobi korter). Samas hoones üürnikuna elavana A. Koobi abikaasale on võimalik pakkuda asenduskorter.

Teabetund

12. novembril

* Järjekordse teabetunni juhatas sisse **tehnoloogiakeskuse juhataja Merik Meriste.** Teadus- ja arendustöö teemärgil loodud keskusega tehti algust 1996. aasta sügisel, tööd alustati selle aasta septembris. Tehnoloogiakeskus teeb teadus- ja arendustööd koostöös teiste asutustega materjaliteaduse, geeni-, info- ja keskkonnatehnoloogiaalastes valdkondades. Keskuse siht on strateegiliste tehnoloogiate arendamine ja tehnoloogiasiire majandusse, kompetentsuse ja vahendite koondamine ning rakendamine kraadiõppes ja ülikoolidevahelise koostöö süvendamine.

* Loodava Tartu Ülikooli teaduste huvikeskuse projekti **tutvustas projektijuht Tiiu Sild.** Ta märkis, et sellised teaduskeskused on arenenud maades juba ammu olemas ja et nad on väga populaarsed. Iga selline muuseumi tüüpi huvikeskus on omanäoline ja kordumatu. Keskus peaks tulevikus ärgitama huvi loodusteaduste vastu. On loodud mitmeid kontakte teistes maades asuvate huvikeskustega, eriti tihe on koostöö Soome "Heureka" keskusega. Ekspositsiooni püstipanemiseks ja projekti käimalükkamiseks on vaja raha leida, alles siis saab rääkida konkreetsematest väljapanekutest. Algul kujundatakse huvikeskuseks Tähetorn, tulevikus on kavas see rajada ka Vanas Anatoomikumis. Tiiu Silla tööruum on ajaloomuuseumis Toomel ning kontakttelefon on 465 676.

* **Teabetalituse spetsialist Eeva Kumberg** mainis, et trükist on tulnud struktuuriraamatu I trükk, mis saadetakse üksustesse vigade parandeks.

Infopäevade kulgemise kohta jagas infot **regionaalsuhete spetsialist Aire Vähejaus**. Sellest oleme lehes ka pidevalt teada andnud.

Teabetalituse koosseisus töötab novembrist alates **vastutav sekretär Kadi Sõstar**.

Reno Hekkonens

RIHO ILLAK: ÜLIKOOL EI OLE KINNISVARAFIRMA

Viimase aastaga on ülikool saanud oma valdusse terve rea kinnistuid. Ühelt poolt aitab see ülikoolil paremini ellu viia oma eesmärke ja edendada õppe- ning teadustegevust, teisalt aga kaasneb omanikuks saamisega ka terve hulk probleeme. Millised on omanikuks saamise eelised ja millised on kinnisvaraga kaasnevad probleemid? Küsimustele vastab haldusprorektor RIHO ILLAK.

Kas ülikool on nüüd rikkam kui enne?

Arvestades, et iga kinnisvara on ka materiaalne väärtus, siis loomulikult. Teisalt aga ei saa ülikooli puhul omanikuks saamist mingil juhul samastada äritegevuse ega klassikalise kinnisvarafirma staatusega. Me ei ole kinnisvaraturul konkureerijad, 90% sellest varast on ülikool kogu aeg kasutanud, ainult et kui enne kuulus vara riigile, siis nüüd saab selle omanikuks ülikool.

Ülikool saab tunduvalt vähem tagasi, kui enne 16. juunit 1940 meile kuulus - vahepeal oli ju sõda ja Tartu oli üks enam purustatud linnu. Lisaks on ülikooli omandis olnud maadele püstitatud erinevaid ehitisi, näiteks elamurajoone, mistõttu need maad ei kuulu tagastamisele.

Milline tähendus on ülikoolile kuuluval kinnisvaral tegelikult?

Oma põhikirjalise tegevuse teostamiseks peab ülikoolil olema kindlustunne. Kui ülikooli poolt kasutatav vara on abstraktselt riigi oma, siis ülikoolil kindlustunnet ei ole. Kui meie kasutuses olev vara on meie oma, siis võime esineda võrdväärse partnerina kõigil tasanditel, mis on vajalikud ülikooli eesmärgi täitmiseks. Keegi ei saa tulla ja lihtsalt midagi ära võtta. Vara omamine on tagatiseks, et ülikool saab planeerida oma arengut pika aja peale ette.

Et selgitada, miks see nii on, võtan appi ajaloo. Ajalooliselt on välja kujunenud, et ülikooli hooned paiknevad Tartu linnas hajusalt, samuti on ülikoolil asutusi ja üksusi väljaspool Tartu linna. Seepärast pole võimalik planeerida kogu ülikooli paiknemist ühele kompaktsele territooriumile, nagu mõningates varasemates generaalplaanides seda on üritatud. Ülikool peab Tartu linna erinevates piirkondades välja arendama nö teaduskondlikud *campus*'ed.

Ülikooli juhtkond soovib, et iga teaduskond tunnetaks, et tema käsutuses olevad ruumid ei ole mitte lihtsalt ülikooli vara, vaid konkreetselt teaduskonna oma. Sellele tunnetuse tekkimisele on soodsa lähtekoha loonud ülikooli nõukogu territoriaal-ruumilise arengukava vastuvõtmine möödunud aastal, kus igale teaduskonnale on selgelt ära määratud tema asukoht *campus*.

Territoriaal-ruumiline arengukava on koostatud arvestusega, et ülikooli arengukavast tulenevalt peaks aastaks 2003 kasvama üliõpilaste arv 12 000-ni. Ülikooli territoriaal-ruumiline arengukava on olnud lähtealuseks linna uue üldplaneeringu koostamisel. Ehk teisisõnu: linn arvestab üldplaneeringu koostamisel ülikooli vajadustega reserveerida teatud maa-alad ülikooli arengu otstarbeks. Kinnisvara omades on ülikoolil märksa hõlpsam valitsevates turumajandussuhetes oma huvisid kaitsta.

Omanikuks saamisega kaasnevad ka kohustused.

Loomulikult. Enamik hooneid nõuab suuri investeeringuid, sest nad on väga amortiseerunud - 50%, aga mõni hoone isegi kuni 75 %. Selleks, et katta ülikooli hoonete amortisatsiooni aastas, läheb erinevatel hinnangutel vaja 45-60 miljonit krooni, aga selle aasta remondiraha oli 16,5 miljonit. Seegi raha oli pigistatud haridus- ja teadussummadest, mitte ei anna riik rõõmuga raha investeeringuteks. Riigi poolt oli sellel aastal nii palju, et 3 miljonit krooni oli õigusteaduskonna maja peale riigi eelarvest, 3 miljonit krooni valitsuse reservfondist; riigieelarvest eraldati veel raamatukogule 3,12 miljonit ning 11 miljonit krooni humanitaarhoone ehituseraha.

KINNISVARA SEIS

Kinnistu ühelt omanikult teisele üleminek on aegavõttev ja kindlate protseduurireeglitega sätestatud protsess. See protsess algab taotletava kinnisvara omandiõiguse kindlakstegemisest ja lõpeb kinnisvara kinnistamisega uue omaniku omandisse. Järgnevas tabelis (koostatud ülikooli kinnisvarade osakonna andmetel) on toodud kinnisvara ülikooli omandisse vormistamise hetkeseis.

Kokku taotleb ülikool enda omandisse 78 kinnistut, millest 69 asub Tartu linnas ja 9 väljaspool Tartut. Neist 78-st kinnistust on:

TÜ omandiõigus kindlaks tehtud	76
krundipiir kindlaks tehtud	74
toimik koostatud	63
kooskõlastatud kohaliku omavalitsusega	41
moodustatud katastriüksus	31
maa jäetud riigi omandisse	31
kinnistatud riigi omandisse	23
valitsuse otsus TÜ omandisse andmiseks	14
sõlmitud asjaõigusleping	14
kinnistatud TÜ omandisse	0

Kui palju on sellist kinnisvara, mille väljarentimisest või müügist saadud raha oleks ülikoolil võimalik investeerida oma hoonete kordategemiseks?

Sellist vara on väga vähe. Võib-olla selgub tõesti pärast majanduslikke arvestusi, et oleks mõttekas mõni hoone või hooneosa maha müüa. See summa tuleb siis kohe investeerida mõne ülikoolile vajalikuma hoone kordategemiseks. Toon ühe näite - praegu on väga raske üliõpilasküla olukord. Narva mnt 25 ühiselamusse on erafirma investeerinud 5,2 miljonit krooni - tudengite seas soositud Manhattani pubi ehitustöödeks. Pubi omanik on huvitatud selle hooneosa ostmisest. Kui majanduslikud arvestused näitavad, et sellisel asjal on mõtet, ja kui ülikooli nõukogu seda õigeks peab, siis võiks Manhattani ruumid tõesti ettevõttele maha müüa ja saadud raha samasse ühiselamusse investeerida.

Kui palju võib minna aega ja kui palju peaks minema raha, et ülikooni hooned korda saada?

Olen külastanud mitmeid välismaa ülikoole ja võin kinnitada, et seal on ülikoolide arengukavad tehtud 15-20 aasta peale ette. Vähe sellest, et neil on isegi 15 aasta peale ette tehtud kogu ülikooli remondiplaan - näiteks Helsingi Ülikoolil. On täpselt välja arvutatud hoone amortiseerumise kulgemine ja et tema kordategemiseks läheb vaja nii ja nii palju raha, need summad tulevad sealt ja sealt jne. Meie jõuame niikaugele alles siis, kui me oleme praeguse totaalse amortisatsiooni likvideerinud. Kui võtta näide jälle sealtsamast Helsingi Ülikoolist, siis amortisatsiooni- ja remondirahad eraldab riik eraldi rea peal. Kui meie ülikooli eelarve on 350 miljonit, siis Helsingi Ülikooli eelarve oli sellel aastal 3 miljardit Soome marka. Olgu, see on riigi vacsus ja viletsus. Aga selleks, et ülikool saaks seda kinnisvara tõesti efektiivselt majandada, peaks meil olema 45-60 miljonit kapitaalremondi raha igal aastal ja sinna otsa veel ka investeeringud, et saaks vanad hooned ükskord ometi korda ja vastavalt territoriaalse arengu kavale uusi ehitada.

Ülikool taotleb enda valdusesse veel ligi 50 kinnistut. Miks varade üleandmine ülikoolile venib?

Järg 4. lk.

Rõõm uuest majast, rõõm tänada tegijaid. Septembris avati pidulikult humanitaarhoone.

Jaak Nilsoni foto

Kas *folkloor* tänapäeval või tänapäeva *folkloor*?

Retsensioon raamatule "Mängult-päriselt. Tänapäeva folkloorist II", toimetaja Mare Kõiva, ilmunud Tartus 1996. Järgnevas keskendun raamatu rahvaluuleteoreetilistele probleemidele.

M. kiriku surnuaial olnud vanal aal ühe risti peal järgmine kiri kirjutatud: Siin hingab talumees Nurga Jaan, kes jõkke ära uppus ja kelle surnukeha kadunuks jäi.

See on rahvaluule. Kuid mis siin on päriselt, mis mängult?

"Mängult-päriselt. Tänapäeva folkloorist II" on raamat kõigile, kes tunnevad huvi ühe elunähtuse vastu, mis meid kõiki mingilgi viisil on riivanud, meid läbinud või mida näeme enda ümber täna ja iga päev - anekdoodid, liisklugemised, must-käe õudusjutud, lood igapäevaelu drastilistest sündmustest. Samas asub see raamat folkloristide arusaamade murdejoonel: **mis on rahvaluule; mis on traditsioon; mis seob tänapäeva folkloori minevikust pärit rahvaluulega?**

Artiklid seostuvad eelkõige noorte ja laste traditsiooniga, koondudes märksõnadesse - sõdurifolkloor, mäng ja nali, lastepärimus, üleloomulik maailm.

Kirjeldavat laadi artiklite lähtekohaks on küsimus, mille esitasime artikli pealkirjas. Kas vanad traditsioonid on tuttavad ka tänapäeval (**Anu Visseli** artiklis: mida laulavad vanemad oma lastele uinumise saateks). Ja vastupidi: mis on iseloomulik tänapäeva ühiskonna folkloorile, kust me ei pruugi leida vanast traditsioonist tuttavaid motiive (**Piret Noorhani** ja **Tiina Saluvere**, **Pirjo Korkiakangas**, **Carola Ekrem** - autorid juhivad lugeja arusaamani, et folkloor seostub tänapäeval sotsiaalsete, suhteliselt väikeste rühmade pärimusega; nn tänapäeva folkloor, näiteks lastefolkloor, peegeldab selle sotsiaalse rühma huvisid ja arusaamu maailmast ning on seeläbi võtmeks ühiskonnas toimuvate, tänapäevaste protsesside mõistmiseks). Kolmas vaatenurk ühitab kahte eelnevat: klassikalise rahvaluule levik tänapäeval, kirjakultuuri ajastul, trükiste ja meedia mõju tänapäeva folkloori kujunemisele (**Pille Kippar** ja **Jaagup Kippar**).

Täpsemal lugemisel näeme erinevust ka rahvaluuleteoorias: osades artiklites on tegemist rahvaluule staatilise käsitlusega. Rahvaluule on minevikunähe, millest osa on säilinud tänapäevalgi või mille elemente kohtame töödeldud kujul kaasaegses kultuuris. Teisel juhul on tegemist rahvaluule dünaamilise käsitlusega. Selle järgi rahvaluule muutub, kuid ei kao.

On olemas tänapäevale ainuomased rahvaluulemotiivid, mida varasem aeg ei tunne. Väliselt sarnaste tunnuste puudumise tõttu on tänapäeva folkloori seos minevikuga varjatum. Milline on see seos ehk mis on folkloori dünaamiline käsitlus - see on 1990ndate aastate eesti folkloristika võtmeküsimus. Oma osa küsimuse esitamises ja ka vastuse leidmises ongi raamatul "Mängult-päriselt", kuivõrd raamat omakorda koondab artikleid, mis pärinevad 90ndate aastate alguse "Tänapäeva folkloori" seminaride ettekannetest. Just seal tõstatusid küsimused tänapäeva folkloorist jõulisemalt varasemast. Kas lapsepõlvest tuntud õudusjutud ja liisklugemised on tõesti samamoodi folkloor nagu arhiivist tuntud regilaul või haldjajutt? Kuhu kuulub sõdurifolkloor senises regiooni- ja žanrikeskses rahvaluuleliigituses? Sedalaadi küsimusi

tõusis seminaril esile küllaga. Kõiki neid küsimusi sai koondada ühe katuse alla - oli vaja kaasajastada rahvaluule definitsiooni ja liigitust.

Teoreetilised käsitlused näitavad **horisontaalse kultuuritelje** (eriti USA ja Skandinaaviamaade) **mõjusid eesti folkloristikale** (**Mall Hiiemäe** ja **Eda Kalmre** artiklites). Vaatlemegi lähemalt neid kahte artiklit. Mõlemad autorid on tänapäeva folkloori ja dünaamilise rahvaluulekäsitluse tunnustajad, mõlemas artiklis on teoreetiline sõlmpunkt, millest oleks vaja rääkida. (Koos E. Kalmrega rõhutan, et eesti folkloristikas toimus pööre jutu-uurimises M. Hiiemäe "Kodavere pajatustega", mis ilmus 1978. Pean seda tööd väga oluliseks ka dünaamilise rahvaluulekäsitluse kujunemisel.)

Mall Hiiemäe. "Kaasaja sõdurifolkloor: millest ja kuidas?" Artikli teoreetiline algus osutab ühele olulisemale muutusele rahvaluulekäsitluses. Senise pärimuskollektiivi - *rahva* - asemele on tulnud *rühma* mõiste. Autor tutvustab kolme pärimuskollektiivi mõistet: ametipärimus, kollektiivpärimus ja rühmapärimus. Sõdurifolkloori liigitab ta "ametipärimuse", mitte "rühmapärimuse" hulka, sest viimane assotsieerub M. Hiiemäe jaoks territooriumiga.

Klassikaline, arhiivi kogutud rahvaluule (regilaul, usundilised teated) seostub kindlate regioonidega ja seda tihedamalt, mida paiksem, liikumatum oli pärimuskandjate rühm. Kuid ka staatilises ja püsiva asukohaga pärimusrühmade sees on väiksemad rühmad: ealised, sotsiaalsed, soolised ja ilmselt ka tegevusalade järgi jaotuvad rühmad, kelle pärimusel on oma ilme. Senine folkloristika on selle tahu tagaplaanile jätnud ja esile toonud pärimuse paikkondlikkuse (Kuusalu pärimus; Eesti rahvaluule). Tänapäeva folkloristika seisukohalt ei ole tähelepanu keskmes mitte amet ega maa-ala, ei küla-, ei linnaühiskond, ei sotsiaalne kuuluvus, sest kõik eelloetletud on kuidagi seotud pärimusega, ent teiseplaaniliselt. Pärimusrühma moodustumisel ja selle piiritlemisel tulevad esile mõisted suhtlemine, kommunikatsioon ja enesemääratlemine. Selles mõttes on ka ametipärimus rühmapärimus, sest amet iseenesest ei tekita veel pärimusrühma. (Nagu ka ühine elukoht - linna tüüpiline suurmaja - ei tekita pärimusrühma, sest puudub suhtlemine ja sellest tulenev ühtekuuluvustunne). Rühmapärimus on seega üldisem mõiste kui ametipärimus.

Eda Kalmre. "Vorstivabrikutest kassitoiduni ehk mõnda linnalugudest". Artikkel on suunatud mitte folkloori tutvustamisele, vaid nimelt folkloristika probleemidele muutuvas maailmas. Autor tajub vahet staatilise folkloorikäsituse ja kaasaegse dünaamilise folkloorikäsituse vahel. Esimesel juhul käsitletakse rahvaluulet kaduvana tsivilisatsiooni tulekul, teisel juhul nähakse rahvaluule muutumist vastavalt uutele oludele. Linnalood kui jutustajate kaasajast kõnelevad lood vana rahvaluulekäsituse järgi folkloristide huviorbiiti ei satu. Ja seetõttu tuleb nii teooria kui ka liigitus laenata võõrsilt, kuigi aines ise on ka meie ühiskonnas olemas. Kinnistub eestikeelne termin: linnalood; ja definitsioon (lk 137), millest selgub, et jutustatavat sündmust peetakse tõestiolnuks. Kas on õigustatud kõigi artiklis tutvustatud lugude puhul termin *linnalood*? Autor küsib: millised on linnalugude seosed teiste rahvajutužanritega? Vahetaksin vaatenurka ja küsiksin näiteks Ülo Tedre moodi: *linnalugu*, aga miks mitte *pajatus*? Kas üldse on võimalik tänapäeva lugusid liigitada samadelt alustelt, nagu seda on tehtud klassikaliste rahvajutuliikide puhul, ja kas artikli aluseks olnud jutumaterjal on käsitletav ühe rahvajutu liigina?

Tiiu Jaago

Õpetatud Eesti Seltsi

koosolekul 19. novembril kl 16.15 Lossi 3-217 on Eda Kalmrelt ettekanne "Tänapäeva folkloorist". Tutvustatakse kogumikku "Mängult-päriselt".

stipendium

TARTU ÜLIKOOLI RAEFOND

Taotlused esitada 20. novembriks!

Tartu Ülikool ja Tartu Linnavalitsus asutasid 6. novembril sihtkapitali Tartu Ülikooli Raefond, kuhu Tartu linn eraldas 1997. aastal 200 000 kr. Raefondi kasutatakse preemiate ja stipendiumide maksmiseks järgnevalt:

Preemia

* Raefondi kasutatakse 100 000 kr ulatuses TÜ õppejõudude, üliõpilaste ja töötajate premeerimiseks Tartu linna ajalugu, haldust, infrastruktuuri ja huve käsitlevate silmapaistvate teadus-, õppe- ja arendustöö tulemuste eest ning samasuunalise teadus- ja õppetegevuse arendamise eest.

* Taotlused preemia määramiseks tuleb esitada rektorile veel selle aasta **20. novembriks**. Koos lühikese põhjendusega lisada taotlusele üks eksemplar või koopia uurimusest või arendustöö kokkuvõte ning soovitus teaduskonnast või osakonnast / instituudist.

* Raefondi preemia suuruse otsustab komisjon, arvestades minimaalmääraks TÜ professori kuutöötasu.

Stipendium

* Raefondist makstakse igal aastal stipendiume 100 000 kr ulatuses Tartust pärit üliõpilaste eduka õppetegevuse toetuseks. Stipendiumi määramisel arvestatakse eeskätt õppetöö tulemusi, aga ka tegevust, mis on seotud Tartu linna ja Tartu Ülikooliga väljaspool õppetööd.

* Stipendiumi taotlemiseks tuleb **20. novembriks** esitada rektorile taotlus, mis peab sisaldama andmeid teaduskonna ja õpitava eriala kohta, samuti teavet, mis ajast taotleja elab Tartus. Taotlusele lisada koopia õpinguraamatust kahe viimase semestri õppetulemuste kohta.

* Summa jagatakse kümneks võrdse suurusega summaks, mis jagatakse põhimõttel: üks teaduskond - üks stipendium. Kui ühest teaduskonnast ei esitata stipendiumile ühtegi väärikat kandidaati, on komisjonil õigus anda see stipendium mõne teise teaduskonna üliõpilasele.

Raefondi stipendiumide ja preemiate kohta teeb otsuse iga aasta novembrikuus ülikooli ja linnavalitsuse esindajatest koosnev kuueliikmeline komisjon. Preemiad ja stipendiumid annavad üle linnapea ja rektor emakeelse ülikooli aastapäevaüritustel.

Taotlusi Raefondi preemiateks ja stipendiumideks 1997. aastal võetakse vastu **20. novembrini.**

Taotlused esitada ülikooli rektoraadi aadressil. Lisainfot saab telefonil 27/440 222.

VÄLISSUHETE TALITUS TEATAB

The Royal Skytte Society

pakub ka sel aastal stipendiume TÜ teadlastele:

*** loodusteadlastele (bioloogia, geograafia, matemaatika, füüsika ja keemia)** töötamiseks Umeå Ülikoolis 3-4 kuud 1998. aasta sügissemestril. Tatluse esitamise **tähtaeg: 1. detsember välissuhete talitusse;**

*** majandusteadlastele, geograafidele, õigusteadlastele ja sotsiaalteadlastele** töötamiseks Umeå Ülikoolis 3-4 kuud 1999. aasta kevadsemestril. Taotluse esitamise **tähtaeg: 1. veebruar 1998 välissuhete talitusse.**

Kandidaat peab olema teadusdoktor või tasemelt võrdne vähemalt Rootsi dotsendiga.

Stipendiumi suurus on 200 Rootsi krooni päev, lisaks majutus kuni 3000 SEK kuus ja reisiraha.

Avaldus, millele on lisatud akadeemilise kraadi tunnistus ja uurimisprogramm, esitada välissuhete talitusele (ph 304, tel 465 615) hiljemalt **1.detsembriks 1997/ 1. veebruariks 1998.**

Studienstiftung des abgeordnetenhauses von Berlin

Studienstiftung des Abgeordnetenhauses von Berlin pakub stipendiumitaotlemise võimalust **humanitaar- ja sotsiaalteaduste noortele teadlastele (kuni 35 a) ning magistrantidele ja doktorantidele (kuni 25 a).** Nõutav on vähemalt B.A. või diplom. Taotleja uurimistöö peaks olema seotud Saksamaaga.

Magistrantide ja doktorantide stipendiumi suurus 1500 DEM ja noortele doktorikraadiga teadlastele 2500 DEM kuus. Stipendium katab ka reisikulud ja majutuse.

Stipendiumi on pakutud järgmistesse ülikoolidesse: Humboldt Universität Berlin, Technische Universität Berlin, Freie Universität Berlin.

Nõutavad dokumendid:

- taotlusvorm,
- CV,
- detailne õppe- või uurimisprogrammi kirjeldus,
- nõusolek Saksa kõrgkoolist,
- 2 soovituskirja eriala professoritelt,
- diplomi koopia (tõlkega),
- saksa keele oskuse tõend.

Kandideerimise **tähtaeg: 1. detsember 1997**.

Teadlastel palume pöörduda välissuhete talitusse (ph 304, tel 465 615),

magistrantidel ja doktorantidel välisüliõpilastalitusse (ph 120, tel 465 615).

Lea Kivi,
välissuhete talitus

VENEKEELSE TEADUS- JA ÕPPEKIRJANDUSE TELLIMINE JA MÜÜK
(LAI ERIALADE VALIK).
AS "PANTA" KALEVI 10-5, TARTU
TEL 441 414, FAKS 470 705

KONKURSS

Kas soovid anda oma panuse Eesti kaitseväe arendamiseks?

Loodav kaitseväe ühendatud õppeasutus pakub tööd alusainete **õppetooli ülemale** (humanitaar- ja sotsiaalteadused),

kelle ülesandeks on:

* õppekorralduse süsteemi väljaarendamine,
* õppetöö läbiviimise korraldamine ja läbiviimine,
* õppekirjanduse koostamine ja väljaandmise korraldamine,
* kontaktide loomine kõrgkoolide ja sarnaste õppeasutustega Eestis ja välismaal.

Nõuded kandidaadile:

* initsiatiiv ja pühendumistahe,
* iseseisva töötamise oskus,
* soovitavalt vähemalt 5-aastane pedagoogilise tegevuse kogemus,
* soovitavalt magistrikraadi või sellele vastava akadeemilise kraadi olemasolu.

Pakume:

* palka 5600. - (neto) ja kuni 30% lisatasu tulemusliku töö eest,
* kaitseväelastele kehtivaid soodustusi (korterikompensatsioon, koolitus).

Säilib õppe- ja teadustöö jätkamise võimalus Tartu Ülikooli juures. Töökoht paikneb lähiaastatel Tallinnas, hiljem Tartus.

Kandideerijatel esitada avaldus, CV ja haridust tõendava dokumendi koopia **1. detsembriks** TÜ personaliosakonda Jakobi 4 märgusõna "kaitsevägi" all. Täpsem info tel 465 140 (Leelo Muru) ja 465 141 (Raivo Valk).

RIHO ILLAK: ÜLIKOOL EI OLE KINNISVARAFIRMA

Algus 3. lk.

29. septembril täitus kaks aastat päevast, mil ülikooli nõukogu otsustas TÜ seadusest lähtuvalt taotleda vara tagastamist ülikooli omandisse. Riigikogu oli seda seadust vastu võttes ilmselt ülioptimistlik, arvates, et tagastamisprotseduuri saab vabariigi valitsus korraldada ühe aasta jooksul pärast taotluse esitamist. Paraku on kõikvõimalike kooskõlastuste ahel venitatud nii pikaks, et ka kahe aasta jooksul on riigi- ja linnavalitsuse instantsid vaid osaliselt suutnud täita neile seadusandlusega pandud tagastamiskohustust. Küllap saaksid ametnikud hea tahtmise korral kiirendada tagastamisprotsessi käiku ja anda vajalikud kooskõlastused nobedamini, kuid ju siis on bürokraatidel oma arusaamine kehtestatud reeglitest.

Mis siis teha? Lihtsalt oodata?

Tuleb lihtsalt oma asju edasi ajada ja käituda nii, nagu akadeemilisele vabariigile on kohane käituda. Me peame oma õigused ükshaaval ise välja võitlema ja seni on ülikool seda ka teinud.

Me peame oma liikmeskonna eest igati hoolitsema ja see on ka põhjus, miks meil tuleb kinnisvara kiiresti parendada. Kinnisvara parendamine tähendab eelkõige paremaid töö- ja õppetingimusi üliõpilastele, õppejõududele ja teaduritele. Nii mahukat teadust kui Tartu Ülikoolis, mujal Eestis ei tehta. Paljude teadusvaldkondadega tegelemine eeldab eritingimusi - füüsika, keemia, arstiteadus jt. Lisaks peame me hoolitsema ka nende inimeste eest, kes ülikooli põhikirjalisi tegevusi, õpet ja teadusetegemist toetavad - olgu need siis muuseumid, raamatukogu ja administratsioon. Hea oli kuulda sotsiaalteaduskonna renoveeritud ruumide avamisel tõdemust, et ka ülimalt nappide võimaluste juures on ülikool suutnud oma töötajate heaks midagi ära teha.

Küsis Andres Toode

Kõiki artikli lugemisel või juba varem tekkinud küsimusi ülikooli kinnisvara teemal palub intervjuu autor edastada teabetalitusse või saata e-maili aadressil: aksel@admin.ut.ee. Küsimusele saadud vastused avaldame paari nädala pärast Universitas Tartuensises.

info

seminar

14.-16. novembrini korraldab vene keele õppetool rahvusvahelise seminari **"Deasporaa keel: probleemid ja perspektiivid"**. Konverentsil osalevad Eesti, Läti, Leedu ja Venemaa keeleteadlased. Algus 14. novembril kl 12 nõukogu saalis.

loeng

17. ja 18. novembril peab Helsingi Ülikooli Nordica lektor fil.dr Leif Nyholm rootsikeelseid loenguid Tartus.

Esimene loeng "Rootslased, soomerootslased või soomlased?" toimub 17. novembril kell 16 Erlexis, Raekoja plats 8, III korrus.

Teine loeng "Rootsi keel Soomes või soome-rootsi keel?" toimub 18. novembril kell 16 samas.

KEEMIAOSAKOND

ootab oma vilistlasi keemiaosakonna taasavamise 50. aastapäeva

kokkutulekule

15. novembril

Osavõtjate registreerimine kell 11 ja konverents kell 12 aulas.

Kell 19 koosviibimine Atlantises.

Infotelefon 27/465 186,

e-mail: matia@chem.ut.ee,

http:// www.chem.ut.ee/~aks/aasta.html.

muuseum

näitus

Ajaloomuuseum

Toomemägi

http://musi.toome.ut.ee/muuseum.html

K-P 11-17

Info, ekskursioonide tellimine tel 465 671.

Ruumide üürimine: 465 675.

Näitused: "Kingitused Tartu Ülikoolile", "Tartu Jaani kiriku terrakotaskulptuurid", "Dolores Hoffmanni vitraažinäitus", "Juhan Aul 100 - Eesti antropoloogia minevikust", "10 aastat Tartu Kultuuriülikooli", fotonäitus "Euroopa nägu".

Muuseumis on võimalik tutvuda **videofilmidega** ülikooli ajaloost ja tähtsündmustest: "Tartu Ülikool aastail 1919-1932", "Ülikool nõukogude okupatsiooniaastatel", "70 aastat eestikeelset ülikooli".

Klassikalise muinasteaduse muuseum

Peahoone

http://www.ut.ee/REKL/muuseum.htm

E-R 11-16

Info tel: 465 384.

Püsiväljapanek: skulptuurid: kreeka arhailise, klassikalise ja hellenistliku kunsti paremate tööde kipsist jäljendid.

Piibliainelised gravüürid 16.-19. sajandist "Armasta oma ligimest nagu iseennast".

Ekskursioonid **aulasse ja kartserisse**.

Zooloogia muuseum

Vanemuise 46

http://www.ut.ee/BGZM

K-L 10-16

Püsinäitus: lindude saali rõdul linnumunade näitus.

Geoloogia muuseum

Vanemuise 46

http://www.ut.ee/BGGM/

K-L 10-16

Info tel: 465 839.

Botaanikaaed

Lai 40

E-P 10-17.

Info tel: 432 643.

raamatukogus

Raamatunäitus: "William Faulkner 100".

Näitused: "Armin Tuulse 90", "Raamat karjub appi", "Soome kirjanike naisi", Peeter Alliku maalid "20. sajandi saladusi", "Jakob von Uexkülli Keskuse loodusfoto konkursi ülevaatenäitus", Kalli Kalda fotod "Vaikuse valgus".

Raamatumuuseum

E-R 12-15.

Püsiekspositsioon "Restauraatori töölaualt".

Näitus ülikooli Rootsi-aegsetest ülikooli trükistest.

UNIVERSITAS TARTUENSIS

Peatoimetaja Varje Sootak
Toimetaja Reno Hekkonens
Telefon 465 680
Toimetuse aadress:

EE2400 Tartu
Ülikooli 18, ruum 241
E-mail: ajaleht@ut.ee
Faks: +3727 465 440

Trükk: O/Ü Greif
Tellimise nr. 3526
Tiraaž 800
UT ilmub reedeti

Tartu Ülikooli Raamatukogu

NR. 40 (1908)
REEDE,
21. NOVEMBER
1997
ILMUB 1948.
AASTAST
HIND 2 KROONI

Universitas Tartuensis

Arvutigraafika- ja õppetehnikakeskus esitles oma uusi ruume

Teisipäeval avati pidulikult arvutigraafika ja õppetehnikakeskuse uued ruumid.

Keskus loodi 1995. aasta märtsis ning see paiknes algul füüsikahoones ja keemiahoones. Alates sellest sügisest asutakse humanitaarhoone alumisel korrusel.

Uues majas on ruumi palju rohkem ning keskuse juures oli võimalik sisustada ka spetsiaalsed auditooriumid. Nii näiteks on olemas auditoorium, kus saab õppetööks videoaparatuuri kasutada, on stuudio ja ruumid klassikalise fotograafia tarbeks. **Keskuse juhataja Peeter Kuke** sõnul on edaspidi õppejõududel selles ruumis õppetöö läbiviimisel võimalik ka arvutit kasutada. Stuudios toimub aga näiteks järgmisel nädalal kahepäevane dekaanide koolitus. "Stuudios on võimalik anda intensiivkoolitust ja videotreeninguid, näiteks lavastatakse situatsioon ja seda on võimalik auditooriumis vaadata," selgitas Peeter Kukk.

Arvutigraafika vallas tegeleb keskus teaduskonverentside posterite ja plakatite kujundamise ning trükkimisega. Peeter Kukk ütles, et kõige rohkem vajab nende teenuseid ülikool, aga kui aega üle jääb, tehakse teenustöid ka erafirmadele.

Eelmisel aastal tehti 80 posterit, sellel aastal on arv kasvanud. Praeguse seisuga on ülikoolile tehtud 163 teadusposterit. Ühe posteri tegemiseks läheb ühe inimese terve tööpäev ja posteri keskmiseks hinnaks ülikooli töötajatele on 300 - 400 krooni. Tellimus tuleks esitada üks nädal enne konverentsile väljasõitu. Kõige rohkem tööd on mais-juunis ja augustis-septembris.

Lisaks posterite ja plakatite kujundamisele annab keskus nõu presentatsioonitehnika valikul ning õppe- ja konverentsiruumide sisustamisel. Keskus hooldab ka ülikooli tehnilisi õppevahendeid ja seadmeid, samuti on neid võimalik keskusest laenutada teaduskonverentside ja nõupidamiste läbiviimiseks.

Uute ruumide avamisel ütles **prorektor Teet Seene,** et ilma keskuseta ei saa ülikool enam eksisteerida ja et keskusest on õppetöös palju kasu. Prorektor Seene lisas, et arvutigraafikakeskusele hakkas ta mõtlema juba neli aastat tagasi. Seadmete hankimiseks on Seene sõnul raha tulnud rahvusvahelistelt ja Eesti fondidelt, ka Phare programmist.

Ella Kanninen

Osa arvutigraafika ja õppetehnikakeskuse kollektiivi liikmeist uute ruumide esitluse päeval oma haruldase masina juures, mis võimaldab trükkida üksikeksemplaride või väiketiraažidena suureformaadilisi värvilisi plakateid. Vasakult esireas sekretär Helle Lilleorg, juhataja Peeter Kukk ja arvutigraafik Melly Rüga; tagareas vasakult arvutigraafik Marat Viires, õpperuumide peaspetsialist Elga Tamm, arvutigraafik Merike Mäemets ja õppetehnika peaspetsialist Toomas Petersell.

Eduard Saki fotod

aulaloeng

Teisipäeval, 25. novembril kell 14.15 peab Läti Teaduste Akadeemia akadeemik **JANIS STRADINŠ** aulaloengu teemal **"Tartu University in the History of Culture and Science of Latvia"**

Tartu Ülikooli päev Läti Ülikoolis

Eelmise nädala neljapäeval toimus Tartu Ülikooli päev Läti Ülikoolis, kus peeti loenguid ning rektorid arutasid kahe ülikooli koostööperspektiive.

Kohtumisel leiti, et kõikidel erialadel pole naaberriikidel otstarbekas ise spetsialiste koolitada, võiks rohkem koopereeruda. Läti Ülikool nimetas näiteks geoloogia eriala. Kolleegid tundsid huvi soome-ugri keelte õppimisvõimaluste vastu Tartus. Arutati ka välisüliõpilastele ühise Balti õpingute programmi väljatöötamist.

Jaanuaris on ülikoolide ja piirialade esindajate kohtumine Valgas. Arutamisele tuleb Läti-Eesti Instituudi asutamine. Kevadeks kavandatakse kahe ülikooli teadlaste kohtumine Valgas ja Valkas. 31. jaanuaril, Paju lahingu aastapäeval on Valgas kavas korraldada kahe riigi ajaloolaste ühisseminar.

Prof *emer* Vello Past tegi ajaloolise lühiülevaate meie keemiaosakonna 50-aastasest tegevusest ja saavutustest.

50 aastat keemiaosakonna taasavamisest

Keemikute juubelikokkutulek 15. novembril

Ülikooli taasavamisega 1802. aastal loodi kohe ka keemialaboratoorium ja alustati keemia õpetamist, mis on katkematult kestnud tänapäevani. 1850. aastal sai ülikool õiguse hakata ette valmistama diplomeeritud keemikuid ja sel alal teaduskraade välja andma. See kestis kuni 1936. aasta juunikuuni, mil ülikooli juures äsja organiseeritud tehnikateaduskond viidi riigivanema Konstantin Pätsi dekreedi alusel üle Tallinnas asutatud Tehnikaülikooli koosseisu. Keemikute ettevalmistus Tartus lõpetati. Üldainena jäi ta ülikooli muidugi alles. Elu läks edasi ja jõuti arusaamisele, et ainult inseneerikeemikutest jääb keemiateaduse ja paljude keemiaga seotud teaduste arendamiseks väheseks. Ja nii avatigi 1947. aasta sügisel keemia osakond uuesti. Avar keemiahoone oli selleks ajaks ka juba valmimisjärgus ning 1951 koliti täielikult peahoones olevaist vanadest laboritest uude majja. Selle aasta kevadeks on keemikudiplomi saanud juba 1194 noort inimest. Mööda nud 50 aastat on olnud meie keemiaosakonnale väga edukas nii õpetamise kui ka teadustöö alal. Keemikud ise soovivad keemiateaduste arendamisele meie ülikoolis edasist edu ka järgmiseks 50 aastaks.

Tullio Ilomets

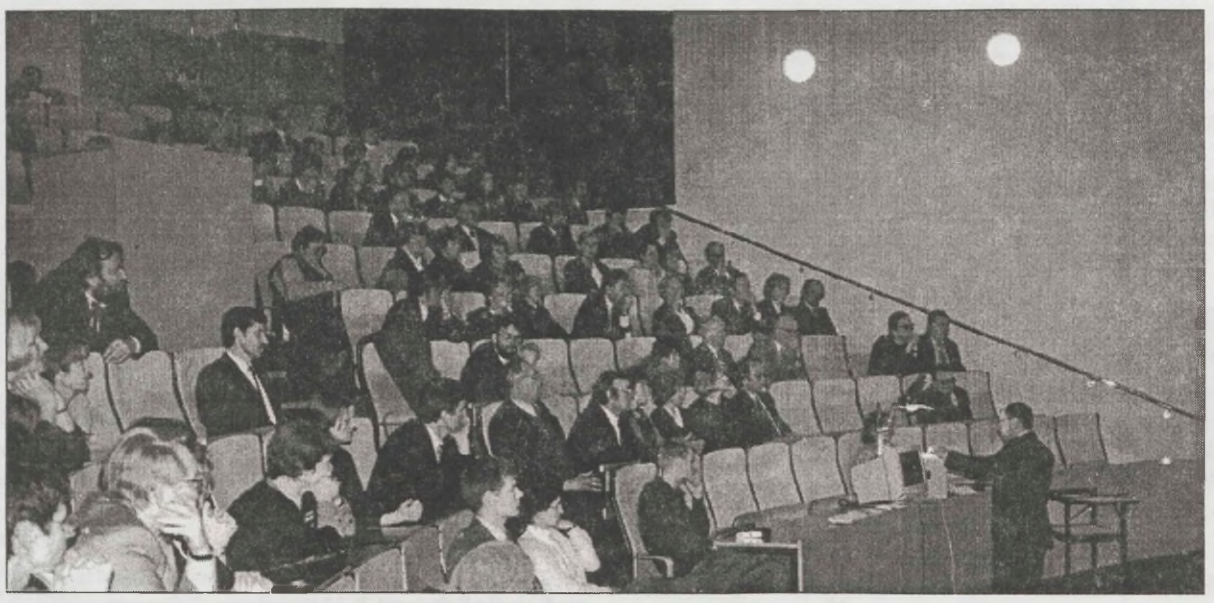

Rahvast oli rohkesti akadeemilistel üritustel aulas ja keemiaringauditooriumis (fotol) ja veel enam seltskondlikul koosviibimisel Atlantise nimelises lõbustuskohas Emajõe ääres.

Ülikooli külastas Venemaa suursaadik Eestis

15. novembril külastas Tartus visiidil viibiv Venemaa suursaadik Eestis Aleksei Gluhhov ka ülikooli. Ta osales rahvusvahelisel seminaril "Diasporaa" ning kohtus ülikooli juhtkonnaga. Põgusal kohtumisel oli jutuks ka ülikooli varade tagastamine Voronežist. Suursaadiku sõnul oleks varade tagastamine sümboolne akt, mis kinnitaks Eesti ja Venemaa heanaaberlikke suhteid. Klassikalise muinasteaduse muuseumi juhataja Anu Laansalu saatis sel nädalal Venemaa suursaadikule Aleksei Gluhhovile dokumendid, mis on vajalikud ülikooli Venemaal asuvate varade tagastamiseks.

Rektori visiit Göttingeni Ülikooli

Rektor prof Peeter Tulviste viibis Göttingeni Ülikoolis seoses soome-ugri seminari 50. aastapäevaga sealse ülikooli presidendi prof Ludwig Schreiberi kutsel. Ta kohtus teaduskondade esindajatega, külastas raamatukogu, klassikalist muinasteaduste muuseumi ja üliõpilasküla ning kohtus balti-saksa kogukonnaga. Soome-ugri seminari 50. aastapäeval esines ka meie ülikooli kammerkoor. Lähemalt mõnes järgmises UT numbris.

acta diurna

SEL NÄDALAL

17. november

- **Algasid tudengite sügispäevad.**

18. november

- **Arvutigraafika- ja õppetehnikakeskus esitles uusi ruume.**

19. november

- **Geoloogiamuuseumis avati uus ekspositsioon inimese evolutsioonist.**

20. november

- **Prof *emeritus* Magnus Mörner (Rootsi) pidas aulaloengu "Comparative Approaches to the History of the Countries Around the Baltic".** Enne loengut allkirjastas Magnus Mörner lepingu, mille järgi ta annetab ülikooli sihtasutusele üle 2 miljoni EVP krooni.

21. november

- **Türi Kolledžis on ülikooli infopäev lõpuklasside õpilastele.**
- **Toimub iga-aastane infopäev kohalike lehtede ja raadiote ajakirjanikele.**
- **Kell 12-16 toimub ajaloomuuseumi konverentsisaalis Eesti Psühholoogide Liidu ja Tartu Ülikooli psühholoogia osakonna korraldatud psühholoogia päev.** Sellele eelnevad lahtiste uste tunnid psühholoogia osakonnas (kell 10-12). Päevakava: ettekandega "Freud: inimhing ajumütoloogia terminites" esineb prof **Jüri Allik**. Ettekanded on ka EPL-i liikmekandidaatidelt: **Katri-Evelin Esop** ja **Kairi Kreegipuu** "Psühholoogid ja sotsiaalne looderdamine"; **Jaanus Harro** "Psühholoogia abist emotsioonide mõistmisel", **Talvi Kallasmaa** "Heaolu faktorid ja indikaatorid"; **Eve Kikas** "Laste mõtlemine koolis ja väljaspool kooli"; **Reet Montonen** "Edutute algklassiõpilaste vaimsetest võimetest"; **Anu Realo** "Kollektivism individualistlikus kultuuris: Eesti juhtum"; **Aune Valk** "Eestlaste rahvuslikust identiteedist".
- **Kell 18 on peahoones aud 102 kavas vilistlaskogu Tartu koondise asutamiskoosolek.**

TULEVAL NÄDALAL

25. novembril

- **Ülikooli infopäev Narvas.**
- Kl 14.15 peab **Läti TA akadeemik Janis Stradinš aulaloengu teemal "Tartu University in the History of Culture and Science of Latvia".**
- Kl 16.15 ajaloomuuseumi konverentsisaalis **Veljo Tormise loeng "Võõrkeelne Tormis".**

26. novembril

- Kl 18.15 algab keemiahoone ringauditooriumis **loengusarjas "Eesti majanduse hetkeseis praktikute silmade läbi" Olari Taali loeng "Eesti pangandus AD 1997".**
- Kl 16.15 Vanemuise 46-136 **prof Olaf Prinitsa loeng** "Jälgi koolimatemaatika arenguteel".
- Kl 16 ETA akadeemiliste loengute sarjas Tallinnas Kohtu 6 **ETA välisliikme Henn-Jüri Uibopuu (Austria) avalik loeng** "Mis on rahvusvaheline õigus?".

27. novembril

- **Seminar "Raamatukogu ja raamatuhoidja"** raamatukogu **konverentsisaalis.**
- **Tallinnas toimub foorum "Tööjõuturg ja tööharidus".**
- 27. ja 28. novembril peab ülikoolis loenguid **Helsingi Ülikooli üldkeeleteaduse prof Fred Karlsson** (vt UT info 4. lk).
- Kl 18 on **Karl Morgensterni Klassikaühingus (Lossi 3-404) ettekanne Hille Laidolt teemal "Horatius armastusluuletajana".**

28. novembril

- Kl 10.15 algab **ülikooli nõukogu istung.**
- 28.-29. novembrini **ülikooli infopäevad Saaremaal.**

29. novembril

- **Rektor viibib Lundis, kus Eesti Teadusliku Seltsi Lõuna-Rootsi osakonnas tähistatakse TÜ aastapäeva.**

30. novembril

- **Ülikooli kuratooriumi kokkusaamine.**
- **Eesti ülikooli 78. aastapäeva ürituste raames on aulas ülikooli kooride kontsert.**

Reet Linkberg 50

22. novembril saab 50-aastaseks kehakultuuriteaduskonna õppejõud Reet Linkberg.

Juubilar on sündinud Tallinnas ja lõpetanud Tartu 5. keskkooli. Pärast TÜ kehakultuuriteaduskonna lõpetamist jäi Reet Linkberg tööle koduülikooli ning on siin vastu pidanud tänaseni. Tema põhitööks on olnud naisvõimlemise õpetamine nii üliõpilastele kui ka järelkasvule Miina Härma Gümnaasiumist. Juubilari pedagoogiline töö on olnud väga tulemuslik, tema õpetatud rühmvõimlejaid on saatnud edu nii Eestis kui ka väljaspool Eestit.

Väitekirja teemal "Südame-veresoonkonna kohanemine kehalise koormusega rasedusperioodil" kaitses ta 1987. aastal ning sai bioloogiakandidaadi kraadi. Ta on graviidsete ja sünnitusjärgse võimlemise rajaja Tartus ning on sel teemal kirjutanud mitu raamatut, mis on suurt huvi pakkunud ka kolleegidele välismaal.

Juubilar kureerib kehakultuuriteaduskonnas avatud ülikooli ja on ise kahe programmi juht. Ta on osanud ühendada täpsuse ja korrektsuse töös südamliku ja koostööalti suhtumisega kolleegidesse.

Õnnitleme juubilari ja soovime tugevat tervist ning teotahet!

Kolleegid kehakultuuriteaduskonnast

Jüri Tamm 60

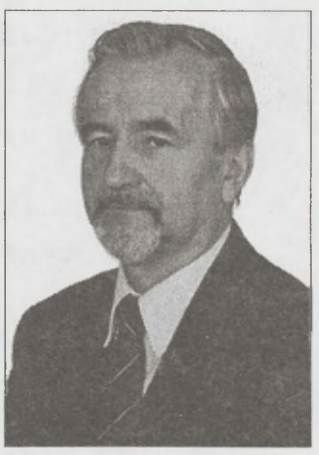

25. novembril pühitseb 60. sünnipäeva füüsika-keemiateaduskonna dekaan prof Jüri Tamm.

Juubilar on sündinud Narvas ja koolihariduse omandanud Pärnus. Ta õppis TÜ keemiaosakonnas, mille lõpetas 1962. aastal füüsikalise keemia erialal *cum laude*. Ülikooli lõpetamisest möödunud 35 aasta vältel on Jüri Tamm kogu jõu andnud oma *alma mater*'i teenimisele. Keemiakandidaadi kraadi kaitsmise järel 1969. aastal asus ta õppejõu kohale anorgaanilise keemia kateedris, olles algul vanemõpetaja, seejärel dotsent. 1992. aastal valiti Jüri Tamm anorgaanilise keemia korraliseks professoriks ja samal aastal ka dekaaniks. 1995. aastal valiti ta dekaani kohale teiseks tööperioodiks.

Jüri Tamm on hinnatud lektor ja teadlane, kellel suuremahulise administratiivtöö kõrval on jätkunud aega aktiivseks uurimistööks. Elektrokeemikuna on ta rahvusvaheliselt tuntud spetsialist elektroprotsesside kineetika, elektronjuht-polümeeride elektrokeemilise sünteesi ja omaduste alal. Suhtlemises kolleegide ja üliõpilastega on Jüri Tamm alati sõbralik, nende soove ja arvamusi võimaluste piires arvestav.

Õnnitleme ja soovime juubilarile tugevat tervist ja jätkuvat indu edaspidiseks!

Kolleegide nimel
Vello Past

53 doktoriväitekirja

Seminar "Kuus aastat doktoriõpet "

Doktoriõpe käivitus ülikoolis kuus aastat tagasi. Tol ajal rektorina ametis olnud **prof Jüri Kärner** meenutas, kuidas ülikool autonoomia saanuna maailma teiste ülikoolidega sarnaneda tahtis. Selleks oli vaja mitmeastmelist õppekava, sealjuures ka doktoriõpet, mis on üks ülikoolide põhitunnuseid. Doktoriõpe otsustati avada erialadel, mis on Eestiga seotud ning mis on Tartu Ülikoolis tugeval järjel. Kuna üldiselt täheldati noorte huvi langust teaduse vastu, siis seati printsiipideks innovaatiliste noorte koolitamine ning seegi, et doktoriõppes ei pea olema määrav eelnev koolitus, ei pea töötama alati teadusasutuses ega oma erialal. Oluline, et oleks just doktoriõpe. Õpe seab uued ülesanded ka professorile, kes koostab õppekava ja vastutab selle eest.

Prof Jüri Kärner täheldas kuus aastat toiminud doktoriõppe kohta, et teda rõõmustab märgatavalt tõusnud doktorite arv ning see, et on saadud ka doktorijärgseid *(postdoc)* välismaiseid stipendiume. Probleemidena näeb ta praegu vähest konkurssi doktoriõppesse, oponendi vähest usaldamist, nõukogudeaegse kaitsmiskorra osalist säilimist, *PhD* samastamist teadusdoktoriga ja seda, et õppetool on doktorandi juhendamisel sageli suitsukatteks, tegelikult töötatakse mujal. Olukord paraneks, kui doktorandid saaksid töötada rohkem assistentidena, taotletaks rohkem stipendiume ning revideeritaks kaitsmiskorda.

Teaduskraadide põhimääruse väljatöötamise probleeme meenutas **prof Jüri Allik**, kes pidas kõige olulisemateks muudatusteks VAKi kaitsmisnõukogude kaotamist ning seda, et doktoriväitekiri eeldab vähemalt kolme uurimusliku artikli avaldamist. Tema arvates on meie doktorikraadide nõuded rangemad kui paljude teiste riikide ülikoolides. Samas lubab teaduskraadide põhimäärus arvestada teadusalade erinevaid võimalusi. J. Allik pidas oluliseks, et kraadide nimetusi kasutataks vastavalt reeglitele ega segataks ära ladinakeelseid teadus- ja eestikeelseid kutsekraade.

Prof Jaak Järv pidas oluliseks doktoriõppe paremat finantseerimist ja seda otse õppetooli kaudu. Teiselt poolt ei taga ainult raha häid tulemusi. Tähtis on doktorantide valik, keda tuleb teadustöö poole hakata suunama juba põhiõppe esimestel aastatel.

Teaduskraadide põhimääruse väljatöötamisel peatus ka **prof Ain-Elmar Kaasik,** kelle arvates **on väga oluline** kraadiharidusega haritlaste kasv. Eestis näiteks pole veel kraadiharidusega gümnaasiumiõpetajaid, juriste, arste. Põhjamaades on aga näiteks iga viies haridusetaotleja doktorant. "See on väga oluline, sest sellest oleneb professiooni mõttelaad, enesetäiendamine jm."

Seminari lühiettekannetes ja diskussioonides tõstatatud teemadest oli üks sagedasemaid **publitseerimisnõue. Prof Toivo Leigeri** arvates on kolme artikli avaldamise idee küll mõistlik, kuid matemaatikutel pole võimalik niipalju rahvusvaheliselt aktsepteerivates ajakirjades publitseerida. Saksa kolleegidel sellist publitseerimisnõuet polevat. Seepärast on matemaatikud püüdnud oma ülikooli toimetiste sarja hoida, sest rahvusvaheliselt on sellel hea maine. **Prof Andres Metspalu, prof Ain-Elmar Kaasiku ja prof Ene Ergma** arvates on kolme publikatsiooni avaldamine kindlasti kvaliteedi tagamise mõttes vajalik. Eesti on liialt väike ja erialateadlased tunnevad üksteist, seepärast on erapooletuid retsenseerijaid vaja. **Prof Jaanus Harro** teada nõutakse paremates ülikoolides rohkemategi artiklite avaldamist.

Mitmetes sõnavõttudes räägiti eluaegsest õppimisest. Doktor ei ole mingi valmisprodukt, kes võib loorberitel puhata. Doktorikraadi kaitsmine näitab alles valmisolekut kõrgtasemel teadustööks.

Oluliseks peeti **juhendaja osa. A. Metspalu:** "Juhendaja peab huvi äratama, tööle innustama". "Professor peab igal ajal olema valmis doktorandile vastama ning üle olema sisemisest hirmutundest, et too temast edasi läheb," mainis **prof Jaak Järv.** Doktoriõppe efektiivsuses mängib suurt osa **finantseerimine,** mis peaks lähiajal põhimõtteliselt muutuma.

Diskussioonis puudutati palju doktoriõppega seonduvat - doktorantide atesteerimist, kui palju maksab teadusartikli valmimine, välisoponentide kutsumise võimalusi, eri õppeastmete vahel paindlikumat liikumist (mitte kõik doktoriõppesse astujad ei peaks ilmtingimata enne magistrikraadi kaitsma). Ka Eestis tuleks leida võimalusi, et luua institutsioon doktorijärgseks uurimistööks *(postdoc)*.

* * *

Kuue aasta jooksul on doktorandid kaitsnud 53 väitekirja. Esimestel aastatel kaitsti aastas 1 - 4 tööd, möödunud aastal 10, tänavu 31. Teaduskonniti on doktoriõppe tulemuslikkus väga erinev. Tõenäoliselt juba järgmisest õppeaastast hakkab kehtima süsteem, kus doktoritöö kirjutamiseks tuleb esitada nimeline finantseerimistaotlus.

Viimasel aastal Tartu Ülikoolis doktoriväitekirja kaitsnud promoveeritakse 1. detsembril aulas eesti ülikooli 78. aastapäeva aktusel. Samas on palve kõigile väljaspool Tartu Ülikooli kaitsnutele sellest teada anda nii ajakirjandusele kui õppeosakonnale.

Varje Sootak
Anita Kärner

Eesti Teadusfond teatab,

et seoses ETF reorganiseerimisega sihtasutuseks muutuvad ka tema funktsioonid.

Vastavalt teadus- ja arendustegevuse seadusele jääb Eesti Teadusfondi ülesandeks üksnes uurimistoetuste (grantide) eraldamine avaliku konkursi tulemuste põhjal.

Teadusasutuste sihtfinantseerimise otsustusi hakkab tegema Haridusministeeriumi juurde loodud Teaduskompetentsi Nõukogu.

Alates 1997. aasta 11. novembrist ei võta Teadusfond vastu enam avaldusi mitte mingisuguste erakorraliste toetuste saamiseks (sh ka dissertatsioonide trükkimise kulutuste katmiseks).

Dotsentism, seminaarlus

Septembris oli ülikooli valitsuses kõne all dotsendi ja teistele akadeemilistele ametikohtadele kandideerijatele esitatavate nõuete väljatöötamine. Uued nõuded töötab välja akadeemiline komisjon. Oma arvamus on teretulnud aga kõigilt ja sobiv koht selleks on ülikooli ajaleht. Akadeemilistele ametikohtadele kandideerijatele esitatavaid nõudeid arutab ülikooli nõukogu oma jaanuarikuu istungil.

Väitluse avaloona pakume dots Valdar Parve tähelepanekuid.

Rektor on väljendanud väärt mõtte vähendada professorite ja dotsentide palgaerinevust, kõigepealt aga välja töötada dotsendi nõuded, nagu need professori puhul juba olemas on.

Panen ette muuta Tartu Ülikooli dotsendindus Euroopa omaga kokkusobivaks. Parim tee selleks näib olevat praegu jätkuv nõukogude dotsendindus ära kaotada.

Kui keegi küsib, mis asi on meie dotsent Saksa, Inglise või Prantsuse realiteedi taustal, siis vastuseks kerkivad esile tarbetud tõlkimisprobleemid.

Nagu nõukogude plaanimajanduseski, on ka meie praegust dotsentlust enim vaja akadeemikutel, kel ei ole võimeid tõsta end professori nivoosse, kuid kes on püüdlikud. Dotsent on viiekümne aastaga omaseks harjunud aunimi, et tunda end ülikooli reameeste seast tsipa erilisena.

TÜ oskustarbekeelegi võiks reformida endisaegsesse saksalikku selgusse. Näiteks Duisburgi ülikooli tunniplaanitahvli eeskujul:

"Psühhobioloogia seminar". AA.. Dotsent: Professor Kask (loeng). E 10 Kuuldesaal 2. Dotsent: Lektor Kõiv (kollokvium). K 12 Klassiruum 3. Dotsent: assistent Kaseke (praktikum). R 14 Labor 4. Dotsent on üldnimi. Nagu "münt" metallrahade kohta.

Soomes ja Rootsis on dotsendiks uurimislabori või haigla teadur või praktik, kes muu hulgas ka mõningaid ülikooliprofessori ülesandeid täidab. Või välismaalt külla sõitnud professor, kes õpetab, ent ei ole korralise koha peal.

Seminar (üliõpilase teadmistega "seemendamine") on nähtus, mis jaguneb loenguteks (lektsioon e solilokvium e ühekõne), kollokviumideks (kooskõnelus) ning praktikumideks. Et vene ajal raisati "seminar" ära kollokviumi peale, "auditoorium" (ld kuulajaskond) klassiruumi või loengusaali peale, laevahukk ("avarii") läbiroostetanud veetoru peale jne - seda nuripraktikat ei pea moodsa krediidireitinguga ülikool alles hoidma!

Kes me ei ole leppinud, et **Seminari raamatukogu** nimi eesti keeli koledasti kõlavaks Humanitaarraamatukoguks on retsitud, andkem neile retsijatele nende suurest agarusest ja väikesest järelemõtlemisvõimest tingitud muinsusvaenulik tegu andeks.

Järg 4. lk.

Mida ülikool ehitab ja remondib?

Peaaegu aasta tagasi kiitis ülikooli nõukogu heaks ülikooli territoriaal-ruumilise arengu kava. Arengukavas nähti ette igale teaduskonnale oma *campus*'e väljaehitamine.

Ülikooli ehituskorralduse osakonna juhataja AHTO PÕLDES, mida on aasta jooksul ette võetud nõukogu poolt kinnitatud arengukava täitmiseks?

Ülikooli hoonete ja kruntide paiknemine ning seega teatud määral ka tema territoriaalsed arenguvõimalused Tartu linnas määratleti ülikooli taasasutamisel 1802. aastal imperaatorliku ülikoolina.

Ka 1969. - 1971. aastal koostatud ülikooli planeeringukavas jäädi ajalooliselt kujunenud olukorra, ülikooli hoonete hajusa paiknemise juurde - tuumik pidi välja kujunema kesklinnas. Arstiteaduskond nähti ette välja ehitada vanast tuumikust Toomemäest eemal, Maarjamõisas. Ajaloolisest vanalinnast nähti ette Tähe tänavale füüsika-keemiateaduskond ja kehakultuuriteaduskonna tegevuse põhiraskus kanda Ujula tänavasse.

Ajalooliselt kujunenud hajusa paigutuse põhimõttest lähtuti ka aasta tagasi kinnitatud arengukavas.

Arengukavas käsitleti nii olemasolevaid ülikooli hooneid kui ka pooleliolevaid ehitusi arvestusega, et aastaks 2003 on planeeritud ülikooli arengukavas üliõpilaste arvuks 12 000.

Kuidas on kulgenud ülikooli teaduskondade oma kodu ehk *campus*'te rajamine otsuse vastuvõtmisest möödunud aasta jooksul?

Loetleksin tänavu käigus olnud või käiku antud ehitusobjekte, mille poolest 1997. aasta võiks olla oluline (suurematest objektidest on ka varem UTs kirjutatud):

Lossi 3 - humanitaarmaja ehk peamiselt filosoofiateaduskonna, aga osalt ka sotsiaal- ja majandusteaduskonna käsutuses olevate ruumide lõplik valmimine (ehitust alustati 8 aasta eest);

Näituse 20 - aastaga valmis õigusteaduskonna oma kodu, kuid

Plank on peahoone eest kadunud, parempoolne tiib toestatud. Ahto Põldese sõnul on praegu pooleli keemiahoonepoolse otsa toestamine, keskosa hoovipoolne osa on täiesti tegemata. Vundamentide kindlustamiseks on ettepanek teha laenu 14 miljonit ja esifassaadi remondiks ning akende vahetamiseks 2,5 miljonit krooni.

teaduskonna vajadusi arvestades on planeeritud juurdeehitus;

Tiigi 78 - tehti sotsiaalteaduskonna ruumide kapitaalremont, mis hõlmas *ca* 60% sotsiaalteaduskonna ruumidest. Remont peaks jätkuma 1998. aastal; sotsiaalteaduskonna ajakirjandusosakonnale ehitati välja uued ruumid peahoone keldris. Siin on keldri ümberehitamist vaja jätkata;

Narva 4/6 - alustati hoone ümberehitamist oma koduks majandusteaduskonnale;

Ülikooli 17/19 - uue keeltemaja ehk Paabeli ehituse alustamine Prantsusmaa ja mõnede Skandinaaviariikide suursaatkondade toetusel;

usuteaduskonnale kui ülikooli kõige väiksemale teaduskonnale renoveeriti auditoorium 131 peahoones;

remonttöid tehti ka kehakultuuriteaduskonna õppehoones Jakobi 5, füüsikahoones Tähe 4 ja keemiahoones Jakobi 2 sissekäik, kus muuhulgas remonditi tualettruumid, nagu ka Vanemuise 46 õppehoones ja botaanikaaias Lai 38;

üldkasutatavatest suurtest auditooriumidest, millest ülikoolil on äärmine nappus, uuendati põhjalikult keemiaringauditoorium Jakobi 2.

Maailmapanga laenuga sotsiaalministeeriumi tellimusena on rahastamisel Biomeedikumi ehitamine arstiteaduskonnale. Uue laborihoone püstitamine bioloogia-geograafiateaduskonnale (TÜMRI) toimus välisabi rahadest.

Ülikooli asutustest tehti kõige enam ehitus- ja remonttöid raamatukogus riigieelarvelistest vahenditest ja staadionil tänu linnavalitsuse toele.

Järgmisel aastal on kavas läbi viia riigihankekonkurss Liivi 2 juurdeehitusele, et matemaatikud "koondada" praeguse arvutuskeskuse asukohale.

(Järgneb)

Martin Noot

Politoloogia sügiskool Käärikul

14.-16. novembrini toimus Kääriku spordibaasis politoloogia sügiskool. Peaminister **Mart Siimanni** haigestumise tõttu esindas valitsust haridusminister **Mait Klaassen**, kes rääkis teemal "Eesti Vabariigi Valitsus 1997. aastal". Veel olid ettekanded Riigikogu asecsimehelt **Tunne Kelam**ilt ("Koostöö, kompromiss ja vastasseis Riigikogus") ja ajalehe Postimees peatoimetajalt **Vahur Kalmrelt** ("Ajakirjanduse roll Eesti poliitilises elus"). Politoloogia õpetamisest teistes ülikoolides kõneles Tallinna Pedagoogikaülikooli esindajana prof **Georg Sootla**.

Haridusminister kõneles valitsuse tegevusest, käesoleva aasta prioriteetidest ja igapäevasest töökorraldusest. Mait Klaasseni esinemine oli meeldejääv, avameelne ja isikupärane. Näited ministri kui valitsuseliikme ja poliitiku töökogemustest ning selle raskusest viis ilmselt sisemise kahekõneni nii mõnegi tudengi, et iseenese valmisoleku üle järele mõtelda. Üheks raskeimaks ülesandeks pidas minister vastuvõtte ja sellest kogunevat koormat ning Riigikogu ees seismist seaduseelnõude lugemisel. Viimane viib haridusministri sõnul sageli tõdemuseni, et Eesti vajaks ka inimesekaitse seadust. M. Klaassen tuletas meelde riigieelarve lugemist, kus rahandusminister pidi seisma ja selgitama vahetpidamata seitse tundi.

Valitsuse prioriteediks regionaalpoliitika võtmine tulenes Eesti ebaühtlasest arengust. See hõlmab ka hariduskü simusi. Toetust piirkondliku arengu elluviimiseks on rohkesti ka Euroopa Liidu vastavatest projektidest. "EL-iga liitumine aga aitab Eestile ja regionaalsele edasiminekule ning põllumajandusele selle madalseisu tõttu kindlasti kaasa," ütles haridusminister.

Haridusminister Mait Klaassen leiab, et nominaalse õppeaja peab üliõpilane saama tasuta õppida.

Haridusministri kohalolek andis tudengitele võimaluse küsida eelkõige haridusega seonduva kohta. Üldise õppelaenu kehtestamise plaan on tagasi lükatud. Haridusminister leiab, et nominaalse õppeaja peab üliõpilane saama õppida tasuta. Mis üle selle, tuleb aga maksustada. Ning kuigi magistri- ja doktoriõppe madal efektiivsus on seotud mitmete probleemidega, võib see osaliselt kaasa aidata olukorra muutumisele ka selles valdkonnas. Ka ühiselamumuredele lubati peatset lahendust, sest valitsusepoolne rahalise allika leidmine vajalikeks töödeks ja ümbekorralduseks käib täie tõsidusega.

Sombusest ilmast morniks muutuvat meelt lahutas õhtune tudengiprogramm. Eesti näitekirjanduse uue pärlina tasub esile tõsta esietendunud Vildemar Seikspiiri seebioperetti "Ei kellegi võõrsil ehk väike Maria preerias". Lisaks ettekannetele pakkus nädalavahetus sügisesclt mõtliku ilmaga Käärikul võimalust kõnelda paljudest asjadest, milleks argipäev ülikoolilinnas mahti ei anna. Politoloogiat on TÜs õpetatud sotsiaalteaduskonna loomisest alates 1992. aastast. Paljud avaldasid arvamust, et seda laadi üritused on noorele osakonnale ühtsustunde kasvamiseks ja traditsioonide kujunemiseks väga olulised.

Kalmar Kurs

arvutiteave

"Võrgutamine" pole eesmärk omaette

Arvutuskeskuse üks oluline roll on võimaldada ülikooli arvutitele arvutivõrgu vahendusel mitmesuguseid teenuseid, sealhulgas Internetti. Siin peitubki põhjus, miks enamik ülikooli arvuteid "võrgutada" soovitakse.

Esimesena võeti kasutusele elektronkirjade vahetus, mis esialgu funktsioneeris telefoniliinide vahendusel. Interneti püsiühenduse saabumisel ilmusid sellised teenused nagu *ftp* (failiedastus), *telnet* (kaugterminal), *news* (uudised), veidi hiljem lisandus hüpertekst, mis on praegu suurima võrguliikluse tekitaja jne.

Nüüd on suur osa õppehooneid ühendatud valguskaablitega, kus praegu on infovahetuskiiruseks 10 miljonit bitti sekundis (10 Mbaud). See on sama, mis tavalises majasiseses lokaalvõrgus, osa maju on aga veel ühendatud vaskjuhtmetega:

Valguskaabliühendus	Vaseühendus, kiirus 10 Mbaud	Vaseühendus, kiirus kuni 2 Mbaud
Lossi 3	Jakobi 2	Näituse 20
Liivi 2	Jakobi 4	Nooruse 9
Struve 1	Jakobi 5	Veski 34
Vanemuise 46	Ülikooli 18	Veski 63
Riia 23	Ülikooli 18a	ajaloomuuseum
Tiigi 78	Ülikooli 20	Narva 4/6
Lai 40	Ülikooli 16	vana anatoomikum
Pepleri 23	Küütri 2	
Näituse 2	Lai 38	
Kuperjanovi 1		
Lai 36		
Tähe 4		

Samade valguskaablitega, kuid eraldi kiupaaride abil, on ühendatud ülikooli telefonisüsteemi alajaamad.

Meie arvutivõrku on registreeritud 1100 arvutit, neist on iga päev aktiivselt kasutusel üle 800. Kes soovib lisaks võrgus surfamisele kasutada e-maili, peab registreerima end kasutajaks. Neid on arvutuskeskus registreerinud 5046, aktiivseid kasutajaid on 3600. Arvutivõrgu kasutajaks saab registreeruda ka teistes võrgusõlmedes. Praegu on umbes 1400 isikut Tähe 4 võrgus, neist on küll 250 kasutajatunnust pikendamata, umbes 100 kasutab Tiigi 78 lokaalserveri kasutajat. Osa üliõpilasi kasutab aadressi mitmes kohas. Oma kasutajad on ka majandusteaduskonnas, euroteaduskonnas, ajaloo osakonnas, ajakirjanduse osakonnas ja mujal.

Paljudele on tuttavad võrku lülitatud serverarvutid, mis pakuvad teatud teenuseid:

madli.ut.ee	SUN Enterprise 3000, 4 protsessorit a'250 MHz, 1.25 GB RAM	üldkasutatav *unix*-tüüpi arvuti, paljude mailserver, muuhulgas *mailhost*.ut.ee
kadri.ut.ee	SUN Ultra 2, 2 protsessorit a'167 MHz, 512 MB RAM	rohkem tuntud kui *ftp, news, cache*, lists jne server
juridica.ut.ee	Pentium	õigusteaduskonna üldkasutatav *unix*-tüüpi server
romulus.cs.ut.ee	SUN 10	arvutiteaduse instituudi *unix*-server
admin.ut.ee	Pentium	*novell*server (failiserver) peahoones
math.ut.ee	SUN Ultra 2	*unix*-server Vanemuine 46
osoon.ut.ee	Sun 10	ühise süsteemi *unix*-server keemiahoone piirkonnas

jne.

Üha enam võidab ülikooli töötajate hulgas populaarsust arvutivõrgu kasutus koduarvutilt. Seda võimaldab meil nn. sissehelistamisteenus, mis on küll tasuline, kuid mille maksumus ei ületa omahinda. Praegu vastab telefoninumbril 465 504 kümme modemit, mis tähendab 10 samaaegset kasutajat, aga potsentsiaalseid kasutajaid on juba rohkem kui 300. See aga tähendab, et modemeid on liiga vähe. Loodame veel sel nädalal modemeid lisada.

Praegu kasutab ülikool Interneti-teenust EENeti kaudu, samuti on majandusteaduskond kui eemal asuv hoone ühendatud sisuliselt EENeti võrku ja selle vahendusel toimub suhtlemine ülejäänud ülikooli võrguga.

Probleemiks on Internetiühenduse ebastabiilsus ja tume tulevik selle ühenduse eest tasumise osas. Siiani on Tartu Ülikool saanud kasutada arvutiühendust välismaailmaga tasuta, makstes ainult lokaalsete liinide rendid. Võib aga oletada, et Soome Haridusministeerium, Põhjamaade Ministrite Nõukogu jt ei tasu igavesti meie eest ülejäänud ühenduste kulusid.

Enam-vähem momendivajadusi rahuldava Internetiühenduse hind on ca 6 miljonit krooni aastas, seda summat aga ülikooli eelarves ette nähtud pole. Kui mujalt raha ei leita, tuleb kehtestada mingi kuumaks igale ülikooli arvutile, millelt saab kasutada Internetiühendust (näiteks 500 krooni kuus).

Esimesed lokaalvõrgud ehitati ülikoolis koaksiaalkaablit kasutades. Selline võrk on aga väikese töökindlusega, sest ühe arvuti ebakorrektne eemaldamine (või rikkiminek) halvab kõigi sellel kaablil asuvate arvutite töö. Uute võrkude ehitamisel oleme kasutanud keerupaarikaablit, millega kõik arvutid on ühendatud tähekujuliselt kaablikontsentraatori (*hub*) või kommutaatori (*switch*) külge. Sellises võrgus ei mõjuta enamasti ühe arvuti väljalangemine teiste tööd.

Olemasolevas fiiberoptilises võrgus saab kasutada senisest märgatavalt suuremaid ühenduskiirusi, perspektiivsena selles osas näeme ATM-tehnoloogiat. See on mõeldud erinevate telekommunikatsiooni rakenduste ühitamiseks (arvutivõrk, telefon, video jne). Arvutivõrgu seisukohalt annab see tehnoloogia head võimalused erinevates õppehoonetes asuvate allüksuste näiliselt isoleeritud ühisesse lokaalvõrku lülitamiseks.

Keda huvitab, mis arvutivõrgus toimub, saab seda näha järgmistelt aadressidelt:

http://www.ut.ee/traffic	info liinide koormatusest
http://www.ut.ee/serverid	info serverite kasutamisest
http://www.ut.ee/~news	info uudiste liikumisest; keskmiselt tuleb päevas 1.6 GB uudiseid
http://www.ut.ee/~squid	info WWW-cache kasutamisest; soovitame kasutada, siis ei koorma iga Webisurfaja välisliine, kindlasti on paljudel ühised huvid

Lõpetuseks paar aadressi:

Liivi 2, tuba 102, **Liivi Urm**, tel 465 458 - tema tekitab uusi kasutajaid, vormistab sissehelistamisteenust, aitab, kui parool on ununenud.

Liivi 2, tuba 306, **Otto Teller**, tel 465 438 - võrguehitus.

Otto Teller

Teadusajakirjade elektroonilised versioonid raamatukogus

Nagu igal pool meie ümber, on paberi asendumine digitaalsete infokandjatega alanud ka teadusajakirjade kirjastamises. Tingimuseks ajakirja *on-line*'i versioonile tasuta juurdepääsuks on paberkandjal ajakirja olemasolu raamatukogus. Põhimõtteliselt saab ajakirja tellida ka ainult elektroonilises versioonis, kuid kuna see maksab peaaegu sama palju nagu tavaline tellimus, on mõttekaim tellida ajakirju traditsioonilisel kujul või CD-ROMidel ja lisaks teha lepingud elektrooniliste versioonide tasuta kasutamiseks.

Siinkohal tuleb rõhutada ajakirja digitaalkujul kasutamise eeliseid :

arvutivõrku pannakse ajakirja värske number keskmiselt kaks nädalat enne trükis ilmumist,

võrguversioonis saab otsida huvipakkuvaid artikleid paljudes salvestatud ajakirjanumbrites korraga kas autorinime või märksõna järgi – nii jääb ära tüütu ajakirjade lappamine.

Novembrikuu seisuga saab raamatukogu võrguarvutite kaudu vaadata umbes kolmesadat ajakirja, mõningaid füüsikaajakirju lisaks füüsikahoone IP aadressil 193.40.11.*

Pärast lubatud ülikooli arvutivõrku IP aadresside korrastamist tehakse lepingud kirjastajatega ümber nii, et ajakirju saaks vaadata ülikooli võrgus igast arvutist.

Raamatukogus elektroonsel kujul kättesaadavate ajakirjade loetelu saab vaadata aadressil :

http://www.utlib.ee/ee/ajakirjad.html

Lõpuks toome ka ajakirjade loetelu, mis on saadetud raamatukokku CD-ROMidel.

Human Reproduction, 1996. a.

Clinical Neurology, 1995. a.

Astrophysics on Disk (The Astronomical Journal, The Astrophysical Journal), 1995.-1997.a,Vol. V-VIII

The Astrophysical Journali saab lugeda ka Internetist aadressil :

HYPERLINK http://www.journals.uchicago.edu/ApJ/
http://www.journals.uchicago.edu/ApJ/ - füüsikahoones ja raamatukogus.

Clinical and Experimental Immunology, 1996. a.

Immunology, 1996. a.

British Journal of Urology, 1991.-1996. a.

Virology, 1991.-1994. a.

Nature, 1992.-1994. a.

Lisainformatsiooni elektrọnajakirjade lugemise võimaluse kohta saab :

arvutiandmebaasid: E-R 8-20, L 12-18, tel 465 780.

Alla Saari,
info- ja eurodokumentatsiooni osakond

Lugeja küsib!

Uus rubriik ülikooli ajalehes

Head akadeemilise pere liikmed!

Meid kõiki huvitab:

* Kuna saab valmis Paabel?

* Kui suur on kavandatav dotsentide palgatõus?

* Kui rikkaks saab ülikool tagasisaadava kinnisvara abil?

Vastuse saamiseks läkitage oma küsimus **e-posti aadressile proffice@ut.ee või helistage tel 465 682 (Eeva Kumberg).** Vastus ilmub kahe nädala jooksul ülikooli lehes.

Ülikooli aastapäevaball

Olete oodatud ülikooli aastapäeva ballile, mis toimub esmaspäeval, 1. detsembril Vanemuise suures majas. Uksed avatakse kell 19. Pileteid on võimalik osta TÜ Üliõpilasesindusest Ülikooli 20-305. Pileti hind eelmüügist on 100 krooni, kohapeal kallim.

Praegu peahoones söögikohta ei ole

Sophoklese ruumid on kinni, kohvikut seal enam pole ega tule. Tulevad hoopis ruumid klassikalise muinasteaduse muuseumi varahoidlaks. Peahoone uue ruumikava järgi on uus kohvik ette nähtud paremasse poole keldrisse. Sinna rajati söögikoht ka 1980ndate aastate algul, kui vana kohvik poolakate käes remondis oli. Muide, samades ruumides asus algul ülikooli ajaloo muuseum. Sophoklese ajaloo kohta veel niipalju, et veel filosoofi nime kandmata asus neis keldriruumides kohvik juba 1970ndate aastate algul. Küllap on mõnel tolle aja tudengil meeles, kuidas pontsikuaparaati vahiti ja kuumi pontsikuid oodati.

Praegu on vana kohvik jälle kliente juurde saanud, sest kusagilt peab ju veidi süüa saama ja ooteaega parajaks tegema. Näiteks peahoonesse või lähematesse õppehoonetesse loenguid pidama tulnud õppejõul polegi teist kohta. Peahoones on lähiajal siiski oodata lektooriumi valmimist, mis oma vanasse asukohta praeguse ajalehekioski kõrvale tuleb.

Mis aga peahoone kohvikut puudutab, siis ülikooli arhitekti Martti Preemi sõnul puudub praegu uue kohviku ehitamiseks raha. Raha muidugi tulema peab ja ehk saab siis uuel aastal ka peahoones taas kohvi juua. Kohvik on otte nähtud ka humanitaarhoonesse.

Varje Sootak

University of Oslo

International Summer School

June 27 - August 7, 1998

General courses: Norwegian Language, Literature, History, Art, Music, Folklore, Politics, Culture and Society, International Relations, Economics and Planning.

Graduate Courses: Special Education, Peace Research, International Development Studies, Media Studies, Analysis and Planning of Investment Projects, Energy Planning and Sustainable Development, International Issues in Health Systems Development.

Need, kes tahavad stipendiumi taotleda, peaksid esitama oma kandideerimisdokumendid **1. veebruariks** Oslo Suvеülikooli. Informatsiooni saab välisüliõpilastalitusest ph 120.

Kogu info on ka Internetis: http://www.uio.no/iss/iss.html

Piret Lai,
välisüliõpilastalitus

Dotsentism, seminaarlus

Algus 2. lk.

Ent alles pärast seda, kui seminari raamatukogu on ajaloomälu taastamise käigus oma õige nime tagasi saanud. Selle sisulise nime taga oli käepärast seminarikirjandus. Kirjandus peakski seminaride kaupa kättesaadav olema! See, mida dotsent (olgu lektor või professor) analüüsib loengus üksi ja mille mitmest suust kostvat analüüsi ta kuulab ning hindab kollokviumis.

Mis saab senistest **dotsentidest**? Mõtet on kaasprofessori instituudil. Esinduslikumad mahutatakse sinna ära. Teised hakkavad lektoriteks. Nagu see on Oxfordis ja oli Tartus. Ametinimetuste ning palgaastmete vaheline vastavus on niikuinii kaotsi läinud ja toimib vaid kitsalt külgnevate erialakogumite suhtes. Asukoha palgaastmikul saab palju paremini kindlaks määrata lektori ametissevalimisel ja palju täpsemalt näidata numbriga... Mida vähem hellituskõnelist sisutühja kastisüsteemi ülikool sisaldab, seda parem.

"**Erakorraline professor**" on kurioosum. Sest et ta on kahtlemata korraline! Ei temaks saamise ega täna töötamise protsessis ole mitte midagi erakorralist selle sõna tänapäevases eestikeelses tähenduses. Osa tõlkeid saksa keelest - "suupiste", "salanõunik" ja "erakorraline professor" - on ju olnud algusest peale kadaklikud. Kes arvab teisiti, peaks võtma kõigepealt täiendõpet ja seejärel uuesti arvama. Sama kehtib seminari ja seminari raamatukogu suhtes.

Valdar Parve,
dotsent

Personalikoolituskursus

Eestvedamine juhtimises ja meeskonnatöös

Eesmärk: kursus on koostatud spetsiaalselt Tartu Ülikooli akadeemilistele juhtidele silmas pidades efektiivsema tegutsemise vajalikkust akadeemilise ja mitteakadeemilise personali töö planeerimisel ja hindamisel, motiveerimisel, juhtimisel ja meeskonnatöös.

Sihtgrupp: akadeemilised juhid (instituudi-, kliiniku-, osakonnajuhataja, õppetooli hoidja, professor).

Sisu: kursus on üles ehitatud meeskonnatööna kursuse läbiviija ja osalejate vahel. Teoreetilised põiked eestvedamise ja meeskonnatöö olulisematesse teemadesse vahelduvad grupitööde ja aruteludega, millest igal juhil oma tööks alluvatega midagi võtta oleks. Kursusel käsitletakse nii planeerimis-, tulemuskui arenguvestluste läbiviimise metoodikaid ja nende rakendamisega seotud probleeme.

Läbiviija: psühholoog Mati Sööt, Eesti Kõrgema Kommertskooli asepresident, täiendkoolituse ja konsultatsioonide valdkonnas ja koolitusfirma MLP-EBS Baltic juhataja, treener ning konsultant.

Aeg ja koht: kursus toimub 25. ja 26. novembril sotsiaalteaduskonnas, Lossi 3, 1. korruse stuudios kell 10.15 - 17.

Hind: kursusel osalemise kulud katab personaliosakond.

Registreerumine ja info: on veel vabu kohti, teatada kiiresti tel 465141 või e-maili teel maria@admin.ut.ee.

info

väitekiri

26. novembril kaitseb **Uko Maran** doktoriväitekirja "Quantum-Mechanical Study of Potentioal Energy Surfaces in Different Environments". Oponendid prof Jacek Karwowski (Toruni Ülikool) ja filosoofiadoktor Toomas Tamm (Helsingi Ülikool).

* * *

27. novembril kaitseb **Vello Hein** doktoriväitekirja "Jouint Mobility in Trunk Forward Flexion: Methods and Evaluation". Oponendid meditsiinikand Aalo Eller ja bioloogiakand Reet Linkberg.

loeng

25. novembril kl 16.15 on ajaloomuuseumi konverentsisaalis vabade kunstide kutsutud professori **Veljo Tormise** sügissemesti V loeng "Võõrkeelne Tormis". Assisteerib EMA prof Urve Lippus.

* * *

Societas Classica Morgensterniana (Karl Morgensterni Klassikaühingu) 3. avalik ettekanne "Horatius armastusluuletajana" (Hille Laido) toimub **neljapäeval, 27. novembril kell 18** Lossi 3-404.

* * *

Helsingi Ülikooli üldkeeleteaduse prof FRED KARLSSON külastab Tartu Ülikooli 27. ja 28. novembril.

27. novembril kell 16-18 esineb ta ph aud 139 loenguga "How old is human language?" ja 28. novembril kell 12-14 Liivi tn 2 ruumis 208 loeng-diskussiooniga teemal "A Subjective view of the near future of general and computational linguistics".

muuseum

näitus

Ajaloomuuseum

Toomemägi

http://musi.toome.ut.ee/muuseum.html

K-P 11-17

Info, ekskursioonide tellimine tel 465 671.

Ruumide üürimine: 465 675.

Näitused: "Kingitused Tartu Ülikoolile", "Tartu Jaani kiriku terrakotaskulptuurid", "Dolores Hoffmanni vitraažinäitus", "Juhan Aul 100 - Eesti antropoloogia minevikust", "10 aastat Tartu Kultuuriülikooli", fotonäitus "Euroopa nägu".

Muuseumis on võimalik tutvuda **videofilmidega** ülikooli ajaloost ja tähtsündmustest: "Tartu Ülikool aastail1919-1932", "Ülikool nõukogude okupatsiooniaastatel", "70 aastat eestikeelset ülikooli".

Uus näitus!!!

Eurooplaste saabumine ülikoolilinna

Näitus "Euroopa nägu"

Eurooplased on Tartu tänavatel ikka jalutanud ning eurooplastest külastajad on ülikooli ajaloomuuseumi ikka visiteerinud, kuid nüüd jäi üks seltskond nendesse ruumidesse mõneks ajaks pidama - 13.-23. novembrini.

Igaüks meist võib tulla ja vaadata, kuidas meie sobime nende nägudega selles Euroopas; näitust vaadanuna saame vaagida ja mõtelda enda koha üle kujunevas Euroopa Liidus. Kindlasti kontrollivad euronäod üle ka neid vaatama tulnud ülikoolilinlaste näod ning eks nad siis seal Brüsselis otsustavad, kas me sobime nende hulka või mitte.

Näituse "Euroopa nägu" on Eestisse toonud Taani Kultuuriinstituut, idee on alguse saanud Edinburghi Ülikooli Talbot Rice'i galeriist.

Välja on pandud fotod, kus eurooplasi on portreteerinud 15 Euroopa Liidu liikmesmaa fotograafid-portretistid. Näod Euroopast poseerivad või takseerivad, vaatavad endasse ja küsivad: kes ma olen, eurooplane?

Heidi Maarja Melts

Ajaloomuuseumi kohvik on külastajatele taas avatud!

Rõõm on teile teatada muuseumi kohviku taasavamisest. Baaridaam Laidi pakub sooja kohvi ja kohvikõrvast, teesõpradele muidugi nende lemmikjooki ning loomulikult kuuluvad kohviku juurde värsked koogid ja saiakesed. Ootame teid meeldiva muusikaga hubasesse kohvikusse lahtiolekuaegadel kell 11-17 kolmapäevast laupäevani. Meeldivate kohtumisteni Toomemäel!

Neljas aste,
ajaloomuuseum

Klassikalise muinasteaduse muuseum

Peahoone

http://www.ut.ee/REKL/muuseum.htm

E-R 11-16

Info tel: 465 384.

Püsiväljapanek: skulptuurid: kreeka arhailise, klassikalise ja hellenistliku kunsti paremate tööde kipsist jäljendid.

Püsiväljapanek: aulasse ja kartserisse.

Zooloogia muuseum

Vanemuise 46

http://www.ut.ee/BGZM

K-L 10-16

Püsinäitus: lindude saali rõdul linnumunade näitus.

Geoloogia muuseum

Vanemuise 46

http://www.ut.ee/BGGM/

K-L 10-16

Info tel: 465 839.

Uus näitus!!!

Geoloogiamuuseumis avati 19. novembril uus ekspositsioon **inimese evolutsioonist.**

Näiteks neljal stendil (primaadid - esikloomalised, kaasaegne liikumisviis, inimese evolutsioon ja varajaste hominiidide levik) tutvustatakse inimese ja tema bioloogiliselt lähimate liikide vahelisi olulisi anatoomilisi ühisjooni ja erinevusi. Väljapaneku koostanud doktorandi Oive Tinni sõnul sobib näitus täienduseks kooli õppeprogrammile.

Botaanikaaed

Lai 40

E-P 10-17.

Info tel: 432 643.

raamatukogus

Raamatunäitus: "William Faulkner 100".

Näitused: "Armin Tuulse 90", "Raamat karjub appi", "Soome kirjanike naisi", Peeter Alliku maalid "20. sajandi saladusi", "Jakob von Uexkülli Keskuse loodusfoto konkursi ülevaatenäitus", Kalli Kalda fotod "Vaikuse valgus".

Raamatumuuseum

E-R 12-15.

Püsiekspositsioon "Restauraatori töölaualt".

Näitus ülikooli Rootsi-aegsetest ülikooli trükistest.

UNIVERSITAS TARTUENSIS

Peatoimetaja Varje Sootak
Toimetaja Reno Hekkonens
Telefon 465 680
Toimetuse aadress:

EE2400 Tartu
Ülikooli 18, ruum 241
E-mail: ajaleht@ut.ee
Faks: +3727 465 440

Trükk: O/Ü Greif
Tellimise nr. 3571
Tiraaž 800
UT ilmub reedeti

NR. 41 (1909)
REEDE,
28. NOVEMBER
1997
ILMUB 1948.
AASTAST
HIND 2 KROONI

Universitas Tartuensis

Eesti ülikooli 78! aastapäev

ÜRITUSTE KAVA

Esmaspäev, 1. detsember

kell 10	näituse "Tartu Ülikool filateelias" avamine ajaloo muuseumis
kell 10.30	ülikooli uute ajalootrükiste esitlus ajaloo muuseumis: ▪ Album Doctorum Honoris Causa ▪ ajaloomuuseumi ingliskeelne aastaraamat ▪ Tartu Ülikooli ajaloo küsimuste 29. number
kell 12	aastapäevaaktus aulas: ▪ aastapäevakõne rektor prof Peeter Tulvistelt, ▪ akadeemiline loeng "Sotsiaalteaduste tähtsus Tartu Ülikoolis XIX sajandil" - prof Wolfgang Drechslerilt, ▪ auliikmete nimetamine - prof emer Wolfgang Hasse, Laine Pant, Nils Otto Taube, ▪ TÜ doktorite promoveerimine, ▪ tervitussõnavõtud. Aktusel laulab TÜ akadeemiline naiskoor
kell 16	vilistlaskogu aastakoosolek
kell 19	ball Vanemuise teatris

Teisipäev, 2. detsember

kell 11	nimeliste stipendiumide üleandmine rektoraadis
kell 12.15	lektooriumi avamine peahoone esimesel korrusel
kell 14.15	ülikooli auliikme Nils Otto Taube aulaloeng "Making a business of research"
kell 17	aastapäevaaktus Türi Kolledžis; aktusel antakse esmakursuslastele üle üliõpilasmütsid

Kolmapäev, 3. detsember

kell 12	avatud ülikooli uute ruumide avamine Lossi tänav 24
kell 17	Pärnu Kolledžile nurgakivi panek; aastapäevaaktus Pärnu Kolledžis; aktusel antakse esmakursuslastele üle üliõpilasmütsid

Neljapäev, 4. detsember

kell 14	ülikooli päev Tallinnas

Reede, 5. detsember

kell 10	ülikooli ajaloo konverents Toomel ajaloo muuseumis

Tänu Autasustamisi

Ülikooli käskkirjas õnnitleti 70. sünnipäeva puhul ja avaldati tänu pikaajalise ja kohusetundliku töö eest füüsikalise keemia instituudi tehnikule **AKSEL-JOHANNES KOORITSALE;**

60. sünnipäeva puhul füüsika-keemiateaduskonna dekaanile prof **JÜRI TAMMELE** ja 50. sünnipäeva puhul ülikooli kohvikute kokale **ELLEN LINDVELE.**

Ülikooli väikese medaliga autasustati kauaaegse kohusetundliku ja eduka töö eest molekulaar- ja rakubioloogia instituudi vanemteadur **JAAN SIMISKERI.**

TÜ aukirja pälvisid seoses 50. sünnipäevaga kohusetundliku töö eest raamatukoguhoidja **JELENA RAID** ja vanembibliograaf **MARE PIKKEL.**

Kogemustest on hea õppida

Intervjuu rektor prof Peeter Tulvistega

Sel semestril on lähetused viinud rektor professor Peeter Tulvistet Palermosse Euroopa rektorite konverentsile, Läti Ülikooli, Göttingeni Ülikooli jm (Palermos käigust oli lähemalt juttu 3. oktoobri UT teabetunni ülevaates).

Läti Ülikoolis

13. novembril oli Tartu Ülikooli päev Läti Ülikoolis. Läti kui naaberriik on meile ühtaegu nii lähedal kui kaugel.

Baltimaade koostöö on teatavasti problemaatiline asi. On väidetud, et koostöö toimus tänu sellele, et üks karu istus kõigi kolme peal, ja mis meil üle jäi. Läänemaade poolt oodatakse ilmselt, et Baltimaad rohkem ühe mütsi all esineksid. Koostöö toimub muidugi poliitikas, ja suhteliselt palju on seda ka kultuuri ja hariduse vallas. Et meie kokkukuuluvustunne on säilinud, sellest sain aru kaks aastat tagasi üliõpilaslaulupeo Gaudeamuse ajal. Läti Ülikooliga on meil olnud sidemed aga ka kõikide muutuste ajal. Üldise seisukoha järgi oleme meie küll ennast kiiremini reforminud kui Läti Ülikool, kuid arengutendentsid on ühesugused.

Sel korral arutasime Läti Ülikoolis edasist koostööd niihästi ülikoolide kui ka Valga ja Valka regioonide vahel. Visiidil osales ka Valga maavanem Rein Randver. Arutusel oli ühiste konverentside korraldamine, mida ei peeta seekord mitte Riias ega Tartus, vaid kahe vahepeal - Valgas ja Valkas. Muuhulgas pakuti välja idee, et kuna meie vabadussõdadest on niipalju aega möödas, on ehk aeg istuda ühe laua taha ning võrrelda Eesti ja Läti arusaamu sellest, mis ikkagi aastatel 1918 - 1920 juhtus. Selle aja kohta on ju käibel selline tüüpiline eestlaste jutt, et meie vabastasime Lätit ja lätlased päästsid Leninit esseeride käest. Nii et kuna ajaloost on jäänud taolisi probleeme ja distants on juba piisavalt suur, võiks neid ühiselt arutada.

Kõne all oli ka ülikoolide koostöö ja see, kuidas siduda seda regionaalse koostööga.

Meie ajaloo muuseum oli kokku pannud kena lätikeelse näituse lätlastest Tartu Ülikoolis. Enne Läti Ülikooli loomist 1919. aastal asus lätlastele lähim ülikool Tartus ja siin õppimise võimalust kasutasid nad aktiivselt. Kokku õppis 19. sajandil ja 20. sajandi alguses siin peaaegu 1500, praegu õpib kümmekond lätlast.

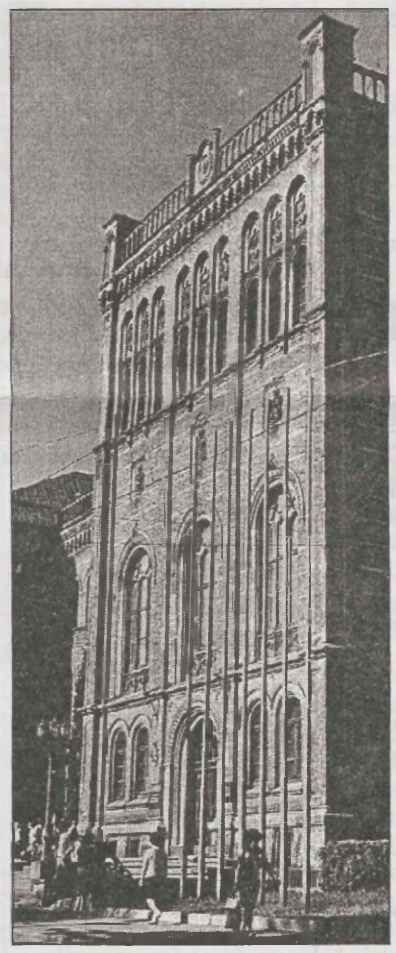

▫ **Läti Ülikool asutati Riias 1919. aastal.**

Arusaadavatel põhjustel püüdsid kõik Baltimaade ülikoolid vabanemise järel sidemeid lääne poole arendada. Missugused on praegu naaberriigi ülikooli suhted Venemaa ülikoolidega?

Meie hakkasime kolm aastat tagasi sellele mõtlema, et suhted Venemaaga tuleks uuesti üles soojendada. Meil on sõlmitud koostöölepingud Voroneži ja Peterburi ülikooliga ja käib ka tegelik koostöö. Ma ei tea, kas neil selliseid suhteid praegu juba on, aga orientatsioonist oli küll juttu, samuti sellest, et suhted Idas ja Läänes peaksid tasakaalus olema.

Meie ülikoolis on suhteliselt palju uuendusi toimunud. Kas ka Läti Ülikoolist oleks midagi üle võtta?

Õppida on teineteiselt võimalik, aga mitte vahetult üle võtta. Mujal nähtu on pigem läbimõtlemiseks. Näiteks ülikooli struktuuris on lätlased teinud päris huvitava muudatuse. Neil on sisse seatud kantsleri ja direktori ametikohad. Kantsleri kanda on ülikooli igapäevane juhtimine, direktor on sisuliselt majandusdirektor. Nii on rektoril ja prorektoritel rohkem aega strateegiliseks tegevuseks. See on neil alles käima minemas ja seepärast on huvitav vaadata, kuidas asjad edenevad ja kas see õigustab end või mitte. Teiste kogemusest on ju hea õppida.

Göttingeni Ülikoolis

18. novembril külastasite Göttingeni Ülikooli, kellega on ülikoolil samuti kauaaegsed sidemed.

Kui veel ülikoolide struktuuri puudutada, siis näiteks Göttingeni Ülikoolil ei ole rektorit, vaid president, kelleks on professor Ludwig Schreiber, kes käis kaks kuud tagasi Tartus visiidil koos meie ülikooli audoktori prof Arnold Hasselblattiga. Viimane on pärit Tallinnast ning on kureerinud Göttingenist meie koostööd nagu meie poolt prof Lembit Allikmets. Göttingeni Ülikool

Järg 2. lk.

1. detsembri aktusel promoveeritakse uued TÜ doktorid

Usuteaduskond

Kalle Kasemaa

Arstiteaduskond

Triin Remmel
Toomas Kivastik
Paavo Pokk
Svetlana Päi
Kristina Allikmets
Triin Parik
Maarike Harro
Paul Naaber

Filosoofiateaduskond

ajaloo-osakond
Valter Lang
Eero Medijainen

eesti ja soome-ugri filoloogia osakond
Oskar Kruus

vene ja slaavi filoloogia osakond
Svetlana Turovskaja
Jelena Pogosjan
Irina Belobrovtseva

Bioloogia-geograafia-teaduskond

botaanika ja ökoloogia instituut
Tiiu Kull
Kalle Olli
Meelis Pärtel
Malle Leht

geograafia instituut
Kjell Weppling

molekulaar- ja rakubioloogia instituut
Ants Kurg
Ene Ustav
Aksel Soosaar
Maido Remm

Füüsika-keemia-teaduskond

füüsikaosakond
Ülo Mets
Mihhail Danilkin
Tiit Kutser

keemiaosakond
Vahur Mäemets
Andrus Metsala

Kehakultuuri-teaduskond

Lennart Raudsepp

Sotsiaalteaduskond

ajakirjandusosakond
Epp Lauk

psühholoogiaosakond
Eve Kikas

acta diurna

SEL NÄDALAL

25. november

- Toimus **ülikooli infopäev Narvas.**
- **Läti Teaduste Akadeemia asepresident, akadeemik Janis Stradinš pidas aulaloengu** "Tartu University in the History of Culture and Science of Latvia".
- Toimus **ülikooli valitsuse istung**.

26. november

- **Piret Kruuspere kaitses magistritööd** "Eesti näitekirjandus paguluses: tekstid ja taustad".
- **Uko Maran kaitses doktoriväitekirja** "Quantum-Mechanical Study of Potentioal Energy Surfaces in Different Environments".

28. november

- Kell 10.15 algab nõukogu saalis **ülikooli nõukogu istung**. Päevakorras rektori valimiste läbiviimise reglemendi kinnitamine, valimiskomisjoni moodustamine, muudatused TÜ põhikirjas, 1998. aasta vastuvõtueeskirjade kinnitamine, sihtasutuse Iuridicum asutamine jm.
- 28. ja 29. novembril on **ülikooli infopäevad Saaremaal**.

30. november

- Kell 9 algab Ihaste hotellis **ülikooli kuratooriumi korraline kokkusaamine**.

TULEVAL NÄDALAL

1. detsember

- **Eesti ülikooli 78. aastapäev** (vt nädala ürituste kava 1. lk).

2. detsember

- Kl 18 on aulas **TÜ kunstide osakonna kammerkoori ja Tartu Õpetajate Seminari kammerkoori kontsert.**
- Kl 19.15 **on ph aud 139 füüsik Kalle Kepleri loeng teemal "Arutlus universumi plaanipärasusest".**

3. detsember

- Kl 18.15 algab keemiaringauditooriumis **Aadu Luukase loeng "Eesti osa maailmamajanduse globaliseerumises transiidikanalina"** loengusarjas "Eesti majanduse hetkeseis praktikute silmade läbi".

4. detsember

- Kl 14 algab ph aud 102 **korpuse päev teemal "Keeletehnoloogia ja eesti keel".**

6. detsember

- **Kl 12 algab aulas Soome Vabariigi 80. aastapäevale pühendatud aktus. Kl 10 on jumalateenistus Pauluse kirikus.**

Puhk-Mörneri stipendium

Eelmisel nädalal asutati ülikooli sihtasutuse juurde Puhk-Mörneri fond. Lepingu statuudile kirjutasid alla Aare Ruth ja Magnus Mörner ja rektor prof Peeter Tulviste. Fond hakkab välja andma stipendiumi ja auhinda ajaloo ja õigusteaduse uurijatele. Stipendium antakse kord aastas ühele ajaloo- ja ühele õigusteaduse uurijale. Taotleja peab olema ülikooli magistrant või doktorant. Stipendiumi saajad ja suuruse määrab TÜ Sihtasutuse usalduskogu. Statuudi järgi luuakse ka Puhk-Mörneri auhind, mille suurus on vähemalt 50 000 krooni, mida antakse ajaloo- ja õigusteaduse-alase teadustöö eest.

Ülikooli sihtasutust patroneerib EV president

President Lennart Meri on nõustunud patroneerima ülikooli sihtasutust. Sihtasutus loodi tänavu märtsis selleks, et eraisikute ja firmade toestust saaks kasutada sihtotstarbeliselt ning panna stipendiumikapital kasumit tootma. Presidendi toetus peaks raha kogumisele nii Eestis kui välismaal toeks olema.

Kogemustest on hea õppida

Algus 1. lk.

oli üks esimesi, kellega pärast Eesti taasiseseisvumist koostöölepingu sõlmisime, ja see on üks paremini toimivaid lepinguid.

Minu külaskäik oli seega vastukülaskäiguks. Loomulikult arutasime koostööd. Senisteks peamisteks valdkondadeks on olnud meditsiin ja ajalugu. Kohtusin ka teiste teaduskondade esindajatega ning arvan, et koostööspekter hakkab laienema. Ülikooli president tegi ettepaneku korraldada tuleval aastal Göttingenis Tartu Ülikooli päevad. Heameelega näeksime Tartus ka Göttingeni tudengeid.

Mõned meie üliõpilased on juba Göttingeni avastanud.

Minu sealoleku ajal esines ülikooli aulas meie kammerkoor. Kui ütlen, et neid võeti vaimustatult vastu, siis ei ole see liialdus. Erakordselt hea oli kuulda, kui hästi lauldi, ja näha, kui hästi seda vastu võeti. Sel puhul olid ülikooli tulnud ka Eestiga seotud inimesed, sealhulgas Göttingenis õppivad Tartu tudengid.

Millised muljed on Göttingeni Ülikooli raamatukogust?

See on praegu kõige kaasaegsem raamatukoguhoone Saksamaal, on väga moodne ja väga hästi läbimõeldud töökorraldusega. Direktor Elmar Mittler tõi meile paar aastat tagasi Immanuel Kanti käsikirjad. Nii et ta on Tartus käinud ning sooviks meie raamatukoguga tegelikku koostööd, millest paar aastat tagasi juttu oli. Ta pakkus ka paar huvitavat projekti. Ka sellel raamatukogul nagu meiegi omal on funktsioone, mis ulatuvad ülikoolist välja, aga enneköike on see ülikooli raamatukogu.

Praegu on neil näiteks käsil matemaatika klassika ja 18. sajandi Ameerikat käsitlevate reisikirjade digitaliseerimine, mis kantakse CD-ROMmidele. Väljatrükke saab teha, nii et raamatut ei pea kätte andma. See meetod on odavam kui faksiimiletrükk.

Külastasin ka klassikalise muinasteaduse muuseumi. Meil on vahel küsitud, miks me seda muuseumi siin peahoones hoiame ja kas poleks targem nende ruumidega midagi muud peale hakata. Göttingeni Ülikooli klassikalise muinasteaduse muuseum on Saksa omade hulgas üks tuntumaid. Selle kogud ja ruumid on suuremad kui meie omad, aga ütleksin, et meie ruumid on huvitavamad. Meie omapära on ühtlasi ka selles, et meie oma on muuseumi muuseum, see tähendab, et need ruumid on kunagi ka selle jaoks ehitatud. Sealne muuseum on seotud arheoloogia ja ajalooga, kogusid täiendatakse pidevalt ja tihtipeale korraldatakse kipskujude näitusi. Niisugust ülelolevat suhtumist kipskujudesse nagu siin mõnikord olen pidanud kuulma ja märkama, seal ei ole.

Eraldi tahaksin nimetada väga head kontakti balti-saksa kogukonnaga, peale eespool mainitud prof Hasselblati ka ajalooprofessor Pistohlkorsi, kes on samuti Tartus käinud ja kellel on head suhted meie ajaloolastega, ning prof Boockmanni. Viimane osales hiljuti toimunud Saksa-Eesti akadeemilisel nädalal.

Kohtusite ka sealse üliõpilasküla *Studentenwerki* direktoriga. Kahte üliõpilasküla pole nähtavasti mõtet võrrelda.

Pole mõeldav, et meie hakkame siin midagi lausa järele tegema, kuid tegevdirektor Günter Koch pakkus välja võimaluse, et nad saaksid anda üheks semestriks stipendiumi ühele meie juura- või ettevõttemajanduse tudengile, kes *Studentenwerki* tegevusega lähemalt tutvuks.

Järgmine reis on Teil Rootsi. 29. novembril osalete Lundis Eesti Teadusliku Seltsi Lõuna-Rootsi osakonnas meie ülikooli aastapäeva tähistamisel.

Mind kutsus sinna meie audoktor prof Indrek Martinson. Kogu pagulasaja jooksul on Lundis tähistatud Tartu Ülikooli aastapäeva. Mind kutsuti sinna kõnelema sellest, missugune on ülikool praegu. On tore, et väljaspool Eestit peeti meie ülikooli aastapäeva kogu aeg meeles, rääkimata hilisemast moraalsest ja ainelisest toetusest. Lundi Ülikoolis töötas pikka aega meie endine rektor Edgar Kant.

Esmaspäeval tähistame aga eesti ülikooli tähtpäeva siin oma ülikoolis, nii et nägemiseni aastapäeva ettevõtmistel!

Küsis Varje Sootak

TARTU ÜLIKOOLI VALITSUS

25. novembril

*** Sotsiaalteaduskonna ettepanekul täpsustati õppekavade nomenklatuuris eripedagoogika bakalaureuse õppekava kraadide nimetusi.**

* Valitsus aktsepteeris **filosoofiateaduskonna taotlust kanda õppekavade nomenklatuuri doktoriõppe õppekava nimetusega germaani ja romaani filoloogia** ning magistriõppe õppekavas muuta ühtlustamise eesmärgil erialade nimetusi (inglise, saksa ja hispaania filoloogia asemel vastavalt inglise keel ja kirjandus jne). Skandinavistika eriala muutmine Põhjamaade keelteks ja kirjanduseks tekitas vaidlusi ning küsimus suunati filosoofiateaduskonna nõukogusse.

*** Ametinimetuste kasutamisest (õppetoolid, õppetooli hoidja, külalisõppejõud jne) rääkis personaliosakonna juhataja Leelo Muru.** Ettepanekutest, mida aktsepteeriti, lähemalt mõnes järgmises UTs.

*** Valitsus kinnitas Münsteri Ülikooli uurimisstipendiumi taotlused (vt 3. lk).**

* Valitsus arutas läbi ja suunas reedel toimuvale TÜ nõukogu istungile **teadus- ja arenduskomisjoni ettepanekud TÜ põhikirja muutmiseks, sihtasutuse Iuridicum põhikirja ja rektori valimise reglemendi eelnõud.**

*** Arutati ka Tartu Ülikooli Kunstimuuseumi (KL) põhikirja eelnõu**. KL oleks ülikooli 1803. aastal asutatud kunstimuuseumi otsene järglane. Eelnõus tekitas küsimusi õppe- ja teadustöö puudumine, mis hakkab takistama õppetöö interdistsiplinaarsust. Seetõttu suunati eelnõu oma arvamuse avaldamiseks filosoofiateaduskonna nõukogule.

*** Veel arutati järjekordse Saksa-Eesti nädala korraldamist jt küsimusi.**

õnnitleme

Detsembrikuu juubilarid

	70	
Aime Kaljula	05.12.1927	TÜ Tamme apteegi arvepidaja
Mihhail Šeljakin	19.12.1927	filosoofiateaduskonna emeriitprof
Huno Rätsep	28.12.1927	filosoofiateaduskonna emeriitprof
Lembit Sarv	31.12.1927	biol-geograafiateaduskonna insener
	65	
Jüri Maadla	06.12.1932	keelekeskuse lektor
Aadu Loog	09.12.1932	biol-geograafiateadusk emeriitprof
Anna Toomik	10.12.1932	peahoone majajuh piirk koristaja
	60	
Reeta Lehtmets	05.12.1937	arvutiteaduse inst insener
Reet Zeik	11.12.1937	elamuteenistuse juhataja
Lembit Säde	23.12.1937	hoonete hoolduse teen uksehoidja
Tiiu Laisk	26.12.1937	üld- ja mol-pat inst vanemreferent
	55	
Luule Puusta	02.12.1942	Nooruse 9 majajuh piirk koristaja
Linda Tšižikova	05.12.1942	vana kohviku nõudepesija
Maimu Pikkat	06.12.1942	remonditeenistuse remonditööline
Ene Kolk	12.12.1942	hoonete hoolduse teen valvur
Mati Abel	17.12.1942	puhta matemaatika inst dotsent
Kersti Jagomägi	21.12.1942	füsioloogia inst vanemteadur
	50	
Mare Pikkel	07.12.1947	raamatukogu vanemraamatukoguh
Arno Roos	07.12.1947	kirjastuse trükitööline
Kaja Hermlin	08.12.1947	spordikeskuse lektor
Aino Eensaar	10.12.1947	arvutiteaduse inst insener
Arvo Jõgi	10.12.1947	kirjastuse fotograaf
Elle Zirk	13.12.1947	raamatukogu sekretär-masinakirjutaja
Juri Kudrjavtsev	17.12.1947	vene filoloogia osak dots
Anne Kütt	17.12.1947	eesti filol osak vanemlaborant
Kersti Vahkal	19.12.1947	sisekliiniku laborant

Jaan Pikk 65

28. novembril tähistab oma 65. sünnipäeva majandusteaduskonna visa ja teenekas töömees dots Jaan Pikk. Teaduskonnaga sidus ta end juba 1954. aastal, astudes pärast Elva Keskkooli lõpetamist õppima rahanduse ja krediidi eriala. Pärast lõpetamist 1959. aastal töötas J. Pikk kolm aastat Riigipanga Tartu osakonna krediidiinspektorina. Siis aga asus end uuesti täiendama õpitud erialal aspirantuuris. Kandidaadidissertatsioonis käsitles J. Pikk tootmishoonete ehitamiseks kasutatava pikaajalise krediidi majanduslikku efektiivsust.

Kandidaadikraad anti talle 1967. aastal, dotsendikutse 1970. Õppejõutööd alustas J. Pikk majandusteaduskonna raamatupidamise kateedris assistendi ja vanemõpetajana. Kui 1968. aastal eraldus kateedrist omaette rahvamajandusharude ökonoomika kateeder, valiti Jaan Pikk selle esimeseks juhatajaks. Viimased aastad töötab ta teaduskonna rahvamajanduse instituudis.

Suure panuse on Jaan Pikk andnud majandusteaduskonna juhtimisel. Ta oli aastail 1978-1996 õppeprodekaan ning suurem osa sel ajal lõpetanuist on temaga paljudes küsimustes kokku puutunud. Aspirantuurist alates kujunes välja tema uurimistöö põhisuund - rahvamajandusteadused ning eelkõige põllumajanduse ökonoomikaga piirnevad erialad. Teaduslike artiklite kõrval on ta kirjutanud üliõpilaste abistamiseks ka õppevahendeid.

Oma vaba aega on J. Pikk kulutanud kalal ja jahil käimiseks, kuid põhihobiks sai talle laulmine, eelkõige meeskooris Gaudeamus.

Kolleegid soovivad juubilarile innukust ja head tervist veel paljudeks aastateks.

Kolleegide nimel
Valner Krinal

Tartu Ülikooli Vilistlaskogu esimene aastakoosolek

1. detsembril, Eesti Vabariigi Tartu Ülikooli avamise 78. aastapäeval, toimub Tartu Ülikooli Vilistlaskogu esimene aastakoosolek. Vilistlaskogu asutati selle aasta 7. juunil Tartus. Asutamiskoosolekul valiti kaheksaliikmeline juhatus, esimeheks valiti augustis toimunud juhatuse koosolekul Mihkel Pärnoja (keemia, 1969). Praegu on vilistlaskogul umbes 400 liiget. TÜ Vilistlaskogu ei esinda mingisuguseid poliitilisi vaateid ega eesmärke.

Liikmeks astumine

Vastavalt põhikirjale saab TÜ vilistlaskoguga liituda iga TÜ vilistlane. Tegemist ei ole siiski komsomolitaolise rekruteerimisprintsiibiga, tänapäeval kehtivate seaduste tingimustes oleks see ka veidi keeruline. Vilistlaskogu liikmeks astuda soovija peab täitma ankeetlehe vastavalt etteantud vormile ja selle alusel loetakse ta vastava piirkonna koondise otsusel liikmeks. Lisaks on vilistlaskoguga võimalik liituda isikutel, kes on õpingud Tartu Ülikoolis katkestanud, kuid on olnud immatrikuleeritud vähemalt 6 semestrit. Samuti võivad vilistlaskogusse astuda isikud, kes ei ole TÜs õppinud, kuid on töötanud või töötavad Tartu Ülikoolis õpetaval ametikohal. Viimase kahe kategooria isikute vilistlaskoguga liitumine on keerulisem, nende vastuvõtmise otsustab aastakoosolek ja selleks on vajalik kahe kolmandiku koosolekul osalejate nõusolek.

lähedust oma vilistlastega mitmel põhjusel.

Esiteks. Tartu Ülikooli roll Eesti ühe-ülikooli-ühiskonnas on oluliselt suurem kui mõnes teises riigis. Seega on ka Tartu Ülikooli vastutus ühiskonna ees oma vilistlaste kvaliteedi suhtes palju suurem kui mujal — mujal õpitaks Göttingeni asemel Heidelbergis, kui Göttingen viletsaks jääb. Ehkki praegu on piirid lahti ja kui Tartu viletsaks jääks, võiks samuti õppida Heidelbergis või Yale'is Oxfordist rääkimatagi, ei ole see niisama lihtne ja eesti keeles suisa võimatu. Eesti riik ei ole nii rikas, et iga gümnaasiumiõpetajat välismaal koolitada. Ja ammugi ei koolitatud kümme aastat tagasi ja varem. Ehk — vilistlaskogu on üks vahendeid, mille kaudu ülikool saavutab hinnangu ühiskonnalt enese pakutu kvaliteedi, ka 20 ja 30 aastat tagasi pakutu kvaliteedi suhtes.

Teiseks. Ülikool vajab oma vilistlaste abi, nõu ja miks mitte ka otsest või kaudset majanduslikku toetust. Esialgu pigem küll abi ja nõu, sest kohati on teadmine Eesti poliitilisel riigiametite jõeorgudega lõhestatud maastikul orienteerumisest ülikooli vilistlastel kindlasti parem kui ülikoolil. Pigem majandusliku toetuse valdkonda kuuluvad algatused on samuti teretulnud.

Iga organisatsioon hoolitseb oma järelkasvu eest. Seda peaks tulevikus tegema ka vilistlaskogu. Vilistlaskogu järelkasvuks on praegu ja tulevikus õppivad üliõpilased. Nende õpingute toetuseks stipendiumide väljapanemine on vaid üks sellise hoolitsuse võimalikke viise.

□ **7. juunil oli põhjust pokaale tõsta - vilistlaskogu on asutatud. Fotol keskel (taga) vilistlaskogu koordinaator Andres Andresen koos ülikooli ja tema esinduste töötajatega.**

Tänaseks on vilistlaskogu koondised moodustatud Valgamaal, Tartus, Ida-Virumaal, Pärnus ja Haapsalus. Suuremad kogud on veel Tallinnas, Viljandis, Saaremaal, Järvamaal (Türi-Paide) ja Võrus, nendes piirkondades on koondised moodustamisel. Huvi vilistlaskoguga liitumiseks on avaldanud ka mõned väljaspool Eesti Vabariiki elavad Tartu Ülikooli vilistlased.

Vilistlaskogu registreeritakse Eesti Vabariigi mittetulundusühingute seaduse alusel. Selle seaduse tingimustega on ülemaalises või isegi ülemaailmses ulatuses tegutsevate suurte vilistlaskogude tegevuspõhimõtteid küllalt raske sobitada. Siiski on see õnnestunud tegevuspõhimõtteid oluliselt muutmata. Vilistlaskogu koondis on Vilistlaskogu osakond ja eraldi registreerimisele ei kuulu.

Miks on Tartu Ülikoolile vilistlaskogu vaja?

Sellise küsimuse seadmine ja selle vastus on kahtlemata poolik, sest Tartu Ülikooli Vilistlaskogu on vaja ka nendele, kes selle liikmeteks astuvad (üldiselt on see nii kõigi vabatahtlike seltskondlike organisatsioonidega). Tartu Ülikool vajab organiseeritud

Miks vajab vilistlane vilistlaskogu?

Asjale saab läheneda utilitaarselt. Sellisel juhul oleks vastuseks, et järelikult vajab, kui ta on vilistlaskoguga liitunud või liituda kavatseb. On ju mingi organisatsiooniga liitumine iga inimese vaba tahte küsimus. Ja organisatsiooni asutajate ning juhtijate prognoosida, kas selline tahe ühiskonnas olemas on. Tegelikult on Tartu Ülikooli Vilistlaskogul täita oluline tühimik Eesti küllalt korporatiivselt organiseerunud seltskondlike ühenduste kõrval. Vilistlaskogu liikmeks saamiseks on ju vajalik vaid soov ja Tartu Ülikooli diplom. Selles mõttes ei konkurreeri ülikooli vilistlaskogu üliõpilasorganisatsioonide vilistlaskogude ega ka Rotary, Lionsi, vabamüürlaste ja teiste teistsugustel alustel moodustatud seltskondlike ühenduste ja klubidega.

Vilistlaskogu ei ole allorganiseeritud mitte erialaselt, vaid piirkondlikult. See peaks võimaldama ülikooli vilistlastele, kellest mitmed seni peamiselt oma õpingu- või erialakaaslastega lähemalt on suhelnud, silmaringi laiendavat suhtlust vilistlaskogu või selle koondiste üritustel. Samuti on ülikoolil vilistlaskogu koondiste kaudu või nende tellimusel lihtsam korraldada ülikooli õppejõudude esinemisi huvitatuile paikades, kuhu ülikooli inimesed tihti ei satu, kuid kus vajadus selliste ürituste järele on olemas. Ja lõpuks, ülikooli vilistlaskogu ei saa olla parem kui ülikooli vilistlased. Seetõttu sõltub vilistlaskogu hea käekäik tulevikus vilistlaskogu liikmetest. Vilistlaskogu on avatud igasugusele algatusele, juhatuse ülesanne ei ole vilistlaskogu tegevuse korraldamine iga liikme jaoks eraldi, vaid vilistlaste algatuste koordineerimine üldiseks kasuks.

* * *

Kas Tartu Ülikooli Vilistlaskogu asutamine ei ole järjekordne samm Eesti ühiskonna amerikaniseerimise teel? On ju ülikoolide vilistlaskogud Ameerika eraülikoolides tekkinud organisatsioonitüüp, seal on nad tänini kõige tugevamad. Riiklike ülikoolidega Euroopas on ülikooli vilistlaskogu suhteliselt haruldane nähtus. Ameerikast idee laenamine ei tähenda veel sundamerikaniseerimist. See ei ole ka ainus idee, mis Ameerikast laenatud on. Ülikooli vilistlaskogu on vaja nii vilistlastele kui ülikoolile. Ameerikaga ei ole peale tüübilise sarnasuse mingit muud seost.

* * *

Vilistlaskoguga saab liituda Eesti Vabariigi Tartu Ülikooli aastapäeva ajal toimuval vilistlaskogu aastakoosolekul, mis toimub olenevalt osalejate arvust 1. detsembril kell 4 p. m. c. t. peahoone auditooriumis 102 või aulas. Siiski ei pea vilistlaskoguga liitumiseks tingimata Tartusse reisima. Vilistlaskogu koondiste või asutamisel olevate koondiste kontaktisikuteks mujal Eestis on:

Hiiumaa — Tiiu Heldema, Vabrikuväljak 1, Kärdla 3200;

Ida-Virumaa - Leo Raidma, Ida-Viru Maavalitsus, Keskväljak 1, Jõhvi 2045;

Jõgevamaa —Mati Jõgi, Jõgeva Maavalitsus, Suur 3, Jõgeva 2350;

Järvamaa — Ene Voolaid, Türi Kolledž, Tolli 62, Türi 2810;

Läänemaa —Voldemar Pinn, Haapsalu Sanatoorne Internaatkool, Suur-Mere 17, Haapsalu 3170;

Lääne-Virumaa —Asta Tuusti, Lääne-Viru Maavalitsus, Kreutzwaldi 5, Rakvere 2100;

Pärnumaa —Riina Müürsepp. Tartu Ülikooli Pärnu Kolledž, Lembitu 1a, Pärnu 3600;

Raplamaa — Aivar Soe, Rapla Maavalitsus, Tallinna mnt 14, Rapla 3500;

Saaremaa — Riia Nelis, TÜ Saaremaa esindus, Rootsi 7-13, Kuressaare 3300;

Tallinn ja Harjumaa — Eili Erg, TÜ Tallinna esindus, Müürivahe 11/Suur-Karja 15 Tallinn 0001;

Tartu ja Tartumaa — Anu Jõesaar, Eesti Päevaleht, Vanemuise 8-13 Tartu;

Valgamaa — Valeri Talu, Valga Maavalitsus, Kesk 12, Valga 2500;

Viljandimaa —Ilmar Kütt, Viljandi Maavalitsus, Vabaduse plats 2, Viljandi 2900;

Võrumaa — Külli Eichenbaum, Võru Instituut, Jüri 12, Võru 2710.

H.T.

Vilistlaskogu Tartu koondis asutatud

21. novembril toimus TÜ Vilistlaskogu Tartu koondise asutamine, millest võttis osa pisut üle 40 inimese. Valiti 8-liikmeline juhatus, kuhu kuuluvad (esitamise järjekorras) **Jüri Tamm, Mart Kull, Verni Loodmaa, Neinar Seli, Heidi-Ingrid Maaroos, Vello Lään** (juhatuse esimees), **Sirje Mark** (sekretär) ja **Urve Rink** (laekur). Tartu koondise järgmine koosolek toimub 22. jaanuaril kell 17.30 ülikooli vana kohviku kaminasaalis.

Leane Morits

Nimeliste stipendiumide saajad

2. detsembril kell 11 antakse rektoraadis kätte nimelised stipendiumid

1. **Tartu Ülikooli Raefondi stipendiumid**
   - **Andres Saumets** US usuteaduse 1. a doktorant
   - **Kaarel Relve** OI õigusteaduse 4. a üliõpilane
   - **Kersti Oselin** AR arstiteaduse intern
   - **Tiina Oselin** FL ajaloo 4. a üliõpilane
   - **Rutt Kikas** BG geoloogia 3. a üliõpilane
   - **Matti Mõttus** FK füüsika 4. a üliõpilane
   - **Sille Kõiv** KK liikumis- ja sporditeaduste 1. a magistrant
   - **Kadri Kollist** MJ majandusteaduse 4. a üliõpilane
   - **Mart Abel** MT matemaatika 3. a üliõpilane
   - **Margit Rosental** SO sotsiaaltöö 4. a üliõpilane
2. **Münsteri Ülikooli uurimisstipendium**
   - **Ave Lamp** AR farmakoloogia 1. a. magistrant
   - **Riina Reinvelt** FL ajaloo 1. a. magistrant
   - **Tiia Vissak** MJ välismajanduse 1. a. magistrant
   - **Riina Häidkind** SO psühholoogia 1. a. magistrant
3. **Ants ja Maria Silvere ning Sigfried Panti mälestusstipendium**
   - **Ants Kask** AR farmakoloogia 3. a. doktorant
   - **Alo Vanatoa** BG loomaökoloogia 3. a. doktorant
   - **Pille Kõiv** BG bioloogia didaktika 1. a. magistrant
   - **Madis Arukask** FL rahvaluule 2. a. magistrant
   - **Merike Ivask** FL ajaloo 1. a. magistrant
   - **Andriela Rääbis** FL eesti keele 1. a. magistrant
   - **Anti Randviir** SO semiootika 1. a. magistrant
   - **Margus Sarapuu** SO avaliku halduse 2. a. magistrant
4. **Nikolai Küttise stipendium**
   - **Margus Pensa** BG botaanika ja ökoloogia 1.a magistrant
5. **Arno Mägi stipendium**
   - **Viive Ginter** OI õigusteaduse 3. a. üliõpilane
   - **Monika-Silvia Valm** OI õigusteaduse 4. a üliõpilane
6. **Leander-Georg Vehiku stipendium**
   - **Priit Kasenõmm** AR arstiteaduse 5. kursus
   - **Ilmar Kaur** AR arstiteaduse 6. kursus

Mõni sõna lektooriumist

Lektoorium on teatavasti mitmetähenduslik mõiste. Selle sõnaga tähistatakse nii avalike loengute sarja kui ka sellist sarja korraldavat organisatsiooni ja ruumi, kus taolised loengud toimuvad. Meie ülikooli peahoones oli ja on lektoorium aga ruum õppejõududele, omamoodi suurkooli õpetajate tuba.

Millal anti peahoone alumise korruse üks ruumidest õppejõudude puhketoaks, seda küsisin auväärselt **Aleksander Elangolt**. Ta meenutas: "Minu arvates asus lektoorium seal juba 1919. aastast. Varasema aja kohta ei oska midagi öelda. Uks lektooriumi avanes kitsast koridorist, praeguse 102. auditooriumi vastast. Kahe maailmasõja vahelisel ajal peahoones garderoobi ei olnud. Üliõpilaste üliriiete tarvis olid auditooriumide seintele kinnitatud nagid. Õppejõul ei sobinud aga mantlis või kasukas auditooriumi siseneda. Ülirõivad tuli mujale jätta ja selleks oligi mõeldud lektoorium. Mäletan, et seal asus suur laud, toolid ümber. Laual oli telefon, mida õppejõud ka sageli kasutasid. Mingit valvet ei olnud. Lektooriumi uks ei olnud kunagi lukus, kuid ühtegi vargusejuhtu lektooriumist ma ei tea.

Kõige rohkem oli õppejõude lektooriumis pärastlõunasel ajal, nii kella 3-4 paiku. Asi oli selles, et paljud üliõpilased käisid hommikupoole tööl ja seepärast langes loengute pidamise raskuspunkt ikka õhtupoolsele ajale. Lektoorium oli mõnus koht selle poolest, et seal võisid kokku saada kolleegidega, eelkõige nendega, kel ei olnud kommet teha aega parajaks Werneris. Seal sai rahulikult veeta loengute vaheaegu ja juttu ajada. Juhtus sedagi, et lektooriumis konsulteeriti tudengeid. Et aga keegi oleks seal eksameid vastu võtnud, seda küll ei mäleta."

1935. aasta suvel tehti peahoone alumisel korrusel ulatuslikum remont ja fuajee (üliõpilasargoos "börsepealne") omandas praegused mõõtmed ja väljanägemise. Lektooriumile ehitati õppejõudude üleriiete paigutamiseks eesruum, lektoorium ise muutus väiksemaks ja mugavamaks.

Ma ise mäletan lektooriumi kui hämarat ruumi hästi suure musta värvi ovaalse lauaga, rasked korporatsioonitoolid ümberringi, ja suur, kõrge peegel nurgas. Sealt oli kogu sinu olemine elusuuruses hästi näha. Täiesti tavaline oli, et õppejõud tulid lektooriumi helistama. Mõnigi kord unustati ka pärast loenguaja algust sinna juttu ajama ja siis kiirustati ummisjalu loengule.

Kunagi 1970ndatel aastatel aga lektoorium likvideeriti - neid ruume oli millekski muuks vaja. Õppejõud olid õige turris, kui harjunud ruum neilt ära võeti. Ülerõivad sai ju jätta garderoobi, aga kus olla loengute vaheajal? Lektooriumi järele tunti puudust, sellist kohta oli hädasti vaja.

Seepärast on peahoone lektooriumi taasavamine teretulnud. On koht kuhu minna ja loengute vaheajal olla. Sest kõndimine rahvarohketes ja inimesi täis peahoone koridorides, et aega parajaks teha, oli õppejõu vaatevinklist küll kurjast.

Hillar Palamets

Õppejõudude lektoorium

avatakse teisipäeval, 2. detsembril kell 12.15 peahoone esimese korruse fuajees.

Lektoorium asus samal kohal esimese vabariigi aastatel ning peale sõja lõppu. Lektoorium on tööpäeviti avatud kõigile õppejõududele.

Saadaval värsked ajalehed.

Võimalik kokku leppida kokkusaamisi.

Tere tulemast!

TARTU ÜLIKOOLI KIRJASTUS

13. oktoobrist 21. novembrini ilmus ülikooli kirjastuselt

Album Rectorum Universitatis Tartuensis 1632–1997. ISBN 9985-56-271-2. Koost. Sirje Tamul, toim. Toomas Hiio. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus, 1997. 172 lk. Hind 102.00/113.33+km=133.73 kr.

Album Doctorum Honoris Causa Sociorumque Honorariorum Universitatis Dorpatensis/Tartuensis. ISBN 9985-56-286-0. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus, 1997. 178 lk.

Friedrich Menius. Jutustus Tartu Ülikooli inauguratsioonist, mis toimus 15. oktoobril 1632. aastal. ISBN 9985-56-265-8. Tõlkinud ja kommenteerinud Kristi Sak, toim. Marju Lepajõe. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus, 1997. 92 lk. Hind 69.00/76.67+km=90.47 kr.

Jaak Peebo. Eesti keele muutkonnad. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus, 1997. 164 lk. Hind 50.00/55.56+km=65.56 kr.

Eve Raeste. Turumajandus pro et contra. Rynocnaja ekonomika: Eesti ärikeel. ISBN 9985-56-262-3. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus, 1997. 176 lk. Hind 50.25/55.83+km=65.88 kr.

Michael Stolleis. Europa - seine historischen Wurzeln und seine künftige Verfassung. Aulavortrag 16. Juni 1997. ISBN 9985-56-279-8. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus, 1997. 32 lk. (Tartu Universität.) Hind 18.00/20.00+km=23.60 kr.

Maaja Vadi. Organisatsioonikäitumine. Kolmas, täiendatud ja muudetud trükk. ISBN 9985-56-282-8. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus, 1997. 416 lk. (Tartu Ülikool. Majandusteaduskond. Juhtimise ja välismajanduse instituut.) Hind 85.00/94.44+km=111.44 kr.

Dissertatsioonid

Ol'ga Erina. Castitsy mordovskih jazykah. (Diss. phil. uralicae Un. Tartuensis 1.) ISSN 1406-2631, ISBN 9985-56-268-2. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus, 1997. 150 lk.

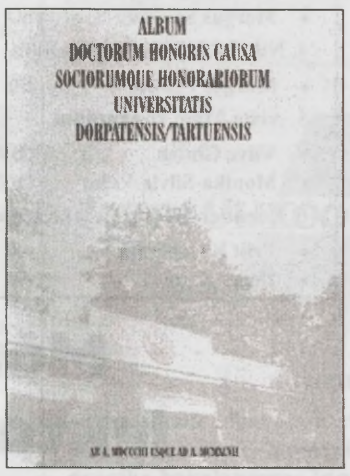

Vello Hein. Joint Mobility in Trunk Forward Flexion: Methods and Evaluation. (Diss. kinesiol. Un. Tartuensis 2.) ISSN 1406-1058, ISBN 9985-56-277-1. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus, 1997. 80 lk.

Ljudmila Karpova. Fonetika i morfologija srednecepetskogo dialekta udmurtskogo jazyka. (Diss. phil. uralicae Un. Tartuensis 2.) ISSN 1406-2631, ISBN 9985-56-269. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus, 1997. 224 lk.

Reet Karukäpp. Gotiglatsiaalne morfogenees Skandinaavia mandriliustiku kagusektoris. (Diss. geol. Un. Tartuensis 6.) ISSN 1406-2658, ISBN 9985-56-267-4. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus, 1997. 182 lk.

Uko Maran. Quantum-Mechanical Study of Potential Energy Surfaces in Different Environments. (Diss. chim. Un. Tartuensis 6.) ISSN 1406-0299, ISBN 9985-56-278-X. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus, 1997. 138 lk.

Urmas Saarma. Tuning Ribosomal Elongation Cycle by Mutahenesis of 23S rRNA. (Diss. biol. Un. Tartuensis 30.) ISSN 1024-6479, ISBN 9985-56-274-7. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus, 1997. 134 lk.

Inna Timirjaeva. Leksika odeshshdy v marijskom jazyke. (Diss. phil. uralicae Un. Tartuensis 3.) ISSN 1406-2631, ISBN 9985-56-270-4. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus, 1997. 163 lk.

Arvo Tuvikene. Assessment of Inland Water Pollution Using Biomarker Responses in Fish in vivo and in vitro. (Diss. biol. Un. Tartuensis 29.) ISSN 1024-6479, ISBN 9985-56-266-6. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus, 1997. 160 lk.

13. oktoobrist 21. novembrini trükiti kirjastuse trükikojas

Museum of Tartu University History Annual 1996. ISBN 9985-4-0003-8. Ed. Kent Kalling, Ilmar Part. Tartu, 1997. 92 lk.

Jaak Peebo. Eesti keele muutkonnad. ISSN 1406-0183, ISBN 9985-56-280-1. Tartu, 1997. 164 lk. (Tartu Ülikooli eesti keele õppetooli toimetised 5.)

Raamat — aeg — restaureerimine: Artiklite kogumik VIII. Book — Time — Restoration: Collection of Articles VIII. ISBN 9985-874-03-X. Tartu, 1997. (Tartu Ülikooli Raamatukogu.)

Üldbioloogia praktikum I: Õppevahend arstiteaduskonna üliõpilastele. ISBN 9985-4-0004-6. Tartu, 1997. 84 lk. (TÜ üld- ja molekulaarbioloogia instituut.)

TUDENGI-RAADIO

Neljapäeviti kell 20.20 Raadio Tartus.

EELK Tartu Ülikooli koguduse jumalateenistused:

30. novembril kell 11.15 I advent
7. detsembril kell 11.15 II advent
14. detsembril kell 11.15 III advent
21. detsembril kell 15.15 IV advent
24. detsembril kell 18 jõululaupäev
25. detsembril kell 12 I jõulupüha
26. detsembril kell 12 II jõulupüha
28. detsembril kell 11.15
31. detsembril vana-aastaõhtu

Ball, ball, ball!

Emakeelse ülikooli aastapäeva ball 1. detsembril on akadeemilise aasta tippsündmus, mida oodatakse ning mis ei jää tulemata. Ei jää ka sel aastal. Ikka 1. detsembril, mis sel aastal on esmaspäeval Vanemuise suures majas. Uksed avatakse kell 19. Palju muudki on tuttav juba varasematest aastatest: kontserdisaalis on võimalik jalga keerutada ja teatrisaalis erinevaid etteasteid nautida. Kes aga inimmõllust tüdib, võib pisut vaiksema koha leida teatrisaali jalutusruumis ehk nn akvaariumis, kus on samuti esinejaid.

Kontserdisaalis kohtate juba vanu tuttavaid, kelleta poleks ball päris ball. Need on Eesti Raadio Sümfooniaorkester Peeter Sauli juhatusel ja Modern Fox koos lauljate Mart Sanderi ja Airi Allveega. Loomulikult saavad ballikülalised nautida ka akadeemilisi kõnesid. Teatrisaalis astuvad üles Pirjo Levandi ja Jüri Peetson. Esinevad ka hästi tuntud TÜ võimlemisrühmad, kellele pakub sõnalist vaheldust Ivan Orav isiklikult. Eraldi tahaks välja tuua noorte koreograafide Mart Kangro ja Marge Ehrenbuschi tantsuetendust "Ohtlikala", mida on seni menukalt esitatud Tallinnas ja Pärnus ning mida peatselt Rootsis esitatakse. Akvaariumis

pakuvad kuulamisrõõmu EÜSi noored mehed, kes sel aastal ainsana akadeemiliste tudengiorganisatsioonide au kaitsevad, Vanemuise enda muusikute saatel võib aga ka tantsu lüüa.

Palju sai kirja pandud, kuid mitte kõik, üllatusi peab ka jääma. Kui kohale tuled, võid ise veenduda.

Piletid on juba müügil üliõpilasesinduse ruumes Ülikooli 18-305 (vana kohviku peal) ja Vanemuise suure maja kassades. 1. detsembril kohapeal on piletid kallimad!

Kohtumiseni!

Aare Ristikivi,
korraldustoimkond

info

loeng

Valikkursus "Sissejuhatav kursus närviteadusesse"

algab 3. detsembril kl 18 füsioloogia instituudis.

Kursust viivad läbi: prof Eero Vasar, v-assistent Aavo Lang ning doktorandid Sulev Kõks ja doktorant Vallo Volke.

1. Sissejuhatav loeng. Närvirakk. Gliiarakk. Hematoentsefaalne barjäär. Sünaps. Rahuoleku- ja tegevuspotentsiaal. EPSP ja IPSP. Virgatsained. Virgatsainete retseptorid. Rakusisesed virgatsained - 3. dets.

2. Arengulised ja ealised protsessid ajus - 4. dets.

3. Aju soolised iseärasused. Psühhoneuroimmunoloogia - 5. dets.

4. Uni - 8. dets.

5. Aju ja homöostaas - 9. dets.

6. Ajuhaiguste geeniteraapia - 10. dets.

7. Kaasaegsed molekulaarbioloogilised meetodid närvisüsteemi uurimiseks - 11. dets.

8. Sõltuvusseisundite neurobioloogia - 12. dets.

9. Ärevusseisundite neurobioloogia - 15. dets.

10. Depressiooni neurobioloogia - 16. dets.

11. Skisofreenia neurobioloogia - 17. dets.

Kursuse lõpul (18. detsembril) toimub kirjalik arvestus.

* * *

Ei midagi erilist?

Arutlus universumi plaanipärasusest

Teisipäeval, 2. detsembril kell 19.15 ph aud 139 esineb TÜs töötav füüsik Kalle Kepler.

Korraldab Tartu Evangeelsete Üliõpilaste Ühendus

seminar

"Keeletehnoloogia ja eesti keel"

Üldkeeleteaduse õppetool ja arvutiteaduse instituut korraldavad **4. detsembril kl 14-17 ph aud 102 5. korpuse päeva teemal "Keeletehnoloogia ja eesti keel".**

Esinevad Eesti arvutispetsialistid. Demonstratsioonid.

Kõik huvilised on oodatud.

varia

Eksam!

Võõrkeele (üldainena) eksamid neile **magistrantidele ja doktorantidele**, kes käesoleval semestril õppetöös ei osalenud, toimuvad 8. **detsembril** kell 14.

Info ja registreerimine 3. detsembrini (k.a) Ülikooli 18a, tel 465 357.

Keelekeskus

kontsert

Kammerkoorid

Teisipäeval, 2. detsembril kl 18 on aulas **TÜ kunstide osakonna kammerkoori ja Tartu Õpetajate Seminari kammerkoori kontsert.**

Juhendajad Seidi Mutso ja Valdur Helm.

muuseum

näitus

Ajaloomuuseum

Toomemägi

http://musi.toome.ut.ee/muuseum.html

K-P 11-17

Info, ekskursioonide tellimine tel 465 671.

Ruumide üürimine: 465 675.

Kohvik on avatud kolmapäevast laupäevani kell 11-17.

Näitused: "Kingitused Tartu Ülikoolile", "Tartu Jaani kiriku terrakotaskulptuurid", "Dolores Hoffmanni vitraažinäitus", "Juhan Aul 100 - Eesti antropoloogia minevikust", "10 aastat Tartu Kultuuriülikooli". Alates 1. detsembrist "Tartu Ülikool filateelias".

Muuseumis on võimalik tutvuda **videofilmidega** ülikooli ajaloost ja tähtsündmustest: "Tartu Ülikool aastail1919-1932", "Ülikool nõukogude okupatsiooniaastatel", "70 aastat eestikeelset ülikooli".

Klassikalise muinasteaduse muuseum

Peahoone

http://www.ut.ee/REKL/muuseum.htm

E-R 11-16

Info tel: 465 384.

Püsiväljapanek: skulptuurid: kreeka arhailise, klassikalise ja hellenistliku kunsti paremate tööde kipsist jäljendid.

Piibliainelised gravüürid 16.-19. sajandist "Armasta oma ligimest nagu iseennast".

Ekskursioonid **aulasse ja kartserisse**.

Zooloogia muuseum

Vanemuise 46

http://www.ut.ee/BGZM

K-L 10-16

Püsinäitus: lindude saali rõdul linnumunade näitus.

Geoloogia muuseum

Vanemuise 46

http://www.ut.ee/BGGM/

K-L 10-16

Info tel: 465 839.

Ekspositsioon inimese evolutsioonist.

Botaanikaaed

Lai 40

E-P 10-17.

Info tel: 432 643.

raamatukogus

Raamatunäitus: "William Faulkner 100".

Näitused: "Armin Tuulse 90", "Raamat karjub appi", "Soome kirjanike naisi", Peeter Alliku maalid "20. sajandi saladusi", "Jakob von Uexkülli Keskuse loodusfoto konkursi ülevaatenäitus", Kalli Kalda fotod "Vaikuse valgus".

Raamatumuuseum

E-R 12-15.

Püsiekspositsioon "Restauraatori töölaualt".

Näitus ülikooli Rootsi-aegsetest ülikooli trükistest.

UNIVERSITAS TARTUENSIS

Peatoimetaja Varje Sootak
Toimetaja Reno Hekkonens
Telefon 465 680
Toimetuse aadress:

EE2400 Tartu
Ülikooli 18, ruum 241
E-mail: ajaleht@ut.ee
Faks: +3727 465 440

Trükk: O/Ü Greif
Tellimise nr. 3602
Tiraaž 800
UT ilmub reedeti

ARI

NR. 42 (1910)
REEDE,
5. DETSEMBER
1997
ILMUB 1948.
AASTAST
HIND 2 KROONI

Universitas Tartuensis

Tartu Ülikooli Raamatukogu

78 aastat eesti ülikooli

AKTUSEL 1. detsembril. Rektor prof Peeter Tulviste ütles oma aastapäevakõnes, et viimaste aastate ühisnimetajaks on olnud ülikooli reformimine. Enamik eesmärke on suures osas saavutatud, kuid valmis ei saa ülikool kunagi. Lisaks ülikooli põhieesmärkidele - õppe- ja teadustööle peab ülikool hoolitsema ka nende väärtuste eest, millega ülikoolist minnakse.

Akadeemilise loengu pidas avaliku halduse korraline professor **Wolfgang Drechsler teemal "Sotsiaalteaduste hiilgusest Tartu Ülikoolis XIX sajandil".** Ta tegi ülevaate geograafia, etnograafia ja statistika õppetooli ajaloost, mis hõlmas sotsiaalteadustes ühe tähtsama koha.

Ülikooli auliikmeks promoveeriti *prof emer* **Wolfgang Hasse, Laine Pant ja Nils Otto Taube.**

TÜ doktoriks promoveeriti 32 doktoriväitekirja kaitsnut (nimed avaldati eelmises UTs).

Tartu linnapea Roman Mugur andis kätte TÜ Raefondi preemiad. Need määrati **magistrant Kristiina Tõnissonile, dots Tullio Ilometsale, prof Ülo Lumistele, prorektor prof Teet Seenele, füüsika instituudi direktorile dr Kristjan Hallerile ja prof Aadu Mustale.**

Üliõpilastööde võistluse võitjateks osutusid ümbriku avamisel Merle Mägi ja Aire Koik. Prorektor prof Teet Seene kuulutas välja ka järgmise aasta konkursi.

AASTAPÄEVAPILTIDEL

- **Rektor prof Peeter Tulviste võrdles aktusekõnes ülikooli kellaga, mis on küll käima lükatud, kuid mida vahel jälle üles keerata ja käima lükata tuleb.**
- **Prof Wolfgang Drechsler rõhutas oma akadeemilise kõne lõpus ülikooli teadusliku töö kvaliteedi osatähtsust, mis oli oluline juba Dorpati aegadest. "On enam kui rõõmustav, et Tartu Ülikool on otsustanud akadeemilise kvaliteedi kasuks".**
- **Kolme TÜ auliikme (Wolfgang Hasse, Laine Pant ja Nils Otto Taube) kõrval on näha ka osa ülikooli valitsuse liikmetest. Valitsuse liikmed kandsid ülikooli aastapäeval esmakordselt frakki.**
- **Vasakpoolselt pildirealt allapoole vaadates näeme fotol ülikooli patriooti dots Tullio Ilometsa, kes sai TÜ Raefondi preemia.**
- **Rühm õnnelikke tudengeid nimeliste stipendiumide kättesaamisel.**
- **Parempoolsel veerul - lehitsetakse ajaloo muuseumis esitletud ülikooli uusi trükiseid.**
- **Doktoridiplomi saab Eero Medijainen ajaloo osakonnast. (Jaak Nilsoni fotod)**
- **Alumistel piltidel on Pärnu kolledži tähtsündmused. Metallsilinder värskete ajalehtede ja käibel oleva rahaga müüriti nurgakivisse. Aktusel said esmakursuslased pähe valged üliõpilasmütsid. (Varje Sootaki fotod).**

Loe edasi 4. lk.

acta diurna

SEL NÄDALAL

2. detsember

- Rektoraadis anti kätte tänavused **nimelised stipendiumid**.
- Peahoone esimesel korrusel avati **õppejõudude lektoorium** ehk puhketuba.
- **TÜ auliige Nils Otto Taube pidas aulaloengu "Making a business of research".**
- **Türi kolledžis toimus eesti ülikooli 78. aastapäeva aktus,** kus esmakursuslastele anti üle üliõpilasmütsid.

3. detsember

- Avati pidulikult **avatud ülikooli uued ruumid Lossi 24.**
- Pandi **nurgakivi Pärnu Kolledži uuele hoonele.** Toimus ka 78. aastapäeva aktus.

4. detsember

- **Toimus ülikooli päev Tallinnas**. Rahvusraamatukogus oli ülikooli infopäev lõpuklasside õpilastele ja õpetajatele, kus toimusid infotunnid nii eesti kui vene koolide lõpetajatele ning kohtuti dekaanidega.

5. detsember

Teaduskonverents

Ajaloo muuseumis toimub teaduskonverents, mis on pühendatud Tartu Ülikooli 365. aastapäevale ja eestikeelse ülikooli 78. aastapäevale.

10.15 Wolfgang Drechsler	Karl Bücher in Dorpat (inglise keeles)
10.45 Aleksei Panov, Leo Schotter	TÜ silmakliiniku juhataja dots Valentin Savi (1945 - 1958)
11.15 Katri Raik	TÜ teadlaste nimed maailmakaardil
11.45 Galina Ponomarjova, Tatjana Šor	TÜ privaatdotsent Sergei Steini publitsistikas (1919-1928)
13.15 Sergei Issakov	Uued materjalid poola üliõpilaste kohta Tartu Ülikoolis (vene keeles)
13.45 Sirje Tamul	Kõrgemate naiskursuste kuulajaid - TÜ vilistlasi
14.15 Jaan Kasmel	Ülevaade antropoloogia õpetamisest Tartu Ülikoolis
14.45 Linda Kongo	Tartu Ülikool ja looduskaitse
15.15 Ken Kalling	Eugeenika Instituut TÜs

TULEVAL NÄDALAL

8. detsember

- **Ülikooli infopäev Sillamäel.**

9. detsembril

- Vabade kunstide kutsutud professori **Veljo Tormise sügissemestri V loeng "Minu suhted lauljaga"** toimub kell 16.15 ajaloo muuseumi valges saalis.

10. detsember

- Kl 11 toimub **ülikoolisisene teabetund**. Haldusprorektor tutvustab 1997. aastat oma vastutusalas.
- Zürichi Kõrgema Tehnikaülikooli dotsent ja Kõrgema Sõjakooli asedirektor prof **Rudolf Steiger** peab kl 16.15 **aulaloengu "Ülikool ja riigikaitse Šveitsis"**. Loeng on saksa keeles.

11. detsember

- Kl 14.15 kaitseb Lossi 3-425 **Andres Herkel magistritööd** "Mütoloogiline psühholoogia (vanaindia tekstide näitel)".
- Kl 16.15 kaitseb Lossi 3-425 **Tiit Aleksejev magistritööd** "Võimusuhted 13.-14. sajandi Rootsi ühiskonnas (maakonnaseaduste baasil)".

Soome Instituut teatab

SOOME VABARIIGI 80. AASTAPÄEV TARTUS

5.12. Kl 16.00 Jumalateenistus Pauluse kirikus. Teenib EELK soomekeelse töö vikaarõpetaja Olli Kortelainen.

Kl 21.00 Soome üliõpilasseltsi Fraternitas Fennica pidu Vanemuise keldribaaris. Piletid (40 kr) ainult eelmüügist (Liisa Mertanen, 420 485).

6.12. Kl 10.00 TÜ raamatukogu eest parklast väljub buss Pilkale, kus

10.30 pannakse pärjad soomepoiste mälestusmärgile.

12.15 Kontsertaktus ülikooli aulas.

MUUD ÜRITUSED

31. detsembrini TÜ raamatukogus näitus Soome naiskirjanikest "Finland. Författare. Kvinnor."

5.-31.12. Tampere majas (Jaani 4) inglinäitus "Taevased tiivulised enne ja nüüd".

6.12. Kl 17.00 Tartu linnakodaniku muuseumis esitavad Hämäläisosakunta lauljad soome jõulumuusikat.

7.12. Kl 11.00 Tampere maja hoovis esitavad Hämäläisosakunta lauljad jõulunäidendi "Tiernapojat" (Tähepoisid), laulavad sopran Maria Urpi, bariton Alex Mikli, kitarril Ahti Bachblum, soome üliõpilasteatri "Kamakas" kava "Eeljõulu ajal".

5.-16.12. kinos Ekraan (Riia 14) Pimedate ööde filmifestival.

Stipendium keskkonnakeemia magistrandile

25. novembril kohtus rektor prof Peeter Tulviste Saksamaa ühe suurema jäätmekäitlusettevõtte SKP omaniku Bernd Jörgiga, et pidulikult üle anda õppeaasta alguses firma poolt Tartu Ülikooli keskkonnakeemia magistrandile eraldatud stipendium.

Stipendiumi statuudi saksakeelse variandi allakirjutamine: rektor prof Peeter Tulviste, Eesti stipendiaat Signe Viggor ja firma SKP omanik Bernd Jörg.

Stipendiumi statuudis on märgitud, et SKP toetab magistrandi õpinguid keskkonnakeemia valdkonnas kahe aasta vältel. Kolloid- ja keskkonnakeemia õppetooli ettepanekul sai stipendiumi **Signe Viggor,** kes möödunud kevadel lõpetas keemia osakonna ja jätkab õpinguid magistratuuris. Signe Viggori bakalaureusetöö käsitles reovees sisalduvate reoainete biodegradatsiooni ning ta uuris peamiselt Kohtla-Järve ja Narva reoveepuhastis toimuvaid protsesse.

Stipendiumi üleandmisel avaldas hr Bernd Jörg tunnustust headele sidemetele prof Toomas Tennoga, kelle kaasabil on SKP firma tänaseks loonud ühisaktsiaseltsi Tartu prügi- ja tänavakoristusfirmaga SAB, ning alustanud mitmeid ettevõtmisi ka mujal Eestis. SKP on peaaegu sajandivanune, heade traditsioonidega erakapitalil baseeruv jäätmekäitlusfirma, kes Saksamaade ühendamise järel alustas laialdast koostööd ka tollase Ida-Saksa vastavate ettevõtetega. Nii peaettevõte Hamburgis kui ka tütarettevõtted üle kogu Saksamaa on leidnud tunnustust kui kõrge töökultuuriga keskkonnasõbralikud jäätmekäitlejad ning sekundaarse toorme tarnijad. Firma leidis võimaluse stipendiumi eraldamiseks keskkonnakeemia magistrandile, et toetada keskkonnatehnoloogia-alaseid uuringuid Tartu Ülikoolis.

Rektor tänas SKP firmat ning hr Jörgi isiklikult eraldatud stipendiumi eest ning avaldas lootust, et selline koostöö jätkub ka tulevikus. Keskkonnaprobleemide lahendamisele suunatud magistritööde osakaal kolloid- ja keskkonnakeemia õppetoolis on iga aastaga suurenenud, mis näitab magistrantide ja samuti õppejõudude huvi suurenemist nimetatud uurimisvaldkonna temaatika vastu.

Stipendiumi üleandmisel osalesid lisaks eelpoolnimetatutele ka SKP tütarettevõtte, Rostocki RRR juht Hermann Holstein, SKP firma esindaja Eestis Kalju Kartau ning firma SAB tegevdirektor Mart Lukason. H. Holstein esitas koosviibimisel ka järjekordse pakkumise praktikantide vastuvõtmiseks tema ettevõttes (Tartust olid 1995. aastal Rostockis praktikal Mati Arulepp ja Mait Kriipsalu). TÜst osalesid füüsika-keemiateaduskonna dekaan prof Jüri Tamm ning kolloid- ja keskkonnakeemia õppetooli juhataja prof Toomas Tenno.

Karin Hellat

TARTU ÜLIKOOLI NÕUKOGU

21. novembril

REKTORI VALIMISEST

Nõukogu kinnitas rektori valimise reglemendi ja moodustas valimiskomisjoni.

Rektori valimised kuulutatakse avalikult välja kolmes Eesti suuremas päevalehes hiljemalt käesoleva aasta 31. detsembril. Kandidaatide esitamise tähtaeg lõpeb hiljemalt 3 nädalat enne valimisi. Valimised toimuvad hiljemalt 28. veebruaril.

Rektori kandidaate on õigus esitada teaduskondade nõukogudel, teiste Eesti teadusasutuste nõukogudel, vähemalt neljandikul nõukogu liikmetest, ülikooli 15 korralisel professoril, üliõpilasomavalitsustel ning ülikooli endistel ja ametisoleval rektoril.

Rektori ametikohale võib kandideerida isik, kes on Eesti kodanik ja on või on olnud valitud mõne ülikooli korraliseks professoriks ning on valimiste ajal alla 60 aasta vana. Rektor valitakse viieks aastaks. Praeguse rektori tööleping lõpeb järgmise aasta 31. mail. Töölepingu rektoriga sõlmib ülikooli nõukogu nimel nõukogu kõige vanem liige.

Akadeemiline komisjon oli teinud ettepaneku, et rektori kandidaat esitab koos kandideerimise nõusolekuga ka nende isikute nimed, kellele ta teeb rektoriks valimise korral ettepaneku asuda ametisse prorektoritena. Valitsuse arvamus oli, et rektori kandidaatidel on soovitav tutvustada prorektorite kandidaate valimiskoosoleku sõnavõttudes.

Prof. V. Salupere põhjendas akadeemilise komisjoni ettepanekut sellega, et rektor ei juhi ülikooli üksinda, vaid meeskonnaga, st koos prorektoritega, ning nendega tuleb ülikoolis sageli asju ajada. Ta rõhutas, et seepärast on väga oluline teada, kellega rektor koos tahab töötada. Hääletamisel see ettepanek vajalikke poolthääli ei saanud.

Rektori **valimiskogusse** valiti prof **Inge-Maret Orgo** (esimees), prof **Ants Tuulmets** (aseesimees) ja liikmeteks dots **Peeter Roosimaa**, akadeemiline sekretär **Ivar-Igor Saarniit** ja üliõpilane **Leif Kalev**.

KINNITATI PÕHIÕPPE VASTUVÕTUEESKIRI 1998. AASTA SUVEKS

Põhiõppe vastuvõtueeskirja eelnõud kommenteeris prorektor prof Teet Seene, kes ütles, et esimest korda on neisse lülitatud kõik vastuvõtuvormid, seega ka mitteriiklikult finantseeritavad õppimisvõimalused, nagu avatud ülikool jt. Kuna praegu võivad üliõpilaskandidaadid korraga mitmesse ülikooli ja teaduskonda astuda, on senised kogemused näidanud, et nad ei teata õigel ajal, millise eriala nad on sissesaamise korral valinud. Vastuvõetud kandidaadile saadetakse koju tähitud postiga vastuvõtuteatis 5 päeva jooksul vastuvõtuotsuse langetamisest arvates, mille ta on nüüd kohustatud allkirjastatult tähitud kirjaga tagasi saatma või andma allkirja dekanaadis 14. augustiks.

Kui vastuvõetu pole ettenähtud ajaks oma õppima asumist kinnitanud või tasunud õppeteenustasu, võib vabaks jäänud kohta täita pingereas järgmise üliõpilaskandidaadiga.

Vastuvõtuarve seekord veel ei kinnitatud, kuna riigieelarve on kinnitamata ning haridusministeeriumi oma seega samuti.

Järg 4. lk.

arvamus

Dotsent Rootsis

Üle-eelmises Universitas Tartuensises algas mõttevahetus akadeemilistele ametikohtadele esitatavate nõuete üle. Avaartikliks oli Valdar Parve "Dotsentism, seminaarlus".

Kuna UT on pidanud tarvilikuks avaldada arvamusi ja fakte sellest, kes ja miks on dotsent, kirjutan dotsentidesse puutuvast Rootsis. Siinkirjutatu eesmärgiks ei ole väita, et meil peaks olema täpselt samuti, kuigi sealse korralduse põhimõtted tunduvad mõistlikud.

Üle-eelmise nädala UT väitlusloo ühest väitest võib aru saada nii, nagu oleks Soomes ja Rootsis dotsent võrdlemisi universiaalne ametikoht. Mis Rootsisse puutub, siis seal ei ole dotsent üldse ametikoht. Dotsent on kutse, nii nagu kunagi meil oli. Dotsendikutset võib taotleda doktorikraadiga inimene, kui ta vastab kindlatele nõuetele. Põhinõuded on teaduslik töö pärast doktorikraadi saamist vähemalt veel ühe doktoritöö mahus ning pedagoogiline kogemus, tavaliselt tunnistus kõrgkoolipedagoogika kursuse läbimise kohta. Dotsendiks sobivuse kohta annab eksperthinnangu neutraalne spetsialist, sageli sama, kes varem taotleja doktoritööd oponeeris. Mõistagi võib siis dotsendikutse olla teaduril, õppejõul, aga ka töötul. Ka külalisõppejõul, aga kui ta on arvatud professorikvalifikatsiooni väärilisek, kõlab nimetus siiski adjunktprofessor (*adjungerade professor*). Dotsendikutse annab õiguse juhendada doktorante või oponeerida doktoritööd.

Meie dotsendi ametikohale vastab Rootsis kõrgkoolilektor. See on esimene alaline akadeemiline ametikoht ülikoolis selles mõttes, et sellel kohal võib olla rahulikult pensionini, ilma et peaks iga mõne aasta tagant lisaraha taotlema nagu teadurid ja assistendid (kelle ametisolekul on ka pikim lubatud aeg piiritletud). Dotsent tundub seega olevat inimene, kes on tunnistatud vääriliseks ülikoolis püsivalt õpetama.

* * *

Kindlasti ei ole see süsteem ainuvõimalik, kuigi on loogiline. Meie süsteem näeks täpselt samasugune välja, kui esitaksime dotsendi ametikohale kõrgkoolilektoriks sobimise nõuded (sisuliselt dotsendikutse nõuded) ja muudaksime dotsentide ametikohtade arvu reguleerituks nagu professoritegi arvu. Kutset pole vist vaja, sest ka Rootsis on sellel praegu rohkem ajaloolise harjumuse tähendus. Kuigi kõrgkoolilektorid, professoritest rääkimata, on enne ametisse määramist dotsendiks saanud, ei olevat see enam kohustuslik.

Jaanus Harro,
terviseedenduse erakorraline prof,
meditsiinidr

Kuidas olla professor?

Must märk ongi peas. Nüüd on ettevaatamise asemel mõttekam pilk tagasi heita. Midagi peab ju möödunust õppida olema. Õnnestumiste ja ebaõnnestumiste rea vaagimine ning sellest järelduste tegemine on päevakohane mitte ainult kui lävepakule jõudnu kokkuvõte, vaid ka seoses äsjase poolaastataguse jüripäevaga enamikul ülikooli professoritel.

Tänasesse ulatuva järelkajana vaagitakse, mis teeb õppejõu professoriks, kes pidanuks valitud olema. Kriitiliste suhtumiste hulgas on kaks teineteist välistavat nurinat: liigne karmus (formaalsus?) tegi ülekohut või hoopiski liberaalitseti liigselt. Real juhtudel hüüti ülikooli nõukogus: nii tubli inimene (minevikus?!) ja temas kaheldakse!". Vastamata jäi aga küsimus "miks". Miks üks tubli inimene ei saanud hakkama oma teadustööga sellises ulatuses (tasemel), et rahvusvahelised ajakirjad oleksid tema artikleid (ainult kolm viie aasta kohta!) avaldanud? Kõlas õigustus: aeg kulus riigi poolt antud ülesandele. Mõistetavaks loeti, et sel puhul võib professor oma ametikohustused unarusse jätta, ja ka isegi siis, kui eriülesande täitmine tasuline oli.

Ei puudunud ka need, kes kõnelesid provintsiaalsusest otsuste tegemisel: professori tiitli said või jäid selle kandjateks teiste hulgas ka need, kes selleni ei küüni. Kui uskuda maalikunstnik A. Renoir'd, kes olevat öelnud: "Provintsiaalsus - see on oskamatus hinnangute andmisel", siis võis sõna "provintsiaalsus" omal kohal olla. Mina lisaksin, et provintsiaalsus ei tähenda mitte ainult oskamatust, vaid ka erapoolikust: otsustamisel on isikutevahelised suhted määravamad võrreldes olu printsipiaalse mõistmisega. Taolist kriitikat kuuldus ekspertkomisjonide otsuste suhtes. Vähem oli seda teaduskondade nõukogude kohta. Akadeemiline komisjon püüdis täpselt ettekirjutatut järgida. Teda sidusid aga varasema kahe institutsiooni otsused kandideerija võimekusest olla kõrgtasemega õppejõud. Veidi vohama kippus karmi hinnangut pälviv suhtumine ülikooli nõukogus. Akadeemiline komisjon pakkus alusmõtteks: professor on niivõrd kõrge ametikoht, siin ühte puudujääki teise liiaga kompenseerida ei saa. Paraku olid selged kriteeriumid üksnes teadustöö suhtes. "Hambutuks" kippus jääma õpetöö taseme hinnang.

Küsimus "Kes on professor?" säilis. Ma ei mõtle, et minu järgnev mõttekäik oleks kõigile suu- ja arupärane. Ma loodan, et minu juttu ei võeta ideaalkuju maalimisena peegli ees. Peegli asemel on mul laual tähelepanekute ja kogemuste (ka valusate) kuhilad. Materjali paistab olevat, kuigi pole välistatud vajakajäämised info haardes ja selle üldistamise võimes.

Mantli hoidja või kandja?

Vähem kui kaks aastat tagasi avaldas Universitas Tartuensis minu kirjutise, kus jagasin professoreid mantlihoidjateks ja mantlikandjateks. Esimesed nõutavad endale kõrget tunnustust, mille aluseks on ametikoht, teised aga püüavad tunnustust teenida igapäevase tegevusega. Esimesed on tihtipeale minetanud selle, mis neist professori tegi. Teiste jaoks on professori positsioon algkapitaliks, et arendada teadust ja õppeprotsessi, saavutada tunnustus oma meeskonnale tulemusliku tööga. Mantlihoidjad on ägedad teisi kritiseerima, ise aga on teadustööst võõrdunud. Nad koguni kardavad seda, sest siin ähvardab ebaõnnestumise risk, mis võib mantlit määrida. Mantli puhtuse nimel väldivad nad kõike, mis võib neile hinnangu anda. Mantlihoidjad on tihtipeale uhked oma lektorivõimele, kuid tegelikult on nende loengud vaesed uudsetest faktidest, sest uue teadusinfo saamiseks ei näe nad vaeva. Nad hoiduvad noorteadlaste koolitamisest ning on tähelepanelikud, kas keegi mantlit ei ohusta. Nad sugereerivad tahtmise küsida, kas pole mitte jõutud ebakompetentsuse tasemele (silmas on peetud Peteri printsiipi).

Kujutame ette situatsiooni: tudeng pöördub professori poole küsimusega. Professoril aga puudub vastamiseks konkreetne teave. See on igati võimalik, sest keegi pole kõiketeadja. Selle tunnistamine ei riku oma teadmiste rikkuse poolest tuntud õppejõu autoriteeti. Piisab probleemi üldisest selgitusest koos viidetega, kust leida detailset teavet. Õppejõud, kelle loengud põhinevad vananenud infol, võib aga selles situatsioonis tõsiselt oma mantlit määrida. Seepärast hoidub ta sõnadest "ma ei tea" (tõsi, neid sõnu kasutab ta retoorilise võttena: kui **mina** juba ei tea, siis ei tea keegi). Ta alustab ründava maneeriga. Ägeda sõnavooluga teeb ta tudengile selgeks, kui rumal on üldse niiviisi küsida, enne parem õppigu elementaarsed tõed selgeks ja ärgu targutagu tasemel, kuhu üks tudeng ei küüni. Tavaliselt piisab sellisest manitsustraktaadist, et tudengil kaoks tahtmine veel kord professorit tülitada.

Siit saab aluse vastus küsimusele, mis eristab professorit üliõpilasest. Professor räägib seda, mida ta teab, üliõpilane aga peab rääkima ka seda, mida ta ei tea.

Ülikool areneb seda sisukamalt, mida rohkem on professorite hulgas mantlikandjaid ja mida vähem on mantlihoidjaid. Otse lubamatu on anda mantlihoidjale voli mugavdada oma õppetöö harjumuspäraseks ja kõige vähem vaevanõudvaks tegevuseks, selle asemel, et mõelda, mida tuleb teha õppetooli sihipäraseks arendamiseks ja juhtimiseks. Küsimuseks on, kas professori kohale valitu allutab end õppetooliga määratud ülikooli huvile või paneb õppetooli (seekaudu ka ülikooli) ennast teenima. Siin ei tohiks olla dilemmat. Ometigi leidub professori positsiooni kasutajaid enese maksmapanemiseks, unustades õppetooli. Kas sellele ei tule mõelda siis, kui professori loengukursus ja õppetooli nimetus ei ühildu sisuliselt? Kindlasti ei saa rahule jääda, kui üliõpilastel kujuneb hoiak õppetooli nimetusega määratletud ainevaldkonda kui abstraktsesse mõistesse, mis aga ei tähenda konkreetset väärtust teadmisvarus.

Muidugi võib põhikursust õpetada meeskonnatööna. Välistatud pole seejuures harukursuste väljatöötamine ja rakendamine. Tähtis on, et kõik koondub ühte tervikusse, mis tuleneb õppetooli põhiülesandest. Juhtivaks jõuks on selles tervikus professori autoriteet.

Õppetool kui meeskond

Rangelt autoritaarse õppetooli vajadus on möödanikku vajunud. Professor peab olema juht, kuid tema sõna ei pruugi kõiges kõike määrav olla. Igal õppejõul peab olema võimalus initsiatiiviks, parema andmiseks oma töös. Optimaalne on, kui igaüks teab oma kohta tervikus ja tunnetab oma tegutsemisala piire. Samas peab selge olema, kust maalt alates on küsimus niivõrd põhimõtteline (või niivõrd kulukas), et kokku tuleb leppida professoriga. Professoril peab olema oidu hindamaks initsiatiivi, toetamaks lahendusvõimaluste otsimist ja positiivse lahendi rakendamist.

Meeskonnatöö avaldusteks on ühistegevus õpetamisprotsessis ja teadustöös. Teadusmeeskond võib olla üheastmeline ja hierarhiline. Esimesel juhul on professor vahetus seoses meeskonna iga liikmega. Teisel juhul juhendavad kogenumad õppejõud vähem kogenuid. Professori funktsioon on siis rühmade tegevuse kooskõlastamine ja suunamine ühtsest uurimistööst lähtudes.

Järgneb

Atko Viru

Üliõpilasnõustajatega inimlikum rebasepõlv?

Üliõpilasnõustajate ehk tuutorite vajalikkuse kohta on vastakaid arvamusi. On neid, kes leiavad, et ülikoolis peab iga üliõpilane ise oma probleemidega hakkama saama sõltumata sellest, kas ta õpib esimest, teist või n aastat; on aga ka neid, kes leiavad, et n-ö saatusekaaslaselt saadud abi võib olla väga suureks toeks.

Kas aga meie esimese aasta üliõpilastel üldse on keerukaid probleeme või on kõik juba niigi hästi korraldatud? Küsisime seda ankeedis erinevates teaduskondades õppivate värskete tudengite käest. Siinkohal mõned vastused:

- *Uus ja segane oli ainepunktide süsteem. Veel segasem vaba- ja kõrvalainete valimine.*
- *Keeruline oli õppeplaani moodustamine ning sellest tulenevad küsimused: mida pakuvad teised osakonnad, kust saada nende (õppe)plaane ning millal ja kus nad aset leiavad.*
- *Raske oli teada saada, milliseid asju ja kui kiiresti tuleks ajada.*
- *Raske oli valida vabaainet, kuna puudusid sisuliselt aineid tutvustavad loengud.*
- *Harjumuse jõud on suur, st ootasin mingil kujul etteantavaid või soovitatavaid tunniplaani moodi asju. Häiris infopuudus ka kõige muu suhtes, mis ei puuduta tunniplaani. Vanematele olijatele tundub kõik enesestmõistetavana.*

Lisama peab kindlasti seda, et erialati on esimese aasta üliõpilaste olukord väga erinev. Mõne eriala esimese aasta üliõpilastel on esimesel semestril optimaalse koormusega tunniplaan täies ulatuses osakonna või instituudi poolt paika pandud, suurel osal aga tuleb tunniplaan ise kokku panna, valida kõrvalaine(d). Seega peab värske üliõpilane juba esimese kahe nädala jooksul paika panema kogu bakalaureuseõppe eesmärgid. Ülikooliellu sisseelamise etapil ei ole see kerge ülesanne.

Nõu ja abi 26 tuutorilt

Rebaste olukorra hõlbustamiseks tegutseb 1997/98. õppeaasta sügissemestri jooksul kaheteistkümne eriala 1. aasta eesti üliõpilastega 14 ning välisüliõpilastega 12 üliõpilasnõustajat ehk tuutorit: **Fred Puss** ja **Aare Ristikivi** (ajalugu), **Tammo Esta** (avalik haldus), **Siim Vatalin** (filosoofia), **Kristi Kuningas** ja **Kadri Tüür** (eesti filoloogia), **Elsa Leiten** (matemaatika), **Priit Turk** (politoloogia), **Aive Roots** (saksa filoloogia), **Lagle Varinurm** (skandinavistika), **Agris Koppel** (arsiteadus), **Evelin Saro** (keemia), **Lea Pauts** (geograafia), **Tiina Beljajeva** (liikumis- ja sporditeadused), välisüliõpilastega tegelevad **Eva Aadamsoo, Ain Aaviksoo, Eveli Illing, Kirke Kaleviste, Mika Keränen, Erkki Laanemets, Lassi Lager, Inga Mölder, Külli Nurk, Kaija Rytkönen, Eneken Terep, Tanel Veisson.** Nõustajatelt võib nõu ja abi saada iga üliõpilane, kontakteerudes nendega e-posti vahendusel (võib saata e-posti nõustajate listile aadressil *ut.tuutorid*; konkreetse nõustaja e-posti aadressi leiate Interneti aadressil *http://www.ut.ee/~yk/*).

Kui eesti üliõpilastega tegelemisel on põhiliseks valdkonnaks olnud abi õpingute planeerimisel ja alustamisel, siis välisüliõpilastega tegelnud tuutorite roll on palju laiahaardelisem. Nende vahendusel täiendasid uued välisüliõpilased esmapilti Eestist, Tartust, Tartu Ülikoolist kuni diskussioonideni kultuuriliste erinevuste üle.

Mida arvavad üliõpilasnõustajate vajalikkusest esimese aasta tudengid?

- *On hea, kui algajat nõustab selline inimene, kes on alles hiljuti ka ise samas olukorras olnud. Ta teab paremini "raske algusega" seotud probleeme ning seda, kuidas nendega toime tulla. Ta aitab seletada probleeme üliõpilaste endi seisukohalt.*
- *Kindlasti on vajalikud - neilt saab küsida küsimusi, mida tähtsamatelt isikutelt ehk ei tihkaks (üksikasjalisemaid, teadjatele võib-olla ülearustena tunduvaid); õppetooli sageli minek ja paljude küsimuste korraga esitamine tundub ebamugavam kui üliõpilasnõustajalt abi paluda.*
- *Igal juhul on vajalikud. See on ainuke võimalus õige ja otstarbeka info saamiseks. Igal pool mujal kehitati meie küsimuste peale vaid õlgu.*
- *Nõustajad on kindlasti vajalikud. Ülikoolil ja keskkoolil on suur vahe. Keegi peab selgitama ülikoolis õppimise põhimõtteid, õpingukava koostamist. Alguses tekib tohutult igasuguseid küsimusi - oli hea, et saime nõustajalt vastuseid.*
- *Nõustajad on vajalikud, kuna neilt saab informatsiooni, mida mujalt on raske või võimatu kätte saada, ja nad suhtuvad esmakursuslaste rumalusse mõistvalt.*

Nõustajate abi kasutanud esimese aasta üliõpilaste arvamustest on jäänud kõlama, et vähemalt septembrikuu jooksul on äärmiselt oluline, et oleks võimalus kogenenuma omaealise käest nõu ja abi saada. Suur osa aga leiab, et ideaalne oleks, kui nõustaja poole saaks pöörduda terve esimese aasta vältel, kui probleeme tekib.

Lähtudes esimese aasta tudengite arvamustest võib öelda, et üliõpilasnõustajate tegevus on väga hästi vastu võetud. Nõustaja annab värskele tudengile kindlama seljataguse, julgustava teadmise, et keegi on valmis teda vajaduse korral hea nõuga aitama.

Ülle Kapsi,
üliõpilasnõustaja

stipendium

Välissuhete talitus teatab

Kieli Ülikooli (Saksamaa) ja Tartu Ülikooli vahel on olemas pikaajalised koostöösidemed. Nüüd on Kieli Ülikool pakkunud Tartu Ülikooli kui oma partnerülikooli üliõpilastele (alates 3. kursusest), magistrantidele ja doktorantidele võimaluse taotleda stipendiumi õppimiseks Kieli Ülikoolis ajavahemikus märts/aprill - juuli 1998.

Stadt Kiel Stipendiumi taotlemiseks tuleb esitada **järgnevad dokumendid**:

* avaldus koos põhjendusega (saksa keeles),
* väljavõte õpinguraamatust või diplomi koopia,
* soovituskiri (saksa või inglise keeles),
* saksa keele tõend.

Dokumente oodatakse välisüliõpilastalitusse (ph 120, tel 465 151) **15. detsembriks.**

Informatsiooni saab välissuhete talitusest ph 304, tel 465 615 Lea Kivi või välisüliõpilastalitusest ph 120, tel 465 151 Piret Lai.

24. jaanuaril kell 11:15 toimub Tartu Ülikooli peahoones TÜ raamatupoe teine

RAAMATUOKSJON

TARTU ÜLIKOOLIGA SEOTUD TRÜKIS, ACADEMICA ORBIS RERUM UNIVERSITATIS TARTUENSIS

Oksjonile võetakse valikuliselt vastu kõikvõimalikke Tartu Ülikooliga seotud trükiseid, eelkõige Tartu Ülikooli, ülikooli asutuste, samuti üliõpilaskonna, eriti seltside ja korporatsioonide, aga ka silmapaistvate Tartu Ülikoolis õpetanute või õppinute poolt või nende kohta väljaantud raamatuid, perioodilisi ja jätkväljaandeid, separaat- ja pisitrükiseid, väitekirjade autoreferaate, trükigraafikat, samuti dokumente, fotosid, autograafe ja käsikirju. Trükiseid võetakse vastu **23. detsembrini 1997 (*incl.*)** ülikooli raamatupoe vana raamatu osakonnas, Ülikooli tn 11 poe 2. korrusel. Trükise alghinna määravad oksjonikomisjoni eksperdid, kes võivad tarbe korral tulla pakutavat valima ja hindama ka kohapeale. Trükise lõppmüügihinnast läheb 20% poe kasuks. Oksjoni kataloog ilmub jaanuaris 1998.

Tel 441 102, faks 441 465, E-R 9-18, L 10-16.

TARTU ÜLIKOOLI NÕUKOGU

Algus 2. lk.

TÜ PÕHIKIRJA MUUDATUSED

Arutati TÜ nõukogu teadus- ja arenduskomisjoni ning TÜ valitsuse poolt heaks kiidetud mitut põhikirja muutmisettepanekut. Pika arutelu tekitas eelnõusse üliõpilasesinduse poolt §-le 66 lisatu. Selle ettepaneku kohaselt oleks pidanud üliõpilasesindajate osakaal olema teaduskonna nõukogu liikmetest vähemalt viiendik.

Üliõpilasesinduse ettepaneku järgi oleksid need juhised laienenud ka osakondade, instituutide jt akadeemilise struktuuri üksuste nõukogude üliõpilasesindajatele.

Mitmed sõnavõtjad leidsid, et alati ei ole oluline mitte üliõpilaste arv teaduskonna jt nõukogudes, vaid üliõpilaste ja õppejõudude vahelised suhted ning üliõpilaste endi aktiivsus neid puudutavate probleemide lahendamisel. Varasemate kogemuste põhjal oli ka arvamusi, et kui üliõpilased on nõukogudesse valitud, kuid ei käi kohal, ei saa nende puudumise pärast alati kvoorumit kokku ning olulised otsused võivad vastu võtmata jääda. Üliõpilaste ettepanek pandi hääletamisele esimesena. Enamus nõukogu liikmetest oli selle vastu. Järgmisena hääletamisele pandud põhikirja ülejäänud parandused ning täiendused ei saanud piisavalt poolthääli ning jäid vastu võtmata.

PROFESSORI VALIMISEST

Kirjandusteooria korraliseks professoriks kandideeris kultuuriministeeriumi kirjandus- ja meedianõunik filoloogiakandidaat Rein Veidemann, kuid kes jäi valimata (15:23). Teaduskonnanõukogu 22 liikmest oli tema poolt hääletanud 14. Ekspertkomisjoni arvates R. Veidemann vääris kirjandusteooria professori kohta, ka akadeemilise komisjoni arvates vastas ta esitatavatele nõuetele.

* * *

*** Nõukogu kinnitas veel sihtasutuse Iuridicum asutamise ja vabade kunstide professori statuudi.**

*** Kuna alates 1. detsembrist on TÜ koosseisus Füüsika Instituut, otsustati instituudi direktor nõukogu koosseisu lülitada.**

78 aastat eesti ülikooli

PÄRNUS teist aastat tegutsevale ülikooli kolledžile oli eesti ülikooli 78. aastapäeva tähistamine eriline. 3. detsembri õhtupoolikul kell viis oli endise kalakombinaadi tsehhihoone varemete juurde Ringi tänavasse kogunenud ülikooli juhtkonna liikmeid, õppejõude, Riigikogu liikmeid jt.Mõistagi olid kohal linna- ja maakonnajuhid. Pidulikult, lausa ilutulestiku saatel pandi nurgakivi uuele õppehoonele.

Praegu asub kolledž Lembitu tänavas endises majanduskooli majas, kus direktor Riina Müürsepa sõnul üks kursus pidevalt mujale loenguid kuulama tuleb saata. Riigieelarves on kolledži ehituseks tulevaks aastaks ette nähtud 3,7 miljonit krooni. Ka Pärnu linna ja maakonna eelarvest on mõlemast ehituseks planeeritud 3,5 miljonit krooni. Kui rahaga probleeme ei teki, valmiks korpus kõige optimistlikuma prognoosi järgi juba järgmise aasta 1. septembriks. Uut õppehoonet ehitatakse neljas järgus, esimesena peab valmis saama õppekorpus. Ehitustöö on alanud, vaiad on maas.

Rektor prof Peeter Tulviste ja direktor Riina Müürsepp tänasid Pärnu linna- ja maakonnajuhte ning Pärnust valitud Riigikogu liikmeid, tänu kellele on õnnestunud ehitust finantseerida.

Praegu õpib Pärnu kolledžis ärijuhtimise ning turismi ja hotelli ettevõtluse erialal 120 üliõpilast. Peale nende jätkab kolledžis õpinguid 85 endise majanduskooli õppurit ning 42 inimest avatud ülikoolis. Direktor ütles oma aktusekõnes, et tuleval aastal tahetakse avada sotsiaaltöö korralduse eriala, edaspidi võibolla ka merebioloogia eriala.

Sotsiaalteaduskonna Tiigi 78 õppehoone kõik telefoninumbrid on muutunud:

Dekaan	465901,	465905
Dekanaat		465957
Dekanaadi juhataja		465958
	faks	465900
Avaliku halduse ja sotsiaalpoliitika osakond		465583
	juhataja	465937
	faks	465582
sotsiaalpoliitika õppetool		465935
Eripedagoogika osakond	465919,	465920
	juhataja	465921
	faks	465956
Psühholoogia osakond		465902
	juhataja	465904
Praktilise Psühholoogia Keskus	465959,	465909
Semiootika osakond tel/faks		465933
Sotsioloogia osakond		465924
	juhataja	465932
Tartu Ülikooli kirjastus peatoimetaja		465944
Arvutilingvistika töörühm		465 941

3. detsembril saabus ülikoolile esimene jõulukaart. Rõõmsaid jõule ja head uut aastat soovis rahandusministeerium.

sport

Eesti meistrivõistlused rühmvõimlemises

30. novembril toimusid Tallinnas Kalevi spordihallis Eesti meistrivõistlused rühmvõimlemises 21 rühma osavõtul üle kogu Eesti. Võistlused toimusid lasteklassis, noorteklassis, juuniori- ja seenioriklassis.

Juunioriklassis võitis esikoha **TÜ spordiklubi võimlemisrühm koosseisus:** Ann Roost, Kristiina Noor, Liisa Noor, Karin Toom, Viivika Taniel, Rica Varul; treener Inga Neissaar. Teiseks jäi Kilingi-Nõmme võimlemisklubi rühm Githa 10.-12. kl; treener Eha Smolina ja kolmandaks Githa 11. kl; treener Margit Schmidt.

Seenioriklassis võitis esikoha võimlemisklubi Piruett võimlemisrühm; treener Mall Kalve. Teiseks jäi TÜ spordiklubi võimlemisrühm koosseisus: Kristina Kotkas, Veronika Krassavina, Irina Piduda, Anu Smirnov, Aira Saar, Kai-Riin Bachmann; treener Inga Neissaar ja kolmandaks Viljandi võimlemisklubi Meetrum võimlemisrühm; treener Sirje Naarits.

Pühapäeval, 7. detsembril kell 15 esinevad TÜ võimlemisrühmad GÜMNAFEST'il Eesti-Soome võimlemispeol. Piletid müügil Tallinna Linnahalli kassas ja Tallinna Piletikeskuses.

Merle Rehand

Õigusabi

Administratsiooni juristid

Jurist **ALIIS LIIN** (0,5 kohaga) tel 465 607 detsembrikuus ruumis 217, alates jaanuarist ruumis 216, vastuvõtuaeg **E, T, K, N, R kella 13-15.**

Jurist **URMAS PEIKER** (0,5 kohaga) tel 465 664 detsembrikuus ruumis 215, alates jaanuarist 1998 ruumis 216, vastuvõtuaeg **E, T, K, N, R kella 8-10.**

TUDENGI-RAADIO

Neljapäeviti kell 20.20 Raadio Tartus.

EELK Tartu Ülikooli koguduse jumalateenistused:

7. detsembril kell 11.15 II advent
14. detsembril kell 11.15 III advent
21. detsembril kell 15.15 IV advent
24. detsembril kell 18 jõululaupäev
25. detsembril kell 12 I jõulupüha
26. detsembril kell 12 II jõulupüha
28. detsembril kell 11.15
31. detsembril vana-aastaõhtu

info

väitekiri

15.12.97 molekulaarbioloogia-alane doktoridissertatsioon -

Urmas Saarma "Tuning the Ribosomal Elongation Cycle by Mutagenesis of 23S rRNA". Op. filosoofiadoktor Paul Pumpens (Läti), keemiakandidaat Mart Speek (TÜ). Kaitsmine kell 12.15 Riia 23, ruum 2-14.

18.12.97 üldzooloogia (arengubioloogia) alane doktoridissertatsioon -

Lembi Lougas "Pärastjääaegne selgroogsetefauna kujunemine Eesti veekogudes". Op. bioloogiadoktor Arvi Järvekülg, filosoofiadoktor Per Ericson. Kaitsmine kell 10.15 Vanemuise 46, ruum 301.

18.12.97 ihtüoloogia ja kalanduse alane doktoridissertatsioon -

Henn Ojaveer "Composition and dynamics of fish stocks in the Gulf of Riga ecosystem". Op. filosoofiadoktor Hannu Lehtonen, filosoofiadoktor J.-L. Bouchereau. Kaitsmine kell 13.15 Vanemuise 46, ruum 301.

töö

Tartu Ülikooli Välis-Eesti uuringute keskus kuulutab välja konkursi

vanemraamatupidaja leidmiseks.

Peamised tööülesanded:

* keskuse külastajatega suhtlemine,

* kirjavahetuse pidamine (eesti ja inglise keeles),

* Välis-Eesti arhiivide ülevaatekataloogi koostamine ja täiendamine,

* raamatukogu loomine ja hoidmine.

Pakume:

* palk 2900 krooni kuus,

* tööaeg 15. detsember 1997 kuni 1. jaanuar 1999.

Palume saata elulookirjelduse **10. detsembriks** aadressil:

Välis-Eesti uuringute keskus
Geograafia Instituut
Vanemuise 46
Tartu EE2400

varia

Tartu Norra Seltsi jõuluõhtu toimub neljapäeval, 11. detsembril kell 18 ülikooli vanas kohvikus.

muuseum

näitus

Ajaloomuuseum

Toomemägi

http://musi.toome.ut.ee/muuseum.html

K-P 11-17

Info, ekskursioonide tellimine tel 465 671.

Ruumide üürimine: 465 675.

Kohvik on avatud kolmapäevast laupäevani kell 11-17.

Näitused: "Kingitused Tartu Ülikoolile", "Tartu Jaani kiriku terrakotaskulptuurid", "Dolores Hoffmanni vitraažinäitus", "Tartu Ülikool filatelisti pilguga: margid, pitsatid, templid".

Muuseumis on võimalik tutvuda **videofilmidega** ülikooli ajaloost ja tähtsündmustest: "Tartu Ülikool aastail 1919-1932", "Ülikool nõukogude okupatsiooniaastatel", "70 aastat eestikeelset ülikooli".

Uus näitus

1. detsembril avati ajaloo muuseumis näitus "Tartu Ülikool filatelisti pilguga: margid, pitsatid, templid". Näituse temaatika võib tinglikult jagada kaheks. Kollektsionääri M. Michelsoni koostatud teema annab ülevaate ülikooli õppejõudude ja kasvandike teadusliku tegevuse kajastamisest filateelias. Kollektsioonis leidub kirjavahetust XIX saj I poolest, seega postmargi ja ümbriku eelsest ajastust. Ülikooli kirjavahetuses peegeldub ka posti ajalugu. Selles võib leida erinevate aegade postitempleid, marke, märgiseid.

Väljapaneku teises osas saab tutvuda ülikoolis eri perioodidel tegutsenud akadeemiliste institutsioonide, haldusüksuste, ametnike ja õppejõudude kasutuses olnud pitsatitega. Eksponeeritud on 210 pitsatit ja pitserit aastaist 1632-1940. Vähem tuntud museaalidena võiks nimetada 1632. aastast pärinevaid pitserite kavandeid. Peene töötluse ja huvitava kunstilise lahenduse poolest väärivad tähelepanu XIX saj I poolel kasutusel olnud ülikooli pitsatid.

Huvilisi ootame kolmapäevast pühapäevani kella 11-17. Näitust saab külastada 15. veebruarini.

Mare Viiralt,
näituse koordinaator

Klassikalise muinasteaduse muuseum

Peahoone

http://www.ut.ee/REKL/muuseum.htm

E-R 11-16

Info tel: 465 384.

Püsiväljapanek: skulptuurid: kreeka arhailise, klassikalise ja hellenistliku kunsti paremate tööde kipsist jäljendid.

Piibliainelised gravüürid 16.-19. sajandist "Armasta oma ligimest nagu iseennast".

Ekskursioonid **aulasse ja kartserisse**.

Zooloogia muuseum

Vanemuise 46

http://www.ut.ee/BGZM

K-L 10-16

Püsinäitus: lindude saali rõdul linnumunade näitus.

Geoloogia muuseum

Vanemuise 46

http://www.ut.ee/BGGM/

K-L 10-16

Info tel: 465 839.

Ekspositsioon inimese evolutsioonist.

Botaanikaaed

Lai 40

E-P 10-17.

Info tel: 432 643.

raamatukogus

Raamatunäitus: "William Faulkner 100".

Näitused: "Armin Tuulse 90", "Raamat karjub appi", "Soome kirjanike naisi", Peeter Alliku maalid "20. sajandi saladusi", "Jakob von Uexkülli Keskuse loodusfoto konkursi ülevaatenäitus", Kalli Kalda fotod "Vaikuse valgus".

Raamatumuuseum

E-R 12-15.

Püsiekspositsioon "Restauraatori töölaualt".

Näitus ülikooli Rootsi-aegsetest ülikooli trükistest.

UNIVERSITAS TARTUENSIS

Peatoimetaja Varje Sootak
Toimetaja Reno Hekkonens
Telefon 465 680
Toimetuse aadress:

EE2400 Tartu
Ülikooli 18, ruum 241
E-mail: ajaleht@ut.ee
Faks: +3727 465 440

Trükk: O/Ü Greif
Tellimise nr. 3642
Tiraaž 800
UT ilmub reedeti

ARy

NR. 43 (1911)
REEDE,
12. DETSEMBER
1997
ILMUB 1948.
AASTAST
HIND 2 KROONI

Tartu Ülikooli Raamatukogu

Universitas Tartuensis

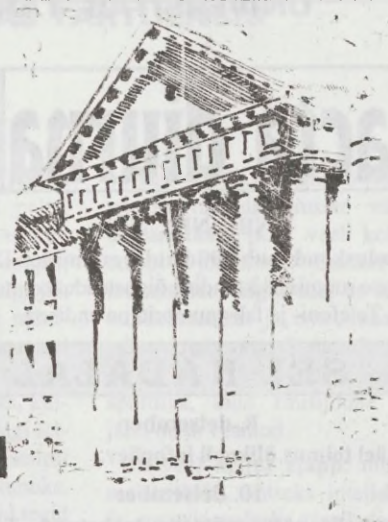

Ülikooli külastas Inglise suursaadik

Neli kuud Eestis residеerunud Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi suursaadik Timothy Craddok külastas kolmapäeval Tartut ja sealhulgas ka ülikooli. Ta kohtus tutvumisvisiidil rektor prof Peeter Tulvistega ning inglise keele ja kirjanduse osakonna ja keeltekeskuse õppejõududega. Suursaadik lubas jätkuvat toetust inglise keele õpetamisel. Järgmisel nädalal võtab ta osa ülikooli uue laborihoone avamisest.

Tänu Autasustamisi

60. sünnipäeval pälvis ülikooli käskkirjas õnnitluse ja tänu pikaajalise ning kohusetundliku töö eest ülikoolis anatoomia instituudi dotsent **HELLE TAPFER**.

50. sünnipäeval autasustati TÜ aukirjaga kauaaegse kohusetundliku töö eest raamatukogu sekretär-masinakirjutajat **ELLE ZIRKI**.

Tartu Ülikooli õnnitlesid eesti ülikooli 78. aastapäeval

Vene Suursaatkond Eestis, Aleksei Gluhhov;
Ungari Suursaatkond Soomes, György Krausz;
Eesti Teaduslik Selts Rootsis;
Valga Maavalitsus, Rein Randver;
Tartu Lennukolledž;
Tartu Raadio;
Korp! Arminia Dorpatensis;
Tartu Instituut Kanadas.

Täname!

7 nimelist stipendiumi 29 üliõpilasele

2. detsembril andis rektor Peeter Tulviste Eesti ülikooli aastapäeva ürituste raames üle seitse nimelist stipendiumi kokku 29 üliõpilasele. (Stipendiumisaajate nimed ilmusid 28. novembri UTs.)

Sissejuhatavas sõnavõtus ütles rektor, et taolise ürituse korraldamise põhjus on rõõmustav - nimelisi stipendiume on võimalik üle anda juba sellisel hulgal, et nad ei taha enam aastapäevaaktuse kavasse ära mahtuda.

Tartu Ülikooli Raefondi stipendiumi asutas Tartu linnavalitsus Tartust pärit üliõpilaste eduka õppetegevuse toetuseks. Stipendiume oli kümme, üks igale TÜ teaduskonnale. Stipendiumid andsid üle linnapea Roman Mugur ning abilinnapea Hannes Astok.

Münsteri Ülikooli uurimisstipendium oli võimalik üle anda juba neljandat korda tänu Münsteri ülikooli emeriitrektori prof Marie Wasna initsiatiivile, kes seekord ka ise stipendiumide üleandmise juures viibis ja stipendiaate tervitas. Stipendium on mõeldud 1. aasta magistrantidele põhiõppes edukalt kaitstud ning magistriõppes edasiarendamisele kuuluva silmapaistvalt hea diplomitöö eest.

Ants ja Maria Silvere ning Sigfried Panti mälestusstipendium on asutatud Laine Silvere-Panti poolt, kes osales ka ise stipendiumide üleandmisel ning tõi Kanadast kaasa 5000 Kanada dollari suuruse osa stipendiumide väljamaksmiseks. Tõhusat abi osutas stipendiaatide valimisel ja praktilise poole korraldamisel Tartu Ülikooli Fond Kanadas ning eriti prof Olev Träss. Stipendiume anti üle 9 üliõpilasele (täienduseks 28. novembri UT-le - stipendiumi sai ka mikrobioloogia eriala 2. aasta doktorant Aili Kallastu).

□ **Avaliku halduse 2. aasta magistrant Margus Sarapuu on üks kaheksast, kes Ants ja Maria Silvere ning Sigfried Panti mälestusstipendiumi pälvis. Stipendiumi andis kätte Laine Silvere-Pant. Tema kõrval Münsteri Ülikooli emeriitrektor Marie Wasna.**

Nikolai Küttise stipendiumi asutas 1990. aastal Kanada metsatööstur ja TÜ vilistlane N. Küttis ning stipendiumi saaja saab võimaluse jätkata metsandusalast uurimistööd Soomes. Sedagi stipendiumi vahendab TÜ Fond Kanadas.

Arno Mägi stipendiumi andis kahele õigusteaduskonna üliõpilastele üle stipendiumi asutaja Arno Mägi.

Leander-Georg Vehiku stipendium on asutatud Margarete Vehiku poolt Siberis hukkunud TÜ vilistlasest abikaasa mälestuseks. Stipendium anti statuudi kohaselt üle kahele õppe- ja teadustöös edukale arstiteaduskonna üliõpilasele.

"Eesti mõtteloo" stipendiumi andis üle "Eesti Mõtteloo" Sihtkapitali nõukogu esindaja Mart Trummal rahvaluule eriala 1. aasta magistrandile Ergo-Hart Västrikule eesti mõtteloo alase uurimistegevuse eest.

Ülle Hendrikson

Lossi 24,

kus enne ülikooli raamatupoe avamist oli kirjastuse müügipunkt, asub nüüd **avatud ülikooli** oma kodu. Hiljuti liideti avatud ülikooliga täienduskoolituskeskus, nii et nüüd on neil ka ühine maja. Praegu paiknetakse esimesel korrusel, tuleval aastal loodetakse ka teise korruse valmimist. Telefoninumbrid on avatud ülikoolil endised, lisandunud on uus number - **465 804.**

□ **Pärast mitme maja vahel rändamist (füüsikahoonest peahoonesse, peahoonest Lossi tänavale) on avatud ülikooli projektijuhil Maire Poomil tõesti põhjust oma uue kodu uute ruumide üle rõõmu tunda. Füüsika-keemiateaduskonna dekaan prof Jüri Tamm uutele naabritele õnne soovimas.**

Jaak Nilsoni fotod

Norra välisministeeriumilt Paabeli remondiks 2 miljonit krooni

4. detsembril kirjutasid rektor prof Peeter Tulviste ja Norra suursaadik Eestis Kai Olaf Lie alla lepingule, mille alusel Norra välisministeerium eraldab keeltemaja Paabeli remondiks 2 miljonit Eesti krooni.

Rektori sõnul soovivad erinevad välisriigid toetada keeltemaja Paabeli remonti, et edendada nende maade keele õpetamist Eestis paremal alusel ja paremates tingimustes, kui seda Eesti ja Tartu Ülikooli nappide tingimuste juures on seni olnud võimalik teha.

Lisaks Norrale toetavad endise trükikojahoone renoveerimist ülikooli uueks «Paabeli»-nimeliseks keeltemajaks ka **Taani, Prantsusmaa ja Rootsi**. Soovi maja remondile kaasa aidata on väljendanud ka Soome.

Aadressil Ülikooli 18/19 asuva ülikooli uueks keeltemajaks planeeritud hoone renoveerimistöödega alustati oktoobris.

Remonditud majja kolib germaani-romaani filoloogia osakond koos kõigi lektoraatide ja õppetoolidega. Vastavalt lepingule soovib Prantsuse saatkond, et suurem osa toetussummast läheks keeltemaja teisele korrusele planeeritud Prantsuse kultuurikeskuse väljaehitamiseks. Keeleteaduse käsutusse jääb ka praegu ülikooli keeltemajana tuntud hoone aadressil Ülikooli 18 a.

Andres Toode,
teabetalitus

acta diurna

NB! NB! NB!

- **Usuteaduskond asub nüüd uutes ruumides**. Dekanaat on peahoone ruumis 313 (endine õigusteaduskonna dekanaadi ruum). Telefoni- ja faksinumbrid on endised.

SEL NÄDALAL

8. detsember

- **Sillamäel toimus ülikooli infopäev.**

10. detsember

- Toimus **selle aasta viimane teabetund**. Teemaks oli möödunud aasta halduspro rektori vastutusalas.
- Zürichi Kõrgema Tehnikaülikooli dotsent ja Kõrgema Sõjakooli asedirektor, reservkolonel **prof Rudolf Steiger pidas aulaloengu "Ülikool ja riigikaitse Šveitsis"**. EÜSi majas toimus ka vestlusring prof Steigeriga.
- **Ülikooli külastas** Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi **suursaadik Eestis Timothy Craddock**, kes kohtus rektoriga ja külastas inglise filoloogia osakonda ning keeltekeskust.

11. detsember

- **Andres Herkel kaitses magistritööd "Mütoloogiline psühholoogia".**
- **Tiit Aleksejev kaitses magistritööd** "Võimusuhted 13.-14. sajandi Rootsi ühiskonnas (maakonnaseaduste baasil)".

12. detsember

- Kl 18 esitletakse Eesti Kirjandusmuuseumi saalis (Vanemuise 42) **juubelikogumikku "ÜS Raimla 1922-1997".**

TULEVAL NÄDALAL

15. detsember

- **Kl 15 kaitseb nõukogu saalis Joel Starkopf doktoriväitekirja "Oxidative stress and ischaemia-referfusion of the heart. A clinic experimental study".**
- Kl 16.15 jätkub Liivi 2 -104 **matemaatikateaduskonna professorite loengusari prof Ülo Lepiku loenguga "Mis on determineeritud kaos?".**

17. detsember

- Kl 12.30 algab J. Veski auditooriumis peahoones **vana kirjakeele päev.** Kl 15.30 esitletakse eesti keele õppetoolis raamatut "Vanimad eesti keele tekstid ja sõnastik".
- Kl 12 avatakse **Citrina labori- ja õppehoone Riia 23**.
- Kl 18 on antiikkultuuri lektooriumis **Laidi Laiveriku ettekanne "Muuseumitund Myroni, Pheidiase ja Polykleitosega".** Üritus toimub klassikalises muinasteaduse muuseumis.
- Kl 19.15 algab Tartu Evangeelsete Üliõpilaste Ühenduse korraldatud **advendi jalutuskäik** Inglisillalt vt 4. lk).

18. detsember

- Kl 16 on ph aud 102 **Jaan Elkeni avalik loeng "Maalikunsti asend uuenenud Eesti kunstimudelis".**

19. detsember

- Kl 10.15 algab **TÜ nõukogu istung.**
- **Magistriväitekirja** kaitsevad psühholoogia osakonnas (Tiigi 78 - 332): kl 14.15 Külli Muug **"Agressiivsuse arengut mõjutavad tegurid", kl 15.15 Kristel Karu "Ethnic identity in different contexts and geberations: the case of Estonians in Estonia and Sweden" ja kl 16.15 Luule Kants "Meta-level collectivism in Estonia and Finland".**

lugeja küsib

Miks ei remondita ülikooli peahoone fassaadi?

Vastab prorektor Toivo Maimets: sellele küsimusele on kaks vastust.

Esiteks: ülikooli peahoone lagunev fassaad näeb küll hirmus välja, kuid hoopis suurem probleem on vajuv vundament. Ülikool pole nii rikas, et vuntsida iga pidupäeva eel üle peahoone fassaadi, teades, et vundamendi vajumine rikub selle järgmiseks pidupäevaks niikuinii. Ülikooli juhtkond on seisukohal, et kõigepealt tuleks suunata miljonid vundamendi kindlustamiseks ja alles siis, kui sellega on kõik korras, teha korda peahoone fassaad, ja teha korda pikaks ajaks.

Teisalt - peahoone sambad pole sugugi kõige nigelamas olukorras ülikooli õppe- ja teadustöö hoonetega võrreldes. Raha on aga püütud suunata eelkõige ikka sinna, kus olukord kõige raskem.

Kokkuvõtteks - ülikooli peahoone seis peegeldab ülikooli üldist finantsseisu - vajadused on suuremad kui võimalused. Mitte miski ei lagune ülikoolis sellepärast, et see kellelegi meeldiks, vaid seepärast, et pole raha.

Ülikool pole seisnud käed rüpes, vaid on peahoone remondiks raha otsinud. 8. detsembril saadetud kirjas teatab Riigikogu kultuurikomisjoni esimees Talvi Märja, et Riigikogu on ülikooli rahataotlusest rahuldanud rahaeraldamise peahoone remondiks 4 miljoni krooni ulatuses. See raha läheb peahoone vundamendi kindlustamiseks. Et vundament ükskord kindlalt seisaks, on lisaks vaja veel 10 miljonit krooni. Kust see raha võiks tulla? Vastavalt ülikooli võimalustele - eraannetajatelt, sihtasutusest, fondidest ja laenudest, kui riik rohkem raha ei eralda.

õnnitleme

Professor Aadu Loog 65

Juubilar Aadu Loogi võib pidada põliseks tartlaseks. Ta sündis 9. detsembril 1932. aastal Tartus, omandas siin kesk- ja kõrghariduse, lõpetades 1956. aastal TRÜ geoloogia osakonna. Seejärel siirdus ta küll Tallinna TA Geoloogia Instituuti, kus omandas ka geoloogia-mineraloogiakandidaadi teaduskraadi (1964), kuid 1966. aastal on Aadu Loog jällegi Tartus, asudes tööle TRÜ geoloogia kateedri õppejõuna (algul vanemõpetajana, 1970. aastast dotsendina). Ta on õpetanud mitmeid distsipliine, nagu geoloogiline kaardistamine, struktuurigeoloogia, geokeemia jt. Aadu Loogi teadustöö on olnud põhiliselt seotud Eesti alamordoviitsiumi kivimite litoloogia ja geokeemia uurimisega.

Õppetöö kõrvalt on juubilaril tulnud ülikoolis täita mitmeid vastutusrikkaid ülesandeid. Kindlasti kõige enam aega on paljude aastate jooksul nõudnud dekaani amet (1975-1993), lisaks sellele veel geoloogia kateedri juhatamine aastatel 1988-1992. Kui 1992. aastal geoloogia kateedri baasil loodi geoloogia instituut, siis valiti Aadu Loog geoloogia ja mineraloogia õppetooli korraliseks professoriks.

Juubilari tehtud suurt tööd ülikoolis on ära märgitud ülikooli medaliga (1997). Käesoleva aasta sügisest on Aadu Loog emeriitprofessor.

Mitmesuguste tööülesannete tõttu on Aadu Loogil tulnud pidevalt kokku puutuda üliõpilastega, nende murede ja probleemidega. Ta on olnud üliõpilasi mõista püüdev ja positiivseid lahendusi otsiv pedagoog. Töökaaslased tunnevad teda sõbraliku, abivalmis ja mõnusa huumorimeelga kolleegina. Vaatamata aastakümnete pikkusele pingsale tööle on juubilar säilitanud noorusliku reipuse ja positiivse ellusuhtumise. Selles on kindlasti oluline roll olnud ka tema sõbralikul ja kokkuhoidval perekonnal.

Geoloogide pere õnnitleb Aadu Loogi juubeli puhul, soovib head tervist ja jätkuvat nooruslikkust.

Kollegide nimel
dotsent Asta Oraspõld

Kalev Ulp 70

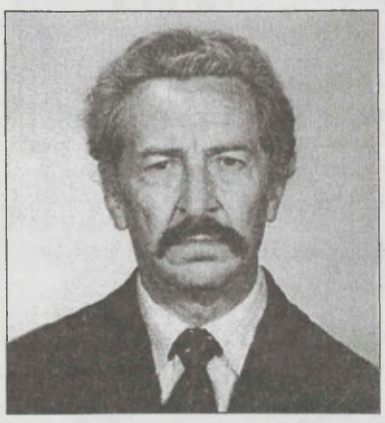

Arstiteaduskonna anatoomia õppetooli teenekas õppejõud Kalev Ulp sündis Pajusis 15. detsembril 1927. Õppinud Põltsamaa keskkoolis ja lõpetanud Tartu Ülikooli (1952) on ta oma anatoomia-alaseid teadmisi jaganud juba 45 aastat. Tänu pikaajalisele staažile, entusiasmile ja ajale, mil teadustöö kõrval hinnati vääriliselt ka pedagoogilist tööd, ei kujunenud temast mingi kitsapiirilise probleemiga ainult sügavuti tegelev spetsialist, vaid avara silmaringiga, oma eriala ka laiuti haarav pedagoogiliselt küps õppejõud. Ravi eriala kõrval on tal tulnud anatoomiat adapteerida ka kehakultuurlastele, farmatseutidele, pediaatritele, stomatoloogidele ja mitmete teiste teaduskondade tudengitele. Kui eeltoodule lisada temale omane loominguline üldistusvõime, faktidel põhinevad vaimukad võrdlused ja sädelev huumor koos paljude muude harrastuste ja traditsioonide jätkamisega, siis on arusaadav, miks juubilar on kujunenud arstiteaduskonna üheks populaarsemaks õppejõuks. Kalev Ulp on ka õpiku "Inimese anatoomia" kaasautor, teinud tänuväärset tööd eestikeelse anatoomia oskussõnavara arendamisel erialase teadusliku seltsi terminoloogiakomisjoni sekretärina.

Rohked teaduslikud publikatsioonid ja ettekanded hõlmavad peamiselt biomehaanika ja antropoloogia valdkonda. Samas on juubilar järginud deviisi *mens sana in corpore sano* olles palju aastaid ülikooli õppejõudude võrkpallimeeskonna kapten ja toonud karikaid või auhindu arstiteaduskonnale lauatennises, laskmises ja males. Soovime talle jätkuvat head tervist, kustumatut energiat ja palju õnne (pensionirahadega hinge seeshoidmiseks)!

Kolleegid - anatoomid

teabetund

10. detsembril

Selle aasta viimases teabetunnis andis ülevaate aasta jooksul oma vastutusalas tehtust halduspro rektor Riho Illak.

Riho Illak on ülikoolis ametis 1994. aasta aprilli lõpust. Selle aja jooksul on tema vastutusala struktuur põhjalikult ümber korraldatud: mitmeid allüksusi on liidetud või lahutatud, loodud uusi, sealjuures kolmandik 1994. aastal olemas olnud ametikohti koondatud, suurenenud on erivahenditest finantseeritavad üksused (4 %-st 30 %-ni) jne. Omaette struktuuriüksustena on praegu kaks TÜ apteeki, ülikooli kohvikud, ülikooli raamatupood. Apteekide kohta ütles halduspro rektor, et näiteks Helsingi Ülikooli kümme apteeki toovad ülikoolile väga suure kasumi, edaspidi on kavas ka TÜ apteekide tegevust vastavalt seadustele ümber korraldada.

Väikeettevõte TÜ Üliõpilasküla likvideeriti ning asutati mittetulundusühing Tartu Üliõpilasküla. Riho Illak on ülikooli esindaja Üliõpilasküla üldkoosolekul.

Ehituskorralduse osakond on sel aastal tegelnud rohkem kui saja objektiga. Suuremad objektid olid Lossi 3 ja Näituse 20. Renoveeritud on kolmandik sotsiaalteaduskonna majast Tiigi 78. Alustatud on Narva mnt 4/6 majandusteaduskonna hoone ümberehitusega. Töö käib mitme riigi toetuse abil filosoofiateaduskonna keeltemajas (loe 1. lk - toim).

Kinnisvarade osakond moodustati majandus- ja kinnisvaraosakonna ning ehitusjaoskonna baasil. 1997. aastal likvideeriti ehitusjaoskond, kus neli-viis aastat tagasi töötas 152 inimest. Remonditeenistuses on praegu paarkümmend inimest. Lähemal ajal toimub muudatusi elamuteenistuses, sest erastatakse üle 170 ülikooli valduses oleva korteri.

Peainseneriosakond on teinud suuremahulisi töid Lai 40, Nooruse 9, Tähe 4 jpt kohtades. Vähenenud on avariitööde arv, ja seetõttu on ka

Järg 4. lk.

arvamus

Dotsendi nimetusest ja õppejõuvalikust

SAMAL TEEMAL:

*** Valdar Parve "Dotsentism, seminaarlus" - UT nr 40, 21. november;**

*** Jaanus Harro "Dotsent Rootsis" - nr 42, 5. detsember.**

Dotsent V. Parve äge rünnak (UT 40, 21. XI) **dotsendi** nimetuse vastu ei ole veenvalt põhjendatud. Seda nimetust kasutati ka vanas Eesti vabariigis (eradotsent oli mittekoosseisuline õppejõud) ning kasutatakse mitmel maal tänini. Saksa õigekeelsuse sõnaraamat Duden annab tähenduseks **kõrgkooliõpetaja**. Mõnes saksa ülikoolis on see ametinimi saanud tõesti õppetöö läbiviija üldise tähenduse, kuid ka **rektor** on seal tihti koolijuhataja, **professor** on (eriti Austrias) keskkooliõpetaja, **akadeemik** on aga üldse akadeemilise haridusega isik. Kas siis selle pärast peame oma fikseerunud nimekasutust muutma? Kõrgkoolireformi tuleks mõista sisuliselt, mitte üksnes ametikohtade ja asutiste ümbernimetamist, mis toob alati kaasa mitmetimõistmise segadust.

Õppejõukohtade konkursi kriteeriume peaks erialarühmade kaupa diferentseerima. Teoreetiliste alade esindajad, kosmose- ja globaalprobleemide uurijad, füüsikud, keemikud, mikro- ja molekulaarbioloogid on leidnud hea kriteeriumi - rahvusvaheliselt retsenseeritavates ajakirjades avaldatud artiklite arvu. Seevastu kirjandusteadlaste, murdeuurijate, sordiaretajate ja kohalikku loodust uurivate bioloogide, geoloogide ja geograafide jaoks on see kriteerium täiesti kasutu, sest kesksed rahvusvahelised väljaanded ei avalda kunagi selliseid, kuitahes olulise regionaalse või lokaalse tähtsusega töid. On ka uusi teadusalasid ja interdistsiplinaarseid probleeme, mida valgustavad vaid väikese levikuga väljaanded mõnes erialakeskuses. Seetõttu tuleb õppejõukandidaadi või dotsendi töö hindamisel arvestada teadustoodangut palju laiemas diapasoonis, kaasa arvates kohalikes keeltes ilmunud raamatud ja artiklid, teatmeteosed, õpikud, atlased ja muud, ning nende hindamiseks kaasata sama regiooni teiste ülikoolide (mitte ainult Helsingi, vaid ka Joensuu, Umeå, Peterburi, Riia jt kolleege ning usaldada nende poolt antud hinnanguid. Ei maksaks ka arvata, et kõik kaasmaalased annavad ainult subjektiivselt sõbramehelikke arvustusi. Pealegi tuleb ju arvestada, et teadlaste isiklikud kontaktid (ühisekspeditsioonid, kaasautorlus ja lihtsalt tutvus) on mingil määral mõõduandvad ka rahvusvahelistesse väljaannetesse pääsemisel, kus üha suurenevat limiteerivat rolli etendab osavõtumaks, seega vaese teadlase sõltuvus sõbralikust sponsorist.

Rahvusvaheliselt retsenseeritavate artiklite ülehindamine võib viia selleni, et hea aine- (kirjanduse-, keele-, looduse-) tundja asemel valitakse õppejõuks osav suhtleja, konverentside agar külastaja või rändteadlane, kes ei tunne midagi põhjalikult, kuid on osalenud kaasautorina mõne maineka väljaande tuntud autorite sabas.

Viktor Masing,
emeriitprofessor

Kuidas olla professor?

Algus eelmises numbris

Professor peab hea seisma, et meeskond tervikuna ja kõigis lülides töötaks. Ta on nõuandja kirjandusotsinguis, metoodikaprobleemide lahendamisel, materjali läbitöötamisel, tulemuste sisulisel väärtustamisel. Professorilt oodatakse parimat finantside taotlemisel ja saadu otstarbekat jaotamist. Professor ei tohi hüljata sisulist juhendamist, muutuda aruannete nõudjaks, formaalarvestuse punktide kokkulugejaks uurimistöö sisulise korraldamise asemel.

Meeskonnatöö üks avaldusi peaks olema **kraadiõpe**. Üldkorraldaja on professor, kuid ta ei saa olla kõigi doktorantide ja magistrantide teaduslik juhendaja. Samas ei tohi ta üldse kõrvale jääda otsesest juhendamisest ega individuaaltööst kraadiõppe üliõpilastega. Professori funktsioon üldkorraldajana seondub sobiva uurimisteema fikseerimisega. Tema teadmistepagas peab rakenduma, et projekteeritav teema oleks lahendatav ning viiks teadusväärtusliku tulemuseni. Professori ülesandeks on iga kraadiõppe-üliõpilase siirdamine teadustöö meeskonda, andes talle teavet meeskonna kui terviku sihtmärkidest ning magistrandi/doktorandi ülesannetest ja kohast meeskonnas. Edasiselt peab professoril olema ülevaade iga kraadiõppe tudengi teest teadusväärtuslikele tulemustele. Eesmärgiks ei tohi seada publikatsioone. Need on töö tulemuseks. Doktoritööks vajalikud kolm väärt publikatsiooni on väitekirja kaitsmisele esitamise eelduseks, mitte põhiargumendiks. Põhiargumendi annab väitekirja teadusväärtus.

Kuidas toimida palju aineid õpetava **õppetooli** puhul? Ilmselt suureneb neil juhtudel dotsentide ja lektorite funktsioon ning vastutus. Ühe meeskonna asemel (nii õppe- kui ka teadustöös) võib kujuneda kaks või enam meeskonda reeglipäraselt eesotsas dotsendiga. Kuid professori vastutus jääb ikkagi. Ta peab kodus olema kõigis õppetooli õpetatavates ainetes, tal peab olema ülevaade vastavate teadusvaldkondade arenguplaanidest ja õpetamise iseärasustest. Ükski aine ei tohi jääda alaväärtustatuks ja alafinantseerituks. Kõigi õppeainete ja meeskondade finantseerimine peab olema avalikustatud. Peale kõige muu peab professor suutma endale kindlustada sisulise teabe õppetöö käigust kõigis ainetes ja olema aldis lahendama kõigi ainete probleeme.

Viimastel aastatel olen katsetanud õppetöö korraldamist kombineeritud meeskondadega: õppejõud osaleb kindla ülesandega mitme aine õpetamisel, seega mitmes meeskonnas. Edukas saab selline variant olla heal kollegiaalsusel, tahtmisel hästi mõista üksteist ja õppetooli ülesandeid üldse. Kombineeritud meeskonna üks plusse on ainete omavaheline seostumine, mis on üliõpilaste ühtse intergratiivse teadmise kujundamise eeldus.

Ülikooliväliselt on võimalik saada toetusrahasid nii teadustööks kui ka õppetöö uute vormide evitamiseks. On loomulik, et vastav initsiatiiv tuleneb nii professorilt kui ka teistelt õppejõududelt. Lubamatu on, kui professor kasutab saadavaid summasid meelevaldselt, unustades taotluse sihtsuunitluse.

Õppetool kui erialane teaduslik ja arenduslik keskus

Eesti dimensioone arvestades peaks iga õppetool Tartu Ülikoolis moodustama juhtiva erialase teadusliku ja arendusliku keskuse vabariigis. Eelkõige määrab selle professori autoriteet ja tuntus, kuid samuti ka kogu meeskonna orienteeritus. Elevandiluutornikesest tuleb välja ronida, õppida tundma oma eriala rakenduslikku olu, pakkuda oma panust arendustegevuses. Populaarsust aga ei saa nõuda kõrgemalt poolt tuleneva korralduse kaudu. Populaarsus tuleb välja teenida. Tagatiseks on teabepagas, mida õppetool pakub ja mille väärtust rakendussfäär mõistab.

Teaduskeskuse funktsioon ei piirdu Eestiga. Ülikoolile annab sära rahvusvaheline tuntus ja tunnustus tema koosseisus olevatele teaduskeskustele. Tuntuse saab rohke osavõtuga konverentsidest, kompuuterinfost publikatsioonide kohta. Samm edasi on tunnustus. Siin on sõlmitud tutvustel ja formaalsetel näitajatel üpris minimaalne ja küllaltki kõrvaline väärtus. Aisopost parafraseerides võib öelda: oluline on lõvikutsika sünnitamine; küülikupojad, vaatamata nende rohkusele, jäävad tähele panemata. Tõendusi tunnustuse kohta leiame tsiteerimisindeksitest, kutsetest loenguid pidama, konverentsidele kutsutud esinemisest, ettepanekutest kirjutada peatükk suurde käsiraamatusse või õpikusse, muidugi aga teaduslike aunimetuste andmisest ja auhindade saamisest. Tuntuse väljenduseks on ka kraaditaotlejate või doktorikraadi omandanute (*post doc*) tahtmine tulla teadusmeeskonda tööle.

Kuidas olla lektor?

Professori põhiülesanne on tudengeid õpetada. See pole küll tema ainus funktsioon ja tõenäoliselt pole selle tähtsus olulisem võrreldes kõrgetasemelise teadustööga. Kuid ülesannete tippu kuulub kindlasti kvalifitseeritud õppetegevus. Muu hulgas ei tohi ebavääriliks pidada individuaaltööd üliõpilasega. Muidugi ei jõua kõik üliõpilased professori juurde, kuid tee peab olema avatud. Ning need, kes jõuavad, peavad saama tunnetatava intellektuaalse laengu.

Õppetöö vormide hulgas on professoril esmatähtis muidugi loeng. Professor peab olema kõrgtasemega lektor.

Pikal lektoriteel olen palju mõelnud, **kuidas esitada teadusteavet. Esmalt** otsisin endale eeskujusid, keda matkida püüdsin. Siis hakkasin oma loenguid teadlikult analüüsima. Selgus, et aastate vältel on ühe ja sama loenguteema käsitluses eristunud kindlad etapid. Esimest etappi iseloomustas nii uudsus, mis sünnitas huvitatuse, kui ka kogenematus, mis otsinguile sundis. Tekkis tahtmine pakkuda võimalikult palju. Samas aga taipasin, et inforikkus rikub materjali vastuvõtmist. Pealegi selgus, et see, mis üliõpilasel loengust külge jäi, polnudki kõige põhilisem, vaid mõnikord üksnes illustreeriv detail. Enamasti ebaõnnestus ka katse pakkuda materjali teadusloolises aspektis, näitamaks, kuidas kujunes tänane teadmine. Jällegi selgus, et põhiteadmine ei muutunud sellest sügavamaks, paremini kinnistunuks. Suurima mõtteerksusega tudengid tegid need ekskursioonid minuga edukalt kaasa. Samas aga ilmnes, et paljudel teistel hakkasid tähtsuse kaotanud minevikuargumendid sekkuma tänase teabe põhjendusse. Umbes sama lugu oli liialdatud probleemitsemisega: tublid tudengid tulid mõttekäikudega kaasa ja ilmselt omandasid oskuse probleeme näha, otsimaks neile lahendusi. Teistele aga jäi asi segaseks: ega sellest ja sellest nagunii midagi ei teata!

Probleemloengud ja teadusloolisele käsitlusele tuginevad esitused on tingimata vajalikud kraadiõppes. Usun aga, et bakalauruseõppes, eriti esimestel stuudiumiaastatel tuleb nendega tagasihoidlik olla. Muide, aastate pikku on mul kujunenud arvamus, et kolmandale stuudiumiaastale jõudmisel leiab intellektuaalsetes võimetes aset kvalitatiivne nihe või lihtsamalt öeldes "mõistus tuleb pähe".

Teine etapp kujunes ajapikku. Iga teema suhtes omandasin ratsionaalse käsitluse: mida ja kuidas rääkida. Loengupidamine muutus kergeks, kuid hakkas tüütama.

Kolmandasse etappi juhtis teadasaamine, et koos konspektilehtedega kolletab ka lektori maine. Omaseks saanud käsitlusest tuli välja murda ja hakata uut teadusinfot lisama. Ja jällegi olid probleemid: mida, kuidas, kui palju. Laekunud kogemus hoidis eemale paljudest ummikteedest. Loengupidamine muutus aga loometööks, intellektuaalseks katsumuseks. Tõsi, eks loeng oli nüüd väsitavam kui teises etapis. Need lektorid, kes uhkustavad, et võivad 4 või koguni 6 loengutundi päevas rääkida ilmsete väsimustundemärkideta, pole veel kolmandasse etappi jõudnud. Lektori tõsisest loometööst räägib see, et ta tunnetab intellektuaalset ja emotsionaalset tühjaksammutumist. Sarnaselt sportlasele oli ta küll võimeline võimsaks lõpuspurdiks, kuid finišijoone ületamise järel on ta väsinud.

On veel **neljas etapp**: muuta loeng meistritööks, ühtseks intellektuaalseks ja emotsionaalseks tervikuks: üheaegselt on loengus tunnetatav kindel loogiline struktuur, mõttejoon, mida järgitakse ning emotsionaalne rütm. Väited ja nende argumentatsioon tuuakse esile erineva intonatsiooniga. Põhiline eraldub illustreerivast. Loeng algab tähelepanutõmbega, milleks pole manitsevad märkused ega tühjad sõnad teema tähtsusest. Loengul esinevad emotsionaalsed *crescendo*'d ja *diminuendo*'d. Ajastatult pakutakse midagi lõõgastuseks. Loeng lõpeb intellektuaalse ja emotsionaalse puändiga. Olen selle poole püüelnud, kuid pole kindel, kas olen sinna ligilähedalegi jõudnud.

Ma ei usu, et parim tee loengu emotsionaalseks muutmisel on grimassideni ulatuv miimika, pantomiimile sarnanev žestikulatsioon, mööda auditooriumi ringimarssimine. Ka kriiskamine või oma naljade üle rõkkavalt naermine pole veel lahendus. Ometigi on oluline hääletooni, -kõrguse, intonatsiooni ja tugevuse moduleerimine, ekspansiivse ja sugereeriva kõne vaheldumine intellektuaalse lõõgastusega. Oluline on ka lakke või lauale vahtimise asemel otsida silmsidet iga üliõpilasega, edastamaks sõnatu teave: ma räägin sinuga! Igal juhul tuleb hoiduda monotoonsest jutuvadast. Õppejõu tee algul ütles mu šeff professor Ilo Sibul: "Kui ei suuda ainet esitada vaimustusega, siis parem mitte minna auditooriumi ette".

Järgneb

Atko Viru

Õppejõudude lektoorium

avati 2. detsembril peahoone esimesel korrusel. See on tööpäeviti avatud kõigile õppejõududele. Laual on ka värsked ajalehed - Postimees, Universitas Tartuensis, Eesti Päevaleht, Sõnumileht jt.

Jaak Nilsoni fotod

arvutiteave

Arvutuskeskus abistab tarkvara soetamisel

Tarkvara infopäevad

Arvutuskeskuse üheks tegevusvaldkonnaks on uue tarkvara tutvustamine ja selle juurutamine ülikoolis. Sellel eesmärgil olemegi ette võtnud tarkvara infopäevade korraldamise. Möödunud õppeaastal toimus kaks infopäeva. Esimesel tutvustas oma uusi tooteid Tartu firma Regio. Teisel esines Veiko Herne AS Tarkvarast, kes demonstreeris Centura infosüsteemide tegemise vahendeid ja rääkis Netscape'i tulevikuvisioonidest. Sel õppeaastal on toimunud juba kaks infopäeva, mõlemad Adobe firma programmide tutvustamiseks. Septembris oli teemaks Adobe Acrobat. Rääkisin PDF-formaadi kasutamisest *on-line*-kirjastamises ja näitasin PDF-failide tegemise vahendeid. Novembris tutvustas Maret Meriste paketti Adobe PageMill, mis on mugav ja suurte võimalustega WWW-*editor*. Lubaduse lähematel kuudel esinema tulla on andnud firma IT, kes tutvustab uuemaid viirusetõrje programme, ja AS Filosoft, kes tegeleb eesti keele spellerite jm keeletarkvara loomisega.

Ühiselt ostes saab odavamalt

Enamik tarkvaratootjaid müüb oma programme haridusasutustele mitu korda soodsama hinnaga kui kommertsfirmadele. Alati sõltub hind ka ostu kogusest. Praktika näitab, et ülikoolile on soodsam osta tarkvara ühiselt, selle asemel et iga õppetool või instituut pöörduks otse arvutifirmasse. Mõned firmad (näiteks Adobe Systems) müüvad oma tooteid haridusasutustele kümnele kasutajale mõeldud pakettidena ja ühele instituudile või ka teaduskonnale ei ole lihtsalt tarvis nii palju litsentse. Sel aastal olemegi korraldanud mitu Adobe pakettide ühisostu. Ostetud on Adobe Acrobat Windowsi ja UNIX-i versioonid, Adobe Photoshop, Adobe PageMill. Järgmise aasta algul on plaanis ühiselt osta veel üks kümnene Acrobati komplekt ja kui leidub kokku kümme soovijat, siis PageMill, PageMaker ja muud.

Ülikoolis kasutatakse väga palju Microsofti tarkvara. Alates 1995. aastast on ülikool nn MOLP (*Microsoft Open License Pack*) klient. See tähendab, et ülikooli kõik allasutused saavad Microsofti tarkvaralitsentse osta MOLP EDU hindadega, mis on tunduvalt soodsamad üksikpakettide hindadest. Arvutuskeskuse kaudu on 1997. aastal Microsofti programmide MOLP-litsentse ostnud umbes 30 allüksust. Lisaks sellele tegid eraldi MOLP-tellimusi õigusteaduskond, majandusteaduskond ja bioloogia-geograafiateaduskond.

Microsofti tarkvarahinnad on näidanud pidevat tõusutendentsi. Kontoripakettidest soovitaksin Microsoft Office'i asemel paketti Corel WordPerfect Suite, mis on hinna poolest soodsam ja võimalustelt isegi parem. See sisaldab tekstiredaktorit WordPerfect, tabelarvutusprogrammi QuattroPro, esitluste tegemise programmi Corel Presentation ja veel hulga lisavahendeid. Miinuseks on praegu see, et tema jaoks ei ole veel tehtud eesti keele spellerit.

Tarkvara ostmisega tegelevad loomulikult peale arvutuskeskuse töötajate väga paljud ülikooli inimesed. Viimase aja suurematest ostuplaanidest on minuni jõudnud info matemaatikateaduskonnast ja majandusteaduskonnast. Malle Fischer (*malle_f@rmi.ut.ee*) rakendusmatemaatika instituudist organiseerib paketi Mathcad ostu matemaatikute ning füüsikute arvutiklasside jaoks. Alar Pandis (*Alar.Pandis@mtk.ut.ee*) majandusteaduskonnast koordineerib statistikatarkvara SPSS kogu ülikooli katva litsentsi ostmist.

Tugiisikud

Infot toimuvate või planeeritavate tarkvara ühisostude kohta saab arvutuskeskus kõige kiiremini edasi anda tugiisikute listi AK.TOED kaudu. Arvutuskeskuse tugiisikute nimekiri on näha meie WWW-leheküljel aadressil http://www.ut.ee/ak/tugiisik.html. Personaalarvutite tarkvara puudutavate küsimuste ja ettepanekutega võite pöörduda ka otse arvutuskeskusesse e-postiga **tiina@ut.ee** või telefonil **465 476.**

Tiina Tamme,
arvutuskeskuse
tarkvaraspetsialist

teabetund

Algus 2. lk.

kaebusi on vähem. Avariide vältimiseks on loodud süsteemsem ja parem töökorraldus.

Kommunikatsioonitehnika osakond on suure töö ära teinud telefonikeskjaama laiendamisel, mis on ülikoolil aidanud telefonikulusid kokku hoida 3 miljoni krooni ulatuses. Kahe viimase aasta jooksul on telefonikeskjaama abonentide arv peaaegu kahekordistunud, nii et kasutusele tuli võtta neljakohaline arv.

Osakond lindistab ka aulas ja nõukogu saalis toimuvaid tähtsamaid üritusi. Aastakümnete jooksul on kogunenud huvitav lindikogu. Säilimise huvides on kavas lindid laserplaatidele ümber kanda, ja nii, et neid saaksid huvilised ka tellida ja koopiaid teha.

Transpordiosakond tegeleb ka liikluskorraldusega ning on sisse viinud parkimislubade süsteemi, mis hõlbustab töötajate autode parkimist ülikooli hoonete juures. Vana masinapark on välja vahetatud uuemate autode vastu. Osakond püüab pakkuda transporditeenuseid odavamalt, kui see tuleks väljastpoolt ülikooli tellides.

Varustusosakonna kirjatarvete ladu jääb praegu vana kiriku keldriruumidesse alles, likvideerimisele läheb Riia mnt ladu. Väljatöötamisel on kord, mille järgi hakkab varustusosakond teaduskondadel ja teistel struktuuriüksustel mittevajaminevat vallasvara (mööblit ja seadmeid jm) realiseerima.

Tänavu sai 50-aastaseks **Kääriku spordibaas.** Mitmeid kordi on arutusel olnud spordibaasi tulevik. Sellest tahetakse välja arendada korralik tervise- ja spordikompleks.

Sõbra Maja omanikuga lõpetatakse rendileping 1. jaanuarist, sest üliõpilaskonnal puudub tahe kultuuritegevuse edendamiseks.

Ülikooli struktuuriüksuseks jääb ainult vana kohvik, mis on kavas uuendada. Teistele toitlustuskohtadele korraldati rendikonkurss ja jaanuaris lähevad need erakätesse.

Ülikooli raamatupoe majanduslik tegevus on hästi läinud, prognoositust isegi paremini. Ka siselaen laekub korralikult.

Ülikooli staadioni remont koos linnaga on ennast igati õigustanud ning seal saab nüüd ka rahvusvahelisi võistlusi korraldada. Mais toimuvad seal Tartu üliõpilasmängud, millega tähistatakse 75 aasta möödumist esimestest Balti regiooni üliõpilasvõistlustest 1923. aastal Tartus, millest kujunesid hiljem iga-aastased SELL-i (Soome, Eesti, Läti ja Leedu) üliõpilasmängud. Praeguseks on lubanud seekordsetest mängudest osa võtta 14 maa üliõpilased, sealhulgas koguni Lõuna-Aafrikast. Halduspro rektor tutvustas ka mängude maskotti Sellikest, kellest saab ehk Otto Triinu sõber.

Riho Illak vastas ka küsimustele. Peahoone fassaadi remondi kohta saab lugeda rubriigist "Lugeja küsib" UT 2. lk. Lähiaastatel on oodata marksumaja põhjalikku remonti.

* * *

Teabetunnis tutvustasid ennast ka ülikooli uued töötajad. Poole kohaga on **juristidena** ametis õigusteaduskonna 4. aasta üliõpilased **Aliis Liin ja Urmas Peiker**.

Teabetundi juhatanud Eeva Kumberg tuletas meelde, et uus partii ülikooli jõulupostkaartide saabub 17. detsembril.

Pisiplastikanäitus

"Illustratsioonid Vanale Testamendile"

Tartu Keskraamatukogus avati täna ülikooli ajaloomuuseumi värske kunstniku **Kärt Mikli** pisiplastikanäitus.

Heldur Saarsoo

4. detsembril - päev enne 66-aastaseks saamist lahkus meie hulgast pärast rasket haigust kauaaegne õigusteaduskonna õppejõud dotsent Heldur Saarsoo.

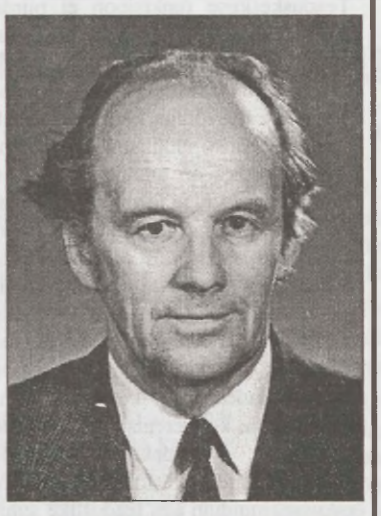

Olles 1966. aastal *cum laude* lõpetanud Tartu Ülikooli, kogus Heldur Saarsoo kolm aastat uurijana praktilisi kogemusi ja õpetas seejärel ligemale kolmkümmend aastat õigusteaduskonnas kriminaalmenetluse õigust ning sellega seonduvaid kõrvalaineid. Pikka aega täitis ta teaduskonna prodekaani ülesandeid.

Nii 1972. aastal kaitstud kandidaaditöös kui ka hilisemas teadustegevuses oli Heldur Saarsoo keskendunud alaealiste kuritegevuse problemaatikale, olles selles valdkonnas üks vabariigi tunnustatumaid spetsialiste.

Kolleegide ja oma endiste üliõpilaste mälestustesse jääb Heldur Saarsoo elama erakordselt vastutuleliku ja sõbraliku inimesena, inimesena, kel kuni oma viimsete päevadeni jätkus kõigi jaoks head sõna ja sooja pilku.

Kolleegide nimel Heldur Saarsoo lähedastele sügavat kaastunnet avaldades

Eerik Kergandberg

Maakonna päev Saaremaa üliõpilastele

Vana aasta lõpus, 29. detsembril oodatakse erinevate kõrgkoolide saarlastest üliõpilasi Kuressaare Kultuurikeskusesse maakonna päevale ja õhtul "Skalasse" tudengite aastalõpupeole.

Kell 12 antakse Kuressaare Kultuurikeskuses kätte Saaremaa Omavalitsuste Liidu aastastipendiumid. Samas järgneb omavalitsuste liidu, maavalitsuse, ettevõtluskeskuse ja asutuste-ettevõtete infotund.

Tudengitele tutvustatakse maakonna arengusuundi ja ettevõtluskeskkonda, räägitakse sellest, kas ja missugust tööjõudu Saaremaa vajab ning millisetd kodusaarega seotud teemasid võiksid üliõpilased kasutada kursuse- või lõputööde kirjutamiseks.

Kell 15 - 16.30 on kõige ärksamad ja asjahuvilisemad tudengid - loodetavasti on esindajaid kõikidest kõrgkoolidest - palutud kultuurikeskuse valgesse saali jätkama kohtumist ümarlauaaruteluna. Teemaks nii üliõpilaste kui Saaremaa probleemid.

Õhtul kell 21 toimub "Skalas" tudengite aastalõpupidu. Peokutsed saab kätte päevasel üritusel.

Ligikaudse osavõtjate arvu selgitamiseks palume endast teatada 19. detsembriks TÜ Saaremaa esindusse või Ülikoolide Keskusesse Kuressaares Lossipargi 1, (kuursaali II korrus), tel.(245) 39 839 või 39 093 (samas ka automaatvastaja), e-mail riia@iris.oesel.ee või anne@tkk.oesel.ee.

Samas ka lisateave.

Riia Nelis,
TÜ Saaremaa esindaja

Lugupeetud arvutivõrgu kasutaja!

Arvutuskeskus palub vabandada võimalike häirete pärast arvutivõrgu töös lähima nädala jooksul. Arvutuskeskuse vananenud elektrivõrk on avariiolukorras ja selle parandamist pole võimalik edasi lükata. Me püüame teha kõik, et vastavad ümberehitused teid võimalikult vähe häiriksid.

TUDENGIRAADIO

Neljapäeviti kell 20.20 Raadio Tartus.

AVALIK HALDUS
POLITOLOOGIA
SOTSIOLOOGIA

MOTO: ... kui kõik mis käsitud, ära teed,
võid lossiaknast kaeda,
kuidas pidu sõrab sees...

Armas sõber, 19. detsembril toimub klubis Illusioon

MASKIBALL

Kavas:
* Tantsuks elav muusika
* Balliüllatus
* Oksjon
* Loterii
* Striptiis

SISSEPÄÄS MASKIDES

MOTO: ... kui kell saab tööke 12 täis,
kõik, mis avdsid, siis on läind...

Ballipääsmed müügil politoloogia osakonnas (marksumajas) & klubis Illusioon. 12.-18. detsembrini - 70 krooni, 19. detsembril 80 krooni.

EELK Tartu Ülikooli koguduse jumalateenistused:

14. detsembril kell 11.15 III advent
21. detsembril kell 15.15 IV advent
24. detsembril kell 18 jõululaupäev
25. detsembril kell 12 I jõulupüha
26. detsembril kell 12 II jõulupüha
28. detsembril kell 11.15
31. detsembril vana-aastaõhtu

Advendi jalutuskäik 17. detsembril

* kell 19.15 Inglisillal ühine inglilaul,

* kell 20.00 Tartu Maarja koguduse uues saalis (Õpetaja tn 5).

Kõneleb Usuteaduse Instituudi üliõpilane Annika Süvari.

Pärast tee ja jõulukringel.

Korraldab Tartu Evangeelsete Üliõpilaste Ühendus.

info

väitekiri

15. detsembril kell 15 kaitseb nõukogu saalis **doktoriväitekirja** "Oxidative stress and ischaemia-reperfusion of the heart. A clinic experimental study" **Joel Starkopf**. Oponendid prof Terje Larsen (Tromsø Ülikool) ja prof Rein Teesalu.

* * *

16. detsembril kl 10 kaitseb **Kristi Sak magistritööd** "Rooma poeedi Quintus Horatius Flaccuse loomingu kajastusi Eesti haridus- ja teaduselus 19. sajandil". Juhendaja prof Anne Lill, oponent mag Marju Lepajõe.

* * *

Reedel, 19. detsembril kl 14.15 kaitseb **Külli Muug** Tiigi 78 aud 332 **magistritööd** "Agressiivsuse arengut mõjutavad tegurid" (oponent prof Jaan Kõrgesaar);

kl 15.15 kaitseb samas **Kristel Karu magistritööd** "Ethnic identity in different contexts and generations: the case of Estonians in Estonia and Sweden" (oponent prof Marju Lauristin);

kl 16.15 kaitseb samas **Luule Kants** magistritööd "Meta-level collectivism in Estonia and Finland" (oponent magister Maaja Vadi).

* * *

22. detsembril kell 12.15 Riia 23, ruumis 1-16 kaitseb TÜMRI magistrant **Külli Margus magistritööd** teemal "Keskmise pikkusega rasvhapete (MCAD) ainevahetushäirete esinemissageduse uurimine Eestis" (molekulaarne biomeditsiin), juhendaja prof Andres Metspalu (bioloogiakand), oponent dots Ene Metspalu (bioloogiakand).

loeng

Antiikkultuuri lektooriumis

Klassikalise muinasteaduse muuseumis toimub 17. detsembril kell 18 Laidi Laiveriku ettekanne "Muuseumitund Myroni, Pheidiase ja Polykleitosega".

konverents

Kolmapäeval, 17. detsembril ph J. V. Veski auditooriumis

vana kirjakeele päev.

Kell 12.30:

* Mis oli, mis on (10 aastat kirjakeele ajaloo päevi) - Valve-Liivi Kingisepp,

* Tallinn XVII sajandi künnisel - Jüri Kivimäe,

* Piibliterminite vasteid XVII sajandi ja Piibli esmatrükis 1739 - Kristiina Ross.

Kell 14.15

* Georg Mülleri jutluste arvutivariant - Külli Eilsen,

* Terminatiivi, abessiivi ja komitatiivi funktsioonidest Georg Mülleri tekstis - Urve Pirso,

* Perifrastilised ja ühendverbid Georg Mülleri jutlustes - Külli Habicht.

Kell 15.30 - raamatu "Vanimad eesti keele tekstid ja sõnastik" esitlus eesti keele õppetoolis.

venia legendi

Neljapäeval, 18. novembril kell 16 toimub ph aud 102

Jaan Elkeni avalik loeng

"Maalikunsti asend uuenenud Eesti kunstimudelis".

muuseum

näitus

Ajaloomuuseum

Toomemägi

http://musi.toome.ut.ee/muuseum.html

K-P 11-17

Info, ekskursioonide tellimine tel 465 671.

Ruumide üürimine: 465 675.

Kohvik on avatud kolmapäevast laupäevani kell 11-17.

Näitused: "Kingitused Tartu Ülikoolile", "Tartu Jaani kiriku terrakotaskulptuurid", "Dolores Hoffmanni vitraažinäitus", "Tartu Ülikool filatelisti pilguga: margid, pitsatid, templid".

Muuseumis on võimalik tutvuda **videofilmidega** ülikooli ajaloost ja tähtsündmustest: "Tartu Ülikool aastail 1919-1932", "Ülikool nõukogude okupatsiooniaastatel", "70 aastat eestikeelset ülikooli".

Klassikalise muinasteaduse muuseum

Peahoone

http://www.ut.ee/REKL/muuseum.htm

E-R 11-16

Info tel: 465 384.

Püsiväljapanek: skulptuurid: kreeka arhailise, klassikalise ja hellenistliku kunsti paremate tööde kipsist jäljendid.

Piibliainelised gravüürid 16.-19. sajandist "Armasta oma ligimest nagu iseennast".

Ekskursioonid **aulasse ja kartserisse**.

Zooloogiamuuseum

Vanemuise 46

http://www.ut.ee/BGZM

K-L 10-16

Püsinäitus: lindude saali rõdul linnumunade näitus.

Geoloogiamuuseum

Vanemuise 46

http://www.ut.ee/BGGM/

K-L 10-16

Info tel: 465 839.

Ekspositsioon inimese evolutsioonist.

Botaanikaaed

Lai 40

E-P 10-17.

Info tel: 432 643.

raamatukogus

Raamatunäitus: "Astrid Lidgren 90".

Näitused: Johannes Lepikson - Eesti väljapaistvaim zooloog 90-aastane, "Raamat karjub appi", "Soome kirjanike naisi", "Jakob von Uexkülli Keskuse loodusfoto konkursi ülevaatenäitus", Tõnis Saadre fotod Eesti pankrannikust "Kivi ja jää".

Raamatumuuseum

E-R 12-15.

Püsiekspositsioon "Restauraatori töölaualt".

Näitus ülikooli Rootsi-aegsetest ülikooli trükistest.

NB! NB! NB!

Toimetus annab teada,

et selle aasta viimane UT ilmub **järgmisel reedel, 19. detsembril.** Uuel aastal ilmub esimene number **reedel, 9. jaanuaril.**

UNIVERSITAS TARTUENSIS

Peatoimetaja Varje Sootak
Toimetaja Reno Hekkonens
Telefon 465 680
Toimetuse aadress:

EE2400 Tartu
Ülikooli 18, ruum 241
E-mail: ajaleht@ut.ee
Faks: +3727 465 440

Trükk: O/Ü Greif
Tellimise nr. 3673
Tiraaž 800
UT ilmub reedeti

NR. 44 (1912)
REEDE,
19. DETSEMBER
1997
ILMUB 1948.
AASTAST
HIND 2 KROONI

Universitas Tartuensis

Tartu Ülikooli Raamatukogu

Lõppeval aastal

uuenes ülikooli professorkond. Mitmed allasutused said endale uued ruumid.

Uuelt aastalt ootame ennekõike korralikke elamistingimusi üliõpilastele ja uusi palkasid õppejõududele.

Rahulikke pühi ja head uut aastat akadeemilisele perele ja kogu ülikoolirahvale!

Rektoraat

Kolmapäeval avati uus laborihoone

Ülikoolil on jälle üks uus hoone juures, kaasaegne ja spetsiifiline - õppe- ja laborihoone, Citrina-nimeline tuumorbioloogia laboratoorium asukohaga Riia 23 molekulaar- ja rakubioloogia instituudi (TÜMRI) juurdeehitusena. See on esimene Eesti Vabariigi taasiseseisvumise järel spetsiaalselt teaduse tarbeks ehitatud hoone.

Pidulikust avamisest kolmapäeval võtsid osa president Lennart Meri, haridusminister Mait Klaassen, Teaduste Akadeemia president Jüri Engelbrecht jmt haridus- ja teadusringkondade esindajad. Uue hoone lindi lõikasid läbi rektor prof Peeter Tulviste ja Nils Otto Taube Citrina fondist, kes toetas ehitust nii ideeliselt kui aineliselt.

❑ **Ülikooli vastsel auliikmel Nils Otto Taubel oli heameel kiiresti valminud teadusemajast.**

Jaak Nilsoni fotod

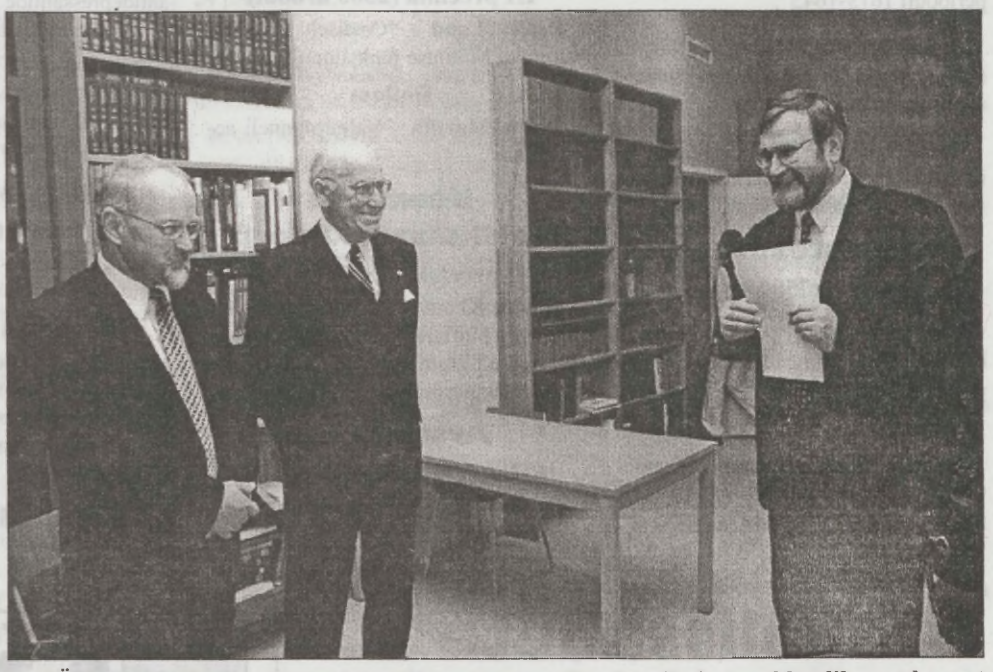

❑ **TÜMRI juhataja professor Mart Ustav (paremal) rektorile ja presidendile uut hoonet tutvustamas.**

Hoone projekteeris Tallinnas asuv arhitektuurifirma AS Tõnis Tarbe. Ehitajaks oli AS Linnaehitus ning seda alustati selle aasta 14. aprillil. Peale Citrina fondi toetasid Uppsala ja Helsingi ülikool mitu miljonit krooni maksva spetsiaalse laborimööbliga.

Juurdeehitise põrandapind on 2400 ruutmeetrit koos pööningu- ja keldrikorrusega. Esimesel ja teisel korrusel on laborid, õpperuumid ja raamatukogu, pööningukorrusel teadlaste kabinetid ja evolutsioonilise bioloogia labor. Majas on väga kaasaegne ventilatsioonisüsteem.

Uues majas tegeldakse vähi- ja geeniuuringutega, sh kloonimisega. Nils Otto Taube, kes lahkus Eestist 1939. aastal ning praegu elab Inglismaal, hakkas Eestis teadusuuringuid toetama juba 1990ndate algul. Tema Eestis elanud vanatädi testamendijärgne soov oli, et pärandust kasutataks vähiuuringuteks. Vastavalt ülikooliga sõlmitud vastastikuse mõistmise protokollile võttis Citrina fond kanda ka hoone ekspluatatsiooni põhilised kulud 99 aastaks tingimusel, et sealne õppe- ja teadustöö keskendub eelkõige põhilistele rakulistele mehhanismidele, mis aitavad kaasa vähktõve tekke mõistmisele ja uute ravivõimaluste leidmisele.

Jälle on jõudnud jõuluaeg

Jälle on jõudnud jõuluaeg. Soovin, et see olla meile kaunis ja õnnelik. Kuigi jõuluaega on väga mitmeti mõistetud, siis kristlikus maailmas tähistatakse sellega Jeesuse Kristuse sündi. Jõulusündmuste tähtsust, selle eesmärki on Pühakirjas püütud mitmesuguste piltide ja kujundite abil mõistetavaks muuta. Ühe sellise pildi leiame ka prohvet Jesaja raamatust (Js 11, 1-9):

"Aga lisai kännust tõuseb vitsuke ja võsu tema juurest kannab vilja! Ja tema peal hingab Issanda vaim, tarkuse ja mõistuse vaim, nõu ja väe vaim, Issanda tundmise ja kartuse vaim! Tema õndsus on Issanda kartuses! Ei ta mõista kohut oma silma nägemise ega noomi oma kõrva kuulmise järele, vaid ta mõistab viletsale kohut õiguses ja noomib hädalisi maal õigluses; ta lööb oma suu vitsaga maad ja surmab oma huulte puhanguga õela! Õigus on tal vööna niudeil ja ustavus põllena puusadel! Siis elab hunt tallega üheskoos ja panter magab kitsekese kõrval; vasikas ja noor lõukoer ja nuumveis on üheskoos ning pisuke poiss ajab neid! Lehm ja karu käivad karjamaal, nende pojad magavad üheskoos, ja lõukoer sööb õlgi nagu veis! Imik mängib rästiku uru juures ja võõrutatu sirutab käe mürkmao poja järele! Ei tehta paha ega kahju kogu mu pühal mäel, sest maa on täis Issanda tundmist - otsekui veed katavad merepõhja!"

Siin on juttu paradiisist. Esimene paradiis oli läinud kaduma. Värav sinna sulgus. Kuid Jumal soovib avada tee uude paradiisi. Jõulud on siin kesksek tähiseks.

Toodud prohveti sõnum ilmestab uue paradiisi tuleku suurepäraseid tagajärgi. Siin on pilt loomadest, kelle vahel valitses ürgne vaen, hirm, leppimatu olelusvõitlus. Nüüd on see võitlus lõppenud. Enam ei ole vaja üksteist karta. Ka loomade toidumured on leidnud ammendava lahenduse.

Ühtlasi on see aga ka pilt inimestest. Esile tulevad erinevad karakterid. Siin on inimesed nagu talled, nõrgad end ise kaitsma. Teisal küll suured ja tugevad lehmad, kuid karude vastu nad ei saa, lõvidest rääkimata. Ning kui palju hunte, pantreid, madusid tuleb inimloomustes esile. Inimeste kiskjalik loomus ilmneb kogu maailmas; aga ka abitus, jõuetus, hirm. Kõik see ei väljendu mitte üksnes sõjakoledustes, vaid ka töökollektiivides, kodudes, isegi kõige lähemate inimeste juures. Üksteist armastavatest inimestest on saanud vastased, ollakse nagu kiskjad. Kas sellisest ühiskonnast võib veel midagi head loota?

Mööndunud sajandi lõpul ja selle algul oldi üldiselt arvamusel, et inimestevahelised põhiprobleemid on lahendatud. Inimesed on valgustatud. Nad teavad, mis on hea. Ja siis tuli I maailmasõda. Kogu oma koledusega. Hiljem veel hirmsamad sündmused lisaks.

Kas on veel lootust?

Prohvetlik sõnum aga ütles: "Iisai kännust tõuseb vitsuke ja võsu tema juurest kannab vilja!"

Meie maailma astus väikese lapsena Jeesus Kristus. Nagu vitsuke, nagu võsu. See oli nii väike, aga elujõuline algus. Ning midagi muutub: "Sest tema peal hingab Issanda vaim, tarkuse ja mõistuse vaim, nõu ja väe vaim, Issanda tundmise ja kartuse vaim!"

Kristlik kogudus, kirik on tunnistus sellest elu muutusest. Selle kaudu on tükike uut ühiskonda astunud maailma keskele. Reaalne aimdus sellest, mida prohvet nägi ja mida me südames ootame. See võib olla küll veel nii väike ja poolik. Nagu mulla seest tõusev esimene võsu. Eluraskuste ja kiusatuste räsida. Ja siiski on see eelteade tulevasest paradiisist.

Nähtamatult on tänagi Kristus astumas inimese juurest teise juurde, on koputamas südameuksele. Ja midagi muutub. Kes talle oma elu avab, nende juures midagi muutub. Seejuures ei maksa peljata, kui see algus vahest nii väikene on.

Kuid toodud prohveteeringu juures miski hämmastas mind. Olen vahest rohkem harjunud võrdpiltidega karjast, kus lambad ja sikud on eraldatud. Või on lihtsalt pilt kitsekarjast. Ikka ühesugused vagurad loomad. Tõsi, ka neis võrdlustes on oma oluline sisu. Kuid siin pole tegu ei lehma- ega lambakarjaga. Siin on täiesti erinevad loomad. Küll karu oma jõuga. Panter oma osavuse ja kiirusega. Madu paindlikkusega. Siin on tall oma lihtsuses, laps oma nooruses. Hunt ja vasikas samuti. See võib olla üsna liigutav vaatepilt: kitsekene pantri kaitse all. Kõik loomad on Jumal loonud oma kohale, oma ülesannetega. Jumal ei nudi isiksusi ära. Ühe inimese temperamenti on vaja. Teise kohmakust ja aeglust samuti. Aga oluline on, et elul oleks õige suundumus, õige mõte ja kvaliteet.

See, mis varem põhjustas vaenu ja hirmu, julma olelusvõitlust, ka ülbust ja alaväärsust - kes saab suurema tüki, kes saab suuremat kasumit, kellele kuulub parem töökoht - see kõik on saanud Kristuses uue suuna.

Soovin väga, et sellise muutuse algust kogeksime juba nüüd. Veel enam aga soovin, et murduks kogu kurjuse jõud, et inimeste vahel valitseks tõeline õiglus, rahu, armastus ja osadus, et saabuks uus paradiis.

Õnnistatud jõulupühi soovides

Peeter Roosimaa,
usuteaduskonna dekaan

Jõulukuul 1997

Üliõpilaste teadustööde konkursi võitjad

Humanitaarteadused

II preemia (5000 krooni)

Andres Saumets - "Ristijateriik Münsteris 1534-1535".

III preemia (2500 krooni)

Piia Pedakmäe - "Saaremaa Taani Kuningriigi osana Kalmari sõja järgsel perioodil 1613-1645".

Kadi Polli (EKA) ja Mariann Raisma (TÜ) - "Johann Wilhelm Krause joonistuste kataloog".

Marek Tamm - "Kiriklik kultuur ja rahvakultuur keskaegsel Liivimaal. Eksemplite kajastusest eesti rahvajutus".

Täppisteadused

I preemia (7500 krooni)

Rünno Lõhmus - "Mullivabad krüovedelikud ja nende rakendamine skaneeriva teraviku mikroskoopias".

II preemia (5000 krooni)

Toomas Kübarsepp - "Characterization of a polarization-independent transmission trap detector".

Tanel Kaart - "Dispersioonikomponentide ja päritavuskoefitsendi hindamine loomapopulatsioonides".

Jelena Antipova - "Väikese massiga ja lühikese orbitaalperioodiga kaksiksüsteemide, kus üks komponent on millisekundiline pulsar, evulutsiooniline staatus".

III preemia (2500 krooni)

Peeter Laud - "Osaliselt tsüklilise monoidi Möbiuse funktsioonist".

Diplom

Dmitri Martila - "Valgus tunneli aegruumis".

Keemia ja molekulaarbioloogia

III preemia (2500 krooni)

Jaanus Kruusma - "Poükarboksüülhapete ja plii(II)ioonide vahelise kompleksimoodustumisreaktsiooni tasakaalu uurimine".

Arstiteadus

II preemia (5000 krooni)

Karin Kull - "Antineutrophil Cytoplasmic Antibodies in Estonian Patients with Inflammatory Bowel Disease. Prevalence and Diagnostic Role".

Kaupo Teesalu - "Nabaväädi 60 kD antigeeni vastase IgA antikehade sage esinemine tsöliaakiahaigete laste seerumis".

III preemia (2500 krooni)

Vallo Matto - "Koletsüstokiniini ja antidepressantide interaktsioon imetajate kesknärvisüsteemis".

Vallo Volke - "7-Nitroindazole, a nitric oxide synthase inhibitor, has antiolytic-like properties in exploratory models of anxiety".

Bio-geoteadused

I preemia (7500 krooni)

Ivika Ostonen - "Hariliku kuuse imijuure ökomorfoloogia".

III preemia (2500 krooni)

Janika Kaasik - "Kihtsilikaatide murenemine glatsiaalsetel setenditel kujunenud mullaprofiilides Norra Storfjälleti piirkonnas Rootsi mägismaal (Põhja-Rootsi)".

Sotsiaalteadused

I preemia (7500 krooni)

Owe Petersell - "Delikventsuse ja reaktsioonimudeli uurimus üleminekuühiskonnas: Eesti näide".

II preemia (5000 krooni)

Anneli Lukason - "Keemia loodus- ja reaalainete taustsüsteemis: erinevate riikide õpilaste hinnangute võrdlev analüüs".

III preemia (2500 krooni)

Kadri Leetmaa - "Avalikkuse osalemine kohaliku arengu planeerimisel ning seda mõjutavad tegurid".

Riina Häidkind - "Kroonilise mõõduka stressi mudel depressiooni uurimise vahendina loomkatsetes".

Diplom

Evelin Silla - "Rakenduslik kõrgkool - Eesti uus haridussituatsioon".

Ahti Allikas - "Otsesed välisinvesteeringud Eestis ja teistes Kesk- ja Ida-Euroopa üleminekumajandustes".

Ants Nõmper - "Abort".

Margit Säre - "Elukohaga seotud keskkonnapsühholoogilised probleemid vanuritel".

TARTU ÜLIKOOLI VALITSUS

15. detsembril

Koosoleku algul tutvustas rektor prof Peeter Tulviste ülikooli uusi juriste Aliis Liini ja Urmas Peikerit ning informeeris **sisekontrolli osakonna** loomisest, mida juhatab senine rahandusosakonna juhataja **Epp Vengerfeldt**. Rahandusosakonna uus juhataja on **Mauri Miidla.**

* TÜ nõukogu eelarvekomisjoni ettepanekul tegid valitsuses ülevaate oma tegevusest **klassikalise muinasteaduse muuseumi, ajaloomuuseumi ja arvutuskeskuse juhid.**

*** Valitsus kinnitas 1998/99. õppeaasta akadeemilise kalendri.**

*** II lugemisel oli avatud ülikooli põhimäärus ja I lugemisel õppekavaregistri statuut.**

*** Personaliosakonna juhataja Leelo Muru informeeris vajadusest korrastada praegust palgakorralduse süsteemi või viia sisse hoopis uus süsteem.** Valitsuse liikmetele jagati probleemiga tutvumiseks vastav materjal.

* Valitsus otsustas autasustada **emeriitprof Huno Rätsepat TÜ medaliga**.

Välissuhete talitus teatab

Greifswaldi Ülikooli ja Tartu Ülikooli vahel on olemas pikaajalised koostöösidemed. Greifswaldi Ülikool on pakkunud Tartu Ülikooli kui oma partnerülikooli üliõpilastele, magistrantidele ja doktorantidele võimaluse taotleda stipendiumi õppimiseks Greifswaldi Ülikoolis 1. aprillist 18. juulini 1998. Ajavahemikus 17.-27. märtsini on võimalik osa võtta saksa keele intensiivkursusest.

Greifswaldi Ülikooli stipendiumi taotlemiseks tuleb esitada järgnevad dokumendid:

* ankeet,

* põhjendus (saksa keeles),

* väljavõte õpinguraamatust või diplomi koopia,

* soovituskiri (saksa või inglise keeles),

* saksa keele tõend.

Dokumente oodatakse välisüliõpilastalitusse (ph 120, tel 465 151) **12. jaanuariks.**

Informatsiooni saab välissuhete talitusest ph 304, tel 465 615 Lea Kivi või välisüliõpilastalitusest ph 120, tel 465 151 Piret Lai.

Lea Kivi,
välissuhete talituse spetsialist

acta diurna

SEL NÄDALAL

19. detsembril

- Kell 10.15 algab nõukogu saalis kalendriaasta viimane **ülikooli nõukogu istung**. Kavas: raamatukogu arengukava arutamine, professorite valimine (üldkeeleteaduse korralise prof kohale kandideerib üldkeeleteaduse korraline prof filoloogiadr **Haldur Õim**, eesti ja võrdleva rahvaluule korraliseks prof eesti ja võrdleva rahvaluule erakorraline prof filoloogiadr **Ülo Valk** ning Vana Testamendi teaduse ja heebrea keele korraliseks prof Vana Testamendi teaduse ja heebrea keele korraline prof *dr theol* **Kalle Kasemaa);** EV teauspreemiate kandidaatide esitamine, esindaja valimine TÜ Sihtasutuse usalduskogusse jt küsimused.
- Kell 14.15, kell 15.15 ja kell 16.15 kaitsevad psühholoogia osakonnas (Tiigi 78-332) **psühholoogia-alast magistriväitekirja Külli Muug** teemal "Agressiivsuse arengut mõjutavad tegurid"; **Kristel Karu** teemal "Ethnic identity in different contexts and generations: the case of Estonians in Estonia and Sweden" ja **Luule Kants** teemal "Metalevel collectivism in Estonia and Finland".

TULEVAL NÄDALAL

22. detsember

- Kl 12.15 kaitseb Riia 23, ruumis 1-16 **Külli Margus magistritööd** "Keskmise pikkusega rasvhapete (MCAD) ainevahetushäirete esinemissageduse uurimine Eestis".

29. detsember

- **Saaremaal toimub maakonna päev üliõpilastele** (vt info eelmise nädala lehes).

õnnitleme

Mihhail Šeljakin 70

Täna saab 70-aastaseks silmapaistev filoloog-russist, vene ja slaavi filoloogia osakonna emeriitprofessor Mihhail Šeljakin.

M. Šeljakin on olnud Venemaa, Saksamaa ja Kuuba ülikoolide õppejõud, kuid üle 20 aasta oma elust ja tööst on ta pühendanud Tartu Ülikoolile, olles 1975—1993 vene keele kateedri juhataja. Tartusse tulles oli ta juba tuntud aspektoloog, tema aspektoloogia-alased tööd leidsid teadusmaailmas laialdast tunnustust. Tema algatusel hakkas ilmuma uus TRÜ Toimetiste seeria "Trudõ po russkoi aspektologii", mis Leningradi aspektoloogia koolkonna traditsioone jätkates saavutas lingvistide seas kiiresti populaarsuse. Juubilari Tartu periood kujunes eriti viljakaks nii tema enda kui ka tema juhendamisel valminud uurimuste poolest. Praeguse vene keele õppetooli koosseis ja teadustöö suunad — aspektoloogia, funktsionaalne grammatika, üldkeeleteaduse probleemid on välja kujunenud prof Šeljakini teadustegevuse mõjul.

M. Šeljakinilt on ilmunud üle 200 teadustöö, nende hulgas 12 monograafiat, ta on mitme kõrgetasemelise toimetuskolleegiumi liige. Emeriitprofessorina jätkab juubilar oma teadustegevust veelgi aktiivsemalt — ilmuvad tema artiklid ja monograafiad, ta esineb konverentsidel, tema loenguid on viimase nelja aasta jooksul kuulanud Saksamaa, Ungari, Venemaa, Hispaania ja muidugi ka Eesti tudengid. Õpilastele ja kolleegidele on ta mitte ainult juhendaja, vaid ka hea sõber, kellelt alati abi saab.

Soovime, et meie austatud professor oleks ka edaspidi niisama terve, elurõõmus ning jätkaks oma viljakat teadusloomingut!

Vene ja slaavi filoloogia osakond

Professor emeritus Huno Rätsep 70

28. detsembril saab 70-aastaseks Eesti TA akadeemik, emeriitprofessor ja eesti keele õppetooli kauaaegne juhataja Huno Rätsep.

Juubilar on sündinud Tartus, lõpetanud siin 1946. aastal I keskkooli ning 1951. aastal TRÜ eesti filoloogia osakonna. Sellele järgnes aspirantuur prof Paul Ariste juhendamisel, mille tulemusena valmis 1954. aastal kandidaadiväitekiri "Infiniitsed verbivormid soome-ugri keeltes". Sellest ajast algas ka H. Rätsepa pedagoogitöö eesti keele kateedris – algul vanemõpetajana ja 1958. aastast alates dotsendina. Aastail 1965–1967 järgnes doktorantuur ning 1974. aastal kaitses tänane juubilar doktoriväitekirja "Eesti keele lihtlausete struktuur. Verbikesksed lausemallid". 1975. aastal sai H. Rätsepast eesti keele kateedri juhataja ja seda vastutusrikast ametit pidas ta kuni 1992. aastani. 1980. aastal valiti H. Rätsep ENSV TA korrespondentliikmeks ja 1989. aastal akadeemikuks. Alates 1994. aastast on H. Rätsep ülikooli emeriitprofessor.

Huno Rätsepa kogu tööelu on olnud seotud Tartu Ülikooliga, mis tähendab ligi neljakümmend aastat õpetamist, teadus- ja juhitööd. Juubilari tegevus on jätnud sügava jälje nii eesti keele uurimislukku kui ka eesti keele õpetamisse Tartu Ülikoolis. H. Rätsepat võib õigusega nimetada moodsa keeleteaduse vaimu juurutajaks ülikoolis, kuna ta on pidevalt olnud avatud kõigele uuele – 1960. aastatel luges H. Rätsep fakultatiivkursust keeleteaduse uute suundade tutvustamiseks, hiljem oli ta generatiivse grammatika grupi (GGG) juht ning strukturaalse lingvistika meetodi viljeleja ja tutvustaja. H. Rätsep on oma eeskuju ja haruldaselt laia eruditsiooniga olnud autoriteetseks õpetajaks-suunajaks nii tänasele 50-, 40- kui ka 30-aastaste eesti keele uurijate põlvkonnale ja tuleb vaid kahetseda, et praegustel üliõpilastel pole olnud võimalik kuulata H. Rätsepa sädelevaid keele- ja sõnavaraajaloo loenguid ning saada temalt asjalikku ja sõbralikku suunamist teadustöös.

H. Rätsepalt on ilmunud ligikaudu 200 publikatsiooni keeleteaduse erinevate valdkondade kohta. Neist mitmed, nagu "Eesti keele lihtlausete tüübid" (1978), "Eesti keele ajalooline morfoloogia" (I 1977 ja 1982; II 1979) ning artiklid "Eesti kirjakeele tüvevara päritolu" (1983), "Eesti kirjakeele sõnatüvede tuletuskoormus" (1986), "Eesti keele tekkimise lugu" (1989) jt kuuluvad eesti keele alase teoreetilise kirjanduse raudvara hulka.

Õnnitleme austatud juubilari ja soovime tugevat tervist ning jätkuvat teotahet!

Kolleegide ja õpilaste nimel
Külli Habicht

Juri Kudrjavtsev 50

17. detsembril jõudis oma esimese juubelini vene keele õppetooli dotsent, esimene TÜ filosoofiadoktor vene keele alal, üks populaarsemaid ja tudengite poolt armastatumaid vene ja slaavi filoloogia osakonna õppejõude Juri Kudrjavtsev. Teadusmaailmas on ta pälvinud tunnustuse eelkõige tänu oma uurimustele vene keele ajaloost, aga ka foneetika-, üldkeeleteaduse ja grammatikaprobleeme lahendades. Ta on tõeline paradokside meister, kes oskab näha probleemi uudsest ning täiesti ootamatust aspektist ja pakkuda sellele ka mittetriviaalset lahendust. Juri Kudrjavtsev on mees, kes oskab hinnata esteetikat nii teaduskontseptsiooni loogikas kui ka ilukirjanduses ja looduses. Olles austatud õppejõud, ei karda ta koos tudengitega koolipinki istuda ja kolleegide erikursusi kuulata.

Viljakat teadusloomingut, head tervist, kestvat huumorimeelt ja optimismi, uusi vaimukaid kolleegidele pühendatud luuletusi ning andekaid õpilasi soovivad juubilarile

kolleegid vene ja slaavi filoloogia osakonnast.

Kuidas olla professor?

Algus UTs nr 42

Muidugi on veel palju, millest rääkida: hingamisoskus ja sellega seonduv oskus valitseda oma häälepaelu, näitlikustamine ja selleks vajalike vahendite valik ning kvaliteet, diktsioon, modulatsioon lauserõhus, mõttekäigu selgus, tempo, kordamine (vajalik või liigne), parasiitsõnad ja -häälikud... Kahtlematult pälvib tähelepanu küsimus, kui palju oma teadusvarust tuleb loengul kasutada. See on suuresti didaktika probleem. Igal juhul tuleb hoiduda žonglöörimisest teadmiste maksimumi piiril. Sellelt köielt võib kergesti kukkuda. Pealegi jääb sel puhul esitlus ebakindlaks ja väheveenvaks. Probleem on ka oma uurimistöö tulemuste kasutamises. Oma tulemustest rääkides saab anda tudengitele tõhusa stiimuli teadustööga liitumiseks. Kuid on oht pakkuda lõpliku tõena veel mitte kontrollitut. Oht on ka rikkuda üldist esitusloogikat.

Enda tarbeks olen püstitanud tosina reegleid.

- Iga loeng olgu endale sündmuseks.
- Kunagi ära mine loengule ettevalmistamatult.
- Kogu pidevalt uut infot, kasutamaks sellest didaktiliselt ja sisuliselt otstarbekat osa sobivas loengus.
- Eelmisel päeval, õhtul või sama päeva hommikul mõtle loeng läbi, otsusta, mida teha teisiti (paremini) kui eelmisel korral.
- Vahetult enne loengut leia aega hingeliseks sisseelamiseks, keskendumiseks käsitletavale teemale (lihtne on endal taibata, et loeng muutus segaseks ja igavaks, sest sul polnud aega eelnevaks keskendumiseks).
- Mõtle, mis on kõige olulisem, mida tahad pakkuda ning kuidas luua selleks vajalik emotsionaalne rütm.
- Valmista ette näidismaterjalid, mis teenivad sind, teevad asja selgemaks ja mõistetavamaks.
- Kasuta näidismaterjale mitte ainult faktilise argumentatsiooni esituseks, vaid ka loogiliste mõtteahelate ja -skeemide pealesurumiseks. Projekteeri kuulajaskonna silmade ette põhiväited.
- Jäta konspekt portfelli. Räägi vabalt, kuid keskendu sellele, mida sa räägid, ning mõtle aktiivselt kaasa. Vajaliku loogilise skeemi kindlustavad loengule läbimõeldult reastatud slaidid või kiled.
- Tunne vaimustust nii ainest kui ka sellest, et saad seda esitada just neile noortele inimestele, kes auditooriumis istuvad.
- Ole julge katsetama parima otsingul.
- Pärast mõtle oma loeng uuesti läbi ja otsusta, mis õnnestus, mis läks aia taha.

Kuidas olla teadlane?

20. sajand andis mõistele teadlane kahesuguse sisu. See võis tähendada endiselt nagu varemgi inimest, kellel on kutsumus süüvida teadusprobleemidesse, püüda neid lahendada ja anda oma panus teaduse arengusse. Samal ajal hakkas see mõiste tähendama ka inimest, kes töötab teadusasutuses, teenib kiretult oma palka, täites talle pandud ülesandeid. Professor saab olla ainult see, kes on teadlane kutsumuselt.

Kui nüüd korrata küsimust "kuidas?", siis sellele vastates tuleks suur hulk poognaid täis kirjutada, kuid vastus ei pruugiks ikkagi ammendav olla. **Selle asemel piirdun vaid punktidega, millega lõpetan teadustöö metodoloogia loengutsükli magistriüliõpilastele.**

- Olgu Su eeldused kuivõrd tahes head, usud või ei usu endal olevat talenti, tähtsaim on ikkagi töö, visa ja igapäevane töö.
- Ööpäevas on 24 tundi. Sellest pead osa kulutama söömisele, magamisele ja kehalisele aktiivsusele. Ülejäänu kasutamine olenеb sinust. Ka siis, kui sulle langeb palju kohustusi, oled ikkagi sina see, kes paneb nad otstarbekasse ajaritta.
- Eelduseks midagi teaduses korda saata on teadmised, võime loomingulisеks lähenemiseks ja julgus näha uut.
- Omamata informatsiooni teaduse momendiseisust, pole sul võimalik kavandada uut, kaotad oma kvalifikatsiooni nii õppejõuna kui teadlasena.
- Kavandades uurimust ära korda seda, mis on tehtud, vaid tee seda, mis pakub uut, mis on oluline teaduse arendamiseks.
- Ole aus. Igasugune faktide valimine, painutamine ja vägistamine on lubamatu. Demagoogia on poliitikute, mitte teadlaste tarbeks.
- Sinu Jumal on teaduslik fakt, kui oled veendunud, et see on saadud objektiivsel metoodilisel teel ja argumenteeritud küllaldase materjaliga. Teooria võib olla õige või vale, objektiivne teadusfakt on õige.
- Ära piirdu faktide kogumisega, üldista neid, leia uutele faktidele tunnetuspildis sobiv koht.
- Ole julge uue väljaütlemiseks ja nägemiseks, kuid enesekriitiline oma seisukohtade suhtes. Saavuta tasakaal julguse ja enesekriitilisuse vahel, säilitades mõlemad kõrgel tasemel.
- Oska kahelda ja leida alternatiive. Ole väsimatu enda kontrollimisel. Leia alternatiivvõimalusi ka siis, kui need kõigutavad su parimat mõtet või kõige autoriteetsemate teadlaste seisukohti.
- Publitseerimata töö pole teadustöö.
- Olgu igal publikatsioonil ja teadusettekandel oma kindel sihtmärk.
- Suhtle aktiivselt teiste teadlastega, kasuta selleks kõiki võimalusi (individuaalkontaktid, külastused, kirja- ja publikatsioonide vahetus, kuluaarivestlused konverentsidel).
- Teaduskonverentsid pole ekskursioonid. See on alaliik sinu töös. Ole agar hankima informatsiooni, mis võib sulle kasulik olla nii täna kui homme. Planeeri ette, kellega vestelda ja millest vestelda.
- Ära häbene õppida. Õpi ka neilt, keda pead endaga võrdseks või endast madalamaks.
- Ole tolerantne kriitika suhtes. Püüa sellest ratsionaalset iva leida. Kui sind kiidetakse, ära võta seda edasise vaikelu õigustuseks. Kui laidetakse, ära heida meelt. Mõlemast tuleta stiimul rohkem tööd teha, enamat saavutada.
- Kui kritiseerid teisi, võta aluseks argumendid ja ära lase oma suhtumisel ja vahekordadel end kurdistada argumentide kõne suhtes.

Lõpetuseks

17 aastat tuli mul professori ametit jagada dekaani ülesannetega. Kui minult oleks küsitud, mis oli dekaani ametis kõige raskem, oleksin vastanud: professoriks jäämine. Primaarseks pidasin teadusinfo pidevat lackumist.

Järg 4. lk.

Eesti Teaduste Akadeemia teaduspreemiad

Eesti Teaduste Akadeemia konkursikomisjon koosseisus Georg Liidja (esimees), Udo Margna (sekretär), Pavel Bogovski, Raimund Hagelberg, Jaan Penjam ja Anto Raukas määras mais väljakuulutatud konkursi teaduspreemiad. Tartu Ülikoolist oli 24 premeeritut.

I preemia (3000 krooni)

Hannes KOLLIST, magistritöö "Uusi aspekte rakuseina askorbaadi ekstraheerimisel ja tema tähtsus osooni detoksifitseerimisel nisu ja odra lehtedes" (ingl k).

Bruno MÖLDER, bakalaureusetöö "Teadvuslik ja mitteteadvuslik sisu kognitiivses psühholoogias" (ingl k).

Eva PIIRIMÄE, peaseminaritöö "Koduõpetus valgustusajastu seisuslikus ühiskonnas Saksamaa ja Liivimaa egodokumentide põhjal".

Kaido REIVELT, magistritöö "Optiliste laineväljade levi-invariantsus".

Riina RUUT, bakalaureusetöö "Hildegard von Bingeni draama "Ordo Virtutum" teoloogilisest vaatepunktist".

II preemia (2000 krooni)

Riho ALTNURME, magistritöö "Saksa kirikulugu pärast 1945.a. Definitsioon ja sotsiaalajaloo mõju" (ingl k).

Rainis HALLER, teaduslik artikkel "Geomeetriline iseloomustus Banachi ruumi positsioonile oma teises kaasruumis" (ingl k, kaasautor Eve Oja).

Piibi-Kai KIVIK, magistritöö "Hoiakud ja suhtumised vaikusesse: kultuuridevaheline uurimus" (ingl k).

Ave LAMP, bakalaureusetöö "Sõltumusainete farmakoloogiline iseloomustus ja nende kasutamise uurimus Tartu üliõpilaste hulgas 1997. aastal".

Piret LUIK, bakalaureusetöö "Arvuti poolt ja vastu".

Dmitri NEVEDROV, teaduslik artikkel "Iselokaliseerunud solitonide astmeline kvantkustumine" ja teised artiklid (ingl k, kaasautor Vladimir Hižnjakov).

Heiki RAADIK, bakalaureusetöö "Väärtpaberiportfelli riski mõõtmine *Value at Risk* põhimõttel".

Merike RIST, lõputöö "Võru murde vokaalharmoonia".

Anti SELART, magistritöö "Eesti idapiir keskajal".

Anneli TAMM, lõputöö "104 klonaalse taimeliigi vegetatiivne uuenemine ja liikuvus ning koosluste iseloomustamine nende kaudu".

Tiia TAMME, bakalaureusetöö "Eesti äriühinguõiguse harmoniseerimine Euroopa Liidu õigusega".

Kristiina TENSING, bakalaureusetöö "Inimese mitokondriaalse hingamisahela kompleks I subühiku B13 geeni isoleerimine, struktuur ja lokalisatsioon 7q31".

III preemia (1000 krooni)

Inga JÜRIADO, harjutustöö "Perekonna *Lecanora* epiliitsed liigid Eestis".

Egle KAUR, bakalaureusetöö "Maastiku väärtused kaitseala planeerimise aluseна".

Indrek OTS, magistritöö "Tervisliku seisundi hematoloogilised näitajad pesitsevatel rasvatihastel. Metodoloogia, loodusliku varieeruvuse põhjused ja vastusreaktsioon munakurna suurusega manipuleerimisele" (ingl k).

Pille PETERSOO, bakalaureusetöö "Venelase konstrueerimine eestikeelses ajakirjanduses".

Ele REILJAN, bakalaureusetöö "Välisinvesteeringuid soodustavad tegurid sihtriigis".

Marek SAMMUL, magistritöö "Konkurents erineva produktiivsusega rohttaimekooslustes" (ingl k).

Argo SOON, (Tartu Ülikool/Heebrea Ülikool, Israel) magistritöö "Haige hoone sündroom Hadassahi haigla töötajatel" (ingl k).

Üliõpilasesinduse ja -esindajate rollidest

Kevadistest skandaalsetest üliõpilasesinduse valimistest on nüüd möödunud hulk aega, mille vältel on üliõpilased ilmselt ka esinduse olemasolu unustanud. Millegipärast näib üliõpilasesindus väljastpoolt vaadatuna paljudele tühjuse kehastusena, mille hiilgeaeg on valimised, ja pole teada, kas ja kui, siis mis toimub seal vahepeal. Ilmselt on üliõpilaskonnas kujunenud arvamusel objektiivsed põhjused, millest määravaim võiks olla ehk informatsiooni puudumine. Muutes nüüd vaatepunkti, tahaks järgnevalt peatuda üliõpilasesindusel seestpoolt nähtuna.

Erinevalt teistest üliõpilastest on üliõpilasesindaja vägagi teadlik esinduse olemasolust. Peaaegu kõigil esinduse liikmetel on e-posti aadress ning nad on liitunud esinduse listiga. Listi kaudu kutsutakse kokku kõik esinduse koosolekud, samuti toimkondade koosolekud ning sealt võib leida ka probleemsete teemade arutelusid.

Kõige tihedamini käib koos esinduse **eestseisus**, kuhu kuuluvad üliõpilasesinduse esimees, abiesimees ja toimkondade esimehed. Kõikidel liikmetel on kohustus kuuluda mõnda toimkonda vastavalt oma soovile. **Alalisi toimkondi on viis: haridus-, teabe-, sotsiaal-, kultuuri- ja järelevalvetoimkond**. Aeg-ajalt moodustatakse ka ajutisi toimkondi, näiteks tegutses kevadel kaitseväetoimkond.

Sel semestril on **haridustoimkond** tegelnud õppetöö kitsaskohtade ületamise ning õppetöö parandamise võimaluste otsimisega. Terava probleemina tajuti arvutikasutuse võimaluste piiratust ülikoolis.

Esinduse 13. novembri koosolekul esitas toimkonna esimees **Kaur Parve** ka haridustoimkonna arvamuse nominaalset õppeaega ületavate üliõpilaste maksustamisest. Nimelt selgus analüüsi käigus, et filosoofiateaduskonnas pole praktiliselt üldse nominaalajaga lõpetajaid. See viib mõttele, et õppekavad pole nominaalajaga vastavuses. Sotsiaal-, majandus- ja õigusteaduskonnas, kus õppekavad ehitati üles n-ö nullist pärast 4-aastasele õppesüsteemile üleminekut, on lõpetamine nominaalajaga üldlevinud. Umbes pool aastat pikem lõpetamine on seal, kus õppekavad on osaliselt ümber tehtud.

20. novembri esinduse koosolekuks töötati haridustoimkonnas välja üliõpilasesinduse-poolsed täpsemad ettepanekud uue seaduseelnõu suhtes, mis esitatud kujul kinnitati ning haridusministeeriumisse saadeti.

Haridustoimkond on sel aastal otsustanud üliõpilase pilguga läbi vaadata ka ülikooli õppekorraldusse puutuvad eeskirjad. Juba on omapoolsed ettepanekud esitatud välisüliõpilaste ja põhiõppe vastuvõtueeskirja. Viimase puhul võeti haridustoimkonna parandatud eelnõu ka vastu. Kavas on õppekorralduse eeskirja läbivaatamine.

Teabetoimkonna esimees **Uku Arold** nendib, et ta pole suutnud toimkonna liikmeid eriti tulemuslikult tegevusse kaasata. Tegevussuundadeks on suhete sisseseadmine teiste ülikoolide üliõpilasesindajatega (mitte ainult Eesti piires) ja suhtlus ajakirjandusega. Teabetoimkond tegeleb ka Eesti Vabariigi 80. aastapäevale pühendatud esseekonkursiga.

Kultuuritoimkond vahetas oktoobri algul esimeest ning uueks esimeheks on **Indrek Lind**. Pingeliseks kujunes toimkonna töö novembris, kui oli vaja hakata ettevalmistama traditsioonilist ülikooli balli. Moodustati nn ballitoimkond, mida asus juhtima **Aare Ristkivi.**

Semestri algul oli veel aktuaalne Sõbra Majaga seonduv. Maja ostmise hinda ei saanud soodsaks pidada ning esile kerkis rentimise idee. Nüüd otsitakse alternatiive.

Sotsiaaltoimkonna esimees **Arne Otter** on tegelnud üliõpilaskülaga. Tekkinud rahaliste segaduste ning usaldusküsimuste tõttu on toimkond algatanud umbusalduse avaldamise üliõpilasküla direktori Andres Kase vastu.

Üliõpilasesinduse esimees Leif Kalev on sel semestril kokku kutsunud seitse üliõpilasesinduse koosolekut. Nendel on arutatud lisaks eespool mainitud toimkondades vaadeldud küsimustele ka muid probleeme. Lisaks tegevuse üldisele juhtimisele on esimehe peal lasunud ka üliõpilasomavalitsuse tegevuse seadusliku aluse tugevdamise kavandamine, samuti suhted mitmesuguste teiste institutsioonidega. Abiesimees **Rauno Vinni** on korras hoidnud rahanduspoolt.

Esindus on tegelnud üliõpilasesindajate määramisega teaduskondade nõukogudesse ja erinevate siseküsimustega (kodukorra täiendamine, eelarve arutamine).

Üliõpilasesinduse liikmete vahetumist reguleerib kodukord. Kui on puudutud mõjuva põhjuseta kahelt järjestikuselt koosolekult, siis arvatakse see liige esinduse koosseisust välja. Sel teel on vahetunud umbes veerand liikmetest.

Edaspidi tahaks üliõpilasesindus teavitada üldsust regulaarselt esinduse koosolekutel toimuvast.

Katriin Fisch,
üliõpilasesinduse liige

Kuidas olla professor?

Algus 3. lk.

Tänu sellele oli mul võimalik organiseerida ja juhtida meeskonnatööd. Need kaks - info laekumine ja meeskonnatöö tagasid professoriks jäämise mitte ainult tiitli poolest. Kuid vaevalt saab lugeda ideaaliks professoriameti sidumist administratiivtööga. Professor peaks olema elujõuline ja vabade kätega teaduserügaja ja organiseerija, vilunud lektor, oskuslik arendustegevuse korraldaja.

Kust võtab üks lihtsurelik selleks kõigeks aega? Eks igaüks peab ise lahenduse leidma. Mina veendusin, et:

- aja vähesuse taganutmise asemel tuleb õppida aega oskuslikult kasutama;
- öine ülevalolek ei anna aega juurde, vaid kahandab aja kasutamise efektiivsust;
- aega produktiivseks vaimseks tööks annab juurde kehalistele harjutustele regulaarselt kulutatud minutid ja tunnid;
- puhkamiseks tuleb jätta aega, kuid nii, et töömured ununevad tunnikspaariks või puhkusekuuks täiesti;
- tuleb osata end ümber lülitada; kirjandus, kino, teater ja kunsti nautimine on headeks abimeesteks;
- ei maksa uskuda, et alkohol annab tõelise lõõgastuse; tegelikult vähendavad alkohol ja nikotiin aju töösuutlikkust;
- nautida tuleb rahuldustunnet eneseteostamisest.

Selline on minu vastus küsimusele, kuidas olla professor. Niiviisi on mind õpetanud 38-aastane töö õppejõuna, sellest 25 aastat professorina. Nüüd on minu ees uus küsimus: kuidas olla emeeritus? Tuum peitub selles, et paljugi, mis teeb professori nime kandja tegelikuks professoriks, pole enam võimalik. Pole oma meeskonda, puudub teenindus laborandi-sekretäri näol. Eks ole tulnud ja tuleb veelgi rohkem tasuda liikmemaksu aastatele: alla on käinud loomevõime, mälu, üldine tööjõudlus. Ometigi on veel mõndagi alles ja eks ole võimalik veel üht-teist ära teha. Usun, et professori kohale tagasivalimiseks esitatav teadustöö formaalmiinimum on veel jõukohane. Antagu mulle ärplemine andeks.

Atko Viru

EELK Tartu Ülikooli koguduse jumalateenistused:

21. detsembril kell 15.15 IV advent
24. detsembril kell 18 jõululaupäev
25. detsembril kell 12 I jõulupüha
26. detsembril kell 12 II jõulupüha
28. detsembril kell 11.15
31. detsembril vana-aastaõhtu

TOIMETUS

tänab kõiki oma autoreid ja abilisi ning soovib kauneid jõule ja meeleolukat aastavahetust!

Lugemiseni reedel, 9. jaanuaril!

Võistlusülevaatus "Kaasaegne auditoorium"

Võistlusülevaatusel hindas komisjon 113 teaduskondadele kinnistatud auditooriumi, neist 99 vanades õppehoonetes (I rühm) ja 14 õppehoones Lossi 3 (II rühm).

Kõigi juhendis toodud hindamistingimuste järgi võis maksimaalselt saada 60 punkti. Täiendavad statsionaarsed esitustehnilised võimalused andsid lisapunkte, igaüks maksimaalselt 5.

Esimese rühma auditooriumide puhul on määravaks teaduskondade endi pingutused auditooriumide kaasaegseks muutmisel ja tehtu hoidmisel. Seda meeldivam on tõdeda, et kolm auditooriumi ületasid 60 punkti piiri. Ülikooli 16 auditooriumid 212, 214 ja 215 on aga õppetööks lausa sobimatud.

Teise rühma auditooriumid said teaduskonnad endale uutena ja enamasti elementaarsete õppetehnoloogiliste võimalustega. Kahjuks jääb neis sageli puudu omanikutundest, hooldusest ja tarbimiskultuurist. Selle rühma I koht jääb esimese rühma 3. ja 4. koha vahele. Peaks olema, millele mõelda ja mida muuta.

Kõige tõsisem probleem on auditooriumide alavalgustatus, mis vähendas tunduvalt punktide arvu. Tahvli valgustatus ei vastanud normile I rühmas 85 ja teises 7 auditooriumis ning ruumi valgustatus oli alla normi 16 õpperuumis. Kõige kehvemate õppehoonete andmed on teatatud peaenergeetikule ja majajuhatajatele. Olukord peaks lähiajal paranema: juba on hakatud pirne välja vahetama jne.

I rühmas premeeritakse grafoprojektoriga Demovision 600-3 järgmisi paremaks tunnistatud auditooriume (igast teaduskonnast esimest, kui punktide arv ei olnud alla 45).

Punkte	Teaduskond	Aadress	Aud	Kohti	*
74	Kehakultuurit	Jakobi 5	302	46	3
74	Füüsika-keemiat	Tähe 4	207	30	4
63	Majandust	Nooruse 9	201	36	4
56	Filosoofiat	Tähe 4	155	20	5
56	Täienduskoolitus	Tähe 4	355	54	2
57	Arstit	Uus-Anatoomikum	102	180	4
55	Biol-geograafiat	Vanemuise 46	246	40	5
48	Sotsiaalt	Tiigi 78	312	24	3
47	Matemaatikat	Liivi 2	104	62	2
45	Usut	Peahoone	138	30	1

* Nende auditooriumide arv, mis sai 45 ja enam punkti.

II rühmas premeeritakse diaprojektori alusega filosoofiateaduskonna Lossi 3 25-kohalist auditooriumi nr 426 (60 punkti) ja rullekraaniga majandusteaduskonna Lossi 3 26-kohalist auditooriumi nr 328 (56 punkti).

Loodame, et võistlusülevaatus on oma eesmärgi - parandada auditoorse töö tingimusi - täitnud. Põhjalikumast andmete analüüsist lähtuvad konkreetsed soovitused teaduskondadele esitab õpperuumide ja õppetehnikateenistus järgmisel semestril.

Täname kõiki osalenuid. Premeeritutega võtame kontakti.

Võistlusülevaatuse komisjoni nimel
õpperuumideteenistuse peaspetsialist
Elga Tamm

sport

Korvpallimatš TÜ Üliõpilasesinduse & Ülikooli Üliõpilaskonna ja EPMÜ Üliõpilasvolikogu vahel

15. detsembril EPMÜ võimlas toimunud tasavägine korvpallimatš TÜ ÜE ja EPMÜ ÜV vahel lõppes TÜ üliõpilasesindajate võiduga 44:42. Poolte kokkuleppel polnud mängu kaasatud kehakultuurlastest tudengeid.

Mängu lõpptulemuses sai otsustavaks TÜ ÜE sotsiaaltoimkonna esimehe Arne Otteri sekkumine lõpuminuteil, kui Otteri brutaalne kaitsemäng liikuva seina meetodil ei võimaldanud EPMÜ esindajail TÜ korvi lähedale läbi murda. Samuti ei tabanud lõpuminuteil ükski EPMÜ paljudest vabaviscetest.

Resultatiivsemad mängijad olid TÜ poolelt Üliõpilaskonna valitsuse esimees Oliver Urb ja arvutisekretär Tambet Ingo, EPMÜ poolt Eesti Üliõpilaskondade Liidu asecsimees Peeter Suislepp ja tabavate vabaviscetega hiilanud Riho Unt.

„Jõhker värk," kommenteeris mängu hiljem Ülikooli Üliõpilaskonna finantssekretär Marek Herm. Eriti meeldejääv oli nii mängijatele kui ka publikule korpulentse üliõpilaspoliitiku Arne Otteri ekstreemne mängustiil.

Kaider Puniste EPMÜ Üliõpilasvolikogust avaldas lootust rohkele publikuosaluscle pcagi toimuval revanš-kohtumisel.

Uku Arold,
TÜ ÜE teabetoimkonna esimees

Valige parimad praktikakohad!

Praktikale oodatakse järgmiste erialade üliõpilasi:

LOODUSTEADUSTE ÕPETAJA PÕHIKOOLIS
* Ardu Põhikool, Kõue vald, EE3048 Harjumaa; tel (22) 753 201, (250) 21 159.
* Valtu Põhikool, Kaerepere, Kehtna vald, EE3500 Raplamaa; tel (248) 62 643.
* Eidapere Põhikool, Eidapere, Kehtna vald, EE3450 Raplamaa; tel (248) 61 238.
* Kohila Gümnaasium, Kooli 1, Kohila vald, EE3420 Raplamaa; tel (248) 33 573.

MATEMAATIKAÕPETAJA
* Eidapere Põhikool, Eidapere, Kehtna vald, EE3450 Raplamaa; tel (248) 61 238.
* Rapla Ühisgümnaasium, Keskkooli 2, EE3500 Rapla; tel (248) 55 379.
* Rapla Vesiroosi gümnaasium, Viljandi mnt 69, EE3500 Rapla; tel (248) 57 780.
* Märjamaa Gümnaasium, Tamme tee 1, Märjamaa alev, EE3521 Raplamaa; tel (248) 21 467.

GEOGRAAFIAÕPETAJA
* Kiili Kool, Kooli1, EE3033 Harjumaa; tel (22) 720 158.

INFORMAATIKAÕPETAJA
* Loo Keskkool, Loo alev, Jõelähtme vald, EE3001 Harjumaa; tel (22) 420 403.
* Kiili Kool, Kooli1, EE3033 Harjumaa; tel (22) 720 158.
* Ardu Põhikool, Kõue vald, EE3048 Harjumaa; tel (22) 753 201, (250) 21 159.

TURUNDUS
* Loo Keskkool, Loo alev, Jõelähtme vald, EE3001 Harjumaa; tel (22) 420 403.

RAHA JA PANGANDUS
* Loo Keskkool, Loo alev, Jõelähtme vald, EE3001 Harjumaa; tel (22) 420 403.

ERIPEDAGOOGIKA
* Raikküla Kool, Raikküla vald, EE3502 Raplamaa; tel (248) 64 491, 64 516.

info

muuseum

näitus

Ajaloomuuseum

Toomemägi

http://www.ut.ee/REAM/

K-P 11-17

Info, ekskursioonide tellimine tel 465 671.

Ruumide üürimine: 465 675.

Kohvik on avatud kolmapäevast laupäevani kell 11-17.

Näitused: "Kingitused Tartu Ülikoolile", "Tartu Jaani kiriku terrakotaskulptuurid", "Dolores Hoffmanni vitraažinäitus", "Tartu Ülikool filatelisti pilguga: margid, pitsatid, templid".

Muuseumis on võimalik tutvuda **videofilmidega** ülikooli ajaloost ja tähtsündmustest: "Tartu Ülikool aastail 1919-1932", "Ülikool nõukogude okupatsiooniaastatel", "70 aastat eestikeelset ülikooli".

Klassikalise muinasteaduse muuseum

Peahoone

http://www.ut.ee/REKL/muuseum.htm

E-R 11-16

Info tel: 465 384.

Püsiväljapanek: skulptuurid: kreeka arhailise, klassikalise ja hellenistliku kunsti paremate tööde kipsist jäljendid.

Piibliainelised gravüürid 16.-19. sajandist "Armasta oma ligimest nagu iseennast".

Ekskursioonid **aulasse ja kartserisse**.

Zooloogiamuuseum

Vanemuise 46

http://www.ut.ee/BGZM

K-L 10-16

Püsinäitus: lindude saali rõdul linnumunade näitus.

Geoloogiamuuseum

Vanemuise 46

http://www.ut.ee/BGGM/

K-L 10-16

Info tel: 465 839.

Ekspositsioon inimese evolutsioonist.

raamatukogus

Raamatunäitus: "Eestimaa 1917. aasta mälestustes".

Näitused: Johannes Lepikson - Eesti väljapaistvaim zooloog 90-aastane, "Üliõpilasselts Raimla", "Soome kirjanike naisi", "Jakob von Uexkülli Keskuse loodusfoto konkursi ülevaatenäitus", Tõnis Saadre fotod Eesti pankrannikust "Kivi ja jää", "Pääsu (sünd 1993) pildid".

Raamatumuuseum

E-R 12-15.

Püsiekspositsioon "Restauraatori töölaualt".

Näitus ülikooli Rootsi-aegsetest ülikooli trükistest.

töö

Kiili Kool Harjumaal pakub 1998/99. õppeaastast tööd järgmistele õpetajatele: geograafia-, informaatika- ja emakeele õpetajatele.

Täpsem info: Kiili Kool, Kooli 1, EE3033 Harjumaa; tel (22) 720 158.

UNIVERSITAS TARTUENSIS

Peatoimetaja Varje Sootak
Toimetaja Reno Hekkonens
Telefon 465 680
Toimetuse aadress:

EE2400 Tartu
Ülikooli 18, ruum 241
E-mail: ajaleht@ut.ee
Faks: +3727 465 440

Trükk: O/Ü Greif
Tellimise nr. 3697
Tiraaž 800
UT ilmub reedeti